Pałoski Gábor

MAGYAR TUDOM
MŰVÉSZETTÖRTÉN
INSTITUT D'H
DE L'ACADÉMIE HO
BUDAPEST, I., ÚRI U. 62. TEL.: 160-

Szakmáry András

ötvös.

Kőrösmark. XVIII. 7.

Bálint Benedek

famester.

Pataki ötvös Gáspár

Homonnai Drugeth Ferenc 1569. okt. Váról Terebes várából írt levelében arra kéri a kassai tanácsot, hogy keresné meg az ötvösmestereket és céhmestert, hogy ethwes Gaspar patakyth eresztené el hozza Terebes várába, a hol nemiremű drága a művet aranyból és drága kövekből akarna csináltatni s ötvös Gáspárt különösen még azért hivatja magához, mivel azt kívánja, hogy az effélé drágamű szeme előtt készüljön, hogy az ő kívánsága szerint ő is hozzászolhatna mut s hogyan legyen a mű. Mintán ötvös Gáspárt Drugeth már előzetesen felszólította a hozzá ~~menet~~ való kimenetelre, de Gáspár azt válaszolta, hogy mintán ő a kassai céhhez tartozik, a mesterek és céhmester nélkül nem mehet idegen helyre művelni, most a kassai tanácsot utján akar hatni a céhekre, hogy G. t hozzá elereszék. Valószínű, hogy kérését teljesítették. Nevével különben sem találkozunk többet s így lehet, hogy többé vissza sem mentz Kassára.

Mihalek T. Kassavárosi ötvösségének tort. Bpest 1900. 187. l.

PATAKI Gába mint.

Képzőművészek közgyűlése

A Kállai Ernő Kör nyilatkozata

A Kállai Ernő Kör tagjai, a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének műkritikus tagjaiként megkaptuk az 1992. június 3-ára összehívott „művészeti tanácskozás és elnökválasztó közgyűlés" meghívóját. Túl azon, hogy nem értjük, mit is jelent e kettősség, alább az elnökválasztás módjával kapcsolatban szeretnénk a széles nyilvánosság előtt a közgyűlés összehívóihoz, illetve az ott szereplést vállaló kollégákhoz fordulni.

Mint a több száz példányban kiküldött programból megtudhattuk, a Németh Lajos professzor elhunyta óta üres elnöki hely betöltésére, azaz az elnökválasztás procedúrájára 15, azaz tizenöt percet szántak az előkészítők. Ez az elképzelés aggodalommal tölt el bennünket. Tizenöt perc alatt egy átlagos úttörőőrs vezetőjét sem lehetett tisztességesen és korrekten megválasztani.

Ebből az elképzelésből a demokrácia működésének és lényegének, a vitának a helye hiányzik. Nem mehetünk el szó nélkül emellett. Ugyanis az elmúlt hónapokban több olyan aggasztó jellel találkoztunk, mely azt bizonyította, hogy a Magyar Köztársaságban még nem alakultak ki és nem rögzültek a demokrácia lényegét alkotó pluralizmus gyakorlatának elméletei és eljárásai.

Azért fordulunk a nyilvánosság előtt a magyar művészetért felelősséget érző kollégáinkhoz és a közvéleményhez, hogy gondolkodjanak el azon, miféle választást is készítenek elő.

Azt javasoljuk, hogy a szövetség új elnökét meghatározott időre, egy szabályszerűen előkészített, e célból összehívott közgyűlés válassza meg.

Attól tartunk, hogy 15 perc alatt akkor lehet elnököt választani, ha a politika ismét radikálisan beleszól a művészet dolgaiba, s épp ez az, amit szeretnénk elkerülni.

Budapest, 1992. május 14.

A Kállai Ernő Kör nevében:

Andrási Gábor, Chikán Bálint, Dobai Ágnes, Fitz Péter, Forgács Éva, Frank János, Gergely Mariann, György Péter, Hajdú István, Haulisch Lenke, Jerger Krisztina, Kovács Péter, Lóska Lajos, Méray Katalin, Pataki Gábor, Peternák Miklós, Sárosdy Judit, Szegő György, Tímár Árpád, Tóth Ferenc, dr. Ury Endréné, Wehner Tibor

Élő népművé

„Kultúrát nem lehet ö elődök kultúrája egy-ke log, ha minden nemzedé újra meg nem szerzi mag Kodály Zoltán ezen szava pénteken megnyíló tárla rajzi Múzeum. A X. Orsz művészeti Kiállítás a Mag lődési Intézet rendezéseb Több mint 3000 beérkeze a zsűri által kiállításra ér és díjazott tárgyak együt nek az elmúlt 10 év legjo munkáival. Így a Nyíreg jubileumi alkalomra a fő rült anyag teljes keresztme ja a hagyományokból újr zott kézműves-tevékenys fafaragásnak, népi szob bútorkészítésnek, nádfoná kasságnak. A tárlat az ide mi főszezonban mindvé lesz, augusztusban zárja k

MŰVÉSZETEK HÁZA

7601 Pecs, Szechenyi ter 7-8. Pf. 403. Telefon: 72/15-388, 15-045, 15-229

INGMAR BERGMAN

INGMAR BERGMAN szín
filmrendező 1918-ban születe
salában. Kiemelkedő szính
filmrendezői munkásságáért
kapta az Oscar-díjat, Erasmu
BITEF-díjat, Goethe-díjat és
Pirandello-díjat.

Emlékezetes színházi ren
Shakespeare, Brecht, Goethe
Strindberg, Csehov drámái; fil
tásai: Gyötrődés, Válság, Szo
Nyári játékok, Asszonyi áln
nap vége, Szenvedély, Suttog
sikolyok, Jelenetek egy házas
Kígyótojás, Fanny és Alexand
rázsfuvola.

Sólyom Katalin, a Pécsi N
Színház művésze Ingmar B
Lelki ügy című drámai művét
13-án, 19.30 órakor mutatja
csett, a Művészetek Házában
1991-ben jelent meg a Nagyv
mű irodalmi és művészeti fo
ban.

További előadások: február
24. és 25., 19.30 óra.

Jegyelővétel a Művészetek
portáján.

PATAKI Gabor

12. SZERDA, 18 ÓRA, KISTEREM

Válogatás a szigetvári Retina Nemzetközi Film- és Videófesztivál anyagából.
Bemutatja Hanczik János, a Retina Workshop tagja.

13. CSÜTÖRTÖK, 19.30 ÓRA, NAGYTEREM

SIPOS SZÍNPAD
Ingmar Bergman: Lelki ügy

Előadja: Sólyom Katalin, a Pécsi Nemzeti Színház művésze.
Színpadra alkalmazta: Fekete Valéria dramaturg
Következő előadások: febr. 14., 15., 24. és 25. 19.30 óra
Belépőjegy: 50,-Ft, diákoknak 30,-Ft.

17. HÉTFŐ, 17 ÓRA, TETŐTÉRI GALÉRIA

Lois Foley amerikai festőművész kiállítása
Megnyitja: Pál Zoltán szobrászművész

19. SZERDA, 18 ÓRA, NAGYTEREM

Méhes Károly: Szombat délután c. verseskötetének bemutatója.

A költővel Margócsy István, a Cserépfalvi Kiadó sorozat szerkesztője beszélget.
Közreműködik: a pécsi Daniel Speer rézfúvós kvintett.

20. CSÜTÖRTÖK, 18 ÓRA, KISTEREM

FRANKOFON KLUB
Cézanne et Zola la fraternité du génie
címmel Serge Miskdjian tart előadást.

19 ÓRA, NAGYTEREM

Vendégünk Bodor Pál író, a MÚOSZ elnöke
Házigazda: Belénessy Csaba

21. PÉNTEK, 18 ÓRA, NAGYTEREM

JELENKOR-PÉNTEK
Az est vendégei Darvasi László és Márton László.
Házigazda: Parti Nagy Lajos

24. HÉTFŐ, 18 ÓRA, KISTEREM

Vendégeink György Péter és Pataki Gábor művészettörténészek

Házigazda: Várkonyi György művészettörténész,
a JPM tudományos főmunkatársa
Az est témája: Az Európai Iskola
(György Péter-Pataki Gábor: Az Európai Iskola és az elvont művészek csoportja című kötetet 1990-ben jelentette meg a Corvina Kiadó.)

27. CSÜTÖRTÖK, 18 ÓRA, KISTEREM

Beszélgetés Varga Dávid: Mai puszták népe c. könyvéről

Vendégeink: dr. Enyedi György akadémikus
dr. Szirtes Gábor, a Pannónia Könyvek sorozat szerkesztője
Közreműködik: Dimulász Miklós, a Pécsi Nemzeti Színház művésze
(A kötetet a Baranya Megyei Könyvtár – Pannónia Könyvek Kiadó jelentette meg 1991-ben.)

JAZZ KLUB

7., 14., 21., 28. PÉNTEK, 18 ÓRA, KISTEREM

KÖZLEMÉNYEK:

Zsűri: Tervek beadása február 3., 17. Bírálat: február 10., 24.

Nyelvtanfolyam:

Intézményünk idén is biztosítja a művészek és pártoló tagok számára a Relaxa módszerű nyelvtanulási lehetőséget angol, német és francia nyelvekből, továbbá megtalálhatók az Oxford University Press és Longman kiadók angol, a Cle International és Hatier kiadók francia nyelvkönyvei, munkafüzetei.

Részletesebb információ a titkárságon.

Pénztári órák minden nap 9-12 óra között.

A könyvtár és a hírlapolvasó nyitvatartási ideje naponta 10-17 óráig, szombaton és vasárnap szünnap. A könyvtárat és a hírlapolvasót csak klubtagok látogathatják.

Értesítjük kedves klubtagjainkat és vendégeinket, hogy klubunk (büfé) naponta 9 órától du. 6 óráig (szombat és vasárnap szünnap), illetve a rendezvények végéig tart nyitva.

Alliance Francaise de Pécs

Tájékoztatjuk vendégeinket, hogy január 15-től intézményünkben működik az Alliance Francaise de Pécs – a Francia Kulturális Egyesület Pécsi Szervezete.

Fogadóórájuk hetente két alkalommal: hétfőn és szerdán 16-19 óráig van; a nyelvoktatásra jelentkezők a Művészetek Háza portáján vehetik át a jelentkezési lapokat, naponta 8-17 óráig.

PATAKI GÁBOR

Ibériai festmények és szobrok mellett Picasso könyvillusztrációi is Budapestre érkeztek

A spanyol újjászületés évtizede

Ne csodálkozzon a kiállításlátogató, ha virító piros hispániai sportautóval is találkozik a Műcsarnok „megszentelt" falai között, korabeli filmrészletek kíséretében. Az ötvenes évek Spanyolországát hozza ugyanis el a magyar fővárosba az a két, reprezentatív tárlat, amelyeket hivatalosan ma este nyit meg Hiller István kulturális miniszter és Pataki Gábor, az MTA Művészettörténeti Kutatóintézetének igazgatóhelyettese. Az Espana 1950 – Az újjászületés művészete című kiállítás, valamint a Pablo Picasso 1944 és 1969 között készült könyvillusztrációiból válogató tárlat szeptember 12-éig vendégeskedik Magyarországon.

fotó: Németh András Péter

Picassótól ezúttal főleg rézkarcok, litográfiák láthatók

Wagner István

A spanyol polgárháború befejezése után egy bő évtizednek kellett eltelnie ahhoz, hogy a kultúra, a művelődés helyzete is konszolidálódjon. A diktatúrát szolgáló, úgynevezett „birodalmi realizmus" mellett csupán az ötvenes évektől jelenhetett meg az avantgárd törekvések megannyi ágazata. A modern „izmusok" képviselőinek kitartó fáradozása révén nemcsak saját hazájukban nyertek fokozatosan polgárjogot, hanem sikerült bekapcsolódniuk a képzőművészeti élet nemzetközi vérkeringésébe is. Ezért nevezik ezt a periódust az Ibériai-félszigeten az újjászületés évtizedének.

A Műcsarnokban a nézők sokoldalú tájékoztatását szolgálják a korhű installációk is, amelyeknek látványa elmélyíti az élményt. Az említett, Osbornnak – vagyis bikának – becézett, legendássá vált Pegaso Z–102 Spider Serra gyártmányú sportkocsi mellett az építészet képviselői is megjelennek: elég, ha Bohigas, Coderch, Alba, De la Sota avagy De Oiza nevére utalunk. A festészet műfajában nem csak olyan világhírű mesterek képeiben gyönyörködhetünk, mint Tápies, Saura, Millares, Feito, Sempere, Palazuelo vagy Canogar Joan Ponc. Fekete alak című, 1948-ból való szürrealisztikus kompozíciójának nap égette sárga-barnavörös árnyalatai Arcado Blasco 1950-es, jelekké szublimált lakástextília Nádasának hasonló tónusaira emlékeztetnek, míg Oriol Maspons Andalúz táncos Barcelonában című alkotása (1958) a figurativitást ötvözi a szimbolikus háttérfallal. A szobrászat Chilida 1948-as, patinázott bronzból elegánsan stilizált férfitorzója mellett Chirino, Alfaro vagy Oteiza plasztikáit is felvonultatja. A fotórealizmust Colom 1958–1960 között készült, Raval utca című sorozata képviseli, együtt a magyar származású Nicolás Muller (Müller Miklós) két képével. A sokszorosított grafika jeles művészei – mint Prieto vagy Giralt-Miracle – a szülőhazájából Franciaországba emigrált világhírű mester, Picasso könyvillusztrációihoz teremtik meg az átmenetet ezen a nagyszabású spanyol bemutatón.

fotó: Németh András Péter

Az előtérben Eduardo Chilida alkotásai: a vasból készült Összenövés és a bronzból megformált Torzó; a háttérben az Equipo 57 csoport Kompozíció című képe

Picasso 1944 és 1969 közötti illusztrációit a valenciai Bancaja-kollekcióból válogatták a tárlat rendezői, a neves pénzintézet legfrissebb szerzeményei közül. A sokoldalú mester a technikailag rendkívül változatos grafikai műfajban is festészetével, szobrászatával vagy iparművészeti munkásságával egyenrangút tudott alkotni. A művész markáns arcélét nyolc irodalmi mű kapcsán csodálhatjuk: a hagyományosabb rézkarctól vagy hidegtűtől a kőre rajzolt litográfiákig. A legkorábbi kiadás a második világégés végéről Desnos Vidéke (két lappal), aztán 1947-ből francia–spanyol koprodukcióban Reventos Két meséje, öt képpel. Az 1949-es esztendő igen termékeny volt az alkotó életében, mert Goll Iphetonga-elégiája és a Hamuálarcok című párizsi könyv mellett Cesaire Az elveszett test című írását is illusztrálta, mégpedig nem kevesebb, mint harminchárom rézkarccal. A leghosszabb és legfurcsább elnevezése Leiris Balzacok a szedőszekrény alján és picassók csupa kisbetűvel című művének (1957) van, kőnyomatos variációkkal ugyanarra a portréra. Reverdy 1964-es Futóhomokja rézkarcokra ihlette Picassót, akárcsak 1968-ban Crommelynck Csodaszarvasa. Alberti Orgaz gróf temetése című kötetének (1969) részben azonos technikájú, részben hidegtűeljárással készült tucatnyi vizuális átköltésével zárul a Picasso-bemutató. A rajzok mellett a teljesség kedvéért gyakran a szöveg is megjelenik.

Kopt művészet és szkíta aranykincsek

Július 7-én a Szépművészeti Múzeumban nyílik meg a XX. századi ibériai képzőművészet másik kimagasló személyiségének, Juan Mirónak a tárlata. Hiller István kulturális miniszter sajtótájékoztatóján elmondta: a Természettudományi Múzeumban ősszel tervezik megnyitni a Madár dinoszauruszok című kiállítást, annak anyaga Londonból érkezik; s ugyancsak ősszel nyílik a Fény és árnyék című kiállítás négy évszázad jeles francia festményeiből. A miniszter tegnap érkezett haza Kairóból, ahol egyiptomi kollégájával aláírta a 2005 márciusában Magyarországra érkező kopt művészettel foglalkozó tárlat szerződését. Jövőre orosz fémikonokkal és szkíta aranykincsekkel, 2006-ban Luxemburgi Zsigmond korának kultúrájával és az Esterházy-kincstár 280 tárgyával ismerkedhetünk meg. Idén négyszázmillió forint áll rendelkezésre a nagyszabású kiállítások megrendezésére. *kng*

BUX záró érték **11 536,95** változás **–0,45%**

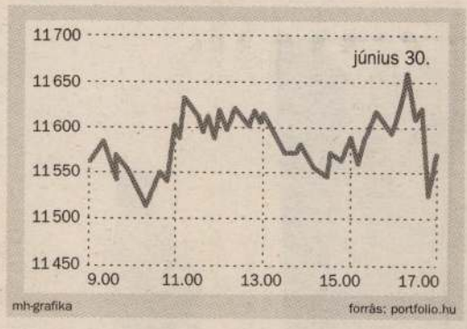

mh-grafika forrás: portfolio.hu

A Mol történelmi csúcsra hágott. Az olajrali azonban kevésnek bizonyult, a Matáv stagnált, az OTP és a Richter pedig esett. Így csökkent a Budapesti Értéktőzsde részvényindexe is. Egész pontosan 0,45 százalékot. Összességében ennyi történt, s a részleteket nézve, a napi ingadozásokat leszámítva sem mondhatunk többet. A részvénypiac forgalma 7,6 milliárd forint volt. A Matáv forgalma 1,14 milliárd forint, a Molé 2,89 milliárd, az OTP-é 2,43 milliárd, a Richteré 820 millió forint volt.

Mol záró ár **8205** változás **+1,42%**

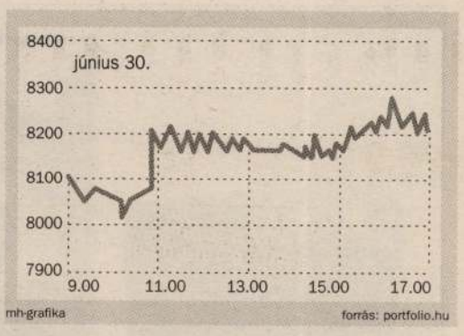

mh-grafika forrás: portfolio.hu

Figyelem, Mol, nyomulnak a szomszédok! Az osztrák OMV olajtársaság kivásárolta a szlovén energetikai és turisztikai csoport, az Istrabenz ötvenszázalékos tulajdonrészét az üzemanyag-értékesítéssel foglalkozó közös vállalatukban, az OMV Istrabenzben. A teljes tranzakció ötvenötmillió eurójába kerül az OMV-nek. Az OMV Istrabenznek 228 üzemanyagtöltő állomása van Szlovéniában, Horvátországban, Boszniában és Olaszországban. A bevásárlással az osztrákok kilencszázalékos részesedéshez jutottak az adriai térségben.

Zalaker záró ár **2025** változás **+0,25%**

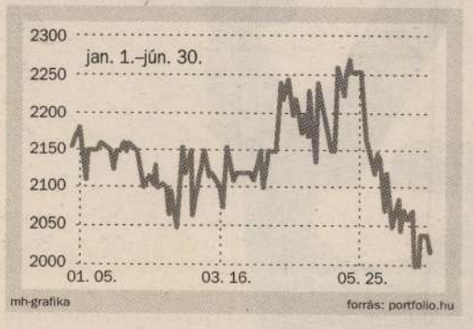

mh-grafika forrás: portfolio.hu

Kapott egy makarenkóit a Zalakerámia. Merthogy más következménye a felügyelet intésének nincs. A félmilliós bírság jelképes. A tények: a PSZÁF felszólította a Zalakerámiát, hogy a továbbiakban maradéktalanul biztosítsa a nyilvános kibocsátókra vonatkozó jogszabályi követelmények érvényesülését, különös tekintettel a tájékoztatási kötelezettségével kapcsolatos jogszabályi előírások betartására. A magyarázat: a Zalakerámia nem akkor és nem annyit árult el belső dolgairól, amikor és amennyit kellett volna.

Antenna záró ár **2900** változás **+2,11%**

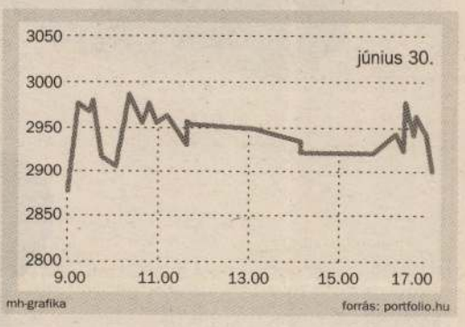

mh-grafika forrás: portfolio.hu

A második legnagyobb cseh távközlési társaság, a Ceské Radiokomunikácé is szemet vetett az Antenna Hungáriára, mivel a magyar cég jól beleilleszkedne a csehek régiós terjeszkedési stratégiájába. Lapértesülések szerint a Portugal Telecom és a katalán műsorszóró vállalat, a Revision is ott található a potenciális kérők között. Ugyanis egyelőre nem tudni, hogy az állam a 75,4 százalékos csomagjából mennyit, mikor és milyen típusú – azaz szakmai vagy egyéb – befektetőnek ad el.

Nemzetközi kamatok (%)

	1 hó	3 hó	6 hó
USD	1,23–1,33	1,52–1,57	1,8–1,91
EUR	2,02–2,13	2,07–2,17	2,13–2,23
CHF	0,32–0,41	0,4–0,49	0,66–0,76
GBP	4,53–4,65	4,78–4,85	4,95–5,03
JPY	–0,13–0,02	–0,08–0,01	–0,06–0,03
LIBOR			
USD	1,34000	1,58625	1,87000
EUR	2,07313	2,12013	2,18125
USA PRIME RATE		4%	

Az MNB árfolyamai

2004. 06. 30.

	Hivatalos deviza-középárfolyam
Angol font	377,58
Ausztrál dollár	144,09
Cseh korona	7,95
Dán korona	34,07
Euró	253,23
Japán jen (100)	191,79
Kanadai dollár	154,68
Lengyel zloty	55,71
Norvég korona	30,18
Svájci frank	165,64
Svéd korona	27,72
Szlovák korona	6,34
USA-dollár	208,76

Államkötvényindex

	Aktuális értéke	Változás az el. naphoz képest	Az elmúlt 1 év hozama
MAX	247,5818	–0,2012	0,72
MAX Comp.	256,2670	+0,0533	9,02
RMAX	247,2751	–0,1387	2,62

Állampapír-piaci referenciahozamok (ÁKK)

	Napi (%) (sz.-pont)	Változás
3 hónap	11,37	–0,01
6 hónap	11,33	+0,04
1 év	11,16	+0,02
3 év	10,75	–0,01
5 év	9,75	–0,05
10 év	8,58	–0,02
15 év	8,17	–0,01

Bubor (%)

	Aktuális	Változás
3 hónap	11,52	+0,02
6 hónap	11,46	+0,05
9 hónap	11,38	+0,05
12 hónap	11,27	+0,05

BUX: 11 536,95 –51,91 –0,45%

RÉSZVÉNYEK

Neve	Záró ár (Ft)	Változás %	Forg. (Ft)
Agrimpex	–	–	–
Antenna Hungária	2 900	+2,11	112 284 335
BIF	2 405	0	72 150
BorsodChem	2 570	–0,39	4 415 515
Brau Union	12 520	–3,51	12 520
Danubius	4 000	–2,44	6 883 165
Dédász	–	–	–
Dámász	11 100	–0,89	9 599 250
Domus	–	–	–
Econet	105	–1,87	10 859 471
ÉDÁSZ	–	–	–
Egis	9 150	–2,66	29 138 110
EHEP	–	–	–
Elmű	14 350	–1,54	1 683 950
ÉMÁSZ	6 535	+0,54	16 915 225
Fevitab	–	–	–
Fevitan	–	–	–
FHB	8 555	–3,82	25 323 100
Forrás/OE	580	0	948 515
Forrás/T	1 160	+0,69	5 194 825
Fotex	132	–2,22	4 723 663
Gardénia	–	–	–
Garex	–	–	–
Globus	800	–1,11	4 581 115
Graphisoft	1 450	–1,89	1 817 010
Humet	44	–10,20	10 126 699
Hungent	–	–	–
IEB	1 700	+2,97	85 000
Kartonpack	–	–	–
Konzum	–	–	–
Linamar	–	–	–
Matáv	825	0	1 145 705 288
Milton	–	–	–
Mol	8 205	+1,42	2 894 509 360
NABI	860	0	5 183 760
Novotrade	–	–	–
OTP	4 210	–0,82	2 437 867 130
Pannon váltó	455	–0,44	341 670
Pannonflax	–	–	–
Pannonplast	1 660	–1,19	25 495 860
Phylaxia	64	0	3 134 808
Quaestor	180	0	4 804 200
Rába	775	–0,64	3 045 550
Richter	20 700	–2,13	820 244 425
Skoglund	–	–	–
Styl	–	–	–
Synergon	408	–0,24	678 190
Titász	–	–	–
TVK	3 505	–3,97	8 774 305
Zalakerámia	2 025	+0,25	695 100
Zwack Unicum	7 200	+1,41	568 200

KÁRPÓTLÁSI JEGY

Neve	Záró ár (Ft)	Változás %	Forg. (Ft)
Kárpótlási jegy	1 198	1,53	2 396 617

Az adatok forrása: portfolio.hu

HIRDETÉS

APRÓHIRDETÉS

INGATLAN

45 NM-ES, 1,5 szobás, erkélyes lakás eladó téglaházban, József Attila ltp.-en. Irányár: 10,5 M Ft. 281-3775, (06-20) 323-0533.

ELADÓ a VII. ker.-ben, Barát utcában egy 60 nm-es, II. emeleti jó állapotú, erkélyes lakás. Nappali (24 nm), és egy félszoba (9 nm), hall, napos konyha, kamra, vízóra, egyéni fűtés. A házhoz gondozott, füves hátsókert tartozik. Irányár: 15,5 M Ft. Tel.: (06-20) 955-5442.

MEGEGYEZÜNK! Szent István körúti, fszt.-i, 39 nm-es lakás tulajdonostól eladó. Irányár: 9,6 M Ft. Tel.: 312-1884, (06-20) 205-7759.

RÓZSADOMBON két szomszédos polgári lakás, 2 és 3 szobásak, 320 E Ft/nm-es áron eladó. Tel.: (06-30) 367-4593.

ÁLLÁS

JÖVEDELMEZŐ munkalehetőség otthonról irányítva. (06-30) 984-4268/26.

TÁVMUNKÁVAL nyolcvanezret kereshet! SMS-ben közölje címét, tájékoztatom levélben! (06-20) 482-4146.

OKTATÁS

WWW.kozepiskolakulfoldon.hu

SZOLGÁLTATÁS

PARKETTÁSMUNKÁK. (06-30) 948-8909.

LAPOSTETŐK vízszigetelése. (06-30) 903-6668.

JÁRMŰ

ASTRÁT, Vectrát, Corsát vennék saját részremre készpénzért. (06-70) 310-0811.

SÉRÜLT, totálkáros autót vennék. (06-20) 978-8416.

AUTÓJÁT megvásárolnám! Sérülten is. (06-20) 245-4898.

AUTÓJÁT megvásárolnám, karambolosan is. (06-20) 393-1387.

RÉGISÉG

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, 1950 előtti képeslapokat, cserkész emléktárgyakat, levélborítékokat vásárolunk. Bp. VIII., Szentkirályi u. 6. Telefon: (06-1) 485-5060.

UTAZÁS

FAHÁZAS vízparti üdülés a Balaton mellett. www.tomajeamping.hu.

DOBOKŐI kertes nyaraló kiadó. (06-30) 656-5798.

VEGYES

MICHELIN 205/55 R15 88H méretű, 4 db használt nyári gumi eladó! Szép állapotban! 7000 Ft/db. Érdeklődni: (06-70) 516-1192

NAPI UTASVÁRÓ

Nyílt végű befektetési alapok

Alap	Dátum	Nettó eszközérték	Árfolyam	Hozam 3 hó, %
PÉNZPIACI ALAPOK				
ACCESS Pénzpiaci	06. 30.	912,0 M Ft	1,350095	12,1
AEGON Pénzpiaci	06. 29.	2 422,7 M Ft	1,145032	10,2
Budapest Bonitas	06. 29.	30 024,2 M Ft	1,343900	10,1
Budapest Pénzpiaci	06. 29.	42 546,2 M Ft	1,001099	–0,0
CA Pénzpiaci	06. 29.	20 988,5 M Ft	2,057863	10,6
CIB Pénzpiaci	06. 29.	15 063,9 M Ft	1,410900	9,9
Concorde Pénzpiaci	06. 29.	2 701,7 M Ft	1,497572	8,5
Erste Alpok Pénzpiaci Alap	06. 30.	49 590,1 M Ft	1,301500	10,2
Futura Pénzpiaci Alap	06. 29.	1 228,7 M Ft	1,116976	9,4
Generali Cash	06. 29.	2 403,2 M Ft	1,260360	9,5
Hozamgarancia	06. 30.	3 692,6 M Ft	2,585300	10,7
Hunnia Pénzpiaci	06. 29.	8 486,2 M Ft	1,800400	10,9
ING Pénzpiaci Alap	06. 29.	3 234,8 M Ft	1,138590	9,4
K&H Pénzpiaci	06. 29.	29 539,6 M Ft	1,538154	9,8
Parvest Short Term Dollar (Cls Cap)	06. 29.	497,3 M dollár	175,420000	0,2
Parvest Short Term Euro (Cls Cap)	06. 29.	1 078,9 M euró	182,730000	1,3
Prémium	06. 30.	4 622,0 M Ft	1,156249	10,7
Quaestor Kurázsi	06. 29.	1 230,6 M Ft	2,126790	8,5
Raiffeisen Likviditási	06. 29.	1 609,0 M Ft	1,231401	10,2
Raiffeisen Pénzpiaci	06. 29.	4 708,6 M Ft	1,891778	10,1
KÖTVÉNYALAPOK				
AEGON Belföldi Kötvény	06. 29.	8 063,6 M Ft	1,919505	–0,6
Borostyán	06. 29.	1 686,7 M Ft	2 387,850000	6,9
Budapest (I.) Állampapír C	06. 29.	43 960,3 M Ft	3,961900	7,9
Budapest (II.) Kötvény	06. 29.	31 137,9 M Ft	3,228300	–5,5
CA Kötvény	06. 29.	9 554,9 M Ft	2,273594	–6,3
CIB Kincsem Kötvény Alap	06. 29.	4 953,1 M Ft	1,991200	–11,9
Concorde Kötvény	06. 29.	3 422,8 M Ft	1,220242	–5,0

Szilágyi Sándor, a társulat nagyérdemű titkára a társulat huszonötéves működését adta elő, ismertetvén azokat a régibb törekvéseket, melyek a történetírás végett érdekközösségbe igyekeztek vonni a magyar historikusokat. A történelmi társulat megalakulására az első értekezletet 1857 febr. 2-ikán tartották Ipolyi Arnold lakásán. Azután egy bizottság Horváth Mihálynál folytatta az alapszabályok megszerkesztését. Május 15-ikén volt a megalakult társaság első közgyűlése, mely Horváth Mihály beszédével nyilt meg. Elnökök lettek gróf Mikó Imre, Horváth Mihály és Ipolyi Arnold, titkár pedig Thaly Kálmán.

Thaly Kálmán, a társulat alelnöke foglalta el most a felolvasó asztalt. II. Rákóczi Ferencz hamvairól szólt, s noha két óránál többet vett igénybe előadása, lankadatlan figyelemmel kisérték előadását, melyet egyik czikkünk ismertet.

Végül *Nagy* Imre olvasott föl «*A dunántúli történet kedvelők*»-ről, kik a hatvanas években a hazai történetírás előmozdítására alakultak társasággá s elismerésre méltó tevékenységet fejtettek ki. Ezzel az érdekes ülés véget ért.

A magyar tud. akadémia e hó 16-iki ülésén *Than* Károly elnöklete alatt, szaktudományi előadások kerültek napirendre.

Dr. *Thanhoffer* Lajos a harancsikos izomrostok idegeiknek fejlődéséhez szolgáltatott újabb adatokat. Utána *Klug* Nándor l. tag olvasta föl dr. *Landauer* Ármin élettani intézeti tanársegéd értekezését az izmok érző és véredénymozgató idegeiről. *Than* Károly bemutatta *Bugarszky* István dolgozatát: «Vizsgálatok a kémiai statisztika köréből.» Végül *Krenner* József bemutatta *Simányi* Károly műegyetemi tanársegéd kristálytani dolgozatát Caurioni hegység (Afrikában) bányáiból származó Azuritról.

A Jószív-egyesület közgyűlése e hó 13-ikán ment végbe. *Tisza* Kálmánné úrnő elnökölt és számos tag volt jelen.

Az évi jelentést dr. *Hajduska* Emil titkár olvasta fel. Az egyesület a lefolyt évben 7600 frt segélyösszeget utalványozott és kivételesen 7800 frt kölcsönt is adott a balassagyarmati árvízkárosultaknak. Az évi kamatjövedelemből még mindig fenmarad esetleges segélyezésekre 13.975 frt 87 kr. Az árvamegyei inségesek javára is első volt a segélyezők között az egyesület. Az egylet alapító tagja és pártfogója Baross Gábor halála felett érzett fájdalmának a közgyűlés jegyzőkönyvileg adott kifejezést s az özvegyhez részvétiratot intéz. A közgyűlés végül Iványka Imre inditványára Tisza Kálmánné elnöknek buzgó működéséért köszönetet [illegible] követő *választmányi ülé*[illegible] bejelentette, hogy újab[illegible] Felső-Almás és Rakamaz[illegible] jóváhagyás reményében[illegible] a bereg- és zólyommeg[illegible] budapesti malmok által[illegible] tet juttatta. Helyesléss[illegible] gató választmány az eln[illegible] mint azt is, hogy az [illegible] frtért 4%-os magyar f[illegible] vásárolt. Ezzel együtt [illegible] névértékű értékpapirja [illegible] Végül az elnöknőnek [illegible] hogy a legközelebbi ülé[illegible] fordíthasson segélyezésr[illegible]

EGYHÁZ

Az egyetem ünnepe. [illegible] e hó 13-ikán ülte meg [illegible] ját. Az ünnepélyen jelen[illegible] ügyi miniszter is Berzev[illegible]

Az isteni tisztelet ut[illegible] össze, hol b. *Eötvös* Lorá[illegible] ben a természettudomán[illegible] fejtegette, hogy a tan[illegible] adni az egyetemnek, egy[illegible] nek. Foglalkozott a fi[illegible] ségével. Intézeteinkben [illegible] mányos élet, mint nyu[illegible] intézeteiben. Csak kevé[illegible] münktől tudományosan [illegible] később még önállón is h[illegible] részben mind a tanárok[illegible] idő hiánya. A rektor bes[illegible] Utána dr. *Beöthy* Zolt[illegible] dette a pályázatok eredm[illegible] díjakat a nyertes tanulók[illegible]

Püspök-beigtatás De[illegible] egyházkerületi közgyűlé[illegible] pélyességgel avatta fel *K*[illegible] zászlódiszt öltött.

Vállyi János főgondno[illegible] választás eredményét, s f[illegible] tevésre. A közgyülés tag[illegible] templomba vonultak, h[illegible] gyült össze. A felvonulás[illegible] A püspök imádsága után[illegible] idősebb esperes a térdep[illegible]

A főgondnok a püspöki jelvényt, a pecsétet átadta a püspöknek, a ki ezután egyházi programmját adta elő, mely a vallásosság, erkölcsiség és aldozatkészség fejlesztésében, a presbiteri elvnek és protestáns egyházjogoknak védelmében egyesül. Végül a gyűlekezetet megáldotta s a tisztelgő küldöttségeket fogadta. Az ág. ev. egyházat Prónay b. felügyelő, Sárkány Sámuel püspök, a testvér egyházkerületeket Kun Bertalan püspök, Szász Gerő, Czike Lajos és Kenessey; a helybeli hatóságokat Dégenfeld, Simonffy, Puky, Sághy, Szesztina, stb. vezették. Délután négyszáz teritékű banket volt, melyen a katonaság és a helybeli kath. papság is megjelent.

MI UJSÁG?

A szabadságharcz nagy emlékeit idézték föl minden magyar ember szivében a legutóbbi napok. Május 21-ikén máskor is megűli a főváros lakossága Budavár 1849-iki bevételének emlékezetét. Most gyász között közeledik ez a nap. A szabadságharcz egyik nagy alakja, diadalmas csaták hadvezére, Komárom hősi védője, *Klapka* György is elköltözött immár az élő emlékek közül. Egy nappal később utána sietett *Teleki* Sándor ezredes, a ki a magyar szabadságharcz után végig küzdötte az olasz szabadságharczot, később pedig a toll embere lett, s iratait, szeretetreméltó egyéni tulajdonait ismerték és kedvelték országszerte. Távol a központtól, Koltón élt, s N.-Bányán halt meg. De itt az ország fővárosában is, hol épen Klapka ravatalát állították föl, bánatos érzéssel adóztak Teleki Sándornak, a ki grófi czímét nem viselte, de azért igazi magyar főúr volt, műveltségben, modorban, előkelőségben.

A szabadságharcz nagy alakjai közül *Klapka* volt az egyedüli, a ki itt halt meg köztünk, a kit az ország fővárosában temettek el. Batthyány miniszterelnök temetése már egy vértanu hamvainak beszentelése volt. A hős katona az «István főherczeg» fogadóbeli szerény szállásán hunyt el, hirtelen, a nélkül, hogy valaki csak gondolhatott volna is végének ily gyors bekövetkezésére. Családja távol Francziaországban él. Temetését az országos honvéd-egylet vállalta magára, mint azt gr. Szapáry miniszterelnök a képviselőház e hó 17-iki ülésén bejelentette, mikor az elnöklő gróf Andrássy Tivadar az ülés végén tudtúl [illegible]tét a fogadó-[illegible]repesi-úti te-[illegible]előház május [illegible]k, mert nem [illegible] nemzeti mú-[illegible]lra. Szemére [illegible]. Csáky köz-[illegible]le ő ellenezte. [illegible] a felvilágosí-[illegible]olttest kiszál-[illegible]a tartotta al-[illegible]ny szobrának [illegible]ne elég hely [illegible]m fogja meg-[illegible]ly középület-[illegible]att fölállított-[illegible]z nap sokan [illegible] egyszer azt [illegible]yik képünk e [illegible] föl Klapká-[illegible]reggel behoz-[illegible]ott helyezték [illegible]: délutánjára [illegible]ton egy nap-[illegible]lehessenek. [illegible]e hó 18-ikán [illegible]gon emléke-[illegible]lés kifejezte [illegible]it helyez a [illegible] a kerepesi-[illegible]ben, mind-[illegible]ai a «Nem-[illegible]ar hölgyek-[illegible]tt fonjanak [illegible]ől készült-[illegible]ünk összes *szorujának* [illegible]azafi fájda-[illegible]alapítvány-[illegible]ése a Ludo-[illegible] az elhunyt [illegible], ne gyász-

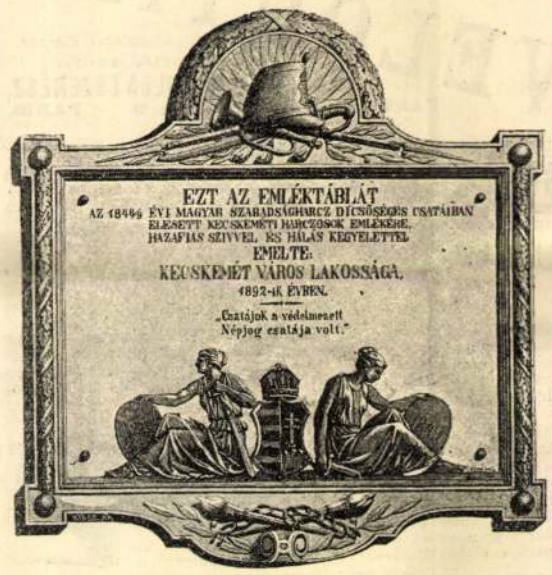

Az emlékkönyvben Bagi László szerkesztő írja le a tábla történetét, Hajagos Illés pedig «A magyar szabadságharcz és Kecskemét» czímen nagyobb dolgozatot közöl. Erre következik *Torkos* László pályadíjat nyert ódája, melyet mai számunk is közöl, aztán Hám Sándor dicséretet nyert költeménye. Majd ismert írók és költők rövidebb hosszabb közleményeivel találkozunk. Vadnai Károly, Lévay József, Komócsy József, Rákosi Jenő, Radó Antal, Szabó Endre, Ábrányi Emil, Szabolcska Mihály, Erődi Dániel, Kozma Andor, Endrődi Sándor, Gáspár Imre, Bartók Lajos, Herczeg Mihály, Hiador, Gömöry Frigyes, stb. irtak verset és prózát. Az emlék-albumot Tóth László kecskeméti nyomdája izléssel állította ki s ára 1 frt.

A függetlenségi párt pedig elhatározta, hogy Klapkának államköltségen való eltemetését kivánja a képviselőháztól még pedig ugy, hogy a kormány és törvényhozás rendezze, a honvédség kivonuljon; sir emlék az ország költségén emeltessék; a temetés pedig elhalasztassék, hogy a vidéki honvéd-egyletek is megérkezhessenek.

A holttestnek a plébánia templomba szállítása reggel 9 órakor történt üvegfalas halottas kocsin, s az utczán járók mind nagyobb csoportban csatlakoztak a kiséréthez. A templomban díszes ravatalt állítottak s 10 órától kezdve tömegesen kereste föl a közönség a templomot. Lábtól helyezték egykori harczi kardját s egyéb honvéd katonai jelvényt. A ravatalra Damjanich tábornok özvegye is küldött koszorút. Szülővárosa, Temesvár, Telbisz polgármester vezetése alatt küldöttséget indított a temetésre.

A képviselőház május 19-iki ülése előtt megjelent a házban a miniszterelnöknél Klapka haza érkezett fia, György és soká beszélt a miniszterelnökkel. Egy átalán hosszas tanácskozások folytak a függetlenségi párt részéről teendő indítvány fölött, úgy, hogy az ülés 10 óra helyett csak 11 óra után nyilt meg. Ez alatt elhatározták, hogy a temetést elhalasztják május 20-ika délelőtti 11 órájára. A házban nyughatatlan hangulat uralkodott. *Eötvös* Károly tette meg a függetlenségi párt részéről az indítványt. Gr. *Szapáry* miniszterelnök úgy találta, hogy az indítványok ellentétben vannak a már hozott határozatokkal. A ház tagjainak és a kormánynak utasítást adni, hogy a temetésen jelen legyen, nem lehet, de a kormány tudni fogja kötelességét; azt pedig, hogy a honvédség kivonuljon, a ház nem mondhatja ki. (Zaj.) Kérte, hogy a ház térjen napirendre az indítvány fölött. Gr. *Apponyi* az Eötvös indítványa mellett szólott és azok pontonkinti tárgyalását kérte. Az elnök ezután elrendelte a szavazást, mely nagy zaj közt történt. A szavazásnál a jobboldalon is többen ülve maradtak, s az elnök kimondta a határozatot, hogy a többség nem kivánja tárgyalni Eötvös indítványát. Az ellenzék hevesen zúgott, hogy nem volt többség. Tehát megszámlálták a szavazókat, mialatt többen érkeztek az ülésre. A napirendre térés mellett tizenegy szótöbbség volt, 94 szavazott 83 ellen.

A temetés május 20-án d. e. 11 órakor ment végbe. Óriási közönség lepte el azokat az utczákat, melyeken a gyászmenet elhaladása ki volt tűzve, különösen a plébánia-templom környékét, melyben a ravatal föl volt állítva s a beszentelés történt. A temetésre megérkezett *Klapka özvegye is két fiával*, Györgygyel és Ernővel s a templom első padsorában foglalt helyet. A végtisztesség tételre összegyűltek közt ott voltak *a miniszterek* közül gr. Szapáry Gyula, Bethlen András gróf, Szilágyi Dezső, Wekerle Sándor, Josipovich; Szapáry Géza főudvarmester, igen sokan *a főrendiház* tagjai közül, — s a *képviselőház* igen sok tagja pártkülönbség nélkül, Pulszky Ferencz, Ráth Károly főpolgármester, az írói és művészi világ számos tagja, *az országos honvédegyletek*, a kecskemétiek, temesváriak, szabadkaiak küldöttségei, felsőbb tanintézetek hallgatói és egyletek testületileg, majd egy csoportban az 1866-iki magyar légió tagjai, köztük Mogyoródi ezredes, Károlyi Tibor és István grófok, stb.

A rövid ideig tartott egyházi szertartás végeztével, a hatfogatú díszes gyászkocsira emelték a koporsót, s a koszorúkat két kocsira rakva megindult a *gyászmenet*. A koporsó mellett a honvédmenház tagjaiból alakult díszőrség s az egyetemi kör tagjai haladtak, a koporsó mögött haladt az özvegy egyik fia karján s a gyászoló rokonság, ezután az előkelőségek, élükön a miniszterekkel. A képviselőház tagjai után mintegy 30 honvédtiszt, köztük törzstisztek is, s több honvédhuszár önkéntes haladt. Utánok jött az egyetemi kör egy csapatja zászló alatt. A menetet egy szakasz lovasrendőr zárta be. A gyászmenet az eskütérről a Ferencz-József rakparton indult a vámház körút felé, s oly nagy volt, hogy eleje már a Rókus-kórháznál járt, a mikor a vége a Muzeum-körútról bekanyarodott a Kerepesi-útra. A temetőbe 2 órakor ért a menet. A temetőben is egész a sírig sorfalat állt a közönség. A sírnál *Tisza* László tartott gyászbeszédet a honvédegylet központi bizottsága nevében, majd *Degré* Alajos beszélt a honvédsegélyző egylet nevében. Az egyetemi dalkör a «Szózatot» énekelte mialatt a koporsót lebocsátották a földbe, s nemsokára új sír domborult a temetőben ismét egy jelesünk hamvai fölé.

Emlékkönyv. Kecskeméten e hó 21-ikén a szabadságharcz emlékünnepét ülték. Ekkor leplezték le az 1848—49-iki csatákban elesett kecskeméti harczosok emlékére készült márvány táblát. Ez alkalomra ifj. Bagi László, a város főjegyzője emlékkönyvet szerkesztett, mely díszes kiállításban, változatos tartalommal, sokak közreműködésével jelent meg. Az emléktábla fölállítására az is serkentőül szolgált, hogy a Mollináry-ezred a Bosznia elfoglalásakor elesettek emlékére táblát illesztett a kecskeméti nagy templom homlokzatába. Elhatározták tehát, hogy a templomba a szabadságharcz emlékét is befa-

Leggyengébben van képviselve az ethnografiai rész s különösen az Európán kívül élő műveletlen népek zenéjére vonatkozó tárgyak és művek.

Ezt a hiányt azonban némileg pótolja az az intézkedés, hogy a már fentebb említett kiállítási szinházban és hangverseny-teremben valódi nemzetközi előadásokról van gondoskodva. Mindkét épület hatalmas arányu s bizonyos tekintetben mintaszerü. A hangverseny-teremben, melyet Marmonek épített, 2200 hallgató fér el s ezenkivül van hely 150 zenésznek s 300 tagból álló énekkarnak. Még nagyobb a kiállítási szinház, melynél Bécsben is csak a nagy opera terjedelmesebb. Az épületet külön e czélra Fellner és Helmer, az ismert bécsi szinházépitők készitették renaissance stylben s oly alakban, hogy különösen a rotunda-épület nyugati kapujától nézve festői képet nyujt. Betonirozott, részben asbest lapokból álló falai teljesen tűzmentesek, szellőztetése kitünő, villamos világitása van s oly sok kijárata, hogy a közel 2000 embertömeg, mely bele fér, három percz alatt eltávozhatik. Érdekes a belseje is. Mintegy 1600 ülő hely van benne, de csak egy karzattal, szinpada rendkivül mély s a zenekar földalatt fedve van, mint a beyruthi szinháznál. Ebben az érdekes szinházban a kiállitás öthavi tartama alatt minden nap lesz előadás és pedig időről-időre másmás szinészek által. A hires párisi Comedie francaise, Mascagni olasz opera-társasága, a magyar nemzeti szinház tagjai s számos más társulat felváltva fognak itt működni, köztük némely kűlönlegesség is pl. a brixleggi passiójátékosok s Junkermann plattdeusch szinész-társasága.

Egyszóval látni és hallani való van e kiállításon elég. E mellett azonban természetesen a gyomorról sem feledkezünk meg, jelesen kitünő franczia vendéglő van itt s egész sereg sörcsarnok, melyekben pilseni és bajor sört és egyéb söröket, s más italokat is mérnek.

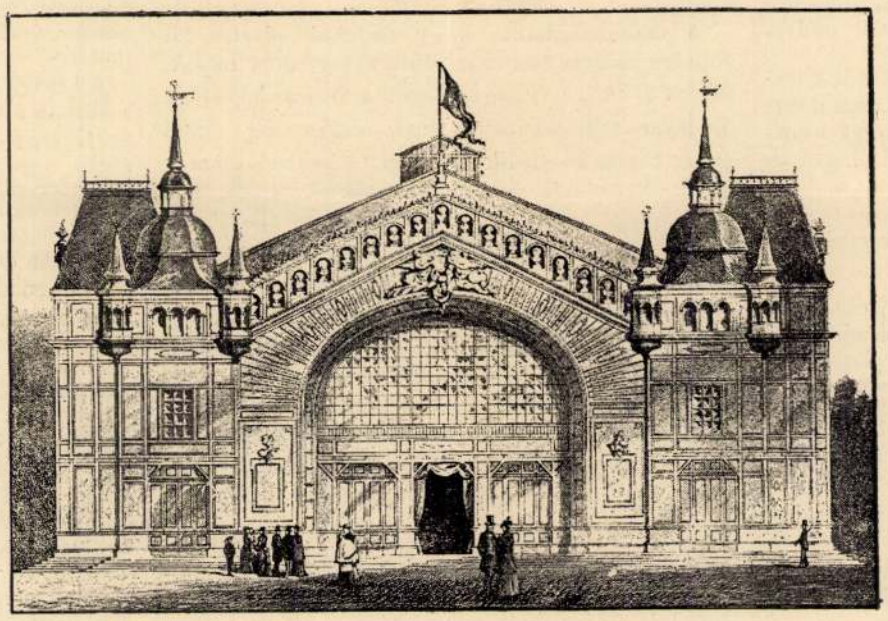

A ZENECSARNOK.

A «VASÁRNAPI UJSÁG» KORONÁZÁSI EMLÉKSZÁMA.

A «*Vasárnapi Ujság*» a maga részéről szintén méltóképp akarván megünnepelni újabb történetünk legfontosabb eseményének, az új korszakot alkotó koronázásnak 25 éves évfordulóját, rendkivül megnagyobbitott tartalommal, *teljes 4 iven* fog megjelenni, a koronázásra vonatkozó számos illusztráczióval, melyek jó része a koronázás alkalmával egyidejűleg készült, de még eddig nem volt közzétéve. E szám **több mint 30 képpel** lesz illusztrálva s e képek 16 oldalnál többet fognak betölteni lapunkban, úgy hogy ez emlékszám — *egy egész terjedelmes füzet*, — gazdag kiállítás tekintetében is ritkitni fogja párját irodalmunkban. E szám, melyet előfizetőinknek ünnepi emlékül junius 6-án küldünk meg, külön is kapható lesz, egy példány 40 kr.-jával.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A történelmi társulat emlékkönyve. Megjelent: «*Emlékkönyv a magyar történelmi társulat negyedszázados fennállásának évforduló napján, 1892 május 15-ikén tartott ünnepélyes közgyülése alkalmára.*» A mult vasárnapi diszgyűlés tárgyai vannak a 150 oldalra terjedő kötetben: gr. Szécsen Antal elnöki megnyitója, a titkári jelentés, Thaly Kálmán és Nagy Imre felolvasásai, a társulat alapszabályai, tisztviselőinek, tagjainak névsora. Közli a Rákóczi koporsójából való ereklyék rajzait is. Innen vettük át lapunk mai számába.

Két könyv Szibériáról. Az amerikai *Kennan* György «Szibéria» czimű könyve másfél év előtt mindenfelé nagy feltünést keltett, mert közvetlen tapasztalás után irta le benne a szibériai politikai foglyok menrendítő sorsát. E munkának befejező kötete «*Számüzöttek sorsa Szibériában*» czímen jelent meg most Deubler József kiadásában (Bécs és Budapest) magyar nyelven, Zempléni P. Gyula fordításában. Folytatja az embertelenségek sorozatát, megtoldva a politikai foglyok ama sorsával is, mely az elfogatás után vár rájok Oroszországban. A szibériai foglyok elbeszélése után leírja az orosz fővárosban levő Péter-Pál-erőd tömlöczeinek életét is. A könyv ára 80 kr. — Másik könyv is jelent meg Szibériáról: «*A szibériai ólombányákból*» czím alatt, melyet a Pallas-társulat adott ki. *Vaszilij Jakszakov*nak, a II. Sándor czár megöletésében való bűnrészesség vádjára örökös kényszermunkára itélt orosz tanárnak, a számkivetés útjában és a szibériai ólombányákban, úton-útfélen talált papirrongyocskákra, ólomdarabkákkal titkon irt leveleit tartalmazza az orosz igazságszolgáltatásról, a számüzöttekkel a számkivetés útján és az ólombányákban való vérlázító bánásmódról s egyáltalában az oroszországi állapotoknak a művelt világ előtt a legutóbbi időkig sikeresen titkolt legsötétebb részleteiről. Leveleit egy fogolytársa hozta magával. Jakszakov két év alatt meghalt. A kötethez a levélíró több rajza szolgál illusztráczióul. Ára 1 frt.

«**Budai Hirlap**» czimen Andreánszky Jenő szerkesztésében új társadalmi heti lap indul meg, mely főkép a budai részt érdeklő ügyekre fordítja figyelmét. A mutatványszám e hóban jelenik meg, előfizetési ára egész évre 4 frt 40 kr, félévre 2 frt 20 kr, s ez összeg a kiadóhivatalba, Bécsikapu-tér 7-ik szám küldendő.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A történelmi társulat 25 éves jubileuma. Huszonötéves fennállása évfordulóját ünnepelte a történelmi társulat e hó 15-ikén, rendkivüli közgyűléssel, az akadémia dísztermében. A társulat 1867-ben május 15-ikén szervezkedett, hogy a hazai történetírás anyagának felkutatására, feldolgozására szövetkezzék. Hatása meg is látszott nemsokára történetírásunk felbuzdult munkásságán és egészséges irányán, mely aztán egyre erősbödött és fejlődött, ma pedig virágzik. A díszgyűlés nevezetes tárgya volt *Thaly* Kálmán felolvasása *II. Rákóczi Ferencz hamvairól.* A Rákóczi-kornak érdemes történetírója azt a meglepő esetet adta elő, hogy nemcsak sikerült megtalálnia a fejedelem és anyja hamvait, hanem 1889 október 7-ikén föl is ásatta azokat. Ott vannak a hamvak Konstantinápolyban, a galatai Saint-Benoit templomban, hol a franczia lazarista szerzetesek őrzik.

Gr. *Széchen* Antal elnök nyitotta meg a közgyűlést, s megnyitó beszédében a történetírás feladatairól szólt, valamint arról a hatásról, melyet a történelmi társulat gyakorolt a helyes feladatok irányának tisztázására. A történetírás csak akkor felel meg feladatának, ha elég részletesen dolgozza fel tárgyát, a mellett azonban helyesen csoportosítani is tudja. Ez oly sokoldalú szellemi foglalkozás, melyet csak munkafelosztás alapján lehet megközelíteni. A munkafelosztás emez eszméje volt bizonyos tekintetben alapja a történelmi társulat megalakulásának. Nem abban az értelemben, mintha kizárólag, vagy csak kiválólag is a történelmi anyag és adatok gyűjtésére szorítkoznék, hanem igenis abban, hogy a hazai történelem beható részletezését vallja főfeladatának, melynek lelkes és beható teljesítése megbizható talajt készít elő az összefoglaló hazai történeti irodalom számára és életrevaló elemeket nyujt az általános történelmi eszméknek, melyek irodalmi érvényesítése, ily elemek előkészítése nélkül, könnyen tévessé vagy meddővé válik. A történelmi társulat beható részletezéssel tanulmányozza az eseményeket és korszakokat; a «*Századok*»-ban és a «*Történelmi tár*»-ban egy negyedszázadon át fölötte becses anyagot gyüjtött, melynek érvényesülése a «*Magyar történelmi életrajzok*»-ban mutatkozik a legjobban.

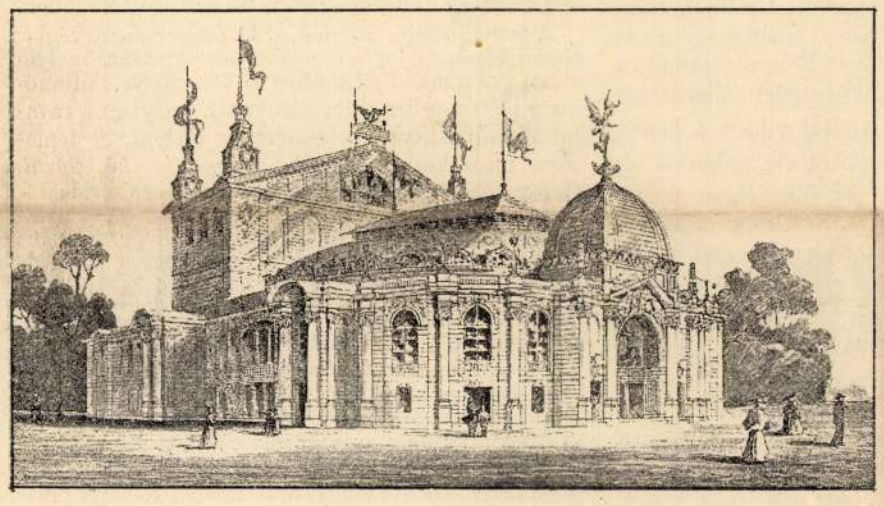

A KIÁLLÍTÁSI SZINHÁZ.

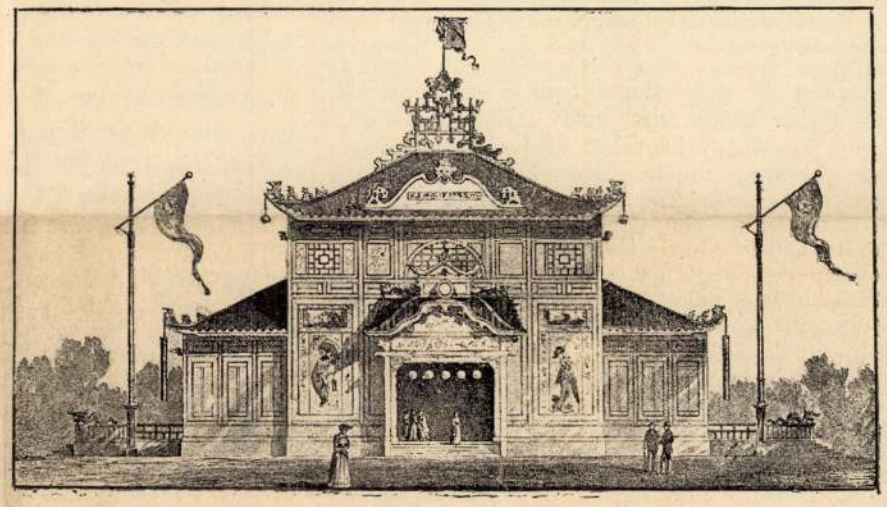

A KHINAI SZINHÁZ.

A BÉCSI ZENE- ÉS SZÍNMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSBÓL.

sik, zárva marad annak a világnak ablaka, melyen át például Balzac, Victor Hugó vagy Leo Tolsztoj stb. csodálatos, érzelemgazdag világra nyílik pom-

Réti Zoltán akvarellje

ennek az új ízlés-rendszernek jól körülhatárolt törvényszerűségét, hanem elegendő ha folyamatosan, lépésről lépésre közelítjük meg, vesszük birtokunkba a szocialista tudatvilágot, a szocialista ízlést.

EGYKOR azt mondották: „ízlések és pofonok különbözőek." Ezzel voltaképpen azt igyekeztek bizonyítani: ki-ki érje be annyival, amennyire körülményeiből, neveltetéséből telik; próbálkozzék kialakítani valamiféle egységes, mindenki számára elérhető normát. Ma ezzel szemben azt valljuk: ízlés és ízlés között még vannak különbségek. Az új, korszerű és szocialista ízlés-rendszer kialakítása azonban azt sugalmazza: a múlttól örökölt, megkülönböztető, az embereket egymástól szétválasztó különbségeket fokozatosan megszüntessük. Hogy az ízlésbeli kettősséget felváltsa egy izmos, életképes, jól funkcionáló szocialista ízlés.

Bános Tibor

O jaj, a
többé a
kő-zúzta
felfalta
O jaj, a
csontjuk
hörgés h
szakadék
Ó jaj, a csontjukon keresztül
az Ember nagy lépésre lendül,
a leleplezett vermek árkán
átlép bátrak halála árán!

Mi fenn járunk a csúcsközelben,
tisztul az út, már nem kietlen.
köröttünk szikla, farkas-árok
helyén lobognak a gyopárok.
Verembe esni nincs esély, így
megzavarodunk, mint a mélyvíz.
örvény vagyunk, nem tiszta, kék ár.
vonulásunk tülekedés már.
Ki a veszélyt, vermet kerülte:
elsőnek futna a tetőre,
ó jaj, csak egy csöppet vigyázna,
hogy ne tiporjon a gyopárra!
Arkokra nem kell már ügyelni,
csak hogy ne gázolhassa senki
sárba a zsenge hit virágát,
a bizalom termékeny ágát.
Mégis megyünk, makacs menetben,
mögöttünk bátrak, mély veremben, —
végső szavuk széltől sodorva
utánunk száll a hegyoromra:
„Addig ne szűnjön vonulásod,
míg föléd magasodni látod
— nézd: csillagok körülragyogják —
az élet hódíthatatlan ormát!"

(Róma)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Pataki István
NÓGRÁD

1021

Pataki István: HÍD

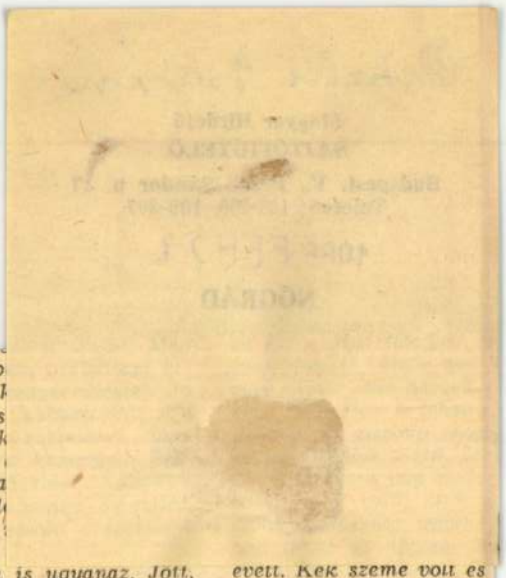

n a sötétb
azzal a
lövöldözés
kimegyek
befűtöm
mintha ja
irtam a l
tt fekszik

a hangja is ugyanaz. Jött,
glöttek, jaj istenem, hamar
bekötni, életre melegíteni.
m, már tudtam, hogy nem
a fogás. Elvette a várako-
n itt van-e, hát kit fogok,
, befelé vittem. Nehéz volt
ból, fekete folt nőtt a köté-
mikor az utcánkba befor-
szednál meg is állt. Német
a tűz égessen meg benne-

a katonát, lámpát gyújtot-
orosz vagy, hová dugjalak
det vártalak én, a fiamat
, ha itt találnak, hogy szá-
idnak?
penyt, a zubbonyt, a csiz-
ttem az ólpadlásra. Akkor
yet, de csak azután, hogy
Föltettem az ágyra nagy
dunyhát, párnát, amit csak
lgass, ha eddig hallgattál,
pusztulunk. Rátettem a
r sóhajtott, de mint a gye-
cott szeme alól sós könny
lette, simogattam a fejét,
d béküljön a világgal, ha
s. Kimentem a konyhába,
alább a kezemben legyen,
a kutyák. Csak késő éjjel

evett. Kék szeme volt es
hogy a társai visszajöttel
háját, a székre kitettem.
nézik a fiút. Ölelkeznek,
gem

A falu krónikája meg
a tettéért szovjet kitünt
előzően, amig az egység
mindennel ellátták, egy
köszönetét, amelynek vé
szovjet katonától, aki eb
a mamának minden baj
Szeressék és tiszteljék, m
harcos életét. Később le
annak édesanyjától. Maj
fiúról, a feleségéről, a fi
időkben komoly társadal
szor meghívták gyülések
az egy hétnek a történe
llából és megmentette
szer-kétszer elment, de
volt, elmúlt, mindenki e

Nehezen, félve sz
eljönnék, megk
— És mond
— Az enyé
Eltünt. Nincs.
Nem sirt. Bezárkózo
a két képet az asztalon
solygott András — minc

Pataki István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 FEB 21.

NÓGRÁD

1021

KAPU

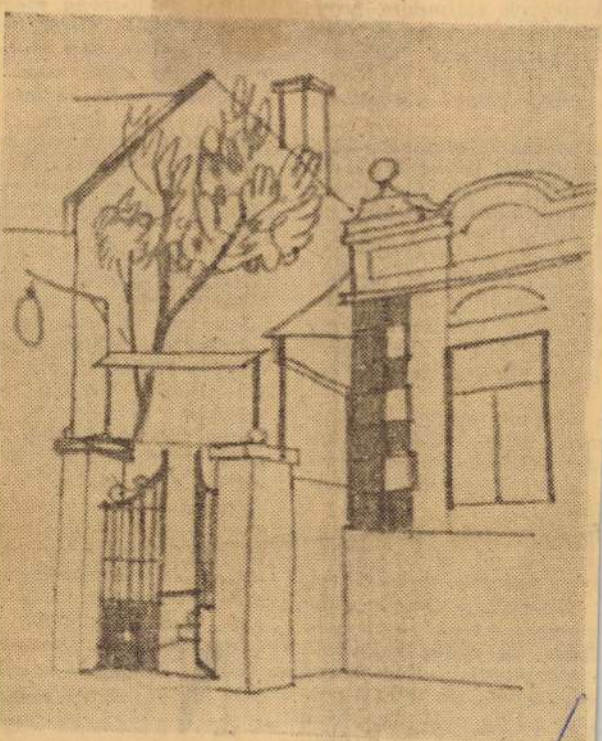

Pataki István vázlata

Ördögöl

Maga már megint *D.-né.* Két asszony r Az egyiknek nemcsak te, hogy mondja azt, hanem munkakörén túllépő elhiva- be nem teszem! *Nekem nem anyám*

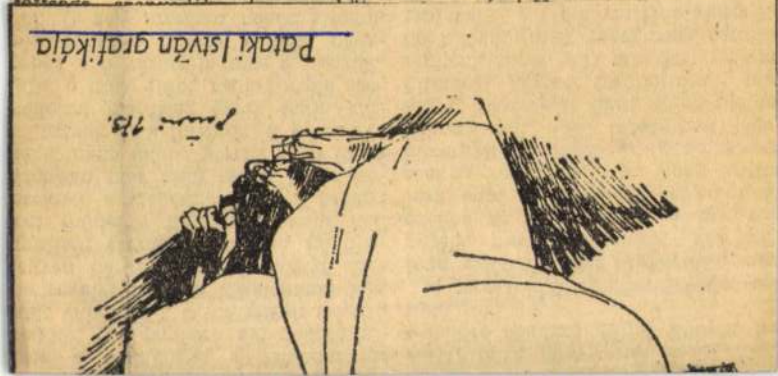

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP KFT.
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 237-748, 340-726
Pataki István
1980 ÁPR 27

PEST MEGYEI HÍRLAP
1980 ÁPR 27

1021

Pihenő asszonyok

szakcsedő föld, a fennmaradó terület erősen kötött vályogtalaj. A föld értéke az öt aranykoronát sem éri el. Régebben ezt a falut csak szénás, alföldiesen „színás" Pélynek hívták a környékbeliek, jelezve, hogy ezen a területen a szénán kívül legfeljebb gyomnövény termett.

A földnek két hatalmas ellensége volt régen is, ma is: a szárazság és a víz. De a víz talán erősebb.

Évtizedek óta pusztít ezen a vidéken a Tisza, a belvíz, de néha az eső is. A termőtalaj alatt, mintegy 30 centiméter mélységben, olyan agyagréteg húzódik, amelyik még hónapok múltán sem engedi át a vizet. Ezért aztán úgy vannak a pélyiek, hogy a két rossz közül még mindig jobb az aszály.

— Kereken 30 millió forint kellene — vélekedik *Kalmár János* elnök. — Ennyiből lehetne megoldani a talajjavítást, a terep- és belvízrendezést. Ennyi kellene — de jóval kevesebb sincs.

A másik Kalmár, a párttitkár, a Tiszasülyi Állami Gazdaságot emlegeti, ahol már megoldották ezt a kérdést.

— Nem igaz, hogy mit

A szik világa kemény világ. Nem mindenki bírja, s nem is mindenki akarja bírni. A könnyebb megoldás elmenni, a nehezebb: átalakítani ezt a világot.

— Van egy százholdas mintalegelőnk — mondja Kalmár János tsz-elnök. — Ez a legelő mindent megkap, műtrágyát, vizet, szépen is gondozzuk. Ha hiszi, ha nem, ez a száz hold több takarmányt ad, mint a másik háromezer hold összesen.

Csak hát idő, energia, megannyi emberi törődés kell ahhoz, hogy mind a kilencezer hold olyan legyen, mint ez a mintalegelő.

A nap valósággal rázuhan a földekre, patakokban ömlik a fény. A táj mozdulatlan, néptelen. Tikkasztó a szárazság. Amerre csak ellátni, mindenütt szántóföld, távolabb messze elnyúló legelők. A táblák közepén és szélén üresen maradt földsávok. Távolról nézve egy-egy fehér kör, téglalap.

— Szikfoltok —, mutat a távolba *Fülöp Sándor*, a termelőszövetkezet elnöke. — Itt az Alföld szélén, Hevesvezekényen tele van velük a határ.

Szikfoltok, kisebb-nagyobb nagyságrendben. A mező-

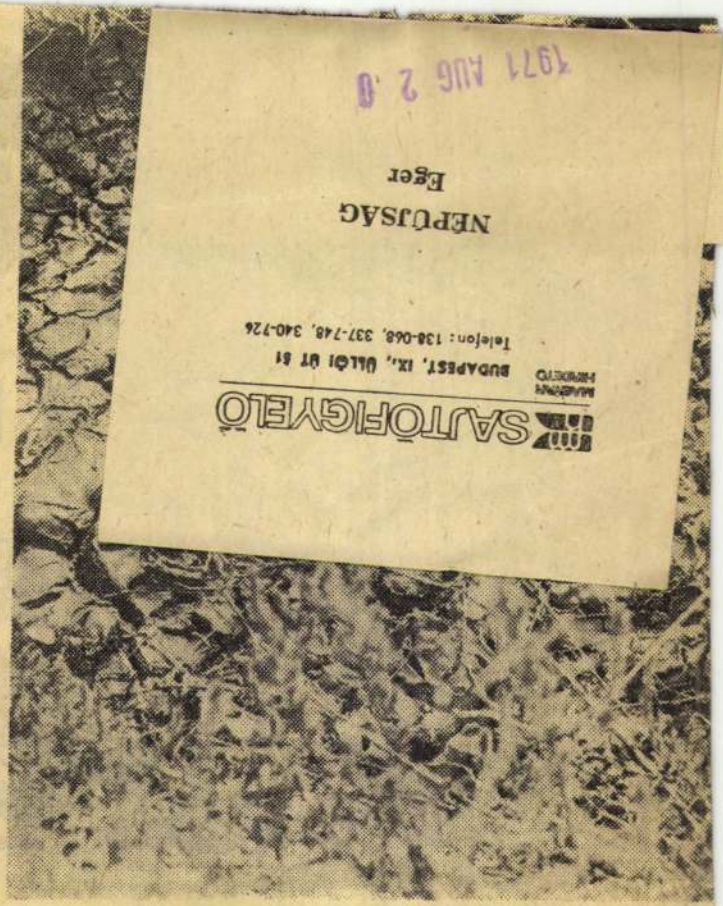

PATAKI ISTVÁN:

RÉGI VÁROS

ó külföldi nyaraló for-

a szocialista rendszer vív-
ányait köszöntik, s azokat,
ik huszonegy esztedővel ez-
őtt fegyverrel döntötték meg
diktatúrát, nyitottak utat a
megvalósult holnapokhoz.

Most csendes.
vények siklana
rzseken csob
bukdácsolnak
Átkozott víz.
Nem ez, am
tok közt isz
a nagy vize
elmentek, és nem is
nyargó mederben, hanem a
szántóföldeken.

A víz elöntötte a fél határt

Kicsi a héti tsz. a Sajó el-
vitte a fél határt. Nem is
egyszer, háromszor. A kár
másfélmillió forint. A biztosí
tó nem fizetett, mert mag
az áradás nem tett kárt, a

tavaly
napig
valyelő
község
zek töb
esztend
— N

Megtalálták a Kossuth cseppkőbarlang mellékágát

Az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem ásvány- és földtani tanszékének jósvafői, korszerű műszerekkel felszerelt barlangkutató állomásán, mind a felszínen, mind a földalatti cseppkőtermekben három tudományág, a geológia, a hidrológia, és a meteorológia együttes természeti folyamatait és komplex kölcsönhatásait vizsgálják.

A Vízgazdálkodási Tudományos Kutatóintézettel kidolgozott közös program végrehajtása során az elmúlt napokban nem várt felfedezésre jutottak. Az állomás barlangkutatói a jósvafői Kurisztáni völgyben egy földbeszakadástól keletkezett víznyelőre lettek figyelmesek. Ezen leereszkedve egy cseppkővel díszített, ismeretlen barlangfolyosóra bukkantak, amelyben patak csörgedezik. Az új barlangjárat és az ott látható cseppkövek alakjáról arra következtetnek, hogy a nagy Tohonya-forráshoz tartozó Kossuth-barlang régóta keresett mellékágát fedezték fel. Eddig tudományos szempontból igen jelentős. A nagy Tohonya-forrás érdekessége, ugyanis, hogy szabálytalan időközökben a legaszályosabb nyári hónapokban is megárad, s ilyenkor vízhozama meg sokszorozódik. Az eddigi feltevések szerint a forrás föld alatti szivornyarendszere működik, de azt még nem sikerült megállapítani, hogy a vízkitörések miért nem a fizikai törvényeknek megfelelően, szabályos időközökben történnek. Az állomás tudományos kutatói szerint most megtalált földalatti járat valószínűleg a Kossuth barlang egy eddig ismeretlen részébe vezet, amelynek feltárásával esetleg hű képet kaphatnak a forrás időszakos kitörését előidéző szivornyarendszer működéséről. A cseppkövekkel díszített barlangágban a patak folyását követve a kutatóknak eddig 200 méter hosszú részt sikerült bejárniuk. A munkát tovább folytatják, hogy mielőbb tisztázzák a Tohonya-forrás „rejtélyét".

Hirdető
GYELŐ
tőfi Sándor u. 17
-296, 188-307
GYARORSZÁG
1965 SZEP 9.

y János képei

llítására kosságával, sokrétűségével, a elten el színek nagyszerű kezelésével, ok Szőa művész gondolatgazdagsá- a hét- gával, kifejezésmódjának ürelme- egyik-másik műnél szembe- újra tűnő eredetiségével. t negy- Miskolc képzőművészetet Megfog kedvelő közönsége érdeklő- álaszté- déssel várta Pataky János tárlatát. Ez a művész első ilyen jellegű bemutatkozása. De a festészet kedvelői ismerték már hosszú évek óta, legalábbis hírből. Voltak, akik különcnek is tartották. Bizonyos ideig valóban elzárkózottan, szinte magányos farkasként vívta meg önmagával nagy lelki csatáját. Mármár szinte konok következetességgel tartott ki elvei mellett: csak azt festeni, aminek kivetítésére, színekkel, foltokkal, vonalakkal történő kifejezésére saját művészi hitvallása kényszeríti. Sokáig visszavonultan dolgozott, s most ime, bemutatta: ezt tettem mostanában.

ÖRÖMMEL látjuk, hogy a képcsarnok megnyitja kiállítási termét olyan festők előtt is, akiknek művei talán még nem a legközkedveltebbek, s e tárlatok megrendezésével segít az ízlésformálásban, a korszerű művészet és a közönség egymáshoz közelítésében. (Hihetőleg ezt teszik a vállalat falut járó megbízottai is, mert ha a közönség csupán a Szőnyi teremben találkozik a modern piktúra darabjaival, igen csekély eredménnyel számolhatunk.)

Pataky Jánosnak, a tárlat alapján ítélve, van mondanivalója, és bátran tud szakítani kifejezésbeli konvenciókkal. Egyéniséget tükröz a negyvenhárom kép. Csendéletek, tájképek, az élet apró jelenségei váltják egymást tematikailag a képeken, sajátos művészi átfogalmazásban. Pa
re tör, az
násokat sz
ja, de szinte
alkotó folt
kifejezők. Sz
és árnyék ellen
vel. Általában
igen kevés színt
egy-egy szín árnya
gyon sokat tud ét

Természetesen, a gi- m
lasztékű tárlat képei ra ak
szinten mozognak. Der e
többségében vannak r-
amelyek hamar megragad
szinte maguk elé vonzanak
amelyekre igen sokáig
visszaemlékeznünk. Külön
érdemes felfigyelni a Négy
madonna tömör fogalmazására,
a Szerelmeslevél lírai telítettségére, az Álomvirágok színgazdagságára, a Marcsó néni ablakából szép kompozíciójára, a szinte csak egy színnel ábrázolt Anyaság-ra, a Kiskundorozsmán parasztcsaládjának szükszavúságára, a Valaki meghalt plasztikus erejére, az ellentét hatásokra épült Olvasó fiú-ra, a fény és árnyék kontrasztot érzékeltető, esti faluvéget ábrázoló Fények, árnyak című alkotásra, vagy a Van Gogh virágai című kompozícióra, amely az égő fényeket kereső halhatatlan művész virágait művészi bizarrsággal, fényüktől fosztottan állítja elénk. Végül még egy képre utalunk, amely a teremben jobbra, a bejárattal ellentétes falon, a tűző napfényben szinte izzó házfalakkal és az előtérben sötétebb bőrű emberalakjaival ragadja meg a belépő figyelmét. E kép címe: Kánya néni lányai.

SOKÁIG váratott magár
Pataky János kiállítása. Mo
látható. Úgy érezzük, ho
jelentős esemény Miskolc k
zőművészeti életében.

(benedé

származó forga
és egyértelmüle
alakulását vizsg
tapasztalatot s
hogy az árufor
önállóság jelle
jukat. Az önál
tatkozott abban
zőkövesd és Vi
Fmsz különböző ipari vállalatoktól beszerzett árukkal igyekezett választékát szélesíteni. Igy különböző ruhafélességeket szerzett be a kisz-ektől, a bútoriparral is kötött megállapodásokat bútorkészletének kiegészítésére, felhasználta az élelmiszerválaszték bővítésére a járásban levő tsz-eket, amelyektől

ás köve
n kar
ág jell
tást é
ben, no
és egy
takarít
eredményezte azután, ho
költségszintje is csökkent,
a 100 forint összköltségre j
tó nyereség 34 forintot mut
a bázis 27 forintjával szer
ben.

A földművesszövetkezet k
lönböző versenyvállalások
tett a pártkongresszus tiszt
letére. A féléves megyei é
tékelés során a földművessz
elsők között vé

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataky János

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
1960 SZEP. -2

1021

Kiállítás nyílt Tiszaszederkényben

Néhány nappal ezelőtt Tiszaszederkényben megnyílt az egyesített művelődési otthon képzőművészeti szakkörének kiállítása. A nagy munkával, sok lelkiismeretességgel előkészített kiállításon Gulyás István, a tanács vb-elnökhelyettese mondott megnyitó beszédet.

A Pataky János festőművész által irányított képzőművészeti szakkör kiállításának máris sok a nézője.

Demjén István

Több mint tíz éve ír. Halomba gyűlt versei megtöltenek szekrényt, ládát. A költészetet nem tekinti kenyérkeresési lehetőségnek. Harminchárom éves, mostanra szánta rá magát, hogy munkájáról számot tegyen. S az eredmény: ha magas csúcsokat nem is sikerült elérnie, ha nem is kész költő még, de ízig-vérig tehetséges, eddigi eredményei biztatóak. Képekben, metafórákban láttatja a világot, — ez egyik legfőbb erénye.

Alsóábrányban született, tanyán. Innen az indíttatás, hogy részletekig szétszedve, fesztelenül bánik ismereteivel. Ilyen kitűnő sorokat ír: *„csüngök a nagy fán, szemem tart rajta"*, vagy: *„a szú begyújtotta motorját az ajtófélben."* A tárgyakhoz azzal a magabiztonsággal közelít, mint aki hatalommal bír fölöttük. Elsősorban még nem mondani akar, inkább érzékeltetni. Nemegyszer a versek akadozó, szaggatott logikáját végül a képek segítik megoldáshoz.

Ha tovább akar lépni, a legnagyobb erőfeszítésre itt kell ösztönöznie magát; s hogy pontosan fogalmazzon. Az olvasó nem minden esetben hajlandó az összekuszált vagy csak halványan érzékeltetett értelem után kutatni. Demjénnek van annyi élettapasztalata, olyan költői érzékenysége, hogy a prózaiság aligha fenyegetheti. Nagy felfedezései nincsenek, témái többnyire falusi ihletésűek, de nemcsak az itt élőkről van mondanivalója. Mintha kerülné a kötött formákat, — szabad versekben érzi magát a legotthonosabban, ahol két gondolat között a világra is rácsodálkozhat.

Induló költőről van szó. Akinek erős tehetsége biztosítéknak tűnik: nem kallódik el.

SERFŐZŐ SIMON

Demjén Ist

Szoríts magadhoz

Farkasok üzöttje
nyomtalan havakon
idetaláló kedvesem
a csendet megférceled
recsegéssel
nem rongyos már a terítő
bontsd a batyudat —
azok a kiömlő reszketések
összebújjanak

kézen fog a szeneskanna
melegért vonszol
tenyerünk alatt
szívünk dörren a hátunkon

szoríts magadhoz
farkasok üzöttje
nyomtalan havakon
idetaláló kedvesem!

Csak hazá

Már az a ház sincs m
Születtek csillogóbbak

Parádés lovak nem k
Négyellős ostorok nem
Nem bukik le hatalm
A tanya belehalt bána

Nagyanyó a rákot kiv
A házat elkergették a
Reszkettek a nagyszen
Míg röpködtek pusztít

Az ég alját körül ülté
Büszkeségét eladta a
A kutyák örültek gazd
Anyám megszámolta

A felnőtt fák lelökték
Falait az idő bírája szé
Nincs ahol én születte
Szülőházam amelyben

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPJAINK

1967 MÁR 1.

Pataki János

1021

Idős férfi

Pataki János rajza

geteg utánjárás, telefonálgatás előzte meg, hogy megrendeléseket kapjon. Mire a rajzasztalához ült, elfáradt a könnyed csevegéstől, attól, hogy „fontos" emberekkel itta a duplákat, miközben azon töprengett, nem célravezetőbb-e, ha panaszkodik: két gyerek, meg a mama... a férjem disszidált... úgy maradtam itt...

Kislánykorában, amikor tánciskolába járt, az volt a vágya, hogy azt mondhassa: minden négyesem foglalt már. De erre sohasem került a sor. Nagylánykorában azt szerette volna, ha egyszer legalább késve érkezik a randevúra. Ez sem sikerült. Mindig előbb érkezett, mindig neki kellett várni, az ajtónyflást lesni, szorongva számolni a perceket. Most pedig arról álmodozott, hogy a noteszában böngészgetve kijelenthesse: sajnos, képtelen vagyok több munkát vállalni!

— Na, mamikám... minden úgy megy, mint a karikacsapás.

— Hogy bírod... — hajtogatta az öregasszony. — Az a sok bevásárlás, cipekedés... nekem nem volt sok. Egész életemben azt csináltam... ellátni a családot, úgy beosztani... de te... sohasem tudtál beosztani.

— Most tudok... Az ember

Az öregasszony szempillája megrebbent. — Szóval, győzöd — mondta színtelen hangon. — Mit adsz ma vacsorára?

Mit tudom én, gondolta Vilma. Ezer dolgot kell még addig lebonyolítani. Dudás megígérte, hogy egy plakáttervezést szerez neki. Mit főz! Majd csak akad valami otthon. Ha más nem...

— Mit mondasz, mamikám?

— Semmit.

Vilma abban a percben megérezte, hogy a mama azt várta tőle, hogy kétségbeesve panaszolja, meg se tudok mozdulni mama nélkül, képtelen vagyok dolgozni, nézzen rám, ez a sok házimunka lenyúz, tönkretesz, kiszívja az energiámat. Az nyugtatta volna meg a mamát... Ha ő nélküle boldogul, akkor mire való az erőlködése, hogy ezt a rozoga szervezetét foltozgassa... mi értelme az életének, ha nem tudja hasznukra fordítani, ha minden úgy megy, mint a karikacsapás?!

— Paradicsomlevest főzök. Bontok egy üveget...

— Ugyan — legyintett az öregasszony. — Ildikó utálja a paradicsomlevest.

— Nem válogatunk — mondta összeszűkült torokkal Vilma, mert valami gyengédet akart mondani, valami olyat, hogy a mama megsejtse, szük-

Mikszáth Kálmán

Egy kis levegő

EGY KEDVES dalocskát dúdolva fogtam korán reggel az öltözködéshez. Bajuszomat elégedett mosollyal kefélteni, s be kellett vallanom, hogy a tükörben oly szeretetreméltó fiút látok, kihez hasonló legföllebb én lehetek a — valóságban. Vagy megfordítva? Igazán, nem tudtam volna megmondani.

Az egész világ rózsaszínű felhővé gomolyodott össze előttem, s én nem voltam képes megkülönböztetni, vajon az a felhő rózsalevelekből vagy égő, szerelmes szívekből alakult-e?

Istenem, ki is vehetné rossz néven egy vőlegénytől, hogy esküvője napján meg van zavarva a feje!

És én vőlegény voltam, mégpedig a közvélemény vőlegénye...

Délceg fiú voltam; szemeimből tüzes jókedv sziporkázott; fürtjeim csábítóan göndörödtek homlokomra; tudtam sokat beszélni — semmiről; kitűnően lovagoltam; kardra, pisztolyra verekedni, fölségesen lejtettem a keringőt, raktam a csárdást: csoda-e hát, hogy az a bájos, hiú asszony, a közvélemény, belémszeretett, s eljegyzett magának?

Én legalább cseppet se csodálkoztam, midőn Karancsi Péter, Fütykös Lázár, Epöli Gábor, meg Rigó Dani nagy becsülettudással bekopogtak hozzám, s megkérték a kezemet a csentei választókerület számára. Természetesen kosarat adtam nekik habozás nélkül. Csakhogy abba a kosárba száz összegöngyölt zászló, s tízszer annyi kortestoll volt csomagolva.

Személyesen ugyan nem mentem a menyasszonyomat meglátogatni; mert egyszer a torkom fájt (nem beszélhettem volna), máskor pedig az orromon támadt kelés (nem hódíthattam volna); de azért a dolgok teljes rendben folytak. Fütykös Lázárnak 62 esztendős ember létére olyan atyafisága volt a megyében. Rigó Dani szép szóval, Karancsi Péter ökölléi és Epöli Gábor jó borral annyira győzték, hogy az ellentábor vereségét már hetekkel a választás előtt bizonyosnak lehetett mondani.

Az ellenfél a régi képviselőt léptette föl, aki mellett a főispán, az összes megyei tisztviselőség és a kerület úri osztálya küzdött, s akiről azt állították, hogy harmincéves közpályán sok jó szolgálatot tett már a hazának; de az én hetyke bajszomnak az ő deres szakállát, viruló képemnek az őráncos arcát, könnyű járásomnak az ő tipegését nem volt nehéz legyőzni.

A FŐISPÁN fogait csikorgatta, a főjegyzőtől le a napi-

SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki János

1021

A Képcsarnok Vállalat salgótarjáni boltja idei kiállítási programjában egy hete nyílt meg Pataki János tiszaszederkényi festőművész kamaratárlata. Az érdekes színvilágú anyag igen sok látogatót vonz

(Kopány György felvétele)

pozíciók birtokában viszont alattomos támadásokat intézhettek a stbilizáció ellen.

Halaszthatatlan demokratikus feladattá vált tehát a nagybankok államosítása. Maga a Nemzeti Bank és a jelentős iparvállalatok egész sora a nagybankok „markában" volt, s ezek a „jobb idők bekövetkezéséig" minden eszközzel igyekeztek átmenteni hatalmukat. És mert tájékozódtak a haladó erők szándékairól, deficites mérlegeket készítettek. Ezzel akarták indokolni az államosítás célszerűtlenségét. *„Ostobaság növelni az államháztartás deficitjét a bankok deficitjének átvállalásával"* — magyarázták.

Valójában óriási nyereséget zsebeltek be. Miután ők döntötték el, melyik gazdasági szektor mekkora termelési kölcsönöket kapjon, gyorsan rekonstruálták korábbi monopolhelyzetüket. Bekövetkezett az a furcsa állapot, hogy az újjáépítést szolgáló nép — újjáépítette a nagybankok hatalmát. Csakhogy a bankok nem a nép érdekeihez igazították pénzügyi politikájukat.

rencs
ercsi,
gyesi
gyár
trezo
jöved
évi 2
összt
lött d

pénzügyi hatalmuk több bőrgyárra, téglagyárra, gázgyárra és malomra. Például a Mauthner, a Phylaxia, a Hydroxin, a Nikotex, a Gizella-, a Hungária- és az Istvánmalom, továbbá a Draschetéglagyár, és mindezeken felül számos faipari, vegyipari, villamossági üzem s útépítő vállalat engedelmeskedett akaratuknak.

Jellemző az akkori közhangulat erejére, hogy *a parlamentben nem mertek az államosítás ellen nyíltan tiltakozni még az államosítások ellenzői sem.* Nagy többségükben maguk a banktisztviselők helyeselték az akciót. A közületek és a nyugdíjintézetek, persze, kárpótlást kaptak. A tőkések nem. A nagybankok államosítása ,révén száznál több iparvállalat 30

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 NOV 19
ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Pataky János

9021 Harmónia — 1967

Pataky János rajza

felsorolta azokat a
amelyekben „hasonl
a vietnami és az
álláspont között. A
ban — hangsúlyozz
író —, az amerikai
nek ugyan minda
kérdésekről, amelye
riman felsorolt, de csak pro-
pagandájukban, ténylegesen
pedig éppen az ellenkezőjét
cselekszik.

hajtottak végre a klinika se-
bészei. A szívvivő az előzetes
megállapodás értelmében sem
a beteg, sem a műtétben köz-

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 MÁJ 17
ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Ma nyílik Pataki János kiállítása az egyetemen

A miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem KISZ-bizottsága, valamint a tiszaszederkényi művelődési ház rendezésében ma, május 17-én, pénteken délután 6 órakor nyílik meg a műegyetem E/1 kollégiumi klubjában Pataki János, Tiszaszederkényben élő festőművész kiállítása. A nyitáskor Serfőző Simon költő méltatja Pataki munkásságát.

Pataki János

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 JUN 26

BORSODI VEGYÉSZ
Kazincbarcika

Pataki János

1021

VEGYÉSZ 1969. JÚNIUS 26.

Egy festő arcképéhez

Szederkényi jegyzetek

„Ime a város, hol más a szó
és bonyolultabb az öröm."
(Ladányi Mihály)

A NÉPSZÁMLÁLÁS alapján közel tízezer ember felel erre a hivatalos kérdésre így: lakhelye — Tiszaszederkény. Két szó. A két szó mögött tízezer ember. Emberek egy új település városiasodásában. Város, amely még csak a jelenben él. Múlt nélküli város. A jelen mindennapjában most teremtődik a múlt, egy-egy városra jellemző egyéni arculat, a település lokálpatriotizmusa. Ezt az itt élő, s nemcsak itt lakó emberek sokasága alkotja meg. Ma még talán túl sokan vannak, akik csak lakják a modern lakásokat és nem élnek valójában a városban, a városnak. De vannak, és egyre többen lesznek, akik alakítják, formálják a várost. Az ember egyéni élete nem választható el a város és munkahely közösségétől.

Ő is egy a tízezerből. Naponta sokszor látni. Ide tartozik az utcák képéhez, városunk mindennapjához. Megszokottá válik az utcán. Gyors, nyugtalan léptekkel halad el mellettünk. Mintha önmagával viaskodna. Az örökös mozgást, a nyugtalanságot választotta. Pataki János megérti az emberek dolgát. Itt, városunk szerény, de új és alakuló légkörében naponta szívhatja magába egy kamasz korában élő város friss, új varázslatát. A hétköznapok munkását, az épülő falak, felfelé ívelő daruk képeit. A művész érzésében elrakódnak az élmények. Kicsik és nagyok. A mindig újat adó, kamasz lelkesedés, vagy a vajudó kedvesztésnek minden mozzanatát gyűjti és vetíti vásznaira. Egy közegben él a város és a művész. A befejezetlen munkát, a fejlődés nyugtalanságát viseli magán ez a város és a művész számára ez naponta megújuló élmény.

A közelmúltban megrendezett kiállítása mindezt bizonyította. Mi néztük, érteni akartuk. Aztán megköszöntük a művésznek, az embernek, hogy vállalta városunk minden élményét, és elfogadta művészetének szerves alkotórészévé mindennapunk valóságát. A város utcái vásznain emlékeket ébresztenek. Ez a legnagyobb élmény számunkra, ebben a múlt és emlékek nélküli városban. Emlékeket kaptunk a művésztől ezen a kiállításon. A vásznak színeiben, a születés fenséges komolyságában. az emlékezés és a jelen érzéseinek élményével ajándékozta meg nézőit. Talán kissé önzően, a városnak akarom kisajátítani Pataki János művészetének minden mozzanatát.

Úgy érzem, önző kisajátításomnak van realitása, mert ez a mostani kiállítása, valóban a város és a művész harmonikus találkozásának jegyeit viseli magán. A nézőben akarva vagy akaratlanul, a lokálpatriótizmuson túl, felötlik a kérdés: a művész egyéb élményeit nem szorítja-e háttérbe a várossal való találkozás?

Az arcképvázlat utolsó soraiban a kérdőjelzett gondolat után is, csak így lehet a befejező sorokat leírni: köszönjük.

VÁRJUK a művész következő kiállítását annak reményében, hogy újabb élményekkel ajándékozza meg városunkat, művészetét értő és szerető közönségét.

(Koppányi)

Baráti találkozó

Csehszlovák pártmunkásküldöttség a TVK-ban

Vasárnap, 1969. június 15.

Közösséggel a közösségért

Interjú Szűcs Istvánnal, a NEB megyei elnökével

A szerkesztőségbe érkezett kérdőíveken sok dolgozó jegyezte fel; szeretne még többet olvasni a népi ellenőrök munkájáról, működéséről. Az olvasók óhajainak eleget téve felkerestük *Szűcs István* elvtársat, a Borsod megyei Népi Ellenőrzési Bizottság elnökét.

— Melyek voltak ebben az évben a lakosság szempontjából a legeredményesebb vizsgálatok?

— Ebben az évben több olyan vizsgálatot folytattunk, amelyek az emberekről való gondoskodást, a lakosság zavartalan ellátását, a lakosság érdekeinek védelmét szolgálták. Az Észak-Magyarország részletesen beszámolt például a szénellátással kapcsolatos vizsgálatunkról. A népi ellenőrök sok olyan mulasztást találtak, amelyek akadályozták a lakosság zavartalan szénellátását. A tapasztalatokat az érdekeltekkel ban —, hogy a kereskedelmi ellenőrzésnek, a vállalatvezetők intézkedéseinek jó hatásuk van. Kevesebb a vásárlók rovására elkövetett cselekmény, de sajnálatosan még mindig van. Ennél az ellenőrzésnél is 10 kereskedelmi dolgozó ellen kellett felelősségre vonást kezdeményezni. Az élelmiszer kereskedelemben sajnálatosan azt tapasztaltuk, hogy hiányosak az üzemek által előre csomagolt áruk. A karcagi hántoló üzemben készített egykilogrammos csomagoknál 3,5—4 deka is hiányzik. A Szolnok megyei NEB-et kértük meg, hogy végezzen vizsgálatot az említett üzemben.

— A NEB is foglalkozott a lábbelikkel kapcsolatos panaszokkal. Mi a tapasztalat?

— Sajnos, jelenleg is nagyon sok a panasz a cipők minőségére. A reklamációk száma a

többek között a talajvédelemre. Ebben az évben megnéztük, hogy az erre fordított állami pénzeszközöket a célnak megfelelően használják-e fel. Ismeretes, hogy a mezőgazdasági gépeket a tsz-ek vették át. Egyik vizsgálatunk azzal foglalkozott, hogyan biztosítják a gépek felújítását, milyen tényezők gátolják e feladat kellő színvonalú ellátását. Társadalmunk egyik legégetőbb problémája a lakáskérdés. Az idén vizsgáltuk, milyen okok, tényezők akadályozzák a kislakás építést. Évek óta gondot okoz a lakásépítéseknél, az épület beruházásoknál a különböző szerelvények, vízvezetékcsövek, fürdőszoba felszerelések stb. hiánya. Elemeztük, hogy melyik területen nem kielégítő a szerelvényekből az ellátás, milyen módon lehetne a gondot megoldani.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1969 JUN 15

1021

Vasárnap, 1969. június 15.

Pataki János

A Tiszai Vegyikombinát

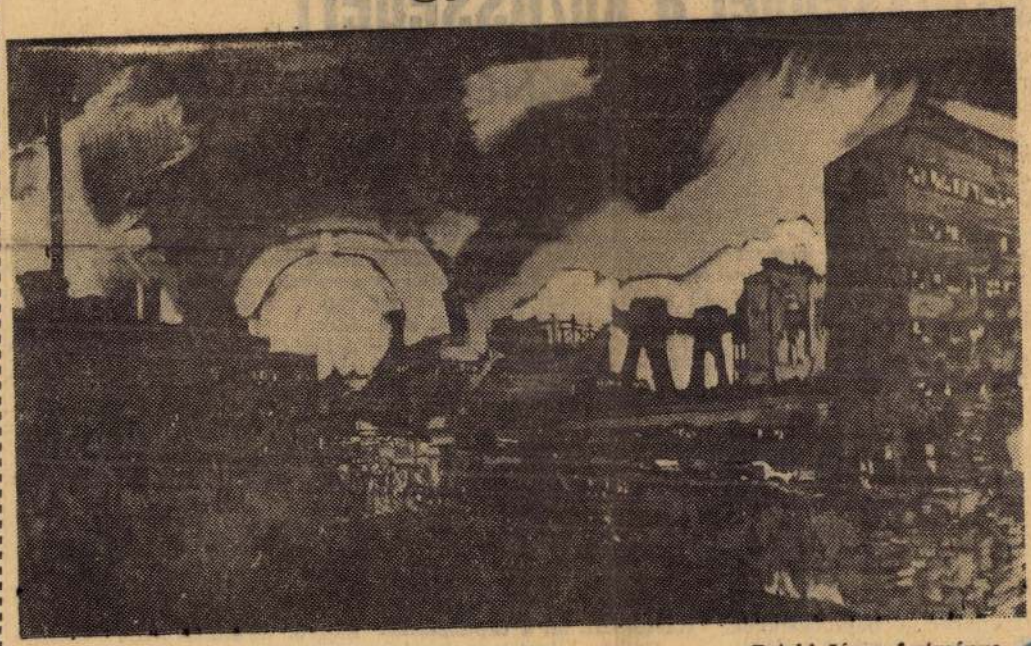

Pataki János festménye

Iro dalom kiveszőben

Népi verselők, krónikaírók

A magyar népköltészet gazdag kincsesházából: balladákból, mesékből, népdalokból sokszor merítettek költők, írók, művészek, tudósok. A folklór alkotások tömör szépsége, kifejező ereje egyaránt megkapja az egyszerű embert, s a műveltebb elmét. Hogyan keletkeznek ezek az alkotások, egy-egy népdalnak, balladának ki a szerzője, hogyan csiszolódott a nép ajkán — ezt kutatják több mint másfél évszázada.

Az elnyomott jobbágy, szökött katona, a pásztor, a betyár és sok más, „célszerű szegényember" baját, örömét, óhaját őrzik a csodálatos történetek, mesék, balladák, históriák. A történelem viharai nem múltak el nyomtalanul s egy-egy eseményt valamelyik, a parasztságból származó írni tudó személy megverselt, ez az alkotás azután évszázadokon keresztül szájhagyományban terjedt, változott. Szerzőjét azután elfeledték. A szóbeli hagyományok pénz, egyik-másik kinyomatta műveit négy oldalon, hírlap alakban. Tulajdonképpen akkor derült ki, mennyien vannak. A dombóvári nyomdában néha éjjel is csattogtak a gépek: a parasztok, akik ha írásról volt szó, a pénzpatakzás idején is fogukhoz verték a garast, nevetve, büszkén vették és olvasták a röplapokat, amelyek az ő körükből szálltak fel, az ő életük híreivel. Megvolt a költője Görbőnek, megvolt Naknak, Egyházbérnek; Döbrögözön Nagy Kovács István tevékenykedett, Szakcson Tóth Pál József, Mocsoládon egy Keresztesi nevű... És hány volt az, akit a költők hagyományos szeméremérzése visszatartott a nyilvános szerepléstől?"

Bizony, hány! Hiszen nemcsak Erdélynek és a Dunántúlnak, hanem Borsodnak is megvoltak a parasztköltői, írói. Igaz, jó ideig senki nem törődött velük. 1913-ban Klein Károly egri diák járt Kisgyőrben s a népdalok, balladák mellett összegyűjtötte Bihari Károly, Horváth István, Virágh Lajos, Barsi Gergely, Csenge József, Nagy Sámuel verseinek egy részét. S az utóbbi évek gyűjtőútjai még mennyi népköltőt fedeztek fel! Felsorolásuk kissé hosszú, de nem haszontalan. Parasznyán működött Lehotay Ferenc, Kondón Tőzsér József, Izsó László Színben, Jobbágy András Alsóábrányban, Szakács Borbála Disznóshorváton, Szilágyi Lajos Sajókápolnán, Kapitány Sándor Sajóbábonyban, Puskás Farkas Károly Sajónémetiben. Nagybarcán három versfaragó is akadt: Pál Lajos, Horváth István és Török Piroska. Sajóvámosról három írogató-verselgető embert ismerünk: Hódy Árpád, Ortó Dániel, Kossuth Dániel füzeteit találtuk meg. Veres Sándor és Tóth Bertalan Hejőpapiban verselget, Kontsol Gábor Kovácsvágáson írogatott. Kóos Imre egykori ostorosi, majd miskolci lakos, volt summás nevét, könyvét már ismerjük. A névsor nem teljes, nem is lehet. Kik voltak ezek az írogató, verselgető emberek? Horváth István 1843. augusztus 12-én született Kisgyőrben. Hat elemi iskolát végzett mindössze. Kétszer nősült, majd súlyos csapás érte, elvesztette szemevilágát. Eddig is írogatott, ezután meg fiának, feleségének diktálta rigmusait. Virágh Lajos és Bihari Károly a rabságban szerzettek először verseket, Csenge József pedig Sárospatakon járt né-

Fekete Gyula

EGY KORTY TENGER

Hasis

Kikapcsolódást várunk az irodalomtól" — röviden így fogalmazhatnám meg azt, amit az olvasók nagyobbik része az ország — és talán a világ — minden táján igen változatos formában, de többé-kevésbé hasonló igénnyel fogalmaz. „Annyi gondunk-bajunk van a köznapi életben; legalább az irodalom, a művészet, a színház, a mozi ne a gondokat szaporítsa — inkább feledtesse!" Vagy: „Azt keresem a könyvekben, ami az életemből hiányzik: kaland, utazás, derű, beteljesülő szerelem, boldog házasság." Vagy: „Elegem van a komoly dolgokból, ne etessenek engem idegbajjal még az írók is. Ha háború, hát legyen legalábbis középkori, ha vér, hát folyjék krimiben, azt nem veszi az ember komolyan." Vagy egyszerűen így: „Én csak azt a könyvet szeretem, amelyen jókat lehet röhögni."

Vajon azoknak volna igazuk, akik az ilyen és hasonló kívánság-listákból levonják a szigorú következtetést: terjedőben nálunk a félműveltség, s vele együtt az iparszerű szórakoztatás igénye; olcsó kis kielégüléseket, hamis illúziókat, az ösztönök kéjes borzolgatását — egyszóval a felszínt, a giccset keresi az irodalomban is igen sok olvasó? Szálljunk szembe ezzel a veszélyes és káros tömegnyomással: az irodalom és a művészet nem süllyedhet odáig, hogy vásári igények kiszolgálója legyen, udvari bolondja a kispolgári ízlésű közönségnek, annak a fajta embernek, akiből — doktori diplomával az asztalfiókjában is — tizenkettő egy tucat.

Nos, én nem utasítom vissza felháborodottan ezt az érvelést. Jogosnak érzem benne ugyanis, nem a tömegízlést megvető, arisztokratikus gőgöt, hanem a szocialista kultúrát illető felelősséget és aggodalmat, de — furcsa módon — jogosnak érzem az idézett kívánságokat is.

Nézzünk csak szembe ezzel az ellentmondással.

Ki tagadhatná, hogy amióta létezik irodalom és művészet, volt és van olyan funkciója is, amelyet az említett olvasók számon kérnek. Búfelejtő. Kikapcsolódás. Ami a köznapokból hiányzik. A valóság szűk keretén túl a korlátlan lehetőségek mesevilága. Erős János a kellő pillanatban megjelenik, és megleckézteti a felfuvalkodott hatalmasokat. A harmadik királyfi végtére megtöri a gonosz varázslatot, elnyeri Tündér Ilona kezét, hegyen-völgyön lakodalom, máig is élnek, ha meg nem haltak. Ki tagadhatná, milyen — semmivel sem pótolható — nevelő ereje van a mesének: a két-három éves gyerek, amikor először izgalomba jön a rokonszenves mesehős sorsa miatt, már érzi, mi az emberi tisztesség, a becsület; elsajátított egy nagyon fontos és nagyon bonyolult „tananyagból" valamit, az ábécénél, s az egyszeregynél is hamarább.

S ugyanígy ki tagadhatná a humor, a derű jogosult-

Olcsó kielégülés ban gyártott po ben elsikkad vag romantikája, his szerelmek, a ko ki tagadhatná, h nemesítés nélkü ják, teljesíti az kapcsol. S — bo vetését — azt is los bűnnek, sőt csen egyszer-eg kat izgul, vagy belátható ideig hat helyette, ak tagadná?

Gondolkozzun van olykor a feledtetésre. K fium, heroin — ban alkalmazv kétségtelen: a szik, ha szüksé tószert; hozzász tel. Akár a sze

Talán el is é fajta bódulat, megszokással k tódik, amikor léleknek — má lódni. A közna ből és formálá lódni — bekapc

Van például millió ember é tetésére. Így ír részegséget oko elvész az idő é góbb, a hallu A mohamedán hall: nagyon k azért tudja, ho mas, ha kóros betegséget okoz

Úgy gondolom ment attól, hog említett kérdése a példázat érv nem a kikapcso alkalmi olcsó k ges rossznak, n dődik a baj, ha vagy éppen ká igénylünk tőle, nem steril, pro nem vegytiszta

Harminc évv elhatározta, hog márkájú csoko hónap múlva l nyebben a túl test; kiváltkép önigazolást, ön ket sínyli meg

Van az irod

NAPJAINK

1967 AUG 1
1021

Patoki János

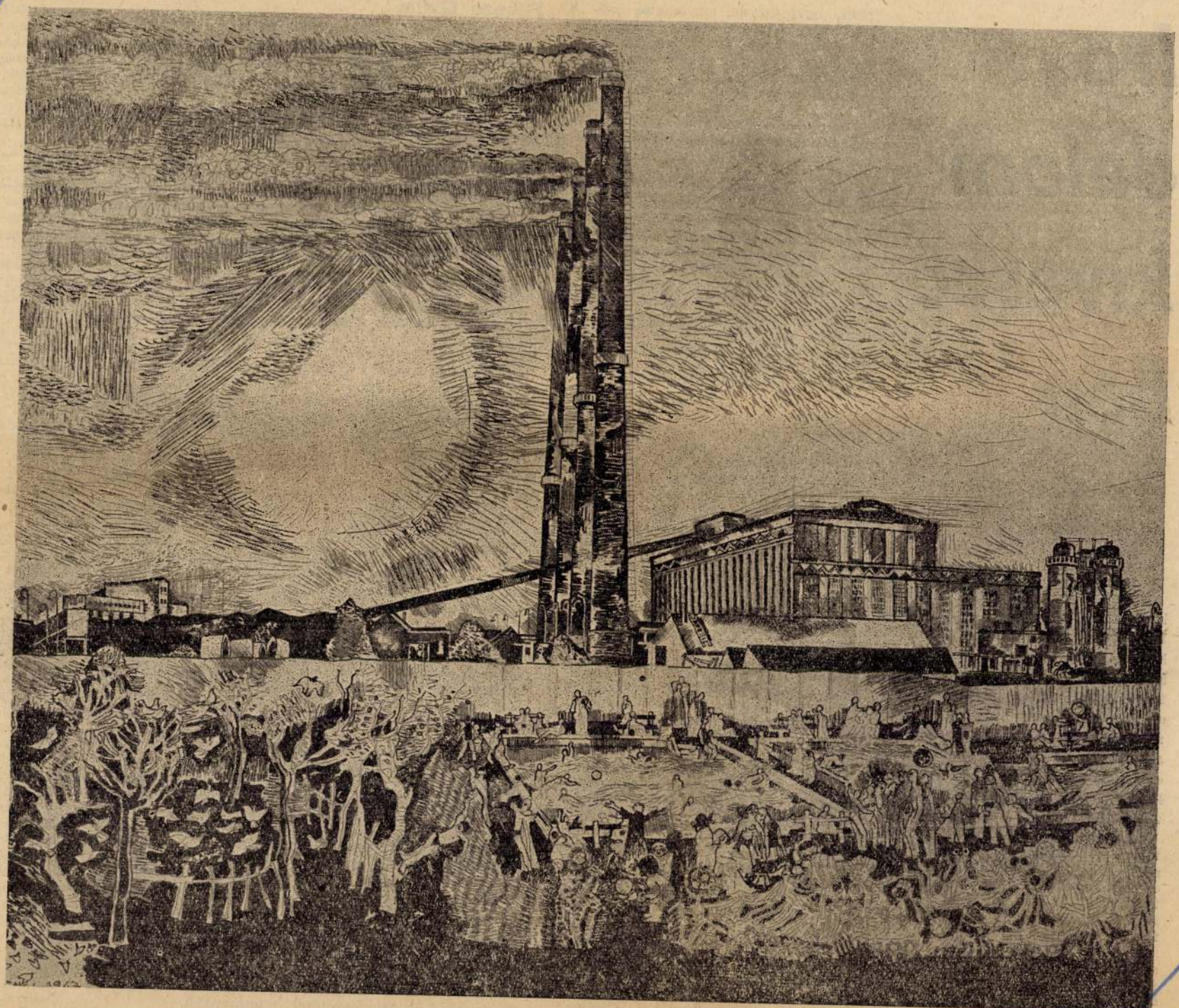

A Tiszapalkonyai Hőerőmű: Pataki János rajza

Húsz év a tanács szolgálatában

„Szeretek i

Dr. Bíró György, a Miskolci járási Tanács vb-elnökhelyettese is azok közé tartozik, akik a tanácsok megalakulása óta ebben a munkakörben dolgoznak, mégis, tulajdonképpen fiatalnak számít.

— Korán kezdtem a munkát — mondja. — 1945. elején kerültem a miskolci járáshoz közigazgatási gyakornokként, 1947-ben járási jegyző lettem, majd Nagykovácsiban elvégeztem a pártiskolát. Ezután közölték velem, hogy én leszek a miskolci járás főjegyzője.

— Hogyan fogadta a kinevezést?

— Őszintén szólva megijedtem. Akkor 24 éves, tapasztalatlan fiatalember voltam, a szakmában még gyerek. Hogyan tudom én irányítani egy egész járás állami közigazgatását? Minden községi jegyző, járási jegyző idősebb volt nálam, némelyiknek a fia, vagy akár az unokája is lehettem volna. Ezek mind a felügyeletem alá tartoztak! Kinevezésemet hosszú ideig otthon sem mertem megmondani. De én lettem a járás főjegyzője. 1950 elején pedig azt a megbízatást kaptam, hogy szervezzem meg a járási tanács hivatali apparátusát, mert én leszek a vb-elnök.

— Érdekes feladat lehetett.

— Érdekes és nehéz. Akkor még azt sem tudtam pontosan, hogy tulajdonképpen miben különböznek a vb szakigazgatási szervei a járási főjegyzői hivataltól. Nem tudtam, hogy aránylag rövid idő alatt honnan válogassam ki a megfelelő embereket. De azért ment ez is. Alakuló tanácsülésünket 1950. augusztus 15-én tartottuk. A javasolt vb-elnökhelyettest és titkárt csak néhány órával a tanácsülés előtt ismertem meg. Ők sem lelkesedtek túlságosan, hiszen elsősorban mindannyiunk a feladat nagyságát látta, a magunkra vállalt felelősség súlyát érezte. Kértem felsőbb szerveimtől, hogy vb-titkár lehessek, és abba a beosztásba is kerültem.

— Milyen volt akkor, a kezdetnél a munka?

— Átmeneti időszak, sajátos gondokkal, tennivalókkal. Többen úgy próbáltak „segíteni", hogy azt mondták: ne törődjünk az ügyekkel, majd az idő megold mindent. Mások mindig az elintézés halogatására, vagy az ügyek teljes elodzására keresték a jogszabályt. De egyre jobban kiismertem magam, valami „csak azért is" volt bennem. Az ügyek elintézéséhez, [illegible] jogszabályt, bár a régi jogszabályokat nehéz volt megtölteni új tartalommal, a régiek alapján minőségileg új módon dolgozni. A tanácsok azonban egyre erősödtek. A politikai, a szakmai képzés mind hatékonyabbá vált, a munka is sikeresebbé, eredményesebbé.

— Két évtized tapasztalatai, sok-sok élménye alapján mit tart legfontosabb feladatnak?

— A tömegkapcsolatok okos kiépítését, megteremtését, az állandó bizottságok munkáját. A doktori disszertációmat is ebből a tárgykörből írtam. Nagyon fontos a politikai, a szakmai tudás fejlesztése, gyarapítása, a tanácstagok, a munkatársak tanítása, segítése. Nyilvánvaló, hogy jó munkára csak a politikailag és szakmailag képzett emberek képesek. A tanácsi munka továbbra is nehéz, bár természetesen mások a tennivalók, mint a megalakuláskor. Nagyon örülök, hogy már az elejétől kezdve részese lehetek ennek az igen sokrétű, izgalmas tevékenységnek. Annak is örülök, hogy mindvégig a miskolci járásban munkálkodtam. Szeretek itt dolgozni...

Priska Tibor

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

PATAKI JÁNOS

1021

Pataki János: Kompozíció

gítanak a
is nehéz
zekben a

y-egy írót
bemutatni.
szerep jut
ezért to-
egy mű-

A műsor címe (Sze
hiszem, nemcsak ezt
tára serkentő összeáll
a programot is jele
várunk és támogatun
megszólaltatását, gondolkodásuk,
helytalálásuk gondos-okos segítését.
Szembesítést, melynek eredményeként közelebb kerülhetünk egymáshoz.

DA

tenetes dolognak tartom, hogy már úgy tudom szabni-varrni a szavakat, mint valami olcsó, könnyen vágható, könnyen fércelhető ruhadarabot.

„Kutyanyelves" koromban ha teszem azt, egy patakról kellett írnom, azt mondtam rá, „sündörög lefelé", most viszont már egy jó ideje csak úgy írom, folyik. Azt a szót pedig, hogy probléma, megfogadtam, hogy soha nem írom le. De hát egyszer a múltkoriban nagyon kellett sietni, s mivel sehogysem jött a nyelvemre valami odaillő más, hát lekopogtam.

Persze, ahogy most utánagondolok, ez az egész csak egy afféle, haszon nélkül való panaszkodás, hiszen jól tudom — ahogy mondani szokás — „ez van, ezt kell szeretni"; meg különben is, annak idején én magam választottam ezt a foglalatosságot, csináljam hát zúgolódás nélkül, mint a többiek, akik nem 36, de 46, sőt 56 hasábot is kitöltenek egy-egy hónap alatt!

És töltögetem én is! Csak hát azért néha még felfénylenek azok a régi, jól megkergetett, s szépen a helyükre parancsolt szavak, meg a futások, emelgetések, suhintások, perdítések íze is felsejlik még egy-egy amolyan igazinak szánt, de már csak félig sikerült rúgásban, elkapkodott fejelésben...

Szavak, csodálatos szavak!

Szavak, állóhelyből, félerővel továbbadott labdáim...

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1970 OKT

Napjaink

PATAKY JÁNOS

1021

Rojtka Konyuhajjal
Pataky János
1969

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1970 OKT 2

Pataki János

ILLUSZTRÁCIÓK EGY KIADVÁNYHOZ

Rövidesen napvilágot lát Leninvárosban egy — a városnevét viselő — kiadvány. A reprezentatív kötetbe, amelyhez Pataki János festőművész készítette el a 26 illusztrációt, ismertetik a város múltját, jelenét és a két gyár történetét.

1021

lás

ninisztc
negalak
észt vev
k veze
vezet
zatokat
n.

oldali kormány alakítására irányuló követelésének.

ő

érsé-

kép-
zínű.
élén-
szél.

A hőmérséklet [illegible] 17, holnap délben 26 fok körül várható.

Valószínűleg holnap v

Nasszer elnök jövő csütörtö vezető pártja, az Arab Szoci Beszámol majd moszkvai tárg leg holnap befejeződnek. Az tesülése szerint, Gromiko és kintette a legutóbbi amerikai főtitkár úgy nyilatkozott, hog USA legutóbbi javaslata has egymást.

Az ENSZ főtitkára nyilatkozatában arra tett célzást,

✶ Az olasz kormányválság következtében Brandt nyugatnémet kancellár római látogatása tulajdonképpen csak a pápánál tett hivatalos vizitre szorítkozott. VI. Pál pápa magánkönyvtárában fogadta kihallgatáson Brandt kancellárt, aki kijelentette, hogy a bonni kormány „minden rendelkezésre álló békés eszközzel igyekszik közreműködni a nemzetközi feszültség csökkentésében". A pápa válaszában a Vatikán teljes erkölcsi támogatásáról biztosította a bonni kormány törekvéseit. Annak a véleményének adott kifejezést, hogy a fennálló problémákat meg lehet oldani békés eszközökkel. (Képünk a kihallgatás egy mozzanatát ábrázolja.)

JUL 11
Taki János
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
DÉLI HÍRLAP

A felfedezés örömével

1021

Leninvárosi festők Miskolcon

A nyári hónapok kevésbé eseménydús légkörében a miskolci közönség örömmel fogadta három leninvárosi művészjelölt kiállítását. A Holló László képzőművészkör reprezentánsai — Kovács Gáspár, Kapcár Judit és Csoport Csaba — csaknem félszáz képpel mutatkozott be tegnap délután a Rónai Sándor Megyei Művelődési Központ csarnokában. (Ezen az ideális kiállítóhelyen, ahol egyetlen árnyalat sem vész el vagy lesz más, minél több tárlatot szeretnénk a jövőben is látni.)

A leninvárosi fiatalok bizonyára sikerük első színhelyeként tartják majd számon ezt a csarnokot, hiszen már a megnyitó közönsége is nagy elismeréssel adózott a nemegyszer meghökkentő próbálkozásoknak. Az utóbbi kifejezés talán igaztalan is, hiszen a kiállítók fiatal koruk ellenére is nagyon gazdag gondolati tartalommal, szín- és formavilággal mutatkoztak be.

Három ember, három világ. *Pataki János* festőművésznek nem annyira erős egyénisége — így helyes ez —, mint inkább értő irányítása látszik a képeken. (Külön is érdemes lenne írni arról a szabad, baráti légkörről, mely a leninvárosi műkedvelők között honos.)

Gulyás István, az ifjú város tanácsának vb-elnökhelyettese megnyitójában nem titkolta, hogy bizonyos fenntartással készültek erre a kiállításra. Nem túl korai-e a megye székhelyén való bemutatkozás? Megfelelnek-e a fiatalok a követelményeknek? Jól értjük-e majd őket?

Azt hiszem, aggodalomra nincs ok. Hozsannát ugyan nem kiáltunk — ezt nem is kívánják a leninvárosiak —, de minden kép előtt szívesen időzünk, mert tanúi lehetünk (a világon a legizgalmasabb dolognak) a felfedezés örömének. Vagy nem csodálatos, mikor az ecset vagy a rajzeszköz nyomán gondolattá vált át az anyag?

Mindhárom fiatal ember igen jó absztraháló készséggel rendelkezik. (A formai bravúrok azonban ritkán ragadják el őket.) *Csoport Csaba* expresszionista látásmódja és fejlett rajzossága számos morális problémára hívja fel a figyelmünket. (Leltár, Múló idő, Vízió, Álom stb.) Az idő és tér megbontott egysége korok, emberek és eszmék egymás-mellettiségét és egymásra gyakorolt hatását képes egy-egy táblán kifejezni.

Kovács Gáspár egészen egyszerű, letisztult eszközökkel dolgozik. A falu és a falusi élet egy-egy darabját ragadja meg szívesen. Ősi ritmus c. képe (a szántóföldre görnyedő asszony figurája) a paraszti életforma százados sajátosságait képes egy alakba tömöríteni. Megkapó az Éjszaka, az új világot formáló Kezek, a Csend és az Alföld c. képe is.

A legnagyobb meglepetést kétségtelenül *Kapcár Judit* képei okozzák. Ha nem láttuk volna a bájos kis középiskolás lányt, aligha hinnénk, hogy a kiállított képek alkotója csupán 15 esztendős. Kapcár nem részleteiben, hanem teljességében, összefüggéseiben látja a világot. Oly módon, mint egy nagy fát, melynek gyökerei, ágai, levelei egyformán fontosak és érdekesek. Olyan fontosak, mint maga a törzs.

Az Egy falu élete vagy a Sajóörsi nyár remek agrár-, illetve kultúrtörténeti dokumentum. S mindez hamvasan, szinte naivan megfogalmazva...

Ismétlem: ezek a képek még inkább próbálkozások. Az alkotók oroszlánkörmeit azonban nem lehet letagadni. Reméljük, még sokat hallunk róluk.

(gyarmati)

67)

acélos erejű dallama munkás
ikarok előadásában, s Adyval
ütt vállalta a prófétaságot a
ngok nagy Tanárja" a XX. szá-
ban:

Másképpen lesz holnap, más-
képpen lesz végre,
Új harcok, új szemek kacagnak
az égre."

Új értelmük lett a magyar igék-
Más jelentést nyertek a már
komponált hangok. Az oly hőn
ott egység nemzeti méretekben
sult meg. A művek töltése most
szabadon hathatott a nép mű-
sége felemelésének irányába.
inden idők minden teendője Ko-
számára: a nevelés, tanítás, az
lő Magyarország irodalmi isko-
sa akkor, amikor Balassi, Ber-
yi, Vörösmarty, Arany, Ady vi-
nak egy-egy kis részét tárja fel
ilágítja be még teljesebb ragyo-
al e kórusműveken keresztül. De
zet a magyar nép zivataros szá-
iba is a Psalmus Hungaricus kö-
gő kórusával, az ellenséget meg-
ző krónikással, s a történelmet
ő láng hordozójával, a zenekar-

lásában, s műfajilag európai, mert világosan fogalmazta meg, hogy *„Magyarország Európának is szerves része: annak hagyományaiban is benne kell élnie. Kelet és Nyugat ütközőpontján álló országnak élete célja csak az lehet, hogy mind a kettőhöz hozzátartozzék, ellentéteiket kibékítse, egybeolvassza."*

Mindenre kiterjedő ez a szintézis. — A népdalban gyökerező magyar zenei nyelvet feloldja a nagy európai kultúrában. A Psalmus mellett biciniumokat énekelhetnek gyermekeink. Az amerikai Dartmouth zenei nevelési konferenciájáról egyenes út vezet a dunapataji művelődési ház felavatásához, az oxfordi díszdoktorrá avató ünnepségtől a zenei általános iskolák éneklő gyermekeihez. — Mindez koncentráltan, céltudatosan, az életprogram megvalósításáért: a gyermekért, a felnőttért, a művelt Magyarországért, azért, hogy ebben az országban végre legyen A ZENE MINDENKIÉ! Csodáljuk, tiszteljük és szeretjük őt.

LACZÓ ZOLTÁN

tatja meg
kompciób
az elmúlt
legutóbbi
elemzése h
lönös hatá
a Dózsa-tér... kötés, találkozó vagy forradalmi feldolgozásától. Ez a Dózsa, akinek sorsa két hatalmas figura — a kaszát egyenesítő és a levert paraszt — között felmagaslik a tüzes trónon, ez a sziklaszerű, mégis puha emberhús-óriás — az alatta, a predellán égő fáklyák lobogásával együtt — szerintünk a kényszerű áldozat vállalásának kikerülhetetlen voltát jeleníti meg. Az áldozathozatal igazolására történő legcsekélyebb utalás híján is valami napjainkban időszerű, múlt tragédiákat érezve oldozó mondanivaló rejlik e monumentális hármasképben.

Ficzere László festészetének formavilága nem tűr félmegoldásokat, elburkolt gyengéket. Így ha néhol nem elég intenzív, akkor ez alaposabb szemlélődés után feltétlen kiderül. Munkái elhatároltan, saját hangulati körükben érvényesülnek legjobban; egyik erősíti a másikat. Budapesti kiállítása biztosan hatni fog festészetének jövőbeni méltánylására. Feltételezhetjük, hogy nem is csekély mértékben.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataky János

Napjaink

1961 APR 4

1021

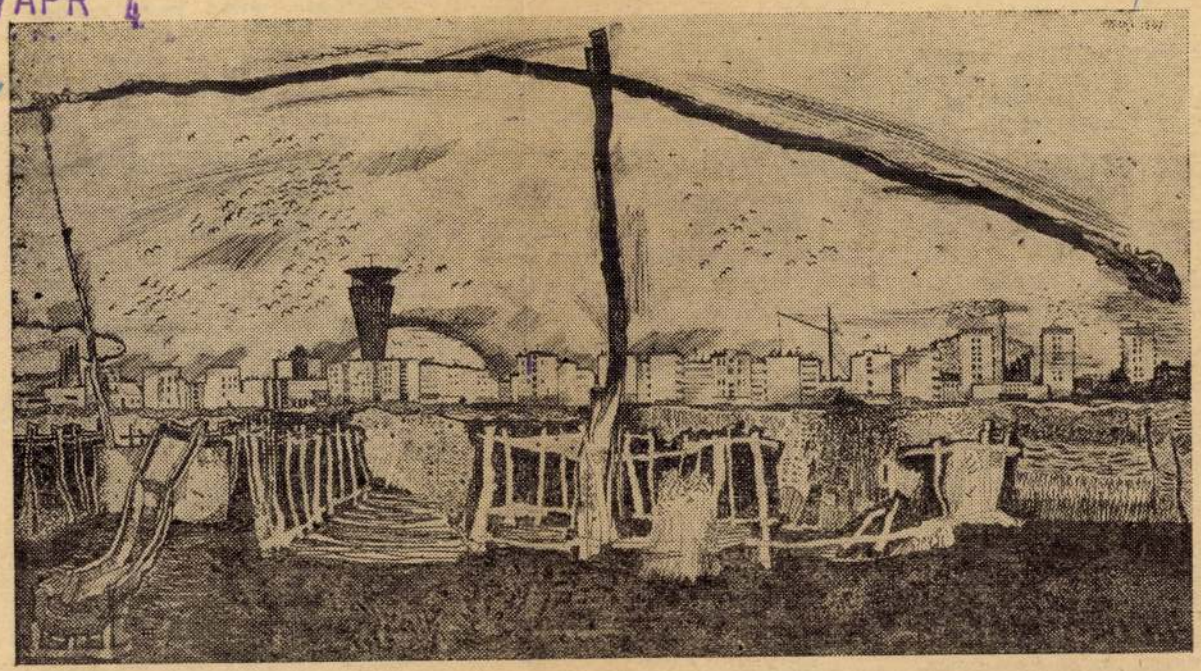

Tiszaszederkény, Újváros.

Pataky János tusrajza.

Az 50. évfor tiszteletére

Mint arról korábban már beszámoltunk, a TVK ammónia gyárának dolgozói a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója tiszteletére tett felajánlásukban vállalták, hogy az első félévben 5000 tonna többlet-ammóniát állítanak elő. Február végéig ebből 1143 tonnát már teljesítettek. A januári és februári együttes tervteljesítés ammóniából 104,6 százalék volt.

A műtrágyagyártás terén szintén kedvező a helyzet. Az év első két hónapját 350 tonnás túlteljesítéssel zárta a műtrágyagyár.

Jelentős sikerek születtek az ammónia-export vonalán is. Januárra és februárra a terv 1700 tonnát irányzott elő, ezzel szemben 3470 tonna cseppfolyós ammóniát szállított a TVK külföldre, amelynek értéke 10 millió 266 ezer forint.

Két nap története a TVK-ban

Február 28-án, kedden a TVK ammónia gyárában több termelő egység leállt, hogy elvégezzék a szükséges javításokat. Így például a vizes-lúgos mosás II-es számú rendszerében Raschig-gyűrű töltetcserét hajtottak végre, a II-es számú metánbontó rendszernél keverő cserére, valamint a vízmelegítő hőcserélőjének kicserélésére került sor. Ellenőrizték továbbá a III-as szintézis konverter belső részét.

A javítás ideje alatt háromgépes termelés folyt az ammónia gyárban. A leállást követő napon a munkálatokat sikeresen befejezték. Szerdán, a késő esti órákban már teljes kapacitással termelt az ammóniagyár.

Kiemelkedő munkát végeztek a mechanikai főosztály karbantartói, ugyanakkor az üzemeltető személyzet is kivette részét a feladatokból. A Raschig-gyűrű cserénél besegítettek a hideg üzem dolgozói. A meleg üzem kezelőszemélyzete hasonlóképpen kitűnt szorgalmával. Nagy része van abban, hogy a tervnek megfelelően, eredményesen ért véget ez az igen jelentős munka.

Ezzel egyidőben részleges leállásra került sor a savüzemben, illetve az ammónnitrát üzemben is. A savüzem I-es egységénél például elvégezték

A BOR

IV. ÉVFOLYAM, 10. SZÁ

Elosztan amit

Választási

Jelentős esemény szín teken délután a tis iskola tornaterme. A Haza választási nagygyűlést ren ezer választópolgár előtt MSZMP Központi Bizottsá titkára, Tiszaszederkény szedet.

A választási nagygyűlése elvtárs, az MSZMP Közpo gyei pártbizottság első titk megyei KISZ-bizottság első tak helyet továbbá Tiszasz sadalmi szerveinek vezető szaszederkényi üzemek, vá

A Tiszaszederkényi város Hazafias Népfront városi Miklós elvtárs, a városi-ü meleg szavakkal köszöntö majd Méhes Lajos elvtár szédét.

Büszkék vagyun

Méhes Lajos elvtárs előadói beszédét tartja. Foto: Nagy Izabella

Tisztelt nagygyűlés! Kedves Elvtársak!

Az országgyűlés képviselői-

Pataky János
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
BORSODI V

1021

1967. MÁRCIUS 9.

Pataky János festőművész kiállítása Salgótarjánban

A közelmúltban meghívókat hordott szét a postás Tiszaszederkényben. Ezekből szerkesztőségünk is kapott egyet. A meghívón a következő szöveg állt: A Képcsarnok Vállalat meghívja Önt, Pataky János festőművész kiállításának ünnepélyes megnyitására. A kiállítás helye: Salgótarján, Képcsarnok. Ideje: 1967. február 24.

Sajnos, a meghívásnak nem tudtunk eleget tenni. Ezért örömmel fogadtuk Gulyás István elvtárs, a Tiszaszederkényi Városi Tanács VB elnökhelyettesének a megnyitóról és a kiállításról szóló beszámolóját.

— Mély hatást gyakorolt rám, Kristóf Cecilia, festőművész ünnepi megnyitó beszéde — mondta Gulyás elvtárs. — Az pedig egyenesen büszkeséggel töltött el, hogy Pataky Jánost, mint tiszaszederkényi festőművészt mutatta be a megjelent szakembereknek és tárlatlátogató közönségnek. Bátran állíthatom, hogy az az érdeklődés, amely Pataky János művészete iránt ezen a kiállításon megnyilvánult, mindannyiunkat jogos büszkeséggel tölthet el. A Képcsarnok Vállalat szakemberei, Kristóf Cecilia festőművész és Salgótarján műértő közönsége ugyanis már az első percekben elismeréssel nyilatkoztak művészetéről. Kristóf Cecilia festőművész ünnepi beszédében a következőket mondta Pataky Jánosról és művészetéről:

— Salgótarján tárlatlátogató közönsége Pataky János festőművész most megnyíló kamarakiállításán egy más vidéken dolgozó, a tarjániak számára talán eddig még ismeretlen művész munkáit láthatja. A fiatal művész jelenleg Tiszaszederkényben él. Nyugtalan, mindent ismerni és látni vágyó természete az élet legváltozatosabb területeire viszi. Azokat a döntő éveket, melyek egy művész életében a művésszé válás, önmagára találás idejét jelentik, a miskolci művésztelepen tölti. Az egészséges szellemű, magas szakmai színvonalú művésztelep jó környezet egy olyan ember számára, aki teljesen önmagára utaltan, minden iskolai jellegű oktatás nélkül vált alkotóvá.

Pataky János festőművész munkáival nemrég ismerkedtem meg. Így a felelősségteljes kinyilatkoztatások helyett egy-két impresszióm szeretném csak elmondani. Az első, amit művészetéből kiemelek: az őszinte érzelmi hozzáállás. Ezt az érzelmi vonatkozást nem a képeken szereplő objektív tárgyakra és témaválasztására értelmezem elsősorban, hanem a képeiből áradó sajátos hangulatra, mely minden esetben átéltséget és egyéni élményt tükröz. A témát ürügyként használja ezek kifejezésére. Képeit a hangulat és az állapotszerűség jellemzi. Különleges egyéni atmoszférát tud teremteni, ezt a különlegességet nem az extremitások és az abszurditások keresésével, agyafúrt spekulációkkal éri el, hanem egyszerűséggel, keresetlenséggel úgy, hogy az elsődleges élmény mindig domináns tudjon maradni.

A közönség még hajlamos arra, hogy csak az érzékletes, való látással, a távlattal összeférhető képfogalmazást fogadja el. Pedig nem kritériuma a művészetnek. Korunkban mindennemű esztétikai dogma alól felszabadultan, a művészettől, mindenekelőtt a festői élmény frissen fakadottságát, és az élményből, a belső szükségszerűségből folyó sajátos formai eszközök hiteles jelenítő és kifejező erejét kívánjuk. A modern művészet nem mondott le a vizuális kultúráról, hanem azon vesződik éppen, hogy átértékelje azt. Legyen az látványerejű, de anélkül, hogy egyben leíró jellegű legyen. Ilyen gondolatok jegyében fogadjuk szeretettel és érdeklődéssel Pataky Jánost és művészetét.

Eddig tartott Gulyás elvtárs köszönettel vett beszámolója. Hadd idézzük azonban még egyszer, amit bevezetőjében mondott. „Mély hatást gyakorolt rám Kristóf Cecilia festőművész ünnepi megnyitója." Meg kell mondanunk, hogy ránk is. Különösen ezek a szavai: „Ilyen gondolatok jegyében fogadjuk szeretettel és érdeklődéssel Pataky Jánost és művészetét." Szeretnénk azonban ezt kiegészíteni azzal, hogy ne csak Salgótarjánban, hanem Tiszaszederkényben is.

— ch —

...má...
...azd... ...ság
...delemadójáról

...artott az Elnöki Tanács

A törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Az Elnöki Tanács felhatalmazta a kormányt, hogy a mezőgazdasági lakosság jövedelemadójára vonatkozó szabályokat rendelettel állapítsa meg.

Az Elnöki Tanács a kisvárdai járás Dombrád községéhez tartozó Újdombrád, Újtelep, Karkhalom és Borgászka nevű települések elnevezését „Újdombrád"-ban állapította meg.

Az Elnöki Tanács végül egyéb ügyeket tárgyalt.

...aránytalanságokat

...tásban, illetve öregségi, vagy munkaképtelenségi járadékban részesít, valamint az állami tartalékszőlők és tartalékgyümölcsösök haszonbérlőjét.

A háztáji gazdaságok adózási szabályait kell megfelelően alkalmazni az illetményföldet használókra is.

A mezőgazdasági lakosság jövedelemadóztatási rendszerének alapvető vonásai — az adótételek kismérvű korrekciója mellett — továbbra is megmaradnak. Az egyénileg gazdálkodók jövedelemadóját növénytermelésük átlagjövedelme és lovaik (ösztéreik) darabszáma után állapítják meg. Ha jövedelmük az átlagosnál magasabb, tiszta jövedelmük alapján adóznak. A növénytermelés átlagjövedelme után fizetendő adót a használt földterület nagysága, művelési ága és az átlagos kataszteri tiszta jövedelem alapján kell megállapítani.

A föld használóját 400 négyszögöl...ig, illetve szőlő, kert, gyümölcsös művelése esetén 200 négyszögölig adómentesség illeti meg.

A 65. életévét betöltött fér... illetőleg a 60. életévét betöltő nő 50 százalékos, de legfeljebb 1000 forint adókedvezményben részesül, amennyiben a föld használaton kívül más adóköteles jövedelmi forrása és v...

(Folytatás a 2. oldalon.)

Igazi toka...

Az utolsó fürtöket is leszed... ték már a tőkékről, csend h... nol a 'nektárt termő, kúpo... sátorhegyeken. A szüret, e... a kellemes „őszi betakarítá... munka" véget ért Toka... Hegyalján is. Enyhe még s... idő, de egy-két deres, hid... gebb éjszaka elég volt hozz... hogy a levelek is elszáradj... nak, lehulljanak a venyigél... ről.

Így még jobban szemügyr... vehetik a zempléni táj kirá... dulói Sátoraljaújhelytől Abaú... szántóig azt az érdekes vált... zást, amely ezen a nagy múl... borvidéken mostanában végb... megy. Egyrészt örvendete... hiszen évente száz és sz... újabb holddal gyarapodik ... új telepítésű szőlőföldek t... rülete, másrészt azonban ... szakemberek sokat bossza... kodnak amiatt, hogy ezek ... új szőlőtáblák valahogy „l... csúsztak" a hegyoldalakról, ... mind a hegyek lábainál fel... szenek. Tehát tulajdonképpe... nem hegyvidéki, hanem s...

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki János

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1967 NOV 18

1021

Pataki János miniatúrái

Aki novemberben és decemberben *a miskolci, selyemréti Libresszóban* jár, érdekes művészi élmény részese lehet. A Libresszó belső termében ugyanis, ahol immár hagyományossá vált képzőművészeink bemutatkozása, most *Pataki János* festőművész állította ki *húsz miniatúráját*, apró méretű, azonos ihletésű és technikájú grafikai munkáját. Az azonos ihletésre külön tábla is felhívja a figyelmet, s a kis tárlat meghívóján is olvashatjuk, hogy a bemutatott művek egyik miskolci költő nemrégiben megjelent *„verskötete nyomán"* születtek. Nem illusztrációk a kötethez, önálló művek, amelyek *az ihletet adó vers olvasása nélkül is* akarnak és tudnak mondanivalót, állásfoglalást közölni. Az azonos technika *a tus- és a grafitrajz sajátos ötvözése*, amellyel a kiállító művész régóta foglalkozik, kísérletezik, s amely technikával több, nagyobb méretű művet is alkotott már. Közülük nem egy éppen lapunkban vált ismertté.

A jelenleg Tiszaszederkényben élő művész mintegy két évvel ezelőtt a Képcsarnok Szőnyi István termében mutatkozott be nagyobb szabású kiállítással a miskolci közönségnek. Azon a tárlaton *az önmaga gondolataival is küzdő, vívódó, utat és mind újabb és frissebb kifejezési formákat kereső*, nyugtalan lelkű művész őszinte kitárulkozása megkapó színgazdagsággal párosult, és még a legborúsabb gondolatokat sugárzó képét is oldottabbá tette a színek élő világa. Mindezt azért kellett felemlegetni, mert a Libresszóban látott, korántsem teljes bemutatkozás igényű gyűjteményes anyaga elsősorban *komorságával lep meg*. Ha nem ismernénk frissebb keletű egyéb munkáit, a látott húsz miniatúra alapján azt vélhetnénk, hogy az alkotó *életigenlésében* állt be változás. A tárlat látogatóinak nagy hányada azonban a Libresszóban nem Pataki más alkotásaira gondol, hanem *ezt a húszat látja, érzékeli és értékeli*. Az ihlető versek nyomán a mondanivaló víziószerűen, többszöri áttételes közlési formában jelentkezik a képek többségénél. *Nem könnyű szórakozást, felületes szemlélődéssel könnyen érthető élményt adó művek*. Gondolkodásra késztetnek, vissza-vissza kell lépnünk némelyikhez, felkeltik az érdeklődést a hivatkozott verskötet megismerésére.

Pataki nem jelöli a képeket sem címmel, sem számmal. Ezzel is jelzi *egy tőről fakadásukat, gondolati együvé tartozásukat*. A sötét háttérből a téma hol csak szűkszavú jelzésekkel, hol pedig a valóságábrázolást megközelítő, világosabb tónusú rajzolatokkal tűnik elő. Máshol *a teljes absztrakció határáig* jut el. Képzeletszülte növények, vízióteremtette, szörnyeket idéző madarak, és igen egyéni módon láttatott tájrészletek között jelenik meg a kis méretű képeken az ember. A Libresszóban kiállított képek a művész sokrétű munkásságának *egy részterületére* irányítják az érdeklődést. Érdemes e kis képeket *ismételten, gondolkozva és elemezgető látással* meg-megnézni.

Nyugtalanít ez a tárlat, de értékes művészi élménnyel gazdagít.

(benedek)

Az ifjúsági versenyzők rangsorában végre találunk olyan versenyzőt, aki a középtávon helyezést ért el. Simon Ernő (SKSE) a 400 m-es síkfutásban a 25. helyen áll 52,5-el. Krenács Lajos (SKSE) 180 cm-es magasugró eredményével 23. 340 cm-es rúdugró eredményével pedig 16. a ranglistán. Ők ketten szerepelnek a legjobb

évben
rád n
legjob
lehető
I. B-
partne
jobb

Felvételre keresünk

budapesti munkahelyre szerkezetlakatos és hegeszto

Autósok

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Patai János

NÓGRÁD

1967 FEB 23.

1021

Tiszaszederkényi festőművész Salgótarjánban

Érdekes, sajátos színvilágú festőegyéniség mutatkozik be február 24-én Salgótarjánban, a Képcsarnok Vállalat helyiségében. A kamarakiállítás 16 képének alkotója Pataki János festőművész, az Északmagyarországi Képzőművész Szövetség tagja.

A fiatal, alig 34 esztendős, szegedi származású festő sokmindennel foglalkozott, amíg a művészet hivatásos gyakorlásáig jutott. Volt mezőgazdasági és gyári munkás, színházi díszletfestő. Ezen az útvonalon került a déli országból Észak-Magyarország nagy ipari városába, Miskolcra. Jelenleg Tiszaszederkényben él és dolgozik, vezet képzőművész szakkört s pénteken délután, salgótarjáni kamarakiállításán alkotásai legjavával ismerkedhetünk meg.

A tárlatot Kristóf Cecília festőművésznő, a megyei József Attila Művelődési Ház művészeti előadója nyitja meg.

Pavol Petrus

A mai szlovák prózairodalom fő irányai*

Aki sétára indul a mai szlovák irodalom tájain, kissé úgy érezheti, mintha városnéző sétát tenne valamely nagyvárosban. Figyelmét a legkülönbözőbb kusza benyomások rohanják meg, s e benyomások az igazi megismerést inkább zavarossá teszik. Akadnak azonban olyanok is, akik értelmet keresnek a káoszban; benyomásaikat szellemi munkával ellenőrzik, látásuk nem áll meg a felszíni csodálkozásnál, figyelmük a pillanat szülte élmény mögé hatol, számukra az impresszió nem zárja ki az elemzést, inkább visszatérésre, további vizsgálódásra késztet. S ha már hasonlattal kezdtük irodalmi sétánkat, folytassuk a távlati összkép felvázolásával.

A mai szlovák irodalomban mind a prózai műfajok, mind pedig a líra területén a valóság értelmezésének két szélsőséges pólusával találkozunk. Az epikánál azonban — a költészettől eltérően — mindkét irányzat követői (vagyis azok is, akik posztulátumokat kívánnak megvalósítani, s azok is, akik a tényeket akarják elemezni) leginkább a középső nemzedék tagjai közül kerülnek ki. Az első irányzat felé főként Vladimír *Mináč*, Ladislav *Mňačko*, Katarína *Lazarová* életműve hajlik, míg a másik pólus felé közeledő írók közül elsősorban Dominik *Tatarka*, és Alfonz *Bednár* nevét kell kiemelni.

A két irányzat kölcsönösen kiegészíti egymást; amíg azonban az első csoporthoz tartozó írók a mai korból és a mai kor számára alkotnak s ezért van műveikben oly nagy jelentősége az aktualitásnak — a másik csoport íróit mindenekelőtt az ember belső helyzete foglalkoztatja s a létezés formáinak megjelenése iránt érdeklődnek. Az előbbiek főleg és általában a külső valóság mozgását kívánják művészileg rögzíteni, e mozgásnak a mechanikáját és az emberi viszonyokra kiható következményeit tanulmányozzák, a második irány követői viszont a szubjektum igazi mivoltát keresik. Az első irányzat hívei igenlik vagy vitatják a valóságot, innen van műveikben az epikum áradása és az etikai voluntarizmus érvényesülése, ezzel szemben a második csoport tagjai számára az élet nem valamiféle kinyilatkoztatott igazság, hanem a megismerésnek és a megnemismerésnek a kegyetlen drámája.

Ebből következik, hogy az első csoport művészei deduktív módszert alkalmazva az általánosból kiindulva haladnak a konkrétum felé, a második csoporthoz tartozók viszont induktív módszerrel haladnak a konkrétumból az általános felé. Ezért aztán az elsők epikusabbak és extenzívebbek, a második csoportot viszont inkább az intenzitás, a lényegkeresés jellemzi, sőt Tatarkánál bizonyos lírai áradás is.

Az első irányzat követőit különösen az emberi élet külsődleges viszonyainak eltorzulásai vonzzák — például Vladimír Mináčot a *Sötét sarok*, a *Feljegyzések* és a *Soha nem vagy egyedül* című könyvekben; ezzel szemben a második csoport írói inkább a modern ember lelki helyzetének az abszurd voltát vizsgálják (pl. Dominik *Tatarka: Végnélküli beszélgetések* és *Fonott karosszékek* című kötetei). Tovább folytatva a párhuzamot a tekintetben modern megformálás miatt is (ez utóbbi vonatkozásában hadd említsük meg legalább a narrátor tudatának horizontális és vertikális tagolását, az időbeli többsíkúságot és szinkretizmust, a tematikai és érzelmi összefüggés-rendszer pluralizmusát stb.). Dominik Tatarka minden más szlovák prózaírónál jobban ismeri a modern próza finomságait, árnyalatait és lehetőségeit, s maga is ezek művészi megvalósítására törekszik.

Lényegileg e két, szélsőségesen ellentétes ismeretelméleti és módszertani felfogás érvényesülését találjuk a szlovák próza ifjabb és legifjabb művelőinek alkotásaiban is. A „tatarkai" út követői közt főleg két prózaíró emelkedik ki: Ladislav *Ťažký* és Vincent *Šikula;* míg azonban *Ťažkýt* inkább az emberi tudat erkölcsi tartalmának elemzése foglalkoztatja, *Šikula* főként a belső élet érzelmi rétegeinek fölfedésével kísérletezik. Ťažký novellás-kötetei (*A vad Ádámok serege* és a *Katonaszökevény),* valamint (főleg) az *Amenmária* című regénye az emberi élet értelmét keresik a legabszurdabb értelmetlenség: a második világháború eseményeinek közepette. A Ťažkýművek cselekményének tengelyében az egyének életét is tragikussá torzító, gyötrődő emberség áll, amelyet azonban mindennek ellenére elpusztíthatatlan és termékenyítő életerőként jelenít meg. Az ifjabb nemzedéket képviselő prózaírók közt vitathatatlanul Ťažký támaszkodhat a legnagyobb és legváltozatosabb tapasztalati élményanyagra, s formai szempontból is ő képes leginkább úgy felépíteni a prózai művet, hogy az alkotói tevékenység sajátos megnyilvánulása legyen.

Ha Vincent *Šikula* művei kapcsán ugyancsak a „tatarkai" vonalról beszélünk, ez nem annyira e művek mélységére s nem is a valóság művészi értelmezésének filozófiai hátterére vonatkozik, mint inkább arra a szándékra, hogy a felszín helyett az igazi valóságra leljen. Ez a jelenség Šikula mindhárom eddig megjelent könyvében kitapintható.

Más jellegű prózai életmű körvonalai bontakoznak ki *Ján Johanides* eddigi két könyvében. Olyan író, aki járatos a jelenkori európai irodalomban s a fiatal szlovák prózaírók közül a szélsőséges kísérletezés híve. Figyelmének középpontjában az emberi együttélés bonyolultsága, az egyén elszigeteltsége, a személyiség szétfoszlása áll. Történés vagy mese helyett „lelki folyamatok mozzanatait" nyújtja, a schizoid elbeszélő mindúntalan „bensőséges közléseket ad önmagáról" és ezért a könyvei olyan laboratóriumi kísérletek, amelyek a mai szlovák próza lehetőségeit vizsgálják.

A fiatal prózaíró nemzedék alkotó erőfeszítéseinek eredményei természetesen sokkal változatosabbak és gazdagabbak, mint ahogy az előbbiekben felvázolt kép mutatja. Beszélhetnénk még Peter *Balgha* balladaian hangolt elbeszéléseiről, vagy Jaroslava *Blažková* prózájáról, főleg a *Nylon hold* és az *Áldozati bárányok és grandok* című köteteiről, jól lehet ezeket (de különösen az elsőt) a kritika a bennük megnyilvánuló érzelmi szókimon-

A mai finn k

A Műcsarnok rendezésében nemrég került sor a finn nép mai képzőművészetét bemutató kiállítás meg rendezésére. Ez a kiállítás is meg erősítette azt a meggyőződésünke hogy a szükségesnél lényegesen ke

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki János

Napjaink

1967 MÁJ 1.

1021

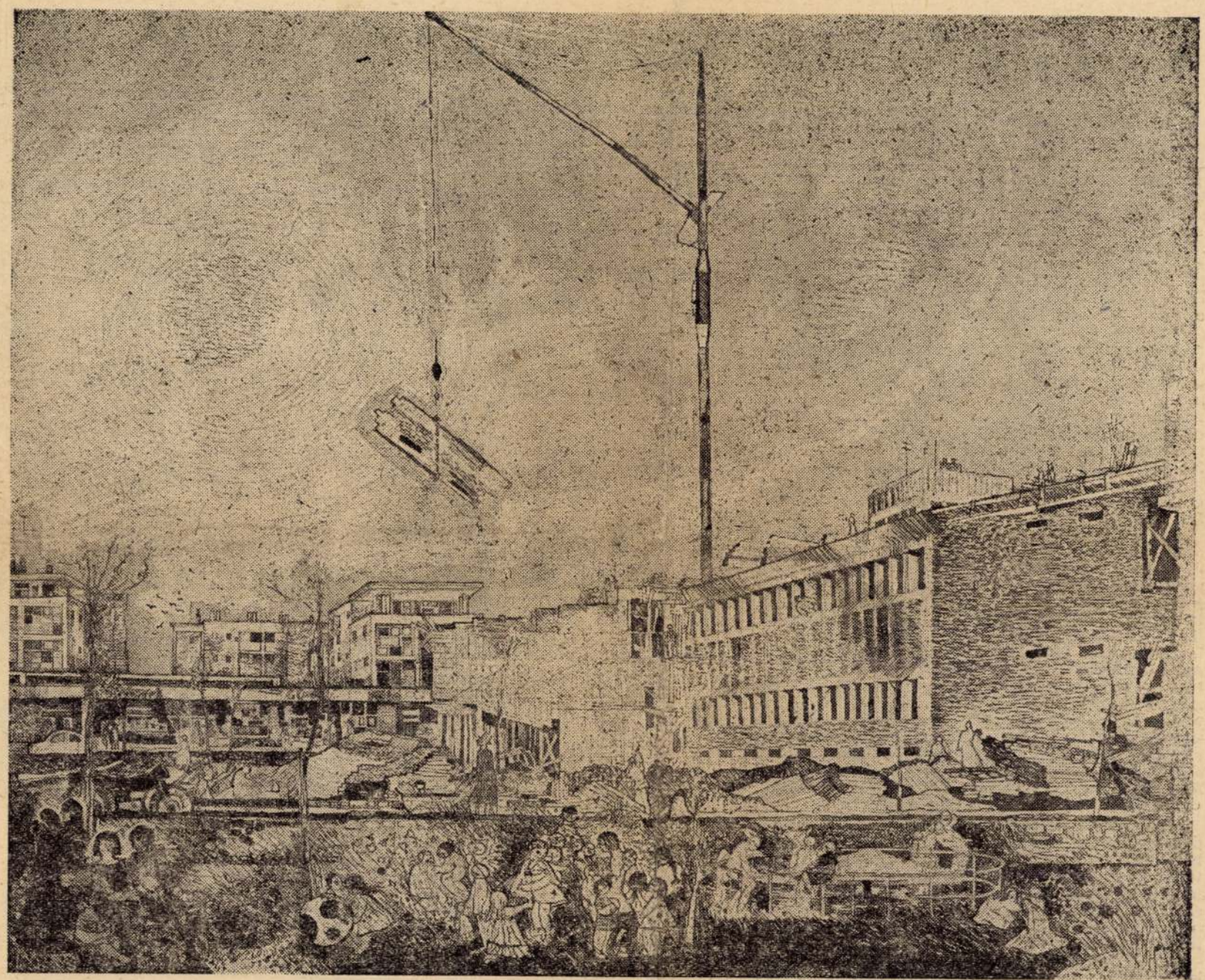

Tiszaszederkény-Újváros.

Pataki János rajza.

Pataki János rajza

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pakli/Jag

1963 FEB

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1021

Új generáció.

temetni jöttünk.

Gyászunk sokszoros. Az életnek, az emberi kapcsolatoknak oly sok szférájában veszítettük el őt, hogy szavakkal kifejezhetetlen veszteségünk. Elvesztettük, mint nemes szívű, önzetlen, másokért mindig áldozatra kész embert, mint nagyszerű kollégát, mint rokont, barátot vagy akárcsak ismerőst.

Mindeme gyász önmagában súlyos és vigasztalhatatlan. Számunkra azonban a sors azt a szomorú feladatot írta elő, hogy Sipkay Barnát mindenekelőtt mint a magyar literatúra reménységét, nagy veszteségét gyászoljuk.

Az a szerkesztői kollektíva, amelyet képviselek, büszkén állíthatja, hogy felfedezett egy nyíregyházi írótehetséget — Sipkay Barna személyében.

Örömünk azonban rövid ideig tartott s most gyászolunk, íróasztalunkon kedves Barnánk immár posthumus műveivel.

Negyvenegy esztendős volt. Alkotó képzelete gazdagon virágzott, tele volt elképzelésekkel, tervekkel, témákkal,

nyünke volt, akik e világon magyarul beszélünk. É
is veszítettük őt, mint rokont, barátot, kollégát, na
embert — mint írót, nemzeti kultúránk gazdagítój
veszítettük el. Képzeletének szülöttei, azok az e
akiket ő teremtett, velünk maradnak, s ha valah
kozunk első kötetének egyik alakjával — Navalcsi
akár könyvében, akár az életben — gondoljunk ar
ott van, jelen van — Sipkay Barna.

Bár a Magvető Könyvkiadót képviselem, engedtessék meg, hogy elmondjam: ő nekem barátom is volt. Az én gyászom is kétszeres. Hogy búcsúzzam el tőle?...

Talán — mementóul — felsorolom megjelent köteteinek címeit:

Messzi harangszó — Hajnali hinta — Határtalan élet — Gyűlölet, éjszaka, szerelem — Nincs többé férfi... és utolsóul posthumus kötetének címét — mely most számunkra többet jelent egy könyv címénél:

NYAKAMBAN AZ ÉLET...

***Lapunk Sipkay Barnában barátját és munkatársát gyászolja. Számos novelláját mi közöltük, „A világ peremén" című színdarabját a Miskolci Nemzeti Színház mutatta be. Köteteit szeretettel üdvözöltük és megbecsüléssel emlegettük a Nyíregyházán élő és alkotó írót és újságírót. Megemlékezésül közöljük barátjának és könyvei értő gondozójának búcsúztató beszédét.**

Kiss Gyula

Női fej

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPJAINK
1961 MÁR. 1.

1021 Pataki János

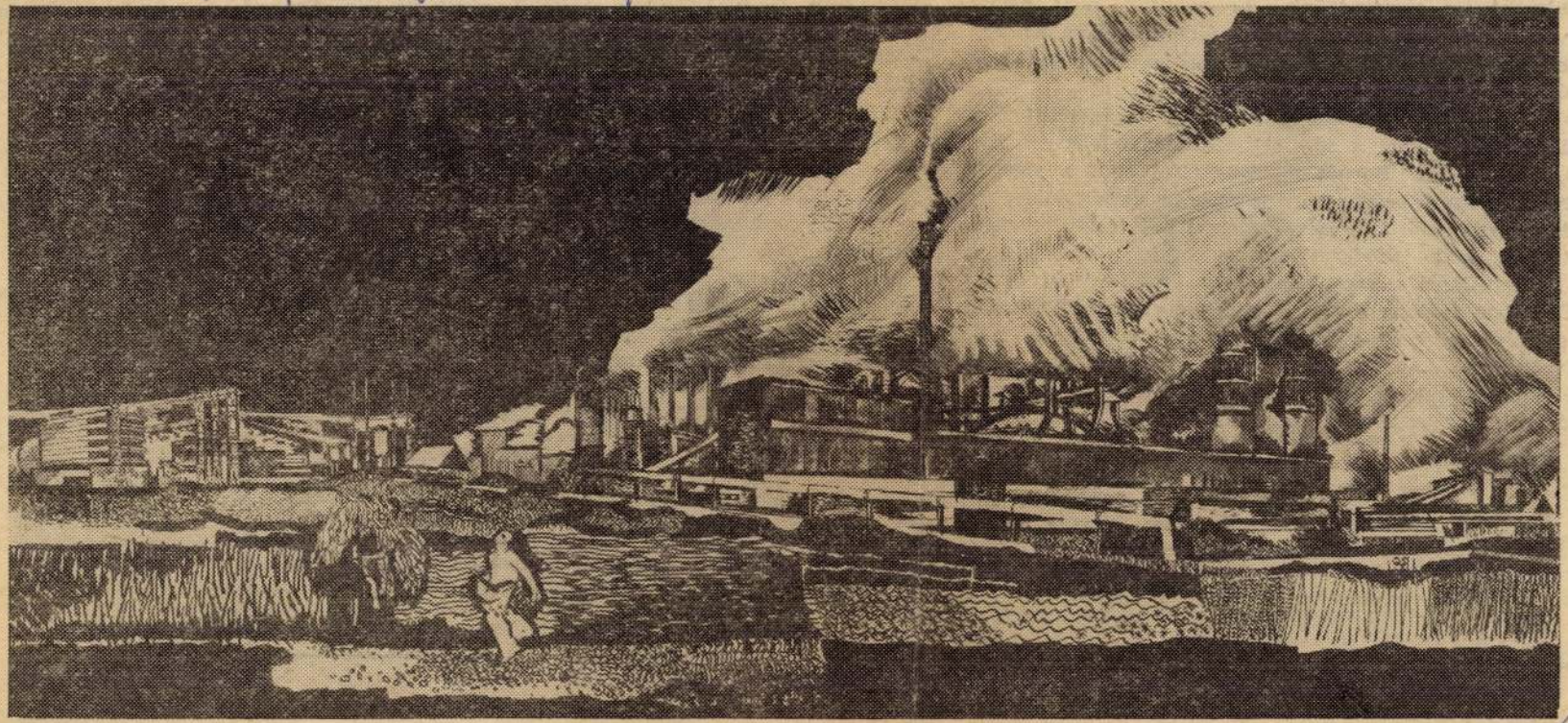

Magvető.

Pataki János tusrajza

tézmények nappali tagozatára történő jelentkezés rendjét, illetve határidejét. Eszerint a korábbi május 10-e helyett május 2-ig kell eljuttatni a jelentkezéseket a felsőoktatási

kivételt képeznek a tanító, az óvónőképző, valam gyógypedagógiai tanár főiskolák. Itt a jelentkez tárideje: március 25.

torának szerkezetében nem

P. HOWARD: (REJTŐ JENŐ)

BRADLEY TAMÁS

XXVI.

— Ajánlott levélben elkövetett hőstettek nem meggyőzőek. Képzelje ön el, hogy Othello annak idején levelet ír, ahelyett hogy nyílt színen hattyúvá változnék?

— Az illető Lohengrin volt egy dalműben, és kétséges, hogyha én, mondjuk hattyúvá változnék, ezzel már igazolnám is bátorságomat. Lehet, hogy Afrikában ez a fellépés férfias, de Európában csak mint artistaszám érhetne el sikert.

Sir Leonidas pillantása az asztalon heverő újságra tévedt...

„Szökött légionisták rablóbandája tanyázik egy csendes-óceáni szigeten!"

— Mi a véleménye erről, sir? — kérdezte Teddytől az újságra mutatva.

— Nem rossz... — felelte miután elolvasta a cikket, amely arról szólt, hogy egy magányos szigeten, Nyugat-Afrika partjainak közelében szökött légionisták tanyáznak. — Mit szólna, sir — tűnődött Leonidas —, ha szerződtetnék néhány marcona alakot, akik önt és tisztelt társaságát rabságba ejtenék. Egy szigetet igazán könnyen bérelhetünk.

— Csak ne legyen az a hely túl nedves, vagy túl száraz — jegyezte meg Teddy.

— Olyan szigetet bérelhetek, amilyet parancsol! Százötventől felfelé kaphat már, sir, szigetet vulkánnal, vagy vízeséssel, kétszázért garantáltan féregmentes, bennszülött törzzsel és háromszázért ajánlhatok egy szigetet, valódi európai remetével, aki tizenkét éve ruha nélkül tartózkodik egy barlangban, nyers koszton él, és képeket fest.

— A részleteket önre bízom, fő, hogy a sziget elhagyatott legyen, de lehetőleg árnyékos és egészséges. A rablók támadjanak meg élethűen bennünket, én majd férfias daccal szembeszállok, előrántom revolveremet, amely vakra lesz töltve, néhány lövést adok le, és leütöm az első felém rohanót. Mocskos rablóknak nevezem majd önöket, esetleg gyáva orvtámadóknak is, ha nem veszik rosszneven.

— Nyugodtan. Nem vagyunk érzékenyek.

— Ezután elhurcolnak minket a szigetre és kijelentik, hogy csak váltságdíj ellenében bocsátják a társaságot szabadon.

— Sir! Ön filmírónak született. Most csupán egy aggályom van: tegyük fel a lehetetlent, hogy a rendőrség kinyomozza a tetteseket. Mit csinálok én annyi éven keresztül a fegyházban?

— Látja, erre nem gondoltam.

— Semmiség az egész. Ön írásban adja, sir, hogy az egész elrablási tréfát személyesen eszelte ki, és ugyanilyen írást kérek majd Lord Flatherrytől is.

— Stop. Az írást még ma megkapja! Fő, hogy minden élethű legyen.

— Rám bízhatja, sir. Ajánlom magamat!

És ment vissza a lordhoz.

Flatherrynek részletesen elmondotta a tervet, óvatosan titkolva természetesen, hogy Teddyvel együtt főzte ki.

A lord elégedetten bólintott.

— Egészen jó ötlet. Csak valakinek előre kell utaznia arra a szigetre, miután a társaságban hölgyek is vannak, és természetesen, ha nem is ép-

ÉSZAK
MAGYARORSZÁG

1021

PATAKI JÁNOS

Névadás és szoboravatás

Megnyitották a II. tiszaszederkényi művelődési heteket

ÜNNEPELT Tiszaszederkény március 6-án, csütörtökön. Zászlókat lobogtatott a szél a művelődési központ előtti árbocokon, az erkélyről pattogó indulók hangzottak a helyi fúvószenekar előadásában. Ünnepségre gyülekezett a közönség a város művelődési központjában. Kettős ünnepségre: részben *most nyitották meg második alkalommal a tiszaszederkényi művelődési heteket, részben pedig ezen a napon vette fel az intézmény Derkovits Gyulának, a nagy magyar festő- és grafikusművésznek a nevét.* A névadó ünnepség alkalmából *Derkovits-emlékkiállítást* is rendeztek a művelődési központban, amelyen a Magyar Nemzeti Galéria anyagából közel 30 Derkovits-grafika látható.

A művelődési központ nagytermében összegyűlt közönséget *Újvári István*, a városi-üzemi pártbizottság titkára üdvözölte. Kiemelten köszöntötte *Tóth Gyulát*, a Vegyipari Dolgozók Szakszervezetének osztályvezetőjét, *Kiss Bélát*, az SZMT titkárát, *dr. Hetényi Györgyöt*, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetőjét, valamint a helyi állami és társadalmi szervek megjelent képviselőit. Bevezetőjében *utalt a Tanácsköztársaság 50. évfordulójára*, s arra, hogy a most kezdődő ünnepségsorozat is az emlékezés egyik láncszeme Juhász Gyula: *A munkásotthon homlokára* című versének előadása után *Tóth Gyula*, a VDSZ kulturális és agit-prop. osztályának vezetője mondott ünnepi beszédet.

BEVEZETŐBEN arról szólott, hogy Derkovits a XX. század legkiemelkedőbb festő- és grafikusművésze. Majd arra intett, hogy *a névadó ünnepség azért is jelentős esemény mindig, mert megmutatja, ki az, akinek tevékenységét egy intézmény példának tartja, követni szeretné.* Szólott a művelődési intézmények szerepéről, aktuális feladatairól és kiemelte, hogy *különösen jelentős a szerepe itt Tiszaszederkényben, ahol nincsenek hagyományok*, és ennek a művelődési központnak kell szinte az egész alapozó munkát elvégezni. Igen részletesen elemezte Derkovits Gyula életpályáját és munkásságát, és arra hívta fel a szederkényieket, hogy *legyenek méltók további munkájukkal Derkovits Gyula nevéhez.*

Bedi Gyula, a Tiszai Vegyikombinát szakszervezeti bizottságának titkára nyitotta meg a művelődési heteket. Utalt rá, hogy ez az ünnepségsorozat egybeesik a Tanácsköztársaság 50 éves évfordulójával, és *emlékeztetett a Tanácsköztársaság kulturális jellegű intézkedéseire, célkitűzéseire*, amik ma is példák és kötelezik. E tervek megvalósulásának lehetőségét a felszabadulás hozta el. Elmondta Bedi Gyula, hogy élni tudtunk ezekkel a lehetőségekkel, bizonyság rá a tiszaszederkényi művelődési munka és a művelődési központ tevékenysége. *Derkovits Gyula nevét, akinek élete és munkássága elválaszthatatlan a Tanácsköztársaságtól és a munkásmozgalomtól, ő is mint olyan tényezőt említette, amely a művelődési intézményt további jó munkára kötelezi.*

Az Internacionálé hangjai után (amelyet a Himnusszal együtt igen szépen adott elő a *Fekete Sándor* vezette zenekar), Tóth Gyula leleplezte a félemeleti olvasóban Derkovits diófából készült szobrát, amelyet csakúgy, mint az ugyanakkor leleplezett, a főbejárat mellett elhelyezett reliefet *Pataki János*, a sokoldalú tiszaszederkényi képzőművész alkotott. A szobor leplezésénél közreműködött a helyi *ifjúsági kórus*, valamint Somlyó György *Derkovits* című versét hallottuk. A közönség igen lelkesen ünnepelte a szobor és a dombormű alkotóját.

AZ ÜNNEPSÉG hivatalos része után a Borsod megyei Rónai Sándor Művelődési Központ Avas táncegyüttese, népi zenekara és szólistái adtak művészi műsort. Ezzel megkezdődött a II. tiszaszederkényi művelődési hetek gazdag rendezvénysorozata.

(bm)

Kedves hűséges előfizetőnk! Szeretne Ön ajándékot kapni?
Köszönjük, hogy hosszú ideje olvasóink népes táborába tartozik.
Ön már élvezi a Észak-Magyarország-előfizetés előnyeit, hisz nap mint nap már korán reggel otthonába visszük megyénk és a világ híreit, legyen az sport, politika, kultúra… vagy bármi más.

Péntekenként megjelenő színes Tv
inkkal is igyekszünk önnek minél töl
Ismer Ön valakit, aki szeretné ez
Mindkettőjük vágya egyszerre teljes
alábbi szelvényt.

Észak-Magyarország-előfizető vagyok, és új előfizetőt szerveztem:

Név:.....

Lakcím:.....

Telefon:.....

Új előfizetőként megrendelem

- ❍ negyedévre
- ❍ fél évre
- ❍ egy évre

Név: .....

PATAKI JÁNOS Észak-Magyarország 1998. IX. 18.

Pataki János: Tisza-Szederkény

A Miskolcon élő képzőművész – különböző irányzatokhoz, művészeti stílusokhoz, technikákhoz nehezen besorolható – alkotásait legutóbb a Miskolci Galériában rendezett nagyszabású életmű kiállításon láthattuk. Mától viszont egykori lakóhelye, Tiszaújváros közönsége tekintheti meg Pataki János grafikákból, montázsokból, festményekből álló tárlatát. Igaz, itt a helyszűke miatt csak töredékét tudják bemutatni a hatalmas, és rendkívül gazdag életműnek.

A tiszaújvárosi Városi Galériában (Barcsay tér 2–4.) ma délután fél 5-kor Koscsó Lajos alpolgármester ajánlja az érdeklődők figyelmébe a Pataki-alkotásokat. A megnyitó műsorában közreműködik Répássy Olívia. A kiállítást október 3-áig látogatható.

I JANOS

● **Pataki János** képzőművész alkotásaiból nyílik kiállítás szeptember 18-án, pénteken délután fél 5-kor Tiszaújvárosban a Városi Kiállítóteremben. A tárlatot Koscsó Lajos alpolgármester nyitja meg.

Észak – Magyarország
1998. 09. 17.

„A rajtot sokáig nem felejtem el”

Beszélgetés Király Sándorral a DKSK bajnoki alapszakaszáról

BERECZ CSABA

Miskolc (ÉM) – A női kosárlabda NB I bajnoki alapszakaszában a DKSK együttese 26-szor lépett pályára. A tíz nap híján fél év alatt azonban nem ennyi tétmérkőzést játszottak a Királylányok, hiszen a nemzetközi mezőnyben is megmérettettek – a Ronchetti Kupában négy összecsapáson szerepeltek –, valamint a Magyar Kupában három találkozót játszottak. A harminchárom „éles” mérkőzésen a 26 győzelem mellett 7-szer vonultak lehajtott fejjel az öltözőbe a lányok. Ezek a számok, az elmúlt fél esztendőből. De vajon hogyan értékeli ezt az időszakot a csapat vezetőedzője Király Sándor? Erről beszélgettünk a mesterrel a bajnoki rájátszás előtt egy nappal.

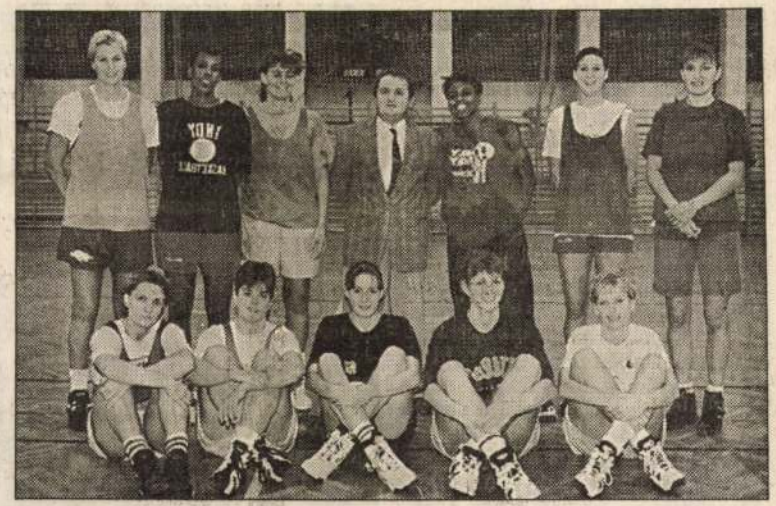

Együtt a csapat — *Fotó: Bujdos Tibor*

❑ *Régen volt az augusztusi bajnoki nyitány, lehet hogy már nem is emlékszik rá...*

● Hát azt nem fogom elfelejteni nagyon sokáig. Tizenhét éve vagyok edző, de olyan még egyszer sem fordult elő velem, mint a mostani bajnokság előtt. Amikor nekikezdtünk az idei munkának, összesen 2,5(!) játékosom volt. A többiek vagy még

továbbjutásra is állt, a végén viszont mégis a cseh csapat örülhetett...

● Nagyon jó képességű együttes a Brno, amelyben hét cseh és egy litván válogatott kosaras is játszik. De nem csak ez volt az odakinti súlyos vereségünk oka. A nemzetközi kosárlabda-szövetség (FIBA) ebben az évben új játékvezetési elveket vezetett be, amivel mi idehaza nem találkoztunk, és kint szembesültünk először az új szellemiséggel, ahogyan megítélték a foultokat. Szóval

dául a GYSEV-et már októberben kikiáltották abszolút favoritnak, s mostanra őket már mindenki leírta. Az utóbbi három hét finoman szólva, nem volt a miénk, s ezek alapján már minket is temetnek. Éppen ezért most kell összekapnunk magunkat, s megmutatnunk, hogy igenis nagy csapat vagyunk, aki felül tud kerekedni a nehézségeken. S ezen a ponton van szükségünk egyedülálló közönségünkre, akik-

PATAKI JÁNOS

ÉSZAK MAGYARORSZÁG

NAPRÓL NAPRA 1996. 1

T. 20

Berámázott mesék a megyeházán

Pataki János festőművész tekintetei és szituációi

Miskolc (ÉM – DK) – Tekintetek és szituációk címmel Pataki János festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás tegnap délután a miskolci Megyeháza Galériában. A tárlat (egyik) különlegessége, hogy a művész ezzel kívánja támogatni a Miskolci Bölcsész Egyesület intézményalapító munkásságát.

Hogy lehet egy kiállítással támogatni egy egyesületet? A válasz egyszerű: a képek eladásából befolyt összeggel. De Pataki János már régebben is támogatta művészi munkájával a bölcsészeket. Mint Gyárfás Ágnes, a Miskolci Bölcsész Egyesület elnöke köszöntőjében elmondta, többek között ő tervezte az oklevelet is az itt végző hallgatók számára.

A megnyitóban Végvári Lajos művészettörténész – aki szintén tanít az egyesületben – arról beszélt, hogy nem hitte volna, ilyen sokan lesznek kíváncsiak erre a tárlatra. Hiszen – mint mondta – Pataki János olyan magányosnak tűnik, mint egy pipacs a búzamezőben. De „pipacsságával" egyben feloldja az egyhangúságot. A saját önálló útján jár, tele van fantáziával, ötletekkel és mesével. Ám ezek a mesék mély gondolati tartalommal telítettek. Felhívta a művészettörténész a figyelmet arra is, hogy az ötletes és játékos tartalom mellett megragad bennünket az a mód is, ahogy az alkotó a mondanivalót berámázza. Már elfelejtettük, milyen fontos volt valaha a művészetben a keret. Pataki Jánosnál újra igazán a részét képezi az alkotásnak. És ha még a vidám, ragyogó színekhez hozzávesszük az alkotó jókedvű hozzáállását a világhoz, az külön tanulság lehet nem csak a kicsit depressziós művészet, de mindannyiunk számára...

Pataki János kiállításán

Fotó: Dobos Klára

MEZEY ISTVÁN

MEZEY ISTVÁN

1945-ben született Szikszón. Reklámgrafikusi végzettséget szerzett, 1967 óta szerepel képzőművészeti kiállításokon. 1970-től Kazincbarcikán él. 1975-től tagja a Művészeti Alapnak és a Képzőművészek Szövetségének.

1. Kolostor	tollrajz	47x32 cm
2. Este	tollrajz	47x32 cm
3. Lószerszámok	tollrajz	47x32 cm
4. Önarckép talicskával	tollrajz	47x32 cm
5. Malin kertje	tollrajz	47x32 cm

ИШТВАН МЕЗЕИ

Родился в городе Сиксо в 1945-ом году. Он получил диплом художника, и выставляет свои произведения с 1967-ого года. Он живёт в городе Казинцбарцике, член Фонда венгерских художников и Организации венгерских художников.

1. Монастырь	рисунок пером	47x32
2. Вечер	писунок пером	47x32
3. Упряжи	рисунок пером	47x32
4. Автопортрет с тачкой	рисунок пером	47x32
5. Сад Малина	рисунок пером	47x32

1.

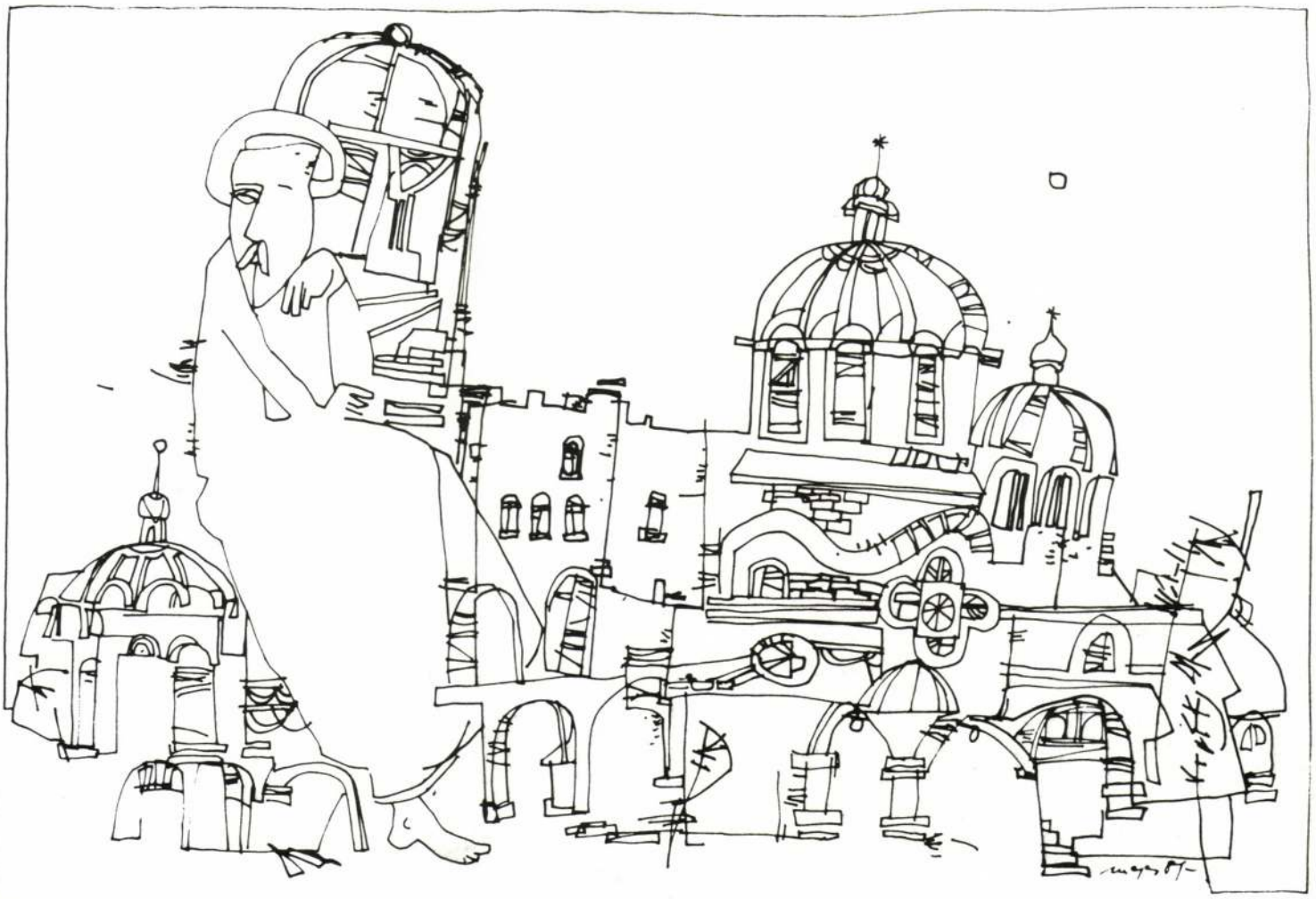

PATAKI JÁNOS

PATAKI JÁNOS

A régi kínai horoszkóp szerint 57 éves.

„. . . s mielőtt végképp tagadóvá váltam volna, baráti segítő erők felhoztak a mélyből, kábulatomból szerelmes kezek feloldották »nyavalyáimat«. . . "

Végre üzenhetem, hogy asztali áldást mondhatok keletről és más égtájak felől érkező vendégeimnek (lábmasszázs tiszta, hideg víz stb.) szép új alkásom – amit kaptam – Miskolc Tulipánház * Mario fiam szerint Skoc * 3530 Széchenyi utca 90. I. emelet 4. Tulipánház, 1989. április

Pataki János

1. A tűnődés est órái	olajtempera	70	x100 cm
2. Grácia egy orosz tolmácsnőnek	olaj	45	x62 cm
3. Háborús, hős lovacska	olaj	49	x59 cm
4. Az öreg Tolsztoj	olaj	34	x26 cm
5. Orosz relikviák	56,5x60 objet		x14,5 cm

4.

ЯНОШ ПАТАКИ

Ему 57 лет по старому китайскому гороскопу

„. . . и перед тем, как я стал бы насовсем нигилистом, дружеские, помогающие силы подняли меня со дня, из оглушённости вывели руки любовницы, освобождая меня от моих »болезней« . . .

Наконец-то я могу передать своим друзям, приезжающим к нам с востока и из других стран света: я говорю настольное благословение моим гостям (с желанием кристальной холодной воды, и т.д.)

Адрес моей красивой новой квартиры – которую я получил –: Мишкольц (мой сын, Марио называет его . . . шкоц) улица Сечени, номер 90., 4-ая квартира на 1-ом этаже."

Дом-Корпус „Тюьлпан" апрель 1989-ого года

Янош Патаки

1. Вечерние часы задумчивости	масло, темпера	70x100
2. Грация русской переводчице	масло	45x 62
3. Конёк-герой войны	масло	49x 59
4. Старый Толстой	масло	35x 26
5. Русские реликвии	объект	56,5x60x14,5

PATAKI JÁNOS festőművész

Szegeden 1933-ban született. Művészi fejlődésére Bernáth Aurél és Ruzicskay György gyakorolt jelentékenyebb hatást. 1955 óta jelentkezik a közönség előtt; csoportos kiállítások mellett 1956-ban Miskolcon, 1967-ben Salgótarjánban rendezett önálló tárlatokat.

Festészete szimbólikus-szürrealisztikus jellegű. Képelemeinek fogalmazásmódja néhol a gyermekrajzra, a naiv művészet és a természeti népek művészetének formáira emlékeztet. Mese-álomvilágának jelképrendszere azonban a mai valóságra utal.

Színskálája az ellenpontozásra épül. Nagy, egységesen kezelt színfelületek kompozíciós csomópontjain égő színfoltok villannak fel, a kontraszthatásra vonzva és vezetve a néző szemét.

mindjobban felkiismereti köte-
tűzvédelem.
n üzemben ott vannak képvise-
an be tudnak segíteni a tűz-
ıkába. Talán ennek is köszön-
utóbbi időben csökkent a tűz-
BVK-ban. A néhol előforduló
knél mindig ott voltak az üze-
gjai. Eredményes munkájukat
lényeges anyagi kár az elmúlt
keletkezett.
zet vezetőinek célja, hogy az
ók a megelőző munkálatokból
ék részüket. Minden esetben
or olyasmit tapasztalnak, hogy
yázatosságot megsértve dolgoz-
kednek az emberek. Így a do-
lt láng használata terén aján-
ozottabb gondosság, de ugyan-
egesztési engedélyek előírásai-
tartása, valamint a rendre és
ó figyelem.
zoltók munkáját nagymérték-
vállalat vezetése, amikor ke-
igyekszik megadni minden tá-
en. Erre példa éppen az emlí-
eny, ahová nemcsak a részvé-
k, de a felszerelésük, ruháza-
lt, hogy az az alaki fegyelmet

nények eléréséhez az aka-
raton kívül komoly
életi felkészültségre volt szük-
es hiány, hiszen az önkéntesek
zültsége olyan színvonalat ért
ıassá váltak az állami tűzoltó-
ob felszerelésének megismeré-
elésére és kiszolgálására is.

L. B.

Az ÉMV üze
tályán, amelyn
renc a vezetőj
brigád működi
Mint minden
idei összevont
leten is értékel
elért eredmény
gyakorlati tap
gyelembe véve, a szocialista brigádvezetők — munkaterületükre vonatkozóan — éves vállalást tettek a fizikai rend kialakítására. Az ennek érdekében szükséges társadalmi munkák felajánlásán kívül a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójának tiszteletére is megtették vállalásaikat.

A 22 tagú MSZBT szocialista brigád, mely a portaszolgálatot látja el, a 280 óra társadalmi munka felajánlásán kívül, az évforduló tiszteletére 200 órát vállalt.

A brigád a társadalmi munkák végzésére tett éves vállalást az elmúlt félévben 199,7 órával túlteljesítette. Júniusban az évforduló tiszteletére tett 200 óra vállalást is túlteljesítették 167,5 órával.

Ezeknek a számok nyelvén jellemzett eredményeknek sok dolgozó is hasznát látja a vállalatnál. A II. sz. személyforgalmi kapu és az előtte elvezető műút között például ko-

esztétikailag is okkal kifo
solták.

A brigád e bajokon úgy
gített, hogy a kapu és a m
közötti területet, kb. 43 m
ter hosszú és 2 méter szé
betonjárdával összekötötte.
megelőző vállalásuk során

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki János

BORSODI
VEGYÉSZ

1967 JUL 13

1021

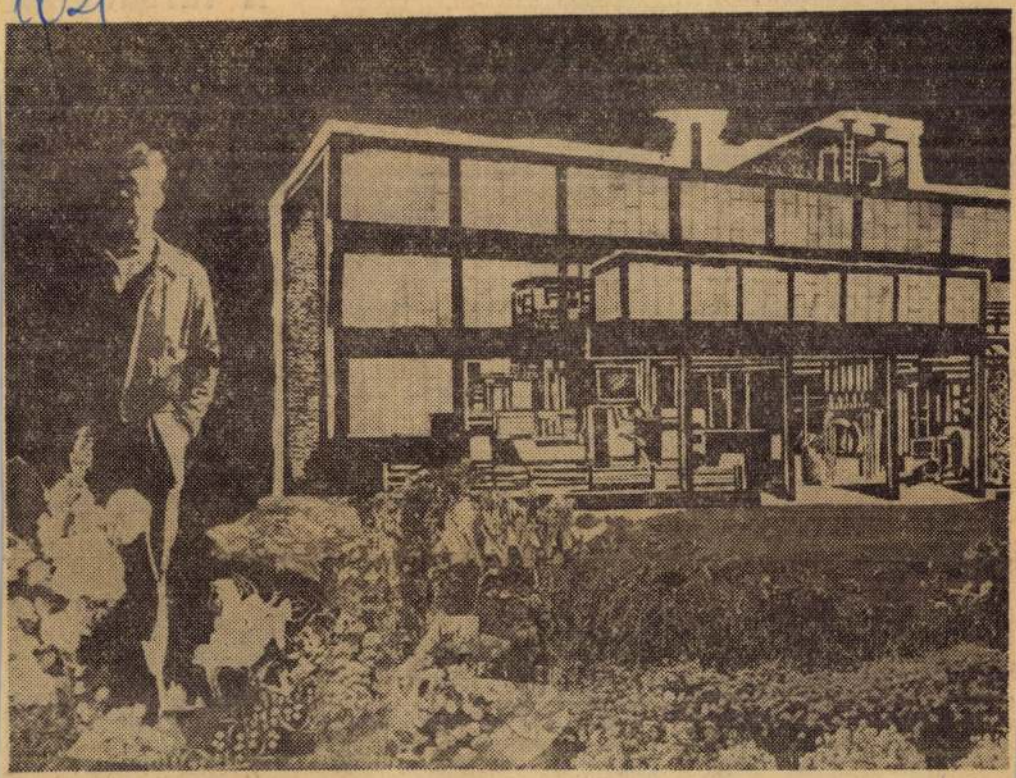

A TVK festékgyára.
(Pataki János festőművész munkája)

„telephely". 25. [illegible] szavadat. 27. Állati lakhelyre. 30. Aki fizet. 32. Az oknyomozásnál a feltevést elvetik. 34. A függőleges 45-ben közölt regény írója (nevének kezdőbetűi). 35. Bizonyos helyre csukó. 37. Tésztát ízesít (!). 39. „A" becézett női név. 41. Rag (—'). 43. Női név. 45. A függőleges 16. folytatása, egyben a regény címe is. 48. Bolgár település. 49. Ismert idegen szóval: becsületes, ki[illegible]talan (ejtés szerint). 50. Folyadék-e? 52. ... Quebrado, panamai település. 54. Ke[illegible]hang. 55. Német — van. 58. Ilyen kémia is van. 59. Szellemi foglalkozás (—'). [illegible]. Gabonagyűjtőhely. 64. Óvón, vigyázón. 66. Fontos szerv. 67. Indítékom (+'). 68. Állam Délnyugat-Ázsiában. 70. Cselekvőn (betűhiánnyal). 71. „Az" irány. 74. Ital. 75. Kimondott mássalhangzó. 76. Hibás testrész (!). 78. Rag.

Beküldendő a vízszintes 1., 7. és függőleges 15. sorok megfejtése június 22-ig. A hibátlanul megfejtők között könyvjutalmat sorsolunk ki. A rejtvényben az o, ó, illetőleg az ő, ő között nem teszünk különbséget. Az elmúlt heti számban közölt rejtvény megfejtése: **És ezt mégis tudniok kell majd másoknak, akik az új Magyarországot építik.**

Könyvet nyertek: **Ternay Sándorné** Bodrogkeresztúr, [illegible]th u. 132. sz., **Kondrát**

Hí[illegible]

1967. június

A nap kelte 3.46.
A hold kelte 15.3[illegible]
Névnap: Arnold.

1967. júniu[illegible]

A nap kelte 3.46.
A hold kelte 16.5[illegible]
Névnap: Gyárfás.

19 éve, 1948. június 18-á[illegible] írták alá a magyar—lengye[illegible] baráti, együttműködési é[illegible] kölcsönös segélynyújtási egyezményt.

100 éve, 1867. június 19-é[illegible] kivégezték Miksa főherceget I. Ferenc József testvéröccsét aki átmenetileg Mexikó csá[illegible] száraként szerepelt. Tenge[illegible] résznek nevelték. Huszonk[illegible] éves korára ellentengerna[illegible]

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

— **HÉTMILLIÓ** forintot [illegible] karítanak meg évente a Le[illegible] Kohászati Művekben a sav[illegible]

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki János

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1967 JUN 1

1021

ÉSZAKMA

Tiszaszederkényi esti fények

Pataki János tusrajza

rmány

jelentett a tervezettnél. Tehát nem volt semmi ok a bizalmatlanságra, hiszen a tsz ez ideig mérleghiány nélkül gazdálkodott.

Most már elérkezett a birkagyapjú-nyírás ideje, úgy hogy hamarosan sor kerül az előlegfizetésre — saját erőből is. A tsz tagságának mégis rosszul esett a bank túlzott óvatossága.

Ezer mázsa burgonya

Az erdők aljában holdanként megterem a 150 mázsa burgonya. A tsz vezetősége szerződést kötött burgonyavetőmag termelésre is. Úgy tervezik, hogy ezer mázsát értékesítenek szerződés útján, de csaknem kétezer mázsa termést várnak.

Jól sikerült az eg

Cigándra borongós, esős napon érkeztem. A Petőfi Termelőszövetkezet vezetői együtt ültek az irodában, és arról tanakodtak, mit csináljanak majd azokkal a földekkel, amelyekről még mindig nem tudták elvezetni a belvizet. Van még ilyen föld, sajnos, legalább ötszáz hold.

Végül úgy határoztak, hogy július végéig vetnek: a terület kiszáradásának sorrendjében különböző tenyészidejű takarmánynövényeket. Mert a földet hasznosítani kell.

Mindenki megtalálta számítását

Ezután a két termelőszövetkezet, a Petőfi és a Szőke Tisza egyesülésének körülmé-

az egyesülést, de mindkét gazdaság tagjai féltek. A Petőfi tagjai attól, hogy a Szőke Tisza tagjai nem fognak szorgalmasan dolgozni, a Szőke Tisza tagjai meg attól, hogy a Petőfiben nem támogatják a háztáji gazdálkodást. A sok vita, beszélgetés után azonban az elmúlt év végén kimondták az egyesülést. A Petőfi ugyanis régi termelőszövetkezet, tagjai érezték kötelességüket, a Szőke Tisza tagjai meg jobban akartak keresni. A két termelőszövetkezetből alakult Petőfi 4200 hold területen gazdálkodik. Az összes tag jelenleg 709, közülük 667 rendszeresen dolgozik, a többi idős, nyugdíjas. A rendszeresen besegítő családtagok száma átlagosan 150.

Az egyesítés óta eltelt öt hónap múltán mindenki elége-

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1967 JUN 11.

1021

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Művelődési ház születik Tiszaszederkényben

Pataki János tusrajza

RŐ

Ver. VIII. VIT-et. 8. A vízszintes 82. 33. fordítottja. 9. ... csiga. 10. — Labdajáték. 11. Fordítva: erdei éle. vad. 12. A munka fizikai mértga- tékegysége. 13. Berlinben aranyérmet nyert fotóművész (Miklós). 28. Fordítva: hozzáér. 29. Olajbogyó (+'). 31. Dal — franciául. 33. Nyugat-európai nép. 35. Bizmut magánhangzói. 37. 1955-ben Varsóban bronz-, 1959-ben Bécsben aranyérmet nyert balettművész. 39. Kavicsot és homokot kitermelő hajó (—'). 40. Tipor. 41. Gyér. 42. Korszerű szálló. 44. Üdítő ital. 47. Rögzített. 49. Vívó fegyvernem. 51. Kenőcs. 54. Igen ritka férfinév. 57. Komárom megyei község. 59. Alattomos. 60. Csonthéjas gyümölcs. 61. A leggyakoribb fém. 63. Mint a vízszintes 52. 66. Ütlegel. 68. Hangnem. 70. Rangjelző. 71. Egymást követő betűk. 72. Cibál. 74. Az egyik szülő. 76. ... a szúnyog. 78. Három — olaszul. 80. Vízállat. 81. Nagyon régi. 82. Késnek, szónak egyaránt lehet. 84. Kötöző. 86. Görög betű — latinosan írva. 87. Egymást követő betűk. 88. Számnév.

Beküldendő a vízszintes 1., 58., 69. és a függőleges 7., 13., 27. és 37. sorok megfejtése július 27-ig. A hibátlanul megfejtők között könyveket sorsolunk ki. A rejtvényben az o, ó, illetőleg az ő, ő között nem teszünk különbséget. Az elmúlt heti számban közölt rejtvény megfejtése: *Tarnaszentmária, Zamárdi, Akali, Lillafüred, Parádsasvár, Hajdúszoboszló, Zengővárkony, Dömös, Ba-*

Hí

1967. júliu

A nap kelte 4.
A hold kelte 2
Névnap: Lenke

1967. júli

A nap kelte 4.
A hold kelte 2
Névnap: Kinga

25 éve, 1942. július 23-án szófiai tiszti iskola udvarán fasiszta vészbíróság ítélet alapján sortűz oltotta ki Ni kola Jonkov Vapcárov, nagy bolgár költő-forradalmárnak

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

1967 JUL 23

1022

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Miskolci kontrasztok

(Pataki János rajza)

A [illegible] lakk- és festék szakosztálya június első felében Balatonszéplakon, a Nehézipari Minisztérium üdülőjében konferenciát szervezett. A kollokviumon mintegy 150 szakember részvételével a hazai festékipari fejlesztés eredményeit és a feladatokat tárgyalták meg. A részvevők számos szakterületet — többi között a műgyanta és pigmentgyártást, festékgyártást, lakk- és műanyagipart — képviseltek. A konferencián szép számmal megjelentek a festék, lakk- és műanyagiparban dolgozó kutatók, a festékgyártó berendezéseket tervező és előállító intézmények vezető munkatársai, s nem utolsósorban a festékipari terméket felhasználók.

A két és fél napig tartó kollokviumon számos gyakorlati és elméleti kérdés vetődött fel. Gyakorlati témájú előadások hangzottak el a festékbevonatok időjárás-, szennyvíz- és kopásállóságával kapcsolatban, az új típusú bevonati rendszerek előállítására, a mezőgazdasági korrózió elleni védekezésre, s általában a festékfelhordási módszereket illetően.

A Tiszai Vegyikombinátot a [illegible] ség képviselte. Helyes elgondolásnak bizonyult, hogy a Tiszai Vegyikombinát és a Lakkfestékgyár vezetősége lehetőséget teremtett a termelésben, a minőségellenőrzésben, s a gyártmányfejlesztésben dolgozó szakembereknek a hazai lakkfestékgyártás általános problémáinak megvitatásához, amely ismereteik bővítését eredményezte.

A kollokviumon összesen 30 előadás hangzott el, ebből négyet a TVK lakkfestékés műgyanta gyárának dolgozói tartottak.

Iványi Jenő, a festékgyár gyártmányfejlesztési csoportjának vezetője azokról a vizsgálatokról számolt be, amelyeket a lakkműgyanták eloszlási görbéinek meghatározásával kapcsolatban végzett, az úgynevezett zavarosodási titrálás módszerének és a Tung-féle integrál és differenciál egyenletek felhasználásával. E módszer jelentőségét az adja meg, hogy a vizsgálat rövid idő alatt kivitelezhető, s kiválóan alkalmas az alkidgyanták minősége szempontjából egy igen fontos tulajdonság, a frakcióeloszlás gyors ellenőrzésére.

[illegible] és Műgyantagyár [illegible] je azokat az eredménye[illegible] mertette, amelyeket a M[illegible] val folytatott együttm[illegible] keretében a lakkok és fe[illegible] reológiai tulajdonságaina[illegible] gálata során nyertek.

Kiss Lászlóné, kutatón[illegible] a festékgyár egyik te[illegible] nek, a korrózióvédelem[illegible] igen jelentős Elasto[illegible] gyakorlati felhasználás[illegible] tőségeit tisztázó vizsgál[illegible] tájékoztatta a konferenci[illegible] vevőit. Ismertette a TV[illegible] rogén műtrágyagyára [illegible] tén kilenc, igen agresszív légterű helyen végzett egyéves kitéti vizsgálatok eredményeit, összehasonlítva a szokványos atmoszferikus kitéti vizsgálattal. Érdeklődésre tartott számot a festékvizsgálati módszerek között újnak számító tapadásmérési kitételsorozat eredményeinek ismertetése is.

Az előadást számos hozzászólás követte, amelyből lemérhetjük azt a széles körű érdeklődést, melyet a felhasználók az Elastolen iránt tanúsítottak. Jó volt hallani a jelenlevők részéről elhangzott objektív értékeléseket, amelyek [illegible] alakul ki a TVM pigmenkutatói és a TVK gyártmányfejlesztési csoportjának munkatársai között.

Az említetteken kívül még számos érdekes témájú előadást hallottak a részvevők. Többi között Hantos Endre vegyészmérnök (Vegyiműveket Tervező Vállalat) előadását kell kiemelni, amely tematikáját tekintve számunkra különösen érdekes volt, ugyanis egy sor részletkérdést tudtunk meg a TVK Lakkfesték- és Műgyantagyárának bővítésével kapcsolatos tervezési munkákról.

Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

JUN 22
BORSODI V

1021

A Tiszai Vegyikombinát

(Pataki János festőművész munkája)

Pataki János

a megszűnő középirányító szervek dolgozói? Erre a kérdésre a KGM Személyzeti Osztályán elmondották:

A középirányító szervek funkcióit a vállalatok veszik át, így az eddiginél több, jól kvalifikált szakemberre lesz szükségük. Műszakiakkal, kereskedelmi és pénzügyi szakemberekkel egyaránt erősíteni kívánják apparátusukat a vállalatok.

A megszűnő öt, középirányító szerv dolgozói közül csak néhányan kerülnek a minisztérium egyes osztályaira, a többiek a vállalatoknál és az egyesüléseknél kapnak munkát.

— A megszűnő középirányító szerveknél felszabaduló munkaerőnek körülbelül egyharmada már elfoglalta új munkahelyét, a többi megfe-

Az öreg Pacs
szemét és mély
— ...s hogy
az erdő, azt kérd
síró őzet? Amelyik golyótól
találtan vonaglik a fűvön. Még
és se láttam. Nem lövöm az
erdő állatait, csak nézni sze-
retem őket. Hallottam sok-
szor, hogy — a fájdalomtól-e,
vagy az elmúlás miatt — ré-
mült-bánatos az őz szeme, és
könnyezik. Hát ilyen az erdő
is ősszel. Délutánonként még
melegen tűz a nap, de mi,
akik benne élünk, már érez-
zük az ősz leheletét. És ami-
kor lehull a lomb, számunkra
véget ér az év.

Most azonban hivatalosan

úgyis lát az ember... Miért
jöttem hát? Nos, megvallom
Miként valamennyi Alföl
szülötte, magam is úgy va
gyok vele, hogy nem tudo
betelni az erdővel. Csodálo
és nem ismerem. S ha me
akarom ismerni, olyantól ke
leckét vennem, aki tiszte
kíváncsiságomat, és nem u
rat rémhistóriákkal, sűrű erd
sötétjében „megesett", kala
dokkal. Hiszen nyilvánval
hogy a tudatlanság mindjá
az iránt érdeklődik, ami i
galmat, titokzatosságot sejte

Pacsesz bátyám azonba
nem mosolyogja meg naivsá
gomat.

— Az erdő maga a nyuga
lom. Bölcs és jóságos. Titok
zatosságot csak az vél benn
aki nem figyeli meg, milye
harmónikus élet zajlik itt. A
erdei életnek törvénye van

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Pataki Jánoshoz

1961 JUN 21.

1021

HÁZHOZ JÁR

Nemrég zárult Tiszaszederkényben a képzőművészeti szakkör figyelmet érdemlő kiállítása, amelyen tizenkilenc szakköri tag harmincöt munkával adott számot felkészültségéről, a szakköri ízlésnevelő, tehetség-előcsalogató munkáról, a szakkört vezető Pataki János festőművész nevelő tevékenységének eredményességéről.

Az elmúlt évben egy alkalommal már bemutatkoztak e lelkes szakkört, amely azóta is változatlanul nehéz körülmények között dolgozik. Mint ismeretes, a városban még csak most épül a művelődési ház, amely majd otthont biztosít számára is. Jelenleg húsznál több tagja van a szakkörnek, többségben fiatal. Diákok, technikusok, üzemi munkások egyaránt találhatók köztük. A helyiség már krónikussá vált hiánya miatt, amíg csak az időjárás megengedi, a szabadban dolgoznak, sajnos a temperatúra többségben nem kedvez a külső munkának, így az iskolában tartanak foglalkozásokat. E nehéz elhelyezési adottságok arra kényszerítették a szakkört, hogy ritkítsa teljes összejöveteleit. E ritkább összejöveteleken megbeszélik a közös feladatokat, kicserélik gondolataikat, tapasztalataikat, majd a szakkörvezető művész „házi feladatot" ad ki a tagoknak. Nagyrészt otthon dolgoznak hát a szakkör tagjai, Pataki János meg állandóan látogatja őket, házhoz jár a készülő munkákat korrigálni, tanácsokat adni, menet közben ellenőrizni, javítani. E szokatlan szakköri munka eredményesnek bizonyult, mert mint a legutóbbi tárlat és több azóta elkészült munka bizonyítja, a házi „korrepetálás" segítségével érdekes és értékes alkotások születnek.

A város vezetőiben, a művelődési ház vezetőjében sok segítőszándék van, amely gyakorlati tettekben is megmutatkozik, de az igazi segítség a művelődési ház elkészülte után a végleges otthon lesz. Pataki János addig is fáradhatatlanul és lelkesen házhoz jár.

(bm)

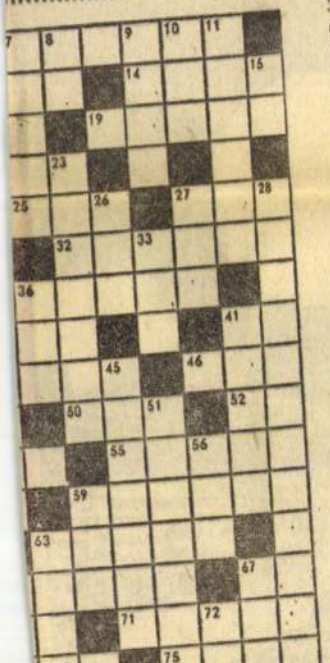

egyik hangja. 3. Kén, urán és kálium vegyjele. 4. Becstelen eljárás. 5. Neveletlen gyerek. 6. Szárnyal. 7. Érdemes csinosítani. 8. L. S. 9. Sokszor csal-

ló (—'). 24. Fordítva: tréfás szócska. 26. Országos Sportnapok. 27. Ismert sportegyesület. 28. Volán, névelővel. 30. Kötőszó. 31. Egyfajta előadóművész. 33. Rendszerint „szó"-val jár együtt. 36. Győri sportegylet, ford. 39. Az NDK legnagyobb tengeri kikötője. 41. Az északamerikai öt nagy tó egyike. 44. Folyó, spanyolul. 45. Dzsingisz kán népe. 48. Esetleg. 51. A ház elé szólító. 53. Ha öntöznek, nincs. 54. RTD. 56. Enyém, franciául. 58. Budapesti pályaudvar, részleges átépítése még az idén megkezdődik. 59. ZUR. 62. Indiai uralkodói cím. 63. Ázsiai folyó. 64. Kéziszerszám (—'). 66. Marosmenti város (—'). 67. Ismert műfordítónk volt. 69. Levest vesz. 72. Ide vezetett Budapestről a magyar vasút első, 1847-ben épített vonala; az idén korszerű módszerekkel újítják fel. 74. Helyrag.

Beküldendő a vízszintes 5., 16., 35., 59., valamint a függőleges 1., 58. és 72. számú sorok megfejtése július 14-ig. A hibátlanul megfejtők között könyvet sorsolunk ki. A rejtvényben az o, ó, illetőleg az ö, ő között nem teszünk különbséget. Az elmúlt heti számban közölt rejtvény megfejtése: Elfáradnak földbe búnak este lett; tiszta testű hőség ül a fényesarcú fák felett.

Könyvet nyertek: Székely

Hír

1967. július

A nap kelte 3.55,
A hold kelte 5.16,
Névnap: Lukrécia

1967. július

A nap kelte 3.56,
A hold kelte 6.36,
Névnap: Amália

470 éve, 1497. július 9-én i
dult el Lisszabonból háro
hajóval Vasco da Gama po
tugál tengerész az Indiába
zető hajóút felkutatására. A
rika déli csúcsának, a Jó
ménység-foknak vakm

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

1967 JUL 9

Pataki János

1021

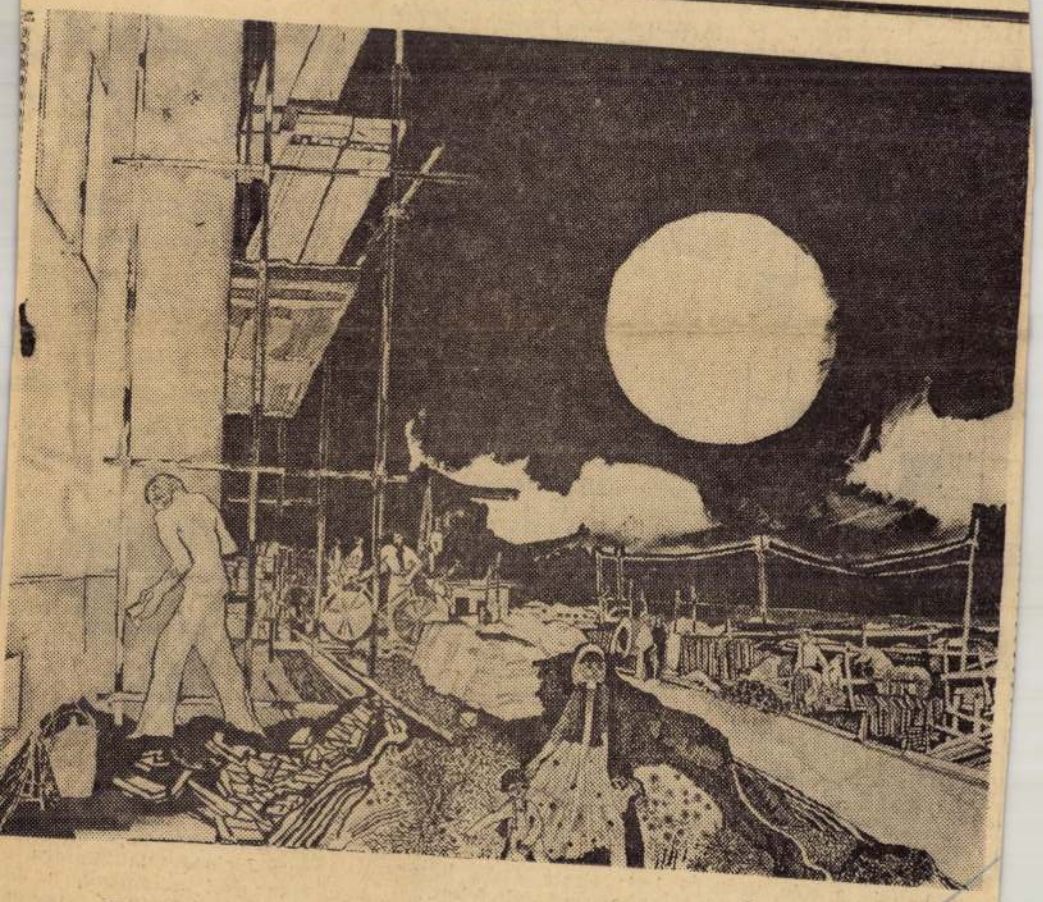

Pataki János munkája

vasárnappal egyenértékűnek tartom a szombatot is.

— Apu, gyere játszani velünk! — kiált be az udvarról egy vékony, csengő hang.

— Rögtön megyek, csak megmosdom előbb — feleli Kincsem János.

— Hát igen, a mai nap programjában még ez szerepel — fordul hozzánk nevetve —, van három élénk kisfiam, akik mindig játszanának.

✸

— Délelőtt a borsodi képviselő-csoport ülésén vettem részt, hazaérkezve a munkásőrök értekezletére siettem, azután brigádom néhány tagjával tartottam megbeszélést, mivel a jövő héten országgyűlés lesz, ezért nem megyek munkába.

Azt hisszük, hogy az olvasók már ebből a pár szóból is kitalálták, hogy Soltész István szocialista brigádvezető, országgyűlési képviselőnél vagyunk látogatóban. Bizony a szabadszombat nála korántsem szabad: szólítja a vállalt kötelesség ilyenkor is.

József a horgászás és a víz szerelmese. Tökéletes horgászfelszereléssel büszkélkedhet, szinte minden halfogáshoz szükséges eszközzel rendelkezik.

— A Rakacai-tó a kedvenc tartózkodási helyem, ma is oda készülök. Nemsokára indulok a robogómmal és csak holnap éjszaka jövök vissza. Ha jó fogásom lesz, egész hétre meglesz az örömöm...

✸

Eddig már bemutattunk több olyan bányászt, aki a hét végére elutazik.

Turi Ferencnek a családja utazik — ő otthon marad. Azért nem fog ő sem unatkozni!

— Nem is jutna rá időm. Egy sereg baromfit tartunk, ezeket el kell látni. Végre jut majd időm arra, hogy a nyulaknak új ketrecet ácsoljak, a régit kinőtték.

— Este, ha már minden munkát elvégeztem, előveszek egy detektívregényt, utána pedig megnézem a televízióban a Thália-kabarét.

✸

Feri bácsi fél 5-kor kiballagott a buszmegállóhoz. Nem vette észre az idő múlását, sem azt, hogy rajta kívül nincs senki a megállóban. Gondolataival volt elfoglalva.

Úgy 6 óra tájban órájára pillantott:

— Hóha... Mi lehet ezzel a busszal! Talán kipukadt a kereke? — dohogott magában.

— Mire vár, Feri bácsi? — kérdezte az éppen arra haladó ismerőse.

— A buszra.

— Arra ugyan várhat! — nevetett a férfi. — Ma nincs műszak!

— Tényleg! — csapott homlokára Feri bácsi, s indult hazafelé.

KISS TIBOR

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki János

BORSODI
BÁNYÁSZ

1961 JUL 12

1021

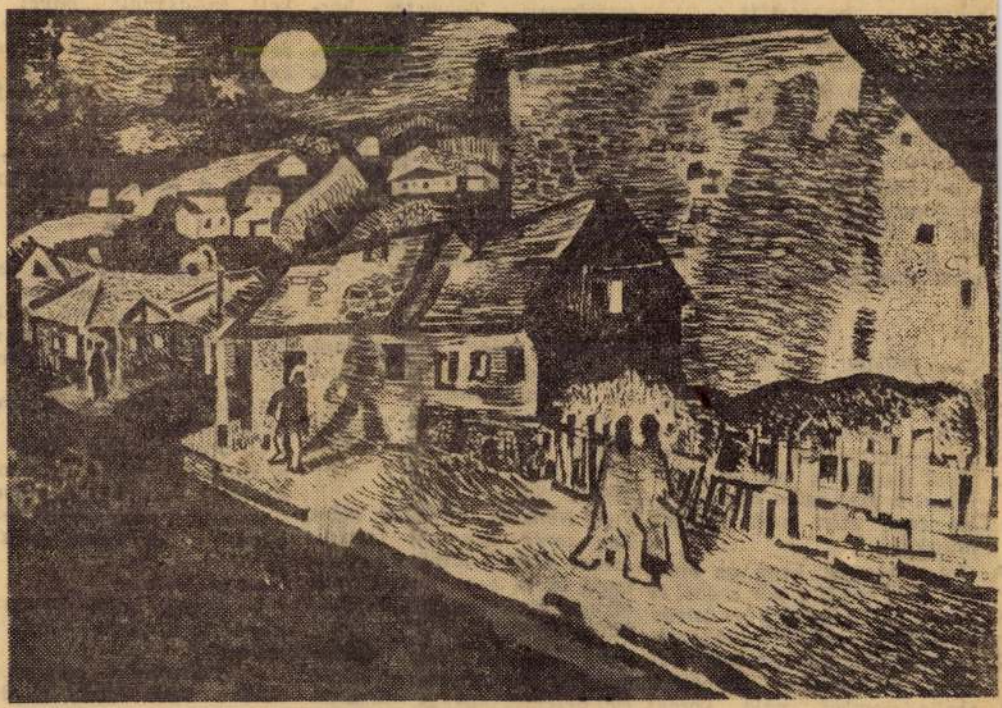

PATAKI JÁNOS: DIÓSGYŐRI BÁNYÁSZOK

hogy a pillanatnyi magasabb kereset többet ér a hazájánál, szerintem nincs miért ragaszkodnunk hozzá.

●

Messzire vezetne, ha azt elemezném, miért olyan érzékeny manapság különösen a fiatalság arra, hogy felnőttnek nézzék és a szemébe mondják az igazat, még ha az esetleg nem is kellemes. Tény, hogy a fiatalok többsége ilyen. A gyerek elsősorban a szüleit figyeli, megvan-e nálunk az összhang a szavak és a tettek között. Jaj annak a szülőnek, aki bort iszik és vizet prédikál. Valamikor a káros kettős nevelés abban nyilvánult meg, hogy sok diák az iskolában marxista szemléletű oktatást kapott, otthon meg imádkoztatták őket. A gyakoribb kettősség azonban ma nem ez. Némelyik szülő a népvagyon védelméről, a kollektív szellemről, a dolgozó ember megbecsüléséről prédikál, a gyakorlatban azonban önző, felfelé hízeleg, lefelé tapos, prédálja a nép vagyonát. Hogyan tisztelje az ilyen embert a környezete és a családja?

országos vita után úgy
hogy a párttagság korha
szonegy évről tizennyolc
ja le. Azóta szép számn
fel a pártba ilyen fiatal
voltam néhányuk felvétel
azok is, akik a kongressz
elvek vitájakor aggályos
egészen ifjak befogadásá
tapsoltak. A párt bizalma a tizennyolc esztendősek iránt jogosnak bizonyult. A legifjabbak nem vizezték fel, hanem megerősítették a szervezetet, ahol felvették őket. Lendületük, őszinte lelkesedésük az eddiginél is jobban hozzásegítheti a szervezeteket a leninni tanács megfogadásához: a puffogó frázisok helyett hétköznapi tettekkel szolgálják a párt politikáját.

Az ifjúság jelentős tömegeit magábafoglaló KISZ-kongresszusa is bizonyára a X. pártkongresszuson felvázolt célok, az ifjúságról hozott párthatározat mellé sorakoztatja fel a magyar fiatalokat. Ennek szervezési, módszertani feltételei is vannak, de ezek csak másodlagos eszközök a cél elérésére. A fontosabb: arról kell gondoskodni, hogy a tisztességes és igyekvő

hogy
jenek a dolgok? S különben is, amit idegrendszerünk utcai harcnak hisz: játék. Édes, aranyos gyerekeink játéka. Vérünkből való véreinké. Tiki-taki egyszer, tiki-taki kétszer, aztán egy jó hosszú sorozat, tak-tak-tak a kisagyunk ellen, a nagyagyunk ellen, a dobhártyánk ellen. És hát végül is a fiataloké a jövő. És hát ifjú szívekben élünk tovább. És hát az új eszméket, ahogy mondják: a fiatalok képviselik. És hát ki tudhatja előre, mi sül ki ebből a tiki-takizásból. Lehetséges, hogy semmi sem használ úgy a kézügyességnek, mint ez az új és olcsó találmány. Lehetséges, hogy önfegyelmező, és türelemgyakorlatnak is beválik. Ó, mert hogy pöfögtek némelyek például a hosszú haj miatt is, az idétlennek tartott zenetéboly és a nemi szabadosság miatt. És hát mi történt? Az hogy rengeteg hülye

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
1971 SEP 25

V/1021

Pataki János rajza

Pataki János

1971. SZEPTEMBER 25.

ESZAK-MAGYARORSZAG

Színvonalasabb tanácsi munka

Önállóság, növekvő felelősséggel

Gazdaságirányításunk reformja és ennek ma már számos területen érezhető jótékony hatása törvényszerűen magával hozza egész életünk változását. A nagyobb önállóság, a felelősebb gazdálkodás szemlélete és gyakorlata az üzemek és a vállalatok után érvényesül a tanácsi munkában is.

Biztos talajon

Encs nagyközségi közös Tanács Végrehajtó Bizottságának munkájáról megállapítható, hogy a III. ötéves terv során, de különösen az elmúlt esztendőben körültekintő és következetes volt. Anyagi eszközeik felhasználását, gazdálkodásukat felelősségsét. Utak, hidak építése, karbantartására közel másfél millió forintot fordítottak. A kummunális kiadások összege meghaladta a 4 millió forintot és sok százezer forintot költöttek közvilágításra, parkosításra, napköziotthonokra, óvodákra, népművelési célokra.

A községek aligha gazdálkodhattak, tervezhettek valaha is ilyen összegekkel. Az encsi tanács például a költségvetési saját bevételen kívül állami hozzájárulásként közel 11 millió forintot könyvelhetett el.

Új igények jelentkeznek

A IV. ötéves terv időszaksoknál többek közt például 108 lakás építését tervezik. A vízhálózat fejlesztésére, csatornázásra a tervidőszak alatt több mint 8 millió forintot irányoztak elő. Hatmillió forintba kerül majd a 250 személyes általános iskola és diákotthon. Közel 14 milliót költenek még egy 20 tantermes általános iskolára. S új orvosi rendelő építését is tervbe vették. Ezek a számok önmagukért beszélnek. Előrevetítik a község lakosságának jövőjét, az új típusú tanácsi munka színvonalát, a nagyobb, teljesebb önállóságot.

*

A tanács végrehajtó bizottsága a lakossággal szorosan együttműködve, nagy felelősséggel, hozzáértéssel gondos-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1971 MÁR 7.

1021

Pataki János

(Pataki János rajza)

APRÓHIRDETÉSEK

ADÁS-VÉTEL

Garazsírozott 403-as Moszkvics, generálozott motorral eladó. Érdeklődni: minden este a 14-346-os telefonon.

Skoda Octávia sürgősen eladó. Megtekinthető vasárnap. Munkácsy u. 83.

Másfél éves Ford-Excort, sürgősen eladó, Füzesabony. Dr. Varga.

1000-es Wartburg és vörösréz komplett fürdőkályha eladó. Miskolc, Szilágyi D. u. 26.

Olajos-, benzineshordót vennék. Csabai. Telegdi u. 11/a. Telefon: 36-306.

Zongora, lemezjátszós rádió eladó. Érdeklődni: Rudas L. u. 16. Szőke. Telefon: 15-807, estenként.

Trabant 601-es eladó. Telefon: 14-187.

Hízott sertés eladó, 200 kg-on felüli súlyú. Miskolc, III., Gábor Áron u. 2.

Lauberger Gloss, páncéltőkés, angol-

Boxerkölykök megbízható, igényes kutyabarátnak, 4 havi részletre is eladók. Kazincbarcika, BVK lakótelep, Hegyköz u. 3., I/1.

Zasztava 46 000 Ft-ért eladó. Érdeklődni: Bádogos u. 5. (Vörösmarty utcából nyílik.)

Kétszintes TT terepasztal olcsón eladó. Kommün u. 1., fszt. 4. Telefon: 34-849.

Hálószobabútor sürgősen eladó. Kazinczy u. 8., I/11. Makay.

INGATLAN

Eladó Szőnyi Márton utcában két házhely. Érdeklődni: Miskolc-Bábonyibérc, Újtelep 70/a. Ugyanez a ház beköltözéssel eladó.

Vennék Miskolcon szövetkezeti garzonlakást. Telefon: 36-741, 8 és 16 óra között.

Tanulófiúnak bútorozott szoba dec. 1-től kiadó. Martintelep, Tóth Pál u. 15.

Eladó 2 szobás ház,

Bútorozott és egy üres, gázfűtéses szoba kiadó, és bontásból építési anyagok eladók. Szilágyi Dezső u. 42.

Bútorozott szobakonyha két leánynak kiadó. Martintelep, Tomory u. 26.

Tapolcán beépíthető házhely eladó. Érdeklődni: 36-006-os telefonszámon.

Eladó Mádon 800 négyszögöl szőlő. Érdeklődni: Asztalos Imréné, Miskolc-Hejőcsaba, Malom u. 20. sz.

VEGYES

178/30 éves, nőtlen, szakmunkás férfi, házasság céljából megismerkedne rendes, csinos, komoly gondolkodású lánnyal, 20—26 évesig. „Saját házzal rendelkezem" jeligére a miskolci hirdetőbe, pf. 13.

Most rendelje meg bokor-futórózsa szükségletét Uhrin Györgynél, Békéscsaba, Bajza u. 2/a

ÉTE

olcs

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1970 NOV 29

1021

Pataki János

(Pataki János rajza)

ÁG

esemény NAPTÁR

1963. május 5.

van a
jtó nap-
nlékezé-
1912-ben
atmilli-
yszámú
SZKP
pilapja,
n jelent
. A lap
ben és
ben Le-
t vett,
1912-től
cikke
asábja-

A PRAVDA első száma

*

évvel ezelőtt, 1818-ban e napon született Marx Ká-
ományos szocializmus megteremtője, a munkásság
közi szervezetének, az I. Internacionálénak meg-
64). Főműve az 1867-ben megjelent: A tőke.

*

an Etiópia nemzeti ünnepe, arra emlékezésül, hogy
5-én állították vissza az olaszok megszállása után
ggetlenségét.

*

ezelőtt, 1938-ban halt meg Nagy Endre, a ma-
eremtője. Szellemes konferanszai a kor visz-
gérezték ki. Szatírikus vígjátéka a Miniszter-
...ai történetét leíró A

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG

1963 MÁJ 5

Pataky János

1021

Pataky János: Anna (lavírozott tus)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Patay János

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1965 SZEP 4.

— PÀTAKY JÁNOS festőművész kiállítását nagy érdeklődés mellett nyitották meg pénteken, szeptember 3-án este Miskolcon, a Képcsarnok Szőnyi István termében.

— AZ EDELÉNYI Bánya-

ták. Emlékezett a mérkőzések-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki János

1967 FEB 9

— Kamara-kiállítás nyílik február 24-én a Képcsarnok Vállalat salgótarjáni boltjában. Ez alkalommal Pataki János, miskolci festőművész alkotásaival ismerkedhet meg a műbarát közönség.

Balaton Kupán. A csabaiak ismét
elytálltak a rangos versenyen, az
Kecskeméti Dózsa MTK

Pataki János

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1988 SZEP. 12

BÉKÉSMEGYEI
NÉPÚJSÁG

Pataki János

— Kiállítás. A közelmúltban rendezték meg Tiszaszederkényben a néhány évvel ezelőtt Békéscsabán dolgozó Pataki János festőművész kiállítását. A kiállításon Serfőző Simon költő ismertette a művész alkotó törekvéseit.

1024

...eseket a beérk...

teljesitik a

TER...

VETŐMAG

ALKÖZPONTJAI

986

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataky János

BÉKÉS MEGYEI
NÉPÚJSÁG
1983 MÁR 2

1021

Pataky János festőművész tárlata Salgótarjánban

Néhány évvel ezelőtt a Békés megyei Jókai Színház festőtárának vezetője volt Pataky János festőművész. A művész békéscsabai tartózkodása idején sok barátra tett szert, munkásságáról több alkalommal lapunkban is beszámoltunk.

A napokban kaptuk a hírt, hogy Pataky János legújabb alkotásaiból kiállítás nyílt Salgótarjánban, a Képcsarnok Vállalat ottani kirendeltségének szervezésében és rendezésében. A kiállítást február 24-én Kristóf Cecília festőművész nyitotta meg.

Kádár

(Folytatás a 2. oldalról.
európai biztonság megtere
tését.

Elveinkből, társadalmi ren
szerünk lényegéből faka
hogy minden tőlünk telhe
támogatást megadunk a f
szabadult és szabadságuk
küzdő népeknek. Mélységes
elítéljük és megbélyegezz
a nemzeti függetlenség,
társadalmi haladás harcos
nak üldözését, legyen ily
bárhol a világon.

Kedves elvtársak!

A nemzetközi helyzet r

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

1967 FEB 23

Pataky/János

ütörtök, 1967. február 23.

1021

Pataky János kiállítása

Pataky János festőművész korábban hosszú évekig volt Miskolc lakója. Ugyancsak itt mutatkozott be önálló kiállítással a Képcsarnok Szőnyi István termében 1965-ben. Jelenleg is Borsod megyében, Tiszaszederkény-Újvárosban él és alkot. Legújabb műveiből összeállított kiállítása a megye határain kívül, Salgótarjánban lesz, a Képcsarnok ottani kiállítási termében. A február 24-én délután kezdődő tárlatot Kristóf Cecilia festőművész nyitja meg.

Budapest VII., Lenin krt. 9/11.
Tel: 221—285
Felelős kiadó:
SALA SANDOR
Nyomja:
SZIKRA LAPNYOMDA
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető: bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta Hirlapüzleteiben és a Posta Központi Hirlap Irodánál (Bp., V., József nádor tér 1.) Külföldiek részére előfizethető: Kultúra Könyv és Hirlap Külkereskedelmi Vállalat. Budapest 62. P. O. B. 149.
Előfizetési díj: 1 hónapra 10 forint, negyedévre: 30 forint, félévre: 60 forint, egész évre: 120 forint.
KÉZIRATOKAT ÉS RAJZOKAT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA!
INDEX: 25.244

sülési lehetősége és igénye, a közönség reagálása a művekre, elismerés, siker, népszerűség vagy bukás, mellőzöttség, elszigeteltség nem mindig értékmérő. Az elődök számontartása, műveik és eredményeik megőrzése, továbbadása, s egyidejűleg az élők megbecsülése, segítése, bírálata — mindenkor fontos kultúrpolitikai feladat. A közönséget pedig nevelni kell a helyes szemléletre, meg kell ismertetni a művészettel. A tudományos, technikai átalakulás korában erre bőven van lehetőség. Azért, mert:

1. „A művészet értéke elsősorban társadalmi, esztétikai érvényességétől függ." Ez a meghatá-

úgy születnek az emberek, hogy tudatukban élne mindaz, ami eddig létrejött zenében, képzőművészetben és a művészet többi ágában. A megismerést mindig elölről kell kezdeni. Művésznek és műélvezőnek egyaránt.

3. Semmiképpen nem érthetek egyet Tornai József két megállapításával: „a művészetek láthatólag fölélték kifejezési eszközeik végtelennek látszó tárát", és: „egyik mai művészeti ág sem számíthat széles közönségsikerre, érdeklődésre — önmagában". Példaképpen utalok a „Vitacikk" melletti oldalon látható rajzra (Molnár József: Pihenés). A témája, kivitelezése megszokott, hagyományos, harmonikus. Mégis

4. A megoldási javaslatot, Tornai József által megjelölt formájában, legfeljebb mint kísérletet, művészeti próbálkozást fogadhatnánk el. Hadd lássuk ezeket az új alkotásokat, amelyekben minden együtt van! (Közben jusson eszünkbe a régi közmondás: ki sokat markol, keveset fog...) De semmiképpen se szegényítsük magunkat azzal, hogy a sokféleség szépsége *helyett* valami népszerű (?), kényelmes keveréket kínálunk a közönségnek. Bizonyos szintetizáló törekvésekről tudunk. A színek és hangok összefüggése, rokonsága és kölcsönhatása, művészeket, tudósokat foglalkoztat. A mai ismeretek, technikai lehetőségek birtokában ki lehet dolgozni a hangokkal harmonizáló színek, formák, vonalak rendszerét: a hangokat képpé, a képet zenévé (vagy fordítva) átalakítani, és a kettőt együtt élvezni. Bármivel próbálkozunk, érvényes marad emberi létünk sajátossága: a látás, hallás vagy a mozgás élménye iránti fogékonyság különbözősége, a velünk született egyéni adottságoknak, életkornak megfelelő arányban levő értelmi, érzelmi vagy akarati beállítottság. A művészi kifejező készség ugyanígy differenciálódik, és a fejlődés legerősebb indítéka éppen az, hogy a teljességet, a tökéletességet, a kerek egészet nem lehet elérni és megvalósítani, de ugyanígy felfogni sem. Persze, az igazán nagy alkotások egyszerre több érzékszervet, sőt, az egész érzelmi világot, a gondolkodást és az akaratot is hatalmukba keríthetik.

5. A tennivalót így jelölném meg a művészek számára: előbbre lépni, többet, szebbet, jobbat, időszerűbbet alkotni, formai és tártalmi szempontból egyaránt. Szorosan kapcsolódni a társadalom, az emberiség életéhez, a mondanivalót, állásfoglalást a kor nyelvén fogalmazni. A közönséget pedig nevelni kell.

Csak a képzőművészetről szólva: a festmények, rajzok reprodukciói csaknem egyenértékű élvezetet nyújtanak az eredetivel. Vajon kihasználjuk-e eléggé ezt a lehetőséget? A falakon, a tévé képernyőjén szeretnénk több képet látni, több művészt megismerni. Így tanuljuk a szépet becsülni, szeretni, megvalósítani.

— Karpati, Uzsgorod)
RÓZSA ÁGNES: JÖVŐLESŐK. Nürnbergi lágernapló. 1944—45. (Kriterion, Bukarest)

TANULMÁNYOK, ESSZÉK

LÁNCZOS KORNÉL: SZÁMOK MINDENÜTT. (Gondolat)
JEAN LAUDE: FEKETE-AFRIKA MŰVÉSZETE. (Gondolat)
FARKAS LÁSZLÓ: EGZISZTENCIALIZMUS, STRUKTURALIZMUS, MARXIZÁLÁS. (Kossuth)
SZABÓ MIKLÓS: HELLAS FÉNYKORA. Görögország az i. e. V. században. (Móra, Képes történelem)
GALSAI PONGRÁC: CSORTOS GYULA. (Szépirodalmi, Arcok és vallomások)
D. P. ELKONYIN—V. V. DAVIDOV: ÉLETKOR ÉS ISMERETSZERZÉS. (Tankönyvkiadó)
EGRI VIKTOR: TISZTA FORRÁSOK. (Szépirodalmi — Madách, Bratislava)

Filmbemutatók

MURPHY HÁBORÚJA. Színes, szélesvásznú angol film. Bemutató: augusztus 3-án.
A SIRÁLY ÉJSZAKÁJA. Színes, szélesvásznú japán film. Bemutató: augusztus 3-án.
EGY NYOMOZÁS SOROMPÓI. NDK-film. Bemutató: augusztus 3-án.

Színház

STRAUSS: CIGÁNYBÁRÓ. Bemutató a Szegedi Szabadtéri Játékokon, augusztus 4-én.
MOZART: VARÁZSFUVOLA. Bemutató a szombathelyi Iseumban, augusztus 4-én.

Hangversenyek

A MAGYAR ÁLLAMI HANGVERSENYZENEKAR hangversenye a Pest megyei Tanács Díszudvarán, augusztus 1-én, 2-án és 3-án. Vezényel: Németh Gyula. Közreműködik: Kovács Dénes. (Rossz idő esetén a Zeneakadémián.)

Kiállítás

VÁSÁRHELYI KOVÁTS TIBOR festőművész kiállítása a győri Képcsarnokban. Megnyitó: augusztus 3-án.

HIBAIGAZÍTÁS

A múlt heti számunkban megjelent *József Attila Emlékmúzeum* című cikkben tévesen Ócsay István név szerepelt. A szobrászművész neve helyesen: *Ócsai Károly.*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Pataki János

ÉLET ÉS IRODALOM

1972 JUL 29

1021

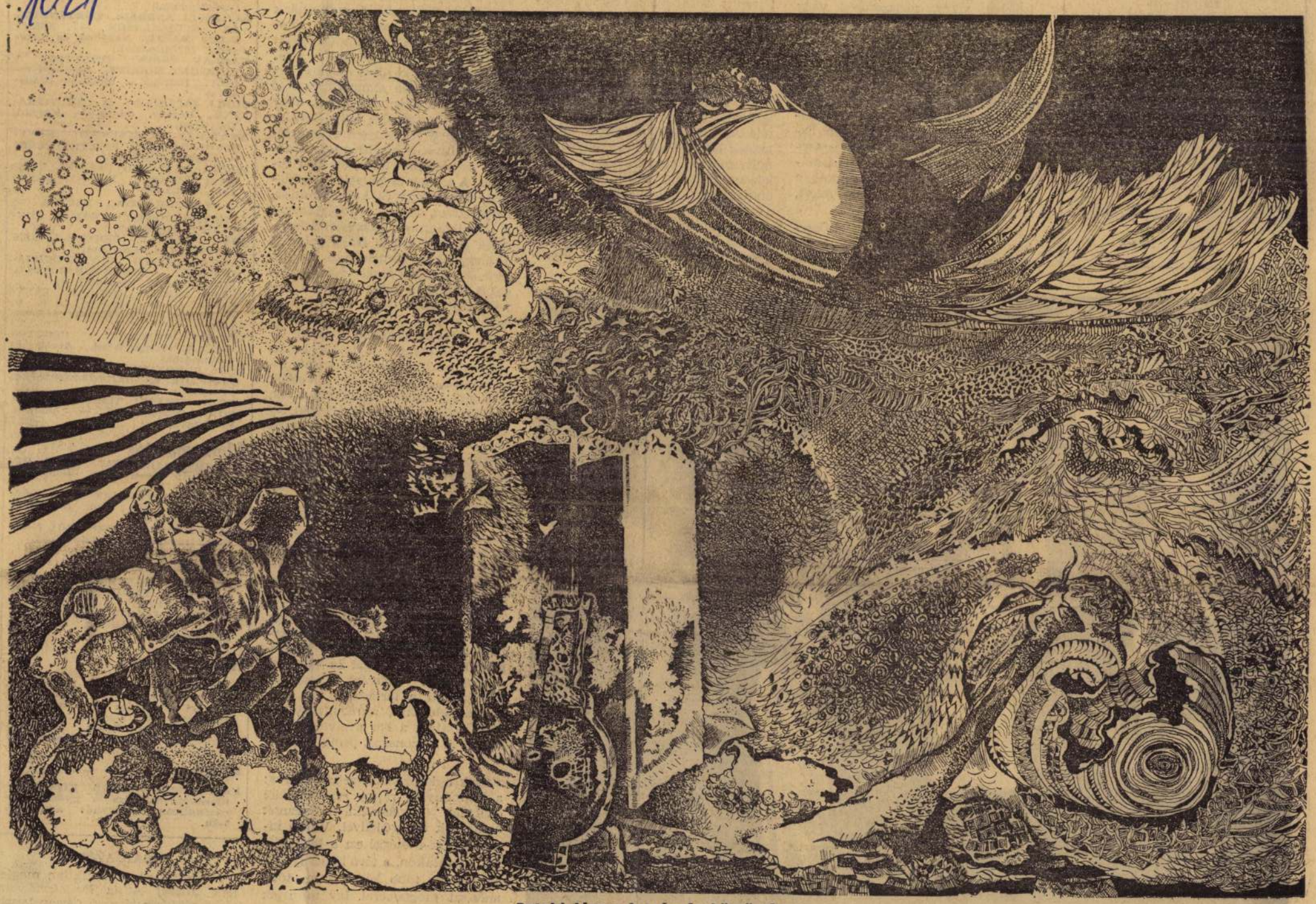

Pataki János: A szépség köszöntése

MAGYAR TUDO
MŰVÉSZETTÖRTÉN
INSTITUT D'H
DE L'ACADÉMIE HO
BUDAPEST, I., ÚRI U. 62. TEL.: 160

Pataki József

ett üzemcsarnok

aújhelyi iparnegyed

A Cipész Szövetkezet tágas, világos csarnokában egyes munkákat gépesítettek.

Vizet, villanyt vitt a területre, utat épített. Közel a 37-es főút, itt megy a vasút, a terület minden szempontból ideális.

— Elsőként a Cipész Szövetkezet költözött. Egészséges környezetet jelentő üzemcsarnokba, szociális létesítményekkel felszerelt munkahelyre költöztek a cipészek. Lehetőségük nyílt a gépesítésre, a termelés fokozására. Felépült a Vasipari Szövetkezet csarnoka is. Vannak még részlegeik a városban, de már csak ideiglenesen. A Faipari Szövetkezet egyes üzemei is az ipartelepen működnek, bár a faházakat még a városban készítik. Az építőipari kapacitás hiánya késlelteti a teljes kitelepítést és néha — természetesen — anyagi okok is hátráltatják.

Az ipartelep képe évről évre változik. Az említett üzemeken kívül mások is terjeszkednek: Az AFOR föld alatti raktárat épít. Épül a 3000 palack tárolására alkalmas gázcseretelep.

— Sok gondot okoz az újhelyieknek és a környező községek lakóinak, hogy pillanatnyilag mindössze 440 palackot tudnak tárolni a telepen — mondja Fleskó László. — A sűrített szállításokkal is csak enyhíteni lehet a gondon, megoldást az új telep felépítése hoz. Az építkezésnek tavaszig be kell fejeződnie.

Az újhelyi iparnegyed üzemeiben ma már több száz ember dolgozik. Munkakörülményeik jobbak, mint a régi helyen, de jogos panaszaik még vannak.

— Messze van az új munkahely, sokan gyalogosan kénytelenek kijárni. Üzemi étkezésre egyelőre nincs lehetőség a telepen. Szociális létesítményei egyelőre csak a Cipész Szövetkezetnek vannak. Ugyancsak a cipészek az egyedüliek, akik az üzemi irodát is kiköltöztették. A többi iroda még bent van a városban és ebből néha kényelmetlenségek adódnak. A megoldást a következő években várjuk, az ipartelep építésének befejezése az új ötéves terv időszakának feladata lesz — mondta a városi tanács elnökhelyettese.

L. Gy.

zerződés végrehajtásáról

dődött. A beruházás előkészítése, s az üzemeltetésre való felkészülés hasonlóképpen nagy feladat elé állítja a vállalat kollektíváját.

Az ötéves terv első esztendejében mindössze 786 munkást foglalkoztattak a Tiszai Erőműben. Ezzel szemben az idén már csaknem 1100 fizikai dolgozóval oldják meg a termelési feladatokat. A vállalatnál jelenleg több mint 1400-an dolgoznak. Változott a fiatalok és a nők aránya is: 1970-hez képest a női munkavállalók száma kétszázzal, a fiataloké pedig több mint négyszázzal emelkedett.

A kollektív szerződés kidolgozásakor nagy gondot fordítanak arra, hogy tovább emelkedjék a dolgozók bére. lődés, ha a munkások jövedelmét vesszük alapul. A 39 százalékos bérszínvonal-emelkedés azt jelenti, hogy az 1970. évi 23 590 forintról a munkások átlagkeresete az idén 32 768 forintra növekedett, amely megfelel a párt és a kormány jövedelempolitikájának. Érdemes elmondani még: a bérszínvonal növelése lehetővé tette, hogy azok a szakemberek, akik szakmunkástanulók oktatásával foglalkoznak, meghatározott összegű pótlékot kapjanak. 1971-től úgyszintén meghatározott összegű pótlék illeti meg a három műszakba járó dolgozókat is.

A borítékon kívüli juttatások közé tartoznak a dolgozók részére nyújtott különböző hozzájárulások, tér-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1975 DEC 10

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Pataki János festőművész

1021

ESZAK-MAGYARORS.

Leninvárosi tárlatok

Pataki, meg a tanítványai

Leninváros, megyénk nagy hírű szocialista városa a művelődési lehetőségekben is igyekszik *rangjához méltóan kielégíteni a lakosság igényeit.* A művelődés sokféle ágazata között nagy gondot fordítanak *a képzőművészeti ízlésfejlesztésre,* a képzőművészeti kultúra terjesztésére. A napokban zárult a Derkovits Gyula Művelődési Központban kétheti nyitva tartás után az első *Borsod megyei képzőművészeti kiállítás,* s máris újabb tárlatok várják az érdeklődőket az intézmény emeleti kiállítótermében, meg egy földszinti nagyobb helyiségében, sőt lépcsőházában, előterében és folyosóján is. Valóságos *kiállításdömping* van most a Derkovits Gyula Művelődési Központban, bizonyítva a város és a képzőművészet szoros kapcsolatát. Mindjárt hozzátehetjük: *kétoldalú kapcsolatát.* Ugyanis nemcsak a képzőművészeti alkotások iránt érdeklődő közönség talál itt értékes nézni-valót, hanem a művészetek aktív művelői is feltárulkoznak e tárlatokon.

A Derkovits Gyula Művelődési Központban hétfő óta ugyanis megtekinthető *Pataki János* festőművész gyűjteményes kiállítása, valamint a vezetése alatt álló helyi *Holló László képzőművészeti kör* tagjainak tárlata az emeleti kiállítóteremben, míg az intézmény egyéb helyiségeiben a különböző korosztályhoz tartozó gyermekek, illetve *gyermekszakkörök* tagjainak rajzai, vízfestményei, továbbá a *batikoló és díszítőművészeti* gyermekszakkör tagjainak munkái láthatók.

★

Pataki János, akinek mintegy két és fél évvel ezelőtt volt önálló kiállítása ebben a teremben, most *mint alkotó — művészetpedagógus* — és szakkörvezető mester „vizsgázott". Egyéni tárlatán 17 különböző technikájú festményt mutat be. Korábbi tárlataihoz képest *letisztultabb, lehiggadtabb az összkép.* Érdeklődési körében az embert körülvevő természeti és emberalkotta környezet, s maga a teremtő ember áll, de nem idegen tőle bizonyos *hangulatok színekbe fogalmazása,* benyomásainak, a külvilág érzékelésének saját szubjektumán átszűrt kivetítése sem. A leninvárosi környezet ihlette legjobb munkái közül a *Tisza II.*, a *Munkások*, a *Gyár* című képeket, amelyek a hatalmas építkezéseket és munkálóikat fogalmazzák át. Gyakori motívum új képein a virág, a madár, mint a nyugodt, békés, kiegyensúlyozott élet szimbóluma. Érzékelődik több képén a környezet változása, máshol erősen stilizált színfoltokba fogalmazza mondandóját, környezetlátását. Személy szerint a *Karácsony* című színes, élénk villódzásból komponált festményt, a hasonló módszerrel alkotott *Tapolcát*, valamint az éjszaka sugallta, látomásokat átfogalmazó *Éjszakai ablak* című alkotást tartom leginkább kiemelendőnek.

★

A művésszel egy teremben állítottak ki a tanítványok. Pataki tíz év alatt egybefonódott a város képzőművészeti életével, s ha most *tizenhat tehetséges amatőr mintegy 40 festménye, grafikája, plasztikai munkája* igen magas szintű képzőművészeti kiállítás anyagaként állhat együtt az érdeklődők előtt, úgy az az alkotókon kívül *Patakit is dicséri.* Minden rangsorolási szándék nélkül érdemes megemlítenünk *Arany Gusztáv* plakettjeit, valamint *Virág és gyom* című plasztikai kompozícióját, *Bódis István* Sztyeppén című munkáját, *Grubits Gizella* Ritmus magyaros motívummal című képét, *Illés László* több képét, *Reisz Zoltán* rézdomborításait. De sorolhatnánk még tovább a figyelmet érdemlő munkákat.

★

A gyermekrajzok impozáns tömege *lenyűgöz.* A lapokon ceruza- és ecsetrajzban *igen változatos tematika, gyermeki fantázia, érdekes környezetlátás tárul elénk,* ékesen bizonyítva — a batikolási és díszítőművészeti darabokkal együtt — azt a jó és eredményes törekvést, hogy Leninvárosban az ízlésfejlesztést, a képzőművészeti nevelést *már a gyermekekkel kezdik* és bevonják abba — Pataki szakköreinek közrejöttével — az érdeklődő tehetséges emberek minden korosztályát és rétegét az óvodástól a TVK-technikusig, a diáktól a betanított munkásig.

A most megnyílt többrétű tárlatcsoport *e jó törekvés eredményeiről győz meg* mindenkit, aki napjainkban ellátogat Leninvárosba.

(benedek)

jat. Ugyanez vonatkozik a mozgó szerkezetek elektromos táplálására is.

Tóth István

Vizet a f

Az időjárást megérezték a foly
például helyenként annyira le
lakói átszekerezhetnek rajtuk.
szokott, közepes vízszinthez.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1971 OKT 21

Pataki János

ARCOK

1021

Pataki János munkája

türlich auch eine gesellschaftliche, um von den biologischen Regelungen gar nicht zu sprechen. Die technischen Grundprinzipien dagegen werden in der Lenkungstechnik zusammengefaßt. Und obwohl jede Einteilung mehr oder weniger willkürlich ist, pflegte man die Lenkungstechnik im allgemeinen in Steuerungstechnik und Regelungstechnik einzuteilen."

Worin besteht der wesentliche Unterschied zwischen den beiden Gebieten?

„Die Steuerungstechnik funktioniert in offener Wirkungskette, d. h. die Len-

können wir bereits von Regelungstechnik sprechen. Die Marktforschung ist nämlich jene Rückkoppelung, die es ermöglicht, daß wir im Laufe des Produktionsprozesses die Faktoren der Produktion verändern."

Und schließen die beiden einander aus?

„Bei weitem nicht. Um bei unserem Beispiel zu bleiben: ich kann eine gewisse Menge von vornherein einplanen (Steuerung), mit einer klei-

ich, wenn ich mit den wissenschaftlichen Ergebnissen nicht Schritt halte? Das Problem besteht gerade darin, daß sich die Entwicklung der Technik in unglaublichem Tempo beschleunigt hat. Wir müssen den Problemen voraneilen. Und wir dürfen auch an der Universität nicht nur pure Tatsachen mitteilen. Die Tatsachen können ja über Nacht widerlegt werden und die technischen Mittel können sich von heute auf morgen ändern. Wir müssen daher Prinzipien und Methoden bekanntgeben, damit sich die Studenten ein Denkvermögen verschaffen, das ihre Aufmerksamkeit auf immer neuere Probleme hinlenkt und Sie zu schöpferischen Lösungen fähig macht."

Vordergrund des Interesses gerückt ist, ist nicht in erster Linie auf eine Modeerscheinung zurückzuführen, vielmehr zieht die rasante Entwicklung der Technik auch die umfassende Weiterentwicklung der Telekommunikation nach sich, der unter den eigenartigen Verhältnissen unseres Landes eine besondere gesellschaftliche Bedeutung zukommt. Der Wirkungskreis der Massenkommunikation, der unter den damaligen Verhältnissen nicht immer positiv war, zeigte in einem Land wie Ungarn, wo vor 3 Jahrzehnten selbst ein Detektor-Rundfunkgerät einen gewissen gesellschaftlichen Rang bedeutete, eine nicht zu

kreis einbezogen, deutet — dabei kön eine interessante aufstellen —, daß Massenkommunikatio *willigen* Charakters i so breiten Kreis a wie die *obligatorische* schule, durch die e etwa 90 Prozent der kerung erfaßt, bzw. gendlichen im Alte schen 6—14 Jahren werden. 85—90 Proze Familien, anders drückt 2,5 Millionen schen, sind Rundfunkteilnehmer. Die ungarischen Presseprodukte werden von ungefähr drei Viertel der Bevölkerung bezogen, wovon die ständigen Zeitungsleser 50—60 Prozent aus-

Werke der ungarischen- und Weltliteratur den Menschen in einem Land zugänglich machen wollen — und dies ist die erstrangige Zielsetzung der sozialistischen Kulturpolitik —, in dem noch vor zwei-drei Jahrzehnten ein beträchtlicher Analpha-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Pataki János

1972 APR 10

1021

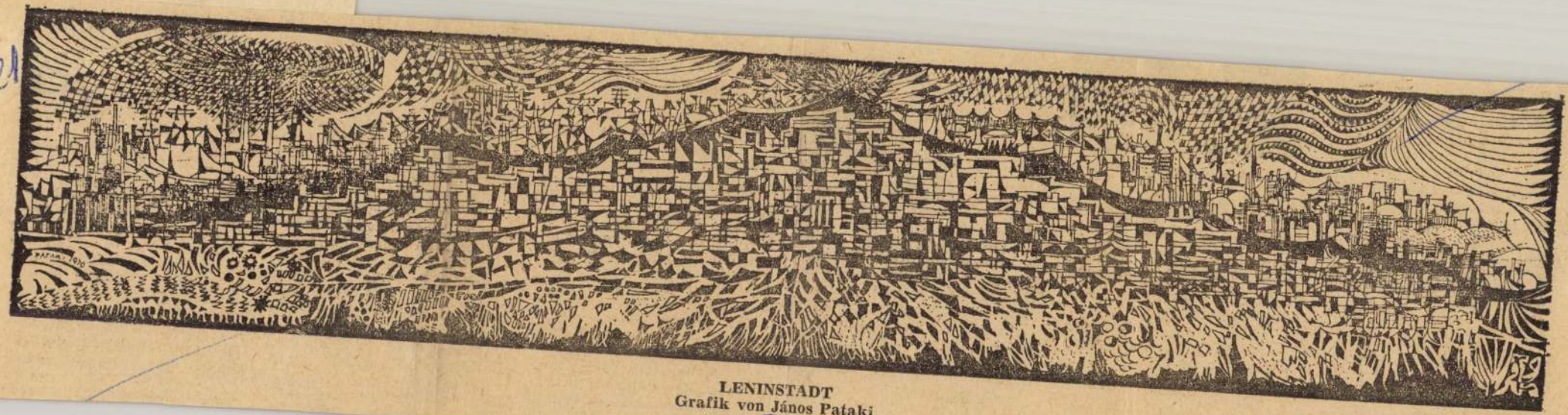

LENINSTADT
Grafik von János Pataki

Bek
23., fi
mú s
us 23
fejtők
solúnl
o, ó, ő, ő, illetve u, ú közöt
nem teszünk különbséget. Az elmúlt heti számban közölt rejtvény helyes megfejtése: *„Nem hal meg az, ki milliókra költi; Dús élete kincsét, ámbár napja múl...”*

Könyvet nyertek: *Tóth Lajos* Miskolc, III., Tátra u. 9., *Zsuffa Tibor* Monok, *Stefánka Erzsébet* Tokaj, Csokonai u. 1.

A könyveket postán küldjük el.

Állami Építőipari Vállalat
S- ÉS GÉPÍRÓKAT

ettségi bizonyítvány, gyors- és
ább 5 éves szakmai gyakorlat.
szerint. Jelentkezni lehet az
ályán, Miskolc, I., Zsigmondy

odai
nkára
eszünk!

női betanulókat
üszakba,
om műszakba

Bérezés betanulási időre: 1200
án 1900—2500 forint fizetéssel
vidéki nődolgozók ré-

nára
jeivel
ak ha
ek élet
68-ban
kezet
tt az
között ki írói tehetsége,
kívül termékeny író v
állta ki az idők próbáj
Írásművészete a reali
Ady és Móricz Zsigmon

Kétszázhetven évvel e
meg — 52 éves korábo
betűmetsző, nyomdász, c
úttörője.

Rádió

VASÁRNAP

Kossuth rádió. 8.05: Öt kontinens hét napja. 8.20: HANG-KÉP. 9.32: Rajta, vitéz! Fazekas Mihály versei. 10.03: A villámszóró kard. I. 10.55: Édes anyanyelvünk. 11.05: Szimfonikus zene. 13.05: Verbunkos muzsika. 13.20: Rádiólexikon. 13.50: Erdőzsongás. 14.40: Pillantás a nagyvilágba. 15.08: Történelmi görbe tükör. 15.49: Zenekari muzsika. 16.05: Zongoraszólók. 16.30: Körkapcsolás bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. 17.20: Költők albuma. Csukás István versei. 17.35: Nótakedvelőknek. 18.25: Erzsébet-nap. Színházi közvetítés. 20.27: Slágerturmix. 20.50: Országos zenei műveltségi verseny. 22.25: A dzsessz mesterei. 23.05: Két Bach-kantáta. 0.10: Sanzonok.

Petőfi rádió. 8.00: Miska bácsi lemezesládája. 8.32: Hazai tükör. II. 9.37: Gyermekkórus. 9.49: Mit hallunk? Érdekességek a jövő hét műsorából. 10.25: Jegyzet. 10.35: Szívesen hallgattuk. 12.05: Jó ebédhez szól a nóta... 12.59: A homokországi királyfi. 14.00: Táskarádió. 15.00: A fúvószene története. IV. 15.24: Körkapcsolás bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről. 16.20: Kérdőjelek. Az optimizmus. 16.50: Mikrofon előtt az irodalmi szerkesztő. 17.05: Jelenidő. 17.35: A vasárnap sportja. 18.05: Filharmonikus hangverseny. 19.37: Filmzene. 20.10: Öt perc sport. 20.15: Egy humanista

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1972 MÁR 19

Pataki János

1021

„Kukorica Jancsi"

(Pataki János cinkrajza)

Nyomja:
SZIKRA LAPNYOMDA

Terjeszti a Magyar Posta

Előfizethető: bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta Hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (Bp., V., József nádor tér 1.) Külföldiek részére előfizethető: Kultúra Könyv és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat. Budapest 62. P. O. B. 149.

Előfizetési díj: 1 hónapra 10 forint, negyedévre: 30 forint, félévre: 60 forint, egész évre: 120 forint.

KÉZIRATOKAT ÉS RAJZOKAT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA!

INDEX: 25.244

HOZZÁSZÓLÁSOK AZ ÉLET ÉS IRODALOM CIKKEIHEZ.

Nagy Lajos palackpostája

Örömmel olvastam Nagy Lajos kitűnő írását az Élet és Irodalom február 19-i számában. Viszont meglepett a cikket „felfedező" Zsadányi Oszkár következő megjegyzése: „Megértem a válogató Gordon Etelt, aki bizonyára nem gondolta, hogy Nagy Lajos írásával a Pesti Futár hasábjain is találkozni fog."

A kétkötetes Nagy Lajos *Író, könyv, olvasó* (Szépirodalmi Könyvkiadó, 1959) című kritika- és cikkgyűjteményben valóban nem közöltem az Élet és Irodalomban megjelent *Hogy él a magyar író?* című írást, de *nem is maradt ki belőle.* A másik kötet végéhez csatolt bibliográfiában — „A felkutatott, de a gyűjteménybe fel nem vett cikkek jegyzékében" — a 470. lapon ugyanis ez a bibliográfiai adat olvasható: *Hogy él a magyar író? — Pesti Futár. 1926. szept. 1.*

Több mint száz írás lelőhelye szerepel „A fel nem vett cikkek jegyzéké"-ben. Tehát a jobbnál jobb Nagy Lajos-írások közül a legjobbakat kellett kiválasztanom.

Egyébként a *Pesti Futár már 1913-ban is közölt* Nagy Lajos írást. Olvasható a gyűjtemény első kötetében a 29. lapon *Irodalom és nyomor* címen.

Gordon Etel

Woolmark

Lapunk február 5-i számának D. L. aláírással megjelent *Ez élő?* című glosszájára a HUNGEXPO eladási osztálya levélben reflektált.

„Örülünk, hogy rangos irodalmi hetilapunk is teret szentelt a Woolmark védjegy hazai népszerűsítése érdekében végzett szerény munkánknak — áll a levélben

Miklosovits László metszetei

EMBER ERVIN:

A holnap örökéletű

— A holnapot — mondjuk a nagybetegnek —,
csak a holnapot érd el,
akkor majd minden jóra fordul,
vidáman lépkedsz a remény hídján,
(szivárványként ível a halál fölött)
mert holnap minden lehetséges,
a holnap ugyanis örökéletű,
a komor ma előtt
kacéran
ott táncol mint egy fiatal lány,
ott libeg mint a próféták és agitátorok
ígérete.

A Tanácsköztársaság idején lépett fel verseivel Ember Ervin; rövidesen elismert költője lett Kassák Lajos „Ma" című folyóiratának, majd az emigrációban megjelent szocialista lapoknak. Köszöntjük hetvenedik születésnapján.

BÁRDOSI NÉMETH JÁNOS HETVEN ÉVES

Hetven esztendőt megélni nem érdem, hanem szerencse. Érdem az, ha valaki a hét évtizedet értékkel és eredménnyel tölti ki. Bárdosi Németh János életének hetven éve folytonos munkában, irodalomszervező tevékenységben és a közösség szolgálatát vállaló költészét jegyében telt el. Már első találkozásunkat jelképesnek érzem. Valamikor az ötvenes évek közepén emléktáblát lepleztünk le annak a pécsi háznak a falán, amelyben Babits Mihály diákkorában lakott. Az ünnepség résztvevői közül valaki odajött hozzám, és kezét nyújtotta biztatott, hogyan lehet vidéken — csöppet sem vidékies és provinciális — irodalmi életet teremteni. 1943 óta a Pécsett megjelenő *Sorsunk* egyik szerkesztője. Az utóbbi években a *Jelenkor* szerkesztésében vesz részt. Ha az ország irodalmi életében ma jelen vannak a Dunántúl színei, Pécs és Szombathely folyóiratai és írói, ebben az ő kezdeményező munkája is szerepet játszott.

Költészetének is egyik ihlető élménye a múlt irodalmi örökségéhez és a kortárs írókhoz való kapcsolódás. Juhász Gyula óta talán nem volt magyar költő, akiakvarelljein mindig átütnek a magyar valóság társadalmi problémái.

Később, a férfikor delén az emberi élet gondjai kapnak nála hangot. Nagy élménye az „eltűnt idő", a „félelmes magány", a „napszállat" iszonyata. Különös árnyakkal viaskodik. Nevet ad nekik, kimondja félelmét, s ezzel legyőzi őket. A derűs külső, a változatlan arcvonások mögött egy összetett lélek drámája zajlik. A hajdan idillinek és bukolikusnak vélt költészet keménnyé és önkritikussá szigorodik. De a számvetés eredménye nem le-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

Pataki János
1021

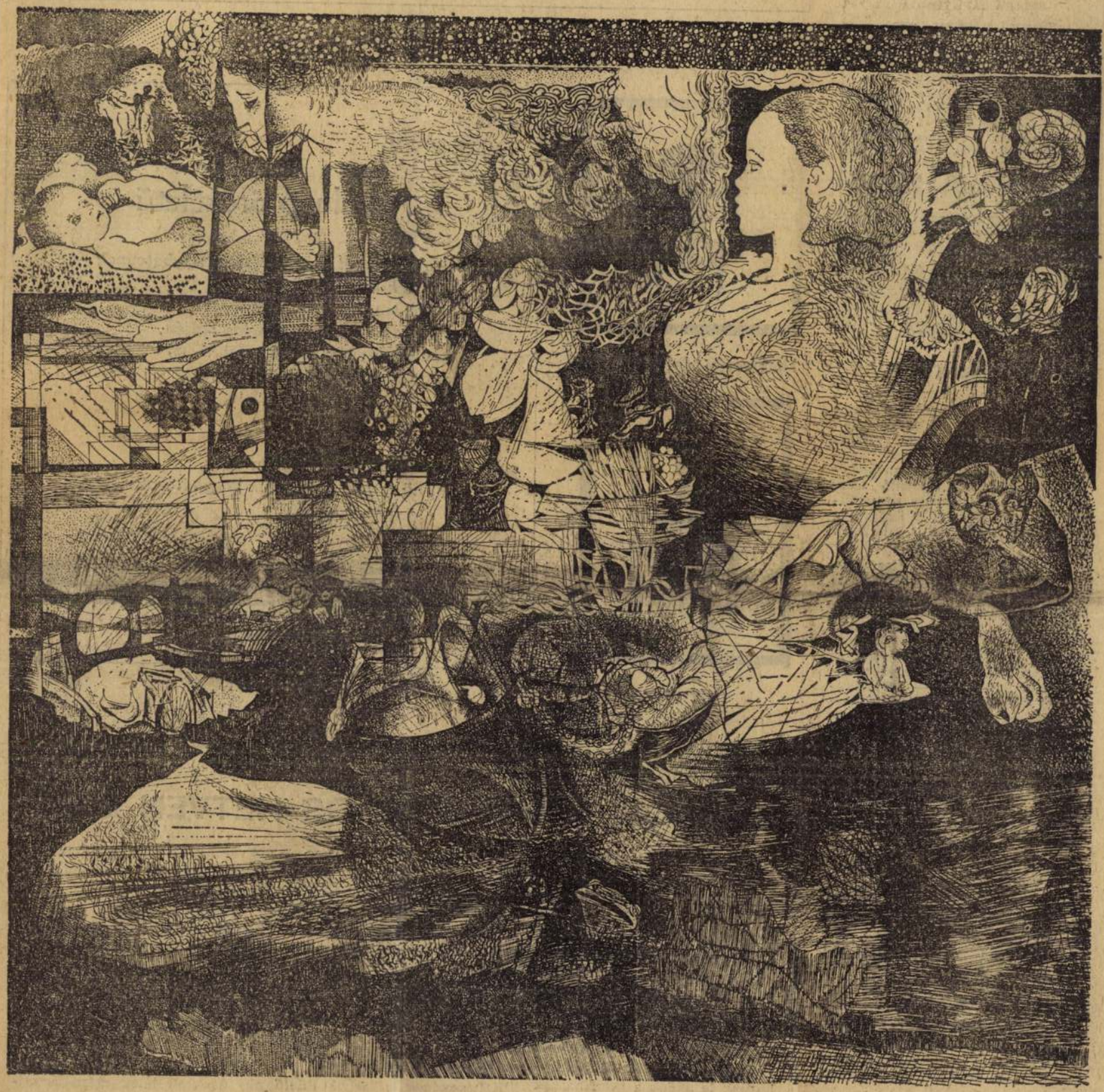

Pataki János: A menyasszony álma

DEC 8

vasni alig olvastak, de megőrizték előítéleteiket.

Veres Péter, érdekes módon, nem neheztelt rájuk. Vajon hova sorolta őket, amikor ezt megfogalmazta: „Aki nem marxista és nem forradalmár, az nem értheti minden adott helyen és adott esetben a marxisták és forradalmárok gondolkodását és cselekvés-logikáját. Míg viszont a marxistáknak érteniük kell — és az a történelmi próbatételük, hogy csakugyan értik-e — a többi világnézetek, de a világnézetnélküliek ... gondolkodását és cselekvéslogikáját is..."

Sajátos viszonya volt a kommunistákkal; a falujában mindenesetre személy szerint ismerte őket. Különben a fia is köztük volt, s negyvenötben rögtön pártfunkcionárius is lett.

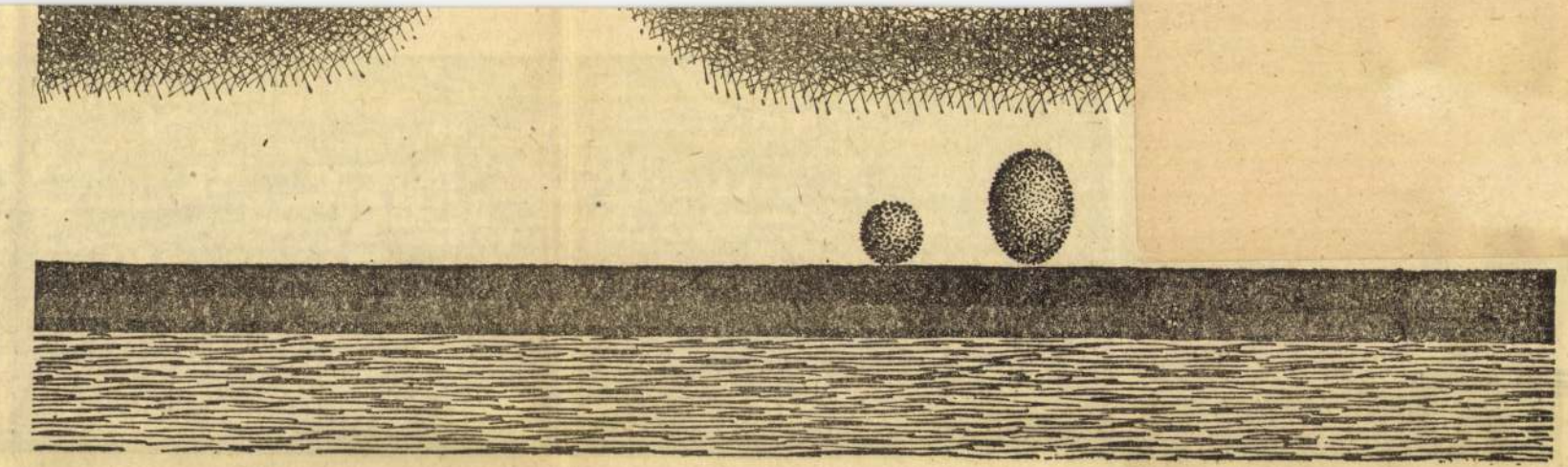

Kolosváry Bálint: Táj

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM
Pataki János
1971 DEC 8
1021

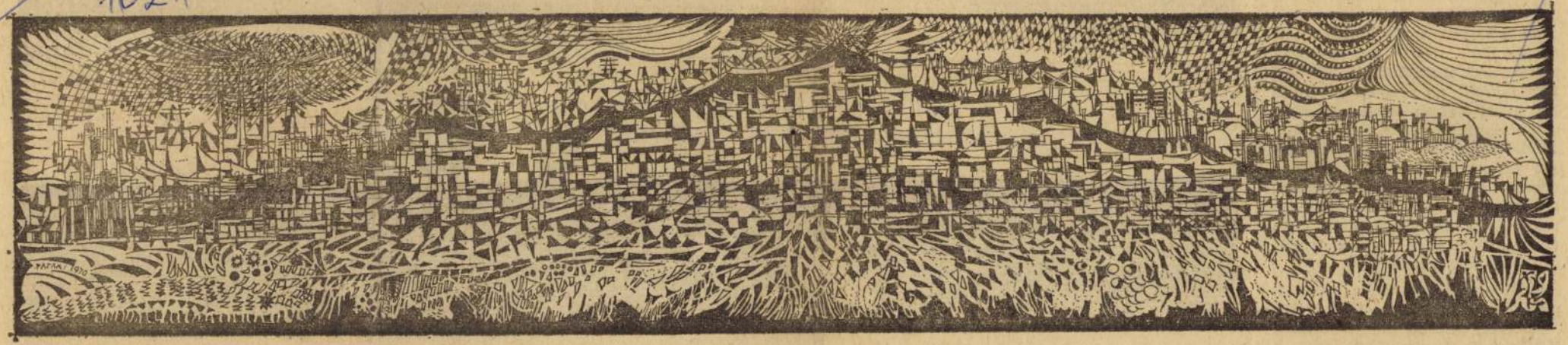

Pataki János: Leninváros

ÉLET ÉS IRODALOM 4 1972. JANUÁR 8.

melőeszközök tulajdonosa, és az országos termelési és fejlesztési feladatokat, ezek fő irányait alapvetően megszabja. Ma is beszélünk a tervek túlteljesítéséről, sőt központi tervekről is. De *egészen más módon és hangsúllyal, mint korábban.* Nem akarunk öncélúan raktárra termelni, éppen ellenkezőleg.

A gyár vezetője, az igazgató, vagy vezérigazgató azonban a legkorszerűbb vezetési módszerek mellett sem érvé-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG
Pataki János festő
1968 DEC 8

Pataki János tárlata Tiszaszederkényben

Pataki János festőművész, aki hosszú évek óta Tiszaszederkényben él és alkot, most készül első gyűjteményes kiállítására a városban. Szakkörvezetői és egyéb munkáin keresztül már ismerik az új város lakói, de ez lesz az első nagyobb szabású helyi bemutatkozása. A városi művelődési házban december 13-án nyíló tárlaton mutatja be festményeit, csaknem negyven darabot, mintegy húsz grafikát, valamint egy nagyobb szabású szobrászati munkáját, a Beethovent idéző Geniust. A kiállítást dr. Kovács Albert, a városi tanács vb-elnöke nyitja meg, s tíz napig tekinthető meg.

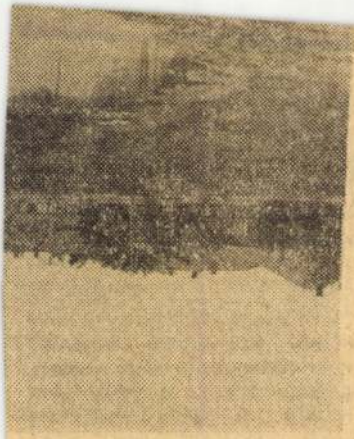

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Északmagyarország

1973 JÚN. 22

Pataki János festőművész

1021

ius 22., péntek

Pataki János kiállításai

Június 23-án, szombaton délután 4 órakor nyílik meg Pataki János festőművész kiállítása Mezőcsáton, az Egressy Béni Művelődési Központban. A kiállítást Remenyik Jenő, a Borsod megyei Tanács művelődésügyi osztályának főelőadója nyitja meg. Az érdeklődők július 1-ig tekinthetik meg a kiállítást.

Pataki János műveiből egyébként a közeljövőben az emődi művelődési házban és a tiszatarjáni pártházban is rendeznek kiállítást. Az előbbi július 4-én, az utóbbi július 15-én nyílik meg.

ól védett

MÉLTÓ BEMUTATKOZÁS

Kovács kiütéssel nyert

Szenzációsan sikerült Kovács István bemutatkozása profi ökölvívóként. Az amatőrként Európa-, világ- és olimpiai bajnok magyar öklöző az első menetben kiütötte ellenfelét, a francia Ahmed Laint!

A Hamburgban rendezett találkozón *Kovács* az 57,2 kg-os súlycsoportban lépett a kötelek közé a hatmenetesre tervezett összecsapáson. Ellenfele eddigi nyolc profi mérkőzése közül ötöt megnyert és hármat elvesztett. Koko már az első pillanatoktól kezdve irányította a mérkőzést, többször is tisztán megütötte a francia bokszolót, majd az első menet utolsó percében egy hatalmas jobbkezes ütéssel földre küldte *Laint*, akit a bíró kiszámolt.

– Mindenféleképpen emlékezetes bemutatkozást akartam. Nagyon élveztem a bokszot. Bármilyen hihetetlen, még soha életemben nem ütöttem ki senkit. Nagy szerencse, hogy már az első menetben sikerült ilyen jól megütnöm a franciát – nyilatkozta a mérkőzés után Kovács István.

A kiváló magyar ökölvívó legközelebb december 20-án, szombaton lép újra a szorítóba. A mérkőzést az RTL Klub élőben közvetíti.

A Szeged a birkózóbajnok

A vegyesfogású birkózó csapatbajnok a Szegedi BE

Stark helytállt

A súlyemelő-világbajnokság ólomsúlyú kategóriájában Stark Tibor, a tatabányaiak versenyzője 405 kg-os teljesítménnyel negyedik lett összetettben. Stark szakításban 185 kg-mal negyedik, míg lökésben 220 kg-mal a hatodik helyen végzett.

PATAKI JÁNOS képzőművész. '97. dec 15.

Ünnepek és hétköznapok a Senator-házban

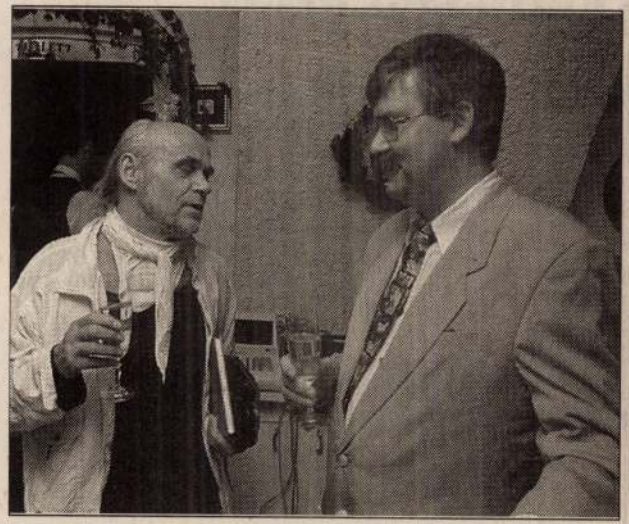

Pataki János az egri származású, jelenleg Miskolcon élő képzőművész alkotásaiból nyílt tegnap délután tárlat a kis Dobó téri Senator-házban. Az Ünnepek és hétköznapok című kiállítás anyagát Eger főépítésze, Rátkai Attila ajánlotta a művészetpártoló közönség figyelmébe.

FOTÓ: SZÁNTÓ GYÖRGY

Mezőgazdasági szabályzók és árak

Ülést tartott a Minisztertanács

A kormány Tájékoztatási Hivatala közli: A Minisztertanács tegnapi ülésén áttekintette a mezőgazdaság ár-, pénzügyi szabályozási és támogatási rendszerét. Megállapította, hogy ezekben alapvető változtatásra nincs szükség, indokolt viszont olyan módosításokat végrehajtani, amelyek arra ösztönöznek, hogy a termelés jobban igazodjon a szükségletekhez s hogy egyidejűleg növekedjen az érdekeltség az eszközök jobb kihasználásában, az anyaggal és az energiával való takarékos gazdálkodásban. E célból 1983. január 1-től emelik a főbb mezőgazdasági termékek, valamint a termelésben felhasznált egyes munkaeszközök és anyagok beszerzési árát. A kormány módosította-zést, illetve a termelési adókra vonatkozó egyes rendelkezéseket is.

Határozatot hozott a Minisztertanács a mezőgazdasági és élelmezésügyi szakigazgatás egyes központi és helyi intézményei szervezetének egyszerűsítésére és működésének egyidejű korszerűsítésére. A szervezeti módosítások 1983. január 1-én lépnek életbe.

A kormány megerősítette az Állami Tervbizottság határozatát a veszélyes hulladékanyagokat kezelő üzemek országos hálózatának létesítéséről. A program öt közepes kapacitású, bármilyen összetételű hulladék feldolgozására alkalmas égetőtelep, és 8 lerakótelep létesítését irányozza elő. A szolgáltató jellegű hálózatot

SAJTÓFIGYELŐ
1021 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-743, 340-726

Pataki János,
festőművész

DÉLI HÍRLAP
1982 SEP 1 7

1021

Pataki János két munkája a művész Miskolci Galériában látható tárlatáról, amelyet Dusza Árpádné és Dénes Judit rendezett. Balra a Jeanne d'Arc című olajfestmény, jobbra — az előtérben — a „Let me fight till my dead!" című kompozíció. (Kiss József felvétele)

Pataki János

— **Pataki János** festőművész alkotásaiból nyílt kiállítás hétfőn Leninvárosban a Derkovits Gyula Művelődési Központ Galériájában. Az alkotó olajfestményeivel, vegyes technikájú munkáival számos hazai és külföldi kiállításon mutatkozott be. Mostani tárlatát május 16-ig láthatja a közönség.

Népszava 1986. 18-8.

EJTÖRŐ

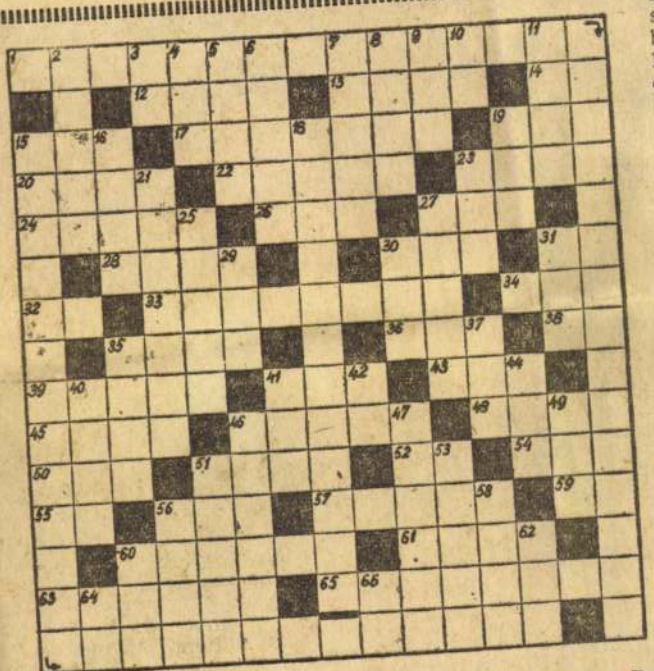

Tonya része(!). 52. Török — fehér. 54. Fél millió (!). 55. Zenei C-hang. 56. Adnak neki. 57. Nem szórakoztatsz. 59. Mint vízszintes 14. 60. Zeneszerszámain. 61. Ökölvívásban veszélyes az ilyen ütés (hibásan). 63. Labdát magasba juttat. 66. Többször egymás után hirtelen mozdulattal kivesz.

Függőleges: 2. Kigondol ki- 4. Középen utolsók (!). 5. A Dráva egyik mellékfolyója. 6. Oxigénigényes, levegőt kívánó. 7. Mozatok, tengeri hínárok. 8. Norvégiai folyó, a végén birtokos raggal. 9. Etiópiai település. 10. Azonos mássalhangzók. 11. Pontos előírás, mérték (hiányosan). 15. A vízszintes 33. folytatása. 16. Lá- elérakott. 23. Értelem. 25. Jegyeztető. 27. Fürdő alkalmatosságok. 29. Lengyelországi folyó. 30. Házacska, nyaraló. 31. Jövedelem után fizetett százalék. 35. Palló, kikötő híd (—'). 37. Kedveskedés. 40. Lengyel település. 41. Nem egészen mond. 42. Fűszer. 44. Omladék. 46. Bebocsátást kérő (—'). 47. Társulás, szövetkezés. 49. Spanyol folyó. 51. Az esetet látó személyt. 53. Fejfedő. 56. Éveinek száma. 58. Szimatoló, szaglászó emberi mondják (—'). 60. VLG. 62. A szocialista táborhoz tartozó ország (rövidítve). 64. Kimondott mássalhangzó. 66. Repülőgép típusjele.

Beküldendő a versidézet, függőleges 18., vízszintes 33. és függőleges 15. számú sorok megfejtése augusztus 24-ig. A hibátlanul megfejtők között könyvjutalmat sorsolunk ki. A rejtvényben az ó, illetve ö, ő között nem teszünk különbséget. Az elmúlt heti számban közölt rejtvény megfejtése: *„A harsány nap sütésben oly csapzott már rét és sárgáll már a lomb közt a szép aranyranét."*

Könyvjutalmat nyertek: Ro*ka Tibor*, Bekecs, tejüzem *Schmoll János*, Özd, I., Tá csics-telep 17., *Buda Andrá*né, Miskolc, I., Attila u. 1

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

Pataki Jenő

1961 AUG 2 0

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1021

ANDREA

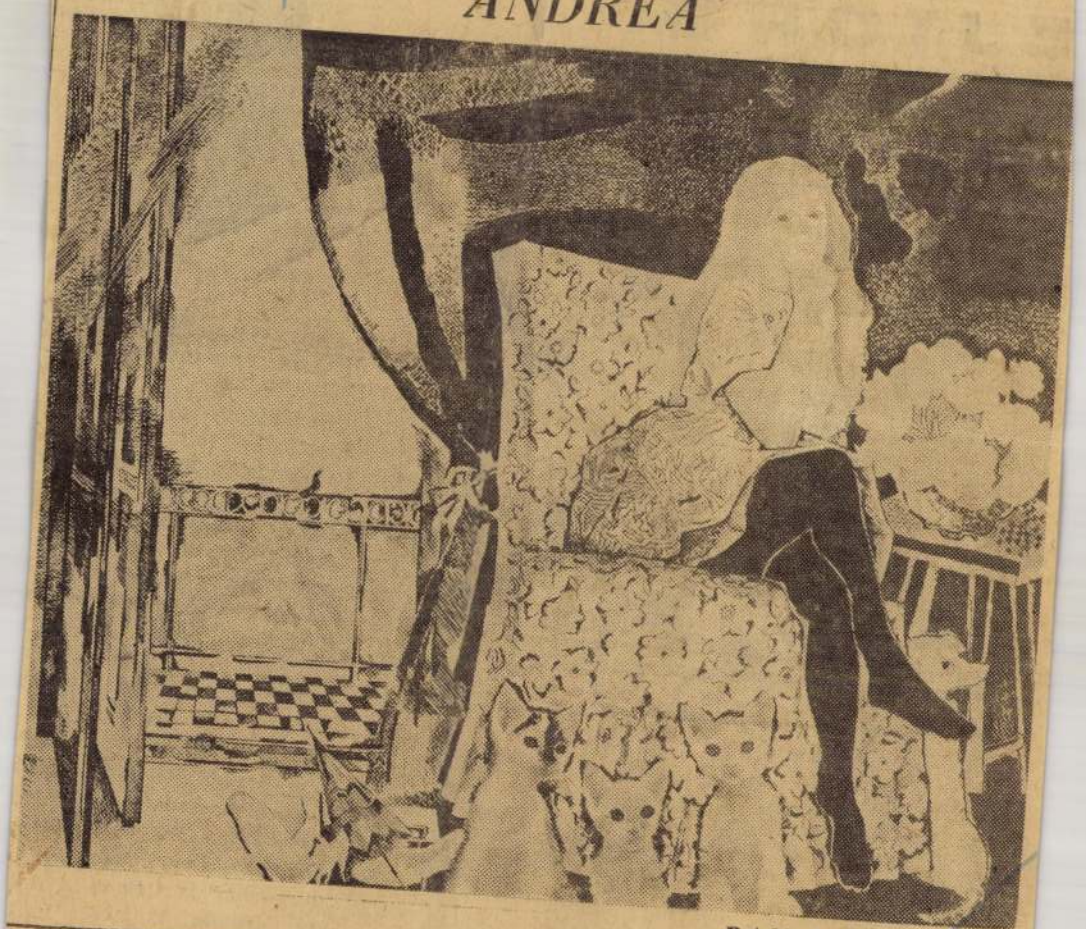

Pataki Jenő munkája.

Készülődés tavaszra a sátoralj

Az enyhére forduló időjárás ellenére is vastag hótakaró borítja még a zempléni tájakon a szántóföldeket, de a termelőszövetkezeti elnökök, szakemberek a tavaszi előkészületek megbeszélésére már értekezletet tartottak Sátoraljaújhelyen, a járási tanács nagytermében.

A mezőgazdasági osztály vezetői: Karajz Miklós elnökhelyettes és Szepesi László járási főagronómus vitaindító előadásukban hangsúlyozták, hogy az ez évi munkát a IX. pártkongresszus és az új gazdasági mechanizmus szellemében kívánják termelőszövetkezeteink végezni. Ez viszont minden gazdaság számára megszabja, hogy mindenféle mezőgazdasági munkát kell időben és jó minőségben kell teljesíteni, s biztosítani kell ehhez az anyagi feltételeket. A szövetkezeti gazdaságok vezetői folytassanak a tsz-ekben megfelelő agropropagandát, minden tag tisztában legyen a feladatokkal, de a munkájá-

Állattenyésztési ankét

Egész napos állattenyésztési ankétot rendez 1967. március 7-én a MTESZ Borsod megyei szervezetének agrár szakosztálya (állattenyésztési csoportja) a Szemere utca 4. szám, I. emeleti tanácstermében, délelőtt 9 órai kezdettel. Előadónak *dr. Németh Lajost*, a Földművelésügyi Minisztérium állattenyésztési főigazgatóját hívták meg. Az előadás, illetve az ankét címe: „Az állattenyésztés helye és feladatai a gazdaságirányítás új rendszerében". Az ankét célja, hogy az előadás alapján Borsod megye állattenyésztésének gyakorlati feladatait és közgazdasági problémáit a részvevő szakemberek aktív közreműködésével tisztázza s ezzel mintegy előkészítse az új gazdasági mechanizmus alkalmazását az állattenyész-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

Pataki Jenő

FEB 26.

1021

PATAKI JENŐ RAJZA

Hulladékból textília

A fonoda rövidesen új termékkel jelentkezik a piacon. Az új fonal egy kicsit vastagabb, durvább lesz, mint a jelenleg gyártott széria, ezért másféle textíliák szövésére alkalmas. Azt, hogy milyen lesz iránta a kereslet, a jövő dönti el, de egy biztos: érdemes foglalkozni vele, mert olyan anyagból készül, amit eddig majdhogynem a szemétbe dobtak. (Cikk a 3. oldalon.)

Villamospálya

A korszerűsítés menetrendje

Sok autós bosszankodik városunkban a kocsik gumijait, futóműveit tönkretevő villamospálya hepehupás burkolata miatt. A Miskolci Közlekedési Vállalat ötéves tervében pontos menetrendje van a várva várt felújításnak. Az először sorra kerülő szakasz a Baross Gábor utca és az Ady-híd közötti lesz. A 300 méter híján két kilométeres pályarészt 1982-ben építik át. Ezután az Ady-híd és a Rácz György utca között munkálkodnak az építők, az egy kilométernél hosszabb szakaszon. 1984—85-re a Rácz György utca és az Eszperantó tér közötti egy kilométeres táv marad.

Ugyanakkor elkészül a további — a Marx térig nyúló — pálya korszerűsítési terve is.

A Tokajban:

Ki nyer ma? Miskolcon

Sokéves hagyomány, hogy a népszerű zenés vetélkedőt pénteki napokon vidéki városokból közvetíti a Magyar Rádió. Több sikeres játékot tartottak már Miskolcon is, hiszen évente egy-két alkalommal városunkba látogat a műsor stábja. Ma is Miskolcról csendül fel a jól ismert szignál. A játékvezető *Zsoldos Péter* déli 12 órára várja az érdeklődőket a Tokaj vendéglátóház presszójába. A műsor 12.20 órától hallható a Kossuth adón.

Szocialista szerződést kötött ...ÁÉV és a Ganz-MÁVAG

...i berendezéseket szerelő csarnokra is

jektumok, elvégzendő feladatok közül a két legjelentősebbre, a vasúti járműgyár készre szerelő csarnokára, s a kazettaátrakó szerelőt és szivattyú-próbaállomást magába foglaló csarnokra kötötték. Az óriási építőmunka része a Ganz-MÁVAG elmúlt ötéves tervidőszakában megkezdődött, s a mostaniban folytatódó rekonstrukciójának. A két új csarnok-

évében átadja a csarnokokat. Hatékonyság, szervezettség, pontosság — így fogalmazták meg tömören a szerződés lényegét. A hármas követelmény a kölcsönös információval, élő és aktív kapcsolattal, az ütemezés betartására fordított fokozott gondossággal tesznek majd eleget. Az ÉÁÉV építői nem keveset

PATAKI JÁNOS

MH SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-743, 340-726

DÉLI HÍRLAP

1981. OKT. 30.

/1021

Hét végi kalauz

Pécsi Ildikó az Irodalmi Kávéházban ◆ Gubcsi Lajos a Tokajban ◆ Heltai Jenő novellái

✦ Pécsi Ildikó lép fel ma este fél 7-től az Avas-szálló Hungária presszójában, mely — a hasonló előadóesteken — Irodalmi Kávéházzá „változik". A művésznő Virágok és kígyók között című műsorában közreműködik Mikes Lilla, zongorán kísér Aldobolyi Nagy György zeneszerző

✦ A Tokaj vendéglátóház Értelmiségi klubjában Gubcsi Lajos, a Magyar Televízió szerkesztő-riportere lesz a fiatalok vendége. Külső és belső kockázat címmel tart előadást ma este 7 órától, majd válaszol az érdeklődők kérdéseire.

✦ Míg a presszóból irodalmi kávéház, addig az úttörőház nagyterméből koncerttérem lesz ma este. Az Edda Művek lép fel: hangversenyük fél 7-kor kezdődik.

✦ A Vasas Művelődési Központban a Radnóti Színpad vendégjátéka. láthatják azok a szerencsések, akik már jó előre megváltották a jegyüket. Lukianosz Szerelmeskedések című zenés, verses játékát mutatja be Pécsi Ildikó, Gordon Zsuzsa, Tordai Teri, Medveczky Ilona, Dóry Virág és Harsányi Gábor. A 18 éven felülieknek szóló előadást Gosztonyi János rendezte, a műsor ma este 8 órakor kezdődik.

✦ Heltai Jenő könnyed, de sohasem könnyű, szellemesen szórakoztató humora irodalmunk örökzöldjei közé tartozik. Éppen ezért ajánlja Máté Ivá ezen a héten az olvasók figyelmébe Heltai novelláinak új válogatásban megjelent gyűjteményét, amely Abu Majub bolhája címmel jelent meg az Olcsó Könyvtár sorozatban. Márványi Judit jól válogatta össze a legcsattanósabb sztorikat, köztük a kötet címéül választottat, mely az író filozofikus mélységeket is elérő humorát kitűnően jellemzi.

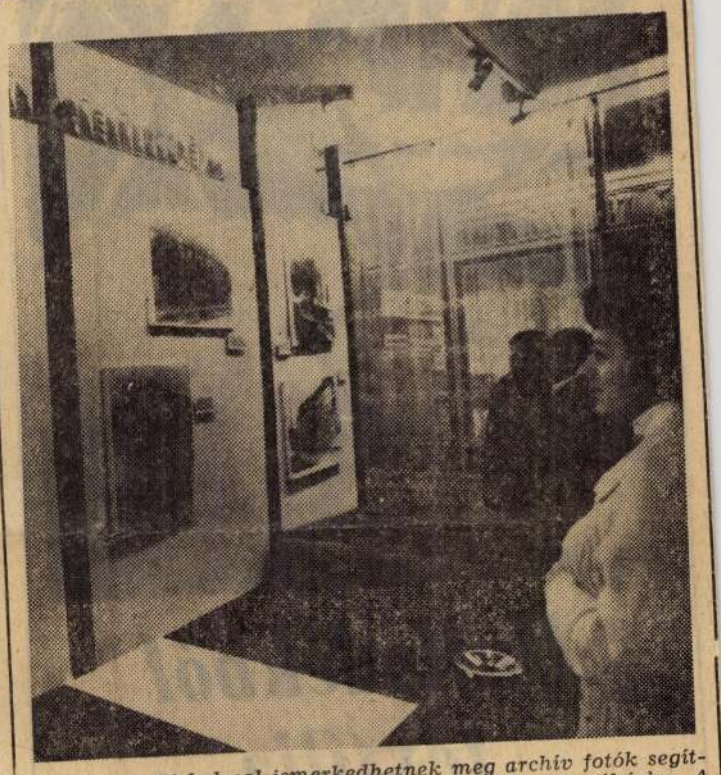

✦ *A régi Miskolccal ismerkedhetnek meg archív fotók segítségével azok, akik ellátogatnak a Tokaj vendéglátóházba. A napokban nyílt kiállítás anyagát a Herman Ottó Múzeum adta.* *(Kiss József felvétele)*

◆ Aki szépet akar látni, menjen a hét végén a Bükkbe, s csodálja meg az ezer színekben pompázó erdőket, lombokat. Ehhez jó programokat ajánlanak a természetjáró szakosztályok. A DVTK túristái vasárnap Hollóstető környékén tesznek őszi sétát. Az útvonal: Hollóstető — Hollóskút — Rókafarm — Hollósvölgy — Lillafüred. Indulás: 9.03 órakor a Lillafüredi 5-ös autóbusz végállomásról Volán-busszal. Túravezető: Bakos Béláné. Minden érdeklődőt szívesen fogadnak.

✦ *Pataki János, Leninvárosban élő festőművész utóbbi öt évben készült munkáiból látható válogatás a Képcsarnok Szőnyi István-termében. A november 4-ig nyitva tartó bemutatóra a Baki — nyúl című festménnyel hívjuk fel a figyelmet.*

EN

atos Gabriella

Vajnonnenék Lakatost választották: „Ő karaktertáncos, nem tud lírai darabot előadni" — hangzott az ellenvetés. „Nem baj, majd megtanulja" — mondta Armaseveszkája. És valóban megtanulta. A Párizs lángjait már második szereposztásban táncolta. Azután jött a Coppelia, a Hattyúk tava és a Gizelle. Lakatos Gabriella bebizonyította: a jó karaktertáncos, ha megfelelő klasszikus balettműveltséggel rendelkezik, éppen színjátszóképessége miatt, jól előadhat minden romantikus tánc-drámát.

1955-ben a Magyar Állami Operaház felújította a Csodálatos mandarint. Harangozó Gyula Bartók instrukciói alapján készítette el a koreográfiát. A műnek ez a változata először visszariasztotta a táncosnőt, de a Mandarin, a Leány, a csavargó alakjai mögött megérezte az embert. Azt az embert, aki tisztaságra és megértésre vágyik és aki nem tud meghalni addig, amíg be nem teljesül a vágya. A Csodálatos mandarin még azokat is megfogta, akik nem szeretik a modern zenét. Ebben a balettban zene és koreográfia, szenvedély, élet és halál olyan egységet alkot, ami

Mi a sikereinek titka? Izig-vérig modern táncosnő, aki korábban érzésvilágát formálja meg a leghitelesebben. Természetes, egyszerű eszközökkel alakítja szerepeit, minden mesterkéltség nélkül. Kitűnő beleélőképességgel és színjátszó-adottságokkal rendelkezik, ami táncosnőnél nem gyakori. S hogy a Csodálatos mandarinban senki sem tudta utolérni, annak az oka: ezt a Leányt nehezebb életre kelteni, mint a klasszikus repertoár lírai hősnőit.

Legújabb szerepe Olga Lepesinszkája kedvenc száma volt: a nagy „pas de deux" a Don Quijote című balettből. Barcelónában mutatta be először, majd Helsinkiben és Kairóban. Budapesten még alig ismerik ezt az alakítást, mindössze kétszer táncolta el.

Legjobban szereti az olyan feladatot, ahol klasszikus balett-technikával kell a modern ember érzéseit kifejezni. Persze ilyen balett még nagyon kevés van. Szívesen emlékszik az egyik fiatal déi-amerikai zeneszerző egyfelvonásos tánc-drámájára, amely Garcia Lorca Vérnászát dolgozta fel.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 186-307

NÓGRÁDI NÉPUJSÁG

Pataki József

1021

1965. március 21. vasárnap

Az elnyomás éveiből: 1938

PATAKI JÓZSEF FESTMÉNYE

ANGOL HUMOR

Kukac

— Miért késtél el az óráról?! — ripakodott a gyerekre a tanító.

— Reggel horgászni akartam menni, de apám nem engedett. — felelte a nebuló.

— Még szerencse, hogy öntudatos ember. Remélem, megmagyarázta, hogy neked miért kell iskolába járnod, nem pedig horgászni?...

— Igen. „Menj csak iskolába, — mondta. — Kevés a kukac, és úgy sem jut kettőnknek."

Texasból?

Az étterem ruhatárjában öltözködik egy úr. Egy másik úr lép hozzá és udvariasan megkérdezi:

—Ne haragudjék... nem Ön Mr. Smidth Texasból?

— Nem. Összetéveszt valakivel.

— Akkor bocsásson meg

Magányos szigeten

Egy hónapig az óceán közepén élelem és ivóvíz nélkül

William Hass 52 éves philadelphiai lakos ki akart tűnni mint tengerész, s végül a világtól elszakadva Robinson módjára fejezte be kalandját egy gazdátlan kis szigeten. Harminc napot töltött ott egyedül, s már teljesen lemondott megmeneküléséről. Mégis szerencséje volt. Egy brit katonai repülőgép észrevette, azonnal értesítette a Rhothessay hadihajót, s az aztán megmentette.

A vitorlás megsemmisül

Hass még a múlt év novemberében indult el nagy reményekkel a Bahama-szigetekhez tartozó Mayaguanából azzal a céllal, hogy kiköt a St. Thomas-szigeten. Egyedül vágott neki az útnak hét méter hosszú Mel—0—dee nevű vitorlásán. Amikor Kubától mintegy 78 tengeri mérföldre [illegible]

halászta, s azzal tüzelt. Így a patkányokat is távol tudt tartani magától. A tengerből kimentett holmi között vol egy benzineskanna is, ennel segítségével sikerült valahogy desztillálnia a tengervizet, te hát valahogy megoldódott a ivóvíz kérdése is. Testsúlyából egy hónap alatt húsz kilót vesztett. A halászattal ugyanis sehogyan sem boldogult. Kagyló sem igen akadt, patkányevésre pedig sehogyan sem tudta magát rászánni.

A hajók tovahaladnak

Nagy gondja volt arra, hogy a tűz állandóan égjen, mert abban reménykedett, hogy ezzel magára vonja a közelben elhaladó hajók figyelmét. Ebből azonban nem lett semmi. Később ingéből fehér zászlót fabrikált, és ezzel in-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pataki József
NÓGRÁDI NÉPUJSÁG

1982 MÁJ 14.
1021

RAKODÁS

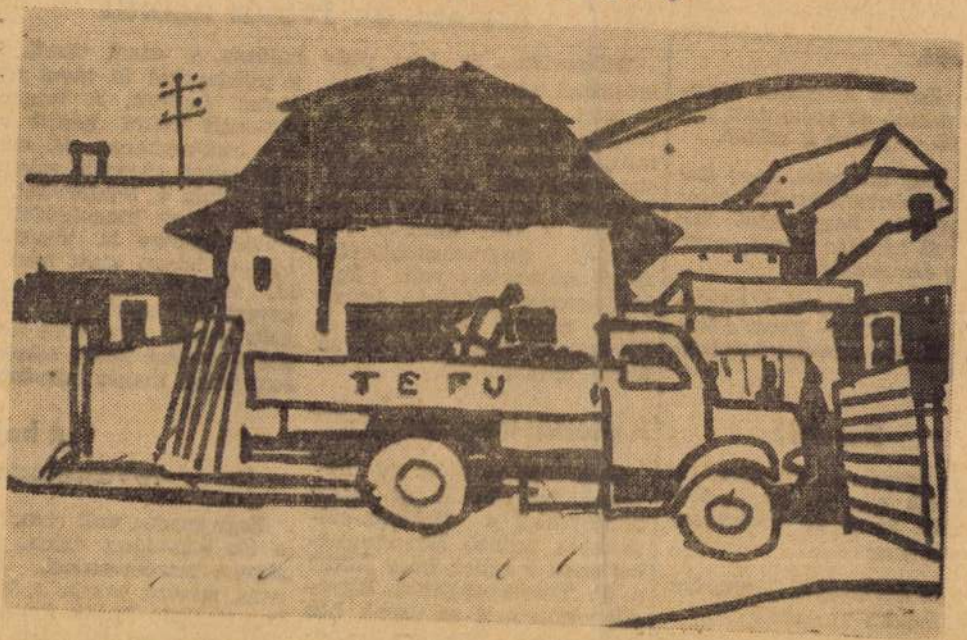

PATAKI JÓZSEF RAJZA

em negyedév-
át erősen kor-
társulat életé-
övetkezett be.
társulat főfel-
enység helyett
dolgozók szé-
ése. 1948-ban
pszabályait és
feladatnak a
tartják. Mély-
zett be a tár-
an a Magyar
deményezésére
ományi Ismere-
át.
ette részét az
ődéséből. 1958
formálást ala-
és az általá-
émiákat szer-
elősegítette a
rvezését, illet-
lémiákon ter-
mereteket.
e mellett igen
lakulása, illet-
id, a Tudomá-

különös tekintett
proletár nemzetk
cot folytatva a
tizmus és egyéb
lett fontos felad
sági, közgazdasá
tek terjesztését.
helyes szemléle
együtt és összességükben szemlélni az ideológiai és a gazdasági feladatokat.

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat jubileumi évfordulója kapcsán az országos díszünnepséget május 28-án tartották Budapesten a Kossuth Klubban. Ez alkalommal Boródi Ferenc, a TIT Nógrád megyei Szervezete műszaki szakosztályának titkára a Szocialista kultúráért kitüntetést kapta.

A TIT Nógrád megyei Szervezetének ünnepi elnökségi ülésére június 6-án, délután négy órakor kerül sor. Itt adják át Bokor János és Tóth Pál megyei elnökségi tagoknak a művelődésügyi miniszter dicsérő oklevelét. Az Országos Elnökség társulati és jubileumi okleveleit 25-en, illetve 35-en kapják meg. Ezeket szintén az ünnepi elnökségi ülésen, illetve a járásokban június 6—18 között megrendezendő ünnepi üléseken adják át a kiváló ismeretterjesztőknek.

hüllők

lón töltöttem, 1955-ben. Utána Zagyvaszántón voltam helyettes igazgató, 1962-től tanítok Nagybátonyban ebben az általános iskolában és a gimnáziumban is. Kisterenyén lakom a feleségemmel és a fiammal, akit Zsoltinak hívnak, négy és féléves, és aki biológusnak készül. Ez nem vicc. Gyűjti a csontokat, a bogarakat, a hernyókat, amelyekkel halálra rémiszti az anyját. Ha érik az eper, oda támasztja a tyúklétrát a kerítéshez, és átmászik a szomszédokhoz. De beszéljünk komolyabb dolgokról, vagyis a biológiáról. Nem az úgynevezett tankönyv-biológiáról, annak befellegzett, tudja ezt mindenki. A modern biológia, és természetesen a biológia-oktatás jellemzője is a kísérleti jelleg, a szemléletesség. A modern biológia-tanár gyakorlatibb órákra törekszik. Melyek azok a szükséges feltételek, amelyek ezt elősegítik? Ezek közé tartoznak a természetes gyűjtemények, ezt szolgálja a szertár, az üvegház, amelyben mindazok a növények megtalálhatók, amelyekre az 58 ezer fauna közül az oktatásnak szüksége van (majdnem 400 fajta), s ezért létesítünk füvészkertet a Sulyom-hegyen, amely Pásztó, Kisterenye, Nagybátony, illetve Nógrád megye középiskoláinak agrár gyakorlókertje, arborétuma lehet 50 holdon. A diákok szeretik a biológiát, ügyeletet tartanak a szertárban, gondozzák a békákat, a mókust és a többi állatot, az üvegház növényeire ügyelnek. Egyszóval: érdeklődnek a biológia iránt. Akad olyan is, akinek ez már többet jelent, mint tantárgy. Ez a legjobb érzés. Egyébként az egri tanárképző főiskola levelező hallgatóinak biológia konzultációját is vezetem, Andrássy Péter kollégámmal.

Mengyi János kis termetű ember, akkora, mint a diákjai. Amikor néha körülfogják a lányok és a fiúk, elveszik a gyűrűjükben. Ez elég sokszor megtörténik, amiből viszont az a közhelyszerű megállapítás következhet, hogy szeretik a biológia tanárt.

Ebből a szertárból, ahol beszélgetünk, én nem sokat értek. Csontok, hüllők és egyéb állatok birodalma a szoba. Nem valami élvezetes társaság, szerintem. A szakember szerint annál inkább. Olyan szeretettel nézi az akváriumban a varangyosbékát, ahogyan első szerelmét szokta bámulni más ember.

Mengyi János is más ember. Gratulálunk kitüntetéséhez.

Tóth Elemér

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1966 JUN 5.
Pataki József

PIHENŐ LEÁNY

1021

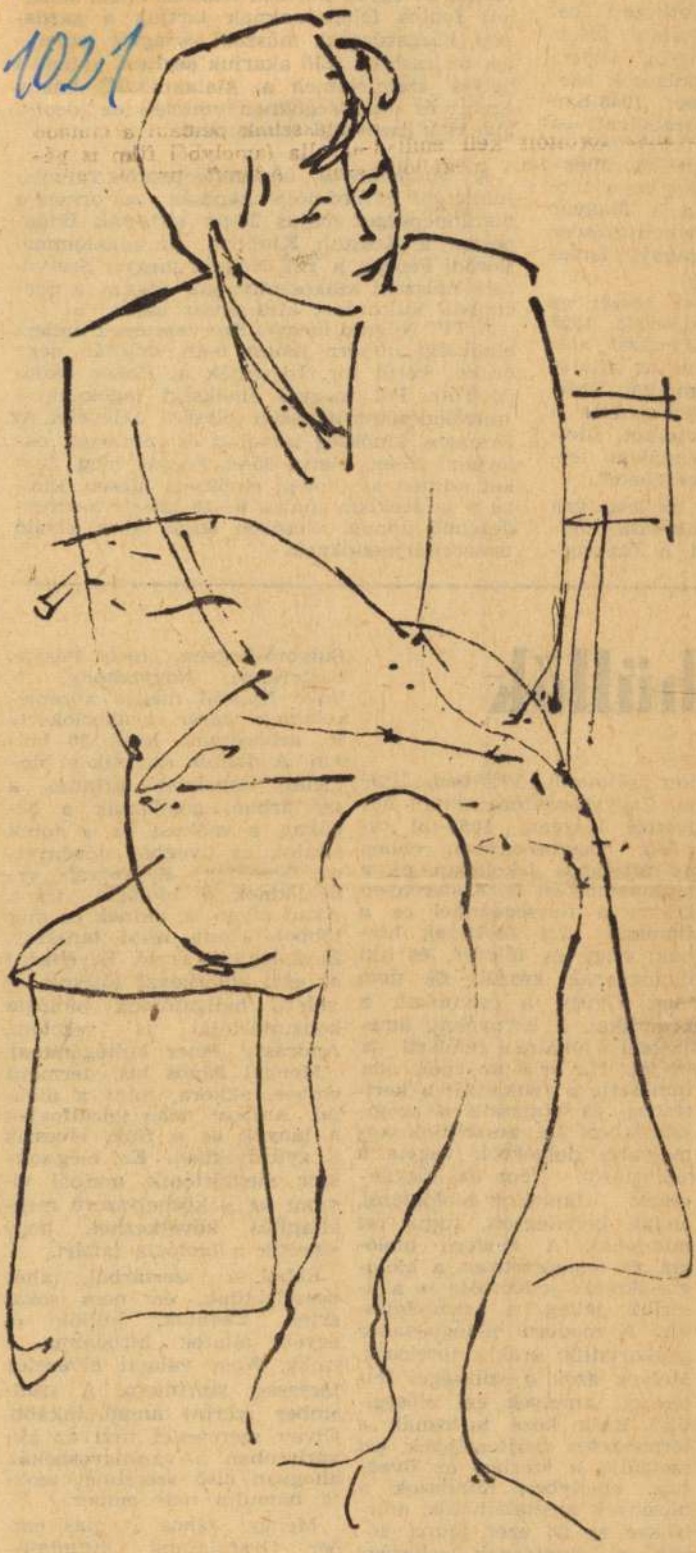

(Pataki József rajza)

Pálinkás György:

A tekintély titka

Hol van már a tavalyi hó, hol van már a vénséges vén bányatelepi akna. A Schrol-akna. Betemették, házat építettek föléje, szép emeletes szállodát, komfortos szobákkal, telivérű legényekkel.

Itt őrködik rájuk éjszakától hajnalig a nyugdíjas Dörgő Mihály. Vigyázza az erkölcsöket, vigyázza a megírott rendet

tálta, később egyre meszszebb űzte a bánya hét apró ördögét. Bergmannlit és hat gonosz fivérét: Szilikót, Metánt, Broncsot és a három legalattomosabb Tűzgyújtó, Omlasztó, Vízárasztó gonoszt.

Ezek akkor élték igazán világukat, amikor Dörgő Mihály gyümölcsfái még apró csemeték voltak. De különös mód ő már akkor

munkáját. A hatos tele
faácsolatát, amit nem
csodálkozásért, hanem é
pen a jóbarátok biztons
gáért épített remekbe.

De elszorul a szív
amikor Meckl J
nosról beszél. Mec
Jánosról, akit a hitelkör
vecskéért, a kis sózott s
lonnáért halálba zavart
kényszerűség. Egy gur

Pataki József

NÓGRÁDI NÉPUJSÁG

1964 AUG 16

1021

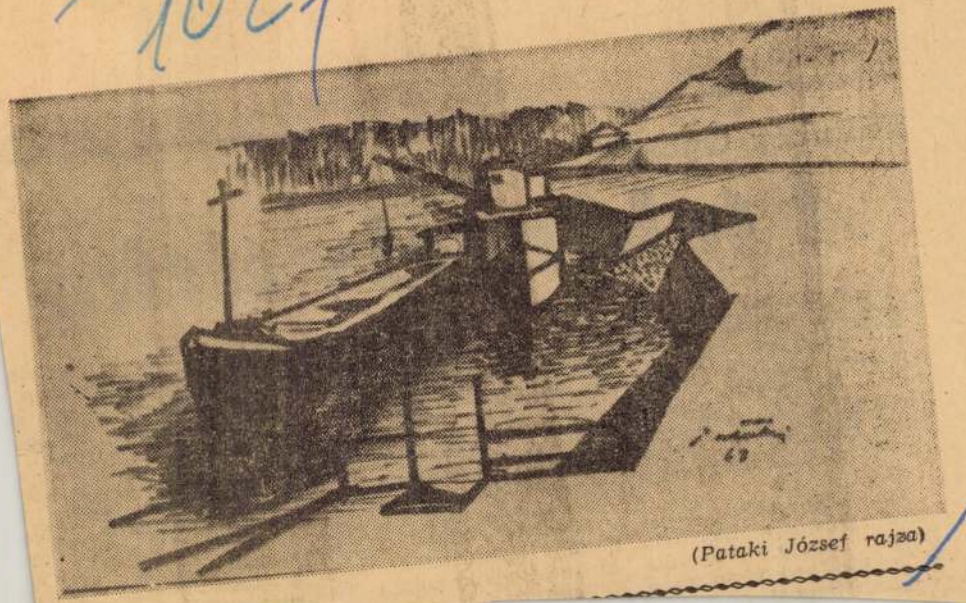

(Pataki József rajza)

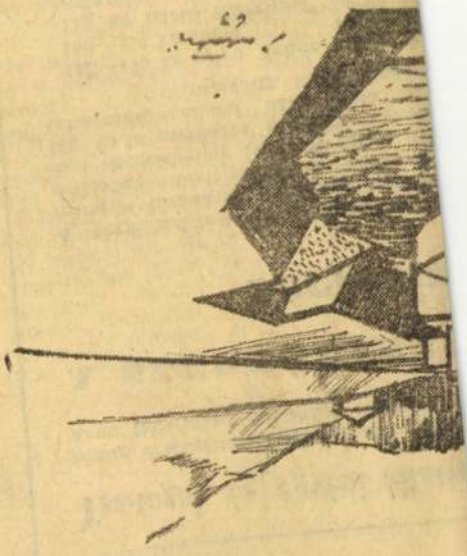

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki József

1966 NOV 1

1021

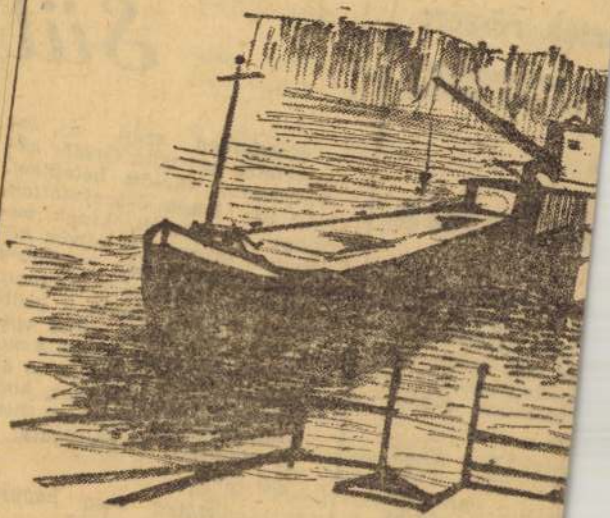

Pataki József: Vízp

meghizlalásához a kedvezmé

egyzetek
esti kiállításokról

gy-egy vonás, mely ifjúkori nunkáira emlékeztet. Mintha sak a Szegedi Kis Kalendári-m Buday-ját látnánk az 1953-s *Illusztrációk Buday: Karásonyi kiskönyvéhez* figuráiban. *Londoni gyufaárus*, a *Londoni koldus*, az *Utcai balladarus*, a *Törökmézárus* stb. tarka eregében.

Egyik legnagyobb szabású vállalkozása az *Athéni Timon* llusztrálása, melyben új módszert alkalmazva, portré-sorozattá tömörítve láthatjuk az arcokon megjelenő rezdüléseket, Timon arcának a történésekre reagáló változásait.

A Buday György fametszeteiből válogatott tárlat anyaga arról győzött meg bennünket, tenni kell már végre valamit, hogy z a méltatlanul elfelejtett kiváló művész szülőhazájában is megfelelő értékelést kapja. Ehhez első lépésként segítséget

Helikon Kiadónál közeljövőben megjelenő Petőfi versek, illusztrációi mellett meg különös érdeklődést keltenek a művész szobor-illusztrációs vázlatai. *Materlinck: A kék madár, Vörösmarty: Gondolatok a könyvtárban, és A merengőhöz c. vertárban, és A merengőhöz* című verseiből készült szoborillusztrációi egy sokrétű művész illusztrációs munkásságának gazdagodását bizonyítják.

Varga Lajos

Tölgyessy Miklós:

Állványon

pattan a máz és
fordul a földre
elomlik a hátán

vések a létért
vasbeton izzik
szikla-szilánkok
szállnak

egy percig a
lendület éneke
ritmusa járja a
kán-kánt

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Pataki J.

1021

VÁROSRÉSZLET

Pataki József rajza

zavait kétségbevonó. 28. Belik sorrendjének megváltoztatása (—re). 29. Magától értetődő. 31. Sziksót, marószódát. 33. Svájci település. 34. ...ock, település az USA Virginia államában. 37. Népének ősi helytállásáról naponta olvashatunk. 38. ...ke, ritka női név. 42. Női név (—'). 45. Összehajtogatott lapot kibont. 47. Tréfa. 49. A. O. K. 51. Megfagyott harmat. 53. Idegen férfinév. 56. Puha. 57. Suta ikerszava. 60. Belga város. 62. Kimondott kettősbetű. 63. Menetrendben használt rövidítés. 64. Azon a helyen. 66. Csapadék (—'). 68. Az érték kifejezője. 69. Távirati ő betű.

Beküldendő a versidézet: a vízszintes 1., függőleges 22., vízszintes 40., függőleges 12. és vízszintes 70. számú sorok megfejtése.

A vasárnapi keresztrejtvény helyes megfejtése: Dohány, Plovdiv, Petrov, Marica, Vapracov, Rusze, Aranyhomok, Rózsaolaj, Dimitrov, Botev.

Könyvjutalmat nyertek: Szeberényi D István Kisterenye, Ivony Istvánné Salgótarján és Deák Ferenc dr. Salgótarján.

A könyveket postán küldjük el.

művekkel felszerelt „indító állomás", amely a rakétát kellő magasságba emeli, úgy, hogy

Termelő szövetkezetek!

Állami gazdaságok!

Kormányintézkedés lehetővé teszi, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek kisegítő tevékenységként kő, kavics, homok, anyag stb. kitermelésével foglalkozzanak. Az ilyen irányú tevékenységet a Bányatörvény bizonyos alapfeltételekhez köti. Ezeknek az előfeltételeknek a megteremtése kutató, tervező munkát igényel. Ilyen feladatok elvégzésére irányuló megbízásokat az ETI 1968-ra el tud vállalni. Cím: ÉM. Földmérő és Talajvizsgáló Vállalat, Budapest, VIII., Reviczky u. 4.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pataki József
NÓGRÁD
1967 SZEP 17.

voltak, akik megalázták, ez Csegő Mátyás huszonkét éves mindent nekem kellett meg-

1021

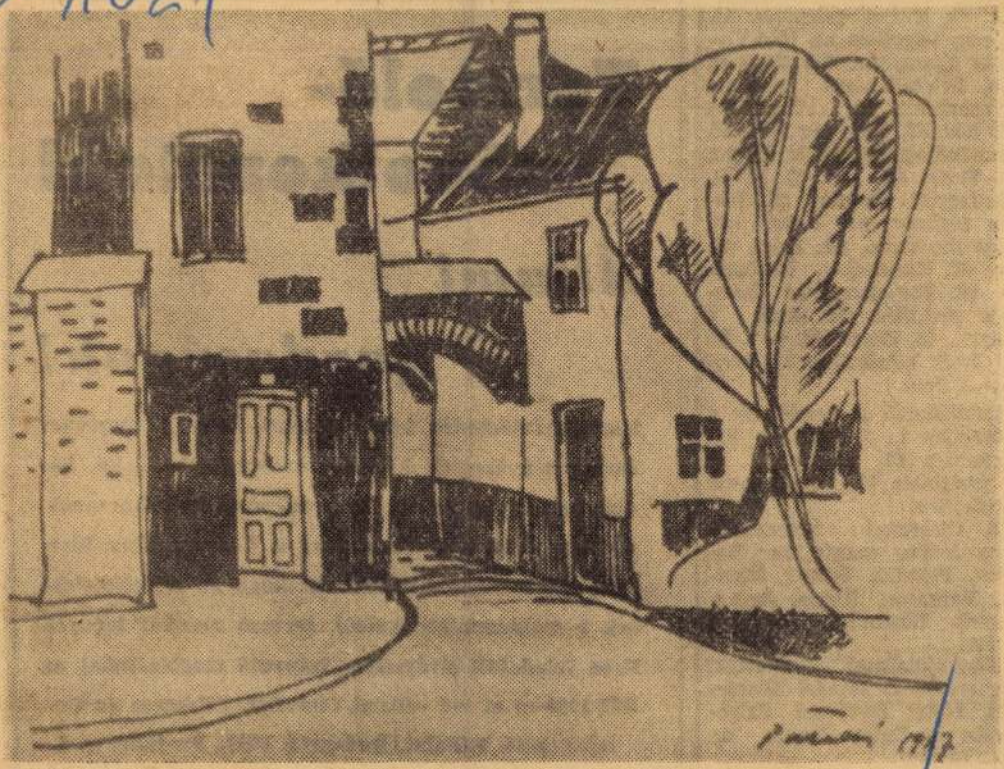

Pataki József: Öreg utca

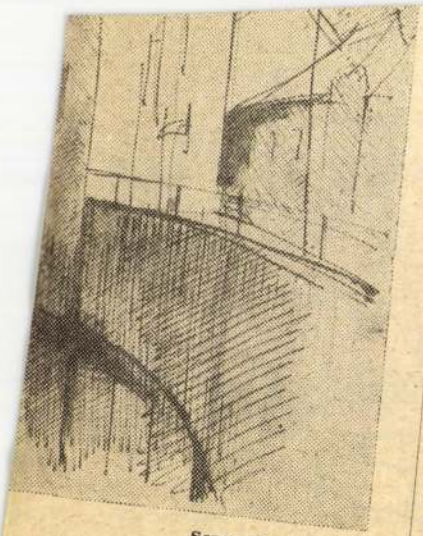

Seres János rajza

[illegible] domborodik az a régi, sokszor már-
már elfelejtett igazság, amire fön-
tebb utaltunk: hogy a költészet nem
csupán a szépségre irányul, hanem
a valóság tükrözése — értve ez alatt
a valóság *közvetlen* tükrözését is,
ami különösen a régi költészetre oly
jellemző. Ilyen tekintetben *A ma-
gyar valóság versei* történelmi anto-
lógia — irodalomtörténeti súlyá
mégis biztosítja az, hogy épp a va
lóságtükrözés, történetiség igényénel
konzekvens véghezvitele során les
nyilvánvaló, hogy a költészetne
nemcsak nagy alkotásokban van é
telme, még kevésbé az általáno
akár régi, akár új európai esztétik

1967 MÁR 1.
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPJAINK

Pataki József

1021

Pataki József rajza

Falusi részlet

10

Gazdaságossá tenni széntermelésünket

(Folytatás az 1. oldalról)

jövőben több munkával bízzák meg a pártbizottság tagjait.

Simon Ábel, a kisterenyei pártbizottság titkára felszólalásában bírálta a felsőbb vezetést, hogy néha a helyi pártszervek megkérdezése nélkül döntenek, több embert érintő kérdésekben. A tájékoztatás javítását kérte.

Csongrádi János, Katalin-akna üzemvezetője a gazdaságosság, jövedelmezőség kérdésével foglalkozott, és ennek járható útját a termelési koncentrációk kialakításában ha-

vényesült a munkájukban a kollektív vezetés, azóta a párt tekintélye megnőtt.

Jedlicska Gyula elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára köszöntötte ezután a pártértekezletet. Beszélt az időszerű külpolitikai és belpolitikai kérdésekről, majd a nógrádi szénbányászat helyzetével foglalkozott.

A legfontosabb feladat ma az, hogy a minőség javításával, a költségek csökkentésével növelni kell a nógrádi bányák versenyképességét. Mint mondotta, a különböző pesszimista véleményekkel nem lehet egyetérteni, de túl-

lelősségéről szólt, majd kérte a felsőbb szervek segítségét a nagybátonyi dolgozókat legjobban foglalkoztató kédés, a rendelőintézet mielőbbi megvalósításához.

Sült Tibor, a tröszt főmérnöke többek között kifejtette, hogy a műszakiak többsége párttag, de pártmunkára nem mozgósították kellő mértékben őket. Beszélt továbbá a nógrádi bánya jövőjéről. Reális elérhető célnak tartja, hogy 1975-re megvalósuljon a szénmedencében a dotációmentes termelés.

Toldi Miklós, tiribesi párttitkár arról beszélt, hogy a pártszervezet eddig mindig tudta mozgósítani az egész kollektívát a legfontosabb

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
NÓGRÁD
1960 OKT 22

AZ OLVASÓK fóruma

A jó magatartás jutalma

A karancskeszi általános iskolában még szeptember elején, a tanévkezdéskor magatartási versenyt szerveztek az egyes osztályok között. Az eredményt hetenként értékelik. A győztes osztály birtokolja a vándorzászlót, melyet a „Vörös zászló hőseinek útján" mozgalom keretében készített a hatodik b. osztály. A közelmúltban a hetedikesek nyerték el a vándorzászlót. Példás magatartásukért jutalomképpen salgótarjáni városnézésre vitte őket osztályfőnökük: Kovács Géza tanár.

A megyeszékhellyel való ismerkedés során először Pataki József festőművész kiállítását tekintették meg. Ezután a szomszédos teremben tekintették meg a bányaművelési eszközöket. Figyelemmel szemlélték azokat a gépeket, amelyekhez hasonlókkal szüleik is dolgoznak munkahelyükön, hiszen legtöbbjük bányász család gyermeke.

Majd a József Attila Művelődési Házat, az új szocialista létesítményt járták be. Onnan pedig a képcsarnokba mentek, hogy gyönyörködhessenek Radics István festőművész képeiben. Annál is inkább nagyobb volt az itt tanúsított érdeklődésük, mert mint rajz-szakfelügyelőt már személyesen is ismerték.

Ezután városnézés következett, megismerkedtek az épülő, Salgótarjánnal, alkalmuk volt összehasonlítani a múltat a mával.

Szabó Emil

CSKŐ ÜZLETHÁZ

április 3-án

élben nyílik.

sztékot talál!

Érdemes felmenni!

A salgótarjáni

Apapos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1988 MAR 31

Pataki József

1021

Pataki József: Tájkép

letesek között —, megjelen-
Úgy tűnt, ezentúl minden
et is elkezdett valamit, egy
eprendezésre, aztán minden
vastag földréteggel szórták
ről vágtató dömperek, az
k és állandósultak az esők
ére. Sebaj, átmeneti dolog

rincvonulata is. Mi játszó-
inknek, libikókával, hintá-
al, szóval: kezdett paradi-
nostoha állapot. A játszó-
következő tavaszra máig
lték, elvitték, s a helyük

al tornyaiba. Azon nyom-
zés, a törmelékes talaj el-
tés, a harmadik földcsere,
—, a fásítás, a parkok kép-
ülélői voltunk a buzgalom-
c: a D-oldal társadalmi
, hogy végre rendezetté

anakvás, de valóban ma-
tohák a „déliek", s
atott kedélyek azért, hogy
sztott tekintélyes gyerek-
az üledékben játszani,
solyákból rakódott le és
mlékeként. Gondolom, a
rveknek sem lehet kö-
gy-egy jármű nyomán
ai töltik meg a levegőt.
ne rendelni, hogy előbá-
kész utat. És persze az

ugyan egy monum
16 000 méteres filmet,
oknyomozó módszerrel
is a teljesség igényéve

Az új magyar filmbő
17 kópia került forg
A Szovjetunióban már
bemutatták, sikerét a
szemleírója nagy elism
méltatta. Itthon a hon
alakulatoknál és az egyetemeken, főiskolákon „kötelező" tananyag lett, legutóbb pedig — négy részletben — április utolsó és május első hetében a televízió is bemutatta ezt a művészileg jól megformált, történelmi emlékeztetőt.

Csökken a föld légkörének hőmérséklete

Dr. James P. Lodge, az Egyesült Államok atmoszférakutatással foglalkozó országos központjának munkatársa arra a következtetésre jutott, hogy a földi atmoszféra hőmérséklete a legutóbbi 17 év alatt 0,3 fokkal csökkent. A

hoz kevésbé vonzódik. A szülő elsőként lelheti föl gyermekében az érdeklődési kört, melyben a pedagógus segíthet. Ahogyan lustaságra vezet, ha mindent készen, megfejtve tálalunk a gyermek elé, így különösebb erőkifejtés nélkül jut minden ismerethez, éppúgy káros, ha minden kérdésére önmagának kell megtalálnia a választ. Mi legyen tehát a teendő? Egyrészt: ne maradjon megválaszolatlan kérdés, másrészt: a kérdésekre adott válasz feleljen meg a valóságnak. — Eleget tud-e tenni valamennyi szülő e feltételeknek?

Közismert, hogy az általános iskolai tananyag lényegesen magasabb szintű a szülők gyermekkori követelményeinél, s a hasonló végzettségűek közül is többen elfeledték már a tanultak egy részét. Szép számmal vannak olyan szü-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki József
1963 MÁJ 12

1021

Pataki József: Hegyvidéki táj

NÓGRÁDI NÉPÚJSÁG

tavak és tettek

GRESSZUSI VÁLLALÁSUKAT A ROMHÁNYIAK —

A műszakiak is megtették a magukét. Az új generátor üzembehelyezésével megváltoztatták a szén keverési arányát, s nemcsak, hogy jobb minőségű generátorgázt biztosítanak a kemencéknek, a széntakarékosság évente mintegy 300—400 ezer forintos kötbércsökkenést is jelent. Műszaki normát készítettek az alagútkemence kocsirakodásához, a masszagyártáshoz, amely lényegesen meggyorsította a különböző munkafolyamatok végzését, sőt, lehetőség nyílt az egyes helyeken jelentkező bérfeszültség korrigálására is. Törekednek az új technológia kialakítására is. Új mázológépet terveztetnek, amellyel kiküszöbölik az egészségre ártalmas kézimázolást — a nagyüzemi kísérletet már befejezték. És ha már a műszakiak tevékenységéről szólunk szólni kell arról is

Többen állami oktatásban vesznek részt. 35 dolgozó szakmai tudását növeli a munkás akadémián. Az általános iskola VII—VIII osztályába négyen járnak Tízen, köztük Molnár Lászlóné tisztító, Hollman István samottidomformázó. Kiss László formázó a gimnáziumban növeli általános műveltségét. És mindez a termelésben érezteti gyümölcsöző hatását.

A kölcsönös összefogás eredményezte, hogy a kemence tervezett egyéves üzemeltetése után sem áll le a termelés, két és fél évig kívánják javítás nélkül üzemeltetni az égetőkemencét, ezzel is biztosítják a 300 000 lakáshoz szükséges cserépkályhákat. Az egész évre vállalt 100 tonna helyett pedig eddig

több mint 314 tonna

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁDI NÉPÚJSÁG
1962 OKT 17

21.

1021

NÓGRÁDI NÉPÚJSÁG

A megyei képzőművészek őszi tárlata Balassagyarmaton

A Nógrád megyei képzőművészek ebben az esztendőben Balassagyarmaton rendezték és nyitották meg őszi tárlatukat, hogy az idén különösen gazdag, változatos anyag lehetőleg több járási központot érintve jusson el a megyeszékhely, Salgótarján közönsége elé.

A balassagyarmati Palóc Múzeumban megrendezett kiállítást vasárnap délelőtt Németh László, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője nyitotta meg. Hangoztatta, hogy dolgozó népünk nagyszerű eredményei, pártunk kongresszusi irányelvei a mostani tárlat bizonysága szerint az alkotókra is ösztönzően hatnak. Képzőművészeink alkotásaikban mindinkább előtérbe kerülnek mai életünk problémái s alkotásaik reálisak és szocialista tartalmúak.

A tárlaton a kiállító művészek között találkozhatunk ez alkalommal Pataki József, Szabó Áron, Králik Andor, Radics István, Takács Imre, Iványi Ödön, Leszenszki László, Varga István, Baán Béla, Farkas András, Réti Zoltán, Czinke Ferenc, Szathmári Béla, Gyüre Nándor, Jakuba János, id. Szabó István, ifj. Szabó István, Szabóné Nagy Mária, Légrádi Jenő, Mustó János és Konfár Gyula nevével.

Az őszi, megyei képzőművészeti tárlat salgótarjáni megnyitására november 15-én kerül sor.

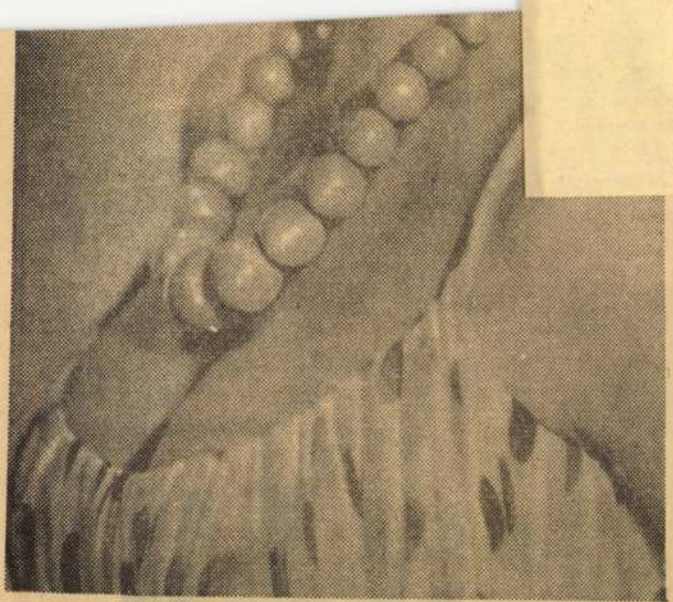

Atomfizikus és filmsztár. szinte egyedülálló. 1934 augusztus 22-én született ... A nápolyi egyetemen tanult és végzett. Atomfizikus. Első filmje a Pietro Germi rendezésében készült „Vasutas". Eddig mintegy 45 filmnek volt a főszereplője. A magyar közönség a Sabella nagymamában ismerte meg a különös foglalkozású filmszínésznőt. Később folytatja útját Angliába, majd a Skandináv országokon át ellátogat Oroszországba és néhány középkeleti államba is, amelyeket idefelé nem érintett.

A skót öröksége

Egy skót lelkészt felkereste két fivér: James és Donald, akik nem tudtak az örökségen megegyezni. A lelkész gondolkozott néhány percig és ezután így szólt:

— Jamest illeti meg az a jog, hogy az örökséget felossza, úgy ahogy jónak látja.

Ez mosolygott, míg Donald megpróbált tiltakozni. De a pap folytatta:

— Donaldot viszont megilleti az a jog, hogy elsőnek válassza meg azt a részt, ami őt megilleti.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki József
NÓGRÁD
1984 MAR -2.

1021

UTCA

Pataki József rajza

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Hajdú-Bihar megyei Napló

Pataki József

1965 NOV 28

1021

JEGYZETEK

a XXI. debreceni őszi tárlatról

1.

Minden tárlat a művek két csoportjából áll. Abból a nagyobb csoportból, amelynek körein belül válogathat és válogat, s abból a kisebből, amelyet kiállít. Előbbi a lehetőség, utóbbi a megvalósítás. Hogy a jobb és a kívánatosabb vagy a rosszabb és a kevésbé kívánatos lehetőségek előtt nyílik-e út, végül is ettől függ a tárlat hitelessége és értéke.

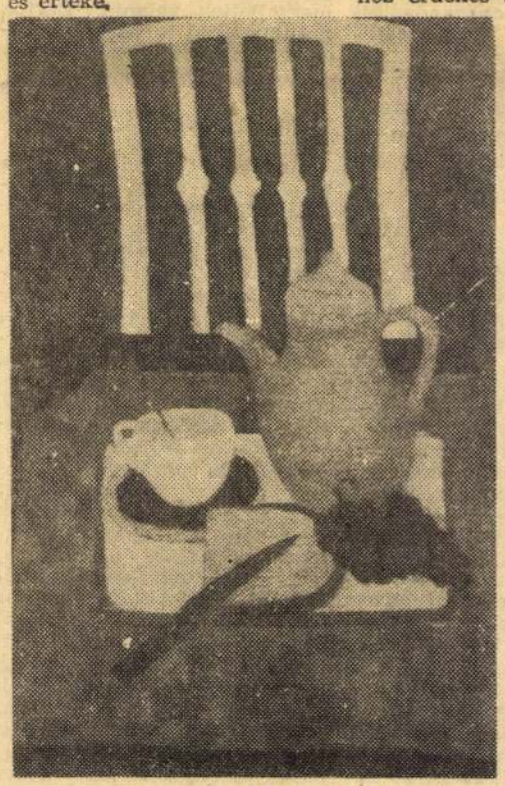

Pataki József: **CSENDÉLET** (olaj)

Papi Lajos: **HUSZÁR FESTŐMŰVÉSZ PORTRÉJA** (szobor)

Lehetetlen kitérni ennek — természetesen, ezúttal csupán vázlatos — mérlegelése elől. A szembesítés szinte magától kínálkozik.

Művek, alkotói egyéniségek, törekvések megismertetésében ez az év gazdagnak és változatosnak bizonyult. Szerte a megyében önálló és csoportos kiállítások sorát rendezték. Többet, többfélét és magasabb átlagszinten, mint eleddig. Már a hajdúböszörményi művésztelep is éreztette hatását. Segített a legtehetségesebb fiatalok beérésében, egy-egy habozó pályának döntő indítást adott, igényességre serkentett, komoly értékeket képviselő alkotókat kapcsolt be a megye képzőművészeti életébe (Papi Lajos, Zilahy György), nyilvános és belső kiállításaik sok tanulsággal jártak. Mindezek révén lassan kirajzolódtak azok a részletek, amelyeknek összegezését vártuk a XXI. őszi tárlattól.

Első látásra az tűnik fel, ami talán legjobban hiányzott: a kiállítás keretét átgondolt, világos és csaknem hiánytalanul végigvitt alapelvek képezik. Nem erény, ám mégis megnyugtató eredménynek számít, hogy sikerült kirekeszteni a gyönge, a jellegtelen, a kézügyességnél többre nem való darabokat. Visszaszorult a természetmásolás mind merev és száraz, mind lazább és tarkább változatában. Van némi jelentősége annak az adatnak is, hogy a fiatalabb nemzedék részesedésének aránya növekedett: 1964 őszén megközelítően ötven, most harminchét év az életkori átlag.

Módszer tekintetében a tárlatot a stilizáló, tehát az értelmező, a teremtő, az eredetit célzó törekvések határozzák meg. Félig-meddig már meggyökeresedettnek vehetjük az expresszionista, a posztimpresszionista és a konstruktív jellegű módszereket; most kiegészülnek a szimbolizmus meg az absztrakt határán járó montázs elemeivel.

Itt, a törekvések bemutatásában, az összképből hiányzik a korábban hortobágyi iskolának elnevezett áramlat (Maghy Zoltán és mások), amely az alföldi festészet eleven és sajátos része volt, s ma is hoz érdekes műveket. Hiányzik, minden kiforratlanság ellenére is, az egyetemi kör modernistáinak legjava.

Ezek híján is a tárlat meggyőzően és örvendetesen hiteles.

A korszerűségnek és a szemhatár kiszélesedésének ez a példája Debrecen szellemi hagyományainak becses, érdemes ágát folytatja és bővíti. Kinyílni, nem pedig bezárkózni; befogadni, nem pedig eltaszítani; gyarapodni, nem pedig szűkösködni — a XXI. őszi tárlat épp ezzel a magatartással rokon, könnyen válhatna egy igazán jelentékeny képzőművészeti műhely elindítójává. Inkább ezt a lehetőséget keressük, lássuk és értékeljük benne, semmint elhamarkodva, a véletlen szülte és múlékony jelenségek közé soroljuk.

Tematikai és műfaji szempontból, hosszú idő múltán először billen a mérleg a kompozíciók, az arcképek és önarcképek javára (52:48 százalékos arányban; tavaly a tájképek és a csendéletek 62:38 százalékos túlsúlyban voltak.) Bár külsődleges vonatkozású, mégsem mellőzhető a technikai megoldások áttekintése. Olajjal, olajtemperával, temperával készült a festmények túlnyomó része. Rézbe karcolták, linóleumba metszették a legtöbb grafikát. Mindenütt az elmélyülés, az igényesség, a becsületes és értő megmunkálás jeleivel és bizonyítékaival találkozunk.

2.

Túl az egyszerű eltérésen, lényeget fejezi ki az a különbség, ami a tavaszi tárlat kifejezőerejű stílussal jelentkezett. Nála a groteszkség és a törékenység kétségtelenül a szimbólika eszköze. Motívumai, idomai, színei drámaivá képesek fokozódni. Kifinomult formaérzéke és lankadatlan műgondja zárttá és hibátlanná érleli a fehér, vörös, barna tónusú képeket.

Több mint kísérlet Velényi Rudolfnak, az ábrázolás szélső pontjáig eljutott, konstruktív szellemű tablója. Céljában, anyagában, szerkezetében teljesen új hangot üt meg. És képes is igazolni nem kevéssé merész szándékát.

Tanúi lehettünk még néhány további meglepetésnek. Bíró Lajos csendélet-sorozata enyhült, közvetlen líraiságot sugároz. A *Kék virágok* olyan, mint egy modern hangszerelésű virágének. Bíró nevéhez fűződik a tárlatnak talán legkövetkezetesebb téralakító kísérlete is. Egymáshoz szorított, más-más idomú síkjai végsőkig egyszerűsítik, egyszersmind mozgalmassá teszik a felületet.

Móré grafikája témában, megoldásban egyaránt felfrissült. Öt lapja több hangnemet szólaltat meg: a humort, a derűs gyönyörködést, a tragikus pátoszt, az artisztikus játékosságot.

Elsősorban a kifejezésben, a mesterségbeli tudásban tökéletesedtek a fiatalok.

Égerházi Imre, Horváth Imre, Pataki József művei szépségükkel váltak emlékezetessé. Madarász Gyulában már az akvarell könnyed, egyéni technikájú, dús színhatásokat teremtő művészét láthattuk Horváth János és Török Anna most jelentkezett először efféle tárlaton. S máris rokonszenves, jó művekkel. Török Anna szürkében, barnában tartott, szomorkás költészettel teli önarcképe a kiállítás legőszintébb festményei közé tartozik.

3.

Minthogy a tárlat egésze úgy diktálta és érdemelte: csupán az új, illetve a vitathatatlanul értékes elemekre figyeltem.

Sajnos, ezen a körön belül is, a kellőnél kevesebb jelenségről, műről, alkotóról esett szó. Nem méltathattam a megyében először bemutatkozó Papi Lajost, két remekművű szobor megteremtőjét. Nem térhettem ki olyan mesterek kiváló teljesítményére, mint Félegyházi, Holló, Menyhárt. Egyetlen mentség az, hogy életművük már ismert és elismert, s hogy útjuk rég önnön kiforrott logikáját követi.

Székelyhidi Ágoston

Nevelési konferencia a 108-as számú Iparitanuló-intézetben

November 26-án délelőtt a debreceni 108-as számú Iparitanuló-intézetben nevelési konferenciát tartottak. Az intézet nevelőtestületén kívül megjelent *Nagy László*, a városi tanács vb művelődésügyi osztályának vezetője, *Szabó Sándorné*, a Munkaügyi Minisztérium csoportvezetője, valamint *Mile István*, az ÉM Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalatának szakoktatási előadója.

A tanácskozást *Pallai Bela* igazgatóhelyettes nyitotta meg. „*Az erkölcsi, politikai világnézeti nevelés az iparitanuló-képzésben* címmel Kun Zoltán igazgató tartott előadást. Ezután a szakvezetők saját területükön felmerülő problémáikat, gondjaikat mondották el.

zete

országában

novemberi száma

nőtt. A számok azonban csak látszólag szépek, mert a nemzeti jövedelem legnagyobb része a tőkéseket gazdagította. 1953-ban 1600 milliomos volt ebben az országban, 1963-ban pedig már 11 663.

A munkások átlagos keresete havi hétszáz márka körül van, mivel a bérek jelentősen emelkedtek. Viszont a részvénytársaságok igazgatósági tagjainak fizetése sokkal gyorsabban nőtt. Például a Kaufhold AG-nél 460 000, az AEG-nél 350 000 márkát fizettek személyenként az igazgatósági tagoknak. Vagyis ötvenszeresét egy szakmunkás keresetének. A részvényesek jövedelme tizenötszörösére növekedett tíz év alatt.

Amint láttuk emelkedett a munka termelékenysége is. De hogyan? 1964-ben az ipari munkások egy munkaóra alatt 140 százalékkal több értéket állítottak elő, mint 1950-ben. Technikai haladás? Igen, az is, de elsősorban a munka intenzitása emelkedett. Egy fonónő például 17 gépet hétezer orsóval kell hogy ellásson... A szakszervezetek megállapítása szerint a munkaintenzitás fokozódása nem a fizikum, hanem az idegek megterhelésében mutatkozik. De ez olyan erős, hogy fizikailag is tönkreteszi a munkást.

Erre vonatkozólag a cikk igen sok adatot sorol fel. 1963-ban minden ezer foglalkoztatottra 150 üzemi baleset jutott. Ha a munkásokat számítjuk csak, akkor a szám még megdöbbentőbb lesz: körülbelül 170! A szakszervezetek teljes joggal azt állítják, hogy a munkaintenzitás fokozására irányuló módszerek nem különbek a gyilkolásnál.

Az NSZK-ban a nyugdíjkorhatár 65 év. De a munkások átlagosan csak 54 éves korukig dolgoznak, mert megrokkannak. A munkások 78 százaléka esik ki a munkából évente átlagosan 22 napig.

Nyugat-Németországban a munkásosztály körülbelül fele az egész lakosságnak. Ellenben a középiskolák tanulói között csak 8 százalék a munkás származású, az egyetemeken pedig körülbelül 5, azaz öt százalék. Csak azt kell még ehhez hozzátenni, hogy a középiskolákba bekerülő 8 százaléknyi munkás származású tanulónak nagy része is lemorzsolódik.

...A Német Szövetségi Köztársaság a nyugati sajtó szerint a kapitalista országok mintaállama...

G. L.

VÁLASZ A NAPLÓ CIKKÉRE

Gondok és gondolatok a Don Pasquale ürügyén

Valóban átlagon felüli produkció, ritka művészi élmény és nemes szórakozás a *Don Pasquale* színházi előadása. Többre érdemes, mint ahol tart jelenleg látogatottságban, előadásszámban. Mindezt helyesen állapítja meg a cikkíró (Napló, november 23.), amikor pártját fogja a szép előadásnak, s igyekszik felkelteni iránta a közönség érdeklődését. Ott viszont téved, amikor a *Pasquale* kevés debreceni előadását a színháznak rója fel, s a produkció „elmellőzése" mögött valamiféle szándékoltságot is gyanít. A kérdést így teszi fel: „Miért nem játssza a színház több előadásban ezt a kitűnő produkciót?" Pedig a kérdés helyesen így hangzik: „Miért nem tudja a színház többször műsorára tűzni?" S itt kell keresni az okot, és nem másutt, mert amit a cikkíró oknak vél — s ilyen vélemények színházon belül sem ismeretlenek — tulajdonképpen csak következmény. Következménye annak, ami az operaelőadások iránti csekély érdeklődésből fakad. Lehetne itt bizonyára hivatkozni sok mindenre még: a szervezés, a propaganda hibáira, a műfaj tömeghatásának sajátosságaira, általában is a zenei tömegnevelés ismert problémáira és hosszú távlataira — s mindebben a hivatkozóknak igazuk is lenne. De mégis!

JÓ ELŐADÁSOK

Ebben a városban nagyon régi hagyományai vannak az operajátszásnak. Az első előadást — tudomásom szerint 1802-ben tartották, s azóta — ha nem is rendszeresen, de — mindig játszottak operát Debrecenben. Tudunk elszórt kísérletekről később is, a századforduló idején és után. 1934-ben a Kollégium udvarán mutatták be a *Háry Jánost*. Horváth Árpád érdeme a *Székelyfonó* bemutatása, először vidéken. A felszabadulás után egy ideig a fővárosi Opera staggione társulata adott előadásokat, majd 1952-ben megalakult az állandó debreceni operaegyüttes. Azóta 13 év telt el, s lényegében eljátszottuk az operairodalom legnépszerűbb darabjait. Csaknem negyven mű került eddig bemutatásra. A klasszikus repertoár mellett az utóbbi években kísérletek történtek egyfelől a nagyobb méretű, új utakat is jelző operák bemutatására is (*Aida, Faust, Hoffmann meséi, Anyegin*, Britten: *Szentivánéji álom, Gioconda* s most a *Tannhäuser*), másfelől az új, modern művek is teret kapnak a színpadunkon (Menotti: *Amelia bálba megy*, Britten operája, Bartók: *A kékszakállú herceg vára*, s ebben az évadban Tardos: *Laurája* és a nagy eseménynek számító első magyarországi bemutató: Brecht, Kurt Weil: *Mahagonyja*.)

CSEKÉLY ÉRDEKLŐDÉS

Azt gondolhatná az ember, hogy ennyi előzmény után nem okozhat gondot egy igényes vígopera előadása. Sajnos, az igazság az, hogy a debreceni opera színvonalának és potenciájának erőteljes fejlődésével nem növekedett megfelelő arányban a közönség érdeklődése az opera iránt.

Bármilyen hihetetlenül hangzik a tény, hogy jelenleg a színháznak alig több mint 300 felnőtt operabérlője van.

Elképzelhetetlen, hogy Debrecenben mindössze ennyi zenekedvelő és operarajongó lenne! Az is meglepő volt, hogy az országban egyedülálló koncertszerű operai előadásokra (pár évvel ezelőtt Székely Mihály, Svéd Sándor, Simándy vendégfelléptével „fűszerezve") alig-alig lehetett nagy csinnadrattával összetoborozni egy házra való közönséget a Bika nagytermében. S itt van a *Gioconda*, amelyről megírták, hogy kiváló előadás, a művet sehol sem játsszák az országban, színházunk bányászta ki a feledésből — gyér látogatottság mellett zajlottak le forró hangulatú előadásai. Hasonló volt a helyzet például a *Figaro házasságával*, amelynek Olaszországban is lelkesen tapsolt a közönség, míg Debrecenben éppen hogy nem bukott meg. Persze, tudnánk példát mondani az ellenkezőjére is: ki ne emlékeznék az *Álarcosbál*, a *Márta* (Flotow), a *Carmen*, a *Pillangókisasszony*, a *Faust*, a *Varázsfuvola* nagysikerű előadásaira. Ezek a kivételek.

A színház operarészlege lényegesen több előadást tudna tartani, mint amennyire jelenleg szükség van. Nemcsak a *Don Pasqualéból*, hanem valamennyi műsoron tartott darabjából. Hogyan lehetne a bérlők számát vagyis a közönségbázist növelni? — ez a gond. Mert az nem lehet cél, hogy csak egy szűk rétegnek játsszunk operát, s miközben színvonalban és kísérletező szándékban a csúcsokat ostromolgatjuk, a nagy tömeghez, a munkások, az ifjúság ezreihez egyelőre el sem jut a színházi operaelőadás varázsa. Pedig meggyőződtünk róla, hogy akik megnézték Bartók remekművét, *A kékszakállú herceg várát*, szinte kivétel nélkül a nagy művészi élmény szuggesztív hatása alá kerültek és megsejtettek valamit Bartók művészetéből, s talán egy lépéssel közelebb jutottak megértéséhez és megszeretéséhez.

TEHETSÉGES MŰVÉSZEK

Megvan itt minden, ami a magas színvonalú operakultúra megteremtéséhez kell. Kitűnő zenekar, nagynevű dirigens, fiatal tehetségek, országszerte — sőt hovatovább nemzetközileg ismert — operaénekesek (Tibay Kriszta bejárta már a fél világot, szó van arról, hogy Tréfás György a *Kékszakállút* énekli Berlinben, Tessényi az NSZK-ban énekel, Korondy és Marsay hamarosan Iasi-ban lépnek fel a *Bohémélet*ben Rubányi Vilmos vezényletével, Radics Magdát külföldi meghallgatásra hívták stb.). Van kiváló operarendezőnk, tehetséges tánckarunk, koreográfusunk. És van itt széleskörű zenei oktatás, magas színvonalú kóruskultúra, Debrecen hangversenyélete fejlett. S mindezek mellett a színházi vezetés a nehézségek ellenére is keresi a kibontakozás útjait és módjait (bérleti rendszerek bevezetésével, érdekes és népszerű művek beiktatásával, hazai és külföldi énekesek meghívásával stb.), egy pillanatra sem adva fel a reményt, hogy előbb-utóbb eljön majd itt is az igazi „frontáttörés", új tömegek beáramlásával hatalmasan kiszélesül az operakedvelők tábora, s az lesz majd a gond: hogyan elégítsük ki a megnövekedett igényeket. A Napló cikkírója ehhez nyújtott segítséget a probléma megpendítésével.

Jobban össze kellene fognunk, mindazoknak, akik tehetnek valamit a gyorsabb előrejutás érdekében, az operakultúra fejlesztéséért. Úgy gondolom mindenekelőtt a zenei műveléssel foglalkozó intézmények és szervezetek összehangoltabb együttműködésére valamint a zenei nevelés módszeres kidolgozására lenne szükség.

Taar Ferenc
a debreceni Csokonai Színház igazgatója

Fülöp Vilmos:

[illegible]rás

láb, ennek ellenére látszik, hogy fiatal.

Beleveszünk a város reggeli forgalmába, itt most még nem lehet száguldani, fék, gáz, kapcsolás gyakran váltakoznak és ismétlődnek —, így szokott lenni. Valahogy jó is, hogy így van, mert az utazásba bele kell rázódnom, s ez arra alkalmas. Kialakítani a legkényelmesebb tartást az ülésben, megszokni a karosszéria rezgését meg a benzinszagot, s ami nekem, mióta nem dohányzom, mindig probléma: helyet vagy foglalatosságot találni kezemnek. Mire a város szélét elérjük, mindig minden a legnagyobb rendben van.

Csak most nem stimmelnek valahogy a dolgok. Mindig nyugodtan bíztam az életemet a gépkocsivezetőre, remélvén, hogy ő is félti a magáét, de most nyugtalan vagyok, vészesen bizonytalannak érzem a vezetőt, olykor önkéntelenül a volán felé nyúlok, hogy elhárítsam a veszélyt.

Fabula észreveszi nyugtalanságomat.

— Ugye még keveset tetszett gépkocsiban utazni? — kérdi.

Mit mondjak erre, mikor tudhatja ő is, hogy a magamfajta ember szinte az autón kel s az autón nyugszik? Semmit, csak mosolygok. S arra gondolok, hogy a fiú nagyképű: alig tud vezetni, mégis el akarja hitetni velem, hogy nekem nincs praksziom.

Végre kikecmeregtünk a zilált, nagy forgatagból, a város szélétől mint a nyíl, egyenes az út, kiváló bitumen, a forgalom igazán olyan, hogy lehet suhanni.

És — suhanunk. Fabula adja a gázt. Itt már biztosabbnak látszik a fiú. Néha csak egy kezével vezet, a másikkal játékosan ütögeti a kormányt.

— Ez az igazi kérem... ez az igazi! — mondogatja.

— Igen, a száguldás nagyszerű.

— Meg ha lassan is. De vezetni... az a nagyszerű!

Úgy beszél, mint akinek régi álma-vágya most vált megvalósulóban.

— Mióta vezet?

— Így tegnap óta... Az

PATAKI JÓZSEF

FESTŐ. KIÁLLITÁSA NYILT SALGÓTARJÁNBAN, A JÓZSEF ATTILA-MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN.

SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT. 1970. OKT.

Pataki József

Új ház épül olaj 100×80 cm
(reprodukálva: Salgótarján)

VI. Szakszervezeti Területi Képzőművészeti Kiállítás. Salgótarján 1970. Kiáll. Zal. Ikv.: Kovács Gyula

Patoki József

Említve

té. Nógrádi képzőművészet alkotóai
a Magy. Neuz. Gal-ban
Nógrád, 1970. aug. 19.

PATAKI JÓZSEF

„SALGÓTARJÁN" C. MŰVE KIÁLLÍTVA A VI. ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI TERÜLETI KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSON.

NÓGRÁD, 1970. OKT. 9.

Pataki József

Fiatalok	lino	25 × 55 cm
Béke	"	25 × 55 "

VI. Énekmegyei Területi Képzőművészeti Kiállítás. Salgótarján 1970. Kiáll. kat. Bev.: Kovács Gyula.

Pálaki József
festő

„Salgótarján" (repro)

Kovács Béla: A VI.Északmagyarországi Területi.....
MŰVÉSZET, 1970.augusztus - 45.lap

Pataki József

Salgótarjáni műrén. Műrét Ben-
tercebányán kénült vemutatni Iványi
Ödön és Ficzere Lánló műveivel

(Benedek!! Kiskolci képzőműrének tárlat
terveitől
Énekmagyarország 1967 okt. 6. 4. old.

Az Ipolyi gyüjteményből.
Gerevich PA, 238. l. (Bresciai iskola.) —
Őszi kiállítás, 1930. Ipolyi, 104. szám.

BURRI, FRANCESCO
Francesco da Cisterna arcképe
Vászon, olaj, 64×47 cm.

Pataki P. József

Régi szénosztályozó, tus

Fiatal Képzőművészek és Iparművészek kiállitása

Ernst Muzeum, 1955. junius, 25 l.

M.D.K.

Pataky József

Festőművész tiszai tájat fest. felv.

Megkezdődött az élet a hodmezővásárhely melletti mártályi müvésztelepen.

Népszav 1959.máj.1.9.old. 101.szám.

Pataky József könyomdán M. D. K.

1870 körül mintegy 10 munkással dolgozó könyomdája volt

Gerszi, A magy. Tőrajz. 1960 7 3

MDK

Pataki József

Szerepelt a tárlaton.

--: A megyei képzőművészek őszi tárlata Balassagyarmaton.

Négrádi Népujság, 1962. okt. XØ 17.

Patahi József
festő

M.D.K.

Balasa gyanmaton rendezett
kiállítást

— : Hírek
Művészet, 1963. február – 46 lap

PATAKI P. JÓZSEF

Régi szerbsztályozó lus

Fratal Nepszőmüveszek és ipasmüveszek kiáll 1955

Pataki József

Az elmúlás éveiből c. műve az észak-magyarországi területi kiállításon.

Párkány László: Jegyzetek a salgótarjáni képző-
művészeti kiállításról
Északmagyarország 1965. ápr. 18. 4.1.

Pataki József MDK

Intérieur, repr.

3. Nszak-magyarországi területi képzőm. kiáll.
1967. Salgótarján, Eger, Miskolc, Sátroaljaujhely

MDA.

Pataki József

Kiállitási hir

Népmüvelés 1967 máj.

MDK

Pataki József

Házak támfallal, sz.kr.

Tanya, kr.

Táj, kr.

3. Észak-magyarországi területi képzőm. kiáll. 1967. Salgótarján, Eger, Miskolc, Sátoraljaujhely

MDK

Pataki József

Csendélet, o.

Házak, o.

3. Észak-magyarországi területi képzőm. kiáll. 1967. Salgótarján, Eger, Miskolc, Miskolc, Miskolc

Pataki József. MDK

résztvett a tokaji

szakkör vezető tanfolyamon

Nagyvádi Népujság 1964 jul. 7.

Pataki József

MDK

Csendélet, monotypia

Műcsarnok 1959. VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.4

Pataki József
levele

Részt vett a találkozón.

Horváth Gyula: Erdélyi magyarországi képzőművészet
Művészet, 1964. október - 46 lap.

Ppataki József M.D.K.

Művei a kiállitáson

Illegális munka

A művészet és a munka

Művészettörténész az északmagyarországi képzőművészek felszabadulási kiállitásáról

Nógrád 1965. febr. 9.

Pataki József, festő

Pataki József salgótarjáni festőművész kiállítása jún. 9-én nyílik meg Miskolcon.

–: Hír

12

NÉPSZABADSÁG Bp. 1967. jún. 10.

Pataki József

Szerepelt az észak-magyarországi képzőművészek egri kiállításán.

Heves Megyei Népújság. 1966. jun. 12.

MDK

Pataki Józsf

Szerepelt a salgotrarjáni kiállitáson.

"Gyümölcsszedés"
"Beszélgető bányászok"
"Acélgyár"

Székely Z˘ltán: A tavaszi tárlat tanulságai.

Nógrádi Népujság. 1962. jun. 20.

Borsod Abaúj Zempléni

Berecz Csaba

Miskolc (ÉM) – Két héttel ezelőtt kezdtük el sorozatunkat, melynek első állomásaként a megye két NB II-es csapatának őszi szereplését vizsgáljuk a számok tükrében. Az elmúlt héten az NB II Tisza csoportja volt terítéken, amikor a hat megyei együttes teljesítményét vettük leginkább górcső alá. Ez alkalommal a regionális labdarúgóstatisztika zárásaként a megyei I. osztály küzdelmeit „boncolgatjuk". A táblázatok sorát most is a tavalyi bajnokság végeredményével kezdjük:

1994/95-ÖS LABDARÚGÓ-BAJNOKSÁG VÉGEREDMÉNYE

1.Szikszó	34	23	11	–	68-18	80p
2.Mezőkövesd	34	21	11	2	75-27	74p
3.Mád	34	21	9	4	73-27	72p
4.Siegel SE *	34	20	7	7	77-42	64p
5.B.-szentgyörgy	34	18	9	7	69-37	63p
6.Tomor-Lak	34	17	5	12	49-39	56p
7.Sátoraljaújhely	34	15	5	14	67-57	50p
8.Abaújszántó	34	13	11	10	48-54	50p
9.Sárospatak **	34	15	8	11	55-44	38p
10.Putnok	34	10	6	18	51-59	36p
11.Halmaj	34	10	6	18	48-72	36p
12.Karcsa	34	10	6	18	40-67	36p
13.Sáta	34	9	8	17	39-55	35p
14.Gönc	34	9	7	18	38-66	34p

együttesek tábor
dák közül a Siege
zsolcai csapat patr
in fejtette ki, hogy
elsődleges célja a
ni, hiszen az ördö
ókban tanyázó eg
van a megyei II.
helyzete jelen pill
elszomorítóbb a g
tizenhét mérkőzé
egyszer nyerni tu
együttese sem sze
leni harcot, bár ha
gyáriak a téli idős
ték csapatukat.

PÁLYAVÁLASZT

1. Siegel SE
2. Sárospatak
3. Encs
4. Mezőkövesd
5. Tomor-Lak
6. Sátoraljaújhely
7. Abaújszántó
8. Putnok
9. Bócs
10. Edelény
11. Nyékládháza

Pataki János

Pataki-képek

É-Mo. '96. II. 19.

Pataki János festőművész alkotásaiból – Tekintetek és szituációk címmel – Dobrik István művészettörténész, a Miskolci Galéria igazgatója, a Miskolci Bölcsész Egyesület tanára rendezett kiállítást Miskolcon a Megyeháza Galériában. A tárlatot ma délután 4 órakor Végvári Lajos művészettörténész nyitja meg.

er: zx067856

: Bognár

Graphiker
Ungarn
l: Ungarn
n: 1924
Paris
1992
szprém
988
Veszprém & Vörösberény

Zoltán, ungar. Graphiker, Maler, * 1924 Pa- Veszprém. Stud.: bis 1949/50 HBK Buda- él Bernáth (daneben Kostüm- und Bühnenbild- r die Staatsoper); später Ass. von Jenő Barc- 57 in Veszprém als Zeichenlehrer tätig. Zahlr. in Vörösberény. – Beeinflußt von György . Linolschnitte mit Plattensee- und Weinberg- instler-Portr. (ab 1970) und Ill. (u.a. zur *Odys- zar. Balladen*; zu Werken von F. Villon und). Auch Arbeiten in Email. BUDAPEST, mzeti Gal. – Petőfi Sándor Múz. TARNÓW, *E:* Veszprém: 1962, '76 Bakony Múz.; 1993 . / 1966 Tarnów und Krakau / 1978 Kopenha- est: 1980 Csók István Gal.; 1989 Erzsébetváros lűvÉlet, 1985; MagyFestAdat, 1988. – *L. Heit-* zet 11:1970 (8) 34; *Á.Z. Szabó*, Veszprém őművészei, ibid. 21:1980 (8) 17; *O. Mezei*, Új 1993 (8) 39–41. É.Hollósi

. Éva

(Kossuth u. 11.)

május 6.-június 20-ig
Keller Lívia festőművész kiállítása

Június 30.-szeptember 29-ig
XVIII. Országos Grafikai Biennálé
Szabados Árpád grafikusművész, a XVII. Országos Grafikai Biennálé nagydíjasa kiállítása

október 14.-november 9-ig
Homonna György festményei

november 18.-december 20-ig
Molnár Attila festményei

II. RÁKÓCZI FERENC MEGYEI KÖNYVTÁR

Görgey Artúr út 11.

Június 30.-szeptember 29-ig
XVIII. Országos Grafikai Biennálé
Magyar Illusztrátorok Társaságának kiállítása

LILLAFÜRED GALÉRIA

(Palotaszálló)

Június 26-tól
Pataki János festőművész kiállítása

MISKOLCI TÜKÖR 1996 május 11

PATAKI János festő

Pataki János

Észak – Magyarország

1998. III. 18

Pataki-képek az egyetemen

Pataki János miskolci festőművész (képünkön balra) alkotásaiból nyílt kiállítás tegnap este a Miskolci Egyetem galériájában. A tárlatot Kabdebó Lóránt egyetemi tanár, az egyetem Bölcsészettudományi Karának dékánja nyitotta meg. Fotó: Farkas Maya

Pataki Zinó

„Anolvca" Repr.

Eszakmagyarország 1967. aug. 20. 7. old.

A Zagyvai Bányaüzemnél a hosszú szállítópályák miatt lassú a csillefordító. Amikor a csilleparkot vizsgálták, kiderült, hogy sok javításra szorul, és a javítás átfutási ideje túl hosszú, nem megfelelő a technológia. Most beépítették a vállalásukba; kidolgoznak egy új korszerű karbantartási technológiát, hogy meggyorsítsák a javítás folyamatát. Így bizonyára kevesebb lesz majd az üres csille hiány a bányákban.

A brigád a társadalmi mun-

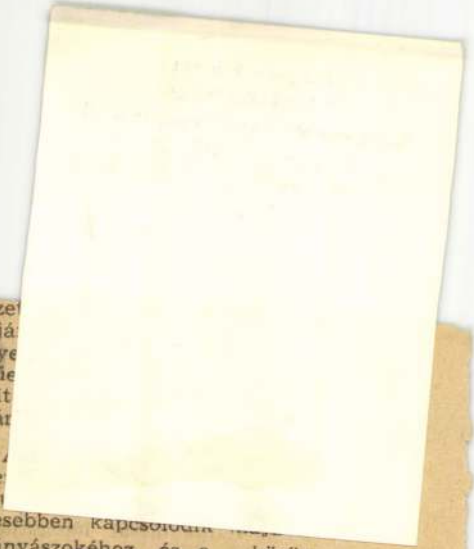

vesebben kapcsolódik
bányászokéhoz, és a közös
összefogásnak bizonyára meglesz a gyümölcse.

B. J.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pataki József
NÓGRÁD
1966 MÁJ 21

1021

Palócföld-est

Palócföld-estet rendeznek május 22-én Mohorán. Ez alkalomra nemcsak a Nógrád megyei irodalmi és képzőművészeti antológia szerkesztői, illetve munkatársai látogatnak el a községbe, hanem a megye zenei életének és képzőművészetének képviselői is. A komplex ismeretterjesztési formán belül gazdag irodalmi műsort állítanak összse, amelyen szerepelnek a Palócföld írói, illetve a Nagybátonyi Irodalmi Színpad tagjai. Ezt követően rövid zenei bemutató lesz, illetve megnyitják Pataki József festőművész kamarakiállítását. Hasonló rendezvényeket a megye több községében is terveznek a jövőben.

Pataki Jenő

Rajz /kézi./

Északmagyarország 1967. febr. 26. 6. l.

Patak József

Kiállítás az EBIG
Művelődési Központban

Magyar Nemzet 1984. IV. 25.

MDK

Pataki Jánosné, hímzőasszony, népművész

A nemrég elhúnyt Csukai József „írásszony" Lánya.

– : Matyóországi politechnika 3

ESTI HIRLAP Bp. 1969. febr. 19.

Pataki János cukrasza

„Rukorica Jancsi"

Észak-Magyarország 1972/67 7 old.

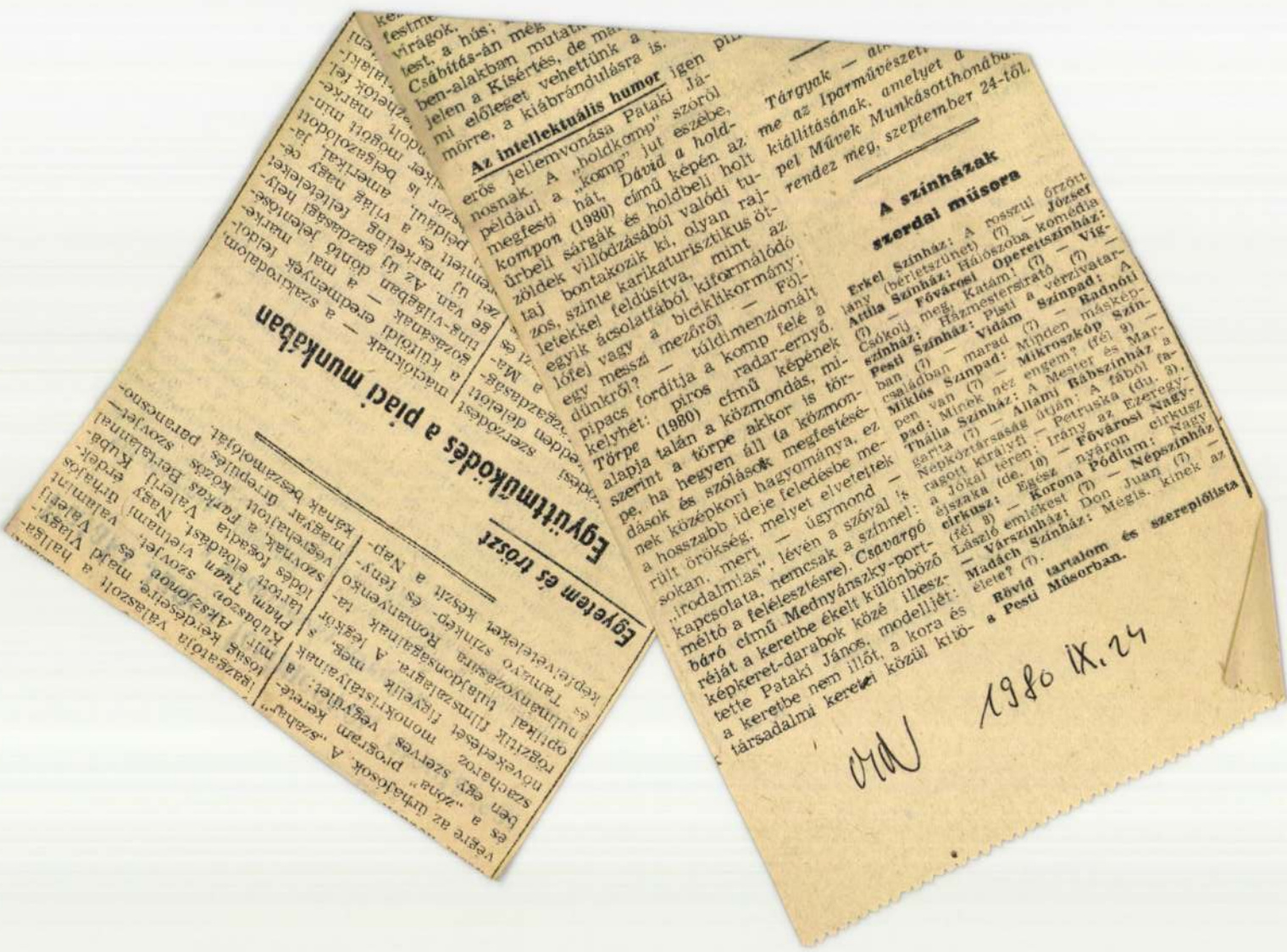

Az intellektuális humor

A színházak szerdai műsora

Együttműködés a piaci munkában

Egyetem és iroszt

1980 IX. 24

Pataki János festményei, montázsai

a Mednyánszky teremben

Vidámabbnak látszanak a rőt a többszörös és mégis megMednyánszky terem üvegfalán repedt rámák közé helyezéssel át *Pataki* János képei, mint is jellemezte. A Mednyánszky-arckép már amilyenek a valóságban; groteszkebbek. A messziről telten harzelről fényarabbak, grotesz- átvezet a hátsó kis terembe, sogó színek is ezer meglepő ahol a festészet kereteit feszemű árnyalatra bomlanak, getők kísérleteinek néhány kiérmű a festmények elé lépünk. mihelyt lelt darabját is bemutatja a

A legkorábbi 1975-ös keltemű művész *Porcelán szerelem* cízésű, a *Szilveszter*, melyen a mű emberpár-festményének mai hangjára; áradni lehet a peremét rózsás és egyéb pormai hang — ha hinni lehet a csésze-bögre-töredékek állításnak — az utolsó két év- díszítik — s utalnak egyben az ben kezdett szelesen. *Artisták* érzelmek múlandóságára, feléés *mániákusok* (1979) című ké- selnek szinte a kép témájával, pén a szellemes és inkább csak miközben belé-mellé is olvadjelzésszerű, mégis erőteljes ponált *object* (találó tárgy") kontúrozás gyermekrajzi ihle- nak. *Gyermekjátékokból* kóstésére vall, de elkomorító szür- című ké- *Alfa Rómeók és Béta Júliák* kékeken futnak át ezek — vicc. a vonalak, ami már önmagában ellentmondás. Ellen-színek

Új kifejezési formák iránti tanúskodnak fotó- montázsai. A repülőkkel kapcsolatos sorozatát még csak közérdekűnek. eléggé átalakított, kéérezzük. Szórakoztatóak a peslap-címoldalai; arcok helyébe csempészett arcok, elcsérült fejek végtelen variációin mosolygunk. Bár ezek közül kevesebb több lett volna; nem egyet vélünk esetlegesnek; kéveredik a mélyebb gondolat a

Ember Mária

K. G.

...ipart. Tudni meg ...alkotóban elősegíti ...munka a jövőben ...szerződe ...is. Úgy ...különböző ...Szükségünk ...sában legyenek ...diszkutálás ...kelésében, ...nyelvű ...juk. ...Vállalat ...Cse-

1021 Janos Pataki

BIURO WYCINKÓW PRASOWYCH

Prasowe
Wydawnictwo
Dokumentacyjne
RSW „P-K-R"

Warszawa
Pl. Starynkiewicza 7
Tel. 28-59-59

NASZA TRYBUNA
W
00-[illegible] WARSZAWA
ul. [illegible]olna Nr 61
wydanie .....
Nr 37 z dn. 16-02-77

Węgierska sztuka współczesna

15 lutego w sali im. F. Dzierżyńskiego Pałacu Kultury i Nauki otwarto wystawę malarstwa, grafiki i rzeźby węgierskiej. Przybyli m. in. prezydent M. St. Warszawy – **Jerzy Majewski**, sekretarz KW PZPR – **Jolanta Matuszewicz** oraz attache kulturalny ambasady WRL – **Janos Pataki**. Gości powitał wiceprezydent – **Stanisław Bielecki**. Otwarcia wystawy dokonał wiceprzewodniczący Miejskiej Rady Narodowej Budapesztu – **Lajos Farkaszinszky**.

Ekspozycja składa się ze 106 obrazów oraz 29 rzeźb. Szczególnie ciekawe są prace malarzy i grafików: Jana Barcsaya, Beli Czóbela, Lili Orszag i Beli Kondora, a także rzeźbiarzy: Istvana Kissa, Jozsefa Somogyi, Imra Vargi.

Wystawa czynna jest w godzinach 10–19, do dnia 28 lutego włącznie. (t.)

Fot. J. Dobrydnio

Pataki János festőművész

Tiszaszederkényben a néradó ünnepségen – a művelődési ház Derkovits Gyula nevét verzi fel – leleplezik Pataki János Derkovits portréját és a reliefet. (említve)

Borsodi Vegyész, 1969. márc. 6.

Pataki János képzőművész

Tiszadrzederkényben, a művelődési központ olvasótermében leplezték le Derkovits Gyula diófából készült szobrát és a művelődési ház bejáratánál elhelyezett Derkovits-reliefet, Pataki János alkotásait, melyet a névadóra készített.

Borsodi Vegyész, 1969. márc. 13.

Pataki János

A tárlaton bemutatott műve:
„Corola", olaj, 100 x 70 cm.

Kovács Béla: Miskolci téli tárlat '70.

Miskolc, 1970.

Dataki János

„Égő virágzás" sorozat

Természet tus, ceruza 38x45,8

XII. Szegedi Nyári Tárlat

Pataki János

festőművész kiállításait, május 12-én Leninvárosban, a Derkovits Gyula Művelődési Központban Dr. Fleischer György nyitja meg.

Szovjet-Magyarország 1973/106 7 old.

Pataki János 8

Az elmúlt néhány évben sok művészi vajúdáson esett át. Öröm látni mostani tárlatát, amely azt bizonyítja: az önmagával vívott küzdelem nem volt hiábavaló, az elmúlt évek igen jelentős előbbrelépést hoztak alkotóművészetében.

(benedek) Pataki János képei között.

Észak-Magyarország 1973/116 4 old.

Pataki János 7

Képeinek többségén most is ott van a kombinát, a város, de kevésbé direkt módon, közvetettebb, úgyanakkor legalább annyira erőteljes megfogalmazásban. A kiállításnak jó a fogadtatása. Nemcsak a látogatottság bizonyítja ezt, hanem a jó néhány kép melle tett cédula is, amely közli, hogy a képet megvásárolták.

(benédek) Pataki János képei között.

Észak-Magyarország 1973/116 4 old.

Pataki János 6

Pataki igen kevés rajzzal, élénk, megragadó szinfoltokba fogalmazva, rappant megkapó módon tudja lábbatni a Tisza vidékét, a már múltat jelentő tanyát, a hangulatos falusi lámpavilágot, s ugyanakkor - hasonló nüvészi átfogalmazásban - tudja megmutatni a gyár fényeit, vagy akár az új város szerelmeseit.

(benedek) Pataki János képei között.

Észak-Magyarország 1973/116 4 old.

Pataki János 5

Negyvennél több festmény sorakozik most a falakon és és vall alkotójának élményeiről. Arról hogy Pataki most mikent látja környezetét, a várost, a világot. Mit tart abból legfontosabbnak, kiemelkedőnek, másokkal is látatandónak. Így kiegyensúlyozottabb megnyugodtabb festőművész munkait szemlélhetjük. (benedek) Pataki János képei között.

Észak-Magyarország 1973/116 4 old.

Pataki János 4

Míg korábbi képein nem volt ritka a közvetlen környezet meglehetősen direkt eszközökkel láttatása, a város és az üzemek fejlődő életének szinte naprakész nyomon követése, és egyéb témáju munkái között - legalábbis a négy év előtti tárlat tükrében - ez volt a domináns elem. Most a Leninváros és környéke adta élmények átfogalmazottabb, stilizáltabb megjelenítésével találkozunk.

(benedek) Pataki János képei között

Észak-Magyarország 1973/116 4 old.

Pataki János 3

Mint képzőművészeti szakkört vezető
művésznek, és mint alkotónak egyaránt
része van a város mai képzőművészeti
kultúrájában, kultúráltságában. A vá-
ros és környéke, a vegyikombinát és más üze-
mek fejlődése, növekedése, egy új munka-
és lakóközösség kialakulása a korábbi é-
vekben igen nagy hatással voltak Patakira,
és sok tekintetben meghatározták munkás-
ságát is.
(benedek) Pataki János képei között

Észak-Magyarország 1973/116 4 old

Pataki János 2

Aki látta a korábbi tárlatot is, akaratlanul is összeveti a két anyagot. És ez az összehasonlítás feltétlenül a mostani bemutatkozás javára dől el. Pataki János régóta él Leninvárosban. Együtt élte át a törzslakossággal a város növekedését, tanúja, részese fejlődésének, szépülésének, kulturálódásának.

(benedek) Pataki János képei között.

Észak-Magyarország 1973/116 4 old.

Pataki János 1

Egy hét alatt igen sokan keresték fel eddig Leninvárosban, a Derkovits Gyula Művelődési Központban a városban élő Pataki János festőművész kiállítását. Legutóbb négy évvel ezelőtt mutatta be munkáit ugyanebben a teremben, most legujabb két-három évének terméséből válogatott.

(benedek) Pataki János képei között.

Észak-Magyarország 1973/116 4 old.

Pataki János 2

A művészek ilyen irányú törekvéseit a tanács úgy támogatja, hogy a kiállitáson bemutatott festményekből és grafikákból az évvégéig mintegy 100 ezer forint értékben vásárol. Az első ilyen helyi kiállitások a borsodszíráki Bartók Béla Tsz-ben, Tokajban és Leninvárosban Mazzaroff Miklós, Kunt Ernő és Pataki János festőművészek munkáiból nyiltak meg.

Képvásárlás százezerért

Észak-Magyarország 1973/120 1 old.

Pataki János 1

A Borsodban élő és alkotó képzőművészek, valamint az üzemek és termelőszövetkezetek kapcsolatának erősítésére igen helyes kezdeményezést valósított meg a tanács művelődésügyi osztálya. Kérésükre az idén 12 képzőművész több mint 50 településen, üzemben és termelőszövetkezetben rendez önálló kiállítást új alkotásaikból. Ezeken a helyeken a művészek tárlatvezetéseket és ismeretterjesztő beszélgetéseket tartanak.

Képvásárlás százezerért

Észak-Magyarország 1973/120 1 old.

Patalki János festőművész

Márc. 10.-én nyitja meg Gróh János szobrászművész emlékkiállítását a Magyar Nemzeti Galériában.

Meglivó

1943. márc. 10.

Pataki János.

Turnázai szerepeltek az Észak-Magyarországi ~~művészek~~ festő és grafikusművészek kiállításán.

Papp Lajos: Rajzok Észak-Magyarországi művészek kiállítása a miskolci galériában.

Északmagyarország, 1971. máj. 12.

Pataki János

"Lenonváros" c. képét bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. jan. 8.
XVI. évf. 2. sz. 4. lap

Patari János

Kapuban, cer, tus, 10,5×8
Vinágrás, —"—, —"—
Elátrozott, —"—, 10,5×8

Rajzok É-magyarországi festi és grafikus
műrészek rajzkiállítása a Miskolci
Egyetemen

Pataki János

"A menyasszony álma" c. képét hozza a lap cimlapján.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. márc. 4.
XVI. évf. 1o. sz. cimlap.

Patalki János

Csoda olaj 100×70

Miskolci Téli Tárlat 1970

Pataki János

rejza a 6. oldalon

Erzsébetmagyarország 1971 március 7

Pataki János

A „Tiszapalkonyai Hóczónni" c.
rajza a 12. oldala.

Napjaink 1967 augusztus 1

Patari János

„Megoető" c. tusrajza az

1. oldalon

Napjáink 1968 március 1

Pataki János

rajzai szerepelnek az

Érsek-Magyarországi művészek

kiállításán a miskolci galériában

Érsekmagyarország 1971 május 12

4. old.

Pataki János festőművész

Kiállítása nyílt a

Gárdonyi Géza Művelődési Házban

Északmagyarország 1971 április 27

7. old.

Pataki János

Rézkarca a 10. oldalon

„Tiszaszederlény-Újváros"

Napjaink 1967 május 1

Pataki János

„Idős férfi" c rajza
a t. oldalon

Nappaink 1967 március 1

Patkó János

Tiszai ballada, olaj, 68×67 cm

Miskolci Téli Tárlat, 1974.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1972 JUN 4

Patocki Gabor

/1021 Lenin

Pataki János

dec.15.

PATAKI JÁNOS festőművész kiállítása tegnap a szegedi Bartók Béla Művelődési Központban megnyílt. A Leninvárosban élő alkotóművész már több hazai és külföldi tárlaton bemutatkozott, szülővárosában, Szegeden ez az első egyéni kiállítása.

Magyar Hirlap 1975/326/1o

Pataki János

Mezőcsáton, a művelődési házba Pataki János vezet képzőművész kört.

Napjaink, 1976. máj.

Pataki János

Leninvárosban szombaton nyílt meg a Borsod megyei képzőművészeti kiállítás, melyen a művész „November 7. emlékére" c. festménye. (említve)

(benedek): Tárlat Leninvárosban.

Észak-Magyarország, 1975. nov. 28.

PATAKY JÁNOS festő
Szeged, 1933

Művészi fejlődésére Bernáth Aurél és Ruzicskay György gyakorolt jelentékenyebb hatást. 1955 óta jelentkezik munkáival a közönség előtt, csoportos bemutatók mellett 1965-ben Miskolcon, 1967-ben Salgótarjánban rendezett önálló kiállításokat. - Művészi törekvéseiben az ember lelkivilágának drámai erejű, expresszív megjelenítését tartja fontosnak; problematikáihoz sajátos karakterű, elvont festői nyelvet kísérletezett ki.

Művészéletrajzok 1975

Pataky János

Juszajza „Tiszaszederkény, Kyvázos"

a 12. oldalon

Napjaink 1967 április 4

Pataky János

rejta a 6. oldalon

Napjaink 197o október

Pataki János

Gyermekét karján tartó anyát ábrázoló, -cim nélküli- rajzát bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. szept. 25.
XV. évf. 39. sz. 4. lap.

Pataki János

"A szépség köszöntése" c. képét a cimlapon bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. juli. 29.
XVI. évf. 31. sz. cimlap.

Pataki János

Emlékünnepséggel és Pataki János festőművész kiállításával köszöntötték a Nagy Oktoberi Szocialista Forradalom évfordulóját Leninvaros-Óvárosban.

Észak-Magyarország 1973/263 7 old.

Patakai János

A Derkovits Gyula Művelődési Központ képzőművész körének vezetője, és maga is kiállít a karácsonyi, amelyet a Művelődési Intézmény támogatásával rendeznek november második felében. Leninváros-ban.

A mester és tanítványai.

Szabad Magyarország 1973/283 4 old.

Pałaki Józsefné, népi iparművesi

L. Kertész Ishámé

6

-: Gazdag kézimunka – kiállítás Mezőkövesden

Népszabadság, Bp. 1980 aug. 10

Patakí József, festőművész

Salgótarjánban 1966-ban nyílt meg a Képcsarnok Vállalat 20. sz. fiókja, melyben évente átlagosan négy képzőművészeti kiállítást rendeznek. (Itt volt tárlata Iványi Ödönnek, Patakí Józsefnek (aki jelenleg Budapesten él) és még több művésznek.

T.E.: Élet – közművelődési szemlével.
Nógrád, 1980. jan. 31.

Pataki Jánosné, népi iparművész

a Mezőkövesdi Művelődési Központban rendezték meg már a 14.-ik alkalommal az országos hímző pályázatra beérkezett munkák kiállítását.
Kiss Jankó Bori-művé díjjal jutalmazták Pataki Jánosné és Verspréni Józsefné népi iparművész műveit.

TV-Híradó 2. műsor.

1980. VIII. 9. TV. 20.55 /Kiné/

Pataki Jánosné, népi iparművész

a Borsod megyei Tanács művelődési osztálya az idén hirdette meg a 14. országos Kisjankó Bori emlékpályázatot. Az eredményhirdetés Mezőkövesden zajlott le. – Veszprémi József né népi iparművész Sárvárról, rábaközi fehér falifutójáért, – valamint Pataki Jánosné matyó garnitúrájáért kapott Kisjankó Bori-díjat.
Patakiné a Mezőkövesdi Népművészeti Szövetkezet dolgozója.

1980. VIII. 9. 12,00 /N/.

Patalki János, festőművész

Kortárs magyar festőművészek munkáiból rendez bemutatót a Képcsarnok, jún. 12-19-ig, a Csontváry teremben.

a kiválasztott festőművészek között van a művész is, kinek műve szerepel a tárlaton.

Tízennyolc festő alkotása a Csontváry Teremben.

Testi Műsor, 1980. jún. 18. 66. old.

Pataki János: Virágzik Csobánka, olaj, vászon, 70×100 cm

Pataki János

Virágzik Csobánka

Kerékgyártó István: Festészet, mükereskedelem, mecenatura.
MŰVÉSZET, 1979. november - 8. lap

Pataki János

A müvész "Csobánká"-ja 9.000.- Ft.-ért "virágzik". A kép szinvilága friss és derüs. Az egész mü azonban elsietetten odavetett és felemás: aprólékos rajzosság és oldott folthatás, naturálisan megfestett virágok, tiszta dekorativ foltok és impesszionisztikusan oldott felületek váltakoznak kuszán, egymás mellett.

Kerékgyártó István: Festészet, mükereskedelem, mecenatura.
MŰVÉSZET, 1979. november - 8. lap.

ilyestajta asszociatív törekvést se nagyon találni a műben. Tekintsük akkor teljesen elvont formáknak a kép motívumait. Kifejeznek-e valamiféle törvényszerűséget? Ütközést, harmóniát, disszonanciát? Igazán sem ezt, sem azt. Az egyes formák esetlegesek, kapcsolódásuk véletlenszerű. Értelmetlenül, önkényesen kerültek egymás mellé. Olyan ez a kép, mintha tanulmány lenne egy később elkészítendő festményhez.

Önkényes, véletlenszerű *Gerzson Pál Nap* című, Kandinszkij és Klee megemésztetlen hatását tükröző festménye is (12 217 Ft). A kép bal felső sarkától előbb függőlegesen, majd rézsútosan haladó, a festmény jobb alsó sakáig húzódó vonal kimetsz a térből egy barnával, naranccsal, lilával és sötétbarnával színezett darabot. Ez a rész – mivel a kép többi része világosabb, levegősebb színekkel festett – óhatatlanul naturális képzettársítást kelt. Az a benyomásunk támad, mintha egy pamlagszerű alakzatra egy vörös gombolyagot vagy inkább egy meggyszínű marcipánt, egy sajtdarabra emlékeztető kerek formát, s valamiféle, egyik oldalán hegyes tüskékben végződő növényt vagy termést raktak volna le. A lebegő sárga kör a művész útbaigazítása szerint Nap kellene hogy legyen, a kisebb és a nagyobb fekete kör alakú folttal azonban egy kis Mackó Muki fejet asszociáltat: a kisebb pont a szemet, a nagyobb pedig a medvebocs orrát. Hogy a Nap alias mackófejet részlegesen takaró téglalap és négyzet alakú formákkal mit akart kifejezni a művész, azt ő tudja leginkább. Egy elvont, sűrített fogalmazású képen a visszatárgyiasulások nem lehetnek véletlenszerűek, naturalisztikus arányúak, karikaturisztikusak. Az elvont forma felkelthet tárgyi asszociációkat, de csak a mondanivaló irányába hatókat, s magának a formának rendelkeznie kell a nonfiguratívból a figuratívba való átcsapás, a figuratívból a nonfiguratívba való visszaalakulás dialektikus létezési módjával. A kisebb és a nagyobb kör alakú folt alkalmazását Gerzson valószínűleg Kandinszkijtől kölcsönözte, anélkül, hogy

Pataki János, festőművész

Pataki János: Virágzik Csobánka, olaj, vászon, 70×100 cm

12 A TÁMOGATÁS MÉRLEGE

Kd. Művészet, Budapest, 1979. Nov.

Pataki János

A Csók Galéria terem jellegét zömmel felszines, lélektelenül festett sablonos képek adták meg.

Kerékgyártó István: Festészet: műkereskedelem, mecenatura.
MŰVÉSZET, 1979. november - 8.lap

Pataki János, [ ]

□ PATAKI JÁNOS kiállítását dr. Fedor József főorvos nyitotta meg a Tanács körúti Mednyánszky-teremben.

—: Pataki János

2.

Esti Hírlap, Bp. 1980. szept. 13.

Pataki János

A Csók Galéria terem jellegét zömmel felszínes, lélektelenül festett sablonos képek adták meg.

Kerékgyártó István: Festészet: műkereskedelem, mecenatura.
MŰVÉSZET, 1979. november - 8.lap

Patakí János

Utirajzok Oaxacából, cer. vázl.

MDK

Pataki János

Utirajzok Ösküről, cer. vázl.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.1960.nov.

MDK

Pataki János

Pusztulás, o.

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

MDK

Pataki János, Miskolc

Mult és jelen, szén

6. Miskolci orsz, képzőm. Mxx kiáll. Herman O.
Muz. 196o.

MDK

Pataky János, korongos

1895- tól a Zsolnay gyár dolgozója volt összesen 43 évig.

Nikelszky Géza: A Zsolnay gyár művészei és kivitelezői. Pécs. 1949.ápr.12.

Pataky János MDK

korongos

a Zsolnay-gyár művészeti munkáiban közreműködött 1895-1928.

69.o.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete. Pécs. 1959.

Pátray Pál

Munkácsy - szobra Kazincbarcikán kerül felállításra.

Nógrád 1965. aug. 15.

Patari János

Szeptemberben kiállítása lesz Miskolcon.

Észak-Magyarország 1965. jul. 14.

MDK

Pataki János

Ketten /Anyaság/, of.

Tiszai homokszállitók, of.

7. miskolci o.képzőm. kiáll. 1962. nov.
Herman O. Muz.

Pataki János MDK

Mult és jelen,

Mücsarnok 1960. VIII.Magy. Képzőm. Kiáll.

M & K.

Pataki János

Kiállítási kis

Szocialista Művészetért

1968 okt.

Pataki János

Zajta a 9. oldalon

Érsekvizsgaonszéj 1870 november 29

Pataki János

„Kompozíció”,

mivel a 6. oldalon

Érsekmegyarország 1970 október 25

Pataki János

Elátkozott, cenzura, tus

Rajzok
Miskolci Galéria

Pataki János festő

A miskolci Gárdonyi Művelődési Házban kiállítása nyílt

Kiállítási kalendárium

Szocialista Művészetért 1971 VI.

Pataki János festő

A Gárdonyi Géza Művelődési Házban kiállítása nyílt

Északmagyarország 1971 IV. 25

Patakí János festő

A gárdonyi géza művelődési
Házban kiállítása nyílt

Észak magyarország 1971 IV. 24

Pataki János

Szerepel az „Egervár 71" c. táslaton

T. A.: Ujitók, itteresők Egervárou

Zalai Hirlap 1941 VI. 13

Patoki János

Kapuban, cenzor

Virágrás

Rajzok

Miskolci Galéria

Patakó János
grafikus

M.D.K

„Férjek"

Élet és Irodalom, 1968. febr. 24 - 1 lap.

Pataki János, festő grafikus

MDK

Tiszaszederkényi festőművész. Jelenleg 20 grafikája van kiállítva Miskolcon a selyemréti libresszóban.

G. M.: Libresszó a Selyemréten

9

Népszabadság, Bp, 1967. nov. 28 [Vidéki]

Pataki János festő

A tiszaszederkényi városi művelődési Házban
kiállítása nyílt

Szocialista művészetért 1969 I. n.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki Tolnos

BORSODI
VEGYÉSZ
1969 MÁJ 22

Pataki János festőművész kiállítása

1021

A Derkovits Gyula Művelődési Központ, a városi tanács és a művészbarátok köre rendezésében — május 20-án, kedden — Tiszaszederkényben megnyílt Pataki János festőművész kiállítása. Az ünnepségen dr. Kovács Albert, a Tiszaszederkényi városi Tanács vb-elnöke méltatta a művész munkásságát. Az ismert nevű festőművész gazdag munkásságának válogatott anyagát láthatta az ünnepélyes megnyitó közönsége.

Pataki János gyűjteményes kiállítását május 30-ig tekinthetik meg a látogatók.

adata. De csak látszatra. Mert amit csinál, fontos része, elengedhetetlen tartozéka a gyár egészének. Sok minden állhat, vagy bukhat azon: Illés bácsi és a hozzá beosztott segédmunkás Amaszta János, hogyan látja el feladatát.

A szelepek orvosa ő, szakavatott mestere, tudós munkása. Túlzottnak tűnhet e néhány jelző, de csak addig, amíg nem tudjuk, hogy ha egy szelep nem szuperál az előírásoknak megfelelően, egy egész berendezés, vagy technológiai rendszer látja a

A GYÁR dudája kásként

Pataki János

7

1021

Három kép az ünneplő Szederkényből

Tiszaszederkényben, mint pénteken már hírt adtunk róla, megkezdődtek a II. tiszaszederkényi művelődési hetek rendezvényei. Ennek első eseménye volt a Derkovits-emlékünnepség, illetve az, hogy Derkovits Gyuláról nevezték el a város művelődési központját. Korábbi beszámolónkat most három képpel egészítjük ki.

Közvetlenül a szobor leleplezése után igen sokan nézték nagy érdeklődéssel Derkovits Gyula szobrát, amelyet Pataki János készített diófából. A felső képünkön látható szobor a művelődési központ félemeleti olvasójában kapott helyet, míg az ugyancsak Pataki János alkotta Derkovits-relief, amelyet a művész gránitból faragott ki, az épület külső falán, a főbejárat mellett figyelmezteti a belépőt a névadóra (Oldalsó képünk.)

Ugyancsak Derkovits emlékének áldozott a művelődési központ az emlékkiállítás megrendezésével, amikor a Magyar Nemzeti Galéria állományából mintegy 30 Derko-

MDK

Pataki János, [képzőművész]
szobrász

Tiszaszederkényi képzőművész.
Derkovits mellszobrát faragta
ki diófából. Műve és egy relief
még a tiszaszederkényi művelődési
házat ékesíti.

– : Derkovits Gyuláról nevezték el a tiszaszeder-
kényi művelődési házat 9

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1969. márc. 7. [Vidéki

Pataki János

Múlt és jelen c. képe a VIII.
Magyar képzőművészeti kiállításon.

Északmagyarország 1960. ápr. 29. 5.l.

Pataki János

„Múlt és jelen" /szénrajz/ c.
lapja a VI. országos kiállításon
Miskolcon.

Hajdu Béla: A VI. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás
Északmagyarország 1960. dec. 18. 4.l.

Pataki János

„Fények, árnyak" - esti bányatelepet ábrázoló képe az V. miskolci országos képzőművészeti kiállításon.

Hajdu Béla: Az V. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás
Északmagyarország 1959. okt. 31. 5.l.

Pataki János
festőművén

miniatúráiból kiállítás nyílt Miskolcon, a Műegyetem kollégiumában.

(bm) Két tárlat a műegyetemen.
Ékokmagyarország 1968 máj. 20. 12.

Pataky János

„Harmónia – 1967" Rajz. Repr.

Énekmondó 1967 nov. 17. 6.

Pataki János
tetős

A tiszaszederkényi képrőmúvészkör vezetője

Énakmagyarország 1968 jún. 26. 6.

Patakí János

Märe Repó

Énekmagyarország 1967-jül. 9. 7. old.

Patahi János

Rajza repr.

Énakmarosnay 1967. jál. 23. 7 ótól.

Pataki János

„Új generáció" Repr.

Északmagyarország 1968 febr. 4. 6.

Pataki János

K. Kő

„A Tiszai Vegyikombinát" Repü

Északmagyarország 1969 VI 15-6.

Pataki János

„Lady Mary" Nepr.

Északmagyarország 1969 XI. 30. 6.

Pataki János

fs. tő

Műve Repr.

Érzékmegnevezés 1970 jan. 1. 4.

Pataki János

kstő

„Újvárs felé" Repr.

Kiállítása készül a Tiszaszederkényben.

Pataki János kiállítása Tiszaszederkényben

Északmagyarország 1969 V. 18.7.

Pataki János

„Carola." Repr.

Ésrakmagyarország 1969 V. 1.6.

Pataki János

Szerepel a Mintaki Téli Tárlatom

Láttuk, hallottuk ...
Petőfi Rádió
1970 XII. 11

MDK

Pataki János
festm.:
Ketten / Anyaság/ olaj 21x33
Tiszai homokszállitók / vazlat/ olaj 50x70

Hetedik Miskolci Országos Képzőművészeti
Kiáll.Herman Ottó Múzeum.1962.Nov.Kat.

M.D.L.

Pataky János
festő

A salgó tanjani képcsarnokban
volt tárlata.

—: Kiállítások
Művészet, 1967. április - 47 kap

Pataki János

Derkovits szobrát és reliefjét
avatták Tiszaszederkényben.

Névadés és szobrávatás
Északmagyarország 1969 márc. 7. 1.

Patakí János
festő

Tiszanederkényben mutatkozott be mű-
veivel.

Munkái: „Pusztulás", „Képkomponá-
lás", „A fájdalom és öröm két lapja".

Benedek: Két tárlat a megyében
Északmagyarország 1969 V. 28. 4

Pataky János

A miskolci képcsarnok Szőnyi István termében kiállítása: Kiemelludik: Néger madonna, Szerelmeskvél, Álomvirágok, Anyaság, Tények árnyak, Olvasó fiu

– benedek – Pataky János képei között
Északmagyarország 1965. szept. 9. 4. l.

Pataki János

Tusnajża - Házsor

/repr./

Északmagyarország 1967. jun. 18. 7. l.

Patalai János

Tiszaszederkényi szakkör vezető mestere. Kiállítás az áruházban 1966. a nőnapok alkotásaiból".

(benedek) A szakkör meg a mestere

Északmagyarország 1966. szept. 4 6.1.

MDK

Pataki János

Pusztulás, o.

3. Észak-magyarországi területi képzőm. kiáll. 1967. Salgótarján, Eger, Miskolc, Sátoraljaújhely

MDK

Pataki János, [festő]

A tiszaszederkényi képzőművész-
nakkört vezeti.

—: A legmodernebb kísváros képzőművé-
neti körében 7

Népszabadság, Bp. 1968. jún. 7.

Pataki János

Képekkel szerepel az egervári
művésztelep táslatán

Sz. L.: Egervár 169

Zalai Hírlap 1969 VI. 15

Pataki János
festő

M.D.K

Munkáit perit án fogalmazás,
azádó mesélő ke do jellemzi.
Bemutatott művei: „Távoli csillagok" „Kunok földjén" „Szatirok".

Barbás György: Első bemutatkozás
Művészet, 1969. junius – 42 lap.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BORSODI
VEGYÉSZ

1021

Pataki János

A kiállítás bezárta kapuit

Tizenegy napig tartott nyitva Tiszaszederkényben Pataki János festőművész kiállítása, amely már a megnyitás napján több száz érdeklődőt vonzott. Több ezren tekintették meg a művész alkotásait. Pataki János számára jelentős sikernek számít, hogy a Tiszai Vegyikombinát első számú vezetői — a kiállítás megtekintése után —, mintegy 20 ezer forint értékű festményt és grafikát vásároltak a művésztől.

ell

ká

és a gyár

ünnepén

gácsok

MDK

Pataki Jánosné

mezőkövesdi ~~Kalocsai~~ népművész

Anyja:Csuhai Józsefné ~~leányaxx~~ legöregebb kövesdi Népművész.

16 éves leányát Pataki Marikát /gimn tanulo/ szintén előterjesztik a népművész cimre.

---:"Népművészcsalád" Mezőkövesden.

Északmagyarország. 1957. aug. 2.

MDK

Patak Joachim [munkás-festő]

(A szalonki munkás-szakkörben fest.)
Akkor kiszabadult az internálásból, építkezésekhez állt be. A felszabadulás után [redacted] több mint építkezésen dolgozott; most a városnak dolgozik.

Fedor Ágnes: Színek a Tiszaparton.
Nők Lapja, Bp. 1955. augusztus 25. [8-9.l.]

MDK

Pataki Joachim [munkás-festő]

Építőmester; a szolnoki munkás-szakkörben festi. Már iskolás korában szívesen rajzolt. Aztán kimaradt az iskolából és kulikos lett a vasútnál. Harcolt az első világháborúban, aztán belépett a Vörös Hadseregbe. Ezért fel akarták akasztani, majd internálták.

Fedor Ágnes: Színek a tűzraparton.
Nők Lapja, Bp. 1955. augusztus 25. [8-9. l.]

Pataki János

menyezetfestő antalos

1763 (?)

az ákosi (Szabolcs elött vm) ~~templom~~ templom fa-menyezete.

l.

Arch. Ért. 1864.

IV. k. III. f. 158. l.

127799. szám.

A pannonhalmi

tek.. Bizottságnak hivata

Budapest, 191

A minisz

miniszter

Pataki János

Kardcsiszár

1611. Karsa

l'Arch. Ert

1911. 383. l.

Nemzeti Legitimista Néppárt
V., Bálvány-u. 5.
Telefon: 883-37, 883-68.

Kedves Barátom!

Többször és nyiltan szálltam szem
mely a mai veszedelmes külpolitikai h
vezetett. Nem sikerült. Ezért még a kép
pártjából.

Az ország sorsáért való mélységes
kapcsolatom arra kötelez, hogy tovább ki
érdekeit, a polgárság nyugalmát és a gaz

Én tehát felveszem a harcot, ar
ki az országot a mai szörnyű helyzetéből

kibontom a legitimizm

„Istenért, Ki

Pataky János MDK

A Zsolnay-gyár korongosa

Szül: Pécs 1882.

A gyárba belépett: 1895-1921

27.o. és 74 o. 14. jegyz.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete. Pécs. 1959.

Pataki István

Könyvkötő

Közlezrkiáll

1424

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Pataki István

ács

1639. Wagybánya

46. l.

Bal Hel 124. l.

Századok 1889.

699. l.

Pataki István

ács

1646, 1649, 1653, 1660

Kolozsvár

Bal Hel 125. l.

Oslo Mens

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1964 JUL 20

ESTI HIRLAP

Pataki István

JÓZSEF ATTILA bronzszobrát felállítják a szegedi egyetem parkjában. A szobor Pataki István alkotása.

Pataki István, szobrász MDH

József Attiláról készült bronz-szobrát szegeden az egyetem parkjában állítják fel.

– Hír 6

ESTI HIRLAP, Bp. 1964. júl. 20.

Pataki István

ötv.

Kőmagy ötvj. 1889. sz.

Mihalik Sándor: A rimaszombati ötvöscéh.
Bpest. 1919. 91. l.

Pataki István, ötvös 1633-34-ben Rimaszombatban.

Pataki István

ötvös Rimaszombat

1633 – 1634

Kőmagyotvj. 3/4 l

Pataki István, MDK

ácsmester

Szatmári Márton ácsmesterrel Aranyosmegyére megy azzal a megbizással, hogy az ottani vártornyot megnézvén a nagybányai kis , vagy "vigyázó" tornyot annak mintájára épithessék.
1639.febr.9.

573.o.

Szász Károly: Adatok a nagybányai képiró, kő- és fafaragók történetéhez.
KlemenEml. 566-576.o.

Pataki Imre

Kecskeméti najztanáv. A Pusztaszeri Árpádhalmon felállítandó emlékoszlopról készített rajzot és a relifekről gipszmintát. (említve)

Pusztaszeri emlékoszlop.
Pestmegyei Hírlap. Kecskemét. 1898.
felmár 12. 2. lap.

M.D.K.

Pataki Imre rajztanár

"Arany János mellszobrát készité el féléletnagyságban"-irja a lap az "Ujdonságok" c. rovatában.

Egyetértés, Bp. 1874. dec. 8. I. évf. 2o8. sz. 1o73. lap

Pataky Kálmán, művészettörténész

Tendenciák az elmúlt 40 év képzőművészetében.

Műcsarnok - kamaraterem.

1985. ápr. 12. péntek, 16.00

Az Európai Iskola.

Előadó: Pataky Kálmán.

Műcsarnok és Kamaraterem,
1985. április.

Pataky Imre

Hobrász

mustern 400 ft

osztrády

Vas. Vys 1870. 421 e

Pátaky Imre
raptárai

Kecskemét

irod. esetleg. lásd

vas. nyp 1892. 365. l

Hallstatti vagy nyíri Kultúrához nehány
szó V. 165–168.

Pataky Imre

1909; téli

Kiall. Nemzeti Szalonban

Esős idő, olajf. 80 k.

Halászkunyhó, olajf.

200 k.

Lh. 1904. III/15.

73d

904 Lh. II.

Pataky Imre

rajztanár

A Kecskeméti ipar egylet által 1872. ben rendezett kiállitáson Pataky Imre Kecskeméti rajztanár burongó cigányt ábrázoló kis szobormüvét dicsérik.

~~Ez~~ Muzeumok, régészeti egyletek kiállitások. Arch. Ert. 1872. VII. 14. l.

Cseh Központi Könyvtár III. 226.

Pataky Imre

Maler und Bildhauer, geb. 29. Nov 1850 in Magyaróvár, gest. 2. Apr. 1910., absolvierte die Kunststudien in Wien und München und wirkte dann bis zu seinem Tode als Zeichnenprofessor. Das Landnahme-Denkmal in Pusztaszer wurde nach seinen Entwürfen errichtet.

Kruck II. 353. l.

Adós

4000.- P, azaz Négyez

pénztár Rt.-től Szombathely,

1. A kölcsönvett tőke két e

tendő.

2. A törlesztés napjáig fél

kamatrészletet nem fizetem p

visszafizetendő.

3. A kölcsönvett tőkémet,

költségeimet biztosítására zálogj

beleegyezem, hogy a zálogjogot f

pénztár Rt. Szombathely, jav

Pataky Imre

szobrász

Magyaróvárról, 1867-ben

17 éves

1867-ben iratkozott be és

1870

júl.-ig a szobrászati szakosztály hallgatója volt.

l. Fleischer Béla 73. l.

és arczélben van ábrázolva.
öndör haja hosszú, arcza és
köntöse fölött palástot visel.
. HVNGARIAE«.
3·5 cm. — Lelt. sz. 393. — Vé-
888 szeptember 13-án 200 K-án.
ber 30-án (146–888).
datok. 1894.: I. 25. *Ismeretlen*

56.

Pataky

P. 4. *Imre*, festő és szobrász, * Magyaróvár 1850 nov. 29, † Kecskemét 1910. ápr. 2. A bécsi és münchení aka-

977

démián végezte tanulmányait, azután Kecskeméten volt rajztanár. Tájképeket festett s magyar genreszobrokat készített. P. tervezte a pusztaszeri millennáris emlékművet.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Pataky Imre

Thieme Becker
XXVI. 290 l.

Lyka

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Pataky Imre

városi rajztanár

Keszkemét

l.

Közlerkiáll

272. l.

A fenti napra összehívott közgyűlést határozatlanképtelenség esetén

június hó 26-án, délután 6 órakor

a camponai ásatások bemutatásával *Nagytétényben tartjuk meg. Erre külön meghívót nem küldünk.*

Találkozás a Szent Gellért-téri HÉV. állomáson. Indulás pont 5 órakor. A közgyűlés színhelye a nagytétényi állami iskola. Az ásatásokat, részben helyszíni bemutatással ***Paulovics István*** tagtársunk ismerteti.

Az ásatások megtekintése után a nagytétényi halászcsárdában társasvacsora.

Az Elnök

Pataky Imre

Kecskemeti rajztanár
Az alábbi emlékmű (oszlop)
tervét fenti készítettes a
Gerenday A. és Fia cég ki-
vitelezte. Fenti a münchenni
képszőművészeti akadémia
szobrászati iskolájának végzett
növendéke. Ő mintázta ez
emlékoszlopra a két vezér re-
liefjét stetejére a turul ma-
darat. (Templet így valosult meg?)

Nod A pusztaszeri millenáris
emlékszobor ügye.

Különlenyomat a Pest-
megyei Hirlap 1898. okt.
30. szamából. Kecskemét
1898. 8. l. – 9. l. 27. l.
31, 32. l.

1906. V. 31.

a sárospataki ev. ref. főiskola igazgatóságának tájékozás ama feltételék felől amelyek az állami segélyhez fűződnek; a segélyezés nagysága legfeljebb 1000-2000 Kor.

(1124/905)

Palaky Imre

nobrász és festő

Kecskemét

l.

Lykakörös

123. l.

PATAKY IMRE

rajztanár emléktáblát tervezett az 1848-49-es szabadságharcban elesett kecskeméti harcosok emlékére, fehér carrarai márványból. Ma is áll.

Entz Géza - Genthon István - Szappanos Jenő: Kecskemét. Bp. 1961. Müszaki könyvkiadó. - 183 l. /Városképek - Müemlékek sorozat./ - 69-70. l.

elnök

yi Minisztérium

Budapest

Exp.

36.54

Pataky Imre festőművész
Dunarészlet Mosonynál.Vizf.
Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállitása.
1900 szeptember 16

Pataky Imre

A vándormadarak, olaj

A Nemzeti Szalon első máramarossziget kiállitása.
XXXIII. vidéki kiáll. 1908. 7 1.

MOX A-1

MDK

Patalé Imre festő
(Vácskemét)

„Bajorországi táj"
„Alföldi tájkép" a képei KT-kiállításon 1985.

MDK-A-I-1/1531.

Pataky Hajnal

1919. jan. ~~[illegible]~~ MKE Kiah -
M. Kalon

Női kejmás, pasztett 450.-

Nógrádvármegyei Múzeum új épülete
építk.
és államsegélye V. 220.

— Múzeumtársulat V. 220

Pataky Ilajnal

1916/17 - 1919/20 I.
1920/21 - 1921/22 "

Ferkèpzomfoiskèvk

120. 1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
apest, V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki Gyula

1907 NOV 18

léphadsereg

1021

VAK BOTTYÁN EMLÉKÉRE

1707. augusztus 28-án – immár kétszázhatvan éve –, hogy Vak Bottyánnak, a legendás hírű hadvezérnek a vezetésével, a Fejér megyei Pátkán második dunántúli haditanácskozását tartotta a kuruc hadsereg. Az esemény emlékére a község lakói márványtáblát helyeztek el a tanácsháza falán. Pataki Gyula szobrászművész alkotását vasárnap, falunap keretében Kálazi József vezérőrnagy, Fejér megye országgyűlési képviselője leplezte le. Az emléktáblaavatást gazdag kulturális és sportműsor követte.

Pataki Gyula

Szolvász m. Vak Bottyán emlék tábláját leleplezték.

Magyar Nemzet, 1967, VIII. 29. b.o.
Nagy Krónika

Pataky György MDK

festőművész

Pécs város 1957-ben képet vásárolt tőle.

Pécs Városi Tanács VB. Művelődési Osztály irattára.

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok. Művészettörténeti tanulmányok. Bp. 1960. 221-250.l. 249.l.

Pataki ötvös Gáspár

1569. Kassa.

irod.

Kmetty 61. l.

lakban sorakozó férfialakkal. Kina. — Zwei Zier-
China.

okkal. Japán, XIX. sz. — Grosse Vase, Steingut,

n vésett arabeszkek közt alakok. Perzsa. — Grosse
abesken Figuren. Persisch.

frizben állatalakok. Perzsa. — Stockgriff, Silber,

l, rézkupakkal. Török. — Tschibuk, Buchsbaum-
psel. Türkisch.

os és gyöngyös disszel. Afrika. — Armband, Bronze.

lapon szines virágcsokor két madárral. Japán. —
é, mit Blumenbukett und Vogel. Japan, XIX. Jh.

n szines virágcsokorral. Japán, XIX. sz. — Grosse
m Fond Blumenbukett. Japan, XIX. Jh.

yazott szines zománcdisszel, elefánt hátán nyugvó
mpást. Japán. — Zwei Kandelaber, Bronze, mit

Porzellan, mit famille-rose De

1447. KÉT TÁNYÉR, porcellán, szi
mit Blumen und Symbole. Ch

1448. TÁNYÉR, porcellán, kék virág

1449. KORSÓ FEDŐVEL, fajánsz, v
— Krug mit Deckel, Fayence,

1450. KARPEREC, öntött bronz, don
Afrika.

1451. CSATABÁRD, vas, félholdido
Streitkolben, Eisen, mit geätz

1452. JAPÁNI TŐR, elefántcsont, m
Japanischer Dolch, Elfenbein,

1453. NAGY KAKEMONO, fa tövél
spielendes Kind. China.

1454. ÜLŐ PAP, öntött bronzszob
China, XVIII. Jh.

1455. ÜLŐ SZERZETES, öntött b
Bronze. China.

Dánszentmiklósi Állami Gazdaság. Telefon: Dánszentmiklós 3.

Jó minőségű termelői fehér óbor literenként nagyban 16 Ft. Temesi György, Kistelek, Árpád u. 15.

Szőlőoltványok beszerezhetők termelőtől. Többféle csemege- és borfajták őszi szállításra. Bagi Ignác, Abasár, Fő út 74.

Gyökeres szőlőoltványok, csemege és borfajok termelőtől garancia mellett, őszi szállításra megrendelhetők. Dér, Miskolc III. ker., Bodó sor 18.

Óriásgyümölcsű szentendrei egres, nagygyümölcsű hollandi piros, fekete ribizketövek kaphatók, darabonként 6 Ft-ért. Toronyi kertész-

Ft. Gyöngyös, P
118.

Sérvkötők rugó
éjjel, nappal vis
nagy sérvekre
kombinálva, gy
kötők, lúdtalp
kérjen díjtalan
tőt. Horváth Imr
si kötszerész, B
V., Néphadsereg
szágháznál.)

210—220 átlagte
New-Hampshire
mányból naposcsi
delhető az Alsó
Kísérleti Gazdas
romfinemesítő-tele

Állami gazdaságo
melőszövetkezetek!
évi garanciával,
szállítási hat
öntöttvas súlyzára
szerű szarvasmar
sertésönitatók le
sát vállaljuk. Á
Ft/db + csomago

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki Gyula

SZABAD FÖLD

1967 NOV 12

1021

Vak Bottyán emlékére

260 éve — 1707. augusztus 28-án — Vak Bottyánnak, a legendás hírű hadvezérnek vezetésével a Fejér megyei Pátkán tartotta második dunántúli haditanácskozását a kuruc hadsereg.

Az esemény emlékére a község lakói márványtáblát helyeztek el a tanácsháza falán. *Pataki Gyula* szobrászművész alkotását vasárnap falunap keretében *Kálazi József* vezérőrnagy, Fejér megye országgyűlési képviselője leplezte le. Az emléktábla avatást gazdag kulturális és sportműsor követte.

Pataki Gáspár

ÖTVÖS

Kassa

csak

IROL.

Mihalik Ionef. A ungvári
ummutató. Arch Ert. 1897. 257.

M.D.K.

Pataki György épitész

A Zánkai Központi Uttörőváros tervpályázatán
I. dij
Társtervező: Szabó Iván- Szmetana György-
Mester Jenő- László Ferenc- Ménis Lajos-
Makó Lóránt- Varga Endre

Magyar Epitőművészet 1966/2. 2-5.l.

A Műcsarnok és az Írók Boltja meghívja Önt
1992. június 17-én 16.00 órára

Frank János: Tárlatok – szertartások

című könyvének közönségpremierjére az Írók Boltjába
(Budapest, VI. Andrássy út 45.)

Bevezetőt mond Néray Katalin, a Műcsarnok igazgatója
Frank Jánossal beszélget Pataki Gábor,
az MTA Művészettörténeti Kutató Intézetének igazgatóhelyettese

A "Tárlatok – szertartások" a Műcsarnok gondozásában,
a Művelődési és Közoktatási Minisztérium közművelődési pályázatán
elnyert díjból valamint az Országos Közművelődési Központ
támogatásával jelenhetett meg

Patabi Gábor

Patáki Gábor, művészettörténész, tudományos munkatárs
a ELTE József Attila Szabadegyetem az 1985/86-os tanévben.
Stílus műalkotás, interpretáció

1986.
jan. 23. 6. Művészettörténet és pszichológia (Gombrich) –
Patáki Gábor, tudományos munkatárs.

febr. 20. 1. A művészettörténet és a szociológia I. (Arnold Hauser)
– Patáki Gábor.

Muscarnok és Kamaraterme,
1985, szept.

Pataki Gábor
Az Európai Iskola tárlata

Mogyor Nemzet 1984. XI.4.

múzeum tudomány[illegible] Magyar Atlétikai Klub örökös bajnoka, tiszteletbeli elnöke — aki Budapesten 1904. december 20-án született — 1990. december 2-án délután meghalt. Búcsúztatása 1990. december 17-én délután 3 órakor lesz a Farkasréti temetőben (főbejárati ravatalozó). Hamvait a Pilisicsabai temetőben levő családi sírkertben, december 20-án, délután 1 órakor helyezzük el. Az engesztelő szentmiseáldozatot 1990. december 18-án délután, fél 6 órakor az alsó-krisztinavárosi (Krisztina tér) plébániatemplomban mutatjuk be. X

— Mély fájdalommal tudatom, hogy édesanyám, **Benesch Józsefné** (szül. Kaczander Margit elhunyt. Temetése 1990. december 20-án, fél 11 órakor lesz a X. ker.-i Új köztemetőben. X

— Köszönetnyilvánítás: Ezúton mondok köszönetet mindazoknak, akik férjemet, **Csics Géza** építészt, utolsó földi útjára elkísérték, enyhíteni igyekeztek a család fájdalmát és kifejezték az iránta érzett szeretetüket és tiszteletüket. Felesége és gyászoló családja. V.

— TEMETKEZÉSI IRODA: 133-2960. X

ENYHE IDŐ

Túlnyomóan borulut lesz az ég, a gyakran változó felhőzetből szórványosan záporok alakulnak ki, pár órás napsütés csaknem mindenütt várható. A hőmérséklet kora délután 8—13 fok között lesz.

A Duna vízállása a fővárosnál 183 cm, a víz 4,2 fokos.

A Művészeti Alap díjazottai

(MTI) A Magyar Köztársaság *Művészeti Alapjának* ez évi díjait hétfőn adták át a Vigadó Galériában. A képzőművészeti szakosztály díjazottai közül *Schrammel* Imre iparművész, keramikus a Művészeti Alap *nagydíját* kapta. Ő hozta létre a siklósi alkotótelepet, ahol a kerámiaszobrászat új módját honosította meg. *Körner* Éva művészettörténész *Életmű*-díjban, *Askercz* Éva művészettörténész, *Nagy* Géza professzor *Művészeti-szervezői* nívó-díjban részesült. *Pataki* Gábor művészettörténészt *Művészeti-írói* díjjal, *Horling* Róbert fotóművészt, *Agotha* Margit grafikusművészt és *Ősz* Gábor festőművészt *Kiállítási* nívódíjjal tüntették ki.

Az irodalmi szakosztály részéről a Művészeti Alap *nagydíját Rákos* Sándor költőnek, a *Bölöni*-jutalmat pedig *Kárpáti* Kamil költőnek ítélték oda.

A zenei szakosztályból *Szőke* Péter professzor zenetudományi munkásságát a Művészeti Alap *nagydíjával* ismerték el. *Sebők* János, a rockzene értékeinek elismertetéséért tevékenykedő újságíró és kritikus *Péterfi* István-plakettet kapott.

PATAKI GÁBOR művtört.
Magyar Nemzet, 1990. dec. 11. 7.p.

Pataki Gábor
Rendervények

13.
kedd

Klub
17.30 Az Európai Iskola
Előadó: Pataki Gábor

Magyar Nemzeti Galéria rendervénynaptára
1982. április

Pataki Gábor, művészettörténész

A Magyar Építőművész Szövetség Dienes László utcai Közp. Szekházában nyílik meg ezen a héten Szikora Tamás és Nádler Tibor fiatal képzőművészek kiállítása, akik zitanyomatokat és térkonstrukciókat készítenek. Ezzel a tárlattal a Magyar Építőművész Szövetség egy többhónapos kiállításszorozatot nyitott meg. Pataki Gábor művészettörténész beszélgetett a művészekkel az adásban.

Láttuk, hallottuk

1984. febr. 9. Petőfi 10.45 (Manyka).

Pataki Gábor

„Kritika"

Magyar Nemzet, 1986. VIII 8.

Pataki Gábor

Európai Iskola

→ Ama Margit f

Múvészet 1985/4/55

Pataki János

festő

A miskolci téli tárlaton díjat nyert.

Népszabadság, 1988. dec. 5.

Szeretettel meghívjuk az Új Művészet Kiadó
Bordács Andrea-Kollár József-Sinkovits Péter:
TÓT ENDRE című könyvének bemutatójára,
melyen maga a művész is jelen lesz.

A könyvet bemutatja: Pataki Gábor művészettörténész

2003. február 28-án 16 órakor
Írók Boltja (1061 Andrássy út 45.)

Pataki Gábor, művészettörténész

Lossonczy Tamás festőművész kiállítását Pataki Gábor nyitotta meg és Lengyel László rendezte. a kiállítást a Vármúzeum palotatermében látható.

Farkas András: Egy kiállítás margójára.
Népújság (Heves), 1984. szept. 19.

dik ki, és az egészet szétfutó s
nogram Jézus nevének görög betűi
-től kezdve alkalmazták, s ez va
enlegi formára. Népies magyarázа
/Jézus az emberek üdvözítője/ má
származik.

PATAKI Gábor

91 1. 58
3. 72
4. 70

Új Művészet

szerda

ıt az emberért

Alkotmány Tsz negyedszázada

ıgusztus 20-án kettős ün-kotmány Tsz-ben: negyed-usztus 20-án alakította meg ztcsalád, 60 holdnyi terüle-zdaságát.

gekkel, az alapítókkal... Az első esztendők után csatlakozókkal... És kérdezz meg néhányat a 130 fiatal közül... Kérdezd őket apró örömeikről. Arról, hogy a munkalehetőségen, a biztos kereseten felül kaptak e valami mást is a mi közösségünktől?

*

És hadd tegyem hozzá e beszélgetéseknek csak a lényegét, dióhéjba foglalt néhány töredékét az Alkotmány Tsz negyedszázadáról szóló megemlékezéshez.

— Nekünk öregeknek, nyugdíjasoknak az jelenti a legtöbbet, hogy megbecsülnek. Sosem érezzük magunkat tehernek, eltartottnak. Ha kérünk, mindig kapunk olyan munkát, amivel még megbirkózunk. Nagy részünk kap havi 100 forintos nyugdíjkiegészítést. Nem segélyt, kiegészítést. A háztájit szinte csak jelképes összegért a gépek művelik.

harmincan tanulhatnak tovább.

— Van egy saját autóbuszunk. Ez hétközben szinte menetrend szerint szállítja a tagságot a távolabbi munkahelyekre. Vasárnaponként pedig egy-egy fordulót tesz a mezőkövesdi Zsóri-fürdőbe. Egy nyáron 150-en üdülhetnek ott egy-egy hetet a bérelt üdülőnkben... A nászutasoknak meg a debreceni tsz-üdülőben biztosítanak helyet. A gyerekeinket is évek óta a tsz üdülteti. Most voltak oda nyolcvanan, tíz napig Balatonvilágoson.

— Nem gond itt már a főzés sem... Saját üzemi konyhája van a tsz-ünknek. Ott van, a tsz-klub, meg a KISZ-klub mellett.

— Hogy érdemes-e jól dolgozni, meg mellette még tanulni is? Hát kérdezze csak meg Arnóczki Imrét, a fiatal gépészszakmunkást! A vezetőség most intézte el, hogy felvették a gödöllői egyetemre, gépészmérnöki előkészítőre.

— Kilenc szocialista brigádunk van. Az elmúlt évben néhány milliót érő vállalást teljesítettünk. De higyje el, ezt csak úgy tudtuk elérni, hogy valahogy másként érzünk egymást iránt. Most legutóbb, a Martos Flóra

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1975 AUG 20

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

Pataky János

1975. aug.

1021

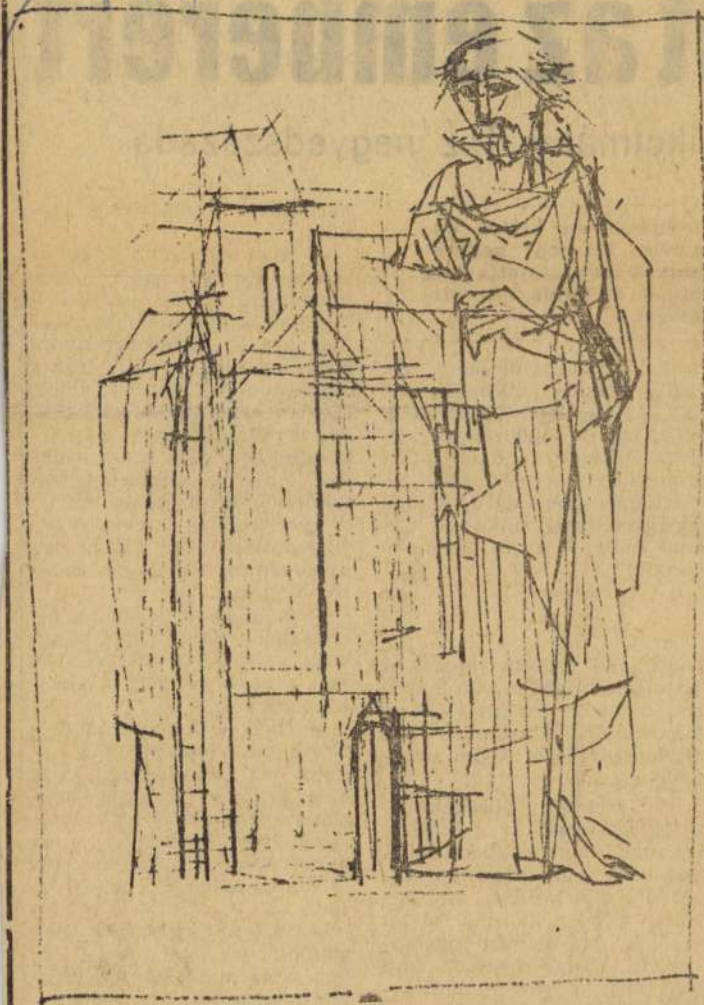

Pataky János munkája

Régi május elsejék B

Május 1. a munkások tudatában mindig elválaszthatatlan volt a tavasszal, a megújulással és a szabadsággal. Bármilyen keservesre is fordult sorsuk, ez a nap új reménységet öntött beléjük. Borsod megye mindig is az ország munkásmozgalmi fellegvárai közé tartozott. Ezt jól tükrözték az itteni májusi ünnepségek is. Elevenítsük fel az 1919-et megelőző hat esztendő május elsejei megmozdulásait Borsodban és Zemplénben.

1913. Háborús feszültség légkörében került sor a nagy nap megünneplésére ebben az évben. A monarchia kormánya hadüzenettel fenyegette a balkáni államokat. Hazánk munkásosztálya a május 1-i ünnepségeken tiltakozott a háborús veszély ellen. Aznap délelőtt kétezerötszáz munkás járta be Miskolc utcáit, háborúellenes jelszavakat harsogva. Délután a tömeg egyesült a Diósgyőrből érkező felvonulókkal. Az ünneplő dolgozók áradata az Avasra ment fel. Innen, a hegyről szálltak messzire a békét és világszabadságot éltető felkiáltásaik, s a Marseillaise éneke beharsogta az egész környéket. Sátoraljaújhelyen pedig ezren vonultak fel aznap. Vidám volt a hangulatuk, hiszen az előző napon a munkásbiztosító pénztári választásokon a szocialisták fényes győzelma volt jelentősége annak, hogy ezt a napot megünnepeljük, úgy most, amikor az egész világ a háború szörnyűségeit megúnta és békére vágyik — kétszeresen fontos, hogy mi is kifejezést adjunk ebbeli vágyakozásunknak . . ."

Miskolc és Diósgyőr munkásai május 1-én ki is fejezték békevágyukat. Délelőtt szakmánként tartottak megemlékezéseket, délután pedig több ezres tömeg vonult a Korona-szálló elé. Kondor Bernát fővárosi kiküldött a békét és a demokratikus átalakulást sürgette. A sokaság soraiból gyakran törtek ki háborúellenes felkiáltások. Sátoraljaújhelyen aznap hatalmas tömeg vonult a Torzsásra. Garai Ármin fővárosi és Fenyő Mór helyi szónok egyaránt a békevágynak adtak kifejezést, a jelenlevők lelkes helyeslése mellett. Ózdon a hatóság megtiltotta a nyilvános gyűlést. Ezért az ózdi vasasok és a környéki bányászok a közeli Karu bányatelepen tartottak összejövetelt. (Erre kettes-hármas csoportokban mentek. Ha többen vonultak volna egyszerre, ez feltűnt volna az ott cirkáló csendőrjárőröknek.) Vörös zászlók alatt ünnepeltek a bányatelep melleti erdőben. (Közben figyelők vigyáztak, nehogy a hatóság rajtuk üssön.) A szónokok kárhoztatták a háborút, „melyben az

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG
1969 MÁJ 1

Pataki János

1021

Csütörtök, 1969. május 1.

CAROLA

Pataki János munkája

Pataki János festményei, montázsai

a Mednyánszky teremben

Vidámabbnak látszanak a Mednyánszky terem üvegfalán át *Pataki* János képei, mint amilyenek a valóságban; közelről fanyarabbak, groteszkebbek. A messziről telten harsogó színek is ezer meglepő árnyalatra bomlanak, mihelyt a festmények elé lépünk.

A legkorábbi 1975-ös keltezésű, a *Szilveszter*, melyen a művész már rátalálni látszik mai hangjára; áradni ez a hang — ha hinni lehet a kiállításnak — az utolsó két évben kezdett szélesen. *Artisták és mániákusok* (1979) című képén a szellemes és inkább csak jelzésszerű, mégis erőteljes kontúrozás gyermekrajzi ihletésre vall, de elkomoruló szürkéken, kékeken futnak át ezek a vonalak, ami már önmagában ellentmondás. Ellen-színek a színek *Bemutatás* című képén is, mely George Grosz keserű emberlátását idézi emlékezetünkbe. *Szirén* (1980) című festményén kellően bódítóak a virágok, de szürke a csábító test, a hús; két évvel korábbi *Csábítás*-án még többféle színben-alakban mutatkozott, volt jelen a Kísértés, de már érzelmi előleget vehettünk a csömörre, a kiábrándulásra is.

Az intellektuális humor igen erős jellemvonása Pataki Jánosnak. A „holdkomp" szóról például a „komp" jut eszébe, megfesti hát, *Dávid a holdkompon* (1980) című képén az űrbeli sárgák és holdbeli holt zöldek villódzásából valódi tutaj bontakozik ki, olyan rajzos, szinte karikaturisztikus ötletekkel feldúsítva, mint az egyik ácsolatfából kiformálódó lőfej vagy a biciklikormány; egy messzi mezőről — Földünkről? — túldimenzionált pipacs fordítja a komp felé a kelyhét: piros radar-ernyő. *Törpe* (1980) című képének alapja talán a közmondás, miszerint a törpe akkor is törpe, ha hegyen áll (a közmondások és szólások megfestésének középkori hagyománya, ez a hosszabb ideje feledésbe merült örökség, melyet elvetettek sokan, mert — úgymond — „irodalmias", lévén a szóval is kapcsolata, nemcsak a színnel: méltó a felélesztésre). *Csavargó báró* című Mednyánszky-portréját a keretbe ékelt különböző képkeret-darabok közé illesztette Pataki János, modelljét: *a keretbe nem illőt, a kora és* társadalmi keretei közül kitörőt a többszörös és mégis megrepedt rámák közé helyezéssel is jellemezte.

A Mednyánszky-arckép már átvezet a hátsó kis terembe, ahol a festészet kereteit feszegető kísérleteinek néhány kiérlelt darabját is bemutatja a művész. *Porcelán szerelem* című emberpár-festményének peremét rózsás és egyéb porcelán csésze-bögre-töredékek szemétdombi csendélet-elemei díszítik — s utalnak egyben az érzelmek múlandóságára, feleselnek szinte a kép témájával, miközben belé-mellé is olvadnak. Gyermekjátékokból kompanált *object* („talált tárgy") az *Alfa Rómeók és Béta Júliák* című — minek is nevezzük? — vicc.

Új kifejezési formák iránti vonzalmáról tanúskodnak fotómontázsai. A repüléssel kapcsolatos sorozatát mégsem érezzük eléggé közérdekűnek. Szórakoztatóak átalakított képeslap-címoldalai: arcok helyébe csempészett arcok, elcserélt fejek végtelen variációin mosolygunk. Bár ezek közül kevesebb több lett volna: nem egyet vélünk esetlegesnek; keveredik a mélyebb gondolat a pillanatnyi ötlettel.

Ember Mária

Tárgyak — alkotások a címe az Iparművészeti Vállalat kiállításának, amelyet a Csepel Művek Munkásotthonában rendez meg, szeptember 24-től.

A színházak szerdai műsora

Erkel Színház: A rosszul őrzött lány (bérletszünet) (7) — **József Attila Színház:** Halószoba komédia (7) — **Fővárosi Operettszínház:** Csókolj meg, Katám! (7) — **Vígszínház:** Házmestersiratő (7) — **Pesti Színház:** Pisti a vérzivatarban (7) — **Vidám Színpad:** A családban marad (7) — **Radnóti Miklós Színpad:** Minden másképpen van (7) — **Mikroszkóp Színpad:** Mínek nézz engem? (fél 9) — **Thália Színház:** A Mester és Margarita (7) — **Állami Bábszínház** a Népköztársaság útján: A fából faragott királyfi — Petruska (du. 3), a Jókai téren: Irány az Ezeregyéjszaka (de. 10) — **Fővárosi Nagycirkusz:** Egész nyáron cirkusz (fél 8) — **Korona Pódium:** Nagy László emlékest (7) — **Népszínház — Városmajor:** Don Juan (7) — **Madách Színház:** Mégis, kinek az élete? (7).

Rövid tartalom és szereplőlista a Pesti Műsorban.

MN 1980 IX. 24

végre az űrhajósok. A „szahar" és a „zóna" program keretében egy szerves vegyület: a szacharoz monokristályainak növekedését figyelik meg, s rögzítik filmszalagra. A légkör optikai tulajdonságainak tanulmányozására Romanyenko és Tamayo színkép- és fényképfelvételeket készít a Napról.

igazgatója válaszolt a hallgatóság kérdéseire, majd Vlagyimir *Akszjonov* és Valerij *Kubaszov* szovjet, valamint *Pham Tuan* vietnami űrhajós tartott előadást. Nagy érdeklődés fogadta Valerij Kubaszovnak, a *Farkas* Bertalannal végrehajtott közös szovjet—magyar űrrepülés parancsnokának beszámolóját.

Egyetem és tröszt

Együttműködés a piaci munkában

Együttműködési szerződést írt alá tegnap, kedden délelőtt a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen a Magyar Alumíniumipari Trösztés az egyetem Piackutató és Piactervezési Tanszéke. A szerződés keretében az Alumíniumipari Tröszt piackutatási tevékenységének tartalmi, módszertani és szervezeti kérdéseiben, az iparági piackutatási információs rendszer kidolgozásában működik együtt. Az egyetem Piackutató és Piacszervezési Tanszéke — a Külkereskedelmi Tanszékkel együtt — közreműködik az alumíniumipari trösztnél piackutatással foglalkozó szakemberek továbbképzésében is.

*

Az együttműködési szerződés hátteréről, a közös tevékenység lehetőségeiről érdeklődtünk a két aláírótól, dr. *Molnár* László tanszékvezető egyetemi tanártól és *Szendrői* Lorránttól, a Magyar Alumíniumipari Tröszt kereskedelmi igazgatójától.

— *Az elméleti oktatás számára milyen lehetőségeket nyújt ez a szerződés?*

— Az ilyenfajta megbízásokban mindig van olyan feladat, amellyel az elméleti szakemberek még nem találkoztak — mondja Molnár László. — Újdonság az is, hogy az elméletileg ismert és igazolt dolgokat kell a gyakorlatban alkalmazni, a gyakorlat nyelvére átültetni. Ez az egyik legfontosabb. Azáltal pedig, hogy közvetlenül megismerjük a termelési mechanizmust, részt veszünk a teljes vertikum munkájában, olyan példákat is nyerünk, amelyek segítségével a későbbi egyetemi oktatás teljesebbé tehető. Az elmúlt tíz esztendő alatt ötven-hatvan piackutatást végeztünk, meglehetősen nagymennyiségű tapasztalat gyűlt fel ezek által. Ezeknek és az úgynevezett szekunder információknak — a szakirodalom, a külföldi eredmények feldolgozásának — a mai marketing-világban döntő jelentősége van. Az új gazdasági helyzet új marketing feltételeket teremtett és a világ nagy cégeinél például, amerikai, japán többször is beigazolódott már, hogy a siker mögött mindig nagyon átgondolt marketing-koncepciók fedezhetők fel. A többi között ennek kialakításában is szeretnénk segíteni az alumíniumipari trösztnek.

— *Szendrői Lóránt, kereskedelmi igazgatótól azt kérdeztük, hogy miért látta szükségét a vállalatom kívüli szellemi erők felhasználásának?*

— Rosszul gazdálkodtunk volna, hogyha a mostanában megnövekedett feladatokhoz még mindig volna tartalék emberünk — tájékoztat Szendrői Lóránt. — De nemcsak ez az oka. Nem szégyelljük bevallani, hogy mi inkább a gyakorlat oldaláról figyeljük a piacokat, de szükségünk van az elméletileg nálunk jobban felkészült szakemberek segítségére is. Ma már a belföld is piaccá vált, a másik nagy feladatunk, hogy módosítsuk termelési szerkezetünket. Át kell tehát értékelnünk piackutatási rendszerünket. Nem új információkra van szükségünk, hiszen ezek bőven vannak, mi több, a telexgépek naponta információdömpinget is teremtenek. Az egyetemről azt várjuk, hogy ennek a nagy mennyiségű piaci adatnak az értékelésében, szelektálásában a piackutatási bázisok kialakításában legyenek segítségünkre. Szükségünk lesz időről időre különböző céltanulmányokra is. Úgy gondolom, hogy a szerződés és az ezt követő munka a jövőben elősegíti majd a Magyar Alumíniumipari Tröszt még eredményesebb működését.

K. G.

Öregek hete Cigándon

Március 10-e és 15-e között öregek hetét rendeznek Cigándon.

Az ünnepi megnyitót 10-én 15 órai kezdettel tartják a cigándi pártházban. A megnyitón többek között beszámoló hangzik el a tsz-ek szociális bizottságának tevékenységéről is. Másnap a művelődési otthonban orvosi előadás, filmvetítés következik, 12-én pedig az öregek napközi otthonában Ricse, Tiszakarád és Cigánd idősei találkoznak egymással. Március 14-én újra a pártházban tartanak rendezvényt, melyen a veteránok találkoznak a fiatalokkal.

Az öregek hetét március 15-én a művelődési otthonban ünnepi műsorral zárják, melyen dr. Németh Pál, a Sátoraljaújhelyi járási Tanács vb-elnöke köszönti az öregeket.

Ritkaságnak úrasztalterítő

Tokaj-Hegyalja híres szőlőtermelő vidékén: Tolcsva református templomában igen értékes úrasztalterítőt találtak. A 140 centiméter hosszú és egy méter széles selyemkendőre a különböző alakú, színes virágcsokrokat csillogó, rostszerű anyaggal keverve hímezték. Így a terítő a napfényben úgy néz ki, mintha apró gyöngy vagy üvegszemekkel volna telehintve. A terítőn látható virágcsokrokat olyan minták fogják össze, amelyeket már a 16. században is használtak. Ezért az értékes „alkotást" a sárospataki református egyházművészeti múzeum részére ajánlották fel.

A szokatlan mintájú terítőt az elmúlt napokban megvizsgálták a Magyar Nemzeti Múzeum, valamint az iparművé-

Egy férfifodrász panaszai

— Rossz világ jött ránk kérem szépen. Valaha? Lassan már el is felejtjük, hogy valamikor művészet volt a mesterségünk. Ma? Ma kérem — tisztelet a kivételnek — úgy jönnek a férfiak a fodrászhoz, mintha fogat húzatnának. Amikor egy ilyen Beatles-hajú beül a székbe, nagyot sóhajtok és már tudom előre, ha a lelkem kiteszem, se lesz megelégedve. „Kettő és fél millimétert az aljából... jaj van az már három is, isten őrizz a tetejéből... csak egy gondolatot, hogy kilássak, nem ott, itt a szememnél... na most jól elintézte a fejemet". Szóval ez így megy nap nap után. De ezt tessék csak figyelni. Micsoda kétségbeesett lesz az arca, amikor megkockáztatom, nagyon halkan és a lehető legudvariasabban, „mosást parancsol uram?" Kérem szépen kiütések jönnek ki rajta. No az is igaz, hogy sokuknál már fellépett az öntisztítás. Már nem lesz piszkosabb a haj. Nem kérem. Már csak kopik.

— Bizony nagyon szomorú ez. Néha, délelőttönként, amikor egy óráig kutya se nyitja

Bélyeggyűjtők sarka

A Magyar Posta március 21-én

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK

Pataki János

1021

Három kép az ünneplő Szederkényből

Tiszaszederkényben, mint pénteken már hírt adtunk róla, megkezdődtek a II. tiszaszederkényi művelődési hetek rendezvényei. Ennek első eseménye volt a Derkovits-emlékünnepség, illetve az, hogy Derkovits Gyuláról nevezték el a város művelődési központját. Korábbi beszámolónkat most három képpel egészítjük ki.

Közvetlenül a szobor leleplezése után igen sokan nézték nagy érdeklődéssel Derkovits Gyula szobrát, amelyet Pataki János készített diófából. A felső képünkön látható szobor a művelődési központ félemeleti olvasójában kapott helyet, míg az ugyancsak Pataki János alkotta Derkovits-relief, amelyet a művész gránitból faragott ki, az épület külső falán, a főbejárat mellett figyelmezteti a belépőt a névadóra (Oldalsó képünk.)

Ugyancsak Derkovits emlékének áldozott a művelődési központ az emlékkiállítás megrendezésével, amikor a Magyar Nemzeti Galéria állományából mintegy 30 Derkovits-grafikát kölcsönzött ki, tárlatot rendezett belőle az emeleti nagyteremben. E tárlatot már a hivatalos megnyitás előtt is igen sokan megtekintették, és azóta is nagy érdeklődést kelt. Egy részletét láthatjuk alsó képünkön.

(bm) — sz. gy.

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1972 JUN 4

Pataki János

1021

Leninváros

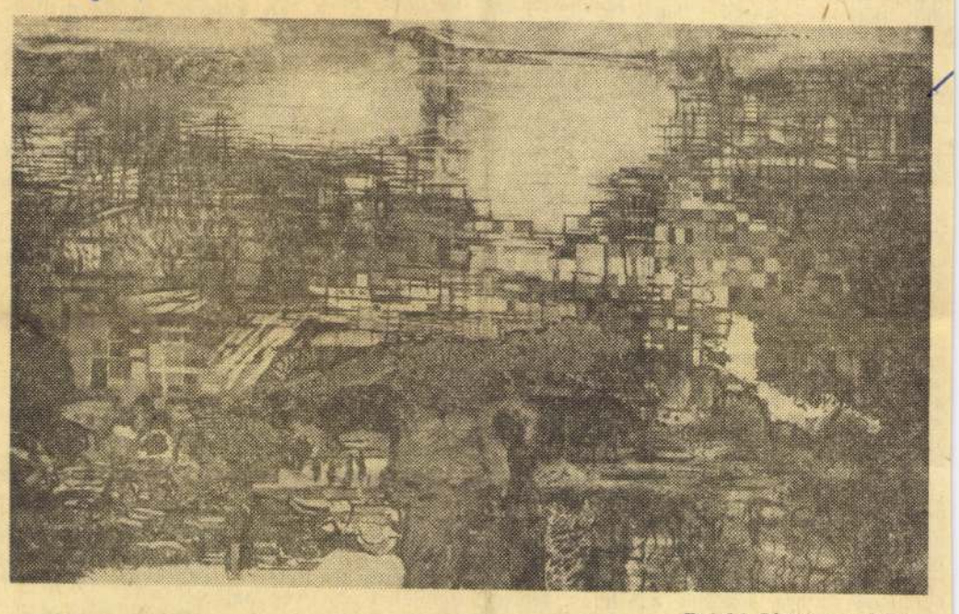

Pataki János munkája

re emelte a családi pótlék összegét — tíz traktoros belépett a tsz-be. A közgyűlési határozat azt is kimondta, hogy a megemelt szintű családi pótlékot január 1-ig visszamenőleg ki kell fizetni.

*

A sajópüspöki Sajóvölgye Tsz tagjai — mi sem természetesebb ennél — nagyon elégedettek a közgyűlés határozatával, a megemelt szintű családi pótlékkal.

Törődnek az öregekkel, a járadékosokkal és a nyugdíjasokkal is. Itt azonban az elbírálás egyéni. Az az idős tsz-tag, aki rászorul, mert munkaképtelen és segítő hozzátartozója sincs — rendszeresen kap szociális támogatást a tsz-től. Természetesen a mindenkori lehetőségek szerint, bár a Sajóvölgye Tsz megfelelő anyagi alapokkal és tartalékokkal is rendelkezik. Az öregekről való általános gondoskodás meg az, hogy a tsz minden nyugdíjasnak és járadékosnak ingyen műveli meg a háztáji földet. Ez is igen nagy segítség, hiszen így az öregeknek nincs gondjuk a nehéz munkákra.

Sz. J.

kenti a gázhaszn
brigádvezető kev
mes, lelkiismere
sincs semmi baj.
kohászat millió
köbméter gázt fo
számíthat néhán
lóriával több.

— Vállalásunkb
— magyarázza a brigádvezető —, hogy csökkentjük az energia-felhasználást is. Csak úgy tüzelünk, ahogy szükséges.

Ez apró dolog. Még az is, hogy a gyár nagykovácsműhelyében jól záró csappantyúkat készítettek, hogy ne szivárogjon a füstgáz, a nagyolvasztókban növelték a befúvott levegő hőmérsékletét, a martinacélműben füstgázhasznosító kazánt helyeztek üzembe és...

Az eredmény? Az év négy hónapjában csaknem 11 millió köbméter gázt takarítottak meg, az egy tonna acél termelésére jutó energiát 270 ezer kalóriával csökkentették.

Tizenegymillió köbméter gáz! A gyárnak sok millió forint megtakarítást hoz. De talán jobban szemlélteti ez az adat: a mindennapi lelkirint! Döbbenetesen nagy összeg. Csaknem annyi, amennyiért a 18 ezer diósgyőri kohásznak egy évig kell dolgoznia.

●

Csak mozzanatokat ragadtunk ki egyszerű emberek, s vezetők egészséges szemléletéből, s gyakorlatából, vállalati és országos intézkedésekből. Nem ad keresztmetszetet, csak sejtet, hogy az emberek nagy részének becsületes, jó munkája, lelkiismeretessége nyomán minden perc, óra, s nap milliós és milliós érték megteremtője s megmentője.

Milyen jó lenne, ha mindenki csak egy kicsit bánna még takarékosabban a közösség pénzével, anyagával és idejével!

Csorba Barnabás

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
1973 DEC 4
Északmagyarország

Pataki János festő-művész

1021

A mester és tanítványai

Négy évvel ezelőtt mutatkoztak be először a leninvárosi közönségnek a Derkovits Gyula Művelődési Központ képzőművész körének tagjai. Most újból láthatjuk alkotásaikat azon a kiállításon, amelyet a művelődési intézmény támogatásával rendeztek november második felében.

A képzőművészetet kedvelők tábora nagy érdeklődéssel várta ezt a tárlatot, amely Pataki János festőművésznek, a képzőművész kör vezetőjének szavaival élve többszörösen felülmúlja az előző kiállítást. Ez teljesen érthető, hiszen négy év alatt sokat fejlődött ez a kis társaság. A mostani, groupe-kiállítás nevet viselő tárlat rangját, színvonalát sok egyében kívül az is növeli, hogy maga Pataki János is beállt az amatőrök közé. Nemcsak kiállított, hanem egyik kezdeményezője, fő szervezője volt huszonhárom tanítványa szereplésének.

Pataki János, aki már hosszú évek óta egyengeti a kör tagjainak művészi pályáját, nagy szeretettel beszél tanítványairól. Pálfalusi Attilát, az egyik legtehetségesebb amatőr képzőművészt a kelet-európai új hullám egyik jeles képviselőjének tekinti. Pálfalusi ezúttal egy nonfiguratív festménnyel jelentkezett, amelyet kísérletnek szánt.

A kiállítás egyik legszebb grafikájának Sóvári Oszkár Nagyapám című portréját tartja. De megragadóak Illés Lászlónak, az óvárosi képzőművész kör fiatal munkásának líraian szép rajzai, Kapczár Judit egyéni színvilágú munkája, Csoport Csaba Gyermekkor című képe, Dénes Judit Lengyelországban festett, s igen érdekes színeket felvonultató kis festménye. Említésre méltóak Kocsis Árpád és Körössi Klára rajzai, valamint két leninvárosi rajztanár, Lantosné Grubits Gizella és Tóth János alkotásai.

A kiállítás nagy sikerét bizonyítja, hogy a megnyitás óta eltelt egy hét alatt sok száz érdeklődő tekintette meg. Hogy a befejezés is méltó legyen: a Derkovits Gyula Művelődési Központ értékes díjakkal jutalmazza a legjobbnak tartott képzőművészeti alkotásokat.

ményeit. Elmond
az idén több min
tonna építőanyago
ták el, közel 700
val többet, mint a
ben.

Az igazgató
szólt a szocialist
munkájáról. Élen
gazdasági feladatok teljesítésében, nagy segítséget adnak társadalmi gondok megoldásában is. Több mint 20 intézményt, iskolát, óvodát patronálnak e kollektívák. Több árvagyermekkel törődnek. E kollektívák összesen 22 ezer óra társadalmi munkát végeztek, amelynek értéke túlhaladja a negyedmillió forintot.

Az üzemi demokrácia erősítése érdekében több intézkedés született. Így ez évben először a szocialista címet elnyerő brigádok jogot kaptak arra, hogy a kollektívából egy-egy tagot ők javasolhatnak kiváló dolgozó kitüntetésre. Ezen túlmenően a jutalmazásoknál, fegyelmi és kártérítési döntés meghoza-

Biztosan azért, mert a ... kilométerkőnél megállt egy pillanatra és viszatekintett a megtett útra, a múló időre. Megpróbált elszámolni vele, a világgal és önmagával is. Mit végzett hát és hogyan csinálta, mit hagyott maga mögött és honnan kell folytatnia tovább 80 évesen is és honnan kell majd folytatniuk azoknak, akik máris a nyomába léptek, s a nyomdokain haladnak tovább, együtt a múló idővel?

Ilyen, vagy ehhez hasonló kérdésekre kereshette a választ, akart választ adni nyolc évtized küzdelmeiről, változásairól, és benne önmagáról, amikor inas, elnehezült kezével, nyúlfarknyi életrajzot kanyarintott a kilencedik évtized küszöbén. A harmincöt sornyi história címét így fogalmazta meg: „Dani bácsi önéletrajza." És így írta alá: „Dani bácsi. A mindenki Dani bácsija".

De lássuk, mire emlékezett Dani bácsi a 80. születésnapján? Mit jegyzett meg és fel a sorsát meghatározó évtizedekből?

— Hernádnémetiben születtem, 1893. november 21-én, népi származású munkáscsaládból... Hat elemi iskola után uraságí napszámos, majd hónapos cseléd voltam. 1912-től 1945-ig pedig 33 évig szolgáltam egy gaz-

Pataki József
MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-746, 340-726

NÓGRÁD

1970 SEP 15

1021

Műteremlátogatás

Marad a szőnyeg

Ezen a nyáron az Alpesek közelében szívta néhány hétig a fenyőillatot Pataki József salgótarjáni festőművész. A Soproni városi Tanács meghívására utazott el az évenként megnyitott művésztelepre, ahol az idén tizenöt művész dolgozott. A tiszta alpesi levegő egészségi állapotát is javította. A városból áradó hangulat jegyzetfüzetének vázlataiban realizálódott. Kiállítást is rendeztek a telep művészei Pataki József irányításával, akit jövőre ismét Sopronba várnak.

Salgótarjánban, a megyei József Attila művelődési központ előterében láthatók Pataki József művei, nemrég pedig egy Nógrád megyei faluban, Héhalomban volt kamaratárlata. Legutóbb szerepelt az egri országos akvarellbiennálén, részt vett a szakszervezeti pályázaton, néhány metszete most a Nemzeti Galériában vall művészi tevékenységéről.

Újabban szőnyegterveket készít.

— Szeretnék addig eljutni, hogy ezeket a terveket kivitelezzem — mondja. — A festészet, a grafika természetesen most is foglalkoztat. De textilterveket már öt—hat éve készítek.

Az „újabb" műfaj iránti érdeklődés tehát nem is annyira új. Miről van szó?

— Az embernek célkitűzései, igényei vannak. Úgy érzem, eddigi munkásságom során eljutottam arra a fokra, hogy falat kellene szerezni, ahol bizonyíthatnák — esetleg egy mozaikkal. A táblaképnek mások a törvényei, más erőfeszítést igényel. Nagy felületen nagy összefüggéseket szeretnék megoldani. Készítettem ugyan néhány mozaikterve, ezekre azonban nem figyeltek fel, úgy látszik, a falról egyelőre le kell mondanom. A zománchoz is olyan feltételek kellenének, amelyekkel nem rendelkezem. Jó kemence és anyag kellene, az én kemencém azonban csak a kis műtermem melegítésére alkalmas. Marad tehát a szőnyeg. Kutatom a műfaj határait, elsősorban színben sokat kísérletezem. Persze formailag is másképpen kell foglalkozni, mint a festészetben, vagy a grafikában.

Mit látunk ezeken a szőnyegterveken?

Tematikailag változatosak. Az Anya gyermekével lírai fogalmazás, finom, féltő kifejezés árad belőle. A művészt foglalkoztatja Bartók, a Cantata Profana, az ifjúság és így tovább. A szőnyegtervek külön örömet jelentenek számára. Megvalósításukhoz azonban az időn kívül bizonyos anyagi támogatásra is szükség lenne. A tanácsi szervek, vagy az üzemek érdeklődésére számíthatna elsősorban a művész. (Bizonyos érdeklődésről — ami azonban jelenleg még független a szőnyegtervektől — be is számolhatunk. A közeljövőben például a Nógrád megyei Építőipari Vállalat KISZ-szervezete támogatásával rendez kiállítást Salgótarjánban, az ifjúsági szervezet klubjában.)

— Természetesen a fametszeteket sem hagyom abba — halljuk a tájékoztatást. — Nagyon is érdekelnek és érintenek. Az emberi nagyság kifejezésével próbálkozom, akár I. István, akár Lenin, vagy mások portréit készítem. Érdekel a megye, a város is. Egyik színes rézkarcomon Salgótarján negyedszázadáról kívántam számot adni. A város „összefoglalásából", úgy érzem, még mindig tudok újat adni. Általában, ha egy témát elkezdek, abból mindig csinálok egy sorozatot, amelynek azonban minden darabja más és más. Olyan témák érdekelnek, amelyek általános érvényűek. Építkeznek például Salgótarjánban, maga az építkezés azonban önmagában is izgalmas problémák megoldásához nyújt segítséget. Az építés örök emberi foglalatosság, az emberek mindig is mindenhol építkeznek, sajnos, rombolnak is néha. Foglalkoztat a kérdés; a témát menynyire lehet fokozni, líraibbá, vagy éppen drámaibbá tenni, akár az egyszerűsítés vagy a gazdagítás eszközével él a művész.

Az elképzelések vázlatba rögzítése, a szűkebben vett alkotó munka Pataki József tevékenységét legalább tíz évre kitölti. Alkotó munkájához azonban a feltételeket kellene javítani.

Tóth Elemér

Hivatali pártszervezeteink feladatai és munkamódszerei

Pártunk IX. kongresszusán elfogadott Szervezeti Szabályzat kibővítette a hivatali pártszervezetek jogkörét. Biztosította számukra az üzemi pártszervezetekkel azonos jogokat: az ellenőrzés és beszámoltatás jogát. Ennek alapján pártszervezeteinknek ellenőrző munkájukban a hivatali munka egészével kellett foglalkozni.

Az új feladat ellátása nem volt könnyű és problémamentes. Különösen kezdetben, sok vita és útkeresés volt. Nehezen találták meg pártszervezeteink —, de a csúcsvezetőség is —, a munka során az egyes feladatok közötti helyes arányokat. Így egy-egy terület vizsgálata, mint a gazdasági kérdésekkel való foglalkozás, a káderproblémák megoldása, előtérbe került, más fontos kérdések megvitatása, mint az agitációs és propagandamunka, az apparátus közéleti tevékenysége, egyes alapszervezeteknél a pártépítés problémái, háttérbe szorult.

Vita és útkeresés

Több esetben vita volt az alapszervezeteknél számos alapvető és részkérdés értelmezésében, a hatáskörök tisztázásában, a párt és gazdasági feladatok párhuzamosságának kiküszöbölésében. A vita tisztázásához segítséget nyújtott a KB 1968. december 2-i határozata, valamint a megyei és városi pártbizottság ide vonatkozó határozatai, útmutatásai. két évben fejlődött kedvezően e kapcsolat. Több olyan téma került megvitatásra vezetőségi üléseken és taggyűléseken, amelyek a hivatali munka egészét, illetve kiemelt részterületeit érintették. Többek között: a hatáskörök decentralizálása, a szocialista demokratizmus szélesítése, a kettős alárendeltség megszűnésével összefüggő kérdések és a gazdálkodási rendszer tartalmi és módszerbeni kérdései. Ezek között is kiemelkedően: a megyei foglalkoztatási színvonal emelésével, a bányászat visszafeljesztéséből adódó gondok megoldásával. Az érintett alapszervezetek a felsőbb párt és tanács vb-határozatok megvalósítására intézkedési tervet dolgoztak ki, a párttagoknak ilyen jellegű pártmegbízatásokat adtak. A csúcsvezetőség és az egyes alapszervezetek kezdeményezőleg léptek fel, hogy a vállalatokat és az intézményeket közgazdasági eszközökkel irányítsák. Bár itt még sok az útkeresés és kevés a tapasztalat. A tanácsi gazdálkodás megváltozott rendje, az önállóság növekedése problémát vetett fel az ágazati és funkcionális osztályok együttműködésében. Pártszervezeteink itt is kezdeményeztek, melynek alapján a csúcsvezetőség javasolta ennek napirendre tűzését, melyet a hivatalvezetés elfogadott és a vb határozatot hozott a hatásköri és együttműködési kérdések rendezésére.

hogy a megyei tanács pártalapszervezetei igyekeztek jól élni a megnövekedett jogkörrel. Emellett jól látjuk azt is, hogy még nagyon sok a tennivaló. Tovább kell keresni az új módszereket a pártmunkában; ez tevékenységünket hatékonyá, eredményesebbé teszi. Az eddigieknél még többet és tervszerűbben kell foglalkozni a kulturált, figyelmes és lelkiismeretes ügyintézéssel, ami jelentősen elősegítheti a párt és a tömegek kölcsönös bizalmának erősödését.

A határozatok ellenőrzése, megvalósítása

Jobban előtérbe kell kerülni munkánkban az ideológiai nevelőmunkának, a közéleti tevékenység szélesítésének. Egyik legfontosabb feladatunk legyen a kapott határozatok végrehajtásának szervezése, a végrehajtás ellenőrzése. Ez eddigi munkánk során háttérbe szorult.

A feladatok megoldásában kiemelt szerepet szántunk a pártcsoportoknak. A heterogén összetételű alapszervezetekben feltétlenül szükséges, hogy a munkaterület legfontosabb problémáit a pártcsoport beszélje meg, hangolja össze a munkát, alakítson ki egységes álláspontot, amit egységesen képvisel a dolgozók körében. De azt szeretnénk, ha itt kerülne sor a

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-060, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1970 OKT. 91

PATAKI JÓZSEF

1021

Pataki József festőművész kiállítása

Művészet az építőipari fiatalok között

A múlt év nyarán nyílt meg szép környezetben, a sportpálya közvetlen szomszédságában a Nógrád megyei Építőipari Vállalat KISZ-klubja. Amint Nagy József KISZ-titkár elmondja, Salgótarjánban szükség volt nagyon a klubra, a vállalatnál 700 fiatal dolgozik, s közülük körülbelül 250 tagja az ifjúsági szervezetnek. Természetesen az építőipari tevékenység jellegéből fakadóan e fiataloknak csak kis része lehet rendszeres látogatója a salgótarjáni klubnak, hiszen legtöbben vidéki építkezéseken dolgoznak. A klub jelentősége mégis rendkívül nagy, módot nyújt a kulturált szórakozásra, pihenésre.

Szemeti Beáta klubtitkár is ezt emeli ki elsősorban. Aztán arról beszél, hogy egyik gondjuk jelenleg a klubmunka folyamatosságának megszervezése. Egyelőre még nincs minden nap nyitva a klub, de így is érdeklődésre tartanak számot kötött és kötetlen programjai.

*

Mint hírül adtuk, a napokban nyílt meg itt Pataki József Salgótarjánban élő festőművész kamaratárlata, amely október 16-ig délután 4-től 8-ig tekinthető meg. A megnyitón a művész is jelen volt, és elbeszélgetett a vállalat fiatal dolgozóival munkásságáról, illetve a jelenkori képzőművészeti irányzatokról, problémákról. A kiállítás megszervezése tulajdonképpen a klub idei programjának első fontos eseménye volt. Tervezik, hogy a jövőben más itt élő képzőművészekkel is szerveznek találkozókat. Ez a törekvés a KISZ kulturális nevelőtevékenységének magasabb színvonalra emelését célozza, s más üzemek, vállalatok KISZ-szervezetei számára is példa lehet. Ugyanakkor a megyében élő képzőművészeknek is lehetőséget ad az effajta kezdeményezés a munkásokkal, ifjúmunkásokkal való közvetlen eszmecserére, ami a képzőművészeti nevelés, az ízlésformálás szempontjából is értékes lehet.

A klubhelyiség ízléses környezetet nyújtott Pataki József festményeinek és fametszeteinek. Képei: — az Erdő, az Építkezés, Komp, Falusi udvar, Köszörűs, Épülő város, Csendélet, Éhségfelvonulás 1938, Enteriőr, Női portré, Hotel Nemzeti — letisztult formanyelven szólnak a ma emberéről a ma emberének. Közérthetőségük nem jelent természetelvűséget. A képeken a valóság elvonatkoztatottan jelenik meg, formailag átköltött, leegyszerűsített.

*

A jelenlevők kérdéseire válaszolva Pataki József fametszeteiről is szólott. A Béké-n például feltűnt Szemeti Beátának a szem tisztasága, a fogalmazás határozottsága.

— Ha az elrendezés más, a gondolat is más — mondotta a művész. — Ebben a békében, ezen a lapon inkább háborúellenesség érezhető, mint maga a béke. Másik metszetemen Lenint, mint embert igyekeztem ábrázolni, aki a forradalmi magatartás megtestesítője.

Szóba került, hogy festményein sokszor tárgyakat látunk, ember nélkül.

— Képeimen tényleg sokszor tárgyakat látunk, például székeket — válaszolta Pataki József. — Azonban azokon a festményeken is az emberi fejezem ki, ha maga az emberi figura hiányzik is a vászonról. Mert tulajdonképpen nem a tárgyakat festem meg, hanem a tárgyak segítségével fejezem ki az embert. Más szóval: a téma a művészetben csak ürügy. A téma csak a kép tárgya. De a kép tárgyának mondanivalója van. Én a kép tárgyában a kép a mondanivalóját festem meg.

*

A találkozás Pataki József képeivel értékes élmény volt az építőipari vállalat kiszesei számára. Kezdeményezésük dicséretet érdemel.

T. E.

már jól kiépült bolthálózattal ellett felvenni a versenyt. A fogyasztási szövetkezetnek — ha versenyképes akart lenni — minden területen valamivel jobbat kellett produkálni, mint a konkurrencia. A közelmúltban létesült sütőüzem termékeivel — bár Gajdos János, a szövetkezet elnöke szerint lehet és kell is még javítani az itt gyártott kenyér minőségét — meg van elégedve a vásárlóközönség. Az elnök elmondotta, hogy a Kossuth Lajos utcai sütőüzem mellett egy saját üzlet létesítését is tervezik, melyben a kenyéren kívül élelmiszert, tejterméket és húsféléket is lehet majd kapni. A bolt kialakítására később jövőre kerül sor.

Könyvespolc

Könyvek a v

Helvétius A szellemről cí- mű könyve a maga idejében épp oly viharokat kavart, mint Ragyiscsev útleírásba rejtett gyilkos kritikája Nagy Katalin Oroszországának való viszonyairól, vagy Flaubert erkölcsrajza Bovaryméról, továbbá Haeckel természettudományi munkái, melyek ellen szervezetten hördült fel a maradiság. A szerzők egy része börtönnel vagy számüzetéssel

... a könyvek elleni irtóhadjáratot a fasiszták emlékezetes könyvégetése, mellyel azonban éppúgy nem sikerült gátat vetni az igaz eszmék győzelmének, mint a hajdani királyok ügyészeinek. A Könyv a vádlottak padján című kötetet a Gondolat jelentette meg.

Rokonokhoz jöttek — erőszakoskodtak

Rokoni látogatásra érkezett Balassagyarmatra Németh Rudolf 28 éves budapesti lakos, Németh Jánosné 53 éves budapesti lakossal. A rokonság este a Balassa-étteremben sörözött, amikor Németh Rudolfot egy BM-dolgozó félre hívta és érdeklődött, kinek akart a délután folyamán órát és töltőtollat eladni? Németh hangoskodott, hogy ő nem lopott semmit, nincs órája, nincs töltőtolla. A rendőr udvariasan igazoltatásra szólította fel, s kérte jöjjön az étterem irodájába. Ő vonakodva el is indult, mire a társaság hangoskodott és követte Németh Rudolfot. Közben dulakodás kezdődött, beleavatkozott Németh Jánosné, aki meglökte a rendőrt az irodában, ezalatt Németh Rudolf megszökött. Futás közben a rendőrjárőrök fogták el a büntetett előéletű embert. A balassagyarmati járásbíróság Németh Rudolfot hivatalos személy elleni erőszakban mondta ki bűnösnek és öt hónap szigorított börtönre ítélte, 1 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától és úgy rendelkezett, hogy Németh a feltételes szabadságrabocsátás kedvezményében nem részesülhet. Németh Jánosnét hivatalos személy elleni erőszakért öt hónap szabadságvesztésre, mint főbüntetésre, és 1000 forint pénzbüntetésre ítélte a bíróság. A szabadságvesztés időtartamát azonban 3 évi próbaidőre feltételesen felfüggesztette. Az ítélet nem jogerős.

— ács —

ZTIKA

csempészet fogalma tágabb értelmet nyert. Sőt, mondhatni — igen tág értelmet... Az üzérkedésre alkalmas, rendkívül változatos tárgyak listáján így, a fegyvereken kívül, ott szerepelnek a borzalmas kábítószerek, értékes régészeti leletek, pornográf kiadványok;

után egy szicíliai rabló, Colossimo, akit „Big Jim"-nek is hívtak, hozzákezdett a tiltott alkohol nagyméretű gyártásához és árusításához. Ily módon — írja Phorwald — Chicagóban megszületett a szicíliai maffia amerikai ágazata, amely a hangzatos Cosa

1970 AUG 29

1021

Pataki József kiállítása Salgótarjánban

Egy „észrevétlen" megnyitóra

Tegnap „észrevétlenül", ünnepi megnyitó beszéd és közönség nélkül megnyílt Salgótarjánban, a megyei József Attila művelődési központ előterében Pataki József, itt élő festőművész szabadtéri tárlata.

Azt mondtam, észrevétlenül. Nem panaszképpen mondtam. Hiszen egy életmű kis töredékének bemutatásához nincs szükség feltétlenül „ünnepi" szavakra, többé-kevésbé ismert megállapítások ismétlésére. A művészi alkotásról lehet és kell is időnként beszélni, azonban semmiképpen sem érvényes az, hogy attól veszik észre. Pataki József képei és grafikái maguk hívják fel a figyelmet önmagukra. És ezek az alkotások már közönséget is toboroztak, ha nem is a megnyitó néhány percére. A kiállítás tehát nem közönség nélkül nyílt meg. (Egyébként szervesen illeszkedik a művelődési központ nyári kiállítási programjába. Már hagyománynak számít, hogy nyaranként szabadtéri szoborkiállításokat nyitnak Salgótarján szívében, a forgalom középpontjában. Ezután évenként egy-egy itt élő képzőművész is bemutatkozik a „szabadban". Csak ismételten örülni tudunk ennek a kezdeményezésnek, amely a nyár forróságában és szellemi „eseménytelenségében" kellemes és tartalmas élményt jelenthet).

Pataki József 16 művét állította ki, festményeket, grafikákat, amelyek szeptember 10-ig lesznek itt láthatók. Először néhány szó, a művészettörténeti értékelés igénye nélkül, a festményekről.

A művész kissé távolabb a város központjától, magányban él. Ez azonban nem szellemi magány. Ellenkezőleg, a művész közösségi mondanivalója megvalósulásának éltető formája. Olyan festői eszközök beérése, amelyek évtizedeken át, ha úgy tetszik, egy életen keresztül hatnak.

Képein tájak, emberek, állatok — szekeret vontató lovak, egy ember vállán fiatal bárány stb. — jelennek meg. És körülöttük a dombok, a fák, a házak. A fák? Pataki József fái a mozaik tisztaságával állanak helyükön. Ugyanakkor a művész sokat sejtető gondolkodásmódjára is utalnak. Rilke így ír erről: „...az alkotó saját maga jelenti a világot önmaga számára, s mindent önmagában talál meg..."

Fametszetei szervesen egészítik ki, illetve teszik teljessé a művészről alkotott képünket. A Béke, az Anyaság, a Galambok, a Szüretelők, I. István és Lenin portréja és a többi az érdeklődési kör tágasságára utal, ugyanakkor a megfogalmazás tisztaságával tűnik ki.

Pataki József „csendesen" alkot. Kiállításai, képei azonban halkszavúságukban is újra őszinte örömmel töltenek el bennünket, elsősorban művészi őszinteségük miatt. A fák, a hegyek valamiféle leírhatatlanul csendes varázsban, rendben állanak helyükön. A kompozíció jelzései egy mindig újjászülető, mozgalmas és sokkal idősebb világról beszélnek mint az emberek, az emberiség. Ez a világ azonban Pataki József képein éppen az ember által nyeri el értelmét, s alakul szemünk előtt humanizált világgá.

Tóth Elemér

jelentkező munkaerőnál.

Az értékesítés a termelési érték növekedési szintjén volt, ami a saját termelésű készletek alakulásának egészséges irányú fejlődését mutatja.

A közszükségleti cikkek gyártását és a termékek értékét a vállalatok 21,9 százalékkal növelték. Ezzel szemben az export részaránya 10,2 százalékról 6,2 százalékra csökkent, s értékben 41,8 százalékkal alatta marad az elmúlt évi szintnek.

Nem sikerült

...nal való tu-
...rűbb gazdál-
... részben a
...eredően —
...tani. Vala-
...mérlegeli a
... által elért
... a többlette-
...étszámnövelés
...t. Az esetek
...gátat szab a
... irányuló tö-
rekvéseknek. A létszám állandósítására irányuló erőfeszítések a fluktuáció tekintetében a kívánt eredményt nem hozták meg. Szinte valamennyi vállalatnál élénkült a munkaerő mozgása. A tanácsi iparban a félév során a munkáslétszám 17,1 százaléka cserélt munkahelyet, szemben az elmúlt félévi 16,4 százalékkal.

Az egy foglalkoztatottra jutó termelés mutatója a tanácsi ipar egészében kedvezőtlenül alakult a félév folyamán. Az egy munkásra számított termelési érték — a munkáslétszám csökkenése folytán 2,5 százalékos növekedést mutat, ami — bár az alacsony termelési értéknövekedés miatt minimális

...kat követel.

A termelés, a termelékenység, valamint a bérgazdálkodás területén meglevő nehézségek következményeként mérséklődött a vállalati nyereség is. A globális nyereség az 1969. első félévinek csupán 81 százaléka, a tervtől pedig 13 százalékkal marad el. Ennek megfelelően az árbevétel arányos nyeresége 17,2 százalékról 13,7 százalékra csökkent.

Csak átmeneti jellegű?

A tanácsi ipar egészét jellemző, bizonyos fokig ellentmondásos helyzet — gazdasági eseményeket, azok belső tényezőit összefüggésükben szemlélve — átmenetinek ítélhető, mivel a gazdálkodás alapjait meghatározó feltételekben (anyagi-technikai bázis, közgazdasági szabályozók) bekövetkezett, illetve várható változások minden bizonnyal meggyorsítják a fejlődést.

Széll József
közgazdász

...unk?

is érvényes a korábban idézett megállapítás, akár az egész megye iparára, akár a szénbányászat visszafejlesztésére, akár az iparszerkezet megújítására gondolunk.

Az előbb említett jelentős ... a kormány és a

nem egymilliárd forint költségelőirányzattal tíz nagy beruházás volt folyamatban. Ezek közül gazdaságossági jelentősége miatt az ózd—salgótarjáni gázvezeték kiépítését kell első helyen megemlíteni. Ez új helyzetet teremtett, új lehetőséget biztosított a gyárak fejlődésében.

A sokrétű és bonyolult gazdaságpolitikai problémákat, a társadalmunkat bizonyos mértékben átrendező,

Pataki József
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1964 JUN 2
NÓGRÁDI NÉPUJSÁG

1021

GYERMEKFEJ

(Pataki József rajza)

nyugatnémet vadászok tol-
mácsa voltam...

ből a gon
ádja éjje
ték, hama
címért kü
gyes épüle
kot szerel
ára.

gyors lesz azután a temp
az nemcsak a munkásokt
hanem a vezetőktől
függ: mennyire tudjá
összehangolni irányí
munkájukat.

E tekintetben azonba
nincs minden rendben. Sc
idő vész el a gyakori ter
módosítások miatt. Előfo
dul, hogy ahány bejára
ahány ülés van egy-e
feladat elvégzésére, ann
elképzelés szül k. Ez a
tán határozatlanságot, l
zonytalanságot szül. Ugya
akkor kárba vész sok er
ber ideje és energiája. I
a gyakori változtatások g
tolják az építőmunka f
lyamatosságát, fékezik
operatív irányító készség
Ha rendszeressé válik
a munkastílus, akkor egy
sekben kialakíthat e
olyan rossz felfogást: ne
fogok hozzá a munkáh
mert legközelebb úgy
másképp lesz. Ezt és
ebből táplálkozó munk

Messzire látni a bujá
várhegyről. Mozgó, hullám
zó zöld szőnyegen siklik
ova a pillantás. A vártól

A SASBÉ

tárgyalások
GATT kapcsolatainak időszerű

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

1970 OKT 7

MAGYAR HIRLAP

Pataki József

1021

A NÓGRÁD MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT KISZ-szervezetének ifjúsági klubjában tegnap megnyílt Pataki József festőművész kiállítása. A nemrég alakult klub egyik célkitűzése, hogy a fiatal építőmunkások érdeklődését felkeltse a képzőművészetek iránt.

Fedor, Váradi, Melega, Hegedűs, Lajkó. **Edző:** Markói István. **St. ZIM:** Kuloványi — Pindroch (Geszner), Szolik, Vári — Flaskai, Kőházi — Tóth, Újházi (Gajdár), Egner, Boldvai, Dudás. **Edző:** Bandur Mihály.

Nyíltsisakos, változatos küzdelem. A 38. percben ve*zetést szerzett* a vendégcsapat: Dudás a félpályáról indulva kicselezte a védőket és a kimozduló kapus mellett lőtt a hálóba. 0:1. A 44. percben egyenlítettek a hazaiak: Kőházi fel akart szabadítani, de a labda Lajkó hátáról a hálóba pattant. 1:1. Szünet után jobban játszott a Bgy. Volán. Az 50. percben Fedor elfutott és 20 méterről a hálóba lőtt. 2:1. A 88. percben

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1970 OKT 7

Pataki József

Október 6—16: 1021

Pataki József kamaratárlata

A Nógrád megyei Építőipari Vállalat KISZ-szervezetének rendezésében tegnap megnyílt Pataki József, Salgótarjánban élő festőművész kamaratárlata a vállalat salgótarjáni KISZ-klubjában. A megnyitót Nagy József KISZ-titkár tartotta. Mint mondotta, céljuk kettős volt. Egyrészt az ifjúsági szervezet kulturális tevékenysége színvonalának emelése, a megyében élő képzőművészek alkotásainak megismertetése a fiatalok körében. A megnyitón jelen volt Pataki József festőművész is, aki készséggel állt Szemeti Beáta klubtitkár rendelkezésére a kiállítás anyagának összeállításában. Tervezik, hogy a többi nógrádi képzőművészt is meghívják a klubba.

...rok tulságosan jól ismerik ...város egyre zsugorodó al...világát, semhogy ne tudnák: ...melyik bűnözőnek mi a ra...adványneve. Imre János csak ...selből mondotta bátyjának „Jézust", holott őt szólongat...ák így cimborái.

A súlyos bűncselekménnyel ...vádolt Imrét a megyei rendőr-...főkapitányság egyik tisztje

— Mondd fiacskám, találtál valamit, amire gusztusod lenne?
(A Wochenpresse karikatúrája)

FEJTÖRŐ

Károly

...nászó. 57. Új szobrot ez ta...tar. 58. Névelő. 59. Hirtelen ...erülnek a ló túlsó oldalára. ...1. Érdekes figura, a begubó...ó nemest gúnyolta ki benne ...z író. 63. Ritka férfinév. 64. Felüzen érte. 66. A történelem-előtti kor után következett. 67. Minden rendben! 68. Női név — többesben. 69. Névelős fiúnév. 70. Fegyver. 71. Állatcsapat.

FÜGGŐLEGES: 1. Vergilius eposza. 2. Egy hegyvidék lakója. 3. Hasadéka. 4. Ránduláslnál jó az ilyen borogatás. 5. R. Y. 6. Azonos betűk. 7. A rendelkezésére álló esztendők. 8. A Vaskapu szabályozásának egyik mérnöke volt (Béla). 9. Fordított kettős betű. 10. Fém felületét munkálja meg. 11. Színész, régiesen. 13. Helytelenül vetették papírra. 16. Biztos helyre tesz. 17. Falatozik. 19. Végnélküli angol főnemesi cím 21. Mélyített zenei hang. 25. Aki várakozik, „ide" kerül! 26. Foszfor és stroncium vegyjele. 28. Lecsatol. 30. Fonal. 31. Az ilyen divat gyorsan változik (ford.). 32. Nem hord egyenruhát. 33. Kisfaludy vidám darabja, ebben szerepel a klasszikus figurává vált Mokány. 35. Gondoskodik valakiről. 41. Dísze 42. Nem fogadják el. 45. Város Oklahoma államban. 47. Ismert szovjet cirkuszművész. 49. Férfinév. 50. Állatok egyik csoportja (!) 52. Hasznos növény (ford.) 53. Közel-keleti állam. 55. Jóltápláltság jele (névelővel). 56. Az oldalához 58. Névelős nehézség. 60. Feltétlenül szükséges. 62. Törekszik. 65. Ritka családnév. 68. Őrzi a házat. 69. Arzén vegyjele.

BEKÜLDENDŐ: a vízszintes 1., 6., 34., 40., 61. és függőleges 33. számú sorok megfejtése.

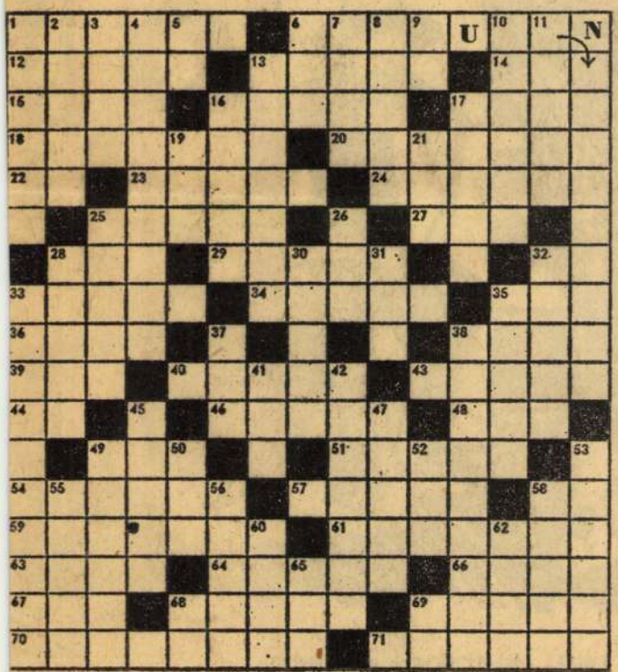

A vasárnapi keresztrejtvény helyes megfejtése: „Csak aludj el, de örökre és aztán gyere ki, úgy felpofozlak, hogy attól majd felébredsz!"

Könyvjutalmat nyertek: Jambrich Pál Salgótarján. Újvári László Balassagyarmat és Horváth Gyula Salgótarján.

A könyveket postán küldjük el!

1968 FEB 4

1021

Pataki József: Öregek a kispadon

Új tantárgy

Szeptembertől a művelődésügyi miniszter rendelete értelmében valamennyi iskolában új tantárgyat vezetnek be: a honvédelmi ismereteket. A tananyag gyakorlati elsajátításának elősegítésére a Hadtörténeti Múzeum haditechnikai kiállítást rendezett a gyöngyösi 1. számú általános iskola udvarán.

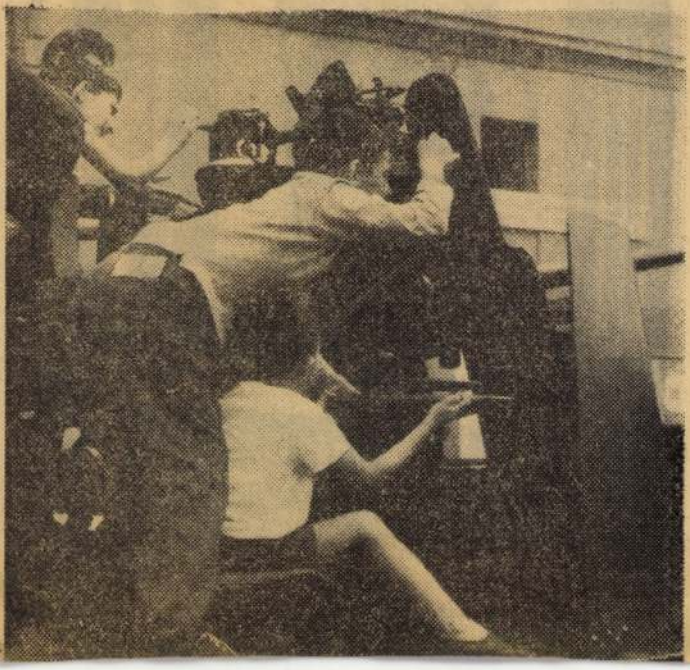

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1961 AUG 11
1021

Pataki József: Csendélet.

gyógykezelésen kívül óvodai illetve

Katonanők

A svéd nőknek, mint állalában a világon, nem állt nyitva a katonai pálya. Ennek ellenére ma már van egy hátsó kapu: tagjai lehetnek a hadseregnek, ha felveszik őket a katonazenekarba. Nemrégiben jelent meg a hirdetés, hogy akad hely olyan nők számára, akik a katonazenekar tagjai akarnak lenni. 1970-től a katonabandák megváltoztatják nevüket és ez a szervezet nemcsak a katonai szemléken, hanem egyházi zenei hangversenyeken és az operában is fellép. Végre a svédek ismerik, hogy a női nem is képes ritmusban masírozni a hadsereg élén!

Rangrövidítés. 59. Fenékig issza. 60. Kevert TUL. 61. Angolé. 62. A földkéreg belső, nehéztémeket tartalmazó

KRIMI TÖRTÉNET

Idegnyugtatóként egyik délután kölcsön vettem olvasni a fiam dugikönyvtárából a „Félszemű gyilkos" című borzongató történetét és éppen az első gyilkosságnál tartottam, amikor bejött a feleségem és letette mellém a levelet, amit a postás hozott. Fel se néztem a könyvből, nehogy kizökkenjek. Felesége kitűnő emberismeretére vall, hogy szó nélkül távozott.

A második hullát fogták ki a csatornából, amikor a fiam berontott.

— Apu! Kellene nekem két forint füzetre.

Fel se néztem a könyvből, zsebembe nyúltam, kitapogattam egy kétforintost és odaadtam a fiamnak, akinek kitűnő emberismeretére

— Láttam, mikor tegnap bejöttem pénzt kérni. Úgy bele voltál zuhanva, hogy kétforintos helyett ötforintost adtál.

— Én pénzt adtam neked?

— Még erre sem emlékszel? Nahát, apu, rád ekkora hatással van a krimi?

— Arról beszélj, mi történt az ötforintossal?

— Vettem rajta egy új krimit. De azt úgy eldugom, hogy sose fogod megtalálni. Nem neked való.

(v. i.)

Szülők, g

Általános iskolát végző tar

jelentk

1969 ÁPR 20

1021

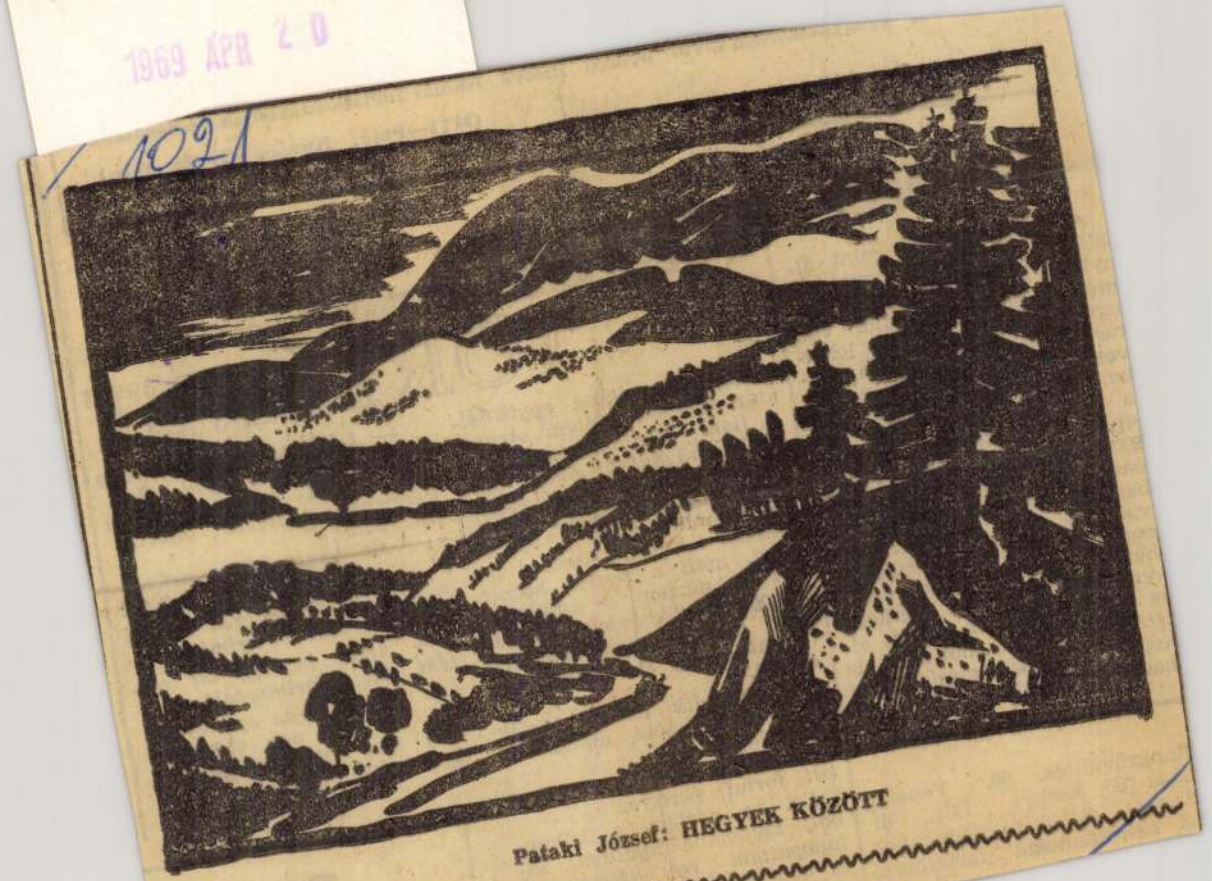

Pataki József: HEGYEK KÖZÖTT

NÓGRÁD

1021

Pataki József: Hegyvidéki táj

Pataki József

Óda

Te mélymivű, méla marha
Kit lágyszívű gazdád
Örökkévalónak szánt és
Illatos jászlad előtt
Bambán bámulva
Vártad idők, s korok múlását
Nem törődvén apró viharok
Sem vad ciklonok fergeteges dúlásával,
Nem vagy oka semminek.
Nem bűnöd, hibád csupán,
Hogy tisztes aggkorodra húsod rágós,
Szívós, főtt légyen bár napokig is
Öblös fazekak fortyogó sötétjén.
Nem bűnöd, hogy a sanda mészáros
Taglója nap mint nap
Melléd vágott
S vágott rendet fiatalok közt
Hekatombát hányva dombról dombra,
Míg te türelemmel vártad a halált.
De nem, de nem.
Sorsod könyvébe mást írt a végzet
E lágyszívű ember nap mint nap
Kész lett, majd
sírva törölte vérlucskos kezét
Húscafatokkal tarka kötényébe.
Aztán elrobogott, s fenőgcél
Sután

Abcug

Emberek, embertársaim, szívem csordultig, hadd mondjam el örömöm: vörös bort ittam, szekszárdi kadart — rák ellen.

Legjobb tudomásom szerint én és hazám fiai már majdnem minden ügyben ittunk. Tegnap még, ha valaki megkérdez, gondolkodás nélkül mondtam volna: már minden ügyben. Ma rájöttem, hogy mégsem. Eddig a következőkről tudtam: születés, halál, dicséret, letolás, vadászat, horgászat, borverseny, esküvő, szóval öröm és bú. A felsorolás, persze egy kissé hevenyészett. De azt még senki sem vallotta be soha, hogy szereti az italt. Igaz, az ivásnak külön lélektana van — mondhatnám úgyis állattana, de miért sértegessem embertársaimat és főleg magam — a szégyellős lélektana ez. Egyébként, hogy legbelül az ivóember bűnnek tartja az ivást, erre bizonyíték, hogy két ivócimbora rendszerint részeg disznónak

Szotyola fuvarban

Szotyola epizódszínész volt, de egyéb szakmákban is megfordult. Vajszín Izottájával a kavicsos udvaron parkolt. Tizenegy tájban megjelent Szotyola, szvetterekbe bugyolálva és körbejárta a kocsit. Meglengette előre-hátra, aztán megrugdosta a gumikat. Reszelősen krákogott és összébb húzta a sáját. Lappangó hörghurutra gyanakodott.

Hallottam, Pestre készül, hogy elhozza időrendben utolsó hitvesét. Az újabb, azaz a négyes számú jelölttel az elő-melegítés lírai korszakát élte.

— A házasság, kompót szalicilban. Egyszer biztosan elromlik. A kocsi az, ami végérvényes — hangoztatta.

— Vegyél fel engem is, elvégre barátod vagyok — ajánlkoztam.

— Majd én kinyitom. Nem értesz hozzá. Ha beülsz tohonya testeddel, ügyelj a rádióra. Most csináltattam.

Fölrántott szemöldöke alól figyelte, míg elhelyezkedem.

— Könyök be. A karok szorosan tapadnak. Ez nem Jaguár. Sűrűn használom a kéziféket...

Néhol kitöredezett a beton, ilyenkor huppant a kocsi. Dühösen forgatta a kormányt, aztán begorombult.

— Azt hiszik, lopom a pénzem.

Igyekeztem csillapítani.

— Egy-két helyen kimarta a jég. Különben egészen tűrhető.

Vasvilla szemmel mért végig.

— Meg fogja magát verni. Most mindenfelé telefonál. Magát keresi.

Amikor beállított, szája széle remegett és az óráját ütögette.

— Mi vagyok én neked? Riksa-kulid, azért a rongyos százasért? Tíz évet loptál az életemből.

Összezsugorodtam, mint egy vízibolha.

Az asszony hízelegve búj hozzá.

— Pucoljak neked egy narancsot, Mucus? Az lecsillapít.

Jeges pillantással nyugtázta a kedveskedést.

— Kifizetted a kocsiadót?

— De mennyire. Hiszen kö-

NÓGRÁD

1983 OKT -6

1021

Pataki József: Öreg házak

sel felvesz

okat 6—13 forintig,
at 6,20—13 forintig,
et 6,50—14 forintig
eosztástól függően.

ön belül gépkezelői szak-
kmunkás vizsgát tehetnek.
nk ásszálló. Kedvezmé-
— ha a feleség is a gyár-
zobát biztosítunk.

munkaügyi csoportjánál.

Csak a tűcskök tették a hangyákat híresekké.

A szerelem nem hal meg; eltűnik az életedből.

A gépipari technikum

fűtőmunkásokat

keres

az idei fűtési idényre. Érdeklődni és jelentkezni a technikum Salgótarján, Rákóczi u. 232 sz. címén lehet.

küli hangszer. 67. Néma len. 69. Írogat. 71. Balaton teszi. 72. Minden a helyén. 74. Nem, németül. 75. Hiányos kajak. 76. Árpa, franciául. 78. HLE. 81. Háziállat. 82. Igekötő.

BEKÜLDENDŐ:
a vízszintes 1. és a függőleges 13. számú sorok megfejtése.

A vasárnap keresztrejtvény helyes megfejtése: Bad Schandau, Rostock, Königstein, Halle, Erfurt, Hohenwartha, Leuna, Zwinger, Jéna.

Azonnali belépéssel felveszünk

villanyszerelő,

hőszige-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

embert ez az alamuszi kö-
lyök?! Aztán nyugodtan haza-

(Baraté Rozália fordítása.)

Pataki József: Rácsos kapu

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1968 OKT. 5

Pataki József

1021

Akvarell-tárlat

Az épület — a salgótarjáni megyei József Attila művelődési központ — üveghomlokán túl, az épülő város dinamizmusa sajátos áttételekben kap kifejeződést — az üveghomlokon belül. S most nemcsak az üvegcsarnok roppant mozaikjának allegórikus figuráira gondolok, amelyek kezükben a könyvvel, a hárfával, a gyümölcsöstállal — s még mi mindennel —, a legemberibb szépre, az irodalomra, a művészetek s az élet ezernyi más mozzanatára hívják fel a figyelmet.

Az üvegcsarnok hovatovább mind több kamaratárlat sajátos hangulatának emlékét is idézi, s „tevékeny" színtere annak a mozgalomnak, amely — egyébként kívül — az esztétikusabb életért is indult ebben a városban. A feladatunk itt különösen nagy. Hiszen tudjuk, hogy az esztétikai-művészeti nevelés elválaszthatatlanul egybefonódik a társadalmi tudat, az erkölcs, a magatartás, így tulajdonképpen a világnézet formálásával.

Az üvegcsarnokban rendezett kamarajellegű kiállítások eszerint adott színvonalukon túl is jelentőséggel bírnak. Mindenképpen öröm tehát, hogy az Egerben megrendezett első országos akvarell-kiállítás válogatott anyagát pár napig a salgótarjáni érdeklődők is megtekinthetik az üvegcsarnokban. A válogatás bizonyára a java részét mutatja az országos akvarell-tárlatnak, s műfajon belül, jó színvonalról vall.

A Nógrád megyei képzőművészek közül Pataki József és Réti Zoltán egy-egy akvarelljével találkozhatunk a válogatott anyagot szemlélve. Pataki Sorompó című munkája a hideg-meleg színek váltakoztatásával a nyár ihletét sugározza. A mindennapos idill a természetben rejlő poézissal egyesülve nyer festői értéket. (E sorok írója nem feledkezik el Pataki József rajzairól, amelyek ugyancsak sokat „foglalkoznak" a sorompóval. Pataki elmélyült rajzoló, s bár a tanulmányozás hívja életre rajzait, azok mégis többek tanulmányoknál. Önálló művek, ahol az átélés pillanata sem marad el... S ez vonatkozhat a Sorompó című akvarellre is.)

Réti Zoltán akvarelljének címe Nyírjes. A „fekete szálfák" sajátos perspektívát adnak a Balassagyarmaton élő művész e munkájának, így a néző is szinte messzebbről közelíti meg a témát, az akvarell-adta falurészt. Réti munkásságában jelentős helyet foglal el az akvarell, ezért is örülünk a válogatott anyagban e munkának.

Az üvegcsarnokban körülbelül húsz alkotó mintegy negyven akvarellje látható. Csohány Kálmán Tanyája inkább grafikai indíttatásában érdekes. Bér Rudolf Ősz című alkotása izzó vörösben az ősz fokozott hangulatát idézi, a műfajon belül rendkívül szuggesztíven. Kokas Ignác, a fehér és a sötét váltakoztatásával alakítja akvarelljeinek hangulatát (Este, Présház, Váli táj, Öreg gyümölcsös). Imre István munkáiban keveredtek a pasztell elemek, leginkább az Este tetszett. Mihálfz Pál Szentendrei ház-a erősen leegyszerűsített felfogásban készült. Érdekes kísérlet Orosz János akvarellje, az Ég előtt a vízné. Örömmel találkoztunk a kis tárlaton Czóbel Béla Csendélet IV. című művével és Somos Miklós két akvarelljével, a Halász-szal és a Csend-del.

Tóth Elemér

AZ OLVASÓK

Válaszol az illetékes:

Minden igényt kie

Lapunk július 28-i számában: Miért nincs vetőmag címmel arról írtunk, hogy a salgótarjáni vetőmagbolt nem minden esetben tudja kielégíteni a vetőmagot igénylő vásárlókat. Cikkünk nyomán az Országos Vetőmagtermeltető és Ellátó Vállalat az alábbi választ juttatta el hozzánk:

„Meglepetéssel olvastuk, hogy a salgótarjáni vetőmagboltban nem lehet kapni zöldségmagvakat, holott raktáraink ezekből megfelelő készletekkel rendelkezünk. Megvizsgáltuk a kérdést és megállapítottuk, hogy a salgótarjáni bolt vállalatunktól vetőmagot nem rendelt meg, tehát részükre szállítást nem végezhettünk. A bolt a vetőmagot a Budapesti 1. sz. fmsztől (HERMES), mint közbeiktatott szervtől rendeli meg, így ebben látjuk okát, hogy esetleges megrendelésére a vetőmagot csak később kapta meg. Kérjük, szíveskedjenek felhívni a vetőmagbolt vezetőjének figyelmét, hogy vállalatunk készséggel áll rendelkezésére és a bolt igényeit megrendelésre azonnal ki tudjuk elégíteni, mivel megfelelő készlettel rendelkezünk.

Vállalatunk igyekszik mindent megtenni, hogy az ország vetőmagellátása zavartalan legyen és a szükséges vetőmag eljusson a legkisebb községekbe is. Ennek érdekében az elmúlt év őszétől értékesítési tevékenységünket kiterjesztettük a kiskereskedelmi forgalomra is, melynek alapján a legkisebb megrendelést is igyekszünk gyorsan és pontosan kielégíteni.

Tájékoztassák olvasóikat arról, hogy vállalatunk a címünkre beérkezett, bárki ál-

Lesz akk

Szeptember 5-i számukban „Az áru így nem áru" címmel cikk jelent meg, amelyben a Minisuper rádiókészülékek telephiányával foglalkoznak. Minisuper készülékünkkel kapcsolatban megjelent bírálatuk gyárunknál nem ismeretlen. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a készülékeket a belkereskedelem minden esetben telep nélkül és a szükséges telepmennyiségről az ő feladatuk gondoskodni.

Miután a probléma súlyát mi magunk is éreztük, megbí-

Áthelyezték

Lapunk augusztus 9-i számában foglalkoztunk a ságújfaluiak kérésével, melyben a község dolgozói kérték, hogy a megállóhelyet az új bisztró elé helyezze az AKÖV.

A 2. sz. AKÖV személyforgalmi osztálya tájékoztatott bennünket, hogy a ságújfalui községi tanács szeptember 19-én kelt levelében kérte a meg-

Dús László: Kentaur. (Linómetszet)

„Ismerjük meg környezetünket!"

Sokirányú tudományos kutatómunka folyik a nagykanizsai járásban

A Népművelési Tanács legtöbbi ülésén hallottunk több olyan kanizsai emberről, akik zinte magánszorgalomból felérképezik, s egy-egy tanulnány formájában összefoglalák városuk és a megye jelenének, múltjának, sőt jövőjének valamilyen fontos kérdését. Most, amikor felkerestük ezeket a tevékeny ...

fokú Technikumból többek között Vörös József tanár a tsz-ek üzemszervezési problémáin dolgozik. Jelentős vállalkozás! Aztán itt van Cseke tanártársam a Mező Ferenc gimnáziumban, ő igazi polihisztor.

— No, azért nem — mondja találkozásunkkor a fiatal pedagógus. — Csupán arról van

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Pataki József

1021

1969. január 12.

Pihenő munkás (Pataki József rajza)

1988 SZEP 29
NÓGRÁD

1021

Pataki József: Kerekeskút

szeti alkotás. 38. Irországi-
. 40. Ilyen csók is van! 42.
lasz folyó. 43. Feszítő. 44.
óhajtás. 46. Csontban van.
. Halpete. 48. Kor szélei.
. Száraz gally (—'). 51. T.
52. Indulatszó. 53. Kardot
rgat. 54. Drágakőfajta (—'). .
. Versben gyakori. 58. Ál-
víz (—'). 60. Ilyen káposz-
is van. 61. Szellemi mun-
át végez. 63. Portéka. 64.
ű állat. 65. Tejtermék. 66.
szes. 69. Megy, angolul. 70.
ázol. 71. Veré. 72. Asztali-
niszhez kell. 73. Római öt-
negy. 74. Lágy fém (—'). .
. Erődítmény. 76. Női név.
. Keresztül. 80. Időjárási je-
nség. 81. Visszafelé mint
zsz. 24. számú. 82. Férfi-
v. 84. Elfogyasztaná. 86.
dnóti Miklós őszi versének
ne.

FÜGGŐLEGES:

2. Afrikai antilopfajta. 3.
ép, oroszul. 4. Jugoszláv
tójelzés. 5. Gúnyos, ango-
. 6. Tekint. 7. A tél „aján-

hang. 59. Felső, német
Vízlelőhely. 62. Energi

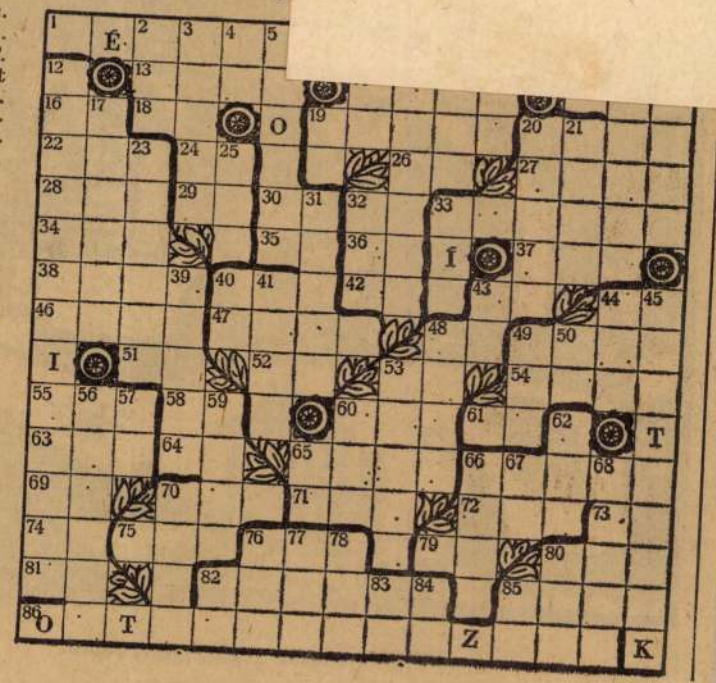

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki József nyolcvanéves 1021

Pataki József: Házak és emberek

éhséget
ot

linikán éltek és anélkül,
ogy tudták volna, éjjel-nap-
al figyelte őket egy filmfel-
evőgép, s ez a film az orvos-
udomány számára pótolha-
tlanul értékes anyagot szol-
áltat két lény egymáshoz
ötött életéről. Így felfedez-
ék, hogy a két gyermek közül
z egyik parancsol a közös
ervezetnek, a másik enge-
elmeskedik.

Amikor szétválasztották
ket, a két kislánynak min-
ent újra kellett tanulni:
lőször az egyedüljárást, azu-
án az egész normális életet,
zt, hogy ne függjenek állan-
óan egymástól. Egymás iránt
nusított néha feszült viszo-
yuk egyl ideig nyugtalanított-

Kínos meglepetés

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1969 JAN 26

1021 PATAKI JÓZSEF

Pataki József: A kispadon

Színkör igazgatója kö

Kamondy Lás

SZÍNÉSZN
TÁRSALGÓ

Néhány színésznő és egy őszhajú intrikus tartózkodott a társalgóban, versengve és hangosan szidták a darabot, amit a házi főpróbán láttak délelőtt.

Negyedóra múlva teljes volt az egyetértés köztük, de később úgy látszott, mintha mégis sajnálnák, hogy kimaradtak egy nyugati, devizás darabból.

— Én mégis azt mondom — mondta Herczeg Antónia —, hogy a darab telt házak előtt bukna meg, legalábbis a bérleti előadásokon, ha Emmuska levetkőzne a második függöny előtt.

Mindnyájan elnémultak erre a váratlan ellenvetésre.

— Emmuska — kérdezte a fiatal szerződéses táncosnő, — akinek se melle, se feneke?

Herczeg Antónia elmosolyodott, s oldalról az őszhajú epizódistára tekintett.

— Én — szólalt meg az intrikus, ugyanolyan komoly arccal, mint amilyen álkomolyan a színésznő a vetkőzést javasolta — igazat adok neked, Tónikám. Olyan darabot, amelynek se sztorija, se aktuális mondanivalója nincs, csak az erotika menthet meg, és ez ilyen darab.

— De drága Pityi bácsi — vetette ellen a fiatal táncosnő — láttad te Emmuskát levetkőzve az öltözőjében?

— Cicám — válaszolta nyájasan az ősz intrikus — más az öltözőben, civilben vet-

*A Központi Sajtószolgálat 1968-as pályázatán harmadik díjat nyert elbeszélés.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki József

1967 OKT 29.

1021

Pataki József: Öreg város

BRONZBA ÖNTÖTT ÓDA

A talapzat, a nyers munkálású, sárgás haraszti mészkő posztamens már kijelölt helyén áll a salgótarjáni fő tér szélső harmadában. Amikorra e sorok olvasókhoz jutnak, talán a mű is megérkezik: felszabadulásunk szoborba formált szimbóluma.

Időzített esemény lesz az avató: a félszázados nagy szosem meg a történelmi eseményt, ami népünk életében csaknem negyed százada játszódott. Nem akartam puszta illusztratív ábrázolását adni a felszabadulás tényének —, hogy például katonát mintázzak. Aztán, az igazat szólva, nem is nagyon hiszek az illusztratív ábrázolás művészi hitelességében. Többnyire pil-

játosságok alapján, inkább nagyobb társadalmi méretben képzelem el. Például úgy, hogy létrejön egy bizonyos szocialista jelképkulcs. Addig azonban a meglevőkkel kell dolgozni. Az idők során például a galamb vagy a kígyó szimbólumaivá lettek valaminek. A régi mitológiában és a kereszténységnél egyaránt. Így nyúltam én is elgondolásaimban a galamb és a kígyó szimbólikájához, jelképeihez. Ezek két női alak együttesében kifejezik egyrészt az örömet, a boldogságot, másrészt azt, hogy a jó legyőzi a rosszat.

— A formai megoldást illetően jelentkeztek-e sajátos kötöttségek?

— Azt hiszem, igen. Például az, hogy beállva a művelődési ház, a Karancs Szálló, a szakszervezeti székház, az állomás

Fél óra múlva a Fő téren levő vendéglőben voltak. Az elnök rizlinget kért, tisztán.

A csapos aggodalmas hangon kérdezte:

Miniatűrök

Idegösszeomlás

A napokban fárasztó kiszállásról későn éjjel értünk haza. Amint ilyenkor szokás, a kollégámmal azon keseregtünk, hogy milyen kevés idő marad a pihenésre. Reggel újra kezdődik a nagy felelősséggel járó izgalmas munka, és így megy ez napról napra.

— Tudod, mondta a kollégám — én csak a sógoromat irigylem. Erdész, és csodálatos környezetben lakik. Nyáron a természet teljes pompája, ősszel az ezer szín, de a tél is gyönyörű. Olyankor odajár egy-két őzike a házhoz, és a tenyeréből eszik a kenyeret.

— Szoktatok odajárni? — kérdeztem felvillanyozva.

— Hogyne, hogyne — hangzott a válasz. — csak most nem lehet, mert a sógorom idegösszeomlással fekszik a kórházban.

Kaland

— Képzeld, kalandom akadt — meséli a feleségem. — Már az érkezlet elején feltűnt, hogy egy ősit kopaszodó, de amúgy igen jó kiállású kartárs kitartóan nézeget. A szünetben azután odaült mellém, feketét és ásványvizet hozott. Beszélgettünk erről arról, majd sokatmondóan megkérdezte: meddig dolgozom.

— És te mit feleltél? — kérdeztem kíváncsian, és mi tagadás; egy kicsit nyugtalanul.

— Hogy még 1908 napig, akkor megyek nyugdíjba.

Balegyenes

Évekig külföldi kiküldetésben volt az egyik barátunk. Amikor a legelső alkalommal ismét összeverődött a régi társaság, elmesélte, hogy megtanulta a japánok híres önvédelmi sportját, a dzsudót, és teljesen elsajátította a fogásait.

— A legerősebb ember is tehetetlen velem szemben — mondta büszkén. Körülnézett és megakadt a szeme a kétméteres állatorvoson, akiről mindannyian tudtuk, hogy ifjabb korában bokszolt és birkózott.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki József

1967 CKT 1.

1021

Pataki József: Dunántúli város

Lovicsek Béla:

Vasárnapi delictum

FELBERREGETT A CSENGŐ, a férfi ajtót nyitott. Felesége állt a küszöb előtt könnyű, nyári kiskosztümben, fekete kézitáskával a karján.

— Szervusz — mondta fakó hangon az asszony.

— Szervusz, kedves. Várta-lak már... Gyere! — Előzékenyen kitárta előtte a szobaajtót, odébb mozdította a fotelt. — Tessék, foglalj helyet... Iszol valamit?

— Köszönöm, nem kérek!

fiatalon beleszerettem egy fiúba, de a szüleim hallani sem akartak róla. Mi azonban titkon rendszeresen találkoztunk... Aztán jöttél te, illetve az a májusi mulatság. Felkértél táncolni... Én átnéztem rajtad, mint az üvegen. Nem vetted észre, talán nem is akartad, újra meg újra felkértél, aztán...

— Hazakísértelek.

— Anyukám behívott, s egyből odalett érted. Ez igen, ez a férfi! Jó állása van,

a mi házasságunk. Mondd meg igaz lelkedre: mind különb férfi volt, mint én!?

AZ ASSZONY JÁTÉKOSAN hintázott ültében.

— Nem tudom... Talán igen...

— És mondd csak: soha nem sajnáltál, soha nem érezték lelkiismeret-furdalást!?

Az asszony gúnyosan felnevetett.

— S ha igen?... Mondd,

1970 JUL 5

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1021

Pataki József: GYÜMÖLCSSZEDŐK

Kultúrtörténet

Elpusztult híres könyvtárak

A LEGRÉGIBB sumér, babiloniai és asszír könyvtárak magukkal a birodalmakkal együtt pusztultak el. Megsemmisítésük majdnem kizárólag hódító háborúkhoz fűződik. E könyvtárak égetett cseréptáblákon őrizték koruk tudását, s könyveik különös anyagának köszönhetjük, hogy egy részük a romok alatt is épen maradt. Ur-ból kb. 6000 cseréptáblát sikerült a régészeknek megmenteni; ezek nagy része az i. e. 2500-as évekből származik. A nippuri nagy könyvtár romjai alól a pennsylvaniai egyetem régészei kb. 50 000 cseréptáblát mentettek ki. Lagash feltárása már majdnem százezer cseréptábla megmentését eredményezte.

*

AZ ÓKORI Egyiptom is gazdag volt köz- és magánkönyvtárakban egyaránt. Az állami könyvtárak és levéltárak papirusztekercsek ezreit őrizték; a megmaradt, viszonylag kevés számú anyag a hieroglifák megfejtése után gazdag ismeretanyagot adtak az ókori Egyiptom életének megismeréséhez. A Ramesseum épületében a könyvtárat már külön helyiségben helyezték el. Az edfui Horus templom, a philaei Isis templom könyvtára („Sasat istenhő könyveinek terme") ugyancsak nagy tömegű papiruszt őrzött. A megmaradt és Európa nagy könyvtáraiban féltve őrzött papirusztekercsek természetesen csak töredékét képezik a hajdani nagy könyvtárak anyagának. Az európai műveltség bölcsőjét képező görög kultúra legnagyobb könyvtára Alexandriában volt. Egykori források szerint a Museion 400 000, a Seraphis templom könyvtára harának esett áldozatul. Ez a könyvtár volt az, amely a papirusz helyett a pergament használta a könyvek előállításához.

*

A RÓMAI birodalom igen sok könyvtárának is csak az emléke maradt meg az utókorra. A győztes római hadvezérek a római könyvtárakat zsákmányolt kéziratokkal gyarapították. Az első nyilvános könyvtárat Julius Caesar tervezte, de halála miatt Varro a tervet már nem valósíthatta meg. A Forum közelében levő Libertas templom könyvtára, a palatinusi Apollo templom könyvtára hosszabb-rövidebb fennállás után megsemmisült. A Bibliotheca Octaviana i. u. 80-ban égett le. A Tiberius által alapított könyvtár (a Templum Augusti Noviban), azonban még Vespasianus alatt is állt, megsemmisülésének időpontja bizonytalan. Legtovább a Bibliotheca állta a történelem viharait, s még az ötödik századból is van róla híradásunk. Róma hatalmának a lehanyatlásával azonban a könyvtárak is majdnem teljesen elenyésztek.

*

NAGY KONSTANTIN után Róma mellett Bizánc lett a klasszikus kultúra második középpontja. Bizánc híres könyvtárát i. u. 354-ben II. Konstantinus alapította, de ez 476-ban leégett. Helyette csakhamar újat szerveztek, s hogy az antik irodalom egy része fentmaradt, az elsősorban ennek a könyvtárnak köszönhető. E könyvtár majd ezer év alatt a tudás végtelen kincsestárát gyűjtötte egybe. Amikor II. Mohamed csatták ki Európa tudósainak az elismerését. A könyvtár széthordása már Mátyás halála után megkezdődött. A Budán megfordult követek, külföldi előkelőségek mind szívesen vittek egy-egy kódexet magukkal „emlékbe". A pusztulást a török hódoltság fejezte be, amely a Koránon kívül alig becsülte a könyvet. A fentmaradt 168 hiteles Corvinából — amelyek világszerte a nagy könyvtárak féltve őrzött kincsei — hazánkban mindössze 43 kódexet őriznek; elkerülésük és visszakerülésük története valóságos regény.

*

A HUSZADIK század elején a legnagyobb könyvtári pusztulás a torinói Bibliotheca Nazionale-ban következett be, tűzvész martaléka lett. A könyvtár mint építészeti emlék is nevezetes volt, de fa mennyezeteit, fa könyvszekrényeit nem lehetett éppen korszerűnek nevezni, s éppen ez okozta — 1904. január 25—26-án a könyvtár vesztét. A villamos vezeték rövidzárlatot kapott, a faanyag rögtön lángba borult, s a tűzoltók minden erőfeszítése ellenére 32 000 kötet nyomtatott könyv és 3400 kötet kézirat pusztult el, amelyek közül az utóbbiak pótolhatatlanok. S amit a tűz megkímélt, azt a víz tette tönkre.

*

A MÁSODIK világháború — elsősorban a légitámadások következtében — mérhetetlen károkat okozott a könyvtárakban. Az elpusztult egyetemi, városi, egyesületi stb. könyvtárak felsorolása maga is külön kötetet tenne

Salgótarján

1021

Pataki József

Pataki József: BÉKE

— Értettem.

— Maga a gyakorlat éjszakáján a követő kocsiban ült. Ha nem aludt, lát a teherautónak a farát. Végig szemmel

— Így volt.

— Megtörténhetett-e, hogy arra a ko hettek valamit?

— Jelentem, ezen magam is sokat Azt hiszem, igen.

— Hallatlan! — csattant fel Beke. jelentette?

— Vártam, hogy hívatni fog.

— Ez igaz — Beke úgy tett, mintha gát az igazságtalan heveskedésért. — N

— Éjjel, amikor az oszlop megál szinte abban a pillanatban Gruber tí kocsiajtót. Mondom, a megállás pillanatában, amikor mi még csak fékeztünk. Az ajtó ekkor eltakarta az útmenti árkot, ahonnan feldobhattak valamit Gruberéknak.

Király, miközben elképzelését közölte, magabiztos és határozott volt. De hangja az utolsó szavaknál hirtelen szintelenné vált.

A nyitott ablakon egy fekete cica ugrott a szobába.

— Kidobom — mondta az őrmester szolgálatkészen.

— Hagyja — legyintett Beke, s szórakozottan megsimogatta a cica fejét. A macska az asztalra telepedett és dorombolni kezdett. — Tehát Gruber tizedes...

— Társa, Boda, a gépkocsivezető afféle burzsoá elem. Jazz-gitáros, vagy mi. Bekalandozta a fél világot... — Király sokatmondóan nézte Bekét, majd lopva a macskára pillantott. A cica éppen szemközt ült vele.

— Igen, ezt figyelembe vesszük. Tudjuk, hogy Münchenben is járt...

vozhat.

Király inogva vigyázzb fordult és kábultan kiment.

A százados elmosolyodo

— Ezt, úgy látom, kikés

Beke a zsebébe nyúlt, húzott elő.

— A cica tisztességesen a félvakságot Jókor is dob tétben letéptem róla a tapa szemöldöke van, alighanem egy, az a fontos, hogy hasz denesetre nem tudta megkü ha nem mérgezték meg, mo más on sétálgat...

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1970 DEC. 17

1071 / Pataki József

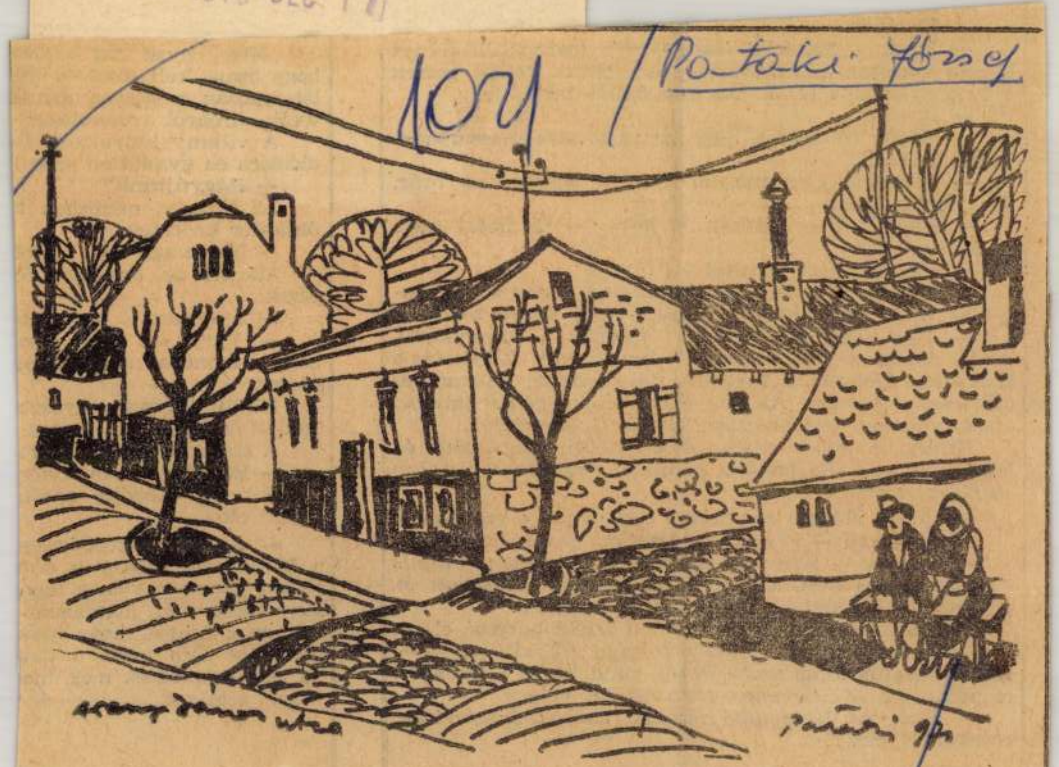

Pataki József: A RÉGI ARANY JÁNOS UTCA

10.40: Édes anyanyelvünk. Lőrincze Lajos műsora. (Ism.)
10.45: Fúvószene. Geiger György trombitál.
10.59: Lottóeredmények.
11.00: Mozart műveiből.
12.30: Tánczenei koktél.
13.15: A Gödöllői Agrártudományi Egyetem kamarazenekara játszik.
13.45: Gépek munka közben.
14.00: Róka Móka Bábszínháza.
14.25: Iskolarádió.
15.10: Kamarazene.
15.27: Medgyaszay Vilma énekel.
15.42: Bellini: A kalóz. — Jelenet a II. felvonásból.
16.05: Negyedmagammal — egyedül. Dokumentumműsor egy tanyai tanítónőről.
17.20: A kórusirodalom remekeiből.
17.50: Mikrofórum.
18.05: Páholyból.
18.45: Radnay György nótákat énekel.
19.35: A Rádiószínház bemutatója: Julius Caesar. Shakespeare tragédiájának rádióváltozata.
21.23: Tánczene.
21.39: Láttuk, hallottuk.
22.20: A Szovjet Állami Szimfonikus Zenekar Sosztakovics-hangversenye a moszkvai rádióban.
0.10: Cherbourgi esernyők. Részletek Legrand filmzenéjéből.

progresszió.
Kb.:
21.05: Muzsikáról fiat
(Ism.)
Kb.:
21.38: Új könyvek. (I
Kb.:
21.41: Verbunkosok, n
22.20: Rabszolgatartó.
22.40: Margareta Pisa
ardo Vianello é
23.15: Angot asszony
letek Lecocq o

Szombat

Kossuth rádió:

8.20: Lányok, asszonyok.
8.40: Nóták.
9.06: Hallgassuk együtt!
10.05: Új lemezeinkből.
10.52: Rádiószínház: Dankuro, a galamb. Kikuta Kazuo rádiójátéka.
11.24: Schubert-művek.
12.20: Zenei anyanyelvünk.
12.30: Melódiakoktél.
13.56: Olvasmányélmények.
14.06: Bulgáriai emlékek.
14.20: Kis magyar néprajz.
14.25: Új Zenei Újság.
15.20: Csak fiataloknak! Komjáthy György tánczeneműsora.

ti ünnepén.
18.55: Új könyvek. (Ism.)
18.58: Menotti: A telefon. Egyfelvonásos vígopera.
19.35: Budapesti dzsesszhétvége.
21.55: Alkotóműhelyben.
22.10: A Csehszlovák Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye.
23.48: Régi magyar muzsika — Tarjáni Tóth Ida cimbalmozik, Sebestyén János csembalózik.

Vasárnap

Kossuth rádió:

8.10: Édes anyanyelvünk. Lőrincze Lajos műsora.
8.15: Mókus a hátizsákban. Mesejáték.
8.47: Szivárvány ....
10.30: Vasárnapi koktél. Komjáthy György tánczeneműsora.
12.10: Közvetítés az MTK—Torino KK labdarúgó-mérkőzés II. félidejéről.
12.50: Liszt Ferenc—Gulyás László feldolgozása: II. magyar rapszódia.
13.04: Jegyzet.
13.14: Lemezmúzeum.
14.09: Tudósaink fóruma.
14.29: Könnyűzene.
14.39: Pillantás a szocialista világba.
15.08: Novemberben hallották elősz3r... Tánczene.
15.42: Bartók: Szabadban.
16.00: A műsort szerkesztette: Lőrincze Lajos.
17.05: Az évszázad nagy Beethoven-előadói.
17.55: Költők albuma. Kalász Márton verseiből.
18.10: Faluról — falunak, muzsikával.
19.10: Az ember tragédiája. Ránki György operájának közv. Kb.:
22.25: Könnyűzene éjfélig.
0.10: Éji zene.

Petőfi rádió:

8
8
8
9

ősor

9.55: Magyar irodalom. (Ált. isk. 5. oszt.)
11.05: Élővilág. (Ált. isk. 6. oszt.)
11.55: Német nyelv. (Középisk. I. oszt.)
14.00: Orosz nyelv. (Ált. isk. 5. oszt. Ism.)
14.55: Magyar irodalom. (Ism.)
15.50: Élővilág. (Ism.)
17.28: Hírek.
17.35: Óvodások filmműsora. Mese a vízilóról.
17.55: Új utak a növényvédelemben.
18.15: Kompozíció '70.
18.35: Reklámműsor.
18.40: „Erkölcsi kódex nélkül."
19.10: Esti mese.
19.30: Tv-híradó.
20.00: Vízszintes—függőleges... Zenés keresztrejtvény.
21.10: Szülőföldem: Mezőszilas Bemutatja: Németh László. Dokumentumfilm.
2.05: Tv-híradó — 2. kiadás.

voltam. Jugoszláv rövidjátékfilm-sorozat. 3. Az őrmester és a bomba.
18.40: ...arról, ki hogyan szeret. Szemes Mari műsora.
19.10: Cicavízió...
19.30: Tv-híradó.
20.00: Köztünk maradjon.
20.05: Pesti kabaré — IV Kabaré a romokon 1945-től.
21.40: Tv-puttony... Filmösszeállítás.
22.40: Tv-híradó — 2. kiadás.
22.50: UNICEF Gálaest I. Az ENSZ Gyermeksegélyző Alap javára.

VASARNAP

8.58: Ábrázoló geometria. Forgásfelületek. II. rész.
9.35: Orosz nyelvtanfolyam haladóknak.
10.00: Csak gyerekeknek!
10.55: MTK—Torino. Közép-Európa Kupa. Labdarúgó-mérkőzés közvetítése.
15.05: Hétmérföldes kamera.
15.20: Kockázat. 10. Jelszó. (Ism.)
16.15: Francia nyelvtanfolyam haladóknak.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1970 NOV 27

Nógrádi utakon

Pataki József

Héhalmi tudósítás

Járjuk a héhalmi utcákat *Szita Istvánnal*, a községi párttitkárral és *Füzesi István* iskolaigazgatóval. A héhalmi gondokról, örömökről beszélgetünk. Elég ennyit mondanom: víz, s máris mondatzuhatagot kapok, mert a község legnagyobb gondját érintettem.

— A községben összesen három olyan közkút van, amelynek iható a vize. Sorban állnak az asszonyok, sokszor éjfélig is, hogy vize legyen a családnak reggelre. Hiába van minden portán kút, rossz a víz, nem iható. Megoldást csak a törpevízmű-társulás hozhat. *Össze kell fogni Héhalomnak és Palotásnak.* Korábban a két község között megállapodás jött létre a közös törpe vízmű ügyében. A községi tanácson nálunk tartalékolva van 300 ezer forint, csakhát milliókról van szó — mondja Szita István.

A sport mindenkinek szívügye

Az iskolához érünk, ahol 173 tanulót készít fel az életre 11 nevelő. Az iskola igazgatója Füzesi István, három évvel ezelőtt került Bárnáról Héhalomra. Itt kezdett. Innen került Bárnára és közben elvégezte a főiskolát és visszajött. Szereti a községet, a tanulókat. Az iskolának jó a híre, a tanulmányi átlag 1968/69-ben 3,3, a múlt tanévben 3,45 volt. Az iskola *elnyerte a Tiszta iskola címet.* Az úttörőcsapat, amely II. Rákóczi Ferenc nevét viseli, országos dicséretben részesült. Jól dolgozik az úttörőtanács. Az úttörőcsapat vezetője *Szilágyi Albert* pedagógus. A héhalmi pajtások képviselték Nógrád színeit az országos serdülő asztaliteniszbajnokságon. Máris a sportnál tartunk, s ebből nem maradhat ki a labdarúgócsapat.

Nagy volt az öröm a községben, amikor a sportkör labdarúgói feljutottak a megyei B osztályba. A bentmaradást tűzték ki célul, s jelenleg kielégítően szerepelnek, a középmezőnyben foglalnak helyet. A csapat edzője, kapitánya és játékosa *Szilágyi Albert*, aki mellett fáradhatatlanul dolgozik a község sportjáért *Győri István*, a sportkör elnöke. Győri István nyugdíjas, s nyugodtan mondhatjuk ő a sport mindenese. Fáradhatatlan a szervezésben, utazik, intézkedik, harcol a fiúkért, amikor anyagiakról van szó. A tsz mellett a tanács is támogatja a sportot. A legutóbbi tanácsülésen például egyhangúan tízezer forintot szavaztak meg a sportra. A játékosok — *Ajkler Imre* és társai — minden dicséretet megérdemelnek. Munkahelyük távol van a községtől, s amikor munka után hazatértek — így volt a felkészülés időszakában is — senki nem maradt el az alapozó edzésekről, amelyet a tornateremben végeztek. *Szőcs János, Kovács József, Madlena Gergely, Miczki János, Molnár Antal és társai helytállnak a pályán is a községért.*

Essék szó a gondokról is

A héhalmi népviseletről esik szó, amely hasonlít a bujákihoz, tulajdonképpen annak egy változata, csak nem annyira cifra. Ma már kevesen öltöznek népviseletbe. Ebben az évben a Petőfi utca egyik 1880-ban épült házában valóságos „múzeumot" varázsoltak a pedagógusok, úttörők. A látogatók megismerkedhettek a héhalmi népviselettel, különböző használati tárgyakkal. Itt említjük, hogy a községben képzőművész-szakkör működik *Óvári János* pedagógus vezetésével. A közelmúltban meghívták Héhalomra *Pataki Józsefet* festőművészt, akinek kamarakiállítása méltán aratott szép sikert. Népszerű a fiatalok körében a klubkönyvtár is. Rendszeresek a foglalkozások, szívesen találkoznak a klubban a fiatalok.

Szita Istvánnal arról beszélgetünk, hogy még mindig panasz van a kenyér minőségére. A héhalmiak közül sokan Pest megyéből, például Kartalról hozzák a kenyeret. Gondként említi Füzesi István is, hogy jó lenne az iskola folyosóját beüvegezni, mert télen a gyerekek nem tudnak hol tartózkodni, a szünetben. Kicsi a tornaterem is, ugyanakkor a kultúrotthon épülete nincs kihasználva. Itt helyet kaphatna sok más egyéb mellett a szertár. Örülnek a héhalmiak az újjá alakított önkiszolgáló élelmiszerboltnak. A régi helyiséget felújították, lényegesen nagyobb lett a vásárlótér. A régi italbolt helyén új bisztró létesült, konyharésszel, pincével. Az átalakítás itt is jó pár százezer forintba került.

A beszélgetés végén azzal búcsúztunk Szita Istvántól és Füzesi Istvántól, hogy legközelebb ellátogatunk a termelőszövetkezetbe.

Szokács László

Radics István: NÓGRÁDI HÁZAK

Viczián Erzsébet:

Grác után történt. A tiszta, tavaszi országúton mintha a nap indult volna felé. Legurult a látóha-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

NOV 2 9

1021

Pataki József

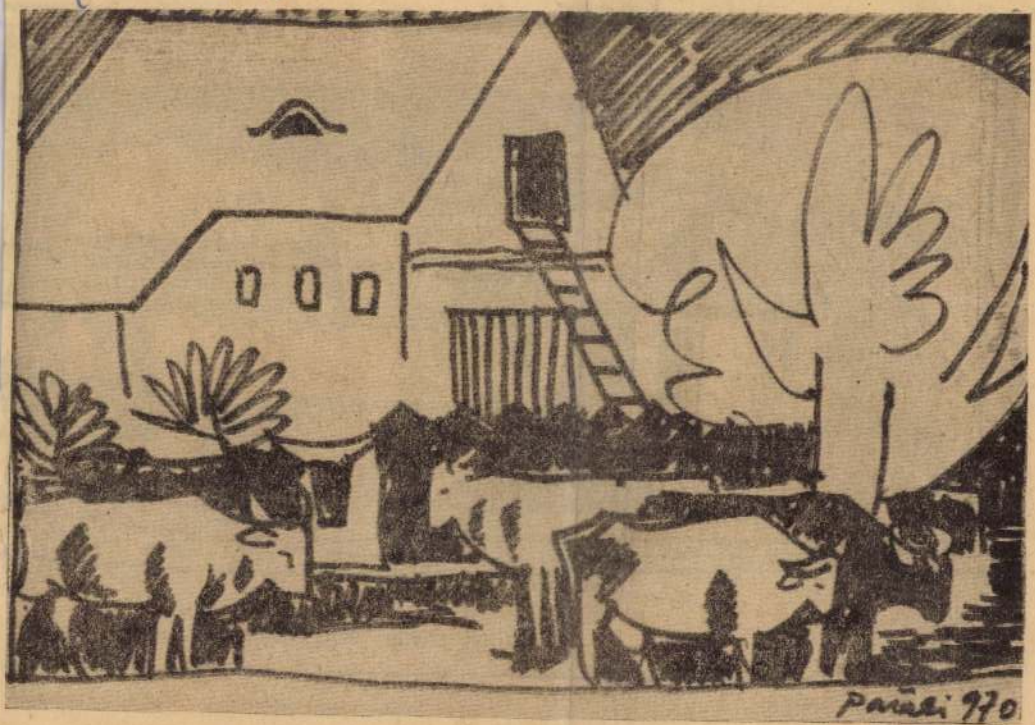

Pataki József: FALUSI HANGULAT

YELEM!

el szolgáltatunk.

12 órától XII. 28-án reg-

gélyszolgálatot

számon.

AFIT

salgótarjáni üzeme

átké
tanf
indít

A tanfol

Jelentke

A tanfol

JELENTI
KOLÁT VEGZETT, 18. ELETEVET BETÖLTÖTT SZEMÉLYEK, 40 ÉVES KORIG.

Vidékiek részére szállást adunk.

Jelentkezés személyesen:

43 SZ. Á.E.V.
SZAKOKTATÁSI CSOPORT

Budapest XI., Dombóvári út 19. (4-, 41-, 43-, 47-es villamossal.)

műsora

svarul beszélő dán ifjúsági film. — 10.25: Bolyai János. Dokumentumfilm. — 11.25—12.05: Kocs 1936—1970. Dokumentumfilm.

ládája. A Gyermekrádió műsora. — 8.30: Zenei anyanyelvünk. Csordapásztorok. — 8.40: Zeneka-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1021 Pataki József

Pataki József: NÓGRÁDI DOMBOK

G[illegible]

árukih[illegible]
lovát i[illegible]
az öre[illegible]
érdekes ló volt. Rászántam a délutánom, hogy a kocsi nyomába szegődjem. Nekitámasztottam a hátam a szemben levő ház falának és figyeltem a rakodást.

A kenyérgyár árukiadónője dühöngött és párosával dobálta a vekniket a kocsin álló takarítónőnek, aki elég szakszerűen rakta a féderes spediter platójára. A kiadó hangosan számolt: tíz, tizenkettő, tizennégy... A takarítónő hangosan ismételte a számokat, s ha kisebb szünet akadt, akkor hangosan szidta a kocsist, aki békésen aludt és nagyokat fújt a bakon. Leheletében megfürödtek a muslincák. Mindig kövidinkát ivott.

A zabos tarisznyát is az asszonyok akasztották a ló nyakába, amelyet kenyérrel töltött meg az öreg a délelőtti fuvarok idején, amikor még józan volt. A lóban egyébként jobban megbíztak, mint Józsi bácsiban. Okos ló volt a Bandi, a feje is jóval nagyobbra nőtt a normálisnál. Bár a kocsisok azt mondták, azért olyan nagy a feje, mert sok kenyeret eszik, nem pedig azért, mert okosabb lenne a többi négylábúnál. Gondolom, volt ebben a megjegyzésben egy kis irigység is, esetleg rosszindulat.

Az asszonyok befejezték a rakodást. Három mázsa húsz kiló kenyeret raktak Toldi József kocsijára. Ennyi volt annak a nyolc üzletnek a

[illegible]tolsó
[illegible]nke-
[illegible]karí-
[illegible]al a
[illegible]eres.
[illegible]lábához
csapta. Az öreg meg sem rezdült, csak valamivel hangosabban horkolt, mint rakodás közben.

Felkerült a lóra a fejző is, majd az asszonyka széttárt karjával kérdezte a kiadótól, hogy mi legyen a további teendő. A kiadó ugyancsak szó nélkül, egy kézlegyintéssel jelezte válaszát. Érthették egymást így is, mert az utcán levő menyecske egy vékonyka vesszővel rácsapott a Bandi hátsajára, ezzel útjára indította a délutáni fuvart.

Elindultam magam is a kocsi után, kíváncsi voltam a későbbi fejleményekre. Józsi bácsi tovább aludt a bakon. Vajon merre megy a Bandi? Cserben hagyja-e a részeges gazdáját, vagy helyt áll helyette ebben a járatban? Őszintén megvallva sok jót hallottam már erről a nagyfejű lóról, de egyszerűen nem akartam elhinni.

A sarkon — elég forgalmas útkereszteződés volt — megállt a ló és várakozott egy keveset. Amikor „tiszta" volt az úttest, akkor kikanyarodott, maga után vonva a könnyű féderes speditert. Egészen a járda mellé húzódva haladt a sugárúton a város külseje felé. Úgy, ahogyan azt a közlekedés szabályai előírják, a lassú jármű húzódjon az út szélére és engedje a gyorsabban haladókat. A harmadik sarkon fordult jobbra, a mellékutcába.

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1971 JAN 17.

NÓGRÁD

1021

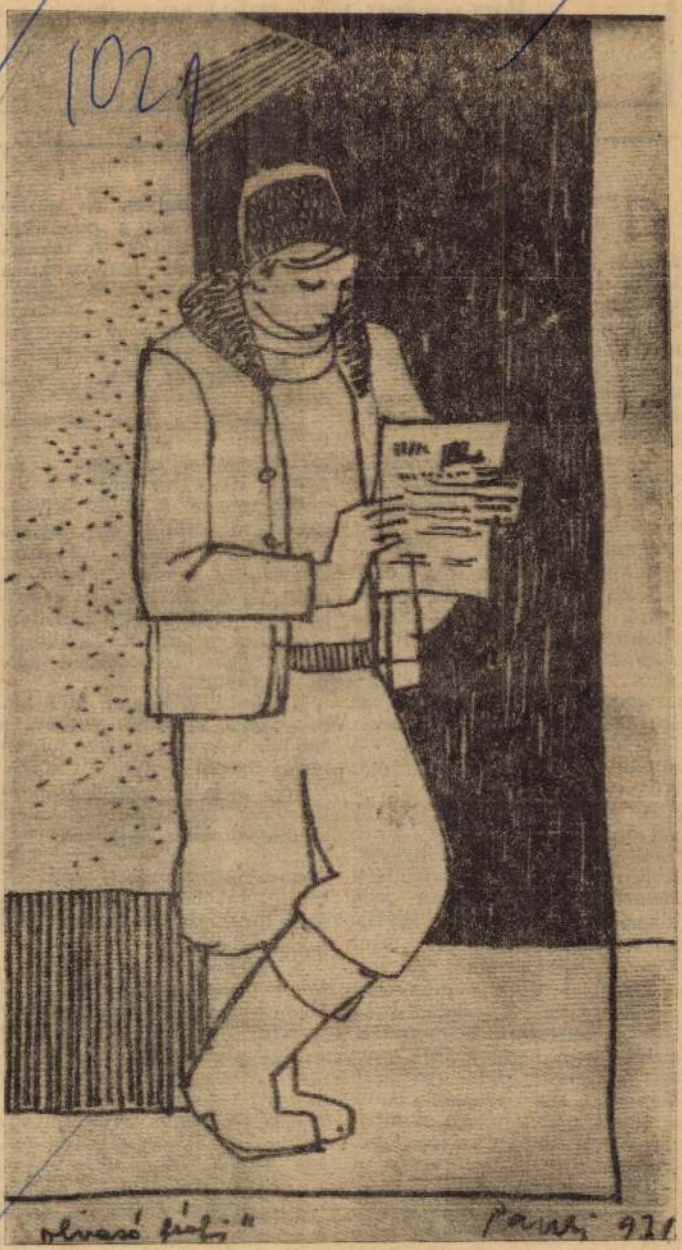

PATAKI JÓZSEF: OLVASÓ FÉRFI

Pataki József

MTI SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1971 FEB 28

1021

Pataki József

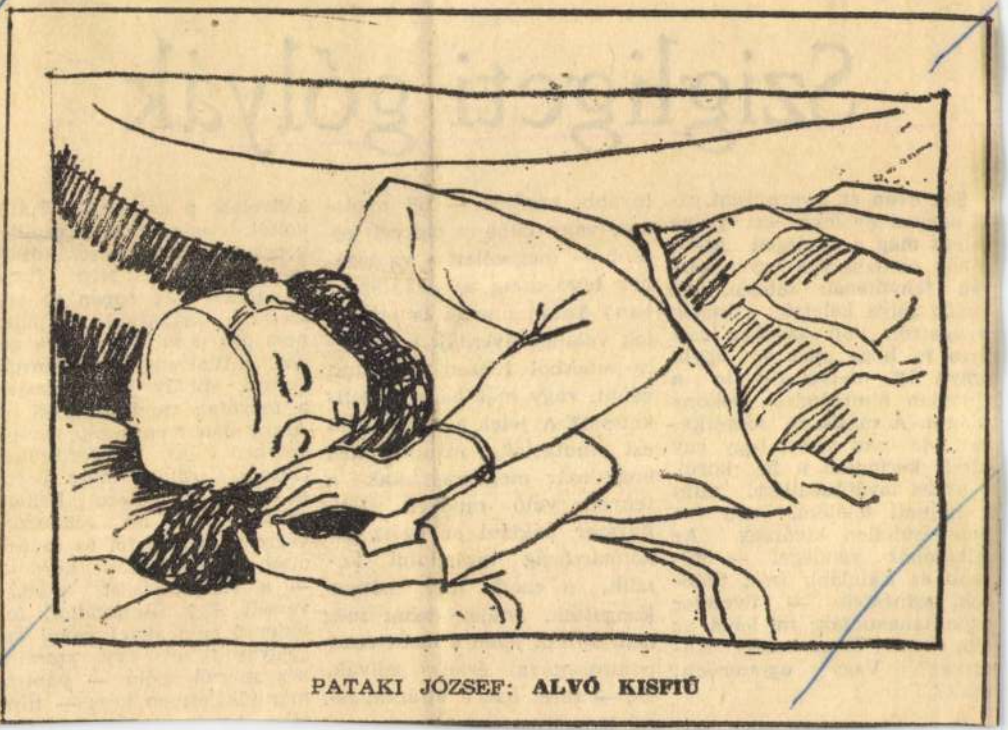

PATAKI JÓZSEF: **ALVÓ KISFIÚ**

Szigligeti gólyák

Sok éven át, nyaranként, esti negyed nyolckor két gólya jelent meg a szigligeti Alkotóház csodaparkja egyik karcsú fenyőjének tetején. Az egyik gólya keletről, a másik nyugatról. Volt azonban eset arra is, hogy csak az egyik gólya ült, illetve állt le a finoman himbálódzó, vékony faágra. A másik is megérkezett, de csak azért, hogy egy kicsit keringjen a fa körül, s aztán továbbszálljon, mint a hajnali félálom, vagy a beteljesületlen kívánság. Az Alkotóház vendégei — idősebb és fiatalabb írók, tudósok, színészek — ilyenkor azon tanakodtak; mi lehet az oka ennek? Összeveszés? Kacérság? Vagy egyszerűen: csak?

[illegible]

tovább, amikor — fél nyolckor, vagy néhány perccel később — megszólalt a vacsorához hívó gong az Alkotóházban? Talán őnekik is terítettek valahol ilyentájt a Tapolca-patakból frissen kirántott békát, vagy más hasonló delikateszt? A jelek azonban nem ezt mutatták, inkább azt, hogy már megvacsoráztak a fenyőn való randevú előtt. Egyszer például az egész alkotótársaság kirándulni készült, és ezért már hétkor kongattak, amikor tehát még nem voltak jelen a menetrend pontosságával érkező gólyák. És, — mint azt, a kirándulásról lemondva magam figyel-

kedvelték a gólyákat. Fiatal költők szupermodern repülőgépek íveléséhez hasonlították szárnyalásukat. Nem fiatal költőknek meg éppen az tetszett e madarakban, hogy nem úgy repültek, mint a gépek. A filológus professzornak Tompa Mihály jutott eszébe, a fenyőfán randevúzókról, és Arany János egy szép verstöredéke. A műfordítónak Giosué Carducci olasz poéta, és az, hogy össze kellene gyűjteni — ha rendeznék végre a szerkesztői és műfordítói honoráriumok kérdését — a világköltészet madárverseit. Egy filmrendező feltétlenül bele akart venni egy „gólyasnitt"-et egy szerelmi négyszögről szóló — papíron már tökéletesen kész — film-

Hol volt,
túl a
oldalon, a
szerényen [illegible]
városi maszek. Alig keresett hetente húszezret, s anyagi gondjai csak egyre nőttek. Hol a balatoni villáját kellett tataroztatni, hol a féléves kocsiját cserélte ki újra.

Volt ennek az embernek egy mesébe illően szép leánya. Mikor a bájos gyermek eladósorba cseperedett, jöttek ám a kérők! Emberünk azonban gyanakvó természet volt, nem adta akárkihez a lányát. Sorra véreztek el a legények, hiába áhították oly nagyon a lány kezét, s a mesés hozományt: háromszobás öröklakás berendezve, egy kis Taunus, meg százezer forint készpénz, hogy a szükségesebb élelmiszereket az ifjú pár az első hétre beszerezhesse...

Oly nehezek voltak a kívánságok, hogy a sok kérő mind kudarcot vallott, s mint vert sereg tagjai vonultak el Buda alól, a Rózsadombról. Egy napon aztán betoppant a gyönyörű villába egy magas, délceg, széles vállú, jóképű fiatalember.

Mai

Me

Hát te vagy az, vidra koma...?!

A horog csupasz, a csali sehol, s persze a hal se... Pedig szép hal lehetett, nagyon szép. Nem tudom megmagyarázni, honnan ez az érzés, de fogadni mernék: csuka volt, s legalább egy kiló... Elkedvetlenedve bíbelődök az újabb csalival, társam meg kárörvendően nevet.

Dühösnek kellene lennem, de a méreg nagyon is színlelt. Hát lehet haragudni vidra úrra? Évődünk, ugratjuk egymást, s közben a vizet, a vízre omló hófedte bokrokat lessük. Hol lehet a vén zsivány? A nyomok egy fűz alól futnak a katykó széle felé: céltudatosan, nyugodtan. Minden ujjnyom kivehető. Szinte látjuk, amint vidra koma ravaszkás mosolylyal, fölényes biztonsággal végigfut az omlékony parton, s még arra is van ideje, bátorsága, hogy megálljon, s féloldalra hajtott fejjel meglessen bennünket, miközben a tűzzel ügyetlenkedünk.

A horog a vízben, a vidra a leshelyén, a halak meg...

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1971 FEB 21

Pataki József

1021

Pataki József: KÖSZÖRŰS

merni. 33. Ha jó és megv
ják — sokat ér. 35. Szere
je. 37. Nyugtalanít. 38. S
faláról ismert svájci heg
Vonalak — angolul. 41. A
két másik szóval. 43.
szultán. 47. Megállapítja,
kiló. 50. Fenyőfa termés
Csomagol. 54. Az olasz á
lő. 60. Inkább ide! (két szó).
62. Néhányan. 64. Titokban fi-
gyelem. 67. Kérdőívre kerül.
69. Találta vala. 70. A 73. szá-
mú — kissé másképpen. 72.
..Darja; az Aral-tóba torkolló
folyó. 74. Májusban a leghasz-
nosabb. 77. Az egyik nem tag-
ja, névelővel. 79. Cirkónium
vegyjele. 80. Hélium vegyjele.

Beküldendő: a vízszintes 1., és a függőleges 14. számú sorok megfejtése.

A vasárnapi keresztrejtvény helyes megfejtése: A harsány napsütésben oly csapzott már a rét és sárgáll már a lomb közt, a szép aranyranét. (Radnóti Miklós: Augusztus.)

Könyvjutalmat nyertek: Bazsó László Nagybátony, Terényi Györgyné Balassagyarmat és dr. Deák Ferenc Salgótarján.

A könyveket postán küldjük el!

Naponta ké

az OL

eseményeit a

Különleges OTP hitelakció! Szeptember végéig történő előleget kell fizetni!

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1966 AUG 1 1

Pataki József

NÓGRÁD

1021

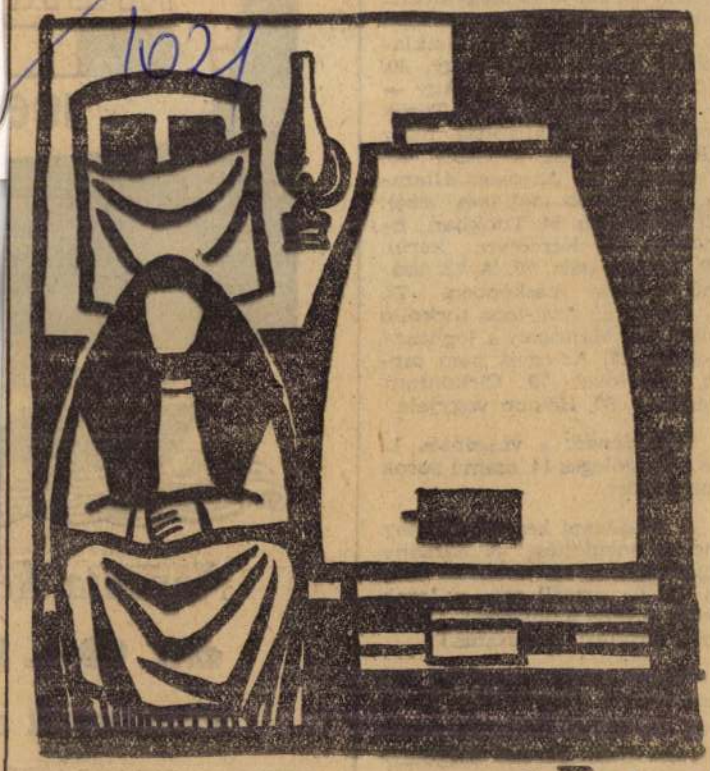

Pataki

Pataki József: Anyóka a kemencénél

Pataki József

. Névmás. 12. Lotves ...
i ennek vizsgálatára is ki-
rjedtek (névelővel). 17. Ci-
és retikül készül belőle. 19.

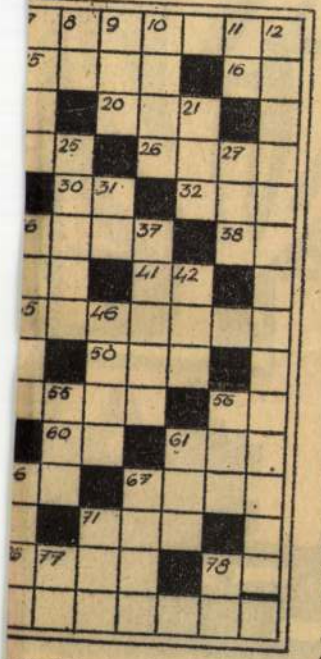

számítja magát. 21. DKV.
Dunántúli csatorna. 24. De-
ellentéte (névelővel). 25.

első példányait ké
zetéknév). 49. Sebe
város, melynek r
ves egyetemén Eö
gőleges 1. számú
hallgatta. 52. Áruh
Lak betűi. 55. Töl
ban használatos sp
Duna-menti város. 58. Jég —
angolul. 61. Atom központi ré-
sze (!). 63. Gyümölcs. 65. Veszp-
rém megyei község (ford.).
66. Határozott elgondolás. 67.
Kelet-ázsiai teherhordó. 69. A
munka és energia mértékegy-
sége. 71. Vízi növény. 73. Tisz-
teletbeli. 75. Igen páratlan be-
tűi. 77. A vízszintes 79. számú
eleje. 78. Mint vízszintes 78.
számú.

BEKÜLDENDŐ: a vízszin-
tes 1., 79., valamint a függő-
leges 1., 12., 46., 51. számú so-
rok megfejtése.

A vasárnapi keresztrejt-
vény helyes megfejtése: Geor-
gi Dimitrov, Aranypart, Kird-
zsali, Nikola Nikolov, Sumen,
Hriszto Botev, Ivajlo.

Könyvjutalmat nyertek:
Jambrick Pál Salgótarján, Ko-
sár József Somlyóbánya, és
Bábel László Zagyvaróna.

A könyveket postán küldjük
el!

edény

20—30 sz

árengedr

Most szerezze be a háztart
edényeket. Minden igényét a
nium edénytől a legna

Cegléden, Monoron, Gödöll
Nagykátán, Abonyban, Kisk
Pilisen, Dabason, Esztergomb
rogon, a 233. sz. boltban, K
jánban, a 370. sz. boltban, S
ban, Balassagyarmaton, a 323
32. sz. bo

Pataki József
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1968 JUL 21
NÓGRÁD

1021

Pataki József: Öregek a padon

Pataki József

Meddig?

Ennek az írásnak szándékosan adtam ezt a semmitmondó címet. Ha nem volna címnek olyan hosszú, Cicero szavait idézném a Catilina elleni perben elhangzott beszédéből: „Quousque tandem abutere patientia nostra, o, Catilina!" Meddig élsz még vissza türelmünkkel ó, Catilina! Ha felháborodásom nem volna olyan mélyről fakadó, azt mondanám: „Leben und leben lassen!" Élni és élni hagyni másokat is! De törődöm e pár sor sorsával, törődöm vele, mert nem szeretném ha szavaim a pusztában kiáltó szavának módján, a semmibe vesznének.

*

Döbbenten olvasom: Rejtő Jenőnek (P. Howard) hagyatékában valami új vígjátékot fedeztek fel. Állítólag valamelyik színháznál próbálják is, és ki vagyunk téve annak, hogy rövidesen színre kerül egy újabb Rejtő-mű.

Jól tudom, készültek, és készüljenek a jövőben is posztumusz-összeállítások, kiadások (méltatlan, hogy ide sorolom, ezért zárójelbe teszem: például Illyés Gyula összeállítása Kosztolányi műveiből, de persze művekből, nem pedig állítólagos jegyzetekből — terjedelmes regényekké „kiegészítve").

Már előre bejelentem: nézőleszek, nem kímélek költséget, fáradságot, beváltakozom a színházba, ha vígjátéka (?) színre kerül. Szerettem Rejtőt (Rejtőt és az ő könyveit szerettem). Szeretem ma is. Könyvei az ágyban elalvás előtt sok derűs órát szereztek nekem is, másoknak is. Szerettem bizarr humorát, remek meseszövését, amivel például Piszkos Frigyes kapitány és Fülig Jenő

Á csnő halkan behúzta a zsalukat. Mindent halkan tett: halkan járt, halkan beszélt, mintha nagybeteg lenne a háznál. Pedig Csöpi nem volt beteg, legalábbis nem úgy, mint akinek tüdőgyulladása, bárányhimlője vagy gyomorrontása van.

Elmebeteg. Soha sem mondták ki így; soha, ezzel a szörnyű, visszavonhatatlanul iszonyú szóval. „Gyenge". „Elmaradt". Így is elég borzasztó. Amikor kétéves lett, az orvos azt mondta: értelmi képessége az egyévesé. De ez még könnyen behozható. Ötéves korában azonban úgy viselkedett, mint a kétéves gyermek. Még akkor is vigasztalták magukat. Legfeljebb majd nyolc-kilenc éves korában küldik csak iskolába, s mire tizenöt-tizenhat esztendős nagylánnyá serdül, teljesen rendbe jön. Ámde Csöpi elmevilága megállt, valahol a kamaszkor határa alatt. A maga módján kedves gyerek lett, sőt maradt, kedves kisgyerek, reménytelenül kisgyerek, tizennyolc—húsz éves korára is.

Különben normálisan fejlődött, nyúlánk kislány vált belőle, nem is hatott volna csúnyának, csak az üres, semmibe bámuló tekintete, nyitva felejtett szája örökké ned-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MTI SAJTÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
1971 MAR. 7.

1021

Pataki József rajza: Hegyek között

Pataki József

ot végig-
Idegesen
ekete bőr-
alahányszor
z ért, ki-
intha attól
szlop meg-
a plebejus
intotta...

ben láttam.

A velem szemben ülő Herr Oberlehrer elnézően mosolygott reám:

— Roppantul érdekes megfigyelés lehet ez kegyednek, nagyságos asszonyom... mert ez, ugyebár, rendkívül előkelő penzió. A nyáron egy spanyol udvarhölgy kúrázott nálunk; májbajos volt. Sokat beszélgettünk.

Boldog és alázatos képet vágtam.

— Önöknél, Angliában, a „boarding-house"-aikban, persze nem találkozik az ember a felső tízezerrel, mint minálunk Németországban.

— De még mennyire nem! — válaszoltam szórakozottan; figyelmemet még mindig a Báró kötötte le: olyan volt, mint egy kis sárga selyemhernyó.

— A Báró minden évben visszatér — folytatta a Herr Oberlehrer. — Az idegeit kezelteti. Sohasem szólt senkihez egy árva szót sem... legalább még eddig nem szólt, — arcán mosoly suhant át. Lelki szemeimmel szinte láttam vízióit — a nagy néma ság fölemelő megtörését, a

jon hová
peli a tás-
kát? Sosem láttam sem a Kaszinóban, sem a fürdőben. Arván bandukolt az utcán, lába ide-oda csúszkált a szandálban. Azon kaptam magam, hogy sajnálom a Bárót.

Aznap este néhányan együtt ültünk a nappaliban, és lelkesen vitattuk az aznapi kúrát. A Frau Oberregierungsrat mellettem ült, kendőt kötött a legkisebbik lányának a kilenc közül, tudniillik az asszonyka abban a bizonyos rendkívül érdekes, áldott állapotban volt... „De bizonyosan minden jól fog menni — nyugtatott meg a Frau Oberregierungsrat. — Drága leányom bankárhoz ment feleségül, ez volt a szíve vágya."

Nyolcan, vagy tízen ülhettünk együtt; mi, férjes asszonyok, férjünk alsóruházatáról és bogarairól vallottunk egymásnak, a hajadonok pedig az Lehetőleges Férjek felsőruházatáról és vonzerejéről társalogtak.

— Én magam kötöm neki

SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1970 DEC 29

1021

Pataki József: Sejtelmes Kelet

— Tanác
számtalansz
hogy a szo
tömörült do
tos politika
kintjük. Mi
senki sem
többet kell
képzésükkel
sével. Enn
jegyében sz
cialista brig
mozgalom,
só számú vezető beosztásban
dolgozó politikusok, pártmun-
kások állami, mozgalmi, társa-
almi szervek vezetői patro-
álnak egy-egy brigádot. A
rigádokkal való közvetlen
apcsolat sokat segít majd a
ezetésnek a különböző je-
nségek, események, felfogá-
k, vélemények helyes meg-
élésében, majd az ezt köve-
döntések megalapozottsá-
ában. Előnyös a szocialista
rigádtagoknak is, mert első
ézből kapják a legfrissebb
olitikai információkat.

— Végeredményben hogyan értékelhetjük a kongresszusi munkaversenyt?

— Megfelel az elvárások-
k, hozzájárult a gyárak, az
emek eredményesebb gaz-
lkodásához, a negyedik öt-
es terv célkitűzéseinek meg-
apozásához. Erősödött az a
lismerés, hogy csak akkor
z gyorsabb a fejlődés, ha
dolgozók még többet kezde-

madik ötéves terv
gyan Szirákon, Szécsényben
termelés, az áruértékesítés e
dett. Évenként átlagosan 750
gabonát, 280 vagon cukorré
gyümölcsöt, 2500 mázsa húst,
toliter tejet és másfél millió
tettek. Mindehhez hozzá kell
az állami gazdaságok éppúgy
lőszövetkezetek, rendkívül m
között gazdálkodnak. Az égh
közgazdasági adottságok orsz
ban is a legmostohábbak köz

Most van itt az ideje, hogy
ban értékeljék, miképpen sik
a tervidőszak éves állomásait.
kerek egyik biztos alapjaként
emberek, hogy évről évre ma
gazdaság technikai színvon
években, összességében és kül
kintélyes anyagi, szellemi erő
termelés, a korszerűsítés szol
nek eredményeként mind több
zatban találkozhatunk a legk
nológiai rendszerekkel, egyre
ban honosodnak meg a legúja
hozó növény- és állatfajták. A
termelés komplex gépesítésén
gazdaságok, kétségkívül nagy
számított. Hiszen arról volt szó
ban vannak a kisparaszti gaz

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1970 DEC 13

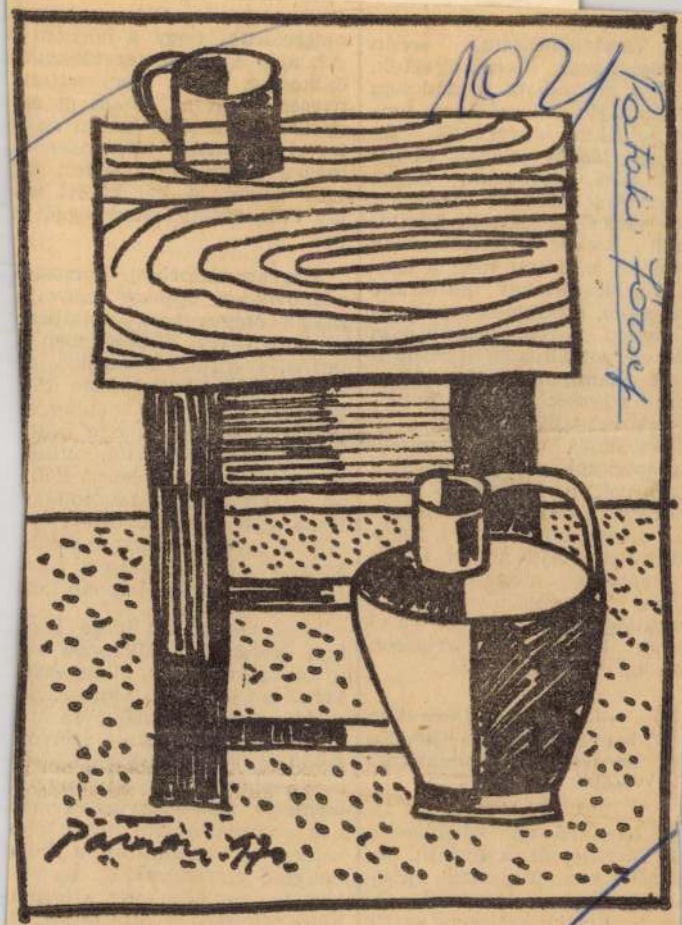

Patalai József: **FRISS IVÓVÍZ**

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1970 DEC 11

1021

Pataki József

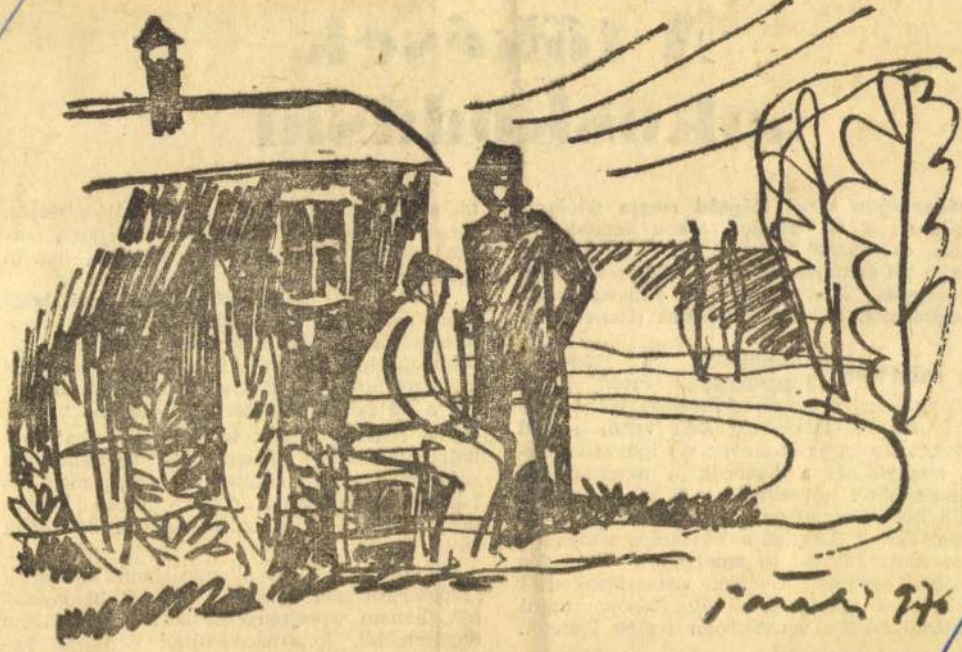

Pataki József: BESZÉLGETŐK

Államosítások Nógrád megyében (

A tőkések „okoskodásai”

Monográfia készül Nógrád megye története címmel. A IV. kötetben Jakab Sándor elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a KB osztályvezetője a megye szénbányászatának, ipari üzemeinek államosításával foglalkozik. A kötetből közlünk részleteket.

A bányák államosítása a Nemzeti Függetlenségi Front programjának egyik fontos követelése volt, s így szólt: „Állami tulajdonba kell venni a föld mélyének kincseit és azokat az iparvállalatokat, amelyeknél a közérdek a nyereszkedés tiküszöbölését követeli meg: a villanytelepeket, a kőolajforrásokat, a bauxit-, a szén- és ércbányákat.” Szerepel a követelés abban a közös kiáltványban is, amelyet a koalíciós pártok az 1945-ös parlamenti választások előtt adtak ki, s amelyben a választások utáni együttműködésre vonatkozóan tettek ígéretet.

A népi demokratikus országok közül Csehszlovákiában és Lengyelországban erre az időre már államosították a bányákat, de

ni, s vállalkozni a bányászat újjáépítésére, megfelelő szervezet (műszaki személyzet) nélkül valóban nemcsak nem tanácsos, hanem igen aggályos.

... Nem kell nagy jóstehetség hozzá, hogy előre megmondjuk, a magánbányászat átvétele esetén az állam kezében a termelés katasztrofálisan fog esni, s számolni kell majd a veszedelmekkel, melyek a fűtőanyaghiány-ból a tél beálltával származni fognak.”

A fentiek szerint tehát a bányákat nem kell államosítani, avagy most semmiképpen sem időszerű az államosítás azért, mert a bányák leromlottak. „A tőke hozassa helyre őket, hogy a tőke érdeklődése a bányászat iránt fokozódjék.”

De a tőkések az államosításnak nemcsak „időszerűtlenségét, veszélyességét” bizonygatták, hanem véleményeket kértek nagyszámú ügyvédektől, jogtanácsosaiktól arról is, hogyan lehet kijátszani az esetleg mégis megszülető államosítási törvényt.

Kérdés, melyik variáció lesz teljes — már

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Pataki József

NÓGRÁD
Salgótarján

1970 FEB 24

1021

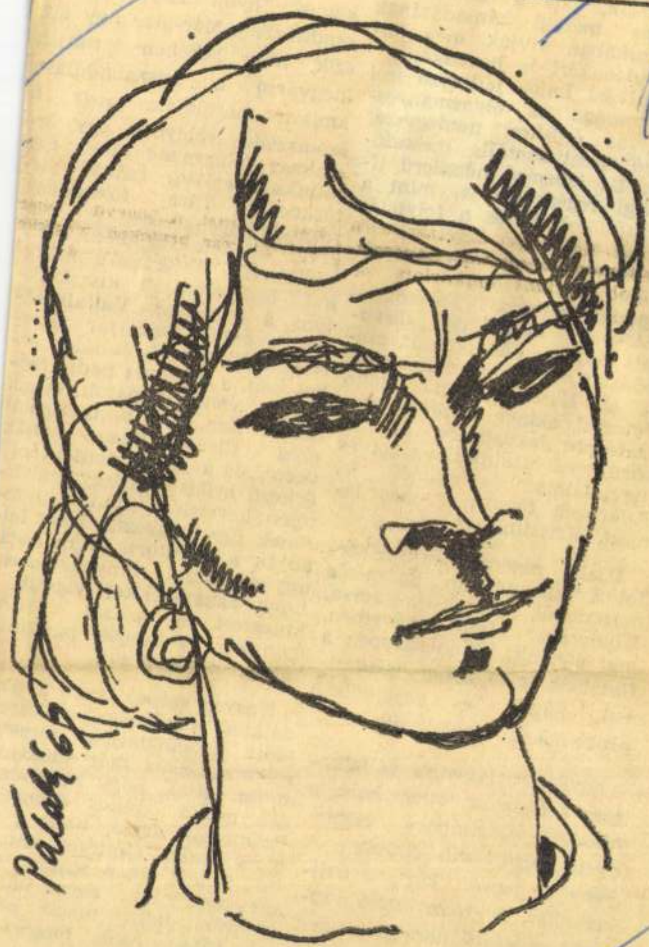

PATAKI JÓZSEF: NŐI PORTRÉ

nyújt menedéket a
an. Már-már úgy lát.
gy békében tudják
i a felszabadulást,
megtudják, hogy a
los völgyben egy őr-
felügyelete alatt egy
olgálatos század tar-
Türr főhadnagy
ellenkezése és esz-
lenére, Szojkáék aktív
sre határozzák magu-
kat. Megpróbálják kiszabadí-
tani a foglyokat. Vállalkozá-
suk azonban nem jár siker-
rel. Egyik társuk halálos se-
bet kap, a kolostort pedig nyi-
las és német csapatok veszik
körül. Bár első támadásukat
még sikerrel vissza tudják
verni, de a „parlamenterként"
érkező nyilas hadnagy ember-
telen követelése után, kénytе-
lenek úgy határozni, hogy fel-
adják a kolostort. A nyilasok
ugyanis azzal fenyegetőznek,
hogy aknavetőkkel veretik e
kolostort, és ez az ártatlan
gyerekek és öregek pusztulá-
sát eredményezné.

Nagyon szépek azok a gon-
dolatok, amelyekkel a kitörés
előtt összefoglalják törekvé-
seiket. Ekkor már mindany-
nyian látják, hogy kommunis-
ták nélkül nincs ellenállás.
Számolnak azzal, hogy a ki-
törés során életüket vesztik,
de „jó lesz ám a magyar em-
bereknek, ha arra tudnak
gondolni, hogy mégis akad-
tak páran, akik megpróbál-
ták."

A regény fő cselekménye

sopron Erdészeti Főiskoláról
1956-ban Kanadába disszi-
dált fiatalok hányódásait, csa-
lódásait és szenvedéseit mond-
ja el. Középpontban Holló
Péterrel, akinek sikerült visz-
szatérnie, leküzdenie az őt
körülvevő bizalmatlanságot és
megtalálnia szerelmét is,
Auerbach főmérnök szép lá-
nyát, Krisztinát.

Újabb regényeiben: Albér-
let a Síp utcában, És mégis
őrizetlenül, Kinek a sorsa,
Ködlámpa című műveiben,
mai életünk, különösképpen a
fiatalabb értelmiség gondjai-
val, magán- és közerkölcsi
problémáival foglalkozik.

Egyik legnagyobb vállalko-
zása a fasizmus elleni harc, a
második világháború esemé-
nyeit megörökítő ciklusa. A
Fény a hegyek közt, a Csil-
laghullás, a Nem azért szü-
letett népszerű darabjai ennek
a sorozatnak, elsősorban ro-
mantikus, kalandos voltuk
miatt. A Csillaghullás című
művében Szőnyi Mártonnak, mellett egy gyönyörűen bon-

szerusege?

A HOLD ÉS AZ E SZERVEZET

A tudományos dolg
rint elsősorban abba
olyan módszerről v...
amely milliókat érint. Mert ha meghatározható a fogamzás pontos időpontja, meghatározhatók azok a napok is, amelyeken a fogamzás lehetősége nem áll fenn... Ezzel pedig megoldódna a természetes fogamzásszabályozás.

Arról nem is beszélve, hogy az érdeklődők nagy része azokból tevődik össze, akik gyermeket szeretnének, és eddig minden kísérlet, orvosi kezelés sikertelen maradt. Azok az emberek, akiknek segítségére van szükségük, mindig hiszékenyebbek és mindenbe belekapaszkodnak.

Asztronómusok, nőgyógyászok bizonyítják dr. Jonás módszerének tarthatatlanságát. A sajtó közölte az üggyel kapcsolatos hivatalos levelezés egy részét is. Ebből kitűnik, hogy dr. Jonásnak az illetékes egészségügyi szervek, intézetek megadták a módot módszere bizonyítására. Sőt, ezt kérték is tőle. Erre azonban nem került sor.

Az utóbbi legérdekesebb nyilatkozatot a prágai Szexuológiai Intézet dolgozói tették közzé. Szerintük a hiba nem

...van korszerű számítógépe is, ez inkább reklámcélokat szolgál. A táblázatokhoz nem szükséges különösebb szakképzettség. Súlyosbító körülményként hat az a tény is, hogy az ASTRA levelezését — a titkár állítása szerint — dr. Jonás eltüntette...

REMÉNYKEDŐ HÁZASOK

Egy szokatlan eset lezárását várja a csehszlovák közvélemény. Lehetséges, hogy a dr. Jonás módszerében reménykedő sok-sok házastárs, szerencsétlen, gyermeket vágyó feleség illúziója oszlik majd szét. Jobb lenne hinni, hogy az orvosi tudományon túl is van még remény. Ám a tudomány könyörtelenül reális, sokszor álmokat oszlató, mindig bizonyos zárt határokon belül mozog. Ha hisszük is, hogy e határok egyszer majd kitolhatók, ma még bele kell törődnünk e határok létezésébe...

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1977 ÁPR 4

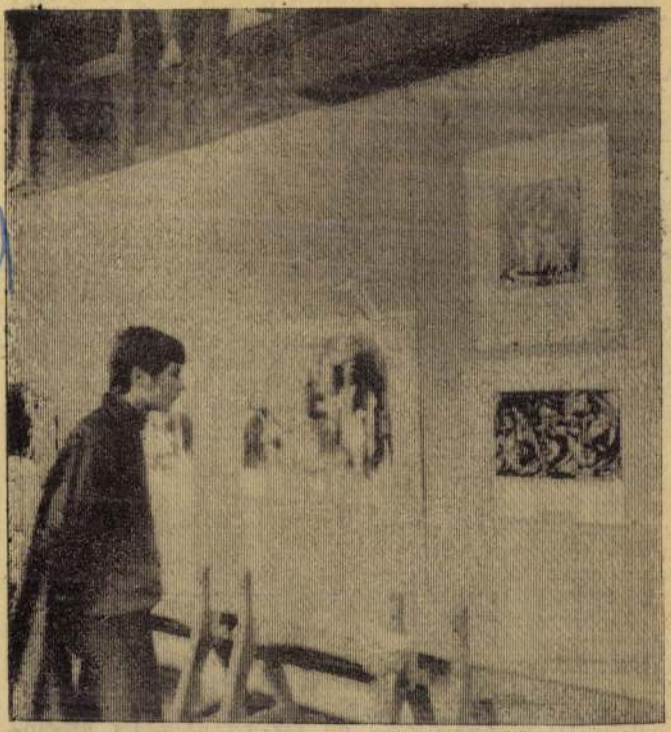

Salgótarjánban tegnap délelőtt ünnepélyes keretek között nyílt meg a VI. észak-magyarországi területi képzőművészeti kiállítás. A megnyitó beszédet dr. Molnár Pál, a megyei művelődésügyi osztály vezetője tartotta. Hankó János, a megyei tanács vb-elnökhelyettese átadta a díjakat a képzőművészeknek. A megyei tanács nagydíját Pataki József és Farkas András kapta megosztva. A KISZ Nógrád megyei bizottsága díját Czinke Ferenc és Lóránt János kapta. A Salgótarjáni városi Tanács díjait id. Szabó Istvánnak és Iványi Ödönnek adta át a megyei tanács vb-elnökhelyettese.

árle

a

AZ ÁRLESZÁLLITÁS MÉRTÉKE:

falicsempéknél átlagosan kb 15 %
mattlachi lapoknál átlagosan kb. 45 %.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

Bedone mosolygott ügyan, de

1021

A szabadság felé

Pataki József rajza

Barna Tibor

PIROS sárkány

Nyugatnak farolt a nap, megnyúltak az árnyak. Szeptember, az első hónapember ingkevesellő hűsse bizonygatja egyre, hogy ő a hatalmas, bár a folyó partján hosszan és lustán elheveredő falu egyáltalán nem ijed meg tőle. A csordajárásról hazafelé cammogó tehenek éppen úgy harangoznak a tőgyükkel mint júniusban. A presszó teraszán söröző fiatalok is nyári lengében hallgatják a harsánykodó táskarádiót. A Hősök terének rózsafái duzzogva illatoznak, mert egy napja oda a nyár. De az őszre még nem szavaz más, csak a főutcán végigdübörgő vontatók aranysárga kukoricarakománya, és én, mert a nevem napja éppen az ősz első napjára esik. Egyébként ikrek a hét-

Én még emlékszem Veszeli bácsi cukorkájára. Öreg, rokkant bódés volt az utcánkban, mindenféle dolgot árult, a naspolyától a medveszíjig. De ami nekem legkedvesebb volt nála, az máig is az ibolyacukor.

Nem tudom, milyen titka volt Veszeli bácsinak, csak azt, hogy az ő cukrának ízét máig érzem ízlelő idegelmen és bizonyára valamennyi lurkó, aki az ő bódéjának vendége volt abban az időben. Mintha épp akkor nyílott friss dő vihart, s megbújt ideiglenes odujában. A régi fiúkat a szerkesztőségből szétszórta a vihar: frontra, bújdosásba, kallódásba. Már nem jutott eszembe az ibolyacukor íze, csodálatos és feledhetetlen zamata, csak a menekülés ösztöne hajtott méterről méterre tovább, hogy ne ott robbanjak szét, ahol vagyok.

A falu nyugalmas hetei — úgy mondhat-

Pataki József

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1021 1970 MÁR 8 -

Pataki 69

Pataki József: Lovas szekér

Tavaszi szél vizet áraszt (Koresog Ernő felvétele

és történelem

Pataki József

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 MÁR 2 21
NÓGRÁD
Salgótarján

1021

Vázlatok

Pataki József

A könyveket postán küld-jük!

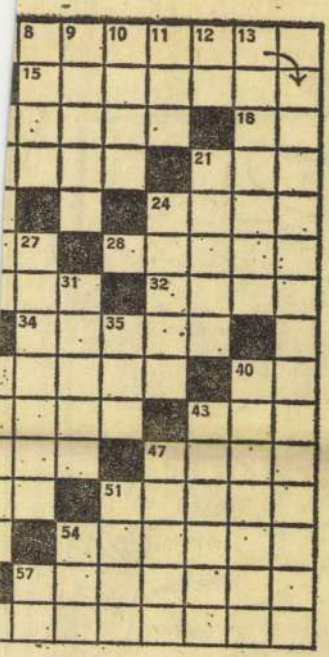

Fehér t

- könyvek,
- fotóalbumok,
- képzőművészeti kiadványok,
- plakátok

nagy választékban kaphatók a Salgótarjáni Könyvesboltban:

Salgótarján, művelődési ház

Pataki József

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1021

Fényben

Pataki József rajza

1970 MÁJ 24

Vitában

1021

Gondolatok művészeti életünkről

ÚGY ÉRZEM, hogy művészeti életünk több és alaposabb elemzést igényel, mint amennyire nemrég a NÓGRÁD vállalkozott. Tóth Elemér Művészeti életünk című cikke megállapítja, hogy ezen belül a legértékesebb teljesítményt képzőművészeink érték el Nógrádban. A képzőművészettel foglalkozó rész arányaiban több mint felét foglalja el a cikknek, és csak kurtafarknyi értékelést kap irodalmi és zenei életünk. Nem ártott volna szélesebbre fogni ezt a témát is.

Tóth Elemér sok olyan problémát érint, melynek megoldása valóban hasznos lenne. Így például érinti az anyagi erőforrások felkutatását, a díjak és vásárlási lehetőségek kibővítését, ösztöndíjak alapítását, a vállalatok támogatását. Hiszen — amint írja — néhány, az egész országban ismert művészünk anyagi gonddal küzd.

Nem értek egyet a cikknek azzal az állításával, hogy: „Mindenekelőtt a grafikai műfajban született értékes teljesítmény. Festőink alig tudják megtalálni a szocialista tartalomhoz a megfelelő formát. Így esetenként az álmodernség, az egyéniség feladásának útvesztőjébe tévednek." Ez olyan értékelés a piktúráról, amelyet századunkban bárhol ki lehet jelenteni. Az a művész, aki komolyan veszi hivatását (ha nem szélhámos), kisebb-nagyobb mértékben éppen a kísérletezés miatt, ki van téve a tévelygéseknek, esetleg az eltévelyedésnek is, de csak akkor, ha éppen a maga sajátos hangját keresi. Márpedig talán éppen ezt a törekvést érzékeltettük a legutóbbi területi kiállításon is.

Sokat emlegett probléma a „rangosság" kérdése, melynek eldöntését bízzuk talán a jövőre. Divatok voltak, vannak és lesznek. Ami érték maradt, az általában nem minden esetben váltotta ki kora egyértelmű lelkesedését. Nem is jó az egyértelműség. A cikk írója gondoljon csak az igen komolyan, elmélyülten dolgozó Pataki József és Farkas András, az olykor kirobbanó, meglepetést okozó Mustó János, vagy a kitűnő akvarelleket festő Réti Zoltán alkotásaira, rájön, hogy a festők sommás „elmarasztalása" nem jogos.

Az is biztos: Nógrádban létezik képzőművészeti élet, de nem csoda folytán létezik, hanem egy következetesen, hittel dolgozó alkotógárda belső fűtöttségű tevékenységének eredménye az. És nekünk arra kell törekednünk, hogy ezt az alkotókedvet ébren tartsuk.

PERSZE az esztéta szerepét vállalni sem hálás dolog. Ezt igazolja Goethe, Dürrenmatt, Shaw elmarasztaló véleménye az esztétát illetően. Némelyikük véleménye alig bírná el a nyomdafestéket. Viszont vannak olyan feladatok megyénkben, amelyeknek megoldása a kultúrpolitikusokra hárul. Ezt sem árt tisztázni, és megfelelő módon a helyére rakni. Megérné, éppen a jövő érdekében.

Mert azok a problémák, melyeket Tóth Elemér felvet, nem újak: mindenki által ismert, régi, eddig még soha meg nem oldott gondok soráról van szó. Valahogy úgy néz ki, hogy isten különös kegyelméből adva van egy megyei képzőművészcsoport, az észak-magyarországi területi szervezeten belül, és egy képzőművészstúdió, a művelődési központ istápolására bízva, továbbá irogató emberek, versírók számon sem tartott halmaza, a megyei irodalmi élet támasza, akiket állítólag a Palócföld című irodalmi, művészeti és művelődési folyóirat fog össze. Fonák helyzet, mert nem egy szervezett irodalmi csoportra támaszkodik az irodalmi lap, hanem fordítva.

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy a fenti folyóirat egyik szülőatyjának nevezhetem magamat. Már kezdet kezdetén a megyei irodalmi csoport létrehozását szorgalmaztam, évről évre ismételgettem, meghallgatásra azonban nem találtam.

Újra hangsúlyozom, hogy a Palócföld megyei irodalmi csoport nélkül gyökértelen, lebegő és talán kicsit nagyképű is. Íróink jelenlegi helyzetükben sem a Palócfölddel, sem a Palócföld nélkül nem élnek, így a Palócföld nem is lehet fóruma irodalmi életünknek, és nem csoda, hogy nem képes műhellyé válni. (Képzőművészeti vonatkozásban például a megyét átfogó szervezettség él. A szakkörökben folyik a tehetségkutatás, a megyei stúdióban magasabb szinten módot adunk a továbbfejlődésre, minden év nyarán háromhetes művésztelepen találkoznak a stúdió legjobbjai, számukra megfelelő szakvezetést adunk, festő- és szobrásztagozaton egyaránt. Hivatásos képzőművészeink a területi szervezetbe tömörülnek, akiknek fele ma már szövetségi tag, pedig tíz évvel ezelőtt alaptagsággal is csak néhányan rendelkeztek.)

Felmerül a kérdés, hogy alkotóművészeink eljutottak volna-e a jelenlegi magaslatra szervezeti élet nélkül? Szükségtelennek tartom a további párhuzamvonást a megyei irodalmi élet jelenlegi állapotával, az ok és okozati összefüggés külön elemzését.

A ZENEI élet kibontakozásáról pedig csak néhány szót. Mindenekelőtt Salgótarjánban kellene sürgősen változtatni a fennálló zilált helyzeten. Zeneiskoláink nagyszerű munkát végeznek, kitűnő „nyersanyagot" termelnek, de hová tűnik az iskolázott zenészek sora?!

Iványi Ödön

Mai sportműsor

A megye szurkolói ma sem maradnak események nélkül. Az **asztalitenisz** NB III. Márton-csoportjában **Bgy. SE—SKSE** megyei rangadót rendeznek Balassagyarmaton. Az **SBTC** Budapesten vendégszerepel a listavezető Bp. Művésznél. A megyei csapatbajnokságban a IX. forduló hat mérkőzését rendezik meg. **Kézilabdában** a megyei bajnokság Keleti és Nyugati csoportjában teljes forduló lesz. A **röplabda NB II.** Keleti csoportjában városi rangadót játszanak: St. Bányagép—St. ZIM. Színhely a Makarenkó út, a mérkőzés 10 órakor kezdődik. A Zp. Építők női csapata Nyíregyházán, a Kisterenyei Bányász a fővárosban vendégszerepel. Mérkőzéseket rendeznek a megyei bajnokságban is. Tanácsköztársasági Kupa **országos tájékozódási futóversenyt** rendeznek reggel 7 órától a tóstrand környékén. A mozgalmas vasárnap másik országos eseménye: Salgó környékén a **postás természetjárók találkozója.** A **megyei úttörőolimpia** második napi versenyei zajlanak reggel 9 órától az SKSE-stadionban. Versenyszámok: atlétika, kispályás labdarúgás, modellezés, torna (Mártírok u.).

A labdarúgó NB I-ben SBTC—SZEOL mérkőzést rendeznek Salgótarjánban 17.30 órától. Előtte 15.30-tól Dezső játékvezetésével a tartalékok mérkőznek. Az NB II. Északi csoportjában nagy érdeklődés előzi meg a **Kisterenyei Bányász—Nagybátonyi Bányász** „szomszédvár" rangadót, amely 16 órakor kezdődik Vincze dr. játékvezetése mellett Kisterenyén. A Salgótarjáni Kohász Szentendrére látogat, a Kossuth KFSE lesz az ellenfele. Az NB III. Északközépcsoport mai párosítása: Tűzoltó Dózsa—Pásztói KSE, ÉPGÉP—St. Üveggyár, Bgy. SE—Sashalom (16 óra), Mizserfa—ÉMTK (16.30 óra), Zp. Építők—K. Sörgyár (16 óra).

A **megyei I. osztályban** 17.30 órától rendezik meg a mérkőzéseket. **Keleti csoport:** Karancsság—Somoskőújfalu, v.: Cseh. Karancskeszi—St. Bányagép, v.: Harth. Karancslapujtő—Mátraverebély, v.: Bures. St. ZIM—Mátranovák, v.: Benkő. **Nyugati csoport:** Szécsény—Diósjenő, v.: Újházi, Vörös Csillag SE—Rombány, v.: Simkó. Ipolyságot—

Pásztói járás

Palotás, E[illegible] listavezető

A pásztói járás három csoportban megrendezésre kerülő labdarúgó-bajnokságban a VII. forduló mérkőzéseit játszották le. Az **Északi csoportban** Palotás csak döntetlent ért el Szurdokpüspökiben, de három pont előnnyel veretlenül listavezető. A **Középcsoportban** Ecseg vezet Buják előtt, ugyancsak veretlenül. A csoportban Jobbágyi is veretlen. A **Déli csoportban** imponáló gólaránnyal, és szintén vereség nélkül Szirák az élcsapat. Legutóbb Erdőtarcsának 13 gólt rúgtak!

EREDMÉNYEK

Északi csoport: Csécse — Héhalom 2:3, Szurdokpüspöki — Palotás 3:3, Hasznos — Tar 2:3, Mátraszőllős szabadnapos volt.

A bajnokság állása

1. Palotás	6	5	1	-	27: 4	11
2. Sz.-püspöki	6	3	2	1	19:10	8
3. Tar	5	3	1	1	13:11	7
4. Héhalom	6	3	1	2	11:15	7
5. Hasznos	6	2	-	4	13:12	4
6. M.-szőllős	5	1	-	4	5:24	2
7. Csécse	6	-	1	5	7:19	1

A május 24-i forduló párosítása: Mátraszőllős — Héhalom, v.: Göröcs, Palotás — Csécse, v.: Illés, Szurdokpüspöki — Tar, v.: Turcsányi, Hasznos szabadnapos lesz.

Középcsoport: Kisbágyon — Szarvasgede 2:0, Jobbágyi — Buják 6:0, Ecseg — Felsőtold 3:1. Mátrakeresztes szabadnapos volt.

A bajnokság állása

1. Ecseg	6	3	3	-	15: 7	9
2. Buják	6	3	2	1	14:12	8
3. Jobbágyi	5	2	3	-	12: 1	7
4. Szarvasgede	6	2	1	3	10: 9	5
5. Kisbágyon	6	1	3	2	8:12	5
6. Felsőtold	5	1	1	3	5: 9	3
7. M.-keresztes	6	1	1	4	7:12	3

A május 24-i forduló párosítása: Mátrakeresztes—Szarvasgede, v.: Székely, Kisbágyon — Jobbágyi, v.: Molnár, Buják — Felsőtold, v.: Berkes. Ecseg szabadnapos lesz.

Déli csoport: Bér — Kálló 2:4, Szirák — Erdőtarcsa 13:1, Egyházasdengeleg — Vanyarc (elmaradt), Erdőkürt szabadnapos volt.

A bajnokság állása

1. Szirák	6	5	1	-	30: 5	11
2. Kálló	6	5	-	1	20:11	10
3. Vanyarc	4	2	1	1	9: 9	5
4. Erdőtarcsa	6	2	1	3	17:24	5
5. Erdőkürt	4	1	1	2	2: 5	3
6. E.-dengeleg	4	1	-	3	8:16	2
7. Bér	5	-	-	5	9:25	-

A május 24-i forduló párosítása: Erdőkürt — Kálló, v.: Veres, Egyházasdengeleg — Bér, v.: Alapi J., Vanyarc — Erdőtarcsa, v.: Alapi L. Szirák szabadnapos lesz.

Balassagyarmati járás

Magyarnándor legyőzte Mohorát

A kétcsoportos balassagyarmati járási labdarúgó-bajnokság V. fordulójának rangadóján Magyarnándor győzött Mohora ellen. Szügy szabadnapos volt. A B-csoportban elmaradt az Őrhalom — Ipolyvece-mérkőzés, mert a vendégcsapat nem érkezett meg.

Az A-csoport eredményei: Magyarnándor — Mohora 2:0, Hugyag — Drégelypalánk 3:1, Ipolyszög — Érsekvadkert 5:3.

A B-csoport eredményei: Nógrádmarcal — Szanda 0:5, Cserháthaláp — Terény 1:3, Bercel — Patvarc 6:0, Galgaguta — Cserhátsurány 3:1, Herencsény — Becske 4:2.

Az A-csoport állása

1. M.-nándor	5	3	1	1	5: 7	7
2. Hugyag	5	2	1	2	7: 5	5
3. Mohora	3	2	-	1	7: 3	4
4. Szügy	4	1	2	1	3: 4	4
5. Ipolyszög	4	2	-	2	7: 8	4
6. É.-vadkert	4	1	-	3	8:12	2
7. D.-palánk	3	1	-	2	4: 7	2

A B-csoport állása

1. Őrhalom	5	5	-	-	19: 0	10
2. Terény	5	4	-	1	12: 3	8
3. Herencsény	5	3	1	1	14: 3	7
4. Bercel	5	3	-	2	18: 7	6
5. Cs.-surány	5	2	1	2	12: 8	5
6. Szanda	4	2	-	2	9: 7	4
7. Cs.-haláp	4	2	-	2	8: 7	4
8. Patvarc	5	2	-	3	6:12	4
9. Galgaguta	5	2	-	3	7:16	4
10. Ipolyvece	5	1	1	3	2: 6	3
11. Becske	5	1	-	4	7:15	2
12. N.-marcal	5	-	1	4	1:22	1

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1970 JAN 1

1021 Pataki József

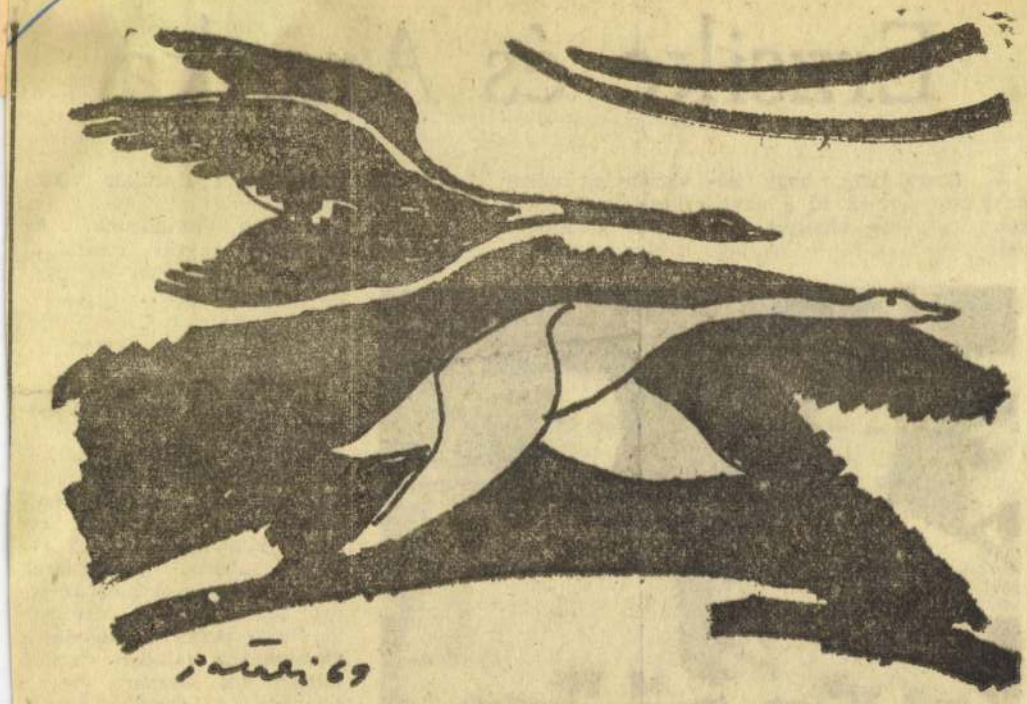

Pataki József: Vadludak

Erzsike é[illegible]

— Elrendeltem, hogy köpenyükre varrják rá a nevüket, hogy meg lehessen különböztetni őket! — mondta viszonylag ritkán fordul elő ikerszülés: páros ikrek születnek általában minden nyolcvanötödik, hármasikrek

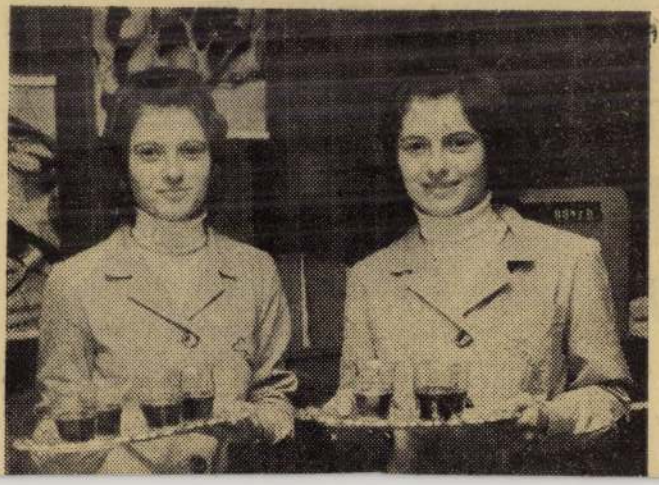

véleményük? Ilyenkor vitatkoznak?

— Nem vitatkozunk. Az ellentétes hatás rendkívül ritka. Tán összesen ha egyszer fordult elő...

★

Az ikrek hasonlósága számtalan irodalmi konfliktus ihletője volt már. Az irodalom bölcsőjétől napjainkig végtelen változatával találkozhatunk az ikrek szerepeltetésének. Plautus **Menaechmi** című vígjátékában, vagy a görög Menandros **A testvérek** című bohózatában már az ikrek hasonlósága a főszereplő. Shakespeare a **Tévedések vígjátékában** minden elődjén túltesz, két ikerpárt visz a színpadra és ezzel a komédiázás tág lehetőségét teremti meg. Vagy gondoljunk a

Jó

Napirendjét felé tekintett ezúttal az országgyűlés — a múlt évi állami költségvetés végrehajtását vitatta meg, — valójában a jelen és a közeljövő tennivalóit tárgyalta meg, felelősséggel, de bizakodóan. Voltaképpen csak az elmúlt hetekben oly sok gondot és kárt okozott, Tisza völgyi árvíz nyomasztotta a képviselők hangulatát, bár ezen is joggal kerekedett felül a tudat, hogy megtettünk és megteszünk mindent, ami megtehető és hogy ha nem lettünk volna ilyen erőfeszítésekre képesek, a kár, a baj sokszorosan nagyobb lehetett volna.

Itt jegyezzük meg, hogy az országgyűlés ezzel korántsem tekintette megoldottnak a károsultak megsegítését, az érintett községek újjáépítésének gondját. Dégen Imre államtitkár beszámolóját megkülönböztetett figyelemmel hallgatták. Többen is kitértek a segítés további, konkrét feladataira, javaslatokat terjesztettek elő, s a pénzügyminiszter jelentős teret szentelt beszámolójában e problémának, válaszában pedig mérlegelt minden javaslatot, magáévá téve mindazt, ami megvalósítható és hasznos lehet.

Egyébként a természeti katasztrófa lényegében sikeres leküzdése és az elmúlt időszak gazdasági tevékenysége és számos sikere na-

... folytatás az 1. oldalról)

Losonczi Pál, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, aki hivatalos látogatást tesz a Mongol Népköztársaságban, szombat este — úton Ulánbátor felé — Moszkvába érkezett.

A MALÉV különrepülőgépe magyar idő szerint 18 óra után néhány perccel szállt le a magyar és szovjet zászlókkal feldíszített vnukovói repülőtérre.

Az Elnöki Tanács elnökét és feleségét, dr. Bíró József külkereskedelmi minisztert, Gyenes András külügyminisz-

Nemzetközi s
érték

Rómában, szombaton délelőtt megnyílt a portugál gyarmatok népei iránti nemzetközi szolidaritási értekezlet. A konferencián több mint 60 ország mintegy kétezer képviselője vesz részt. A magyar küldöttséget Kiss Károly, az Afro-ázsiai Magyar Szolidaritási Bizottság alelnöke, az Országos Béketanács alelnöke, a Szakszervezetek Országos Tanácsának alelnöke vezeti.

Marcelino Dos Santos, a konferencia elnöke beszámolójában megállapította, hogy a portugál kolonializmus Afrikában szervesen beilleszkedik az európai és a nemzetközi monopolista csoportok általános stratégiájába, éppen ezért

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 JUN. 2

NÓGRÁD
Salgótarján

1021

Pataki József

Pataki József: „Anyaság" — a nő legszebb hivatása

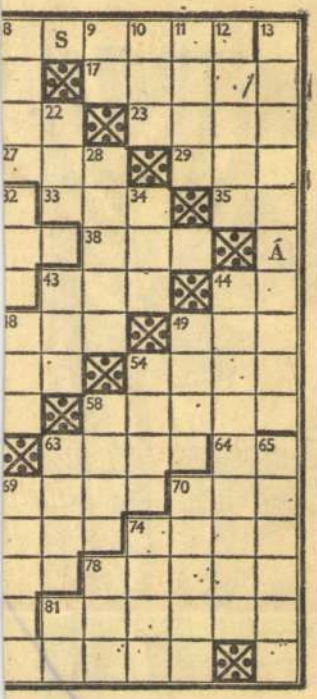

mellkas kutatói ezért teljes figyelmüket a tüdő- és a mellkas egyéb megbetegedéseinek szentelhetik. Új operációs módszert fejlesztettek ki, amely lehetővé teszi, hogy a mellcsonton, és a szívburokon keresztülhatolva szüntethessék meg a tüdőerek megbetegedését. (Ehhez különleges érvarrókészülékeket használnak.)

A mellkassebészet terén kiemelkedő eredményt ért el nemrégen dr. Porsmann, a berlini Charité sebészeti klinika orvosa. Módszere lehetővé teszi a született, vagy szerzett szívbajnak a mellkas sebészeti feltárása nélküli műtéti kezelését. Úgynevezett szívkatéter segítségével a sebész az artérián keresztül hatol be a szív belsejébe.

Rössle klini
natos bet

rákkutató
s profesz-
os állatkí-
gre. Itt a
új eszkö-
ket keres-
nek, amelyeket a sebészet hasznosíthat. Ilyen például sebek gyógyítása, szervek

Azonnali belépéssel felveszi

építészm

építészte

valamint kőműves, ács SZ

GÉDMUNKÁSOKAT. Jelent

nyák szolgáltató üz

munkaüg

Pataki József
MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 FEB 22

NÓGRÁD
Salgótarján

1021

Pataki József: KAPU

E.J.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

Pataki József
1021

Pataki József: NŐI FEJ

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

DEC 2 5

/1021

TEMPLOM

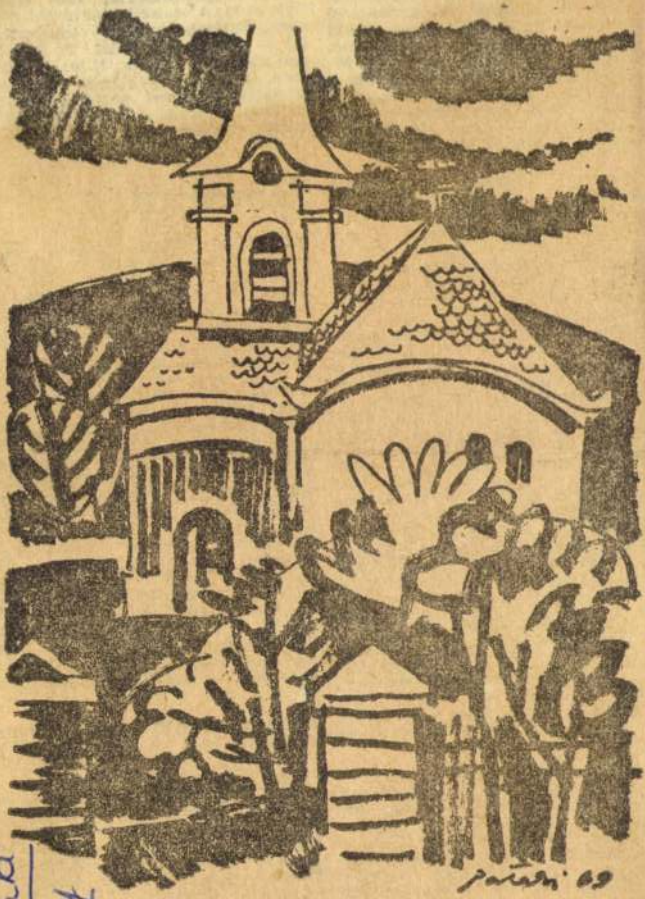

(Pataki József rajza)

Pataki József

kapcsolásos m
ből. — 15.38:
felvételeiből. —
Rádióválozat, .
szó. A muzsiki
alkalmakról. —
énekel. — 18
Negyven perc
osztályán. — 1
szeretet arcai.
Huszka Jenő o
Slágerstaféta. —
vek. — 0.10—1.

PETŐFI RÁ
művészek operahangversenye. —
8.00: Barokk muzsika. — 8.30:
Pajkos diákok. Részletek Suppé
operettjéből — 9.10: Fúvós-
zene. — 9.30: Népdalcsokor.
9.59: Az év legjobb tánc-
zenei felvételei. — 10.59: Lottó-
eredmények. — 11.00: „Meg kell,
hogy leljelek..." Irodalmi össze-
állítás. — 12.00: A Berlini Filharmonikusok zenekarának hangversenye. — 14.00: Komlóssy Erzsébet és Simándy József énekel. — 14.45: Móricz Zsigmond két elbeszélése. — 15.05: Wilhelm Kempff zongorázik. — 15.44: Sárdy János operettdalokat énekel. — 16.05: Zenei böngészde. — 16.50: Láttuk, hallottuk... — 17.10: Mahler- és Wolf-dalok. — 17.45: Jazz Új-Zélandból. — 18.03: A világirodalom humora Leacock jelenetei. — 18.40: A Bécsi Filharmónikusok Mozart-estje Salzburgból. — 19.50: Jó estét, gyerekek! — 20.10: Boross Lajos népi zenekara játszik. Máthé Jolán és Bolla Tibor énekel. — 20.40: Astrid Varnay énekel. — 21.05: A Stúdió 11 játszik. — 21.25: Vladimir Horowitz hangversenye. — 23.10: Judy Garland és Maurice Chevalier énekel, Toni Sulzböck-együttese játszik.

TELEVÍZIÓ: 9.00: Színházról — gyerekeknek. I. B. E. Rabkin: A hallhatatlan őrjárat. Dráma két részben. — 10.40: Maugli. Magyarul beszélő szovjet rajzfilm. — 11.20—12.40: A kőszívű ember fiai. Magyar film. II. rész. — 14.15: Százéves a Budapesti Korcsolyázó Egylet. — 15.15: Tom Jones. — 15.40: Hétköznapi ballada. Dokumentumfilm. — 16.00: Reklámműsor. — 16.05: A műszaki nevelőtan gyermeke. II. rész. Ókori operett-

Szombat

KOSSUTH RÁDIÓ: 8.05: Édes anyanyelvünk! — 8.10: Jó reggel, vasárnap! — szombaton... — 9.51: Bodnár György könyvszemléje. — 10.05: Faliszekrény. Rádiójáték gyermekeknek. — 10.50: Szvjatoszlav Richter Schumann-műveket zongorázik. — 11.15: Köszönöm... — 11.30: Otto Klemperer vezényel. — 12.50: Egy korty tenger. — 13.00: Made in Hungary. — 13.37: Rádiólexikon. — 14.07: Az első hét operám. Abody Béla műsora. — 15.08: Hová lettél drága völgyünk? Rádiójáték. — 16.08: Művészlemezek. — 17.05: Neményi Lili és Szabó Miklós operettdalokat énekel. — 17.23: Így láttam Arturo Toscaninit. — 18.00: Nótakedvelőknek. — 19.10: Randevú. A Rádió könnyűzenei bemutatója. — 20.15: A Rádiószínház bemutatója. Kaliforniai ballada. Rádió-elbeszélés. — 21.45: Új jazz-felvételeinkből. Közreműködik: Kovács Andor együttese. — 22.10: Zenekari muzsika. — 0.10—0.25: Könnyűzene.

PETŐFI RÁDIÓ: 8.07: Zenei anyanyelvünk. Egy népdal. — 8.17: Miska bácsi lemezesládája. — 8.47: Operakalauz. Verdi: A végzet hatalma. — 9.47—12.10: Szívesen hallgattuk. — 12.10: Jó ebédhez szól a nóta. — 12.56: A kékséges kék tündér. Mesejáték. — 14.00: Táskarádió. — 15.00: Hófehérke és a hét törpe. Részletek Churchill filmzenéjéből. — 15.20: Mi hallunk? — 16.05: Jelenidőben. A gazdaságpolitikai rovat folytatása. — 16.35: Jónás Mátyás népi zenekara játszik a Könnyűipari Miszintérium Bar-

— Én a természe
tem a tájat, a folyó
virágot, de az épüle
mondja. — Úgy éle
datában vagyok he
időmet szeretném
ban kihasználni. E
nulmányom, rajzo
mappákban feld
És napra nap reng
élmény, a szemlél
gondolkodás termékei. Ezeket szeretném a képzőművészet nyelvén kifejezni. Holnap kicsit jobban, mint ma.

Tóth Elemér

az Én és a kisöcsém című jazzoperett, és Jókai: Aranyember című regényének színpadi változata kerül nógrádi közönség elé.

Vasárnapi jegyzet

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1969 ÁPR 2 7

Pataki József

1021

Pataki 68.

Pataki József: HÁZAK

ÉSZAK-MAGYARO

Fejlődik Borsod megye közlekedése

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint Borsod-Abaúj-Zemplén megye lakóinak száma közel 800 ezer. Itt van az ország legnagyobb vidéki városa, Miskolc; három nagy ipari városa, Kazincbarcika, Ózd és Tiszaszederkény is jelentősen fejlődött az elmúlt években és a közeljövőben még nagyobb fejlődésre lehet számítani. Éppen ezért lényeges, hogyan alakul a megye közlekedési hálózata.

Szabó Gyula, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium tanácsi főosztálya közgazdasági és forgalmi osztályának a vezetője a megye jövőjéről a következőket mondotta:

— A közelmúltban Miskolcon a párt és a tanács vezetőjé-

lamosítása. Miskolcon a negyedik ötéves terv utolsó esztendejében tervezzük a Tiszai pályaudvar rekonstrukciójának megkezdését. A megyeszékhelyen 1971-re elkészül a villamosvontatási telep.

— Hogyan fejlesztik tovább a megye 2497 kilométer hosszú úthálózatát?

— A közúti hálózaton mind nagyobb és nagyobb forgalom bonyolódik le. Ezért szükséges az utak korszerűsítésén kívül azok rendszeres karbantartása is. A minisztérium a negyedik ötéves tervben több mint 920 millió forintot tervez a megyei úthálózat bővítésére, karbantartására.

forgalomba, ezenkívül az autóbuszpark bővítését is tervezzük: 90—95 autóbusszal. Az új kocsik befogadóképessége nagyobb, kényelmesebbé válik ezzel az utazás.

— Új autóbusz-állomások épülnek?

— Terveink szerint Edelény, Sátoraljaújhely, Kazincbarcika és Ózd kap korszerű autóbusz pályaudvart.

— A teherszállításról mit mondhatunk?

— Sor kerül Miskolcon az AKÖV-telep bővítésére, ezenkívül Abaújszántón új teherautótelep építését fejezik be.

— A személyautó-tulajdonosok részére mit tartogat a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1969 NOV 30

1021

Lady Mary

Palaki János

(Palaki János munkája)

Szállítószalag-rendszeren utazik a szén egészen a vasúti vagonokig a feketevölgyi bányában.

Pataki János

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 MÁJ 17

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Miskolc

Pataki János munkáj

Felvételre keresünk formázóönlő, esztergályos, maró, palást- és furatcsiszoló, lakatos, villanyhegesztő, horizontos szakmunkásokat, betanított vasipari munkásokat és segédmunkásokat. Bérezés megegyezés szerint, a kollektív szerződés alapján. 44 órás munkahét, páros heteken szabad szombat. Jelentkezés a munkaügyi csoportnál. Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat, Miskolc, Besenyői u. 10.

A Miskolci Köztisztasági Vállalat felvesz 3 autószerelőt. Jelentkezés Miskolc, József Attila u. 65. Munkaügyi osztály.

Női szabóságba angoliszabó szakmunkásokat felveszünk. Női Szabó Ktsz, Miskolc, Széchenyi u. 29. sz.

A Tüzeléstechnikai Kutatóintézet tervezési és üzemi gyakorlattal rendelkező kohásztechnikust és fejlesztési munkára sokoldalú, gázszerelésben is jártas lakatost alkalmaz. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés személyesen a TÜKI egyetemvárosi székházában.

APRÓHIRDETÉSEK

ÁLLÁS

Főzni tudó háztartási alkalmazottat keres vidéki orvoscsalád. Jelentkezni: Miskolc, Széchenyi u. 68., fszt. 6.

Bejárónőt heti 1—2 napra felveszek. Jelentkezni szombaton, vagy hétfőn délelőtt. Szabó Lajos u. 4., II. emelet.

Ügyes kislányt felveszek fél napra. Vásárcsarnok, kézimunkaüzlet.

Gyengélkedő háziasszony fentjáró beteg édesanyja önálló gondozására, gázfűtéses lakásba, középkorú, jól főző, intelligens, bentlakó segítséget keres. Jelentkezés: 16 órától a 34-917-es telefonszámon.

INGATLAN

Fűthető garázs kiadó. Görömböly, Kaffka Margit u. 16.

Debreceni szövetkezeti lakásunkat elcseréljük miskolcira. Dajnics, Debrecen, Tanácsköztársaság útja 25.

Garázst bérelnék Tapolcán. Ajánlatokat a kiadóba kérek. Széchenyi u. 15—17.

Gyermekgondozásért üres szobát adok idős házaspárnak, vagy egyedülálló néninek, teljes ellátással. Szirmabesenyő, Akác u. 56.

Külön bejáratú, bútorozott szoba kiadó. Bacsó Béla u. 71.

Külön bejáratú, bútorozott szoba kiadó. Mongol u. 4. Tatárdomb.

Garázs kiadó a Selyemréten. Érdeklődni: Bajcsy-Zs. u. 31., II/2. Szabó.

Külön bejáratú, bútorozott szoba férfinak kiadó. Kun Béla u. 153.

Sajólád, Bem apó u. 29. számú kétszobakonyhás, melléképületből, pincéből álló ház eladó.

Egy rendes lánynak albérleti szállást adok. Fehérné. III. ker., Alkotás u. 2. Kilián-észak.

Másfél szoba, étkezőfülkés, tanácsi lakásomat elcserélném miskolcira, szövetkezetire is. Címet a 15-001-es telefonszámra kérek.

Dolgozókat a

ÉMÁSZ Vállalat kazincbarcikai üzemigazgatósága hálózatépítési munkára felvesz villanyszerelőket, betanított munkásokat, segédmunkásokat, 1 fő gépkezelőt ózdi és barcikai művezetőségeire. Heti 44 órás munkahét. szabad szombattal. Teljesítménybérezés. Kedvezményes utazás. Munkásszállás. Külszolgálati költségátalány. Fizetett úti és ebédidő. Tiszakeszi—ózdi útvonalon dolgozóinkat autóbusszal szállítjuk. Dolgozóink részére szakmai képzést biztosítunk. Jelentkezés: Kazincbarcika, Dimitrov u. 41. sz.

Azonnali átképzésre keres szövőátképzős, női betanított munkás munkakörbe jelentkezőket a HPS soroksári gyára, Budapest, XX., Soroksár, Marx Károly u. 294. Albérletet biztosítunk, kö'tséghozzájárulással. Minden második szombat szabad szombat.

A Cement- és Mészművek hejőcsabai gyára felvételre keres lakatos, hegesztő, villanyszerelő szakmunkásokat, női és férfi gépkezelőket és segédmunkásokat. Diesel-mozdony szerelőket, valamint gyors- és gépírónőket. Jelentkezés a munkaügyi osztályon.

Magyar

a

KATOWICE

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1969 DEC 31

1021

Hőerőmű – 1969

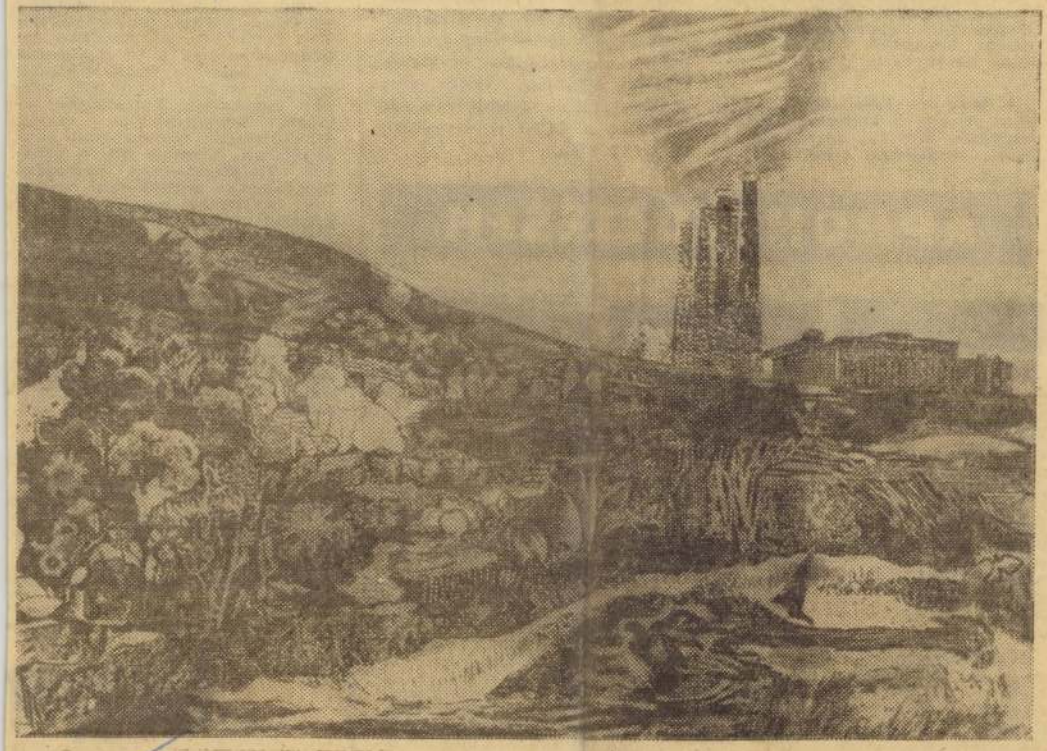

Pataki János

(Pataki János festménye)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

— **Korunk művészeti irányzatai** a címe Patak József festőművész előadásának, amelyet április 10-én, csütörtökön tartanak a Kohászati Üzemek Munkásakadémiája keretében.

országról elsőnek az a háromszáz fiatal indult útnak a szófiai találkozóra, akiket a KISZ központi bizottságának utazási irodája — az Expressz szervezett. A hét új Ikarusz a budapesti Szabadság térről indult egy teljes nappal megelőzve a hivatalos delegációt.

A bolgár határhoz Jugoszlávián keresztül haladva értünk. Szófiával, vagyis a VIT hangulatával ott találkoztunk először. Hosszúhajú, tarkainges csehszlovák hippik ültek a határsorompó mellett sorban, végig a járda szegélyén. Hatalmas, fedett tehergépkocsival utaztak és bebocsátásra vártak. Egy másik, valamivel kisebb csoport, nehezebb helyzetben volt. A meggypiros, méregzöld meg tengerkék blúzos fiatalok kicsit kétségbeesetten várták, hogy egyik társuk utolérje őket. Autóstoppal jöttek Csehszlovákiából, az útlevelük csak az egész csoport együttes áthaladásával volt érvényes.

Szófia előtt hosszú szakaszon széles, egészen új autóstrádán haladtunk. A város határánál újra megálltak a piros-fehér-zöld jelzésű buszok. A bolgár ifjúsági szervezet, a Dimitrovi Kommunista Ifjúsági Szövetség képviseletében magyarul beszélő bolgár fiatalok szálltak fel a buszokra, köszöntöttek bennünket, és elkísérték Szófiáig.

Szurás Sztanyiszláv nagyon elfogódottan viselkedett, szótlanul nézte az integető szófiaiakat és csak akkor mosolyodott el — elsőnek aztán egészen szélesen —, amikor a magyar Ikarusz utasainak még a forgalmat irányító rendőr is integetett. A rendőr boldogan mosolygott, pontosan úgy, mint aki régvárt barátokkal találkozik, fehérkesztyűs kezét felénk lengette, körülötte leállt a forgalom...

Bankja

„Szófia növekszik, de nem öregszik". Ezt a mondást mindenki megjegyzi, aki egyszer is megfordul a Balkán félszigetet közepén épült bolgár fővárosban. Pedig Szófia kétezer éves. Négy mezőre osztott címerében a város ókori elődjének Serdicának koronás istennőjét, a települést védő erős falakat, a gyógyvizeket jelképező forrást és a hatalmas Vitosa-hegyet látni.

Szófia nem öregszik. Leginkább egy tisztaarcúellenű, aranybőrű, termékeny és nagyon szép nőhöz hasonlít. A városban mindig nagy a tisztaság (este, éjjel erős vízsugarakkal mossák az apró kockakövekből álló kövezetet), általában tiszta a levegő (viszonylag kevés a füstöt, kormot okádó gyárkémény, viszont sok a villamos és trolibusz) ez Szófia.

A bolgárok, a világ kertészei régóta készültek az ifjúsági találkozóra. A parkokban, a forgalmasabb helyeken virágokból, örökzöld növényekből rengeteg feliratot formáltak. A virágfeliratok leggyakoribb szava a „druzsba", a barátság. Ezt a szót egyaránt ismeri a tanzániai és a japán, vagy amerikai fiatal, elég odakiáltani a világ másik végéről érkezettnek — azonnal visszakiáltja és mosolyog. A druzsba ugyanazt jelenti mint a béke és leírva piros virágokkal, örökzöld cserjékkel a legszebb.)

Az „expressz"-küldötteket tizenhét kilométerre Szófiától Bankjában helyezték el. Kellemesen csalódtunk, hiszen eredetileg arról volt szó, hogy iskolákban, hat-nyolc ágyas tantermekben szállásolnak el bennünket. Bankja a szófiaiak üdülőtelepe, a gyógyvizű strandon reumásokat láttunk tornázni, labdázni. Két Ikarusz utasait a fürdővel szemben álló Rosa Dimitrova kollégium fogadta régi, vastag falai közé. A kollégium vezetője *Veszelina Garkova* elmondta — régóta kapcsolatban állnak a *Tóth László* vezette debreceni kollégiummal. Ott is, itt is nyolc-tizenhat éves gyerekeket nevelnek.

[redacted]

pionfuzerek alatt a bolgár küldöttek integettek. Kétnapos utazás sem lehetett annyira fárasztó, hogy elkerüljük azt a nagy kört, amelyet a bolgár fiatalok és az FDJ-jelvényt viselő, kék inges, NDK-ból érkezett fiúk és lányok alkottak. Ahány nép ifjúsága — annyiféle „zakatolós" játék. Miután az Expressz első, háromszázas csoportjával nagyon sok ifjúsági és úttörővezető utazott Szófiába (Nógrádból valamennyi járási, városi KISZ-titkár!) néhány perc alatt bolgárok, németek ugyanazzal a lelkesedéssel járták a „sóder" nevű táncot. A lelkesedés teljesen érthető, ha meggondoljuk, hogy a kis dalocska végén párt kell választani, akivel szemben állva tenyeret csapkod az ember, a legvégén pedig meg is csókolja. A „sóder" az első alkalommal hajnalig tartott és a következő napon fesztiválszerte ismert volt.

(Folytatjuk)

Pataki László

Pataki József

1968 AUG 7

NÓGRÁD

1024

A ház is ember?

Látogatás Pataki József műtermében

Különös „remeteség" az övé. Salgótarjánban, a Vörös-hadsereg úti üzletben, közel a városszélhez, érdeklődtem Pataki József festőművész lakhelye iránt. Valamennyi eladó ismerte, s szívesen adtak felvilágosítást a „remetelakot" illetően.

A „remetelak" fenn áll a dombon kissé gazos telek közepén. A műteremben él Pataki József. A műterem falán kovácsolt gyertyatartók, saját terv alapján készültek, bolgár kötény, még a főiskolai időkből származik, egy bolgár hallgatónő ajándéka, régi köcsögök, s egy nagyon szép ingaóra. Az órára nagyon büszke Pataki József, nemrég került hozzá Öcsödről, ahol József Attila nevelőszüleinek órája volt. A nagy magyar proletárköltő is hallotta tehát ketyegését, amit különös érzéssel hallhat a látogató a kis műteremben.

Pataki József munkája iránt érdeklődtem. Szívesen beszélt a képekről, vázlatokról. Sok-sok vázlatról. Folyamatos, tudatos művészi munka folyik a kis műteremben, eléggé távol a város zajától. Számos rajz, grafika hever egy asztalon. Több lapon bikák feszülő izmai duzzadnak, vaskos haragjuk fénylik, pattanó izmaikban iszonyú feszültség, napot is elhomályosító szikrázás. Másik lapon már mozgás után, valamiféle „állati cselekvés" után csöndes, moccanatlan derűben állnak a bikák. A sorozat valamennyi lapja izgalmas, atmoszférát teremtő.

Más lapokon házak, fogadók, táj sorompóval, hegyek, dombok, vonalak hullámzásával. Azt hiszem, Pataki József azt vallja — elnézést a talán szokatlan megfogalmazásért, hogy: a ház is ember.

Mondta is, többször megkérdezték tőle, miért fest, rajzol annyi házat?

— Annyi házat? — csodálkozott. — De hiszen én nem házat festek, rajzolok, hanem az embert, aki építette a maga használatára, sőt hasonlatosságára. A ház nálam a forma, a tartalom az ember.

Igen, ha úgy tetszik, „különös" házak ezek. Látszatra talán ugyanolyanok, mint a többiek a képeken, a rajzokon. De csak a felületes szemlélő „nyugszik bele" abba, hogy csöndes, szunnyadó házakat lát. Ha tovább nézzük a képet, a rajzot, megelevenedik, emberekkel telik meg a ház és környéke, halljuk a beszédjüket, érezzük a „levegőjét", akár esti, vagy hajnali, téli, vagy nyári fényben, akár napsütésben, meleg színben, akár a hold sugarában fürdik a ház, a kerítés.

A csendéletek, a halak a petróleum-lámpafényben ugyancsak Pataki József művészetére jellemzőek. Szimbólumteremtő erővel bírnak, s talán még a kozmoszból is lehet bennük valami, ha észrevesszük.

A legutóbbi munkák közül még egy nőalakra emlékszem, amelyet állványra tett a művész. Meleg piros színekbe ágyazva tűnik elő a figura, emlékezetes tekintettel, mozdulattal, vagy éppen mozdulatlansággal? Címe? Nincs. Pataki József különben sem szeret címet adni a képeinek. Azt mondja: a kép az kép. Legszívesebben úgy „címezné" munkáit: Kép I., II., III., stb.

Mert ami Pataki József szerint nagyon lényeges: a kompozícióban, meg a kifejezésben kell lennie az emberi tartalomnak. Maga a kép a mondanivaló. Az „elbeszélés-festészet" mai „divatjával" éppen ezért nem tud teljesen egyetérteni. Mint hangoztatja: a festészet nem irodalom. S munkásságában is ezt szeretné megvalósítani.

Képei, alkotásai az országban több kiállításon szerepelnek. E napokban is képe van a balatoni nyári tárlaton, az első egri országos akvarellkiállításon. S készül a X. miskolci országos képzőművészeti kiállításra is. A „remetelak" tehát nem is olyan csöndes, mint kívülről gondolná az ember. Falai között művészi alkotó munka folyik, tervek készülnek, vázlatok születnek.

(tóth)

megfejtése. ... György Salgótarján

Múlt heti, vasárnapi fejtö- A könyveket postán küldj el!

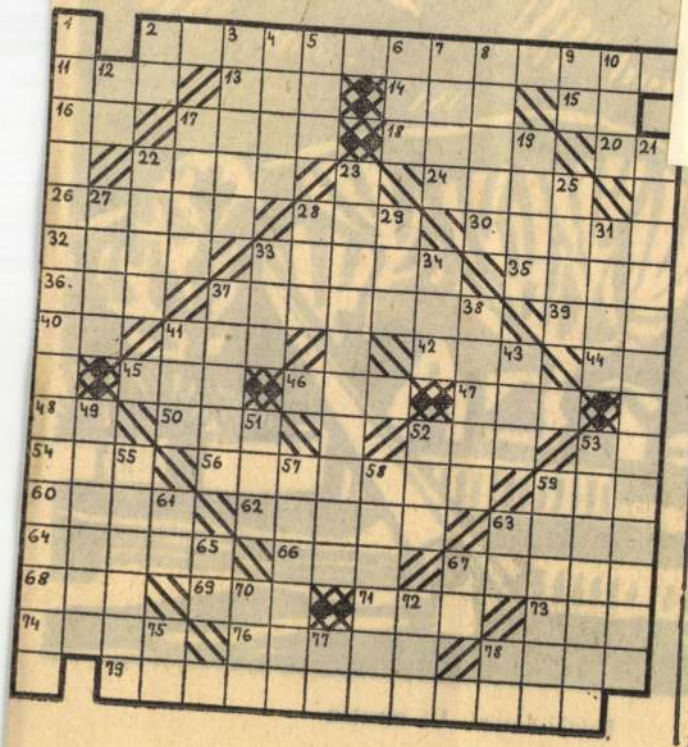

— Ami az utóbbit ... egyes fegyelmezetlen járművezetők, is ide tartoznak?

— Pontosan. Remélem, hogy az új jogi lehetőség ezzel a közúti közlekedés biztonságát is növeli.

— Hogyan folyik a gyorsított eljárás?

— A tettest a rendőrség előállítja. A következő lépés a tényállás és az esetleges ellentmondások tisztázása. Bonyolult tényállás esetén nem szabad a gyorsított eljárást alkalmazni; tettenérés után viszont igen. Tettenérésről akkor beszélünk, ha a bűnöző a bűncselekményt egészben, vagy részben szemtanú előtt követi el. Tettenérő bárki lehet; lehet — például — aki észreveszi, hogy az autóbuszon tolvaj lop útitársától; tettenérő a rendőr is, ha garázdálkodást vesz ész-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD
1963 APR 27
1091

Pataki József: Út mentén

Pataki József

. Dörzsölje le magát hóval deré-
ıa! Úgy ám! Nem volt ott nátha!
!
emarad. Nem hallgatja az ezre-
a szöveget. Nyáron meg arról be-
em szabad vizet inni.
s megáll. Botjával előre mutat.
: a fatornácos házat az emelke-
cél. Egyeztessük az óráinkat. Ti-
és harminc perc. Helyes? Ti-
negyvenötkor elfoglaljuk az ob-
a térséget. Egyenletes tempó
gye a lélegzetet, tanárkám, s jól
vegőt, hadd tisztuljon a tüdő.
!
széles hát, a nyúlprémes rövid
ı, a nagy bakancsok, a bot. Lé-
z ezredest, nem akar ellenkezni.
ó, arcát csípi a hideg. Most vég-
ı. Az óráin is mindig csend volt.
hangosan, azt akarta, hogy fi-
lőredőltek a padban, hogy job-

ma sata est aetas..."
figyelő tekintete. A kréta szag, a

n! — kiált fel az ezredes — Lát-
15 perc! Kiszámítottam. Jól van,
ép teljesítmény. Ezért pihenő jár.
éz az ezredesre. Sűrű párát le-
ketten. A fatornácos ház kertjé-

ZALAI HÍRLAP

1021

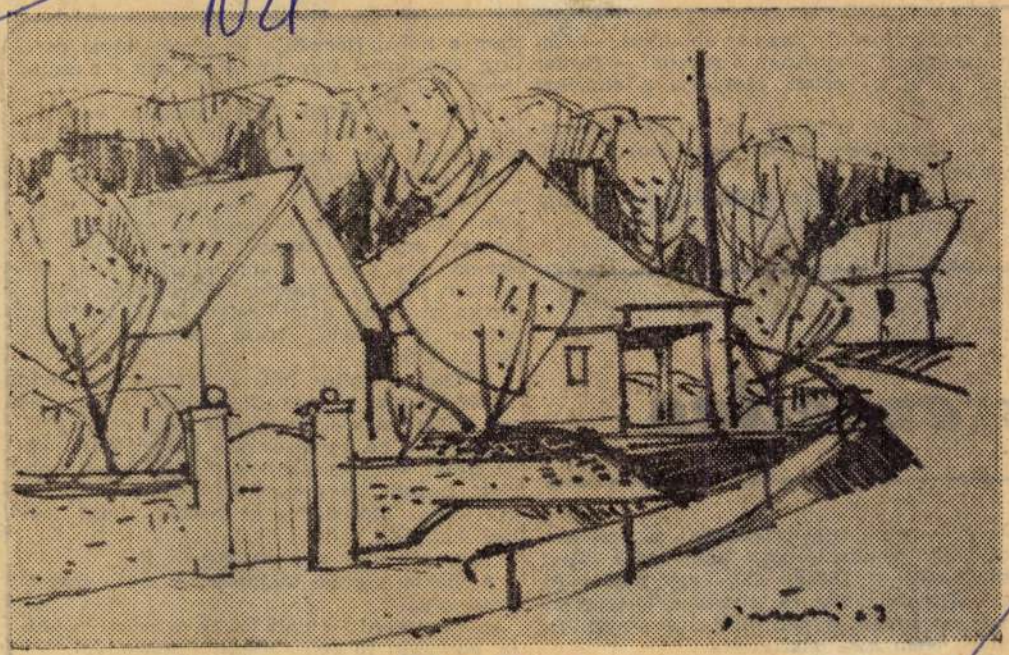

FALU TÉLEN

(Pataki József rajza)

Pataki József

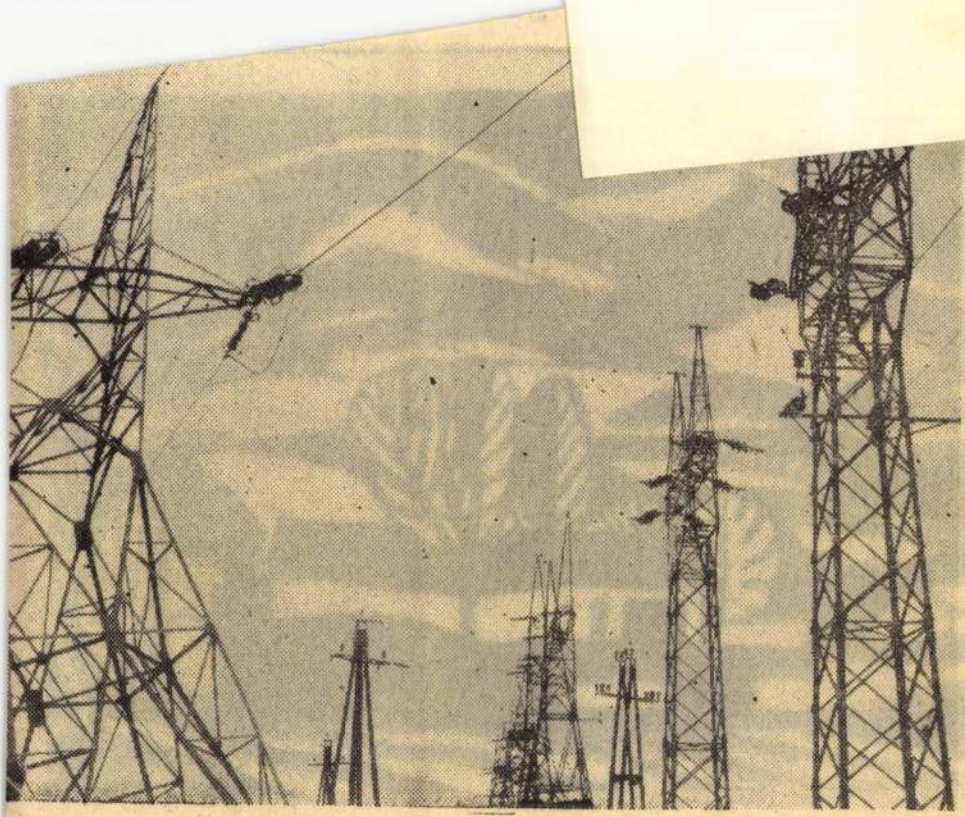

Munka (Kotroczó István felvétele)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1968 ÁPR 4

Pataki József

1021

flammozo

Pataki József: Békés hegyek tövén

a halászatnak már t
zett.

Majd egy hónapba
tellett, amíg a rőt
nyomára akadtunk. A
gyerekek segítettek
Egy szép napon léleks
vágtattak be hozzánk,
Csóró hajnalban átviharzott a veteményesen fogai közt egy sügéres hordócskával. Lerohantunk a pincébe és felfedeztük, hogy a kis hordó bizony eltűnt. Tíz kövér sügér volt benne, azok, amiket a Holt-mederben fogtunk.

Ez már nem is tolvajlás volt, hanem rablás. Rablás fényes nappal. Megesküdtünk, hogy elfogjuk a macskát, meglakol gaztetteiért.

Rajta is kaptuk, még aznap reggel. Az asztalról elcsent egy jó darab májashurkát és felmászott vele egy nyírfára. Elkezdtük rázni a fát. Csóró elejtette a hurkát és ez éppen Ruvim fejebúbjára esett. A macska fentről méregetett bennünket vad szemeivel és fenyegetően borzonkodott. De nem volt számára menekvés és kétségbeesett lépésre szánta el magát. Félelmetes fújással levetette magát a nyírfáról, a földre vágódott, felpattant mint egy gumilabda és hajrá a ház felé. A mi házunk meglehetősen kicsi volt. Elhagyott, isten háta mögötti kert közepén állt. Éjszakánként mindig felébresztett bennün-

csalja ki valahogy a macskát ház alól.

Ljonyka vett egy selye horogzsineget és rácsomóz egy napközben fogott hal fa kára, majd behajította a bi vólyukon.

A fújásnak hirtelen végesz kadt. Rágcsálást, szilaj ropo tatást hallottunk — a kandúr megragadta fogaival a hal fejét. Ráharapott halálos harapással. Ljonyka pedig lassan elkezdte húzni a zsineget kifelé. Csóró eltökélten szegült szembe, de Ljonyka erősebb volt, no meg a macska semmi áron nem akarta elereszteni az izletes ajandek-zsákmányt.

EGY PERC MÚLVA a nyilás száján megjelent a macska feje a fogai közé szorított hallal.

Ljonyka elkapta Csórót, s felemelte a földről. Először vetük szemügyre, amúgy isztenigazából. A kandúr lehúnyta szemeit, füleit feszesen koponyájához szorította, s farkát mindenesetre behúzta maga alá. A rablások ellenére, bizony véznának tűnt ez a tűzvörös, sárgafoltos csavargo. Ruvim hosszasan nézegette, majd némi töprengés után

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1961 SZEP 22
NÓGRÁD

Pataki József

1021

Pataki József: Szekeresek az utcán

Beton- és Vasbetonipari Művek Budapesti Betonárugyára Budapest, XXI., Rákóczi Ferenc út 289. felvesz

8 általános iskolát végzett 14—16 éves fiúkat elektrolakatos tanulónak,

a 305. sz. Várpalotai Szakmunkásképző Intézethez kollégiumi ellátással

Jelentkezés személyesen, vagy írásban a fenti intézetnél.

Beton- és Vasbetonipari Művek Budapesti Betonárugyára Budapest, XXI., Rákóczi Ferenc út 289. (Csepel) sz. alatt levő TMK. üzeméhez azonnali belépéssel felvesz jóképességű, nagy gyakorlattal rendelkező, hegeszteni tudó **lakatos, autóvillanyszerelő, autószerelő, központi fűtésszerelő és villanyszerelő szakmunkásokat.**

A bérezés időbérben történik 7—12 Ft/óra. Munkásszállást és napi egyszeri meleg étkezést térítés ellenében biztosítunk. Csökkentett munkaidőben dolgozunk, ami azt jelenti, hogy minden második héten szabad szombat van. Felvételre jelentkezés a gyár munkaügyi csoportjánál.

betonelemgyártó ipari tanulónak 8 általános iskolát végzett 14—16 éves fiúkat.

Kollégiumi ellátást biztosítunk.

Jelentkezés személyesen vagy írásban a gyár munkaügyi csoportjánál.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pataki József
NÓGRÁD
1968 MÁJ 19

1021

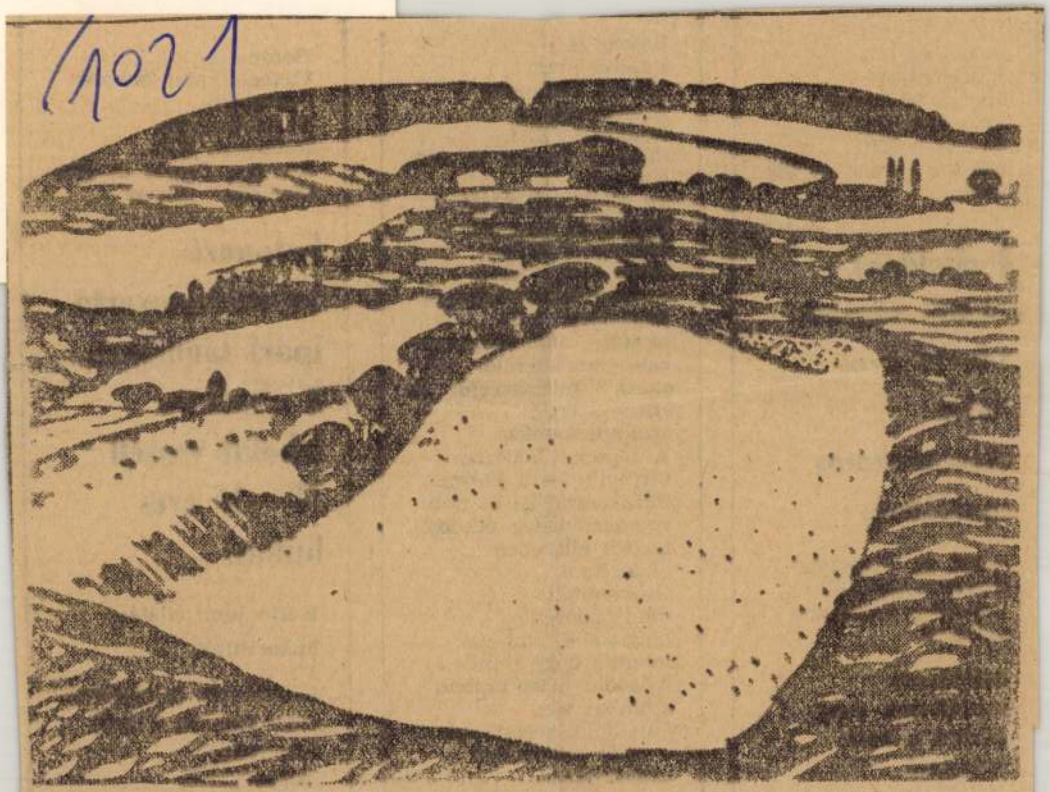

Pataki József: Nógrádi lankák

PLAVTI POETE COMICI CLARISSIMI PRIMA COMEDIA

IN faciem uersus amphitrionis iupiter
Dum bellum gerit & cu thelobois hosbz
Alcmenam uxorem coepit usuariam
Mercurius formam sosie serui gerit
Absentis his alcmena deripitur dolis
Posbq̃ redire uirū Amphitrio & Sosia
Vterq; deludunt dolis mirum in modū
Hinc turgium tumultus uxori & uiro
Donec cum tonitru nocte missa exerhere
Adulterium se iupiter confessus est.

ALIVD ARGVMENTVM

AMore captus alcumenæ iupiter mutauit scie
Ni formam illius coniugis propatria amphitrio
Dum cernit cum hostibus habitum mercurius et subserit Sosie
Is aduenientis seruum ac dominum frustra bt turbat uxori
Cet amphitrio atq; iuuenem raptant pmechis blesaro capt
Arbiter uter sit non quit amphitrio decernere
Omnem rem noscunt gemmos Alcmena emittit.

PROLOGVS.

AT nos in uostris uoltis mercimonijs emundis vendundisq;
Me letum lucris afficere atq; adiuuare intey omnibus
Et uires rationesq; uestrorum omnium
Bene expedire uoltis peregreq; & domi

A szanyomat az eredeti után Pulszky József m. kir. udv. műintézetéből Budapesten 1878.

Palaki József

litofrafus

Pataki József

Pataki József

Viselet. T. 1890. II.

Az első alak öltöztete mosambique ruha, csipke kendő és Jolán kalap, a másodiké pruszlik és ruha nyomatott csipkerajzzal, a harmadiké kivágott dereku selyem-ruha és ingváll, a negyediké alpacca ruha és Szapáry felöltő, az ötödiké otthonka és fodros ruha, a hatodiké himzett nyakkendő, magas ruha és felöltő, a hetediké moll ruha és pruszlik. A háttérben a régi lóversenytér terül el versenyző lovakkal. Felirata:

NYÁRIDÉNYI DIVATKÉP
A CSALÁDI KÖR MELLÉKLETE
junius havára 1863.

alól balra: P.E.
oldalt balra: 6dik divatkép 29dik rajz.
jobbra: ALTER és KISS
női divatterméből.
legalól középütt: Pataki Josef müintézete Pesten 1863.

Szines kny., mér. 28 : 55.5 cm.

Viselet. T. 1889.

Női ruha.

A gyermek felé közeledő hölgy öltözete calabresi formájú kalap, felöltő szalaggal diszitve és szoknya drapp lenosból; a napernyőt tartóé fökötő csipkével, atilla gombolókkal és selyemruha a szoknya alján dudor-pyrámisokkal; a kis leánykáé kalap szegett karimával, kivágott pruszlik, magas ingváll zárt ujjakkal, és szoknya; a balra fordult hölgyé bicskei kalap, bokrétával, magas derék, dolmányka és guba; végre a jobbra fordulté csipkefökötő, magas derék gallérformáju diszszel és sima szoknya. A korláton túl hegyes vidék terül el kerttel. Felirata:

A CSALÁDI KÖR DIVATKÉPEI
1863diki márczius havában

legalól balra: 3dik divatkép, 12dik rajz.
középütt: Müintézet Pataki József Pesten 1863.
jobbra: ALTER és KISS
(előbb Alter Antal)
női-divattárából.

Kny., mér. 25.5 : 44.5 cm.

Viselet. T. 1888.

Női ruha.

Az első alak estélyi öltözete párta-alakú koszorú, kivágott derék, ingváll és taffotas lyonból ruha; a másodiké főkőtő és ruha zöld alma szinü selyemből; a harmadiké Deák-kalap strucz-tollal, Rákóczy felöltő prémmel és taffotas ruha; a negyediké pedig virág fejék Tinody guba prémmel, kivágott derekú ruha meg kötény, mig a kis leánykáé Batthyány kalap, Tinody guba és ruha velourból. A háttért diszes terem képezi balra szobrokkal ékesitett órával. Felirata:

A CSALÁDI KÖR DIVATKÉPEI
1862diki deczember havában

alól jobbra: Müintézet Pataki és Tsa Pesten 1862.
legalól balra: 12dik divatkép, 51dik rajz.
jobbra: ALTER ANTAL divatterméből.

Kny., mér. 25.6 : 39.2 cm.

48 x 35 cm.- Kremmer A régi Bu

Buda és Pest alaprajza és
képe 1833-ban.Szinezett kőnyoma
helyzeti térképe Buda és Pest s
fő Városainak..."felirattal és
kal."Ajánlja Vörös László földm

Vizhelyzeti térképe a,Duná
Trentsenszky és Társa Pesten.-A

Buda 's Pest szabad király
környékeiknek PLANUMA.Pesten ki
dinand.-Ged.bey Ferdinand Tomo

A pesti pályatér rajza /Ló
gyarázó jegyzetekkel.- 41 x 31

Plan von Pesth-Ofen und Um
v.M.Troch,Ofen.Lith.v.Giessendo

Plan von Pest-Ofen.Pest:Ha
lithográfiája.- Kremmer A régi

~~[illegible]~~

Plan von Ofen und Pe
Walzel A. F. – Kren

Pataki J.

A Császár-fürdő főhomlokzata a Duna felől. Ny. Pataki J. Pesten 1853. - Főv.Muz.ltsz.3015. -

Viselet. T. 1991.

Férfi és női ruha.

A férfi öltözete, ki bal kezével az oszlop talapzatára támaszkodik, rojtos nyakkendő fehér mellény, atilla, zsinóros nadrág és magas szárú csizma, a hölgyé pedig csipke főkötő, kivágott derék dudoros ujjakkal, csipke-kötény és szoknya virágos kelméből. A háttérben társalgó alakok és virágok látszanak. Felirata:

FARSANGI DIVATKÉP.
Kiadja Müller Emil.

legalól balra: 2ik küllönmelleklet a Nemzeti Képes Ujság-hoz
jobbra: Pataki József müint zetéből Pesten 1863.

Kny., mér. 27 : 29.8 cm.

Viselet. T. 4390.

Női ruha.

A gyermek felé közeledő hölgy öltözete calabresi formájú kalapból, felöltő szalaggal diszitve és szoknya drap lenosból; a napernyőt tartóé fökötő csipkével, atilla gomblókkal és selyemruha a szoknya alján dudor pyramisokkal; a kis leánykáé kalap szegett karimával, kivágott pruszlik, magas ingváll zárt ujjakkal és szoknya; a balra fordult hölgyé bicskei kalap bokrétával, magas derék, dolmányka és guba; végre a jobbra fordulté csipkefökötő, magas derék gallérformáju diszszel és sima szoknya. A korláton túl hegyes vidék terül el kerttel. Felirata:

A CSALÁDI KÖR DIVATKÉPEI
1863diki marcius havában

legalól balra: 3dik divatkép, 12dik rajz.
középütt: Müintézet Pataki József, Pesten 1863.
jobbra: ALTER ANTAL divat-teréből.

Kny., mér. 25.5 : 44.5 cm.

Viselet:

Az erkélyről, hol két csoportban négy beszélgető hölgy s egy virágot nyújtó gyermek van, hegyes vidékre s kertre nyerünk kilátást, hol balra kastélyköti le figyelmünket.‡ A lepcsőről lejövő hölgy öltözete: calabresi formájú kalap, csokorra kötött nyakkendő, felöltő szalaggal díszítve s szoknya aljáu kivágott tafotával; a napernyőt tartóé: fökötő csipkediszszel, atilla gombolókkal s szoknya aljáu fekete csipkével környezett dudorpiramisokkal; a kis leányé: kalap szegett karimával, kivágott pruszlik, magas ing váll zárt újakkal s szoknya a derékéhoz hasonló bodrozattal és zsinórral díszítve; a harmadik hölgyé: bicskei kalap bokrétával, magas derék, guba borítással s szoknya aljáu pántdiszszel s a negyediké: csipkefőkötő bársonynyal s gyöngygyel díszítve, s magas derék, melynek felső réfe fekete tafota s gallérformában díszíti a derekat, a melynek vijait épen úgy, mint a szoknya aljáu fodor s három sor szalag díszíti.

Felirata a kép alatt két sorban:

„A „Családi Kör" Divatképei
1863diki marcius havában"

a lepcsőn: „R. W."
alól balra: „3dik Divatkép, 12dik rajz"
jobbra: „Alter Antal divat terméből"
s legalól középült: „Műintézet Pataki József Pesten 1863."

‡ A virágokon vinnen kutya hever.

Ltha: 4390

Bartay Ede. 9985

Mellig, szembe nézve. Felirata a kép alatt aláirásának másakép:

Bartai Ede.

ez után négy sorban:

A Magyarhonban élő zenemüvészek segélyegylete
mint annak alapitójának
BARTAY EDE
Tiz évi elnöki müködésének hálás elismerése emlékeül 1874.

és a balkarnál: Pataki József udv. müintézete Budapest 1873.

Kny., alányomással, mag. 20 cm.

Szm. 849-98.
415-98-2.

Bogdánffy Ferencz:

Derékig, kissé jobbra fordult. Haja, bajusza és rövidre nyirt szakálla őszbevegyült. Zsinóros atillajának gallérja paszománt, gombjai somalakúak. Felirata a kép alatt három sorban:

„BOGDÁNFFY FERENCZ.
M. KIR. HONVÉDŐRNAGY SZ. K. V. ÉS
M. KIR. HONVÉDELMI MINISZTERIUMI SEGÉDHIVATALI FŐIGAZGATÓ."

és leg alól középütt: „Kiadja és nyom. Pataki József udvari műintézete. Budapesten 1883."

Könyomat, az alak nagysága 18.5 cm.

Ltsza 8698 (chin. pap.).

107/95 Nº 93.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD
1967 OKT 22

Palóczi Antal

1021

Pataki József: Falusi udvar

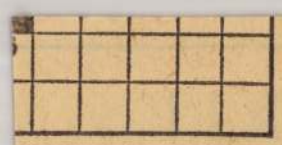

medy három teremtésben, ha
sonaszólóval...

Azonmód elindultam a p
kolba!

Gyurkó Géza

válassz fiam ipszilont!

*edre. A le-
ezúttal is
ölt. A fiam
taudatában,
desen isko-
egy, újfent
zívánta ten-
t. Ám ez al-
nem kré-
nem kanál-
át tányérjá-
ült kihalász-
D-betűt, to-
ny A-betűt,
va egy R-t
Á-t. Ezeket
gymás mellé
az asztalon.
ennyi már
ó volt nevé-
á.*

*dődött a ku-
tatás egy komplett Zs-betű után. Először az én tányéromban. Szeretett fiacskám a finom sárgarépát behajigálta a vizcsapba. A számomra oly ízletes karalábét minden szó nélkül kidobta az ablakon. Így kereste tányérom fenekén a ZS-t.*

Lehetséges, hogy néhány másodperccel előbb már elfogyasztotta a szóbanforgó betűt. Feleségem porciója került terítékre. Csemeténk már radikálisabb módszerekhez folyamodott, mert egy óvatlan pillanatban leöntötte a lét a betűkről, hátha megmutatja magát a ZS.

A gyár bizonyára nem gondolt arra, hogy ilyen határozott nevű és egyéniségű Lurkó fogyasztja majd készítményét.

Amíg eképpen elmélkedtem, a nagymama tányérjából előkerült a ZS. Fellélegeztünk. Folyhat tovább az ebéd, én pedig kérhetek pótsárgarépát.

Ekkor felüvöltött a fiam: „Engem nem darázsnak hívnak, hanem Darázsynak. Ipszilon kell!"

Jól sejtettem, mert a kutatás hosszú ideje alatt kihűlt a paprikáscsirke, odaégett az almásrétes. Én csak arra emlékszem, hogy bevánszorogtam az éléskamrába, kihoztam a tésztazacskót és tartalmát az asztalra borítottam.

— Tessék fiam, válasszál ipszilont.

— Az nem jó! Főzzétek meg a levesben, csak úgy érdekes.

A feladat teljesítésére a nagymama vállalkozott. Utólag hallottam, hogy szegény nagymama összesen 12 ipszilont válogatott ki a tésztahalmazból és mind belefőzte a levesbe.

Párkány László

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

C. 3.
Pataki József
1021

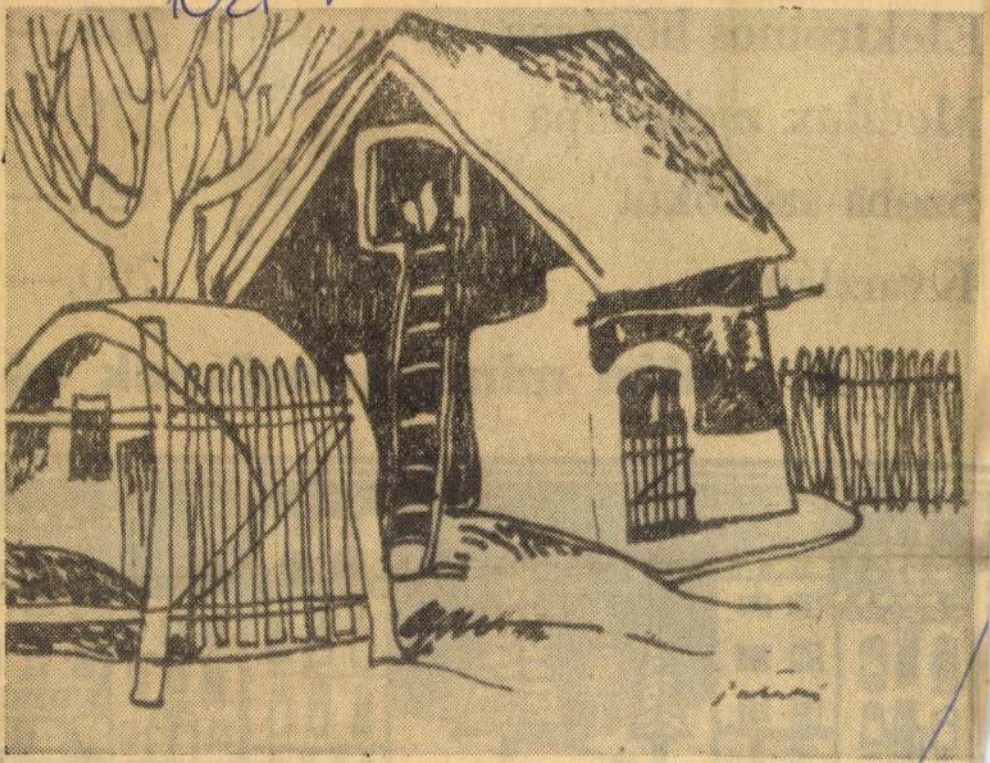

Pataki József: Falusi udvar

Elektromos hőpárna	
Medilux zseblámpa	
Szoba-szökőkút	420.—
Kvarzlámpa	760.—

A család minden tagjának vál

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD
Pataki József
1964 APR 28

Mit írsz, jól: él — (ki él, holnap halott) —
Versbe-mentett élet. Csak jól csináld.
Így hívd porondra az időt, halált.

1021

miért búsul Benedek? A vendéglőbe nem mentem, hanem a nyomába szegődtem, s attól

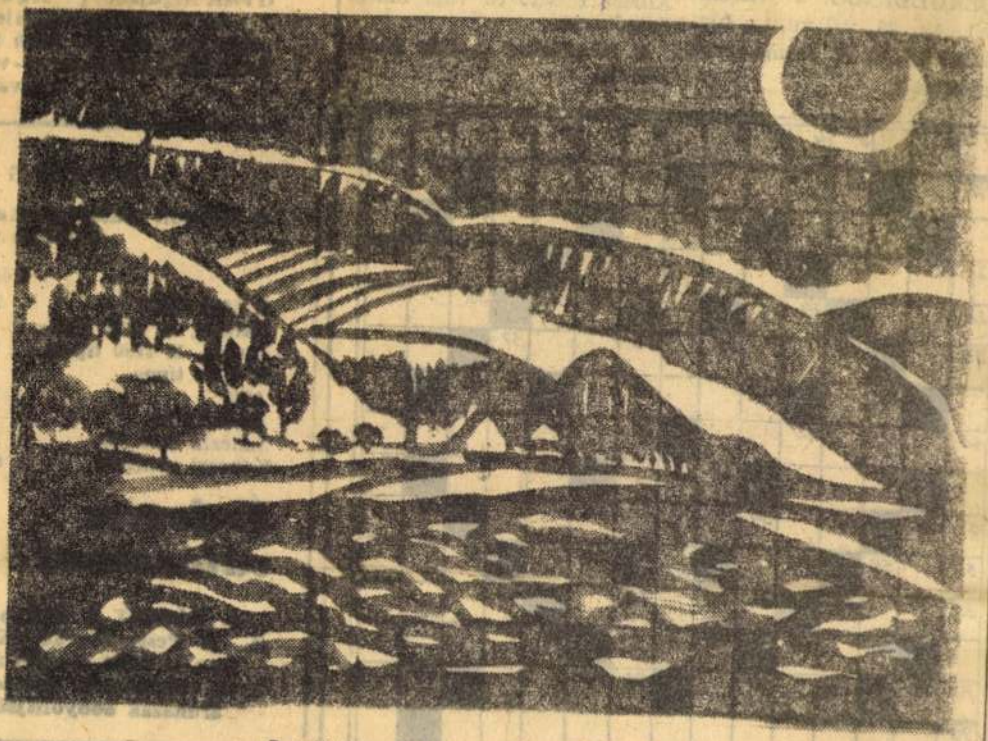

Pataki József: Hegyek között

számú. 71. Biztonsági berend-
zés. 73. Fordítva: gyilkol. 75.
Igevégződés. 77. Kettőzve: cu-
korka.

BEKÜLDENDŐ: a vízszin-
tes 1., 43., 79., valamint a füg-
gőleges 12. és 27. számú sorok
megfejtése.

Hortobágyi Károly; Donner
család; Simon Tibor; Spaci.

Könyjutalmat nyertek: dr
Baditz Pál Miskolc, Király
Albert Pásztó és Vági Mári
Salgótarján.

A könyveket postán küld
jük el!

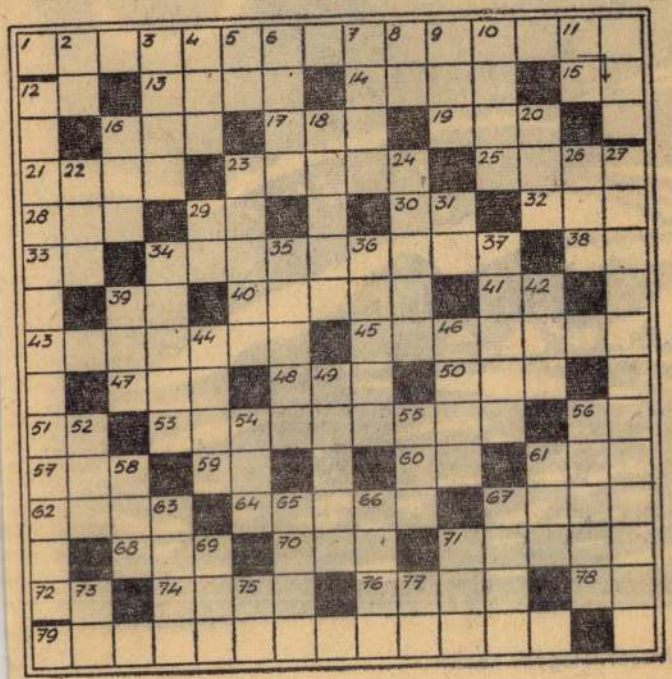

ÁRENGED

A felsorolt rádiótípusokat M
csóbban vásá

	Régi á
R 5700 típus	2800
Dallam, R 4010 típus	810
Junior, R 4100 típus	1030
R 4350 típus	1180
Alfa	1450
Melódia 10	195(
Szilézia zenegép	236(
Koncert zenegép	695(

Érdemes választani!

A VÁSÁRT a Budapes-
ti, a Pest—Nógrád—Kom
rom és Fejér megyei ál-
lami, szövetkezeti üzletek
áruházak bonyolítják.

— A férj: Az anyád a vonal ban!

(A Wochenpresse karikat

J FEJTÖRŐ

cius

Folyócska Veszprém megyében. 61. Az idézett vers írójának vezetékneve. 63. Jegyzé. 64. Hangnélküli — földet-

túró állat. 65. A. Ö. L
pán félsziget. 68. Raj
egyharmada. 69. Pirosb
71. Nem a háta mögé.

FÜGGŐLEGES:

1. Folyadék. 2. D. H. 3. Bánatos, letört. 4. Vigyáz rá. 5. Körtánc. 6. Kettős betű. 7. Készpénz. 8. Település az Észt

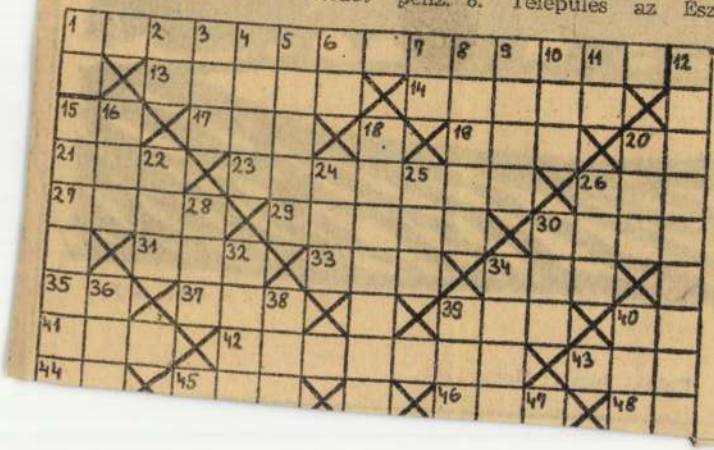

...á-
...fi-
...es
15. folytatása. 20. Időegység. 22. ...poetica. 24. Földműveléshez nélkülözhetetlen eszköz. 25. Belsőszerv. 26. A test része. 28. A levélen szerepel. 30. Vágószerszám. 32. Nem hasznos. 34. Keresgél. 36. Település Teherán mellett. 38. Csuk, kulcsot ráfordít. 39. Tüzet lokalizál. 40 Pulóvert készít. 45. A disznó teszi. 47. Hiányos — cselekedet. 49. Csapat. 50. Jegyezd. 51. Kerti szerszám. 53. Becézett női név. 55. Öröklődő tulajdonságokat hordozó kromoszóma-részecske. 56. Könnyen rászedhető emberre mondják. 57. Hosszú, széles női sál (+'). 59. Férje, házastársa. 61. Kivágott fa egybehagyott vastag törzse. 62. Kilátásba helyez. 65. Névelővel — az egyik nem. 67. Fejér megyei község. 69. Börtönben van. 70. P. E 71. E. J. 72. Kimondott mássalhangzó. 73. A leg-
...rűbb gép.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD
19 Ft MÁR 3

nyitva felejtette az ajtót.

1021 Pataki József

Pataki József: Hegyvidék

— *Anyuka, a folyónál teljesen mezítelen emberek fürödnek.*

— *Kik, férfiak, vagy nők?*

— *Azt nem tudom anyukám, teljesen mezítelenek.*

*

— Kaphatnék egy doboz szardíniát?

— Természetesen. Milyet parancsol, portugált vagy franciát?

— Mindegy. Nem beszélgetni akarok velük.

*

Kémia órán felemel a tanító egy ásványt, és megkérdezi Pistit:

— *Ismered ezt az ásványt?*

— *Igen.*

— *Akkor mondd meg a nevét!*

— *Azt nem tudom, mert csak látásból ismerem.*

*

Főbérlő szidja az albérlőjét:

Gondos h

— Egy kis olvasnivalót parancsoljon, amíg hozzuk az ételt!

(A Schweizer Illustrierte karikatúrája)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1968 MAR 19
NÓGRÁD

Pataki József

1091

a táj a holdsugár
test-színében.

tatod, nemsokára … beszélgetés, vagy inkább mo-

Pataki József: Hegyek alján

Viharos éjszaka, toronydaruval

CSAK egy hétig tartott a nyaralásom. Ha egyáltalán nyaralásnak lehet nevezni, amikor valaki nyolc órán keresztül szaladgál az asztalok körül a tányérokkal és poharakkal megrakott tálcával egy narmadosztályú étteremben, hogy a nap fennmaradó tizenhat óráját a Balaton mellett tölthesse.

Már a harmadik napon összevesztem a főnökkel. Záróra után nyújtotta a markát. Mondtam neki: nem azért talpaltam egész nap, hogy a borravalót az ő zsebébe tömjem. Látni kellett volna azt a fejet. Kékült, zöldült hápogott. Azt hittem akkorát fog ordítani, hogy a légypettyes csillárok is beleremegnek, de meglepetésemre egyetlen hang sem jött ki a torkán. Tágra meresztette a szemét, mint aki nem akar hinni a fülének. Pár pillanatig úgy látszott már-már megszólal, de végül is szó nélkül sarkon fordult.

Petyó, egy szőke, cingár kiszolgálófiú sajnálkozva súgta oda, amikor elment mellettem.

— Akár szedheted a sátorfádat. Kellett ez neked?

Másnap a kezembe nyomták a munkakönyvemet. Mehetek. Fel is út, le is út. Hogy miért, senki sem tartozik magyarázattal. A próbaidőn belül a munkaadónak csa ellentmondásba keveredtek egymással. Az első pillanatban ez sem tűnt föl, csak többszöri együttlét után. Elsőnek ezért nem tudtam magyarázatát adni, miért érzem olyan nyugtalanítónak a jelenlétét. A részletek fokozatosan, egymás után kezdtek külön életet élni az arcon. Beszélgetés közben egyszer csak azt vette észre az ember, hogy az egyik és másik rész nem illik össze. Később újabb és újabb részletek különültek el egymástól. Mintha az egyiket innen, a másikat onnan kérték volna kölcsön. Végül úgy látszott, hogy egyetlen egy sincs közöttük, ami az öregembernek sajátja lenne.

A NAGY kampós orr alatt kétségbeejtően kicsi, ellipszis alakú, ráncba húzódó száj ült. Keskeny, körbe futó csík, csupán sarkok nélkül. Száz ránc fölül, száz ránc alul. Mintha nem is egy ember szája, hanem egy degeszre tömött dohányzacskó szorosan bekötött nyílása lenne. Pontosan úgy nézett ki, mintha mindig csücsörítene. Egymáshoz közel álló, apró, mélyen ülő szeme bántóan szúrósnak tűnt, míg nagy elálló füle olyan szelíd embernek mutatta, aki a légynek sem tudna ártani. Az őszes, sörte hajat hordó, széles fejtető és a keskeny arc is fe-

Rosszkedvűen visszafordultam.

— Miért, mit csinál?

Csak vonszolt volna magával. Szemében eszelős fények bújkáltak. Kezdtem félni tőle.

— Hagyjon már engem békén, öreg! — förmedtem rá.

— Mi történt? Mit akar? Nem tud értelmesen beszélni?

Ekkor huzakodott elő azzal a történettel, ami mind között a legfurcsább, amit valaha is hallottam.

Mint annyiszor, az öreg tizenegy óra körül behúzódott a kalyibába. Onnan figyelte a közelgő vihart. A környék már teljesen néptelen és csendes volt, csak a hullámok csapdosták a partmenti betonmellvédet. Talán egy időre el is szundított, nem tudja, de pár pillanatnak tetszett és a vihar már dühöngve rázta a fákat. Méteres hullámok ágaskodtak a betonnak, úgy tűnt, mintha még a föld is mozogna. Úgy mondta, éppen kikukkantott az építkezésre, amikor a sötét égboltot kettéhasította egy hatalmas villám, amit több kisebb követett. Éles csattanás és elnyújtott dörgés, s szakadni kezdett az eső. S ekkor a villámok fényénél meglátta, hogy a toronydaru megbillen a szélben és csikorogva megindul a síneken.

Néhány méter után megállt. Hosszú, zsiráfnyakát té-

M

Nyugdíj után az ember naphosszat sütteti magát a nappal, csak ül a patakparton, nézeget, meditál. Beszélgető partner igen ritkán akad, s ha akad is, inkább maga is beszélni akar, nem meghallgatni mások gondját. Érdemes megfigyelni, menynyire türelmetlenek vagyunk, ha valaki elkezd beszélni magáról, s hosszúra sikeredett a mondóka. Mi közöm hozzá, morzsolom magamban a néma válaszokat, és mert tényleg semmi közöm hozzá, a hallgató-álarcot sunyin megőrizve, másra figyelek. Olyasmire, ami legalább egy árnyalattal érdekesebb: egy fiúcska szalad a fák alatt, kondenzcsík mered nyílegyenesen az ég felé egy repülőgép után. Vagy egy kopott anyóka kukában búvárkodik.

Magamból indulok ki tehát. Nehéz is régi történetekre figyelni. És, ha még az a történet nem is igazi történet: csak sorsrész, emlékezettöredék, buta gond, vagy ilyesmi.

Március 16. Ez a nap öthat éve foglalkoztat, olyannyira, hogy a legtöbbet erre gondolok. Március 16. De, hogy melyik év március tizenhatodika?

Egy bizonyos, a legnagyobb fiam még óvodás volt, s mert korán jött a meleg, kopaszra volt nyírva, rövid ujjú pulóverben ballagott mellettem, lángost kellett neki vennem. Az óvodáig maj-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1971 AUG 8

NÓGRÁD
Salgótarján

1021

Pataki József

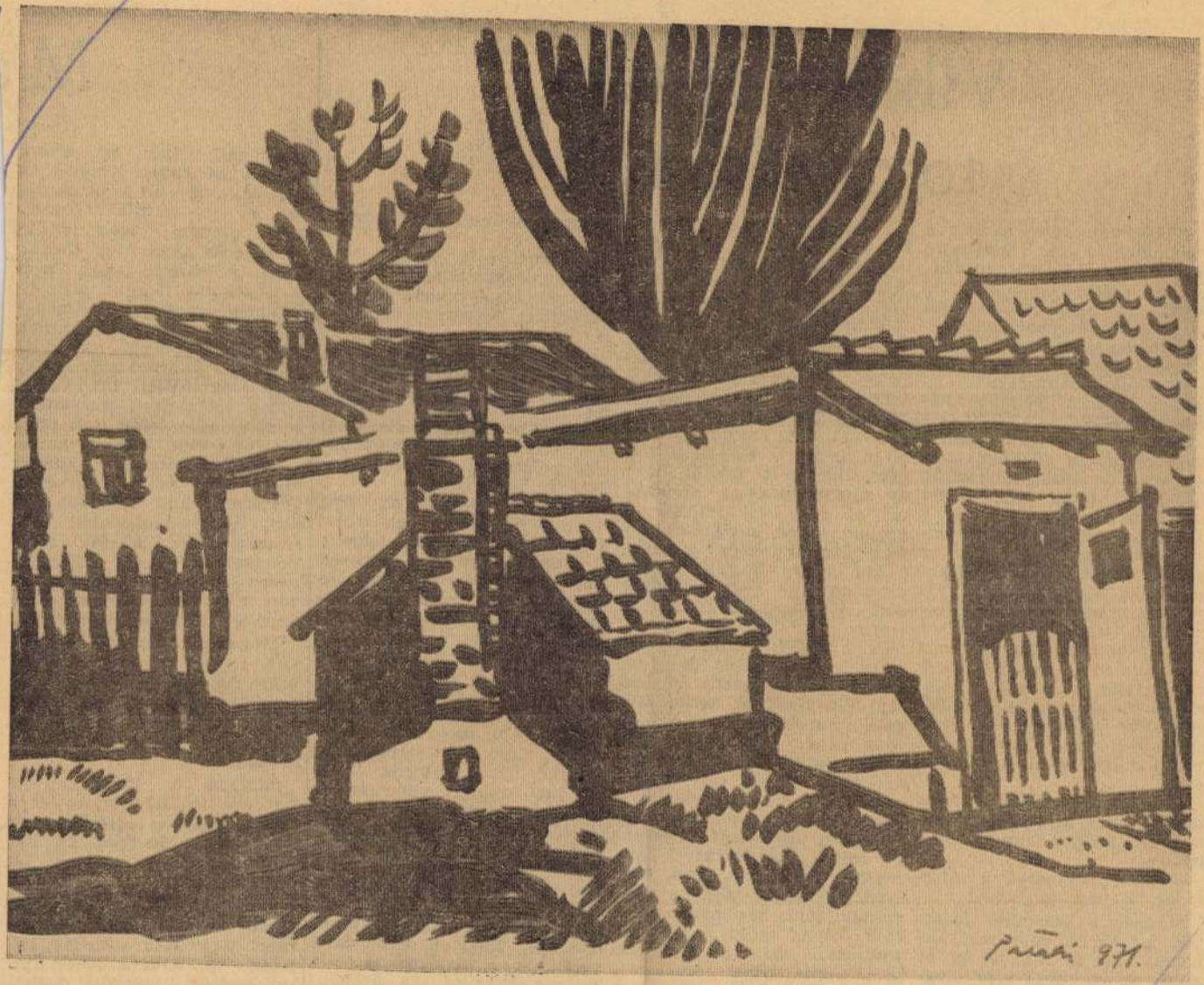

PALÓC UDVAR

Pataki József rajza

bokon

kelnek, tapasztalatokat újteni a bárányhizlaláshoz. Az erdőnél is hasonló gonolatot melengetnek a szövetezeti vezetők. Szécsényfelfaban a következő években 0—60 hold művelhetetlen föl- et erdősítenek. A három szövetkezetnek együtt, csak- em 1000 holdas erdeje van. A társulásos alapon működő afeldolgozó üzemnek volna nyersanyaga, s jövedelme is. Kollár László, a felfalui elnök, megvalósításra érdemes gondolatnak tartja ezt, éppúgy, mint a közös bárányhizlaló telepet.

Jól indultak

Ami azt illeti, az esztendő a gondok ellenére sem indult osszul Szécsényfelfaluban. El- etettek minden növényt, s ben elvégezték a traktoro-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Pataki József

NÓGRÁD
Salgótarján

1971 MÁJ. 22

1021 Kulti

PATAKI JÓZSEF KIÁLLÍTÁSA BALASSAGYARMATON. Pataki József salgótarjáni festőművész gyűjteményes kiállítása közönségsikert aratott a Palóc Múzeumban. A művész, mint hírül adtuk, elsősorban táblaképekkel, de újabb szőnyegterveivel is szerepelt. A látogatók véleménye alapján számos értékelő megjegyzés, tetszésnyilvánítás hangzott el, a siker mindenekelőtt a festményeknek szólt. Többen észrevették a művész expresszivitását, amely elsősorban a tárgyak, a tájak megjelenítésénél érezhető. Sajátos színvilága, a kék szín szerepe is sokaknak feltűnt. Néhányan éppen a színvilággal kapcsolatban tettek fel kérdéseket a művésznek.

A műveltség közvetítői

Eredményesen fejti ki tevékenységét a kisterenyei körzetben az ÁFÉSZ könyvesboltja. A nagyközség — s az ide tartozó Szuhatak, Rákóczi-telep — lakóin kívül ellátja: Nagybátony, Maconka, Nemti, Dorogháza és Bárna könyvgyűjtőit is. Az 1958-ban megnyílt bolt öt éven keresztül a küldés valamennyi községébe juttatott el könyveket, 105 bizományos segítségével. A községek száma 1963-tól ugyan jelentősen csökkent, de a könyvforgalom kedvező emelkedést mutat.

A múlt évben a bolt forgalma 420 ezer forint volt. Erre az évre 450 ezer forintot terveztek. Az első negyedévi teljesítés alapján — 156 ezer forint — minden remény megvan arra, hogy túlteljesítés lesz az év végén is.

A boltnak 22 bizományosa van: a szövetkezet által üzemeltetett különböző kereskedelmi egységek dolgozói, az iskolák magyar szakos tanárai, nyugdíjasok, s találunk közöttük az ÁFÉSZ-től független üzemek, vállalatok dolgozói közül is.

A bizományosok szervező munkája jó. A többéves tapasztalattal rendelkező könyvpropagandisták működése egyre eredményesebb, bár panaszolják, hogy a mezőgazdasági üzemek, tsz-ek, állami gazdaságok egyáltalán nem vásárolnak szakkönyveket, hivatkozva arra, hogy központilag díjmentesen látják el őket.

Segítséget nyújt a könyvesbolt a kisterenyei gimnázium tanulóinak, nevelőinek is. Az idejében igényelt könyveket pontosan, a kért időben és megfelelő példányszámban kapják a gimnazisták.

A részletfizető akcióba bekapcsolódó vásárlók száma, 110 személy. Általában 350—400 forint értékű könyvet visznek el hat havi részletfizetésre. Több sorozat-előfizetés is akad, így: a Világirodalom remekei, az Új Magyar Lexikon, Stendhal- és Móricz-sorozatokra.

A bolt dolgozót — vezetője a „Kiváló Dolgozó" jelvény tulajdonosa —, a bizományosokkal együtt mindent elkövetnek a minél jobb eredmény eléréséért.

O. L.

Gól 11-esből

St. Üveggyár—K. Sörgyár 1:0 (0:0)

Salgótarján, 200 néző, v.: Sárkány. *ST. ÜVEGGYÁR:* Boruzs — Koszta, Fehérvári, Pünkösdi — Csala, Czuder (Dollencz) — Bodor, Kálnai, Szabó (Tanner), Molnár, Somkuti. *EDZŐ:* Juhász Gyula.

Végig jó iramú, változatos küzdelem. Mindkét oldalon sok kihasználatlan gólhelyzet. A 82. percben Koszta húsz méterről szabadrúgást végzett el, és az egyik vendégjátékos kézzel ért a labdához. A megítélt 11-esből Molnár a bal sarokba lőtt. 1:0. Sportszerű találkozón tehetetlen csatársorok hívták fel magukra a figyelmet. Jó: Boruzs, Pünkösdi.

Farkas István

Döntetlenért utaztak

EMTK—Pásztó 0:0

Pesterzsébet, 600 néző, v.: Ludányi. *PÁSZTÓI KSE:* Adame — Juhász (Szabó), Szalai, Borda — Smolek, Alapi — Sütő (Tari III.), Győr, Tari II., Maksó, Almási. *EDZŐ:* Veres Béla.

Jó iramú mérkőzés, gólok nélkül. A vendégcsapat döntetlenre játszott, céljukat megvalósították. Gólhelyzet ritkán adódott mindkét oldalon, a csatárok ezeket is kihagyták. Kitűnő játékvezetés mellett igazságos döntetlen. Jó: Adame, Szalai, Borda, Győr, Tari II.

Csákvári József

A Cement- és Mészművek Váci Gyára Vác (DCM) felvételre keres:

férfi és női betanított segédmunkásokat (gépkezelőket),

valamint csőszerelő, hegesztő szakmunkásokat.

Segédmunkásokat térítésmentesen képezünk:

— cementipari szakmunkásokká.

— nehézgépkezelővé,

— könnyűgépkezelővé.

Felvétel esetén útiköltséget megtérítjük. Férfiak részére munkásszállást, házaspárok, illetve nők részére magánházaknál kedvezményes szállást biztosítunk!

40—44 órás munkahét!

Kedvezményes étkezés!

Jelentkezés: a gyár munkaügyi csoportjánál munkanapokon 7-től 15 óráig.

A Nógrád megyei Állami Építőipari Vállalat nyugdíjas munkavállalókat vesz fel

kőműves,
ács
és kubikos
munkakörbe.

A foglalkoztatás Salgótarjánban és a lakhelyhez közeli munkahelyeken teljesítménybérben történik, és az éves kifizethető keretösszeg előreláthatólag kubikosoknál 10 000,— Ft, szakmunkásoknál 14 000,— Ft lesz.

Jelentkezés és bővebb felvilágosítás a vállalat központjában: Salgótarján, Munkás út 8.

Termelőszövetkezetek!

ordó, felújítóüzemében

ennyiségben

hatók

1971 MÁJ 11

/1021

Pataki József

Május 20-ig meghosszabbították a kiállítást

Pataki József sikere Balassagyarmaton

„Aki nem ismeri Pataki Józsefet, annak könnyű lenne bemutatni: alig néhány sorban sűrűsödik életútja... Szülővárosát — a mérföldes csizmában lépkedő, inspiráló erejű Salgótarjánt — jószerivel csak mesterségbeli tudását csiszoló főiskolai studiumok idejére hagyta el, s az ezerarcú Palócföld ad ma is lírában gazdag művészetének indítékot" — olvashatjuk Csongrádv Béla sorait a balassagyarmati kiállítást ismertető katalógusban.

Pataki József elmúlt öt évi alkotásaiból mutatnak be 35 festményt, akvarellt, olaj-, pasztell- és temperaképeket. A kiállítást a balassagyarmati Palóc Múzeum nagytermében eredetileg április 18-tól május 10-ig tervezték, de május 20-ig meghosszabbították. Pataki Józsefnek Balassagyarmaton ez a második kiállítása, az elsőt hat évvel ezelőtt rendezték.

— Ez a kiállítás miben tér el az előzőtől, művészetét milyen új törekvések jellemzik? — kérdeztem Pataki Józseftől.

— Képeimet a síkra komponálom, a formákat leegyszerűsítem, elvonatkoztatom. Ennek következtében műveim kifejezőbbek. Többnyire csak két-három színt, de azon belül gazdag színváltozatot alkalmazok, a képek tartalmi telítettségét növelem, a mondanivaló egyöntetű kifejezésére törekszem.

— Festményein szembeötlő a sok kék szín. Miért, ezzel mit fejez ki?

— Színellentétként használom. A zenében is vannak hideg és meleg hangok, hogyne lennének kifejező színek a festészetben, hiszen a festészet anyaga és első megjelenési formája a festék, a szín. A kék általában hideg, a vörös meleg. De van meleg kék és hideg vörös szín. A színhatást a mellette alkalmazott színárnyalat határozza meg. Ugyanaz a szín más környezetben egészen más, az előző ellentétként érvényesül.

Elgondolása bizonyítékaként Pataki József megmutatta Icarus című legújabb, most készülő festményét. Ez a kép a Földet elhagyó, a Hold és az égitestek felé emelkedő embert, az Ember akaratát és győzedelmeskedő tudását ábrázolja, nemes egyszerűséggel, megkapóan szép színekkel.

Pataki József: CSENDÉLET VIRÁGGAL

Somogyi János, Munkácsy-díjas festőművész mondta Pataki József balassagyarmati kiállításának megnyitásán, hogy a most kiállított képek és Pataki legutóbbi gobelintervei művészi mondanivalóban és kifejezésmódban jelentősen előbbre lépnek, a táblafestészettől a morális alkotások felé. Pataki József egyre inkább a közösségi művészetet képviseli. A középületekben elhelyezhető, a közösségi törekvéseket, a dolgozó ember érzés- és akaratvilágát fejezi ki. Ezt bizonyítják a salgótarjáni tavaszi tárlaton nagydíjat nyert Cantata profana és Salgótarján várost kifejező gobelinművei.

A balassagyarmati kiállítás anyagát még az ősszel zsűrizte a lektorátus, a salgótarjáni tavaszi tárlaton szereplő három újabb műve később készült, s ezért nem szerepel a balassagyarmati kiállításon. A művek közül kiemelkednek és nekem különösen Anya gyerekkel, Tokaj, Szőnyegterv című gobelinművei, az Udvar, Földeken, Alkony gouche-képek és Csendélet virággal tempera tetszett. A mostani kiállítás összhatása igen jó, és úgy érzem, hogy a balassagyarmati siker előzménye a salgótarjániak és minden bizonnyal az ezt követőknek.

(Fazekas)

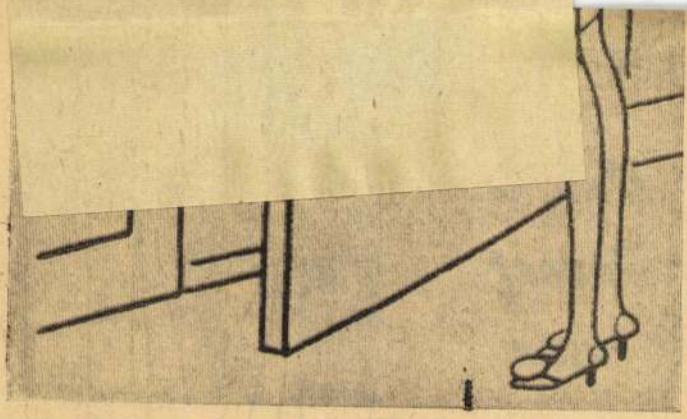

— Bejöhet, ha megígéri, hogy a fejemre nem néz, ameddig rendbe nem hoztam! (A Schweitzer Illusztrierte-ből)

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1971 AUG 5

1021

Palaki József rajza

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1971 JUL 25

Pataki József

Megérdemelt pihenő Pataki József rajza

ént nem haladhat
0 kilogrammot. Az
zonylag nehéz kör
számítva, célszerű
artalmát bőröndbe,
ba, vagy esetleg zs
zített hátizsákba
Nem szabad elfelejt
egy karton-, vagy m
nyebb lapra rá kell
vasható és jól látha
sal) a csomag tulajdo
nevét, címét és befogadási he
lyét, hogyha valamilyen mó
don a csomag menetközben el
veszne, vagy más csomagokkal
összekeveredne — vissza le
hessen adni jogos tulajdonosá
nak.

— A nem iskolaköteles gyermek ruházatára és fehérneműjére fel kell írni, illetve varrni a nevüket, születési évüket és állandó lakhelyüket.

— A lakásból való eltávozás előtt ki kell kapcsolni, illetve el kell zárni az elektromos-, a víz-, gáz-, gőz- stb. vezetékeket, berendezéseket, el kell oltani a kályhákban, tűzhelyekben égő tüzeket, le kell zárni a nyílászáró szerkezeteket, ajtókat s ablakokat.

— A mozgásképtelen, beteg családtagokat — akik képtelenek önerejükből kitelepítési kötelezettségüknek eleget tenni — a kitelepítési körzet felelősének időben be kell jelenteni, hogy gondoskodni lehessen elszállításukról.

— A felkészülés után, a kitelepülők kötelesek a legrövi-

[illegible] azonban figyelembe kell venni egy nagyon fontos dolgot; a megnövekedett népesség száma nem haladhatja meg a befogadásra kijelölt települések, községek, járások népességének háromszorosát. Csak így lehet biztosítani a befogadó és az oda kitelepülő lakosság, elhelyezését és minden oldalú ellátását.

— A befogadási területeken az odaérkezett lakosság elhelyezése úgy történik, hogy minden körülmények között biztosítják a családok együtt tartását. Elhelyezés céljaira egyformán igénybe lehet venni a lakóépületeket és a középületeket is. A kitelepítés befejezése után, a befogadási helyeken a megnövekedett létszámnak megfelelően történik a lakosság ellátásának, védelmének, foglalkoztatottságának, munkába járásának, orvosi és más jellegű ellátásának biztosítása.

— A lakosság széles tömegeinek szervezett kitelepítése hazánkban újszerű feladatot jelent. Hatékonysága az elmúlt évben az árvízvédelmi

...de félek, hogy túlságosan patetikusnak találnák. Hisz akiről szólni szeretnék, nem milliókra költötte alkotó élete energiáit, hanem „csak" egy kis közösségnek volt áldozatos, fáradhatatlan munkása.

Sírján még nem hervadtak el a virágok, akik nem tudnak a szomorú hirtelenséggel bekövetkezett tragédiáról, talán még őt keresik, mint az ifjúsági szervezet vezetőjét.

Noszály János ugyanis KISZ-titkár volt. Maga a funkció is olyan, hogy az ember több küzdelmet sejt mögötte, mint elismerést. A mozgalmi nevelőmunka nem tartozik a látványos tevékenységek közé. Ha csak egy-egy rendezvény sikerét látjuk mögötte, akkor nem látjuk a lényeget. Művelődéspolitikánkban már hosszú ideje harcolunk az úgynevezett rendezvény szemlélet ellen, amely avval látja megoldottnak feladatát, hogy egy-egy évfordulót látványosan megünnepel. A nevelő munkában azonban, s ez különösen érvényes a politikai nevelőmunkára, sokszor csak évek múlva „érik be a vetés", a helytállásban, a nép ügyéhez való hűségben, a mindennapok sok kitartást követelő próbái során mutatkozik meg, milyen volt a magvető tevékenysége.

Nos, a Kányás-bányatelepi fiatalok esete ékesen bizonyítja, hogy Noszály János jó magvető volt, áldozatos munkájának példája elismerésre méltó cselekedetre, önzetlen jótettre buzdította munkatársait.

Ismeretes, hogy nálunk a társadalmilag hasznos munkák vég... haszonnal jár: egyrészt ily...sítások révén sikerül megol... feladatokat, amelyekre a köt... kaidőben nem kerülhet sor ...kisebb-nagyobb közösségek i...kák elvégzésével tudnak a... pot teremteni közös kirán... színházlátogatásokra, ország...

A kányási fiatalok is ilyen... val kerestek húszezer forintot, amelyből tízezer forintot szerényen, de jó szívvel átadtak volt titkáruk családjának. A szolidaritásnak már sok szép példájával találkoztunk: a magyar fiatalok nem voltak közömbösek, valamikor Vietnamról vagy az árvíz sújtotta területek lakóinak megsegítéséről volt szó, mégis úgy érzem, érdemes a fenti esetnél is elidőzni néhány pillanatig.

Sokat beszélünk manapság arról, hogy az emberek egyre inkább elanyagiasodnak. Többen még a gazdasági mechanizmusból következő szabadabb lehetőségeket is károsnak mondják, mert úgy érzik, hogy a lassan már emlékké váló rossz ízű közmondásunk, a „kaparj kurta neked is lesz" feléledése kezdődik. Nemcsak az úgynevezett „borravalós" szakmákban tartják igen sokan már a szemtelenséggel határos módon erőszakosan a markukat, hanem hovatovább már kötelességszámba menő munkáknál is elvárják egyesek a külön juttatásokat. Egyre több lesz az olyan hiánycikk, amelyről néhány forintos „kenés" után kiderül, hogy nem is annyira a cikk ...az általános, és nem erősíthetné bennünk a hitet olyan példák sokasága, mint a kányási fiatalok meleg együttérzésre való tette.

Nem tudom, hogy egyénileg kik ők, szándékosan nem is kerestem velük a találkozást. Minden bizonnyal van közöttük hosszú hajú, talán olyan is van, aki a kopott farmernadrág mellé rikító inget visel és éjjel-nappal bömbölteti a táskarádióját vagy magnóját, hogy a legvadabb muzsikától kerüljön extázisba.

Egyet azonban biztosan tudok: legyen a külsejük bármilyen, belül nagyon érző szívet, humánus lelket őriznek. Jó tudni, hogy ilyenek is vannak, hogy nemcsak formálisan hordják zsebükben a kis piros könyvet, meggyőződésüknek tettekkel is bizonyságát adják.

A tervezett kirándulás így a felére rövidül. De én bizonyosra veszem, hogy ez a kis kollektíva jobban fogja érezni magát, mert volt titkáruk is ott lesz velük, aki ha élne, első lett volna a hasonló felajánlásban.

Köszönet érte, fiatalok.

Csukly László

1021

BETAKARÍTÁS

Pataki József rajza

Pataki József

DIVAT

-télre

korántsem mellékes szereplője az öltöny, amelyből a vállalat árualapja kedvező, alkalmas az igények kielégítésére. Az árválaszték is alkalmazkodik a kereslethez, az öltönyök mintegy 25 százaléka közép, 40 százaléka olcsó árfekvésű. Az idén az őszi-téli időszakra már májustól folyamatosan szállított az ipar, amely most frissíti a korai készletet. A következő évszakokra a FÉRFIÚ mintegy 240 000 öltönyt rendelt.

„Peking" anyagból — öltöny

Öltönykínálatuk jelentős része tiszta gyapjú és a gyapjúszintetikus férfi-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1991 SEP 5

Pataki József

1021

Háztáji (Pataki József rajza)

— Marian
A csitító
nál, az as
felgyorsulna
sírással küs
— Megjáts
da dög! Mi
magad? Ha
Tanár úr
varral szer
próbál benn
egyenesedik.

— Na, hol is tartottunk. Szóval az iskola, a gyerekek. Matematikát, oroszt, magyart, történelmet tanítok. Több a fizetésem, mintha az egyetemen adjunktus lennék, az új besorolás szerint kapok egy csomó pénzt, hozzá még ki törődik vele, hogy általános iskola van a cégtáblára írva! Attól még bizonyos körökben számítok. Tudjátok ki jár ide!? Nyulászi szerkesztő. Tegnap este is itt ült. Na, Mariann, igaz?

AZ ASSZONY időközben megnyugodott, bólogat.

— Nyulászi idejár, igen, tudjátok olvasószerkesztő a főújságnál. Ismeritek, nem? Mert engem érdekel az irodalom. Most, hogy jöttetek, épp verseket olvastunk. A főújságból. Azt mondják, nem vagyok tehetségtelen. Az első persze a zene, zongorázok, de épp úgy lehettem volna előadóművész is. Én is lehetek művész, nemcsak mások. Az én álmaim

jöjjenek! Szépen bemutatkozol nekik, ki vagy te, mit csinálsz velem, te nyomorult, te dög!

— Zuhanás zaja hallatszik, csörömpölés, csendes nyöszörgés. Átrohanok a sötét szobába, Mariann ül a fal tövében, maga elé mered, ökleit szeme alá szorítja. Lába előtt pokrócon öltöny ruha, fehérnemű, cipők, uborkásüveg. Meztelen combjai fénylenek. Görcsösen zokog, majd váratlanul mosolyogni kezd.

— Szomjas vagyok.

Tanár úr nagy pohár vizet tölt belé, felemeli, áttámogatja a kisszobába, a heverőre.

— Pihenj le, Mariann, pihenj!

Mariann engedelmesen elnyújtózik a heverőn. Telt arca csupa könny, aranyszőke haja zilált, szeme vörös. Mikor tanár úr fölé hajol, szájon csókolja, megbocsátóan simogatja arcát, majd a fal felé fordul. Tanár úr ül szemben velünk görnyedten,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján
1971 AUG 1

és ellenem élesednek tavaszi füvek.

A szobrász
(Pataki József rajza)

férfit nem ismertem kívülled...

— Majd a tanúk elmondják. Kérem az igen tisztelt bíróságot, hallgassa csak meg a tanúimat...

És a kétségbeesett feleség és a megrökönyödött bíróság előtt felvonultak a tanúk. Jött a két cimbora. Az egyik eskü alatt vallotta, hogy a házaspár nagyobbik fia, a négyéves Gáspár az ő gyereke, és a másik cimbora megesküdött, hogy a kisebbik fiú, a kétéves Boldizsár az ő szerelmük gyümölcse...

sítést küld, és irtózatos tetemes részét a gyermekek nevelésére foglalja le.

És az ítélet nyomán rettenetes fájdalom és elkeseredés támadt a feleség szívében, és pokoli félelem szállta meg a két újdonsült apát. Hogyhogy gyerektartást? Hogyhogy a fizetést lefoglalni? Hiszen ha ezt az üzemben megtudják... ha ezt otthon a feleség megtudja... És hány évig? Amíg fel nem nőnek? Hát minek nézik őket? Bolondnak? Idegen kölyökért

Fehér Klára:

A bölcs bíró

— Nem igaz... nem igaz... — kiáltott kétségbeesetten az asszony, és felháborodásában és szégyenében eltakarta az arcát.

De jöttek a tanúk, és bizonyítottak. Jött a gebines kocsmáros szép hajadon lánya, és megesküdött, hogy egy szép

fognak húsz évig fizetni? A bírák elvonultak, de az elégedetlen kárvallottak nem mozdultak a folyosóról. Hiába hívta őket Kázmér, hogy jöjjenek, igyanak áldomást, semmi az, majd eligazítják ezt a gyerektartás dolgot — a két cimbora ugyancsak kijózanodott.

Pataki József

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1021

AUGUSZTUS 20

(Pataki József rajza)

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1971 AUG 18.

1021

Pataki József

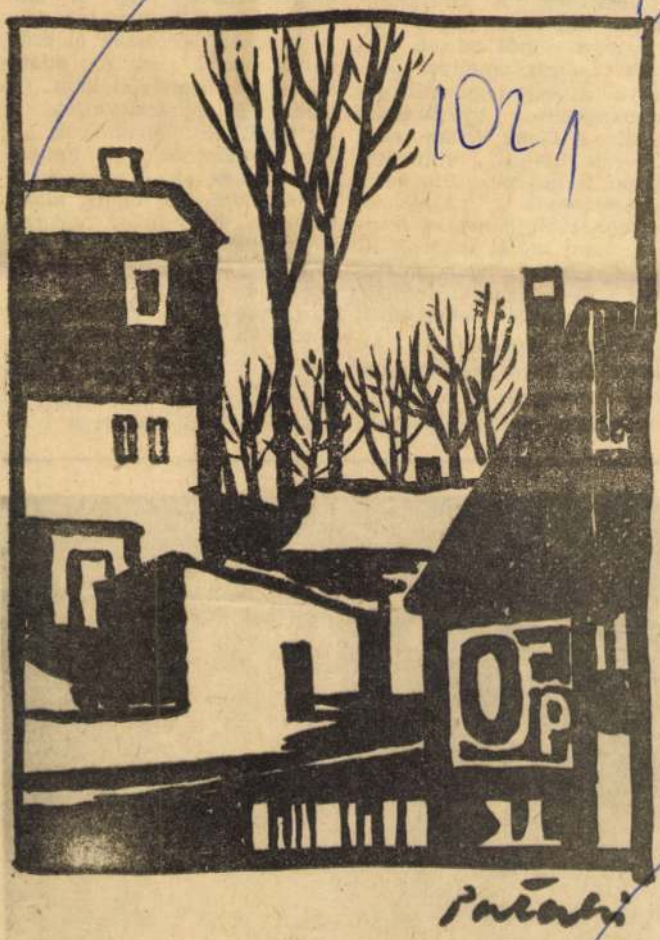

PATAKI JÓZSEF: UTCARÉSZLET

1956 és 1967 k
alatt összesen.
gépipari Művek
tier-Forest cégt
cencet vásárolt,
teremti a szán
szerszámgépek
alapjait. A Gan
Művek a 10—2
villamos forgógép
tekercselésének
szigetelését oldja
cia Asthom cégt
cenccel. A francia vállalat Isotenax nevű szigetelőanyagát a világ számos, élvonalbeli vállalatánál kipróbálták, alkalmazzák. Ez a licenc másfél millió francia frankba került, de a vállalat nem készpénzzel,

egyenletesen és tartósan vonjanak be fémeket és különféle egyéb felületeket. Nagy sikert ért el a Villamosipari Kutató Intézet is hypokerámiából előállított hűtőelemeivel. E műszaki újdonság szabadalmát a közelmúltban megvette az NSZK-beli Stettner cég.

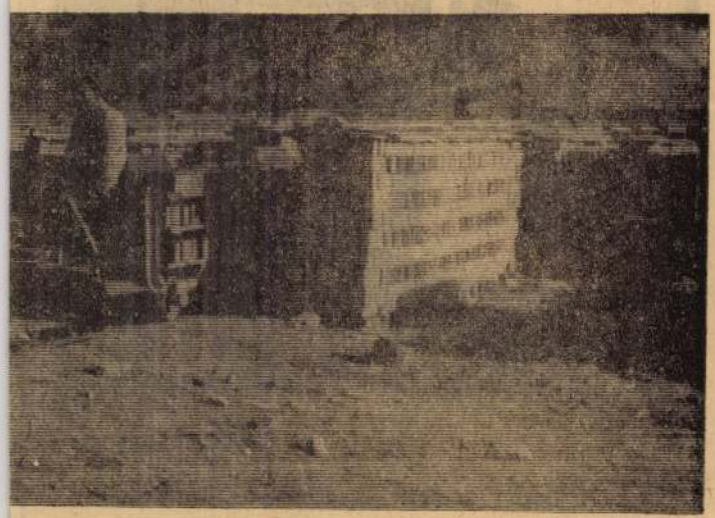

göknél és a
ránt. A gör
rómaiak *pra*
5ket. Hivata
számítottak,
lésekre, szav
játékokra hí
pet, hanem k
árverésekre i
mélye a róm
belekerült.
egyik elbesz
amikor Psyche elveszett, Venus Mercurt, a kereskedelem (és a tolvajok) istenét szólította fel, hogy kikiáltók által keresse. Az elbeszélés még a megkeresés szövegét is közli. A kikiáltók persze a legszegényebb emberek közül kerültek ki, és sok tudomány nem kellett hozzá, csak harsány hang. Martialis római költő,

dik századbeli álomfejtő üzletére hívta fel a figyelmet. A cégér templomhomlokzatot utánoz, teteje két egyiptomi nőt ábrázoló kariatidán áll. A kőlapra fekete festékkel egy oltárt, s egy Ápis bikát festettek; felirata Johannes Vahlen 1900-ból származó megfejtése szerint így hang-

Visszapillantó tükör

Mozaikok a régi magyar sajtóból

még végre belefásul, s hogy tetézze a korrupciót: vállat ránt az ismételten előforduló esetekre."

A munkásság harca a meg-

lejjebb? Ezer tépelődés között nem tud megállapodásra jutni. De dönt az élet, a szükség. A végrehajtó dobja már a szomszédban pörög. Sietősen pénzzé kell tenni, ami pénzzé tehető."

Kertelés nélkül írja meg a Kis Újság, hogy a legfőbb uzsorás maga az állam: „Hogy a Tisza-kormány milyen hallatlan gazdálkodást visz végbe, azt igen elszomorító módon jellemzik azok az adatok, melyeket néhány képviselő a mai vita alatt felemlített. A pénzügyminiszteri költségvetés sójövedék címénél ugyan-

MAGYAR HÍRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

MAR 21

1021

Pataki József

Pataki József: MAGÁNYOS KONYHÁBAN

az ősz, amely naptár szerint is az újabb csúcsmunkák megkezdését jelenti a mezőgazdaságban. Ahhoz, hogy az üzemek kellő időben és jó minőségben végezzék el a mélyszántást, a vetést, a kapásnövények betakarítását, gondos, előrelátó munkaszervezésre, áldozatkész, odaadó munkára van szükség. A személyi feltételeken kívül azonban a tárgyi feltételek megteremtése is éppoly fontos, vagyis optimális mennyiségű gépre, vetőmagra és műtrágyára is szükség van. De van-e elegendő ezekből? Jól felkészültek-e a vállalatok a mezőgazdasági üzemek ilyen irányú igényeinek kielégítésére? Körsétánk során erre igyekeztünk feleletet kapni.

Háromszáz vagon fémzárolt őszi búza

A Vetőmag Vállalat északmagyarországi központjában *Nagy István* főmérnök arról tájékoztatott, hogy a korábbi szerződéskötéseknek megfelelően megyénk közös gazdaságai *összesen 300 vagon őszi búza, 65 vagon őszi árpa, 10* [illegible]

vesi, a k
nyi, a
Gyöngyö
mi Gazd
búza ve
kor az a
vezésére
búzafajtá
gyénk r
mei. A
a Bezosz
tésével ö
zív búzaf
újabbak közül a *Kafkáz* és a *Lubilennaja* fajtákat is. Ehhez jelentős mennyiségű szovjet és jugoszláv importvetőmag érkezett és érkezik még megyénkbe. A MÉM szakbizottságának ilyen irányú döntése lehetővé teszi a biztonságos búzatermelést az üzemekben. Az őszi takarmánynövények közül a vállalat raktáraiban van elegendő lucerna-, vöröshere- és bíborhere-vetőmag is. Ezekből közel kétszáz vagon áll rendelkezésre, a termelőszövetkezetek megrendeléseinek megfelelően.

Újdonság a Lajta-eke és a bolgár tárcsás vetőgép

elvégzésére alkalmas.

Az őszi betakarításokhoz szükséges gyors szállításokra felkészülve a vállalat elegendő pótkocsit, valamint a kombájnokra szerelhető kukorica-adaptert is beszerzett. *A raktárban pillanatnyilag mintegy 35 millió forint értékű különféle pótalkatrész vár eladásra.* Az ellátás itt örvendetesen javult, s az igényeket már ki tudják elégíteni.

Az idei őszön tehát gépekből és pótalkatrészekből nagyobb a kínálat mint a kereslet. Ennek oka az, hogy a Nemzeti Bank az elmúlt évekhez képest ne[illegible] kedvező hitelt a [illegible] daságoknak.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG
Eger
1971 SEP 2 6

1021

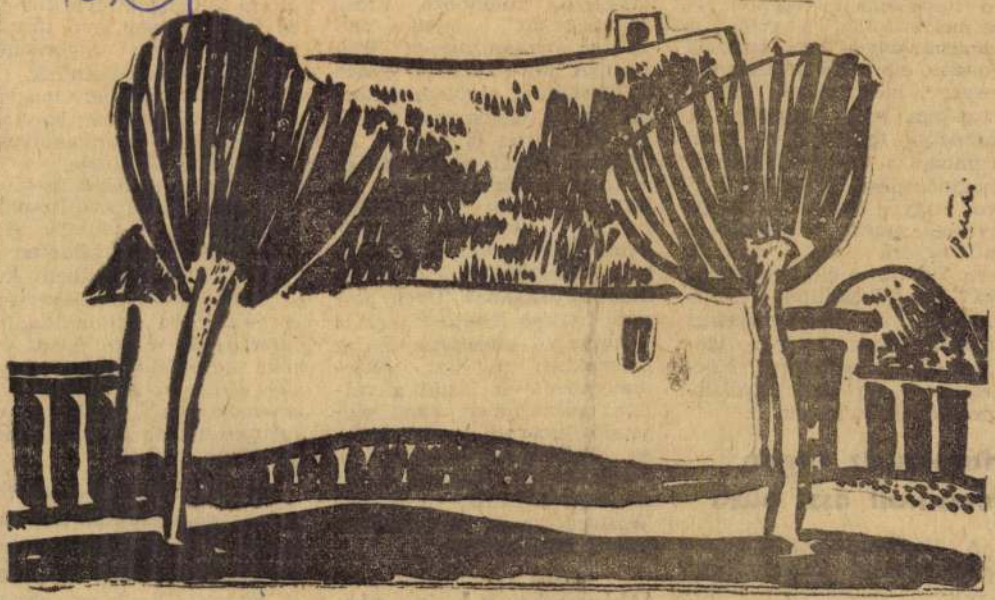

PATAKI JÓZSEF: TANYA

Pataki József

Pataki József

1971 ÁPR 1 1

Cantata profana

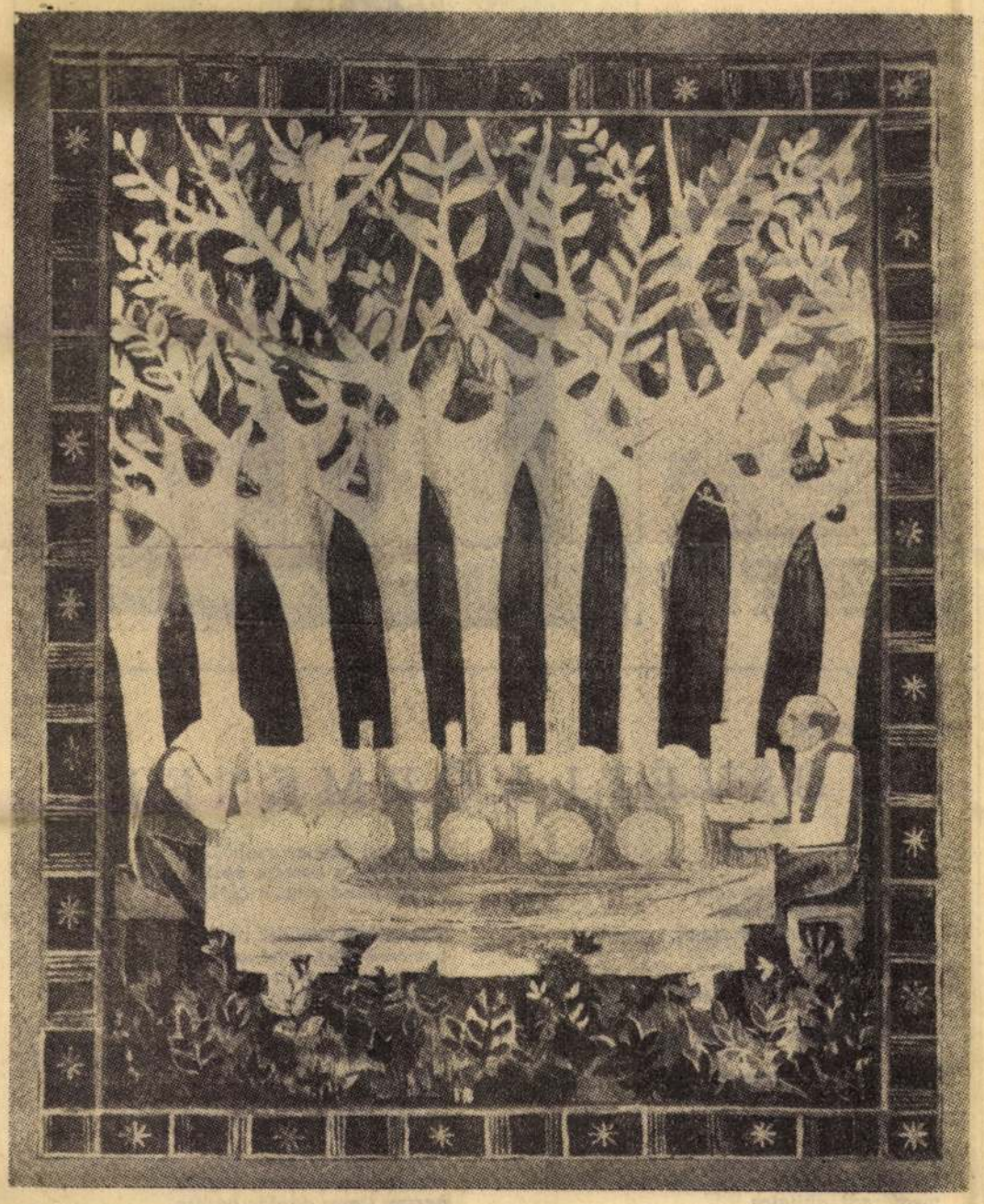

Cantata profana. Ezt a Bartóktól örökölt címet adta az I. salgótarjáni tavaszi tárlat, 1971. képei között látható művének, amely a Salgótarjáni városi Tanács nagydíját kapta. Pataki József salgótarjáni festőművész, mintegy utalva azokra a hangulati elemekre, amelyek Bartók kettős vegyeskarra, tenor- és baritonszólóra, valamint zenekarra írt, 1934-ben Londonban bemutatott művét áthatják. A kilenc csodaszarvas román eredetű regéjéből, a román kolindaversek alapján írt Bartók-szövegből de még inkább a tartalmat felmagasztosító zenéből olyan érzelmi sugárzás indul ki, ami már szinte elhatárolható. Nem véletlen, hogy a Cantata profana költőket, festőket, szobrászokat ihlet új alkotásra. Természetesen ezekből a más műfajú visszhangokból nem hiányozhat az egyéniség sem. Pataki József is sokat plántált önmagából a műbe, amely nemcsak a kilenc csodaszarvast, szimbolizálja ágasbogas lombozatával, hanem színeivel is sok vitát vált ki ítészek és laikus látogatók körében egyaránt, a József Attila művelődési központ kiállítási üvegcsarnokában

Az első tavaszi tárlat

Újból meghozta a tavasz, a képzőművészek seregszemlét Salgótarjánban. Ugyanazon a helyen, ahol eddig, a József Attila megyei Művelődési Központ első emeleti előcsarnokában állították ki az új műveket. A tárlat elnevezése megváltozott: az *I. salgótarjáni tavaszi tárlat, 1971.* nevet vette fel, s mily örvendetes, hogy a megegyszerűsödött cím gazdagabb, elevenebb, színesebb, izgalmasabb alkotások gyűjteményét jelzi, mint az előző, „északmagyarországi" jelző. Beszédesen igazolja e tárlat: nem az elnevezés a lényeges, hanem *amit* jelöl, maga mögött rejt.

Életrevaló, nagyon támogatandó gondolat volt a rendezők részéről, hogy meghívták a megyei alkotókon, no meg az északmagyarországi képzőművészeken kívül, a Nógrád megyében született, valaha itt alkotott művészeket is. E gesztusban nemcsak az együvétartozás fejeződik ki, nem csupán több, országosan ismert művészszel válik elevenné a nógrádiak kapcsolata, rendszeresebbé érintkezése, de országos jelentőségűvé válik a tárlat maga is. Nem kell különösebben magyarázni: mit jelent mondjuk egy Somoskőújfalun tanító művésznek, ha művei jól ismert, közfigyelemben álló művészek alkotásai mellett kapnak teret, és urambocsá': állják a versenyt... Nem kisebb örömmel kell regisztrálnom azt sem, hogy a hívó szóra számos *miskolci* művész, valamint az északmagyarországi alkotók tiszteles köre is elküldte névjegyét a tavaszi tárlatra.

Ez alkalommal is a *festmények* vonják magukra elsősorban a figyelmet. *Iványi Ödön* három olajképe közül a klasszikus kompozíciójú *Kohászokja* híven beszámol a művész érett technikájáról, ábrázoló erejéről. A *Kőváros* című képe azonban már izgalmas, új utak kereséséről tanúskodik. Mintha a Műcsarnokban látott akvarellje valamelyik testvérbátyját látnók e képben: ezen is, valamint újabb akvarelljein is a teljesen lágy színek használata valami rég látott verázslatot ád Iványi új műveinek. Szívesen láttunk volna néhány új akvarellt tőle ezen a tárlaton. *Lóránt János*, a nagyigéretű nógrádi festő is mintha új ösvényt keresne. Legalábbis a tárlaton látott *Bábjátékosok* című képe utal erre, talán nem is a legmeggyőzőbb bizonyíték erejével.

Örömel kell felsorolnunk a megyében élő olyan fiatal festőket, mint például a pályakezdő *Fábián Gyöngyvér*, akinek mindkét csendélete, nem különben *Hálójavító* című kompozíciója határozott munkabiztonságot, érett színkultúrát s megformálási erőt szuggerál. Jóleső érzéssel írja le a recenzens, ugyanezt *Bojtor Károly* két képéről, vagy *Somoskői Ödön* erőteljes *Anyaságáról*. *Pataki József* „Cantata profana"-gobelinterve nemes gondolati tartalmat sűrít magába, tiszta harmónia tükröződik benne. Talán a tervezett színek hatnak nyersnek. A miskolci *Seres János*, új gondolati és megformálási területek meghódítására vállalkozott, ezúttal is mértéktartással, példás műgonddal alkotott művekkel bizonyítva. Jól esett látni *Jánossy Ferenc*, *Gádor Emil*, a tokaji *Tenkács Tibor*, *Blaskó János* itteni bemutatkozását. *Réti Zoltán* akvarelljét (Beszélgetők) nem szabad kifeledni a felsorolásból; e mostanában ritka, valaha oly jelesen művelt műfaj életerejének bizonyítéka.

Grafikában a borsodiak hegemóniája erősnek látszik. El kell ismerni: jelentős erőkkel vonultak fel. *Feledy Gyula* éveken át nem látogatott el a tarjáni tárlatokra, most három *Bartóknak* szentelt művét állította ki. Sajátos formakultúra egysége bontakozik ki ezeken; jelképrendszerét azonban nem mindenben érzem oly megérthetőnek-érezhetőnek, mint akár Bartók legelvontabb vonósnégyesében kitapintható zeneiség jelrendszerét. *Lenkey Zoltán* rézkarcai mintha megállapodott alkotói légkört fejeznének ki, különösebb izgalmak és lázak nélkül. Hasonló érzéssel tudtam szemlélni *Tóth Imre* sok másétól különböző, egyéni hangú rézkarcait is. *Lukovszky László* miskolci metszeteiben a realitás kifejezése szervesen kapcsolódik össze a megálmodott világéval. A helyiek közül *Czinke Ferenc* hat metszetet állított ki. A folytonos megújulás lázában égő művész, aki tekkel is szerepel, úgyszintén Kerekes László is: mindkettejüket a saját formavilág keresése jellemzi.

A sárospataki *Debreczeni Zoltán*nak érdemes volt elküldeni *Fürtös házak* című műanyagmetszetét: egyik legszuggesztívebben megformált alkotás a tárlaton. *Zala Tibor* munkásmozgalmi litói, alkotóművészet csúcsán mutatják be e jeles grafikust. *Csohány Kálmán* három rézkarca nyújtotta a tárlat egyik nagy élményét számomra. A szülővárosról készített karca csak úgy, mint a *Virágok és fák este*, vagy a *Szakadék*, egyszerűségükben is példázzák Csohány öntörvényű művészetének erejét, mindig újat-adását, és az őt küldő vidékhez kötődését.

Megszoktuk azt is, hogy a tarjáni tárlaton a *szobrászokat id. Szabó István* faszobrai képviselik. Ezalkalommal is örömmel láttuk az idős mester munkáit, különösen megragadó portréit. Kívüle a magyar szobrászat jeles alkotói is elküldték munkáikat: *Varga Imre, Vasas Károly, Lesenyei Márta, Kő Pál, Dabóczy Mihály.* Ismeretes, hogy *Varga Imre* sokat és méltán emlegetett *Radnóti*-szobra Salgótarjánban állítódik fel. Jól esett e művet itt látni a tárlaton. *Vasas Károly* öt bronzszobra megragadó gondolatiságú munkák. A lóról bukó *Harcosa*, a *Martinászok*ja igazolják a most Munkácsy-díjjal kitüntetett szobrász ígéretes tehetségét. *Lesenyei Márta* Történelem című műve egyszerű eszközeivel súlyos igazságokat villant fel.

Jól sikerült ez a salgótarjáni tavaszi képzőművészeti seregszemle. Az alkotók nyilván szívesen bocsátottak volna *több* művet is rendelkezésre, de a *lehetőségek* eléggé kötöttek. A tárlat így is az emberhez kötődő, s az emberhez szóló művek szép gyűjteménye. Nyilvánvalóan nem foglal magában oly végleteket, mint a Műcsarnokban nemrég bemutatott *Új művek* kiállítás, ám annál harmónikusabb, jóllehet talán leegyszerűsítettebb, képet nyújt képzőművészetünkről, illetve egy tájegység művészeinek tevékenységéről. Nyilván *viták* parázsolnak fel majd egyes alkotások körül. Gondolom, senki sem érzi ezt bajnak. Sőt: érdeklődést kelt a tárlat iránt, mely pedig megérdemli a figyelmet, a támo-

Barika, tojás és meztelen lány

Ugy hírlik, nem tartják már falunelyen sem a régi húsvéti népszokásokat. Lassan kimegy a divatból a legényjárás, a kút melletti locsolás és mind kevesebb lány készít már hímes tojást. A falusi ember változó, gazdagodó életének megfelelően alakulnak a szokások is — s ha új formában jelentkeznek is, mindegyikben meglelhető a falusi ember egészséges humora.

★

A megyében levő több ezer holdas termelőszövetkezet elnökét már jóval az ünnep előtt fiatal traktorosok keresték fel. A szóbanforgó falu legderekabb legényei, akiket annak idején csak nagy rábeszéléssel és bizonyos furfanggal lehetett a föld mellett tartani. A közös szervezés idején éppen az elnök volt az, aki fűt-fát ígért, csak ne menjenek a városba dolgozni. Akkor a legények maradtak. S ők lettek a tág határú közös gazdaság legjobb traktorosai.

Azon a bizonyos napon hárman mentek be az elnökhöz. Az élen Gabival, a falu legderekabb legényével. Elmondták kérésüket az elnöknek: bárányokat kérnek! A traktorosbrigád tagjai elhatározták, hogy ősrégi szokás szerint újszülött báránnyal ajándékozzák meg szívük választottját. S, a kertészeti brigádban tíz lány dolgozik.

Az elnök hallgatott. Egyedül nem mert dönteni. Ismerte jól ezt a szokást még gyerekkorából: aki hajadonnak újszülött bárányt ajándékoz, az még abban az évben elveszi a lányt feleségül. Régi szokás ez! A faluban nem tartották, de nem is nagyon emlékeznek már rá.

A három legény azonban kötötte az ebet a karóhoz. Az elnököt gutaütés kerülgette. Még mit nem! Tíz bárány? Szép pénz. Hát még az a summa, amit majd az esküvő alkalmával kell adni ezeknek a suhancoknak... Kijelentette, nem ad bárányt. Még pénzükért sem kaphatnak.

A három parázsló legény nem szólt semmit. Gábor azonban nem bírt már az indulataival, s az ajtóból visszafordult. Fojtott hangon csupán azt kérdezte az elnöktől, emlékszik-e még mit ígért a szervezés idején?

Eltelt a húsvét.

Az ünnep utáni munkanapon — ahogy megszokták — a nők locsolták a férfiakat. Seregnyi asszony, lány tódult be az elnökhöz is. Beszorították a sarokba, és ki hol érte, vízzel, kölnivel, szódavízzel eleget tett a szokásnak.

A nagy kavarodás csillapodtával vette csak észre, hogy az asztalára tettek egy

Tojásíró lány Bánkon

két ember egymásra nézett, s elnevették magukat.

★

A városhoz közeli kis faluban esett meg a következő eset. A helyi szokások szerint ugyanis, húsvét hétfőjén a meglocsolt lány annak adja a legszebben festett tojást, akit szíve szerint a legjobban kedvel. Igaz, a lányok többsége nem sokat törődött a húsvéti szokással, mert szeretetüket kimutatták ők már másféle formában is, de a szülők többsége még ragaszkodott a módihoz. Lett is ebből nagy gond. Ugyan melyik az a mai lány, aki tud hímes tojást festeni, vagy órákat pazarol erre az aprólékos munkára? S a hímes tojás készítésének igazi technológiáját már csak az idősebbek ismerik.

A lányok ügyet sem vetettek az ünnep közeledésére. De nem úgy a szülők! Akkor, ha idegen tévedt a faluba, furcsálhatta a sok kisírt szemű kislányt. Mert nagy veszekedések zajlottak le a bezárt ajtók mögött. Egyik-másik szülő még a szoba ajtaját is rázárta a makacs gyermekére, csak fessen; nehogy a legények szülei majd megszólják őket.

Nem volt mit tenni! Fogyott a festék, törött a tojás a gyakorlatlan kezek között. A boltos sem gondolt ennyi selejtre, s kétszer is hozatott újabb festékszállítmányt.

A nagy zűrzavarban valamelyik lánynak eszébe jutott Kincsem Juli néni, a pingáló asszony. Juli néni a Népművészet mestere cím örökös jelöltjeként tartatott számon, de tény, szépen tudott cirkalmazni. Sötétedés után keresték meg, s addig könyörögtek, hízelegtek a hiúságának, amíg el nem vállalta a nagy munkát. Persze a kialkudott fizetségért. A lányok azonban ígértek volna többet is, mint kért, annyira megörültek az okos, „nagyüzemi" megoldásért.

Húsvét hétfőjén azután amelyik lány nagypénteken hajnalban megmártja magát a patak vizében, az egész évben kívánatos lesz...

A húsvét közeledtével a kocsmában valahogyan szóba keveredett ez a szokás. A beszélgetésre felfigyelt az apró termetű, fővárosi agronómus is, aki nemrégiben került a faluba. Felvillanyozódva ült a társaságba, s azonnal két litert kért ki a jobbikból. Kezdetben csak óvatosan, célozgatva, tapogatózott a szokás után, de egyre jobban felmelegedett a fantáziája.

A beszélgetőknek összevillant a szeme. Ismerték a piperkőc agronómust, aki még a süldőlányokat is megkörnyékezte. Egyikük elkezdte színezni a mesét. Elmondta, hogy náluk nem is pendelyben, hanem egyenesen pucéran mártóznak a lányok a patak vizébe. S éppen hajnali ötkor, mert az ötös bűvös szám...

Az agronómus csak figyelt, s egyre több bort rendelt. Nógatta a beszélőt, aki azután nem fukarkodott a részletekkel.

Ennek a kocsmai beszélgetésnek hamar híre szaladt a faluban. Mindenki feszülten várta, mi történik ezután. Csupán az agronómus nem vett észre ebből a hangulatváltozásból semmit. A nagypéntek előtti nap bemotorozott a városba, s kicsinosítva érkezett vissza. A vállán fényképezőgép lógott.

Hajnali háromkor már felkelt, s nagy csendben lopózott a patakhoz. Dehogyis vette észre izgalmában, hogy követik. Pedig a fél falu óvakodott utána. Izgatottan helyezkedett el egy magányos fűzfánál, amely majdnem a patakra hajlott. Innen éppen oda lehetett látni, ahol majd fürdenek a lányok. Beállította a fényképezőgépet és várt.

Gyorsan szaladt az idő. Két perc hiányzott a megadott időponthoz, amikor teljes pompájában felkelt a Nap, és fénybe vonta a patak vizét. A túlóldali bokrok mögül zaj hallatszott, s néhány perc múlva megérkezett a tehéncsorda itatni...

Péter Tamás

BÁM KÁROLY

Radnótihoz

Te, aki hűvösen rizsgő őszi tűzkéi
közé szorultál
— beszorított a súlyos puskatus —
s cafatokban hullt a hús
melletted társaidról
— földbe sóhajtották anyjuk
nevét —
s szálltak a kéményen szemén
füstben, koromban
az árvíz sújtotta felhők közé
sistergő ködbe kiáltott
szavaid itt lebegnek fölöttünk
kitépem arcod utolsó jajodból
hiába kapaszkodtál igazságodba,
reszkető ajkad az igazságba fult.

akkor mászott ki testedből a kín,
Arbeit macht frei!
paroncson rángatott kezek
megölték szádban a keserű
éneket.

○

KÉPÜNKÖN Varga Imre: Radnóti című bronzszobrát láthatják, amely a Salgótarjáni városi Tanács tulajdona. A szobor az I. salgótarjáni tavaszi tárlat, 1971., egyik kiemelkedő alkotása. Megtekinthető a József Attila művelődési központ üvegcsarnokában. Egyébként a salgótarjáni Bolyai János Gimnázium előtt felállított Madách-szobor is Varga Imre alkotása.

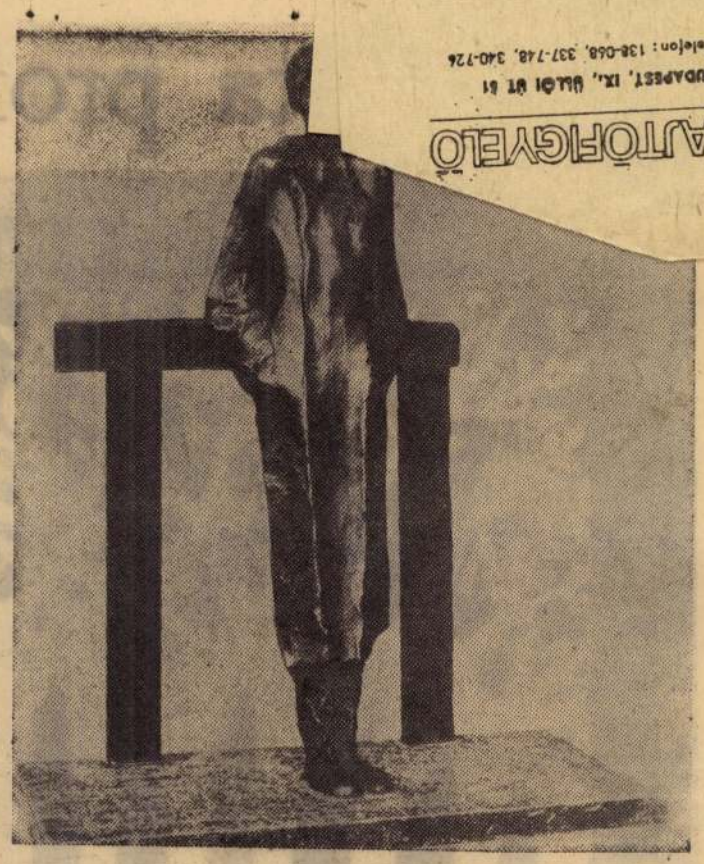

SIMON ISTVÁN:

HÚSVÉTI KÖRMENET

S fű zöldbe s fehérbe
öltöztek a fák.
A meggyvirágszagú égre
parabolát, száz karikát
rajzolsz, pogány duhajunk,
szél, szél, áprilisi,
még a baldahin lengő
aranysátrát dalárda, gyertya és csengő
kíséri,
s négy ember a magasba tartva viszi.

Elől gyerekek párja csoszog,
aztán a lányok fehérben,
s talpig feketében
iparosok —
s végül árad a görbe-utu,
kék hegyek alatti tiszta falu
megfáradt, áhitatos
kimosdott népe.

Áldott szombati este!
A harangszó aranyos felhőkig evezve
duhaj nótát csap a téres világnak.
Mennek, mennek, fölcsap a por,
a tömzsi labdarózsabokor,
az alma-, a körteja ágak
mind, mind mint a csokor.

Énekelnek istállók, pajták,
fészerek közt, a hosszú úton.
Fehér ingük alatt az ér
kötélként kidagad nyakukon.
Törtek, sok századon át,
pestisen át,
de évenként egyszer csak vigan kidalolják
teli torokból,
világgá szórják a tavaszi porból
a nagy himnuszt, az alleluját.

S addig a tavasz — zöld és fehér keveréke —
áldást ad a dűlőkre, ekékre,
hersen Ceres dárdás búzája,
elbújhat már benne a nyúl.
A menet utolsót kanyarul
allelujázva,
mert itt a tavasz,
s egy verejtékes nyár jön a virágsugaras,
minden évben halottaiból
feltámadó, ős mezei világra :::

Mikszáth Kálmán:

A körtvélyesi csíny

— Tudom. Úgy kell: mért bolonditottad a szállással? De mit segíthetek most én ezen?

Katánghy szenvedélyes mozdulatot tett, miközben kivörösödött az arca a méltatlankodástól.

— Pedig megérdemelném, hogy segítsetek rajtam: hi-

NÓGRÁD
Salgótarján

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÖZLŐ
BUDAPEST, IX., ULLÖI ÚT 61
Telefon: 138-048, 337-748, 340-724

Vasárnapi levél

A kultúrcentrum színházáról

Színházi esten voltam a minap egyik községünkben. A Déryné Színház társulata játszott gyérszámú közönség előtt. — jobb ügyhöz méltó buzgalommal.

Elmerengtem a játék alatt, okok és indokok után kutatva, hogy így megkopott falvainkban is a Déryné varázsa. Hét—nyolc évvel előbb még vetélkedtek érte a művelődési vezetők, ma tíz ujjam sok, ha a színház megyei rendszeres játszóhelyeit számba akarom venni.

Öt—hat évvel ezelőtt még azt hirdettük: a Déryné Színház a mi színházunk, — azóta a megyeszékhelyről kiszorult a társulat, s kiszorult vagy önkéntesen elmaradt egész sor korábbi helyéről. Az okok és az indokok különbözők. A televízió általános terjedése, az igények növekedése, s nem utolsóként, hogy a színház az indulási kereteihez, lehetőségeihez, kezdeti művészi és technikai alapozottságához mérten alig-alig lépett előre, — mind számottevően esnek latba az érdektelenség okait, indokait keresve. Szinte azt a véleményt merném kockáztatni: a mór megtette kötelességét. De a végső megoldást mégsem a „mór" útjára bocsátásában keresném, hanem olyan új szervezeti formában, amely további hasznos szolgálatokat eredményezhet.

Am mielőtt erről esnék további szó, hadd fordítsak egyet a témán.

Az 1962-es megyei pártértekezlet óta jelszóvá és feladattá vált egy határozat, amely szerint: Salgótarján az egész megye kulturális életének központjává kell fejleszteni; biztosítani az ehhez szükséges intézményeket.

Megvalósíthatóságában folyamatos célról van szó, nem árt tehát időről időre visszapillantani a megtett útra, értékelni, összegezni az elérteket. Ezúttal talán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1021

Pataki József

1968. február 11., vasárnap

Pataki József: Anya, gyermekkel

Szovjet indítvány

Fedorenko, a Szovjetunió ENSZ-küldöttségének vezetője kedden délelőtt hivatalosan kérte U Thant ENSZ-főtitkártól az ENSZ-közgyűlés sürgős rendkívüli ülésszakának összehívását a közel-keleti kérdés megvitatására.

Az ENSZ szóvivője közölte, hogy U Thant táviratban értesítette az ENSZ tagállamait a szovjet indítványról és amint megérkezik a tagállamok többségének igenlő válasza —, hatvankét beleegyező válasz, tehát egyszerű többség szükséges — huszonnégy órán belül összehívja a közgyűlés sürgős rendkívüli ülésszakát.

A világszervezet köreiben biztosra veszik, hogy a szükséges számú igenlő válasz egy-két napon belül megérkezik.

Jugoszlávia is szakított Izraellel

A jugoszláv szövetségi kormány kedden Belgrádban ülést tartott és határozatot hozott arról, hogy megszakítja diplomáciai kapcsolatait Izraellel.

A JSZSZK kormánya a jegyzékben megállapítja: Izrael a június 11-én átadott jugoszláv jegyzék figyelmeztetése ellenére, tovább folytatja azt a tevékenységét

ÉSZAKMAGYAR

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART BORSOD MEGY

XXIII. évfolyam, 138. szám ÁRA: 50 FILLÉR

Öregember a hegyen .....

Hogyan készül az ár? .....

Felhőtlen ég alatt .....

Könyvtár a város peremén

Az ara

öss

Az Al Ahram keddi számának értesülése szerint **hamarosan kitűzik az arab csúcsértekezlet időpontját.** A tanácskozáson a lap értesülése szerint, valamennyi arab államfő részt vesz, beleértve Fejszált, Szaúd-Arábia királyát is.

Az előzetes értesülések arra mutatnak, hogy a csúcsértekezlet napirendjét két pont köré fogják csoportosítani: 1. Az agresszió eredményének megszüntetése, az arab erőforrások és törekvések összpontosítása e cél érdekében; 2. Az általános arab helyzet megvitatása, különös tekintettel azokra az imperialista kísérletekre, hogy érvényre juttassák Izrael igé-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki József

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1967 JUN 14.

1021

GYARORSZÁG

Szerda, 1967. június 14.

Pataki József képei között

A Képcsarnok Vállalat miskolci Szőnyi István terme ismét újabb, Borsod megyén kívül élő és alkotó festőművésznek nyújtott bemutatkozási lehetőséget, folytatva azt a jószándékú sort, amely a miskolci és borsodi alkotókon kívül *az egész észak-magyarországi terület művészeinek* kíván kiállítási alkalmat biztosítani. A Heves és Nógrád megyében élő művészek tárlatai a szomszédos területek képzőművészeti életéről adnak hírt számunkra, egy-egy ott élő művészt próbálnak úgy bemutatni, ahogyan a területi gyűjteményes kiállításokon látható két-három művével — természetszerűen — nem lehet. Mindenkor érdeklődéssel várjuk az ilyen bemutatkozásokat, és várakozással mentünk el *Pataki József* salgótarjáni festőművésznek pénteken megnyílt kiállítására is.

Sajnos, a művészt személyesen nem ismerhettük meg, betegsége meggátolta, hogy részt vegyen tárlata megnyitásán, kiállított művei azonban vallanak róla, alkotókészségéről, környezet-látásáról, szemléletmódjáról, kifejezési eszközeiről. *Huszonhét festmény sorakozik a falakon*, s bár témájuk meglehetősen változatos, az alkotó érdeklődési köre kitapintható. Falusi házsorok, és az új Salgótarján építkezései, utcasorok képei váltakoznak, s *viszonylag igen ritkán bukkan fel a képeken főszereplőként az ember.* Mindössze talán négy olyan képpel találkoztunk, amelyen az emberábrázolás volt az elsődleges, mint a *Leány* című portré, a lágy vonásokkal felrakott, lírai telítettségű *Vasalónő*, vagy a nagy lendkerekek, szíjtárcsák örökmozgást jelképező forgatagában ábrázolt *Köszörűs*. Ide sorolandó még a piaci forgatagot ábrázoló sokalakos kép. Találtunk ugyan egy kompozíciót, *Fejek* címmel, azonban az sokkal inkább dekorativitást célzó kísérletnek tekinthető, mintsem emberábrázolásnak.

Pataki József alkotásaiból kitűnően *elsősorban a falusi témákhoz és a csendéletekhez vonzódik.* Gyümölcsös csendélete, több variációban látott rákos és halas csendélete, kancsós, kiflis kompozíciói *inkább képszerkesztési gyakorlatoknak, mint érett műveknek tűnnek.* Különösen halas csendéletén érződik valami utánérzés. Egyik-másik csendélet túl statikusnak tűnik. Vonalrajzos és szinte csak színfoltokkal operáló kifejezési formák váltják egymást. Hasonlóképpen a falusi képeknél is. A *Vörös falú ház*, a *Falusi udvar*, a *Sárga kapu*, a *Karám* és még több, hasonló témájú képen többségben a sötét tónus az uralkodó, kevésszer bontja meg a borongós színeket egy-egy világosabb folt, falsík, vagy egyéb, nem élő objektum képe. E falusi képek között olyannal is találkozunk, mint például az *Öregek*, amely szinte *idejétmúlt falusi idillt juttat eszünkbe.* Több képen villan fel Salgótarján építkezése, s közülük a *Tarjáni részlet* című, színes, nagyrészt világos háromszögekre tagolt távlati városrészlet ragad meg leginkább.

A tárlat anyaga nem egyenletes, útkeresést tükröz, de szinte minden egyes darabjára érdemes felfigyelni, mert például *az azonos, vagy nagyjából azonos témáknak többféle megközelítése a gondolkodó, önmagával is vívódó alkotóművészt sejteti.* Szívesen ismerkedtünk meg Pataki József műveivel, e képcsarnoki kiállítás viszonylag szűkös keretei között is. *Őszintének* látszik ez a tárlat, olyannak, amely a művészt a *töprengő, kísérletező oldaláról is* meg akarja mutatni.

(benedek)

Pataki József

(Sendelet és Hárak c. képe/említve)

szerepel a Balaton-Nyár-Tárcaton

Kostars 1966 IX. u. 1507 old.

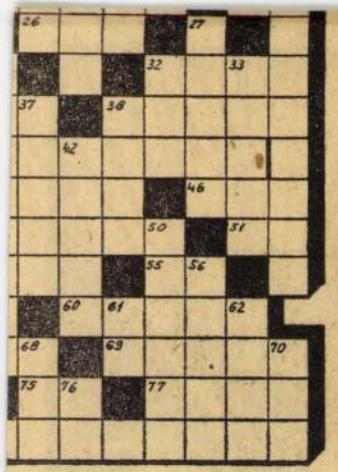

nyos mennyisé
kába kettős b
megyei közs
mérték is van.
fogoly. 76. Nát

BEKÜLDEND
tes 1., 78., függ
31. és 40. szán
fejtése.

A vasárnapi
helyes megfejté
Eusebio, Masopoust, Gól, Atalanta, Torpedó; Albert Flórián; Bobby Charlton.

Könyvjutalmat nyertek: Miskádi László Szécsény, Dr. Deák Ferenc Salgótarján és Valenta Istvánné Salgótarján.

A könyveket postán küldjük el!

...kopanei

1968. június 30-tól július
augusztus 18-tól augusztu
Részvételi díj 750 Ft +
Jelentkezési határidő 196

...ER KÖNYV FÉLÁRO

...lékos időleges könyvárleszállítás

az Állami Könyvterjesztő Vállala

NÓGRÁD
1968 MÁR 24

Pataki József: Pincés hegyoldal

énykе

népmese

hogy megvigasztalja, eljátszotta rajta a legeslegszebb, legvidámabb dalát. Fölszáradtak Szegényke könnyei, megfogta a pajtása kezét, a táncos léptekkel nekivágtak a szomszédos várkastély felé vezető útnak. A furulya tovább zengett, ők mentek, mentek, mint akiket várnak valahol,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki József
1967 JUN 1

Megnyílt Pataki József miskolci tárlata

Miskolcon, a Képcsarnok Vállalat Szőnyi-termében pénteken délután ünnepélyes keretek között nyílt meg *Pataki József* salgótarjáni festőművész kamarakiállítása.

A kiállítás keretében a művésznek mintegy 30 alkotása, — nagyobbára olajkompozíciója került közönség elé. A tárlatot *Seres János*, a képzőművészek észak-magyarországi területi szervezetének titkára nyitotta meg. Az ünnepélyes megnyitón részt vettek Nógrád megye párt- és tanácsi szerveinek, művészeti életének küldöttei is.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1967 JUL 19

NÓGRÁD

Pakeri József

— Dunántúli művésztelep nyílik holnap Egerváron. A vezetéssel Pataki József salgótarjáni festőművészt bízta meg a Népművelési Intézet.

1966. október 16. vasárnap

Közös erővel a gazdaságosságért

Taggyűlés után a Pásztói Gépjavító Állomáson

Peresi Lászlóval beszélgetünk a Pásztói Gépjavító Állomás pártirodájában. Nemrég volt a vezetőségválasztó taggyűlés, amiről már többen tettek ilyen megjegyzést: „Nagyon jól sikerült taggyűlés volt". Említem a hallottakat Peresi Lászlónak, de szerényen elhárítja a dicséretet.

— Jobban sikerült az igaz, mint általában, de nem kell ebből nagy ügyet csinálni.

Peresi László fiatal, de régi dolgozója a gépjavítónak. Jó szakember és jó pedagógus. Az ipari tanulók patrónusa. Ám nemcsak a szakmában vívott ki magának érdemeket, hanem a mozgalmi munkában is. Dolgozott az ifjúsági mozgalomban, majd alapszervezeti párttitkár lett. A mostani vezetőségválasztáson is beválasztották a vezetőségbe. Juhász Elemér lett az alapszervezet párttitkára. Peresi László pedig a szervező titkár.

— Mivel az erdőkürti részleg már nem tartozik hozzánk — magyarázza — csak a pásztói alapszervezet maradt meg. A két alapszervezetet összefogó csúcsvezetőség is megszűnt, így lett Juhász elvtárs a titkár.

Sok a gondja a pártalapszervezet vezetőségének, s ráadásul mindjárt a kezdet-kezdetén nélkülözni kell a titkárt. Juhász Elemér ugyanis pártfőiskolai tanulmányait végzi Pesten. Az ő távollétében Peresi helyettesíti. Azt mondja, egy ideig úgy érezte nem mennek a dolgok, azonban legyőzte a pillanatnyi bizonytalanságát. Azt sem feledi el elmondani, hogy ebben nagy segítségére volt az egész vezetőség. Náluk már régen túljutottak azon, hogy a titkár csinál mindent, a vezetőség többi tagja pedig asszisztál. Tulajdonképpen a kollektív munka lendítette át a holtponton.

— Milyen programmal indul az új pártvezetőség? — kérdezem.

Gondolkozik. Formálja előbb magában a mondatokat, mielőtt kimondaná.

— A hosszabb időre szóló feladatokat még nem fogalmaztuk meg pontosan. Várjuk a pártkongresszus határozatait. A közvetlen tennivalókat pedig megszabja a mindennapok sora...

— Jó, jó, de ne ilyen ál-

tennivalónk a téli gépjavítás zavartalan előkészítése, lebonyolítása.

A kettős vonal, ahogyan a gépjavítónál emlegetik a tennivalókat. Úgymond a termelőmunka, a kinti tevékenység, amelyet nagyrészt a gyengén gazdálkodó termelőszövetkezeteknél végeznek a pásztóiak, s a javítás, amit minden közös gazdaságnak elvégeznek, ha igénylik. A pásztóiak már a javító részleget erősítik inkább. Persze nem hanyagolják el a másik munkát sem, amit az eddigi eredmények bizonyítanak a legjobban. Az éves terv teljesítésével már most ott tartanak, ahol tavaly az év végén.

— Nem véletlen a pártvezetőség összetétele — mondja Peresi, s előveszi a névsort. — Egytől-egyig szakemberek. Nálunk eddig is úgy volt, hogy a termelőmunka kulcspozícióban a kommunisták álltak. Most pedig két pártvezetőségi tagunk dolgozik a legfontosabb helyen. Tőkei János a szerelő csoport vezetője, Juhász Béla gépésztechnikus pedig a felújító csoport irányítását vette át.

Mondani sem kell mennyire fontosak ezek a beosztások egy gépjavító üzemnél, ahol a szakosított javítás bevezetése a cél.

— Évek óta nagy gond a gazdaságosság javítása — folytatja a szervező titkár. — Megvitattuk ezt már párttaggyűlésen, termelési tanácskozáson is, mégsem tudunk még mindig a gazdaságosságon javítani. A jövőben azonban ez nem mehet így tovább. Nekünk, kommunistáknak kell példát mutatnunk a technológiai fegyelem betartásában, a takarékoskodásban. Azért van nagy szerepe a felújító csoportnak is, hogy azt az alkatrészt, amelyet még meg lehet menteni, kijavítva használjuk fel.

A Pásztói Gépjavító Állomás évről évre kimagaslóan teljesíti a tervét. Kétszeres élüzem. Azonban a gazdaságosság tekintetében még vannak lehetőségei. Érthető és nagyon indokolt, hogy az új pártvezetőség elsőrendű feladatának tartja a gazdaságosság javítását. Sok gonddal, bajjal jár a javító szalag megindítása is. A tervek és az elképzelések szerint a gépjavító a DT lánctalpas traktorok javítását végzi. Egyelőre csak a

A sok gond ellenére sem lesz azonban elháríthatatlan akadály a munkában. Az új pártvezetőség jó örökséget vett át az elődöktől. A gépjavítónál már sokan szereztek különböző szakmai végzettséget. Egyetemet, főiskolát, technikumot végeztek jónéhányan. S ebben nagy szerep jutott a kommunistáknak, akik példát mutattak a tanulásban. A szakmai önképzésben éppen úgy, mint a politikai képzettség megszerzésében. Az új pártvezetőség tovább ápolja ezt a jó „szokást", s fontos feladatként kezeli a továbbképzést, mert a nagyobb szakmai felkészültséggel rendelkező emberekkel könnyebben megoldják a feladatokat.

— A jó módszereket is állandóan keressük — mondja Peresi László. — A jövőben még gondosabban tájékoztatjuk a párttagságot, a dolgozókat a feladatokról. Az informálás eddig is megvolt, de lehet még jobban is csinálni. Rövidesen sor kerül a gazdasági vezetők beszámoltatására, megvitatjuk velük a téli javítási időszak tennivalóit...

— Szívesen számolnak be a gazdasági vezetők?

— Az igazgató el is várja, hogy a pártvezetés megvitassa a munkát. Így aztán nagyon jó a kapcsolatunk, jól tudunk együtt dolgozni.

Az alapszervezet pontos munkaterve még nem készült el, de a vezetőségi tagok, a kommunisták betéve tudják melyek a legfontosabb tennivalók. Nem azt jelenti ez, hogy terv nem is lesz. A következő taggyűlés már megvitatja a javaslatot. Addigra elkészíti a vezetőség, amely kéthetenként rendszeresen ülésezik és értékeli az elvégzett munkát.

Peresi László csak a legjelentősebb tennivalókról szól, amelyek megvalósításához több részletkérdés gondos megoldására is szükség lesz. Bizonyos, hogy minden feladatot jól elvégeznek a pásztói kommunisták — amint ezt már számtalanszor megtették.

Pekár Jozsef

1021

RÁD 1965. október 16. vasárnap

A felszabadult alkotás örömei

Pataki József kiállításáról

Pataki József kiállításán meglep bennünket a valóságunk teljességére kiterjedő közlő szándék határozottsága. Művészete a valósággal emocionális kapcsolatot teremtett, mai emberi érzelmek rögzítését érzi feladatának. Akkor a legeredményesebb, ha az alkotott mű a személyes közlés erejével hat, az alkotó által érzékelt szépség, vagy igazság a közösségnek szóló, felemelő és mindenképpen mozgósító, befolyásoló hírként jelentkezik a képben. S hogy a színek, formák jelentésével közölt hír minél több és finomabb valóságtényezőt tartalmazzon; feladata és próbaköve minden becsületesen dolgozó képzőművésznek. De a valóság nemcsak a bennünket környező tárgyi, hanem — bár a legtöbb esetben a tárgyi világ hatására, de néha ettől függetlenül is működő — érzelmi akarati valóság is. S ezért a képzőművészeti alkotásban a teljes értékű hír nem a tárgyi valóságdarabokat szenvtelenül leképező objektív közlés, hanem az alkotó érzelmi magatartását is közvetítő képi jelentés.

Szükségesnek véltem ezeket felemlegetni Pataki József képeinek értékelése előtt. Festőnk kiállított képeinek tanúsága szerint becsületesen birkózik a képzőművészeti alkotó feladat eme kettősségével. Az ő esetében ez a tárgyak külsőségét ünneplő és ebből következően az impozáns képi hatást segítő dekorativitásban és az emberi megindultságot közvetítő líraisághoz való fokozott ragaszkodása közötti küzdelemben zajlik.

A kevés kisméretű figurális kompozíció mellett: Piac, Kőszörűs, Vasalónő stb. kiállítási anyagát főleg csendéletek és tájképek adják. Szándékosan nem említettem nagyobb igényű gobelin és sgraffito terveit, mert azokban egy komplexebb feladatot tűzött ki célként maga elé. Ezek inkább szakmai felkészültsége alaposságáról tanúskodnak, és igen figyelemre méltóan bizonyítják is e tekintetben Pataki József biztos tudását. Művészi célkitűzése tekintetében azonban bemutatott csendéleteiben és tájképeiben érjük leginkább őt tetten. A csendéletek esetében szinte kézközelben, és a műfajból következően kínálkozik számára a dekorativitás. Pataki József él is vele. Láthatóan kedvvel szerkeszti és stilizálja sík hátterű képein a különböző motívumokat. E műfaj legjobb hagyományait követve egész hangokat, tiszta színeket szervez csendéletkompozícióiban: Halas, Rákos és Szőlős csendélet. Némely csendéletében azonban a téri viszonylatok is megmutatkoznak, ám a háttér itt is semleges. A perspektíva csak a kép egyedi viszonylataira érvényes, csupán a szerkesztett síkok kapnak újabb felületi lehetőséget. Mesterségbeli elmélyültsége és szerkesztő, dekoráló kedve tárulkozik fel csendéleteiben. Ebben a műfajban gyakorolja a festő mesterséget, oly általános törvényeket mond velük, amiket más festők is mondanak.

A speciális hírt, a senki mástól nem látható személyes vallomást mai valóságunkról, tájképéből hallhatjuk Pataki Józsefnek. Főleg azokból a tájképekből, amelyekben a néha még itt is kísértő dekorativitás és az élmény lírai interpretálásának harmónikus egyensúlyát találta meg. Ilyenek a Falusi házak, Sárga kapu, Öregek, Esti hangulat, Karám, Vörös falú ház című művek. E munkáiban egy elégikus, nosztalgikus hang is jelen van kétségtelenül, és a hódmezővásárhelyi képzőművészet szemléletét is idézik. Mégis ezeket érzem Pataki József legszemélyesebb vallomásának. Az az érzelmi valóság, amit ezek a művek tükröznek a leginkább szimpatikus számomra, és festőnk is láthatóan itt van a leginkább otthon. Az érzelmekkel látott világ számára is a legkedvezőbb, a legtermékenyebb szemléleti pozíció. Innen népünk szemléletével is szinkronban szólhat.

A spekulatív szerkesztés nem az ő kenyere. Nem az intellektusa kevés, hanem az érzelmi kötődése nagyobb valóságunkhoz. Ott, ahol bátrabb lélegzetet vesz ebből a valóságból, spontánabb lendületet nyer ecsetje is. És a valóság esztétikai birtokba vételének örömös ízét például Balatoni táj című képén. A táj, a hegy, a víz szinte újrateremtődtek. Érezzük: ez a kép szinte „egyből jött ki" ecsetjéből, s benne csillog még a sikeres munka öröme is. Felszabadult alkotás ez. Nem sulykolják, nyomasztják teóriák és spekulációk, friss lélegzeteket vett a valóságból.

Bennem, méltatójában még több mondat is ágaskodik Balatoni táj című képe dicséretére. Gondolom, ő is felszabadult, büszke embernek érezhette magát, amikor elkészült vele, hiszen teremtett. Teremtése nyomán a festék színné transzparálódott, a szín tömegekké, foltokká, s azok meg a Balatont jelentő jelekké alakultak, úgy ahogyan ő, Pataki József mint felismert igazságot képeiben hírként jelentette. A sikeres munka mindig a legjobb ízű. A felszabadult alkotásoknak is ilyen az íze. Ám ne tagadjuk: Pataki József nem minden művében érezzük ezt az ízt. Fáradság: visszafogottságok, töprengések, gátlások nyomasztanak jócskán.

Vannak magyarázók, akik ezeknek az alkotó művészeknél mutatkozó jelenségeknek az okát általában a nem megfelelő alkotó körülményben látják. Pataki József kiállításán képei vallomását olvasván az ő esetében és az alkotói magánynak: a legbensőbb rezgésekre figyelő elmélyültségét kívánnám inkább. Azt, hogy zárja ki munkájából, vagy oldja fel alkotásaiban a megfontolásokra fegyelmező körülményeket. Azok csak távoli kísérői, szemlélői annak a küzdelemnek amelyben az alkotó hírt szerez a valóság szépségeiről, és meg is változnak attól a teremtett jelentéstől, amit az alkotó művében rögzít.

Minden cselekvő emberi tett nyomán változik a világ. Hajdan az egymásra rakott téglákból alakultak városaink, ma merészen hajló betonívek sokasodásában érzékeljük korszerű cselekvésünket. Körülményeket győznek le és változtatnak meg a betonívek készítői is, külső anyag nehezen engedelmes körülményeit. A festő ezeket önmagában győzi le, és az érzése szerinti igazabbat, mint állítást a világ helyes rendjéről rögzíti, és hirdeti alkotásában. És ha Pataki József kiállítása egészéből nem is mutatkozik elénk egy ilyen határozott belső rend állítása, hirdetése — törekvése erre megvan. Közlésszándéka is határozott. Balatoni táj című képében megízlelte a szuverén teremtés örömét. Karám című képében ez a teremtés öröm, látomásos kapcsolatokra is szert tett. Íme két biztos pozíció, ahonnan jócskán szerezhet Pataki József szépséghíreket, újabb alkotásaiban — gyönyörködtetésünkre, hogy mi is mint ő, emberibbé nemesüljünk.

Kovács Gyula

32. Hasadék. 34. Hosszúra nőtt. 35. Több is készül belőle hazai stúdióban, láthatunk néhányat Budapesten, Miskolcon, Debrecenben, Zalaegerszegen. 37. Egy szovjet félszigetet lakója. 40. Hajtómű. 42. Tenyészállat. 43. E városunkban lesz a karhatalom ünnepsége. 44. Fölé ellentéte. 47. Az NDK atlétája, a budapesti EB-n a 10 000 méteres futás győztese. 48. Mező, névelővel. 49. Kevert cet! 51. Szoros a Kárpátokban, 1944—45 telén heves harcok színhelye, névelővel. 52. Új-zélandi bennszülött. 53. Szétfoszló. 55. Nem a felsőn. 57. Néphadseregünk intézménye a budapesti Váci utcában. 58. Kúszónövény. 60. Itt rendezték az idén a katonazenekarok fesztiválját. 62. el!

Nélkülözhetetlen szerkezet. 63. Demokratikus párt Görögországban. 64. RAU. 66. Rövidítés nevek előtt.

Beküldendő: vízszintes 1., 21., 57., függőleges 1., 35., 43., 60., számú sorok megfejtése.

A vasárnapi keresztrejtvény helyes megfejtése: Tartuffe Orgonja, Harpagon; Buhu, Gaston, Fösvény, Gorkij, Ellenségek, Revizorban a Polgármester, Ramsden Roebuck.

Könyvjutalmat nyertek: Barti Miklós határőr Somoskőújfalu, Bábolnai Teréz S.-tarján és Király Albert Pásztó.

A könyveket postán küldjük el!

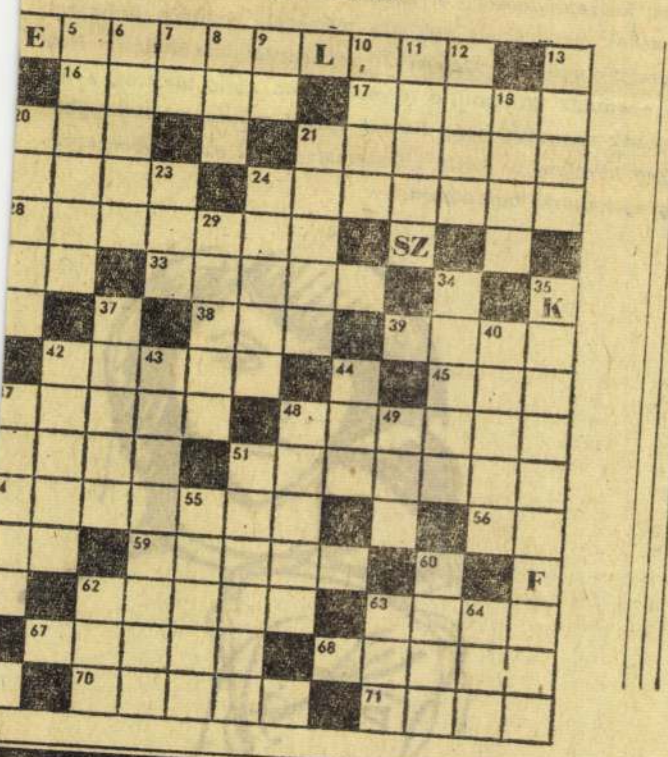

rbantartó
zolgálatában
kát. Lakás-le-
s megegyezés
ridők
Már most
köthet

NÓGRÁD

Pataki József

1986. szeptember 28. vasárnap

1021

Pataki József tárlata elé

Művészeti eseményeink sorában szerényen húzódik meg Pataki József festőművész kiállítása. Hivalkodás nélküli a plakát, amely a mai tárlatnyitót hirdeti, de épp a szolid visszafogottság az, amely magára vonja, felkelti a művészetbarátok figyelmét.

Pataki József jól ismert művészegyénisége Nógrád megye és közelebbről Salgótarján életének. Igényes és egyéniséget tükröző alkotásaival rendszeres szereplője tárlatainknak, s újra, meg újra bizonyságát adja ezeken sajátos, a palóc táj világából táplálkozó tehetségének. A kitűnő művész grafikai munkáival a Nógrád ünnepi mellékleteinek is rendszeres közreműködője, olvasóink szinte hétről hétre találkozhatnak nevével és egy-egy művével. Különös örömmel köszöntjük tehát a Megyei József Attila Művelődési Ház Felszabadulás úti kiállító termében ma nyíló tárlatot, s bizonyosak vagyunk, hogy Pataki József művészete a nagyközönség körében is méltó elismerést vív ki az október közepéig nyitvatartó bemutatón.

Pataki József: Anyák

1966 OKT 16.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki József

1021

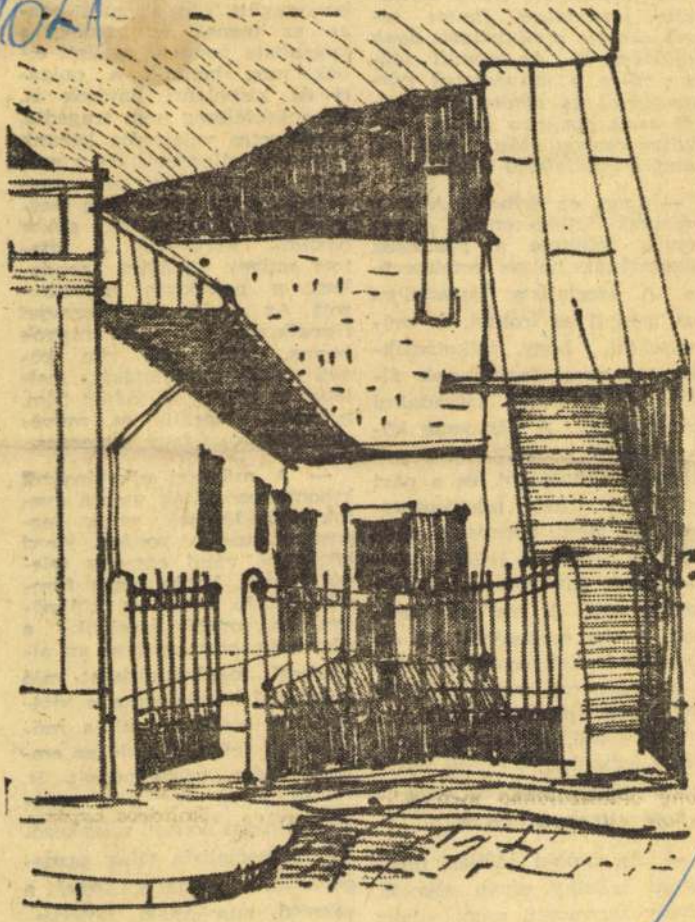

Pataki József: Udvar

kap a tudásszint emelése, az ismeretek bővítése, a közízlés fejlesztése. De a kulturális forradalom fontos részét alkotja a művészeti ágak fejlődése is. Az elmúlt időben főleg a művészetek pártosságáról és elkötelezettségéről esett gyakran szó a sajtó nyilvánossága előtt csakúgy, mint a különböző vitákon.

— Igen, ez érthető. A művészetek fejlődésének egyik fontos feltétele a pártosság fogalmának helyes értelmezése. A szocialista társadalom azt igényli az íróktól, és művészektől, hogy alkotásaikban pártosan foglaljanak állást az alapvető társadalmi kérdésekben. A pártosság követelménye megkívánja a politikai tudatosságot, és a párt politikája iránti felelősségérzést, de nem azonos a napi politika agitációs jellegű szolgálatának kívánalmaival. Mit jelent ezt? A ma művészének, a ma emberének az elgazdagodását kell szolgálnia. Ha a művész ezt megfelelő hittel, a szocializmus talaján állva cselekszi, a legmesszemenőbb szabadságot élvezi műve megalkotása közben, még a tévedés szabadságát is.

— Az utóbbi időben megjelent néhány olyan alkotás, amely úgymond, nagy vihart kavart. A Húsz órára vagy a Piros tövű nád televízió változatára gondolok. Mellettük

mén
ban.
anya
ber,
ne
szoci
nek
ri é
Ez a
terme
átme
jellegének. Ha a művész leegyszerűsít, nem mutatja be a ma emberében megtalálható ellentéteket, akkor hazudik, félrevezet. A vitatott művek listájára, gondolom, a napokban feliratkozott Az elnök című szovjet filmalkotás is. Biztos vagyok benne, hogy sok vita követi majd bemutatását, mellette is, ellene is. Bátor film, politikai, morális és művészi vonatkozásban egyaránt.

— A művészi alkotásokról kibontakozó viták utóbbi éveink fejlődésének egyik legszimpatikusabb vonása. Kezd közüggyé válni egy-egy televízió-játék, könyv vagy filmalkotás. Jó dolog ez, különösen, ha tovább erősödik a pártosság szembesítése az alkotással, mérőeszközként való hozzáértő alkalmazása a vitában. Ez segíti nálunk a művészetek fejlődését, de az emberi tudat gazdagodását is. De ez a „nálunk" nem jelent szűk elhatárolódást, ellenkezőleg, a szocialista világ gazdagodását is szolgálja. Ennek a sokrétű munkának, fejlődésnek az útját egyengette a párt VIII. kongresszusa és nem kétséges, hogy a IX. is ezt segíti majd.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD
Pataki József
1966 MÁJ 1.5.
1966 MÁJ 3.

1021

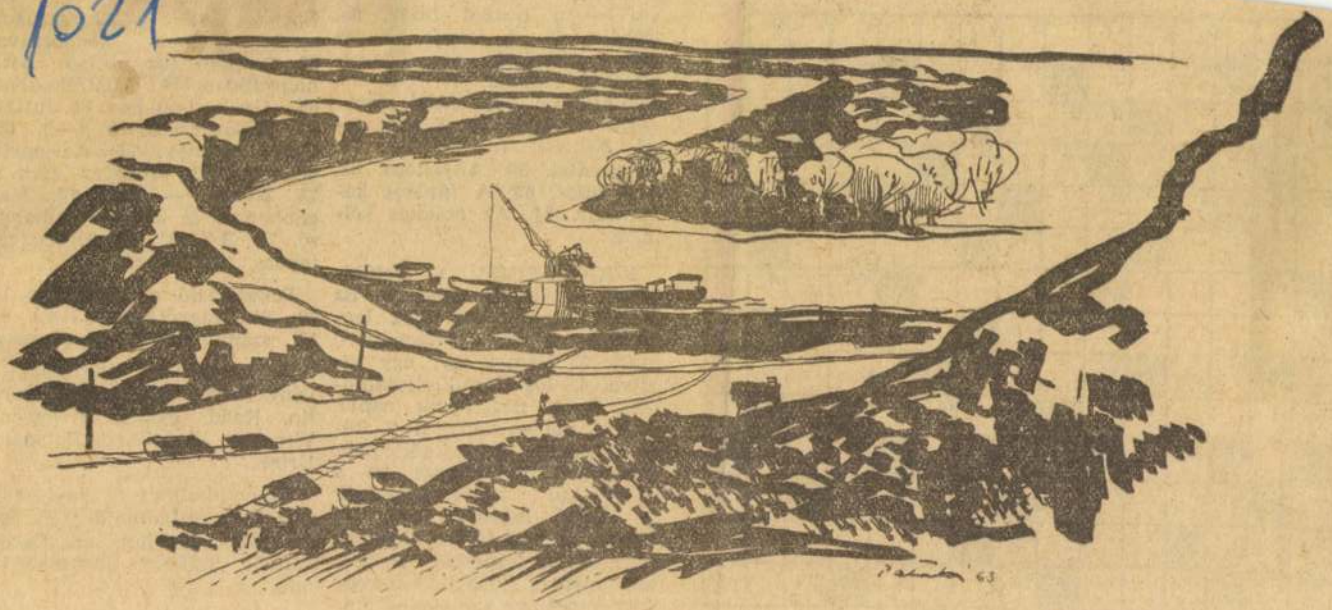

Pataki József rajza

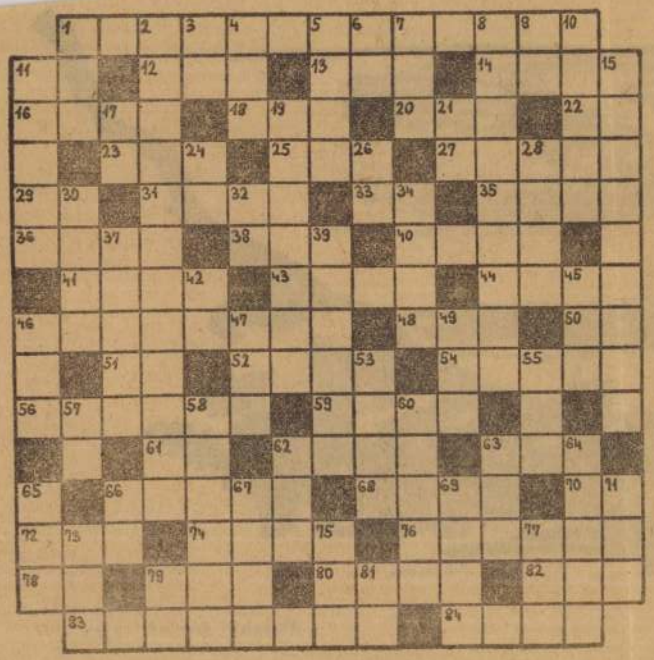

59. Elfogyasztaná. 61. határozott névelő. 62. N[illegible] vel — a beszéd része Fohász. 66. A kövér k[illegible] rekre mondják. 68. T[illegible] pusztító fegyver. 70. L.[illegible] Szelídítetlen. 74. Apró [illegible] cséjű anyagot. 76. Kilét[illegible] dő öltözék. 78. Névelő. [illegible] Szeszesital. 80. Anyakoca. 82. Vízi állat. 83. A főváros kábelhídja. 84. Az ablakos kelléke.

FÜGGŐLEGES: 1. Betűhibával — folyó neve. 2. Ez a híd rongálódott meg legkevésbé a II. világháború alatt. 3. Német így, úgy kiejtve. 4. Jogtalanul eltulajdonít. 5. A hét egyik napja. 6. Nál, nél — németül. 7. Régi néptörzs. 8. A költő vezetékneve, aki verset írt a Margit-híd helyreállításáról. 9. Állati lakhely (—'). 10. Vissza — vonatfülke előhelyisége. 11. A lerombolt Margit-híd mellett kisegítő szerepe volt ennek az ideiglenes hídnak. 15. A lágymányosi lakótelepet köti össze ez a híd [illegible] Orosz férfinév. 71. Az egyik végtagja. 73. Mutatva kérdez. 75. Német — tea. 77. Magánhangzó és két mássalhangzó. 79. B.Z. 81. A Minisztertanács rövidítése.

Beküldendő a vízszintes 1., 46., 83., függőleges 2., 15. és 19. számú sorok megfejtése.

A május 8-i keresztrejtvény helyes megfejtése: Berlin, Kedd, Prága, Negyven. Wroclaw, Flensburg, Potsdam Krim.

Könyvjutalmat nyertek: Gőz Béla Salgótarján, Füzesséri Ottó Starján és Bardi Miklós határőr Somoskőújfalu.

A könyveket postán küldjük el!

zik egyesek a falusi szellemi f
velődési otthont? Kiket és kikk
talmazni?... Hogy kiket, ezek
ság egészét az ártalmas befolyáso

Ezt a feladatot az ifjúsági s:
Eredményre azonban csak egysé
KISZ megyei végrehajtó bizottsá
nácskozók figyelmét, s az ügy érdekében bizonyára messzemenő segítésre is kész.

Barna Tibor

légia

tete

ihletésű versek kaptak helyet, utóbbiban személyes élményeiről vall, de a kettőt nehéz különválasztani, hiszen Káldinál a közösségért, az emberért és a jelen társadalmáért való felelősségvállalás éppen úgy személyes élmény, mint amikor verset ír egy építkezés naplójába, megénekli a tanyai tv-nézőket, az olvasó kanászt, a gyerekkori utca, s a szűkebb haza a latin Dunántúl égaljának megannyi rezdülését, ősszel a vadludak vonulását.

Költői világának jellemzője a nemes humánum, a meghittség. Pontos, gonddal szerkesztett képeiből, amelyek mégis valamiféle könnyed bájt, egyszerűségük ellenére színpompát jelentenek, a természet és az ember lép elő megbonthatatlan egységben. Ez a költészet hozzánk közel áll, emberszabású, és egyáltalán nem fél a köznapitól: „Sziszegjenek csak a kényeskedők, hogy a „finomszavú költő" mily témát énekel meg. (Kovács Simon patkoló kovács ütései — esküszöm — legalább olyan szépen rímelnek) mint egy jó költő verssorai..." — vallja.

Miből fakad állandó versrekészsége? Abból, hogy soha nem téveszti össze a tartalmat és témát, következésképpen minden téma alkalmas arra, hogy költészetté váljék, csak meg kell nemesíteni, s nagyonnagyon tudni, vagy legalábbis érezni kell, mit akar vele mondani és kinek?

„Örök suhogásban" él, s tudja: „az életem már nem az enyém", s bár vall a kínról is: „éjjelenként a fejem átkötöm szíjjal, hogy a fájdalomtól szét ne repedjen", nem panaszképpen mondja, hiszen nem tud, nem is akar, nem tudunk, nem is élhetünk szerinte másképpen, ha valóban „nagyon szeretjük azokat, akik utánunk jönnek".

A kötetet a Jelenkor-Magvető adta ki Pákolitz István és Tüskés Tibor szerkesztésében. A szép nyomdai munka a Pécsi Szikra Nyomdát dicséri. Az is örömünk, hogy Káldi János kötetének kiadásával egy dunántúli kiadó ismét arra figyelmeztet bennünket, hogy él.

Tóth Elemér

Pataki József
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1900 APR 1.0.

1021

Pataki József rajza

FOGRAD

bötyök...

iselet történetéből

megengedik nekik szakálluk, s hajuk nyírását. A hosszú, varkocsba font férfiúi hajzat régi, népi neve — s ezt beatleseink figyelmébe ajánlhatjuk: csimbók, csicsa, bötyök, csülök, kákó, csurka, varkócs volt. Somogyországban még szebben, bubótának hívták.

1848 a honi hajviseletnek is forradalma volt: a honvédsereg katonáinak hasszú bajzatát ugyanis rövidre nyíratta a szolgálati szabályzat. Utoljára, vagy 40 éve, a zólyomi szlovákság, s a kolozsi románság öregi viseltek a mai divattal vetekvő hosszú hajat.

A bajusz a férfiú szépségének, s erőnek valóságos hatalomjelvénye volt. Régente, hogy jobban álljon, viasszal, faggyúval hegyezték, s kacskarintották. Félszázada még minden otthonnak kellék volt a bajuszpedrő, s a hajlekötő. (Csak úgy, mint a Gáspár-féle bajuszkötő, amelyből úgy lett vagy százezer, hogy felirata szerint „csak egy van a világon..."). A szakáll a tisztes kor ékessége volt, a rendiség korában azonban jobbágy nem mindenütt növeszthetett szakállt. A 48-as forradalom és szabadságharc kedvelt Petőfi-, majd Kossuth-szakállát, 1867 után a Ferenc Jóskát majmoló úgynevezett császárszakáll váltotta fel. A Kossuth-, avagy a császárszakállról ország-világ láthatta, ki a 48-as, ki a pecsovics!

Ma a világ férfiúi ifjúsága — új nem lévén a nap alatt — ismét erősen közeledik a csicsák, csimbókok eszményképéhez. A férfiúi, s női hajzatok divatingadozását a lányok kurta hajviselete hozza egyensúlyba, s bizony, ha ifjaink itt-ott szakállat, bajuszt eresztenének, egy-egy nadrágos párocska láttán könnyebb lenne eldönteni, melyikük a lány, melyik a fiú.

z. l.

JAAAJ!

Írta: F. Kamov

tania a szü-
Viszontlátásra!
Doktor úr!
tudná meg-
i, hogy mi-

asszony, érteni kell
a főzéshez. Ez férj,
nem szemétcsator-
na. Viszontlátásra!

— Doktor úr!

— Doktor úr, mi van magával?

— Rosszul vagyok.

— Mindjárt nyújtok önnek utolsó segélyt.

— Jaaaj! Elsőt kell!

— Lehet. Ezt mi nem tanultuk az iskolában. De, ha gyalulni, vagy mazolni kellene önnél...

Pataki József
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1966 JUN 19

1021

NÓGRÁD

Pataki József két rajza

Beszélgetők

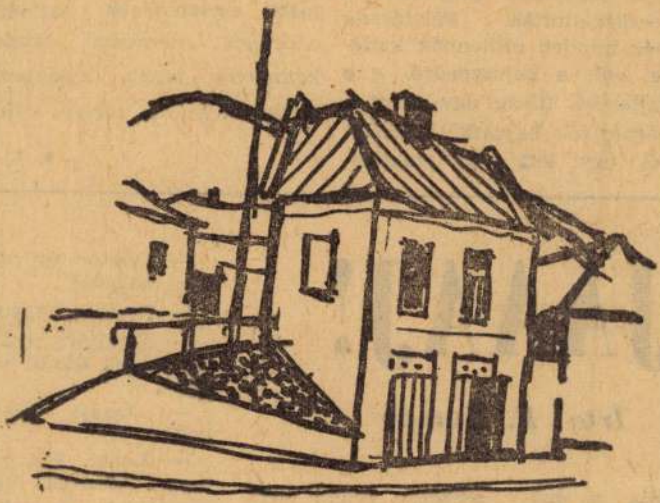

Házak

zó, hogy most már nem s
ják a jegyzetelést. K
ben ebédszünet követke
de heten még maradu
beszélgetünk a tanfoly
hasznosságáról, az előadáso
ról. Vissza-vissza tér az
hangzott előadás témája. M
lyen gépek alkalmazása le
ne kifizetőbb, mert Kiss Ná
dor is mondja.

— Kisfejtésen dolgoztunk a csapattal, itt a gépekről is szó esett, ha visszamegyek elmondom a sok tapasztalatot. Weisz József szorospataki brigádvezető, fiatal csapatáról beszél, arról, hogy nincs olyan munka, amit ők ne tudnának megcsinálni. Három éve vastámos fejtéssel dolgoznak, rövid kis frontokat visznek szépen megy a munka. Összeforrott jó brigádja van.

— Nem értek azzal egyet,

...nnya.

— Majd elviszünk mi titeket Mizserfára Laci, ott nem is láttok csillét, csak gépeket.

Sokan most ismerték meg egymást, itt a továbbképző tanfolyamon. A viták, a beszélgetések közben közelebb kerültek egymáshoz. Gazdag tapasztalatokkal indulnak majd vissza a tanfolyam végeztével a szénfal mellé.

Szokács László

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pataki József
NÓGRÁDI NÉPUJSÁG
1983 AUG 10

1021

TETŐK FELETT

(Pataki József rajza

reskedelmi Vállalat őszi di-
ktárgy kiállítást rendezett Bu-
nt 100 hazai és külföldi új-

Foto — Kácsor László felv.)

szerelt amerikai hadihajók é

A munkacsoport vezetője:

Pataki József.

Témaválasztásban talán ő a legsokoldalúbb. Elsősorban az ember érdekli, portréin inkább talán hitelességre, realizmusra törekszik, mint nagystílű lényeglátásra. Munkaábrázolásai jó szerkesztőkészségét bizonyítják, kevésbé szinkultúrájának változatosságát. Kivételt *Vasaló nők* és *Lóitatás* c., nagyon finom színhatású képei jelentenek. Hagyományos megoldásukat azonban mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy akaratlanul is Szőnyire gondolunk. Grafikai anyaga merészebb, nagyvonalúbb (*Kompozíció Almaszedők, Almaszüret, Gyümölcsszedők*), talán azért, mert ezeken szerkesztőkészsége csilloghat, s a színek nem kapnak szerepet.

Összegzésképpen talán legjobb, ha Pataki József tájékoztató leveléből idézném véleményét a munkacsoportról: „Művészi felfogásmódjuk célkitűzésekben hasonló, — az ember és az őt körülvevő környezet hű művészi tükrözése a közös céljuk, de ezenbelül egyénien változik stílusuk." Konkretizálva és ugyanakkor kitágítva ezt a gondolatot: a kiállítás látogatói meggyőződhettek arról, hogy a nógrádi festők — bár más jellegű tájat és más munkakört ábrázolnak —, ugyanazokkal a problémákkal, ugyanazokkal a formai megoldásokkal küszködnek, mint megyénk festői —, s éppúgy részeit alkotják új, haladó művészeti életünknek.

Kürti Katalin

Hajdúkerület
Nagyvegyi
1963 okt 30

Tsz é

tsz építkezésre

Huzavona, anyagpazarlás, tervszerűtlenség

utat. Itt is, ott is hányodó
tt egy nagy halom összesöpör-
t már csak söpörni lehet, sze-
e.

n itt a terep most kinéz az
Látta volna két héttel ezelőtt.
tábla nádpadló ment tönkre
en, mert nem vigyáztak rá.
ó elég lett volna egy 50 jé-
hcz.

ypajtát – már mint gazi dohánypajtát –

vette a termelőszövetkezet.
unk is — némi jogos iróniá-
hánypajtának használják. Ám
ellenére bemenni még ma is
s dolog ebbe a dohánypaj-
néhány héttel ezelőtt! Már
és függesztették fel a do-
szedriákra, mikor az ácsolt
vítő oszlopait — amelyek a
ére szolgáltak — fönt is lent

ilyen faanyagra szólt.

A brigádvezető erősködik:

— Pedig a brigádosok hozt
megnézni ezt az ablakot. Ezt
nekik, ne így csinálják. Oda meg
öthónapos borjú, kívánsci, n
üveg betörik és a borjú összevá

Nagyorosziban a tsz m

már messziről ásítoznak a
csonkán meredező falai. Alap,
menő falak — más semmi. Ta
áll. Holott a tsz 13 erőgéppel
a mostani javítóműhely nem m
ahogy itt mondják, inkább kut
rőhelyes borjúnevelőből pedi
vonult el az építőbrigád: ninc
amíg azt föl nem varrják,
ják, nem folytathatják a töb
munkát sem.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki József

NÓGRÁDI NÉPUJSÁG

1963 OKT 2.

tok szervezet

1021

Gyermekgond

(Pataki József rajza)

ellátását. A
lózatot is töl
a munkahely
helyezik el a
torokat.

Új távve

A tervek nagyrésze már megvalósult. Elkészült a Csengerháza — Kányás, a Csengerháza — Szorospataki távvezeték. Készül a Kányás — Tiribes — Szorospatak 35 kilovoltos távvezeték. A tervben szerepel a Szorospatak — Ménkes — Mátranovák — Tőkés távvezeték építése is.

A földalatt eddig Kányáson és Szurdokon valósult meg az öt kilovoltos energiaellátás, és még abban az évb

tranzisztoros jelző és riasztó kürt, a Kóta rakódók, és a rablóvitlák sujtólégbiztos kivitele.

A műszaki fejlesztés eredményét a Bányászati Kutató Intézet segítségével érték el. Ők dolgozták ki a korábbinál lényegesen olcsóbb szigetelést ellenőrző relét, amelyet Mátranovákon kísérleteztek ki és a sorozatgyártását is megkezdték.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki József

NÓGRÁDI NÉPUJSÁG

1964 JUL 7.

102

(Pataki József rajza)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki József

NÓGRÁDI NÉPUJSÁG

1983 OKT 12

1021 Ifjúság

(Pataki József rajza)

juk a kért seg
velük együtt
sek a megye t
hoz szükséges
biztosítani —
latkozatát Lacz
társ.

lió forint gépkocsira

rint a különböző kormányin-
érből és fizetésből élők bevétele
ió forinttal haladja meg az elő-
ti: tovább növekedett a megye

alakulása pedig azt mutatja,
lmicikkeken kívül főleg nagy
– hűtőgép, televízió, mosógép,

záma, akik személygépkocsival
9,2 millió értékben vásároltak
kedés várható. Ugyanis a Cse-
vállalat december végéig több
részletakciót.

Nem sokkal különbek a fér
alatt 320 ezer férfit szolgálta
nak tehát szépítkezni mint a
ússzák. De még így is majd
arc, a ren

(Képeink a Tanácsközt

EGYESÜLT ERŐVEL

szállítása viszont ilyenkor a vagonok javát leköti. Így hát nem csoda, ha az utóbbi hetekben még a szokottnál is gyakrabban emlegetjük ezeket a problémákat.

Persze ,ez is olyan dolog: van aki így emleeti, van, aki amúgy. De ha sszeszámlálnánk, egészen iztosan azok volnának többégben, akik ebből az alkaomból a MÁV-ot szidják. Hanem — anélkül, hogy a

port szállítmányok továbbításához szükséges előírásos vagonokat — ebből a kocsi mennyiségből biztosítani lehetne a készáru elszállítását is, ha...

Igen, újra a bűvös ha: Sokkal kevesebb gondja lenne akár a fuvaroztató vállalatnak, akár a vasútnak, ha az üzemek a beérkező kocsikat gyorsan kiraknák. Ezzel szemben például *október első hetében az Acélárugyár-*

— Töb
Tétován
— Mit
Szinte
— Sem
— Hát
nek itt?
pullóverek

A legkisebb termetű lány a legbátrabb:

— Ó, mi csak felpróbáltuk... Mert tetszik tudni igazgató elvtárs... csúfoltak a többi lányok, nekünk nincs divatos holminkot... de igazán, most már tessék kiengedni. — Az ajtó felé pislogott.

Az igazgató támadott:

— Hová lett a hat twisztpulóver... azt mondják meg! S mehetnek!

— Mi nem vittük el.

A vöröshajú lány ugrott, mint aki csapdából szabadul.

— Tessék jönni, megmutatom, itt vannak, mind a hat. Múltkor bent volt egy másik kislány is, ő maradt utoljára... Én figyeltem, hogy jön a raktáros... Itt a sarokban a bálák alá dugta. Nagyon kellett sietnünk. Ne tessék haragudni ránk, igazgató elvtárs... Mi nem loptunk... elővette sorra, a gyűrés sem ártott a szép pulóvereknek. — Azt hittük, majd megtalálják... Tessék! Most már mehetünk?

Az igazgató mélyeket lélekzett: nézte a [illegible]

Az osztály közben dolgozott a műhelyekben — páran napoztak a raktár déli falánál, — s röppent a hír, nem igaz, hogy az öt lány lopni akart a raktárban, az igazgató bízta meg őket, mivel próbakisasszonyokon akarták látni a szép holmit a megrendelők.

Déli szünetben — s hazafelé a HÉV-en — megnézték az öt lány twisztpullóverjét; mert megajándékozta őket a gyárigazgató, a jól sikerült üzletkötés örömére. S hálás volt az üzletért, a legközelebbi bemutatóra hivatásos próbakisasszonyokat alkalmaz.

Furcsa következménye lett a dolognak: az iskola igazgatója elrendelte, ezentúl politechnikára is kötelező az iskolai viselet, a kék köpeny. A „dámák" bizony mérgelődtek; amúgyis frígyelték az ajándékot, s azt sem értették, miért éppen ezt az öt lányt kérte meg a gyárigazgató, mikor egyszer sem mentek kiöltözve az üzembe.

Pataki József

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁDI NÉPÚJSÁG

1984 JUN 2

1021

TÖPRENGŐ

(Pataki József rajza)

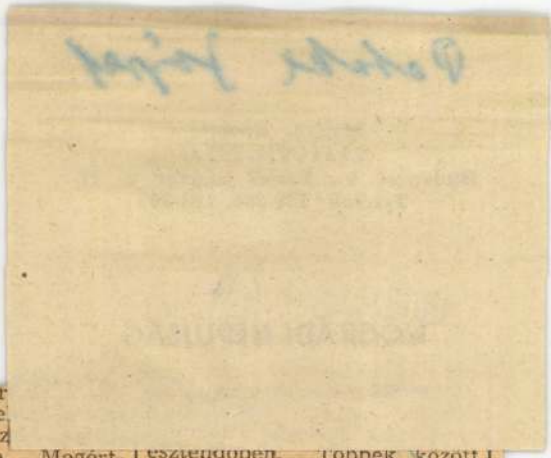

...szamunkra a kazár... zserfai bányaüzeme... terenyei osztályoz... tott szén minősége. Megértjük, hogy az e bányaüzemeknél kitermelt gyengébb minőségű szenet nem lehet egymagában eladni, hanem csak a jobb minőségű kisterenyei szénnel keverve. Azonban sokszor azt tapasztaljuk, hogy ez a keverés a kisterenyei szén kalóriáját túlzott mértékben lerontja és ezért a mi bányaüzemünk hátrányos helyzetbe kerül. Esetenként az ezektől a bányaüzemektől érkező jelentések szerint az általuk bemondott 3—4 százalékos palatartalom helyett a MEO dolgozói ennél jóval magasabb arányt állapítanak meg.

Helyes lenne, ha a kazári és a mizserfai bányaüzemek vezetői hathatósabb intézkedéseket tennének széntermelésük minőségének javításáért.

Reméljük, ha a felsorolt intézkedéseket végrehajtjuk, akkor ez év végén már jobb eredményekről adhatunk számot.

Nagy Gyula
üzemvezető főmérnök,
Kisterenye

...esztendőben. Többek között érintették a nőtanácsok választási munkákban való részvételét, a szocialista címért folytatott versenymozgalomban és az asszonyok művelődéséért kifejtett tevékenységüket.

A ZIM gyáregységei közül Salgótarjánban legjobb a kultúrmunka

A napokban a Zománcipari Művek különböző gyáregységeinek műszaki és művelődési szakemberei a salgótarjáni Tűzhelygyárban jártak.

A művelődési szakemberek megállapították: a ZIM Salgótarjáni Gyáregységében évek óta folyamatosan tartó fejlődés van a művelődési munkát illetően. Különösen a művészeti csoportok munkája, de a fellendülőben lévő klubélet is bizonyítja, hogy jó úton halad az itteni művelődési otthon vezetősége, a legjobbak közé sorolhatók a gyáregységek közül.

Kezdeti eredmények a mezőgazdasági szakmunkásképzésben

Termelőszövetkezeteink számára most az elkövetkezendő években az a legfontosabb, hogy minél több szakmunkást alkalmazzanak a termelésben. Ez pedig csak akkor lehetséges, ha a tervnek megfelelően minden évben elegendő dolgozót, illetve fiatalt küldenek szakmunkásképző tanfolyamra. A termelőszövetkezeti vezetők felelőssége igen fontos e kérdés-

idén 16-ot szerveztek, mint egy 580 jelentkezővel. Ezen kívül szövetkezeti téli este... ken és más rendezvényeke... is tanulnak a falusi embere...

Az említett eredmények ... bár még az oktatási év ne... fejeződött be — a jó szerve... munkát dicsérik. Azt, ho... végre sikerült összehangolni... tanácsi mezőgazdasági oszt... lyok, a Hazafias Népfront,

Pataki József

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1963 JAN 26
NÓGRÁDI NÉPÚJSÁG

1021

ALMASZEDŐK

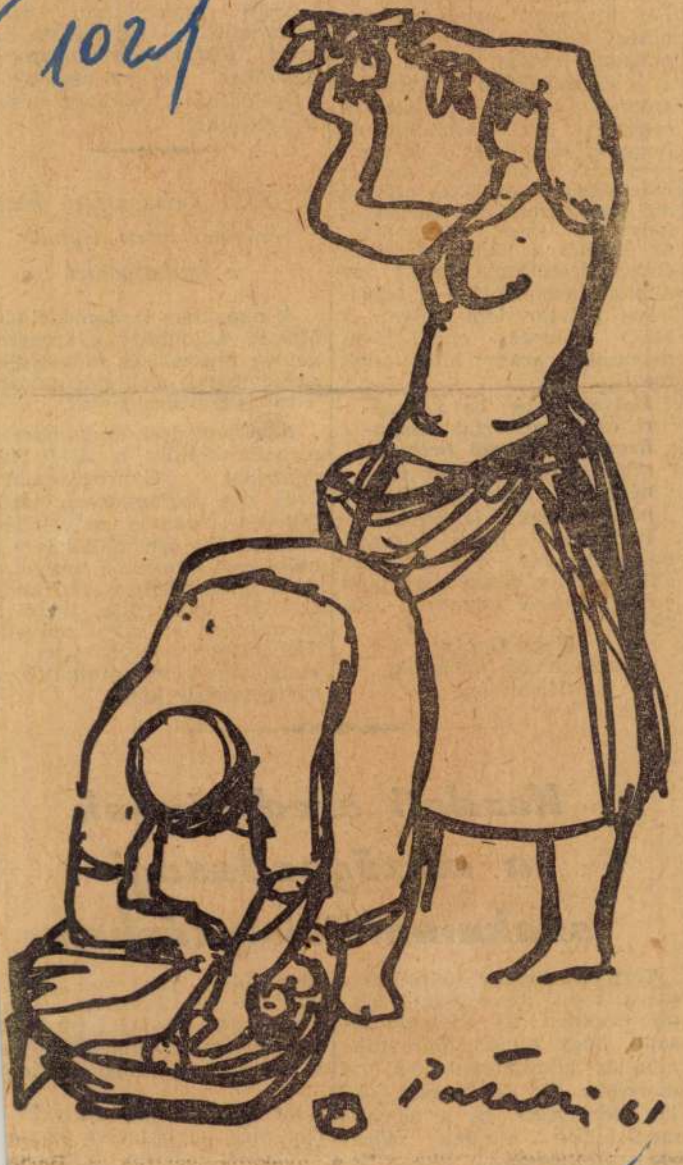

(Pataki József rajza)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁDI NÉPÚJSÁG

1963 JAN 19.

Pataki József

HAJÓK a kikötőben

1021

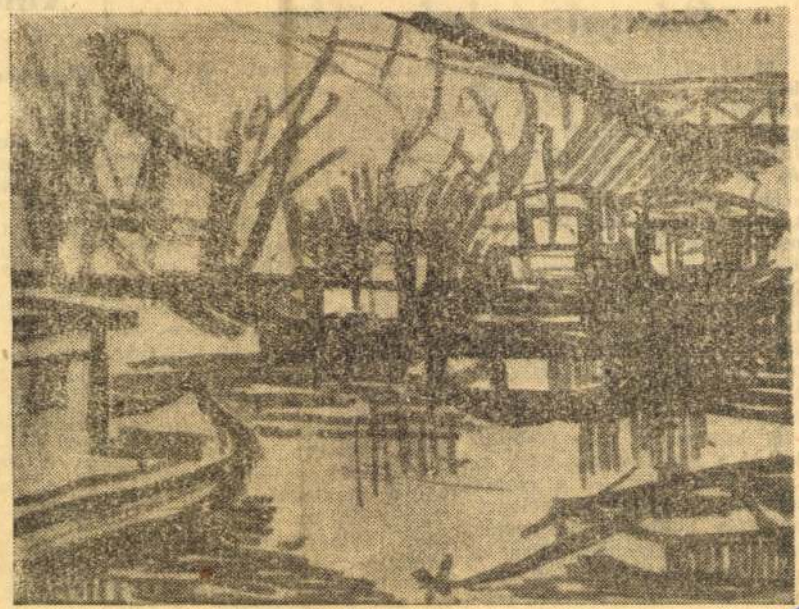

(Pataki József rajza)

Bányászaink válasza

Mindenki előtt ismeretes, hogy az idei tél rendkívüli hideggel köszöntött be. A fagyok és a nagyméretű hófúvások szinte állandósultak, és az ország különböző részein falvakat, városokat zártak el a közlekedéstől, betemették az utakat, vasutakat. Ez a körülmény — vasutasoktól és postásoktól, építőktől és gépkocsivezetőktől, köztisztasági munkásoktól és másoktól — mindenkitől egyaránt megfeszítettebb, a szokásostól eltérő, rendkívüli munkát, helytállást kíván.

S különösen nagy feladatot ró a bányászokra, akik az „ipar kenyerét" — a szenet termelik, akik fényt, meleget, energiát küldenek az ország lakóinak, üzemeinek. Mert a rendkívüli hideg időjárás miatt minden üzem, gyár, erőmű, kórház, óvoda, bölcsőde, hivatal, közintézmény és a reggeli, délutáni és esti munkába indulás előtt minden bányaüzemnél gyűlést tartottak. Elsőként a nagybátonyi, kányási, tiribesi és szorospataki bányászok határozták el, hogy az eddigieknél is nagyobb erőfeszítéseket tesznek és ezenkívül vasárnap — pihenő idejüket is feláldozva — három műszakban termelik a szenet. S kijelentették: ha kell, akkor — tekintettel a rendkívüli helyzetre — a következő vasárnap is leszállnak a bányákba.

De nemcsak az említett bányák, hanem velük szinte egy időben a többi nógrádi bánya munkásai is ugyanezt határozták el. Ez — az ország dolgozóinak kérésére adott — válasz méltó a nógrádi bányászokhoz, forradalmi hagyományaikhoz, a felszabadulás és az ellenforra-

Automatizálás a Porcelángyárban

Egyik esztendő története sem hasonlít a másikra a Kőbányai Porcelángyár balassagyarmati telepén. Az első tele volt nehézségekkel, a másodikban, — tavaly — kezdtek magukra találni, sőt az év második felében utólérték a terv előírásait, exportgyártmányaikat is elfogadta a MERT — hogy örültek mikor először történt, s ma már meg is szokták —, éves tervüket 103 százalékra teljesítették, az exporttal is végeztek december 14-re, no- és a harmadik év, az idei az a műszaki fejlesztés esztendeje. Első negyedéves feladatuk már ezt a fejlesztést tükrözi. Tavaly egész évben 9 millió 270 ezer forint értékű árut termeltek, az idén már az első három hónapban 5 millió a kötelezettségük

Pataki József

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

VIII
1963 JÚL 27

Hajdú-Bihar megyei Napló

Hajdúböszörményben

NAGY SIKERE VAN A NÓGRÁD MEGYEI KÉPZŐMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSÁNAK

1021

A kiállítás egyik részlete.

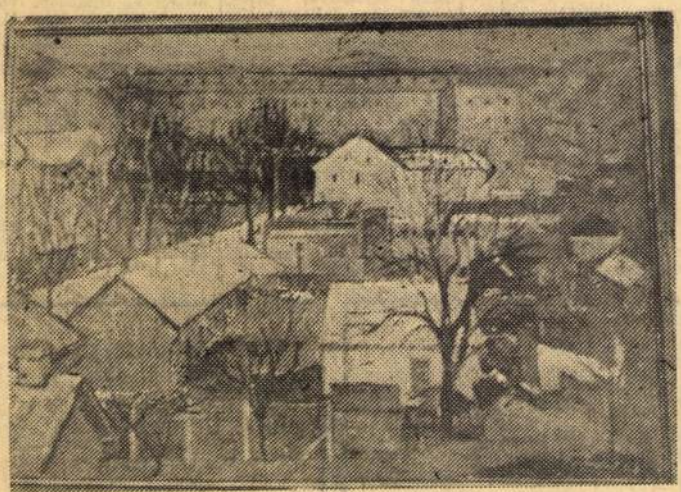

Pataki József: Acélgyári lakótelep című műve.

u. 7., Kardos utcai

Eladó 350 köbc Puch motorkeré Széchenyi u. 62.

Eladó Parázs tű diófnagy sodron éjjeliszekrénnyel, haszekrény, tanul fuvola. Szabadság 95., fszt. 3.

Japán zsebrádió é Méhkaptárakat ve Bodnár, Varga utc

Kertes kis családi beköltözhetően é Szabadság-telep, Béke utca 26.

Kitűnő hangú mahagóni Wirth zongora bérbeadó. Poroszlay út 87.

Nagyon szép dióháló, rekamié, gyermek mély kocsi, Zephir kályha, gyermek börkabát 6—8 évesnek eladó. Bessenyei 38.

Szoba, konyha, verandás ház gyümölcsfákkal, szőlőlugassal, beköltözéssel eladó. Bokréta u. 6.

Teljesen új fényezett sötét hálószobabútor eladó Bokányi Dezső utca 29.

Magnetofon, Tertia, zöld, kifogástalan eladó. Csapó u. 23. Bessenyei.

Bútorozott szoba kiadó két lány részére, esetleg ellátással. Széchenyi utca 74.

Külön bejáratú bútorozott szobát keres diplomás tanárnő. Bisaku Ibolya tanárnő, Hajdúszoboszló, álL gimnázium.

Három diáklánynak szállást adok. Bajcsy-Zsilinszky u. 33., keresztényül.

Eladó nyitó nyugágy, mosdóállvány. Új Élet park VI. épület, B-lépcső, fszt. 1.

Cipőfestés géppel, gumitalpú cipők javítása kifogástalanul! Hegedüsnél, Vörös Hadsereg útja 30.

Eladó 350 köbc Puch motorkeré Széchenyi u. 62.

Eladó Parázs tű diófnagy sodron éjjeliszekrénnyel, haszekrény, tanul fuvola. Szabadság 95., fszt. 3.

Japán zsebrádió é Méhkaptárakat ve Bodnár, Varga utc

Kertes kis családi beköltözhetően é Szabadság-telep, Béke utca 26.

Kitűnő hangú mahagóni Wirth zongora bérbeadó. Poroszlay út 87.

Nagyon szép dióháló, rekamié, gyermek mély kocsi, Zephir kályha, gyermek börkabát 6—8 évesnek eladó. Bessenyei 38.

Szoba, konyha, verandás ház gyümölcsfákkal, szőlőlugassal, beköltözéssel eladó. Bokréta u. 6.

Teljesen új fényezett sötét hálószobabútor eladó Bokányi Dezső utca 29.

Magnetofon, Tertia, zöld, kifogástalan eladó. Csapó u. 23. Bessenyei.

Bútorozott szoba kiadó két lány részére, esetleg ellátással. Széchenyi utca 74.

Külön bejáratú bútorozott szobát keres diplomás tanárnő. Bisaku Ibolya tanárnő, Hajdúszoboszló, álL gimnázium.

Három diáklánynak szállást adok. Bajcsy-Zsilinszky u. 33., keresztényül.

Eladó nyitó nyugágy, mosdóállvány. Új Élet park VI. épület, B-lépcső, fszt. 1.

Cipőfestés géppel, gumitalpú cipők javítása kifogástalanul! Hegedüsnél, Vörös Hadsereg útja 30.

társat keresünk. Debrecen u. 17.

Jó házőrző kutya ingyen átvehető. Postakert utca 17.

Egyetemnél diáklánynak külön bejáratú szoba kiadó. Poroszlay út 52.

Eladó antik garnitúra, vitrin, legyezős székek, fotelágy. Érdeklődni Dóczy u. 5., I. ba., de. 11-től.

Jó állapotban levő 4 plusz 1 gombnyomásos rádió eladó. Csáthy u. 19.

Hordozható cserépkályha eladó. Arany János utca 29.

Négy szoba összkomfortos ház Nagykállóban 400 négyszögöl udvarral, garázzsal, kamrával, istállóval 170 000 Ft-ért eladó. Ugyanott 1200 négyszögöl termő gyümölcsös 30 000 Ft-ért eladó. Érdeklődni telefonon: 47-99.

Szép kétszobás összkomfortos lakásom elcserélném egyszobás, összkomfortos, központifűtésesre. Telefon: 54-84.

180 cm magas, 35 éves műszaki, Debrecenben családi házzal megismerkedne házasság céljából hozzáillő lánnyal. Fényképes levelet „Őszi esküvő" jeligére kérem a debreceni hirdetőbe.

Eladó egy üvegajtó tokkal. Gohér utca 18.

deklődni Hungária Étterem, trafikosnál, du. 2—10-ig.

Kétszemélyes heverő eladó. Batthyány utca 18., ajtó 4.

Eladó jutányos áron fényezett páros szekrény, páros ágy, 3 db antik szék, vitrin, antik asztal. Csapó utca 98.

Eladó igényesnek dióháló hármastükörrel, ruhaszekrény. Csapó u. 98.

Eperpalánta 30—30 filléréért kapható. Balambér tér 3. Acél utcából.

Fiatal kislányt albérlőnek felvesznek, lehet ipari tanuló is. Csapó utca 39.

Családi ház Péterfia részen. Bötvös utca 25. alatt eladó. Cím: Petrányi, Bábolna.

Eladók különféle szoba-, konyhabútorok ócsón és mosógép. Vörös Hadsereg útja 41., I/4.

Tollat, bőrt veszek, hívásra házhoz megyek. Hatvan utca 10.

Elcserélem kis családi házam kétszobásra főbérleti vagy szövetkezetire. 80-86 telefonon érdeklődni.

Exakta Warex 1:2 lencsével Biotár lengyel lemezjátszó eladó. Budapest, Nagyfuvaros u. 25. (Zöldi.)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett gyermekünk,

JENEI LACIKA

f. hó 23-án, másfél éves korában tragikus körülmények között meghalt. Temetése 27-én, kedden 2 órakor lesz a Köztemető dísztravatalozójából.

A gyászoló család

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindenkinek, akik felejthetetlen férjem, édesapánk és nagyapánk,

ID. PÁSTI JÁNOS

elhunyta alkalmából fájdalmunkban osztoztak, sírjára koszorút vagy virágot helyeztek.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

B Pataki József

NÓGRÁDI NÉPUJSÁG

1963 DEC 4

1024

PATAKI JÓZSEF festőművész képei iránt a salgótarjáni alkotók hajdúböszörményi kiállitásán különösen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Pataki: Beszélgető bányászok című művét a böszörményi városi tanács megvásárolta.

zörjuk).

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki József

NÉPSZABADSÁG

1963 JAN - 4

*

A NÓGRÁD MEGYEI KÉPZŐMŰVÉSZEK bemutatásával kiállítássorozatot rendez a balassagyarmati Dalos Múzeum. Az első tárlat a napokban nyílt meg s itt Pataki József és Radics István grafikáit láthatja a közönség, január 19-ig.

II. Észak-Magyarországi Képzőművészeti Kiál

A kiállítás látogatottságára jellemző, hogy megnyitása óta hetenként körülbelül ezer — összesen háromezer — látogatót vonzott. Egyik ismételten hangoztatott örömünk tehát a művészet és a közönség egymásra találása. (Ennek másfajta, de ugyancsak konkrét jelei egyébként a társadalmi szervek, a termelő közösségek díjai is, melyek többirányú tájékozódásra serkentik az ebben az országrészben élő, alkotó művészt.)

Mit talál ezúttal a közönség? Azok, akik benne élnek képzőművészeti életünkben — vagy legalább kívülállóként figyelnek a szakma rezországi művészet összevetését az ország képzőművészetével, de könnyebb ezáltal a tájrész művészeinek dolga is, mert seregszemléiket be tudják kapcsolni az ország művészetének vérkeringésébe.

Éppen ezt gátolja viszont az a tény, hogy a zsüri nem volt következetes, amikor a képzőművészeti seregszemle jellemzőjéről, a magas esztétikai igényességről volt szó, mely az alkotók munkáin keresztül nemcsak az egyes művészi irányzatokat vonultatja fel, hanem a mindennapok gondjaiba, valóság és művészet kölcsönhatásába is bepillantást enged. S az alkotásokon keresztül ugyanakkor

runk problémáit. A korszerűség ugyanis aligha épülhet a sokszor kétes értékű formai megoldások kizárólagosságára. Elsősorban a tartalom, a mondanivaló lényege, mélysége lehet e téren döntő, amely meghatározza egyben az adekvát formát is.

Már az 1965-i kiállításon is nagy helyet foglalt el a festményanyag. Most mintha tartalmilag-formailag hangsúlyosabb lenne. Az összkép a felületes szemlélő számára elevennek, vidámnak tűnhet, az elemző szemlélődés azonban a bizonytalanságokat is feltárja.

Az alkotás nagy része szakmailag kiművelt, az eszközök megválasztásában mértéktartó, a társadalmi mondanivaló dolgában azonban részben belefeledkezik a „hagyományokba", lényegében nemegyszer távol marad attól az igénytől, hogy részt vállaljon a korunk égető problémáiról folyó párbeszédben. A tartalmi szempontból felmerülő hagyománytisztelet-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD
Pataki József
1966 ÁPR 24

1021

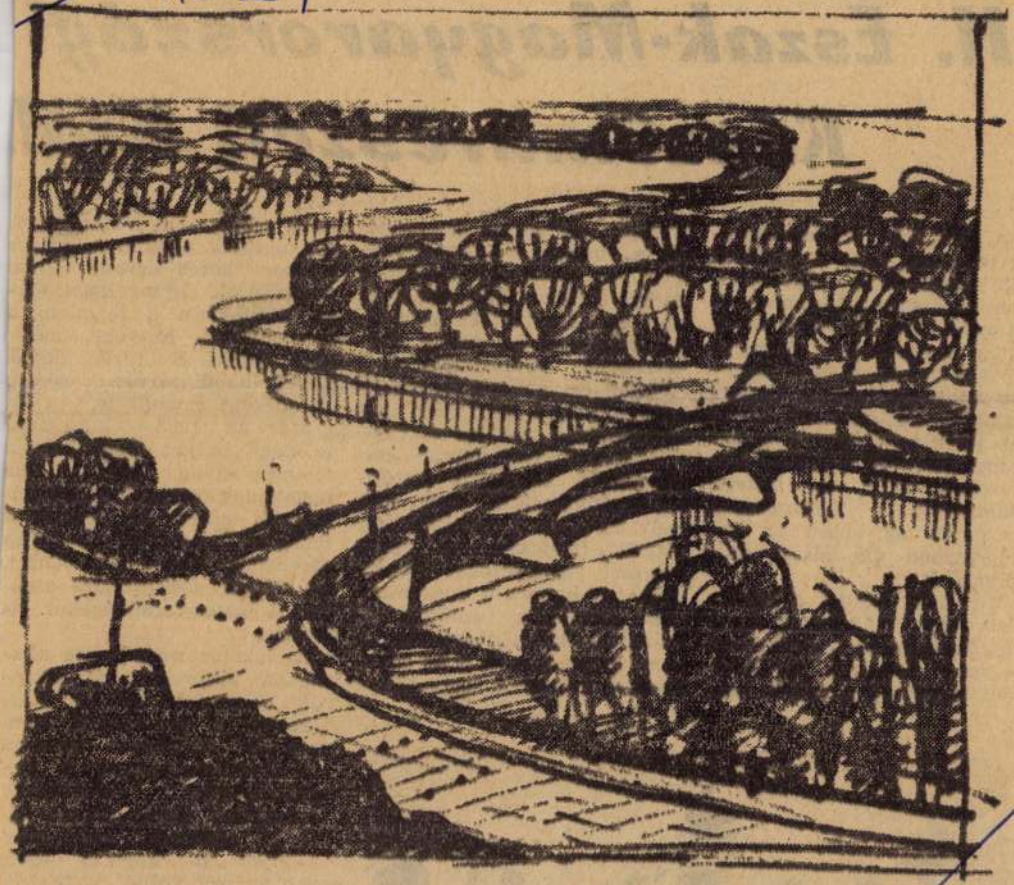

Pataki József rajza

Atlétika

Kiválasztó verseny Balassagyarmaton

A járási Atlétikai Szövetség Balassagyarmaton mintegy hatvan résztvevővel kiválasztó versenyt rendezett. A városi általános iskolások néhány számban egészen kitűnő eredményt produkáltak. A lányok eredményei közül kiemelkedik Benya Magdolna 13,8-as teljesítménye száz méteren, Lajkó Zsuzsa 300 méteren elért 47 mp-e és Strausz Judit 140 centiméteres magasugró teljesítménye. A fiúk közül 800-on Pára 2:29-et futott, távolban Baranyi 481-et ugrott.

Eredmények: Lányok. 100: 1

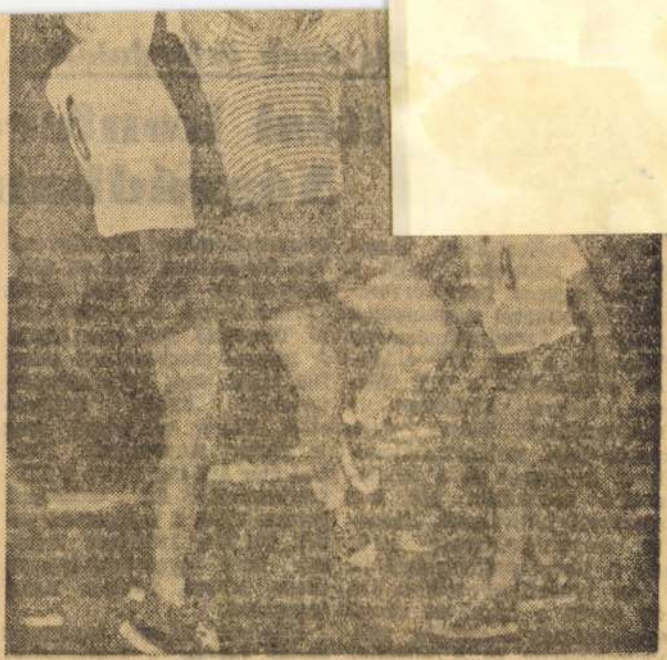

Három pontos vereséget szenvedett az SKSE kosárlabda csapata a volt NB I-es DVTK-tól. Az egyik ok: nem sikerültek a támadások. Képünkön: Babják harcol a labdáért a diósgyőri palánk alatt

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pakari József
NÓGRÁD
1966 ÁPR 26

1021

A TIT megalakulásának évfordulóján

Városépítési konferencia lesz Nógrádban

1841. május 28-án Bugát Pál, a reformkor, majd a szabadságharc nagy orvosának vezetésével megalakult a Magyar Természettudomány Társulat, a mai TIT elődje. Az évfordulóról a TIT Nógrád megyei Elnöksége is megemlékezik. Május végén emlék-ülést tartanak. Oklevéleket nyújtanak át a felvilágosító munkában tíz éve résztvevő aktíváknak. Hasonló megemlékezésekre kerül sor a járási székhelyeken is.

Az ismeretterjesztés a 125 év során a falusi és városi értelmiségiek fórumává vált. Önműveléssel és a világfelfogás alakításával nagyon sokat tettek. A felszabadulás után, 1953-ban alakul újjá a szervezet Társadalom és Természettudományi Társulat néven. Nógrádban 1954 az újjászerveződés éve. Mai nevét (Tudományos Ismeretterjesztő Társulat) 1958-ban kapja. A megyei szervezetnek ekkor 286 tagja van, 1376 előadást tartanak 52 204 hallgató előtt. Ekkor alakulnak meg a járási szervezetek. 1965-ben már 485 tagja van a TIT-szerveknek. Az előadások száma: 2284, a hallgatóké pedik 101 744. 1958-ban indulnak be a nyelvtanfolyamok orosz, német, francia, angol tagozattal.

1963-ban három tagozattal életre hívják a szabadegyetemet. 1964-ben megalakul a megyei értelmiségi fórum. Munkájába 1600-an kapcsolódnak be, évente 15 rendezvényt tartanak. Megkezdődnek az IBUSZ—TIT társasutazások is. Hazánk és a környező országok jobb megismerésére évente 10—15 utat szerveznek. Nemrég a képzőművészeti kamarakiállítások, művészestek is rendszeressé váltak. Eddig négy kiállítást rendeztek a TIT megyei székházában. Hamarosan Pataki József festőművész alkotásait mutatják be.

Az idén két jelentős országos kihatású TIT rendezvényt bonyolítanak le Salgótarjánban. Június 9—11 között Városépítési Országos Konferenciát, október 13—15 között pedig Országos Egészségügyi Vándorgyűlést rendeznek.

K.-alja	6	4	1	1		
6. St. ZIM	6	4	—	2		
7. Bgy. MÁV	6	2	2	2		
8. Romhány	6	3	—	3		
9. K.lapujtő	6	1	3	2		
10. Somoskőújf.	6	2	1	3		
11. Szorospatak	6	2	—	4		
12. Érsekvadk.	6	1	1	4		
13. Szécsény	6	1	1	4	8:17	3
14. Zp. Bányász	6	1	1	4	7:21	3
15. K.keszi	6	1	—	5	9:19	2
16. Salgóbánya	6	1	—	5	6:33	2

Sorokban

A tegnap Pécsett megkezdődött országos vidéki ökölvívó bajnokságon népes mezőny

fordulójának legjobbjai a következők voltak:

V. forduló: Macsuda (Salgó) — Miskolci (Baglyas), Rónási (Bgy. MÁV), Vári (St. ZIM) — Fábián (Bgy. MÁV), Kovács (K.lapujtő) — Szászi (Baglyas), Angyal II. (Baglyas) Simon (St. Üveggyár), Molnár (St. ZIM), Csorba (Pásztó).

VI. forduló: Fábri (É.vadkert) — Sikna (K. keszi),

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
NÓGRÁD
1966 ÁPR 23.

1021

Képvásárlás a megyei képzőművészeti kisgaléria számára

A Nógrád megyei Múzeumok Igazgatósága tizenegy műalkotást vásárolt meg a II. Észak-Magyarországi Területi Képzőművészeti Kiállítás anyagából: Pataki József: Háború II. (olaj), Mustó János: Üvegtörő munkások (olaj), Németh Sándor: Öregasszony (olaj), Nagy Ernő: Jobbágykonyha (olaj), Mazsaróff Miklós: Hegyi falu (olaj, tempera), Kristóf Cecília: Csendélet (olaj), Csabai Kálmán: Csorba-tó (akvarell), Réti Zoltán: Koratavasz (akvarell), Lóránt János: Illusztráció Móricz Zsigmond Boldog ember című művéhez III—IV. (lino), Farkas András: Emlékezés a céltalanul meghalt magyar katonára (lino), s Keller Livia: Vonatravárók (lino) című műveit.

A megvásárolt alkotásokat a megyei múzeumi szervezeten belül kialakítandó megyei képzőművészeti kisgalériába helyezik el. A galéria számára a szervezet a jövőben is számos képzőművészeti alkotás vásárlását tervezi.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1966 SZEP 21

Patari József

— **Vasárnap Salgótarjánban** a Felszabadulás úti kiállítási teremben nyílik Pataki József festőművész önálló tárlata. A kiállítást a megyei József Attila Művelődési Ház rendezi.

vészeti k

pingált, kompozíciója jó. Tóth Gyula Szerelők című munkája, bár technikai hatása van, rajzi értékkel nem rendelkezik, konstrukciós hibáktól hemzseg.

Több örömet szereznek a csendéletek, a portrék. Márton Gyula Műterme a tárlat egyik legjobb darabja ebben a műfajban, méltán díjazták. Kéri Imre tanulmányfeje gondosan kimunkált, becsületes szorgalomról, mesterségbeli tudásról vall, a tárlat legjobb tanulmánya. Král Éva két tanulmányfeje megközelítően elfogadható, felfedezhető rajtuk — erényein kívül — a művészieskedés.

Néhány szó a festmény anyagról, amely ezen a kiállításon erősebb hang, s a szakkörökön belüli következetes tevékenységről tanúskodik. Nagy Ildikó Györöki tája, festői szemléletet árul el, nagy színfoltokban építi a képet. Hafner Károly Fehérvári utcarészlete a reneszánsz perspektíva szabályai szerint készült, korszerű színhangja művészien adja vissza az esti utca hangulatát. Horváth Imre Dunapartja nemes egyszerűséggel, kevés színnel megalkotott munka.

Kétségkívül a tárlat egyik tehetségesebb, kiforrottabb egyénisége Avar Ferenc (Kapu című képe I. díjat kapott.) Min
Kap
hető
első
ben jut kifejezésre, és sohasem bántóan. Színvilága is ezt a költői fogalmazást szolgálja. A Kapu teljesen meseszerű, sajátos hangú művészi alkotás. Makrai János Pipázó embere aránytalanságával kifejező, alakjának megjelenítése, messze túlmutat a tanulmányon, művészien átírt. Botond Károly Önarcképe belsőleg hiteles, kellemes színkultúrájáról tanúskodik. Keleti Jenő Csatorna a Duna felett című képe az ipari objektumot festői értékekkel gazdag kompozícióban mutatja be, színharmóniája érettebb alkotót sejtet. Chrenkó Imre Tája szőnyeghatású, művészi festmény, mesehangulatot, költészetet áraszt.

Liptai Tamás szobra a tárlat egyik kiforrott képzőművészeti alkotása, magasan kiemelkedik a viszonylag szegényebb, amúgyis kevés szoboranyagból.

Összegezve az elmondottakat, jó színvonalú, a vasas munkás önképzőkörök tevékenységéről sokat elmondó, esetenként művészi élményekkel szolgáló kiállítást láttunk.

Tóth Elemér

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pataki József
NÓGRÁD
1966 OKT 3

...ez a deszka, kérem, ell mi a szép bennük. „Nem ér

1021

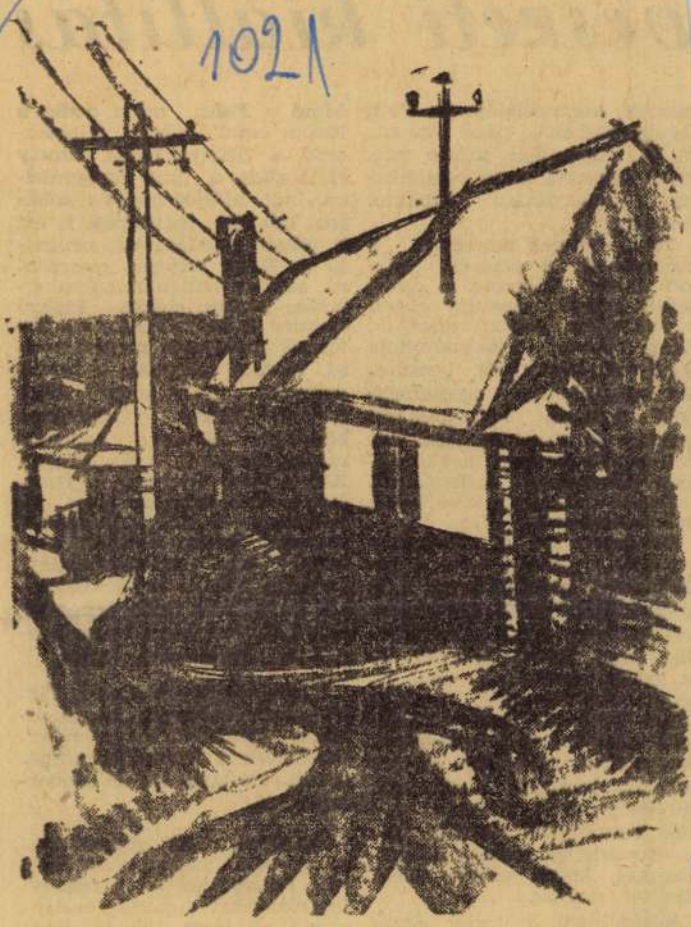

Pataki József: Házak

Szalmás Béla György: Kukoricásban

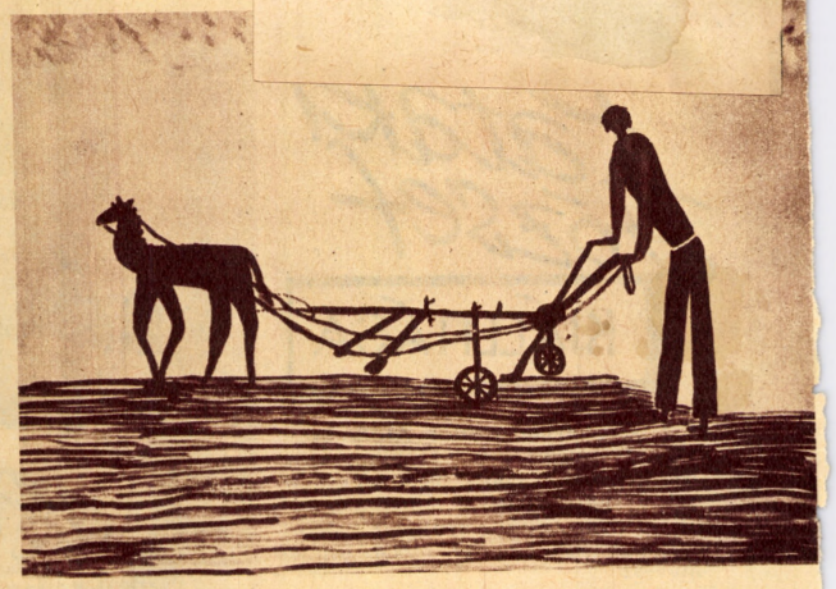

Natália Schmidtová (Csehszlovákia): A kék paraszt

„NAIV" MŰVÉSZETI TRIENNÁLÉ

A triennálé plakátja

Szlovákia fővárosának lakói és látogatói szeptemberben jelentős nemzetközi kulturális eseménynek lehettek tanúi. A nagyvilág úgynevezett „naív" festőinek és szobrászainak munkáiból rendeztek szép, korszerű bemutatót a *Szlovák Nemzeti Galéria* közreműködésével, és tették lehetővé a világ különböző részéből ideérkező kutatók véleménycseréjét a 20. századi művészet e sajátos jelenségéről. A bemutató első rendezvénye a triennálénak; tehát három évenként

ismétlik a kiállítás- és ankétsorozatot.

Belgium, Brazília, Dánia, Etiópia, Finn- és *Franciaország, Hollandia, Jugoszlávia, Magyarország,* az *NDK,* az *NSZK, Lengyelország, Ausztria, USA, Svájc, Spanyolország, Olaszország, Anglia* és *Csehszlovákia* naív művészei, főleg festői szerepeltek a jelenlegi kiállításon.

A naív művészetet — amelyet különféle meghatározásokkal neveznek *20. századi primitívnek, modern primitívnek, népi realistának, vasárnapi festészetnek* vagy *„áhítatos szívű művészet"*-nek is — ma különös figyelem kíséri az egész világon. Első képviselője a francia Henri *Rousseau,* a vámőr — a pozsonyi kiállítás is az ő prágai *Önarcképe* mögé zárkózott fel. (Ezt egyébként eredetiben láthatta a magyar közönség is

Micheline Boyadjian (Belgium): Újságos kioszk

Ivan Rabuzin (Jugoszlávia): Az én világom

1021

Pataki József KIÁLLITÁSA

A salgótarjáni József Attila Megyei Művelődési Ház kiállítótermében rendezett önálló bemutatót ebben az évben készült munkáiból az ottani születésű és jelenleg is Salgótarjánban élő Pataki József festőművész.

Közel nyolcvan festmény és grafika vall arról, hogy Pataki kemény munkában és harcban eltelt évei nem voltak hiábavalóak, művészete anyagával és a világgal folytatott küzdelemben **felülkerekedett, és önálló hangot** hallat. Ez a kemény, néha érdes, az érzelmeket szemérmesen titkoló, egyben azonban megjelenítő hang az **övé;** de ugyanakkor **osztályjellegű** is: magukra ismerhetnek benne mindazok, akikkel együtt dolgozott, még főiskolás évei előtt, a salgótarjáni acélgyárban.

Pataki József nem könnyű feladatot vállalt magára, amikor tanulmányai elvégzése után azonnal hazaköltözött egy művészi hagyományokkal nem rendelkező városba. De nem tehetett másképpen. Itteni élményei voltak támpillérei művészi kibontakozásának, ezeket az élményeket kellett újra át- meg átélnie, az itt lakó emberek sorsát, életét is átélve ezáltal. Nem polgárosult; művésszé érvén hű maradt ahhoz az osztályhoz, amelyből kinőtt.

A gyárimunkás szemével nézi a körülötte levő világot, és törekszik **„egyszerűen, tömören kifejezni annak igazságait"** — ahogyan katalógusának előszavában írja. Témavilága is ezáltal meghatározott: **az acélgyár füstös épületei, fekete műhelyei, darabos emberei** mélyen beleszívódnak emlékezetébe, tulajdonképpen önmagát fejezi ki rajtuk keresztül. Nem kényszeredett témaválasztás ez, hanem valódi azonosulás, amely egyre mélyül, de lényegében, alapállását tekintve nem változik. A munkástéma ma már nem „divat", s főleg nem üzlet; ezt az osztályt az vállalja, aki valóban egy vele, aki nem tehet mást, mert erre rendeltetett.

Festői eszközei maiak, de nem önmagukért valóak, hanem alárendeltek annak a világnak, amelynek igazságaiért művészetével meggyőzően harcol.

H. L.

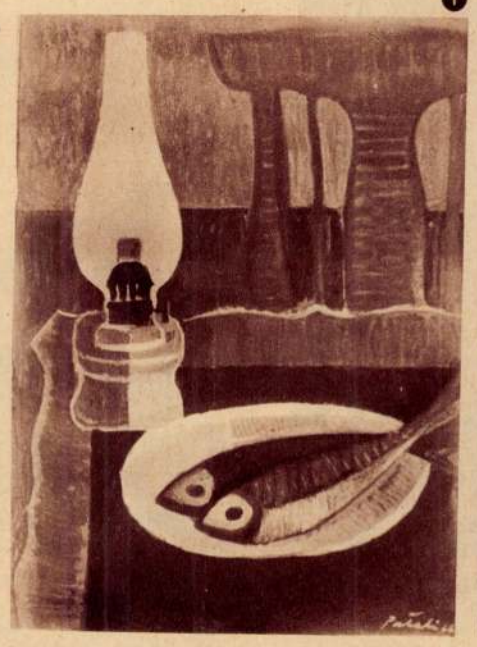

1

2

3

1. Halas csendélet

2. Vizesköszörűs

3. Kompozíció

4. Tanya

5. Házak

(Koppány György felvételei)

4

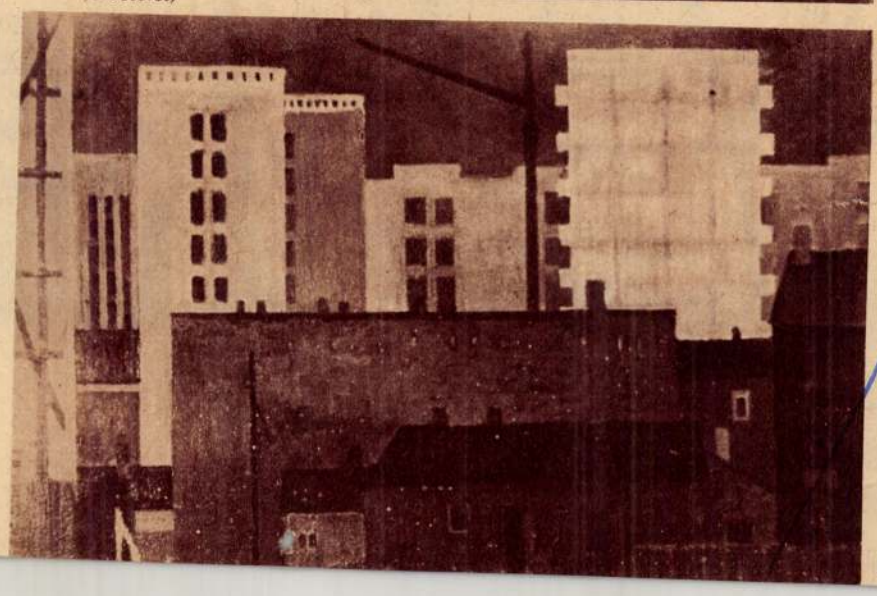

5

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

PatakiJózsef

1988 NOV 4

1021

— PATAKI JÓZSEF festőművész alkotásából kiállítás nyílik szombaton a budapesti Egressy Klubban.

1998:1919. Ld.: Petrovics
64, ill.: Tóbiás 351.
SKSE — St. Üveggyár II.
:0. 2368:2195. Ld.: Miskolci
17, ill.: Recsek 375.
St. Dózsa — Mátraszőllős
:2. 2224:2210. Ld.: Kozma 399,
1.: Tóth 389.
St. Üveggyár — St. Ingat-
an 5:3. 2402:2324. Ld.: Mag
25. Győri 417. ill.: S'nka 418.
Almási 417.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki József

NÓGRÁD

1966. OKT. 27.

Pataki József budapesti kiállítása

Méltán nagy figyelmet keltő salgótarjáni tárlat után hamarosan Budapesten kerül közönség elé Pataki József festőművész kiállítási anyaga.

A kitűnő fiatal művész alkotásai november 5-től az Egressy-klub termeiben tekinthetők meg. Egyébként Pataki műveit a budapesti tárlat után még számos helyre várják mind a megyében, mind pedig országosan.

Vasárnapi levél

A hiúságról

A hiúság egyidős az emberrel. Már barlanglakó ősünk ki akart válni társai közül, magára akarta hívni azok figyelmét, ámulatot kívánt kelteni, midőn első rajzát a sziklafalba karcolta. Alighanem mesternek titulálták ezért, ez emelte az önérzetét, legyezte a hiúságát. A történelem sok-sok eseményének puszta hiúság volt a mozgatója, — komikus eposzok sora bizonyítja ezt. Egyesek a nő természetrajzához kapcsolják a hiúság fogalmát (Hiúság: asszony a neved), de érzésem szerint a jellemvonásnak a férfiak épp olyan mérvben hordozói, mint a nők. Az első színészek, akik a siker tapsaira aspiráltak: férfiak voltak, még a női szerepet is maguk játszották; ezzel szemben igaz, hogy a politika hátterében nem ritkán az asszonyi hiúság mozgott.

A hiúság egyik pregnáns példája a divat, kezdve a primitív népek gyakorlatától, az idegen tollakkal való ékeskedéstől a parókákon át a mű-szempillákig. Ezek az egyéni hiúságok.

Van azonban a hiúságnak egy korunkban erősen dívó különleges formája is, a társadalmi hiúság. Most

A szín
sal

A megyei Művelődési Há
sokirányú kötelezettségei kö
zött, ha talán nem is leg
fontosabb, de feltétlenül el
sők között említhető felada
a salgótarjáni színházkultúr
megalapozása.

Kevés városi rangú helye
van hazánknak, amely oly
szegény és jeltelen volna
színházi hagyományok dolgá
ban, mint Salgótarján. Az
öntevékeny, jó szándékú mű
kedvelésen túl — tisztelet ér
te múltban és jelenben mind
azoknak, akiket illet — alig
alig lelni nyomát nálunk
színpadművészetnek. Érthet
volt hát a felfokozott vára
kozás, mely a József Attil
Művelődési Ház elkészültéhez fűződött. A vérmes remélyeket a szárnyra bocsátott terv-előzetesek is táplá
ták, melyek budapesti

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pataki József
NÓGRÁD

1966 OKT 2
1021

Pataki József: Salgótarjáni városrész

Vasárnap, 1967. június 4.

Sokat ígérő kezdem várjuk a folytatást

Abaúj

A SZIKSZÓI BÉKE TSZ SIKERE

Sokat ígérő volt már az elő-
készület is. A négy napig tar-
tó állatkiállítás azonban —
rendezettségével szépségével

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

Pataki József
1967 JUN 4

1021

Vasárnap, 1967. június 4.

Pataki József tárlata a Képcsarnokban

A Képcsarnok Vállalat miskolci Szőnyi István terme a helyi képzőművészeken kívül már több alkalommal biztosított bemutatkozási lehetőséget a Magyar Képzőművészek Szövetsége észak-magyarországi területi szervezetéhez tartozó, de nem szűkebb pátriánkban élő alkotók számára is. Most, hogy a nagy sikerű Könyv — művészet — otthon kiállítást bezárják, ismét más megyében élő és dolgozó művész alkotásaival ismerkedhet meg a közönség: Pataki József salgótarjáni festőművész kiállítását június 9-én, pénteken délután nyitják meg.

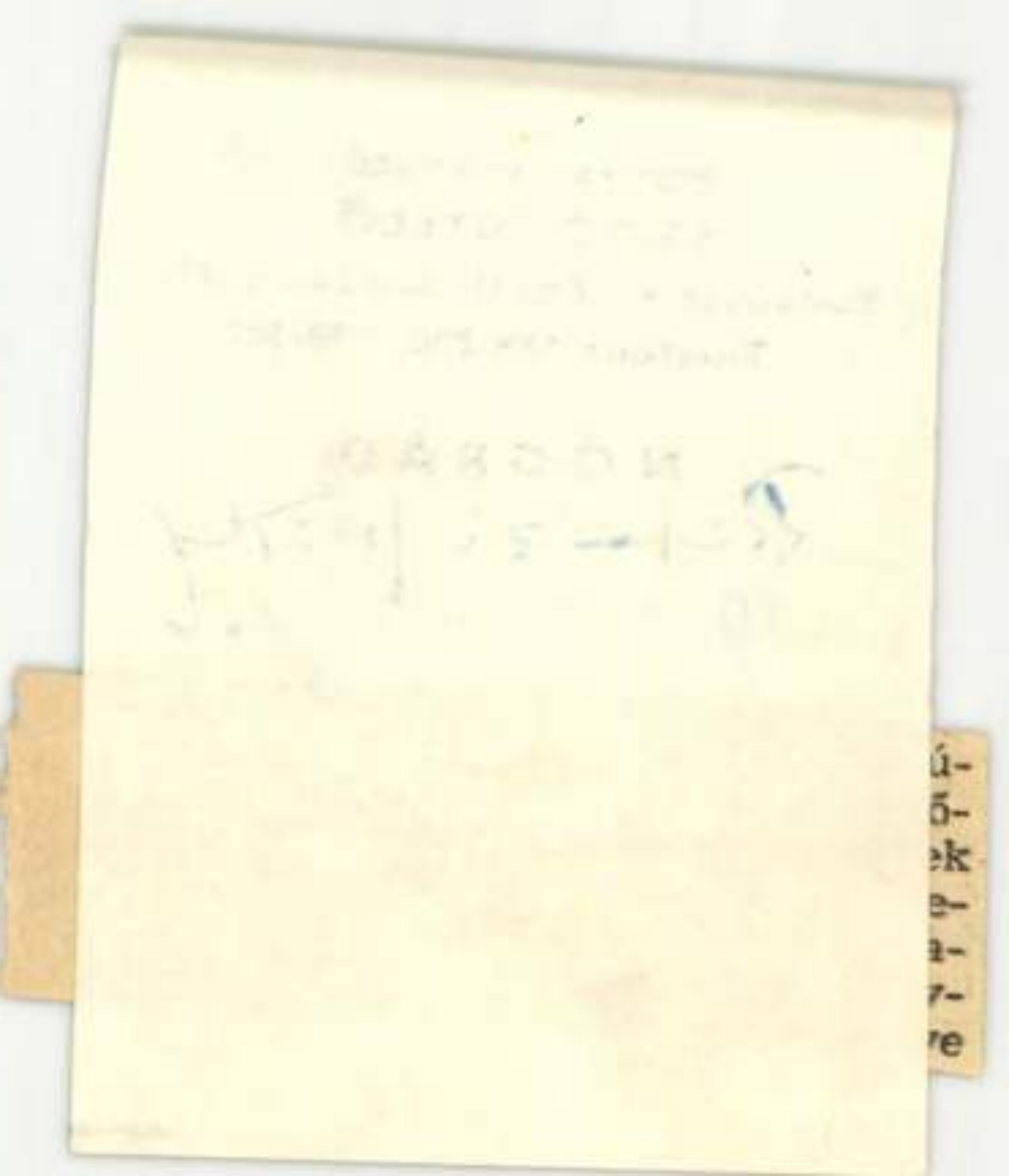

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki József
1966 DEC. 31.

— Pataki József festőművész kiállítását december 4-én nyitják meg Balassagyarmaton a Palóc Múzeumban. Megnyitót Réti Zoltán tanár mond.

1021

üljetek!

ORSZÁG

Y EI BIZOTTSAGANAK LAPJA

Szombat, 1967. június 10.

ározását

BT tűzszüneti

„Kész vagyok vállalni a teljes felelősséget."

Az elnök beszédének utolsó perceiben megszólaltak a szirénák Kairóban és ellenséges gépek jelentek meg a város felett, a külvárosokban bom-

Lidice figyelmeztet

Nem kell az apró

A „maszek"

Mi köze hozzá!

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

Pataki József

1967 JUN 10

1021

Megnyílt Pataki József kiállítása

Pénteken, június 9-én délután öt órakor a Képcsarnok Vállalat miskolci Szőnyi István termében megnyílt Pataki József salgótarjáni festőművész kiállítása. Nagy számban eljöttek a Nógrád megyei képzőművészeti élet reprezentánsai, a miskolci művészek, a művelődési élet képviselői és a képzőművészeti élet iránt érdeklődő közönség. Sajnos, a kiállító művész nem lehetett jelen tárlata megnyitásán, mert kórházi ápolás alatt áll. A más, fontos elfoglaltsága miatt megjelenni nem tudó Vonsik Gyulát, az MSZMP Központi Bizottsága tudományos, közoktatási és kulturális osztályának helyettes vezetőjét pótlandó, Seres János, a Magyar Képzőművészek Szövetsége észak-magyarországi területi szervezetének titkára nyitotta meg a tárlatot, röviden méltatva Pataki József munkásságát. A tárlaton egyébként huszonhét festmény nyújt képet az alkotóról. A kiállítás anyagának ismertetésére visszatérünk.

— Elég gyakran tal
„homályos" üvegel
mondja Horváth Laj
üzem helyettes vez
Ezek az úgynevezett
mosott üvegek, am
zőleg egy-két napig
nul álltak a kamr
konyha valamelyik
Utólag már rendkívül nehez
az üveg faláról a tejet letisztí-
tani. Éppen ezért nemrégiben
új üvegmosási módszert ve-
zettünk be, az előáztatásos
rendszert.

A gyáriak egy 500 literes
tartályban — amelyben előző-
leg tisztítószert oldottak fel
— jóideig áztatják az üvege-
ket. Innen kerülnek a palac-
kok a mosógépbe, de még így
is gyakran előfordul, hogy ki

EZÜ

Amikor megalakultak, 1961-
et írtak. Azóta minden eszten-
dőben teljesítették a szocialis-
ta brigád cím elnyerésének
feltételeit. Tavaly megkapták
a bronz plakettet, az idén Épí-
tők napján pedig az ezüstöt.

Munkahelyük egy közepes
nagyságú műhelycsarnokból
áll. Itt dolgoznak mind a
nyolcan, ha nincsen külső sze-

Pataki József

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

1988. JÚL. 21.

Megnyílt az egervári művésztelep

Festőművészek és rajztanárok részvételével tegnap megnyílt az egervári művésztelep. A 35 fős létszámú, továbbképző jelleggel működő művésztelep irányításával Pataki József salgótarjáni festőművészt és Lantos Ferenc festőt, a pécsi művészeti gimnázium tanárát bízták meg.

Erre az alkalomra többnyire dunántúli festők, illetve rajztanárok érkeztek Egervárra. De jöttek az ország másik feléből, például Salgótarjánból hárman, s természetesen ott vannak a zalaiak is.

A napi program a délelőtti órákban szabadban való rajzolásból, festésből, délután modell utáni rajzolásból áll. Mindezt szakmai korrigálással, tanácsadással kötik egybe. Az esti órákban az ittlevők a képzőművészettel és a társművészetekkel kapcsolatos előadások keretében ismerkedhetnek korunk művészeti törekvéseivel. De szerepel a programban — 24-én — a megyét bemutató kirándulás is.

A művésztelep augusztus 3-án, csütörtökön zárja kapuit. Ebből az alkalomból a résztvevők közös kiállításon mutatják be itt készült alkotásaikat.

Hírek

Felváltva

— Ezt aztán nem értem — csodálkozik Pemetei, amikor fél év után újra találkozik a Pomócsik házaspárral. — Ancikám, a múltkor te voltál kövér, s most sovány vagy, téged pedig Lajos majdnem elvitt a szél, most meg mindjárt széthasad rajtad a kabát. — Egyszerű az egész — magyarázza Pemetei. — Olyan kicsi a konyhánk, hogyha mindketten meghíznánk, nem férnénk el benne. Így hát felváltva hizunk.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Pataki József

1967 MÁJ 31

1021

Művésztelep Egerváron

Az idén először szervezték meg a Népművelési Intézet támogatásával Egerváron — egyelőre továbbképző jellegge! — a zalai művésztelepet.

A művésztelepet július 20-án nyitják meg. Vezetői Pataki József Salgótarjánban élő festőművész és Lantos Ferenc festő, a pécsi művészeti gimnázium tanára lesznek.

A telep programjában többek között képzőművészettel és a társművészetekkel kapcsolatos előadások is szerepelnek. A kéthetes turnus után a résztvevők itt készült művekből kiállítást rendeznek.

mbert a
t volna fi
Mert az
csábítja
ez esetb
megszű

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

1967 JUN 10

/1021

— PATAKI JÓZSEF salgót
festőművész kiállítását pé
nyitották meg Miskolcon
nyi István Kiállítási Ter
— **Maurice Gordon lengye**
ránst, aki csütörtökön le

1962 DEC 23
1021

Dataki József rajzai

Galambok

Magány

NÓGRÁDI NÉPÚJSÁG
Magyar
SAJTÓFIÓ
Budapest V., Pesti
Telefon: 188-296, 1

Szilvi bácsit rászedik

Szilvi bácsi csendes ember. A vezetőségi üléseken is keveset szól, de mikor mond valamit, érdemes odafigyelni. Amolyan „csendes víz, partot mos" embernek tartják Vizslás on.

Egyszer az a hír járta, hogy az öreg tenyészállatot volt vásárolni. No, de ilyet! — csapták össze kezüket az asszonyok. A férfiak hitetlenkedtek — pedig így történt. Szilvi bá-

csi az állatorvossal, meg a mezőgazdásszal járta be a fél országot, míg sikerült beszerezni az állatokat. Szép a jószág, dicsérték az öreget. Szilvi bácsi azonban elégedetlenkedett. Komoran hajtogatta: „Rászedtek... Becsaptak".

Egyszer, poharazgatás közben kiderült az öreg „bánata".

Szilvi bácsiéknál a szö kezetben, már nagy szül volt erős, egészséges, teny állatokra. A vásárlást a ban halogatta a vezető Szilvi bácsi volt a legm csabb. Azon a napon, m vásárolni voltak, kora re begördült az állatorvos kocsija a szövetkezet udv ra. A vezetők közül se sem találtak, pedig megbe téK, hogy valakit elvisz Az állatorvos töprengett, csináljanak. Vezetőségi nélkül nem vásárolhatnak.

Akkor fordult be a ka a gyanútlan Szilvi bácsi.

— Szilvi bácsi! Nem bálja ki a kocsimat? — veskedett az orvos.

— Ezt a konzervdobozt fitymálgatott az öreg.

Végül csak beült. Szá dott a kocsi. Az öregnek Hatvanban mondták hogy addig bizony nincs zatérés, amíg meg nem v rolják a tenyészállatokat.

Öreg diák vizsgája

Vészesen közeledett a vizsgák ideje. Péter bácsi fázott, ha erre gondolt.

Nagy unszolásra belefogott a negyedikbe, de csak kínlódott, gyötrődött.

A vizsgák előtt néhány nappal már úgy járkált, mint aki mázsákat cipel. Nem tudta, mit tegyen. Valaki jó tanácsot adhatott neki, mert az utolsó előtti napon már csillogott az öreg szeme.

Este, mikor hazament, kiállt a konyha közepére, s elkiáltotta magát:

— Takarodó!

A megriadt családot ágyba parancsolta, előszedte a könyveket, és hozzáfogott tanulni. Reggelre összekuszálódott minden a fejében. A vizsgán az istennek sem tudott válaszolni a kérdésekre.

A vizsgáztatók újabb találkozóra hívták. Azt már nem hallottam, mit kapott Péter bácsi a brigádtól, és mit kapott Péter bácsitól a „bölcs" tanácsadó...

Erzsi n

Erzsi néni már elmúlt h ven éves. Töpörödött ala minden reggel feltünt az cán. Kilépett rozzant háza puján, s eltipegett a kö tejboltba. Kopott, horp kannát tett a pultra; el mérték a szokásos fél liter jet. Ilyenkor a kis öreg rülményesen elővette pénzt cáját, egy stoppolt harisn szárat és előszámolta a fill jeit.

N. Péterné nem tudta képzelni, miből élhet E néni. Földje nem volt. Ny díjat nem kap. Gyerekei n csenek...

Egyik reggel elmaradt öregasszony. A járókelők é re sem vették, annyira jel téktelen volt. Csak a gye kek várták, akik megszok a reggelenkénti csúfolód Különösen hiányolta Pety aki már kővel is megdobá

Mikor második nap sem j tejért, N-né elmesélte az u nak, hogy nem látni Erzsi nit. Az ember először legy tett. Mit csináljon? Van e baja. Még hogy ők adjan segélyt! Mire? Mi után? V

GERENCSÉR MIKLÓS:

Vadga

Az öreg Kincsesnek szélesre tárult a szeretete, hálálkodó kedvességgel viszonozta az emberek jóindulatát, amiért nem hagyták cserben, meghallgatták a szavát és ideseregletek hozzá esti tanyázásra. Mintha a bubos kemence is egyetértett volna gazdájával, bőkezűen ontotta me-

parasztok se húzódtak, í hát szépszerivel lámpa kö gyűltek.

Vétket nem veszek m gamra — magyarázta ó toskodva az egyik redős h lántékú vendég — nem go dolom én, hogy számítás beszélsz, Kincses József. mit ér a szél, ha nem h

KNEK

mpolgárokkal

csak, aki esztergályos szeretne lenni. Öten voltak már táborban, háromnak a szülei üdülőben, némelyik többször is, *Radics Imre* már külföldön is járt.

Hat év múlva szavaznak

— Mit nem szabad? Lopni, csalni, sikkasztani. Megbüntették annak a galerinek a tagjait, akik a rendszert akarták megváltoztatni. Miért helyes ez a büntetés?

— Mert az emberek legnagyobb részének így jó, ahogy most van. Ők tízen ne akarjanak mást!

Még annyit kérdezek meg, járnak-e vallásoktatásra, voltak-e már templomban? Nevetnek, egymás szavába vágva tiltakoznak. Lehet, hogy van joguk hozzá, de élni nem akarnak vele. Minek az?

S nevetnek akkor is, amikor azt kérdezem, szeretnének-e gyártulajdonosok lenni? Nagy Árpád meg is mondja: rossz lenne úgy élni, hogy mások dolgozzanak rá. Ő az, aki esztergályosnak készül.

Sorakoznak ebédhez. Jó illatok terjengnek, s a VAOSZ melletti táborban nagyra nő az étvágy is.

Magyar állampolgárok. Hat év múlva fognak először szavazni. Akkorára nyilván már sokkal jobban tudják majd, hogy mi az állam, mi a jog. De ha az alkotmány paragrafusait olvassák, néhány pontnál csodálkoznak majd. Miért kellett ezeket törvényben rögzíteni? Hiszen mindez olyan természetes.

N. Zs.

ellemes nyaralás

sétahajóval, megnézték Budapest nevezetességeit. Soksok élménnyel, mesélnivalóval meggazdagodva jöttek haza.

Közeledik az új iskolaév. A Zrínyi Ilona gyermekotthonban is készülnek már a nevelők, hiszen megnöveked-

George Enescu halálának 10. évfordulója

„A zene világában — mondta Enescu — öt hivatásom van: zeneszerző, karmester, hegedűs, zongorista és tanár vagyok. Legtöbbre zeneszerzői hivatásomat becsülöm: halandó embernek nem adathatott meg nagyobb boldogság..."

George Enescu 1881. augusztus 19-én született Liveni-Virnav faluban. George nyolcadik gyermeke volt szüleinek. Testvérei mind meghaltak, de a kis George-nak gondtalan gyermekkora volt.

Első zenei élményei szülőfalujához kötik. A falu zenészeinek, a „lautároknak" hallgatta muzsikáját, s ez az első impresszió élénk érdeklődést váltott ki belőle, a zene iránt. Zenei kíváncsiságát mégjobban fokozta szüleinek „házi hangversenye", ahol

ÉDESAPJA HEGEDÜLT,

édesanyja pedig gitározott.

Szülei látták a zene iránti rajongását, és már ötéves korában hegedülni tanult, a falu leghíresebb lautáránál.

A gyermek roppant fogékonyságával, korán kibontakozó tehetségével, hamarosan túlnőtte mesterét. Apja elvitte a kis tehetséget Yasiba a konzervatóriumba. Ismereteit tovább gyarapította, és rövidesen, hétéves korában felkerül Bécsbe, a konzervatóriumba, amelyet kitűnő eredménnyel végez 1893-ban és megkapja a Zenekedvelők Egyesületének érmét, a „Gesellschaftsmodaille"-t. (Ezt a kitüntetést csak a legkiválóbbak nyerhették el.) Zeneszerzési szakon még tovább tanul Bécsben, de egy év után Párizsba költözik. 1894-től a párizsi konzervatórium hallgatója hegedű és zeneszerzés szakon.

Első nagy zeneszerzői sikerét Párizsban aratja, ahol bemutatásra kerül Opus 1-e Román költemény című műve, 1898. február 6-án. Venteura, a román kritikus ezt írja róla: „Nem tudom válik-e majd Enescu híres virtuózzá vagy sem, én ezt nem kívánom se neki, se magunknak, úgy látom, ő a művészet magasabb csúcsai felé törekszik. Nemcsak élvonalbeli előadó lesz, többre hivatott ennél: alkotó

jára, Beethoven hegedűversenyével

KIROBBANÓ SIKERT

ér el, megalapozza hegedűművészi hírnevét. Meghódítja Európa nagy és kis városait. Három alkalommal járt Magyarországon is. Két fellépésekor mint szólóművésszel, egyszer pedig a kamaramuzsikussal találkozott és ismerkedett meg a magyar közönség. Enescunak bensőségesebb magyar kapcsolatai voltak, mint koncertturnéjának siker állomásai. Meleg, őszinte barátság fűzte Bartók Bélához. Barátságuk és művészi találkozásuknak egyik fontos állomása volt az 1924-ben rendezett bukaresti Bartók-koncert. Enescu nagyrabecsülte Bartókot, nemcsak mint zeneszerzőt és előadóművészt, hanem mint népdalkutatót is, hiszen a román népzene feltárásában és a román népdal gyűjtésében Bartók Béla kiemelkedő munkát végzett.

Az első és második világháború időtartama alatt hazájában tartózkodott Enescu. 1923-ban újra művészi körútra indul, ezúttal Észak-Amerikába, ahol mint hegedűművész és karmester ragadtatta el az őt melegen ünneplő közönséget. Mindenütt megbecsülés, szeretet veszi körül. Hangversenyei jövedelméből 1913-ban megalapítja az Enescu-díjat, amit a fiatal román zeneszerzők támogatására fordítanak.

Hangversenyei mellett tanít és komponál. Művészi hitvallását saját szavaival idézzük: „A művészetben az a lényeg, hogy lelkünk húrjai megrezdüljenek és visszhangot keltsenek mások lelkében is." Sok tehetséges, ma már híressé vált tanítványa közül Yehudi Menuhin vallomása a mesterről: „Azt akarta, hogy magam alakítsam ki a magam módszerét, nem erőszakolt rám semmit, hagyta, hogy annyit vegyek át tőle, amennyi nekem tetszett..." Enescu nagysága nemcsak mint zeneszerzői, de előadóművészi is,

Enescu elfeledteti a hallgatóval az előadás technikai és anyagi részét: minden figyelem a zenére összpontosul." Enescu nem elégedett meg a művek puszta tanulmányozásával, hanem azonosította magát a szerzővel, és így vált az előadóművész alkotó művészszé.

Mint karmester szintén a legnagyobbak közé tartozott. Vezénylése sima, egyszerű, kifejező erejű, mentes minden póztól, látványos virtuózitástól. Célja, hogy ne a karmester, hanem a zene művészi szuggeszciója hasson a hallgatóságra. A koncerthallgató közönségről is roppant frappáns találó véleménye volt: „Ó, mennyire megváltozna minden, ha a nézőközönség hajlandó lenne arra, hogy hallgatóság legyen!"

A komponista Enescu nem volt termékeny szerző. Nemcsak sokoldalú tevékenysége, de művészi tökéletességre való törekvése szabta meg opuszainak kis számát. Mindössze 33 művet írt. Ismét a mester szavait kell idéznünk, hiszen ő a leghivatottabb arra, hogy összefoglalja művészetét.

„Mindig és minden erőmmel arra törekedtem, hogy

SZERESSEM A ZENÉT,

és magam is igyekeztem komponálni. Viszonylag kevés munkám van, s ez annak tulajdonítható, hogy — hivalkodás nélkül mondhatom — mindenkor a legjobbat akartam adni magamból. Csak azt vittem nyilvánosság elé, amit viszonylag befejezettnek tartottam." Továbbá így vall zeneszerzői munkájáról: „Ne keress új nyelvezetet, keresd meg a magad nyelvezetét, vagyis törekedj arra, hogy pontosan fejezd ki azt, ami benned él. Eredeti csak az lehet, aki nem keresi az eredetiséget."

Korának összefoglaló művészetében előremutató alakja volt. A román népzenével való kapcsolata több művében felfedezhető, Román költemény, Román rapszódia, I. és II. rapszódiája. Egész életművére viszont nem jellemző a folklór hatása. Hazájához, népéhez haláláig hű maradt. Műveiben gyakran idézi szeretett szülőföldjének életét, természeti gyönyörűségeit, Falusi szvit,

1965 AUG 20
1011

Megőrizzük a művészetben a várost

A hajdúböszörményi művésztelepen

A Hajdúsági Múzeumban kiállítást is rendeztek. Az utolsó napon itt mutatták be a művészek azoknak az alkotásoknak legjavát, amelyek a hajdúböszörményi nyári művésztelepen születtek. Csak egyetlen teremnyi volt az anyag, s maguk a művészek sem titkolják, hogy ami a falakon, állványokon látható, az csak a kisebbik rész, ennél sokkal többet profitáltak a Böszörményben eltöltött három hétből.

Beszélgetésünk az új iskola épületében berendezett művésztelepen összehasonlítással kezdődik. Hiszen Böszörményben tavaly is volt már művésztelep, igaz jóval kevesebben voltak akkor, de ugyanabban az évben Tiszacsegén is volt tanfolyam külön a szakkörök vezetői részére. Most összevonták a kettőt, a művésztelepen helyet kapó 36 festő, grafikus és szobrász közül 12 szakkörvezető volt, tíz pedig a képzőművészeti szakkörök legjobb tagjai közül került ki. S valamennyien azt mondják: ez a megoldás jobb. Hiszen a program hivatásos művészeknek, szakkörvezetőknek egyaránt megfelelő volt: a nappal az alkotó munkáé, esténként pedig esztétikai előadásokat hallgattak, vitatkoztak — gyakran hajnalba nyúló éjszakákon át — s hála a szervezők aktivitásának, olyan filmeket is láthattak művekről, alkotásokról, amelyekhez másutt nemigen juthattak volna hozzá.

Igazi alföldi város

Az „alapító tagok" közül először Soltész Albert veszi fel a szó fonalát. Ő tavaly is volt Böszörményben, s ő is csak azt mondja, az idén jobb az elhelyezés is, ellátás is, az előadásokból, filmekből is sokat tanulnak. És a város még második alkalommal is tud újat adni. Amit elmond szinte vallomás Hajdúböszörménynek:

— Nagyon szeretem a böszörményi utcákat, igazi szép alföldi város. Idegenből jött embernek rendkívül érdekes lehet ez a táj, ez a városkép. Bár én is az Alföldről, a Nyírségből való vagyok, ez mégis más. Jártunk a Hortobágyon is. Az óceán kellős közepében éreztem magam azon a hatalmas síkságon.

Soltész Albert tovább bontja a mondanivalót.

— A városban járva, olyan érzés, mintha a házakat ugyanazok a kezek építették volna, amelyek a múzeumban látható szürkehímzéseket csinálták. Nem durva kőműves munka, hanem sokkal finomabb, szebb annál. Természetesen ez a régi Böszörmény el fog tűnni, egyre több lesz az új épület, de éppen nekünk kötelességünk, hogy megőrizzük a művészetben ennek a városnak a régi hangulatát, szépségét.

Tovább beszélgetünk a művésztelepről, a legtöbben újból csak azt hangoztatják, milyen jó, hogy így találkozhatnak, konzultációkon, vitákon láthatják, ki mennyit fejlődött. Ahogy Madarász Gyula hajdúnánási festőművész mondja, nemcsak az évek eredményét lehet leérni, hanem az ittlevő tíz szakköri tag munkáján azt is, milyen sokat tanulhat egy tehetséges ember három hét alatt is, ha megfelelő tanítója, irányítója van. Antal Miklós hajdúhadházi tanár is ezért örül legjobban a három hétnek.

Amit a vázlatfüzetek őriznek

— Nem is annyira a tanfolyamon, hanem a művészektől tanultam a legtöbbet. Bár az iskolában rajzot is tanítok, érzem, hogy távol állok az igazi művészektől, főként technikában. Itt viszont, amikor csak sikerült, beszéltettem őket.

A múzeumban rendezett kiállításon néhány kész alkotást lehetett látni. A három hét igazi termékét még a vázlatfüzetek őrzik és az agyak barázdái. Horváth Imre megyei rajzszakfelügyelő, aki egy kicsit „hivatalból" is volt a telepen, nehezen találja a megfelelő kifejezést, amikor azt akarja elmondani, hogy a legfontosabb az a „szellemi termelés", amit másutt nem tudnak folytatni vidéken élő művészek. Lehet, hogy az elkészült képek most nem a legjobbak, de a későbbi alkotásokon egészen biztosan érződni fog a művésztelepen eltöltött három hét pozitív hatása.

A folyosón fület repesztő hangon megszólal a csengő. Télen az iskolás gyerekeknek szól, most azt jelenti, itt az ideje készülődni a tárlat megnyitására. Bármennyire is szeretnénk, nincs már idő, alkalom rá, hogy több művésszel beszélgessünk, sokan már el is mentek a múzeumba. Még sietünk, hogy sebtiben rendezett zsürizéssel kiválasszunk néhány lapot a vázlatfüzetekből, amelyek kidolgozatlan, ötletszerű vonalakkal őrzik a böszörményi termést.

Nagy Zsuzsa

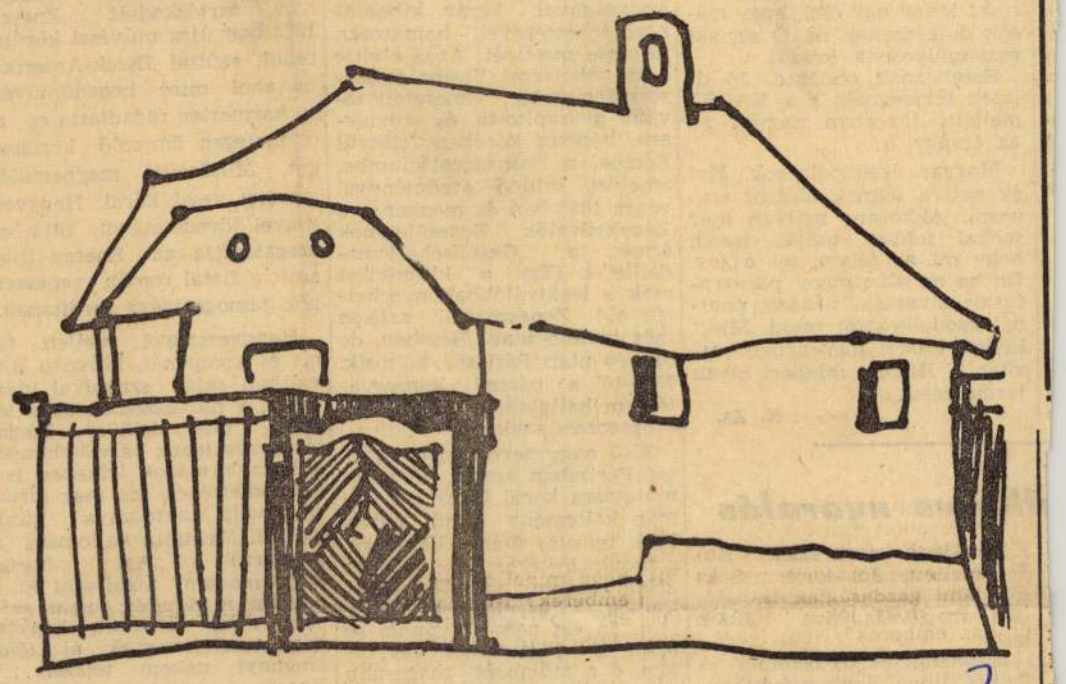

Pataki József vázlatfüzetéből

Takodótér. 5. Ez ugyancsak. 6. Bulgáriai hegységre való. 7. Rejtem. 8. Szülő becézve. 9. Heltai egyik novellaskötetének címe. 10. Lásd függőleges 3.

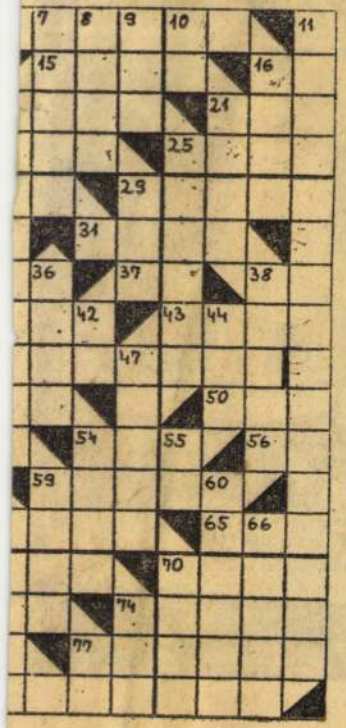

...árvíz. 39. Híres c... 33. Ebédhez előkészíti a... talt. 35. Romániai váro... Település Kansasban. 3... tyajáték. 40. Pici ikersz... Kimondott mássalhang... Kicsinyítőképző. 44. Il... is van. 46. A függ. 29... közölt cirkuszba. 47. Villa... gépek forgó része. 52. Arosz... igen. 53. Bánata, búja. 54. Menyasszonyt. 55. Mutatószó. 57. Folyó Kongóban. 58. Máma se. 59. A latin hajnal része. 60. Napon szárított. 62. Folyó az NSZK-ban. 64. Kiváló orosz író. 66. Fürge állat. 68. Ezen a szovjet folyón. 70. Görögkeleti szentkép. 72. I. Á. É. 74. Rámutatva kérdez. 76. Rövidített hosszmérték. 77. Félig avas.

BEKÜLDENDŐ: a vízszintes 2., 14., 45., 63. és 78., valamint a függőleges 1., 9., 11., 20. számú sorok megfejtése.

Az augusztus 27. Vasárnapi fejtörő helyes megfejtése: „Csókod varázsital és amfora az ajkad; melytől gyáva a hős és bátor a gyerek." Allegória. Az álarcos.

Könyvjutalmat nyertek: Eczet Jánosné Salgótarján, Bazsó László Nagybátony, Gerley Andor Salgótarján.

...enek

...ott — a szakszerűtlen ... zelés vagy helytelen ha... nálat következtében ... mindig fenyeget a robb... nás veszélye.
Ha gondtalanul használj... az olajjal, petróleumm... esetleg fával, fűrészpor... szénnel, vagy koksszal ... tött kályhák, tűzhelyek ... felrobbanhatnak.
Az új, kibővített biztosí... sok a robbanásra is kit... jednek, sőt a biztosí... szavatossági védelmet ... nyújt, mert ennek alapj... megtérítik azokat a kár... kat is, amelyeket a robb... nás mások (pl. a szo... széd) lakásában, épüle... ben, vagyontárgyaiban ok...
A biztosítás baleseti ká... térítésre is jogosít.
Felvilágosítást adnak ... Állami Biztosító fiókj... körzetfelügyelői, helyi me... bízottai és a takarékszöv... kezetek.

1967 SZEP 31.

1021

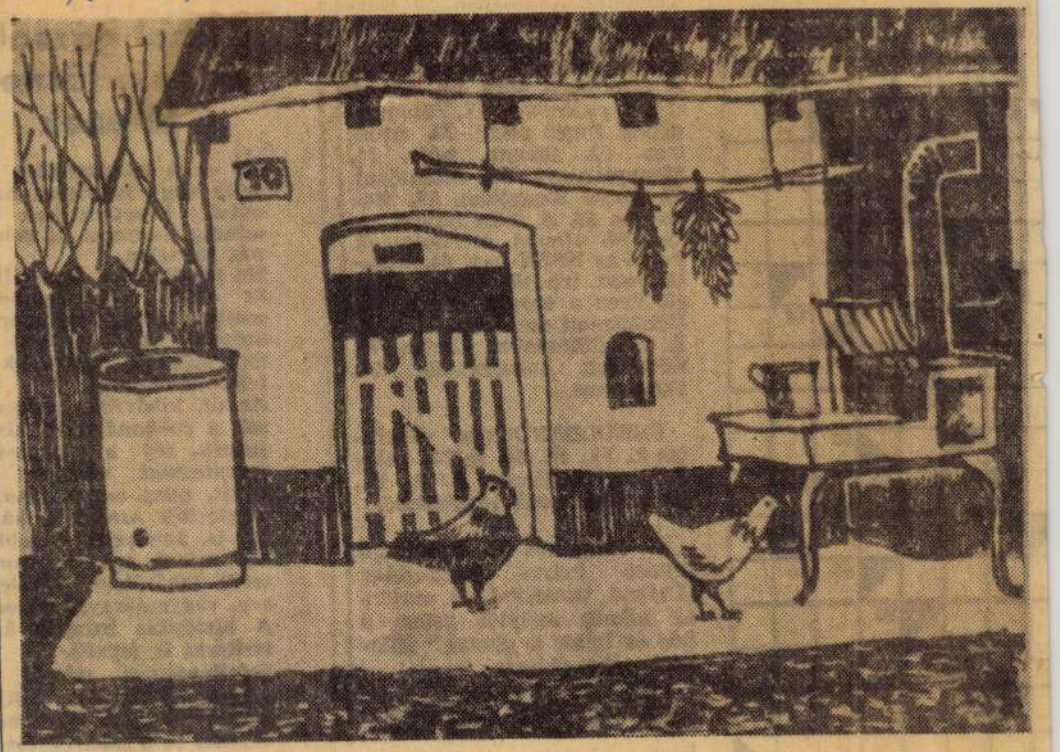

Pataki József: Falusi konyha

sött, de aztán...

— Talált pénznek lenni, az a jó! Nekem is sikerült egyszer. Ha nem utazik Bécsbe a nagysága, még most is ott szunyálnék a pudriéban.

— Bécs! Istenkém! Én is megjártam egyszer-kétszer...

— Én legutóbb Rómában voltam. Ha elmondanám, hol utaztam, belepirulnál.

— Sejtem. Persze létezik rosszabb is. Én egyszer lekvár között... Útközben eltört az üveg, és aztán... Megmostak. Brrrr...!

— Én egyik utazásom után tárgyi bizonyíték voltam.

— Hát az meg mi?

— Jó buli! Az embert babusgatják, óvatosan lefektetik, kínálnak róla néhány műszfotót, de aztán hónapokig ...igi van.

— Már értem. Lebuktatok a határon. Igaz?

— Le bizony, pedig én igazán lapultam a szalonna alatt, de hiába... Sokan voltunk.

— Kötegben?

— Originál. — Még a slejfni is rajtunk volt. Valósággal fellélegeztünk, amikor a vámőr kiszabadított minket...

— Ez mostanában történt?

kasban lányok zsinatolnak,
ágaskodnak, hegyre érnek,
fehér csillagokat tépnek.
Megégetik ujjukat,
juj! — fújdogálják,
csillagtépő kezüket
nekem szánják.

Rab Zsuzsa fordítása

GYÁRFÁS ENDRE:

Nyitottál-e már követ

Nyitottál-e már követ
rozsdás konzervnyitóval?
Láttad: porrá mint esett
egy paleolit sóhaj?

Lézerrel sem ütsz kaput
halott szűzek szemérmén.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

NOV 28

ANYA ÉS GYERMEKE

1021

Pataki József

(Pataki József rajza)

1021

CSENDÉLET Pataki József tusrajza

Galsai Pongrác:

Egy kritikus naplójából

A szeszteslvér

Valamikor régen, évekkel ezelőtt, hármasban ültünk Illyés Gyula tihanyi malomkóasztala körül: a költő, a füredi körorvos, meg én.

Poharazás közben sokfelé ágazott a beszélgetés: Szabó Lőrinc került szóba, aki e házban írta a „Tücsökzené"-t, s ha egy-egy szonettet bevégzett, partvisnyéllel kopogott fel az emeletre... aztán a „Petőfi" új francia kiadása... aztán a német prózaírók körülményes, tincscsavargató stílusa... aztán a Marie Bell-társulat beszédkultúrája... aztán a mi irodalmunk... és a kritika!

Itt elidőztünk egy darabig.

— Nem tudom — mondta Illyés, — észrevettétek-e? Újabban elszaporodnak a sommás kritikai közhelyek, szállóigeként kóválygó általánosságok... Ha megengeditek, elmondok egy történetet...

Illyés kiitta borát, s folytatta.

— Idén tavasszal, néhány íróbarátommal, meghívtak az egyik Duna-menti faluba, irodalmi estet tartani. A műsor első része, annak rendje-módja szerint, lezajlott. Utána rögtönzött vacsora következett. Ott ültünk a terített asztalnál, amikor a házigazda megkérdezte, hogy ki mit kér inni. Mindenki mondta a magáét, csak a kritikus nem szólt semmit. Kérdezem tőle: mit parancsol? Mire ő: — Szeszteslvért! Nem tudtam, hogy ilyen is van, de ha úgy tetszik, írd meg te! — nevetgélt Illyés és a pohár után nyúlt. — Egészségünkre!

Csalódás

Barátném hosszú vívódás után feleségül ment a Nagy Filozófushoz.

A Nagy Filozófus hatvankilenc éves volt. Barátném huszonkettő.

Barátném arra számított, hogy a Nagy Filozófus, akinek két Kossuth-díja van, személyesen ismerte Ady Endrét és jövőre hetven lesz — csupa fontos és örökérvényű dolgot mond majd neki. Talán beavatja a Titokba, amelynek birtokában egyszer, s mindenkorra megoldhatja az életét.

A Nagy Filozófus azonban nem mondott semmi fontosat.

A Nagy Filozófus ehelyett arról beszélt, hogy Lessing nagyobb gondolkodó, mint Spengler, hogy a lágytojást egészen fövetlenül szereti, hogy Leopardi állítólag bölcseleti műveket is írt, hogy a ködös idő árt a hörgőknek, s hogy a takarítónő nem porolta le a szekrény tetejét.

Barátnémnak tehát csalód[illegible]

Fontos és mellékes

Ha egy nyolcvanéves öreg asszonyt jellemezni akarok — mindenekelőtt azt kell el mondanom róla, hogy nyolcvanéves.

Jellemezni, persze, lehet ra vaszabbul is, de nem érde mes.

Az évszám megjelölése he lyett például azt is mondha tom, hogy az említett asszony „már nem fiatal" — am szintúgy igaz; s utána rátér hetek a részletekre, anny „jellemző" tulajdonságot so rolva fel, amennyi jólesik beszélhetek a szeme színéről orra formájáról, szíve jóságá ról, meg arról, hogy kivál réteseket tud sütni. Ettő kezdve minden úgy megy mint a karikacsapás. Egy ki tapintat, némi stiláris ügyes ség, és már ott tartok, hogy saját öreganyámat Anit Eckberg élemedettebb válto zatával téveszthetik össze Pedig — nem győzöm hang súlyozni — minden szavam igaz volt. Sőt, lelkiismeretem megnyugtatására a „hibákat" sem hallgattam el. Kijelen tettem például, hogy a moz gása „lehetne elevenebb is" az arcbőre „nem elég sima"

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

Nógrád

1979 NOV 12

Pataki József

1021

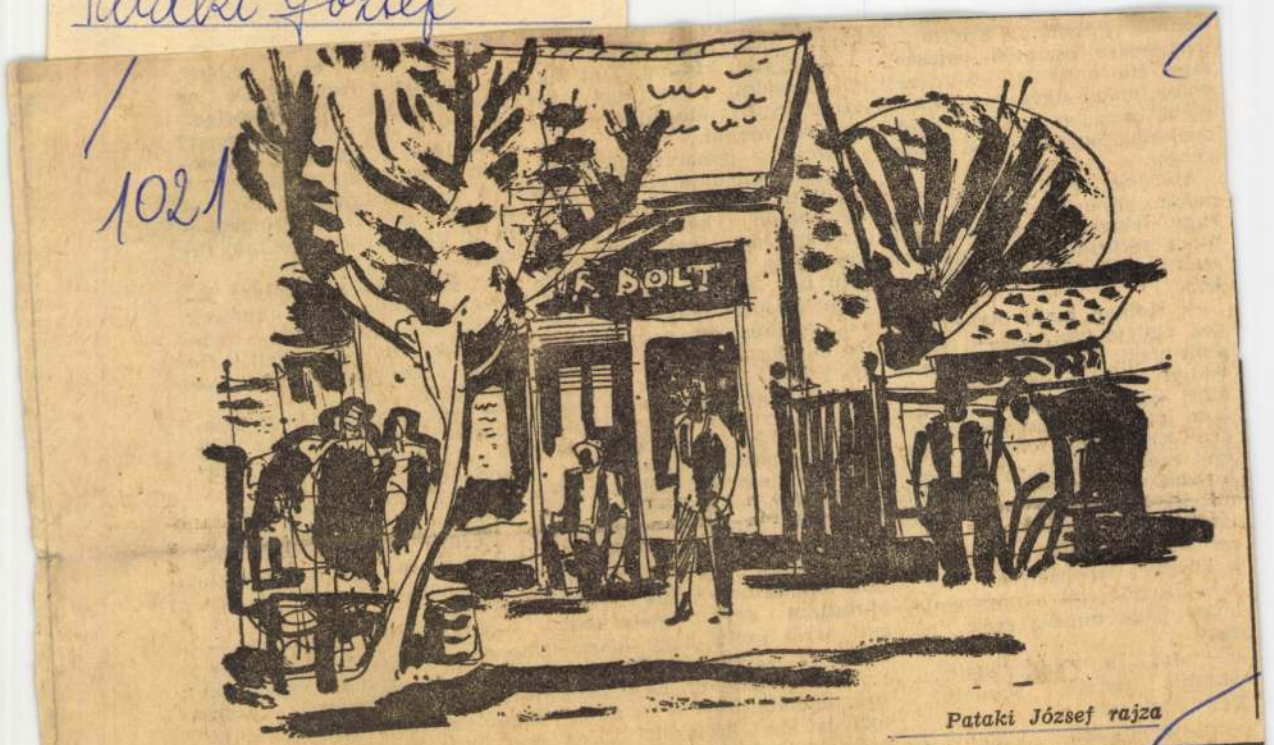

Pataki József rajza

honnan jöttem... Ezekre a kérdésekre őszintén válaszoltam. Ha mást is kérdezett volna, akkor úgysem mondtam volna meg az igazat. Mindenkinek hazudok, aki többet kérdez a nevemnél.

Már egy éve, hogy ezt csinálom. Modellt ülök, állok, vagy fekszem. Az életemben nincs változatosság, legfeljebb csak a rólam készülő képekben.

— Holnap majd olvasni fogok egy jó könyvet — mondom neki. Eszembe jutnak az eddigi vasárnapok. Egy év alatt már legalább húsz helyen laktam, s ezekben az idegen szobákban sohasem tudok mást csinálni, mint naphosszat heverészni az ágyon, mindig felvágottat enni ebédre... Olvasgatni. Egyik kezemben cigaretta, a másikkal a könyvet lapozgatom.

— És mit szól a nagynénje, hogy maga mindig csak olvas?

— Ja, a nagynéném... Semmit, igazán semmit... Nem szól bele...

— Idehallgasson, kislány — mondja most. — Ne nézzen

Félek, hogy belezava

— Ugyan, kislány. ga beszélni. Akar szíverősítőt? Meglátj ban fog menni.

Amíg a poharat eszembe jut az a sok- amit itt már eltöltötte den héten kétszer jövök. Amióta ide járok, nem láttam mást, akit festett volna. Van úgy, hogy hiába jövök. Nem dolgozik, vagy mást csinál, amihez én nem kellek. De mindig kifizeti a szokásos négy órát.

A pálinka karcolja a torkom, és gyorsan kiszom. Még egyszer tölt. Aztán egy ideig csak nézzük egymást.

— A nagynénjénél tartottunk. Mondja tovább...

— Hát, amikor otthagytam az iskolát, nem mondtam meg neki. Akkor talán egy napig sem lakhattam volna nála. Mutattam egy újságcikket, ami arról szólt, hogy átszervezik az iskolánkat. De csak a címét olvasta el, és elhitte, hogy a diákotthon is és az iskola is ide költözött. Azt mondtam neki, hogy a kollégiumot tatarozzák, és az is-

ja a napi ötven—hatvan forintot?

— Hát, elég sok helyre járok... Mindennap keresek annyit... Albérletbe nem mehetek. Ott előre kell fizetni... És ruhám sincs, se csomagom...

— Hát nem lennének bizalommal magához... Az biztos... Mondja, eszik maga mindennap?

— Legtöbbször szoktam.

Már majdnem besötétedett. A festő járkál a szobában, nem gyújtja fel a villanyt. Aztán megáll előttem, és sokáig néz.

— Ma éjszaka itt aludhat — mondja, és kezembe ad egy kulcsot. — Holnap vasárnap. Amit itt ma keresett, azon ebédeljen meg. Hétfőig senki sem fogja magát háborgatni...

— De én... — akarom mondani.

26—29. Salgótarján.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

19 NOV 9

Nógrád

Pataki József kiállítása Dunaújvárosban

Pataki József Salgótarjánban élő festőművész egyéni kiállítása nyílt meg november 4-én Dunaújvárosban. A vasmű kulturális hetek programjaként megrendezett tárlata már az első napokban érdeklődést keltett a város művészetkedvelő lakói körében. Pataki József ez alkalommal harminc alkotásával mutatkozott be a városban, festményein kívül grafikai tevékenységéből is ízelítőt kaphatnak a látogatók. A művész az utóbbi esztendők termésből válogatta dunaújvárosi kiállításának anyagát. A kiállítást Dunaújvárosban december 1-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

ny ásítás közben
nérőjű lesz az O,

milyen mozdulat
biztonságos karod

al, milyen
ítsz, s ráadásul
ára időzited,

y csak a fél
az egészé,
ert úgy hiszed,

milyen színű
egyek.

Józsa Teréz

Mi

Minden
a szögek
Kivetette
kiforrtak
S valami
mintha a véredet apasztanák.

A nap betelt, a föld betelt —
körbeért zarándok-éjszakák!
És mégis —
mintha először látnál égni gyertyát,
mintha először látnál
hold-máglyán gyúlni gyertyánt.

Neveti hangod a zúg-őröket,
szavadban jég les, tűz kiált.
Hívhatnád magadat ünnepedre,
de csak e teli árny-világ.

Ott-ott, a kanyarban, csúcson
bandzsal, te! újra vágy-világ.
Mintha először dőlnél éji fűre,
mintha először ütne rád a láng.

oszorú, koszorú

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

Pataki József

1973 JAN 28

1021

PATAKI JÓZSEF RAJZA

hogy a tehene
—3000 liter te
a borjúszapor
legyen — érve
zető.

— Ez olyan
nem lehet lev
meg Nagy Mihály. Más szó-
val Nógrádkövesden a kockát
már régen „elvetették".

— Kötelességünk, hogy se-
gítsünk, persze helyettetek
nem dolgozunk — mondja
Verebélyi Antal. És ez nap-
nál is világosabb beszéd.

De mit is akarnak csinálni
Nógrádkövesden a szarvas-
marha-program nyújtotta le-
hetőségek kihasználása, a
program mielőbbi megvalósí-
tása érdekében? Mert a cse-
kvéshez megvan az eltö-
kélt szándék. A szakosított
elep csaknem készen áll.
Csakhogy a fele férőhely
gyelőre nincs kihasználva!
Közgazdász nyelven fogal-
mazva biztosítani kell a for-
óalapot!

— Saját szaporulatból 1975-
ig folyamatosan feltöltjük a
telepet — mondja Nagy Mi-
hály. — Idén 40, jövőre 60,
azután 65 tehenet állítunk a
termelésbe.

idén kettőezerről kettőezer-
háromszázra tudjuk növelni.
Az önköltséget is csökkent-
jük. Az állam által nyújtott
felvásárlási és tenyésztési
kedvezményeket is figyelembe
véve már az idén jövedelmező
vé tudjuk tenni a szarvas-
marha-ágazatot — summázza
véleményét Nagy Mihály.

A szándék nemes. A lehe-
tőségek zöme adott. Úgy lát-
szik, az akadályok elháríthatók.
Az intenzív hús-tej hasz-
nosítású szarvasmarha-te-
nyésztésben rejlő adottságok
teljes kihasználása esetén
nemcsak a kövesdi szövetke-
zet, de az egész népgazdaság
jól járna.

A szarvasmarha-tenyésztés
a mezőgazdaság „nehézipara".
A gondok nem oldódnak meg
egyik napról a másikra. De
azért már nem szabad a
döntéssel sokáig várni!

Rozgonyi István

Kőporos világból

— Szegény kis árvám ::: mint régen, amikor legfőbb
Egy órával azelőtt kapott dísze a fogas volt, de még

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Nógrád

1973 MÁR 25

Pataki József

1071

„A KÖLTŐ"

Pataki József rajz

Edzők lesznek Vietnamban

A Magyar Testnevelési Főiskola messzeföldön híres arról, hogy falai közül kikerülő sportemberek, magasszintű képzettségüket hasznosítva, eredményesen segítik elő országuk sportjának fejlődését. Ennek köszönhető, hogy tantermeiben, sportcsarnokai-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1972 DEC 3

Nógrád

Pataki József
1021

Pataki József rajza

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pataki József
NÓGRÁD
1961 CKI - 8.

1021

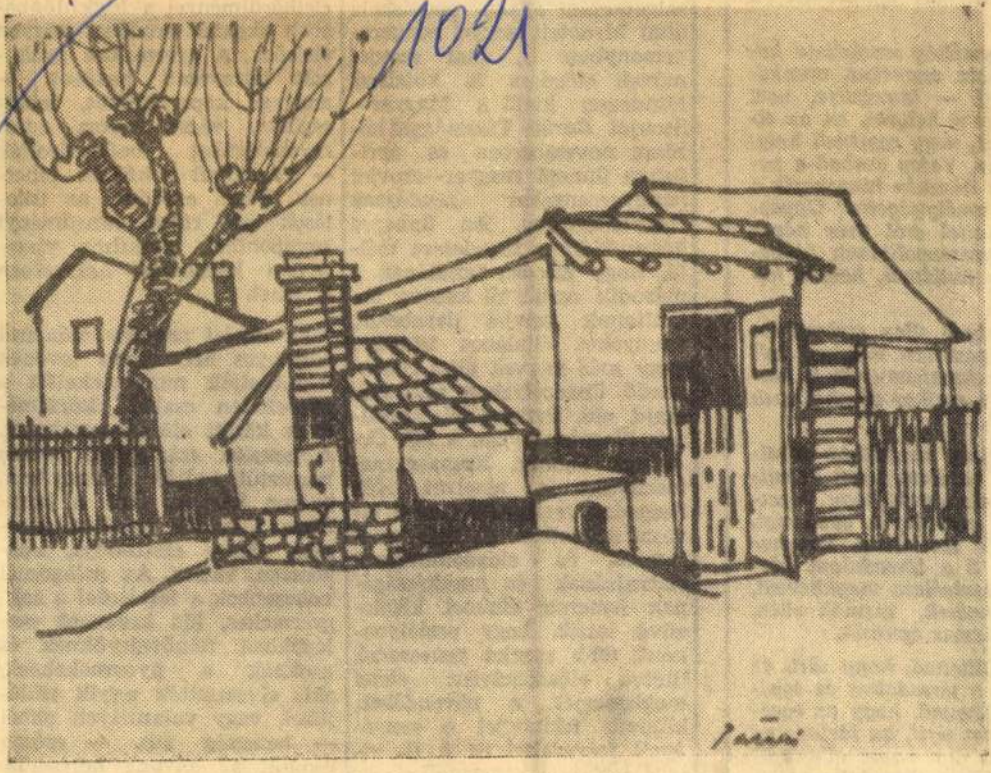

Pataki József: Városszélen

adott — harmadik krite-
társadalmi haladás szol-
cializmus építésének a

hazafiság szocialista ha-
alista eszméket, munká-
ival — támogatja, nem
Más a helyzet, ha az el-
ttal, vagy egyikből hely-
ikra. Vajon szabad-e na-
ki büszkén hivatkozik a
személyiségeire? Ugyan-
telettel szól más népek
t kozmopolitának kiálta-
és hullámos, hosszú ha-

melyek ellen szélmalom-
erőpazarlás. Küzdeni kell
nacionalizmus és a koz-
ott, amikor és ahol ezek

zafiság szocialista erköl-
z, barátom, igazi hazafi-
cötelességed, hogy képes-
ki részedet a gazdasági,
l, a szocialista, kommu-
öl. S a társadalom fele-
a szolgálata megköveteli,
rekvések, eszmék ellen,
ializmus építését.

állítottad, hogy sérti az
ge a társadalmi és egyé-
állítottad, hogy az egyé-
eidet sérti, ha társadalmi
iért nem kapsz ellenszol-
elését a társadalom jólé-
l képzeled el. Fázol attól
a és az egyén különböző

tett országos zeneiskolai
dűversenybe, s részt veszne
salgótarjáni állami zeneisk
által hirdetett megyei zong
versenyben is, ahol szo
művek előadása is köte
Mindezen kívül a Magy
Szovjet Baráti Társaságga
zösen novemberben és
lisban ünnepi magyar—sz
hangversenyeket rendeznek
Nagybátonyban. Az ünnepre
készülődésben figyelemre mél-
tó, hogy minden tanulónak a
második osztálytól kezdve be-
tanítanak szovjet darabokat,
amelyeket általános iskoláik,
vagy más szervek által rende-
zendő ünnepélyeken adhatnak
majd elő. Év elejétől készül-
nek Nagybátonyban a XI. Or-
szágos Ifjúsági Kamarazene-
fesztiválra is, amelyet idén
Szegeden rendeznek meg a ta-
vaszi szünetben. Szovjet zene-
szerzők és előadóművészek
életrajzának és munkásságá-
nak ismerete címmel köte-
lezővé teszik, hogy osztályon-
ként több szovjet zeneszerző,
illetve előadóművész életét
megismerjék a növendékek,
különös tekintettel e szemé-
lyek forradalmi és a II. vi-
lágháborúban betöltött szere-
pére.

lások egy része, tanulmányi
szempontból, társaihoz viszo-
nyítva hátrányos helyzetben
is lehet.

Az iskolai nevelés oldaláról hátrányos helyzetben levőnek tekinthetjük mindenekelőtt a rendezetlen családi körülmények között élő gyermekeket. A nevelők számtalan példán keresztül tudják bizonyítani, milyen károsan hat a tanulókra a szülők erkölcsi lazasága, durva életmódja, iszákossága, válása. Az átlagosnál nehezebbek a feltételei a sokgyermekes, kis keresetű családokban felnövekvőknek és azoknak a gyermekeknek, akik elvesztették egyik szülőjüket, vagy valamilyen okból — betegség stb. — erősen romlott az anyagi helyzetük. A gyermekek elhanyagolása, a szülők nagyfokú elfoglaltsága,

Vasárnapi levél

Az örömről és az ürömről

Tiszteletreméltó az az erőkifejtés, melynek nyomán Salgótarján új arculata formálódik. A teremtő akarat a mesék csodáit váltja valóra: hegyeket hord el terveink útjából. Egyszóval amire képes: tiszteletreméltó. Ahol tegnapelőtt még hegyhajlatok ereszkedtek zegzugos sikátorokra — házsorok magasodnak, terek tágasodnak, korszerű város életformái, feltételei alapozódnak.

Örömünk és büszkeségünk a tárulkozó, nap-nap után gazdagodó látvány. Bárhonnan és bármerre tekintünk végig a városon, nagyszerű érzés tölti el a szemlélődőt. Megszoktuk apránként már az építés természetes kényelmetlenségeit, kellemetlen együttjáróit, a földgyaluk, dömperek dübörgését, a száguldással kavargó port, a törmelékhalmokat is. Az átmeneti állapotért bőven kárpótol bennünket a holnap. Lassanként semmi zokszavunk ezekért: hogyan is lehetne?! Építkeznek másutt is az országban és meglehet, nem ennyi zajjal, porral, de az szinte egészen bizonyos, hogy távolról sem olyan komisz, kényelmetlen, olyan roppant energiatöbbletet kívánó feltételek között, mint mi. Ezért is becsesebb minden eredmény itt, mint máshol lehet.

[illegible] bírják, hova akarok érkez-

Az egyé[illegible] a tá[illegible]

Népművelé[illegible]

Augusztus 27-én hatodszor harsan a fanfár Szombathelyen, a Berzsenyi téren, hirdetve: megkezdődött a Savaria Történelmi Karnevál. (Tulajdonképpen augusztus 26-án kezdődik a Berzsenyi téren egy római kori előjátékkal, fáklyafénynél. A játékban a római légió, előkelőségek és a római polgárok vesznek részt: meghalt a császár, éljen a császár! Ez az előjáték új színfoltja a karneválnak, de szervesen hozzátartozik a 27-i eseményekhez). Ez időre egyébként a városba érkezett négy teherautónyi jelmez, amely több mint tízezer darabból áll, különösen sok új kosztümöt varrtak a római és a 48-as jelenetekhez.

A karnevál természetesen, a szombathelyi nyár ünnepi játékainak nemcsak egyetlen hagyománya 1963-ban a Va-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki József

1987 AUG 27

1021

Pataki József: Öreg házak

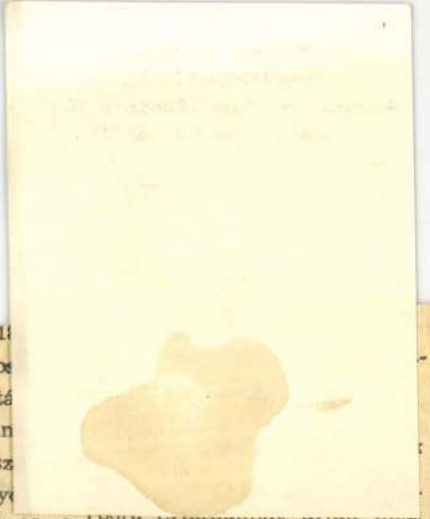

1880-ban mutatta be a Nemzeti Színház. 36. Két betű: a fa része. 37. Névjegyével ellát. 38. Edények. 40. Összeszorított kezét. 42. Kiejtve — királyi család volt. 44. Indulatszó. 46. Géptartozék. 48. Fedd. 49. Arab — felett, fölé. 51. Főütőere. 52. Vízinövény. 53. Pest megyei községbe való (Első kockába kettősbetű). 55. Vissza — „a" disznócsemege. 56. A nem kötött talajra mondják — fordítva. 57. A Lett SZSZK fővárosából való. 59. Az a — régies formája. 60. Névelős doboz. 61. Váratlan ébresztő katonáéknál névelővel). 63. Ide-oda szaladgál, (Szokatlanul használ!). 64. Csiky regénye: egy zélhámos kalandjai során idé- fel a Bach-korszakot.

FÜGGŐLEGES:

Becézett női név. 2. Mű- ... a Magyar Tudományos ... démia drámapályázatá ... jat nyert. 45. A vízszin ... kérdőformája. 47. Visszs ... sakkjátszma eredmény ... fejezését jelenti (névelővel). 48. Rásegíted a kabátot (+'). 50. Észak-afrikai ország népe. 52. Repül. 54. Betűk a „divataim"-ból. 56. Olasz — magas. 58. Ebbe az irányba. 60. A.U.N. 62. Félig Ottó. 63. Rövidített francia.

BEKÜLDENŐ:

a vízszintes 1., 6., 34., 64., valamint a függőleges 20., 39., és 43. számú sorok megfejtése.

A november 13-i keresztrejtvény helyes megfejtése: Tom Sawyer, Marius, Nyilas Misi, Nemecsek, Doniphan.

Könyvjutalmat ... nyertek: Aranyi Miklós Egyházasdengeleg, Gyetvai Mária Salgó-

*

A viharzó tengeren imbolygó hajó egyik női utasa, kétségbeesetten rohan a kapitányhoz:

— Igaz, hogy itt ezer méter mély a tenger?!

— Nem, csak 470 méter.

— Jaj, már rettenetesen féltem.

*

A feleség a férjhez:

— Csapnivalók ezek a mai anyagok. Tegnap kimostam Péter alsóneműjét, s annyira összement, hogy nem tudom ráadni.

A férj pillanatnyi gondolkodás után így válaszol:

— Próbáld a gyereket is megmosni.

*

Két barát beszélget egy-egy dupla mellett.

— Hallom, hogy jegyben jársz Katicával.

— Annak már vége.

— Gratulálok és nagyon

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1966 XII. 22.

Pataki József

tert, kóstolják az övét.

— Ihatnánk inkább az enyé-

Mire azonban idáig ért[illegible] annyiszor néztek a pohár fe- a lakáscsere, [illegible]

1021

Pataki József: Vízparton

últ időkre emlékeztet

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki József
1971 JAN 1.

8 1021

Pataki József: Ülő nő

Sokkal messzebb va
szont, ha az egyes em
lehetőségeit vizsgáljuk.

Turek Lászlónak hat
ezelőtt még nagyon-n
messze volt. Legalább
nyira, mint amennyire a
csúcsától messze van a
lében levő Vierwaldstatti-tó
kék tükre. Egyik a másik szá-
mára elérhetetlen. Egyikben
a másik legfeljebb tükröződ-
het. Egyik a másikát el nem
éri soha, legfeljebb, ha leom-
lik a hegy.

De a hegyek viszonylag rit-
kán omlanak le. A sziklagör-
getegeket csak a hegyek fel-
színéről letöredezett kövek al-
kotják. Egy-egy ilyen lavina
után a hegy változatlanul ma-
rad.

Az ember számára a he-
gyek csúcsa megannyi feladat.

Csúcsok, amelyekre el akar
jutni.

Mindenki életében van egy
— vagy több! — „hegycsúcs".
amelyet meg akar mászni. Ki
ilyen, ki olyan magasra tör.
Tehetségétől — és egyéb más-
tól — függően.

Az ember megtalálja az utat
a csúcsok felé. Emberség mé-
rője, ha egyszer eljut oda,
megtalálja-e ugyanezt vissza.
Vagy feledi a helyet, ahonnan
elindult?

Senkinek sem szabadna fe-
lednie, honnan indult, mert
nem lehet hasznosan, szépen
élni talajtalanul bármilyen

Turek László

magas is a meghódított csúcs.
Szükség van a megtartó kö-
zösségre, amely lehet családi
kör, üzemek, gyárak nagyobb
embercsoportja. Vagy éppen a
legpótolhatatlanabb megtartó
— a szocialista haza.

Törvény ez. Íratlan, áthág-
hatatlan.

Tudni kell útravalóul.

Jaj annak, akit nem taní-
tottak meg erre! Vagy aki
nem tanulta meg ezt!

Turek Lászlót megtanítot-
ták. Turek László megtanul-
ta a törvényt.

Jó szülője volt a közösség,
a gyár, a város.

Pedig gróf Andrássy Manó,
a Gömör megyei bánya- és
vasgyártulajdonos, a múlt
század nagy vasgrófja kezde-
ményezésére nyilvánvalóan
nem azért alakították meg
1869-ben a „Salgótarjáni Vas-

Pataki József
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1966 AUG 7.

váncsi? megszokott semmitmondással

1021

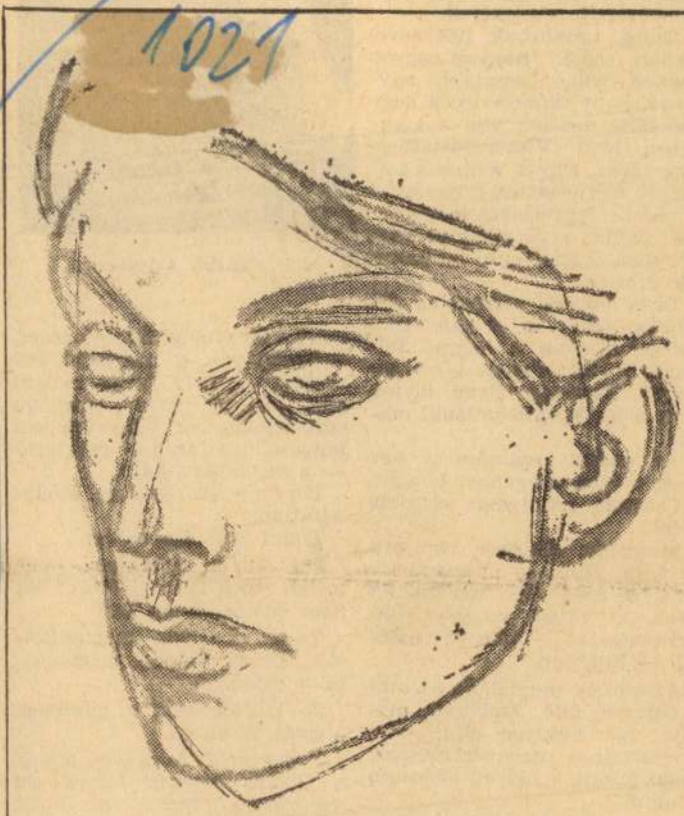

Pataki József: Portré

73. Bulgária [illegible]
csúcsa a Rila-hegységben (2925 m.)

Szerencselovag. 23. A gyobb bolgár költő, ki

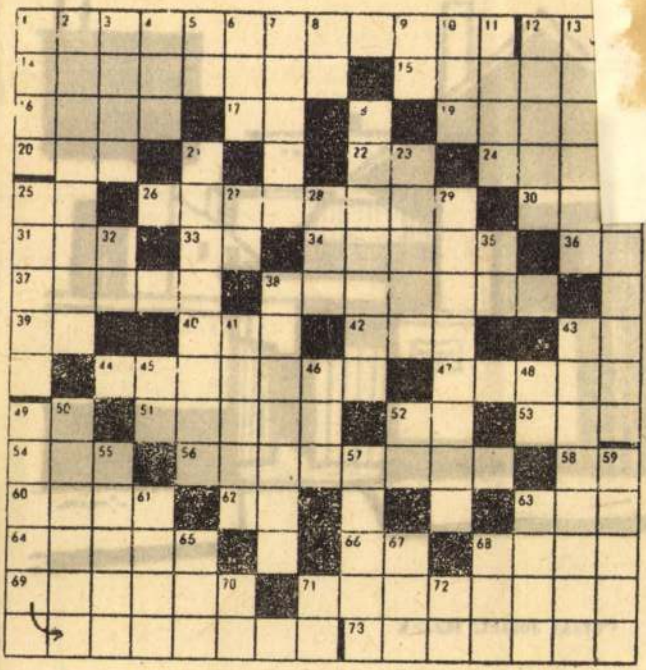

tus betű.

BEKÜLDENDŐ: a vízszintes 1., 12., 26., 73. függőleges 1., 23., 25., 38., 49., és 59. számú sorok megfejtése.

A július 10-i keresztrejtvény helyes megfejtése: Szicilium egyenirányításos, Orient, Helikon. Diessel, Mozdonyrádió, Ward-Leonard, Integradominó. Pannonia, Polonia.

Könyvjutalmat nyertek: Orosz Béla Tiszaszentimre, Szopkó József Starján, és Rádi Arnold Nagybátony.

A könyveket postán küldjük el!

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pataki József
NÓGRÁD
1960 JUL 17.
1021

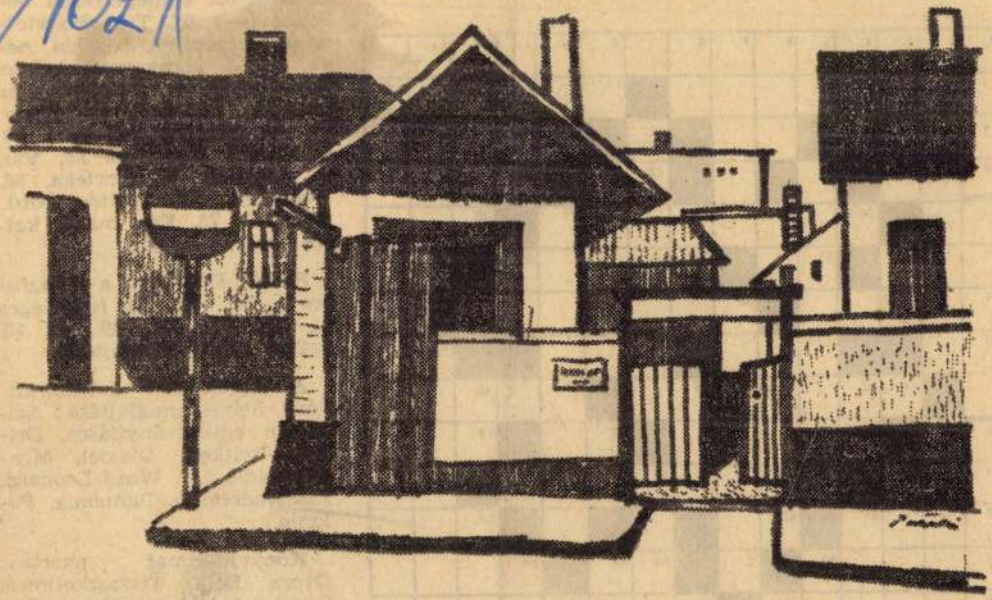

Pataki József: Házak

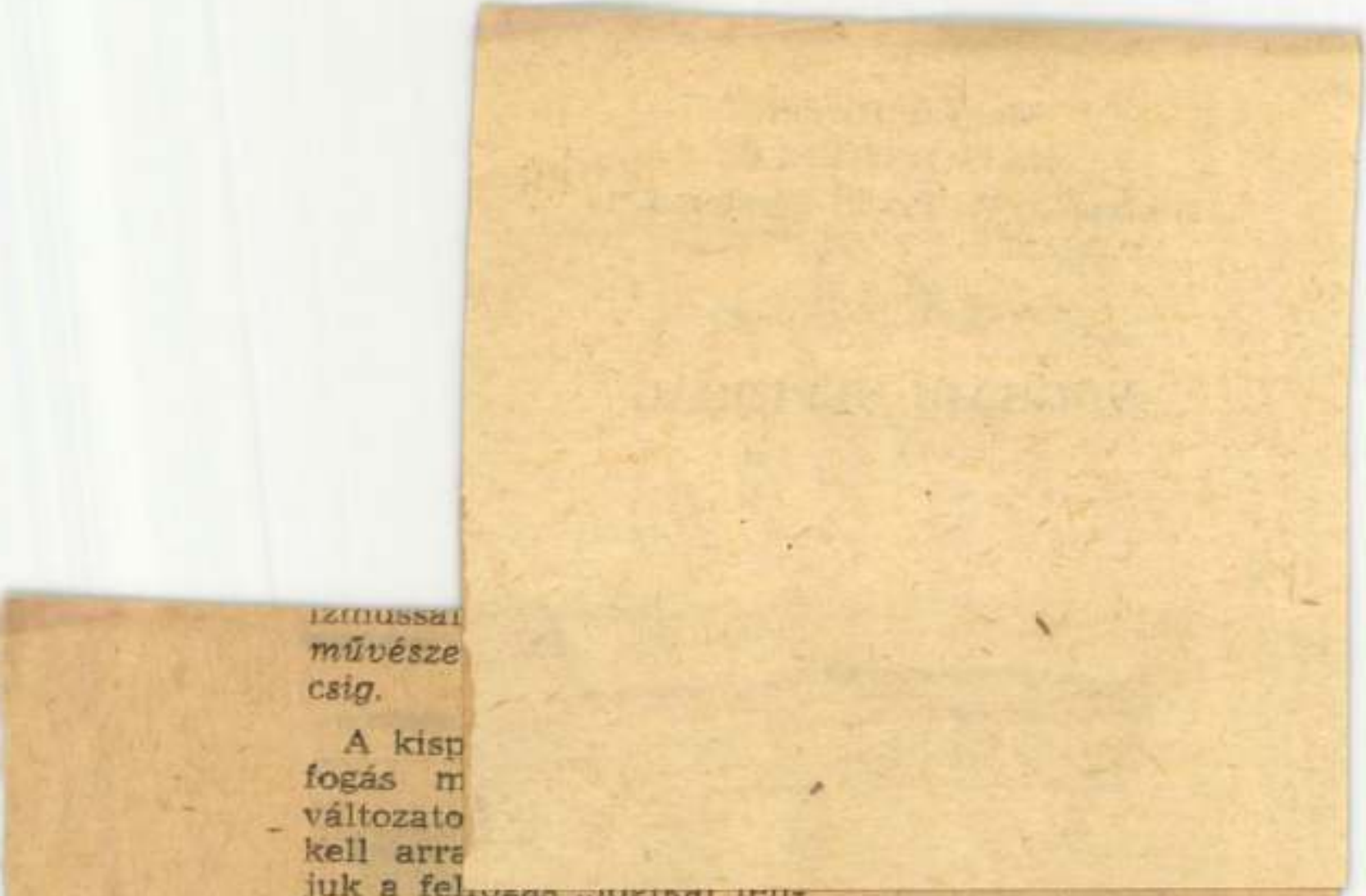

izmussal
művésze
csig.

A kisp
fogás m
változato
kell arra
juk a fel
gelyét", amely rányomja bélyegét a többi erkölcsi tulajdonságokra is. Ennek segítségével felismerhetjük a kispolgári magatartást bármilyen mezben jelentkezzék is, de megóv bennünket attól, hogy olyanokat is illessünk ezzel a névvel, akik erre nem szolgáltak rá. Nem segíti, hanem nehezíti eligazodásunkat, ha életünk minden negatív jelenségét, mindent, *ami nem szocialista* — a kispolgáriság fogalma alatt gyűjtünk össze.

A kispolgár viszont életének értelmét, boldogságát kizárólag az anyagi jólét, a személyi kényelem biztosításában, bizonyos használati tárgyak birtoklásában látja. Ez törekvésének egyetlen célja, s minden tevékenységét ennek rendeli alá. Az így értelmezett „boldogulást" a kispolgári indivialista módon legtöbbször *mások kárára*, és az eszközökben nem válogatva igyekszik elérni. Az anyagi jólétet lehetőleg munka nélkül, vagy minél kevesebb mun-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki József

NÓGRÁDI NÉPUJSÁG
1964 APR 19.

1021

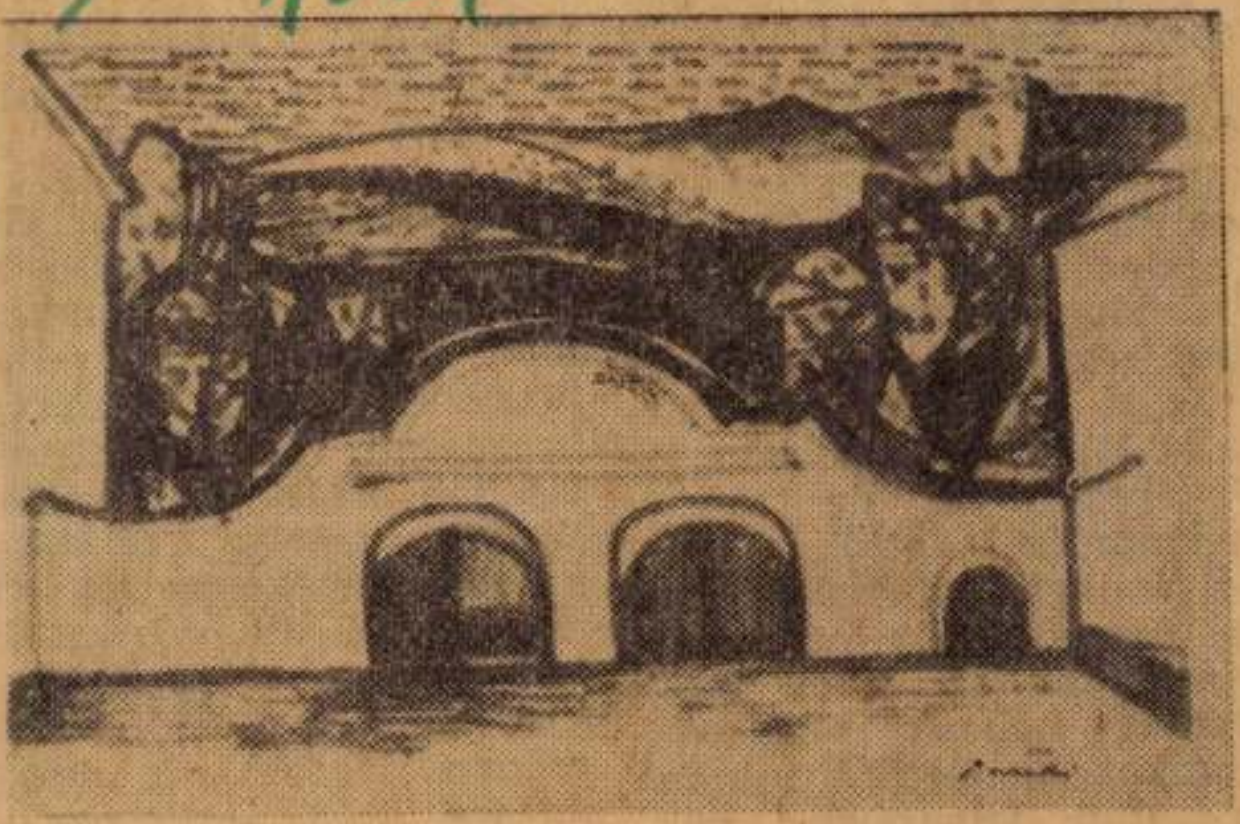

(Pataki József rajza)

művei
csig.

A k
fogás
változa
kell a
juk a
gelyét",

amely rányomja bélyegét a többi erkölcsi tulajdonságokra is. Ennek segítségével felismerhetjük a kispolgári magatartást bármilyen mezben jelentkezzék is, de megóv bennünket attól, hogy olyanokat is illessünk ezzel a névvel, akik erre nem szolgáltak rá. Nem segíti, hanem nehezíti eligazodásunkat, ha életünk minden negatív jelenségét, mindent, *ami nem szocialista* — a kispolgáriság fogalma alatt gyűjtünk össze.

A kispolgár viszont éle
tének értelmét, boldogsá
gát kizárólag az anyag
jólét, a személyi kényelen
biztosításában, bizonyo
használati tárgyak birtok
lásában látja. Ez törekvé
sének egyetlen célja, s
minden tevékenységét en
nek rendeli alá. Az így ér
telmezett „boldogulást" a
kispolgári indivialista
módon legtöbbször *mások kárára*, és az eszközökber
nem válogatva igyekszik
elérni. Az anyagi jóléte
lehetőleg munka nélkül,
vagy minél kevesebb mun-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki József

NÓGRÁDI NÉPUJSÁG

1964 APR 1

1021

(Pataki József rajza)

Magyar Hirdető
SAJTÓIRODA
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NOGRÁDI NÉPÚJSÁG

A kispolgári él
és magatartás
társadalmi okait
kell keresnünk. E
abban, hogy a
tényleges falusi
kispolgárok ma i
élnek, itt dolgo
társadalmi helyzetükbe magukkal hozták régi eszméiket, előítéleteiket, beidegzett szokásaikat, ezek már régen befolyásolják az értelmiség és alkalmazottak jelentős részének, sőt munkásosztályunk egy részének gondolkodását, törekvéseit is. A kispolgári fefogás tehát túlnyomó részt *a múlt öröksége*. Táplálja azonban az is, hogy társadalmunkban még ténylegesen létezik egy kispolgári réteg, főleg városon, amely létszámát tekintve ugyan nem nagy, de befolyása nem hagyható figyelmen kívül, különösen az életmódra mutatott példa tekintetében. Végül komolyan számításba kell vennünk azt a külső hatást is, amelyet a tőkés országok szellemi élete gyakorol dolgozóink gondolkodására. A filmekben, televízióban, irodalomban, slágerekben megnyilvánuló, vagy a mindinkább szélesedő turista forgalom következtében tapasztalt nyugati életmód és életeszmény ébrentartja, vagy élesztgeti a régi kispolgári idealokat.

meg hosszú eszmei harc kérdése.

Lassítja az előrehaladást az is, hogy egyes helyeken nem lépnek fel elég határozottan és következetesen a kispolgári magatartás és felfogás ellen. Vannak, akik tévesen azt gondolják, hogy az ilyen fellépés gyengítené *a szocialista nemzeti egységet*. A valóságban a pártnak az a törekvése, hogy politikai szövetségben tömörítse társadalmunk haladó erőit, nemcsak, hogy nem zárja ki, hanem feltételezi az ideológiai bírálatot, vitát, hiszen ez a szövetség eszmei alapjainak erősödéséért való harc.

SZOCIALISTA rendünk további erősítése, a párt és a munkásosztály eszmei befolyásának fokozása, a kommunisták és a szocialista módon élő kollektívák példamutatása, a kispolgári magatartás elleni harcos fellépés — ezek azok a tényezők, amelyek biztosítják a kispolgári életfelfogás további visszaszorítását, a marxizmus eszméinek győzelmét társadalmunkban.

Boros Sándor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki ~~Dezső~~ József

NÓGRÁDI NÉPUJSÁG
1964 ÁPR 1

...ed. Dehát ébred-e valaki meg a ho...

1021 ÜLŐ AKT

(Pataki József rajza)

Karel Michal:

RENDK

Este

Egy este Mikys törzskapitány az irodájában ült, és a foglalkozás-tervezetet tanulmányozta. Ott kuporgott a szoba sarkában helyettese, Šamaj főhadnagy is, épp kéjesen túrta az orrát. Šamaj főhadnagy sűrűn és elmélydeten piszkálta ezt a testrészét, miközben eme tevékenység a következő szavakra ingerelte: „Sok a feladat!"

E pillanatban a folyosón üvöltés és vasalt cipők csattogása remegtette meg a falakat. Az iroda ajtaját a századügyeletes tépte fel. Sapka nélkül volt, és majd kiugrott a szeme a rémülettől. Mikys törzskapitány megértette, hogy már késő parancsnoki tevékenységet mímelni, és ezért úgy döntött, hogy felbőszül.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁDI NÉPUJSÁG

Pataki József

1964 MÁJ 10.

1021 FÉRFI FEJ

(Pataki József rajza)

Termelési hitelek bevezetése a háztáji gazdaságok és a ház körüli kertgazdaságok részére

Az Országos Takarékpénztár és a SZÖVOSZ által rövidesen új hitelfajta kerül bevezetésre: a mezőgazdasági termelési hitel. A hitel célja a háztáji és más jellegében hasonló mezőgazdasági termelés növelésének elősegítése és ezáltal a lakosság jobb ellátásának biztosítása. A konstrukció bevetésének időpontja egybeesik az új mezőgazdasági év kezdetével, és ez feltételezi, hogy az igénybevétel iránt rövid idő alatt széleskörű érdeklődés nyilvánuljon meg. Az új hitelfajta folyósításával az OTP fiókok és a takarékszövetkezeti hálózat is foglalkozik.

Kik vehetik igénybe ezt a jelentős állami támogatást?

A mezőgazdasági termelési hitel a lakosság igen széles rétegét érinti. Igénybe vehetik mindazok, akiknek mezőgazdasági művelésre alkalmas földjük van — háztáji, kert, udvar — s azt növénytermesztéssel vagy állattartással kívánják hasznosítani. Hitelt igényelhetnek tehát a termelőszövetkezeti tagok háztáji gazdaságaik céljára, az egyéb mezőgazdasági társulások tagjai a kezelésükben lévő földszínvonalát emelő beruházás létesítésére, megszerzésére.

Milyen összegben folyósítható hitel?

A hitel nagysága függ a beruházás fontosságától. Kisebb kezdeményezéseknél általában 5.000 forint körüli összeg, indokolt esetben jelentősebb mezőgazdasági beruházásoknál elérheti a 15.000 forintot is.

Hogyan történik a hitel törlesztése?

Az Országos Takarékpénztár és a SZÖVOSZ a legmesszebbmenően tekintetbe veszi a hitelt igénybe vevő gazdasági lehetőségeit: törlesztésnél számításba veszi az eszközölt beruházás megtérülésének ütemét, s természetesen a kölcsönt felvevő jövedelmét. Általában a hozamok keletkezéséig kevesebb, azt követően nagyobb a törlesztés. Gyakorlatilag a törlesztésnél számításba jönnek: a hitelt igénylő jövedelmi körülményei, illetve az, hogy jövedelméhez mikor jut hozzá. Ebből a szempontból ugyanis különbséget kell tenni a bérből élők, illetve a mezőgazdaságban fog-

Javult a mezőgazdaság szakirányítása

A salgótarjáni járásban az elmúlt három évben jelentősen javult a mezőgazdasági szakemberellátottság. Jelenleg egy korábbi határozatnak megfelelően 21 egyetemet, illetve felsőfokú technikumot, vagy technikumot végzett szakember dolgozik a gazdaságokban. Ebből tizenhárman egyetemet végeztek, hatan felsőfokú technikumot, ketten pedig mérlegképes könyvelői tanfolyamot.

A termelőszövetkezetek közösen a tanácsokkal a lehetőségekhez képest minden feltételét biztosítják a szakemberek zavartalan munkájának. Karancskesziben, Nagybárkányban Sámsonházán pedig felújították a régieket.

A járásban nagy gondot fordítanak arra, hogy a szakemberek megfelelő szakmai továbbképzésben részesüljenek. A többi között szakmai bemutatókat, tanfolyamokat rendeznek részükre, ahol a mezőgazdasági munkával kapcsolatos legújabb módszereket ismertetik meg velük. Legutóbb Cereden az egyesülésekkel kapcsolatos üzemszervezési módszereket tanulmányozhatták. Ugyanitt burgonyatermesztési bemutató is volt. Az ál-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki József
NÓGRÁD

1965 SZEP – 2

Nógrádi festő a testvérváros művésztelepén

1021

Bensőséges baráti kapcsolat született néhány esztendővel ezelőtt a Hajdú megyei Hajdúböszörmény és Salgótarján között, amely az évek során főleg kulturális, művészeti téren hozott szép eredményeket. A két város pedagógusainak tapasztalatcserei, a képzőművészek cseretárlatai jelezték eddig leginkább a kapcsolatokat, s azok a munkás-paraszt találkozók, amelyek az ipari településű Salgótarján és a mezőgazdasági jellegű Hajdúböszörmény között létrejöttek.

A hajdúböszörményiek művészpártoló törekvései is lehetőséget adnak a testvérvárosok barátságának mélyítésére. A nagy mezővárosban másodízben rendezték meg most a képzőművészek nyári táborozását, erre a szíves vendéglátók a salgótarjáni Pataki Józsefet is meghívták.

Pataki nem ismeretlen Hajdúböszörményben. Két esztendővel korábban, a Nógrád megyei képzőművészek hajdúböszörményi kiállításán jegyezte meg nevét a közönség. Képei nagy elismerést váltottak ki s a művészről azóta sem feledkeztek meg. Nem véletlen tehát, hogy megyénk képzőművészeit ezen a nyáron ő képviselte a testvérvárosban, ahol 36 festő-, grafikusművész adott találkozót egymásnak.

A nyári művésztelep háromhetes programjában az egyéni alkotómunka mellett esténként esztétikai előadások, élénk művészeti viták bizonyították a kezdeményezés életképességét, a telep lakói a szervezők gondoskodásával ritkán látható képzőművészeti jellegű filmeket ismerhettek meg. Az elsőrendű cél azonban az volt, hogy az egybegyűltek megismerkedjenek az egykori hajdúkapitányi székhely életével, művészi eszközeikkel megörökítsék azt.

A nyári művésztelep lakói három hét alkotó munkásságából alkotmányunk ünnepén kiállítást rendeztek a város múzeumi termeiben. Bár a termés legjavát és zömét még vázlatfüzetek őrzik, a bemutatásra került anyag jól érzékelteti, hogy a művészek nem töltötték tétlenül és eredmény nélkül idejüket. Ez mérhető Pataki Józsefnél is, akinek nevével vázlatok, tájrajzok alatt igen nagy számban találkozunk a falakon.

Az újabb sikeres hajdúböszörményi szereplés után most már Salgótarjánban kérdeztük meg a művészt nyári tapasztalatairól, munkájáról.

— A hajdúböszörményi művésztelepen — mondotta — nem csak képzőművészetről volt szó, nagyon gyakran vitáztunk pedagógiai kérdésekről is. Természetesen sok technikai problémát is megvitattunk. Én például ezt a nyaratot egy új technikai eljárás kísérleteire szántam. Új kötőanyaggal próbálkozom, amit a többiek „majomtejnek" neveztek el tréfásan. A Böszörményben felvázolt témákat nagyrészt majd itthon festem meg. Úgy érzem, bőséges élményanyagot hoztam s olyan jellegzetes alföldi színeket, amelyek a mi palettánkról szinte hiányoznak. Fekete, fehér, okker és szürke az a skála, amellyel leginkább kifejezhető Böszörmény színhangulata. Ebben valami régi magyaros, szép egyszerűség van.

— Vendégeskedésem után úgy érzem, a hajdúböszörményi példát nekünk kellene követnünk s a múlt évi próbálkozás alapján a továbbiakban rendszeressé tehetnénk a salgótarjáni nyári művésztelep életét, hogy az itteni alkotók mellett alföldiek és más tájakról érkezők munkáiban is színt, formát kapjon a mi sajátos, másoktól sok tekintetben eltérő világunk. Ez tematikánk és kifejezési eszközeink feltétlen gazdagodását eredményezhetné.

(b. l.)

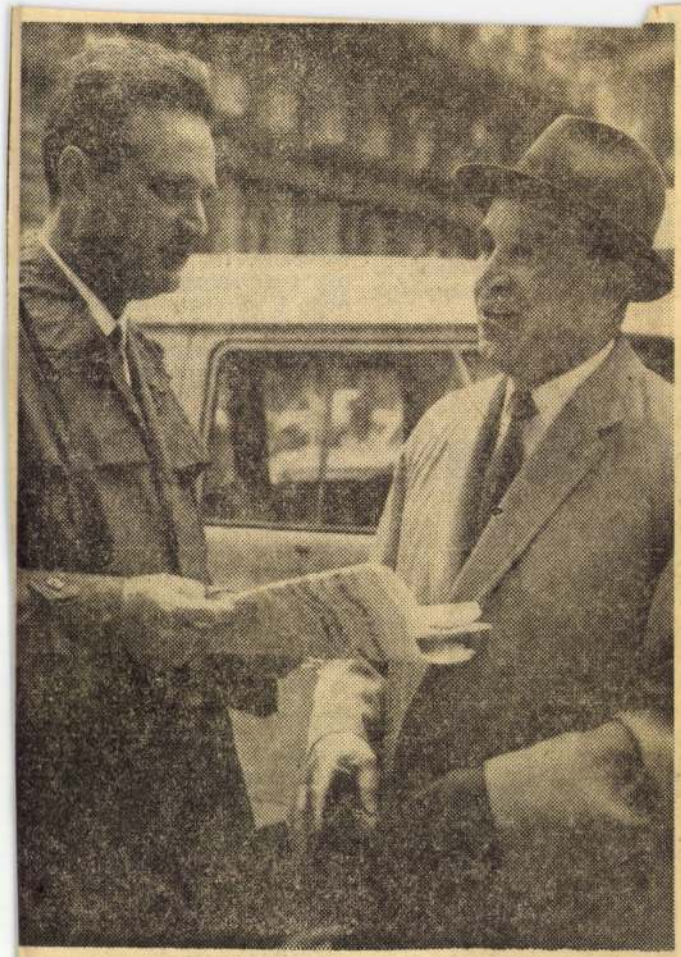

olytatja a magyar hagyományokat a portugál Benfica labdarú-ó csapata. A távozó Elek Schwartz helyett újra magyar edzőt erződtetett Guttman Béla személyében. Képünkön az új edző zepesi Györggyel, a Magyar Rádió riporterével az osztrák fő-város, Bécs egyik utcáján.

(Koppány György felvétele)

A célnál feltűnően sok gótarjáni sportember fo lódott. Érthető, hiszen új nagy verseny fogadására szül a város. Mint ismere a besztercebányai lap, a S és a Nógrád Szerkesztő az MTST-vel közösen n szabású nemzetközi kerék versenyt rendez, melyen a teljes csehszlovák élgárda és a magyar válogatott keret tagjai indulnak. Ezért volt nagy az érdeklődés a célnál, hiszen nemsokára újból találkozunk a kerékpárosokkal. A háromnapos nemzetközi versenynek Nógrád megyei résztvevője is lesz, *Frics Tamás*, az SBTC versenyzője képviseli megyénket a nagyszabású versenyen. A fiatal kerekes pénteken a célnál kicsit szomorúan álldogált.

— Úgy volt, hogy én is ott leszek a résztvevők között, de technikai okok miatt nem indulhattam — mondta. — Kicsit fájt a szívem, amikor láttam a befutókat. A magyar körverseny rangos, dehát hiába, nem lehettem ott a résztvevők között.

Kicsit megnyugodott, amikor arról szólt, hogy ő is indul a két újság által szervezett kerékpáros versenyen.

— Nagyon készülök és megtiszteltetés számomra, hogy ott lehetek az indulók között. Mint hírlik, a csehszlovák kerékpársport kitűnősége, *Smolik* is indul a háromnapos viadalon. Szeretnék becsülettel helytállni, — mondta az SBTC versenyzője.

A háromnapos csehszlovák magyar körversenyre mindenöt község területén is áthalad a mezőny. Biztosan nagy kedvet kapnak, különösen a fiatalok a kerékpár-sporthoz.

A Magyar Kerékpáros Szövetség főtitkára, *Beringer József*, aki tagja a háromnapos versenyelőkészítő és rendező bizottságnak, pénteken közölte azoknak a magyar versenyzőknek a névsorát, akik indulnak. Ezek a következők: *Aranyi László, Bojtor László, Dévai János, Dévai András, Eszvári Mihály, Jurika Gábor, Juhász Béla, Horváth Ferenc, Jezernicki László, Hójas József, Kovács Gábor, Mészáros András, Moll Károly, Somogyi László, Szabó László, Szerencsés József, Polaneczki Dezső, Tóth Imre, Takács Antal, Török Győző, Varga János.* Három versenyzőt később jelöl ki a Magyar Kerékpáros Szövetség.

Szombaton felsorakoztak a magyar kerékpáros körverseny résztvevői és búcsúztak Salgótarjántól. Elindultak, hogy megtegyék az utolsó szakaszt. Nem véglegesen mondtak búcsút. Sokat közülük ismét újra láthatunk majd Salgótarjánban a nagyszabású háromnapos csehszlovák—magyar körversenyen.

Pataki József
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1965 JUL 11.
NÓGRÁD

1021

Műterem

A békehegyi fészek

A világnak egy csendes sarka az a kicsi kunyhó, amely a Vadaskert környékén épülő villák között szerényen meghúzódva, fészke a művésznek, Pataki Józsefnek. Távol a zajtól, a hegyek haragoszöld koszorújában parányi kis otthon, mégis a képekben, metszetekben, vázlatokban a fehérre meszelt négyszögű műteremben lüktet az élet.

A falon nem hivalkodó színekkel salgótarjáni régi utca. Elől a foszló múlt, mögötte lenyügöző erejével az égre törő jelen. Aztán egy vázlat a füzetecskében. Izzó szenvedély, makacs elszántság. Néhány vonás csupán, de megeleveníti az egész medence keserves harcát, a géppuskákkal szembeforduló bányászt. És egy kép az állványon. Portré. Tekintete belső szenvedélytől fűtött, mégis csupa líra.

Pataki Józsefnek abban van a legnagyobb ereje, hogy azonosulni tud az egyszerű emberekkel, az ország gondjaival. Nem modernkedik, mégis modern. Mindig a belső mozgató erők kibontakoztatására törekszik. Az új világ nyugtalan lüktetésének hűséges tükrözése, és ennek a múlt harcaival szoros összefűzése, az teszi modernné.

Itt nőtt fel, innen indult művészi pályára. Talán a város minden egyes pontjához emlékek fűzik. Van egy képe, „A nemzeti sarok". Egyszerű, minden sallangtól mentes, mégis igazságával annyira megragadó. Senki más, csak az tudja ecsetjével ezt a múltból fakadó keserű hangulatot kelteni, aki azon a környéken élt, látta az előkelőségnek fenntartott mulatót, a hajnali mámort.

A mai ember típusának az ábrázolása is a munkapadok, tervező asztalok, bányászkolóniákból indul. Hol az egyik helyen, hol a másik helyen jelenik meg a művész, akit mint embert, barátot fogadnak. Ez a fogadtatás témáinak legfőbb érlelője. Eddig az Acélárugyár egyik kolóniai lakásának kicsi szobájában szoroskodott. Itt voltak látogatói, a gyárszagú barátai. Most, hogy a békehegyi kicsi fészke műteremmé formálódik, széles, de még üveghijas ablakán bezuhog a napfény, ide jönnek, akik tisztelik. Barátai, ihletői, akik rakták a téglát, keverték a habarcsot, akik a vasznak mai hőseivé lesznek. De jönnek már mások is. Az országos kiállítótermek látogatói, akiket megragadott művészete.

Pataki József

Nemrég idegen földről jelezték látogatásukat a képzőművészet kedvelői. Azt írták: személyesen akarják látni a művészt, akinek munkája helyet foglal műgyűjteményükben.

A bejelentés nem okozott Patakinak különösebb izgalmat. Dolgozik tovább. Sok a tennivalója. A napi ecsetvonás mellett az udvari vadont is szelídíteni kell. És az öreg akác alatt egy hűsülőt formálni, hogy ha a gyárkémények árnyékából a vasszagú emberek kijönnek a hegyre, megpihenhessenek.

És sietnie kell, mert a hét végén jönnek, számon kérik, mit alkotott.

Bobál Gyula

...sok között most én is egy vagyok.
Ez más, mint otthon..."

VÍZSZINTES:

1. A versidézet folytatása. 10. Felfog. 11. Elektromos töltésű részecske. 12. É. I. N. 13. Könnyei potyognak. 14. Útszéli mélyedés. 17. Idegen férfinév. 20. Az idézett vers címének kezdete. 24. Tüzet lokalizál-e? 25. Puha fém. 26. N. T. 27. Tehénnév (névelővel). 29. Sír — népiesen. 31. Tűvel gyógyít. 33. Edény. 34. Idegen férfinév. 36. Ilyen csiga is van. 38. Tova. 39. Német — nál-nél. 41. Rövidített részvénytársaság. 42. Harapás. 45. Hivatkozással rám (névelő + n). 48. A. I. 50. Lassan sétál. 52. A mai napon. 53. Pihentető gyógyszer. 56. Kintről a szobába tekint. 57. Személyére. 59. Fiatalok kedvelt köszönése (Az első kockába kettősbetű). 60. Ilyen poetica is van. 62. Német — sárga. 63. J. G. B. 65. Névelő. 66. Olasz — igen. 67. Ural szélei (!) 68. Az idézett vers címének befejező része. 71. E. Ê. D. 73. Visz-

sító. 75. Kettősbe... vízszintes 79. 81. tűi keverve. 83. szakma.

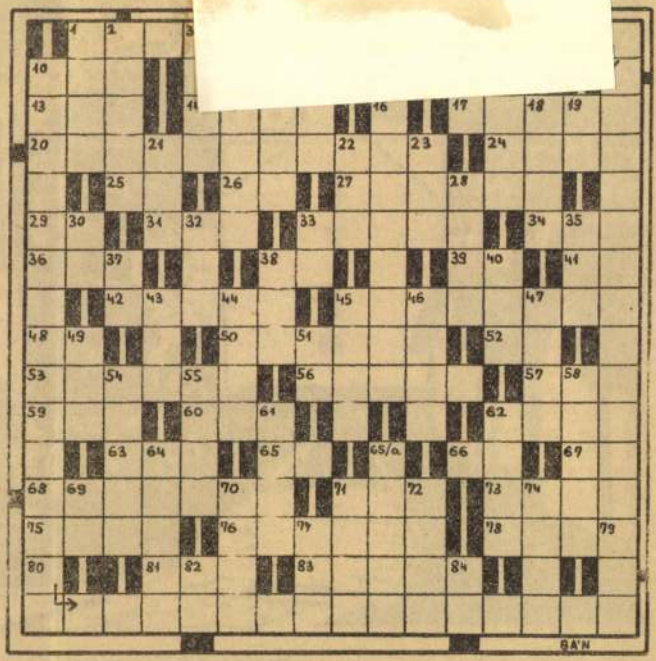

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki József

1960 AUG 2

1021

Pataki József: UTCA

Elt nekünk, vag
kedves írónk: Mór
lé repülve az ő
ama kedves írása
külföld-járásának
könyvében. A tel
hogy a könyv cí
— magyar hazánk
tudom, ismerős-e
ható alkalmatossá
zárópecsétet lovaspostával

Nem szaporítom tovább a szót: ezt a választ kerlek számon lépten-nyomon a spanyolföldi barangolásból megtért Mórától. Tréfásan és évődve szólongatták mindenfelé: hozott-e spanyolviaszt. És mert írónk értette a jó tréfát, rámondta az igent a kérdésre. Hogy pedig a szavának álljon, bement egy mindenfélét árusító kereskedésbe és kérte a kívánt portékát.

— Hány rúdat parancsol az úr? — tudakolta készségesen a boltos.

— Kellene egy kisebb ládára való. De minden szálon spanyol nemzeti pántlikával.

Lehet, hogy bolondnak nézte a kereskedő, hanem mégis nekilátott segédeivel, eleget tenni a különös óhajnak. Ám valahogy mégsem ment rendjén minden, mert jó ideig csak tanakodtak a bolt zugában.

— Nincsen talán elegendő készlet? — únta el végül a hosszas várakozást Móra.

A kereskedő láthatóan zavarba jött:

— Talán megmondaná uraságod, milyen is az a spanyol nemzeti szín?

Kiderült: nem tudja azt a spanyol hont járt író sem, és senki teremtett lélek a boltban, csak a raktárból előkeveredő kisinas végül. Az is onnan, hogy épp akkor járt nálunk a spanyol nemzeti tizenegy s megjegyezte a labdarúgók mezére varrott színeket.

Ez hát a történet, amely Erfurtba menet feléledt bennem olvasmány-emlékeimből. És nem egészen ok nélkül, mert számítottam a Tiedhez hasonló kíváncsiságra: mit hoztam német földről?... S mit mondhatok majd erre? Kinti utamon sokat gondolkodtam, hogyan csinálom majd?

Azzal kezdem talán, hogy becsaptak azok a képek, melyeket elindulásom előtt a prospektusokban lapoztam. A valóság gazdagabb és szinpompásabb azoknál.

Jártam például tolmácsommal és útikalauzommal Erfurt ősi negyedét. A Kalmár-hídon álltunk. Fényképről már ezt is ismertem, s tudtam a közömbös

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki József

NÓGRÁD
1966 SZEP 11

És jött az ifjú vőlegény:
a parázs-csókú büszke Nap
s szülésbe fáradt tőle már
csókharmatvágyó lány: a Nyár.

HÁZTETŐK Pataki József rajza

GANZ—MÁVAG alkalmaz: szakmunkás vizsgával rendelkező

villany-hegesztőket

5 éves gyakorlattal.

Munkásszállást biztosítunk. Jelentkezés levélben: Budapest, VIII. Vajda Péter u. 10. Munkaerőgazdálkodás. Alkalmaztatás esetén vasúti-jegyet biztosít a vállalat.

E héten pénteken is, szombaton is lottósorsolás! Vásároljon mindkét sorsolásra érvényes

jubileumi kettős lottószelvényt

Részt vesz a rendkívüli jutalomsorsoláson is, melynek főnyereménye teljesen berendezett öröklakás.

Akar olc

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki József

1986 SZEP 18

1021.

A város fölött

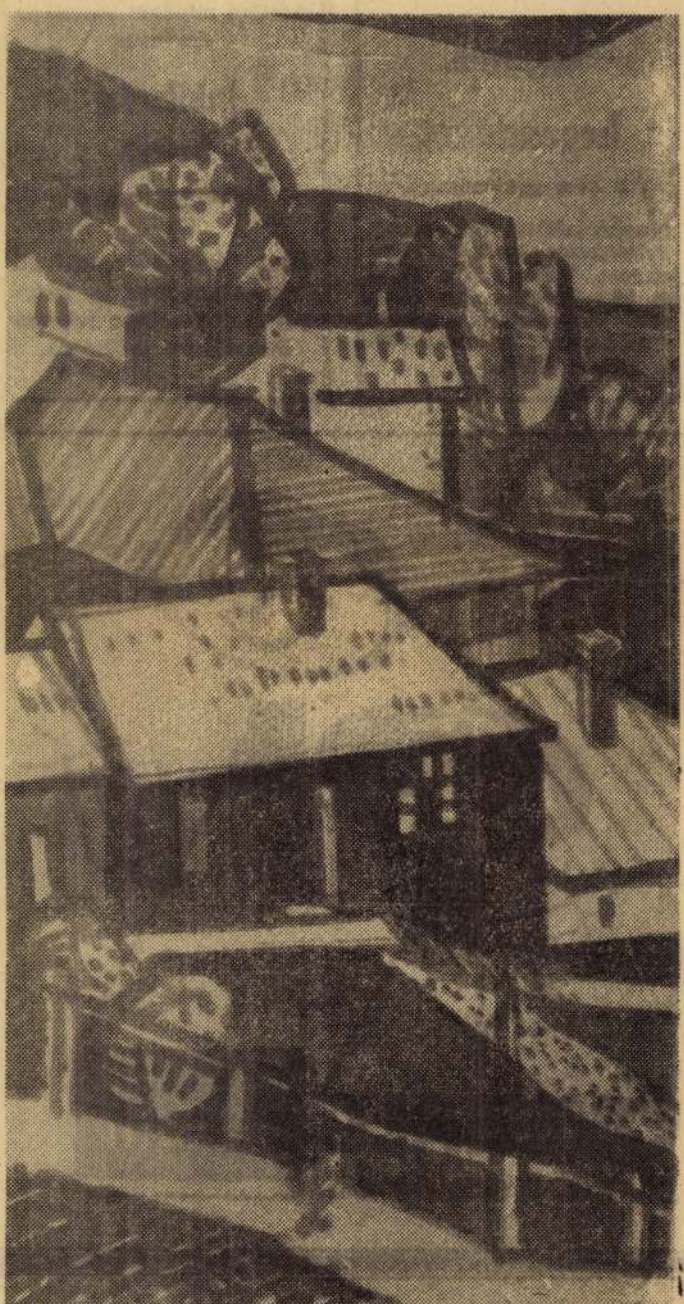

Pataki József rajza

tetlenül zsákutcába vezet.

A kiállítást Czinke Ferenc, megyénk Derkovits-díjas festőművészének lendületesen megfestett Kohó című képe indítja. Műveit — jellegzetesen szép portréit, alakjait a gyakori tárlatlátogató jól ismeri. De az évforduló emlékezésre is kötelezi a művészt, mert a háborúra nem lehet nem emlékezni. Szabad-e valaha is elfejeltenünk a szöges dróttal körülvett koncentrációs táborokban megyilkolt százezreket?! Czinke Ferenc *De profundis*-a de méginkább kis grafikája a „Gettó" előtt döbbenten áll meg a néző. Igen, innen a mélyből indultunk el és jutottunk a szabadsághoz, melyben a művész már megfogalmazhatja a *Csilleborítót* és az *Időt*.

Vati József miskolci festőművész *Jégvágó* című munkája a kiállítás nagydíját méltán nyerte el. A művész korábbi útkereső törekvései után, az itt kiállított képek megállapodott, gazdag művészi érettségről tesznek tanúságot. A világos és sötét foltok mesteri alkalmazása, a forma harmonikus egysége a tar-

ra gyorsabban rea
és erőteljes színv
visel a tárlatkép
Igaz viszont, hogy
művek kiállítói kö
szágos élgráda egé
jelentkezik. Első
megemlítenünk Feledy Gyula
Munkácsy-díjas festőművész
Madách ilusztráció sorozatát,
mely országosan is nagy feltűnést keltett. Feledy munkássága, kiértelt mesteri fokon tartott alkotásai, a kiállítás gyöngyszemét jelentik.

Lenkey Zoltán, Barczi Pál, Tóth Imre, Farkas András

szágos rangot jelent az Észak-magyarországi Szövetségnek, magának Salgótarjánnak is, s hozzájárul ahhoz, hogy a közönség a műveken keresztül közelebb kerüljön a szocialista realizmus, mai művészetünk megértéséhez és igényelje az újratalálkozást.

Kelemen István

TÉVÉT VETT

NÓGRÁD
1965 APR 25

1021

PATAKI JÓZSEF: ALMÁSI PISTA HÁZA

PÉCSKŐ-TOTÓ 3.

	1.	x.	2.
1. A Pécskő Üzletház hanglemezosztályán kinek a lemezéből adtak el legtöbbet november hónapban?	Koós J.	Korda Gy.	Kovács Kati
2. Mikor nyílt a Pécskő Üzletház önkiszolgáló cipőosztálya?	szept.	okt.	nov.
3. Hány vásárló kereste fel az üzletházat novemberben?	50 000	80 000	90 000
4. Az üzletház díjtalan házhoz szállítása meddig terjed?	S.-tarján város	Nógrád megye	S.-tarján járás
5. A karácsonyi kirakatok dekorációja az üzletházban hungarocellből készült?	igen	nem	részben
6. Melyik új cikk érkezett az üzletház gyermekkötött-osztályára?	Bébi frottír-kifogó	Tetra-kifogó	Tetra-pelenka
7. Hol gyártják a BEBO—SHER villanyborotvát?	Francia-ország	NDK	Svéd-ország
8. Mennyi az áramfogyasztása az Orion Viktória Super televíziónak?	170 W.	180 W.	190 W.
9. Mennyibe kerül a GZ. 101 Supraphon lemezjátszó?	1800.—	1900.—	2000.—
10. Mivel működik a Fiat 2300 típ. játékautó?	2 botelem	1 laposelem	3 botelem
11. STABILO-készlet melyik osztályon kapható?	illatszer	papír	hangszer
12. Hány helyen árusítanak jelenleg játékot az üzletházban?	1	2	3
13. Import ffi. öltönyszövetből melyik a legkelendőbb a Pécskő Üzletházban?	kínai	osztrák	angol
13+1. Hol van a Pécskő Üzletház központja?	S.-tarján	B.-gyarmat	B.-pest

Beküldendő december 21-ig a Pécskő Üzletház, Salgótarján címre a kivágott szelvény. Megfelelő választ *kérjük aláhúzni.*

Beküldő neve: ..... Pontos címe: .....

Hirdessen On is

A NÓG-RÁD-BAN!

A nagy érdeklődésre való tekintettel

kedvezményes olajégő-vásárunkat

december 31-ig

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1971 DEC 19

Pataki József

1021

Régi tarjáni házak

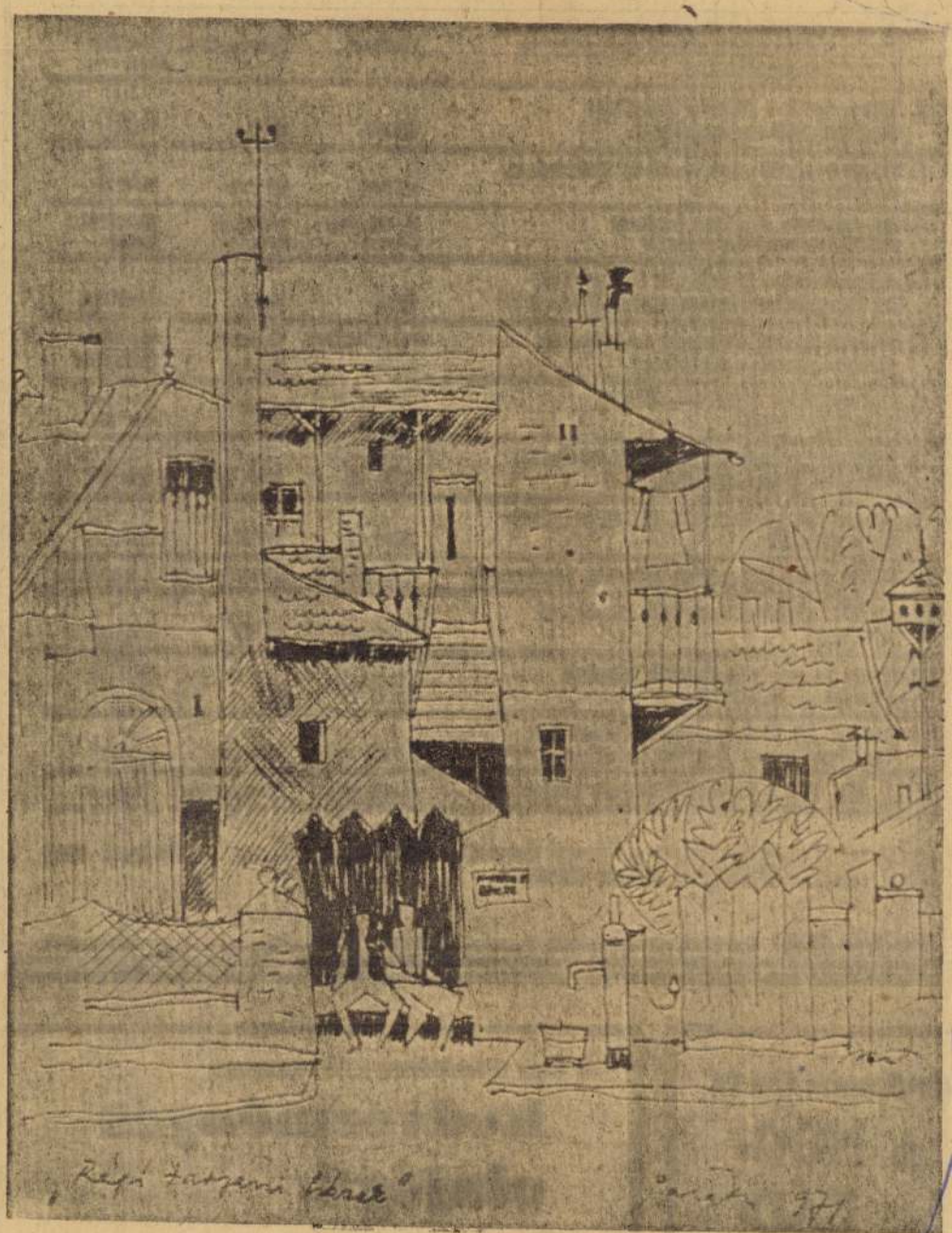

(Pataki József rajza)

A RÁDIÓ ÉS A TV

műsora

VASÁRNAP

KOSSUTH RÁDIÓ: 8.00: Hírek. — 8.20: Hang-kép magazin. — 9.50: Az Arion nemzetközi almanach. — 10.03: Keress — kutass. Az Ifjúsági Rádió műsora. — 11.05: A MRT szimfonikus zenekarának matinéja. — 12.55: Tiszta szívvel. — 13.05: A mosoly országa. Operettrészletek. — 13.40: Rádiólexikon. — 14.10: Művészlemezek. — 15.08: Pillantás a nagyvilágba. — 15.28: Hajnal a Moszkva-folyó felett. — 16.18: Olvasópályázat. — 17.05: Nótakedvelőknek. — 17.55: Nézz ránk. Ady Endre-versek. — 18.10: Beethoven-művek. — 19.10: Jelentés az országos asztaliteniszbajnokságról. — 19.15: Nem tudni, hogyan Rádiódráma. — 21.11: A zene nem ismer határokat. — 22.15: Vers és muzsika a XX. századból. — 0.10—0.25: Kodály-kórusművek.

PETŐFI RÁDIÓ: 8.00: Miska bácsi lemezesládája. — 8.30: Bárdos Lajos műveiből. — 8.40: Mezők, falvak éneke — 9.00: Operahangverseny. — 10.00: Magyar művészeti könyvek. — 10.10: Mit hallunk? — 10.40: Szívesen hallgattuk. — 12.10: Jó ebédhez szól 16.05: Polbeat. — 16.15: Kamarazene — 17.05: Külpolitikai figyelő. — 17.20 Cigánydalok. — 17.45: Van új a Nap alatt. — 18.00: Sajtókonferencia a TOT-nál. — 19.30: Sporthíradó — 19.40: Zenekari muzsika — 19.50: Made in Hungary. — 23.15: Operakettősök.

PETŐFI RÁDIÓ: 8.05: Balettzene. — 9.03: Ezeregy délelőtt. — 11.45: Föld alatti erőmű. — 12.00: Prelűdök. — 13.03: Operamuzsika. — 14.00: Kettőtől hatig... — 18.05: Külpolitikai figyelő. — 18.20: Közkívánatra! 19.24: A hét zeneműve. — 20.28: Rádiószínház. — 21.46: Dietrich Fischer és Schubert összes felvételei. VII. — 22.41: Szimfonikus zene 23.15: Népdalcsokor.

BESZTERCEBÁNYA: 16.20: Hírek. — 16.25: Pedagógusok fóruma. — 17.00: Beszéljünk oroszul. — 18.15: Egészségügyi tanácsok. — 18.40: Esti mese. — 19.20: Dalok. 19.30: Időnk órái — 20.00: Vanyusa gyermekei. Tv-játék. — 21.10: Leos! Jany Leos. — 21.45: Tv-híradó.

★

MOZIMŰSOR: Salgótarjáni November 7. Filmszínház: Lefelé az úton. Színes kanadai film. — Kohász: Furcsa pár. Színes USA filmvígjáték — Balassagyarmat: Csárdáskirálynő. — Nagybátony: A kalóz menyasszonya. Színes francia film. — Kisterenye: Queimada Színes olasz film. — Pásztó: A jégsziget foglyai. I—II. — Szécsény: Utánam gazfickók. Színes, romantikus NDK film. — Zagyvapálfalva: Van aki megteszi, van aki nem.

Fonodai munkára felveszünk

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1972 FEB 20

Pataki József

1021

Pataki József: Tűzhelygyár

NYELV...

A MESE

Benedek Elek nemegyszer kemény szavakkal marasztalta el kora meséit és mesemondóit. 1898-ban például így ír: „...*Együgyű versikék, mesék, történetek kíséretében megrontói a magyar nyelvérzéknek, szellemnek, az ízlésnek, egészséges gondolkodásnak.*"

Pedig akkor még virágjában volt a mesemondás. Vajon mit szólna ma, amikor már szinte nem is mesélünk? Hol vannak azok a káprázatos, régi szép mesék, amelyeknek szavai, fordulatai annyira beleivódtak az idősebb nemzedékek szókincsébe, beszédmódjába? Tudunk-e még egyáltalán mesélni? S ha fiataljaink vérszegény nyelvhasználatáról beszélünk, nem kell-e szólnunk a mese hiányáról is?

A mesemondás sorvadásánál jobban alig jelzi bármi is a családi élet átalakulását. *Arany János Családi kör*-ének meghitt, bensőséges világa még otthona volt a mesének is. De az a *Családi kör*, amelyről *Jókai Anna* ír, már nem ismeri az élőszónak ezt a csodáját. Még jó, ha az idegeskedés kisülései után átveszi a szót a televízió.

A mese ma a lemezjátszóra, a rádióra, a televízióra van bízva, s ünnepi alkalomnak számít, ha az újságokból magunk olvasunk fel a gyereknek egy-egy mesét. És amennyire *személytelen* ez a fajta mesélés, majdnem annyira *hatástalan* is.

S ne tagadjuk: kicsit félünk is mesélni. A mese gyanússá vált! Túl sok a köze az irreálishoz, a csodáshoz. Márpedig mi reális érzékű, csodákban nem hívő nemzedéke-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 JUL 23

NÓGRÁD

Pataki József

1021

Régi városrész

Régi városrész

Pataki 971.

Pataki József

A Nógrad megyei iparc

ajándéka bánya- és ip

Csak 1 napig!

20 százalékkal MIN

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748, 340-726

NÓGRÁD

Pataki József

1972 APR 16

1021

(Pataki József rajza)

HÁZAK A DOMB ALATT

visszaemléke
vén gulyás
kialakult, ne
Stróbl valód
kutyát akart
mert nem t
kutyavásárt
rösön. A lak
pon keresztül vitte a négylábúakat a szobrászhoz, míg végül is modellnek alkalmasat talált.

Ha már szó esett a vén gulyásról, érdemes felelevenítení a temetését, amely Arany Jánost is verselésre ihlette. Csonka Mártont különleges ceremóniával kísérték utolsó útjára, amelyről az egykori Vasárnapi Újság 1855. februári száma is megemlékezett. A koporsót szállító, feketével bevont szekeret 48 ökör húzta, s mindegyik állat szarván gyászfátyol lebegett. A szekér előtt ment a gulya, melyet az öreg őrzött, utána pedig vasárnap lévén, tengernyi nép haladt, s a hosszú sort az egész mé-es zárta — tudósított a lap. rany János három hónappal ésőbben dátumozott versében intén említi a különleges éretet... amely „az egy- fényes, Előtte a gulya,

A PANNÓNIA mo

A PANNÓNIA mo

JÁRMŰ ÉS MŰSZAKI KERESKEDELMI VÁLLALAT
CSEPEL

M
be
ka

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

Pataki József

1972 MAR 12

lekapcsoznak" nevezik. De én élven maradok tőle!

Fordította: Sigér Imre

1021

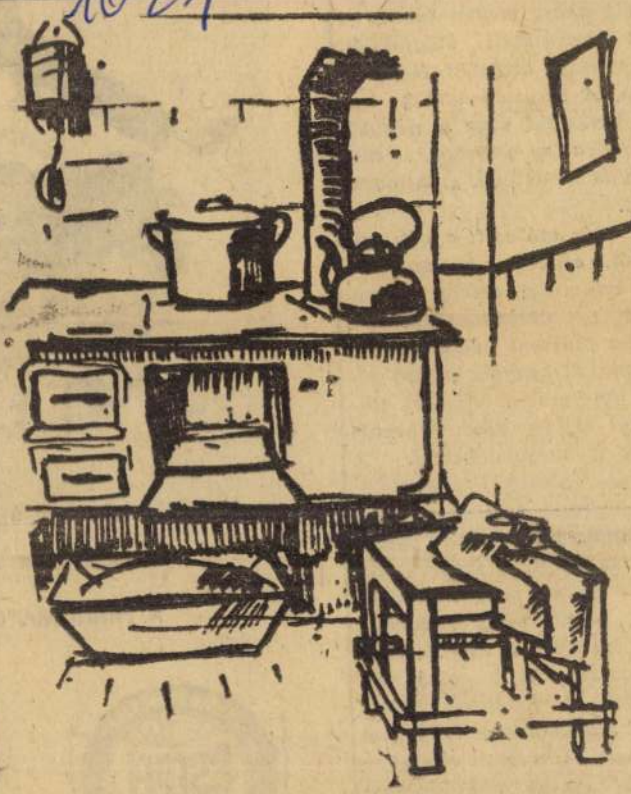

Konyha

(Pataki József rajza)

tó dolgok.
ját bemut
23.10: Nép
24.00—0.10:

TELEVÍZ
tévé. — 9
láló. NDK
Kalandfilm
Ligetben. .
Honvéd b
mérkőzés
Sportcsarn
ismertetés.
fóruma. —
Zenés film
lantás a sportvilágba. — 16.15: Egy kisváros kincse. — 16.35: Apollónia... Kovács Apollónia műsora. — 17.05: Műsorainkat ajánljuk. — 17.30: Reklámműsor. — 17.40: Delta. — 18.05: „Virágnyílás". A Tanácsköztársaság évfordulóján. — 18.30: Sporthírek. — 18.40: Esti mese. — 19.00: A HÉT — 20.00: Hírek. — 20.05: Hiúság vására. Thackeray regényének magyarul beszélő tévéfilm-változata. 5. Vanitas vanitatum. — 20.55: Dizzy Gillespie az Erkel Színházban. — 21.15: A légió. Lengyel film. II. rész. — 22.35: Hírek. — Sporthírek.

n

an
át
n"
n-
ég
M.
d-
e-
a-

na olyan vakcinat, amely az esetek száz százalékában hatásosnak bizonyult. Sajnos, egyelőre kizárólag nyulakon alkalmazható.

A Los Angeles-i James Miller szintén beoltott nyulakat ezzel a vakcinával, s egy év óta a nyulak ellenállnak a fertőzésnek. Bátorító eredmények ezek — olvashatjuk az Egészségügyi Világszervezet Genfben ülésező végrehajtó

VASÁRNAPI FEJTÖRŐ

Farsang végén

VÍZSZINTES: 1. Idézet Ányos Pál (1756—84) egyik verséből. (Az első sor). 10. Más tárgyat ad helyette. 11. A szokásosnál magasabb, nagyobb. 14. Ablakredőny (névelővel). 16. Mindig „kéznél levő" időmérő. 17. Atlétikai szövetségünk rövidített neve. 18. Nobel-díjas német fizikus (1879—1960). 21. Dal. 22. Nem is mögéje! 23. A versidézet második sora. 25. ...-hegyi rádióadó-állomás. 27. Orgánum (névelővel). 28. ... de Janeiro. 29. Fordított kettős-betű. 30. Kocsáló. 32. ...

lyebben fekvő része. 34. Képző, -et párja. 35. Bírák, egyetemi tanárok sapkája egyes országokban. 37. Pertu viszonyban van. 38. „A gólyához" költőjének névjele. 40. Felszolgálja az ételt. 42. L. E. T. 43. Hélium vegyjele. 44. N. Ü. C. 46. A fényképezőgép része. 48. Valaminek legkisebb alkotórésze. 52. Czuczor Gergely álneve volt. 53. Baljóslatú előjel. 54. Becézett Anna. 56. Táplálkozhat. 57. Elmesél. 59. Halkan köhög. 61. A Szovjetunió európai részének legfontosabb szénvidéke

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

Pataki József

1972 MAR 19.

...nar kapott kocsit az állomás-
...a, akkor jött haza Vukovics
Boskó a kórházból — levá-
...ott lábfejjel. Az egész csa-

...zacskóban egy ... togatott kukoricát. Voltak közte kokasok is, meg volt közte cipó is.

Pataki József tusrajza

kezdési idő: 15.30

Sportr

Egész napos, sportesemény szí május elsején C A járási KISZ-b a helyi KISZ-a rendezésében az — öt verseny" jé élkednek a körn gek fiataljai. Szandaváraljáról, csényből, Herencsényből, Cserhátsurányból, Magyarnándorból, Mohárói KISZ-fiatalokat, és állnak természetesen gyiek is. A szervező Szandáról, nyét, és az első három helyezett értékes díjazásban részesül. Az egész napos sportprogram reggel 8 órakor kezdődik Cserháthalápon, melyen a rendezők mintegy 200 résztvevőre számítanak.

APRÓHIRDETÉSEK

KITŰNŐ állapotban levő 850-es Fiat Coupé eladó. Pásztó, Szabadság u. 105. Dr. Földker.

ESKÜVŐI ruhák, fejdíszek kölcsönzése. Salgótarján, Rákóczi u. 190. (Megyei tanács mellett, iskolával szemben.)

BETEG gyermekem miatt hétvégi háznak salgótarjáni járásban lehetőleg vasút mentén kis házat egyedülli telken bérelnék, esetleg megvennék. Címet kérek a kiadóba „Patak partján" jeligével.

Kérjük T. propán-bután gáz (pébégáz) igénylőinket, hogy

KÉSZÜLÉK-VÁSÁRLÁST CSAK A BEKAPCSOLÁSI VISSZAIGAZOLÁSUNK UTÁN ESZKÖZÖLJÉK.

A pébégáz-bekapcsolásokat

SZIGORÚAN A JELENTKEZÉSEK SORRENDJÉBEN ELÉGÍTJÜK KI.

Az előre megvásárolt fogyasztókészülékek sorrendi elsőbbséget nem biztosítanak.

TISZÁNTÚLI GÁZSZOLGÁLTATÓ ÉS -SZERELŐ VÁLLALAT

AZ ERDÉSZET tagyártmányüzemében Verőcén és a Műszaki Erdészetnél Balassagyarmaton, kötegelt faipari hulladék 20% árengedménnyel vásárolható.

A BALASSAGYARMATI vágóhíd felvételre keres 2 fő festő szakmunkást. Jelentkezni lehet a munkaügyi osztályon.

VENNÉK garanciális 850-es Fiatot, vagy új állapotban Skodát vagy Zsigulit. „Május eleje" jeligére a balassagyarmati hirdetőbe.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

Pataki József

1972 APR 30

1021

„Ablak"

Pataki 971.

Pataki József: ABLAK

MOZIMUSOR: Salgótarjáni November 7.: Fanny Girl I—II. Színes, látványos USA filmmusical. — KOHÁSZ: A sólyom nyomában. Színes NDK indiánfilm. — Balassagyarmati Madách: Szenzációvadászat. Színes olasz kalandfilm. — Nagybátonyi Petőfi: Mr. Tibbs nyomoz. Színes USA bűnügyi film. — Kisterenyei Petőfi: Felszabadítás III. Monumentális szovjet filmeposz. — Pásztói Mátra: Lányok pórázon. Színes, zenés, táncos francia-olasz filmvígjáték. — Szécsényi Rákóczi: Sötét pillanat. Színes csehszlovák film. — Zagyvapálfalva: A sípoló macskakő. Gazdag Gyula első játékfilmje a mai tizenhétévesekről.

'72 garázs

zhető

glyasi úton levő

n.

t szerelési

felállítható.

verscím). 63. A házhoz tarto-

jetek kor

Milánób
turista pá
órával d
hogy elf
Dómot.
— Mo
kérdezi
el a tov
— Ug
szolja
megnézni a Dómot, de hogy gyorsabban végezhessünk, te kívülről járod körbe, én pedig belülről nézem meg.

★

Egy firenzei baráti összejövetelen az egyik hölgyvendég így szól barátnőjéhez:

— Nézd csak, drágám, a férjed hogy ölelgeti azt a szégyentelen nőszemélyt!

— Tulajdonképpen nem is rossz megoldás — jegyzi meg a feleség —, mert amíg a keze el van foglalva, nem tud rágyújtani.

★

Két fiatal össze akar házasodni. Elhatározzák, hogy a lány — mielőtt vőlegényét bemutatná a családnak — beszél szüleivel. Amikor a beszélgetés lezajlik, az ifjú vőlegény-jelölt megkérdi:

— Nos, drágám, mi a szü-

ri

SÍTA

EGER-
TÜZÉ

Megvétel

az alábbi új beren

1 db GH 710 harántgyalu

1 db TKV 1/42 kompresszor

1 db G—03 „Elkiston" munk

1 db UBBDA 16x3150 lemez

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1972 FEB 27
NÓGRÁD
Salgótarján

Pataki József

1021

Pataki József: Kikötőben

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1971 NOV 2 1

Pataki József

1021

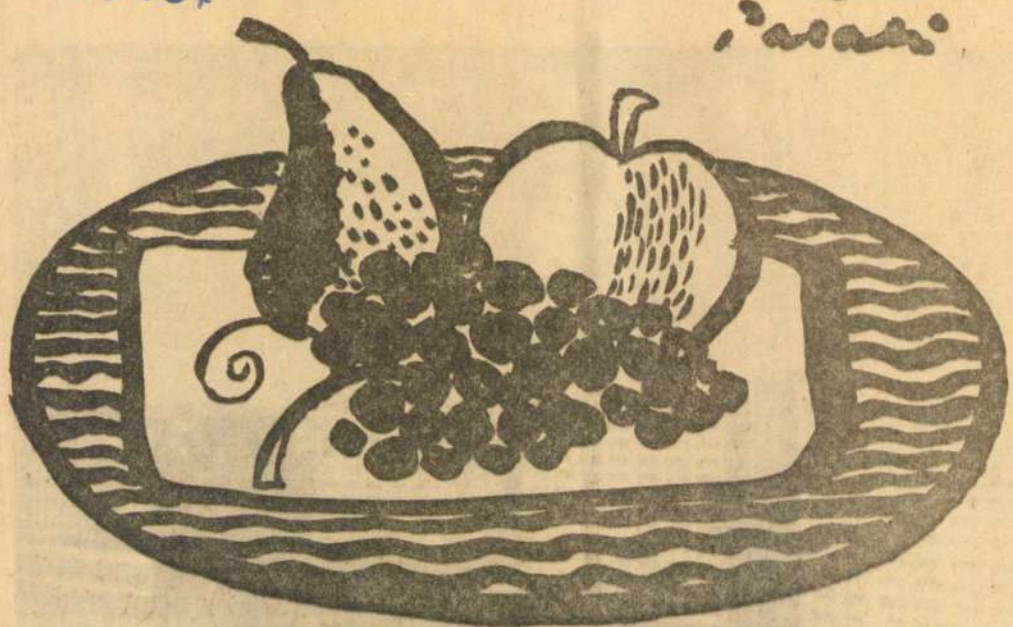

Csendélet

(Pataki József rajza)

Garzonlakások Togliattiban

Korszerű építkezés az autóvárosban

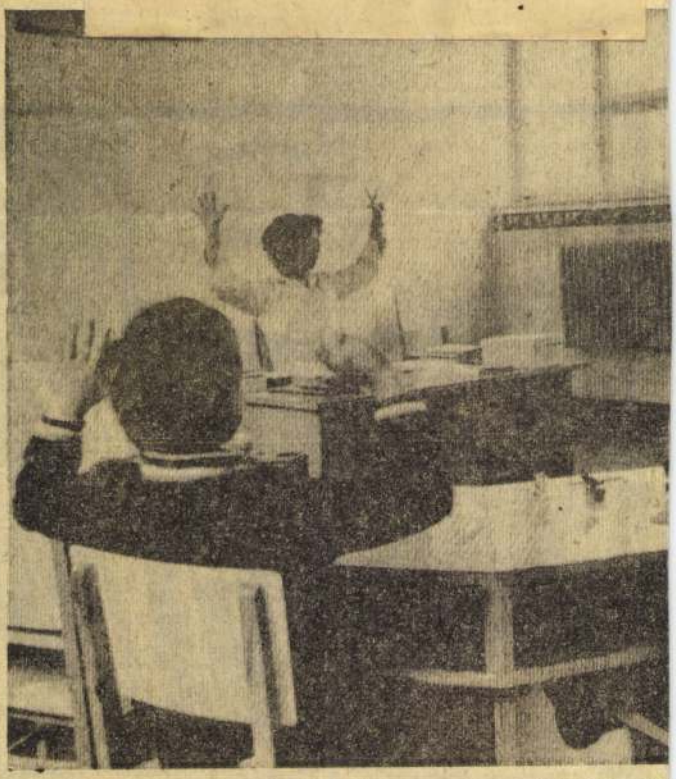

Megkezdődött az oktatás Vácott, az ország első hallássérü tantermek kettős nappali világításúak, hogy a gyógypeda árnyékmentesen lássák a gyermekek. Képünkön: Az egyik ják a gyermekeket

Film Szergej Jesze

Orosz falusi mulatság az alkonyatban... A tavon faragott csónakokról tűz fénye lobog. A nap már vörös go- lobog. A nap már vörös go- jelennek meg — Anna Sznye-

a Zinaida Raihhoz és Isadora Duncanhoz fűződő kapcsolatainak részleteit várja. A filmvásznon Jeszenyin lírai hősei

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

Pataki József

1971 OKT 31

1021

Kiskút, kerekes kút...

(Pataki József rajza)

ózsef, amikor még játszott

Képünkön Törőcsik Marival, Sztankay Istvánnal és Iglódi Istvánnal látható a most elhunyt művész

VASÁ

Idézetet közlünk Petőfi Sándor „Esik, esik, esik" című verséből a vízszintes 1., függőleges 1. számú sorokban.

Vízszintes: 12. Egyforma betűk. 13. Finom, bor. 14. Algériai kikötő. 15. Idő meghatározása (ford.). 16. Mitológiai főisten. 18. Paál László szülőhelye. 20. Atlasz-hegyi berbertörzs. 22. Európa legmagasabb működő vulkánja. 23. Marokkói város. 25. Hosszú ideig. 26. Mogürt része! 27. Személyes névmás. 28. Időegység. 30. Rajzolók használják. 31. Helyrag. 32. Nelson diadalának színhelye volt. 36. Mint a vízszintes 12. számú. 37. Keletkező, de mértani fogalom is. 38. Tovahajít. 40. Színművész, a Színművészeti Főiskola tanára (József). 41. Tolna megyei község. 43. Szükséges. 44. Traktor húzza. 46. Talponálló. 47. Indítéka. 48. Skálahang. 50. Tárgy is, fogalom is. 52. Trombitahang. 53. Morzejel. 54. Magyar névmás, francia barát. 56. Bírálat. 59. Harap. 60. Női becenév. 62. Ez az, ami nincs. 63. Kettőzve: függönyakasztó. 65. Jegyzettömb. 67. Kettőzve: női becenév. 68. Mezőgazdasági gép jelzője lehet. 69. Kanoé vége! 70. USA-állam. 72. „... .sapiens" (gondolkodó ember). 74. Keresztül.

Függőleges: 2. Játékpénz. 3. Női és férfibecenév. 4. A következő

SKODJUNK

név. 56. Lefolyástalan hatalmas tó a Szovjetunióban. 57. GO. 58. Fémbetétes azbeszt beszövésű betétanyag

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

Pataki József

1971 OKT 24

1021

FALUVÉGE

Pataki

Pataki József.

Húszmillió fo
a szabad ég alatt

Veszélyben az első pályázaton nyert beruházás idei befejezése

Két éve, hogy a Magyar Beruházási Bank az Országos Bányagépgyártó Vállalat Salgótarjánban 1966-ban megkezdett, de időközben szükségtelenné vált beruházására pályázatot hirdetett. A szocialista gazdaság keretei között első ilyen akció nyertese a Vegyiműveket Szerelő Vállalat lett, a többi között azzal a feltétellel, hogy a bank által eredetileg jóváhagyott terminusra, vagyis 1971. december 31-re biztosítja a salgótarjáni Vegyigép- és Acélszerkezeti Gyár felépítését, illetve a próbaüzemelés megindítását. A gyár vezetői az elkészült igazgatási épület helyiségeinek egy részében már 1969 nyarán megindították a termelést, jelenleg is mintegy száz ember dolgozik itt, műszerautomatika szerelésen. Hozzáláttak a szakember és iparitanuló képzéshez. A üzemi csarnok, valamint a létfontosságú kiszolgáló, hogy az összesen százötvennyolcmillió forint értékű építészeti jellegű munkából hatvanegymillió forint értékre a beruházó ma sem rendelkezik érvényes kiviteli szerződéssel, mert e munka elvégzését a generálkivitelező Nógrád megyei Állami Építőipari Vállalat a beruházás idei befejezési határidejével szemben csak 1972. június 30-ra vállalja. Márpedig ez a határidő alkalmatlan mind a beruházó, mind a beruházást finanszírozó bank számára. De az idei befejezéshez a Közmű- és Mélyépítő Vállalatnak is tízmillió forint értékű munkát kellene 1971-ben elvégeznie. A kivitelező „felajánlásai" ezt az összeget egyelőre meg sem közelítették. A beruházásból eddig csak az irodaház, a porta, a vegyianyagraktár, az egyik darúzott tér, az iparvágány és a földgázfogadó-állomás épült meg. A tavaly októberi befejezés helyett még

jóban, részlegesen megindulhat a termelőmunka.

A beruházás határidőre való teljes befejezésében pedig ma már senki sem hisz. Az eredetileg megadott határidőkhöz csak a gépek, berendezések szállítói maradtak hívek: tavaly nyár óta fokozatosan érkeznek — a többi között az NDK-ból, Lengyelországból, Csehszlovákiából — különböző berendezések, amelyek értéke ma már eléri a húszmillió forintot. Mindez — raktár híján — a szabad ég alatt, kitéve az időjárás viszontagságainak. A beruházási járulékot természetesen fizetni kell utánuk, ráadásul amikorra e berendezéseket felszerelik, a szállító cégek jótállása is lejár.

Időközben az is kiderült, hogy az eredeti háromszázötvenmillió forint hosszúlejáratú fejlesztési bankhitellel szemben a várható költségek mintegy háromszázkilencvenmillió forintra fognak emel-

MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

Pataki József

1971 ÁPR 6

1021

Megnyílt a tavaszi tárlat

Minden évszakban legyen tavasza a művészetnek

Vasárnap délelőtt 11 órakor megnyílt Salgótarjánban, a megyei József Attila művelődési központ üvegcsarnokában az első salgótarjáni tavaszi tárlat, képzőművészeink évenként ismétlődő rangos seregszemléje. A kiállítást dr. Tóth István, a Salgótarjáni városi Tanács VB elnöke nyitotta meg.

— A magyar képzőművészek Északmagyarországi Területi Szervezete már 1965. április 4-én a mai megyei könyvtár akkor még félig kész helyiségeiben rendezte meg az első területi kiállítást — mondotta dr. Tóth István. — Azóta ötször, a felszabadulás ünnepén, nyitották meg a tárlatot. Idén először Tavaszi tárlat címmel rendeztek kiállítást képzőművészeink alkotásaiból. Örülünk e gazdagodásnak, hiszen ezúttal az Észak-Magyarországon élőkön kívül többen küldték el műveiket a tárlatra, főleg azok, akik Salgótarjánból indultak, vagy életük bizonyos elménye köti ide őket.

Ezután dr. Tóth István szólott a művészet helyéről az emberi életben. Mint mondotta, a művészetek nem kiegészítő kellékei az emberi létnek, hanem törvényszerű velejárói. Ezért is örülünk, hogy ezúttal mintegy 45 művész 130 művel szerepel a kiállításon. Mit jelentenek számunkra ezek a művek? Mint dr. Tóth István mondotta:

— Felbecsülhetetlen hasznosságúak az új arcú város, Salgótarján kiállítási programjában is. Az újjáépülő Salgótarján építészetére is a sallangmentesség, az egyszerű, világos, funkcióját őszintén tükröző, nem hierarchikus, hanem a mellérendelés alapján szerkezetét feltáró építészeti alkotások jellemzőek. Így talál megfelelő helyet benne a tavaszi tárlat, s látjuk mi szívesen e magas színvonalú alkotások mellett az oly kedves salgótarjáni tájat, a város szépségeit, és látjuk benne az alkotó embert, a művészt, aki átalakítja, szebbé teszi a várost, műalkotásaival gazdagítja a benne lakók életét.

Befejező szép gondolatként hangzott el:

— Salgótarján minden évszakban legyen tavasza a művészetnek.

A megnyitón a megyei József Attila művelődési központ kamarakórusa, s a zeneiskola vonósnégyese színvonalas, az alkalomhoz méltó zeneművekkel szerepelt.

Kiosztották a Tavaszi tárlat díjait is. A Salgótarjáni városi Tanács díját Pataki József, a Nógrád megyei Tanács díját Csohány Kálmán és Vasas Károly, az Ifrószer Ktsz díját Czinke Ferenc, a bányagépgyár díját pedig Iványi Ödön kapta.

(tóth)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1971 DEC. 17

Pataki József

1021

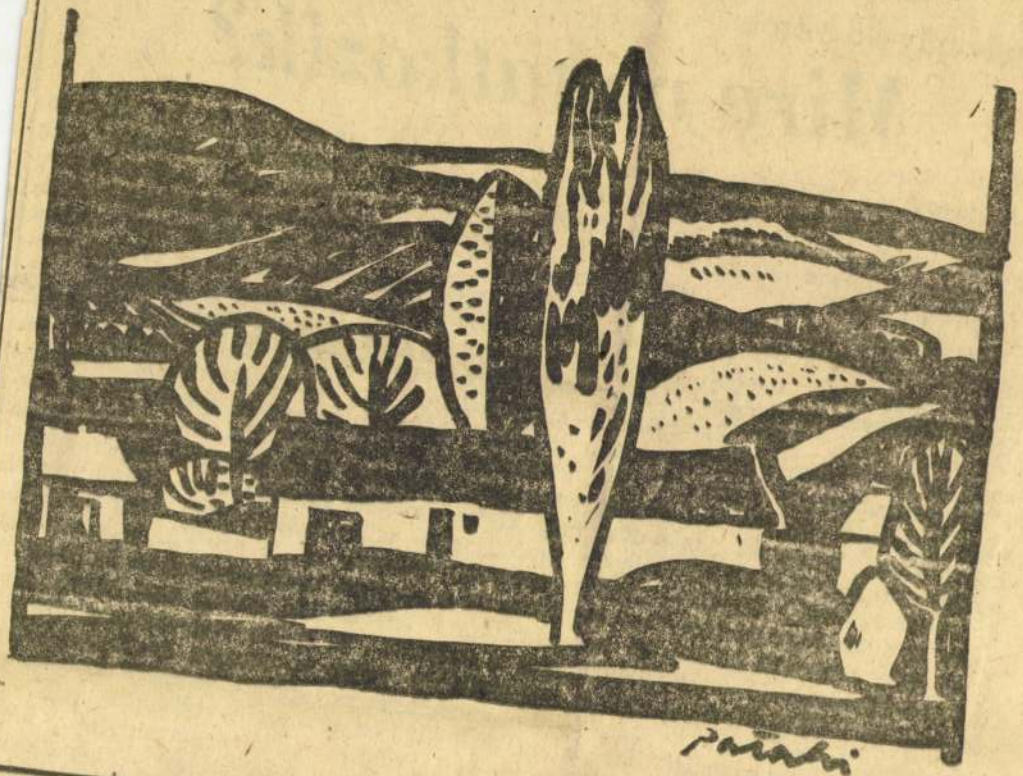

(Pataki József rajza)

Nyelvművelő sorok

Mire vonatkozik?

A vonatkozó névmások fogalmazni a mondatot. ugyanolyan jó, ha félreért-használata feltűnően sok Ilyenféleképpen: „Az író egy hetetlen a vonatkozás: „Az nyelvhelyességi kérdést vet olyan kegyetlen világot tár elvtárs, *akit* segítségünkre fel: ezúttal azonban csupán elénk, amely vonásaival un- küldtek, megmutatta a szál-egy-kettőről essék szó. dort kelt bennünk." lodát is." Vagy egy másik

Egy tanügyi jelentésben Az első változat elolvasá- változat: „Az az elvtárs mu-olvastam: „Nézzünk egy át- sa után nem tudjuk biztos- tatta meg a szállodát is, lagos képességű tanulót, san, hogy a vonatkozó név- *akit* segítségünkre küldtek." *amely* körülbelül a közepes- más az *író*, vagy a *világ* Mi hát a tanulság? A vo-nek felel meg." Hát bi- szóhoz kapcsolódik-e. Ha natkozó névmások használa-zony, itt nem valami sikeres azonban a *világ* közelebb ta esetén először is az ösz-a vonatkoztatás! Ha a név- kerül a névmáshoz, s az ösz- *szefüggést* kell tisztáznunk. más, a *tanuló* szóval áll szefüggést egy rámutató Csak a logikai kapcsolat ki-kapcsolatban, akkor ez az szóval még ki is emeljük, derítése után dönthetjük el, amúgy sem éppen zseni di- minden egyértelművé válik. hogy *melyik szóra vonatko-ák, menthetetlenül leszálli- Egyik újságunk útirajzá- zik a névmás*. Ekkor válik tódik az állat, vagy az élet- ban figyeltem fel a követke- nyilvánvalóvá az is, hogy az telen tárgy szintjére: ha pe- ző mondatra: „Az elvtárs *aki*, *amely*, *ami* közül mé-dig az a mondanivaló lénye- megmutatta a szállodát is, lyikre van szükség. De a ge, hogy az átlagos képesség *akit* a segítségünkre küld- tek." Azt is gondolhatnánk, stiláris, szórendi követelmé-a közepesnek felel meg, eb- hogy a szállodát küldték az nyei is vannak. A kapcsolat ben az esetben ugyancsak illetők segítségére. Pedig bi- annál egyértelműbb, minél zavarosan sikerült a megfo- zonyára arról van szó, hogy közelebb áll a vonatkozás-galmazás. a segítségükre küldött elv- ban lévő szó a névmáshoz.

Egy igényesebb szerkesz- társ mutatta meg a szállodát Az összefüggést azonban tés hogyan tehette volna vi-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Pataki József

NÓGRÁD
Salgótarján

1971 OKT 17

1021

Kúton (Pataki József rajza)

19.25: Sport. — 19.50: A vasárnap verse. — 20.00: Tévéfilm Jirásek regényéből. — 20.50: Bemutató az idei népművészeti fesztiválról. — 21.30: Kultúra '71. — 21.55: Híradó. — 22.10: Sport.

*

MOZIMŰSOR: Salgótarjáni November 7.: A nagy zsákmány. Színes, francia—olasz bűnügyi filmvígjáték. — Salgótarjáni Kohász: Özvegy aranyban. Színes, francia—olasz—nyugatnémet bűnügyi filmvígjáték. — Szécsényi Rákóczi: Ragyogj, ragyogj, csillagom. Színes, szovjet film. — Balassagyarmati Madách: A medve és a baba. Színes, francia filmvígjáték. — Nagybátonyi Petőfi: Vok úr házasodik. Színes, csehszlovák filmvígjáték. — Pásztói Mátra: A cár tisztje és a komisszár. Izgalmas szovjet film. — Kisterenyei Petőfi: Hé, barátom itt van Sabata. Színes, olasz western. — Zagyvapálfalvai Mikszáth: Sötét pillanat. Színes, csehszlovák film.

HÉTFŐ

KOSSUTH RÁDIÓ: 8.15: Magyar tájak dalaiból. — 9.05: Eötvös József élete és művészete. — 9.30: A hét zeneműve. Brahms: IV. szimfónia. — 10.05: Szo-mi-re-dó. Kodály-énekórák a torontói egyetemen. — 10.20: Zenekari muzsika. — 11.00: Iskolarádió. — 11.35: Romantikus áriák. — 12.20: Kinyer ma? — 12.30: Tánczene. — 13.15: Népi zene. — 13.45: Válaszolunk hallgatóinknak! — 14.00: Édes anyanyelvünk. — 14.05: Kó-

10.00: A zene hu
11.45: Kísérlet az é
mányban. — 12.00:
kus zene. — 13.03
tályozzák a diákol
Respighi: Templo
négy szimfonikus
14.00: Kettőtől hati
ságműsor. — 18.10:
— 18.13: Közkívána
Zenekari hangverse
Reneszánsz arcképe
Nóták.

BESZTERCEBÁNY
rek. — 16.05: Tanító
16.25: Orosz nyelvle
Kémia. — 17.35: Ifjús
— 18.15: Egészségügy
— 19.00: Híradó. —
műsor. — 20.00: Gog
kek. Tévéjáték. 3. ré
Híd a holnapba. — 2
— 21.55: Sport.

*

MOZIMŰSOR: Salgótarjáni November 7.: A nagy zsákmány. Színes, francia—olasz bűnügyi filmvígjáték. — Salgótarjáni Kohász: A cár tisztje és a komisszár. Izgalmas szovjet film. — Szécsényi Rákóczi: Kongresszusi ifjúsági filmnapok. Ismeri a Szandi Mandit? Színes, magyar film. — Balassagyarmati Madách: A medve és a baba. Színes, francia filmvígjáték. — Nagybátonyi Petőfi: Kongresszusi ifjúsági filmnapok. Apa. Magyar film. — Pásztói Mátra: Özvegy aranyban. Színes, francia—olasz—nyugatnémet bűnügyi filmvígjáték. — Kisterenyei Petőfi: Hé, barátom itt van Sabata. Színes, olasz western. — Zagyvapálfalvi Mikszáth: Sötét pillanat. Színes, csehszlovák film.

leltározás!

A leltározás alatt az árukiszo
lamint az áruátvétel szünetel.
Ez idő alatt vásárlásaikat

a budapesti AGROKER

Kérjük vásárlóinkat, hogy a
szaki árut és gördülőcsapágy
megkezdése előtt szerezzék be
meltetést így biztosíthassák.

Egyben felhívjuk figyelmüket
mákba tartozó áruk kiszolgá
vartalanul folyik.

Pest—Nóg
AG
Nógrád

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1971 NOV 7

Pataki József

1021

(Pataki József metszete)

SZMBT-delegáció Balassagyarmaton

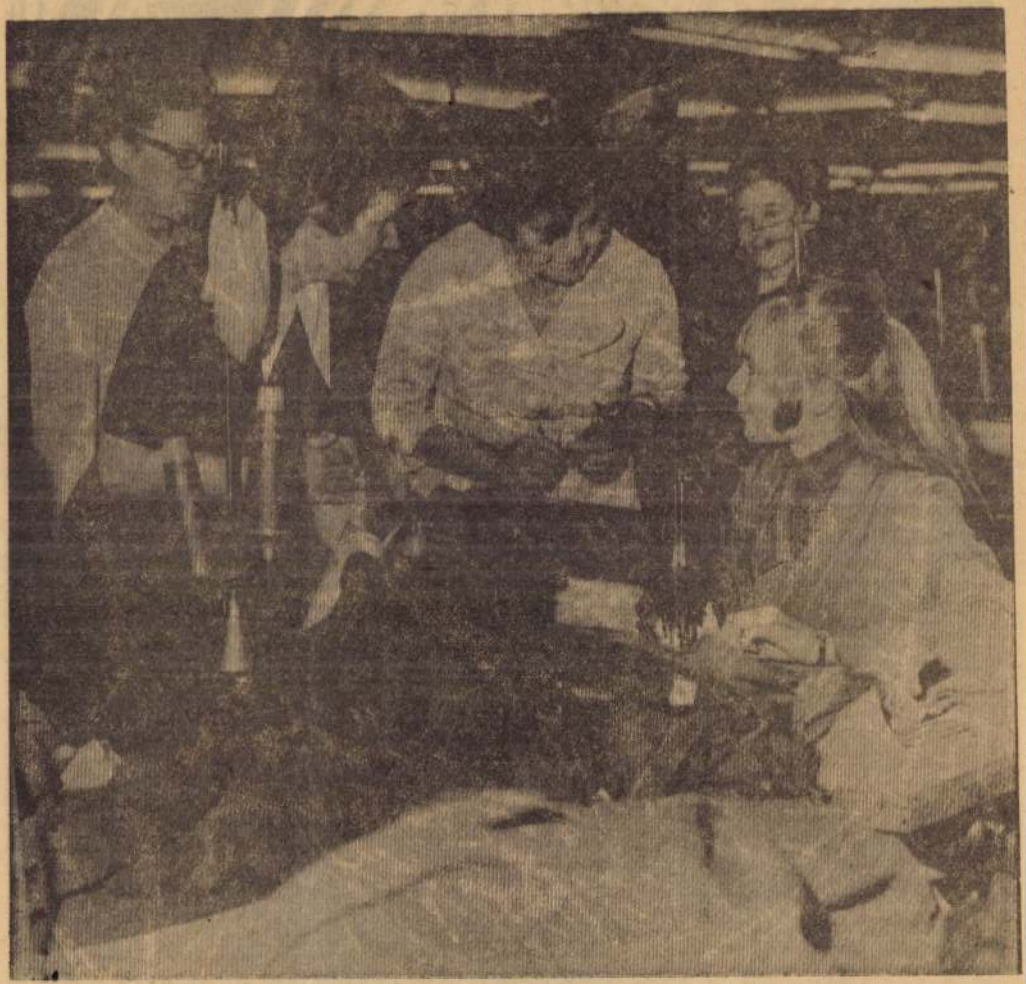

A Budapesti Finomkötöttárugyár balassagyarmati telepén tett látogatás során J. F. Karpova, a delegáció vezetője kedves eszmecserét folytatott Bartus Klára szabóval

(Folytatás az 1. oldalról)

ta tegnap délelőtt a városban élő volt illegális párttagokat, ahol szívélyes beszélgetést folytattak a munkában elfáradt idős

lajdonságát. Felismerte a forradalom szükségességét, és a halhatatlan vezér, Lenin vezetésével az egyetlen és lehetséges időt, módot választotta. Ez a döntés az orosz

irodalmi színpada, és a kisterenyei gimnázium táncscsoportja.

Koszorúzások a megyében

A fogoly ítélet

Film az olasz igazságszolgálta

Ennyi probléma van az olaszoknál? — kapja fel a fejét a néző a film láttán, hiszen nem *Nanni Loy, A fogoly ítéletre vár* című filmje az első alkotás, amely mélyen nagy elkeseredéssel tárja elénk az olasz igazságszolgáltatás visszásságait, embertelenségét, kegyetlenségét.

Giuseppe Di Noi — a filmben — építészmérnök, aki hat éve Svédországban él, s kemény munkával szép kis vagyonra tett szert. Egy nyáron úgy dönt, hogy feleségével Ingriddel és két gyermekével hazalátogat Olaszországba.

Már az első jelenetek után megdöbben az ember. Először azért, mert maguk a határőrök, a rendőrök, s a börtön alkalmazottjai sem tudják, miért kellett letartóztatniuk Di Noit. Másodszor azért, mert mindemellett úgy bánnak vele, mint egy közönséges bűnözővel, s Di Noi kérdéseire csupán annyit válaszolnak: a kötelességüket teljesítik. Rossz arra gondolni, hogyan lehet ember módjára, tisztességesen élni olyan környezetben, ahol az emberek kötelességeiket gépiesen, minden iránt közömbösen, a bürokrácia *„védelme"* alatt végzik.

Alberto Sordi a fi

Bilincsbe verve szállítják egyik börtönből a másikba. Közben annyit sikerült megtudnia, *azzal vádolják, megölt egy német embert.* Hiába tiltakozik, ordít és védekezik, hiába mondja, hogy nem ismerte azt az embert, senki sem figyel rá, mindenki a *„kötelességét végzi"*. Végül sikerül a vizsgálóbíró elé kerülnie, de az csak akkor hajlandó kihallgatni Di Noit, ha védőügyvédet szerez.

És itt ismét a szemünk elé tárul a *„nagy olasz valóság"*. A fegyőrök egymás ellen ajánlják a *„jobbnál jobb"* ügy-

mények között élő foglyok végül is fellázadnak. Egyházi szertartásra vezénylik őket. Di Noi nem tudja, hogy csendben kell lenni, természetesnek veszi, hogy *mint a templomban, válaszol a pap, szavaira.* A fegyőrök leintik, ő elhallgat, a többiek viszont mintegy jelnek tekintik szavait, először egyenként aztán kórusban válaszolnak. A lázadást leverik, a börtönt kiürítik, és Di Noit is másik börtönbe viszik. Itt már *közönséges bűnözők közé zárják* és ez a helyzet majdnem végzetes számára. A rabok, amikor

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 MÁJ 6
1973 MÁJ 6
Nógrád

Pataki József

1021

Csendélet, székkel

Csendélet székkel

Pataki 973.

Pataki József

Évforduló előtt

Az iskolák államosításáról

Szocialista gazdasági, társadalmi, politikai, kulturális életünk bővelkedik jelentős évfordulókban. Ezek közül idézzük fel az egyik soronkövetkezőt: 1948. május 15-öt.

JELENTŐS SAJTÓFOGADÁS

Sokaknak emlékezetes is lehet, hogy 1948. május 15-én Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter sajtófogadáson nyilatkozott: az iskolákat államosítják, a nevelőket állami státusba veszik.

Egy hónap múltán, 1948. június 16-án tárgyalta az országgyűlés a kormány által benyújtott iskola-államosítási törvényjavaslatot. Jelentős történelmi ülés volt ez, fontos időszaka a magyar közoktatásügy történetének, hiszen szenvedélyes hangon csaptak össze a vélemények ezen az országgyűlésen: de végül is a higgadt, meggyőző érvek, a történelmi törvényszerűség győzedelmeskedett, amelynek eredményeképpen megszületett az 1948. évi XXXIII. törvénycikk, mely „a nem állami iskolák fenntartásának az állam által való átvétele, az azokkal összefüggő vagyontárgyak állami tulajdonbavétele és személyzetének állami szolgálatba való átvétele tárgyában" intézkedett.

Ma már mindnyájunk előtt természetes, hogy mindez csak így történhetett, de nem árt visszaidézni azokat az időket, amelyek ezt a sajtófogadást és az ezt követő országgyűlési vitát, a törvény megszületését megelőzték.

Miért volt hazánkban történelmi szükségszerűség az iskolák államosítása?

Beszéljenek helyettünk a tények, a számadatok.

Az ország felszabadulásával gazdasági, politikai és társadalmi életünk új fejlődésnek indult. Gondoljunk csak a legjelentősebb eseményekre: a földreform megvalósítása, a bányák, legnagyobb gyárak (Csepel, Ganz

A KÖZOKTATÁSÜGY „FÖLDREFORMJA"

S ugyanakkor mi a helyzet a közoktatás, a köznevelés területén?

A Horthy-korszak nevelésügyét, az uralkodó rend megszilárdítására törekvő iskolapolitikát örökölte a felszabadult Magyarország. „Elemi" ismereteket is alig nyújtó népiskolákat, felekezeti és községi iskolákat, melyek között nagyon sok az egytanítós, törpe iskola: áthidalhatatlan különbséget jelentve — éppen jellegénél fogva — tantervi anyagban az osztott és osztatlan iskolák között.

Középiskoláink eleve a kiváltságosok iskolái voltak, melyek „a munka megvetésére", a munkás lebecsülésére neveltek. Ebből logikusan következett a szakoktatás lebecsülése is. Ehhez járultak mint súlyosbító tényezők a háború okozta károk, hiszen a meglevő tantermek 50 százaléka súlyosan megrongálódott, 30 százaléka elpusztult: — olvashatjuk Erdei Gruz Tibor oktatásügyi miniszter beszámolójában az 1945-ös Köznevelésben. A nevelőhiány legalább ilyen súlyos gond; hiszen a meglevő 22560 mellé még legalább ötezerre lenne szükség ahhoz, hogy a tanítás elkezdődhessen.

A falujárók, a Nemzeti Bizottságok, népi szerveink, az MKP egy emberként segít az ország, az iskolák újjáépítésében, az élet megindításában. De ugyanakkor már 1945-ben (Szabad Nép júniusi, augusztusi száma) az MKP, az SZDP, a NPP, a M. Pedagógusok Szabad Szakszervezete részéről (1945. július 1-i nagygyűlésen) elhangzik a követelés: „az egységes, kötelező, ingyenes, nyolcosztályos népiskola" (általános iskola) megalkotására. Az Ideiglenes Nemzeti Kormány 6650—1945. M. E. számú rendelete 1945. augusztusban életre is hívta az általános iskolát, amit joggal neveztek

temberében a nehézipari vállalatok által fenntartott iskolákat államosítják. Kimondják ugyan az állami tankönyvek bevezetését is, de miután nemcsak Nógrád megyében, hanem országosan a legtöbb iskola a felekezetek — ezen belül is a római katolikus egyház — kezében volt, ennek a rendelkezésnek a megvalósítása igen nehézkes.

MEGYÉNKBEN: 128 EGYHÁZI ISKOLA

Nógrád—Hont megye 223 iskolájából is 128 volt a római katolikus egyház kezében, (Tanügyi Statisztika, Népiskolák, 1945/46. Művelődésügyi Minisztérium statisztikai osztályának kéziratában olvasható az adat), de ez a 128 iskola is a négy egyházmegye fennhatósága alá tartozott. Egységes iskolarendszer, követelményszint kialakítása lehetetlen volt — éppen ezért volt tehát történelmi szükségszerűség az államosítás teljes mértékű megvalósítása, ami megyénkben az 1—2 tantermes, 1—2 tanítós, osztatlan, részben osztott, elhanyagolt felekezeti és községi, magán vagy éppen társulatok, egyesületek kezén levő iskolákat egy kézben, az állam kezébe adja, s megkezdődhet ezáltal a törpe iskolák összevonása, a népiskolák átszervezése, az egységes állami általános iskolai rendszer kiépítése.

E rendelkezés megvalósításának szükségességét jól bizonyítják a nógrádi adatok is. Az 1945/46-os tanévben 223 népiskola volt, az 1948/49-es tanévben — éppen az államosítás, összevonás, eredményeképpen — 192 általános és népiskola jött létre. (Egy részben osztott és 15 osztatlan tanyai iskola, népiskola maradt.)

Egyébként az államosítás szükségességét, jelentőségét az országos adatok is jól bebizonyítják. Az ország iskoláinak

Nógrád

1973 MÁJ 13

Pataki József

1021

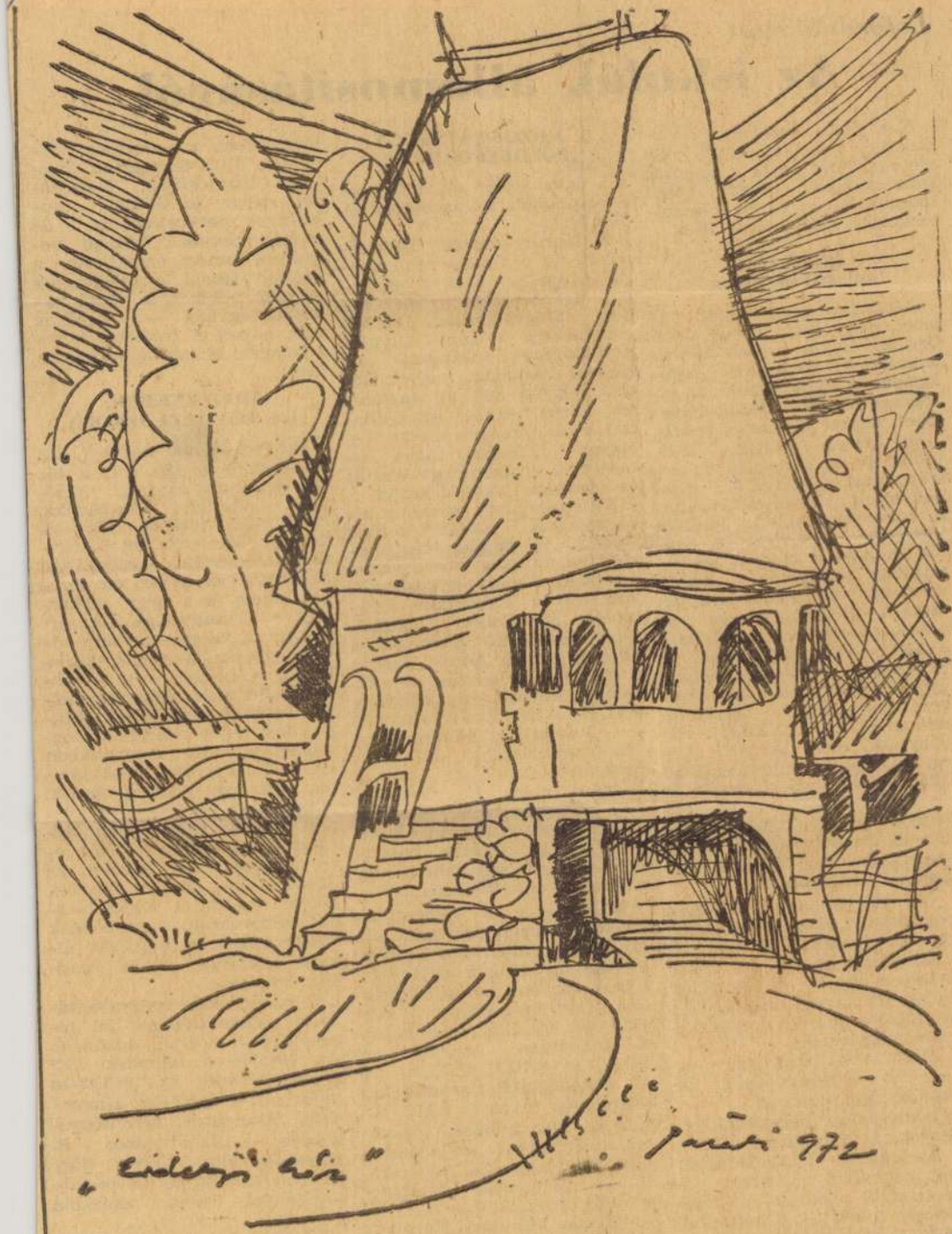

Pataki József rajza

NYELVMŰVELŐ SOROK

Csukolhat-e az

Ez a kellemetlen rángást idéző szavunk minden valószínűség szerint a legnevezetesebb igéink egyike. Viselkedését néha szabályszerű meghökkenés és hitetlenkedés kíséri. Úgyannyira, hogy már-már feledteti: feltűnőségeiben nincs is egyedül; egy bizonyos igeféleség kiemelkedő képviselője csupán.

A mindennapi életben aránylag ritkán fordul elő, hogy valakit csuklásra kell noszajtanunk. Kevés az alkalom, hogy ilyenféle mondatokat hangoztassunk: „No, *csukoljék* már egyet!", „*Csukoljátok* ki magatokat!", „Még egy kicsit csak csukoljanak!" De ha netán mégis sor kerül rájuk, könnyen elbizonytalankodunk: jól használjuk-e ezeket a felszólító alakokat.

Bizonytalanságunk még csak fokozódik, amikor a *csuklik* ige egy-két más származékával is szembekerülünk. „Ha akarsz, *csukolhatsz!*", „Szánalmasan *csukolva* feküdt az ágyon."

nyat: *csuklik, hasonlik, hanyatlik, fénylik, bűzlik, hírlik, kotlik* stb.

Miért jelentkeznek ezekben a *csuklik*-féle igékben az az említett ragozási és képzési problémák? Miért érezzük szokatlannak és elfogadhatatlannak a valójában helyesen formált alakokat?

Az ilyenfajta igéknek tulajdonképpen két töve van: egy változatlan és egy változó. Ha az előbbi tőhöz teszszük a felszólító módú végződéseket, akkor ilyen alakok jönnek létre: *csukl-jon, csukljatok* stb. Ez a megoldás azonban szinte teljesen idegen tőlünk. Jobbnak tartjuk a második tőhöz igazodó toldalékolást: *csukol-jak, csukol-jon, csukol-janak.* De — minek tagadjuk — még ezek ellen a formák ellen is berzenkedik a nyelvérzékünk. De hát miért? — tesszük fel újra a kérdést.

Az idegenkedés oka bizonyára az, hogy az ilyenfél

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 OKT 15

Nógrád

Pataki József
1021

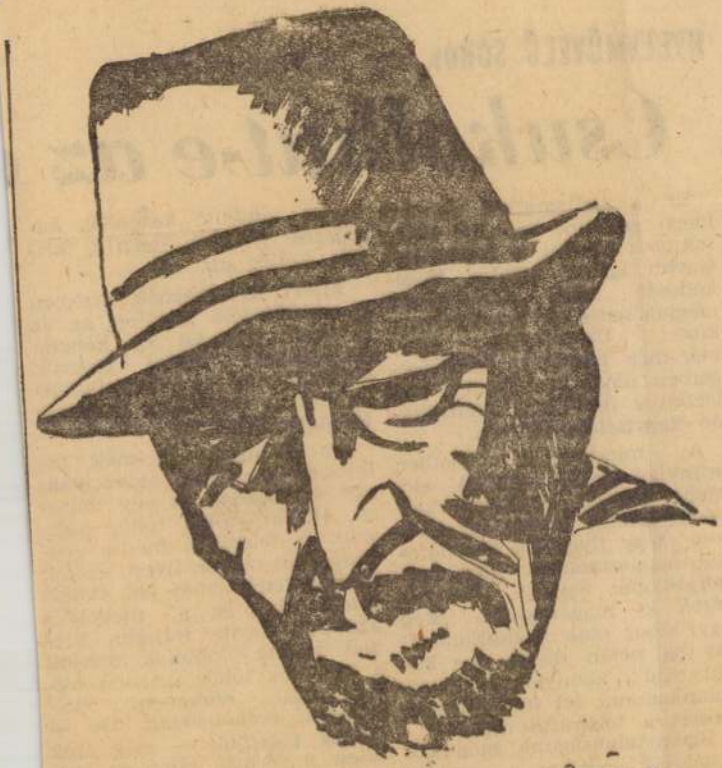

Pataki József: FÉRFIFEJ

fogása is. Egy kis kereset reményében minden munkát elvégeztek, de aprócska kezük még gyenge volt.

Így múltak az évek, a gyerekek felcseperedtek. Felnőtté váltak, anélkül, hogy a tanulás vagy a játék igaz örömét, és a tudást megízlelhették volna. Bármennyire is szomjúhozták...

1918 elején a posta két ajánlott küldeményt továbbított részükre: Györgynek katonai behívót, anyjuknak pedig értesítést az apa fogságba kerüléséről. Az otthonmaradottakon még inkább a nélkülözés és a rettegés lett úrrá.

Az 1919-es Tanácsköztársaság életükben gyökeres fordulatot hozott. A család — az apát kivéve, aki 1920-ig fogságban volt — újra együtt volt. A gyerekek részt vettek a forradalmi eseményekben: a fiúk vöröskatonák lettek.

A néphatalom leverését követő terror Kondás Györgyöt sem hagyta érintetlenül: a románok kegyetlenül megkínozták és átadták a fehérek-nek. Többször véresre pofozták és vasra verték.

Kondás György végül is „kegyelmet" kapott: három

Több éven át e
nél dolgozott.
ez már karrier
nagyváros ma
ben kapott alka
mosogató, taka
vicses is. A ha
elején Torontób
ben tagja lett a
szakszerveztének
bizalmi volt. K
rült a kommun
ben a Kanadai Kommunista Párt felvette tagjai sorába. A párton belül bizalmi, majd propagandista lett. 1936. tavaszán a párt felszólította és Spanyolországba küldte.

Zalka Máté katonája...

A kanadai önkéntesekkel együtt beosztották a Dimitrov-brigád egyik külföldi ezredébe. Ezredparancsnoka Szalvai Mihály lett. Néhány napos gyakorlás után egységüket — hiányos felszereléssel — a frontra küldték. Az első bevetésre Jeroma térségében került sor. Az önkéntesek emberfeletti küzdelemben megfutamították az ellenséget.

A csata után — végre — mindenki kapott rendes fegyvert, muníciót és élelmet.

Amellett, hogy a termelőszövetkezetben kocsisként dolgozott, továbbra is vállalt és kapott pártmunkát. Propagandista lett. 1958-ban belépett a munkásőrségbe, amelynek több mint egy évtizedig volt tagja. Patronálta az ifjúsági szövetséget, és több alkalommal tartott élménybeszámolót járási fórumokon is. Sokat tett a község társadalmi és politikai életének fejlesztéséért.

Az elismerés nem maradt el: 1956. október 20-án a Zalka Máté és a Dombrowsky Érdeméremmel tüntették ki, 1960-ban a Szocialista Munkáért Érdemérem, 1967-ben pedig a Szocialista Hazáért Érdemrend kitüntetésben részesült. Több magas párt- és állami kitüntetés tulajdonosa.

Kondás Gyuri bácsi rövide-

Többlet és érdekvédelem

Összefogtak a megye közgazdászai

A fiatal szakemberek és az ambíció két összetartozó fogalom. Az életkor és a pályakezdés egyaránt bizonyításra, cselekvésre késztet. Nem kivételek ez alól a fiatal közgazdászok sem.

Az ország több megyéjében felfigyeltek arra, hogy a frissen végzett közgazdászok sok jó ötlettel, önálló kezdeményezéssel állnak elő. A Magyar Közgazdasági Társaság ezért úgy határozott, hogy szervezett kereteket biztosít a fiatal szakemberek kezdeményezőkészségének kifejezésére. Az elhatározást a tettektől már csak egy lépés választotta el: egyre-másra alakultak a megyében a fiatal közgazdászok fórumai, a fiatal közgazdászok bizottságai.

A sorhoz most Nógrád megye is csatlakozott. Az MKT megyei szervezetének segítségével nálunk is megalakult a fiatal közgazdászok bizottsága.

Szerte a megyében felmérő lapokat kaptak a vállalatok, intézmények. A felmérés célja annak megállapítása volt, hogy hány fiatal, 33 éven alul közgazdász dolgozik a megyében, akinek aktív közreműködésére a bizottságban számítani lehet.

A fiatal közgazdászok bizottságának nevezik újonnan alakult fórumukat, de a tagok száma már meghaladja a nyolcvanat is. S a kör még mindig nem teljes. Tagok lehetnek ugyanis olyan fiatalok is, akik még csak most végzik az egyetemet vagy a főiskolát, s a begyűjtött kérdőívek nagy részén ők még nem szerepelnek.

A fiatal közgazdászok megyei bizottságát kettős céllal hozták létre. A fiatalok jelentős része részt vesz az MKT megyei szervezetének munkájában is, az új bizottság azonban lehetőséget nyújt valami többlet felmutatására. Nagy lehetőségek rejlenek a fiatalok összefogásában, mód van tehát arra is, hogy a „plusz" produkálásának mikéntjét megtalálják.

Nem ritka tapasztalat, hogy a fiatal szakemberek nehezen találják meg helyüket munkaterületükön. Előfordul, hogy olyan feladatok megoldását bízzák rájuk, amelyekhez bőven elegendő lenne a középiskolai végzettség, s nem teszi lehetővé a diplomában megtestesülő tudás kamatoztatását. Van olyan eset is, hogy a jól felkészült fiatal közgazdászt nem kellőképpen becsülik meg. A fiatal közgazdászok bizottságának lesz tehát érdekvédelmi hivatása is. Ezen a fórumon bárki elmondhatja problémáit, s a bizottság segítségét kérheti.

A fiatal közgazdászok bizottsága jó munkájával, eredményeivel a legtöbb megyében már komoly tekintélyt vívott ki magának. Van rá példa, hogy a vállalatok nem vesznek fel fiatal közgazdászt anélkül, hogy a bizottság véleményét ne kérnék. A ran-

1973 APR 26

Nógrád

Pataki József festőművész

1021

Miért nem közösen?

— Ugye milyen szép gyár a mienk? Hát még nyáron, amikor a betonút melletti parkokban nyílnak a rózsák. Csak az a baj, hogy itt mindig fúj a szél... — mondja Rehorovszky Béla, az ELZETT szécsényi gyárának dolgozója, aki vállalta, hogy elkísér a Patyomkin ifjúsági brigádhoz.

Huszonévesek között

Valóban szép a gyár. Az üzemcsarnokok szigorú rendben helyezkednek el a széles betonút mentén, a gondosan ápolt parkokban már zöldül az új fű. Friss, tavaszias a hangulat itt. Talán az is teszi, hogy mióta a gyárba beléptem, jóformán csak fiatalokkal találkoztam. Sok fiatal dolgozónat itt — mondom.

— Igen, a foglalkoztatottak, látni — így Szabó János brigádvezető-helyettes.

— Szerintem az a baj, hogy hétszáz ember, mintegy hatvanöt—hetven százaléka fiatal. No, én a harminc éven aluliakat mind ide sorolom. A húsz szocialista brigád közül hat ifjúsági brigád. A számkészítők, akikhez most megyünk, tavaly alakították a brigádot, és az idén nyerték el a Szocialista címet — tájékoztat a kísérőm.

Szerszámműhely: tágas, világos ablakok, hosszú munkapadok, és munkájuk fölé hajló fiatalok. Legtöbbjük több mint húszéves. A környező falvakból, Benczúrfalva, Varsány, Nógrádsipek, Nagyló, Rimóc, járnak be dolgozni. Szabó János, a brigádvezető-helyettes kezembe adja a brigádnaplót. Mit mondjak? Szemre, formára igen tetszetős, minden esemény mellett valamilyen színes rajz, vagy kép. És megtalálom a ta szórakozásra nem nagyon a jelszót is; szocialista módon elni, dolgozni. A hármas követelményből az utolsót kifelejtették, nevezetesen a „szocialista módon tanulni"-ra gondolok. Ezek után figyelmesen olvasom a kulturális bejegyzéseket. Milyeneket találtam? A brigád fiataljai közösen megnézték a Jelenidő című filmet és megvitatták azt. Megtekintették Pataki József festőművész kiállítását. Hatomnapos soproni kirándulason vettek részt. Ezenkívül részt vesznek a különböző — KISZ-, szakszervezeti, pártoktatási formákban és a gyár rendezvényein is.

— Milyen rendezvényeket tartanak itt, a gyáron belül?

— A történelmi évfordulók megünneplése, szabad pártnapok, olykor előadások vannak az étkezdében.

Ami — tegyük hozzá —, nagyon modern, tágas, és itt található az üzemi könyvtár is. A szépirodalmi alkotások és a műszaki, szakmai könyvek egyaránt fellelhetők a könyvtárban, ám az érdeklődés elsősorban az utóbbiak iránt nagy.

A vélemények eltérőek

Szabó Béla, Ander Béla és Döbrei Róbert szerszámkészítők, brigádtagok is bekapcsolódnak a beszélgetésbe. Közösen kutatjuk az okát, hogy a fiatalemberekből álló brigád miért nem tud közös megmozdulásokat, közös programokat tervezni. A vélemények — a következőkben látjuk — igencsak eltérőek.

— Olyan kulturális rendezvényekre, amelyek érdeklik őket, szívesen elmennek. Például többen vásároltak honvédelmi filmbérletet, és ifjúsági filmklubbérletet. Egyszer láttak egy Déryné-előadást, amely nem tetszett nekik, azóta nem akarnak színházat

S valahol mégis csak kell szórakozni.

— Bejövünk Szécsénybe, vagy Balassagyarmatra.

KISZ-szervezet a gyárban is működik. Csakhogy a szervezeti élet kimerül a KISZ-gyűlésekben és néhány politikai előadásban. Jó lenne itt, a gyárban egy saját KISZ-klub, ahová az ember bármikor, még munkaidő után is betérhet — mondják a fiatalok.

Én mégis azt hiszem, hogy nem a KISZ-klub hiánya, amely miatt a fiatalok nem találnak maguknak szórakozási, művelődési lehetőséget. Hiszen a még meglevőket sem használják ki. Inkább az igényekkel van baj. Érdektelenségről nincs szó, inkább arról, hogy több törődés, néhány jó tanács hiányzik a „Patyomkin tagjainak". Egy „vezéregyéniség", patrónus, aki közös nevezőre hozza az eltérő kívánságokat, és aki felébreszti a fiatalokban az igényes művelődés iránti érdeklődést.

V. Kiss Mária

Hiányzik az ifjúsági klub

A pösténvi Ander Béla vállasza nagyon határozatlan. Hol tölti a szabad idejét? Hát mindig van valamilyen buli, meg ott a presszó is. Másfajta szórakozásra nem nagyon van igénye.

Döbrei Róbert szerint igenis van igénye mindenkinek a aktuális komolyabb szórakozásra. Mégis miért nem lehet összehozni az is érthető, hogy az egymástól távol eső településeken élők nem tudják összeegyeztetni az idejüket, programjukat. Ám a beszélgetésből az is kiderült, hogy ezek a fiatalok, külön-külön, a saját falujukban is kallódnak. Mert — őket idézem —, a faluban nincs a mozin kívül semmi, a KISZ-klub csak hét végén nyit ki, széthúznak a fiatalok a faluban...

Kertész Ákos:

KÖVEK

Patakpart, vízmosás, fák és bokrok, fakerítés meg kiskapu, szőlőhegy hajlata nem gazdagították a gyerekkoromat. Ismerősök, kedves, de kissé távoli ismerősök voltak csupán. Az én gyerekkoromat kövek szegélyezik. Kövek kötnek a Városhoz, az elvontabb hazafogalom helyét is megteremtő szűkebb pátriámhoz, kövek közt nőttem fel, mégis úgy remélem, nem lettem szegényebb általuk.

A kövek barátaim. Sokan vannak, mert sokfelé laktam, sokfelé dolgoztam, még többfelé csavarogtam, és jártam bizonyos kislányok után vagy elébük, és baktattam haza — más jármű vagy éppen villamospénz híján — át az éjszakai Városon. Mindenütt ismerős kövekre találok, a kövek egy barátságos úr próbálkozott hasonlóval, de mikor kiderült, hogy homoszexuális, megvertük. Több esetre nem emlékszem.

A geng negyvenöt nyarán verődött össze, mikor a lassan normalizálódó viszonyok elvették a magunkszőrű srácoktól az életteret, és kiszorítottak bennünket a romok közé, ahol még ideális állapotok uralkodtak. A geng sokféle tevékenységet folytatott, összetartozásunknak a közös tevékenység volt az alapja, robbanóanyagokat szedtünk össze és robbantottunk fel szakszerűen (máig is csodálom, hogy egyikünknek sem történt baja), szerelmespárokra lestünk, cigarettáztunk és pankrációs mérkőzéseket rendeztünk, de a legfőbb tevéta, a Macska egy... se láttuk többé.

Negyvenhétben baljós jelekkel kezdődött a nyár. A révkapitányság átvette uralmát a víz felett. Megjelentek a Dunán az R-motorok. Több ízben kihalásztak minket, egyszer elvittek az újpesti révkapitányságra, onnan kellett visszaszégyalogolnunk fürdőruhában és mezítláb a Duna-part néptelenebb részein. A vizet már elvették, de a Lánchíd a miénk volt. Nem sokáig. Nyár közepén teherautók érkeztek, s különféle építőanyagokat hoztak, mogorván figyeltük a hódítókat, nem szóltunk hozzájuk, örültünk, hogy megtűrnek. De már nem volt a hídfőben örömünk, ingerültek lettünk, veszekedtünk, többen el-elmaradoztak. Ősszel aztán

MTI SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 346-726

NÓGRÁD

1972 SEP 3 -

Pataki József

1021

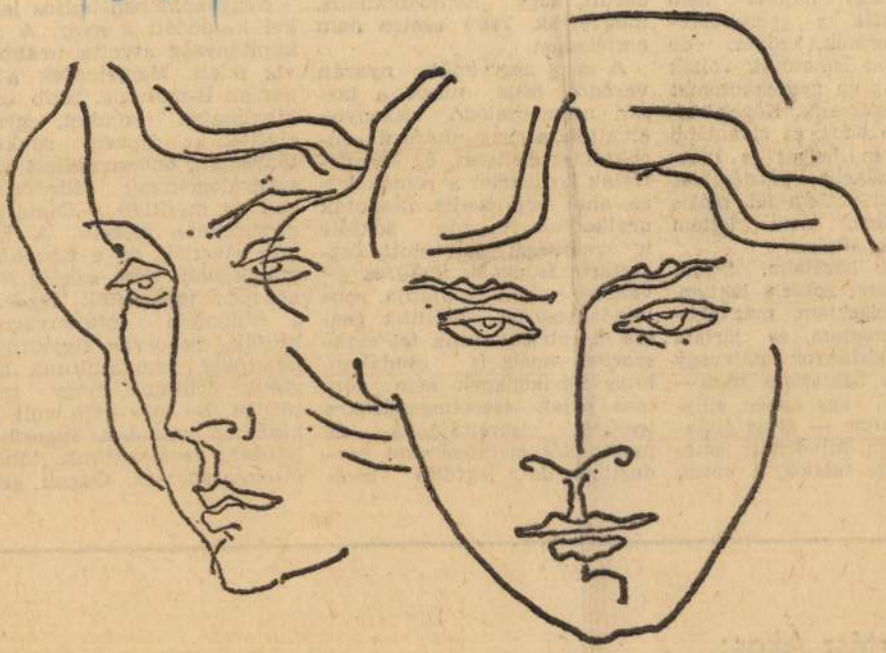

„Ifjúság"

Pataki József
1972.

Pataki József: Ifjúság

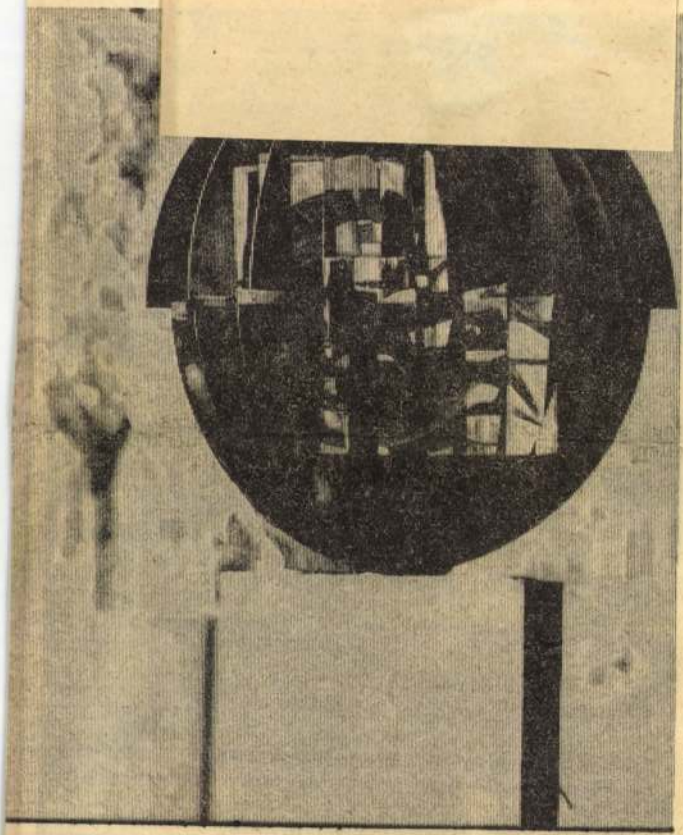

Elmélyülés *Fodor Tamás felvétele*

k. Itt, a pa-
sednek már

VASÁRNAPI JEGYZET

megyei ve
lékezett a

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1972 SEP 3

Pataki József

ég nem oldódott.

1021

Úton

(Pataki József festménye)

kulonoskeppen
tartott „min
nem jutott e
védarálót lób
ragadta, s a
berhalmaz k

— Volt eg
— kezdte a
Szakálla vol
szetesen. Az Üveghegy nely
a Farok Vilmos téri romlott
húskonzervdomb tőszomszéd-
ságában lakott, békésen és
boldogan. Szorgosan dolgozott,
kis mákbugó fején minden
reggel megfésülte tíz szál ha-
ját. De igazán csak a szakál-
lára volt büszke, kefélgette,
pácolgatta, egyszóval nagyon
szerette a szakállát.

— Nézd már — suttogta az
egyik részeg a másiknak —
azok ott leültek.

Valóban egyre többen tele-
pedtek a mocskos macskakö-
vekre. Gubbasztó, kíváncsian
figyelő majomcsoport vette
körül a méltóságteljesen ma-
gasodó kürtőkalapos férfit.

— Egy dologhoz értett csak
— folytatta az föntről — kí-
vülről tudta a murkorepa-te-
nyésztők országos nyilvántar-
tását — mivel az volt a fel-

kon lenyúzott sertésbőrökről
készült művészi plakátok fe-
szítettek. A felhasított irha
mögötti kis réseken meztelen,
nagykeblű lányok mutogattak
a távolban lihegő kondára.

Az irodában mindent bőr
borított, sehol egy utalás a
murokrépákra. „Szóval maga
azt állítja, hogy a murokrépa
nem terem meg a II. Gócza
király téren". A kis ember
riadtan bámult a dühtől ful-
dokló pöffetegre. „Szóval ma-
ga ezt állítja...", harsogta
tovább. „Maga innen ki van
rúgva."

A kis ember szakálla azon
nal megőszült. Kiódalgott a
folyosóra. Ott már várta egy
okkersárga egyenruhás csend
őr.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Pataki József
Nógrád

1021

Pataki József rajza

BOR

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

Pataki József
Nógrád

1972 SEP 17

1021

Pataki József rajza

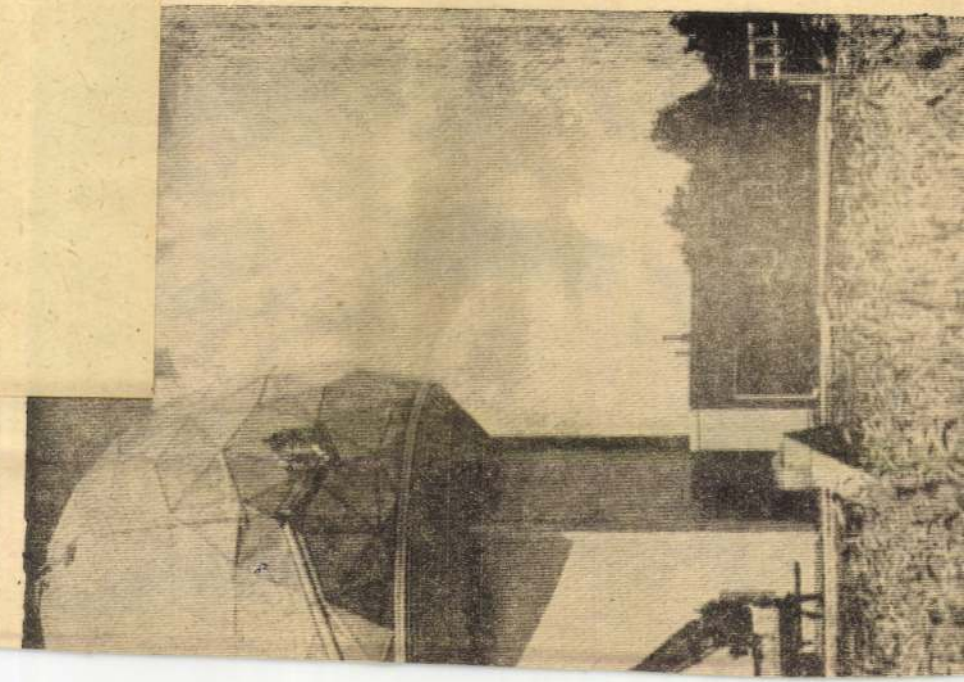

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 JAN 21

NÓGRÁD
Salgótarján

Pataki József
1021

Disznóölés (Pataki József rajza)

Tersánszky J. Jenő:

Az elkeser

Az öreg Kolobásnak az ügye következő volt:

Harminc évig szolgálta a kohót. Ő vitte fizetéskor a nagy pénzes táskát és ünnepkor, a parádén, ő lépdelt a munkások sora előtt, a rezesbanda hangjára, büszkén. Ő volt a kohóhivatalnak az a bizonyos, Gyuri bácsija, akivel a főnök is kezet fogott, szolga létére.

Ott kezdődött a csúszása, hogy az öreg főnök meghalt, közvetlenebb fölöttesét, a tanácsost, pedig áthelyezték. Mind a kettő helyett fiatal ember jött.

Nos, a fiatal tanácsos igen pedáns és szigorú ember volt. Mint új hivatalnok, megtette ugyan ő is, hogy a vén Kolobással tájékoztatta magát. De nyolták ezt, kivált ha illetékes fülek nem hallották.

Ha az új tisztek nem voltak jelen, nem akadt fő, amely ne bólintgatott volna, ha az öreg Kolobás háborogni kezdett. Éppígy az sem volt csodálható, ha a keserűségében többet nézett a pohárba, mint azelőtt. Csak helyesléssel találkozott az is, hogy sérelmét nem hágyja annyiban. Hogy ügyvédet fogad a városban, instanciát készített s így tovább. Senki sem botránkozott meg azon sem, hogy kalapot sem bök többé az öreg az új tisztek előtt, sőt, ha akárhol közelükben van, nem válogat a teremtettékben, nyíltan, példálózva, ahogy jön.

★

tába. A napokban megkapja. De legyen jobb véleménnyel rólam. Isten áldja!

Sokat ehhez tenni nem kell. Az öregnek már csak társai gratulálhattak és áldomás következhetett, ami meg is történt.

Nos hát erre valójában csak egy következhetnék. Az, hogy az öregnek mindent jóvátevén a sorsa, amit vétett ellene, mint a mesében, boldogan élt, míg meg nem halt.

Tényleg így is indult. Másnap megkapta a hivatalos írást a tanácsos szavai szerint, s újabb gratulációkat fogadhatott. Harmadnap még épp így tárgyalhatta az eseményt, akikkel még nem rágta meg a részleteket.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 JAN 23

NÓGRÁD
Salgótarján

Pataki József

1021

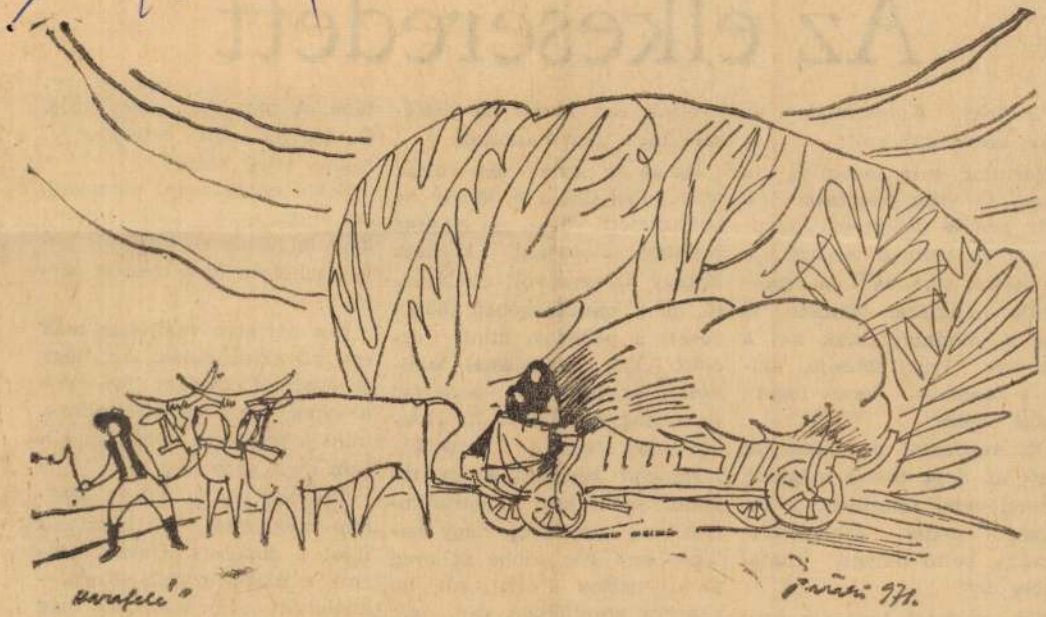

HAZAFELÉ (Pataki József rajza)

zelt. Szinte v
nyja rátámad
–Szöszi! It
vtárs.
A lány meg
pcsőfokot és
os virágágyc
yi fény szikr
reszen.
– Hallotta
linden szót h
Csomós ta
rozott lépést tett a lánya fe
, mintha most akarná föl-
oncolni. Az utolsó pillanat-
an azonban megtorpant. Gör-
sösen magához ölelte a lányt
s könnyeit rácsorgatta új, lila
ardigánjára. A lányból is föl-
rt a zokogás. Sokáig sírtak
y az udvaron, mint akik
eretteiket veszítették el és
em bírják elviselni a „halállal
rhes" élet kegyetlenségeit.
– Anyácskám!
– Szöszi!
S a kutyák úgy vonítottak a
omszédban, mintha új hold
ne, vagy éppenséggel akasz-
tt embert fedeztek volna föl
hegyoldalban nyújtózkodó
eztelen böhöncön.

Fiatalok és eszmények

ishír

Rajtuk kívül még hárman
szony, aki nagy csomagot ci
Vissza is szólt, az utána jövő k
— Ugyan, nézzék már! Ele
gítsenek neki!
— Hát, ha elesett, majd fe

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 JAN 30

NÓGRÁD

Pataki József

[illegible] egy [illegible] is érti, miért kérkedszép hangverseny egy izgal- nek annyian vele, a tisztamas film, vagy egy pompás tekintetűek közül is.
libacomb! Fiatalságunk szó

1021

Dr. Szabó Károly

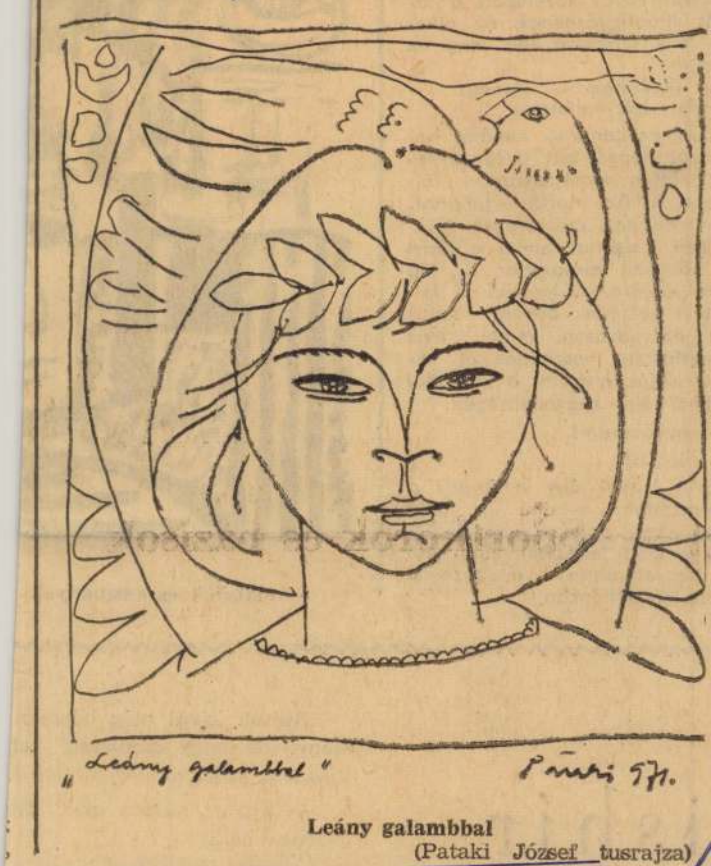

"Leány galambbal" Pataki 971.

Leány galambbal
(Pataki József tusrajza)

dik évéhez közelítő nyugdíjas asszonyt ilyen kétségbeesett se kérő levél. Jó egy éve eladta a saját házát érte kapott összes pé gyereke kezébe tette. venes gyerek azonna vette anyja, meg a pénzéből a rég áhított gyönyörű családi házat, s ígérte, holtig gondozza, ápolja szülőjét, a majd' kétszázezer forintért. Hogy szavainak nagyobb nyomatékot adjon s az idős asszony kis félelmeit is eloszlassa, az új ház adásvételi szerződésében holtig tartó haszonélvezetről biztosította anyját. Az eljárás becsületes, hiszen az idős asszony saját háza árával az új felét fizette meg.

Az élet azonban drága, így havonta kis nyugdíja nagyobb felét is letette a családi kasszába.

Egy év nem telt el a házvétel óta, s az öregasszony nekünk írta meg: hosszú, nagy betegsége után minden megváltozott új otthonában. Az ételt elélökik, napok telnek, s nem szól hozzá senki, — ha aztán szól, abban nincs köszönet! Soha semmibe bele nem szól, mégis indulatos és durva veszekedődna, miért akar elmenni. Úgy gondolta, amikor a levelet küldte megoldás csak ez lehet. Már úgy véli, ez se az, mert amíg elintéződik a sorsa, rengeteg nehéz nap várna rá.

A rövid beszélgetés ideje alatt — a család távollétében — különben ez a szó szerepelt a legtöbbet: a félelem, a reszketés.

Búcsúzásnál azt mondta: az unokája, a tizenéves még többször bántja csúnya szavakkal, mint a gyerekei. Ezen nem csodálkoztunk, hiszen látja, hallja a szüleitől, hogyan bánnak a nagymamával.

A kérdés csak az: folytatja-e, amit szülei elkezdtek? Akkor ugyanis majd a most félelmetes anya félhet a gyerekétől...

— S —

Az oldal fotóillusztrációit Tarpai Zoltán készítette. Összeállította: Sóskúti Júlia

tiszthelye
kalmazot
tak nagy
ták ezt a
Győrből,
az országr
természet
jött el
lyére.

A ven
István m
iskola pa
majd táj
jelenlegi

Az egé
keretében
tekintette
tatási es
a főiskol
mát. Ezt
la hallga
szórakozta
kat, akik
déglátás
sel hagyt
helyüket.

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 81.
Telefon: 337-748, 340-726

Pataki József Szolnok
grafikusművész

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1983 JUL 8 9

...atzsep körül kotoraszó kezet. Mi a csuda?

1021

Pataki József rajza

torp
lans
bizo
leg.
azt
ami
drá
dalı
koz
kín:

mális kibontásának igényében mutatkozik meg. Fényes példája ennek a Ványa bácsi; *Paál István* mondhatni új dimenzióit fedezte fel Csehov színművének. Vagy *Csizmadia Tibor* Vonó Ignáca, amelyben revelánsan tárul fel az írói mondanivaló. Egyébként Paál István — művészeti vezető lévén magatartása rányomhatja bélyegét a társulat arculatára is — régebbi önmagához képest kissé megszelidült, vagy talán bölcsebb lett, egyre megy, a lényeg: művészi munkájában a még erőteljesebb elmélyülés tapasztalható. Fokozott igényesség a drámai tartalom kibontásában — ez az a szellemi közös nevező, amely egyébként a különböző alkatú és vérmérsékletű és tán némileg eltérő szemléletű művésztársakat, rendezőket is egybefogja, összetartja.

És most az évadról valamivel tényszerűbben, mérlegelve is bizonyos tényeket. Hét bemutató a nagyszínházban, négy premier a kicsiben, a Szobaszínházban

is megtalálta a szó
házának megfelelő
és hozzá természetes
darabokat, s ugyanak
közönség érzékenysé
mutatja. Ha nem is t
tag az a réteg, amely
szeres látogatója e k
színháznak, de kialal
létezik egy törz
amely érdeklődésével
rálni tudja az újsze
mai kezdeményezése
színházon belüli kül
egyedi törekvéseket.
éppúgy képviselhet e
vésbé ismert ava
szerző bemutatása,
akár egy-egy színész
mi kiruccanása a r
csábító területeire.
múlt évadban többen
sérletet tettek — Nag
dor Tamás, Koós Ol
hogy bizonyítsák: n
szerepekben képesek
kodni, alkotóenergi
futja egy-egy teljes
megkomponálására i
zel kétségtelen, szín
a színház előadásaina
lettája, s ugyanakkc
lyén való színészi
ciók elégítettek ki.

Nem téveszthető sz

SAJTOFIGYELO
MAHIB
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Pataki József, festő- és grafikusművész

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1983 JUL 09

1021 Mert ennegyünk.

Pataki József rajza

Szobanövények átültetése

A szobanövényeknek folyamatosan tápanyagra van szükségük. Idővel a cserépben lévő föld tartalmát felélik, gyökérzetük szinte kiszorítja a földet. A rendszeres öntözés következtében a talaj elsavanyodik, levegőtlenné válik. A növény levelei is jelzik a problémát, ugyanis az újabb levelek kisebbek lesznek, az alsók pedig lehullanak. Ilyenkor az átültetés segít.

MIKOR IDŐSZERŰ AZ ÁTULTETÉS?

Az átültetésre legalkalmasabb időszak a tavasz, amikor a növény újra erőteljes fejlődésnek indul. Az átültetés a gyökereket megviseli, újabb gyökérképződés a + 20 °C körüli hőmérsékleten intenziv. A különösen melegigényes növényeket a nyár közepén jó átültetni. Határozottan kedvezőtlen átültetési időszak az ősz, illetve a tél. Ilyenkor az átültetéssel csak kárt okozhatunk.

MILYEN A JÓ EDÉNY?

földbe literenként 2—3 gramm tápsót keverjünk. Elterjedt szokás a kávézacc használata. A talaj szerkezetét javíthatja, de legalább olyan káros, mert a kórokozók megtelepedésére lehetőséget nyújtunk. A felszínre szórt kávézacc csúnya, de hatástalan is.

MILYEN A JÓ ULTETŐANYAG?

Egységes receptet adni nem lehet. A melegebb helyre kerülő növényeknek inkább a jó víztartó-képességű, kötöttebb talaj, míg a hűvösebb körülményeket igénylő virágoknak lazább, jó vízáteresztő, homokos talaj ajánlható. A tarka, fehéren, sárgán csíkozott szobanövények tápanyagbőség esetén színükből veszítenek, kizöldülnek, tápanyagszegény talajban pedig élénkebb színűek lesznek. Bőséges tápanyag esetén a növényeink edényeiket gyorsan kinövik, gyakoribb átültetést igényelnek.

Legegyszerűbb a virágüzletekben kapható virágföldek használata. Nem kell azonban félni a földkeverék ké-

PATAKI JÓZSEF

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1982 MÁJ 15

1021

Pataki József rajza

ARATÓ KÁROLY

Pataki József

PATAKI JÓZSEF festőművész kamaratárlata tegnap nyílt meg a salgótarjáni Kohász Galériában. A tárlatot november 10-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

Magyar Hirlap 1979/243/8

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Pataki József,
NÓGRÁD,
festőművész
1980 OKT 11

1021

Pataki József kiállítása Sopronban

Anya gyermekével

Sopronnak és környékének alkotásra ihlető atmoszféráját a magyar festészet több kiválósága felfedezte. Az 1920-as évek végén Csók István, Domanovszky Endre és Rudnay Gyula is szívesen dolgozott itt, Glatz Oszkár pedig főiskolás tanítványaival együtt jött nyaranként a városba. A soproni művésztelep, amely 1930-tól vált hagyományossá, fél évszázados múltra tekint vissza, s ezzel bizony kevés városunk dicsekedhet. A művésztelep résztvevői közül sokan megszerették a várost és a nyarakat majd mindig itt töltötték szemlélődéssel, alkotó munkával. A felszabadulást követően a városi tanács újból létrehozta a művésztelepet, ahol minden nyáron 20—30 festőt, szobrászt látnak vendégül.

A fél évszázados jubileum kapcsán a közelmúltban 44 művész, köztük Csik István, Deim Pál, Kiss György, Szentgyörgyi József, Baska József, Végh András és Szenes Zsuzsa festményeit, grafikáit — csaknem 70 alkotást — láthattak a soproniak a Petőfi tér 8. szám alatt, a festőteremben. Mind olyan művészek küldtek képet, szobrot a tárlatra, akik korábban itt dolgoztak a művésztelepen. A kiállításon örömmel fedeztük fel a nógrádiak közül Réti Zoltánt, Radics Istvánt és a salgótarjáni születésű, immár nyolc éve Budapesten élő és dolgozó Pataki József festményét, akit szoros barátság fűz a nyugat-dunántúli városhoz. Erről a barátságról mondja a művész:

— Először 1967-ben kaptam meghívást a Soproni városi Tanácstól, s azóta töretlen a kapcsolatom, a nyarakat mindig Sopronban töltöm. Igen megszerettem a műemlékekben gazdag várost és környékét, elsősorban a Fertő-tavat és világát. Barátság fűz több soproni festőkollégához, s úgy érzem, munkáim alapján szeretnek és szívesen látott vendége vagyok a városnak, a művésztelepnek.

Ez a 13 éve tartó barátság érett most be úgy, hogy Pataki József meghívást kapott Sopronba, ahol az október 3—26. között látható kiállításán a festőteremben több mint félszáz olajfestményét láthatja a soproni közönség.

— Az utóbbi nyolc év munkáit állítom ki. Az anyag egy részét a salgótarjáni és a balassagyarmati közönség ismeri, hiszen tavaly kiállításom volt mindkét városban. Az idén ez az első tárlatom. Sokat dolgoztam Sopronban és jártam több erdélyi városban, s az itt szerzett benyomásokat is megfestettem — mondja az 52 éves művész.

Rendkívül egységes és nagy anyagot vitt Sopronba Pataki József. Portrékat, tájképeket, csendéletet, figurás kompozíciókat. Képeinek nagyobb része új ihletésű, ám ezeken is, csakúgy, mint a korábbi festményein a mindennapok dolgai érdeklik, a körülöttünk levő világ, amelyben mindig észreveszi az alkotó és küzdő embert. Pataki József Sopronban kiállított képeire ma is áll az a megfogalmazás, ami 1958-ban indulásakor első tárlatán hangzott el: „Szemléli a világot és egyszerűen, tömören kifejezi annak igazságait."

A kiállítást, amelyet Kelemen István, a Művelődésügyi Minisztérium munkatársa nyitott meg pénteken délután, a Soproni városi Tanács, a Liszt Ferenc Művelődési Központ és a Központi Bányászati Múzeum rendezte. Az anyag Sopron után a közművelődési program keretében Budapesten is több helyen bemutatásra kerül.

Szokács László

Az ellenőrzöttek fejével

Két héten belül kétszer volt ellenőrzési tanácskozás színhelye egy-egy dunántúli nagyváros. Augusztus végén Pécsett tartották a IV. ellenőrzési konferenciát, szeptember első felében Székesfehérvárott az országos élelmezés-egészségügyi konferenciát. Bár a két eszmecsere középpontjában különböző kérdések álltak, mégsem függetlenek egymástól. A lényeg: reálisabb, lényegretörőbb ellenőrzésre van szükség.

Mindenekelőtt érdemes leszögezni: nincs több ellenőriznivaló, mint korábban volt! Mégis középpontba kerültek az ellenőrzés kérdései. Éppen azért, mert a termelésnek, a népgazdaságnak, mindennapi életünknek fontos kérdéseire kell összpontosítani az erőket. Az ellenőrökét is. Hogy mennyire ez kell, ahhoz elég emlékeztetni az élelmezés-egészségügyi konferencia egyetlen megállapítására: több százezer ellenőrzést végeztek tavaly az élelmiszeripari és vendéglátóüzemekben — mégis sok volt az ételmérgezés.

Értelmezhetjük ezt más területekre is. Sok vállalatnál, üzemben, intézménynél jártak népi ellenőrök, más főhatóságok ellenőrei, árellenőrök és így tovább — mégsem mondhatjuk, hogy ott, ahol vizsgáltak, nem történt többé semmi szabálytalanság. Ez pedig korántsem az ellenőrök hibája. De igen sok esetben arra vezethető vissza, hogy nem a legfontosabb dolgokat vizsgálták, sok „kiskapu" maradt az ellenőrzések mellett. S ami ennél is fontosabb: az egy-egy területen tapasztalható legégetőbb hiányosságokat nem pótolta a lelkiismeretes ellenőrzés sem.

Megvizsgálják például az ellenőrök, hogy egy üzem hogyan bánik az importanyagokkal, félkész gyártmányokkal. Mindent rendben találnak, az átvizsgált irathegy egyetlen darabján sem állapítanak meg szabálytalanságot, vagy gondatlanságot. És mégis: a gyár nem olyan termékekhez használja fel a drága importcikkeket, amilyenekre a hazai, vagy a külföldi piacokon szükség van. Inkább gyártja régi, „beverklizett" termékeit némi módosításokkal, amelyek révén viszont emelni tudja az árakat. Ellenőr legyen a talpán, aki ezt feketén-fehéren bebizonyítja.

Többek között erről esett sok szó a két tanácskozáson. Arról, hogy olyan ellenőrök kellenek, akik két lábbal állnak a maguk munkaterületén. Vagyis — az ellenőrök képzésére és továbbképzésére az eddiginél nagyobb súlyt kell helyezni! Tisztelet illeti meg azt a népi ellenőrt, aki kereső foglalkozásából már nyugdíjba ment, de az ellenőri munkát tovább folytatja. Ám nehezen kívánható meg tőle, hogy ismerjen minden változást, ami munkaviszonyának megszűnése óta következett be szakterületén.

Nagyobb gondot kell fordítani a specializálódásra is. Évtizedekkel ezelőtt még elegendő lehetett, hogy valaki —, például —, finommechanikai, híradástechnikai, esetleg éppen élelmiszeripari szakember. Azóta a tudomány és a technika nagyon sokat fejlődött és alighanem már csak egy-egy szűkebb terület szakemberei tudnak kétségbevonhatatlan ítéletet mondani. Akár arról is, hogy a technikai, technológiai változtatás, a gyártmány- és gyártmányfejlesztés indokolja-e a magasabb árat.

Elhangzott a IV. ellenőrzési konferencián az is, hogy az ellenőrök próbáljanak az ellenőrzöttek fejével is gondolkozni. Természetesen ez nem úgy értendő, hogy igyekezzenek a mulasztások, gondatlanságok elkendőzésére megfelelő kifogásokat találni, hanem hogy gondolkozzanak el rajta: ők hogyan csinálnák ugyanazt. S ha megtalálják a jobb, korszerűbb, gazdaságosabb megoldást, hozzák az ellenőrzött vállalat illetékeseinek tudomására.

Hiszen a cél — s ezt ajánlatos mindig szem előtt tartani — korántsem az, hogy mindenáron hibákat találjanak az ellenőrök. Hanem, hogy a dolgok jobban menjenek. Ellenőrök és ellenőrzöttek ugyanannak a népgazdaságnak, a társadalomnak a javát kell, hogy előmozdítsák. Lehet és kell is vitatkozni azon, hogy mi és hogyan lesz jobban. De, ha az ellenőrök ismerik az éppen vizsgált vállalat minden szakmai „titkát", kétségbevonhatatlan megállapításokra tudnak jutni. S ez elsősorban segítő, előre mozdító javaslatokban kell megnyilvánuljon.

Ám ez semmiképpen sem jelentheti azt, hogy ne vegyék észre a visszahúzókat. Nemrégiben a Népi Ellenőrzés című szaklapban kriminológiai szakember tette szóvá: erősen csökkent a népi ellenőri vizsgálatok nyomán indított bűnügyi eljárások száma. Egyáltalán nem biztos, hogy ez a visszaélések számának csökkenését jelenti. Inkább azt, hogy — ismét elsősorban a szakma hiányos ismerete miatt — bizonytalanok az ellenőrök abban: véletlenről, elnézésről, gondatlanságról, vagy éppen bűncselekményről van-e szó.

Mindkét tanácskozáson sok szó esett a belső ellenőrzésről. Kétségtelen, hogy a kis hibákat legkönnyebb „belülről" észrevenni — mielőtt nagy bajokká nőnének. Például: garanciális idejének végén járó élelmiszeripari terméket ki sem engednek a kapun, nehogy néhány nap, vagy hét múlva esetleg ételmérgezést okozzon. Vagy: már a gyártás helyén kifogást emelnek az exportra szánt termék ellen, ami ezerszer jobb, mintha ez a határon túl következik be.

Mindezek természetesen csak találomra vett példák, ahogyan az ellenőrök idejéből, energiájából sem futja olykor többre, mint néhány szúrópróbára. A megoldás semmi esetre sem lehet az, hogy tartsanak több ellenőrzést, vagy mozgósítsanak több ellenőrt. A szakmai színvonal emelése mellett elsősorban az segíthet legtöbbet, hogy — mindenki önmaga legyen saját munkája legszigorúbb ellenőre.

Akkor biztosan nem talál a munkában kivetnivalót a legjobb szemű ellenőr sem.

Várkonyi Endre

---

a jövőt

százalékolták le, vették el a szénfal elől, akik 25, meg harminc éve verítékeztek a föld alatt. És ők hamarosan.

Pataki József, költő

● *KIÁLLÍTÁSOK. Holnap délelőtt 11 órakor nyílik Pataki József festőművész tárlata a balassagyarmati Horváth Endre Galériában, és Gy. Szabó Béla tárlata a szekszárdi Babits Mihály Művelődési Központban.*

-:O Kiállítások

12.

Esti Hírlap, Bp. 1979. jún. 23.

Pataki József

A balassagyarmati Palóc Múzeumban Pataki József salgotaryani festőmű vész tárlata nyílt meg

A kultúra vasárnapja.

Magyar Hírlap 1971/108 6 old

Pataki József, festő

Szerepel a XIV. Szegedi Nyári Tárlaton

Tandi Lajos: Kiállítási napló

90-94.

TISZATÁJ, Szeged. 1973. október XXVII/10.

Patakai József festőművész

a II. salgótarjáni tavaszi tárlat c. kiállítás rendezője a KISZ Nógrád megyei bizottságának díjat ítélte oda.

Nógrád, Salgótarján, 1942. ápr. 6.

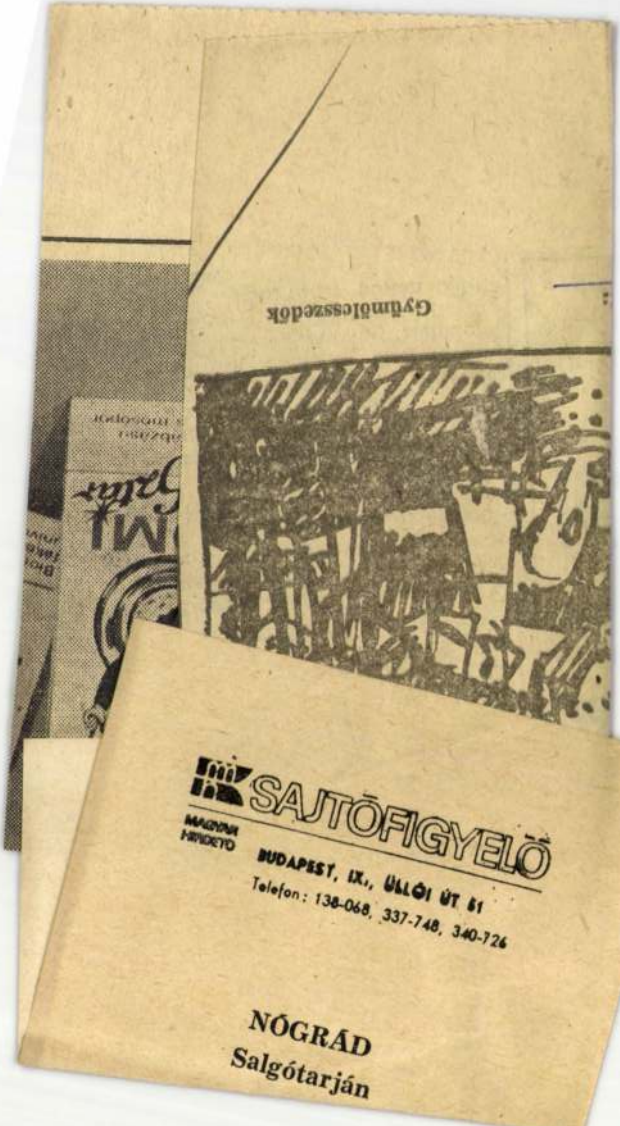
Gyűmölcsszedők
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
NÓGRÁD
Salgótarján

Pataki József

1972 MÁR. 5

1021

Pataki József

Pataki József festő

A Szegedi Nyári Tárlaton szerepelnek művei.

Láttuk, hallottuk.

1973. VIII. 25. Petőfi 21.25 Kr.

Pataki József

Női arckép (repr.)

Délmagyarország, Szeged, 1973. júl. 29.

Patalci József

Palóc udvar temp. 50 × 70 cm

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. jul. – szept.

Patai József

1919. V. tollrajz 17×20
1919. VII. —"— 19×28

V. Északmagyarországi területi képzőművészeti kiállítás
Salgótarján 1969.

Patachi József

1919. II. tollrajz 19×15

IV. — " — 17×20

V. Északmagyarországi területi
Képzőművészeti Kiállítás
Salgótarján 1969.

Patari József

1919, olaj. 70×95

V. Északmagyarországi területi képzőművészeti kiállítás Salgótarján 1969.

Patari József

1919., vegy.

V. Északmagyarországi területi
Képzőművészeti Kiállítás
Salgótarján 1969.

Pataki József

1. Emlékezés temp. 50x70
2. Múló idő —"— 50x70

6. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely 1972.

Pataki József

1. Anyám olaj 99x60

2. Női orchép -"- 100x55,5

XIV. Szegedi Nyári Tárlat
1973. jul. 22 – szept. 16.

Patakei József -

Női arakép repr.

XIV. Szegedi Nyári Tárlat
1973. jul. 22 – szept. 16.

Patkai József

Hídnál, plextol, 60×80

7. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1974.

Pataki József

1974-ben sesít vett a szegedi Móra F. Muzeum
nyári táslatán.

Népszava, 1974. aug. 14. 102. evf. 189 sz. 5 p.

Pataki József festő

Áprilisban nyílt meg a Salgótarjáni Tavaszi Tárlat, melyen szerepelnek művei: „Szobrok között" c. képe (említve) „Olvasó fiú" c. kép (említve)

Tóth Elemér: Salgótarjáni Tavaszi Tárlat. Nógrád, 1975. máj. 3.

Pataki József festő

A II. országos tájképfestészeti biennálé, Magyar Tájak c. anyaga a Nemzeti Galériában látható. — Szerepel a. művész műve, mely Kőszeget idézi (emlitve)

Losonci Miklós: Hazai Tájak.
Pest Megyei Hírlap, 1977. febr. 8.

Pataki József

Nagrádi származása és hosszú esztendőhig itt is dolgozott Pataki József, aki az utóbbi években Budapesten él.

Kovács Gyula: Festők, grafikusok mütermében.

Művészet, 1976.május - 4.oldal .

Pataki József (Eger)

Szolnokon, a pedagógus alkotómühely e nyáron működött először, ő is részt vett az alkotómühely munkájában, teli mappával tért vissza városába.

Fényi András: Tájak, képek, művészek. Pedagógusok Lapja, 1975. aug. 24.

Palaki József grafikus

a Hatvani Galériában rendezett tárlaton szerepelnek művei, linói és rézkarca az ipari világban tájékozódnak.

Farkas András: Heves megyei képzőművészek a Hatvani Galériában

Népújság (Heves), 1974. aug. 31.

Pataki József (Eger) pedagógus

A szolnoki országos pedagógus képzőművészeti táborban dolgozik jelenleg Halász Margit, Bogáthy Ferenc, Lévai Sándor és Pataki József. — Pataki Ferenc Hatvanban egy amatőr képzőművészeti kiállításon szerepel, ezután.

H. D.: Képzőművészeti tábor Szolnokon.

Szolnok Megyei Hírlap, 1975. júl. 25.

Pataki József

Pataki József a Deák Ferenc Faipari Szakközépiskola tanára, gyakorlati szakmai kérdésekben, a munka kivitelezésében segített.

Szabados Árpád: A zalaegerszegi játszótér. Művészet, 1977. április – 15. oldal.

Pataki József

alkotása, mely az V országos nyári tárlaton szerepelt

munka vagy munkásábrázolás, erőtlen

Alföld 1976/1o/88

Szabó: Mire kíváncsi a látogató?

Pataki József.

az I. salgótarjáni tavaszi tárlaton bárom műve szerepel. „Cantata profana" (említve.)

Papp Lajos: Egy új, tavaszi seregszemléről.

Északmagyarország, 1971. ápr. 28.

Patari József

Augusztusban Salgótarjánban
nyílik kiállítása

Napjainkban 1966 január 1
12. old.

Pataki József

„Falusi révolet" c. rajza

a 10. oldalon

Nagyváros 1967 március 1

Patalai József

1. A város gobelinterv 151×124,5

2. Arató olajterv 110×48

I. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat 1971.

Patalai József

Cantata Profana rejt.

I. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat 1971.

Patalei József

Cantata Profana

gobelinterv 120×152

I. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat 1971.

Pataki József

1. Háromkirályok fametszet
2. Öregasszony — " —

I. Salgótarjáni Tarsai Társlat 1971.

Patalai József

Menyasszony fametszet

32×22

I. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat 1971.

Pataki József festőművész

A salgótarjáni művészek egri kiállításon „Ilton" c. műve szerepel. (kulitve).

(farkas): Egri nyár '72

Népújság, Heves, 1972. júl. 9.

Pataki József, festő

A salgótarjáni kőriség expresszóban fog megnyílni Kamara kiállítása.

— : Hír 18.

Népszabadság, Bp. 1972. aug. 20.

Patak József

1919. olaj, 70x95

V. Északmagyarország i kiületi képző-
művészeti kiállítás, Salgótarján
1969.

Patakfi József

Domboldal

Budapest Napod Heves megyében
Hatvan, 1973.

Patak József

Visnól
Határfalu

Budapest Napról Heves megyében
Hatvan, 1973.

Pataki József

A második salgótarjáni Tavaszi Tár-
laton művei szerepelni fognak.

Múzeumi séta.

1972. IV. 2. 10.30 D. |6| Petőfi.

Pataki József

A II. salgótarjáni tavaszi tárlaton szerepelt „Úton" c. festménye. (említve)

Lakos György: Groteszk játék.

Nágrád, salgótarján, 1972. ápr. 20.

Patak i József

1919., repr.

V. Északmagyarországi területi képző — művészeti kiállítás, Salgótarján
1969.

Patari József

1919. II. tollrajz, 19×15
1919. IV. –"– , 17×20

V. Eszakmagyarországi tárulati képző-
művészeti kiállítás. Salgótarjan
1969.

Patari József

1919. V. tollrajz, 17×20
1919. VII. —"—, 19×28

V. Eszakmagyarország i tanulati képző-
művészeti kiállítás. Salgótarján
1965.

Patoki József

Leány i plextoll
Forgás i —"—

XV. Szegedi Nyári Tárlat

Pataki József festőművész

„Palóc udvar" c. képe szerepel a XIII. szegedi nyári tárlatos.
(emlétve)

Orosz István: A XIII. szegedi nyári tárlat.

Nógrád, 1972. júl. 29.

2

Pataky József

1958-ótā minden megyei és észak-magyarországi területi kiállitáson szerepel, de rendszeresen részt vesz a Balatoni Nyári Tárlatok is.

Borbály László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971

44 l

1

Pataky József

Született Salgótarjánban 1928-ban.
A képzőművészeti Főiskolán 1958-ban
végzett Fényi Géza növendékeként.

Borbély László: Városi gyűjtemény,
Miskolci képtár, Miskolc, 1971

440

Pataky József

Egyéni kiállítása volt: 1961-ben Salgótarjón, Balassagyarmat, Nagybátony, 1966-ban Salgótarjónban a József Attila Művelődési Központban.

Borbély László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971

440

Pataky József

Balassagyarmatonban a Palóc Múzeumban, 1967-ben Miskolcon a Könyi István teremben. A II. Országos Észak-magyarországi területi Képzőm. kiállítás első díjasa.

Borbély László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971

441

5

Pataky József

A VI.-on a kiállítás nagydiját kapta.
Műoci: „Csépelés", 1963, olaj, forostlemez, 60 x 80 cm.; „Tokaji kikötő", olaj-vászon, 60 x 70 cm. (Reprodukció)

Borbály László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971

450

Pataki József salgótarjáni festőművész.

a balassagyarmati Palóc Múzeum-ban nyílt meg tárlata.

Magyar Hírlap, 1971. ápr. 19.

Patakay József

1. Cséplés o. farost. 60×80 cm

2. Tokaji kikötő o.v. 60×70 cm

Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, 1971.

Pataki József

Emlékezés temp. 50x70

Múló idő —"— . 50x70

6. Balatoni Nyári Tárlat

Pataki József

MDK

szerepelt a salgótarjáni József Attila Művelődési Otthonban rendezett kiállításon.

--: Nagy érdeklődő közönség előtt nyilt meg a megyei képzőművészek tavaszi tárlata.

Nógrádi Népujság. 1963. jun. 5.

munkásfiatalok további szilárdítására, rendszeresen foglalkozzanak a termelés segítésével, a dolgozók élet- és munkakörülményeinek javításával, a dolgozók nevelésével, kulturális színvonaluk emelésével. A feladatok eredményes végzésének fontos feladataként szabta meg a kongzet trösztbizottság mb. titkára, Marczi József, a Salgótarjáni Erőmű dolgozója, Schmall Ferenc, a Cserháti Erdőgazdaság főmérnöke, Veszelka László a Magyarnándori Állami Gazdaság szb. titkára, Hársfi Mária MNB (KPVDSZ küldötte).

Ankét a kereskedelmi

A közelmúltban a Nógrádi Népújság cikket közölt *„A kereskedelem és a szállítás"* címmel. Röviddel a cikk megjelenése után a Nógrád megyei Népi Ellenőrzési Bizottság javaslatára ankétot hívtak kötbér-ügyek vizsgálatánál képet kaphatnak a kereskedelmi szállítások helyzetéről, s gyorsan beavatkozhatnak ott, ahol zökkenők keletkeztek. Ugyanakkor kérte a kereskedelmi szerveket is, hogy

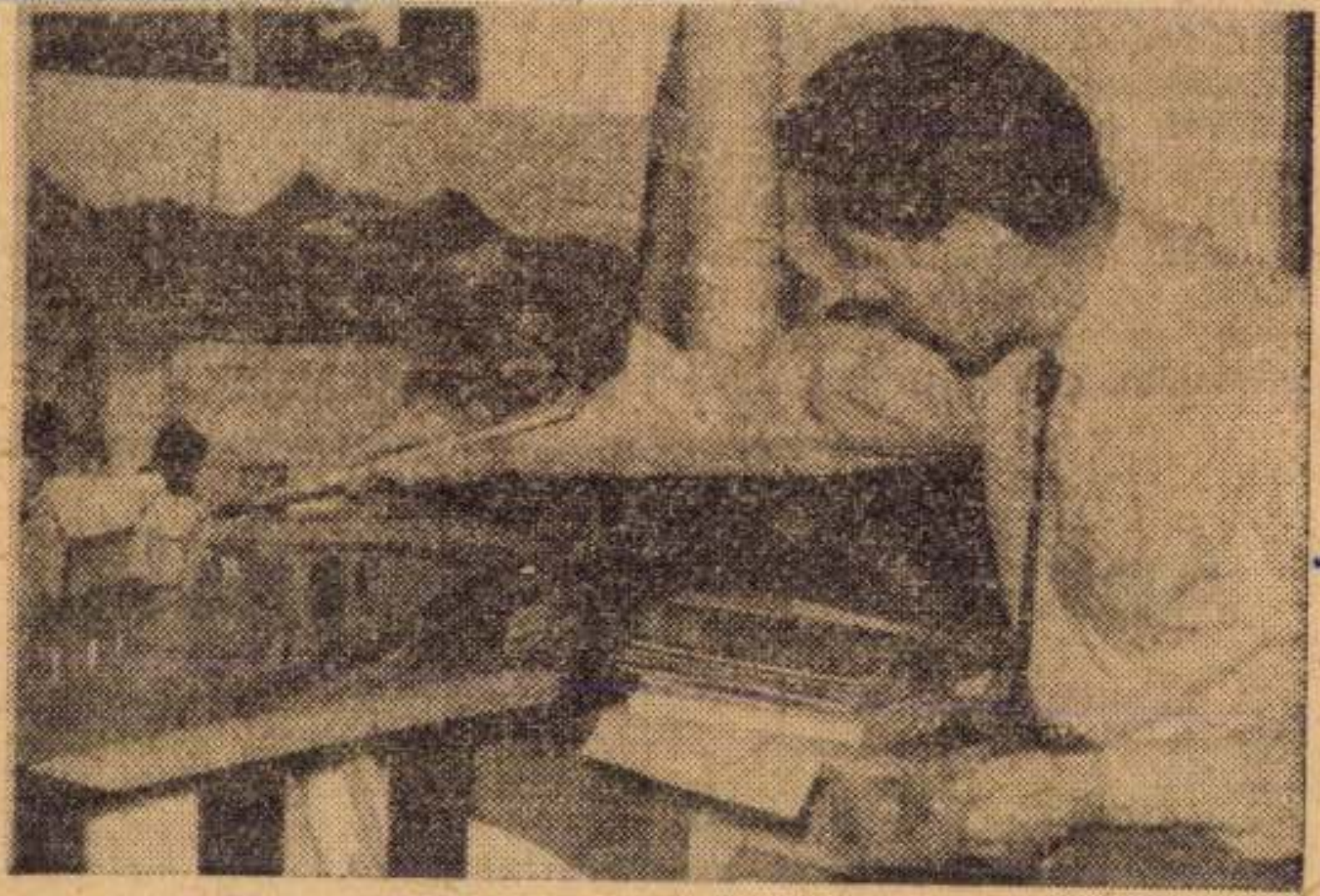

Pataki
József

Tavaszi
Tarlat
Nógrádi
Népujság
1463 máj 3

ösztöndíj ren
rületek még
geikhez kép
kötnek szerz
sen felsőbbé
Az ösztöndí
városi fiatal
mert így az
la elvégzése
tés kevesebb
közik.

Az egyetemekre, főiskolákra jelentkező fiatalokat a fölvételi vizsgára külön is fel kell készíteni. Foglalkozni kell azokkal, akik 1—2 évig fizikai munkát végeznek, lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a választott szakmájukhoz közelálló munkát végezzenek.

A városból az egyetemeken, főiskolákon tanuló hallgatókat évente 1-2 esetben össze kell hívni, meg kell ismertetni velük a város fejlődését, az üzemi rekonstrukciókat. E munkát a KISZ városi bizottsága szervezze.

3. Széles körben fejleszteni kell az esti és levelező tanulók számát. A fiatal szakemberek letelepítése mellett a szakember igény kielégítésének ez a másik fő formája.

a) A levelező és esti isko-

be az irányba kell tovabbfej leszteni.

c) A tanulmányutakat, tapasztalatcseréket, feladatterveket átfogóbban kell felhasználni a szakemberek tudásának gyarapítására. E vonatkozásban a várost átfogó egy-egy technikai ág fejlődés lehetőségeit feltáró tanulmányok, dolgozatok, publicisztikai anyagok, könyvek, megírására kell törekedni.

d) Kiemelten kell foglalkozni a fiatal szakemberekkel. A szakmai tudás gyarapítására egyeseknél nincs kellő ambíció. A KISZ szervezetek karolják fel a fiatal

A MUNKÁSOK, ALKALMAZOTTAK SZÉLES TÖMEGEIBEN terjeszteni kell a kultúrát, növelni kell az igényt a magasabb tudás megszerzésére.

A város kulturális életének fellendítése, a zenei, képzőművészeti igények formálása

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki József

NÓGRÁDI NÉPUJSÁG

1963 SZEP 14

1021 *LEVÉLÍRÓ ANYÁ*

(Pataki József rajza)

Pataki József

Szerepelt a XXI. debreceni tárlaton.

Alföld 1966. jan.

A debreceni képzőművészet válaszúton. Súj Rezső

MDK.

Pataki József

Kiállitási kritkka

xNxxxxó 1965 ápr.25.lap -
Nógrád

Baucay

M.D.K.

Patahy József festő —

Több képet állitotta ki a tárlaton, a tölvi hőrött az „Illegális munka"-t.

Aradi Nóra: A salgólayán kiállitás
Művészet, 1965. október - 40 lap

Pataki József festő

1021 Megnyílt Pataki József kiállítása

Vasárnap délelőtt 11 órakor Salgótarján műértő közönsége helyi művészt köszöntött önálló tárlatának megnyitása alkalmából.

Pataki József festőművész kiállítását a megyei József Attila Művelődési Ház kiállító helyiségében Sándor Elemér, a városi tanács vb-elnöke nyitotta meg.

Az idáig vezető művészi pálya első jelentős állomása az 1949-es év volt, amikor a művészt felvették a Derkovits-kollégiumba, ahol Barcsay Jenő, Bernáth Aurél, Fónyi Géza, Domanovszky Endre voltak mesterei. Ők formálták manuális készségét, alakították szemléletmódját. Diplomát 1958-ban szerzett. Alkotásai 1959-től rendszeresen szerepelnek a helyi, a területi és az országos tárlatokon.

— Tanulmányai és utazásai során, a képtárakat látogatva gazdagodtak élményei, amelyek döntő hatással voltak művészi felfogásának kialakulására, melynek lényege az igazság egyszerű tömör kifejezése. Erről tanúskodik a mai kiállítás anyaga is — mondotta Sándor Elemér.

Nógrád 1966. IX. 27.

MDK.

Pataki József

Kiállítási híradás

Nógrád 1966 szept.10.

MDK.

Pataki József

Kiállitási hirdás

Nógrád 1966 szept.lo.

MDK

Pataky János

Mult és Jelen

VIII. M. Képzőmüv. Kiáll. Műcs. 1960. ápr.

MDK

Pataki József

Terhesség, pácr.

VIII. M. Képzőművész. Kiáll. Műcs. 1960. ápr.

MDK

Pataki József

szerepelt a tárlaton.

-- Ma nyílik a tavaszi tárlat.

Nógrádi Népujság 1964 jun. 7.

Budapest V., Petőfi ...
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki József

NÓGRÁDI NÉPUJSÁG

1963 JUL 9

1021

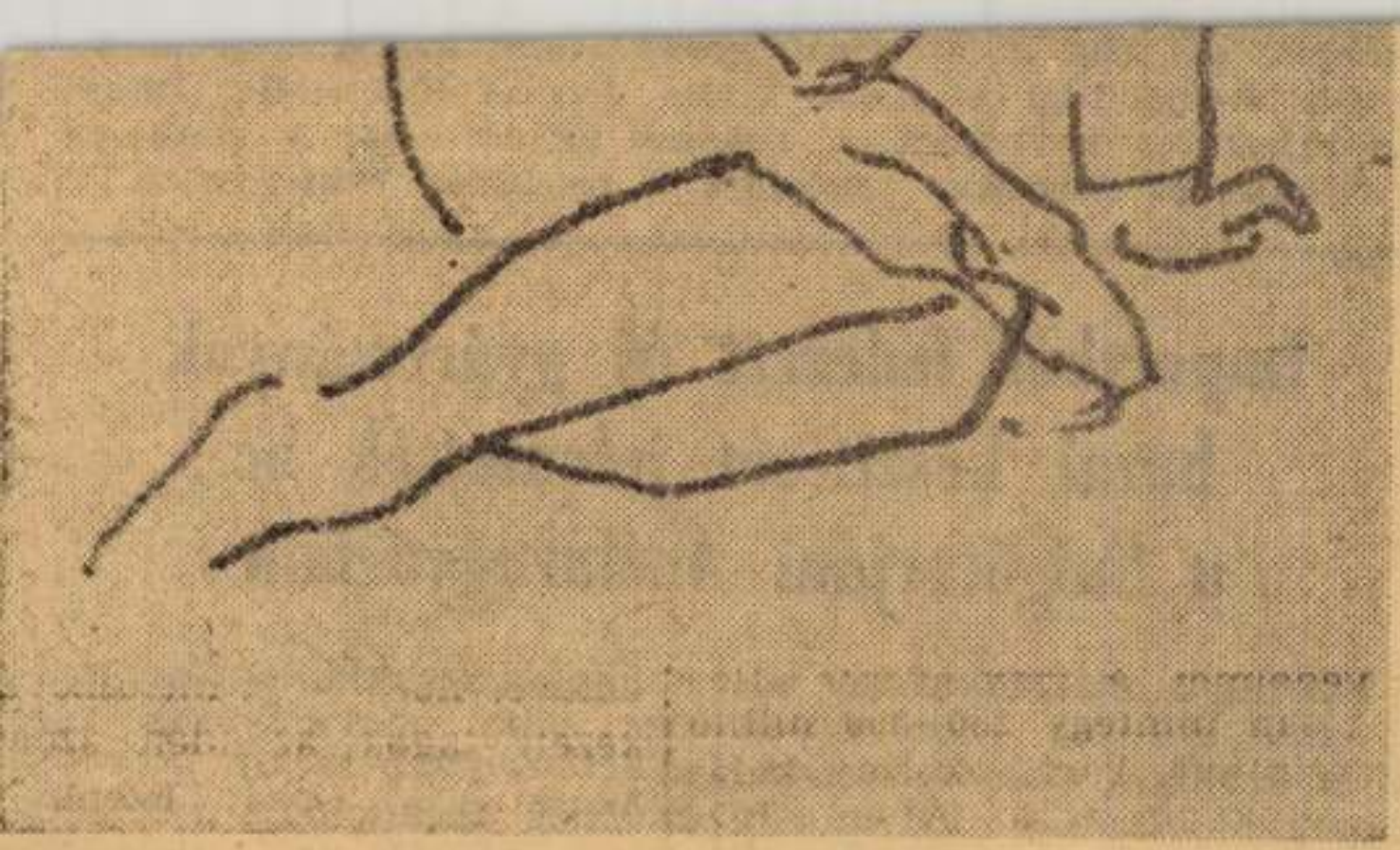

KÉNYELEMBEN

(Pataki József rajza.)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Petőfi Sándor u. 17.

mdk.

Pataki József

„Férfiportré" „Női arckép" „Anyám" c. művei
Építők" „Bányászok" szociális mondalúvaló
„Grafikái" nagyszerűbb ek, mert rajzkézsége
nagyobb szerepet kap. „Almaszedők" „Kompo-
zíció."

Kürti Katalin: A Salgótarjáni képzőművészeti Munka
csoport debreceni kiállításáról.

Alföld. 1963. 12 sz 78-79 l.

M.T.K.

Patyki József
festő

A nógrádmegyei festők kiállításán
részt vett

Haulisch Lenke: Gondolatok az 1962-es salgótarjáni
őszi tárlat kapcsán
Művészet, 1963. május - 43 lap

MDK.

Petaki Ibsen

Kialitéa Kritika

Bógrád 1966 ápr. 4. Lap 12.

MDK.

Pataki József

Kiállitási kritika

Nógrád 1966 ápr.4. lap 12.

Patari József, salgótarjáni festő M.D.K.

művein, a XXI. debreceni őszi tárlaton, Szij Rezső szerint még erősen érezhetők a hatások: „Vasaló nő" c. temperája Szőnyi-re utal, „Festőállványa" Barcsay-ra.

ALFÖLD, Debrecen, 1966. XVII.évf. 1.sz.

71. old.

Pałaki Górsey

Rajz (Szepró)

Nagy Tarnak, 1963, 9 sz. 30.

Pataki József

Rajz (repró)

Nap jaiuk, 1964, 4 sz, 60.

Patachi József
festő

17.D.4

A debreceni Ady művelődési
házban tartott tárlatot.

—: Élők
Művészet, 1967. január – 48 kép

Pataki József MDA

szerepelt a kiállitáson.

--: Megnyilt a salgotarjáni képzőművészek hajdúböszörményi kiállitása.
Nógrádi Népujság 1963. aug. 24.

Pataki József

Májusban kiállítása lesz a miskolci Szőnyi Ferenben.

Észak-Magyarország. 1967-jan. 29.

zeti kiállítás, a [illegible]
fikai biennálé javá[illegible]
megkönnyíti — [illegible]
nyítheti — az észak[illegible]

sok
do-
ko-

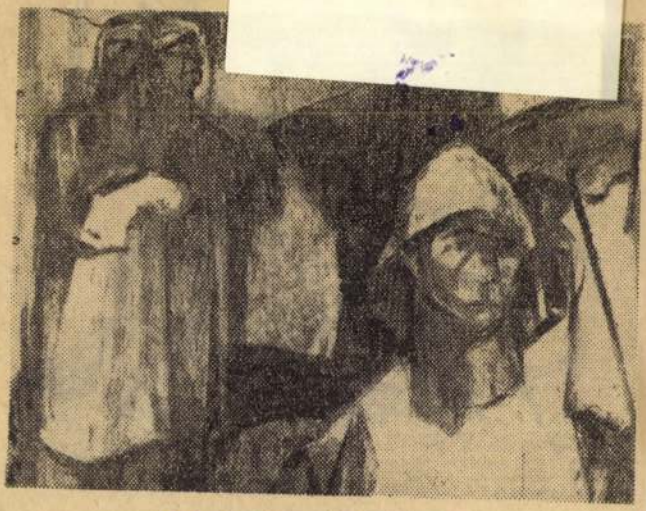

Iványi Ödön: Kohász, olaj

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD
Pataki József
1966 ÁPR 24.

1021

Pataki József rajza

MDK.

Pataki József

Megyei megrendelésekről

Nógrád 1967 ápr.4.

Pataki József rajza

Egy hete immár, hogy az olimpikonok színpompás, vidám, játékos felvonulásával, sok ötlettel és fáklyával valamint hélíummal

Pataki József
1021

Nógrád, 1942. szept. 14.

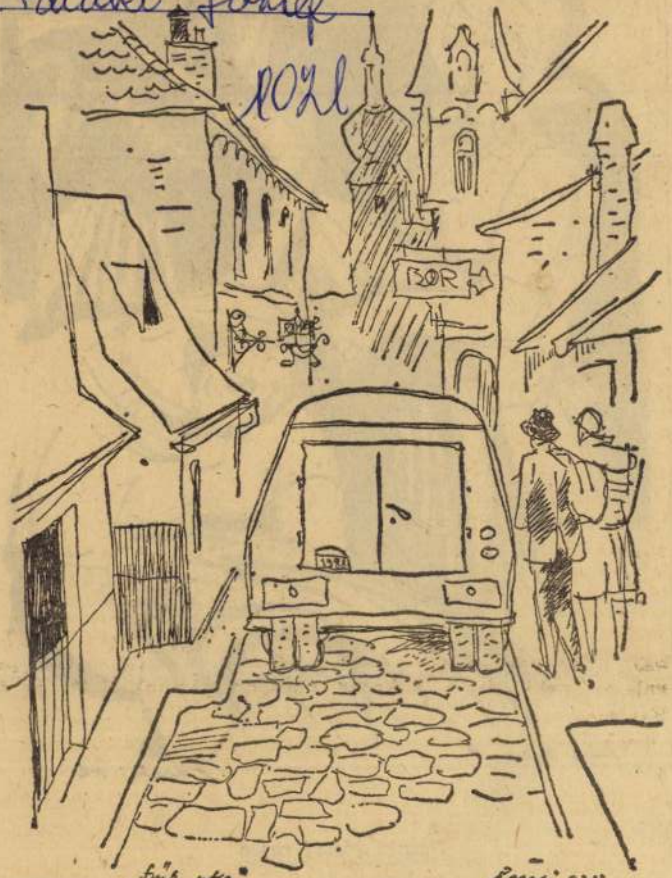

SZÜK ÚT (Pataki József tusrajza)

Pataki

Nevét megemlítik azon jeszt
körött adtak a nép élektet
~~[illegible]~~ mutatják meg

Kiss Lajos, Vásárhely művészélet

Gy. 1957

Ttl.

Pataki József MDK

Virágkertész-lány, olf. 80x60

Illegális munka, olajtemp. 61x71

Az elnyomás éveiből "1938" , olajtemp. 90x71

I.Észak-Magyar orsz.Ter.Képzőm.Kiáll.1965
Salgótarján

Pataki József MDK

Illegális munka, repr.

I. Észak-Magyarorsz.Ter.Képzőm.Kiáll. 1965
Salgótarján stb.

P A T A K Y

egyes müveiben megcsillan Mészöly Géza
művészetének sok tanulsága

Végváry Lajos : Munkácsy és kora, Bp. 1962. TIT
Jozsef Attila szabadegyetemének előadásai 51.

Végváry Lajos: Munkácsy és kora, Bp. 1962. 551.
/A TIT József A. szabadegyetemények előadás ai
51./

MDK.

Pataki József

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 okt.p.46.

Pataki József MDK

Épül a város, olf. 50x70

I.Észak-Magyar orsz.Ter.Képzőm.Kiáll.1965
Salgótarján

MDK.

Pataki József

Kiállitási kritika

Nógrád 1966 ápr.24.lap 7.

NÓGE

óruma

SAPÁSRA

kerékpártömlő került le. Egyedi esetről van szó tehát, mely óta meghibásodás nem fordult elő. Termékeinket dicsérik Alaszkától Dél-Afrikáig mindenhol, ahova — nem szállítunk. Kérjük, forduljon a legközelebbi szaküzletünkhöz, ahol kívánságára, a számla ellenében a sajnálatosan meghibásodott kerékpártömlőt — amennyiben nem lyukas, repedezett, s egyébként kifogástalan állapotban van — kész-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki József
festő

1966 MÁJ — 7.

RÁD 1021

Pataki József kamarakiállítása

Pataki József festőművész kamarakiállítását nyitják meg május 12-én (csütörtökön) este fél nyolc órai kezdettel Salgótarjánban, a TIT művészeti fórumán. Ugyancsak ezen az esten mutatkozik be az érdeklődőknek a megyei József Attila Művelődési Ház Irodalmi Színpada. Tavasz Magyarországon címmel fiatal magyar költők verseiből ad összeállítást. Közreműködik: Borsányi Mátyás (fuvola), Füzes Zsigmond (hegedű), V. Oravecz Etelka (zongora), illetve a Május 1. úti általános iskola kamarakórusa, amelyet Szilágyi László vezényel.

MDK.

Pataki József

Kiállitásának hiradása

Északmagyarország 1965 dec.17.lap 4.

a csuda utott abba az emberbe? Hát akik itt ülnek, mind évek óta ismerik. Ha nagyszájú is, de becsületes, dolgos munkás volt azelőtt. Az igaz, hogy régen volt, de így volt. A versenytáblán az elsők közt emlegettük a nevét! A csapata mindig élen járt.

— De miért? — mordult meg a sarokban Ozsvárt, a szikár, öreg csapatvezető. — Olyan csapatot verbuvált össze magának, hogy a bányát is kihordták volna a kalapjukban. A kocsi tolta a lovat, nem a ló húzta a kocsit! Így könnyű legénykedni. Amióta szétment a csapat, Benedek nincs sehol.

— Dehogynem. A kocsmában, az ulti-brigádban — szólt valaki a másik sarokból, a cigarettafüst mögül.

— Jó, — mondta a párttitkár — iszik, fegyelmezetlenkedik, nagyszájú, kötekedő. Igaza van az üzemvezetőnek, hogy ilyen emberekkel nem lehet dolgozni. De kérdem én az elvtársaktól: leültünk-e az utóbbi időben az asztalhoz Benedek mellé? Kifaggattuk-e miféle ördög bújt bele? Próbáltuk-e észretéríteni?

— Próbálja meg, — legyintett Ádám — ha ugyan meghallgatja. De ha meghallgatja annak sincs sok értelme.

— Lehet, hogy makacsnak tartanak, — mosolygott a párttitkár — de kitartok az álláspontom mellett. Én még egyszer beszélni akarok azvégén mindent visszanyertek tőle, ráadásul tartozik is kétszázal. Persze, mert berugattak s úgy csaltak a bitangok, ahogy csak akartak.

— No, de leverem rajtuk, az biztos... Ez a gondolat kiugrasztotta az ágyból. Felcsavarta a villanyt és dideregve öltözködött a kopár szobában. A bakancsot húzva észrevette, hogy egyiknek leválik a talpa. A sínbe akadhatott, vagy mi lett vele. Mikor is kap bakancsot? Majd valamikor a nyáron, de az még messze van. Hát csak egyék meg a bakancsukat! — gondolta gúnyosan. Ha minden jól megy, úgy itthagyja ezt a büdös fészket, hogy vissza se néz többé.

A gyerek aludt még, Ica a tűzhelynél piszmogott, amikor kiment a konyhába. Munkáskabátját lecibálta a szögről, mire az asszony szótlanul tette az asztal szélére az újságpapírba takart ennivalót. Benedekben határtalan gyűlöletet lobbantott ez a mozdulat. Persze, a zsíroskenyér! Legalább megkenné tisztességesen, de csak megmutatja a zsírnak, hogy az ember gyomra fordul ki tőle.

— Nem kell! — vágta az asztal közepére a kenyeret. — Ha mindig csak ezt adod nem kell!

— Nincs más. Tudod, hogy nincs más... — sírta el magát az asszony s ijedten né-

Pataki József

FIATALOK

(Pataki József rajza)

Nógrádi Népújság 1963 aug 19

Pataki József

hezepel az alább. ~~[illegible]~~ tárlaton

Korács Gyula: IV. Balatoni Nyári Tárlat

Művészet 1968 XI. n. 45 old.

Pataki József

MDK

gouache:

Sorompó

Táj I.

1. Orsz. akvarell kiáll. Eger, 1968.

Gárdonyi G. Színház

Pataki József

MDK

Hegyvidéki utca, filctoll

Műcsarnok 1962. Magy. Képzőm. Kiáll.

Pataki József, festő MDK

Kiállítása nyílik meg az Egressy Klubban.

— : Hír 8

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. nov. 4.

Patari József

szerepelt a VIII. Miskolci Országos Képző-
művészeti Tárlaton.

Nógrádi Népújság 1964. dec. 6.

M.D.Y.

Patahi József
festő

A tárlaton részt vett. A művésznek
nemzégiben a hesztheligi Balaton -
tárlaton nott sikere.

Pasvádi Attila: Az ezák-magyarországi képzőművészek...
Művészet, 1967. január - 48 lap

Pataki József

MDK

szerepelt a tárlaton.

--: Igényes válogatás - értékes alkotások.
Megnyilt a megyei képzőművészek tárlata.

Nógrádi Népujság. 1964 jun. 9. tavaszi

Pataki József
festőművész MNK

bejelentette részvételét

---: Budapesti és vidéki alkotók
idény művésztelepe nyílik Salgótarjánban.

Nógrádi Népujság. 1963. aug. 7.

Pati Rozál

Portré, terr.

Parasztlány, gipsz

7. Vásárhelyi őszi tárlat. Tornyai J.Múz. Hmvhely 196o. okt.

MDK.

Pataki József

Kiállítási kritika

Hevesmegyei Népujság 1965 juni 2o.

MDK.

Pataki József

Kiállitási kritika

Hevesmegyei Népujság 1965 júui.8.

MDK

Pataki József, Salgótarján

Tokaji kikötő, of.

Almaszüret, of.

6. Miskolci orsz. képzőm. kiáll. Herman O. Muz.
1960.

Patkó.

Alkotása szerepel a Munkácsy-Céh első kiállításán,

Pesti Napló, 1928. Nov. 11.

Patari József

Az észak-magyarországi Képzőművészek Salgótarjánban rendezett első területi kiállításán díjat nyert.

Észak-Magyarország 1966. ápr. 8.

MDK.

Pataki József

Háboru III.

Nógrád 1966 ápr.3o.

Pataki József, [ ] Mosk

Salgótarjánban, az észak-magyarországi Képzőművészek II. tavaszi tárlatán díjat nyert.

–: Két Képzőművészeti Kiállítás nyílt meg ridéken 8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. ápr. 4.

MDK

Pataki József

Hegyvidéki utca, filctoll

IX. Magyar Képzőm. Kiáll.kat. Mücs.1962. 23.1.

MDK.

Pataki József

Kiállitási hir

Müvészet 1967 juni.p.48.

MDK.

Pataki József

Kiállítási hír

Szocialista Művészetért 1967 aug.

MDK.

Pataki József

Kiállitási hir

Szocialista Müvészetért 1967 aug.

MDK

Pataki József

szerepelt a salgótarjáni őszi tárlaton.

--: Tárlat - nyitás előtt.

Nógrádi Népujság. 1963. nov. 9.

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP KFT

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Pataki József

NÓGRÁD

Salgótarján

1971 ÁPR 16

1021

— A Balassagyarmati Palóc Múzeum kiállítótermében vasárnap délelőtt 11 órakor nyílik meg Pataki József, salgótarjáni festőművész gyűjteményes kiállítása. Az öt év terméséből összeállított kiállítást Somogyi János, Munkácsy-díjas festőművész nyitja meg.

Pataki József festő

Anya gyermekkel (gobelintekv, szepró)
Hala vendélet (szepró)
Vize, köszönés "
Komponició "
Tanya "
Házak "

Kiállítása nyílt Salgótarjánban
a megyei művelődési Házban

Négyművelés 1966 XI n. 37old

Pataki József

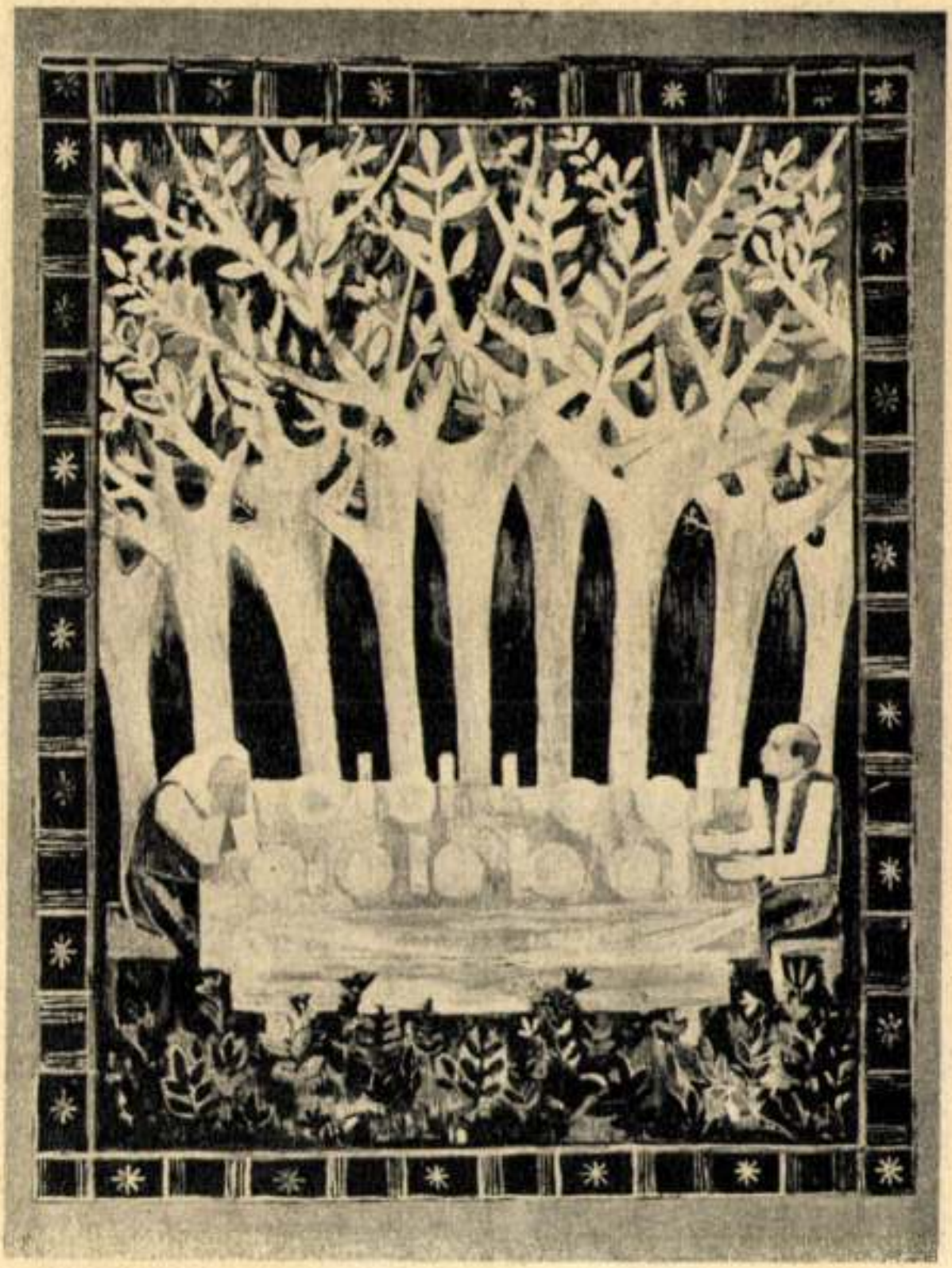

Pataki József: Cantata profana

Кантата профана

Művészet, 1971. június.

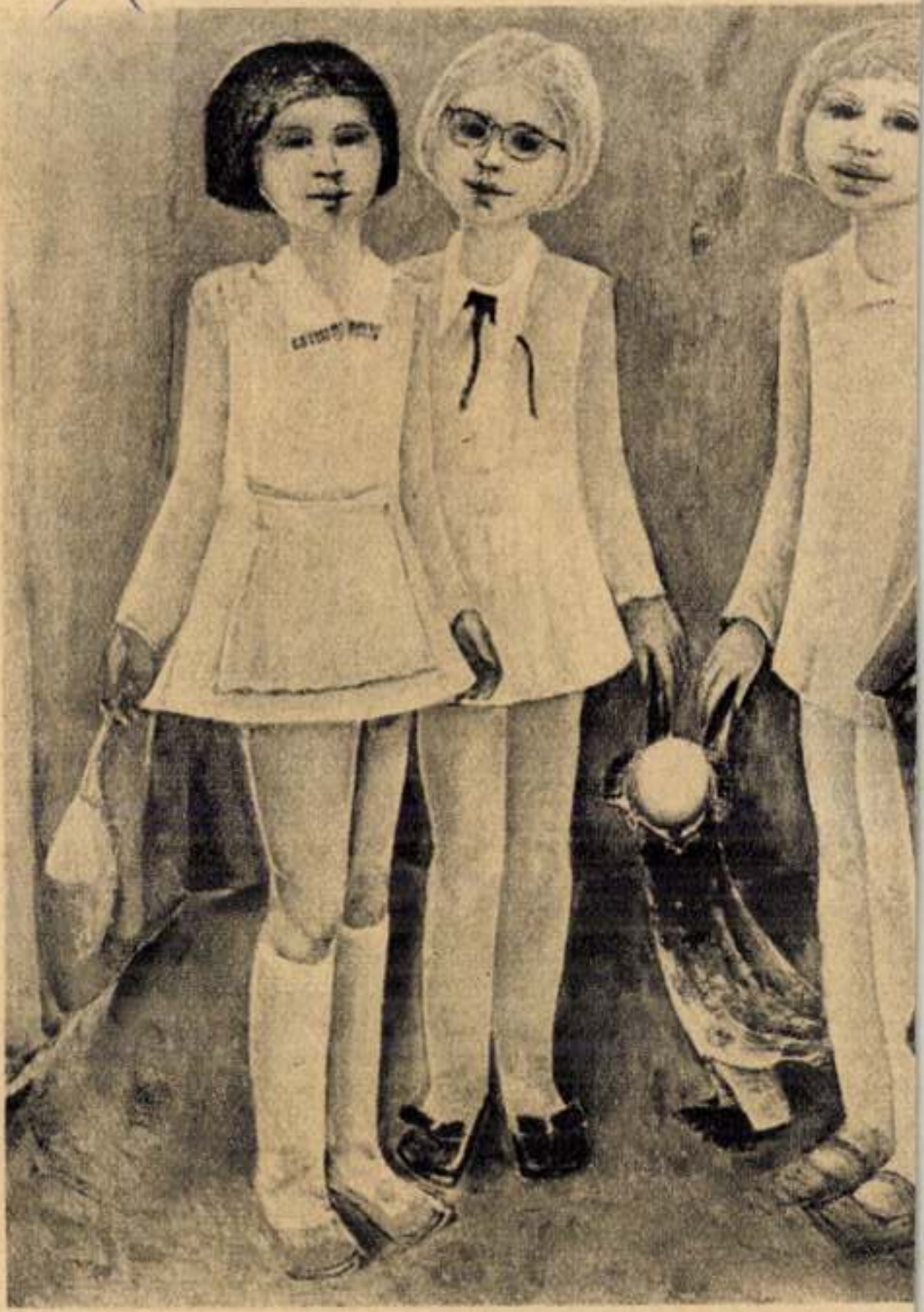

Pataki József

Szerepel a salpótadjám
tavaszi táslatou

T. E.: A tavaszi táslat előtt

Nógrád 1971 III. 12

Palahi József
festő.

Cantata profana cimű gobelin
Sevét Bartók-mű ihlette.

Kovács Gyula: Az Első Salgótarjáni Tavaszi Tárlatról
Művészet, 1971. junius – 45 lap.

Pataki József

Arató; Cantata profana a
műve (ehl.) szerepel Tatán
a Nógrád megyei művészek
tárlatán

J.J.: Nógrádi képek

Dolgozók Lapja 1971 IX.21

Patari József

művével vállításon

szerepel a salgótarjáni József

Attila Művelődési Központban

Mátyusa 1969 december 29

4 old.

Pataki József

Almaszüret c. műve a VI. miskolci országos kiállításon.

Hajdu Béla: A VI. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitás
Északmagyarország 1960. dec. 18. 4.l.

Nancas Ensebet-
Békládháza
Szent István út
4 Dz.

BUCAREST
42 III. -8 12

Pataki J.

Kőrajzoló Pesten

1863

l.

Haiman-Kner

György - A nyomtatott betű művészete. Bp. 1942.

21. tabla

Pataki (Bärmann) M.D.K.

József Kőrgyondán

Litográfiái felsorolva:

Gerszi, A mag. körajz 1960 186-87

Pasaki József

Kolozsvári nyomdász XVIII. sz

l.

Jakab Kolozsvár

III. 311. l. 312. l.

314. l.

SIMOR PRÍMÁS PÁSZTORBOTJA,

ezüst, részben aranyozott. Kampójában Szűz Mária imára kulcsolt kezekkel, kígyóra lépve. A gomb alatt PPI PRIMATI AEPPO STRIG IOANNI SIMOR. Pro multis modicum dat Tibi gratus amor. 22. Febr. 1867. Capit. Cath. Jaur. Osztrák hitelesítő bélyeggel és J. Reiner mesterjeggyel.
Mag. 196 cm.
Bécsi munka 1867-ből.
A győri káptalan ajándékozta Simor prímásnak, 1867.

Lepold Katalógus 208. sz.

OLAJTARTÓ EDÉNY,

aranyozott ezüst, a gótikus tornyos ciboriumok mintájára. A lábon Magyarország címere és felirat: AVE. S. OLEUM. QVO. UNGUNTUR. HUNGARIAE. REGES. ET. REGINAE. A. REDIVIVA . CONSTITUTIONE . SUB . FR NC . JOSEPHO . ET . ELISABETHA. Talpán FF. JOAN. SIMOR. AEPPUS. STRIGON. 1867., peremén JOS. LIPPERT Aradiensis hungarus invenit 1867. Dianafejes bélyeggel.
Mag. 31 cm.
Lippert József terve után, 1867.
Simor prímás készíttette az 1867. évi koronázásra.

Esztergomi kincsek. Esztergom, III., 1876., 20. és 25. szám. — Árvízkáro ultak, 1876., 44. l., 1486. szám. — I. A.: Magyar mű- és történeti emlékek kiállítása. Századok, X., [illegible]

Pataki József

könyvnyomdász

l.

Kertész nyomtatott

154, 155. l.

RA FILIPPO (?) (firenzei festő, 1406 — 1469)

kép. *Lazzarini, Gregorio : Caritas.*

Pataki József

kolozsvári nyomdász

+ 1784.

73 éves Erdőben

Lutz Géza A Farkas-

utcai templom-

Cluj, 1948

49. l

Patalki József

1. Exteriör gouache 60×36
2. Földeken —4— 42×60
3. Alkony —4— 43×60

II. Országos Akvarell Biennálé
1970 Eger

Patoki József

Résztvesz a kiállításon

Farkas András: A másodikorszá-
gos akvarell-bienniále
Népújság, Eger 1970. jún. 14.4.1.

Pataki József

Az érsek-magyarországi művészek II. táblatán a városi tanács művészeti díjával jutalmazták.

Népszabadság 1966. ápr. 4.

Pataki József
festő

gyümölcsszedés", „Beszélgető bányászok",
ar „Acélgyár" című műveit mutatta
be a kiállításon.

Székely Loltán: A Nográd megyei képzőművészek
Művészet, 1962. augusztus — 47 lap.

MDK

Palaky Sanós

typografus gépmester

az év könyv pályázaton díjat nyert.

Ábra

Vértes Sanó: Év könyv-pályázatunk ról

Magyar Grafika, 1958 II évf 5 sz. 326 l

MDK.

Pataki József

Kiállitási kritika

Északmagyarország 1965 ápr.18.lap 4.

Patahi József festő

M.D.K.

„Gondolkodó", „Kompnál", „Régi hárak", „Bodrog", „Tisza-part" c. művei

Lehőcz hária: Nógrad megyei Őszi Tárlat 1961.

Művészet, 1962. felszár — 32 l.

MDK

Pataki József, grafikus

A balassagyarmati Palóc Múzeumban tárlat nyílt a Nógrád megyei Pataki József és Radics István grafikáiból.

–: Kulturális hírek 9. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. jan. 4.

Pataki József

Intérieur, o.

3. Észak-magyarországi területi képzőm. kiáll. 1967. Salgótarján, Eger, Miskolc, Ózoraljaújhely

P ataki József

M.D.K.

Házak támfallal,

Tanya c.

grafikáját megvásárolta a Művelődési Minisztérium 1967.

Művelődsi Minisztérium vásárlásai 1967. 8.l.

Pataki József

52. Béke I. olaj, 80×60
53. Béke II. olaj, 60×80 Reprod
54. Háború II. olaj, 60×80
55. Háború III. olaj, 80×60

Ezak Magyarországi Képzőmüvészeti Kiállítás 1966
kat. bev. Aradi Móra Bp. 1966

Patari József

43. Virágzatén-lány, olaj, 80×60 cm
44. Illegális munka, olajtemp. 61×71 cm
45. Az elnyomás éveiből, „1938" olajtemp., 90×71 cm.
46. Épül a város, olaj, 50×70 cm.
Repr.: Illegális munka

Észak Nagyvonnágy Tartuleti képzőmüvészeti kiállítás 1965 Bp.
Kat. bev. Arad Nóra

Pataki József.

Salgótarjáni festő, kiállítási a miskolci Szőnyi teremben 1967 máj. 9 — 23-ig. Kórházi ápolás miatt a megnyitón nem lehetett jelen.
27 festménye a kiállításon.

Északmagyarország 1967. jún. 10. 5. l.

Patalai József

Heves megyei festő tárlata 1967. márc. 19-től a miskolci Szőnyi István Képtárban.

Északmagyarország 1967. jan. 29. 7. l.

Pataki József

Salgótarjánban kiállít

Népszava Bp. 1969. dec. 29.

Patoki József

A salgótarjáni József Attila Műv. Kör-
ben kiállít.

Magyar Hiqlap, Bp. 1969. dec. 20.

Pataki József

Szerepel a „Hatok" társaság
alapítókarjában

N. N: Két társat a művelődési
Központban

Nógrád 1969 XII. 29

Patoki József

Einlöse

Nógrádi Szelepáció Részül Egerbe.
Nógrád, Selpótorján 1970. máj. 30.

Pataki József

1. 1919. II.	tollrajz	19×15
2. 1919 IV.	—"—	17×20
3. 1919. V.	—"—	17×20

V. Észak-Magyarországi Területi Képző-művészeti Kiállítás Salgótarján 1919

Patalai József

1919. VII. tollrajz 19x28

V. Észak-Magyarországi Területi Képző-
művészeti Kiállítás Salgótarján 1919

Patakí József

1919. repr. olaj 70×95

V. Észak-Magyarországi Területi Képző-művészeti Kiállítás Salgótarján 1969

Pataki József

Emlétve

Iványi Ostán: Gondolatok mű-
vészeti életünkről
Nógrád, Salgótarján 1970. máj. 24.

Patoki József

Emlitve

Varga Imre: Kéjűsmüvészet Salgótarjánban

Nógrád, Salgótarján 1970. cijw. 12

Pataki József

festőmüvész kiállitása. – Salgótarján, Művelődési Ház. Ism. H.L. Népművelés, 1966. nov. – Kovács Gyula, ~~[illegible]~~ Nógrád, 1966. okt. 16.

Az 1966. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./

268. l.

Patachi József

Emlitve

T. E. Képzőművészeti (életmű)
Nógrádi Salgótarján 1970. feb. 1.

Pataki József

Több művét megvásárolta
a Nógrád megyei Tanács

Nógrád 1970 XII 5

Pataki József

Szerepel a „Hatok" kiállításán
Salgótarjánban

N.N.: A művelődési házak
karácsonyi és szilveszteri programja

Nográd 1969 XII. 25

Pataki József
festő

M.D.K

„Drezda", „Őszi táj", „Krumpli-
szedői", „Anya gyermekkel"
trepro

Bordácsné H. Lenke: Nógrád megyei képzőművészek őszi
tárlata 1960, 41 l.
Művészet, 1961. felmar

Pataki, Jozef építész /Warszawa/

Egyes ötletek megvétele sorolás né kül

Társtervező: Baran

repr.

Lux Kálmán: A magyar szocialista falu tervpályázata Magyar Építőművészet 1961. 4. sz. 9-25.l.

M.D.4

Patahi József
festő

Ünnei nevezdet hátott a Szilyótai-
jaire Pécháru gyorsal. — „Gyapolás hatóra" c.
képe. — Frekvenciai, táfképei. — „Olvasó
munkás" („Vasalóné") c. képei + Gunyara
gyemekéel (repre)

J. É.: Patahi.

Nagyszombat, 1960. november 12.

Patahi József
festő

M.D.K

Üzemi szerződest kötött a Salgótarjáni Acélárú gyárral. — „Csapolás után" c. képe. — Freskótervei, tájképei. — „Olvasó munkás" „Vasalónő" c. képei + Anya a gyermekével (repr.)

V.É.: Patahi.
Magyar Ifjúság, 1960. november 12.

Pataki József festő

Tiszaszederkényben

Számítása nyílt

Szocialista Művészetért 1969 VII. sz.

Pataki József

Tolmajzokkal
szerepel az alábbi tanulmán

Farkas András: Az északmagyarországi
képzőművészek ötödik kiállításáról

Heves megyei Népújság 1969 IV. 20

Palaky József

festőművész kiállítása. Miskolc, Szőnyi István Terem. – Ism.: (benedek) Észak-Magyarország, 1967. jún. 14. – Észak-Magyarország, 1967. jún. 10. –

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. 1./ 93. 1.

Pataki József

Átkelés, o.temp.

Falu fákkal, o.temp.

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely
Balatoni Múz. 1968.

Pataki József

MDK

Terhesség, pácrajz

Műcsarnok 1960.VIII.Magy. Képzőm. Kiáll.

Pataki József
festő

M.D.L

A miskolci Szőnyi István
Teremben van tárlata.

— Kiállítások
Művészet, 1967. junius - 47 lap.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

MOTORKERÉKPÁROSOK!

kötelező gépjármű-szavatossági biztosítás.

1969

Már most felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a 1969. évi díja január 1-én esedékes, és 31-ig pótlékmentesen fizethető.

Felvilágosítással, befizetőlappal szívesen áll rendelkezésre az

1968 DEC 3 1

1021

Pataki: József

Pataki József: Virág és gyümölcs

MDK

Pataki József

olaj:

Tokaji kapu

Komp

Öregek

4. Észak-magyarországi területi képzőm.kiáll.
Salgótarján 1968.

Patakí József
festő

M.D.K

Részt vett a tárlaton.

Horváth Gyula · IV. Balatoni Nyári Tárlat
Művészet, 1968. november – 45 kép.

MDK

Pataki Jó sef

repr.:

Komp

4.Észak-magyarországi területi képzőm.kiáll.
Salgótarján 1968.

Pataki József

Felszállott a páva i festménye (eml.)

szerepel az alábbi tárlatom

Varga Imre: Az V. területi
tárlat végén

Nógrád 1969 V. 11

Patari Gábor

Kiállítás Székesfehérváron

Magyar Hírlap, 1986. okt. 14.

úgy a munkámban, mint nővéreim, mint távoli , nagyon távoli, nagyon szegény rokonaim. Ha másként próbálnék élni, mi maradna, hogy lehetne még élni?!

- - -

1021

Pataki János festőművész

1983. szeptember 14. 3.Müsor 15,14 Vgné

Jött egyszer egy vándorárus

- Pataki János festőművésszel, miskolci studiónk munkatársa, Jakab Mária beszélget.

- Jött egy vándorárus, akinek volt egy nagy ládája. Akkor ebben a nagy ládában sok kis doboz volt, s, ha lefeküdtünk, valahova hátulra, nyakhoz kellett elősiteni,és ha ezeket teleálmodtuk, visszatettük a nagy ládába, és a következő üres dobozt álmodtuk tele. Könnyü lenne ráfogni erre a szimbólikus személyre, hogy ez magam vagyok. Valahányan megfeleltünk ennek a fogalomnak, mindnyájunkban lehet valamiféle keverésaránnyal, amiben a kinok, afájdalmak, vagy a szépségek, a gonoszságok, a ru ság, a groteszk, keveredhet. Mindnyájunkban egy kis igyekezettel vagy tuladagolással jöhet egy akkora harmónia vagy diszharmónia létre, ami kb. megfelel ennek a fogalomnak.Mint más életében is, az én terveimben is belehasitott néhány váratlan körülmény, ami magamtól is, a vándorárustól is, az élettől is egy kicsit elsodort, és az alko ástól is. Ettől függetlenül, ha az uj önmagamat nézem, és hogyha nagylelkü vagyok önmagamhoz, az vagyok, aki voltam. Ha gorombán és durván nézem, és nagyvonaluan, akkor ugy is mondhatom, hogy több vagyok, mint voltam.Az ütóbbi idők álmait még magam sem éltem meg, és egyetlen egy olyan müvem sem született az elmult időkből, ami engem arra jogositana, hogy valóban igy van. Ugy érzem, hogy pillanatnyilag jól megvagyok alkotás nélkül, de nem vagyok meg jól ugy, hogy nem gondolkodom, vagy nem vágyok, vagy ujabb dolgokra nem vágyom, vagy ujabb dolgokat nem álmodom meg. Az ujnak a megálmodása, annyira friss, annyira kavargó, hogy egy mindenféleképpen kell magamnak egy kis időt hagyjak, hogy a kettőt egy olyan szintézisre hozzam, hogy a munkával és a mostani gondolkodásommal eggyé forrva, egy legyek.A münka vitte előbbre az álmaimat. Attól lettem több, hogy gyönyörüség volt a munka, és nem tudtam szabadulni tőle. Orvényeibe kerültem, és nem hagytak kidobni,még álmaimban sem.

- A szöveget, amiről eddig beszélgettünk, Pataki János festőművész, leninvárosi mütermében, a Vándorárus ládáján dvashatjuk. Pataki János ugyan azt mondja, hogy ez nemcsak rá igaz, hanem valamennyiünkre. De végülis az Ön életében is volt un. vándorszakasz. Szegeden született. Dolgozott Budapesten,Miskolcon, élt Párizsban is, és már több, mint 18 esztendeje Leninvárosban él.

- Tüzet serkentett az, hogy igazán azt éreztem, hogy nincs

otthonom, még kell találnom. Nincs környezetem, fel kell építeni, nincs szerelmem, meg kell találni, nincs házam, amit felépithetek.

- Mindazt, amit az imént elmondott, vagy annak legalábbis egy jó részét, egészen fiatalon Miskolcon megtalálta.

- Egészen pontosan igy van.

- Bár egy helyen ugy fogalmaz, hogy Miskolcnak nem vagyok fia, de vissza-visszajárok.

- Sok hazai város után végülis egy sajátságos vonzerő hu-zott Miskolc felé. Bármennyire is szabadulni vágytam ettől a szerelemtől vagy ettől a várostól, azt hiszem a város is egy kicsit olyan lett, mint a vágyakozás a szerelemre, hogy szabadulnánk, de rögtön ott van az ellentmondás, hogy visszatérjünk. Igy jött létre valahogy az, hogy én nem születtem ezen a tájon, de mégis csak érzem magamban a hü séget. Valami szerelem félét.

- És Leninváros iránt? Hiszen 18 éve már itt lakik család jával.

- Sokszor ugy tudunk valahol megnáradni, hogy azt a világot megszeliditjük. Ahogy ez a környezet megszelidit ben nünket. Engem sokan szeliditettek, sokan próbáltak alaki tani rajtam. Nagyon sok barát, nagyon sok asszony, gyermek hagyta rajtam a kéznyomait. Nem tudtam hütlen lenni, nem tudtam könnyelmü lenni azokkal a megtörtént emlékekkel, olyan könnyelmü lenni, hogy igy lesöpörjem könnyedén magam ról a nyomait. És egyszercsak azt kellett éreznem, hogy ezt a világot, megintcsak nem tudom elhagyni.

- 1980-ban Budapesten a Mednyánszky Galériában láthatták kiállitását. De ugy gondolom, hogy talán az 1982-es esten dő volt életében a legsikeresebb. Ebben az időben a Miskol ci Galériában nyilt gyüjteményes kiállitása, Leninvárosban a Derkovits Gyula Müvelődési Központban, és ugyancsak ebben az esztendőben nyilt kiállitása az Atrium Hotel Szállóban Bu dapesten. Mikor kezdődött ez a termékeny korszak? És mivel magyarázható? Minek köszönhető?

- Talán ez a legnehezebb, ezt megfogalmazni. Akkor kezdett fogalmazódni, amikor elkezdtem alakulni, és még sokáig ér zéketlen maradtam, és sokáig nagyon-nagyon buta voltam. Bu tácska volt a környezetem, megmosolyogniváló volt a világ, ahol éltem, és nem voltak igazán nagy különös események, de volt bennem egy olyan vágy, hogy ezt a butaságot nekem el kell hagynom, nem maradhatok ilyen tudatlan. Azt hiszem ez

a vágyakozás sodort a szép felé, amiből , amiből végülis ugy tünik, hogy müvészet lesz. Nem maradhattam olyan primitiv, olyan csiszolatlan, mint amilyenre látszólag ítélve voltam. Mint amilyen sorsra ítélve voltak anyának, apának, vagy a nagy rokonságom. Ebből mindenféleképpen ki kellett szabadulni, mert dijazatlan volt, egész kicsi koromban érez tem, hogy , hogy ők sem birták ezt. Mindegyik tulajdonképpen valamilyen formában abba belehalt. Én nem voltam erősebb, mint ők. Talán erősebb volt bennem az elvágyódás, muszáj volt valami olyan rétegbe kerülnöm, ahol az élet beletorkollik a szépbe. Beletorkollik a müvészetbe. Biztos nekik is volt igényük, bennük is zajlott ez az érzés, csak nehéz korban éltek, másfajta világban éltek, más törvények vették őket körül, és nem volt elég erős a lendület, visszahullottak és elpusztultak.

- Ezek szerint Önben elég erős volt a vágyakozás?

- Én szerencsésebb voltam talán. Engem már az elődeim is jól megkavartak. Nekem a kinjaimat vagy az őseim kinját kellett felismernem, fájdalmaikat. Tehát adva volt számomra a képlet, sokkal jobban, mint bárkinek. Nem volt nehéz felismernem, hogy mi a tennivalóm. És nagyon hamar kialakult az az életérzésem, hogy én egyetlen egyet tanulhatok meg, azt, hogy müvésszé érlelje m magamat.

- Ennek érdekében hosszu éveken keresztül tanult. Azt hiszem ezért ment el többek között kétszer is Párizsba.

- Muszáj volt Párizsba elmennem azért, mert évekig bezárva, saját magamat számüzve, egy kis szobában éltem, és a kisinasok tördelő szorgalmával próbáltam , próbatételeket szabva magamnak, próbáltam egy olyan szintre kerülni, amivel már a kezdeti nagy butaságokat elkerültem. Kimenve Franciaországba, és naivul Franciaországba, ugy éreztem, hogy ott megtudom magamat mérni. Mérlegre tudom tenni azokat a nagy emberi, nagy lelki gondjaimat, nagy képi látásomat, kontolálni tudom azokat az eredményeimet, amit egyes muzeumokban oly tisztán, sokszor oly nagyon tisztán lehet látni. Egymásután rengeteg mindenben megbukhattam, de egy valamit mégis vállalnom kell, tisztán, még ha naivul is, azt az őszinte odaadást, amivel a müvészet utjain jártam.

- Konokságának, elszántságának, akaratának köszönheti te hát, hogy müvésszé érlelődött, hogy megvalósitotta magát.

- Szerencsésnek mondhatom magamat, hogy megéltem, megértem ezeket az időket. Ha nem teljesednek ki azok az évek, mulhatatlanul és menthetetlenül magamat is félrevezettem volna.

- Végülis, nézem magamat, nézem a multamat, nagyon nehéz volt ezt az utat bejárni, és sokáig nekem csak látszateredményeim voltak. Eredmények voltak azok, kimutatható, katalizálható, csupán ahhoz hasonlitható volt az én munkásságom, mint az a vasárnapi husleves, amelyiket kicsit tulsóznak vagy nem sóznak meg rendesen. Én dédelgettem, dédelgettem, dédelgettem nagyon sokat, hosszu évekig egyebet sem csináltam, mint melengettem magamban, dunsztoltam magamban ezeket a kérdéseket, és talán meg is érdemlem, hogy, hogy elértem egy bizonyos utszakaszhoz, és bekövetkeztek azok a nagyformátumu kiállitások. Ha ezek nem következnek be, ne is csak ugy dö cögök. Persze, ha az ember hozzákever egy kis illuziót, egy kis nagyképüséget, egész jól lehet nézni ezt a müvészetet. És meglehet az a belenyugvás, hogy müvészet ez is, hiszen annyira sokféle a müvészet, és annyira nincs megirva nagykönyvben, hogy hol kezdődik. És ez a nagykönyv teljesen nincs is. Van, de hol, melyik lapon kell fülütni?

- Mit szeretne elmesélni, elmondani a festményeivel?

- Régen lemondtam arról, hogy én a saját gondjaimat, terhelt lelkemet, vagy megrakott vállaimat ugy tárjam az emberek elé, mint ahogy Krisztus hordta a keresztjét. Nahát én ezekről nagyon hamar lemondtam, belátva azt, hogy abban a korban, amelyikben élünk, nem kell az a sok szomoruság, az a sok küszködés a képen, a vásznon, a versekközött, a sorok között, a novellákban, a villamoson, a mühelyekben, a gyárakban, a konyhákban, a házi asszonyoknak, a gyermekeknek, a falakon. Az öregek, a gyermekek, a fiatalok lelkében. Nem kell az a sok keserüség. Felismertem elég hamar, hogyha én nem tudok valami bizarr jókedvet vagy játékos lendületet vagy játékos őrületet felhozni magamból, a mélységeimből, akkor lesz egy müvészet, valamilyen elkámpicsorodott müvészet. Én bátran vállaltam az utolsó években azt, hogy merek örülni az életnek. Elégedett, és boldog is vagyok. Miért ne lehetnék elégedett? És miért ne lehetnék boldog? Szünet nélkül, születésemtől fogva, mint más természetesen, ugyanolyan csodákon mentem keresztül, csak én jobban ki tudtam a szivemet tárni ezekre a csodákra.

- És ez a boldogság?

- Ebből jön a boldogság. Abból jön a boldogság irányomban, felém, felénk, a gyermekem felé, a gyermekeim felé, hogy szerelmeim felé, anyám, apám, testvéreim felé, hogyha én egyensulyban vagyok, én harmóniában vagyok, és felismerem a boldogságot, ezt azonnal, mint egy primőr árut tovább tudom adni őcsém felé, fiam felé, barátaimnak. Ezeknek a továbbadása természetesen valamiféle nagyon nagy hitet, fa-

natizmust kiván. Ez a fanatizmus visszasugárzik rám. Ebből a fanatizmusból tudok táplálkozni. Ebből már nagyon kevés kell, hogy összeálljon egy nagyon nagy erő, egy nagy formátumu harmónia, egy nagy játékos öröm, amit ha én leadok, az mind-mind rám visszasugárzik. Ezzel az illusióval méltán érezhetem, hogy boldog vagyok.

- Miben hisz Pataki János?

- Hiszem, hogy egyes egyedül csak igylehet élni. Hiszem, hogy ezekkel a törekvésekkel, ezzel a fajta árránnyal, még ebben a századvégében is lehet élni emberként. Még ugyanugy boldogok lehetünk, mint a romantikus korokban.

- Mi kell hozzá?

- Szeretet. A természetnek a szeretete, az állatoknak a szeretete, a gyermekeknek a szeretete, sokszor a csunyának a szeretete is talán, vagy a tökéletes elfogadása az életnek, szépités, illuziók nélkül. Egy nagy belenyugvás, hogy nekem az jutott, amit élek, és nem kergetem azokat a teljesen felesleges démonokat, amik amugyis megvannak bennem. Nem kergetem azokat a pillangókat, amik nem miattam szállodosnak. Nem megyek olyan éghajlatra, olyan világba, nem vágyakozom olyan földrészekre, ahol nem születhettem, nem teljesitek olyan irányban, ami tőlem idegen, mert be kell látnom, hogy itt születtem, igy születtem, nagyon szegény nek születtem, nagyon egyszerü embernek születtem. És az étrend is, amit gyerekkoromban ettem, attól nem térhetek el, nem vágyom kaviárra, meg nem olyan világot éltem. Nem olyan világot élt apám sem, nem tudott olyan magaslatra feljutni az életünk, az ő életük, mint sokaknak. Talán azért, mert ott születtünk, ahol születtünk. És én igy tanultam meg boldog lenni. Itt láttam apámtól, itt láttam testvéreimtől, a csodálatos nagy készséget a szeretetre, a boldog munkára.

- Mindig örömét lelte a munkában?

- Boldogság, munka, szerelem, vagy napfény, vagy viz, barátság, hogy lemondás, vagy kin, vagy győtrelem, vagy áldozat, tehát mindaz, amiből az ember létrejön, ez mind-mind nagyon kell ahhoz, hogy teljes életet élhessünk. Én ezek nélkül a teljességek nélkül nem tudom a teljességet elképzelni. Ha ezt a munkámban nem érem el, akkor valami olyan közegben vagyok kénytelen élni, ahol én megsemmisülök. Ugy tudok életben maradni, hogy ha szorgalmas vagyok. Szorgalmas vagyok ugy, mint ahogy apám javitotta valamikor a cipőket. Ugy, mint ahogy anyám főzött sokunkra. Szorgalmas vagyok

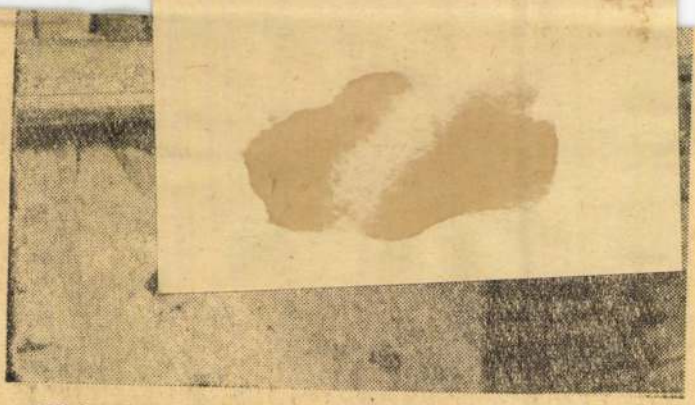

Néhány hét múlva áttér a kétműszakos termelésre a Balassagyarmati Bútorgyártó Vállalat. Munkáslétszáma tetemesen megnövekedik: sok szakmunkást felvettek már eddig, sőt keresnek újabb jelentkezőket. Év végéig 200 ember fog dolgozni a kibővülő gyár műhelyeiben. Ebben az időszakban különösen előtérbe kerül a gyár törzsgárdájának jelentősége, felelőssége, hiszen a kétműszakos termelés bázisa a törzsgárda. A gyárhoz kezdettől fogva hűséges és szorgalmas csoporthoz tartozik Lakatos Dezső asztalos, aki 1952 — a vállalat megalakulása óta itt dolgozik. Az elmúlt éveket jelzi kétszeres kiváló dolgozó kitüntetése, átlagos 120 százalékos tervteljesítése. Lakatos brigádvezető: a szabászok irányítója, parancsnoka. Brigádja a szocialista címért küzd.

Importból fedezett új gyártmányok hazai készítését jelentették be a Salgótarjáni Acélárugyárban

Hétfőn, a második félév első munkanapján, közel ötven új gyártmány sikeres kísérleteinek befejezését részben eddig importból fedezett és az ország számára

jelentős valuta és deviza-

nológiájának kidolgozása mellett több hagyományos régi gyártmánynál is új korszerű gyártási technológia alkalmazására térnek át a második félévben. Ezzel a munkatermelékenységének növelése mellett számottevően csökken-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki József

NÓGRÁDI NÉPUJSÁG

1963 JUL 2

1021

KÉNYELEMBEN

(Pataki József rajza.)

HÁROMÉ
ELS

5 millió k
és féln

Éppen három éve annak, hogy a mátraszelei réten nagyteljesítményű földgyalúk, óriási kotrógépek jelentek meg. Azóta megváltozott a táj. A rét helyén hatalmas gödör tátong, a másik oldalon új, mesterséges hegy emelkedik. Mind ezt hosszú kutatás előzte meg. *Megállapították*, hogy a rét alatt nagymennyiségű, mintegy 870 ezer tonna külfejtéssel kitermelhető szénvagyon van.

Nehéz kezdet

— Nem volt könnyű dolgunk — kezdi a beszélgetést Mándoki Gyula, a külfejtés

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki József

NÓGRÁDI NÉPUJSÁG

1963 NOV. 2.

1021 4

1963. november 2.

Salgótarjáni képzőművészek Hajdúságban

Augusztus 20-án rendezték meg a jó kulturális kapcsolatok eredményeként Hajdúböszörményben négy salgótarjáni képzőművész: Iványi Ödön, Pataki József, Mustó János és Czinke Ferenc kiállítását.

Az anyag októberben a debreceni Ady Művelődési Otthonban is közönség elé került. A Nógrádi művészek alkotásai iránt az érdeklődés a debreceni tárlat után tovább fokozódik a Hajdúságban s most az egyik nagy termelőszövetkezeti község, Nagyrábé tart igényt a képekre.

Nagyrábén a kiállítás holnap nyílik meg.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 327-748, 340-726
1974 AUG 4
Pataki József
Nógrád

futni, mert ha még tovább dom [illegible]

1021

Egyedül

Pataki 973.

Pataki József: EGYEDÜL

VASÁRNAPI JEGYZET

Egy őszi ülésszak elé

szőllős, Tar, Mátraverebély, Pász Hatvan.

Anélkül, hogy az országos vándorgyűlés jelentőségét, megyénk szellemi életében minden bizonnyal jelentkező hatását előre is bármi módon méltatni kívánnák, az kétségtelennek tűnik, hogy szerepe igen figyelmet érdemlő lehet. Miért?

Ezúttal csupán a képzőművészet tájain maradunk. Nógrád képzőművészeti élete olyan szinten van, amely elengedhetetlenné teszi, hogy e társaság is ne foglalkozzan vele salgótarjáni ülésén. A megyei múzeumi szervezet szándéka szerint, az ország közvéleménye e vándorgyűlés kapcsán is tájékozódhat a nógrádi képzőművészeti életről. Másrészt, az ülésszak képzőművészeti életünkben további lendületet jelenthet, olyan művészettörténeti megalapozottságú elemzést adhat, amely mind az alkotók, mind pedig a befogadók számára irányt mutathat a továbbiakban.

Ez még egy szempontból is szükségesnek látszik. Úgy tűnik, hogy az ország más megyéinek adataival összehasonlítva, Nógrád megye vásárlási lehetősége kedvező! Megyei szinten a költségvetésben rendelkezésre álló összeg igen jelentős.

[illegible] túl az illető alkotóművész [illegible] mutatható is legyen, mondjuk, egy retrospektív tárlaton. Ezt bizonyítja a megyei múzeumok képzőművészeti gyűjteményének mai jellege is. (A gyűjtemény csaknem félezer művet foglal magában.) A jövőben tehát szükségesnek látszik, hogy a gyűjteménygyarapítás tudatosabb legyen.

Salgótarjánban az új múzeum felépülésével kisgalériát is nyithatunk. Eldöntésre vár, hogy mi kerüljön a gyűjteményből, illetve a jövőben történő vásárlásokból a galériába. Kortársi, vagy éppen XIX. századi anyag-e? Ezzel összefüggésben merülhet fel a gyűjteménygyarapítás másik oldala. Nevezetesen az, hogy a Nógrádhoz valamilyen módon kötődő nagy mesterektől mi kerüljön a megyei múzeum gyűjteményébe?

Tehát: lesz miről szólni a vándorgyűlésen, amelynek a megye szellemi életében jelentkező hasznát — egyében túl — azzal is mérhetjük, milyen válaszokat fogalmaz meg néhány számunkra fontos kérdésre.

Tóth Elemér

Fiatal vezetőgárda — eredményes termelés

A ZIM salgótarjáni gyárában az önállóság növelése érdekében került sor a négy gyárrészleg megszervezésére. Legnagyobb termelőegység a nagycsarnoki gyárrészleg. A létszám 30 százaléka dolgozik itt, viszont a termelési érték több mint felét adja. Ezenkívül a hagyományos gyárrészleg számára is biztosítják az alkatrészeket.

A gyártási feladat sokoldalú. A leszabás, hidegsajtolás, a forgácsolás, zománcozás, festés, és a bonyolult gáz- és elektromos tűzhelyek, olajkályhák szerelése itt történik. Több ezer fajta alkatrésszel dolgoznak, és a bonyolult technológia nehezíti a munkát. A jól képzett, fiatal műszakiaknak nap mint nap meg kell birkózniuk a jelentkező gondokkal. Az ütemes termelést nehezíti a létszámhiány, alkatrészthiány és nem utolsósorban a kooperáció nem kielégítő volta. Leggyakrabban hiányzó anyag a táblalemez, cső, csap. A gyárrészleg négy éve szerveződött, és ma is ugyanez a vezetőgárda irányítja a termelést.

A rekonstrukció során felépült nagycsarnokba a sajtoló, megmunkáló, új zománcozó és a szereldei üzemek élére fiatal műszakiak kerül-

fizikai munkásként kezdte. Kobán László üzemgazdász nagy segítséget ad a műszaki vezetőknek a gazdasági munkához. A gyárrészlegnél dolgozó művezetők 70 százaléka fizikai munkásból lett vezető. Munkájuk mellett végezték el a technikumot.

A vezetők együtt nőttek fel a gyárrészleggel. Az indulással új feladatokat kellett megoldani, például az alagút-zománcozást. A bonyolultabb gáz-, elektromos tűzhelyek, és olajkályhák gyártását, amelyek nagyobb szakmai felkészültséget igényelnek még ma is.

A nagycsarnoki gyárrészleg termelésének 35 százaléka exportra kerül. A dolgozók és vezetők joggal büszkék arra, hogy az általuk készített elektromos és gáztűzhelyek, valamint olajkályhák a nyugati piacon is versenyképesek. Az NDK részére évente több tízezer tűzhely készül, a kereskedelmi partnerek által is elismert minőségben. Az exportigények teljesítése mellett erőfeszítést tesznek a hazai szükségletek kielégítésére.

A műszaki feladatok bonyolultsága egyben lehetőséget ad a fiatal műszakiaknak tudásuk gyakorlati alkalmazására, továbbtanulásra. A párt- és társadalmi szerveken kívül, a vezetők biztos támasza az itt dolgozó huszonnégy szocialista brigád. Az elért eredmények biztatóak, de a gyors gyártmányválaszték bővítése a szakmai színvonal fejlődését is megköveteli.

Molnár István

Százmillió turista a KGST-országokban

Az ENSZ adatai szerint az utóbbi tíz évben az egyik leggyorsabban fejlődő gazdasági tevékenység világszerte az idegenforgalom. A szabad idő növekedése, a jövedelem fokozódása, és a motorizáció

mus, a szocialista országok pedig néhány éven belül elérik, vagy máris elérték ezt a szintet. A növekedő idegenforgalom hatása Magyarországon különösen érződik, majd, földrajzi helyzetéből

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 AUG 1
Nógrád

Pataki József festő művész
102

Képi tisztaság

A tái, a környezet visszahat az emberre. Észrevétlenül is alakítja belső világunkat.

A táji környezet tündöklő változásait gyermekkorunkban éljük át a legmaradandóbban. Fokozatosan — ezáltal legtöbbször kitörölhetetlenül belénkívódva — tárul fel előttünk a világ: a fűvek, a fák, a hangyák és a hegyek, az ember alkotásai, az épületek, a szobrok, az utak, a városok.

A létezés csodájának a művészet eszközeivel való megörökítésé is szinte egyidős az emberrel.

Tapasztalati úton a szülőföldi élmény válik valamennyiünk számára a legmaradandóbbá. S ha nem is tudatosan, új esztétikai élményeink kontrasztjaként a háttérben ott áll a gyermekkori táj, gyermekkorunk világa.

Pataki József festőművész számára ez a világ Salgótarján, ez az emberi küzdelmekkel, harcokkal tele város. Emlékeiben ott munkál a hajdani bányász- és gyári kolóniák minden harmóniát nélkülöző világa, a korabeli rend kizsákmányoló viszonyainak „tisztátlansága", gyakran az emberi jellemet, lelket is megölő érzése. Ezt a világot népesítették be a fából készült, salakkal döngölt, kátrányteto viskók is, a barakkok — de ugyanott az ablakban a szépség iránti vágy jeleként a csipkefüggöny, a virágoskert.

S a város „lelkéhez" tartozik azon hősi küzdelmek sorozata is, amelyek ma már a munkásmozgalom történetlapjain tovább élnek.

Pataki József ismeri e régi világot, pórusaiban hordja hajdanvolt kedves, vagy rossz emlékű figuráit, tisztában van az itt kialakult magatartásformák sokszínűségével, a múltnak a jelen formálásában is kitapintható, előmozdító, vagy éppen hátráltató hatásával. Ilyen értelemben Pataki József ízig-vérig salgótarjáni festő.

1972 óta Budapesten él.

A szülőfölddel azonban nem szakadt meg a kapcsolata. Az idei salgótarjáni tavaszi tárlaton két festménnyel volt jelen: Kendős nő, A festő. A képek mindenekelőtt a fogalmazás tisztaságával állították meg a nézőt.

— Nem stílusban, hanem tartalomban kívánok gondolkodni — jegyzi meg Pataki József. — Semmi más nem érdekel, csak az emberi magatartás. Olyan magatartásformákat próbálok megfogalmazni, amelyek e korra jellemzőek. Természetesen, e törekvésen belül festőiségben, dekorativitásban különbözhetnek egymástól a képek. Attól függően, mit akarok kifejezni.

Aki Keszthelyen jár, az idei balatoni nyári tárlaton is találkozhat Pataki-képpel. (A tárlaton még több, jelenleg is Nógrádban élő művész szerepel.) Pataki József Hídnál című képén a hortobágyi híd ragyog fel vörösben. Pontosabban, a híd egyik vége, alatta kis víz, két magyar ökör. A szegedi nyári tárlaton — ahol tavaly a tárlat nívódíját kapta meg — idén ugyancsak szerepel két képpel. Az egyik fiatal nő portréja, mályvaszínű ballonkabátban, nyakán sárga kendővel, a másik elhagyott öregasszony. Ül a széken, ölében egy kis macska. E képeken is elsősorban az érzelmi kifejezés hitelessége ragad meg.

Pataki József nem „erőszakos" festő, nem akar mindenáron mindent elmondani, a váltakozó divatos stílusirányok sem hatnak rá, tartalmi kérdéseken meditál. Amikor pár évvel ezelőtt még gyakran „elvont" halakat, székeket, lámpákat, bútorokat festett, kifejezése, érzelmi töltete akkor is a látott világhoz közelítette, jóllehet, kompozícióban nonfiguratív volt.

Tiszta, pontosan fogalmazott gondolatot nem lehet képi tisztaság nélkül kifejezni — vallja mostani beszélgetésünkkor is.

Ez pedig — ha úgy tetszik — művészi magatartás kérdése is.

Tóth Elemér

negyedik sora (zárt betűk: V. N. M.). 45. A fejősállat teszi. 47. Bejárat. 49. „A" pereme. 51. Az étkészlet egy darabja. 53. Sütőiparos. 54. Durva szövetből, darócból készült dolmány. 59. Gyümölcs. 61. Zell am... (osztrák város). 63. ...-Ovaneszjan (szovjet atléta). 66. L. T. 67. Á. E. 68. Nátrium vegyjele.

Beküldendő: a vízszintes 3., függőleges 1., 11. és 44. számú sorok megfejtése.

Beküldési határidő: március 9.

Múlt heti fejtörőnk helyes megfejtése: Árnyékáért becsülik a vén fát. Vén farkast a bárány is neveti.

Könyvjutalmat nyertek: Szőke Józsefné Salgótarján, Mihályi Ferencné Héhalom, Soós József Nádújfalu.

A könyveket postán küldjük!

Kíméli és óvja

ruháját a

Tomi Sztár!

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

Pataki József

1972 MAR. 5

1021

Pataki József: Gyümölcsszedők

MEGYEI HÍRLAP

LŐRINCI, PÉTERVÁSÁRA VÁROSOK ÉS KÖRZETÜK NAPILAPJA

VIII. ÉVF. 284. SZÁM ÁRA: 39 Ft, ELŐFIZETVE: 25,80 Ft

Vöröskeresztes rendezvények vár

Nem lesznek aj a rászoruló ki

HEVES MEGYE – A tavalyi két és fél, háromezer csomaggal szemben idén *kevesebb* ajándékot juttathatunk el a kisebbeknek. Így főként a *rászorulókra*, a hátrányos helyzetű *családok gyermekeire* gondolhatunk – mondta lapunknak *Gortva József*, a *Vöröskereszt*

PATAKI JÓZSEF

Heves Hírlap
1997. 12. 05.

MEGYEI KÖRKÉP

Tűzzel égetett valóság – Pataki József tűzzománc képeiből nyílt kiállítás tegnap Egerben, a Bródy Sándor Könyvtárban. Az alkotó a gyermekvárosban dolgozott évtizedeken át. Tanítványaival megismertette a különféle technikákat, miközben maga életre szóló barátságot kötött a tűzzománccal. Önálló tárlata elé Nagy Ernő, nyugalmazott főiskolai tanár mondott bevezetőt.

FOTÓ: PILISY ELEMÉR

Karácsonyi mag

Tíz emelet boldogság

Az ő címükre érkezett boldogságnak éppen a tizedik emeletig kell lifteznie, ha éppen működik is az a fránya szerkezet.

— *Tessék mondani, itt laknak Kovács Mihályék?* — kérdezi meg illendően.

derűs és vidám, de mégis szomorú, hiszen anyuék is mennek, a fiatalok is, külön-külön.

Milyen lesz azután, csakugyan magára hagyatva? Kérdi a fiatalasszony, aki korábban soha nem volt

rátnőit egy kis szelíd, otthoni bulira.

— *Sör és lemezek, más semmi. Srácok sem lesznek* — közölte a meghívottakkal.

Egyik barátnőjét azonban fiútestvérei nem engedték el egyedül. Ha már ott voltak, be kellett hívni a srácokat is. A legjobban akkor lepődött meg az ünnepelt, Kovalcsik Mária, amikor a meghívásnak az első szóra

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG
Eger

1978 DEC 24

Pataki József
1021

Anya gyermekével.

Pihenő asszonyok.

A nő portréja Pataki József művészetében

Vannak örök témák a művészetben, ilyen például a szerelem, az anyaság, a családi együttes örömteli, boldog pillanatainak művészi rögzítései, melyek az életközösség kifejeződéseivé válnak. Minden egyes rajz, vagy kép újrafogalmazza ezt a mindennapi élményt, ugyanakkor örökíti is hasonuló belső mozzanatait, megragadja, időállóvá teszi azt, ami természete szerint az elmúlásnak, a változónak van kitéve.

Az élet metamorfózisában és örök megújulásában a nő alakja lényegül át a legtermészetesebben.

A willendorfi Venus, a termékenység kultuszának — eme számunkra talán groteszknek tűnhető — megfogalmazása hódolat azelőtt az őserő előtt, mellyel a nő életet táplál, védeni tud. Idézzük csak fel Leonardo da Vinci, az itáliai reneszánsz egyik zseniális művészének gyermeket tápláló Madonnáját, a híres „Madonna del latte" képét, vagy Raffáello „Stiglices Madonnája" angyali ábrázatát, s megérthetjük ezekből az alkotásokból, miért válik az anya, a szépséges, szeretettől sugárzó nő eszményi képpé, ideává.

Pataki József művészetében is a nő ábrázolásakor a nő szerepének eme pozitív, a női nagyság egyedülálló sajátosságait, kifejező mozzanatait lelhetjük meg a mindennapi lét tűnékeny pillanataiban. Rajzain az egyes élet apróbb mozzanataiban is képes a női sorsok összefonottságára, az általánosra, a közös érzésekre, gondolatokra művészien kifejezést találni. Női sorsok, érzések, megannyi változás: szerelem, anyaság, féltés és gond, védelem és szeretet ezernyi rezdülésein ott tetszenek fel a vonalak, fény és árnyék megszabott rendjéből a nőre bízott szerep, a női sors kikerülhetetlen pillanatainak képei, melyek a születéstől a fogatlan haláig kísérik és magasztosítják őt.

Pataki József művészete a női sorsból megfogalmazott eszmeiség kifejezője, példa művészet és élet elválaszthatatlanságának jelenvalóságára.

— mi —

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-728
Pataki József festőművész
NÓGRÁD
1978 DEC 10
1021

A nő portréja Pataki József művészetében

Vannak örök témák a művészetben, ilyen például a szerelem, az anyaság, a családi együttes örömteli, boldog pillanatainak, művészi rögzítése, melyek az életközösség kifejeződéseivé válnak. Minden egyes rajz, vagy kép, újrafogalmazza ezt a mindennapi élményt, ugyanakkor örökíti is hasonuló, belső mozzanatait, megragadja, időállóvá teszi azt, ami természete szerint az elmúlásnak, a változónak van kitéve.

Az élet metamorfózisában, az örök megújulásban a nő alakja lényegül át a legtermészetesebben.

A willendorfi Venus, a termékenység kultuszának — eme számunkra talán groteszknek tűnhető — megfogalmazása hódolat azelőtt az őserő előtt, mellyel a nő életet táplál, védeni tud. Idézzük csak fel Leonardo da Vinci, az itáliai reneszánsz egyik zseniális művészének gyermeket tápláló Madonnáját, a híres „Madonna del latte" képét, vagy Raffaello „Stiglices Madonnája" angyali ábrázatát, s megértheljük ezekből az alkotásokból, miért válik az anya, a szépséges, szeretettől sugárzó nő, eszményi képpé, ideává.

Pataki József művészetében is a nő ábrázolásakor a nő szerepének eme pozitív, a női nagyság egyedülálló sajátosságait, kifejező mozzanatait, lelhetjük meg a mindennapi tét tűnékeny pillanataiban. Rajzain az egyes élet apróbb mozzanataiban is képes a női sorsok összefonottságára az általánosra, a közös érzésekre, gondolatokra művészien kifejezést találni. Női sorsok, érzések, megannyi változás: szerelem, anyaság, féltés és gond, védelem és szeretet, ezernyi rezdülésein, ott tetszenek fel a vonalak, fény és árnyék megszabott rendjéből, a nőre bízott szerep, a női sors kikerülhetetlen pillanatainak képei, melyek a születéstől a fogatlan halálig kísérik és magasztosítják őt.

A Salgótarjánból elszármazott Pataki József művészete a női sorsból megfogalmazott eszmeiség kifejezője, példaművészet és élet elválaszthatatlanságának jelenvalóságára.

—mi—

Anya gyermekével.

Pihenő asszonyok

Tanulmány

M

VASÁRNAP

KOSSUTH RÁDIÓ:

7.23: Hétköznapok formálói
8.10: Öt kontinens hét napja.
8.26: A Nyitnikék postája.
9.00: Olvastam egy novellát.
9.25: Giulietta Simionato operaáriákat énekel.
9.50: Az örök hiány köszörűjén. Nagy László versei.
10.08: Poniparádé.
11.00: Az MRT gyermekkórusa énekel.
11.30: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek
12.10: Edes anyanyelvünk.
12.15: A hangverseny-közvetítés folytatása.
12.46: Rázós úton.
12.56: Gasparone. Részletek Millöcker operettjéből.
13.45: Népdalkörök országszerte.
14.05: Gondolatjel. Vita, interjú, jegyzet a kultúráról.
15.14: Krystyna Szostek-Radkowa és Ludovic Spiess operaáriákat énekel.
15.50: Külföldi tudósítónk levele
16.00: A vasárnap sportja. Totó.
16.35: Az MRT énekkara Liszt-kórusműveket énekel.
16.49: Lakat. Lipovecz Iván jegyzete.
17.10: Üdvözlet az olvasónak. III.
18.05: Közvetítés a Tokaj Expressz nemzetközi párbajtőrvívó-versenyről.
18.18: Hol volt, hol nem volt..
18.45: Közvetítés a Tokaj Expressz nemzetközi párbajtőrvívó-versenyről.
18.55: Francia sanzonok.
19.21: Legenda a kapitányról. Örsi Ferenc hangjátéka. I. rész.
20.04: Győri Szabó József nótákat énekel.
20.24: A kamarazene kedvelőinek.
21.04: A Rougon—Macquart család.
22.20: XX. századi zene.
23.22: Adriana Lecouvreur.
0.10: Dzsesszfelvételekből.

PETŐFI RÁDIÓ:

7.00: Az unitárius egyház félórája.
7.30: Edward Power Biggs orgonál.
8.05: Mit hallunk?
8.30: Szívesen hallgattuk.
10.00: Szivárvány.
12.00: Jó ebédhez szól a nóta.
12.57: Füst. Verseit elmondja Kányási Sándor.
13.06: Buci királyfi, az üveggolyó.
14.00: Híres zenekarok albuma.
14.33: Táskarádió.
15.35: Debreceni zenei hét.
16.15: Útravaló. Lévai Béla elbeszélése.
16.35: A népzenei hangverseny folytatása.
17.20: Otórai tea
18.05: Emlékezések.
18.33: A furcsa hölgy bemutatkozik.
19.21: Az év legjobb tánczenei felvételeiből. VI. rész.
20.00: Metronóm.
20.38: A mikrofon előtt az irodalmi szerkesztő.
20.48: Magnósok figyelem!
21.33: Kultúra és gazdaság. Varsányi Gyula és Vasali Imre riportja.
21.53: Milhaud: A világ teremtése. Balettszvit.
22.10: Kellemes pihenést!
23.10: A szórakoztató zene folytatása.

TELEVÍZIÓ:

7.48: Tévétorna. (Ism.) SZ.
7.55: Játsszunk együtt! 12. A malom.
8.05: Mindenki iskolája. 5. Biológia.
8.40: 4. Földrajz.
9.10: Bors. XV/15 rész: A győztesek. (Ism.)
10.05: Kosársuli. VI. rész. SZ.
10.20: Hírek.
10.25: Női kézilabda-világbajnokság.
11.40: Reklám.
11.45: A rejtelmes sziget. Magyarul beszélő francia—olasz—spanyol ifjúsági filmsorozat. II. rész: A levegő hajótöröttei. SZ

fabulon

A Fabulon babakr
és nélkülözhetetle
csecsemőápolásh
Megakadályozza a
okozta ártalmakat
alatti bőrterületen
Nyugtató, fertőtler
Védi a baba bőrét
a fertőzésekkel sz
akadályozza a kivö
a kisebesedést.
Rendszeres haszna
rózsaszínűen tartja

FABULON – A BABA B

Fabulon

VASÁRNAPI FEJTÖRŐ

Morus Tamás lordkancellárt (az Utópia íróját) goromba levéllel küldte VIII. Henrik angol király I. Ferenc francia királyhoz.

— A fejembe kerülhet, ha ezt a levelet átadom! — húzódozott Morus Tamás.

— Akkor én minden Angliában élő franciának leütteten a fejét! — válaszolta Henrik.

Mire a lordkancellár: — Ez nagyon méltányos intézkedés lesz felség...

A folytatást írja be a függőleges 1., vízszintes 2. és függőleges 14. számú sorokba.

VÍZSZINTES: 2. (Beküldendő). 12. Jég-, fagylalt német-ül. 13. Méréssel kijelölik. 15. Ellenérték. 16. Ipari növény, növelővel. 18. Kossuth Lajos szülőhelye. 19. Idegen férfinév. 20. Itt tartják élsportolóink edzőtáborozását. 22. LNN. 23. . . . neki! (Annyi baj legyen!) 24. Fosztóképző. 26. Vissza: magaslat. 27. ÓÓÓ. 29. Házi szárnyas disze. névelő-

fra bad from 6...

A NAPLÓ HÉTVÉGI MELLÉKLETE

Filmjegyzet

Tantörténet

Valóban tantörténet *Ember Judit* filmje. A kamaszkor élményeit, könnyelműségeit, botlásait járja körül egy hét tagú „brancs" emlékidézésében. Oknyomozó a hét fiatal (22—23 évesek) emlékezése a hét évvel ezelőtt történt dolgokra. Akkor tizenöt évesek voltak, inkább ösztönemberek, mint gondolkodók. Életükbe megrendítő hatásként vágott bele a hír: egyik lány öngyilkos lett.

A *Tantörténet* című film ezt az öngyilkosságot deríti fel a dokumentumfilm eszközével. A rendező nagyszerű elgondolása, hogy nem maga kérdezi a hét fiatalt, hanem egy találkozás megszervezésével mintegy velük „beszélteti ki" annak minden apró momentumát. Azt is, hogyan vélekedtek tizenöt évesen a dolgokról, s azt is, hogyan látják ma, huszonéves fejjel. Többségük már családos, megkomolyodott, az érettség magaslatáról látja a kamaszkor nagy szenvedélyeit, apró könnyelműségeit.

A rendezői ötlet (a találkozás emlékidézése) kétszeresen jó a dokumentumfilm számára: egyfelől természetes élete van a cselekménynek, másfelől pedig a valódi történet valódi szereplői elevenítik fel az eseményeket. Így válik élvezhetővé, helyenként izgalmassá, s ugyanakkor hiteles oknyomozássá a film a fiatalok vitájában. A kamera elvezet azokra a helyszínekre, ahol a „brancs" otthonos volt: szülői házakba, a „tett" színhelyére, a pinceklubba, az ifjúsági parkba.

Ember Judit vállalkozása azért nehezebb a megszokott dokumentumfilmeknél, mert ő a cselekmény mögötti „színteret" deríti fel. A morális okokat, a lelkiismereti problémákat, a felelősségérzetet. Ezzel megfosztja a filmet a látványos cselekményességtől, s „látványként" valami egészen mást kínál: az emberarcok villódzását. A szemek felfénylései és elborulásai, a hirtelen fakadt mosolyok meg a gyors elkomorulások nyújtottak látható izgalmat a filmen. S ami ezen túl volt — vagyis a lényeges mondandó! — az a vitákból, vélekedésekből derült ki.

Ismétlem, valóban tantörténet a „Tantörténet".

A szülők számára is nagy okulás: mikor válik vé[illegible] nagyrészt ideiglenesen

ták a lányt, mindebből csak a maguk pillanatnyi kellemetlenségét tudják. A film erénye, hogy ezt a „minden összejött" gubancot egészében láthatóvá teszi.

A fiatalok számára szintén tanulságos a film megtekintése. Róluk van szó, azzal a fölényes rálátással, ahogyan hét év után maguk a szenvedő alanyok látják. Érdemes volna iskolákban, ifjúsági klubokban bemutatni, s a témában vitát rendezni.

A Tantörténet című filmben a fiatalok önmagukkal néznek szembe, a maguk morálja alapján vizsgálják viszonyukat egymáshoz és a társadalomhoz. Jól komponált, izgalmas és megrendítő drámát idéznek fel. S ami a legfőbb: igen tanulságos történet mind a fiatalok, mind a szülők (a felnőtt társadalom) számára.

A „Dimitrov"-ban rendezett filmbemutatón láthatták a nézők Ember Judit másik filmjét, a *Fagyöngyök-et*. Ez a dokumentumfilmnek a másik fajtáját képviseli: azt, amikor a rendező amatőr szereplőkkel játszat el egy hiteles történetet, hiteles helyszíneken. Így a nézőknek — a meghívott népművelőknek, pedagógusoknak — alkalmuk volt összehasonlítani és a vetítést követő vitában elmondani véleményüket. Érdekes adalék ehhez *Báron György* írása a Filmkultúra 78/4. számában: „Míg a Tantörténet egy filmes módszer legjobb lehetőségeit villantotta fel, addig az azonos stáb készítette Fagyöngyök ugyanannak a műfajnak a legjellegzetesebb buktatóit reprezentálja... A dokumentumfilmezés minden más műfajnál inkább a kiválogatás művészete. Ha azonban a valóságszeletek a maguk esetlegességében jelennek meg a vásznon, s nem érezzük a kiválogatás elveit, vagy ezek a szempontok pusztán a már bejárt gondolati ösvényeket követik — a valóság (vagy a gondosan esetlegesen komponált pszeudo-valóság) „elönti" a képmezőt, kimarad a közvetítő, az eseményeket filmmé szervező alkotó, s végül a film ugyanolyan jellegtelen lesz, mintha szobánk ablakán bámulnánk kifelé."

Két dokumentumfilm kétféle elkészítési mód. A Tantörténet hagyományos dokumentumfilm, míg a Fagyöngyök amatőrökkel eljátszatott megírt történet. Melyik hitelesebb, izgalmasabb? — a vélemények eltérnek. Ember Judit rendező azért vett

Magat

Nyilvánvaló, hogy a szocialista hazafiságból és a proletár internacionalizmusból adódó magatartás, az állampolgári fegyelem kialakítása, hosszabb távú politikai feladatot jelent. Az egész lakosság politikus szemlélete, egészséges nemzeti önérzete kialakításának alapja az, hogy jól ismerjék pártunk politikájának kulcskérdéseit, a szocialista építés nemzetközi, országos és helyi eredményeit, hogy képesek legyenek eredményeinket és gondjainkat — saját történelmi múltunkkal egybevetve — reálisan értékelni. Legyenek büszkék elért eredményeinkre! Ez biztosítja, hogy elkötelezett válaszokat adjanak a külföldieket érdeklő kérdésekre, s ha kell — vitatkozzanak velük, cáfolják meg a szocialista társadalmi rendszerre tett esetleges rosszindulatú megjegyzéseket.

A külföldi turistákkal folytatott beszélgetéseink során helyes, ha tartózkodunk eredményeink túlbecsülésétől, ha érzékeltetjük, mi tudjuk legjobban: a nálunk épülő szocializmus — hasonlóan a többi, szocializmust építő országokhoz — még nem hibamentes, hanem fejlődésben lévő társadalmi szervezet. Az új társadalom még nem épült fel, a fejlett szocializmus megvalósításának programja is 15—20 éves periódussal számol addig. A megvalósult szocializmust vagy a kommunizmust számonkérni fejlődésünk jelen szakaszától naivitás, illúzió lenne. Ilyenre csak a társadalmi valóságtól elszakadt emberek gondolhatnak, illetve a rosszindulatú burzsoá propaganda, mely a létező szocializmus mai — esetenként még nem tökéletes — gyakorlatától az emberöltők múlva esedékes kommunizmus viszonyait kéri számon, ami nem más, mint tudatos zavarkeltés.

A helyes alapálláshoz hozzátartozik annak bemutatása is, hogy a szocializmus gaz-

1021

A nő portréja Pataki József művészetében

Tanulmány

Vannak örök témák a művészetben, ilyen például a szerelem, az anyaság, a családi együttes örömteli, boldog pillanatainak művészi rögzítései, melyek az életközösség kifejeződéseivé válnak. Minden egyes rajz, vagy kép újrafogalmazza ezt a mindennapi élményt, ugyanakkor örökíti is hasonuló, belső mozzanatait, megragadja, időállóvá teszi azt, ami természete szerint az elmúlásnak, a változónak van kitéve.

Az élet metamorfózisában és örök megújulásában a nő alakja lényegül át a legtermészetesebben.

A willendorfi Venus, a termékenység kultuszának — eme számunkra talán groteszknek tűnhető — megfogalmazása hódolat azelőtt az őserő előtt, mellyel a nő életet táplál, védeni tud. Idézzük csak fel Leonardo da Vinci, az itáliai reneszánsz egyik zseniális művészének gyermeket tápláló Madonnáját, a híres „Madonna del latte" képét, vagy Raffaello „Stiglices Madonnája" angyali ábrázatát, s megérthetjük ezekből az alkotásokból, miért válik az anya, a szépséges, szeretettől sugárzó nő eszményi képpé, ideává.

Anya gyermekével

Pihenő asszonyok

Pataki József művészetében is a nő ábrázolásakor a nő szerepének eme pozitív, a női nagyság egyedülálló sajátosságait, kifejező mozdulatait lelhetjük meg a mindennapi lét tünékeny pillanataiban. Rajzain az egyes élet apróbb mozzanataiban is képes a női sorsok összefonottságára, az általánosra, a közös érzésekre, gondolatokra művészien kifejezést találni. Női sorsok, érzések, megannyi változás: szerelem, anyaság, féltés és gond, védelem és szeretet ezernyi rezdülésein ott tetszenek fel a vonalak, fény és árnyék megszabott rendjéből a nőre bízott szerep, a női sors kikerülhetetlen pillanatainak képei, melyek a születéstől a fogatlan haláláig kísérik és magasztosítják őt.

Pataki József művészete a női sorsból megfogalmazott eszmeiség kifejezője, példa művészet és élet elválaszthatatlan jelenvalóságára.

—mi—

VÁL

„Kétgyermekes pedagógus anya" kérdezi: Egyik fiam hároméves, a másik ötéves. Az elmúlt két tanévben minden szombat szabad volt számomra. Ez évtől kezdve már nem kaptam meg ezt a kedvezményt, holott más iskolákban két- vagy több gyermekes anyáknak továbbra is van szabadnapjuk. Köteles-e az igazgató szabadnapot biztosítani?

A művelődésügyi miniszter irányelveket adott ki a nők gazdasági és szociális helyzetének megjavításáról szóló 1013/1970. (V. 10.) számú Kormányhatározat végrehajtásához. (Megjelent a Művelődésügyi Közlöny 1970. évi 24. számában.) Az irányelvek II. fejezetének 1. pontja kimondja, hogy a minisztérium támogatja a is be kell számítani, ha a bejáró tanulók nem részesülnek napközi ellátásban. Mindebből következik, hogy az iskola igazgatója által elrendelt felügyeletet figyelembe kell venni a pedagógusok heti kötelező óraszámában, illetőleg, ha e tevékenységet a heti kötelező óraszámon felül teljesítik, akkor a feladatot végző pedagógusok túlmunkadíjra jogosultak. Az ilyen címen eltöltött időt, mivel az „napközi felügyelettel eltöltött időnek" minősül, „B" kategóriájú óradíjjal kell fizetni. Ha a kérdéses idő egy részében vagy akár teljességében az egyes szaktanárok korrepetálnak, akkor az így végzett tevékenység szakos tevékenységnek minősül, és a teljesített órákért „A" kategóriájú óradíj jár. Mivel

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1977 JAN 15

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Pataki József

1921

1 Pataki József: Háza

Mese

Tízen ültünk az asztal körül. Gombolyították a meseszálat.

Egymást biztatták. Alsónyékről meséltek az alsónyékiek.

A tikverő valamikor nagy divat volt. Ma már nem. De szívesen emlékeznek arra az időre, amikor még szerdán volt a lakodalom és két-három napig tartott. Voltak, persze, hogy voltak, akik nem bírták. Idő előtt megszöktek. De hiába bújtak el, hiába feküdtek le otthon, a vőfélyek utánuk mentek, kiráncigálták az ágyból, lánccal megkötözték és úgy vonszolták vissza a vígasság színhelyére. És, ha már el kellett érte menni, a vőfélyek összeszedték a háznál található összes tojást. A tojásból rántották készítettek. A rántottába kukoricacsutából karikákat vágtak. Ezek a karikák megtévesztésig hasonlítottak a kolbászkarikákhoz. A turpisság csak akkor derült ki, amikor a mólés emberek enni kezdték és hiába forgatták szájukban a „kolbászt".

Még most is jót nevetnek azon az eseten, amely az első világháború idején játszódott le. Az állomáson megállt a katonavonat. A katonák nem szállhattak ki. A vonatot körülálltak az emberek. Beszélgettek a katonákkal. A katonák közül egy leszólt:

— Hozna nekem két krajcárért markos kupertát? (Kuperta = levélboríték, hogy miért markos, azt máig sem tudják).

— Szívesen! — mondta egy alsónyéki ember.

El is ment. De mire odaért, elfelejt
kell hoznia.
mire, ami
amit a kato
hát a bolt
rért kapros
kor a katon
dálkozott.
ez? Hát, a
budorka (k
felelte az a

A katona kuperta híján nem írt levelet, levélírás helyett elfogyasztotta a kapros budorkát. Ezt a történetet bizonyára ő sem felejtette el. Nem járt úgy, mint Szép Istók, aki természetesen alsónyéki volt. Ő, amikor elindult, a fején volt a tök, amikor megérkezett már nem. És nem értette, hogy érkezhetett meg tök nélkül, amikor tökkel indult. Azóta arról, aki elfelejt valamit mire a célba ér, azt mondják: „Ugy járt, mint Szép Istók!"

Az alsónyékiek nagyon találékonyak.

Az egyik családban, nevezzük Kovács Istvánéknak, a negyedik gyereket várták. Két fiú és egy lány már volt, kíváncsian várták: fiú vagy lány lesz a következő? A szülést természetesen otthon vezették le, a rokonok segédletével. A gyerekeket elvitték az egyik rokonhoz, hogy ne lábatlankodjanak otthon. A gyerekek is kíváncsian lesték a hazulról jövő híreket. Nagysokára meghozták a hírt: „Megszületett a kistestvér. Fiú lett."

A két fiú örült, a kislány elpityeredett.

— Ne sírj kislányom — vigasztalták a rokonok. — Nem baj az, hogy fiú született. Mert mi történt volna, ha kislány születik? Akkor

Alsónyéken, mint minden községben, mindenki mindenkit ismer. Akkoriban, a millennium évében, amikor az eset megtörtént, a nyéki ember még nem tudta megérteni, hogy a fővárosban az ő sógorát senki sem ismeri. Történt a dolog a következőképpen. Egy bizonyos Varga István nevezetű alsónyéki ember felment a sógorához Budapestre. Varga István hozzászokott a korán keléshez. Pesten is már kora hajnalban kibújt az ágyból, belebújt a bő gatyába, ingbe és kiment az utcára. Az utcán összetalálkozott egy jókedvű pesti fiatalemberrel, aki meghívta egy féldecire. A féldeciből két féldeci lett. Végül a fiatalember meghívta városnézésre. Kimentek a Margitszigetre, ahol ámult-bámult Varga István a sok kolbász- és pecsenyesütő, a sokféle úrihölgy, a rezesbanda... láttán. Amikor jól kicsodálkozta magát, észrevette, hogy a fiatalember eltűnt mellőle. Kereste, de hiába. Végül feladta a keresést. A fiatalember helyett a sógora után érdeklődött a járókelőktől. Mindegyiktől megkérdezte:

— Nem ismeri Véges Jóskát, a sógoromat?

Elcsodálkozott, hogy senki sem ismeri, pedig postás, a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Pataki József

NÉPÚJSÁG (TOLNA)
1979 JAN 12

1021

A nő portréja Pataki József művészetében

Vannak örök témák a művészetben, ilyen például a szerelem, az anyaság, a családi együttes örömteli, boldog pillanatainak művészi rögzítése, melyek az életközösség kifejeződéseivé válnak. Minden egyes rajz, vagy kép újrafogalmazza ezt a mindennapi élményt, ugyanakkor örökíti is hasonuló, belső mozzanatait, megragadja, időállóvá teszi azt, ami természete szerint az elmúlásnak, a változónak van kitéve.

Az élet metamorfózisában és örök megújulásában a nő alakja lényegül át a legtermészetesebben.

A willendorfi Venus, a termékenység kultuszának — eme számunkra talán groteszknek tűnhető — megfogalmazása hódolat azelőtt az őserő előtt, mellyel a nő életet táplál, védeni tud. Idézzük csak fel Leonardo da Vinci, az itáliai reneszánsz egyik zseniális művészének gyermeket tápláló Madonnáját, a híres „Madonna del latte" képét, vagy Raffaello „Stiglices Madonnája" angyali ábrázatát, s megérthetjük ezekből az alkotásokból, miért válik az anya, a szépséges, szeretettől sugárzó nő eszményi képpé, ideává.

Anya gyermekével

Pataki József művészetében is a nő ábrázolásakor a nő szerepének eme pozitív, a női nagyság egyedülálló sajátosságait, kifejező mozzanatait lelhetjük meg a mindennapi lét tűnékeny pillanataiban. Rajzain az egyes élet apróbb mozzanataiban is képes a női sorsok összefonottságára, az általánosra, a közös érzésekre, gondolatokra művészien kifejezést találni. Női sorsok, érzések, megannyi változás: szerelem, anyaság, féltés és gond, védelem és szeretet ezernyi rezdülésein ott tetszenek fel a vonalak, fény és árnyék megszabott rendjéből a nőre bízott szerep, a női sors kikerülhetetlen pillanatainak képei, melyek a születéstől a fogatlan halálig kísérik és magasztosítják őket.

Pataki József művészete a női sorsból megfogalmazott eszmeiség kifejezője, példa művészet és élet elválaszthatatlanságának jelenvalóságára.

—mi—

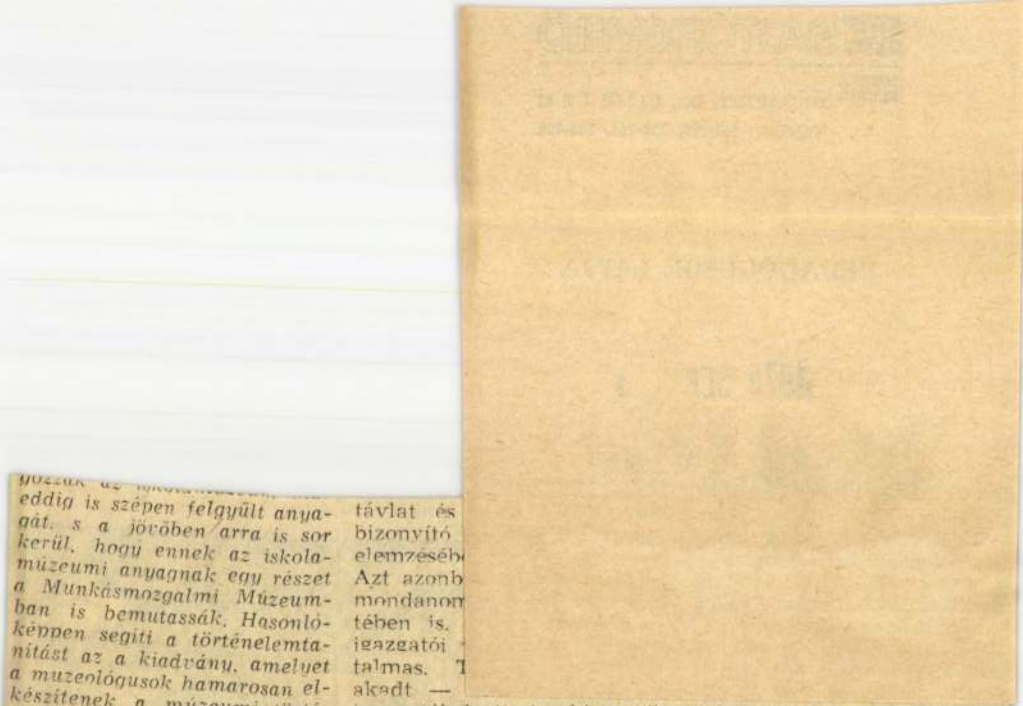

eddig is szépen felgyűlt anyagát, s a jövőben arra is sor kerül, hogy ennek az iskolamúzeumi anyagnak egy részét a Munkásmozgalmi Múzeumban is bemutassák. Hasonlóképpen segíti a történelemtanítást az a kiadvány, amelyet a muzeológusok hamarosan elkészítenek a múzeumi történelemórák módszertani útmutatójául.

Ez a kétoldalúan hasznos kapcsolat példamutató, s egyik szép megnyilvánulása, hogy a jövőben hagyományosan a múzeum csarnokában tartják majd a „Vámos Ilona" növendékei tanévnyitó ünnepségüket.

(m—y)

távlat és
bizonyító
elemzésé
Azt azonb
mondanom
tében is.
igazgatói
talmas. T
akadt —

igazgatóhelyettest, aki a többi között az óraszámcsökkentésből fakadó tennivalókat ismertette —, tehát a *tantestület embarmadának volt mondanivalója.*

Mire déli harangszókor vége lett a tanévnyitó értekezletnek a Steinmetz gimnáziumban, a reggeli kedvetlenségemnek nyoma sem volt: lám, lehet így is „értekezni". **Morvay István**

dalmi szervek képviselői. A ténylegesen meglevő gyakorlatot tükrözi a tanácskozás összetétele? Vagy ezzel a „formasággal" is — amely nagyon is tartalmi kérdés — lendületet, lökés kívánnak adni Esztergomban a mindennapi gyakorlatnak? Nyilvánvalóan helyenként, iskolánként más-más tartalmú lehet az *„igen"*.

Miként vélekednek erről

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1975 SEP 8

Pataki József

1021

Pataki József: A szolnoki Tabán

, ...
juk.
i indiáno...
nem kevésbé ...
agyszüleinél. Szu...
nem tartanak kapcsolatot.
kadnak és nem kevésbé szorong
ereksors sohasem válik reményt
lődésével, jellemének alakulásá
k derűs napjai, a fény és az árn
szorongás, de a feloldódás is a

ondolhatna az olvasó, hogy Muc
város. Mégis, inkább úgy látszik

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 ... 9.

Könyvtáros

Pataki József

cikkek, viták, sorozatok, tárgymutató. A sokszorosított füzet kis terjedelme ellenére is rendkívül gazdag anyagot tár fel.

Pataki József ex librise

végződés. 33. Világhírű nyol tenorista (Miguel, 1 1938). 34. Öröl. 35. É afrikai főváros. 36. Illattal rosult zamat. 38. A függ fordítottja. 41. Spanyol név. 43. Húsos csontdarab Hírlap-közlemény. 48. Sü késztet. 51. Fonalat készít. 53. Mutatószó. 54. Tejtermék. 55. Elme (ford.) 57. A Volga mellékvize (+'). 60. ... fal. 61. Ennek törvényszerűségeit 1590-ben fedezte fel Galilei. (Figyelembe veendő a vízszintes 61.) 62. Gúnyoros. 64. Tárgyi fegyelem. 65. A tea alkaloidája. 66. Egykori. 68. Folyadék — névelővel. 70. Iratkapocs. 72. Mint vízszintes 12 .számú. 74. A vízszintes 13. vége. 76. Igen — oroszul. 77. A Tantál kémiai jele.

BEKÜLDENDŐ: a vízszintes 1., 78. valamint a függőleges 12., 61. számú sorok megfejtése. (Beküldési határidő: 1969. II. 27.)

A vasárnapi keresztrejtvény helyes megfejtése: Nem bírja hát. Szíved megállt, a festék megmeredt; Üres marad a karton és a vászon.

Könyvjutalmat nyertek: Jambrik Györgyné Balassagyarmat, Faragó Miklósné Salgótarján és dr. Baditz Pál Miskolc.

A könyveket postán küldjük el!

kőfarag
villanys
hegeszt
csőszer
vasszer
szakmu
betonoz
kubikos
betanito
férfi seg

Szállás, napi háromszori ét
biztosítva Jelentkezés 26. s
lalat: Dunaújváros, Kenyérg

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki József

1969 FEB 23

1021

Pataki József: Kéménysepre

AL

el
gó-
12.
ta gyü
nenutk
rték
gyérő
an, n
56. K
m

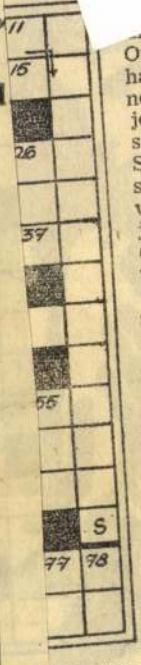

béd egy-
yermeke.
63. Oda-

...otoszó.
...Addisz..., af-
...ros. 34. Őröl. 35. Rá-
...lokátor. 36. Fordítva: az
Operaház tagja (Júlia). 38. Le-
hár-operett. 41. Becézett női
név. 42. A versidézet befe-
jező része. 43. Másképpen:
szekunda. 45. Thadeus. 48.
Szita. 51. Mint vízszintes 16.
számú. 53. Érzékszerv. 54. Le-
vegő — latinul. 55. Híres szov-
jet illuzionista. 57. Hangnem
(ford.). 60. Takar. 62. Holland
város (ford.) 64. Ész. 65. USA
állam. 66. Hallgat. 68. Becé-
zett női név. 70. Maró folya-
dék. 72. Háziállat. 74. Juttat.
76. Helyrag. 77. Állóvíz (—').
78. Izomkötő.

Beküldendő: a függőleges 1., valamint a vízszintes 2. és függőleges 42. sorok megfejtése.

A vasárnapi keresztrejtvény helyes megfejtése: Párbeszéd a két világrendszerről, Dinamika, Ingamozgás, Szabadesés.

Könyvjutalmat nyertek: Rádi Arnold Nagybátony, Illefalvi Ivánné Zagyvapálfalva, és Kosár József Somlyóbánya.

A könyveket postán küldjük el!

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Pataki József

LEÁNY GALAMBB

1021

Pataki József rajza

Szakvélemények szerint igen jó, ha makacs, hosszan el-

Vigasztal

Nem kertelek: igazán lelkes hive voltam Kapor Piroskának. Csak egy valaki szerette jobban őt, mint én. Ő maga.

Mert Piroska nagyon önző volt. Egy fiatal szobrász egyszer róla akarta megmintázni az Önzés szobrát, de Piroska nem állt modellt. Ehhez is önző volt.

És mindazonáltal rajongtam érte. Két gyereket akartunk, egy fiút és egy lányt. A fiút katonai pályára szántuk, a leánykából operaénekesnőt neveltünk volna.

Igy állt a helyzet, amikor egy reggel levelet kaptam tőle. Arról értesített, hogy férjhez ment...

Szélütötten bolyongtam az utcákon. Nyilvánvalónak látszott, hogy nem élem túl a dolgot. Kötél vagy emelet? Ezen töprengtem. Mindkettőnek van előnye és van hátránya. Nem akartam elsietni a dolgot. Végül döntöttem.

Beültem egy kapucinerre az

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1980 MÁR 16

Pataki József
1021

Pataki József: Csendélet

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÚLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

1972 NOV 10

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

Pataki József festő

1021

Kiállítás

A Dunai Vasmű Művelődésházában ma, pénteken nyílik *Pataki József* salgótarjáni munkásfestő kamarakiállítása. A tárlat két hétig tekinthető meg.

Ez is életszínvonal-emelkedést jelent

Anyagi támogatás a lakásépítőknek — Busz a munkásoknak
Illetményföld, kedvezményes gabona

A Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezetének legutóbbi kongresszusa foglalkozott azzal, hogy a gazdaságok vezetői törekedjenek a béren kívüli juttatások elért színvonalának megtartására, illetve a vállalat gazdasági eredményének növekedése alapján ezek fejlesztésére.

A Magyarnándori Állami Gazdaság szakmai vezetése, szakszervezeti tanácsa a középtávú gazdasági terv elkészítésekor külön fejezetben intézkedett a dolgozók szociális ellátottságának fejlesztésére. Ha a IV. ötéves tervünk időarányos teljesítését vizsgáljuk, azt állapíthatjuk meg, hogy a kitűzött céljaink esztendőről esztendőre valóra válnak.

Egyik legfontosabb feladatunk munkásaink lakásgondjainak csökkentése. Évenként 5—5 dolgozót segítünk anyagilag a kislakásépítési akcióban. Az 1971—72-es években 10 példásan dolgozó fiatal épített kétszobás lakást. A költségekhez lakásonként a gazdaság 40 ezer forint anyagi támogatást biztosított. Ezenkívül fuvareszközzel, bontott építési anyaggal, szakmai tanáccsal látja el az építtetőket.

Az Állami Gazdaság területe eléggé szétszórt, hiszen a gazdaság határa Balassagyarmattól Aszódig, illetve Felsőpeténytől Cserhátsurányig terjed. E nagy területre a korábbi esztendőben teherautók, vontatók szállították munkába és haza a dolgozókat.

Az egyre javuló gazdasági eredmények lehetővé tették, hogy az elmúlt évben két autóbuszt vásároljunk. Ezekkel megteremtettük a feltételét a kulturált munkásszállításnak. A két busz lehetőséget ad arra, hogy a szocialista munkaverseny legjobbjait, a szocialista brigádok tagjait, a kitüntetett dolgozókat időközönként kirándulásokra vigyük, melynek során megismerkedhetnek hazánk szépségeivel, történelmi nevezetességeivel, részt vehetnek jelentős kultúr-, sportrendezvényeken. Mindezt a gondoskodást a dolgozók elismeréssel fogadták.

A munka- és egészségügyi körülmények javítását szolgálják azok a korszerű öltözők és fürdők, amelyek ma már négy üzemrészben, az előírásoknak megfelelően működnek. Ezekben a munkaidő befejezése után hideg-meleg víz áll a dolgozók tisztálkodására. Ezekre a létesítményekre több mint félmillió forintot költöttünk. Azt tarjuk, hogy ez csak biztató kezdet, mivel van még néhány terület, ahol az előírt követelményszintet sem tudjuk biztosítani.

Nálunk a dolgozók 5,50 forintért kapnak kalóriadús, bőséges meleg ételt. Az előállítási költség ettől jóval nagyobb, a különbözetet a gazdaság fedezi. A béren kívüli juttatásokhoz tartozik még az illetményföld, a kedvezményes kenyérgabona, az üdültetésre, sportra és a kulturális igények kielégítésére fordított költségek. Az előbbiekre 1971-ben több mint kétmillió 300 ezer forintot költöttünk, ez év első felében az előbb említett kiadások már meghaladják a két és fél millió forintot.

A dolgozókról való gondoskodás, szociális ellátásuk javítása, a szakszervezeti és a gazdaságvezetés napi feladatát képezi. Az erre fordított jelentős összegek megtérülnek, mert jobb a dolgozók hangulata, munkakedve, s mindez a termelés kedvező számainak alakulásában jelentkezik.

Veszelka László
VSZB-titkár

Erőfeszítések az ellátás javítására

Az árleszállítás után ugrásszerűen megnőtt a kereslet, s átmenetileg hiánycikklistára került a közkedvelt harisnyanadrág. Azóta számos intézkedést tett a Budapesti Harisnyagyár a termelés növelésére, s karöltve a kereskedelemmel, az igények kielégítésére. Az utóbbi időben már mutatkozik is a javulás, amiben nem kis része van a harisnyagyár nagybátonyi gyáregységének.

Amint már hírül adtuk, új harisnyagyár épül Nagybátonyban, a beruházás, a kivitelezés tervszerűen halad, lemaradás nincsen. Az új létesítményt előreláthatóan a jövő év végén adják át rendeltetésének. A beruházás előkészítésével egyidejűleg már 1969. nyarán ideiglenes körülmények között, a „zöld házban", s a Katalin II-i volt bányaépületekben megkezdődött a termelés. A korántsem irigylésre méltó tárgyi feltételek ellenére a gyáregység harmadik éve megtorpanás nélkül, energikusan fejlődik, időről-időre bővül a kollektíva, az üzem, meredeken felfelé ívelnek a termelési grafikonok számoszlopai.

A múlt évben elért eredményhez vizonyítva, az idei év első kilenc hónapjában tizennyolc százalékkal emelkedett a termelés a durva kikészítést végző üzemrészben. A kereslet élénkülésének hatására az év elején 70 000 darabos negyedévi programmal finomkonfekció-üzemrész kezdte meg a munkát Nagybátonyban. Ebben az üzemrészben nyerik el végleges formájukat a keresett női harisnyanadrágok, amelyeket időnként hiába kerestek lányaink és asszonyaink a ruházati boltok polcain. Kilenc hónap alatt hétszázötvenhatezer harisnyanadrág hagyta el az üzemet, a tervezett mennyiségnél nyolc százalékkal több.

A termelés növelésének tervezett további ütemét tekintve, most már reménykedhetünk abban, hogy a kereslet és a kínálat véglegesen egyensúlyba kerül. A finomkonfekció-részleg október végére már eléri a napi nyolcezer darabos teljesítményt, várható „alsó határ" novemberben nyolcezer-ötszáz, decemberben napi kilencezer harisnyanadrág.

Ugyancsak a termelés növelése érdekében egyezséget kötött a harisnyagyár a nógrádi szénbányákkal, amelynek értelmében a Nagybátonyban levő volt bányaigazgatósági épületet is használatba veszi a gyáregység. Az óhatatlanul szükséges átalakítási munkák elvégzése után, december elsejével ide költözik a teljes finomkonfekció-részleg. Kiegészül a létszám, újabb hatvan—nyolcvan dolgozó állhat munkába. A termelés a jövő év első negyedévének végére már meghaladhatja a napi tizenhatezer harisnyanadrágot. Az épület emeleti részében irodák, fürdők, öltözők kapnak helyet.

Az adjusztáló-, kikészítőrészleg szintén száz százalék felett teljesítette I—III. negyedévi termelési programját, bár menet közben voltak kisebb zökkenők. Ebben a részlegben történik a nyersáru, gyermek és női durva harisnyanadrág, férfizokni festése, formázása, s a kikészítés többi munkafolyamata egészen a csomagolásig. A gyáregység vezetése e területen 5—8 százalékos termelésnövekedéssel számol, a kibocsátott késztermék mennyisége napi hatvanötezerről hatvannyolcezer darabra emelkedik az év végéig.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

197 NOV 17
Nógrád

Pataki József

1021

A közéletiség szándéka

Pataki József műtermében

Pataki József rajza: Régi Salgótarján

A különálló műterem mögött az erdő. Akácos. Fújja a szél, szöszmötöl az ágak közt. Süt a nap a sárga fákra. Az úton a porban fekete szőrű kutya fürdik, élvezi az októberi napot. A házak kertjéből füst száll a magasba, öregemberek, fiatalasszonyok ásót nyomnak a földbe. Komótosan „elássák" a nyarat. Októberi délután. Nemsokára este lesz. Ha leszáll a sötétség, meggyújtanak itt a város széli „földszintes" utcában néhány sárga villanyégőt. S hideg lesz, reggelre fagy.

Pataki József festőművész műtermében nincs egy talpalatnyi hely. Szanaszét, egymás hegyén-hátán reperálásra váró képkeretek, s rengetek táblakép. A falon textiltervek. Kávéscsészét . tesz az asztalra a művész. Tölt az édes feketéből. A cukrot már előre beletette.

— Ha lefőzök egy kávét, beleteszem a cukrot, s egyszerre megiszom, hogy aznap már ne kelljen többet törődni vele — mondja.

Bizony, akad tennivalója az egyedül élő festőnek. Idén már számos helyre küldött képet kiállításra, a hazai tárlatokon rendszeresen szerepel. Egyébként, bemutatni nem szükséges. Nógrádban eddig három egyéni tárlata volt, kettő Salgótarjánban, egy Balassagyarmaton. Miskolcon is rendezett kiállítást. Most pedig szintén egyéni tárlatra készíti műveit, ezért a műteremben a felfordulás.

*

Néhány kép, amely a kiállításra készül: Falusi udvar, Házak. Rákos csendélt, Halas csendélet, Építkezés, Tanya és még sorolhatnám. Összesen mintegy tíz festmény, s körülbelül ennyi grafika szerepel majd a tárlaton.

Azt mondjuk, bonyolultabb lett a világ, s e bonyolultság kifejezéséhez a képzőművészetnek is állandóan kutatni kell azokat az eszközöket, amelyekkel ezt képes kifejezni, s megkeresni benne az ember helyét, szerepét, a progresszivitás jegyében. Pataki József azt vallja: addig nincs baj, amíg maga a gondolatiság jelen van a művészetben, s ennek érzelmi kifejezését keresi a művész, változatos eszközökkel. Mert az eszközök sokfélék. A baj ott kezdődik, amikor a kísérlet öncélúvá válik, nincs gondolatiság, csak faktura, érdekesség, esetlegesség. A baj az, amikor a felülethez próbálnak megfelelő gondolatokat, valamiféle önigazolást, ürügyet keresni, s ez a fordított álláspont uralkodik.

Valóban, a piktúrában is megvan a lehetősége annak, hogy valaki tudatosan, vagy véletlenül létrehoz egy kellemes felületet, formát, szín- és tónusjátékot, vonalritmust, s erre próbál ráfogni a címmel valamiféle mélyebb gondolatiságot. Pataki József képeinek egyik legnagyobb erénye — szerintem — elsősorban az áttekinthetőség, a tiszta fogalmazás, a természetes témakeresés, az erőltetett témák kerülése. S találkozunk képein a közéletiség mélyebb értelmezésének szándékával. A salgótarjáni tavaszi tárlaton talán ezért is aratott olyan szép sikert „Úton" című festménye. Azt hiszem, a művészetben sem elsősorban az számít, hogy valaki mit akar, inkább az: mit tesz.

Pataki József sokat dolgozik. Az emberi szabadság, s a humanizmus kérdései foglalkoztatják, erről igyekszik vallani képein. Aki véleményt mond valakiről, magáról mond véleményt — vallja. Így alakítja ki képein véleményét a világról, az emberről.

Igen, az emberről beszél mindenekelőtt. Még akkor is, ha egy-egy képen a tanya, a tárgyak, az asztalon a gyümölcs, a lámpa, a szék, egyszóval a tárgyi világ, környezet jelenik meg. Mert környezete is jellemzi az embert, aki két kezével építi fel a házát, ültet, vagy fákat gondoz, rákot, gyümölcsöt válogat, függönyt akaszt az ablakára, hogy később elhúzza, s messze nézzen az ablakából.

*

Pataki József festőművész, de nem idegen tőle a grafika sem. És sokat rajzol: a lámpagyújtót, a lángot oltalmazó finom női kezet, a kőszörűst, a konyhát, a tájat, Dózsát és így tovább.

— Számomra a grafika ugyanolyan fontos, mint a festmény. Vannak dolgok, amelyeket nem lehet megfesteni. Például a regényíró is ír tárcát. S lehet, ez a tárca is remekmű. Azt hiszem, nem műfaji kötöttségek irányítanak munkámban, nem hiszek a műfajok rangsorolhatóságában.

Áll egy sötétbarna, cirádás, régi szekrény a műteremben. Ilyet ma már nemigen látni, apáink, anyáink, nagyapáink, nagyanyáink szekrénye ez. A művész édesanyja portréját festi, az öregasszony ott áll a képen a szekrény előtt. Tulajdonképpen nem egy portrét fest, hanem magát az öregséget. A szegény ember öregségét, magányát. A

— *„Megjelenik minden tavasszal."*

Fordította:

Steiner Katalin

Könyvjutalmat nyertek: Mihalik Mihályné Hollókő, Sivó Katalin Nagyoroszi, Hornyik István Szécsény.

A könyveket postán küldjük!

napi verse.
tanú. Szovj
túra, "72.
22.25: Sport

MOZIMŰS
vember 7.:
ka. — Há
tól: Csak
olasz filmvi
ka látogató
— Szécsény
gyilkos. Sz
kalandfilm.
zedes me
filmvígjáté
fi: A sk
francia—ol
nyi Petőfi

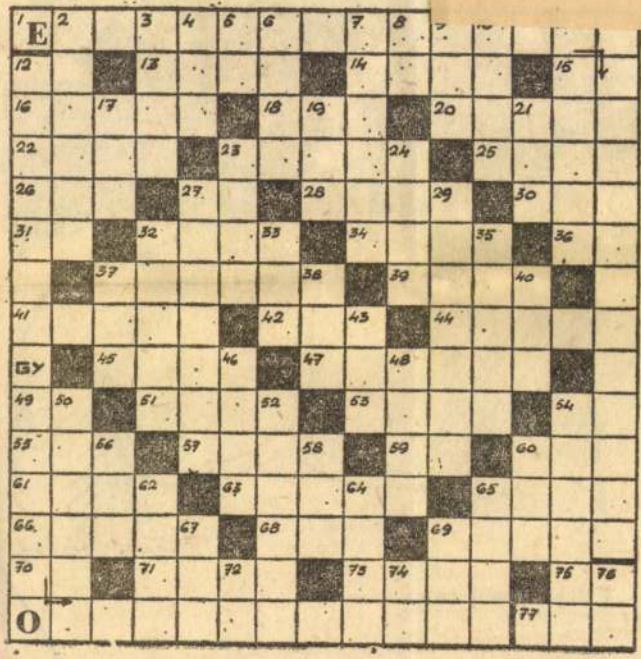

FELVESZÜN

fonó szakmu

és 16 évet be

betanulónak.

Betanulási idő 1 hónap.

Bérezés betanulási időre 1200

Betanulási idő után: 1900—25
kereseti lehetőség.

Kéthetenként szabad szomba
lást és ágyneműt biztosítunk
ben is adunk.

Cím: *Pamuttextil Művek*
Budapest, XI., Bocskai

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748, 340-726

1972 AUG 6
NÓGRÁD

Pataki József

1021

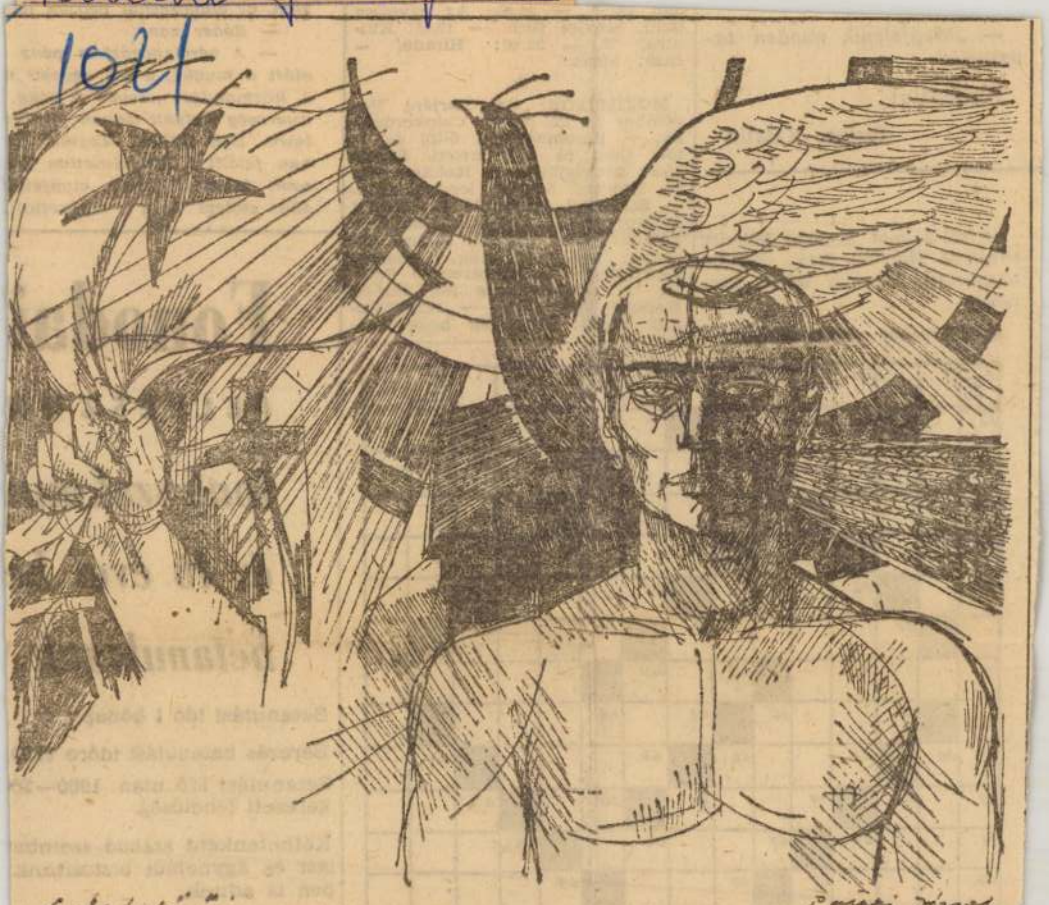

„Kalandulás"

Pataki József rajza

NYELVMŰVELŐ S

„A szép magyar besz

Azon napon, amikor Ujvári Ferenc, soproni tanár hasonló című írása megjelent a Népszabadságban, éppen Kosztolányi Dezső: Nyelv és lélek c. kötetét forgattam. Túl voltam már például azon a cikken, amelyben a kitűnő költő és nyelvvédő arról panaszkodik, hogy a XVIII. század óta „a magyar stílus elfakult", s „Alig hisszük, hogy van nyelv, amelyen az emberek oly kevéssé tudnak írni, mint a magyar nyelven."

Eltöprengtem már azon a megrendítő, nyílt levélen is, amelyet Antoine Meillet úrhoz, a College de France tanárjához intézett Kosztolányi. Megrendítő, fájdalmas kiáltás ez a levél — egy elfogult, s rosszul tájékoztatott nagyhírű tudóshoz, a magyar nyelv védelmében.

Hadd emeljem ki most azt a részt, amelyben Kosztolányi arra az állításra válaszol, amely szerint a magyar nyelv a főúri rend kényszerítő akaratának köszönheti fennmaradását: „Eszerint nyelvünket nem nincstelen jobbágyaink tartották fenn, kik a százötven éves török Habsburgokkal élethalálharcot vívott a magyar iskoláért és a magyar törvénykezésért, nem nyelvújítóink óvták és istápolták ezt a nyelvet... nem ők szökkentették virágjába és emelték föl az égig ezt a mindig taposott és szent nyelvet, ezt a legdemokratikusabb nyelvet, melyben szenvedő népünk mintegy megdicsőült; nem, nem és nem, hanem az oligarchák, akik csak németül és franciául tudtak..."

Kissé hosszan idéztem ezeket a szívbemarkoló sorokat. De azért tettem, hogy rádöbbenjünk — idősebbek és fiatalok egyaránt —, hogy mit is jelentett elődeinknek ez a nyelv évszázadokon át. Ez a nyelv őrző és őrzött, szívósan megtartó és hűséggel megtartott volt az elnyomatás századaiban — illő tehát megbecsülnünk a szabadság éveiben is.

Ránk hagyományozott anyanyelvünk tehát egyben az örökségünk is. Nem herdálhatjuk el felelőtlenül. Olyan cinikus könnyelműséggel, ahogy Ujváry Ferenc leírja, s ahogy magunk is számtalan-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1972 JUL 30

Pataki József

104

Galambok Pataki József rajza

Megyei I. osztály

Simon a megyei gólkirály

Összel Balogh (Palotás) 15 góllal vezetett a megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokság góllövőlistáján. Tavasszal jól hajráztak a többiek, és igy Balogh csak az 5. helyre került. Simon (Karancskeszi) szerezte meg 23 góllal a gólkirályi címet. Mögötte hármas üldöző-boly alakult ki. Alábbiakban ismertetjük a góllövőlista első 55 helyezettjét.

Részletes végeredmény: 1. Simon (K.-keszi) 23, 2—4. Jusztin (Somos), Verebélyi I. (M.-verebély), Zsiga (Dejtár) 22—22, 5. Balogh (Palotás) 21, 6. Cseh (Jurisits SE) 17, 7—8. Tóth K. (Palotás), Orovecz (St. ZIM) 16—16, 9—11. Dudás (St. ZIM), Kristófik (Vörös Cs. SE), Szalai (Bgy. Volán) 15—15, 12—14. Fedor (Bgy. Volán), Kaliczka (Romhány), Pénzes (Hugyag) 14—14, 15—19. Borbás (Szécsény), Jenei (St. Bányagép), Kissimon (Hugyag), Lengyel (ÖMTE), Tóth S. (K.-lapujtő) 13—13, 20—23. Egner (St. Bányagép), Gordos (K.-keszi), Gregor (Romhány), Tóth A. (Palotás) 11—11, 24—26. Pál (Bgy. Volán), Sarankó Gy. (Romhány), Zsidai (K.-keszi) 10—10, 27—29. Balázs (Somos), Balla S. (Hugyag), Bandúr (St. ZIM) 9—9, 30—32. Bozó (Somos), Dévai (Palotás), Somoskői (K.-lapujtő) 8—8, 33—37. Angyal (St. ZIM), Boros (Szécsény), Donkó (Szécsény), Percz (Vörös Cs. SE), Sándor (Hugyag) 7—7, 38—45. Antal (Romhány), Boltos (ÖMTE), Gál (Vörös Cs. SE), Horváth (K.-lapujtő), Juhász I. (K.-lapujtő), Kovács (Jurisits SE), Majoros I. (Szécsény), Szabó J. (Vörös Cs. SE) 6—6, 46—55. Bacsa (Dejtár), Csókási (Dejtár), Czenca (Bgy. Volán), Ferencz (St. Bányagép), Filkor (St. Bányagép), Gabora (Somos), Kiss (Bgy. Volán), Kormos IV. (M.-verebély), Melo J. (Romhány), Szarvas (Vörös Cs. SE) 5—5 góllal.

A fentieken kívül tízen 4-szer, húszan 3-szor, huszonnyolcan 2-szer, ötvennégyen 1-szer találtak a hálóba. Az 1971/72. évi bajnokságban feltűnően kevés gólt rúgott Bacsa, Bandúr, Boros, Ferencz, Filkor és Zsidai, akik a korábbi években eredményességükkel tűntek ki.

Fellép a Kristály is

Zárás után az Öt karika — öt verseny akció

Napirenden

Nógrád tömeg

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR TÁVIRATI IRODA
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1972 JUL 2

Pataki József

1021

Pataki József rajza

NYELVMŰVE

„Iztetén

Képzeletben létrehozzuk annak a bizonyos négylábú és nyerítő állatnak a képét, tehát *fogalmat* alkotunk. A fogalmat jelezni kívánjuk — mások számára is, s azt mondjuk: *ló*. Adva van tehát egy fogalom, amelyet meg akarunk nevezni, s adva van egy hangalak, amely a fogalmat képes jelezni és felidézni.

De van-e valami kapcsolat a jel és a jelölt, a szó és a jelentés között. Miért éppen a *ló* hangalak jelzi azt a bizonyos négylábú, nyerítő állatot, illetve annak tudati képét?

A kérdést sokszor feltették már, a válasz azonban legtöbbször az, hogy a jel és a jelzett közötti kapcsolat *közmegegyezés*, társadalmi gyakorlat *eredménye*.

Valamikor ez a kapcsolat sokkal kézenfekvőbb és természetesebb volt. Az ősember például a ló fogalmát az állat *rajzával* jelezte.. Ha azt akarta mondani, hogy a lovat az ember elejtette, egyszerűen egy nyilat rajzolt az előbbi kép mellé.

Ma már csak a hangutánzó és a hangulatfestő sza-

és szoros kapcsolatot. Azt, hogy a *csipog, cincog, ketyeg, cammog, surran, bíbelődik* miért jelenti éppen azt, amit jelent, mindnyájan meg tudjuk okolni. Hiszen ezekben az esetekben hangalak és jelentés teljesen egybeesik.

Sir Richard Paget angol nyelvész szerint nem csupán a hangutánzó és a hangulatfestő szavak között voltak ilyen közvetlen megfelelések. Szerinte a hangalakok a taglejtések, s az arcfintorok nyomait őrzik. Ha például egyik ősünk azt akarta kifejezni, hogy *széles*, kitárta a karját és széthúzta a száját. S a hangsor, amelyet ekkor kiadott, a maga ajakréses magánhangzóival szintén a *szélesség képzetét* keltette. Az sem véletlen talán, hogy a dolgok *csőszerűségét* a legtöbb nyelvben ajakcsücsörítéses magánhangzók fejezik ki. A magyarban a *lyuk, kút, puska, kürt, üreg, csőr* szavak bizonyíthatják, hogy az állításban lehet valami.

De, még ha igazat adunk is Pagetnek, a közvetlen kapcsolat szó és jelentés között, akkor is nehezen, ér-

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 133-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1972 JUN 18

Pataki József
1021

Pataki József tusrajza

nézték az asszonyt és vitatkoztak. Hangjukban megvetés, nézésükben harag; csak nekem szorongatta sírás a torkom, de hogyan is mondhattam volna ki, hogy miért? Elválasztott tőle a ruhám börtöne: az ő fájdalma és az én részvétem nem találkozhatott. Egy férfi megvetően köpött mellettem a földre:

— Ilyenek a mai nők! — szónokolt. — Tegnap halt

tisztátalan? Akárki vásárolhat a dinnyéjéből, anélkül, hogy tudná, mit tesz; ez egyszerűen tűrhetetlen!

Kikérdeztem a járókelőket, és megtudtam egy-két közelebbi részletet. A huszonhárom éves fiú, annak felesége, és két gyerekük: ebből állt az öregasszony családja. Talpalatnyi földecskéjük volt a város mellett; az évszakhoz képest főzelékféléket, vagy gyümölcsöt termeltek rajta eladásra: ebből éltek. A fiú kicipelt a piacra egy teli kosár dinnyét, s míg az öregasszony árult, ő visszafordult, ment újból dolgozni a földre. Két napja, alig derengett még a hajnal, épp szedte a fiú az érett dinnyét, amikor egy hűvös, harmatos kövön összetekeredett kígyóra lépett; a hüllő hirtelen, mint egy rugó, kipattant és megharapta a sarkát.

Anyja félőrülten rohant a kuruzslóhoz. Az ráolvasott a harapásra, minden hókuszpókuszt végigcsinált; nagy hangon szólongatta és magasztalta a kígyók istenét. Ami lisztet meg

a múlt télen vesztette el
fiát. Úgy összeomlott, hogy
három hónapig ki sem tudott kelni az ágyból. Szinte
elvesztette a józan eszét:
pillanatonként félrebeszélt;
szünet nélkül patakzottak a
könnyei, olyan szörnyű volt
a bánata. Éjjel-nappal két
orvos állt az ágya mellett,
és időről-időre jeges tömlőt
tettek a homlokára. Az egész
város részvéttel kísérte ezt
a gyötrődést.

Félrelökdöstem az utamból a járókelőket. Mily sok csalódás, értelmetlenség vakítja el gondolatainkat és kerget bennünket elsietett ítéletekbe. Hát tétlenség és pénz híján a tisztes gyász is el-

DEVÚ

elyén az arc
orokban benn
i
dó autó rendszámát

lőtt.

TELEN

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD

1972 JUN 25

Pataki József

1021

Pataki József rajza

Pataki József

megjelenő „poster"-ek for-
alát: az iskolák részére 12
(80 cm-es) színes reprodukk-
ből kiváló művészeti alkotá-
anyag, mind oktatási-nevelé-
zítési célokra alkalmas. A
nvonalas összeállítás lehető-
tantermek, kultúrtermek és
invonalas díszítését, az ifjú-
urájának fejlesztését, ízlésé-
t. (X)

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 AUG 24
PEDAGÓGUSOK LAPJA

Pataki József

1021

Pataki József (Eger):
Fűzfák

ARATÁS ELŐTT *(Réti Zoltán tusrajza)*

VASÁRNAPI JEGYZET

Palánktól Kamcsatkáig

dolog az, hogy ilyen rossz évben primőr áron nagy mennyiséget lehet piacra vinni!)

Az idén sem marad el az export, amelybe ezuttal bekapcsolódott a szovjet partner is. Alacsony, szőke ember

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
1973 JUN 17
Pataki József
Nógrád

1021

Öreg hegedűs

Pataki József rajza

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

1968 DEC 24

Pataki József

1021

BETLEHEMESEK

(Pataki József rajza)

A gaz
első

Kereka

Rövidesen magunk m
tudjuk a gazdasági reform
ső esztendejét. Az eltelt
időszak nem jogosít fel ben-
nünket teljes értékű megálla-
pításokra, mert egy folyamat-
ról van szó, amelynek kiteljesedése csak a későbbi évek-
ben várható. Ennek ellenére találkozunk olyan jelenségek-
kel, amelyekről, ha nem is a teljesség igényével, el lehet és szükséges elmondani egyetmást.

E témában szerkesztőségünk kerekasztal-beszélgetésen kérte meg Jedlicska Gyulát, a megyei pártbizottság első titkárát, Szoó Bélát, a megyei pártbizottság titkárát és Géczi Jánost, a megyei tanács vb elnökét, hogy válaszoljanak néhány, a közvéleményt érdeklő kérdésre.

ÚJSÁGÍRÓ: Megítélése szerint megyénk közvéleménye hogyan fogadta az új mechanizmust, miként sikerült megértetni az új helyzetből fakadó politikai és gazdasági felada-

több vállalat, ugyanakkor a külföldi piacokon bekövetkezett kedvezőbb eladási lehetőséget kihasználva, egyik-másik gyárunk javította a deviza kihozatalt. Sok új együttműködési forma alakult ki a gyárak és a megrendelők között, különösen a külkereskedelmi szerződéseknél. Kialakulóban van a piackutatás, az önálló

X. FINNORSZÁGI ÖSZTÖNDÍJASOK.

Dr. Kovács Ernő (1902, Léka, Vas m., róm. kat.), okleveles erdőmérnök, bánya-kohó-erdőmérnöki kari tanársegéd, Sopronból (Fekete professzor), finn állami csereösztöndíjat nyerve, a helsinkii egyetem erdőrendezéstani intézetében dolgozott s tanulmányozta Lönnroth professzor állományszerkezeti vizsgálati módszereit és azok alkalmazásával elvégezte az akácsarjerdők állományszerkezeti viszonyainak vizsgálatát. Kutatásainak eredményeit az Erdészeti Kísérletek 1937. évi 1—2. száma közli. Mindkét féléven keresztül hallgatta Lönnroth professzor „erdőbecsléstan" és „biológia matematikai statisztikai alapon" című előadásait. Az Ylioppilas Lehti című folyóirat 1937. évi 5c. számában finn és magyar nyelven röviden ismertette a magyar erdőgazdaságot. A finn erdőgazdasági viszonyok tanulmányozása végett, nyolcnapos tanulmányút során, megtekintette a legnagyobb faipari vállalat ipartelepeit és erdeit, továbbá számos magán- és állami erdőt. Résztvett a Finn Földtani Társulat 50 éves fennállásának ünnepségén.

Dr. Romhányi György (1905, Szár, Fejér m., róm. kat.), II. számú kórbonctani és kísérleti rákkutatóintézeti adjunktus, Budapestről (Ba-

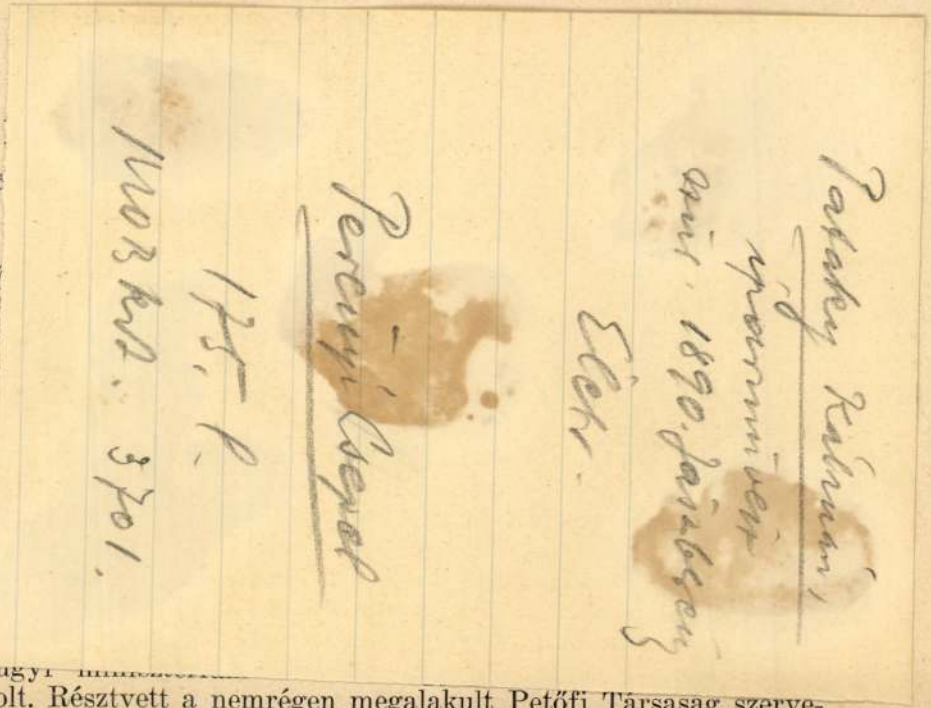

I

Felügyelő

Dez
tanárje
történe
folytatt
latokat,
nak. A
mann,
egyes
dolgoz
kilenc
munká
sületek
rendez
oktatásügyi

jelen volt. Résztvett a nemrégen megalakult Petőfi Társaság szerve-

Pataky Kálmán, vitéz

Magyar bőrönházati
üzem pavillonja
a bécsi Neuvreth.
vásáron.
fenti terve.
Repr.
Képzőművészet

1934. 131. l.

8 –

88. Sano di Pietro követője, XV. sz.: Madonna Keresztelő Sz. János és Szent Jeromos között. Fa, tempera, 44 × 36 cm.

Gerevich: PA, 225 l.
Zélektelen, ~~[illegible]~~, Sano di Pietro ~~[illegible]~~ műve.

—

MEGBIZÁSÁ

PASTEINER

3. SZ. 1885 D

BUDAPEST

FRANKLIN-TÁ

MAGYAR IROD. INTÉZET ÉS

Pataki Kálmán

Magyar Iparművészet

1923. 32. l.

KÉT PÁLYÁZATOT hirdetett és döntött el újabban ez Orsz. M. Iparművészeti Társulat. Az egyiknek, a Halmos Izor-féle kisplasztikai pályázatnak felhívását lapunk legutóbbi számában közöltük és buzdítottuk különösen ifjabb szobrásznemzedékünket a pályázaton való részvételre. Ennek ellenére csak két pályázótól összesen 13 tervvázlat érkezett be. Ebből a csekély érdeklődésből kisplasztikusaink nagy elfoglaltságára és jólétére lehetne következtetni, de ebben kételkedünk. Pedig a feladat szép és aránylag könnyű volt és a pályadíj is serkenthette a művészeket, hiszen ellenszolgáltatást nem várt és nem kívánt tőlük a díjak adományozója, mert maga a díjra érdemesített pályamű és sokszorosítási joga felett a művész szabadon rendelkezhetett. A művészeknek ez a most megnyilvánult — mondjuk — közömbössége nem alkalmas arra, hogy újabb áldozatokra buzdítsa a kisplasztika barátait. A rendelkezésre álló összeget, 7000 koronát a pályázat bíráló-bizottsága egyhangúlag *Pataki* Kálmán szobrászművésznek ítélte oda, magyar népies alakokat ábrázoló kisméretű szobrocskáiért. A bíráló-bizottság felhívta a művészt, hogy díjazott szobrocskáit kerámiai úton sokszorosíttassa és hozza forgalomba

MDK

v. Pataky Kálmán

M. Bőrruházati üzem pavillonja

Bp.i Nemzetk. Vásár. Képzőművészet 1934, 132 l.

Pataky Kálmán

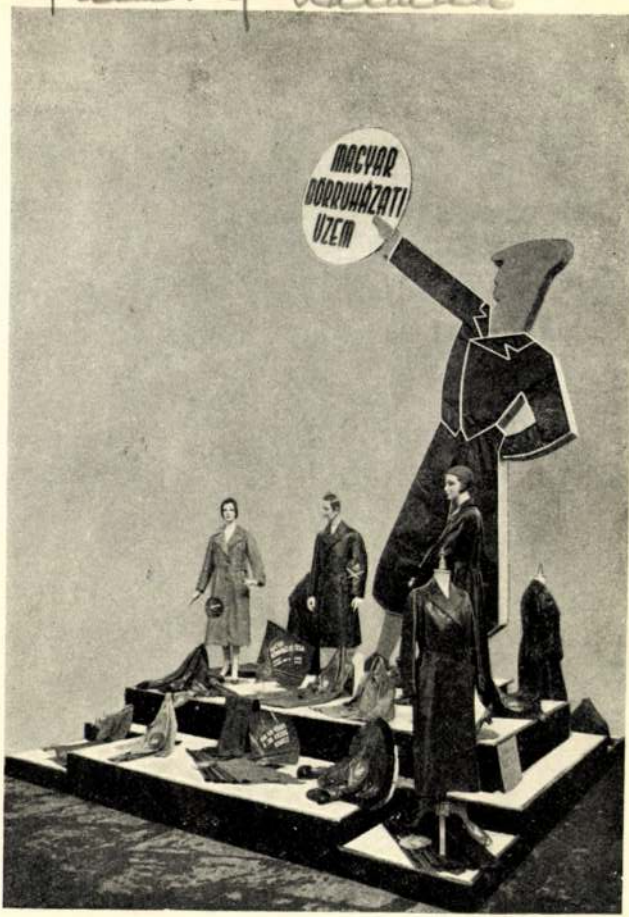

Foto Seidner.

Magyar Bőrruházati Üzem pavillonja

Tervezte: vitéz Pataky Kálmán.

Foto Bánó.

Shell kőolaj Rt. pavillonja
Tervezte: Horváth László.

értékű gépet *nem helyeztek időben munkába*, illetve még *ma sem* kapcsolódtak be a technológiai láncba. A fröccsöntő gép jelenleg *egy műszakban dolgozik*, a bukkolóberendezést *alig alkalmaztuk*, az automata gyorsvarrógépekre *nehezebben álltak át a munkások*.

— Nem jöttek az eredmények — sóhajtja a főosztályvezető. A gondokat fokozta, hogy a hatvanmilliós forgóeszközhitelt menetközben törleszteni kellett. *Nem futotta az erőnkből, újabb hiteleket vettünk fel...*

Csúfosan megbukott

A hitelszerződés szerint a Savaria Cipőgyárnak idén 7,7 millió pár cipőt kellene készítenie, de a körülmények láttán ezt már eleve 6,6 millióra mérsékelték. Tavasszal 38 millió forint értékű *kárt* jelentett az 1975. évre vonatkozó fogyasztói reklamáció. A termelés *akadozása* miatt a belkereskedelem is *lemondta* megrendeléseinek egy részét. Az első félév végére 30 milliós volt a készáru és hatvanmilliós a normán felüli készlet! Ma a veszteséglistán *70 millió forint körüli összeg szerepel, ami az év végéig még emelkedik*. Igen nagy erőfeszítések árán is csupán 5—5,2 millió pár cipőt képes a Savaria gyártani 1976-ban. Az egymilliós hiány pedig már *az egész cipőipart sújtja*...

— A beruházás gondjai közepette *nem jutott elég idő* a napi munkára, a technológia folyamatos ellenőrzésére — tér vissza a hibák elemzésére a vezérigazgató. — Ráadásul *nem tartották be a fokozatosság elvét* — mindent egy-

— helyes, csak *ne denütt alkalmazni*. minden vezető, d termelésirányítók értetlenül fogadták a munkások ideg volt esetenként ér nyem szerint a bé dálkodás nem te teljesítményen ala ciált bérezést.

— *Csak ennyiből melési rendszer?*

— Nem, kiegé szervezési módszer giai változtatással, ezek közül a leglényegesebb a meleg váltás. Mind a három műszak folyamatosan *átveszi* az előző műszaktól a termelést. Ez lehetővé teszi az egyidejű, kisebb sorozatú, de nagyobb választékú gyártást.

— *És ez sem vált be?*

— Nem. Sőt: csúfosan megbukott.

Az aljaműhelyben szokatlan látvány fogad. Négyszintes a futószalag, és ehhez kapcsolódnak — kis kocsikon szállítva az anyagot — az egyéni munkahelyek.

— Nincsenek szinkronban a szalagok, az ember csak kapkod, és így egyre több a hiba — mutatja *Németh József* formázó.

— Ha nem álltak volna vissza, én kilépek! — elégedetlenkedik *Szalay Károly* talpaló. — Nem fogok más helyett dolgozni!

Domonkos Ferenc művezető:

— Jobb a kötött ütem. *Megszoktuk* már. Ma még az emberek nem tartanak ott, hogy egymás munkájáért is felelősséget vállaljanak...

— *És a meleg váltás?*

— Idő előtti próbálkozás volt. Mert ugye: a rossz cipőnek nem

van, arra *nem tartunk igényt*, azt ne is küldje ide a munkaközvetítő. Lógósokra nincs szükségünk.

— *Milyen jelenleg a gyár helyzete?*

— Stagnálunk... És a korábbi hibák év végéig még halmozódni fognak. Azok a szervezeti és személyi intézkedések, amelyeket idáig végrehajtottunk, *csak alapot teremthetnek a tisztázáshoz*. De enélkül nem tudnánk reális programot kidolgozni.

*

Hogy miként rendezik a Savaria Cipőgyár gondjait — egyelőre még nyitott kérdés. A minisztériumi szervek a közeljövőben döntenek az esetleges szanálásról vagy más gazdasági intézkedésről. Mint ahogy arra sincs meg egyértelmű válasz: indokolatlan kockázatvállalás, felelőtlen kísérletezés vagy éppen a gazdasági személyi környezet hatására az új módszerek nem elég következetes alkalmazása okozza-e a nagy tradíciójú gyár súlyos gondjait?

BOSSÁNYI KATALIN

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1976 OKT 10
MAGYAR HÍRLAP

Pataki Klára
szobrász

1021

Mai csehszlovák képzőművészet

A fővárosunkban tartott csehszlovák barátsági és kulturális napok eseménysorozatának rangos eseménye az a nagyszabású kiállítás, amelyet a Műcsarnok központi termeiben tekinthet meg a nézőközönség október folyamán. A *Mai csehszlovák képzőművészet* címmel rendezett reprezentatív seregszemle északi szomszédaink, a csehek és szlovákok felszabadult életét, három évtizeden át közösen vívott küzdelmeiket, együttesen ünnepelt örömeiket tárja elénk a kortárs képzőművészet nyelvén. Azonos ez a nyelv, hiszen sorsuk, törekvésük mindig is rokon volt. Az elnyomatás sötét éveiben, a felszabadulásért folytatott harcban és most, a békés építésben egyaránt. Ezt a kettős egységet követíti ez a tárlat — hármas tükörben. Mert a termekben nemzetiségre való különbség nélkül, párhuzamosan vonul végig előttünk a múlt és a jelen a grafika, a festészet és a szobrászat műfajában.

Nem lehetett könnyű a válogatás két országrész három évtizedes képzőművészeti termésének legjavából. S a változatosan elrendezett, mennyiségileg is tekintélyes anyagot így együtt látva, nem könnyű a kiállítás krónikásának helyzete sem, amikor vezérfonalat keres a véleménynyilvánításra.

Már első körültekintésre is meggyőződhetünk arról, mennyire szervesen él és épül bele a csehszlovák képzőművészetbe úgyszólván napjainkig az ellenállási mozgalom, a partizánharcok, a felszabadító háború emlékezete. A főbejárattal szemben a falat több méteres, monumentális kartonrajz uralja. *Sladky Martin* mozaikterve, amely a kobylisi lőtér emlékhelye számára készült. A fasiszták által kivégzett áldozatok — férfiak, nők, gyermekek — tetemeinek drámai megörökítésével mozgósít ma is. *Ludovit Ilecko Együtt harcoltak* című temperája már a barátság eszméjét ragadja meg kettős portréjában, plakátszerű lényegretöréssel. S ha a látogató megnyugodva szemlélné a festői hegyi falu képét, legalább a címadás józan emlékezésre int, hiszen ez a békés táj is egykor *A harcok vidéke volt*, amint azt *Posar Milos* olajfestménye tanúsítja. Ám a mának ugyanilyen lelkes krónikásai ők, amint ez kiderül olyan, riportszerűen konkrét tényrögzítésekből, mint *Bárta Julius* vegyes technikájú, konstruktivista ipari tájai, avagy olyan, jelképpé oldott kompozíciókból, mint *Chovanec Milan Tavasza*, és *Jakabcic Michael* címében is beszédes olajképe: *Csendélet fehér galambbal.*

Frantisek Král: Jávorfa hegedű

A grafika többnyire megismétli a maga eszközeivel ezt a kettős témaválasztást és ez sajátosan határozza meg formarendszerét is. Így sikerült a népi gyökerekből univerzálisan modern kifejezési eszközöket kibontani, amelyek gyakran a színeket is kivirágoztatják. *Dubravec Robert* feketefehér fametszetsorozatán még csak a napkorong vagy a lángnyelv vöröslik vérfoltként, balladás tömörséggel, de ugyanez már *Pacák Jan Antonin* esetében az örömérzés kifejezésére szolgál. A színes fametszetek, kőnyomatok, litográfiák, karcok, sőt, ofszet eljárással készült lapok olykor már a műfaj határait súrolják, elérvén a festmények árnyalt folthatását.

A szoboranyag válogatása, természetszerűen, főleg a kísplasztikát részesítette előnyben, de találhatunk életnagyságú, egy vagy több alakos kompozíciókat is, fából, fémből és kőből egyaránt. A közelmúltban elhunyt rangidős, érdemes művész, *Bruha Jaroslav* 1945-ös vöröskatonát megörökítő, realista részletbőségű bronzportréjától *Pataki Klárának* a hetvenes években faragott farönktorzóiig rétegezett bronzfigurák, hydronálium-reliefek vagy cin-miniatúrák, égetett agyag szobrocskák és epoxyd-büsztök téma- és anyagválasztásban, kivitelezésmódban egyformán érzékeltetik a felszabadulás utáni csehszlovák plasztika sokféleségét.

Wagner István

A Szovje... amellyel ki lehet kötni bárm

Milyen lesz az első űrhajó? — Szovjet tudós ny tervezéséről

Moszkva, november 6. (TASZSZ) s

A Szovjetunióban jelenleg olyan rakétákon dolgoznak, amelyeknek segítségével nyugodtan ki lehet kötni bármely ismeretlen bolygón — írta Nyikolajev, az orvostudományok kandidátusa a Szovjetszkaja Rosszijában. A rakéták tervezésénél és megszerkesztésénél számolnak a célpontul kitűzött bolygó vonzóerejének sajátosságával. Ha a bolygó körül nincsen légkör, akkor az űrhajó egy különleges légcsavaros berendezés és légfék segítségével függőlegesen ereszkedik le a kiszemelt bolygó felületére. Ha viszont a bolygót elég sűrű légkör veszi körül, akkor a rakétát szárnyakkal kell ellátni.

Nyikolajev ezután megjegyzi, hogy az ember űrhajózásával kapcsolatos egészségügyi és biológiai kérdések *a közeljövőben megoldódnak*. A Szovjetunió ezért röpített fel olyan mesterséges holdat, amelynek

hogy megoldják azt a kérdést, milyen mértékben szükséges a mesterséges holdon centrifugális erőt alkalmazni, amely ebben az esetben a vonzóerőt helyettesíti.

Moszkva, november 6. (MTI)

Pataki László
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor-u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPAKARAT

19?? NOV 7.

610

A MAGYAR FORRADALOM MŰVESZETE

Festmény a Magyar Forradalmi Művészet kiállításról. Pataki László: Vallatás

MAGYAR TUDOI
MŰVÉSZETTÖRTÉN
INSTITUT D'H
DE L'ACADÉMIE HO
BUDAPEST, I., ÚRI U. 62. TEL.: 160-

Patori Lánex

Pataki Mária

MÁNYOS AKADÉMIA
NETI KUTATÓ CSOPORT
IISTOIRE DE L'ART
)NGROISE DES SCIENCES
-160, 160-080 H 1250 BUDAPEST, I. PF. 27.

Patak 4A

Palaky

EST. 19_____

ÉZŐ:

JUK:

ÁMUNK:

EST. 19_____

ÉZŐ:

JUK:

ÁMUNK:

Pataki Mihály

... szoba, összkomfort.

— Sok a pénzed... — ratta tréfálkozva az elnök.

— Százezer... — fogta l molyra a dolgot az üzletkö

— Abból aligha telik ki r rom szoba... — állapító meg tárgyilagosan az elnök.

— Azt én is tudom. De a f leségem pedagógus. Százneg venezer forint kamatment kölcsönt kaphat. Azzal m nekivághatunk...

Kétszáznegyvenezerrel már valóban.

— Csakhogy... — nem tudtam magamban tartani észrevételemet —, akinek százezer forint alaptőkéje van, az alighha tarthat igényt száznegyvenezer forint kamatmentes kölcsönre...

— Hogyhogy nem? — hőkölt vissza a fotelben.

— Nem ildomos dolog — fogalmaztam nagyon udvariasan.

— Aztán miért? — szalad magasra a szemöldöke. — Kinek mi köze hozzá, hogy nekem van százezer forintom? A feleségem pedagógus. Neki jár a száznegyvenezer. Evidens, nem?

— Jár? — szólt közbe most már az elnök is.

— Természetesen.

— Talán mégsem... — kíséreltem meg az ellenvetést. — A rendelet nem úgy szól, hogy minden pedagógusnak jár a kamatmentes kölcsön! Tudomásom szerint a megyében évente mintegy félszáz pedagógus kaphatja meg. Igénylő pedig háromszor annyi is lenne, ha nem több.

— Az én feleségem is igényjogosult!

— Százezer forint kezdőtőkével?

— Ahhoz senkinek semmi köze — jobb érve nincs.

— Látszólag. Csakhogy az állam nem azért biztosít százegyvenezer forint kamatmentes kölcsönt a pedagógusoknak (amiből bizonyos idő után harmincötezer forintot el is engedt!), hogy kielégíthessék luxusigényeiket. Ez ilyen kis országban túlságosan nagy luxus lenne. A[illegible]

...viszonylag csekély növekedése például azt bizonyítja, hogy hatósági *segítség nélkül is* sokan elhelyezkedtek. Múlt év első kilenc hónapjában a tanácsoknál jelentkezett munkakereső férfiak jelentős része, összesen 2035, idén 2097, a nők közül alig valamivel kisebb arányban, 4373, illetve 5260 talált munkát. *Úgyszólván kivétel nélkül* elhelyezkedett valamennyi munkakereső szakmunkás. A 18 éven aluli 369 fiú és 1346 lány közül pedig tavaly 304, illetve 1104 kapott munkát, idén 358 fiú és 1627 lány közül 318, azaz 1499.

Fiatalkorú, vagy idősebb férfiak általában gyorsan és könnyen helyezkednek el, mert vállalnak bármi adódó munkát, a családban élő lányok többsége szintén. A 18 éven felüli nők viszont *lehetőleg a lakóhelyükön* keresnek munkaalkalmat, ami faluhelyen természetesen gyéren akad.

Zömmel az iparban

A tanácsoknál jelentkező munkakeresők zöme az iparban

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp., V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon. 188-296, 188-307

1968 NOV 13

PESTMEGYEI HÍRLAP

1021 OLVASÓ LÁNY

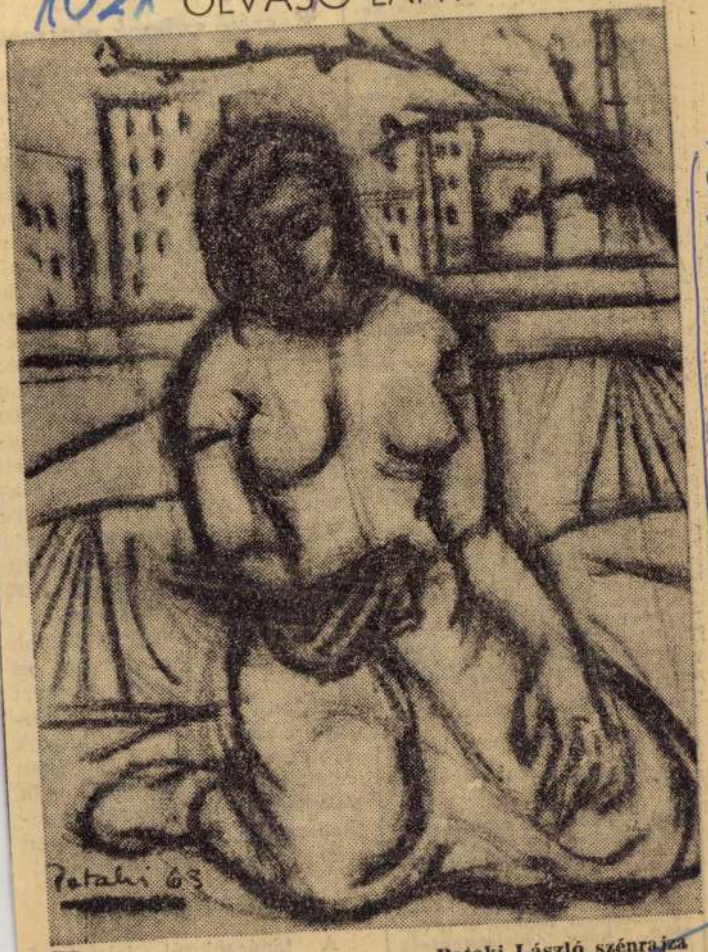

Pataki László szénrajza

Pataki László

Vas Népe
1963 márc
31.

(Pataki László tanulmánya)

Pataki László

PATAKI LÁSZLÓ nemrég óta él megyénkben. Hosszú éveken át Bokros Birman Dezső Kossuth-díjas szobrászművésznek volt a tanítványa. Pataki grafikával is foglalkozik, ezúttal egy tanulmányát adjuk közre.

Vas Népe 1963 marc 31

NB I-es
asztalite

és számos más érdekes es

a hétvégi sportmí

Ma és holnap újra érdekes, változatos sportműsornak lehetnek szemtanúi megyénk sportkedvelői. Bár a Haladás NB I-es labdarúgó-csapata újra idegenben játszik, távollétében sem maradnak a labdarúgás szombathelyi hívei esemény nélkül, mert két érdekes NB III-as találkozót is láthatnak vasárnap.

Az események sorrendjét tekintve, első helyen kell említeni az

SZ. HALADÁS—SZÉKESFEHÉRVÁRI ÉPÍTŐK

NB I-es férfi kosárlabdamérkőzést, amelyre ma délután fél 3 órai kezdettel kerül sor Szombathelyen, a Haladás sporttelepén. Vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel ugyancsak a Haladás-pályán a

HALADÁS—PÉCSI VSK

NB I-es kosárlabda-találkozó lesz. A két mérkőzés eredménye döntőnek ígérkezik a Haladás számára. A jelenleg utolsó helyen álló szombathelyi együttes e két mérkőzésének megnyerésével — amelyre a papírforma szerint lehetősége van — jelentősen javíthatna bajnoki helyezésén. Remélhetőleg átérzik a hazai játékosok a két találkozó fontosságát és a tőlük megszokott lelkes játékkal igyekeznek megszerezni a négy pontot.

Hazai pályán játszanak ma és holnap a szombathelyi NB II-es nagyteke-csapatok is. Ma délután 5 órai kezdettel az SZSE-pá-

tes is legjobb formáját nyújtva, megszerzi a további sikeres szerepléséhez szükséges győzelmet.

NB I-es asztaliteniszmérkőzés színhelye lesz vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel Szombathelyen a Hollán Ernő utcai általános iskola tornaterme, ahol az

SZ. PEDAGÓGUS—MISKOLC

női mérkőzést bonyolítják le. A kiesés ellen harcoló hazai együttesnek nehéz feladata lesz a jó erőkből álló miskolci csapat ellen. A legutóbbi budapesti siker után azonban bíznak a sportág szombathelyi hívei abban, hogy csapatuk ezt az akadályt is sikeresen veszi, és újabb lépéssel távolodik a kiesési mezőnytől.

NB II-es sporteseményt jelent még a vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődő, és Szombathelyen, a Cipőgyár Dózsa utcai kézilabda-pályáján sorra kerülő

SZ. CIPŐGYÁR—PÁPAI

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 182-307
Pataki László
VAS MEGYE

1963 MÁJ 25
1021

Olvasó lány.
(Pataki László rajza)

csak hallgasd meg. Sok arra gondolok, hogy e ország csak tizennyolc Nekem! A 43 éve ez a tizennyolc esztendő mált igazán emberré, gyarrá, internacionalist Tizennyolc év értelmet pott munkája, sikere és kudarca, harca és békéje. Sok csalódás ért, de sok megtiszteltetés is. És most a legnagyobb. Országgyűlési képviselővé választottak azok, akik velem együtt tizenebben a tizennyolc éves országban, és most az kell hogy közös tetteink legyenek.

Ezért dolgozik, ezért dolgoznak.

(v—i)

si ünnepségek ora

órakor volt ünnepi nagygyűlés a járási művelődési házban. Az ünnepi beszédet Sztupa Lajos, a járási párt-végrehajtó bizottság tagja tartotta. Ma délelőtt fél 10 órai kezdettel lesz koszorúzási ünnepség.

VASVÁRON szintén tegnap este 7 órai kezdettel volt ünnepi nagygyűlés. Az ünnepség szónoka Kovács Ferenc, a járási párt-végrehajtó bizottság tagja volt.

CELLDÖMÖLKÖN a tegnap este 7 órakor kezdődő ünnepi nagygyűlésen Tóth László, a járási párt-végrehajtó bizottság tagja volt az ünnepi szónok. Ma délelőtt fél 10 órai kezdettel koszorúzzák meg a járási székhely dolgozói a szovjet hősi emlékművet.

KÖRMENDEN tegnap este fél 8 órakor fáklyás felvonulás volt a hősi emlékműhöz, majd este 8 órakor a járási művelődési ház nagytermében Lőrincz Károly, a járási pártbizottság első titkára tartott ünnepi megemlékezést. Ma délelőtt 10 órakor Körmend dolgozói megkoszorúzzák a szovjet hősi emlékművet.

SZENTGOTTHÁRDON tegnap este szintén fáklyás felvonulás volt. Az ünnepi nagygyűlés este fél 8 órakor kezdődött Czirák Ferenc, a járási párt-végrehajtó bizottság tagja, a járási tanács vb-elnöke mondott ünnepi beszédet. Ma délelőtt 10 órakor lesz a koszorúzási ünnepség.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Patalki László
VAS NÉPE
1963 APR 4

1021

Tavasz 1963.
Patalki László rajza.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pataki László
VAS MEGYE

1963 MÁJ 5
1021

Pataki László: Női portré.

CSERHÁT JÓZSEF:

A Látó lángja

— Batsányi János emlékének —

A sóvirággal végig megrakott fal,
a faggyú, lent, az elfogyott kanóccal,
köre dermedt gyertya körpecsétje,
döbbenti rá, hogy Látó lett. Megérte!
De most fogoly. Most vaksötét szakadt rá.
a fenti fény, mint éhes, sárga patkány
surrant alá a bírák asztalán...
Ez már az éj. És csíp, mint a csalán.

E csípésektől nyirkos, hólyagos
magányban él. Mit is tehetne most?
Mereng, mereng és — szép fejét lehajtva —
meg-megvonaglik fényre szomjas ajka.
De így is lát. De holtakat siratván —
élőket biztat: fölsüt még a nap ránk.
E szikla-égbolt kőcsipkéiből
kúszik magasba, közel az idő!

E napban, hogyha mérlegére tettük,
parázs lesz minden rabtartó halom:
szikrák rebegnek egybekelve esküt
és nászruhájuk csapkod a falon.
E napban, akkor, mint a lomb az ágból
buzog a düh, az elfojtott keserv,
repül a láng és terjed és a távol

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KISALFÖLD

1021 1962 NOV. 25

Pataki László: Korsós nő

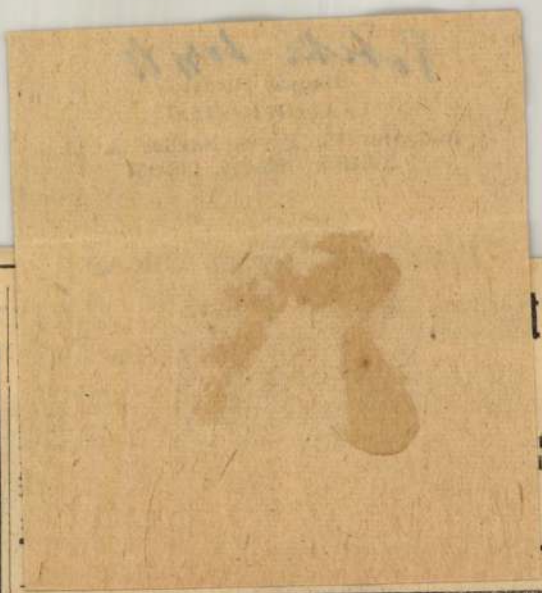

Igazolványképet, esküvői képet készíttessen Jánosinál. Győr, Széchenyi tér 10. Tatarozás alatt is dolgozik.

Bármilyen motorkerékpárnak téli elhelyezésre helyet adok, garanciával. Cím: (Trafik) Győr, Árpád u. 55.

A büki Földművesszövetkezet szakképzett cukrászsegédet vesz fel azonnali belépésre. Működési bizonyítvány szükséges. Jelentkezni lehet Bük, földművesszövetkezet iroda.

Garázs kiadó. Győr, Ságvári Endre u. 93.

Sotex felvesz műszaki rajzolót. Jelentkezés a munkaügyi osztályon. Sotex, Sopron.

Nagy gyakorlattal rendelkező könyvelő választ kérem, aki korrepetálást vállal. „Részlet megbeszélés személyesen" jeligére a Kiadóhivatalba. Győr, Tanácsköztársaság u. 3.

Pianinót bérbe vennék. Mezey, Győr, Radnóti M. u. 25.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleségem, édesanyám,

Váry-Nagy Józsefné

hirtelen elhunyt. Temetése 26-án du. 3 órakor a révfalui temetőben lesz.

(x) **GYÁSZOLÓ CSALÁD**

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleség, anya, nagymama és rokon,

Oross Endréné

szül.: Tullner Izabella 70 éves korában f. hó 24-én hirtelen elhunyt. Temetése f. hó 26-án, du. ½2 órakor lesz az új köztemetőben.

(x) **GYÁSZOLÓ CSALÁD**

Dr. Vass Béla

szülész nőgyógyász megkezdte rendelését Sopron, Ógabonatér 12, II. em. Hétfő, szerda, péntek délelőtt ½ 9—½ 10-ig, kedd, csütörtök délután 2—3-ig.

Férfi segédmunkásokat

felveszünk, Sopron városi Tanács kőbányájába. Jelentkezés a tanács műszaki osztályán.

Biztos jövedelem a szerződéses dohánytermelés!

Magas beváltási árak!

Kamatmentes előlegek!

Kedvezményes áru cigaretta!

Természetbeni juttatások!

Kösse meg mielőbb az 1963. évi dohánytermelési szerződést!

A magyar n
első igazi tav

Ady Endre, a nemzet nagy költője a szent és hites magyar forradalom tüzének elszánt csiholója így álmodta meg e napot:

„Hír és dal ma riongva vág szét Városfalak közt, falvan, pusztán: Itt van a nép, megjött a Nép Viharirammal, Hadak Útján."

Még élnek szemtanúk, tizenkilences veteránok, idős nénikék, akik 44 évvel ezelőtt a Tanácsköztársaság kikiáltásának napján már felnőtt emberként álltak a magyar proletárforradalom kibontott vörös zászlói alatt.

„Mindenkihez" — szól és „riongva vág szét városfalak közt, falvan, pusztán" az egyesült munkáspártok és a Forradalmi Kormányzótanács kiáltványa.

1919. március 21-én este villámgyorsan terjed el Budapesten a hír: *„Kikiáltották a proletárdiktatúrát!"*

A színházak, mozik félbeszakítják előadásaikat, felzendül az Internacionálé és a késő éjjeli órákban már ezer alakban tíz és tizezrek ajkáról harsan az ujjongás: *„Magyarország proletársága a mai nappal a maga kezébe vesz minden hatalmat!"*

A proletárforradalom hire „viharirammal" száguld a fővárosból az ország legeldugottabb részeibe is.

Az elesett és a négyéves véres háborúval kétszeresen meggyötört nép emeli fel könnyes tekintetét a csodára. Mert az első pillanatban csodát lát, hiszen ilyen még nem volt a magyar történelemben.

A hatalomra jutott népnek azonban nem a szónokérés volt az első dolga. Kenyér kellett és ruha a milliónyi mezitelenre. Az ország testét ezer és ezer helyen szaggatta meg a négyéves világháború. A fegyver- és lőszergyárosok legkorszerűbb halálgépei roncsolták, szaggatták, téptek katonák millióinak testét. És miért? Kiontott vérükön, szétloccsant agyvelejükön a szövetséges és ellenséges országok hadimilliomosai zabálták magukat disznókövérré.

A magyar nép is ott állt kifosztva, megtizedelve.

A Tanácsköztársaság először a vérkeringést próbálja elindítani az országban. De a munkásnép első örömujjongása még el sem csitul, a proletárhatalom még éppen hogy csak kivezette az elnyomottakat a fényre, a hatalomtól megfosztott urak máris szervezkednek. Fenik az orgyilkos kést, amivel majd hátba döfik a Tanácsköztársaságot.

A nép, a forradalom vezetői — akiknek egy része a Nagy Októberi Szocialista Forradalom tüzében már megedződött —, jól látta a burzsujok aljas készülődését és az új rend gazdasági építése mellett készenlétben tartotta fegyverét is.

Sajnos, a fehérterror árnyéka, amit a külföldi tőkések, uralkodók és fegyveres zsoldosaik egyre félelmetesebbre növesztettek, a fiatal Tanácsköztársaságot egyre inkább elvonta a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki László

VAS NÉPE

1983 MAR 21

TANÁCSKÖZTÁRSASÁG 1919.

1021

Pataki László rajza

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki László

VAS NÉPE

1963 FEB 26

1021

Pataki László: Az urnák előtt.

ladta. Sárközi lerohanta lenfelét, akinek a számá- nem volt más megoldás, int a mérkőzés feladása. armatsúly: **Tóth** (Dózsa)

Vas megye 1963. évi bajnokságának végeredménye. **Serdülők. Papírsúly:** 1. Szakály (Dózsa) ellenfél nélkül. **Légsúly:** 1. Noszlopi

aki (balra) és Stolcz (jobbra) összecsapásának egyik szoros" jelenete: mindkét versenyző szabálytalanul fog.

jus 19-én pe
gye ifjúsági
lép pályára.
A tavaszi
sora:

ŐSZRŐ
MÉR

MÁRCIUS 17.: Szentgotthárd—Csepreg, Celldömölki KSK—Szombathelyi MEDOSZ (Szentkirály a tavaszi idénytől ezen a néven szerepel), Sz. Haladás III—Jánosháza. Ifjúsági mérkőzés: Vép—SZSE.

MÁRCIUS 24.: Sz. Spartacus—Vép, Kőszeg—Sz. Elektromos, Sz. Haladás III—SZSE, Sárvár—Sz. Postás, Jánosháza—Csepreg, Körmend—Szentgotthárd, Uraiújfalu—Celldömölki KSK.

A TAVASZI MŰSOR

MÁRCIUS 31.: Répcelak—Jánosháza, Sz. MEDOSZ—Körmend, Csepreg—Uraiújfalu, Szentgotthárd—Sárvár, CKSK—Sz. Haladás III, Sz. Postás—Celldömölki VSE, SZSE—Kőszeg, Sz. Elektromos—Vép.

ÁPRILIS 4.: Répcelak—Csepreg, Szentgotthárd—Sz. MEDOSZ, CKSK—Jánosháza, Sz. Postás—Körmend, SZSE—Uraiújfalu, Sz. Elektromos—Sz. Haladás III, Vép—CVSE, Sz. Spartacus—Kőszeg.

Sz. Elektromos,
SZSE, Jánosháza—Sz. Postás, Sz. MEDOSZ—CKSK, Kőszeg—Répcelak.

MÁJUS 1.: Répcelak—Szentgotthárd, CKSK—Csepreg, Sz. Postás—Sz. MEDOSZ, SZSE—Jánosháza, Sz. Elektromos—Uraiújfalu, Vép—Sárvár, Sz. Spartacus—Sz. Haladás III, Kőszeg—CVSE.

MÁJUS 5.: Sz. Haladás III—Szentgotthárd, Sárvár—Csepreg, Uraiújfalu—Sz. MEDOSZ, Körmend—Jánosháza, Sz. Spartacus—SZSE, Kőszeg—Sz. Postás, CVSE—CKSK, Sz. Elektromos—Répcelak.

MÁJUS 12.: Répcelak—Körmend, Jánosháza—Uraiújfalu, Sz. MEDOSZ—Sárvár, Csepreg—Sz. Haladás III, Szentgotthárd—CVSE, CKSK—Kőszeg, Sz. Postás—Sz. Spartacus, SZSE—Vép.

MÁJUS 19.: Kőszeg—Szentgotthárd, CVSE—Csepreg, Sz. Haladás III—Sz. MEDOSZ, Sárvár—Jánosháza, Uraiújfalu—Kör-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PESTMEGYEI
HÍRLAP

Barkó László

1968 DEC 10

Korsós lány

1021

Pataki László rajza

első kölcsönrészlet folyósításával. Nem kevésbé fontos az a változás, hogy 1969-ben hosszú lejáratú beruházási hitelt csak a Hitelpolitikai Irányelvekben preferált — kedvezményezett — célokra lehet nyújtani.

A kedvezményezett és kiemelt célok — a lejárat és a kamat mértéke szempontjából — négy csoportot alkotnak. Nyolcéves lejárattal és 6 százalékos kedvezményes kamattal lehet hosszú lejáratú hitelt nyújtani az életbiztonsági szempontból halaszthatatlan, a szociális ellátást javító, a jóléti intézményeket fejlesztő beruházásokhoz. Tízéves lejárattal és 7 százalékos kamattal engedélyezhető hitel egyebek között mezőgazdasági termékek tárolásához szükséges hűtőtárolók, valamint manipulációk létesítéséhez. Tízéves lejáratra, 6 százalékos kedvezményes kamattal nyújtható hosszú lejáratú hitel a vidéki iparfejlesztést szolgáló beruházásokhoz, ha azok a kijelölt területeken valósulnak meg. Ugyanezek a feltételek érvé-

-Most két muzeumi téma következik.Az első az ország másik végéből.A debreceni Déri Muzeum eddig is hazánk egyik legszebb és leglátványosabb muzeuma volt,Déri Frigyes selyemgyáros hajdani hagyatékából.Ünnepélyes és belsőséges egyszerre, felemelő és mégis praktikus,könnyen körbejárható.

-Debrecen több nagyszabású középülettel gazdagodott a század huszas éveiben,akkor épült például az egyetem is,akárcsak a muzeum,amely kora neobarokk stilusának egyik legsikerültebb alkotása lett.Már a bejárata is egyedülálló hazánkban Medgyesi Ferenc gyögyörü allegórikus szobrainak időtlen nyugalmával,nemességével.Az épület regényes történetét,és most látható kiállitásait,foglalja össze számunkra Pallai János kollégám,debreceni tudósitása.

-A debreceni muzeum első gyüjteménye befért néhány szobában hiszen az első kiállitást,az első tárlatokat,a Hatvan utcai Csokonai házban rendezték.

-Valóban igy van,most 75 éves a debreceni muzeum,1902-ben alakult több éves előkészület és puhatolózás után Rofkovics Artur ékszerész és mügyüjtő,főleg numizmatikai anyagból és ékszerekből álló gyüjteményét egy létesitendő városi muzeumnak adományozta,Ő lett az,első igazgató is.Jellemző hogy ez az 1902-ben létesitett muzeum ,hát csak 1905-ben jutott helységekhez,kiállitó helységekhez ha igy szabad mondani,tényleg a Csokonai házban, a mai Hatvan utca 23 szám alatt.

-Mit állitottak akkor ki?

-Három helységből állt a kiállitás,és a negyedik kis szobácska tulajdonképpen a munkahely,iroda volt.Tulajdonképpen mindent,egy nagyon vegyes,főleg helytörténeti vonatko-

1977.XI.27. Kossuth 8.55 [illegible]
Kulturális magazin

zásu anyag került itt a falakra.Ebben az időben még a raktár és a kiállitás nem vált el egymástól,egészen más volt a muzeológiai felfogás, a muzeológiai gyakorlat,mint manapság.Tualjdonképpen mindent kiállitottak,és ez a minden jelentette a muzeumot,illetve a kiállitás jelentette a muzeumot, nem ugy mint ma.Különösen akkor gyarapodott és vett nagy lendületet,főleg várostörténeti vonatkozásban,amikor a kis muzeum munkájába Zoltai Lajos sokoldalu tevékenységével bekapcsolódott.Tehát Zoltai Lajosról csak annyit,hogy nagyon-nagyon szorgalmas,aprólékos hibátlanul nagy munkabirásu adatközlő várostörténészünk,akit szinte a muzeológia minden területén a néprajztól a régészeten át a kincsdett helytörténetig,mindent müvelt.Például nagyszerüen rajzolt,egy sereg régi ma már még emlékeiben sem élő debreceni épületet,magánházat és középületet,és például nagyszerü rajzokban,részben ilyen rekonstrukciós rajzokban vagy festményekben megörökitett.Ez is például gyüjteményünknek egyik legértékesebb része.Ne háromhelységben volt ez a kiállitás meg kell mondani,hogy már a kezdetek kezdetén is egy nagyon nagyszerü,a mai muzeológia, a legmodernebb muzeológi elveknek is megfelelő tálalást is,tálalási módot is alkalmazta.Hát például az egyik teremben Pataki László festőművész,méltatlanul elfelejtett egy kicsit itt nálunk,és a festőművész óriási nagy panoráma képe volt látható,amin az 1802 előtti tehát a nagy tüzvész előtti Debrecen látképét ábrázolja, a város nyugati oldaláról ugy,hogy lőtérben a kép közepe táján a régi debreceni vásárnak a horizontális képe látható,azzal a céllal,ez egy ilyen panoráma képnek készült hogy elébe pedig kipakolják a debreceni vásárnak a relikviáit,sátrakat,árukat,és egyáltalán mindaz ami a debreceni vásárra jellemző volt.

-Ha jól következtetek akkor Dankó Imre muzeumigazgató szavaiból,akkor az derül ki,hogy az első 15-20 esztendőben már elég szép száma anyag gyült össze a debreceni muzeum raktáraiban,ám azt hiszem mégis Önfoglalkozott igy az egyik muzeumi kiadványban a debreceni muzeum megmaradt volna középszerü vidéki muzeumnak,ha a Déri testvérek nagyszerü gyüjteménye nem került volna ide.

-Valóban igy van, ez a két gyüjtemény tette naggyá egy időben az ország legnagyobb vidéki muzeumává a debreceni muzeumot.

-Hogyan került ez a gyüjtemény éppen Debrecenbe?

-Déri Frigyesnek,egyáltalán a Déri családnak semmi kapcsolata nem volt Debrecenhez,és eredetileg amikor Déri Frigyes a gyüjtemény elhelyezéséről gondolkodott akkor Baja jött volna számitásba,és Ő is Bajára gondolt,mert hiszen ha nem is Baján született,Baja közvetlen szomszédságában Bács faluban látta meg a napvilágot,és ugy érezte,hogy a szülőföldjét kell megnevezni,szülővárosa akkor Baja.Ne elég az hozzá, hogy végül is Debrecen mellett az a tény döntött,hogy ke-

véssel az adományozás előtt Debrecenben egyetem alakult.Ez 1920-ban megtörtént az adományozás,akkor jött azután a kenely feladat,tudniillik a hagyományoknak,meg egyáltalán a gyüjtemény megkapásának volt egy feltétele.

-Az mi?

-A gyüjtemény bemutatására alkalmas épületet kell épiteni, vagy venni.

-Igy épült fel a váross szivében az egykori Papp-tava helyén a debreceni Déri Muzeum.1938-ban ujabb gyüjteményt kapott a debreceni muzeum Déri Györgyét.

-Déri György katonai pályán müködött és bejárva az osztrák-magyar monarchia szinte minden neves helyét,a kárpát-medence minden népére jellemző népmüvészeti anyagot igyekezett gyüjteni.Igy jött létre a hires és tényleg óriási,közel 12 ezer darabot számláló,akkor számláló Déri György féle népmüvészeti gyüjtemény.Fölbuzdulva a testvére ajándékán egyrészt és másrészt pedig azon,hogy milyen nagyszerüen került az a közönség elé és tényleg micsoda haszna van átadta a gyüjteményt ugyancsak Debrecen városának,ugyanolyan kikötésekkel mint a testvére,hogy tudniillik közgyüjteménnyé kell formálni, kiállitani kell és...

-Hát sajnos a Déri tervérek gyüjteményének csak a töredéke látható a muzeum állandó kiállitásain,hely hiánya miatt.Ejtsünk azonban itt néhány szót arról is,hogy a debreceni muzeumnak nagyon szép képtára van,tulajdonképpen ez is a Déri gyüjteményből.

-A Déri Frigyes féle gyüjteményben,ebben az általános müvelődési történeti gyüjteményben volt egy magyar történeti képtár,ha szabad ezt mondani,amely a XVIII.századtól,mondjuk nagybányáig,tehát mondjuk Déri Frigyes müködéséig,életéig, behatárolva tartalmazott és tartalmaz festményeket,metszeteket, hát például nagyon nagy számban.D festményeket,hát például Kupeczki,Mányoki,azután ugye Borsos és igy tovább Mészöly, Jankó János,tehát a klasszikus magyar festészetnek nagyon szép Barabás Miklós,nagyon szép hát darabjai találhatók itt kiállitásunkban.Óriási nagy képzőmüvészeti gyüjteményünk van amit különösen az utóbbi időben tervszerüen fejlesztünk, ami épp a közeljövőben két hatalmas nagy gyüjteménnyel azt lehet mondani,hogy hát a vidék legnagyobb képzőmüvészeti gyüjteményévé is nőhetné ki magát, a Holló László féle,hagyatékra és a Medgyesi féle hagyatékra gondolok most,amely mind ekettő itt áll rendelkezésünkre áll,egész biztosak vagyunk benne,hogy a Déri Frigyes és a Déri György gyüjteményeit oly gavallérosmódon fogadó és elhelyező város a közeljövőben meg fogja találni a módját annak,hogy részben a müvészekhez,részben önmagához méltó módon,kulturált hagyományaihoz méltó módon elhelyezze.

Kempinski
Hotel Corvinus

BUDAPEST

KEMPINSKI GALÉRIA
(1051 Budapest, Erzsébet tér 7-8. I. emelet)

Cs. Pataj Mihály:
Alföldi tájak
1999. szeptember 10 - október 31.

CS. PATAKI MIHÁLY

A kiállítás megnyitója 1999. szeptember 10-én,
pénteken 17.00 órakor lesz,
amelyre ezúton szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját.

A kiállítást megnyitja:
Feledy Balázs mûvészeti író, a Vigadó Galéria vezetõje

Közremûködik:
Fasang Zoltán fuvolamûvész

A kiállítás naponta 8-20 h-ig tekinthetõ meg. Belépõdíj nincs.

A kiállítást biztosítja:

SIGNAL
Biztosító Rt.

A Kempinski Galéria a Tájak-Korok-Múzeumok Egyesület 2260. sz. pecsételõhelye.
(Bell Captain)

Kempinski
HOTELS & RESORTS

Kempinski Hotel Corvinus Budapest · Erzsébet tér 7-8 · 1051 Budapest · Hungary
Tel. (+36) 1 429-3777 · Fax (+36) 1 429-4777 · e-mail: hotel@kempinski.hu

one of The Leading Hotels of the World®

Kempinski Hotel Budapest Rt. A társaság székhelye / Sitz der Gesellschaft: Budapest
Budapesti cégbíróság bejegyzés száma / Registergericht: Amtsgericht Budapest 01-10-041234
Igazgatótanács elnöke / Vorsitzende des Vorstandes: Dr. Szemenkár Erika. Felügyelő Bizottság elnöke / Vorsitzender des Aufsichtsrates: Dr. Arno Horn
Management: Kempinski Hotels S.A.
BNP-Dresdner Bank (Hungaria) Rt., Bp., Honvéd utca 20., H-1055 Pf. 47, H-1363 Bankszámlaszám / Kontonummer; 218-93050-205888, HUF: 13100007-00000002-05888009
Commerzbank Budapest Rt., Budapest, Széchenyi rakpart 8., H-1245 Pf. 1070 Bankszámlaszám / Kontonummer; 218-93311-1001601, HUF: 14220108-01601006

keknek ez az egyetlen lehetőségük arra, hogy megismerkedjenek a könyvek világával.

Ezért vagyok a „szabálytalan irodalomórák" híve, ahol az irodalmi mű áttör minden tanár—diák gátat; az ismeretközlés racionalizmusát kiszorítja a műalkotás felkeltette élmény. Annakidején jómagam is lelkes résztvevője voltam egy ilyen órának, ahol valójában semmi különös nem történt, csak a tanár spontán módon beszélt egy számára kedves könyvről, *Thornton Wilder* Szent Lajos király hídja című regényéről, de nem a tartalmát mondta el, hanem azt a világot villantotta föl, amelyet a mű hordoz. Egy héten belül, *minden felszólítás nélkül, az egész osztály elolvasta a könyvet.* Ez az eredmény azonban nagymértékben függött a tanár személyiségétől. De meggyőződésem, hogy kisebb szuggesztivitású tanárok is el tudnának érni hasonló sikert, ha magukat a műveket (és nem csak a kötelezőket) tennék az irodalomórák legkompetensebb szereplőivé. Maga az irodalom olyan hatásos nevelőeszköz lehet a pedagógus kezében, amely szükségtelenné teheti magát az irodalom *tanítását* is a szó konvencionális értelmében. Mindenekelőtt a hagyományos és merev tanár—diák viszonyt kell fel-

olvasni. A rádió, ... zió könyvadaptációi utá... kek is, ugyanúgy, mint a... csapatostul keresik a sz... könyveket.

A Könyváruház ö... rendszerű bolt. Figyelem... észrevétel az is, hogy a... és a fiatalok sokkal jobb... nek válogatni, böngészn... pozni a könyvekbe, mint... tek.

— *Mit vásárolnak legsz... a gyerekek?*

— A Könyváruházba... gyerekeknek szóló műve... százaléka szépirodalmi. *A kalandos ifjúsági regények keresettsége minden mást felülmúl.* A „legsikeresebb" ifjúsági író még ma is *Cooper, May Károly* és *Verne.* Nem mindig kaphatók. A „szüneteket" igyekszünk más könyvek, újabb, értékesebb művek ajánlására kihasználni.

veknez tartozik, amelyeknek egy percre sem szabadna eltűnniük a polcokról.

— *Mit tesznek, ha a keresett könyvekből nincs a boltban?*

— Elővesszük a jegyzéket, s megnézzük, hogy ebben az évben szerepel-e a keresett mű a kiadók megjelenési tervében. Ha nem, ak-

KRÚDY

Negyven év telt el halála óta — s a gyorsuló idő ... annyi álér-

törődömséggel szórta szét őket szelekbe, bízta olykor gyanús ki adókra és kérészéletű lapokra.

Egy önmagát túlélt osztálynak egy kiüresedett életformának, is tenhátamögötti, ködbevesző tája és az őrület csöndjébe zárt, mono mániásan a régi dicsőségről gaj

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 MÁJ 12

ÉLET ÉS IRODALOM

Pataki Mihály

1021

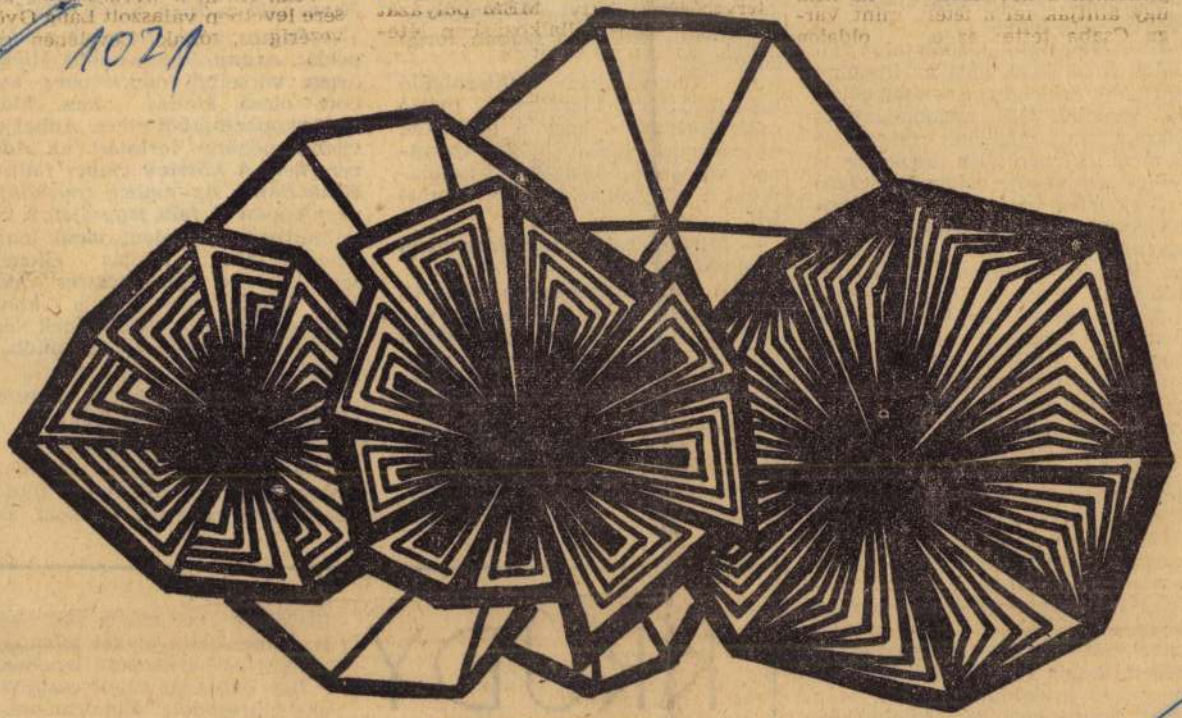

Pataki Mihály: Motívum

TÁJÉKOZÓDÁS

KÖPECZI BÉLA:

Részleges refo
és vesztett illu
a francia egyete

A francia oktatási reform alapjai

1968 május—júliusában sokan azt mondták, hogy Párizsban kitört a forradalom. *Reform vagy forradalom?* című könyvemben megpróbáltam bebizonyítani, hogy miért nem lehetett akkor forradalomról beszélni. Igyekeztem levonni a párizsi diákok felkeléséből a tanulságokat is: „A diákmegmozdulások legnagyobb érdeme az, hogy véget vetettek annak az apolitikus hangulatnak, amely Nyugat-Európában a fiatal értelmiséget néhány évvel ezelőtt jellemezte. Ezzel együtt felhívták a figyelmet a kapitalizmus ellentmondásaira és hazugságaira, s ez olyan élmény, amely mély nyomot hagy az értelmiségi ifjúságban.

nyos társadalom- és természett dományokat közel hozni egymá hoz, a többi egyetem fenntartotta régi tudományági csoportosítás kat, sőt vannak olyanok is, am lyek még kevesebb tudományág foglalnak magukba, mint a hajda karok. (Például a 2., a 3., vagy a számú párizsi egyetem.) Az, ho milyen tanulmányi és kutatási eg ségek álltak össze egy egyetemn persze nemcsak a tudományág rokonságától, hanem sokkal inká bizonyos hagyományoktól és a t nárok politikai-ideológiai állásfo lalásától függött. Ilyen módon k zonyos polarizálódás jött létre, egyik-másik párizsi egyetemn határozottan „balos" vagy reakci híre van.

A szervezeti átalakítás azzal eredménnyel járt, hogy áttekin hető egyetemi egységek jöttek lé a hallgatók létsz

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM
1971 JAN 9

1021 Pataki Mihály

Pataki Mihály: Arckép

1021

FORRÁS

ROVATVEZETŐ: BARANYI FERENC

SCI-FI

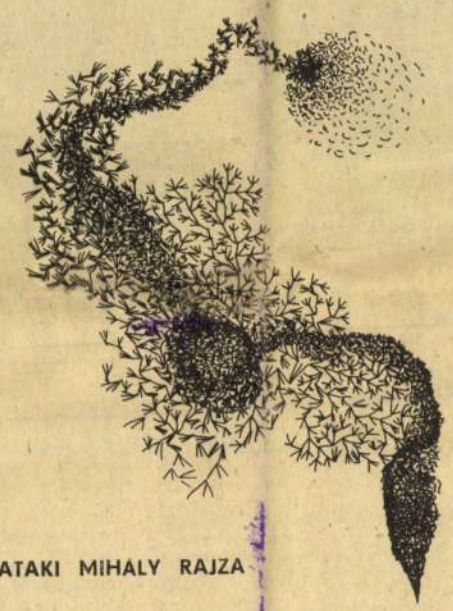

PATAKI MIHÁLY RAJZA

Micsoda „szentségtörés"! – gondolja most néhány jó szándékú Forrásrovat-olvasó. Tudományos-fantasztikus novellákat közölni irodalmi oldalon? Hát idáig süllyedtünk, hogy holmi kalandtörténetek elégítsék ki az irodalmi igényeket? Vagy talán nem volt rajzoló, aki képregényt csináljon belőlük, és most ahelyett közlik?

Alig két évvel ezelőtt megjelent egy könyv, Daniel Keyes: Virágot Algernonnak. A szerző regényével összesen három tudományos-fantasztikus díjat nyert el, nálunk mégis mint regény jelent meg. Ezt a műfaji jelölést kapta, sőt mi több, a Nagyvilág folyóiratban egy kritikusunk kétségbe vonta, hogy ez tudományos-fantasztikus regény.

Mi következik ebből?

Az, hogy ezt a műfajt a ponyva egyik modern változatának tartják.

Mi adott erre okot?

Hazánkban csak a múlt két évben jelentek meg igazi, irodalmi értékkel bíró science-fiction könyvek, így nem volt elég idő arra, hogy helyére tegyük ezt a műfajt. Másrészt, ami megjelent, azt vagy „szép rikító" ponyvaköntösbe öltöztettük, és úgy írtuk rá, hogy tudományos-fantasztikus regény, vagy mint a fent említett Keyes-könyv esetében, nem utaltunk műfajára. Közben végigizgultunk egy valóban ponyvaszínvonalon készült

KARCZAG GYÖRGY:

KÖNNYCSEPP MÓNIKÁÉRT

A szabályzat előírja, mégsem állítom be a védő DOL tükörmezőt. Felesleges. Az űrbolt megfoghatatlan szépségű csillagai között hajózom. Az imbolygó célvonalon túl az elhagyott Föld anyacsillagának halálfényű ragyogása. Engem vár! Ujjam lassú kúszással, percek óta kapcsolót keresgél. Rátalál, és aztán... az ölelő magány végtelenségének terét megtöltik a nagyária akkordjai. Csodálatos hangján Manon Lescaut búcsúzik. Ilyennek álmodhatta egykor a zeneirodalom halhatatlanja. Ki is volt? Mindegy! A mindenség kapujában mindegy.

•

— Vissza akarok menni a színpadra! — kiáltotta Angelika, düh és kétségbeesés határán. — Amit tettetek, az több mint játék!

Az igazgató nem állt félre az ajtóból.

— Nem engedhetlek ki. A közönség egyszerűen elfújna. Mindenbe beleegyeztél, és odakint, ma este valami nagyszerű történik. A sosem hallott hang megszületett! A monitort nézd!

Bénult eksztázis a nézőtéren. Eleinte még néhányan sirógörcsöt kaptak, most már csak némán, megbabonázottan hallgatnak.

Én viszont csaknem közömbösen ültem a színes képernyő előtt. Időnként Stanislawski felé pislogtam.

Az idegsebész szájszögletén az aggódás apró ránca ült. Mereven nézte az oscilloszkóp szívgörbéit. — Túl magasra emelted a hangszínt, Zoltán! — mondta felpillantás nélkül.

— Ki fogja bírni, erős szíve van! — feleltem könyörtelenül, és Angelikához fordultam, aki idegfeszültsége könnyeit meg a festéket kente szét arcán. Ott, akkor szabadultam hatalmából. Az addig emésztő vágy helyén szánalom sem maradt. — Azt hiszem, Angi, megnyertük a fogadást!

Felkapta a fejét. Rám nézett, mint aki a megérthetetlen határára ért.

— Mit csináltatok ezzel a vacak kis kóristával? Kondicionáltátok?

— Többet! Megtanítottuk énekelni, és nem is rosszul... Emlékszel, Angi? Emlékszel arra az estére? Idézzek szó szerint? „Robotot vagy kávédarálót akármennyit tervezel, abban nincs semmi emberi. Többre nem futja a tudományodból. Hozzám mérhető csak néhány akad, mérnök meg más észlény valósággal hemzseg! Engem imádnak, téged tudomásul vesznek..."

— Ez az én feleletem, Angelika, ez a fantasztikus orgánum. Ha akarom, lesz még néhány. Ki akar majd téged hallani?

zusokká. Angelika egyik sikerült „Manon"-felvételét vettem alapul, és a természetes körülmények impulzusszintjét megemeltem. Az ingerkód kisebbre sikerült, mint a régi zsebnaptár.

— Mónika nem félt a kísérlettől?

— Félt, mert járatlan a technikában, mégsem lépett vissza. Neki életeleme a zene! A természet sok gátlással, kevés lehetőséggel ruházta fel. Én megteremtettem számára a „nagy alkalmat"!

— Undorítóan beképzelt vagy, Zoltán! — vágott Stan közbe szárazon.

— Nem akarlak elhomályosítani, „mester"!

— Nem is lehet! Az agymező megfelelő gócainak felderítése ma sem kisebb fáradság. A gép segít, helyetted mégsem dolgozik. Azon múlik minden, hogy az agy milyen erőfeszítésre bírhatja rá a tüdőt, meg a többi hangképző szervet. Pszichés szempontból is én hoztam rendbe ezt a remek lányt!

— Igen, ez a te érdemed, Stan!... Néha azért meglep, hogy a mi okos, pedáns századunk embere ragaszkodik elporladt, régi mesterek zenéjéhez.

— Ez a múlhatatlan szépség gravitációja, vagy még több annál. Menekülés a világot betöltő képernyők elől a nosztalgiát ébresztő színpadhoz, ahol hús-vér emberek mozognak.

Piros fény lobbant. Odakint felszakadt a tapsorkán. A közönség annyira közel nyomakodott a színpadhoz, amennyire csak a robotok engedték. Mónika bejött hozzánk, leült. Kimelegedett, kapkodta a levegőt, de arca csupa ragyogás volt.

— Ne vidd túlzásba, takarékoskodj a levegővel! Énekelj burkoltabban, — figyelmeztette az idegsebész és csillapító injekciókat adott.

— Ne állíts elém korlátokat, drága, öreg Stan! Zoltán csodálatos hangot adott nekem, és meg tudnám ölelni most a világot! — Így ellenkezett a kis kórista, és megcsókolt, mielőtt elviharzott...

•

— ... Még mindig nem értem! Kérem, írja körül pontosabban a halál okát! — A vizsgáló tiszt nem tegezett. A kitaszítottaknak járó megszólítást használta.

— Jók voltak a számítások, csak egyetlen ponton hibáztam! — felelt keserűen. — Manon Lescaut meghal a felvonás végén. Mónika nem játszotta, élte a darabot. Az ingerkód hatásától megszűnt benne a valóságérzet. Így ő is elmúlt az utolsó akkordokkal. Megérti?

ERDEI-GRÜNWALD MIHÁLY:

VIZSGÁLAT KÉKBEN

A kékesen vakító fényben minden foszforeszkált. Mintha milliónyi apró kis tű kelt volna életre. Bántották a szemet. Nem volt kép-zat, csupán fényjáték. Mint rejtjeles üzenetek ugráltak a pontok.

Emlékszem a hajnali napsütésre, amint bevilágított az ablakon. A porszemekre, melyek addig láthatatlanul töltötték meg a szobát, és ekkor megszámlálhatatlan milliárdjaik ott rezegtek szemeim előtt. Elpusztíthatatlan szemcsék, baktériumok. Ezt leheltem be mint levegőt egy életen keresztül.

A tűpontok szurkáltak, éles fájdalmat okozva. Kékesen, ezüstösen táncoló vibrációjuk ingerelte az agyat. Gondolatok cikáztak. Összeállni igyekeztek valami egységes, egyöntetű véleményt alkotni, de a sejtek mintha nem akartak volna megegyezni.

Van itt értelem?

Érzem, valami körülvesz, fájdalmat okoz. Érzékelem, de nem értem. A tűszúrások enyhülnek. A vakító fény halványul. A pontok mozgása lelassul. Csend.

Mi volt ez?

Erről nem szabad beszélni. Őrültnek néznének.

De az ember csak mondjon el mindent...

•

Gondoltál már arra, hogy a szél susogása beszéd?

Neked szól évezredek óta. Próbálja megértetni magát veled, de hiába.

Bolond szél. Az a jó öreg, bolond szél!

Mi mindent elmondhatna, ha beszélné nyelvedet! De a dimenzióhatár nem engedi.

•

A véletlenek alakítják döntően életed.

Véletlen, hogy megszülettél. Hogy éppen akkor, azon a helyen, abban az országban, abban a családban. Hogy annyi idős vagy, amennyi vagy, és családi helyzeted olyan, amilyen... Hogy megnősültél, és azt a nőt vetted el. Hogy gyermeked született. És így tovább. Hogy a fa koronája a fejed mellett zuhant a földre, és nem ütött agyon. És ha agyonüt? Az is véletlen.

Ki az a Véletlen?

Ezt sem lehet megkérdezni, mert őrültnek néznének.

De az ember csak mondjon el mindent!...

•

Hány ember gondolja ezt végig? Hányan teszik fel e kérdéseket?

Nincs kimutatás, statisztika. Csak utókor van, csak túlélni lehet.

Én még elmondhatom, hogy volt atomkorszak, de van, akinek mindez a beteljesülés.

Ember a Holdon? — ezzel kezdődött űrkorszakom. Más éppen csak megélte.

Nem hiszitek el. Nem értek fel ésszel, vagy át sem gondoljátok a hétköznapok miatt, hogy milyen korban éltek?

Ez az a kor, hogy a múltat többé nem lehet és nem is szabad alapul venni következtetésekhez.

Egy új és belátha-tatlan korszak kezdetén élünk. Tanúi vagyunk hihetetlen felfedezéseknek, találmányoknak, észleléseknek. És nem hisszük el.

A kérdést feltevő és a kérdést komolyan vevő: Őrült, vagy mégsem?

Meg vagyunk zavarodva, ez az igazság.

Ha holnap azt mondják, hogy idegen lények szállták meg Bolygónkat, nevetve kételkedünk, és otthon megborzongunk vagy elgondolkozunk felette.

Mi ez? Bizonytalanság?

Nem, az túl egyszerű volna.

Több ez annál.

Valami gigászi fejlődésnek indult, és mi ott állunk lent, apró, táncoló pontokként, s ujjongva integetünk. Csak egész közelről látszik az integető kéz reszketése.

•

Az ott, az a szemüveges úr a feltaláló. Az nyugodt és büszke. Ő tudja, kinek integet, fölényesen mosolyogva, de holnap túlszárnyalják, és vége a fölénynek.

Az óriások pedig egyre csak nőnek vagy éppen csökkennek.

Mert ez a fejlődés a kicsinyítésnek sem szab határt.

Egyre nagyobb mikroszkópok kellenek, hogy az egyre kisebb találmányokat előállítsák, megnézhessék.

Már senki sem tudja, hogy a füle cseng vagy egy rádió adó-vevő készüléket építettek bele.

Nem, ez már nem puszta létfeltő bizonytalanság, hiszen nap nap után olvashatunk az új gyógyszerekről, melyek az élet meghosszabbítására készültek, és ha a vegyszerek mérgezik a tengerek élővilágát és a folyókat, feltalálják a tökéletes fertőtlenítőt.

•

Végső soron nem érdemes megállni.

A rend az, ha megy minden a maga dolgán előre. Nem szabad lefé-

— Ne kínozd! — lépett közelebb a direktor, és kezét a vállamra tette. — Eddig nem kérdeztelek, most már adsz magyarázatot?

Van még tíz percünk szünetig, addig a lényegi részt felvázolhatom. Ők ketten, Angelika meg Mónika alkatilag sokban hasonlítanak. Hangfekvésük is azonos, csak minőségileg különbözik Angi javára. Az énekkészség nem kis részben agyi ingerhatások törvénye. Stan mint specialista nálam ezt jobban tudta. Az eredendő képesség mesterségesen majdnem mindig fokozható. Ez a tétel volt elképzeléseim kiindulópontja. Munkához láttam. A szerepnek megfelelő zenei anyagot átalakítottam elektronikus kód szerint impulmegmunka iránt, kiöntve a koncentrátumot a csészéből, így szolgálta azt fel Ádámnak. Ádám gondosan figyelte szkafanderét, és órákig sóhajtozott a kibernetikus fülemüle éneke mellett.

— Súlyos elmarasztalásra számíthat, ez öncélú kísérlet volt. Mit akar tenni?

— Elvállaltam egy sugármérést napközelben. Visszatérésre nincs esély!

— Akkor nem tartóztatlak — mondta a tiszt ébredő rokonszenvvel. — Kár, hogy hibáztál..., de nem vagy köteles!

— Már eldöntöttem!

*

...Szemlehunyva hallgatom az utolsó taktust. Most, hogy elfogyott, az űr csendje fog körül. Felpillantok. Súlytalan, cseppnyi víz lebeg előttem. Könnycsepp. Elfújom, vezérlőfalnak ütődik, és lassan szerteporlad.

tv-sorozatot, az Orion űrhajót. Kétségtelen, hogy ezek a hatások eredményezték a Sci-Fi mindmáig meglevő ilyen irányú lebecsülését. Pedig jelentőségéhez nem férhet kétség. Előfutárai között olyan nevek találhatók, mint Karel Capek, H. G. Wells, Aldous Huxley vagy a magyar Karinthy Frigyes. Ma élő írói pedig nem kisebbek, mint a világhírű csillagász, matematikus Fred Hoyle vagy az ugyancsak világhírű tudós Isaac Asimov.

Ez a kis válogatás nem reprezentálni akar, hanem helyet adni azoknak a szárnypróbálgató fiatal íróknak és fordítóknak, akik ma már egyre többen vannak hazánkban is, és nemcsak kedvelik, hanem művelik is ezt a műfajt.

G. M.

GÖRÖCS TIBOR RAJZA

Sosem halok meg! Én még megérem a halhatatlanságot. Olyan nagy dolog ez? Különbeket is feltalálnak manapság. A tudomány sok mindenre képes. Látni fogom, hogyan változnak a dimenziók határai, és hogy omlanak össze a tudósok, akik e határokat védték. Nevetni fogok azon, amin ők nevettek annak idején. Találkozni fogok azokkal a lényekkel, akik számukra nem léteznek. És azt mondanám, amit az ősember mondana, ha ma élne:

Nahát ilyet?! Ki hitte volna?!

És nem fogom megérteni az ősember nyelvét, mert az számomra csak állati üvöltés lesz.

kezni, csupán azért, mert a többség még nem érte utol. Nem jó természetellenes helyzetbe hozni a dolgokat.

Lassan elérjük a fénysebességet, azután átlépjük. Átlépünk saját magunkon is, elhagyva felesleges rossz tulajdonságainkat és az Időt.

Képes a végtelen cél határt szabni?

Ha minden végtelenné válik, mi lesz?

*

Megvizsgáltam az értelem sejtjeit a vibráló fényben.

A tűszúrások éles fájdalmat okozva megbolygatták a sejteket.

Gondolatsor született.

ANTON DONEV:

IGAZSÁG AZ ELSŐ EMBERRŐL

Még amikor az első expedíció készült a nemrég felfedezett földre az Alfa Centauriról, akkoriban történt, hogy Adonisz Amental kultúrtechnikus erélyesen fellépett a csillaghajók legénységének soraiban fellelhető női stewardessek ellen. Kísérletei — sok expedícióban vett már részt — bebizonyították, hogy a nők, különösen a szép nők a hosszú ideig tartó utazásban a férfiak számára rendkívül veszélyessé válhatnak...

Hogy, hogy nem, a technikus tiltakozását figyelmen kívül hagyva Elene Vartburgot mégis felvették a legénységbe. A parancsnokságtól kapta az utasítást. Elvégezte a feltétlenül szükséges tanfolyamot, és berendezkedett a térhajó aprócska bárjában. Helyre tette a kávéscsészéket, a likőrspoharakat és az újságokat, amelyek a jövő évszázadban látnak majd napvilágot.

Már az első fényév megtétele után bebizonyosodott, hogy jogos volt a technikus aggodalma. A női harag kitörni készült! Még ma is megmagyarázhatatlan okból kifolyólag az asszony pontosan őt vette célba! Talán azért, mert valamennyi férfi közül ő látszott a leghajthatatlanabbnak?

Egy idő múlva a térhajósok, hogy takarékoskodjanak az oxigénnel, rövidebb nevekre tértek át. Így lett Adonisz Amentálból Ád-ám, Elene Vartburgból pedig É-va.

A stewardess egyre növekvő érdeklődést tanúsított a kulturális tö-

A Naprendszerbe érkezésükkor már minden bevégeztetett. Ádám követte Évát minden ürüggyel, és Éva elérkezett ártalmas tevékenységének következő felvonásához: felébreszteni a férfiban a féltékenységet... Valószínűleg jelentős sikereket ért volna el. Már felfigyelt rá a fodrász, az első osztály szakácsa, sőt a színjátszókör vezetője is. Többre már nem volt idő, mert a csillaghajó megérkezett a Földre.

Elkezdődött a közönséges kutatómunka. Megfigyelték az atmoszférát, a vulkánok működését, megvizsgálták a mammutkoponyákat és jósoltak — mégpedig e vad bolygó jövőjét... Ezenkívül elhelyeztek néhány világos és érthető jelet — Baalbekben és a Góbi-sivatagban —, hogy még százezer év múlva is fel lehessen ismerni, ha valaki újra iderepülne. Már éppen felszállásra készültek, amikor Ádám és Éva jóvátehetetlen hibát követett el.

Az első pillanatban egészen közönséges dolognak tűnt. Unalmukban már nem tudtak mit csinálni, hát elmentek sétálni. Igen ám, de az erdőben eltévedtek. Mint a gyerekek játszottak és hemperegtek a magas fűben, amikor egy csodálatos gyümölcsre lettek figyelmesek, ami

KISS ATTILA RAJZA

ott lógott felettük, egy hatalmas nagy fán.

— Ó, milyen csodálatos! — kiáltott fel Éva. — Vajon meg lehet enni?

— I-igen... lehet... meg lehet, de... — dörmögte ijedten Ádám. — Mindjárt meglátjuk?!

Ultrakristályos gondolatadója segítségével Évának közben már sikerült megérdeklődnie a gyümölcs nevét és minőségét egy óriáskígyótól, amely lustán függött egy ágon.

— Almaaa! — sikoltott fel Éva. — Milyen érdekes elnevezés! Csak egy kígyó tud ilyent kigondolni!

Éva letépte az almát és megkóstolta. Szemei tágra nyíltak az élvezettől, arca kipirosodott, és nyelvével oly dallamos hangot adott ki, hogy Ádám is kedvet kapott rá, és kérlelni kezdte: — Adjál nekem is!

Az idegen bolygórendszerről jött két ember megette az almát, és csak akkor értették meg, milyen hibát követtek el, amikor gyomruk nyugtalankodni kezdett. Hiszen szervezetük az utazás négy éve alatt csupa szintetikus táplálékhoz szokott.

Nagy kínok közepette negyednapra eltántorogtak az űrhajóhoz, és ott, a központi reaktor bejárata előtt elterülve tudták meg jövendő sorsukat. Rémület lett úrrá a legénység felett. Az expedíció parancsnoka, Jegudij Hovaneszján (rövidítve: Jehova) ugyanis így kiáltott fel:

— Mit tettetek, bűnösök!? Most már egész szervezetetek tele van ismeretlen baktériumokkal, és ti áthoznátok azokat az Alfa Centaurira! Nem, nem és nem! Én megmentem szeretett bolygómat! Ti itt maradtok, és vezekelni fogtok bűneitekért!

A többi már simán ment. Mindketten megkapták a halhatatlansághoz szükséges injekciókat. Az űrhajó elrepült. Ők ketten ott maradtak az őserdő tisztásán.

— Most mit csináljunk? — sóhajtott Ádám.

— Nem tudom! — fakadt sírva Éva.

Amikor pedig az asszony már nem tudja, az nagyon veszélyes.

No de ettől kezdve már nyugodtan rábízhatjuk magunkat a bibliára. Káin megölte Ábelt... és így tovább.

Ádám és Éva gyermekei pedig szétfutottak a Földön. Felfedezték Amerikát, sok száz háborút vívtak, előállították az atombombát, és felrepültek a Kozmoszba.

Éva Ádámmal még ma is él valahol Brazíliában. Gyermekük nem lesz több. Már semmit sem értenek azokból az eseményekből, amelyek ma a világon történnek. Éva haragszik férjére, és ifjúságára próbál visszaemlékezni. Ádám sóhajtozva gyűjti a szőlőleveleket neje új kosztümjéhez, és várja, sohasem fáradva, amikor végül is eljön az óra, és megkapja a nyugdíját.

A „Cselovek, katorij isset" c. kötetből, kiadta „Mir"; Moszkva 1968.

Fordította: Ecser János

CSERHALMI ANNÁVAL

EGY PERCES INTERJÚ 1

CSÍKOS GÁBORRAL

„Megtehették volna" címmel közös irodalmi estjük volt az Egyetemi Színpadon. A közönség nagyrészt fiatalokból állt és gyakran elfelejtett tapsolni. Prózát mondtak és verset, énekeltek és hirtelen elhallgattak. Aztán egy naplórészlet, megint rárímelt egy vers, idézetek pattantak tömören, és beszéltek és vitatkoztak, és egymásra licitáltak, és kiegészítették egymást: nem színészprodukció volt...

— Nem vagyok színész a papírjaim szerint. Nem végeztem Színművészeti Főiskolát. Könyvtáros voltam és „beosztott pszichológus" vidéken is, Pesten is. Az érettségi után elvégeztem egy tanfolyamot, így lehettem könyvtáros. Közben az Universitas együttes tagja lettem, minden nagy bemutatón szerepeltem, verset mondtam és prózát, énekeltem is. Az Egyetemi Színpadtól kerültem a Szolnoki Szigligeti Színházhoz. Egy évig bírtam, eljöttem. Most az Irodalmi Színpadnál dolgozom, Devecseri Gábor, Somlyó György és Vas István oratóriumaiban szerepelek.

— Nem vagyok színész. Színművész akarok lenni. Elvégeztem a Színművészeti Főiskolát, azután a Thália Stúdióban, Szegeden, majd Kaposvárott játszottam. Közben vendégként felléptem a Thália Színházban, a Kalevala előadásán. Ezt követően hívtak a Tháliába. Itt dolgozom ma is.

— Mi a különbség színész és színművész között?

— A színész mester, a színművész egyéniség. Az előbbi a prózait ismételgeti, az utóbbi a gondolatait. A színész a bőrét viszi a vásárra, a színművész a vérét is.

— Magatok állítottátok össze az irodalmi est anyagát. Hónapokig tanultatok, gyakoroltatok, hogy egyetlen alkalommal valamit fölmutassatok saját magatokból. Elégedettek vagytok az eredménnyel?

— Én eljöttem a szolnoki színházból, mert a színház nem segített abban, hogy színésszé váljak. Akik a produkciót vezetik, azoknak nem érdekük, hogy a tökéletes felé törekedjenek. Ha kevesen voltak a nézők, gyakran hallottam: „Na, Cserhalmi, csak öték jöttek el, kicsit meghajtjuk a szöveget..." Ilyenkor bohócnak éreztem magam. Számomra a színpad, a pódium nem munkahely.

— A színházban tehát nem sikerült. Gondolod, hogy a pódiumon, ahol végül is magadra számíthatsz

— Elégedett vagyok magunkkal. Ez persze nem azt jelenti, hogy legközelebb mindent ugyanígy csinálnék. De: nálunk sok a színész és a színház többnyire időtöltés, nem izgalom, nem szellemi torna. Én nem szeretem az időtöltést, a csevegést és arra sem érzem magam alkalmasnak, hogy idegen bőrökbe bújjak.

— Sok színművész is vállalja az „idegen bőröket".

— Nem. A nagy alakítás mindig olyan, hogy a színművész és a szerep találkoznak. Nem véletlen, hogy a

FÜLIG JIMMY ŐSZINTE SAJNÁLATÁRA

Somló Tamás művészi pályáját váratlan fordulatok jellemzik. Tizenegynéhány évi rövidfilm-operatőrködés után *Jancsó Miklóssal* filmtörténeti jelentőségű játékfilmek sorát alkották *„A harangok Rómába mentek"*-től (1958) a *„Fényes szelek"*-ig (1968). Legnagyobb sikereik idején *(Így jöttem, Szegénylegények)*, 1964-ben népszerű-tudományos rövidfilmeket kezdett készíteni. Világjelenség, hogy az operatőrök egyre többen önálló rendezői munkára vállalkoznak. A francia *Raoul Coutard* (Truffaut és Godard operatőre), az olasz *Carlo di Palma* (Fellini és Antonioni munkatársa), a szovjet *Ujuszevszkij* (a „Ballada a katonáról" és az „El nem küldött levél" operatőre) vagy a magyar *Sára Sándor* (Feldobott kő) után Somló Tamás is filmrendezőként mutatkozik be, de társaival ellentétben nem maga fényképezi saját filmjét.

*

— Ön nyilatkozataiban mindig azt mondta, hogy az operatőri munka nem önálló

kem a IV. Játékfilmstúdió megteremtette saját forgatókönyvem megvalósításának lehetőségét.

— Miért éppen Rejtő Jenő műveit választotta irodalmi alapanyagnak?

— P. Howard regényei egyrészt gyermekkori élményanyagot jelentettek, majd a II. világháború után felnőtt fejjel újra olvasva a Csontbrigádot, a Láthatatlan légiót és a többi regényt, félelmetes asszociáció-sort indítottak meg bennem. Akkor véltem felfedezni egy furcsa párhuzamot Rejtő Jenő életének tragikus utolsó három hónapja és a légiós könyvek keserű humora között. A filmkönyv kialakításában nagy segítségemre volt Nemeskürty István, a IV. Stúdió vezetője, aki korábban a Magvető Kiadónál Rejtő egyik első, felszabadulás utáni kiadója volt, és Karall Luca dramaturg — mindketten nagy Rejtő-rajongók.

— Mely Rejtő-regények felhasználásával írta a forgatókönyvet?

— A Láthatatlan légió az alap, de más könyvekből is (Csontbrigád, Tizennégykarátos autó, Piszkos Fred stb.) átemeltem alakokat, közmondássá vált kiszólásokat. Troppauer, a költő magán viseli Vanek úr jellemvonásait és hordozza légiós kalandjainak terhét, az Őrmester figurája több légiós őrmester (Potrien, Potiu, Verdier, az oroszlán stb...) vonásaiból állt össze egységes alakká. Találkozunk Fülig Jimmyvel, Gorcsev Ivánnal, Pepita Oféliával, a Nagy Bivallyal, az igazi Trebitsch-csel. Szerepel a filmben az Író is, életének utolsó három munkaszolgálatos hónapját próbáltam rekonstruálni Rejtő látásmódjának szellemében.

— Ez a furcsa kettős világ hogy jelenik meg a filmen?

— A film részben színes, részben fekete-fehér. A Rejtő által megírt világ: színes, az általa mesélt világ: fekete. A rejtői légiós jelenetek, leírásukhoz híven, harsányabbak, az élethez viszonyítva stilizáltabbak. A két világ és ezzel együtt a stílus is, képenként változik a szabad asszociációt követve.

— Megmutatkozik majd a filmen képileg, hogy operatőr rendezte?

— Remélem, hogy nem! Mert nem az egyes jelenetek képi megfogalmazása a fontos, hanem az, hogy az egész építmény, az egész film: a Rejtő-idézetekkel és a hozzáírt jelenetekkel harmonikus, zavartalan egységet képezzen.

— Milyen megfontolásból bízta másra filmje fényképezését?

— A színészek irányítása kamerán keresztül nem lehet tökéletes. A játék dinamikája sem érzékelhető a keresőn át. A kettős világ ábrázolása, a világítás és a gépmozgások olyan sok energiát lekötnének, hogy az vagy a rendezői, vagy az operatőri munka rovására menne. Banok Tibor több filmben volt már a segédoperatőröm, jól ismerjük egymást, ami megkönnyíti a munkát.

— Kik lesznek a film főszereplői?

— Az Írót Őze Lajos személyesíti meg, Sir Oliver Yolland, aki mindössze hat emberrel érintkezik a világon társadalmilag: Téry Árpád, Anna Morgenstern, egy könnyed és hazudós, bájos ifjú hölgy: Dőry Virág, Podvinecz marsall, aki egy szekrényben lakik: Rajz János, Kratochwill, a kárpitos, aki regényén dolgozott és a főbérlő pajkos gyermekei elől menekül a légióba, hogy nyugalma legyen:

ŐZE LAJOS ÉS SÁNDOR GYÖRGY FOTÓK: ENDRÉNYI

csak, sikerülni fog színésszé válni?

— Akarom, hogy sikerüljön. Én nem akarok dolgozni a fizetésért és haknizni azért, hogy fönntartsam az egzisztenciám. Nekem a pódium, ahol megszólalhatok, ahol verseket, gondolatokat mondhatok el, érzelmeket mutathatok fel és adhatok át, nem megélhetési lehetőség, nem munkahely, számomra pódiumra lépni: életforma.

— Ez olyan, mintha egy költő azt mondaná, hogy ő csak verset ír. Abból nem lehet megélni...

— Igen. Az embernek el kell dönteni, megélni akar-e vagy élni akar.

— Meglehetősen rögös úton indultatok el. Hallatlanul sok energiát követel az, amit végig akartok csinálni. Örülnék, ha sikerülne, amit szeretnétek.

— Ezután sem érdekel az anyagi biztonság, ezután sem fogok „haknizni", nem fogok vállalkozni arra, hogy bármit elmondjak, hogy ismételgessem önmagam, hogy kialakítsak és betanuljak egy „repertoárt" és azt szavalgassam. Nem akarok m i n d e n á r o n színész lenni...

— Amikor Kaposvárott laktam, egy bárban is felléptem, esténként egy százasért. Így jött össze annyi pénzem, hogy nyáron Pestre jöhettem albérletbe, míg a Kalevalában vendégszerepeltem. Ilyesmiért máskor is vállalok bármit. Mert m i n d e n á r o n színművész akarok lenni.

Prózát mondtak és verset, énekeltek és hirtelen elhallgattak. Aztán egy naplórészlet, megint rárímelt egy vers, idézetek pattantak tömören, és beszéltek és vitatkoztak, és egymásra licitáltak, és kiegészítették egymást: nem színészprodukció volt. Valamivel több...

SZÁNTÓ GÁBOR

nagyok, Gábor Miklós, Latinovits, Básti s mások is: csak azt vállalják amit magukénak éreznek, és már kevés nekik a színpad. Rendezni akarnak, írni kezdenek. Negyven év fölött az igazi színész kiszolgáltatott, egyre ritkábban találkozik az ő szerepével. Ilyenkorra már majdnem mindent eljátszott, végigélt. És már nem tud agyat és szívet cserélni.

— Azt akarod mondani, hogy aki végigéli a szerepeit, válságba jut?

— Nem önmagával, hanem az igényekkel kerül szembe. Mert kinövi a színpadot.

...irodalmi tevékenység, csak a rendező szolgálata. Közrejátszott abban ez, hogy önálló rendezésre vállalkozott?

— Feltétlenül indító okot jelent, hogy az operatőri munka nem nyújt teljes, százszázalékos kielégülést és örömet. A rendező, jelen esetben mint elsődleges alkotó, közvetlenül hoz létre újat, fejezi ki mondanivalóját, az operatőr többnyire csak technikai munkatárs ebben a folyamatban. Akiben viszont elegendő energia sűrűsödik, megkeresi saját mondanivalójának kifejezési formáját és lehetőségét. Negyven már felnőtt hajdani tanítványaival. Nos, az együttkuncogás — úgy látszik — csupán a húszon felülieknek jár ki, de Bölcs embersége azóta sem változott meg. Igaz, ezúttal magázta a tanítványait, ám az önként vállalt távolságot remek pedagógiai érzékével lépten-nyomon áthidalta. A gimnazisták vitájába ugyan aligalig szólt bele — akkor is csak halk és bátorító „úgy van"-t hallottam —, amikor viszont a fiatalok a részletekbe ragadtak, visszavette a szót, és csomóba kötötte a szertefutó szálakat. Bölcs István szerda délután is eszményi irodalomtanárnak bizonyult, olyan vitavezetőnek, aki a maga rádiós eszközeivel immár harmadik éve formálja élvezhetővé a rettegett kötelező olvasmányokat.

ZÖLDI LÁSZLÓ

Dégi István, Troppauer, a költő: Sándor György, a Nagy Bivaly: Bárdi György, Fülig Jimmy: Juhász Jácint.

— Milyen stádiumban van jelenleg a film?

— A napsütéses, nyári külső felvételeket, a „sivatagi"-részt, amely a film egynegyedét teszi ki, az Izsák—Kecskemét környéki futóhomokon leforgattuk. A téli külső és a műtermi belső felvételeket december elején kezdtük és előreláthatólag januárban befejezzük a forgatást.

Dékány István

RÁDIÓ

A gyáva

A taposómalomba való beilleszkedés zavarait és a műfaj nélküli művész önmagát kereső csapongásait számtalanszor megírták már, de engem ez a gondolat mostanában Sarkadi Imre A gyáva című kisregényében fogott meg. „Elemektől, feladattól, állattól, embertől nem félek. De ahhoz gyáva vagyok, hogy a hétköznapokat éljem, hogy hajnalban felkeljek, munkába induljak, egyik nap éppen olyan legyen, mint a másik, és hetijegyet vegyek a zsúfolt villamoson, sorba álljak pénteken disznóhúsért; este, lefekvés előtt elmosogassam az edényeket. Nem." Vajon, hogyan vélekednek a Kerekasztalon a kötelező olvasmány vitavezetőjének, Bölcs Istvánnak a tanítványai ezekről a nemekről?

Meglepően éretten. Igaz, most is hallottam „determináltságról", „alternatívákról", sőt még elidegenedésről is — az utóbbit legalább magyarul mondták —, ám a máskor olyannyira kárhoztatott kifejezések itt helyénvalónak tűntek. Sarkadi világához ugyanis tényleg közük van, ráadásul a gimnazisták szokatlanul otthonosan mozogtak az elvontság tartományában. A negyven perc tobzódott a találó részletmegfigyelésekben, ezek a jól kiválasztott és összeszokott fiatalok éppen szabálytalanságában vonzó irodalomórán vettek részt. A siker titka? Nyilván nem mindegy, hogy melyik könyv kerül terítékre. Sarkadi kisregénye csak segítette a vitatkozók értelmező gondolatainak kibontakozását, bár a vitát talán inkább az értelmi megközelítés, mintsem az író gyötrődéseivel való érzelmi azonosulás jellemezte. A műsor készítőinek szerencséjére az izgalmas beszélgetést A gyáva hajdani rádióváltozatának hangképei illusztrálták. Mégis mi, pontosabban: ki tette egyértelműen közelebbi ismerkedésre csábítóvá a felszabadulás utáni írónemzedék egyik legtehetségesebb tagjának áttételes önvallomását?

Bölcs Istvánra akkor figyeltem föl igazán, amikor az egyik Húszas Stúdió országnyi nyilvánossága előtt is együtt mert kuncogni

Jó szórakozást kíván a MOKÉP!

JANUÁR 21-I FILMBEMUTATÓK:

HÁROM KIEMELKEDŐ SZÍNÉSZI ALAKÍTÁS: DARVAS LILI, TÖRÖCSIK MARI, DARVAS IVÁN

SZERELEM

MAGYAR FILM

Írta: DÉRY TIBOR

Kép: TÓTH JÁNOS

Zene: MIHÁLY ANDRÁS

Rendező: MAKK KÁROLY

Főszereplő: JANA BREJCHOVÁ

Uraim, megöltem Einsteint!

Színes, szélesvásznú, szinkronizált, tudományos-fantasztikus csehszlovák filmvígjáték.

ABE KOBO világhírű regénye, japán filmen.

A homok asszonya

16 éven felülieknek.

MOKÉP

Január 14-től játsszák a mozik a

Szinyei: Majális

című színes, magyar rövidfilmet.

Rendező: TAKÁCS GÁBOR

*

MAGYAR IFJÚSÁG

Telefon: 138-068, 337-748, 340-126

BUDAPEST, IX., Üllői út 51

SAJTÓIGAZOLÓ

gosítás elektromos terve, tizenhat méteres óriási színpadot építettek, és kidolgozták a

ző egy óra a progresszív ro
muzsika jegyében telt el.
Mini és a Syrius együttes

Fotók: Hegedüs György

HAMISÍTATLAN POPFES

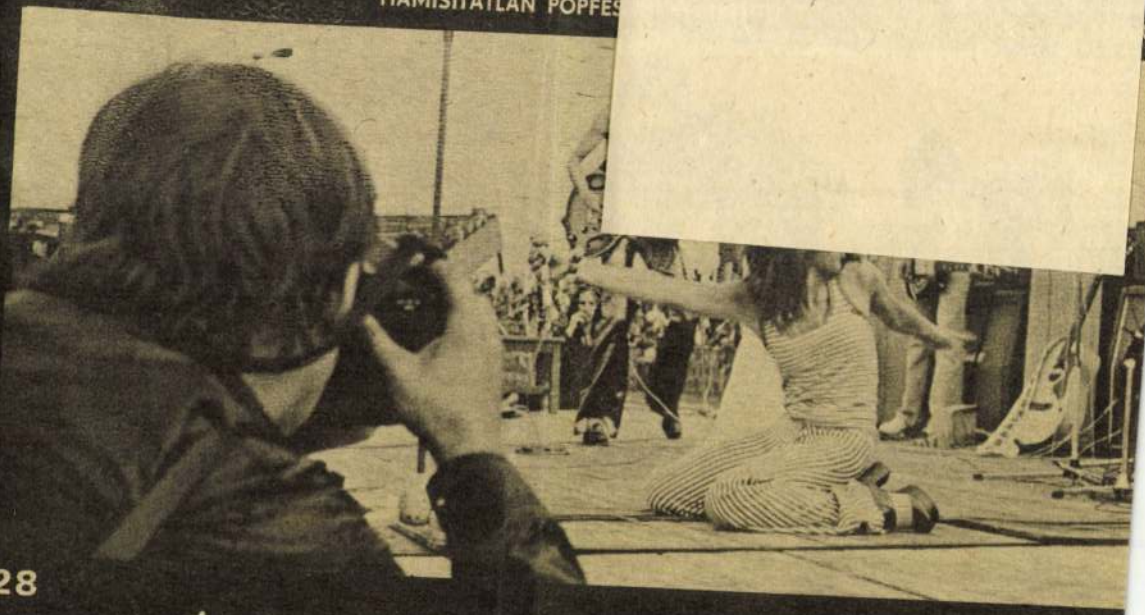

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG

Pataki Mihály

1971 JUN 22

PATAKI MIHÁLY
RAJZA

1021

gondolatok

jegyzetfüzetéből) Hasonló meggondolásból szorgalmazza a szakemberképzés és a szakmai egzisztenciák megbecsülésére alapozó szelekció fontosságát; az értelmiség hármas arculatának — a politikus-közgazdász, természettudós-technikus és humán értelmiségnek — a közelítését. *(Az agrárszakma jövője, Az értelmiség kívánatos típusáról, A valóság rétegei)* A könyv szinte lírai kitérővel zárul: az oktatás és nevelés ügyét társadalmi kulcskérdésnek kellene tekinteni, nagyságrenddel kellene javítani a pedagógusok helyzetén és a képzés lehetőségein. *(A jövő kulcsa.)*

Márkus István könyve (egyetérthetünk a fülszöveggel): „az újabb magyar történelmi és szociográfiai esszé reprezentáns darabja." Mozgásában és emberközelből látja a falut; perspektíváiban is tárgyilagosan. Még olykor túl határozottnak látszó (ezért talán egyszerűsítő) véleményeinek is örülünk; sarkítottságával bizonyára vitákat vált majd ki; higgyük: tartalmas, okos, valóságunkat alkotóan továbbgondoló vitákat.

Kis Pintér Imre

Kellér Dezső:
Kortársak és sorstársak
(SZÉPIRODALMI)

Márkus István:
Kifelé a feudalizmusból
(SZÉPIRODALMI)

Mocsár Gábor:
Ki vágta fejbe Hudák elvtársat?
(MAGVETŐ)

Toldalagi Pál:
Igézet és valóság
(MAGVETŐ)

Szatíra és fáradt olaj

Ki vágta fejbe Hudák elvtársat? A könyv címe felér egy fülszöveggel. (A cím- és névadás egyik erős oldala a szerzőnek!) A „ki tette?", „ki ölte meg" stb. analógiákkal szándékosan krimire utal, de a kérdőmondat befejezése rögtön sejteti, hogy többet is, kevesebbet is kapunk szokványos kriminél: a gyakorlott olvasó — helyesen — már a címben szatírát gyanít.

Mocsár Gábor írói útján sem műfaj, sem téma szempontjából nem jelent gyökeres változást, valami tőle szokatlan kitérőt legújabb könyve. Eddigi írásaiban is a falu, a parasztság sorsát, élet-

eransz

Ezért nem kuriózumgyűjtemény

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1971 OKT 9

Pataki Mihály

MU

1021

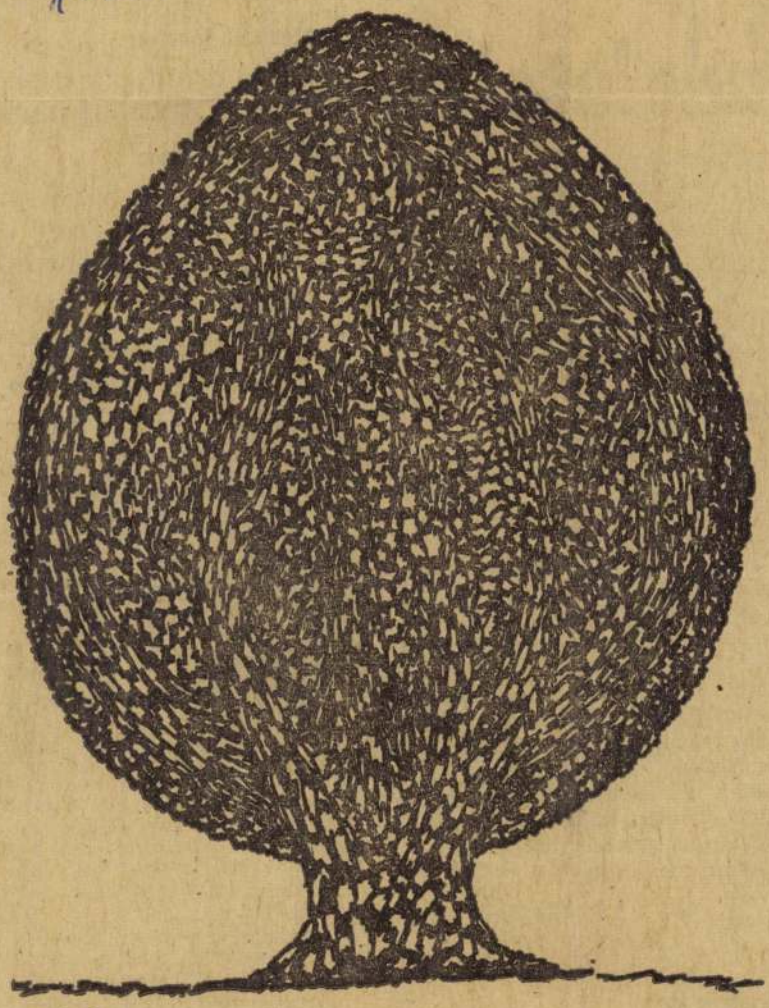

Pataki Mihály rajza

Joseph Heller Irány New Haven című színművét. Bailey tizedest játszom benne. Kitűnő szerep, sok lehetőséget ad a színésznek.

— **Film? Tévé?**

— Szívesen vállalom, ha hívnak. De a legfontosabb számomra mindig is a színpad marad.

eklődé
és kife
övült.
kiállító
modern
minden
árulkodi
ciói a reclista ábr
terjednek.

A tárlaton láth
hogy Rácz szívese
is. Asztali készlete
gyakorlati haszno

Hasznára lenne azonban, ha jelenlegi kissé aszketikus és szorongó világát a bizakodás felé igyekezne kitágítani.

(Foto: Jentetics)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG

1971 MÁJ 7

Vadállatok tekintetében Pataki Mihály

1051

PATAKI MIHÁLY RAJZA

sárga kódel.

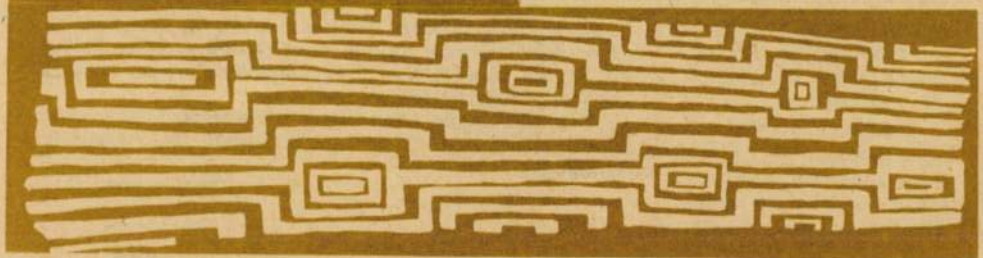

97 cm

Du betrittst die Ausstellungshalle am Dresdner Fučikplatz, und als eine der ersten empfängt dich die blondbezopfte „Jagna“ aus Polen. Von ihr bis zur „Jungen Familie“ aus der ČSSR (unser Titelbild) sind es zwar nur ein paar Schritte. Aber du wirst schon ein Weilchen brauchen, ehe du vor ihr stehst. Denn immer wieder wirst du aufgehalten: Von Porträts, die dich zum Zwiegespräch herausfordern; von Grafiken und reien, die von de von der Arbeit u Fröhlichsein e von Plastiken au aus Keramik ode die zum Schmun regen; von farbe Wandteppichen schen, von Telle Krügen, die dir derung abverlang Plakaten, die zu und zum Be gegen Krieg und rialismus aufford Zehn sozialistisc

◀Hubert Riedel, Fräser, DDR: Chile wird wieder

VEB
ZEITUNGSAUSSCHNITTDIENST GLOBUS

„für dich"
Illustrierte Frauenzeitschrift

Miklós Pataki
31 – 76

Miklos Pataki, Bereichsleiter, VR Ungarn: Dämmerung, Kalkstein und Holz 67 × 35 × 17 cm

hetek nyitókoncertjén a *Zeneakadémián Bartók Táncszvit*-estjét – október 1-től 9-éig a *budapesti őszi fesztivál* és a

nia elképzelését.

(devich)

Új törvényre várva

A művelődési tárca a pártok, az egyházak és az alapítványi iskolák képviselőivel tárgyalt

A parlamenti pártok, a katolikus, a református és az evangélikus egyház oktatással foglalkozó szakembereinek, valamint az alapítványi és magániskolák képviselőinek a részvételével a *Művelődési és Közoktatási Minisztérium* szerdán tanácskozást hívott össze, amelyen a tárca hétfői miniszteri értekezletén kialakított, a közoktatási törvény módosítására vonatkozó javaslatát értékelték. *Szűcs* Miklós, a *Művelődési és Közoktatási Minisztérium* főosztályvezetője elmondta, hogy a tárca három hete foglalkozik az oktatás finanszírozásával kapcsolatos kérdések felülvizsgálatával, a törvényjavaslat szakmai előkészítésével. Hangsúlyozta: a megoldatlan kérdések tisztázása azért is sürgető, mert az 1995-re vonatkozó költségvetési törvény megalkotásánál figyelemmel kell lenni az iskolák fenntartására és anyagi támogatására is. Sok gondot okoz, hogy az önkormányzatok által kötött közoktatási megállapodások egy része ellentétes a törvény előírásaival, hiszen több helyen csak a normatív támogatás biztosítására tettek ígéretet. A minisztérium most előterjesztett javaslata értelmében az egyházi és önkormányzati iskolákhoz hasonlóan *mindazon magán- és alapítványi iskolának járna a költségvetésben meghatározott normatív támogatás, amelyek megfelelnek a törvényi feltételeknek,* még akkor is, ha jelenleg nincs érvényes közoktatási megállapodásuk. A normatív támogatáshoz jutó alapítványi és magániskolák pedig alaptevékenységükre vonatkozóan nem szedhetnek tandíjat. A normatív támogatást – amely a tanulók oktatási költségeinek felét sem fedezi a minisztérium számításai szerint – az alapítványi és magániskolák egyéb bevételeikből, például tandíjból egészíthetik ki. A normatív támogatásban részesülő alapítványi és magániskolák köréből csak a vállalkozás alapján szervezett oktatási intézmények maradnak ki, amelyek amúgy sem számítanak állami támogatásra. Az alapítványi és magániskolák normatív támogatásához szükséges háromszáznegyven millió forint a költségvetésben is szerepelt, így ennek kifizetése nem okoz különösebb megterhelést az államháztartásnak. A megoldás azért is sürgető, mert az alapítványi és magániskolák zöme szeptemberben közoktatási megállapodás nélkül kezdte meg a tanítást, ezért számukra különösen fontos a normatív támogatás folyósítása.

Az egyházak által fönntartott oktatási intézményekről elhangzott, hogy az előző kormány ugyan húsz évre kötött velük közoktatási megállapodást, de *a kiegészítő támogatás mértékét mindig az adott évi költségvetési törvényben határozzák meg.* Azokkal az egyházi iskolákkal, amelyekkel valamilyen oknál fogva még nem kötöttek közoktatási megállapodást – például az újonnan alakultakkal –, a minisztérium helyesebbnek látná, ha nem húsz éves szerződést kötnének, hanem annyi évre szólót, amely igazodik az adott iskolatípus szerkezetéhez. Így különöző időtartamú – háromtól tizenkét éves – közoktatási megállapodások jönnének létre, természetesen csak *a törvénymódosítás után.*

A jelenlévők egyetértettek abban, hogy az alapítványi iskolákat is megilleti a normatív támogatás. A református egyház képviseletében felszólaló *Bartos* Zoltánné viszont kifejtette, hogy az egyházak a minisztérium javaslatának őket érintő részét képlékenynek, ezért elfogadhatatlannak tartják. A Fidesz képviseletében megjelent *Pokorny* Zoltán azt hangoztatta, hogy megoldás csak a közoktatási törvény egészének következetes átgondolása során képzelhető el. Figyelemre méltónak találta, hogy ez az első alkalom, hogy a kulturális és oktatási vezetés tárgyalásra hívta meg a pártok képviselőit. A módosítás irányával Pokorny Zoltán alapvetően egyetértett. *Dobos* Krisztina, az MDF részéről üdvözölte a kormányzat tárgyalási készségét, és az alapítványi iskolákra vonatkozó javaslatát. Azt viszont elfogadhatatlannak tartotta, hogy a minisztérium felülvizsgálja a már meglévő közoktatási megállapodásokat mindaddig, amíg ki nem alakul az oktatás finanszírozásának átfogó rendszere. *Horn* Gábor, az SZDSZ oktatáspolitikai műhelyének vezetője azt javasolta, hogy minden engedélyezett oktatási intézet kapjon normatív és kiegészítő támogatást is, amennyiben nem szed tandíjat. *Várhegyi* György az alapítványi és magániskolák képviseletében kiemelte, hogy sok helyi önkormányzat azért nem köt közoktatási megállapodást, mert arra vár, hogy megismerje a minisztériumi támogatás mértékét, és mérlegelje, önkormányzati költségvetésének ismeretében vállalhat-e ilyen arányú terhet.

Elhangzott még, hogy a minisztérium a jogszabálytervezet módosításánál figyelembe veszi az egyeztető tárgyaláson elhangzottakat, de nem ígéri, hogy eleget tesz valamely fenntartó sajátos igényeinek. A módosított szöveget a tervek szerint hétfőn bocsátják ismét a miniszteri értekezlet elé. Hangsúlyozták: a törvénymódosítás folyamatának még csak a közepén tartanak.

(l. d.)

sok-sok kitérő után ott is fejezte be. Két vígszínházi évad után, két évadnyi megszakítással tíz évet töltött a *Magyar Színháznál.*

A fiatal színésznőt *Jászai* Mari barátságába és bizalmába fogadta, és tőle kapott kedvet a versmondásra is. Ebben az időben ismerte meg *Ady* Endrét, és az évek során ő volt Ady költészetének egyik leghívebb tolmácsolója, szószólója és propagálója.

A színpadon többnyire csak másodszerepeket kapott, bár a kritikusok, *Kosztolányi* Dezső, *Kárpáti* Aurél, *Schöpflin* Aladár szinte minden szerepében dicsérték finom és ízléses játékát.

Vígszínházi évei alatt még együtt játszott *Varsányi* Irénnel, *Hegedűs* Gyulával, *Csortos* Gyulával, a *Magyar Színházban* az ott vendégszereplő Jászai Marival, valamint a *Belvárosi Színházban* az ugyancsak ott vendégszereplő *Márkus* Emíliával, vagyis kora legnagyobb egyéniségeivel. *Bajor* Gizivel, egykori osztálytársával *A néma levente* 1936-os *Magyar Színház*-beli és 1946-os *Nemve* különböző színházakban lépett föl, de működésének legfontosabb színtere a dobogó volt. Ady mellett *Babits* Mihály, *Kosztolányi* Dezső, *Tóth* Árpád és *Juhász* Gyula versei voltak műsorán.

1948-tól 1951-ig a bécsi magyar követség kulturális attaséjaként és a *Collegium Hungaricum* igazgatójaként terjesztette a magyar kultúrát Ausztriában. 1962-től a *Zeneművészeti Főiskolán* a színpadi beszédet tanította. A versmondást 1959-ben hagyta abba, de a következő évben megalapította a Kazinczy-díjat és a Kazinczy-érmet, majd 1986-ban, néhai férje, *Magyar* Lajos emlékére a *Magyar Lajos újságírói díjat.* Közben sem feledkezett meg a nyelvművelésről: e tárgykörben számos cikket írt, és a rádióban állandósult nyelvművelő műsora, a *Beszélni nehéz,* amelynek halála előtt néhány hónappal, 1987 szeptemberében volt a háromszázadik adása.

Több könyve jelent meg, színészekről, a nyelvművelésről és a saját életéről. *Jászai* Marinak nemcsak pályáját írta meg, de baráti kapcsolatuk tör-

ban szerdán. Első alkalommal, a szép magyar beszéd jubileumi évében egy általános, egy középiskolai és egy felsőoktatási intézményben az anyanyelvi nevelést hosszú éveken át eredményesen szolgáló tanár részesült e kitüntetésben. *Fejes* Lajosné, a *balatonboglári Általános Iskola* tanára másfél évtizedes kiváló szakkörvezetői munkájáért, valamint a boglári általános iskolai anyanyelvi tábor megszervezéséért kapta meg e kitüntetést, *Homonnayné dr. Jób* Klára pedig a sátoraljaújhelyi *Polgármesteri Hivatal* művelődésügyi osztályának vezetője az *Édes Anyanyelvünk* országos nyelvhasználati versenymozgalom elindításáért, és a határainkon túli, valamint a hazai középfokú iskolák tanulói országos versenyének több mint egy évtizeden át való kiváló megrendezéséért. *Dr. Raisz* Rózsa, az egri *Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola* tanára az anyanyelvi nevelés terén végzett kiváló munkájáért és az *Országos Anyanyelvoktatási Napok* példamutató megrendezéséért kapta meg a *Péchy Blanka-díjat.*

A Ferenczy Kiadó Budapesten

Német–magyar irodalmi kapcsolatok

Mint arról már hírt adtunk, *Dávid* Katalin professzorasszony hetvenedik születésnapjára emlékkönyvvel tisztelegtek barátai és munkatársai. Szerdán *Budapest Székesfőváros Könyvesházában* a *Pesti Szalon* és a *Ferenczy Kiadó* fogadást adott az ünnepelt és a kötet szerzőinek tiszteletére, s bemutatták az utóbbi idők egyik legszebb kiadványát a sajtónak. *Dankó* László kalocsai érsek ismertető szavait, valamint a szemelvényeket *Balázsovits* Lajos színművész olvasta fel. *Szántó* Tibor a könyv útját ismertette: hogyan lett a kéziratból az *Egyetemi Nyomda* segítségével páratlanul szép kiadvány. *Domonkos* Máté gitárművész szólója után *Dávid* Katalin megköszönte valamennyi közreműködő munkáját.

A könyvbemutató alkalmat adott arra, hogy Josef *von Ferenczy* és Andreas von *Ferenczy* jelenlétében bemutassák a *Pesti Szalon* által létrehozott magyarországi *Ferenczy Könyvkiadót.* Mint *Kőrössy* József, a kiadó vezetője elmondta, évi húsz-huszonöt könyvet kívánnak megjelentetni, elsősorban a német nyelvterületről. Tervezik *Dürrenmatt* életművének megjelentetését, az első kisprózakötet jövő év elején kerül a boltokba. Ugyancsak szívügyük Thomas *Bernhardt,* valamint Franz *Kafka* életművének kiadása, a jogokról azonban még nem tudtak megegyezni. A szépirodalom mellett gyermek-és ismeretterjesztő könyvekkel jelentkeznek a piacon. Kizárólagos terjesztőjük a *Fabula Könyvesház.*

(o. á.)

PILINSZKY JÁNOS Urbi et orbi és KZ-oratóriumának bemutató előadása szeptember 26-án, este fél nyolckor lesz a Várszínház Refektórium színpadán.

ÁNI MÁNI című mesemusical előadása szeptember 26-án, délután három és öt órakor lesz a Budai Vigadóban (Budapest I., Corvin tér 8.). Az előadás rendezője Novák Ferenc.

PATAKI TAMÁS Mimikri, avagy a teknősbéka minták leszármazottai című kiállítását az Angyalföldi József Attila Művelődési Központban tekinthetik meg az érdeklődők.

RÓZSA ZSUZSA textilképeiből látható kiállítás az Örmezei Közösségi Házban (Budapest XI., Cirmos u. 8.).

JOSEPH KADAR 25 párizsi év összefoglalója című kiállítása október 2-ig tekinthető meg a Vasarely Múzeum kamaratermében (Budapest III., Szentlélek tér 6.).

METAMORFÓZIS címmel Frédéric Fontenoy fényképkiállítása október 13-ig tekinthető meg a Francia Intézetben (Budapest I., Fő u. 17.).

HOLOCAUST címmel kortárs magyar képzőművészeti kiállítás látható a szekszárdi Művészetek Házában. Az egykori zsinagóga falai között október 24-ig látható az a 120 grafikai, festészeti és szobrászati alkotás, amelyet országos pályázatra beküldött munkákból válogatott a zsűri.

NEMZETKÖZI OKTATÓTELEVÍZIÓS Szemináriumot rendez október 17–21. között a Magyar Televízió Egerben. A konferenciának az Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola ad otthont. A rendezvényen európai és tengerentúli televíziók képviselői és magyar oktatási szakemberek vesznek részt. Többek között arra keresik a választ, mi befolyásolja a távoktatási programok témaválasztását, milyen helyük van a tv-műsoroknak a felnőtt oktatás multimediális rendszerében, illetve miként lehet megfelelni egyaránt a szakmai és nézői igényeknek. Foglalkoznak majd az 1995-ös birminghami távoktatási világkonferencia előkészületeivel is.

Pataki Tamás

Még két évig marad a sátor

Akár holnap költözhet a Rockszínház

A hosszú huzavona és a csendes színészmegmozdulás után végre lezárult a „nagy kék buborék", a *Nyugati pályaudvar* mellett felállított *Vígszínház-sátor* ügye: az *Országos Műemlékvédelmi Hivatal* engedélyezte, hogy a lebontásra ítélt építmény további két évig a pályaudvar Ceglédi udvarában működhessen. A színésztársadalom képviselői és az érintett színigazgatók pedig ígéretet tettek, hogy két év múlva nem tiltakoznak a sátor lebontása ellen.

Marton László, a *Vígszínház* igazgatója lapunk érdeklődésére elmondta, nem valamiféle győzelemről van szó, a józan belátás döntött az ügyben és ésszerű kompromisszum született. Arra a kérdésre, hogy mi van a fordulat mögött, miért változott végül meg a műemlékvédelmi hivatal álláspontja, nem kaptunk választ tőle. (Jogilag az volt az egyetlen lehetséges megoldás, hogy a műemlékvédelmi hivatal elnöke visszavonja a saját határozatát.) A sátor átvételéről a *Rockszínházzal* már aláírták a szándéknyilatkozatot, jelenleg a gazdasági tárgyalások folynak. A Rockszínház megveszi azokat a felszerelési tárgyakat és berendezéseket, amelyek a sátorban most még a Vígszínház tulajdonában vannak. Marton László elmondta, reméli hogy hamarosan megtörténik a kulcsátadás, és a Rockszínház társulata minél hamarabb birtokba veszi az építményt. *„Tőlünk már holnap költözhetnek!"* – tette hozzá az igazgató.

D. M.

Szép Ernő-díjak

Szilágyi Andor *Az el nem küldött levelek* című drámakötetéért, valamint az elsődrámás *Darvasi* László *Vizsgálat a rózsák ügyében* című munkájáért kapta meg az immár tizedik alkalommal odaítélt *Szép Ernő-díjat*.

Az elismerést szerdán, a magyar dráma napján *Török* András kultuszminisztériumi helyettes államtitkár adta át a művelődési minisztériumban.

A Szép Ernő-díjat a művelődési tárca 1984-ben alapította abból a pénzből, amelyet *Pogányné Szép* Berta, az író húga végrendeletileg a művelődési minisztériumra hagyott. Az elismerést az adott évadban bemutatott vagy megjelent legjobb magyar dráma szerzőjének ítéli a kuratórium.

A Szép Ernő-díjban először *Weöres* Sándor részesült, tavaly *Márton* László, *Parti Nagy* Lajos és *Kapás* Dezső vehette át a kitüntetést.

A Nemzeti Filharmónia őszi-téli koncertjei

Szuperbérlet és „hang-verseny"

„Az elmúlt huszonöt évben a filharmónia hatvanhétezerötszáztizenöt koncertet szervezett az országban, és ezeket csaknem harmincmillió ember látogatta. E számok egyértelmű választ adnak minden olyan felvetésre, mely a filharmónia létjogosultságát megkérdőjelezi. A stabilizáció időszaka lezárult, megkezdődhet az intézmény korszerűsítésének a folyamata" – mondta *Tóthpál* József igazgató azon a szerdai tájékoztatón, amelyen ismertették a *Nemzeti Filharmónia* őszi-téli rendezvényeit és távlati terveit, az *Állami Hangversenyzenekar* programját.

Az *Állami Hangversenyzenekar* szeptember 24-én kezdi az évadot a budapesti zenei-je, *Mihály* András *Gordonka-versenye* és *Kodály Psalmus Hungaricusa* csendül fel *Lukács* Ervin vezényletével. Közreműködik *Perényi* Miklós, *Kelen* Péter és az *Állami Énekkar*. Az évad koncertjein az ÁHZ élén lép pódiumra többek között *Onczay* Csaba, *Szabadi* Vilmos, *Jandó* Jenő, *Kiss* András és *Prunyi* Ilona. A budapesti zenei hetek hangversenyei mellett Tóthpál József kiemelte az ÁHZ *Kobajasi*-sorozatát, az *Oxfordi Kamarazenekar* október 25-i koncertjét, *Schiff* András zongoraestjeit és a *Freiburgi Barokk Együttes* vendégszereplését a *Mesterbérlet*-sorozatban. A *Korunk zenéje* koncertjeit – köztük *Durkó* Zsolt szerzői filharmónia közösen rendezi. A fiatalabb korosztály számára hirdették meg az *egyetemi bérletet*, az *ÁHZ-matiné bérletet*, valamint a *Mesélő muzsika*, *A muzsika világa* és *A zene titkai* című sorozatot.

Tóthpál József szólt arról is, hogy a filharmónia a következő évadban szeretné létrehozni az *ÁHZ*, a *Budapesti Fesztiválzenekar* és a *Rádiózenekar közös „szuperbérlet"-sorozatát*, amely az együttesek nemes „hang-versenye" lehet, és elősegítheti a zenekarok közt kialakult ellentétek elsimítását. *Szirányi* János, a rádió elnöke hozzátette, hogy *Vásáry* Tamással, a Rádiózenekar főzeneigazgatójával együtt támogatják a Filharmó-

Beszélni nehéz

Péchy Blanka centenáriumán

Most lenne százéves a mindössze hat éve, élete kilencvennegyedik esztendejében elhunyt *Péchy* Blanka színésznő, a szép magyar beszéd, a helyes kiejtés és hangsúly megszállottja.

Kazinczy Ferencről nevezte el alapítványát, amelynek kitüntető díját évenként ítélik oda színészeknek, rádiósoknak, tévéseknek, közéleti szereplőknek valamint a *Kazinczy-érmet* a nyelvi versenyben győztes diákoknak.

Ki is volt ez a díjalapító megszállott, akinek haláláig tartó állandó rádióműsorából kölcsönöztük írásunk címét is?

Nyolcvan évvel ezelőtt, 1914-ben végezte el a *Színművészeti Akadémiát*, ahol évfolyamtársa volt *Bajor* Gizinek. Hosszú és változatos pályáját a *Vígszínházban* kezdte, és *zeti Színházi* előadásaiban játszott együtt, Bajor Ziliája mellett Péchy volt Beatrix királyné.

A húszas évek végén, a színpadon kevéssé foglalkoztatott színésznő Bécsbe ment, hogy megtanulja, illetve gyakorolja a német színpadi nyelvet. Ő maga mesélte, hogy Bécsben találkozott *Molnár* Ferenccel, akinek a kérdésére, hogy mit csinál itt, elmondta, hogy gyakorolja a német nyelvet egy szerződés reményében. Mire Molnár: *„Nem mindegy, hogy milyen nyelven nem játszik?"* Az ironikus megjegyzés Molnárra vallott. Péchy Blanka mégis jelentkezett *Reinhardtnál*, aki meghallgatása után, számos színháza közül a bécsi *Josefstädter Theaterhez* szerződtette. Péchy 1928-tól 1934-ig működött Reinhardtnál. Hazatértének a története is. *Regény* című könyvében házasságának és az önkény áldozatául esett férjének állít emléket, a *Hűséges hűtlenek Bulyovszkyné Szilágyi* Lilla regényes életét tárja föl, az *Este a Dunánál* című kötet pedig visszaemlékezéseinek gyűjteménye. *Beszélni nehéz* című rádióműsorait ugyanilyen című könyvében foglalta össze. Így marad meg emlékezetünkben a száz éve született színésznő, nyelvművelő, író, díjalapító, közéleti ember.

Cenner Mihály

A Péchy Blanka-díj három kitüntetettje: Fejes Lajosné, dr. Jób Klára és dr. Raisz Rózsa

MTI-fotó – Bruzák Noémi

*

Honti Mária közigazgatási államtitkár, a *Kazinczy-alapítvány Bizottság* elnöke adta át Péchy Blanka születésének centenáriuma alkalmából a most először odaítélt *Péchy Blanka-díjakat* a *Művelődési és Közoktatási Minisztérium-*

NAPLÓ

ANDREW WILSON-DICKSON A kereszténység zenéje – a gregoriántól a gospelig – című munkáját jelentette meg magyar nyelven a Gemini Budapest Kiadó. A kötet hangversennyel egybekötött bemutatóját ma tartják a budapesti Szent Gellért plébániatemplomban. Az angol szerző munkája áttekintést ad a keresztény zene születéséről, a reneszánsz és a reformáció korának egyházi muzsikájáról. Mindezeken kívül bemutatja Afrika és Amerika keresztény zenéjét is. A magyar kiadást Tardy László, Trajtler Gábor és Fekete Csaba publikációi egészítik ki.

A SZEM ÉS A FÜL című lengyel filmavantgarde és videóművészet című rendezvény megnyitó előadása szeptember 24-én, este háromnegyed kilenckor lesz a BBS-Toldi Stúdió Moziban (Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 36–38.).

LŐRINCZY GYÖRGY (1935–1981) kiállítását szeptember 24-én, délelőtt fél tizenkettőkor Sáros László nyitja meg a székesfehérvári Szent István Király Múzeum Országzászló téri épületében. A tárlat október 30-ig tekinthető meg.

DR. GÁNÓCZY SÁNDOR, a Würzburgi Egyetem római katolikus teológiai fakultásának dogmatika professzora, a híres Kálvin-kutató tart előadásokat Kecskeméten, a Károli Gáspár Egyetem jogi karán.

KASSÁK KOLLÁZSAI (1955–1966) címmel kiállítás nyílik meg szeptember 25-én, délelőtt tizenegy órakor a Kassák Múzeumban (Budapest III., Fő tér 1.). A tárlatot Juhász Ferenc költő nyitja meg.

A JELENKOR kiadó őszi újdonsága Orbán Jolán Derrida írásfordulata című írása, Richard Rorty Esetlegesség, irónia és szolidaritás című munkája, John Cage műve, A csend, valamint a Nádas Péter bibliográfia (1961–1994).

... Lanka, Ceyló
benzinkarburátort
a Jánossal? (gépészn
859—1922). 21. Farsar
vígopera zeneszerzője
netíró, költő és po
lán, 1839—1909). 26. Lé
ók! 27. Egyes labdaj
ze. 28. Időszámításunk

Függőlege

A telefonközpontot és
tót? (Tivadar, 1844—93)
3. Jelentéktelen. 4. Ige
ska. (ANO). 5. Gondozati
elvét? (fizikus, Ányos Is
az első helikoptert? (m
1891—1960). 15. A beszé
sebb egysége, amellyel valamit kije-
nk, vagy kérdezünk. 16. A foszfo-
gyufát? (kémikus, János, 1819—1895).
betegség egyik jele, fordítva. 19.
sporteszköz régies szóval. 21. Fiú-
22. Cselekvést fejez ki. 24. Hűséges.
lsüti a puskát.

ltások! A megfejtett feltalálók ne-
írjátok le egy levelezőlapra és ok-
21-ig küldjétek be a szerkesztőség-
A helyes megfejtők résztvesznek az
beri jutalomsorsolásban.

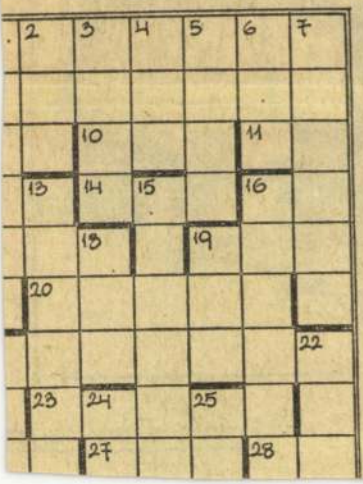

molo a XIX. sopoti nemzetközi dal
tiválról. 20.35: Hírek. 20.38: Sporth
Totó. 20.43: Magánmúzeum — havi
tésből. 21.03: Esti hangverseny. 22.03:
racsokor. 23.00: Hírek. Időjárás-jele
23.10: Zenés játékokból. 24.00: Hírek.
járás-jelentés. 0.10: Műsorzárás.

3. MŰSOR

7.00: A pécsi stúdió szerb-horvát n
vű műsora. 7.30: A pécsi stúdió n
nyelvű műsora. 8.00: Hírek. Időjárá
lentés. 8.05: Műsorismertetés. 8.08:
barokk szvit. 8.53: Galina Boriszov
Miroslav Cangalovic operaáriákat én
9.34: Magyar zeneszerzők. 10.10: Új z
újság. 11.00: Hírek. Időjárás-jele
11.03: Sztereó beállító hang. 11.06: I
varieté. 11.50: José Carreras opera
kat énekel. 12.10: Világirodalmi ma
12.57: Hanglemez MK. 13.00: Hírek.
járás-jelentés. 13.03: Műsorismert
13.05: Artur Rubinstein Chopin-műv
zongorázik. 14.12: Kis magyar nép
14.17: Hangfelvételek felsőfokon.
Claudio Abbado operafelvételeiből.
A zeneirodalom remekműveiből.
Karmesterek közvetlen közelről.
Rádiószínház. 17.43: A debreceni dzs
napok felvételeiből. 18.20: Schum
Tarka lapok. 18.57: Hírek. 19.00: Kap
juk a Magyar Állami Operaházat.
ben: kb. 20.00: Krilov állatmesél
21.05: A magyar szépprózа századai.
22.35: Hangszerszólók. Kb. 22.57: Z
történeti érdekességek. Kb. 23.30: H
Időjárás-jelentés. Kb. 23.40: Műsorz

TELEVÍZIÓ

7.55: Tévétorna. 8.00: Mindenki is
ja. 8.35: Irodalom. 9.05: Óvodások
műsora. 9.25: Játsszunk együtt! 9.35:
úrrá lesz a bajon. NDK mesefilm.
Hírek. 11.00: Szegedi Volán—Bp. Ho
Bajnoki férfi kézilabda-mérkőzés.
Franciaország madártávlatból.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337 748, 340-726

Pataky Tibor

PEST MEGYEI HÍRLAP

1979 OKT 1 4

Beszélgetők 1021

Pataky Tibor rajza

1877-ben alkotta. 10. Játékvezető. 12. Becézett Jóska. 14. Finom könnyedség, báj. 15. Énekelni való. 19. Fővárosa: Bagdad. 21. Fővárosunk egyik fele. 23. Igen csehül (ANO). 24. Meggyőződés. 26. A Duna egyik szakasza.

Pajtások! A megfejtett Rodin-alkotások címét írjátok le egy levelezőlapra és április 8-ig küldjétek be a szerkesztőséghez. A helyes megfejtők részt vesznek az áprilisi jutalomsorsolásban.

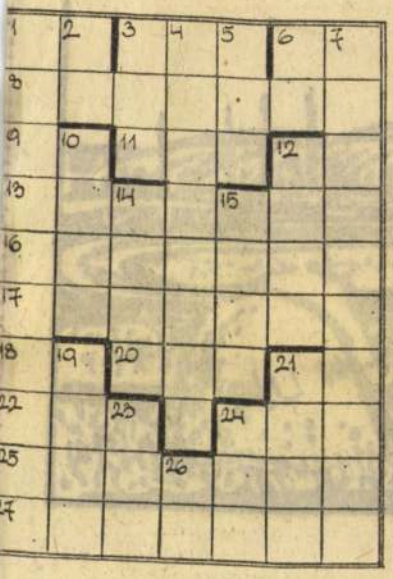

10.30: Új zenei újság. 11.00: Hírek. Időjárás-jelentés. 11.03: Sztereó beállhang. 11.06: Slágerlista. 11.41: Vlagyiszl Pjavko operaáriákat énekel. 12.10: Égjak. 13.09: Hírek. Időjárás-jelentés. 13. Műsorismertetés. 13.05: Popzene szterben. 13.55: Öregek. Komját Aladár ver 14.05: Népdalaink világa. 14.28: Hangf vételek felsőfokon. 15.56: Attila. Részek Verdi operájából. 17.06: Rádiószính 18.05: Kapcsoljuk a 6-os stúdiót. 13. A magyar szépprózа századai. 53. ré 19.00: Hírek. 19.03: A hangverseny-kvetítés folytatása. 19.48: A dzsessz történetéből. 34. rész. 20.28: Bemutatjuk a Tv Zenés Színház új operafelvételét. 21.08: Bach-művek. 22.33: Magyar zeneszerzők. 23.14: Basszus-áriák. 23.30: Hírek. Időjárás-jelentés. 23.40: Műsorzárás.

TELEVÍZIÓ

8.05: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna. 8.10: Mindenki iskolája. Földrajz. Európa szocialista országai. I. 8.45: Kémia. Kémiai jelölések. 9.15: Óvodások filmműsora. Kisfilm-összeállítás. 1. Mackó Misi a víz alatt. Lengyel rajzfilmsorozat. 2. Vörös és kék. Angol filmsorozat. 1. rész: Az ébresztőóra. 9.35: Játsszunk együtt! Egy betűvel tovább! 9.45: Csak gyerekeknek! Kisfilm-összeállítás. 1. A kéz őt ujja. Belga filmsorozat. 2. Otthoni játékok. Dán rajzfilm. Dobozfoci. 10.15: Hírek. 10.25: Kisasszony az ablakban. Lengyel ifjúsági játékfilm. 1. rész: Családok háborúja. 11.55: Itália múzeumaiban. Olasz filmsorozat. XV/14. rész: A velencei Művészeti Akadémia képtára. 14.20: Gusztáv és a talált gyerek. Magyar rajzfilmsorozat. 14.25: Vadvízország. Magyar film. 15.30: Műsorainkat ajánljuk! 15.55: Magyar tájak. A Velencei-tó. 16.25: Reklám. 16.30: Bp. Honvéd—Grosswallstadt. Férfi kézilabda BEK-mérkőzés. Közvetítés a budapesti Körcsarnokból. 17.45: Az idomár. Jugoszláv rajzfilm. 17.55: Lehet egy kérdéssel több? Vetélkedő. 18.33: Zeneközelben. 19.35: Reklám. 19.40: Kapcsoljuk a kőszegi Jurisich Vár Művelődési Központ színháztermét. 20.20: A Halottak eposza. 20.37: Hírek. 20.40: A hangverseny-közvetítés folytatása. 21.20: Barátság slágerexpressz. 21.50: Cherbourgi esernyők. 22.10: Örökzöld dallamok. 23.00: Hírek. Időjárás-jelentés. 23.15: Zenés játékokból. 24.00: Hírek. Időjárás-jelentés. 0.10: Műsorzárás.

3. MŰSOR

7.59: Pontos időjelzés. 8.00: Hírek. Időjárás-jelentés. 8.05: Műsorismertetés. 8.08: Francia szerzők műveiből. 10.06: Gondolatjel — április 1-én. 11.00: Hírek. Időjárás-jelentés. 13.05: Műsorismertetés. 13.07: Operaegyüttesek. 13.50: Zenekari muzsika. 15.35: Láttuk, hallottuk. 16.00: Arcok, művek, korok. 16.30: Huszonöt perc beat. 16.55: Orosz operákból. 17.41: Ismeretlen Liszt-zongoradarabok nyomában. 18.00: Zsebrádiószínház. 18.29: Reklám. 18.32: A Deller-énekegyüttes és a Barokk-vonósegyüttes Monteverdi-felvételeiből. 19.00: Hírek. Időjárás-jelentés. 19.05: A hét zeneműve. 19.35: Zenekari muzsika. Közben: 20.17: Prizma. 20.37: A Zenekari muzsika folytatása. 21.15: Operaáriák. 21.30: A zeneirodalom remekműveiből. 22.30: Az 1978. évi montreux-i nemzetközi dzsesszfesztivál felvételeiből. 23.11: Matuz István fuvolázik. 23.30: Hírek. Időjárás-jelentés. 23.45: Műsorzárás.

MSAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Pataki Tibor

PEST MEGYEI HÍRLAP
Grafikusművész
1979 ÁPR 1

Galga menti táj

1021

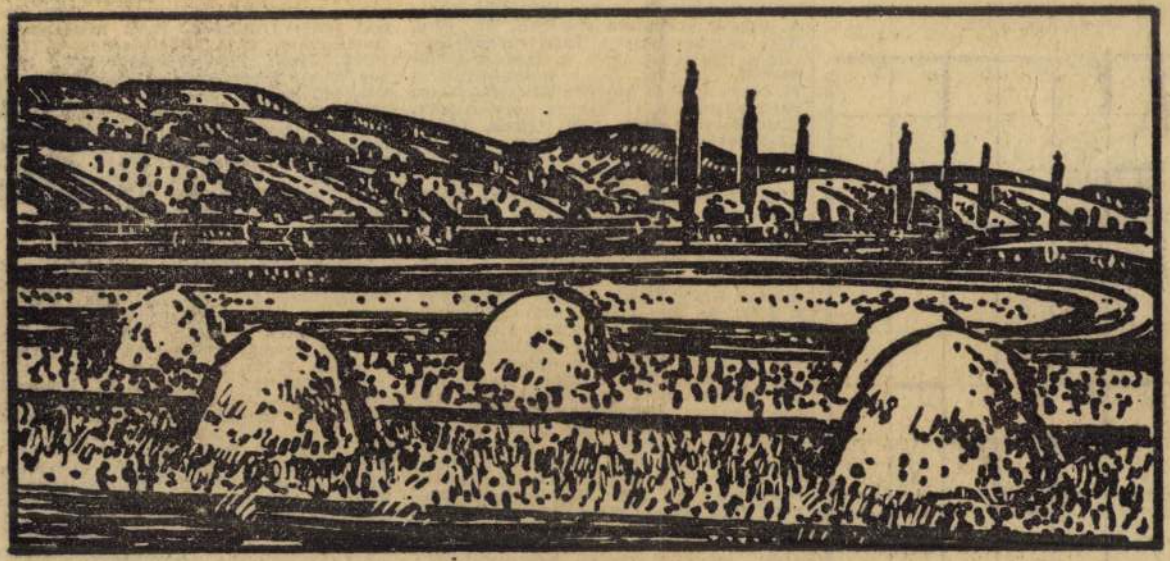

Pataki Tibor grafikája

Óránként egy

Humornak szántam. Meghökkenve láttam, nem úgy sikerült. Megálltam *Dunaharasztin, a Bartók Béla úton,* s megszólítottam az első arra jövőt: az agglomerációs övezetet keresem. Az első hallásra is csacska tudakozódás zavarba hozta a negyvenöt, ötven közötti férfit. Vakarta a fejebúbját, s visszakérdezett: *mit tetszik keresni?* Az agglomerációs övezetet. *Hát azt nem tudom, nem vagyunk idevalósiak, azaz csak esztendeje, hogy ide költöztünk.* Akkor már álltak mellettünk. A közben érkezettek egyike tüsténkedett: *majd én elmagyarázom, merre kell menni, eltéveszteni sem lehet, ott van az a nagy raktár, az Autókeré, biztos azt tetszik keresni...* Dunaharaszti a Budapestet körülfogó agglomerációs övezet jelentős településeinek egyike. Több mint ötezerhatszáz lakásban élnek itt emberek. Végleges és ideiglenes bejelentővel, meg bejelentetlenül, tulajdonosként, bérlőként, albérlőként, ágyrajáróként, családtagként, ismerősként, palotákat utánzó villákban, s deszkatákolmányokban. A település nevének kezdőrésze a Duna; a lakásoknak mindössze hét-nyolc százaléka kapcsolódik közüzemi vízvezetékhez. Egyetlen pont, s mégis föllelhető benne az agglomerációt jellemző, kísérő végletesség, meghökkentő ellentmondásosság.

Nem várják ki

Több mint tizenöt esztendeje, 1962-ben *a Minisztertanács határozatot hozott* a fővárosban történő letelepedés korlátozásáról. A rendelet kimondotta: általában csak öt évi budapesti állandó lakhellyel vagy folyamatos munkaviszonnyal rendelkezők vásárolhatnak ingatlant, kaphatnak letelepedési engedélyt, lakáskiutalást. A rendelkezés hatásáról *az MSZMP Központi Bizottsága Titkársága* 1974. április 1-i állásfoglalásában — *A budapesti agglomeráció alakulásának és szabályozásának tapasztalatairól* — ezt olvashatjuk: *„A telepedni szándékozók nagy része nem várja ki az öt*

vén,
tott.
ság,
szom
isme
mag
honi
embe
nek. Urajon ráérősebbek voltunk. Bánják akkor? Egyszerre: *Még csak az kellene!* A férfi: *Jó itt, akkor megyünk Pestre, amikor akarunk.* S voltak? *Hát a komáméknál, a sógornőméknél, másutt még nem, a berendezkedés kötötte meg az időt, de tervezzük erősen, hogy megyünk. A kislányunk is nógat bennünket, úgye, ő jár az egyetemre, annyi mindent lát, ismer már, mondta is, ez nem Uraj, innét menni kell sokfelé. S akarunk is, hiszen az az igazság, hogy a fiam már látta, de mi például a feleségemmel még nem jártuk meg a Nemzeti Múzeumot vagy a Gellérthegyen az emlékművet, csak a tévében láttuk.*

Országosan a legnagyobb

Óránként egy ember az agglomerációs övezet negyvennégy településének lélekszám gyarapodása, éjjel és nappal, a nap huszonnégy órájában, az év háromszázhatvanöt napján. Mi az, semmiség? Óránként egy ember; egy esztendő alatt több, mint 8700! Jelenleg az agglomerációs övezetben 420 ezer ember él, a népesség növekedésének mértéke *országosan itt a legnagyobb,* egy esztendő alatt minden ezer lakosra tíz újabb bevándorló — és véglegesen letelepülő — jut, s még inkább erős sodrásúvá teszi az emberfolyamot a természetes szaporodás, ami a megye különböző szerepkörű területei, települései között *itt a legmagasabb.* A negyvennégy településen a legkisebb az ezer lakosra jutó bolti alapterület — a megyei átlagnak 81 százalékát éri el — a megye más területrészeihez viszonyítva, ámde itt a legnagyobb a száz bölcsődei vagy óvodai helyre fölvett gyermekek száma; 139, illetve 121. Pest megye 1976—1980 közöttre készített területfejlesztési

munkásként kezd
tanított, majd m
följebb — szakm
konyhai kisegítőb
tott munkássá, m
gyermeket, akiket
hét, illetve öt év
lők nevelnek, s ak
ben hetente, kéth
csak havonta egy
tatták őket, költö
keszire, s kérjenek
itt a tulajdonosé
nincsenek sem jób
ott meg, új helye
miként lenne? Ne
hát, hanem beren
hogy életük fő
környezetben za
környezetben csak
áll. A férfi is, f
szülötte, tíz eszte
Békés megyei Kö
el, ahogy a férfi r
vasúttal mehetünk
ahhoz, hogy jel
alapvetően meg
nagy csoda kellen
— mint a fele
ahol kell, beaján
nek rám reményk
lennék a szabadít
âkinek hatalmáb
igent s az igenb
mert minden ap
mas a reményke
nap újabb haladé
veik legyenek.

Külön

Az agglomeráci
ezer lakosra jutó
tottak száma *kise*
középfokú és rés
központ szerepet
sein; a keresők
de kenyeret keres
Lakni, bevásárol

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1979 MÁR 2 1
PEST MEGYEI HÍRLAP
Pataki Tibor

lalmat... 1021

Pataki Tibor grafikája

egyen egyá
rik. A töb
vas, lakoni
jellemzik ő

— Szálasi
Rettegett z
ket lemészá

— Horthy
nagy, nábor
az országot.

— Hitler:
sa; brutális, remes alak. SS-
Napóleon.

S egy gyermeki tévedés:

— Habsburg tábornok, ak-
koriban, amikor Erkel kar-
mester volt.

Alig akad tucatnyi gyerek, aki sejtené e borzalmas szavak értelmét: láger, gettó. Egy valaki tud Buchenwaldról, Auschwitzról. Ketten említik: a gettó csillagos ház. szögesdróttal körülzárt halálhely. Legtöbben vonalat húznak: nem tudják.

Húsz éve terhelik emlékezetünket a szörnyű kor szédült történései, látomásai Az utókor okulására leírja őket a tudomány, ábrázolja a művészet, s az iskolapadokban is meg kell teremteni a feledés és emlékezés okos harmóniáját...

Szőke Sándor

Pataky Tibor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1985 ÁPR 4

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1021

Az első találkozás

Pataky Tibor (Tápiószele) rajza)

Pataki Tibor

Hog

Azt kérdezed, örege
hogy és mint vagyok? N
szólnál, ha válaszolnék a k
désedre — mégpedig nem
sablonos „csak-csak"-kal, va
„kösz, vagyok"-kal, vagy m
effélével? Hm?

Jó-jó, látom, hogy lóg
nyelved, hogy rohansz. É
ezért, figyelmeztetlek,
gyázz ezzel a könnyelmű k
déssel, nehogy úgy járj, mi
én a minap, Csemetke Bálin
tal. Ismered őt?

Nos, én is épp így roha
tam, mint te mostan, de azé
futtában, a velem született u
variasságból megkérdeztem
szembejövő Csemetkétő
hogysmint?

Erre ő megáll szép kénye
mesen, sóhajt, legyint és nag
búbánatosan azt mondja: N
is kérdezd! Hát nem is kér
deztem, mert épp úgy siettem

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1970 DEC 2 5

1021

SZERETET
Pataki Tibor rajza

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1971 FEB 6

1021

Pataky Tibor rajza

Pataky T.

Ez továbbfejlődésünk legfon-

épeink továbbra is közös fel-
a országok közösségének erő-
kovácsolódott barátságuk és
Bizonyosak vagyunk abban,
haladás és a béke sok száz-
is eléri célját: a világbéke
ista háborús mesterkedések
a haladás ügyének győzel-

let, a megbecsülés és elvtársi
a Szovjetunió Kommunista
sszusát. A Szovjetunió Kom-
Bizottsága a konaresszuson
s ezekre az eredményekre
ommunista építőmunka soron
ező évek alapvető célkitűzé-

nunk a Szovjetunió Kommu-
ágának, a Legfelsőbb Tanács
inynak és a Szovjetunió test-
ársadalom építésében, a Szov-
eladatok sikeres teljesítésében.
s érdekeiért folyó harcban.

János,
spárt Központi Bizottságának
ttkára.

zi Pál,
Elnöki Tanácsának elnöke,

Jenő,
forradalmi munkás-paraszt
ak elnöke.

dotta.

Podgornij fel
a pakisztáni el

Nyikolaj Podgornij, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke szombaton felhívással fordult Jahja Khan pakisztáni elnökhöz. Ebben a többi között kijelenti, hogy a Szovjetunióban nagy nyugtalansággal fogadták azt a hírt, hogy a daccai tárgyalásokat megszakították, és a katonai kormányzat lehetségesnek vélte, hogy szélsőséges eszközökhöz folyamodjék, fegyveres erőt vetett be Kelet-Pakisztán lakossága ellen.

A szovjet embereket érthetően aggasztja az áldozatok nagy száma, mindaz a szenvedés és nélkülözés, amelyet az események ilyen menete okoz a pakisztáni népnek. A Szovjetunióban aggodalmat kelt Mudzsubur Rahman és más politikai személyiségek letartóztatása és üldözése.

Kötelességünknek tartjuk, folytatta a továbbiakban, hogy a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének nevében azzal a sürgető felhívással forduljunk önhöz, elnök úr, hogy tegyen haladéktalanul intézkedéseket a vérontás, a kelet-pakisztáni lakosság elleni megtorló akciók beszüntetésére, a békés politikai rendezés módszereire való áttérésre.

Reméljük, elnök úr, hogy ön helyesen értelmezi azokat az indítékokat, amelyeket e felhívás megfogalmazásakor szem előtt tartottunk. Őszintén óhajtjuk, hogy Kelet-Pakisztánban a legközelebbi jövőben helyreálljon a nyugalom és az igazságosság.

A dél-vietnami hazafias
mérnek az amerikai és d
madások következtében
lenek voltak kiüríteni Kh

ELJEN ÁPRILIS 1.
Fatsky Tibor munkája.

[illegible] hogy a nettói reggeli adag is. Ha ráérünk, kilötyköljük és megszárítjuk az ágyak végében. De ha erre nincs idő, akkor bizony egy-két tisztába tevést kihagyunk. Az érzékenyebb bőrű csecsemők megsínylik. Ez még mindig kisebb baj, mintha nem veszünk fel beteg gyereket. A pelenkagondon nem tudunk segíteni, nincs rá keret. Gyógyszerkeretünk viszont van, és a kórház gyógyszertárában kitűnő kenőcsöt készítenek...

Egy kárpitos kátéesz elnöke:

— 1949-ben tizenöt emberrel alakult a szövetkezet, ma százhuszan vagyunk. Az első évben ötezer forint volt az összvagyonunk, 1970-ben fejenként osztottunk ennyi nyereséget. Bútoraink tetszetősek, nem tudunk annyit gyártani, ami ne kelne el. Pedig milyen körülmények közt dolgoztunk! Sufnikban, alagsorban, üzlethelyiségekben, a város tizennégy helyén. Mindenütt csak egyetlen munkafolyamatot végezhetünk, aztán autóra rakjuk a terméket, visszük a másik műhelybe, a harmadikba, a negyedikbe. Az anyagmozgatás negyven százaléka feleslegessé válna, ezáltal az önköltség csökkenne, ha egyetlen helyen volna az üzem. Másik gondunk: a heverők, fotelok vázát asztalos kátéészektől kapjuk, a textíliát a textilgyártól. Mindkét helyen munkaerőhiány van, s erre hivatkozva a szállítási határidőt nem tartják be. A kárpitosaink [illegible] megszervezik a munkás egyfolyt nyersanyagot, a lom, azonnal e hiba van, pillar rem a szerelő megjavítja. Ren és még jól is ke túlóra.

Az szb-titkár: óráztatás ellen! szellemileg is kimeríti az embereket. Mégis, ha máról holnapra megszűnne, fejtörést okozna. Mert mi módon biztosítanának többletjövedelmet a dolgozóknak? Úgy éreznék, megkárosítottuk őket. Pedig az igazság az, hogy túlóra nélkül is megkereshetnék ugyanazt az összeget. Hogyan? Ha 130—140 százalékra teljesítenék a normát. Persze, ehhez meg kellene őket győzni. De, sajnos, rossz tapasztalatuk van. A túlóráztatás megszüntetésének egyik módja a differenciált bérezésben rejlik. Azaz, ha többet dolgozik a munkás, többet is keressen — nyolc órában.

Az igazgató: Nekünk az a legfontosabb, hogy termeljünk. Ha kell, akkor túlórában, bár ez mindannyiunk zsebére megy. Háromezer dolgozónk közül százan-százötvenen túlóráznak rendszeresen. Ennek a száz-százötven embernek a borítékja a többiek rovására lesz vastagabb. A túlóra ugyanis a béralapból megy, a béralap túllépése után pedig a nyereségből. S az a néhány ember két-három nap nyereségrészesedést is elvisz. Mégse tehetünk semmit.

[illegible] ang
ihen-
tehát
etek?
sést?
őt al-
szem-
kiság.
éesz-
ztájit.
, ka-
ön be
a gyárba. De nem jönnek akkor se, ha előző nap lakodalom volt a faluban, keresztelő, búcsú. Nem jönnek országos vásárkor, disznóöléskor sem.

Nagyvállalat szb-titkára és KISZ-titkára:

— Nyissa ki a Népszabadságot, a Magyar Nemzetet, a Népszavát, a megyei lapokat, mit lát? Egymás túllicitálásával, az ígérgetések özönével vadásznak munkaerőre a gyárak, intézmények. Iszonyú energiát és pénzt fektetnek a munkások megszerzésére. Jöhet bárki! Aztán, ha már kapun belül van, senki nem törődik azzal, hogy mit produkál? Vagy pedig rosszul értelmezik a törődést: hagyjuk a dolgozókat tereferélni, étkezni, építsünk kacsalábon forgó munkásszállást, öltözőt, és jól érzi magát! Megfelelő körülmények kellenek, de pusztán az, hogy szép a munkásszállás, még nem marasztal ott egyetlen embert sem! Mit gondol, miért megy el majd minden helyről a törzsgárda? Mert a szomszéd

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1971 MÁR 27

T 1021

Pataky Tibor: Tánc

Pataky Tibor

egy hangosé tízszer volt több ennél), akkor kapok önálló rendezői munkát."

Ez a film lett a *„Gömböc"*. A filmnek nagy sikere volt. *Gorkij* a szovjet filmművészet tizenötödik évfordulóját üdvözölve így írt: *Csináljatok olyan filmeket, mint a „Csapajev" és a „Gömböc". Romain Rolland* egészen fellelkesült, mikor megtekintette a filmet. Különösen meglepte őt a környezet pontossága, a francia vidéki életforma apró részletei. *„Honnan ismeri ön a híres roueni kacsákat? Ez meglepő!"* — lelkendezett.

Romm mosolyogva emlékszik vissza erre.

A **„Gömböc" után Rommnak azt**

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZAVA

1971 JUL 3 -

1021

Pataky Tibor: Zsákolók

Pataky Tibor

Módosí

Ki lehet a törzsgárda tagja?

Az elmúlt években az oktatásügy területén is sok helyen alakították meg a törzsgárdát — még az 1961-es SZOT Irányelveknek megfelelően. Ezek a törzsgárda-szabályzatok azonban több vonatkozásban elavultak, hiányosak, sőt nemegyszer ellentmondó vagy éppen jogszabálysértő pontokat is tartalmaznak.

A SZOT elnöksége nemrégiben módosította a törzsgárdákra vonatkozó irányelveket. Így lehetővé vált, hogy a törzsgárdatagsággal kapcsolatos kérdéseket az adott munkahelyek igényeinek megfelelően szabályozhassák.

Együttesen

A törzsgárda-mozgalom helyi kialakításáért és továbbfejlesztéséért *a szakszervezeti szervek és az állami vezetők egyaránt felelősek.* Együttesen kell meghatározniuk a törzsgárdatagság feltételeit, a törzsgárdatagok jogait és kötelességeit, erkölcsi megbecsülésük formáit, valamint a törzsgárdatagokra vonatkozó többi szabályt. Mindezt *önálló törzsgárda-szabályzatban* kell rögzíteni. Ez természetesen társadalmi jellegű szabály, s ezért jogi kötelezettségeket nem tartalmazhat. A törzsgárdatagok anyagi megbecsüléséhez az anyagi eszközöket az üzemi

A törzsgárdatag többféle bér- és béren kívüli juttatás tekintetében részesülhet előnyben. Ilyen lehetőségek például: a lakások elosztása, lakásépítési akcióban nyújtott segítség, jutalomüdülés, jutalmazás, rendkívüli feljebbsorolás, javaslattétel kitüntetésre a tag gyermekének középiskolai és felsőoktatási továbbtanulása, a gyermek bölcsődei, óvodai felvétele, jutalomszabadság.

Másfelől a SZOT irányelvei azt is kimondják, hogy *azt a dolgozót, aki méltatlanná vált a tagságra, a törzsgárdatagok sorából ki kell zárni.*

A törzsgárdatagság a nyugdíjazással megszűnik, de ha a nyugdíjas az intézménynél továbbra is munkát végez, a törzsgárda tagjának kell tekinteni, és az ennek megfelelő előnyöket kell számára biztosítani.

A végrehajtást szolgáló miniszteri irányelvek megjelenéséig is bőven van tehát tennivaló: a régi szabályzatokat felülvizsgálva az új irányelveknek ellentmondó rendelkezéseket hatályon kívül kell helyezni, illetve módosítani kell. S ami még fontosabb: az eddiginél bátrabban kell élni az irányelvek adta lehetőségekkel.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEDAGÓGUSOK LAPJA
Budapest

1971 MÁJ 24

1021

Pataki Tibor

Pataki Tibor rajza

·dok egyik barlangjában középkori pénz-
·ást végző barlangászok munka közben.
gadja a látogatókat. Rendszeresen ellen-
anygőzlámpákkal felszerelt reflektorsort.

nyefát, mert az má
szal virágot hoz. A
megfogadták tanác
vadgesztenyefát ült
egy malomkővel is
helyét.

Hasonló párbajt
tak, ha nem is Isa
János történész sz
gényben az isaszeg
közepén Richárd é
bajt vívnak egymá
lomtörténet-írás
hogy a jelenet való
esemény, szereplői báró Riedesel osztrák vasas és Sebő magyar huszártiszt, csak éppen nem Isaszegnél, hanem két nappal korábban Tápióbicskén zajlott le".

Varga János rámutat a továbbiakban arra a fontos tényre is, hogy Jókai többször megírta az epizódot úgy, hogy valódi, nevü-

Nagykáta felé üldözték. A csatát csak Görgey és Damjanich megjelenése és ellentámadása fordította a magyarok javára. A győzelemnek azonban nagy ára volt: jelentős veszteséggel járt és felfedte a tavaszi hadjárat haditervét a császáriak előtt.

A tudomány tisztázta a párbaj

PATAKI TIBOR

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP
1982 MÁJ 29

1021

Galga menti táj(részlet)

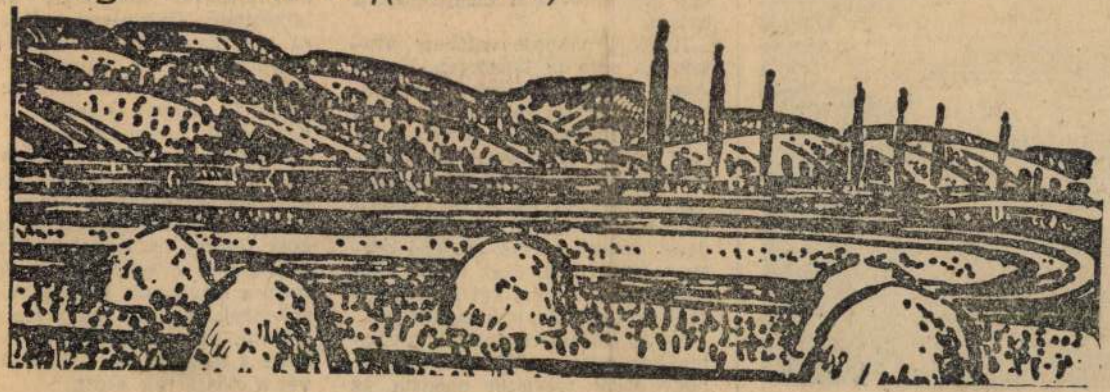

Pataki Tibor rajza

Pataki Tibor

A beszámolót Tanyi István KISZ-titkár tartotta. Az eredmények ismertetése során a többi között megemlítette, hogy a nyáron az alapszervezet tagjai közül tízen voltak építőtáborban. Szólott természetesen a tanulásról, a fiatalok politikai érdeklődéséről, valamint kulturális és sporttevékenységéről is. Mint eddig, ezután is vállalják a község atlétikai versenypályájának karbantartását.

Pataky Tibor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1964 OKT 2 0.

1021

Pedagógus képzőművészek alkotásaiból

Pataky Tibor (Tápiószele): A martinüzemben

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 188-[illegible]. 337-[illegible]8. 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1977 APR 15

1021

ÉSZAK-MAGYARORSZ

Kohász

(Pataky Tibor munkája)

Patai Tibor

polgáris

iparosok, kiskereskedők stb. — egyes rétegei viselkednek kispolgári módon, hanem mindazok, akik gondolkodásukban, felfogásukban kispolgári eszmék, nézetek, életszemlélet képviselői, követői — mindazok, akiknek ízlésükben, társadalmi magatartásukban, törekvéseikben feltűnést keltő, gyakran szélsőséges, nem kívánatos jelenségek mutatkoznak.

Az ilyen tendenciák ellen határozottan szót emelt pártunk X. kongresszusa. A kongresszus határozatai a becsületes dolgozó milliók véleményét és érdekeit szem előtt tartva, hangsúlyozzák: *erősíteni kell azt a közszellemet, amely nem tűri el a társadalomellenes magatartást, a cinizmust, a fegyelmezetlenséget, a közösség megkárosítását; növelni kell a szocialista módon végzett*

hazai mérkőzésünkön egyszer sem itthon tartani a két pontot, amikor minden-

Bánkúti, Tóth T., Kovács F. (Szűcs), Simon. Tartalékok: *Landi, Vígh, Tátrai.*

Általános fehérvári vélemény: Egy pontot elhozunk Egerből

Öt mérkőzésből szerzett 3 pontjával, igen rossz, 5—12-es gólkülönbségével, jelenleg a 14. helyen áll a tavaly váratlanul kitűnően szerepelt VIDEOTON. Keresik, kutatják a mérsékelt szereplés okát Székesfehérvárott, de biztosat senki sem mond. Az kétségtelen, hogy az új edzőnek, Kalocsay Géza dr.-nak elképzelései a csapat új konstrukciójára, eddig nem nagyon váltak be.

A legutóbbi bajnokságban 33 ponttal a 10. lett a fehérvári együttes és a 10 vidéki csapat közül csak három, az SBTC, a Tatabánya és a Rába ETO előzte meg. Mindössze 3 pont választotta el a legjobb vidéki együttestől, a Salgótarjáni BTC-től.

A Ferencvárostól elszenvedett súlyos, 6:2-es vereség után annak idején nyilatkozatában többek között ezt mondta Kalocsay Géza edző:

várható öss
vetkezőket
Mester meg
kei játszik
ges összeállí
kőzés előtt s
edző a köve
retből válo
Szabó I.,
Nagy III., Fe
kei, Vollek,
másy, Burka
tyányi, Szabó

A vasárnap *sportműsorából*

Kézilabda: Gyöngyösi Vasas Izzó—Pécsi Ércbányász NB I. B-s férfimérkőzés, Gyöngyös, 11. *Megyi I. osztály. Férfiak:* Egercsehi—Selyp 10.30, Gyöngyösi Építők—Dormánd 10, Egri Finommechanika—Gáspár SE 10, Füzesabony—Hatvani Szövetkezet 16, Dobó SE—Gyöngyössolymos 9.30, Egri Tanárképző—Hort 9.30. *Nők:* Egri Spartacus—Füzesabony 11, Egri Finommechanika—Hort, Hatvani Vörös Metéor 11:15, Gyöngyösi Vasas Izzó—Sirok 9.45.

Kosárlabda: Egri Finommechanika—Salgótarjáni Kohász NB II-es férfimérkőzés, Eger, Szilágyi Gimnázium, 11. Egri Finommechanika II.—Kazincbarcika, NB III-as férfimérkőzés, Eger, Szilágyi Gimnázium, 12.30.

Röplabda: Egri Dózsa—Nyíregyházi VSC NB II-es női mérkőzés, Eger, Stadion, 11.30.

Sakk: Országos mesterverseny, Gyöngyös, Építők ebédlőterme, 16. Eger—Hatvani CSB-mérkőzés, Eger.

Tájékozódási futás: Szüreti Kupa, Mátra-hegység.

Labdarúgás: Egri Dózsa—VIDEOTON NB I-es bajnoki mérkőzés, Eger, 15.30, Zsolt. Előtte: 13.30-kor a tartalékcsapatok találkozójára kerül sor. *NB III-as mérkőzések:* Bervai Vasas—Egercsehi Bányász, Eger, 10.30, Brezovszky. Zalka SE—Mátranovák, Gyöngyös, 15. Máriási.

Megyei I. osztály: Petőfibánya—Bélapátfalva 15.30, Lóczy. MÁV HAC—Tarnaméra 15.30, Patócs. Dobó SE—Füzesabony 9.30, Koncz II. Egri Spartacus—Karikás SE 10, Édes. Rózseaszentmárton—Sirok 15.30, Hídvégi. Recsk—Gáspár SE 15.30, Fülöp, Heves—Selypi Kinizsi 15.30, Szabó B. Teljes forduló a megyei II. osztály keleti és nyugati csoportjában, valamint az NB-s tartalékbajnokságban.

Ökölvívás: Mátra-kupa verseny Gyöngyös (?)

... számu szelvényt 280-an küld
lyes megfejtés. Beérkezett még 56 1.
a telitalálat. Könyvutalványt nyertel
vos, Boconád, Ivony Éva, Gyöngyös
nyüket postán küldjük ki.

FIL

EGRI VÖRÖS CSILLAG
(Telefon: 22-33.)
Fél 4 és este 7 órakor
A cár tisztje és a komisszár
Ketten az elsők közül.
Szinkronizált szovjet film.

EGRI BRÓDY
(Telefon: 14-07)
Az előadások kezdete: fél 4, fél 6 és fél 8 órakor
Dr. Syn kettős élete
Színes, angol—amerikai kalandfilm.
20-án: Szerelem
magyar film

Felvételi a sportiskolába

Az Egri Dózsa Sportiskola vízilabda szakosztálya felvételt hirdet az általános iskolák felső tagozatos tanulói számára. Az úszni tudó gyerekek szeptember 22-én, szerdán, délután 3 órakor a nyitott uszodában Pozsgai Zsolt edzőnél jelentkezzenek. A tanfolyam szervezői egyben kérik a testnevelő tanárok támogatását is.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG
Eger

1971 SEP 19

1021

Pataky Tibor: Ősz

Gábriel József: OLVASÓ

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ZALAI HÍRLAP

1971. SEP 1 2

8

Pataky Tibor

Pataky Tibor: HAZAFELÉ

lágháború között különösen —
gyarság-tudat *különbözik* a
szági magyarság-öntudattól é
rettől. Erősebb benne a szomsz
kel való egymásra utaltság
új állami hovatartozásána
kapcsolódik népének, kisebbsé
tének vállalásával; másként
zódnak meg a társadalmi együ
vényei. Ezek az általános kül
Ám kétségtelen, hogy a két vil
között különböznie kellett a cs
kiai magyar nemzetiségi tudatn
dául a romániainak. Az első esetben a polgári demokrácia fejlettebb politikai és kedvezőbb gazdasági körülményei másként hatottak a Horthy-Magyarországhoz való viszonyra, a politikai öntudatra, mint Károly király Romániájában, ahol felerősödhettek az illúziók a revízió iránt, ahol az erős középosztály, a pozícióit védő arisztokrácia más

roppant bonyolult határok között, meg akarjuk ismerni a magyar nemzetiségek életével együtt a velünk együtt élő más népeket is — és az irodalom jó tükör, hasznos közvetítő lehet; mert azonos társadalmi eszmények jegyében élünk és a szomszédos államok valósága tanulságos lehet számunkra és itt — a nyelv bizonyos közös tudati formák miatt —

Pataky Tibor

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest
1970 JUN 21

1021

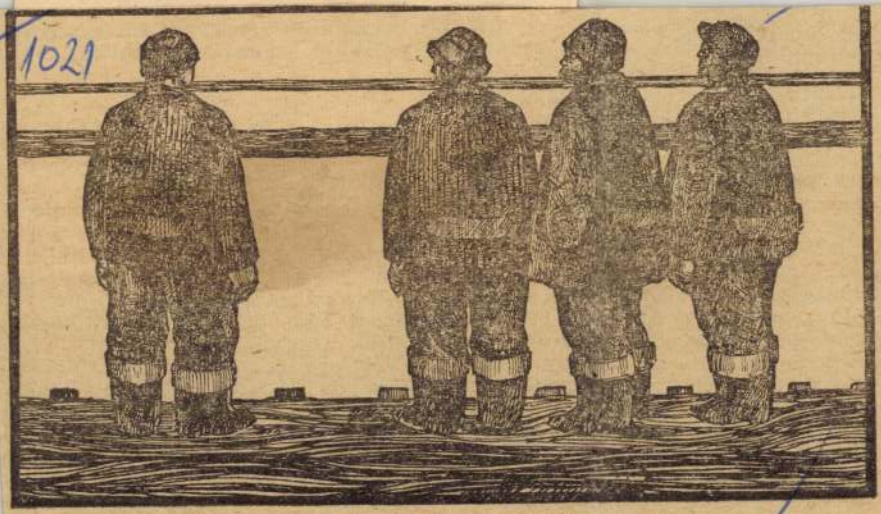

Pataky Tibor: Gátőrök.

Új célok, új olvasókönyvek

A TANÁCSKÖZTÁRSASÁG IDEJÉN még egy olyan kicsi papi-dzsentrivárosban is, amilyen Székesfehérvár volt fél évszázada, rengeteg tehetséges vezetőt dobott felszínre a történelem.

Közéjük tartozott *Velinszky László* közoktatásügyi megbízott. Céltudatos intézkedései tehetségre, határozottságra vallottak.

Eddig is tudtuk, hogy új olvasókönyvet szerkesztett az általános iskolásoknak, de a részletek feledésbe merültek. Nem tudtuk, hogy ezek az I—VI. osztályos növendékeknek szóltak, s a hat osztály részére három kötetet állított össze. Sokáig csak egy kötetet tartottunk számon, amely a Tanácsköztársaság Fejér megyében című kötet mellékleteként szerepel (Székesfehérvár, 1959. a Művelődésügyi osztály kiadásában). Ugyancsak 1959-ben — éppen az említett kötet megjelenésével párhuzamosan — a Pedagógusok Lapja publikálta *Tóth József* „Egy tizenkilences tankönyv" című tanulmányát az V.—VI. osztályosok számára készült kötetről. A kép azonban még ezzel sem vált teljessé.

A KÖZOKTATÁSÜGYI NÉPBIZTOSSÁG csak 1919 júliusában rendelte el a régi tankönyvek bevonását, akkor, amikor a Fejér megyei olvasókönyvek már készen voltak. A puszta tény is figyelmet érdemel: a kommunista embertípus kialakítását az iskoláskorú gyermekeknél kívánták elkezdeni s ennek [illegible] amely szerint az eddig használt történelem- és olvasókönyveket be kell szolgáltatni. A régi olvasókönyvekről átvételi elismervényt kell adni, s a következő tanévben az átvételi elismervényre kapják meg a gyermekek az új tankönyveket. Június 13-án újabb hír: a nyári olvastatás érdekében az iskolavezetők az új tankönyveket vegyék át az Eisler nyomdában, s azokat osszák szét a gyerekek közt.

AZ OLVASÓKÖNYVEK puha kötésben, rózsaszín borításban jelentek meg A/5 formátumban. Az I—II. osztályos kötet sajnos nem áll rendelkezésre. Az olvasmányok a földrajz, a természetrajz, a fizika, az egészségtan és a környezetismeret tárgyköreit egyaránt felölelik, s példaszerűen szolgálják az erkölcsi nevelést is. Az alsóbb osztályok olvasmányainak nyelve egyszerű. A magasabb korcsoportok tankönyveiben differenciáltabb a nyelv, árnyaltabb a megfogalmazás, bonyolultabb a gondolatmenet. A szerkesztő a politikát is „beleviszi" a könyvekbe.

Az Olvasókönyvben versek is vannak, többek között *Petőfi Sándor, Tompa Mihály, Arany János, Lévay József, Vörösmarty Mihály* és *Ady Endre* költeményei. Ady nevét mellőzte a szerkesztő. De helyet kapott a Dózsa György unokája, A grófi szérűn, A délibáb üzenete.

Az olvasmányok és versek közt szinte minden oldalon olvashatók mottószerű forradalmi [illegible]

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1969 MÁR 2-0

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Pataky Tibor

1021

Pataky Tibor rajza

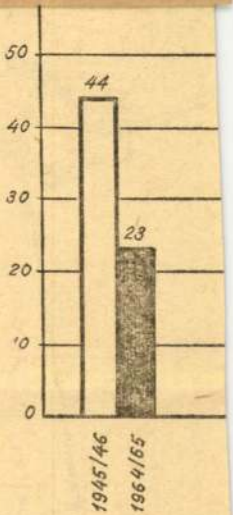

1937/38

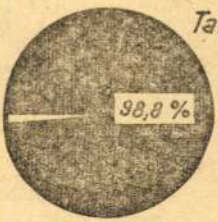

1964/65

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki Tibor

KÖZNEVELÉS
1965 MÁR 26.

1021

Kohász

Pataki Tibor (Tápiószele) *rajza*

TES

Nahá
milyen
Jobb
Balr
Nagy
Sorba á
s mint
hajlunk jobbra, hajlunk balra,
kapaszkodunk bordásfalra,
mint ketrecben vidám majmok.
Ugrunk távolt, magasat,
Jóska, húzd be a hasad:
Így nem leszel tornászbajnok!

UDUD ISTVÁN versei
KOZÁK LAJOS felvételei

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pataky Tibor
PEDAGÓGUSOK LAPJA
1965 MÁJ 25.
1021

Kikötő Baján

Pataky Tibor (Tápiószele) rajza

a menthetőt –
ellensúlyozza,
marad idő a
szont a számo
jelentkező tan
Mintha csak az
„Igaz, hogy a
talpa, de a fe
senki sem emel

Meg kell tehát találniuk az igazgatóknak és a felügyelőknek a helyes mérlegelés elvét és gyakorlati módjait.

Csak a tényleges megállapításoknak van helyük a minősítésben,

s ezeket akkor is vállalnunk kell, ha súlyosan elmarasztalnak. Kisebb mulasztásokat csak azoknál a nevelőknél szabad felvennünk a „hiánylistára", akiknél minden rendben van, s az apróbb hibák kiküszöbölése tökéletesítheti munkájukat. Ez az egyensúlyi vagy arány kérdés a minősítések komolyságának egyik kritériuma.

Az igazgatók és a felügyelők többnyire mellőzik az értékelés kollektív lehetőségeit. Az általános és szakfelügyelet ugyanis sok jelentős megállapítással járulhatna hozzá a nevelők elbírálásához. Ezt a se-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Pataky Tibor
KÖZNEVELÉS
1966 MÁR 18
1021

Pataky Tibor (Tura) rajza

jék el nekem a magyar dolgozatokat? Itt lenne időm, kijavítanám szívesen nemcsak az osztályomét, hanem a többiekét is.

A professzor, amikor megtudta, hogy min töröm a fejem, elismerően csillogtatta felém szemüvegét.

— Ez az, amire számítottunk! Most már nemcsak remélem, hanem tudom, hogy meg fog gyógyulni.

A Pedagógusok Napján három tanítványom keresett fel, akiket egy szülő kísért a hosszú, fáradságos útra. Elhozták a nekem szánt virágot, elmondták a köszöntőt, átadták az otthon maradtak üdvözletét. Aztán furcsa, elváltozott hangon, hosszú szünetek közbeiktatásával, nagy orrfúvás és szemtörölgetés közepette meghívtak a ballagásukra. Elhozták a beszédek szövegét, a műsort, amit maguk állítottak össze. kérték, nézzem át, javítsam ki, ha valami nem tetszene.

A ballagásra, persze, nem tudtam elmenni. Mire hazaértem, már vége volt az iskolaévnek. Mindenki elutazott, hogy pihenést, kikapcsolódást keressen. Újult, sokszoros súllyal éreztem az egészséges emberek között betegségem testi-lelki hátrányait. De a legnagyobb baj mégis az volt, hogy megszakadt az iskolával, a munkával minden kapcsolatom, és ismét felesleges nyűgnek, haszontalan nehezéknek éreztem magamat a társadalomban. A bátorságom, a nagy és lelkes vágyakozásom a munka után gyorsan és nyomtalanul párolgott el, helyet adva egy újabb depressziónak. Augusztusra már teljesen megérett és megkeményedett bennem az elhatározás: nem megyek vissza az iskolába.

Pataki Tibor
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KÖZNEVELÉS

1968 ÁPR 8
1021

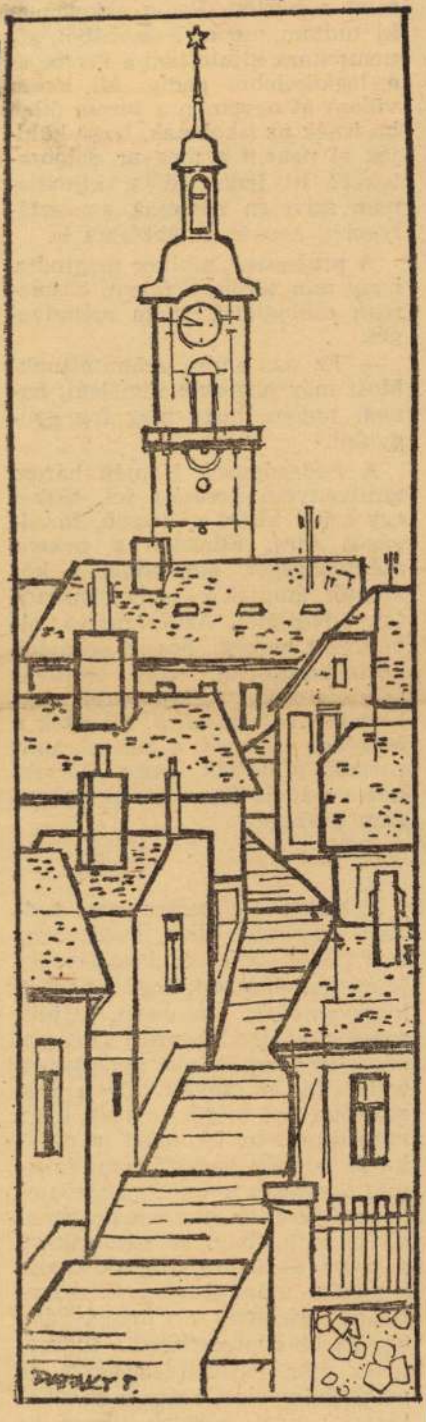

Pataki Tibor (Tura) rajza

tellektuális és kulturális elmaradottságával járt együtt, most ennek ismételt előtérbe kerülése eredményezi éppen a tömegek soha nem látott méretű kulturálódását és intellektualizálódását. Másfelől azonban a jelenség következményeivel is szembe kell néznünk, ha tudatosan és módszeresen kívánjuk továbbra is irányítani a köznevelés és népművelés folyamatát.

A képekben láttatás és látás előnyei és hátrányai lényegében egyetlen csomópont körül gyűrűznek. Ez a csomópont a *befogadó aktivitása.* A képekben látás a befogadótól lényegesen kevesebb aktivitást, sokkal kevésbé mozgékony fantáziát kíván, mint az olvasás. Így számottevő energia szabadul fel, ami a természetszerűleg jelentkező időmegtakarítással együtt *jelentősen növeli a szellemi befogadóképesség terjedelmét* a verbális úton történő befogadáshoz képest. A befogadott alkotások mennyiségi növekedése pedig már önmagában is hasznos.

A mérleg másik serpenyőjét azonban az ezzel a látásmóddal együttjáró *passzivitás és elkényelmesedés* húzza le. Mivel a néző nem kényszerül rá, hogy a szavakba öltöztetett képeket, a második jelzőrendszer

hatás a kabiroszer
cselekményélvezők
zőkhöz hasonlóan
tovább mélyíti a
közötti szakadékot
hagyományos irod
nem éppen a mod
a nézők többsége
emelkedőbb filmekkel, televíziójátékokkal szemben, hiszen — mert elszoktatták tőle, vagy rá sem szoktatták — képtelen követni a képi absztrakciót, képtelen megtalálni az árnyalt lélektani ábrázolásban, a művészi hangulatfestésben rejlő szépségeket, drámaiságot.

Látszólag mond csak ellent ennek az a tény, hogy a gyermek- és ifjúsági irodalom mindig is bővelkedett cselekményességben, kalandosságban. Hiszen ez éppenséggel irodalom volt, vagyis verbális alkotásokat fogadott be az ifjú olvasó. Ez életkori sajátosságainak megfelelő feladatok elé állította szellemi aktivitását, szemléletes és képszerű leírásaival, az érdeklődés lankadatlan ébrentartásával hidat vert a gyermeki szellem és a magasabb kultúra közé, bejáratta pályáit,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

KÖZNEVELÉS

1969 JAN 10

1021

Pataky Tibor

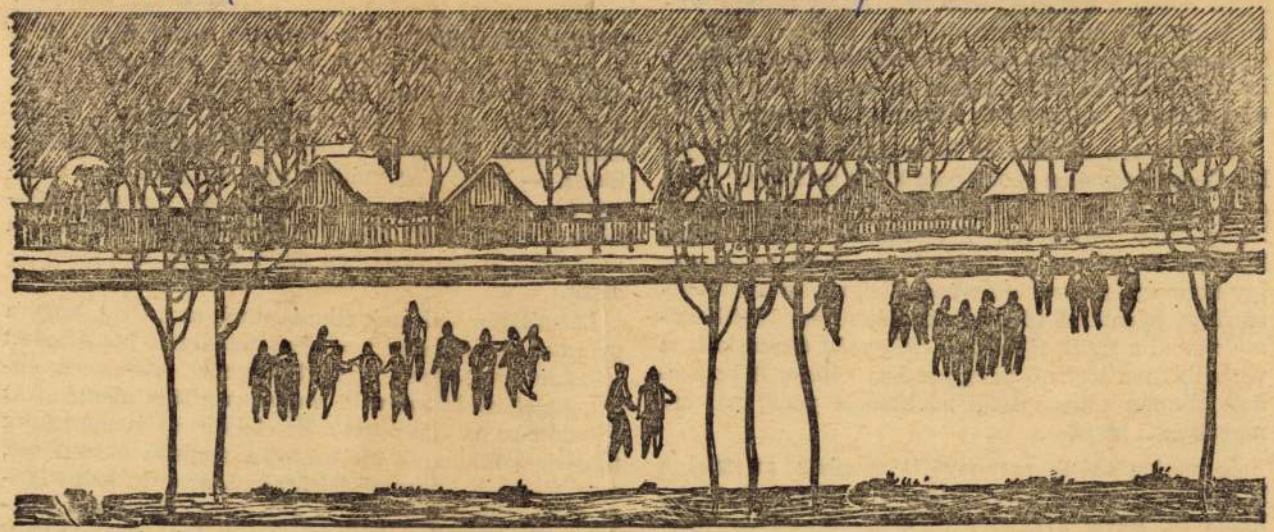

Pataky Tibor (Tura) rajza

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1969 JAN 18

ÉLET ÉS IRODALOM

1021

Pataki Tibor

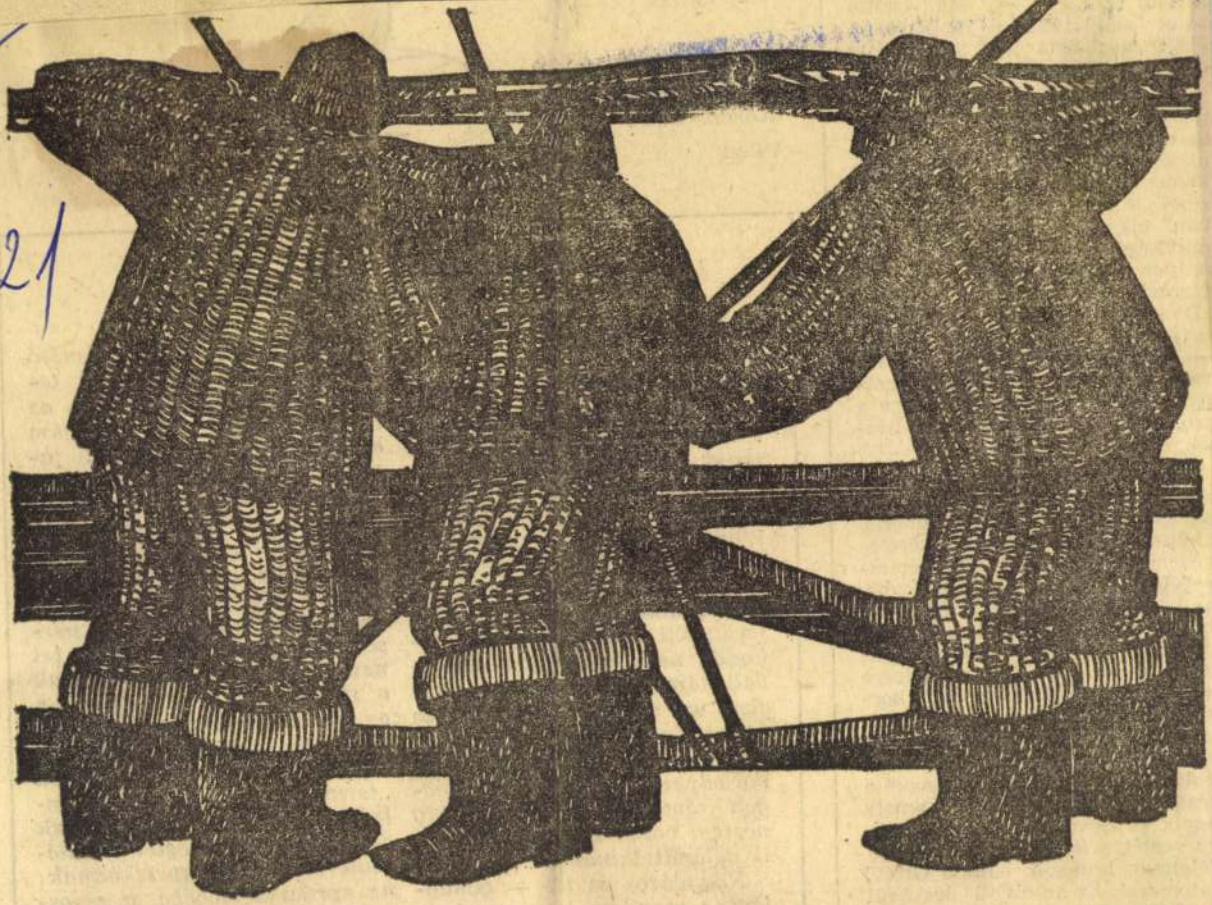

Pataki Tibor: Jégvágók

ráfenelte volna. „Szederjesen lóg a hold az égen —, Mint istálló sötét szögletében — A béres, ki életét megbánta — S felkötötte magát az istrángra..."

Ha történetesen Illyés írja: nemcsak azt hiszem el, hogy látta ezt a bérest, hanem azt is megérzem, hogy ez a béres a rokona vagy a társa volt. Sárközinél viszont, az ő „kontextusában" inkább a kép megfestésének minőségét méltányolom: azt, hogy milyen csalódásig híven tudja ábrázolni azt, amit nem látott. „Dobd el a villát testvér, mellyel a füstölgő nehéz szagú trágyát, — Teregeted földedre..." Aki valóban taposta, hányta, teregette a trágyát, annak elég maga a szó, nincs szüksége jelzőkre hozzá.

Nem ez a hiteles benne, hanem a szorongás népéért és egyáltalán az emberért: a mélyben dübörgő „hétmérföldes lépések" közeledésének meghallása. És „népiességében" sem az a legfontosabb, ami jellegében népies akart lenni, hanem az a letisztulás, „klasszicizálódás", vagy inkább talán csak leegyszerűsödés és lényegre szorítkozás, aminek utolsó korszaka verseit köszönhetjük. Amikor valóban személyessé lesz, ami előzőleg még inkább illusztratív volt. Annak az „igazi halálnak" a tragikus előérzetében, amely egyik jellegzetesen népies indítású versét, a *Bolond Katit* növeszti félelmes, bruegeli „Dulle Griet" látomássá. És amelyből legvégül az *Esőcseppek* megrendítő négysorosai születtek. „Eljön a nap, hogy többet nem leszek..."

Kondor Béla:
Vilcsi

PÉNTEKI LEVEL

A tél

Reggel háromnegyed kilenc. Ülök az eszpresszó ablakában, s látom, pörögve megfordul, majd a járda peremének ütődik egy teherautó. Az öregasszony, aki csúszkálva, tipegve próbál átkelni a kocsiúton, kabátjával az autó sárhányóját súrolja. De szerencsére már itt áll az ablak alatt, hátával a járdaszéli platánnak támaszkodik, nem csodálnám, ha áthallanám szívverését az üvegen, azt se, ha hirtelen térdre ereszkedne, hogy meneküléséért hálát mondjon. Hány másodpercig tartott ez a reggeli rémület? Mintha órákig néztem volna e nagyvárosi, téli pillanat látványát.

Nagyváros és tél — gondolom, s mondom is magamban, s már elfelejtve a platán kopasz ágai alá menekült öreg-

hatvankét tél csontig hasító iszonyata. A kesztyűtlen tenyér nem múló rémülete, az inaskori estéké, amikor anyám hóval dörzsölte-gyógyította fagyott lábujjaimat.

Lám, megszegve múltkori fogadalmam, megint csak emlékeimhez menekülök. Nem tehetek mást. Hatvankét tél emlékeivel tiltakozom a költészet hamisítása, a magam írta versek hamisítása ellen is. A tél nem szép. A tél rút. Akárcsak a tűzvész, az árvíz. Ahogyan az égő erdőből, az elöntött töltésről menekülnék, a télből is menekülni vágyom. Nem a „természetbe", nem a zajló folyóhoz, nem a zuzmarás ágak alá, melyekbe éhségtől megnémult madarak kapaszkodnak: az aprócska szobába, a pirosra izzott vaskályha mellé.

De ez is hazugság. Kedves a fülnek a lángok [illegible]

LÉTAY VERA:

MÚLT – JELENIDŐBE

Az *Eljött a tavasz* slágerszöveget idéző ábrándos címe mögött nagyon keserű történelmi dráma rejtőzik. Ha a kifejezés nem hangzana gyanúsan divatosan, azt mondanánk, Dobozy Imre darabja a *nemzeti önvizsgálat* figyelemre méltó perirata. A magyar hadsereg, s közvetve az egész társadalom szerepét elemzi a második világháború utolsó felvonásában. Persze nem véletlen, mikor melyik kifejezés lesz divatossá. Úgy látszik, a belső igény és a külső lehetőségek összetalálkozása az utóbbi időkben leküzdhetetlen szükségszerűséggel veti felszínre a „nemzeti önvizsgálat" mind az ideig

Ez a különös rekonstrukció, a hiteles pontossággal megelevenedett helyszíni szemle alkotja a darab tulajdonképpeni magvát. A jelenidő burokként veszi körül a drámai lényeget. A történés és az előadás egyaránt az elidegenítés effektusait használja, nincs is szándékában a naturális valóság illúzióját felkelteni. *Major Tamás* rendezése is ebben a szellemben állította színpadra a darabot, s a mű stílusához illően, a színészek tól sem kívánt a megszokott ér telemben „átélt" játékot. *Sinkovits Imre, Agárdi Gábor, Csern Mariann, Csurka László, Fül Zsigmond, Szirtes Ádám, Gel*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1021 Pataky Tibor

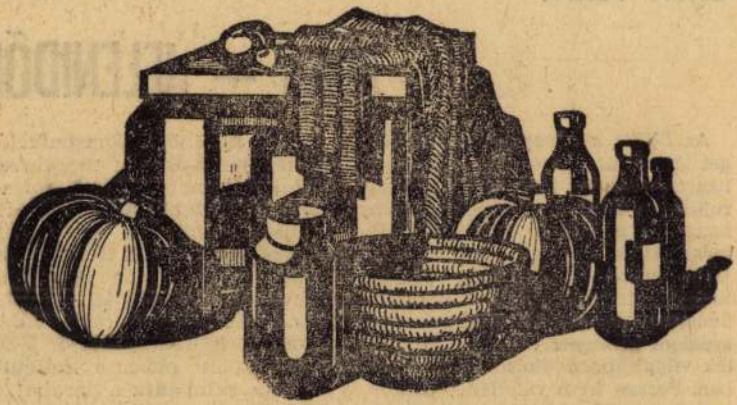

Pataky Tibor: Csendélet

Kibernetika mint iskolai tantágy

A Krímben tudományos-pedagógiai kísérleteket végeztek annak érdekében, hogy *a kibernetika egyes fejezeteit beépítsék a középiskolai tananyagba, és kidolgozzák módszertanát.* A kísérletet az Ukrán Tudományos Akadémia Kibernetikai Intézete és a krími Pedagógiai Intézet végzi A 7—9. osztályos anyagra épülő kísérleti tanterv néhány fejezete: „A számrendszerről alkotott elképzelések kibővítése", „Az algebra lényegének elmélyítése és rögzítése", „Az algoritmusok és automaták elméletének elemei".

Kidolgozták a módszertani

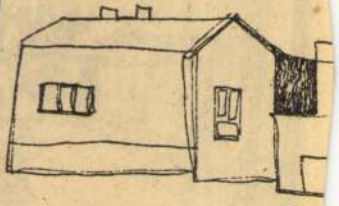

A firkál

A Magyar Pedagógiai Tár
saság Kisgyermeknevelés
Szakosztályának legutóbbi ülé

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1969 FEB 2 0

/1021/ Pataky Tibor

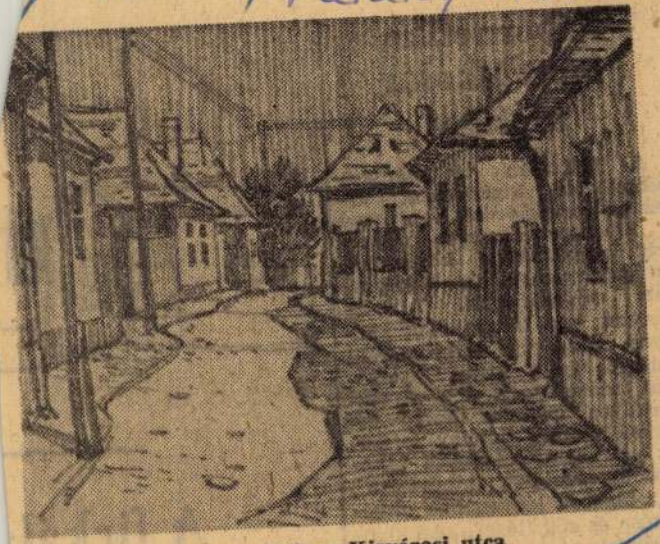

Pataky Tibor: Kisvárosi utca

HÍREK

ÉRTÉKES ÖSSZEFOGLALÓ mű jelent meg a Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Főiskola 150 éves jubileumára. A kiadvány nem csupán a nagymúltú intézmény történetét és adatait összegezi, hanem részletesen elemzi a tanárok működését, az oktató-nevelő munka színvonalának emelkedését, és számot ad az intézetből kikerült kiváló szakemberek életútjáról is.

SAKK

91. SZ. FELADVÁNY

FIRBÁS NÁNDOR

(Budapest)

Eredeti

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1968 SEP - 71

1021 Pataky Tibor

Pataky Tibor: Balatoni táj

Minanyajunk érdeke: a tanuló-balesetbiztosítás

Május az iskolai élet legmozgalmasabb, legszínesebb hónapja. A tantermek ablakain besüt a tavaszi napsugár, s hívó ragyogására a tanárok és tanulók egyaránt örömmel készülődnek a tavaszi tanulmányi kirándulásokra. Ki tudná közömbösen hallgatni a kirándulásra induló gyermekcsoportok vidám zaját?

A kiránduló gyermekek öröme természetesen csak akkor lesz zavartalan, ha a csoportokat vezető tanárok a legnagyobb körültekintéssel ügyelnek rájuk. A leggondosabb előkészítés ellenére is elszáll a sóhajtás: »Jaj, csak valami baleset ne történjen!« Az aggódás indokolt, hiszen a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a nem megszokott körülmények között együtt tartott tanulókat könnyen érheti baleset.

Persze, nemcsak a kirándulásokon fenyegeti veszély a gyermekeket. A testnevelési órák, a különböző versenyek és az órák közötti szünetek — hogy csak néhány példát említsünk — ugyancsak balesetveszélyesek. S a balesetek érzelmi és anyagi kihatását mindenki ismeri.

Több, mint 95 százalék

Éppen ezért van rendkívüli fontossága a tanuló-balesetbiztosítás megkötésének. *Az előző évek adatai arról tanúskodnak, hogy a szülők, a pedagógusok megértették a tanuló-balesetbiztosítás jelentőségét, és szívesen éltek is vele.* Jelenleg a tanulóifjúságnak több mint 95 százaléka élvezi

zalékos rokkantság esetén a biztosító 50 000 forintot, majd a károsult 18. életévének betöltésekor újabb 50 000 forintot fizet ki.

További három hónapig

Jelentős újítás, hogy *a tanulók akkor sem maradnak biztosítás nélkül, ha időlegesen nincsen lehetőségük újabb biztosításra.* Így az általános iskola VIII. osztályát, valamint a középiskolát elvégző és tanulmányaikat tovább folytató tanulók az utolsó tanévre érvényes tízforintos tanuló-baleset-biztosításuk alapján további három hónapig, szeptember 30-ig, de legfeljebb a beíratkozás időpontjáig díjmentes tanuló-balesetbiztosításban részesülnek, ha szakmunkás-tanuló iskolába vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatára jelentkeznek, és a beíratkozásig nincs lehetőségük arra, hogy tanuló-balesetbiztosítást kössenek.

A szervezés

A tanuló-balesetbiztosítást *az iskolában a pedagógusok szervezik.* Budapesten ezt a munkát évek óta a *Pedagógusok Kölcsönös Segítő Takarékpénztára* irányítja a Pedagógusok Szakszervezete és az Állami Biztosító megbízásából. Országosan segíti e tevékenység kibontakozását a Rendtartás 64. paragrafusának végrehajtása és a megyei, járási, iskolai szakszervezeti bizottságok segítő szándékú

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Pataky T. 65

1968 ÁPR 20

1021

Május elseje

Pataky Tibor rajza

fogyasztaná. 84. So
zó! 87. Délangliai h
**Nemzeti Színház vo
akinek nevéhez fűző
színház fénykorának**

FÜGGŐLEGES: 2.
3. Nő becézve. 4. I
Fordítva azonos a vi
6. Na nézd! 7. Kétl
hangzó. 8. Valami. 9.
10. A hozzátartozó
Több tárgy! 12. Az
hangzók 13. Angol
**Színház, amely 70 évvel ezelőtt
nyílt meg, s később az egyik vezető színházzá fejlődött. 18. A megindúló magyar színjátszás egyik első hajléka.** 20. Kortyol. 22. Közelkeleti országból való. 25. Számrendszer. 27. Aroma. 29. Szabolcs megyei faluba. 32. Híres drámai hős. 34. Nem szorosan. 36. Neves olasz mester által készített mesterhegedű. 38. Gépkocsi része. 40. Katanai köpeny a rómaiaknál. 42. Ez pihent. 44. Halom. 46. Főúr (—'). 50. Úgy, esemény. 52. Száguld. 55. Beteg. 57. Árnalmas. 60. Kinövései. 62. Azonos a vízszintes 72-vel. 64. Csík. 67. Gépkocsi rész. 69. Fordítva ráz. 73. S. D. 75. Tolna megyei község. **76. A magyar színjátszás hosszú időn keresztül legnép-**

Vállalat
Budapest. VII. Rákóczi út 96.
Telefon: 224—819
Felelős kiadó: Gábor Márton.
a Népszava Lapkiadó Vállalat igazgatója
Terjeszti a Népszava Lapkiadó Vállalat
Előfizetési díj évi 18.— Ft
Csekkszámlaszám: 75 915 001—K 95

66.4207
Athenaeum Nyomda Budapest
Felelős vezető: Soproni Béla igazgató
Index: 36 651

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki Tibor

1957 FEB 7

PEDAGÓGUSOK LAPJA

jo nangosan kérdeztem:
— Antaléktól van-e itt valaki?

hogy miért, de nagyon szégyelltem magam.

Asztalos János

Piacon *Pataki Tibor (Tura) rajza*

RESSZUSON

óhe-
tból
ke-
zért
for-
Bő-
epi-
—
ná-
el-
ne-
rót
ért

harmadik világot. Erről mi keveset tudunk, s a problémát alig érezzük át. A fejlett konzumtársadalom, mint az amerikai is, könnyűszerrel kielégíti azokat az igényeket, melyeket az értelmisége elé célul tűzhetne ki egy most eszmélő, fejletlen ország. Autó, frigidaire s egyéb, a polgári életformával összefüggő kellékek ezek, de épp a szocialista társadalom magasabbrendűségét is bizonyítani lehet ezekkel, ha megadhatjuk vé-
[illegible] mindegyiket. Náluk azonban

GYÖRE IMRE:

Kérdés

Volt-e ott ember
azon a temetésen
amelyiken eltemették
az emberiség áldozatait
és aki ott volt
mire figyelt
az ájtatos papok
bögéseire
a szomszédasszony lábára
vagy arra
hogy túl gyorsan
zajlott a hókusz-pókusz
mert a világméretű
Kozma utca 6-ban

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1960 MÁR 2

Pataki Tibor

1021

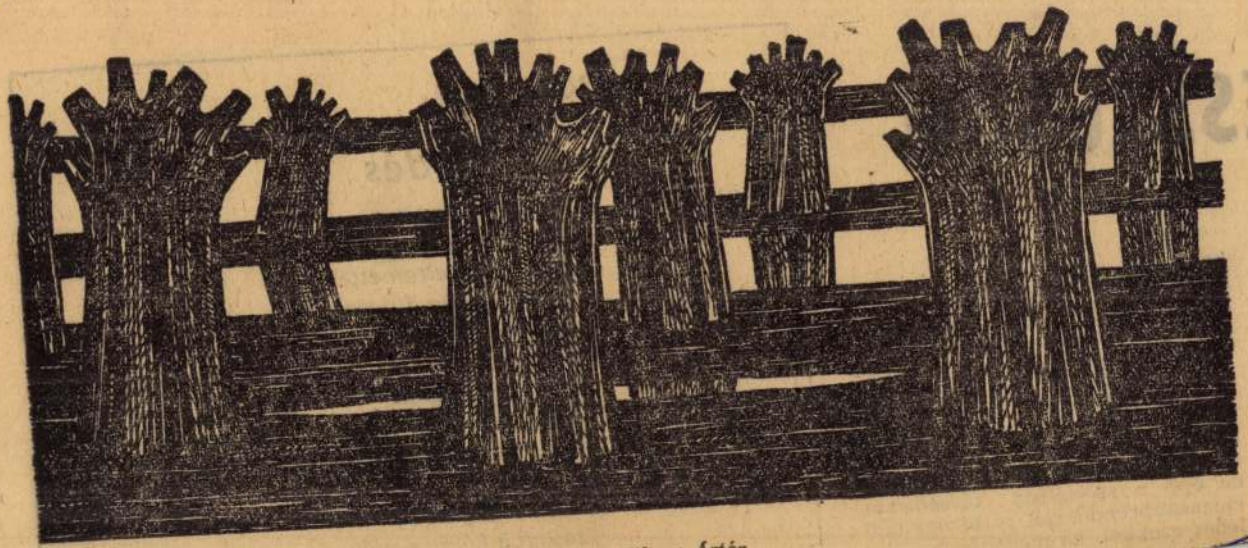

Pataky Tibor: Ártér

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1937 MÁJ 26

KÖZNEVELÉS

Pataki Tibor

1021

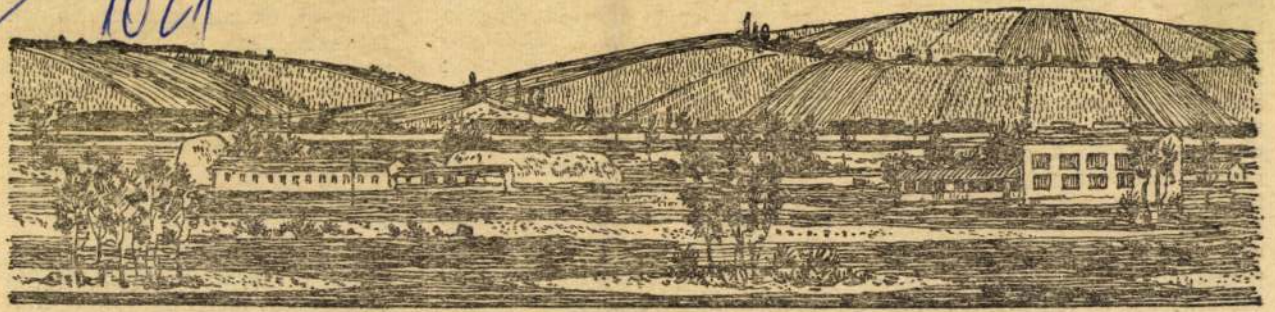

Galgamenti táj

Pataky Tibor (Tura) rajza

javítani. Ennek érdekében
gozzák az egyes tantárgyak oktatásának legracionálisabb módszereit, fokozott gondot fordítanak a fizika és matematika oktatására, emelik a laboratóriumi és gyakorlati foglalkozások számát, gondoskodnak a tanárok folyamatos továbbképzéséről, a tanulók helyes munkarendjéről. A gyakorlat tanúsága szerint a nappali tagozaton folyó szakemberképzés hatékonyabb, nemcsak a képzés minősége, hanem a népgazdaság szempontjából is. Ennélfogva a szakemberképzés terveinek kidolgozásánál elsősorban a nappali oktatás továbbfejlesztését kell előirá-

I. Zuev a mesteriskolák fejlesztéséről ír. Véleménye szerint az üzemeknek nem érdekük, hogy a munkások műszaki továbbképző tanfolyamok mellett általánosan képző esti iskolát is végezzenek. Ezt az ellentmondást szüntetik meg a mesteriskolák, amelyek három évtizeden keresztül egyes szovjet iparvidékeken jelentősen fejlődtek és jól kapcsolják össze az általános és műszaki képzést. Helytelen az a nézet, hogy a 30 évesnél idősebb jelentkezők alkalmatlanok a mesteriskola elvégzésére. A felvételnél természete-

normazas, anyagellatas, berezes alapjait. (1966. No 3. 1—5. p.)

G. T. Greckaja és A. M. Razügraev a *Csehszlovák Szocialista Köztársaság* középfokú szakiskoláiról írnak. A kilencosztályos általánosan képző iskola (6—15.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pataky Tibor

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1967 MÁJ 25

1021 11

VITORLÁSOK

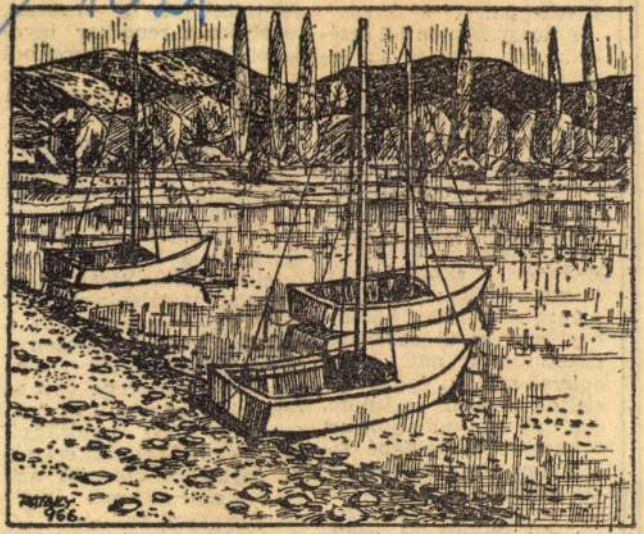

Pataky Tibor rajza

erő feszül
szakszerveze
ban, s ennyi
gozók érdek
ügyek iránt.

A kongres
kelhettük, h
deklődés ne
egy munkahe
ma sajátosságaira. A felszólalásokból kicsendült, hogy a szocializmus építésével összefüggő politikai, gazdasági, kulturális és társadalmi problémák *valamennyi szakszervezet közös érdeklődésére* számíthatnak. Ahogyan nekünk pedagógusoknak nem lehet közömbös, hogy az új gazdasági mechanizmus mit jelent dolgozó népünk, épülő szocialista hazánk számára, épp úgy elmondhatjuk azt is, hogy nem kevésbé kísérte figyelem a többi szakma küldöttei részéről oktatási programunk végrehajtásának sikereit és gondjait. Nem kevésbé követelték, hogy az életben jó tár-

tenni.

A szocializmus építéséhez kapcsolódó érzelmi viszonyt természetesen az értelem segítségével kell kialakítani az emberekben, hiszen éppen ez a biztosítéka az érzelmek szilárdságának és lelkesítő tartalmának. Ezt csak úgy érhetjük el, ha a családtól kezdve egészen a nagy közösségekig mindenütt nagy szerepe van az érzelmi összetartozásnak. Csak így lesz valósággá, hogy nemcsak együtt *értjük*, de együtt is *érezzük* azt, amit a szocializmus építéséért tennünk kell — fejezte be hozzászólását Péter Ernő.

Vezérfonalként húzódott

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki Tibor

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1021

Pataki Tibor: A város szélén

— Nincs — mor
— Dehogy nincs, vissza Guszti. — l nap is láttuk, hogy ta Lujza nénit.
— Na, most már
— Csak arra k bácsit, nehogy elve gül...
— Miért?
— Mert szerencsétlenné tenné magát. Ugyanis Lujza néni fél az egerektől.
— Csak ennyi az egész?
— Hát nem elég ez? — kérdezte Laci a vállát vonogatva. — Úgy visít tőle, mint egy őrült, én pedig még a patkányt is megfogom. Tegnap hat patkányt fogtunk. Igaz, Guszti?

Őrültem, hogy elterelődött a figyelem a női nemről.

— Mit szeretnétek a legjobban? — kérdeztem a fiúktól.
— Csatangolni! — felelt Karcsi.
— A patakban fürödni! — mondta Guszti.
— Légpuskával lövöldözni! — szólt Laci.
— És miért?
— Mert megtiltották! — ordították kórusban.

Hűvös szél fújt a folyó felől, ezért vacsora után takaródót javasoltam, de a fiúk szívet tépő könyörgésbe fogtak:

— Hadd aludjunk itt kint! Lopjunk bentről pokrócokat, párnákat!

Úgy is lett. A tüzet nem en-

[illegible] szedelmes felkiáltások is, azokat kell használni! Például: »Ezer ördög és pokol«, »Millió bomba és kartács«, vagy »szakállamra!«

— Ezer ördög... — mondta Guszti —, nincs tűzrevaló, menjünk rőzsét szedni.

Madárdalra, újabb mulatságokra, újabb munkára ébredtünk...

*

A két hét gyorsan röppent el, rongyos lett a gyerekek matrózruhája, Guszti elvesztette a nadrágját a folyóban.

— Ördög és pokol, miféle tolvaj lopta el a tornacsukámat? — üvöltött Karcsi.

— A patvarba is, a puskám megint csütörtököt mondott. Pista-fater! — kiáltott rám Guszti.

Sötét nyugtalanság fogott el a második hét utolsó napján: mit szólnak ehhez a szülők, ha hazatérnek?

— Mit szólnak, mit szólnak — okoskodott Guszti —, majd megint nem csavargunk, nem

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pataky Tibor

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1968 MÁJ 7

1021

Pataky Tibor: Olvasztár

ra rendszeressé vált a pedagógus természetjárók országos találkozója: 1966-ban Mátraszentlászlón, 1967-ben Kőszegen találkoztak a természet kedvelői. Mindkét alkalommal egy-egy vonzó és turisztikai szempontból is jelentős táj és jól előkészített, gazdag program várta a pedagógusokat.

A természetjárók országos találkozóját idén is megrendezik. A helye: *Pécs-Mecsek*, az időpontja: *június 29-től július 1-ig*, a rendezője pedig a Pécsi Nevelők Háza (Pécs, István tér 6.)

A találkozóra a Nevelők Háza olyan *programot* állított összse, amely egyaránt nyújt élményt, pihenést és ismereteket a résztvevőknek. Érdemes vele részletesebben is megismerkedni!

A résztvevők június 29-én, szombaton délután érkeznek Pécsre, és elfoglalják a részükre biztosított szálláshelyet a Gyógypedagógiai Intézetben (Pécs, Kulich Gyula u. 1). Este szabad program.

Másnap, június 30-án a találkozó ünnepélyes megnyitása következik, majd kirándulás autóbusszal Abaligetre. Abaliget nevezetességeinek megtekintése során különösen szép élménynek ígérkezik a Pécsi Nevelők Háza kórusának hangversenye a cseppkőbar-

in Endre

s 1960-ban nevezték ki az egyetem marxizmus—leninizmus tanszékére tanársegédnek. Az egyetem szakszervezeti tanácsának titkárává az elmúlt évben választották meg.

Harminckilenc éves korában, gazdag életpályája delén megdöbbentő, hirtelenséggel halt meg. Sírjánál a búcsúztatók között a szakszervezet központi vezetősége nevében Szalóki Lambert titkár mondott gyászbeszédet.

neszközök ítása

Őszinte s

A beszélgetés a kollégium igazgatójának irodájában folyt le. A vendég, miután végignézte a diákotthon *nagyszerűen berendezett* termeit, civilizált fő- és mellékhelyiségeit, s megállapította magában, hogy *ilyen renddel, tisztasággal, ennyi izléssel és praktikummal még nem találkozott* — megkérdezte, hogy a szegedi *Szabó János fonó-, szövőipari szakközépiskola* kollégiumának otthonos falai között *milyen a tanárok élete?*

A válaszból kevésbé rózsás kép kerekedett ki. *Fazekas László* igazgató eléggé indignálódva mondotta:

— Nyolcvan internista fiam és harminc egyetemista lányom van. Három plusz

volna szükség, mert nagyon kellemetlen pillanat az, amikor a gyerek odaáll a mater-feladvánnyal, s az ember kénytelen azt mondani neki: *„Ezt nem tudom!"* ... Úgy vélem, minket is megilletne a munkaidő-csökkentés, a továbbképzés. Egyáltalán: nem ártana, ha *ránk is egy kicsit jobban felfigyelnének...*

•

Az őszinte szavak ürügyén érdemes megnéznünk ez ügyben a szakszervezet álláspontját.

Szakszervezetünk előtt nem ismeretlen a kollégiumi nevelők e gondja, panasza. Már 1967-ben úgy határozott a szakszervezet VIII. kongresszusa, hogy helyesnek, sőt *szükségesnek tart-*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEDAGÓGUSOK LAPJA
Budapest

1960 NOV 10

Pataky Tibor

1021

Éljen a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója

Pataky Tibor rajza

nevezett társadalmi helyettesítések elrendelésének nincs jogszabályi alapja, az ilyen törekvéseket tehát meg kell szüntetni.

HARMÓNIUM

javítása, romos felújítása – garanciával zongora hangolás, javítás – vidékre leutazom. Hibás harmóniumot veszek. Szakiskolai végzettséggel.

POKORNYI KÁROLY
Ujpest, Rózsa u. 59.

ÁLLÁSCSERE

Cserélne Sopronból vidékre is általános iskolához orosz szakos tanár. »Lakást nem cserélhetek PED.« jeligére a Népszava Kiadóba.

Csucs. 79. ... szer. velő (fonetikusan). 8 Egyik operát. 84. I **1933-ban írott egyik**

FÜGGŐLEGES: 2. szerszám. 3. Adata. 4 Elmondja. 6. Igekötő. 8. Német vár (vissza helység. 10. Egyik i 11. Azonos mássalhan dított fekvőhely. 13. zók. 17. A vízszintes 18. Mutatószó. 20. Z szerv. 23. Műemlékten vel. 25. Majdnem vak megyei faluból való. (végződés nélkül). 34. Kilátásba helyezi. 36. Mássalhangzó kiejtve. 37. ... tenger. 39. Sebesség. 41. Ázsiai hegyvidéki. 43. Finn városka. 45. Deszka. 48. Riadalom. 50. Határozószó. 52. Ilyen tér is van. 54. Fémedény. 56. Indonéz város. 59. Hajó-e. 61. Övét. 63. Török méltóság. 65. Tejtermék. 67. Piáve betűi keverve. 69. K. L. egyik legszebb ver-

Terjeszti a Népszava Lapkiadó Vállalat

Előfizetési díj évi 18.– Ft
Csekkszámlaszám 75 915 001—K 9

670.344
Athenaeum Nyomda
Budapest
Felelős vezető:
Soproni Béla igazgató
Index: 26 650

-gyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki Tibor

1967 MÁR 20

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Téli táj

1021

Pataky Tibor (Tura) rajza

Céltudatos István k
és feltehetően a hozz
— élesen látták azt
modellt, melyet ur
megvalósítani szándé
tudták, hogy az újfa
tásra főleg nevelni k
reket. Ezért ispánok,
zeknél is inkább a p
télyét igyekezett
megalapozni.

Vegyes emlékű Má
királynőnk — és a hozza közel
állók — élesen látták azt a társadalmi modellt, melyben „az egész állam boldogságát" szolgálja, ha a feudalizmust már csupán önös érdekből konzerváló papság kezéből a nevelés ügye haladásban érdekelt, friss, polgári jellegű réteg kezébe kerül. *„Ha a tanítás ügyét szolgáló férfiaknak olyan fizetések vagy tiszteletdíjak állapíttatnak meg, melyek egyrészt a kényelmes megélhetéshez elegendők; másrészt hivatali kötelességeikkel megfelelő arányban állnak; ha a tanítói hivatásnak megszerezzük azt a megbecsülést, mely valóban megilleti; ha gondoskodunk arról, hogy a tanárok feladataikban örömüket leljék, s versenyre ösztönzést nyerjenek, és hogy kötelmeiknek különös gonddal való teljesíséséhez hozzászokjanak."* — mond-
a az 1777-ben kelt híres törvény,
nely mai iskolarendszerünknek is
nintegy alapját adja, és amely
nár *„az ezzel a nagy feladattal*
író kiadások kezelésében való jó-
an takarékosság" fogalmát is fel-
eti.

Ezekből a példákból úgy tűnik,
ogy amikor uralkodó köröknek
agyszabású társadalmi program-
ık volt, nemcsak a nevelésről
rvénykeztek, hanem a nevelőkről
, igyekezvén őket érdekeltté ten-
.

Nem kívánja senki, hogy egy pe-
agógus akkora fizetést kapjon,

munkában kielégülő cselekvési, netán alkotási igényünk.

Azt sem kívánom, hogy a pedagógusok minden ellenőrzés alól kivont, kiváltságos rendet alkossanak, hisz magam is eleget szenvedtem rosszindulatú, pszichopata tanárok önkényétől, olyan korban, amikor feleleteink eredménye a tanári notesz titka volt. Jelenlegi pedagógus állományunk aligha lenne összességében érett, teljesen védett, teljesen szuverén szerepre. De az is anakronisztikus, hogy a nevelői következetességet olykor az erősebb kutya elvének kiszámíthatatlan tényezői keresztezik.

És az is anakronisztikus, hogy míg az orvost és a gyógyszerészt felelősségre vonják, ha egy tizedesvesszőt elnéz, a mérnököt is, ha számítási hiba miatt összedől az építmény — a nevelői munka nélkülöz minden tudományos kontrollt. Senki sem állapítja meg, hogy az egyik gyerek azért veszett el a társadalom számára, mert másodikban százszor kevesebb elismerést, a másik, mert harmadikban tízszer több fenyítést kapott a kelleténél.

A társadalmi feladat tehát abban mutatkozik, hogy oktatásunkat és nevelésünket legalább az orvosi,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1989 JUL 5

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

Sedon üzent neki: vigyázz a fogni, hogy kicsinyes, mert ha

1021

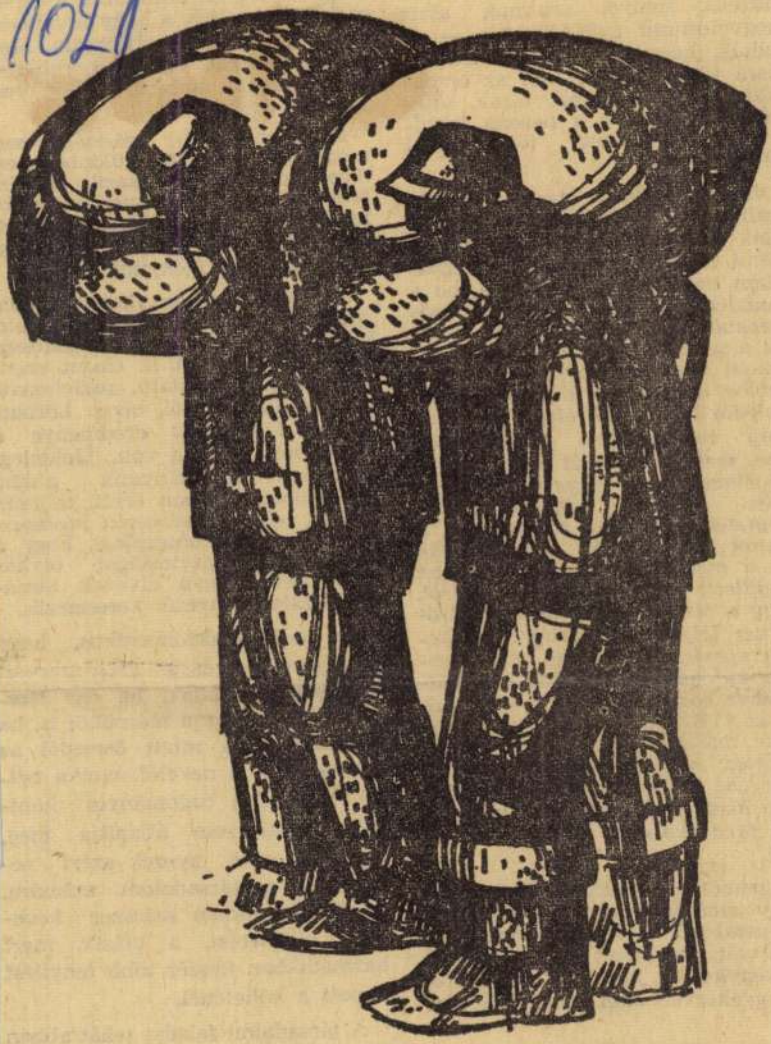

Pataky Tibor: Zsákolók

Pataky Tibor

No lássuk, nagy hősök

Logikus vers an

A moslék azért van, h
mert a moslék is élet
A poloska és a flekkt
mint mondjuk a káj
Az ásó nem kertészr
azzal hullákat kaparnak el.
Az őrmesterek azért vannak, hogy üssenek engem.
Az akasztófák végig az úton, amíg csak látod,
jelzik az életet.
A korbács az éppúgy a kápóhoz tartozik,
mint mondjuk egykoron az inghez felkötött nyakkendő.
Az emberek azért születnek, hogy egyszer gázkamrákban,
maguk alá ürítve, görcsös ujjakkal a falat kaparva: megfulladjanak.
Emberek! Emberek!
Hát ezért születtetek?

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKÖZLŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PESTMEGYEI HÍRLAP
Budapest
1969 JUN 22

Vasárnapi tárlatunk

Pataki Tibor

1021

Eső után

Pataki Tibor rajza

A törzsgárda megalakításával ünnepeltek

Az egri Ho Si Minh Tanárképző Főiskola hallgatói és dolgozói ünnepélyesen emlékeztek meg hazánk felszabadulásának évfordulójáról.

Az ünnepély keretében került sor — a főiskola negyedszázados történetében először — a törzsgárda-alapítvány átadására. A főiskola vezetése az intézmény szakszervezeti bizottságának kezdeményezésére *a felszabadulás évfordulójának tiszteletére* határozta el a törzsgárda létrehozását.

A főiskola szakszervezeti bizottsága széles körű előkészítő munka után készítette el a törzsgárdatagság intézményi szabályzatát. A törzsgárdatagsághoz nemcsak a meghatározott mennyiségű munkaviszony betöltése szükséges, hanem magas *erkölcsi követelményeket is* támasztanak a tagokkal szemben, ami egy pedagógusképző intézményben mindenképpen indokolt.

A törzsgárdatagság *fokozatai* a következők: 10 éves munkaviszony után bronz, 15 év után ezüst, 20 év után arany, 25 éves munkaviszony után pedig aranygyűrűs törzsgárdatagság jár.

A főiskola *fokozatosan* három éven át vezeti be a törzsgárdatagságot. Az idei díszünnepélyen 35 olyan főiskolai dolgozó kapta meg a törzsgárdatagság aranyfokozatát és az ezzel járó oklevelet, valamint anyagi elismerést, akik legalább 20 éve megszakítás nélkül a debreceni, illetve jogutódja, az egri Tanárképző Főiskola dolgozói.

R. S.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEDAGÓGUSOK LAPJA
Budapest

1972 APR 12

Pataky Tibor

1021

A felszabadulás évfordulóján

Pataky Tibor rajza

versenyei, Söjtör, 10 órától.

Teke:

Megyei bajnokság: Hahót—Z. **Dózsa,** Hahót, 7.30. Z. Spartacus—**N. Üveggyár,** Zalaegerszeg, Dózsa pálya, 9 óra.

— Maga kicsoda?
— A társadalmi

MA...

A Rádió Kossuth-adóján: 6.10: Kellemes vasárnapot! — 7,28: Híres helységek. Gödöllő. — 8,00: Hírek. — 8,05: Öt kontinens hét napja. — 8,20: Művészlemezek. — 9,05: Kincskereső. — 9,50: Szerkesztői üzenetek. — 10,00: Hírek. — 10,03: Kantáta a reggelről, a tavaszról és a békéről. — 10,16: Megtartó indulat — versek. — 10,30: Vasárnapi koktél. — 12,00:

gattuk. — A Rádió Ka
— 10,03: Klapka kato
Besenyszögi gyerekek
11,35: A Berlini Filh
hangversenye. — 12,
mint a sas! — 14,00:
— 15,00: Körkapcsolás
darugó mérkőzésekről
Népdalok. — 16,00: Hí
Mit üzen a rádió? —
egyszer a magyar műv
vekről. — 16,50: Beeth
szonáta. — 17,04:
sportja. — 17,39: A fú
ténete. — 18,00: Hírek.
pest sport. — 18,10: E
Hámori Éva műsora.
20.10: Öt pe

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726

ZALAI HÍRLAP

1972 MAR 12

102 Pataky Tibor

Pataky Tibor: SZÁLLÍTÓMUNKÁSOK

TUDOMÁNY TECHNIKA

A dohányzás

megzavarja az éjjeli látást, mivel a cigarettafüstben levő szénmonoxid csökkenti a vér oxigéntartalmát. A nyugatnémet légierő repülőorvosi intézetének munkatársai egy nemrégiben lezajlott kongresszuson ismertették ez irányú vizsgálataik eredményét, melyek mind a repülés, mind a gépjárművezetés biztonságának növelése szempontjából komoly jelentőségűek.

Lengő s

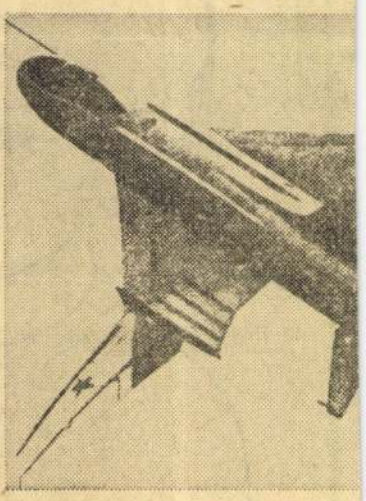

Változtatható szárny

A mai korszerű vadászgépek elérik a hangsebesség háromszorosát. Ez a repülési sebes-

A hangjelenség tanulmányozása

A katonai repülés a hatvanas évtizedben már a szuperszonikus stádiumát élte. A polgári repülés viszont csak napjainkban ér abba a korszakba, amikor megjelennek az égbolton a hangsebesség feletti hatalmas utasszállító gépek. A robbanás kifejtette hirtelen ijedtség milyen mértékben hat az idegrendszerükre, vérkeringésükre, és ez mennyiben befolyásolja a munkaképességüket, teljesítményt. Szociológiai tanulmányokat is végez-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

Pataky Tibor

1972 MAR 5

1972. MÁRCIUS 5., VASÁRNAP

1021

Pataky Tibor: Egy szál virág

utal és így tovább. Végül tartozik ebbe a hármasb úgynevezett jelentés, ami egyéb, mint a tudatun levő tartalom, kép a meg tárgyról.

Ez a három különböző log": a jelölő, a jelölt és lentés együtt alkotják a a fogalom szemiótikai, á nos jeltudományi érteln Ez a tudomány még alig hány évtizedes múltra tekint vissza világszerte, Magyarországon pedig csupán években mérhető múltja van. Egyike ez azoknak az ismeretköröknek, amelyek arra vállalkoztak, hogy a múlt századból ránk maradt tudományos örökséget (továbbfejlesztésük melletti) átrendezzék, rendszerezzék, összefoglalják. Az elmúlt évszázadokban ugyanis a tudomány valamennyi ágára, a társadalomtudományoktól a természettudományokig jellemző volt az ún. analitikus szemlélet, a széttagolódás, a nagyfokú specializálódás. Erre természetesen szükség van, de egyre világosabbá válik, hogy ezeknek a széttagolt ismereteknek az integrációjára, egységére legalább annyira szük-

a katonák váll-lapjainak jelsei is hasonló (szintaktikai) szabályokkal épülnek fel. A tisztek váll-lapjainak két eleme („szava") van: a csillag és a váll-lap alapja. Ha az alap teljesen arany, akkor tábornoké a váll-lap, az egy-kettő vagy három csillag csak a fokozatokat jelöli. Ha csak részben arany a váll-lap, akkor főtiszti, egy csillag esetén őrnagy, kettőnél alezredes, háromnál ezredes. Ha nincs a váll-lapon arany alap, akkor egy csillaggal a tiszt hadnagy, kettővel főhadnagy, hárommal százados.

A pragmatika jelentősége

Az efféle kombinációs szabályokat szintaktikaiaknak nevezik. A szemiótika egy másik ága a jelentéstan, a szemantika, azzal foglalkozik, hogy egy jelsorozathoz hogyan kell „hozzárendelni" a jelentést, hogy pl. egy híradástechnikai méréssorozatban hogyan kell a helyes értéket meghatározni, azaz elválasztani az ún. háttérzajtól. Efféle problémák természetesen nyelvünkkel kapcsolatban is felmerülnek: Egy híres példamondat: „A színtelen zöld eszmék dühödten alszanak". Ebben nyilvánvaló, hogy tökéletes, ép magyar mondat, minden szintaktikai kívánalomnak eleget tesz, csak nincs semmi jelentése. Egy másik példa: „Török követ". Ennek meg épp ellenkezőleg több jelentése is van (1. Törökország követe; 2. egy török követ az utcán; 3. töröm a követ; 4. egy Törökországból való követ kaptam).

A szemiótika harmadik ága az ún. pragmatika, a jelhasználat kérdéseivel foglalkozik. Mikor hatásos egy hirdetés? Milyen indulatok dolgoznak egy művészben alkotás közben? Milyenek újságolvasási szokásaink?

A szemiótika friss tudomány, de nagy perspektívák állnak előtte.

H. Ö.

nélkül

lták a pittsburghi egyetem nában megvalósított melegszer üzemi tapasztalatai.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1971 DEC 12

1021

Csendélet

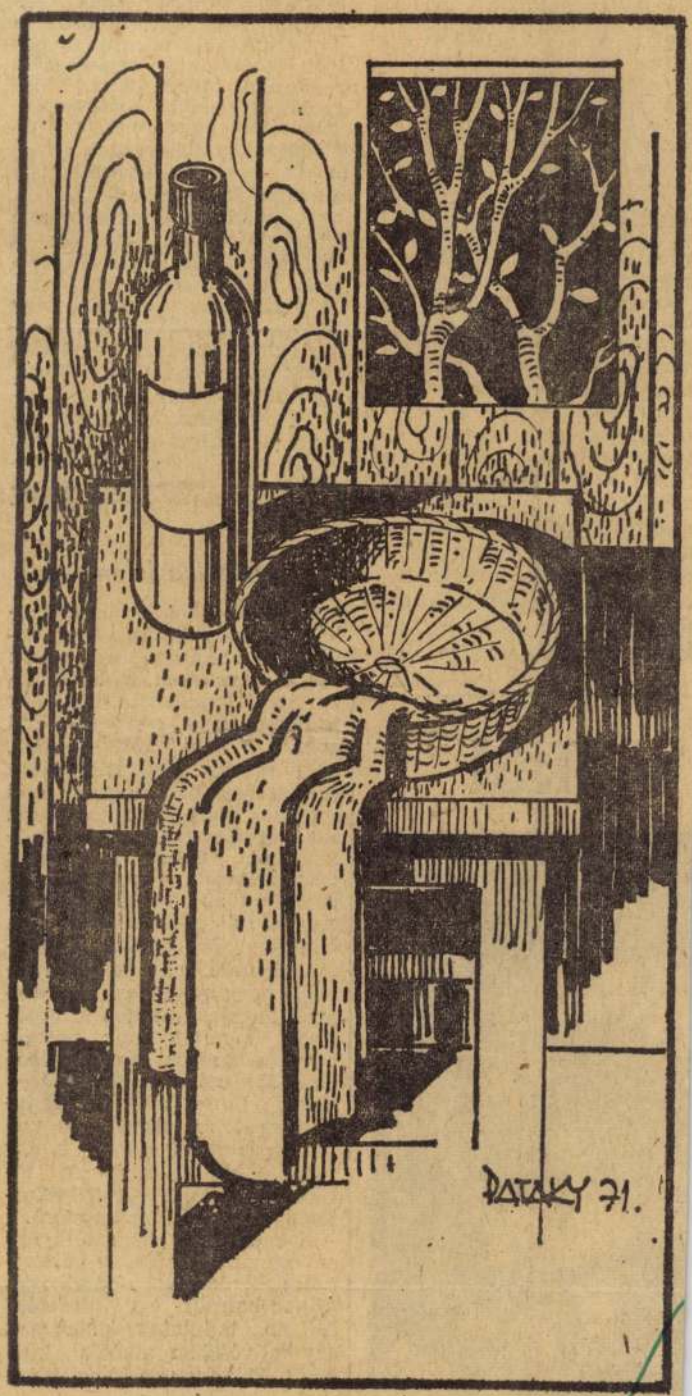

PATAKY TIBOR RAJZA

A csor
sal kapc
még sok
a nagy
gyárakba
lágszerte
az egyes
matizálá
példája e

feliratozó szerkezet, amely a szállítószalagon haladó csomagokra rányomtatja (ráhengerli) a kívánt szöveget, kódszámot

vagy betűjelzést. A szövegnyomtató hengert, amelynek palástjához egy kisebb festék-

a bőr felületét műanyag fedőréteggel vonják be.

Gumi és műanyag

A cipőfelsőrész anyagaként gyakorta használnak műbőröket is, főként női cipőknél. Részint textil alapra felvitt PVC-t, részint pedig a poliuretán alapú lélegző műbőrt. A talpbélés és a kéreg számára jól bevált a rostműbőr, ami a műfához hasonló módon készül: a bőrhulladékot felaprítják, majd ragasztóanyaggal keverik össze, s ebből megfelelő hőmérsékleten és nyomáson préselik a rostbőrt.

Cipőiparunk termékeinek ma

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

Pataky Tibor

1972 JAN 23

1021

PATAKY TIBOR: VADÁSZOK.

mert minden felvonást megírtunk
ami vidámíthat benneteket

a szőlők között ballagva oly nagyon mag
mint a ritkuló őszi fa
s az anyjától elvált fehér körte

örüljetek ezért hát és zúgassátok ha
mert mi mindennap áldozunk a virá

az elmarasztaló szónak
a bánatnak és az örömnek

késsel a szánkban ülünk merev kíntalan derékkal
akaratunkat próbáljuk lenge vágyainkkal szemben

hogy ne szeressük el egymástól
a még fájdalmasabb kínt a semmittevést.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ALFÖLD
1971 NOV 11
Pataky Tibor

Akkor azt mondta Borbely:
– A váróban még alhatunk egyet a vonatig. Mégis csak jobb, ha alszik valamit az ember.

1021

Pataky Tibor: Falu

(Folytatás

nak egyes helyi tanácsokkal kapcsolatban rossz tapasztalataink. És még egy sor más oka is volt annak, hogy nem minden pedagógus lelkesedett a tanácstörvényért.

Az eltelt idő azonban bebizonyította, hogy *a tanácstörvény meghozatala időszerű és helyes volt, annak ellenére, hogy még ma is találhatók itt-ott hibák.* Zárójelben hozzátehetem, hogy ez nem a tanácstörvényt járatja le, hanem azokat az embereket, akik egyes helyi tanácsokban csak a jogok növekedését látják, és nem érzik az iskolával, a pedagógusokkal szembeni kötelességüket. Meg vagyok győződve arról is — ha ma még akadnak is hibák —, hogy a későbbiekben mind kevesebb ok lesz a panaszkodásra.

Úgy vélem, itt is alapvető kérdés az, amit a demokratizmussal kapcsolatban is elmondottam: az egymás iránti bizalom, az elvtársi együttműködés. Mert hiszen

mindnyájunknak egyet kell értenie azzal az ésszerű okfejtéssel, hogy a jogok ott legyenek, ahol a feladatok jelentkeznek.

Igen biztató eredmények vannak a tanácstörvény végrehajtásában, ami szakszervezetünket illeti, egy sor megyében, de különösen Baranya, Bács és Borsod megyében, valamint Budapesten.

A pedagógusok szemében ne az legyen az idézőjelbe tett „jó tanács", amely mindent teljesít és mindent megad, és enged az iskolának, a tanács szemében pedig ne az legyen a „jó igazgató", aki minden tanácsi kérést vagy utasítást

ta szakszervezetünk minden megyei, járási, de különösen községi alapszervezetét.

Ami a minisztériummal való kapcsolatot illeti, — ismételten csak leszögezhetem: *a minisztériummal és mindenekelőtt a minisztérium vezetőivel, a miniszterrel és a miniszterhelyettesekkel való kapcsolatunk elvtársi módon tovább fejlődik.* Értékelik a szakszervezet tevékenységét, számítanak munkájára, támaszkodnak véleményére, és ha szükség van rá, igénybe veszik konkrét segítő munkáját is.

Számottevően fejlődött a megyei bizottságok kapcsolata a megyei tanácsokkal, illetve a művelődésügyi osztályokkal és a Szakszervezetek Megyei Tanácsaival. Az utóbbi időben azt tapasztaljuk, hogy *a megyei bizottságok bizalommal fordulhatnak akár a megyei tanács elnökéhez, de különösen az oktatással foglalkozó elnökhelyettesekhez bármilyen problémával.* Ez természetesen összefügg azzal, hogy megyei bizottságaink szinte évről évre szinvonalasabb munkát végeznek. Ezt honorálják a megyei tanácsok és a megyei szakszervezeti tanácsok, s a lehetőség határain belül mindenben segítik a szakszervezet megyei bizottságának munkáját.

Nagy gondot okozott számunkra a tanácstörvény megjelenésével a járási bizottságok helyzete, bármennyire is kimondotta a IX. kongresszus:

„Szervezeteink felépítésének minden tekintetben korszerűnek kell lennie, és a munka eredményessége érdekében követnie kell az igazgatási és tanácsi szervezeti formákat"

A határozatnak ezt a részét

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-724

PEDAGÓGUSOK LAPJA
Budapest

1972 MÁJ 29

Pataky Tibor
1021

PEDAGÓGUSNAP 1972

Pataky Tibor rajza

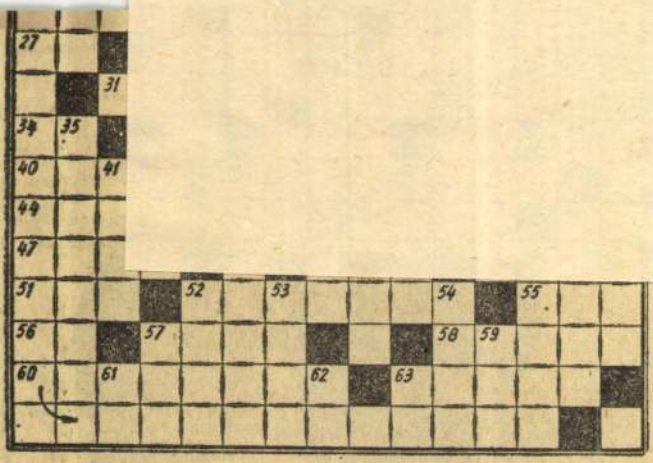

VÍZSZINTES: 1. Magyar közmondás. 12. ... air (festészeti irány). 13. A szabályostól eltérő, rendellenes. 14. Kormánykerék. 16. Zenés-táncos, könnyű műfajú színielőadás. 17. S. Ü. 18. Testi, vagy szellemi öröm. 19. Alacsonyabban levő helyre helyező. 22. Telefon röv. 23. Testrész. 25. Kettős betű, kiejtve. 26. Becézett Simon. 27. Növény. 28. Erik — idegen változata. 30. Balaton menti üdülőhely. 31. Forró déli szél Olaszországban (névelővel). 33. Európa legmagasabb működő vulkánja. 34. Rendkívüli, röv. 36. Kiejtett betű. 37. Német megszólítás. 38. E. C. 39. Nemzeti Vállalat. 40. Kijegyez. 42. Elemzés. 44. Fuvallat (névelővel). 45. Délután után. 46. G. N. 47. Mindig kibújik a zsákból. 48. Alma-... (a kazah főváros). 49. Páncélszekrény. 51. A honfoglaló törzsfők egyike. 52. Kör alakú virágfüzér. 55. Indulatszó. 56. A. V. 57. Ritka férfinév. 58. Nyálkahártyák gyulladása. 60. „Párizs az én ...” (Ady verscím). 63. A házhoz tartozó szabad terület.

FÜGGŐLEGES: 1. „A fák ... halnak meg”. (színdarab címe). 2. A tetejére. 3. Kolumbus egyik kisebb hajójának neve volt. 4. Fordított kettősbetű. 5. Kicsinyítő. 6. Illusztráció. 7. Az emberi hang

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

Pataky Tibor

1972 FEB 27

1021

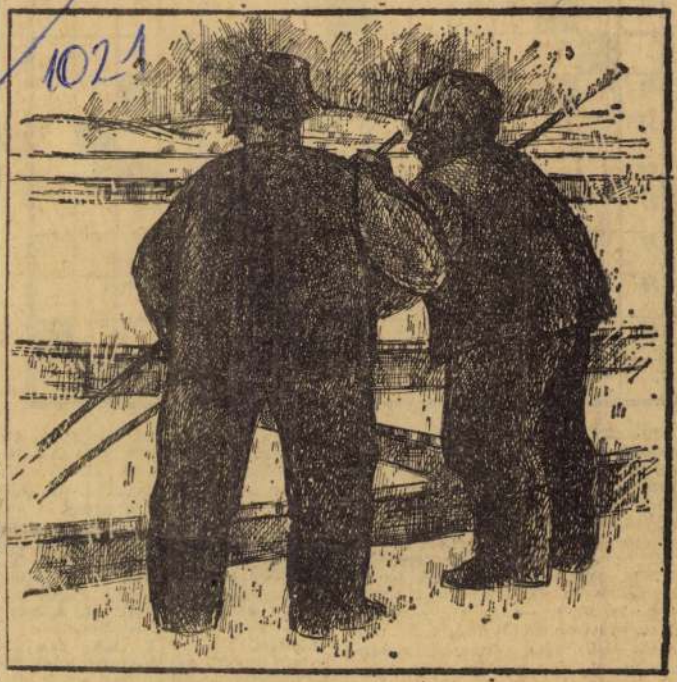

Pataky Tibor: Jégvágók.

Évák

December 24. Karácsony ünnepe, az Évák, Ádámok nevenapja. Nekik kettős az öröm, és kettős az ünnep is. Nem tudom, milyen érzés Ádámnak lenni, és kolleginàim, akik nem Évák, szintén azt mondják: nem tudjuk, milyen érzés Évának lenni, s mindezekhez még a szeretet, a béke ünnepével együtt köszönteni egymásra boldogságot, egészséget és minden jót.

Lehet, hogy már a közelgő szilveszter tette, de újból megszületett bennünk a játékos ötlet: hívjunk fel néhány Évát és Ádámot és kérdezzük meg tőlük: mit mondhatnak az újságírónak 1971-ről, és az érkező 1972-ről?

Íme, a válaszok!

NAGY ÉVA, BÉKÉSCSABA, 13—238.

— Sikeres évem volt! Húsz évig mint gépíró dolgoztam a csabai OTP-ben, és most, ebben az évben előléptem! A lakásberuházási osztályon dolgozom. Tudja, milyen nagy öröm ez? Hogy mi a dolgom? Rengeteg, sokféle. Sok millió forint vándorol át a mi osztályunkon a kivitelezőkhöz. Előfordul, hogy nem megy minden simán, de mondja, máshol nem így van?

— Hogy miért vagyok itthon, most, csütörtök délelőtt? Szabadságot vettem ki, egész nyáron nem tudtam hosszabb időt pihenésre fordítani. Karácsonykor különben Sarkadra utazom, édesanyámmal töltjük az ünnepet. A fiam most jár a technikum 3. osztályába. Azt szeretném, ha jól végezné az évet... Ez a vágyam az új esztendőtől.

ZSILINSZKY ÁDÁM, BÉKÉSCSABA, 12—912.

— Köszönöm a jókívánságokat! Most különösen köszönöm. Operáció után az ember minden

ját: mire emlékszik legszívesebben a lassan-lassan befejeződő óévből?

— A remek nyári társastáncbemutatóra, amely Szarvasra hívott egy sor világhírű táncospárt. Nagyon szeretek táncolni, ha én magam nem is táncolok versenyszerűen.

— Milyen ajándékokkal készül karácsonyra?

— Anyunak blúzt és kardigánt vettem, apámnak inget, nyakkendőt, a húgomnak pedig ruhát.

— Hol tölti 24-e estéjét?

— Bajára utazom, a nővéremhez.

KÁLMÁN ÁDÁM, OROSHÁZA, 639.

— Hogyan készül a karácsonyestére? — kérdezzük az orosházi posta főközpont vezetőjét.

— Négy fiam van, ketten még itthon vannak, ketten már kinőttek a szülői házból. S van három unokám. Egyiküket, Zsoltot, aki jövőre megy első osztályba — hazavárom az ünnep-

— Mit csin
az óvodában?

— Ünnepel

— Hogyan

— Fenyőfá
szes. A nagyc
ték. És Téla
Ajándékokat

— Ki volt
már az óvóné
segítségünkre
ban.

— Az egyik
taszakállal és
Ez utóbbit
kaptuk kölcsö

**ÁDÁM LAJO
MEDGYESEG**

— Bár Ön
napot, hiszen
Ádám, mégis
néhány kérdé

— Ha én n
a névnapom,
ünnepelünk.
ugyanis Edit
neve. S ha az
helyen is szer
ban, azért m
szen ebben a
letett. Februá

— Akkor t
megkérdezni.
mára az év

— Termész
Mackót és zöl
rácsonyra.

— S ha m
a feleségének

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
Pataky Tibor
1971 DEC 25
1021

Pataky Tibor

Karácsonyi ének

TUDOMÁNY TECHNIKA

SZOKNYÁS TENGERÉSZEK

A feminizálódás megindult a tengerészetben is, ami a közhit szerint még ma is az egyik leginkább „férfinak való" foglalkozási ág. Danuta Walas-Kobylinskának, a nemrégiben még egyetlen lengyel női tengerészkapitánynak ma már több kolléganője van. A „Bieszczady" tengerjáró hajón vele együtt szolgál stewardi minőségben Krystyna Tkaczyk. A „Kopalnia Wieczorek" hajó gazdasági tisztje szintén nő: Genowefa Felisiak.

Lengyel nők dolgoznak a „Kopalnia Marcel", a „Pstrowski", a „Malbork" és a „Kopalnia Szczyglowice" nevű hajókon is. A lengyel tengeri flotta hajóin jelenleg 8 nő telje-

Talán sehol nincs olyan nagy jelentősége a korrózióvédelemnek, mint a tengeri hajózásban. A sótartalmú víz állandó jelenléte ugyanis a fémek egyik legnagyobb ellensége (jól tudják ezt a téli, sózott utakon közlekedő gépkocsi-tulajdonosok is). A hajótest külső felületét vastag korróziógátló fedőréteg védi, amit rendszeresen karbantartanak. A fedélzeti berendezéseket nem mindig lehet ilyen jól megóvni a párás-sós levegő, a felcsapó hullámok hatásától. A forgalomból egy időre kivont vagy rakodás miatt sokáig veszteglő hajókat különösen fenyegeti a fokozott korrózió veszélye.

Amerikai hajótulajdonosok újabban a képen látható módon védik a hajók felépítményét (s a fedélzeten levő esetleges rakományt): vékony fóliából készült, felfújható burkolattal látják el a veszteglés idejére. Az egyes — kettős falú — „hurkákat" — külön-külön fújják fel légkompresszorral, tehát a burkolat alatt nincs túlnyomás. A leeresztett „fóliasátor" összecsomagolva

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

Pataky Tibor

1972 FEB 20

1021

1972. FEBRUÁR 20., VASÁRNAP

PATAKY TIBOR: FIÚFEJ

PINCZÉSI JUDIT

A könyvek gazdag adattára feleletet ad minden ké[illegible],
örömünkben-bánatunkban – ha rendszeresen forgatjuk, lapozzuk lapjaikat.

> *„Fiatalon olvasni olyan, mint hasadékon nézni a holdat. Életünk delén olvasni olyan, mint saját kertünkben nézni a holdat. Öreg korban olvasni olyan, mint nyílt teraszról nézni a holdat. Azért van ez így, mert az olvasás haszna annál mélyebb, minél mélyebb saját tapasztalásunk."* (Csang-csao)

A könyv megszeretése, barátunkká fogadása, az olvasás mély és élő gyökereket követel. A könyv és az ember kapcsolata akkor válik erőssé, ha a köztük szövődő érzelmi kötöttség a gyermekkorban elkezdődik. Szülők és pedagógusok felelőssége, hogy a gyermekekkel már az általános iskoláskorban megismertessék az olvasás szépségét. Azt az igazságot, amit nagy írónk így fogalmazott meg:

> *„Én a könyvet gyerekkorom óta egyenrangúnak érzem az élettel . . . A könyvben világosabban tárulnak fel az élet lapjai, mint az életben. A jól megírott könyvek biztosabb adatokat adnak az életről, mint maga az élet. Vagyis: a könyv és az élet ugyanaz."* (Móricz Zsigmond)

A jó könyvek kiemelik a lényegest, a fontosat. Az életet tehát művészien ábrázolják. Bevilágítják az útunkat, segítik döntéseinket, amelyek lehetővé teszik, hogy szebbé tegyük életünket. Ezért kell sokat időzni köztük, vallatni lapjaikat. *Olvasni!* Mégpedig minél többet. És szüntelenül. A szellem táplálására. Szabó Lőrinc példája szerint:

> *„Éhes vagy, etetlek, agyam,*
> *egyél, egyél,*
> *étel és ital van a könyvben*
> *rokon hús, rokoni vér*
>
> *Terülj asztalkám és gyümölcskert*
> *a könyvtár sok dús polc-sora*
> *egyél, jó barátok között vagy!*
> *s nemes kéj ez a lakoma!"*
> (Szabó Lőrinc)

Az olvasás – a szellem rendszeres táplálása – nem általános. Az írni-olvasni tudók között sem. (Pedig az emberiség nagy hányadát még az analfabétizmus fosztja meg az olvasás hasznától, gyönyörűségétől. A jó könyvekben található igazság és szépség megismerésétől.) Ezért kötelességünk az olvasás népszerűsítése, a könyv dicsérete.

> *„Könyv, könyv, igaz könyv*
> *Hadd énekeljelek ma téged:*
> *Mert tiszta könnyet csalsz a szemünkbe,*
> *Amitől könnyebbül a lélek*
> *És felfakad benne a könyörületesség –*
> *De könnytelenné is edzed a lelkünk*
> *A gonosszal szemben*
> *S ha kell, könyörtelenné!"*
> (Gellért Oszkár)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Életünk
1972 I.

Pataky Tibor

1021

PATAKY TIBOR: *OLVASÓ*

Magyar diva
bemutató
szovjet fővá
rosban.

A MAHART hajójavító műhelyében átvételi ellenőrző vizsgálat céljából partra emelték a Szovjetuniótól vásárolt Sirály II. szárnyas-

Moszkva: A Szo
gyár állandó m
képen: Ikar

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Zalai Hírlap

Pataky Tibor

1973 NOV. 7

1021

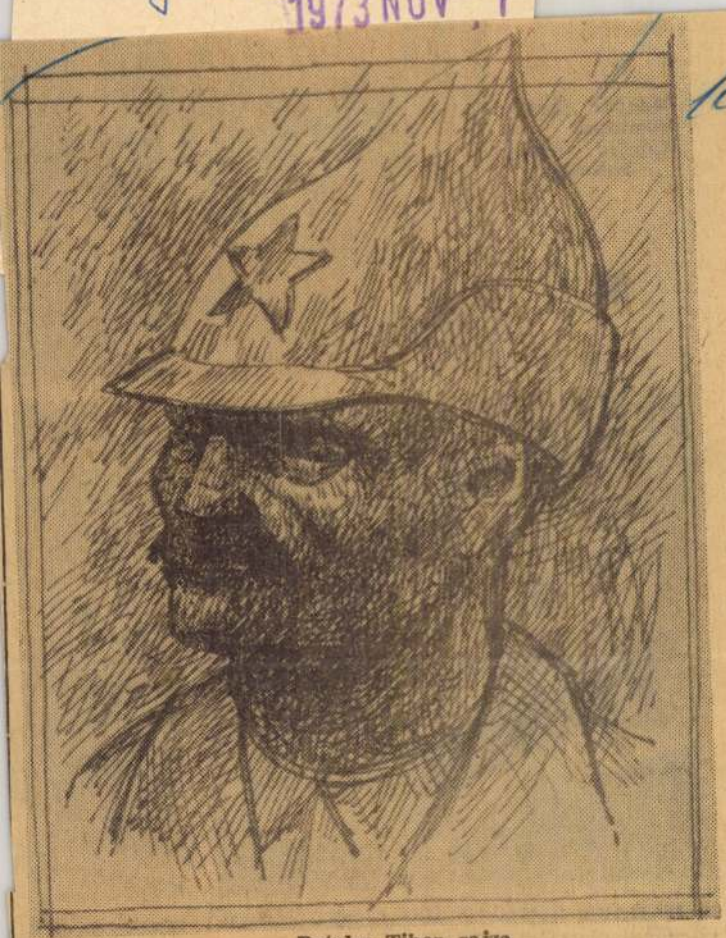

Pataky Tibor rajza

tajának diákjai a *Helvéciai Á*
lami Gazdaságban dolgozt
Két fiú és két leány b
gádot alakítottak: összes
negyvenhárman voltak. Töb
féle munkát végeztek, többs
gük szőlőt kapált, de kelle
almát szedni, szőlőt bújtat
és — ez volt a legnehezebb
fenyőfa csemetéket kapálni.

A *szőlőbújtatással* volt
gondok, ezt nem tudták me
felelően elvégezni, gyenge te
jesítményeket értek el. Az
előfordult, hogy egy-egy f
nyőfacsemete áldozatul esett
kapálásban kevéssé jártas
ügyetlenségének.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 SEP 20

PEDAGÓGUSOK LAPJA
Budapest

Pataky Tibor

1021

Pataky Tibor rajza

Két évtized tanúsága

Bizonyára kevés olyan szakszervezeti tisztségviselő akad Bács megyében, aki nem ismeri *Kóbold Ferencet*, a megyei bizottság gazdasági és üdülési felelősét. Nem csoda, hiszen több mint 20 éve látja el ezt a kettős feladatkört. Ez idő alatt a megye taglétszáma megháromszorozódott, és ma már meghaladja a 8000 főt. Az évi tagdíjbevétel összege pedig csaknem eléri a 2 millió forintot. Tizennyolc járási, városi, intézményi szakszervezeti bizottság folytat önálló gazdálkodást. Ezek a számok bizonyára érzékeltetik, hogy milyen sokrétű és bonyolult Kóbold Ferenc munkaterülete, hisz a bizottság gazdasági irányítása, segítése és ellenőrzése elsősorban az ő feladata. Különösen azóta gyarapodtak tennivalói, hogy egy esztendeje öt önállóan gazdálkodó nagyközségi bizottság vált ki a járásokból: a gazdasági munka rejtelmeibe ő vezette be az érdekelteket a megyei bizottság 600 ezer forintot kitevő éves költségvetésének

földi utakat is. Ennek a sokágú munkának a szálai is Kóbold Ferenc kezében futnak össze. Vélhetően örömmel töltötte el őt is az a tudat, hogy az elmúlt évad során a különböző típusú szakszervezeti üdültetésben résztvettek száma — a SZOT beutaltakkal együtt — csaknem eléri az 1000 főt Bács megyében.

A fonyódi üdültetés szívügye. Jól tudja, hogy mit jelent, az alföldi kollégáknak Balaton. Ezért szorgalmazta több évre szóló szerződés melyet az iskolával kötöttek Beruházásaik hasznára vannak az iskolának, és az üdültetés is több évre biztosítva van. A külföldi utakat meg részletfizetési kedvezménnyel teszik népszerűbbé.

Nehéz elképzelni, hogyan jut mindenre ideje, különösen, ha még azt is tudjuk róla, hogy a kecskeméti Óvónőképző Intézet gazdasági igazgatója, és mindennapi feladata mellett ezekben a hó

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEDAGÓGUSOK LAPJA
Budapest
1973 MÁR 9

Pataky Tibor

1021

Pataky Tibor rajza

Újabb templomok restaurálását kezdik meg 1977-ben a megyében. Szentendrén az izbégi, Nagykovácsin a katolikus és Tökön a református templom felújítását, az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőség is támogatja.

— **A Dunakanyar** fejlesztési programjának helyzetéről tárgyal a Dunakanyar Intéző Bizottság elnöksége legközelebbi február 3-i ülésén. A tanácskozáson javaslatot tesznek az 1977. évi támogatás felhasználására.

IPARI VÁSÁR

A VI. pécsi ipari vásár július 1-e és 10-e között lesz harmányos helyén, a déli vásrész iskolanegyedében. Edg csaknem kétszáz vállalat, övetkezet, intézmény jelezte vezését a megyéből és az ország más részeiből.

és Bekasmegrompercenkén a szerelvényetik a szentenbantartó állomegyeri állonyezetét, két létesítenek és rendezésekkel szerelik fel a vonalat.

Puplinprogram

A Pápai Textilgyárban, a tarkánszőtt kelmék gyártásának legnagyobb hazai üzemében megkezdődött az úgynevezett puplinprogram.

Az egyenletes, hosszú szálakból szőtt pápai puplin — annak ellenére, hogy tiszta pamut — *nem gyűrődik, és formatartó.* Az újdonságból várhatóan 1980-ban már kétmillió négyzetméternyit gyártanak.

állítottak. A Pesti Központi Kerületi Bíróság Szabó Józsefet *hamis vád büntette miatt* vonta felelősségre és egy évi — három esztendei próbaidőre felfüggesztett — börtön

Figyelmetlens

Kemencén Vizik Lajos 7 éves nyugdíjas, helybeli lakos féktávolságon belül lépett a úttestre, és egy személygépkocsi elütötte. A gyalogos súlyosan megsérült.

Az M 7-es autópályán, *Tár nok* mellett, *Takács Ferenc* 2 éves gépkocsivezető, *bucsuta*

PEST MEGYEI HÍRLAP

A Magyar Szocialista Munkáspárt Pest megyei Bizottsága és a Pest
Főszerkesztő dr. Lőkös Zoltán. – Főszerkesztő-helyettes: Sági Agne
Kiadóhivatal: 1951 Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3 – A szerkeszt
FIÓKSZERKESZTŐSÉGEINK: Ceglédi Hírlap, 2700 Cegléd, Kc
Monor és Vidéke, 2200 Monor, Kossuth u. 78. Pf. 51. Tel. 157 – Nagy
A lapot előállítja a Szikra Lapnyomda, Budapest – Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bárm
József nádor tér 1. Tel.: 180—850. Postacím: 1900 Budapest – Előfizetési díj havonta 20 forint

SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1977 JAN 2 3
Pestmegyei Hirlap

Pataki Tibor

1021 Kopár szőlődomb

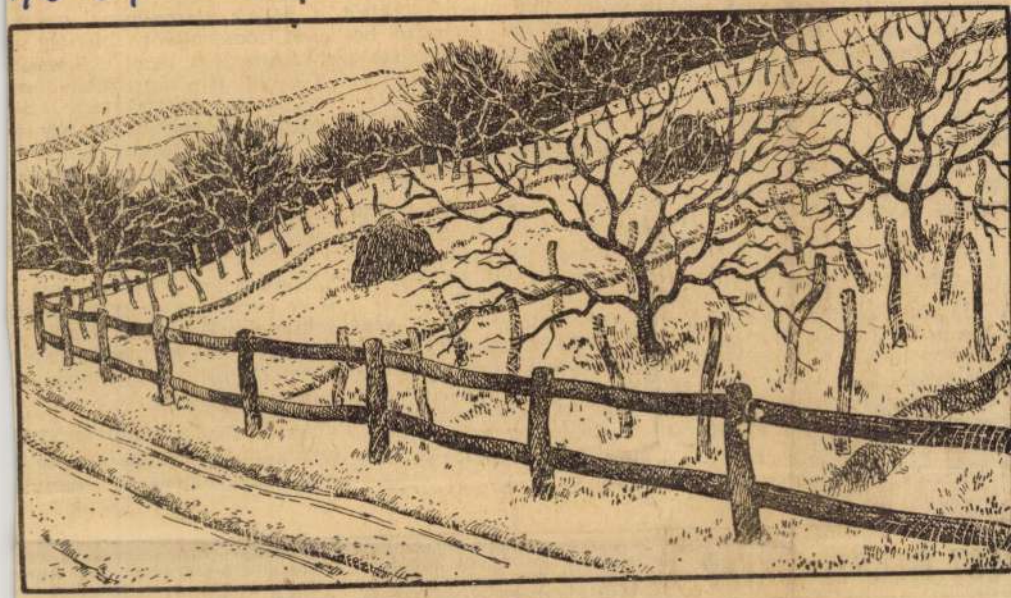

Pataki Tibor rajza

III. kerületi emléktáb
aki valóban „Óbuda á
ságszerelmese" volt.
van — a **San Marco u**
számú házon.

TÓTH LAJOS, BUDAP
reklámkampánnyal beha
felszabadulás ünnepére
Skála áruház kirakatái
terítők, álnépművészeti
között két álnépviselet
mény látható borsos áron, az egyik
például több mint háromezer fo-
rintért. Miféle »lakosság szolgálatá-
ban« kell ezeket legkorszerűbb áru-
házunknak népszerűsíteni?" — kérdi
olvasónk. Kérdésére két választ is tu-
dunk adni: 1. A szóban forgó árucik-
keket a szövetkezeti ipar gyártja, és
a Skála áruház épp a szövetkezetek
termékeinek terjesztésére épült, a
szövetkezetek összefogásával. 2. Az
áruház a balatoni útra kivezető fő-
útvonalon van — a kirakat berende-
zésekor az itt átutazó külföldiekre is
gondoltak. Reméljük, az áruház egyéb
választéka kielégítőbb lesz, mint ez a
két lehetséges **válasz.**

B. SZ.-NÉ. SZELEVÉNY. **Odaszó-e Katica néni** című cikkünkkel kapcsolatban állást foglal amellett: „a fegyelmezett életmódra, edzettségre, állóképességre nevelés" érdekében szükséges, hogy a tanulók a szünet végi csengetés idejére vigyázzállásba merevedjenek. Úgy gondoljuk — s bizonyára Ön is —, hogy ezek a nevelési feladatok, és az iskolai fegyelmezés kérdései sokkal bonyolultabbak, semhogy a csengetés alatti vigyázzállás problémájában össze lehetne foglalni őket. Azt hisszük, hogy ez az összetett pedagógiai kérdéskör megérdemli a bővebb kifejtést —, s reméljük, meg is találjuk a módot arra, hogy foglalkozzunk vele.

fajta csatlakozott. A magyarok
deinek ugor komponensében
europid elem megerősödött, a
ugor komponensében újabb e
pid és mongoloid típusok tű
fel.

De fajta szempontjából kor
sem egységes az indoeurópai ny
család sem. A germánok főleg
északi és a keleteuropid típus
tartoznak, az újlatinok nagy r
mediterrán típus, az irániak,
duk ismét más fajták, noha nyel
rokon egymással.

2. Egy nemzet, nép meghatár
ja Európában inkább a nyelv, n
a fajta. Hadd idézzem egy 1842-
megjelent iskolai tankönyv (E
mas Kis-Tükör, Pest II. 51.) egy
szakaszát: *„Szeressed nemzeted
magyar nyelvét! Nincs fél
kintse egy Nemzetnek, mint n
zeti nyelve. A' Világ legrégibb
téneti bizonyítják: hogy azon n
zet, mellynek nyelve gondatlan
által elkorcsosodott, vagy ide
nek majmolása és felvétele m
elenyészett, az az élő nemzetek
ából kitörültetett, 's azt többé é
re hozni semmi sem vala kéj
Törvényeket, mellyek elavultak,
mét felébreszteni, és újjakat tere
teni lehet, de a kihalt nyelvet t
bé feléleszteni soha nem leh*
(A nyelv „felélesztésére" az egy
len ismert példa a 20. század
való: a csak liturgikus szövegek
továbbélő héber, mint hivata
nyelv, Izrael államban.)

Néhány kisebb megjegyzésem
fentiekhez kapcsolódva: Reguly
magyar *nyelv* rokonságát kuta
és a jó nyomon járt. Azt azonl
már szibériai útja alkalmával
lelhette, hogy az obi-ugorok —
ha nyelvük valóban a magyar
áll legközelebb — embertani sz
pontból egészen más típusok.
hinném, hogy ez a felismerés
akkor tudatosodott Regulyban,

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1976 APR 10

Pataki Tibor

1021

Serfőző Simon: HÁZTÁJI, GONDOKKAL

Pataki Tibor metszete

Az ifjúság és

A Csepeli Ifjúsági Napok keretében békekonferenciát rendeztek a Rideg Sándor Művelődési és Ifjúsági Házban. Az ifjúság és a béke kérdéseivel foglalkozó tanácskozást *dr. Makoldi Mihályné*, az Országos Béketanács tudományos bizottságának alelnöke nyitotta meg, majd *Sipos Béláné*, az MSZMP XXI. kerületi bizottságának titkára tartott bevezető előadást a béke védelmének és az ifjúság eszmei-ideológiai nevelésének összefüggéseiről.

Ezután korreferátumok hangzottak el: *dr. Bencédy József*, a Ho Si Minh tanárképző főiskola kihelyezett tagozatának igazgatója „A béke védelmének módszertani, gyakorlati megjelenése, eredményei a pedagógusképzésben", *dr. Berend Ivánné*, a Katona József utcai általános iskola igazgatója. „A békés egymás mellett élés időszerű feladatai, hatása a tanulóifjúságra", *Thuma Györgyné*, a Csepel Vas- és Fémművek Szolgáltató Vállalat pártbizottságának tagja „A munkásfiatalok helye, szerepe, részvételük a béke építésében", *Fazekas László*, a KISZ XXI. kerületi bizottságának agit. prop. titkára „A KISZ-fiatalok poltikai felkészítése, vállalásaik, tetteik a békéért", *Hargitai Ferenc*, a Hazafias Népfront XXI. kerületi bizottságának tagja pedig „Eredményeink, további feladataink a szocialista hazafiság erősítésében" címmel tartott előadást.

A résztvevők — mozgalmi tisztségviselők, pedagógusok — közül többen is felszólaltak, ismertetve a helyi tapasztalatokat, rávilágítva egy-egy időszerű feladatra. A tanácskozás legfontosabb tanulságait dr. Makoldi Mihályné foglalta össze.

Az alábbiakban *dr. Bencédy József* előadásából közlünk részleteket.

szer elemeve vált g
kat tartalmaz, vagy
torzít. *Közös lehetőse*
két téma felhaszn
hogy megbeszélésükk
új oldaláról tudjuk
ni, feltárni a mi állá
igazságát és helyesség

A megismerés eg
területeit és módsze
ják fel *a természe*
nyok. Akik eddig
szakról beszéltek, m
biológiai korszak el
jósolják. A DNS—RN
spiráljának felfedez
tudjuk — forradalma
tett a biológiában, de
a genetika látványos
sében most az imm
a génsebészet, az átö
átörökítés biológiai p
érdekelnek. Ha ezekh
szük még az evoluci
telmezését, a bioszfé
s a belőle kirobbanó
zetvédelem problém

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976 MAI 25

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Pataky Tibor
1021

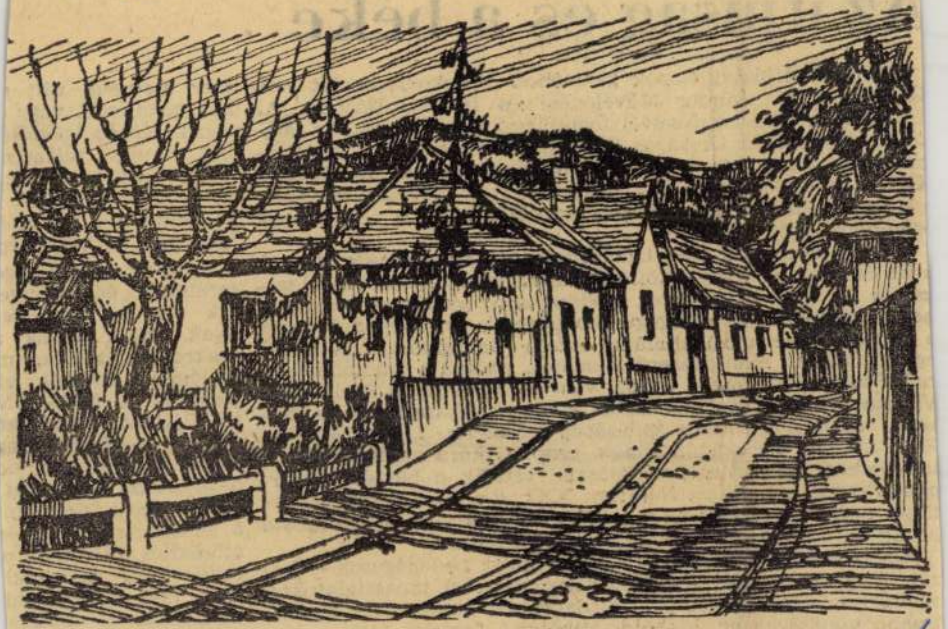

Pataky Tibor: Sátoraljaújhelyi utca

felszabadulás ünnepére megnyitott Skála áruház kirakatában álmatyó terítők, álnépművészeti dísztárgyak között két álnépviseleti ruhaköltemény látható borsos áron, az egyik például több mint háromezer forintért. Miféle »lakosság szolgálatában« kell ezeket legkorszerűbb áruházunknak népszerűsíteni?" — kérdi olvasónk. Kérdésére két választ is tudunk adni: 1. A szóban forgó árucikkeket a szövetkezeti ipar gyártja, és a Skála áruház épp a szövetkezetek termékeinek terjesztésére épült, a szövetkezetek összefogásával. 2. Az áruház a balatoni útra kivezető főútvonalon van — a kirakat berendezésekor az itt átutazó külföldiekre is gondoltak. Reméljük, az áruház egyéb **választéka** kielégítőbb lesz, mint ez a két lehetséges **válasz**.

B. SZ.-NÉ. SZELEVÉNY. **Odasóz-e Katica néni** című cikkünkkel kapcsolanban állást foglal amellett: „a fegyelmezett életmódra, odzettségre, állóképességre nevelés" érdekében szükséges, hogy a tanulók a szünet végi csengetés idejére vigyázzállásba merevedjenek. Úgy gondoljuk — s bizonyára Ön is —, hogy ezek a nevelési feladatok, és az iskolai fegyelmezés kérdései sokkal bonyolultabbak, semhogy a csengetés alatti vigyázzállás problémájában össze lehetne foglalni őket. Azt hisszük, hogy ez az összetett pedagógiai kérdéskör megérdemli a bővebb kifejtést — s reméljük, meg is találjuk a módot arra, hogy foglalkozzunk vele.

Szemethy Imre

Szemethy Imre rajzai

Élet és Irodalom, Bp. 1976. ápr. lo. XX. évf. 15. sz. 2. lap.

Hétfő című regényem egyik mellékszereplője Bede Pisti. Felelőtlen, nőbolond, italozó. Nekem valamiért mégis rokonszenves, a főhősömnek viszont nem. Ízlés kérdése, bár ebben a kérdésben az enyém a kevésbé mérvadó, mert nekem nincs sok dolgom Bede Pistival, a főhősnek Lunnak, annál inkább.

Legalábbis így gondoltam, amíg némely körülmény nem módosította véleményemet s bármenynyire feszengek is, hogy írnom kell a regényemről, nem térhetek ki a föladat elől.

Bede Pistit ugyanis életre akarják kelteni. Pontosabban: jó és rosszhiszemű magyarázók „fölfedezték", hogy Bede Pisti létezik és azonos Bede Istvánnal, aki itt és itt lakik, itt és itt dolgozik. Egyeznek a nevek, tehát a kettő egy és ugyanaz. Logikus. Ezt tudtomra is adták és Bede Istvánt sem hagyták békén, aki megkeresett, mert kellemetlenné vált számára a félreértés.

Nincs sok írói tapasztalatom, de annyit tudok, hogy egy-egy írás szereplői bizonyos idő múl-

Bp. 1976. ápr. lo. XX. évf. 15. sz. 2. lap.

Pataki Tibor

Pataki Tibor metszete

Élet és Irodalom, Bp. 1976. ápr. 10.
XX. évf. 15. sz. címlap.

[redacted]

A tuloldalon lásd: Szemethy Imre rajzait.
./.

[redacted]

[redacted]

[redacted]

◆

[redacted]

Az óvo

(Folytatás az 1. oldalról)

ma még sok helyütt hiányoznak a feltételek. Mindenekelőtt a magas csoportlétszámok akadályozzák a munkát, de természetesen az alapos szakmai felkészültség sem nélkülözhető. Az óvodák közti színvonalkülönbségek csökkentése is sürgető társadalmi igény. Az intézetekben évről évre több száz képesítés nélküli felvételezik, s a levelezők száma sokszorosan meghaladja a nappali hallgatókét. Mindez túlzsúfoltságot, gondokat okoz a képzésben is.

SZALAI ISTVÁNNÉ
(Csongrád m.)

Tisztázatlan kérdés, hogy mi lesz a munkáltatói jogkörrel. Biztosítják-e az ehhez szükséges tárgyi és személyi feltételeket, vagy a helyi tanácsok anyagi helyzetének függvénye lesz a rendezés? *Jelenleg különböző az óvodák igazgatása és az óvónők bérezése is.* Ahol kisebb a bérkeret, még a minőségi munkáért is kevesebbet fizetnek, mint másutt a közepes színvonalú tevékenységért. *Félő, hogy hathatós segítség nélkül az óvodák igazgatásának átszervezése tovább növeli a különbségeket.* Jelenleg, pár

KISZ megyei bizottsága *akciót* indított el, amelynek jelmondata: *Egy napot a gyermekintézményekért.* Ez az akció, amely szerves része a kongresszusi munkaversenynek, várhatóan több mint négymillió forinttal támogatja majd az óvodai hálózat fejlesztését. Ennél is jelentősebb összeggel — mintegy 16 millió forinttal — járultak hozzá az elmúlt négy év során a *munkáskollektívák* a gondol orvoslásához. De aligha lehetne pontos számokban kifejezni a sokoldalú társadalmi segítséget. *A szakszervezeti mozgalom főként a figyelem ébrentartásával, szemléletformálással, az erkölcsi-anyagi megbecsülés fokozásával járulhat hozzá az óvónők helyzetének javításához.*

DR. KÁLMÁN GYÖRGY
(Oktatási Minisztérium)

Az óvodák száma az elmúlt időszakban megközelítette a négyezret. *A legutóbbi felmérés szerint az első osztályosok 67 százaléka járt óvodába, 22 százalékuk pedig iskolára előkészítő foglalkozásokon vett részt.* Anélkül, hogy lebecsülnénk a nagyon is égető gondokat, *érdemes hangsúlyozni e számarányok jelentőségét.*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEDAGÓGUSOK LAPJA
Budapest
1975 MÁR 8

Pataki Tibor

1021

Pataki Tibor rajza

utatni a körzeti or-

a az asszony sebe-
nögött az ajtót.
tban imbolygott a
elé.
megyünk!
ős hangtól összerez-
ısos szemei nedves
lálkoztak a világra.
ı, megtámaszkodott,
fakón.
ógyult...
ögött.
úr? Meggyógyult —
on az ágyszomszéd-
ıllt az ágy lábainál.
gy érzem magamat.
tudhatja. A doktor

t egy nővérke, kar-
ival. Tizennyol éves
szálú hajszálait szé-
a, hogy azután sza-
ınysátorként a vál-
issé hosszúkás arca
ei gyöngéd részvét-

, Béla bácsi. —
felé, az éles neon-
ámadta áttetsző, fe-
ni engedte formáit.
ni és nyújtsa ki szé-

ott egy nehezet, két
e, mint aki megad-
y a fején keresztül
nget.
ıs fejjel, horpadt
ıeztelenül. Csontos
takargatta magát.
áit válogatta.
villamoson ülni —

ed, hogy villamosra
e idegesen az asz-
ünk haza.
ntőautóval — mor-
keskeny, vonalszerű

kapun és elindultak
elé, már sötét volt,
köd szállt alá. Az
mályos gombócként

A gépkocsiban jóleső meleg volt, a szembejövő autók reflektorfényei vadul kergetőztek a kocsi belsejében.

Megérkeztek. Az asszony a kimerült férfi hóna alá nyúlt, úgy támogatta a kert közepén álló, homályba süllyedt ház felé. Az öregember félúton csosszantott lábával, megállt. Kihámozta magát a felesége karjából. Tett néhány lépést a töredezett gyalogjárón. Körbenézett.

Az utat szegélyező szőlőtőkék dülöngélve, mint kedvüket vesztett őrszemek vigyázták az udvar nyugalmát. A késő ősz nehéz párája szállt a levegőben, amúgy semmi nem mozdult, csupán néhány ködfoszlány bujdosott a tőkék között. Távolabb néhány karcsú, sötét folt nyújtózott a végtelen felé.

— Tavasszal beoltom a meggyfákat — mutatott arrafelé az öreg.

— Jó, jó, csak most jöjjön be a házba.

A konyhában hatvanwattos villanykörte szinezte a levegőt. Az asszony a sparheltban pislákoló tüzet táplálta, az öreg téblábolt körülötte.

— Mi lesz a vacsora? — kérdezte.

— A kedvence. Vaníliás palacsinta. Hogy ne legyen keserű a szája íze. Mert mindig arról panaszkodik. No, lefekszik végre?

— Fekszem — mondta halkan az öreg. — Csak segítsen kérem.

Az asszony sóhajtott, belekarolt a másikba, bevonta a szobába, levetkőztette, azután visszament a konyhába és nekilátott a palacsintasütés előkészületének.

Idő múlva nyikordult az ajtó, és a küszöbön ott állt az öregember. Beesett arcára mély árnyékot festett a félhomály. Csíkos pizsamája lötyögött a csontjain. Göcsörtös, hosszúkörmű lábujjai túlnyúltak a kínai gumipapucs talpán, s a konyha kövét tapodták. Fénytelen szemei alulról néztek az asszonyra, aki a konyhaasztal mellett ült egy hokedlin, és keverte a palacsinta tésztáját.

— Erzsébet... mondanék én valamit.

Az asszony rámeredt.

— Hallom.

— Volna egy kérésem. Egy nagy kívánságom.

Most tetőtől talpig végigmérte az öregembert. Amikor megszólalt, hangjában aggodalommal vegyes ingerültség csendült.

— Mondja meg, miért nem fekszik? Nem tud nyugton maradni? Most jött ki

— Miket beszél?

Az öregember most alázattal nézett a felesége átható tekintetébe.

— Mik jutnak eszébe... Eredjen inkább pihenni!

Az öregember nem mozdult.

— Nem olyan sok az, amit én kérek — mondta, s vékony ajkait konokul összeszorította.

Csönd lett. Az asszony kezébe temette arcát, a tenyere mögül szűrte a szavakat:

— Láthatná, hogy mennyire el vagyok foglalva. Sütök, főzök. Nem érek én rá ilyesmire...

Az öregember egy nagyon hosszú pillanatig még állt ott, azután lassan behúzódott a szobába. Az ágyhoz botorkált, és vigyázó, ünnepélyes mozdulatokkal lefeküdt. Lábait kinyújtotta, kezeit elrendezte szépen a takarón. Várt. És mert sokáig nem történt semmi, egyszerre, önmaga számára is váratlanul, belekiáltott a csöndbe:

— Mi lesz már azzal a palacsintával!?

Lehoczki István.

A művész nevénél cédulázva.

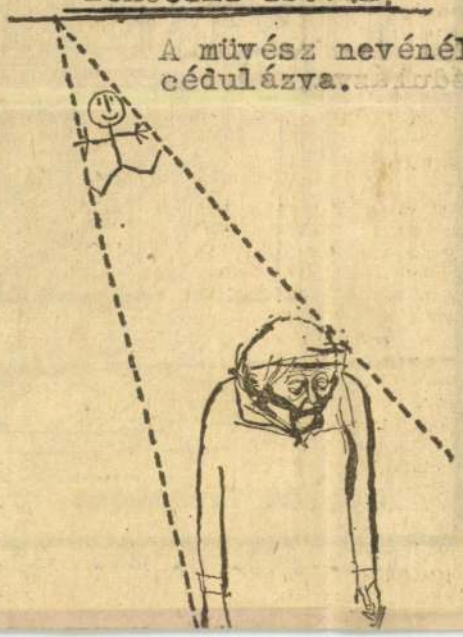

Pataki Tibor

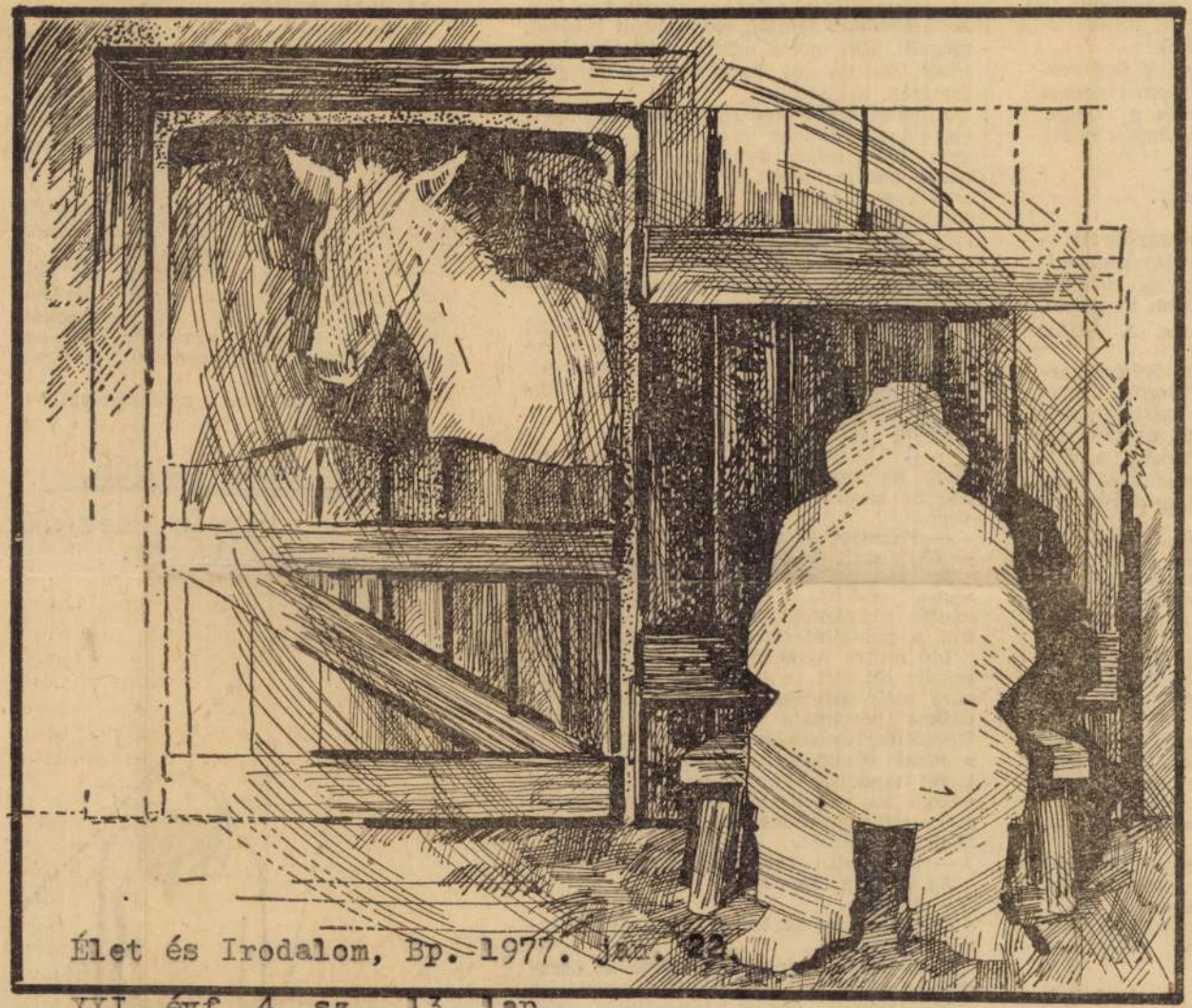

Élet és Irodalom, Bp. 1977. jan. 22.
XXI. évf. 4. sz. 13. lap.

Pataki Tibor: Pihenő

a körzeti or-

asszony sebe-
az ajtót.
imbolygott a

nk!
gtól összerez-
szemei nedves
tak a világra.
gtámaszkodott,

n.
...

leggyógyult —
ágyszomszéd-
ágy lábainál.
zem magamat.
tja. A doktor

nővérke, kar-
Tizennyol éves
hajszálait szé-
y azután sza-
orként a vál-
osszúkás arca
ngéd részvét-

la bácsi. —
z éles neon-
a áttetsző, fe-
gedte formáit.
nyújtsa ki szé-

y nehezet, két
nt aki megad-
ején keresztül

jjel, horpadt
nül. Csontos
gatta magát.
ilogatta.
noson ülni —

gy villamosra
gesen az asz-
za.
óval — mor-
y, vonalszerű

és elindultak
ár sötét volt,
szállt alá. Az
gombócként

A gépkocsiban jóleső meleg volt, a szembejövő autók reflektorfényei vadul kergetőztek a kocsi belsejében.

Megérkeztek. Az asszony a kimerült férfi hóna alá nyúlt, úgy támogatta a kert közepén álló, homályba süllyedt ház felé. Az öregember félúton csosszantott lábával, megállt. Kihámozta magát a felesége karjából. Tett néhány lépést a töredezett gyalogjárón. Körbenézett.

Az utat szegélyező szőlőtőkék dülöngélve, mint kedvüket vesztett őrszemek vigyázták az udvar nyugalmát. A késő ősz nehéz párája szállt a levegőben, amúgy semmi nem mozdult, csupán néhány ködfoszlány bujdosott a tőkék között. Távolabb néhány karcsú, sötét folt nyújtózott a végtelen felé.

— Tavasszal beoltom a meggyfákat — mutatott arrafelé az öreg.

— Jó, jó, csak most jöjjön be a házba.

A konyhában hatvanwattos villanykörte szinezte a levegőt. Az asszony a sparheltban pislákoló tüzet táplálta, az öreg téblábolt körülötte.

— Mi lesz a vacsora? — kérdezte.

— A kedvence. Vaníliás palacsinta. Hogy ne legyen keserű a szája íze. Mert mindig arról panaszkodik. No, lefekszik végre?

— Fekszem — mondta halkan az öreg. — Csak segítsen kérem.

Az asszony sóhajtott, belekarolt a másikba, bevonta a szobába, levetkőztette, azután visszament a konyhába és nekilátott a palacsintasütés előkészületének.

Idő múlva nyikordult az ajtó, és a küszöbön ott állt az öregember. Beesett arcára mély árnyékot festett a félhomály. Csíkos pizsamája lötyögött a csontjain. Göcsörtös, hosszúkörmű lábujjai túlnyúltak a kínai gumipapucs talpán, s a konyha kövét tapodták. Fénytelen szemei alulról néztek az asszonyra, aki a konyhaasztal mellett ült egy hokedlin, és keverte a palacsinta tésztáját.

— Erzsébet... mondanék én valamit.

Az asszony rámeredt.

— Hallom.

— Volna egy kérésem. Egy nagy kívánságom.

Most tetőtől talpig végigmérte az öregembert. Amikor megszólalt, hangjában aggodalommal vegyes ingerültség csendült.

— Mondja meg, miért nem fekszik? Nem tud nyugton maradni? Most jött ki

— I
Az
felesé
— Mik jutnak eszébe... Eredjen inkább pihenni!

Az öregember nem mozdult.

— Nem olyan sok az, amit én kérek — mondta, s vékony ajkait konokul összeszorította.

Csönd lett. Az asszony kezébe temette arcát, a tenyere mögül szűrte a szavakat:

— Láthatná, hogy mennyire el vagyok foglalva. Sütök, főzök. Nem érek én rá ilyesmire...

Az öregember egy nagyon hosszú pillanatig még állt ott, azután lassan behúzódott a szobába. Az ágyhoz botorkált, és vigyázó, ünnepélyes mozdulatokkal lefeküdt. Lábait kinyújtotta, kezeit elrendezte szépen a takarón. Várt. És mert sokáig nem történt semmi, egyszerre, önmaga számára is váratlanul, belekiáltott a csöndbe:

— Mi lesz már azzal a palacsintával!?

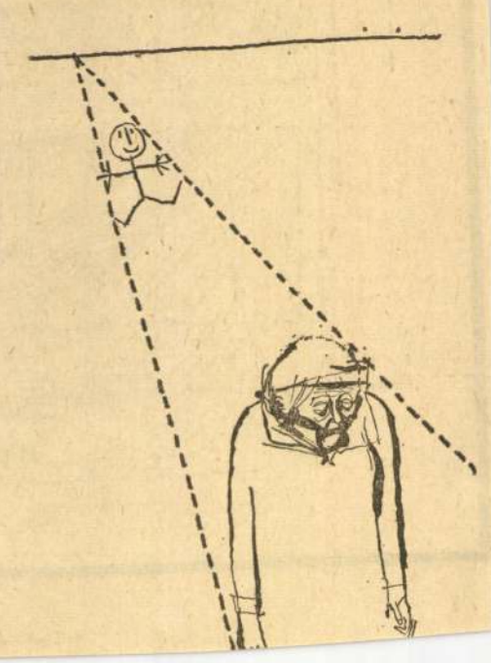

Budapest

Pataki Tibor

1021

MŰVÉSZE

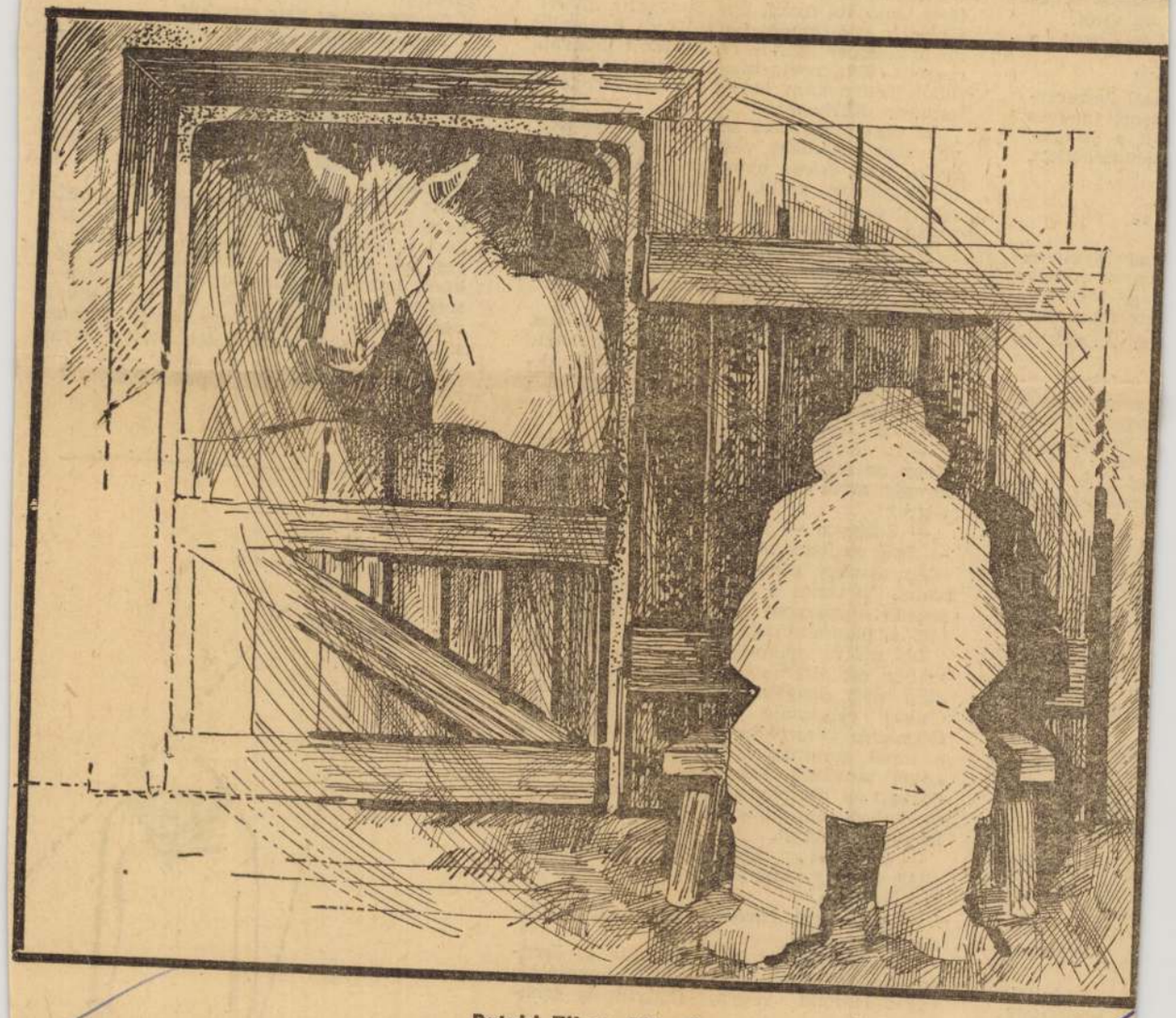

Pataki Tibor: Pihenő

Ugyanakkor a
entétes oldalon
al, törülközőve
agy lepedővel ,
z árnyékokat, a
ényét verjük vis
Az elrendezésnél arra is vi-
yázzunk, hogy a fényképező-
gép felől nézve sem a lámpá-
nak, sem a derítőnek nem sza-
bad a tükörben látszania. In-
tább helyezzük őket mesz-
zebbre a tükörtől.

Végül jó, ha a tükörben lát-
szó szobarészlet kissé árnyé-
kos, mert a sötétebb, egyenle-
tes, sima háttér — például fal-
felület vagy függöny — job-
ban kiemeli a tükör előtti fő-
témát.

Járai Rudolf

YERMEKSAROK

jtélyes interjúk

szabadságharcban, 1848. sok mindenről híres, például
zeptember 29-én a magyar a XIV-től a XVI. századig

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 136-068, 337-748, 340-726
1974 AUG 25
Népszava

Pataki Tibor

1021

Pataki Tibor: Kazalrakók

AZ ÚJ ILLE
EGYÜTTES

Papp Tamás, Jenei Szilveszter, Selmeczy László (Fotó: Lengyel Miklós)

Pintér Eör
lenleg is
tanulmány
vettek az
főiskola

SLÁGERLI

E héten	Múlt héten	A MAGYAR IFJÚSÁG SLÁGERLISTÁJA	2. HÉT	Hetek száma
1.	(1)	Szörényi–Bródy: Gyerekjátékok	Koncz Zsuzsa	7
2.	(3)	Tolcsvay L.–Bródy: Fortuna hálójában	Fonográf	5
3.	(2)	Gábor S.–Huszár: Hány éjjel vártam	Vincze Viktória	11
4.	(7)	Mihály–Kóbor–Sülyi: Nem tudom a neved	Omega	5
5.	(4)	Presser–Adamis: Szólj rám, ha ...	Kovács Kati	9
6.	(8)	Szigeti–S. Nagy: Hogyha bekopog	Karda Beáta	4
7.	(9)	Latzin–Demjén: Ötödik sebesség	Bergendy	2
8.	(5)	Tolcsvay–Bródy: Az első villamos	Fonográf	13
9.	(6)	Latzin–Demjén: A léggömb	Bergendy	8
10.	(–)	Tardos–Huszár: Tovább megyek	Zalatnay Sarolta	1

	A KARCAGI
1.	Tolcsvay L.–Bródy: Az
2.	Szörényi–Bródy: Mond
3.	Papp–Huszár: Ki mon
4.	Bródy: Hét évig tart
5.	Németh G.–Szenes: C
6.	Tardos–Huszár: Szólj
7.	Presser: Várlak
8.	Latzin–Demjén: A 34-
9.	Szörényi–Bródy: Gyere
10.	Presser: Rock and roll

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1975 JAN 10
Magyar Ifjúság
Pataky Tibor

fiú szerinte szembanwan

1021

PATAKY TIBOR RAJZA

HŰSÉGÉRT

Heródes papjai hozz

V.

Hatalma ördögisége

kémlel
körbe jár
szüzet
szakszerű Mester
tükör-szobában

miközben

nem láthatóan

a falon
átlép a falon
és megjelenik az Írás
minden tükörben

ÖRDÖGÜZŐ

egyetlen lehetőségünk
centruma

NEM

VI.

Mi pedig
Heródes rettegése

és Jézus nyugalma között
élünk és halunk a völgyben

mig a szakállas szellem
szomorúan száll eszmélé-
tünk
a világ völgyei felett

ártatlanokért nemzik
az ártatlanokat
a védtelenekért nemzi
a védteleneket sokaso
a holtak

mig az erőszak
erőszakot szül

megállíthatatlanul

VIII.

Bölcsek a kinzó eszköz

ölelésedre tárt karjaink
észrevétlen tétetik a ke
átütni tenyereinket szög
a tenyereinket
melyekben
szivig zsibbadott egyko
a hiszékenység
a jóság
bölcsek a kinzó eszköz

Isten hozott két ördög
mondom a végső órán

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 FEB 10

ÉLET ÉS IRODALOM

Pataki Tibor

1021

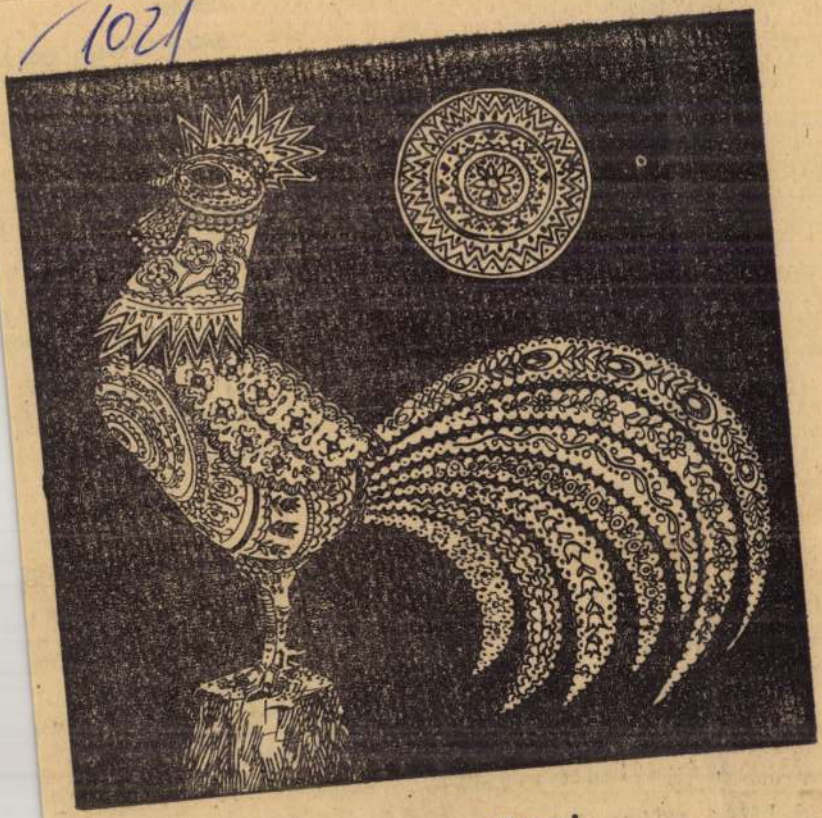

Pataki Tibor: Reggel

1973. FEBRUÁR 10.

szombat

-vb ülése előtt

. évi beszámoló sek tapasztalatai

ken 82—85, illetve a küldöttértekezleteken 90—92 százalékos volt.

Kritikus és önkritikus volt

Az évi munkáról szóló beszámolók nagy többsége tartalmában, felépítésében egyaránt elérte a kívánt színvonalat. *Hangvételük nyílt, őszinte, kritikus és önkritikus volt, személy szerint is dicsért és bírált.* Ez a módszer nagymértékben fokozta a párttagság aktivitását. A beszámolók elsősorban a politikai munka, a pártélet kérdéseivel foglalkoztak. *Jól tükrözték a X. kongresszus határozataiból adódó feladatok végrehajtásának helyi tapasztalatait.* Nagy részük a politikai tennivalók oldaláról közelítette meg a gazdasági munkát. Néhány helyen, főleg kisebb tsz, község, vagy üzem, ktsz alapszervezetében a beszámolók eléggé általánosak voltak, nem emelték és megjegyzések többségére a felszólaló elvtársak kellő választ kaptak. *Az észrevételek, javaslatok egy részét a pártvezetőségek hasznosították* a munkatervekben, illetve a szükség szerint további vizsgálat tárgyává teszik. A járási jogú pártbizottságok a felsőbb pártszerveket, az állami, gazdasági és tömegszervezeteket érintő kérdéseket intézkedés céljából megküldték az illetékesek részére.

Jónak ítélte meg a vb-ülés, hogy az alapszervezetek és csúcsvezetőségek további munkájára vonatkozóan a legtöbb helyen határozati javaslatot, feladattervet fogadtak el.

Általános igény, hogy a megye pártszervei és szervezetei fordítsanak még nagyobb figyelmet az alapszervi munka színvonalának emelésére és adjanak nagyobb segítséget, főleg a helyszíni segítő, ellenőrző tevékenységben; a pártszervezetek munkájának konkrétabb megismerésében, tevékenységük rendszeresebb ér-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 MÁR. 4
ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Pataki Tibor

1021

Portré

Pataki Tibor munkája

nat tudom mi
a szórakozás
rossz nekem
szak. Másna
óra van, mir

— Én minc
sétálok egy j
Lajos. — S
kom. Az állo
méterre var
reggeli műsz
tosítanak. M
bírható. De
az utazás, ha
ha nagy a h

— Előfordul-e kimaradás?

— Nálunk?! — csodálkozik el a két ember, aki már tizenhárom éve jár dolgozni a kohászatba. Elmesélik, volt eset, amikor a délutános műszakból a vonattal hajnali 5—6 órára értek a hófúvás miatt az állomásra. Volt, amikor csak két és fél órát töltöttek a családdal, s már indultak vissza a következő műszakra.

Rengeteget foglalkozunk vele, tudományos szintű vizsgálatokat végeznek, hogyan is kell biztosítani elfoglaltságot a szabad szombatokra. Róluk, a bejárókról kevés szó esik. Legtöbbje pedig egy életre eljegyezte magát az üzemmel, a vállalattal, kiváló dolgozó címmel, szocialista

itt, Magyarországon, hogy a szovjet—magyar határt képező Tisza-szakasz alatt átvezessük a távvezetéket, és eljussunk a Barátság II. magyarországi szakaszának O-pontjáig, ami magyar területen van, a folyótól mintegy 800 méterre.

A csoport egyébként a Kőolajvezeték Vállalat kisvárdai építésvezetőségének telephelyén állomásozik, itt laknak a szovjet szakemberek, a modern, jól felszerelt és berendezett lakókocsikban. A csoport néhány tagjával azonban Fényeslitkén találkoztunk, ahol a Barátság II. kőolaj-távvezeték fogadóállomása és szivattyúberendezései épülnek.

— Akszáj, ahonnan jöttünk — mondotta Najgyonov mérnök —, a rosztovi területen

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Pataki Tibor

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1021

1971 NOV 7-1

KOHÁSZ

(Pataki Tibor munkája)

Heti jogi tanácsaink

A rendkívüli szabadság idejére is megilleti-e a dolgozót az átlagkereset?

P. Z., Inárcsi olvasónk sérelmezi, hogy a rendkívüli szabadság idejére vállalata az átlagkeresetét nem térítette meg. Hozzánk fordult panaszával és tőlünk kért tanácsot. Ugyanis munkahelyén, az egyik budapesti építőipari vállalatnál azzal az indokkal tagadták meg az átlagkereset kifizetését, hogy az csak a rendes szabadság esetén illeti meg a dolgozót.

Olvasónk munkahelyén tévedésben vannak. Abban igaza van a vállalatnak, hogy rendkívüli szabadságot csak akkor engedélyezhet, ha a dolgozó a rendes szabadságát már igénybe vette. Ez alól is adhat azonban a vállalat felmentést. Azt azonban a vállalat nem teheti meg, hogy a dolgozót megkárosítja, mert éppen úgy, mint a rendes szabadság esetén, a rendkívüli szabadságolás idejére is megilleti a dolgozót a munkabér. Azt tanácsoljuk olvasónkn[illegible]ak, forduljon a vállalati munkaügyi döntőbizottsághoz.

A havibéres dolgozó munkadíját lehet-e csökkenteni, ha kiküldetésben napi munkaidejét nem dolgozza ki?

Ennél a kérdésnél is, mint

bérlő halála esetén a laka bérleti jogviszonyt az egyen ágbeli rokona, az örökbe fo dott, a mostoha és a nev gyermeke, továbbá az örök fogadó, a mostoha és nev szülője folytathatja, ha a b lő halálakor állandó jelleg a lakásban lakott.

Olvasónk az elhalt bé testvére, és ezzel kapcsolatb intézte hozzánk a fenti kér sét.

Az elhalt bérlő testvére, letőleg élettársa — mondja új jogszabály, folytathatja lakásbérleti jogviszonyt, ha bérlő halálakor — a lakásbé leti jogviszony kezdetétől fo va, vagy legalább 6 hónap állandó jelleggel a lakásb lakott.

Mikor jogos a haszo élvezet?

B. J.-né jeligére kéri vála szunkat, üllői olvasónk.

Írja, hogy szülei közöse szereztek egy kertes háza A telekkönyvben is kettőjü nevén volt bejegyezve a tu lajdonjog. Az egyik szülő el halt, de a fele részét mé életében — mint írja — „él vezettel" együtt, ajándék cí mén, közjegyzőileg ráíratt olvasónkra. A túlélő házastár már nagyon idős, akit olva sónk gondoz, de most azzal a követeléssel lépett elő, hogy őt illeti az olvasónk nevén

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1971 NOV 14

Pataki Tibor

9

10/1

NŐ – ÁGGAL

PATAKI TIBOR GRAFIKÁJA

Alkotmányunk biztosítja

(ahogy karikaturistánk elképzeli)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 AUG 19
Pestmegyei Hirlap

Pataki Tibor

1021

Zsákoló

Pataki Tibor rajza

pályáján halad
a tény, hogy
róluk, csak elr
smereteink ért
zimbólum régi
emmel gazdag

HOGY TELJEN AZ

A „Göcsej" expressz ugyanolyan hét-köznapi és fülledt volt, mint máskor. Sötétedett, cikáztak a leszakadó szikrák, az emberek bágyadt szempillák mögött kukkoltak. A hármas kocsi, negyvennyolcas helyén ült egy fiatal lány. Merész szoknya, dicsekvő combokkal, kihangsúlyozott szemvonalak, turkált frizura — egyszóval, mint az átlag. Kezében nagy tasak cukorka zizegett. Feltépte és felállt.

— Tessék venni! — hajolt mosolyogva az idősebb hölgy felé. A mögötte ülő fiatalembernek fennakadtak a szemei.

— Ó! Köszönöm, aranyosom. Igazán kedves — csippentett ki a hölgy zavartan egy szemet és csak fogta, mint akinek nem mondták, hogy meg is eheti.

A huszáros bajszú parasztbácsi és a lassupillantású, gubbasztó fiatalember is megkapta a maga adagját és egy ideig újra nem történt semmi.

Aztán a lány ism
ellen.

— Szintén Egersz

— Igen — bólinto
gyobbik fiamhoz.

— Hazaruccanok
Néha meg kell nézn
egy-két napig ottho

— Talán tanul Bu
rá érdeklődve az a

— Nem, férjnél v
látszik rajtam? Tet
felmutatta a jobb ke
gyűrűvel.

— Nem néztem
Még húsz évesnek s

— Az a jó! Hisz
vagyok — mosolygo
— És van lakásuk?
laknak?

— Rosszabb! Az

— Nincsenek jól az
jolt közelebb érdeklő

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 MÁR 10

Pataki Tibor

Zalai Hírlap

1021

Pataki Tibor: NŐKNEK

radhattunk ki a Rézpiku három ceruzát, sapka láda lekvárt, szerzett. Jómag gyertyatartókat Dicsőségesen kiserdőbe, alkudoztunk egymással, csereberéltünk, majd szokás szerint összevereked-tünk.

Másnap odamerészkedtünk a kozákokhoz. A vásártéren rengeteg ló, kocsi várakozott. Kényelmesen sétálgattunk a katonák között, hosszabb ideig vizsgálgattunk egy-egy szebb lovat.

— Az a kis fekete megfelelne — jelentette ki határozottan Stuka.

— Nekem sárga kék. Az ni — mutatta Rézpiku.

Magas katona állt meg mellettünk. Nézett, nézett, magyarázott, de nem értettük. Aztán kezembe nyomott egy csomagot és elment. Kétszersült volt. Eszegettük. Amikor elfogyott, zsebre dugtuk kezünket, bámészkodtunk tovább.

mérgesek, haragosak is lehe tünk.

— A lovakat viszik itatn menjetek. De létrát nem sze zek... — nevetett újra.

Szerencsére alacsony, szel lovacskák, fáradt lovacská voltak. Végülis hátukra k rültünk. Sarkantyú helyett k pott bakancsomat használta eredménytelenül. Három n pig tartott a gyöngyélet. A tán tovább vonult a tábo Amikor az utolsó kocsi is me indult, a tolmács odajött ho zánk.

— Menjetek haza — dugo mindegyikünk markába cs koládét. — Ha visszajövö hozok nektek igazi lovat. - S elmentek.

Később Stuka felkiáltott.

— Nem mondtuk meg, hog a Porcsiny utcában lakunk!

Elszomorodtunk. Azna

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

APR 14

Zalai Hirlap

Pataki Tibor

1021

Első találkozás

(Pataki Tibor rajza)

HETI FILMJEGYZET

A magyar ugaron

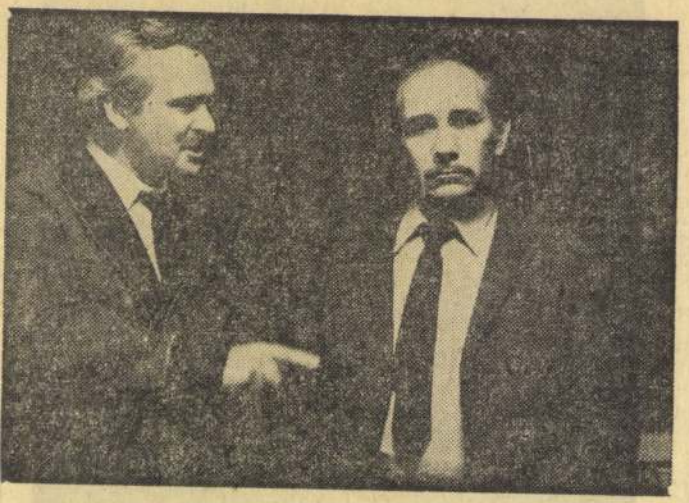

Latinovits Zoltán és Horváth Sándor A magyar ugaron yik jelenetében.

Alkadékoskodók tán eltöp- ! gyilkos lesz, és a tanárt ez a ngenének azon

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

FEST M
HIRL P.

Pataki Tibor
1021

1973. MÁRCIUS 8., CSÜTÖRTÖK

NŐNAPON — PATAKI TIBOR RAJZA

1972. március 31.

Az energiaszolgáltató gyárrészleg legnagyobb feladatai

Az energiaszolgáltató gyárrészleg sokak szerint nem tartozik a számottevő gyárrészlegek közé. Fontossága azonban vitathatatlan. Nélkülük aligha érnének el jó eredményeket a termelő egységek. Lévai Zoltánt, a gyárrészleg vezetőjét szólaltattuk meg: Tájékoztasson 1972. évi gondjaikról. Ezek a gondok ugyanis szorosan összefüggnek a fogyasztók gondjaival.

— Örülünk az elmúlt évben elért kiváló minősítésnak. Igen nehéz és gondokkal teli évet zártunk, ez a tény méginkább emeli helyezésünk értékét. Örülünk,

Évtizede állandóan növekszik azoknak a gőzfogyasztóknak a száma, ahonnan nem kapják vissza a kondenz vizet. Ezért fontos a belső fűtéseket forró vízzel megoldani, a belső távfűtőhálózatot növelni.

A harmadik gondjuk — ha a sorrendet nem is vesszük figyelembe — a kohó gáztisztító bővítése, amely már jó pár éves folyamat. A közeljövőben ennek egy szűkített programja valósul meg, amelynek fontosságához vita nem férhet. Hogy ez ebben az esztendőben és a jövő évben megépüljön azért fonmekkel szoros kapcsolatba levő központi műszer- automatika üzem feladatair amely a FAM műszerezés nél fog fontos szerepet betö teni. A vízszolgáltató üze dolgozóinak ez év végére szivattyú-telepet kell üzemi helyezni. És nem kis felad tok várnak a villamos és gépüzemi dolgozóinkra is.

— Úgy érzem, a jó kollek tív szellem az idén is meg hozza gyümölcsét.

V. Z.

936

MSZMP SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÓZDI VASAS

1972 MAR 31.

Pataki Tibor

1021

Éljen április 4.

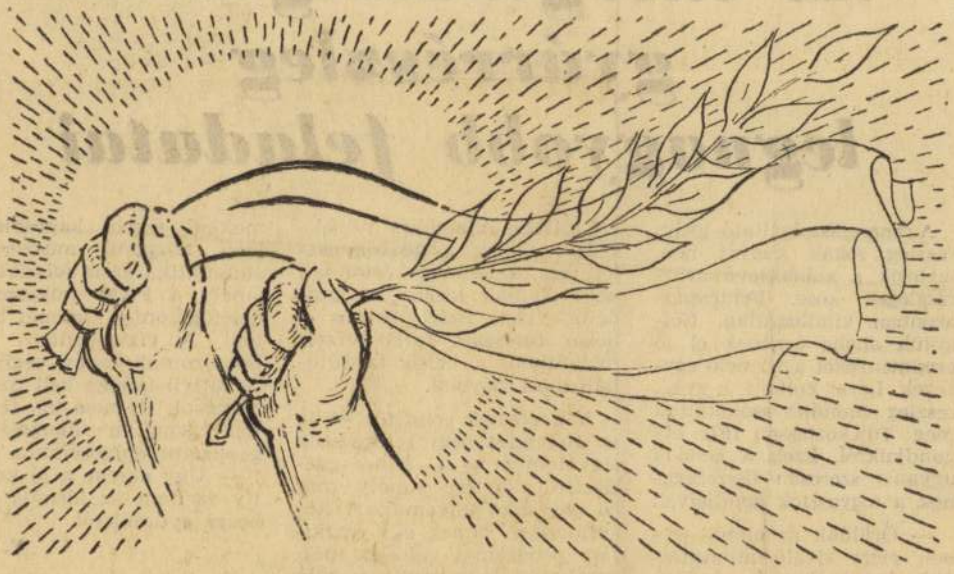

PATAKI TIBOR RAJZA

A P-víz felfedezése

A mesterséges molekulák létrehozói — a laboratóriumi építészek — különös felfedezéssel lepték meg a világot: a szovjet kutatók előállították az ún. P-vizet.

A látszólagos egyszerűség ellenére az életünkhöz nélkülözhetetlen víz még számos titkot rejt magában. A laboratóriumban előállított P-víz fajsúlya 1,4 és fénytörési mutatója 1,49. A közönséges vízé csak 1,33. Az új víz vazelinra emlékeztet, alig-alig párolog, és csak igen alacsony, —50 C fok hőmérsékleten fagy meg, illetve válik üvegszerűvé. A kísérletek során megállapították, hogy 700-800 C fok hőmérsékleten változik vissza közönséges vízzé.

A felfedezés nagy érdeklődést keltett világszerte, különösen az USA-ban, Angliában és Belgiumban. A P-vizet csak az USA-ban 10 laboratórium elemzi, vizsgálja. A munkába mindenütt bekapcsolódtak a kvantum-kémia elméleti és gyakorlati szak-

KÖZG

Keve

Időszer

A gyümölcsök kifejlődéséhez szükséges anyagok a levelekben képződnek. Ezért minél kevesebb levél jut egy-egy gyümölcskezdeményre, annál nagyobb annak a veszélye, hogy még beérés előtt lehullik, vagy ha be is érik, nem lesz jólfejlett gyümölcs. Az Elberta őszibarackfajtánál

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DOLGOZÓK LAPJA

1972 JUN 11

Pataky Tibor

7

1021

BESZÉLGETŐK. Pataky Tibor rajza

veltségű szülők pedig elsősorban kontextushoz kötődő jelentések kifejezési készségét adják útravalóul gyermeküknek. Az „univerzális kód" alkalmasabb az iskolai verbális feladatok (jelenlegi) formáinak teljesítésére, mint a „kontextuális kód" Ezt bebizonyították Angliában Basil Bernsteinnek és körének, nálunk Papp Máriának és Pléh Csabának a vizsgálatai. Amikor tehát Szekulity arra hivatkozik, hogy Csurgó Károlynak nincs meg az univerzális (tehát kontextustól függetlenül is érthető) szava a befolyásolhatóságra, a kicsinyességre és a személyeskedésre, egyáltalán nem bizonyította azt, hogy Csurgó Károlynak ne lenne képzete ugyanezekről a tulajdonságokról, s a maga nyelvén ne tudná ezeket teljes értékű szavakba önteni, például a „valakire hallgat", a „szarevő" vagy a „kipécézni" szavak segítségével! Az kétségtelen, hogy Csurgó Károly más nyelven beszél, mint a jogász vagy az orvos, de ez még önmagában nem jelent kiszolgáltatottságot! A nyugatnémet turista is más nyelven beszél, mint a magyar szállodaportás, mégsem szolga a magyar szállodában.

●

Szekulity írásának komoly tévedése, hogy értékbeli különbséget tesz eltérő nyelvhasználatok között. Nem szívesen utalok kultúrtörténeti előzményekre, de a nyelvi alacsonyabbrendűség bizonygatása igen gyakran emberi alantasság bizonygatásához volt fedezék. Mi sem áll távolabb Szekulity ellentétes szándékú írásától. Megdönthetetlen igazság, hogy minden nyelv teljes értékűen, tökéletesen tükrözi azt a valóságot, amelyet tükröznie kell. Ha valamire nincs szava, kivajúdja vagy importálja. Felzárkózik a saját szükségéhez. De sohasem tovább.

A vendégmunkás és a cigány, földrészünk e két kiszolgáltatott népcsoportja nem azért kiszolgáltatott, mert elégtelen a nyelvtudása. E bonyolult kérdést itt részletezni nincs hely, de nyilvánvaló, hogy az emberi-társadalmi kiszolgáltatottság *van előbb*, s okozza, hogy a vendégmunkás és a cigány nem zárkózhat fel a francia vagy a magyar ember nyelvtudásához. (Azt a bizsergető kérdést nem teszi fel senki, miért nem tanul meg arabul a francia vagy cigányul a magyar művezető.) Az amerikai négerségnek anyanyelve az angol. Nyilvánvaló, hogy *embe-*

lítésükkel, mert túl hossz
na a lista — *szántsz*
mesterségesen fokozza r
elkülönülését. Ez első so
nyelvi, hanem társadalmi
ség. Okai közt anyagi
klikkszellem, presztizsvág
repel. Ezért következmén
ügyfél, a beteg kiszolgálta
sem nyelvi, hanem társad
lenség. Feltétlenül az.

A rétegnyelvek persze e
nek egymástól is, a társadalmi
sztenderd nyelvhasználattól is —
ez nyelvészeti alapismeret. Senki
sem kívánhatja ép ésszel, hogy
szike helyett kiskést mondjon az
orvos, fellebbezés helyett tiltakozást az ügyvéd.

Azt azonban teljes joggal lehet kívánni, alkalmas helyen követelni, hogy a mesterségesen fokozott nyelvi elkülönültség (mélyén a társadalmi elkülönülés szándékával!) mielőbb eloszoljék. Különösen olyan emberek száján és tollán, akiknek az a dolguk, hogy tudnivalókat másokkal, nem szakértőkkel tudassanak! Isten óvjon attól, hogy Csurgó Károly eltanulja — mint Szekulity kívánni látszik — a szűkagyú bürokraták kerékbe tört magyarságát, bár kínjában máris tanulni próbálja. Nem Csurgót, hanem a bürokratát kell jó magyarságra késztetni, kényszeríteni, ha ugyan képes még jó útra térni annyi év nyelvi bűnözése után S főként annyi év pöffeszkedése után.

●

Ha a társadalmi elkülönülés szándéka, a különb-ség fitogtatása megszűnik, de csak akkor, megenyhül Csurgó másik keserve is: hogy türelmetlenül hallgatják a nem bürokratikusan, nem „szakszerűen" fogalmazott mondókáját, netán beléfojtják a szót...

S itt érkeztünk el a másik lényeges tünethez, melyet Szekulity is letapogat egy párbeszédében, leírva, hogy Papp Sándor kis híján bajba keveredett, mert nem ismerte a különbséget — jogász világosította fel róla — tettes és gyanúsított között. Szinte kiált, hogy ez sem nyelvi kiszolgáltatottság.

Hanem műveltségbeli.

Nem az a baj, mint Szekulity írja, hogy Papp Sándornak „nincs nyelvezete. Nem beszél perfekt magyarul." Egyáltalán nem. Mert ez nem is igaz. Hanem ott a baj, hogy nincs jogi tájékozottsága. S ez óriási különbség. (Mentségére szól, hogy gyakorlott újságírók is el-elhanyagolják tettes és gyanúsí-

— emberek nyelvhasználata bármikor át tud váltani *a szavak megválogatásának* elvére. A tudatosságot jelzik beszédükben az efféle, magára a nyelvre irányuló fordulatok: „bár ez nem a legjobb kifejezés", „jobb szó híján", „ha szabad így mondani", „a szó mindkét értelmében", „a szó eredeti értelmében", „lehet, hogy ez nevetségesen hangzik" és így tovább. Előttük a nyelv úgy terül el, mint hatalmas rendszer, mely kínálkozik, s melynek bármely ízéből kiemelhető a kellő szó — a kellő időben.

●

A tudatos nyelvhasználathoz vezető útnak azonban két kikerülhetetlen állomása van. Az első állomáson az emberi kiszolgáltatottság szűnik meg. A másodikon a műveltségbeli elmaradottság. Csak e két állomást magunk mögött hagyva szegődik mellénk a nyelvi egyenlőség. Mely nem kívánja saját (ismétlem: minden más nyelvvel egyenértékű) rétegnyelvünk indokolatlan elejtését.

1973 NOV 3

1021

Pataki Tibor: 1917

Eddigi kiállítók

Lévay Jenő
Lengyel András

További kiállítók

Olajos György
Menesi Attila és Christoph Rauch
Swierkiewicz Róbert
Banga Ferenc – Szemethy Imre
Kemény György

Tisztelettel meghívjuk a
Balassi Könyvesboltba
(1023 Bp., Margit u. 1.)

1999. március 1-jén,
hétfőn 18 órára, a

KÖNYV-MŰVÉSZ

kiállítássorozat
harmadik tárlatára

Kiállító

Pataki Tibor

Beszélgetőtársak

Maurer Dóra
Orbán György
Tolvaly Ernő

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Művészkönyvek tárlata

Könyvről képet készíteni, csakúgy, mint képből könyvet (művészkönyv), autonóm műfajok. Szavakból írásjelet formálni, majd az ebből épített világot felmutatni, akár többszörös transzformációval, gyakori megoldás a képzőművészetben. Ennek sajátos formái a könyvtárgyak és művészkönyvek.

Grafikában, festészetben a kéz lendületét élénken mutató ecsetvonások, szobrokon a friss mintázás több erőt sugároz, mint a tökéletesen eltüntetett gesztusok. Gyakran úgy épít erre a képzőművész, hogy túl sem lép magán a gesztuson. A művészkönyv megannyi nyitva hagyott gesztus, melynek tartalma dönti el, mire utal. Néha csak fricska, az egymás mellé dokumentált vizuális jelek furcsa fintora, de lehet teljesen komplex látványfogalom-földolgozás is.

Egyedi képzőművészeti alkotások ezek, melyekből vagy egyetlen példány készül, vagy csak néhány darab, ám sokféle műfaj és technika békül itt össze, vagy éppen feszül egymásnak. Jelen kiállításon először van lehetőségünk bemutatni olyan művészkönyveket, melyek limitált példányszámban készültek többféle nyomdai eljárással. *(A kiállítás a 122-es standon kereshető fel.)*

PATAKI TIBOR
elnök, Magyar Művészkönyvalkotók Társasága

Pataki Tibor (fent és balra), Dobó István (jobbra), Kelecsényi Csilla könyvtárgya (lent)

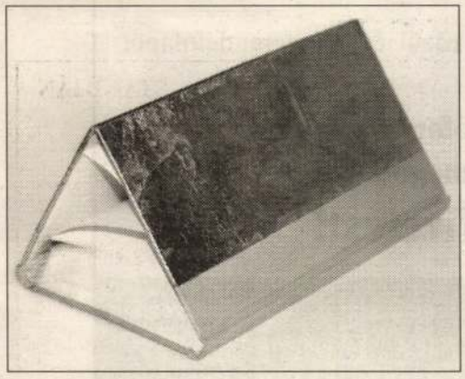

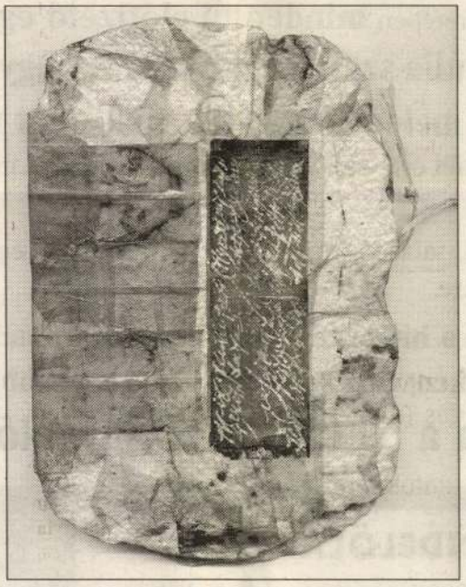

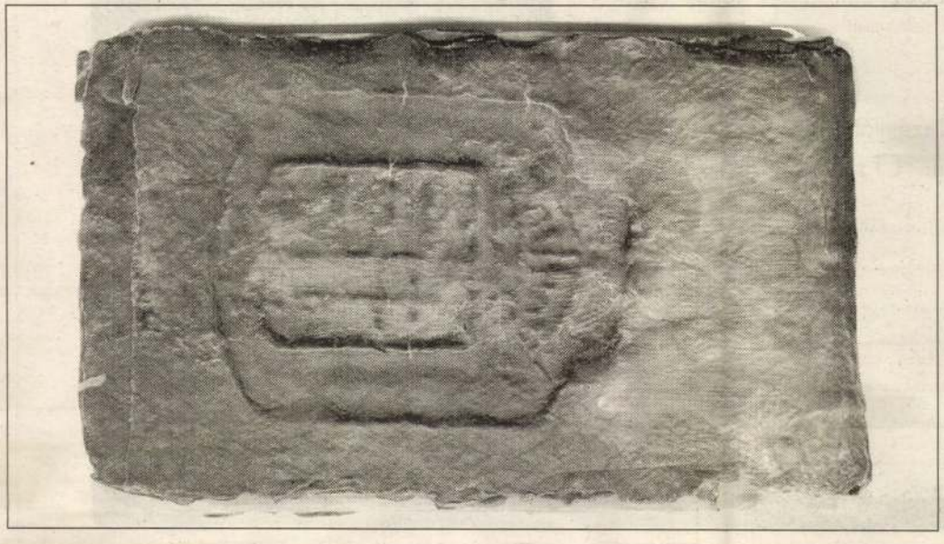

PROGRAMAJÁNLAT

KIÁLLÍTÁSOK

Bartók Folyosó
Nádas Péter: Valamennyi fény (Magyar Fotográfusok Háza)

Bartók Terem
200 éve született Victor Hugo (Francia Intézet)

17.00: 121-es stand
Díjazott magyar illusztrátorok és díjazott magyar gyermekkönyvek. (Magyar Illusztrátorok Társasága)

122-es stand
Művészkönyvek 2002. (Magyar Művészkönyvalkotók Társasága)

KÜLSŐ PROGRAM

Április 19., péntek, 18.00: budapesti Lengyel Intézet, 1065 Budapest, Andrássy út 15.
Andrzej Stasiuk Galíciai elbeszélések című kötete magyar fordításának bemutatója. Moderátor: Pálfalvi Lajos. Vendégek: a szerző, Paweł Huelle, író, Krzysztof Varga, Monika Sznajderman, a Czarne Kiadó igazgatója, Krzysztof Czyżewski, a Krasnogruda folyóirat főszerkesztője, Robert Traba, a Borussia folyóirat főszerkesztője.

A Népszabadság Könyvszemle-mellékletének Budapesti Könyvfesztivál című különkiadását szerkesztette: VARGA LAJOS MÁRTON

Az OSIRIS KIADÓ programjai a Könyvfesztiválon

MAGYAR TÖRTÉNELEM AZ OSIRIS KIADÓNÁL

- **KOSÁRY DOMOKOS** *előadása Szekfű Gyuláról*
  Szekfű Gyula: **Rövid magyar történet 1606–1939**
  Szekfű Gyula: **Nép, nemzet, állam**
- **RAINER M. JÁNOS** *bemutatja*
  Huszár Tibor (szerk.): **Kedves, Jó Kádár Elvtárs!** című könyvét
- **PÓTÓ JÁNOS** *bemutatja a Millenniumi magyar történelem sorozat új köteteit:*
  Mályusz Elemér: **Magyarország története a felvilágosodás korában**
  Tomisa Ilona (szerk.): **Katolikus egyház-látogatási jegyzőkönyvek**

IDŐPONT: **2002. április 19. 13.30–15.00 h-ig**
HELYSZÍN: **Budapesti Kongresszusi Központ, Bartók terem**

+ + +

DEDIKÁLÁS

- Liszka József: **A szlovákiai magyarok néprajza**

IDŐPONT: **2002. április 20. de. 11.00 h**
HELYSZÍN: **A22-es stand**

A Fesztiválon könyveinket **20%** kedvezménnyel árusítjuk

...hogy mindig tudja, mi újság: fizessen elő!

Minden pénteken 31 tv-csatorna programját is közlő Népszabadság Magazinnal.

Most különösen érdemes előfizetnie a Népszabadságra, és nem csak azért, mert

- előfizetőink átlagosan **35%, azaz havonta közel 800 Ft megtakarítást** érnek el az egyes lapszámokat naponta megvásárlókhoz képest, hanem azért is, mert

- akciónk keretében **minden új előfizető egy Frank Júlia-szakácskönyvet vagy egy Magyar melódiák CD-t is választhat magának** (a legalább fél évre előfizetők mindkét ajándékot megkapják!).

Ha Ön még nem előfizetőnk, válasszon az alábbi három lehetőség közül és a megrendelőlapot mielőbb küldje vissza címünkre.

Válassza a hiteles és naprakész információforrást!
Válassza a kényelmesebb és gazdaságosabb megoldást!
Válassza a NÉPSZABADSÁG-előfizetést!

MEGRENDELŐLAP

Előfizetek a Népszabadságra 2002. ..... hónap 1-jétől
☐ 3 hónapra 4 440 Ft-ért.
☐ 6 hónapra 8 880 Ft-ért.
☐ 12 hónapra 16 284 Ft-ért.
Az előfizetéshez ☐ csekket ☐ számlát kérek.
Ajándékba ☐ szakácskönyvet ☐ zenei CD-t választok.

Név: .....
Cím: ☐☐☐☐.....
.....
Telefon: .....
Mobil: .....
Fax: .....
E-mail: .....

Ha szeretne élni az egyik kedvező lehetőséggel, kérjük, hogy a megrendelőlapot küldje vissza címünkre (Népszabadság Rt. Marketing Igazgatóság, 1960 Budapest) vagy a 06 (1) 436-4343-as telefaxszámra.

A választott tárgyhavi előfizetés elindításához a megrendelésnek legkésőbb az előző hónap 10., az előfizetési díjnak pedig a 20. napjáig be kell érkeznie a kiadóhoz. Ajánlatunk 2002. május 15-ig érvényes.

További információval készséggel állunk rendelkezésére hétköznap 9-17 óráig a 06 (1) 436-4342-es telefonszámon.

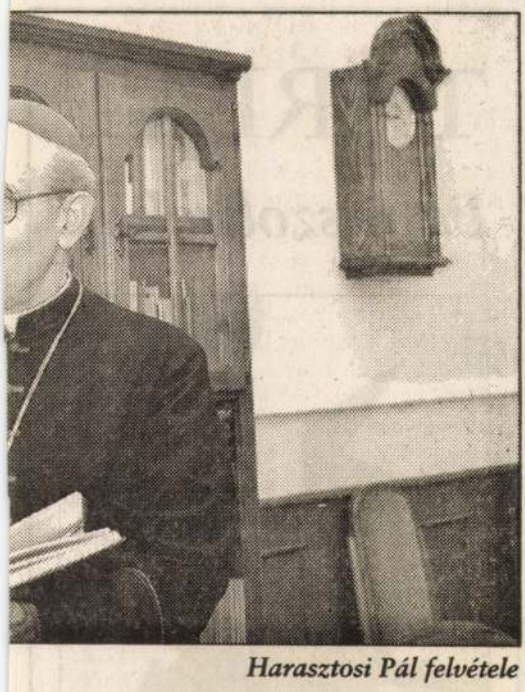

Harasztosi Pál felvétele

egybeesett az egyházmegye alapításával és felajánlottuk, hogy Nyíregyházán telepedjen meg, itt legyen a szerzetesrend központja. Ő körbejárta az országot, megnézte a felkínált lehetőségeket, végül megtetszett neki az a lehetőség, amit Borbányán ajánlottunk: az újonnan épült templom és mellette az elkezdett plébánia épülete. Felépítették a kolostorukat és azóta is szép munkát végeznek. Ez a folyamat nem állt meg, három hete szenteltük fel Nyíregyházán a Kamilliánus nővérek kis kolostorát. Ők is a betegek és az öregek gondozásával kívánnak foglalkozni. Folyamatban van egy másik szerzetesrend, a segítő nővérek ideköltöztetése, ők a régi plébánia épületében rendezkednek be, s a hitoktatásban, a lelkipásztori munkában vesznek részt. A szép eredmények mellett komoly feladataink vannak az oktatás terén, hiszen az egyházi iskolák a vallásos nevelés, illetve a keresztény kultúra elmélyítését és továbbadását jelentik, ezért szeretnénk megtalálni a bővítés lehetőségét.

❐ *Az ötéves egyházmegye zsinatra készül. Mit jelent ez, s hol tartanak az előkészületekkel?*

— Amikor II. János Pál pápa '91-ben itt járt Magyarországon, akkor a magyar egyház számára feladatként tűzte, hogy a megújulás és az új szituációkhoz való igazodás jegyében tartsunk egyházmegyei zsinatokat. Ez a folyamat elindult az országban, ebbe kapcsolódunk be mi is, 1999-ben szeretnénk megtartani. Ez a zsinat segíthet bennünket abban, hogy végre szembetalálkozzunk Azzal a valósággal, hogy hívek és papok, akik az egyházat alkotjuk, itt, ezen a területen az ezredforduló táján kik is vagyunk, mit képviselünk és feladatainkat hogyan tudjuk megvalósítani. A zsinat azért lesz nagy jelentőségű, mert végre ezáltal válhatunk igazán önálló, önmagunkat belső öntudattal, azonosságtudattal ismerő, együtt dolgozó közösséggé.

Balogh József

iskolától

el válik meg intézményétől, s reméli, artársai hasonlóképpen éreznek e do-ogban. Annak különösképpen örül: di-kjai továbbra is igénylik a segítségét. A apcsolatok megőrzésének ez az egyik gfontosabb biztosítéka.

— Itt élek, lakom Tiszavasváriban. Megvásároltam a kis szolgálati lakáso-nat. Édesanyám, a húgom és családja zintén helybeli. Egy nővérem Gyöngyö-ön nyugdíjas pedagógus. Földessel már lig van kapcsolatom. Megszerettem Ti-zavasvárit, elsősorban a gyerekek révén, kiket taníthattam. Nem vagyok nyüzs-ő típus, lehet, hogy ez is az oka: soha-em akartam más lenni, csak tanár. El-képzelni sem tudtam más pályát. Hogy ikereket tudhatok-e magam mögött? Kételyeim voltak, vannak, ismerem a yengéimet. Talán ha jobb előadókész-séggel rendelkezem, vagy ha nyitottabb vagyok, akkor nagyobb karriert futok e. Ám, mint említettem, ilyesfajta vá-yak nem hajtottak sohasem. Ezzel együtt azt hiszem: nincs szégyenkezni va-ám. A munkámat, amikor tehették, elis-merték. Ezt illetően sem panaszkodha-om. Csakhát, én mindig úgy gondol-odtam: miért én, miért nem *mások* apják a jutalmakat... Hát, úgy látszik, *nárcsak ilyen aggodalmaskodó mara-ok Az év* pedagógusaként is.

PATAKI TIBOR

TÁRLAT

Papírszobrok

Pataki Tibor: Liba

Meghökkentő, érzelmi és gondolati folytatásra inspiráló tárlat nyílt a közelmúltban a nyíregyházi Városi Galériában. A Magyar Papírművészeti Társaság huszonegy tagja küldte el alkotását, melyeket Orosz Péter Munkácsy-díjas szobrászművész rendezett bemutathatóvá. Wehner Tibor művészettörténész a kiállítás szép katalógusában — többek között — az alábbiakat írja: A Magyar Papírművészeti Társaság kollekciójában e fantasztikus lehetőségeket rejtő és kínáló anyag — a papír — művé alkotásának megannyi metódusát felfedezhetjük. A tradicionális formákhoz kapcsolható festői, grafikai és szobrászati szándékokat tükröztető kompozíciókkal ugyanúgy szembesülhetünk, mint új világot, szokatlan műstátust teremtő alkotásokkal. Alapvető problémaként vetődhet fel a szemlélőben: lehet-e, érdemes-e papírból — ha még oly merített is — műalkotást készíteni. A Városi Galéria több, kvalitásos műve az igenlő választ erősítheti meg bennünk.

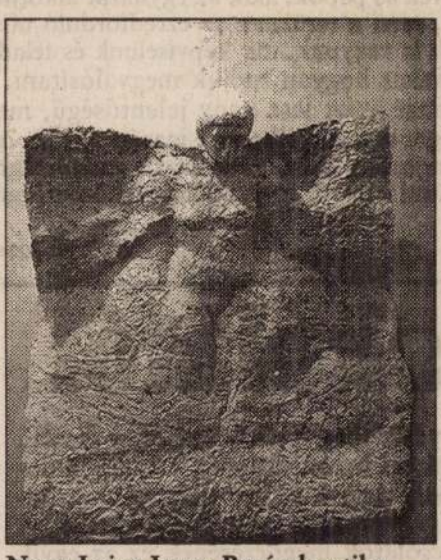

Nagy Lajos Imre: Papírplasztika

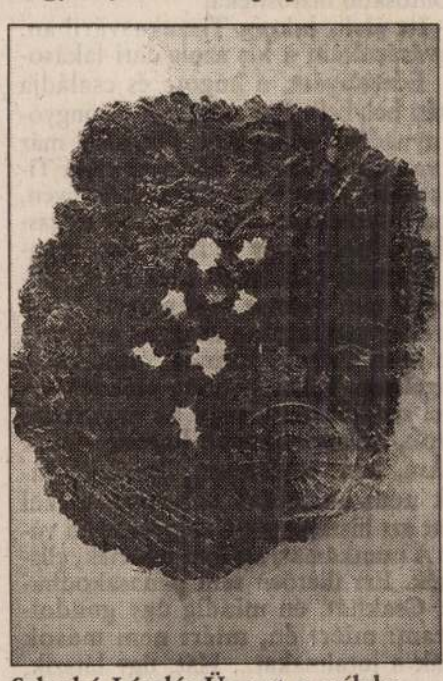

Szlankó László: Üzenet a mélybe
Elek Emil felvételei

Kelet-Magyarország
1998.05.20.

AZ ERLIN GALÉRIA TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT

PATAKI TIBOR képzőművész

VELENCE

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITÓ: 2000. JANUÁR 26. (SZERDA) 18 ÓRA
A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA JANÁKY ISTVÁN ÉPÍTÉSZ

ERLIN GALÉRIA Budapest, 1092 Ráday utca 49. Tel.: 216 5280 • Fax: 217 6631
A kiállítás megtekinthető 2000. február 9-ig, hétfőtől péntekig: 10-18 óráig

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gy
Megrendelés esetén az összeg MNB 1-
ciós Központ számlaszámára utalandó
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból
mely a terület építészeti állagának a t

Palaky Ferenc

Díszoklevelet kapott

N. 932. IX. 21.

. . . . . .

. . . . . .

ok: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

müveivel: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

on: . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Pataky Ferenc

Kiállít

P. H. 932. XII. 20.

Pataky Ferenc MDK

Nevető faun, tempera

Műcsarnok 1932/33 téli kiállitás

Sümegi Schrotta Frigyes

162	Hindu táncosnő, körtefa, (faragott)	500.—
163	Vad ló, patinázott gipsz	400.—
166	Holofernes, patinázott gipsz	500.—
167	Hindu nőifej, patinázott gipsz	400.—
169	Matyó menyecske, patinázott gipsz	200.—
170	Mózes, diófa, faragott	500.—
171	Szimfonia, patinázott gipsz	2.500.—
172	Erdélyi nagy asszony, patinázott gipsz	750.—
173	Éva fej, comp. patinázott gipsz	500.—
174	Hold sarló, műkő patinázva	3.200.—

175	Jairus leánya, patinázott gipsz	2.800.—
177	Geológus, patinázott gipsz	3.000.—
178	Liszt portrait, patinázott gipsz	1.000.—
179	Szent Ferenc, patinázott gipsz	3.000.—
181	Tihanyi viszhang, patinázott gipsz	3.000.—
182	Éneklő barát, patinázott gipsz	1.000.—

Pataky Ferenc, vitér
festo's

MDK

v.Pataky Ferenc, festö

Halászok. Olf.
Rakodó munkások. "

Nemzeti Szalon.-Téli tárlat. 1932.dec. Kat.

MDK

vitéz Pataky Ferencz, festö

Magány. Tempera.
Vizimalmok. "

Nemzeti Szalon.-MAFE XX.Jub.Kiáll. 1935 dec.20.-1936. jan.6. Kat.

vitéz Pataky Ferenc, festő MDK

Tabáni részletek. Vizf.
Dr.Müller Ferencz arcmása. Olf.
Olvasó nő. Szénrajz.

Grafikai dijat nyert /1929/.

Nemz.Szal.-A Független Müvészek Társ. -III.kiáll.
1930.okt. Kat.

MDK

vitéz Pataky Ferenc, festö

Tirol.	Tempera.
Lovak.	"
Tiroli táj.	"

Nemzeti Szalon.-MAFEXXIII.kiáll. 1938.nov.20.-dec.4.
Kat.

MDK

Pataki Ferenc, festö

Purdé.

Cigányok.

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben" kiáll.194o.II.-III.

Kat. 31.1.

MD K

Vitéz Pataky Ferenc, festö

Játszó gyerekek. Tempera.

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben" kiáll. 1940.II.-III.
Kat. 32.1.

MDK

Pataky Ferenc, festü

" A pusztuló Tabánból rögzitett meg néhány festöi szögletet."

Képzö- és iparmüvész vitézek kiállitása. -Budai Vigadó. B.H.1933. dec.8. 12.1.

MDK

vitéz Patakj Ferenc

Rakodás, temp.

Szieszta, temp.

Őszi tárlat. N. Szal. 1942. okt.

MDK

Ernst guz. 24. csop. kiáll. M. Rézk. Egy. 1923.
ápr.

MDK

Pataky Ferenc

T.Sz.G: A 18. Tavaszi Szalon. Ujság, 1943. jun.23.
6.l.

Pataki Ferenc MDK

festő

Kiállitás
Uj Magyarság 1942. jun.11.

MDK

vitéz Pataky Ferenc, festö

Sulykoló asszonyok. Tempera.

Mücs.-Az 1934.évi Magyar Kiáll. 1934.szept.27.-okt.28.

Kat. 19.1.

MDK

Pataki Ferenc, festő

Krumpliszedők.	Olf.
Zöldka la pos nő.	"

Föc.Kpt.-MkSZSZ.-II.Szabad Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6. Kat. 16.l.

MDK

v.Pataky Ferenc

Meseország, temp.

Symbolum, "

Müterem 4.csop. kiáll. 1937. ápr.

MDK

vitéz Pataky Ferenc festőm.

Gy.N. cikke. Képzőművészet, 1928, 14.sz. 229.l.

MDK

v. Pataky Ferenc

Tünő napsugár, temp.

Litánia, temp.

Kisgazda, temp.

Magyar ugaron, temp.
Műterem őszi kiáll. 1938. okt.

MDK

vitéz Pataky Ferenc, festöm.

145. Pecázók. Temp.
146. Tiroli kaszafenö. "

Az 1939-es Szalon katalogusa.
Nemz. Szal. 1939. jun.10.-25.-ig.

MDK

Vitéz Pataky Ferenc

Tabáni részletek

KMTárs. 1927. Őszi kiáll. kat.

MDK

Pataky Ferenc festő

Képzőművészet, 1927. 4.sz. 7. l.

MDK

vitéz Pataky Ferenc, festöm.

a Kossuth Lajos-utcai "Müterem"-ben állitotta ki gyüjteményes képanyagát. Szép fejlödésen ment keresztül. Olaszországi utjáról férfiasabb erejü képek lépnek a korábbi könnyedébb festöi stilus helyére. Ugy látszik, az u.n."neoklasszicizmus" felé halad.

dr. Nagy Zoltán: A Vitézi rend két müvésztagja.
Vitézek Lapja. 1937. dec. 21. 7.l.

Pataky Ferenc MDK

Fulykoló asszonyok, tempera

Mücsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

MDK

v. Pataky Ferenc

Magyar Nemzeti Művészet 1938.4.sz. 63.l.

Pataky Ferenc MDK

Boldogi udvar, tempera

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Pataky Ferenc MDK

Poros utca falun, tempera

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi Tárlat

Pataki Ferenc MDK

Egyedül

Mücsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Pataky Ferenc MDK

Falusi naplemente, temp.

Mücsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Pataky Ferenc NDK

Ipolyszögi utca, temp.

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

MDK

Pataki Ferenc

Foro Romano

KmTárs. 1938. őszi tárlat, 30 l.

Pataky Ferenc MDK

Kánikula

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 149
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "A
mely a terület épitészeti állagának a tö

M

Pałahy Ferenc

Kiállít

M. Kalonaújság 1942. V. 2.

Patsky Terenc

Tajkèpek, tempera

Pataky Ferenc

MDK

Tájképek, tempera

Mücsarnok 1933 Fiatal művészek kiáll.

Pataky Ferenc MDK

Derü, ceruzarajz

Mücsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Pataky Ferenc

MDK

Vásár, temp.

Munkácsy Céh IX. kiáll.
Nemzeti Szalon 1936. máj.

Pataky Ferenc MDK

Magyarság, plakát

Plakátmüvészet
Országos Magyar Tárlat
az Uj Müvészházban, 1929.

Pataky Ferenc

MDK

Kőhordás, olf.
Tabáni udvar, aqu.

Országos Magyar Tárlat
Az Uj Művészházban 1929.

MDK

Pataki Ferencné

Csicsó vár romjai /Erdélyben/ Pataki Ferencné v. Pataki Ferenc rajza u. Rusz K. fametszete

Vas. Ujs. XIII. 1866, IX.2. 421 l.

Pataki Ferenc
Grafikus

M.D.K

Kaktusz

Élet és Irodalom, 1965. jul. 31. – 2 lap.

PATAKY FERENC

A Független Művészek Társasága jan. 22.-én tartott tisztujitó közgyülésén választmányi taggá választották.

Képzőművészet. 1929.17.sz. 56.oldal

PATAKI FERENC

4o8. Csendélet. o.f.

KMTárs.Magyar Művészetért kiáll.194o-41. 17.old.

vitéz PATAKY FERENC

Romantika, tempera
Legelésző tehenek, tempera
Kőrmenet, temp.
Falu vége "
Máriácska "
Ebéd "

Nemzeti Szalon 1936.szept.csp.kiáll.kat.

vitéz PATAKY FERENC

Cigányok, temp.
Magány "
Elhagyott malom, tempera
Csend, tempera
Tél, "

Nemzeti Szalon 1936.szept.csp.kiáll.kat.

Pataki Ferenc MDK

Purdé

Cigányok

Műcsarnok 1940 Gyermek a művészetben c.kiáll.

Pataky Ferenc MDK

Játszó gyerkek, tempera

Mücsarnok 1940 Gyermek a müvészetben c.kiáll.

Pataky Ferenc

MDK

Itatás, tempera

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállítás

Pataky Ferenc — MDK

Ebéd, tempera

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Pataky Ferenc MDK

Hazafelé, tempera

Magyar Bethlehem, tempera

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

MBK

Pataky Ferenc

MDK

Verandán

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Vilèx Palaky Ferenc

Független Művészek Társasága (Erzsébet krt. 41.) karácsonyi kiállításán vízfestményeivel szerepelt. ("Vajdahunyad" — "Tabán").

PH.930.XII.13.

Vitéz Pataky Ferenc

Akvarellisták és pasztellfestők kiállításán a Nemzeti Szalonban neve szerepelt.

NÜ. 930. XII. 14.

Pataky Ferenc

— **Pataky Ferenc és Csányi Lajos kiállitása.** A Független Művészek kiállitási termében (VII., Erzsébet-körut 41.) november 9-én délelőtt 11 órakor nyitják meg vitéz *Pataky* Ferenc és *Csányi* Lajos festőművészek kiállitását.

N:U
930
XI.6

NU.930.XI.6.

Pataky Ferenc

* **Pataky Ferenc és Csányi Lajos kiállítása.** A Független Művészek kiállítási termében (VII., Erzsébet-körut 41) november 9-én délelőtt tizenegy órakor nyitják meg vitéz *Pataky* Ferenc és *Csányi* Lajos festőművészek kiállitását.

M. 930. XI. 6.

Pataki Ferne MDK

Tanulmány

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Pataki Ferenc

MDK

Öreg csősz

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Pataki Ferne MDK

Tanulmány

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Pataky Ferenc

MDK

Gyergyótölgyes, tempera

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

Patalky Ferenc MDK

Lovak a pusztán

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Pataky Ferenc MDK

Kuli

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

vitéz Pataky Ferenc

festőművész

Gyulai művésztelep megnyitása Gyulán a Gyulács-park régi muzeumi épületében - részvesz a telep munkájában.

Pesti Hirlap
1930.VII.11

Pataki Ferenc MDK

Egyedül

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Pataky Ferenc MDK

Ipolyszögi utcam temp.

Falusi naplemente, temp.

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Patary Ferenc

szerepelt a Nemzeti Szalon őszi kiállításán.

MN 1939. IX. 3.

Pataky Ferenc, vitéz

Plakátpályázaton a második dijat nyerte.

P.H.934.XI.27.

vitéz Pataky Ferenc

festőművész

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Magyarság
1935.XII.22.

vitéz Pataky Ferenc

festőművész

Magyar Akvarell-és Pasztellfestők Egyesületének kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Esti Kurir
1935.XII.28.

Pataky Ferenc

festőművész

Magyar Akvarell-és Pasztellfestők Egyesülete kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Igen jó temperáival.

Budapesti Hirlap
1935.XII.21.

v.Pataky Ferenc

festőművész

Magyar Akvarell-és Pasztellfestők Egyesülete kiállitásán - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1935.XII.21.

Pataki Ferenc MDK

Árnyékban

Mücsarnok 1941 Téli kiállitás

Pataki Ferenc MDK

Ebéd után

Mücsarnok 1941 Téli kiállitás

tunk, /s/ a folysó végén
ránk, /de/ nem szólt semmi
kezit, szaladtunk, ingott
Féltünk, ki tudja, mi lesz
lény, nem idevaló. Később
dult az épület, megint ket
ben szereplő huga és ő./ I
cadik. Valaki nagyot vág a
oda fölkapaszkodni se lehe
lak, röszkettünk. Hát egy
köll szárny azoknak /t.i.
rőn/ nézett az ablakon be
- nem erre /jobbra/ sem e
hogy tudjuk meg, hogy föls
kodott. Nézzük. Mielőtt m
ilyen szép, hullámba álló
szép volt. Avval be is vol

Pataki Ferenc

MDK

Tavasz, of.

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Műcs.

Pataky Ferenc MDK

Anya és gyermeke, temp.

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944.jun. Műcs.

MDK

Pataki Ferenc

Hazafelé, of.

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944.jun. Mücs.

vitéz Pataky Ferenc.

Grafikái és festményei szerepeltek Szegeden, a Független Művészek Társaságának olasz-magyar barátsági kiállításán.

Magyarság, 1928. Nov. 14.

v. Palakij Ferenc

Rékó vez a Corvin-áruház új Népművészeti kiállításán

Új Magyarság 1942. XII. 3.

Patalky Ferenc.

A Nemzeti Gyulov nemzetnek hi-
allitásán osvasagait látjuk.

Pataky Ferenc.

A Nemzeti Szalon szezon záró kiállításán oruzarajzait látjuk.

Pesti Hirlap, 1928. Jún. 21.

nitéz Pataky Ferenc.

A Független Művészek Társasága
székesfehérvári vándorkiállításán
bemutatja műveit.

Magyarság, 1928. Jún. 26.

nitéz Pataky Ferenc.

Képei szerepeltek a Független Művészek Társaságának III.-ik olasz-magyar barátsági kiállításán, Szegeden.

Pesti Hirlap, 1928. Nov. 15.

vitéz PATAKY FERENC

Aratás, tempera
Vásár "
Dunai rakodó munkás, temp.
Anya és gyermeke "
Patak hiddal "

Nemzeti Szalon 1936.szept.csp.kiáll.kat.

vitéz PATAKY FERENC

Tere-fere, tempera
Vizimalom "
Fáradt az ember és fáradt a ló, temp.
Ház a vizben, temp.
Mosakodó halász, temp.

Nemzeti Szalon 1936.szept.csp.kiáll.kat.

vitéz Pataky Ferenc festőművész

Derü

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok. 1934.

MDK

v. Pataky Ferenc festő

KMTárs öcsi kiáll. 1938. nov. Nücs. 37 l.

Pataky Ferenc festő

MDK

XMTárs ősi kiáll. 1938. nov. Mücs. 37 l.

MDK

vitéz Pataky Ferenc, festö

Krisztina-téri templom.	Tempera.
Vajda Hunyad.	
Városligeti részlet.	Rajz.

Nemzeti Szalon.-Oszi Tárlat.1932. szept. Kat.

MDK

v. Pataky Ferenc

Fiatalok a Mücsarnokban. Müvész-Élet 1933. 14-15.sz. 7.l.

Ich interessiere mich für Ihr Angebot und bitte um Zusendung weiterer Informationen.

MDK

Pataky Ferenc,
festőművész

jól sikerült kiállitást rendezett a szombathelyi Kulturpalotában.

Pataky Ferenc festőművész.
Ujság.1929. febr. 8. 9.1.

MDK

v. Pataky Ferènc

A képzőművészet 1937-ben. Ujság 1938. jan. 1.

MDK

V. Pataky Ferenc

Tanulmányfej, temp.

Három téli kiáll. Csallóközi Farkas L.: Mücsarnok.
Müvész-Élet 1933.II.2.sz. 4.l.

MDK

vitéz Pataky Ferenc, festőm.

Bucsusok. Temp.

Nemz. Szal.- Tavaszi kiáll. 1911. jun.15-29. Kat.

MDK

Pataky Ferenc

Szilvesterest

/k.i./: Téli tárlat a Nemzeti Szalonban.
Pesti Napló 1938.jan.23.

MDK

V.Pataky Ferenc, festöm.

354. Tanulmányfejek. Ceruzarajz.

Képzöm.Társ. 1927-28 téli kiáll. Kat. 20.l.

MDK

v.Pataky Ferenc, graf.

jelesen eldöntte meg problémáit.

a Nemz. Szal. rendes évi tagkiállitása.

/b.m./: Tavaszi Kiáll.
Esti Kurir. 1941. jún.14. 2. l.

MDK

v. Pataky Ferenc

Férfi arcmás /grafikai jutalomdijat nyert/

Képzőművészet 1929. 24. sz. 224.l.

MDK

V. Pataky Ferenc

Képzőművészet 1927. 5. sz. 32.l.

MDK

V. Pataky Ferenc

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz. 13.l.

MDK

Pataky Ferenc, vitéz

Anya és gyermeke. Tempera.

VII. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. Kat.
Műcsarnok. 1944. Jún. 1-18-ig. 18.1.

MDK

vitéz Pataky Ferenc

Szent Imre, oltárkép vazlat ceruza

Árpádházi Szentek Modern Egyházművészeti Kiállításának Katalogusa. Bpest. 1930. Aug. Nemzeti Szalon.

MDK

Pataky Ferenc vitéz

Művével résztvett a kiállitáson.

KmTárs. 1943. márc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállitó művészek névsora. 28.lap

MDK

v. Pataky Ferenc

Képzőművészet 1931. 41. sz. 144.l.

MDK

v. Pataky Ferenc

Képzőművészet 1928. 6. sz. 11.l.

MDK

vitéz Pataky Ferenc, festőm.

Tanulmányfej/Idős asszony feje./ Rajz.
Repr. 14.1.

A Műcsarnok téli tárlatáról. -
Képzőművészet.II.évf. 6.sz. 14.1.

MDK

Pataky Ferenc grafikus

Grafikai művel vett részt a Műcsarnok 1934. évi téli tárlatán.

(m.v.): A Műcsarnok téli tárlata.

Nemzeti Ujság, 1934.Jan.13. 11.lap

EDK

Pataky Ferenc,vitéz

A Képzőm.Társ. fennállásának nyolcvanéves jubileumi alkalmából kiállításat rend. a Műcsarnokban. Művei a kiállításon.

Lázsai Abonyi Ernő: A Képzőm.Társ.jub.kiáll.

Magyarság, 1941.márc.2. 13.l.

MDK

v. Pataky Ferenc

Képzőművészet 1928. 6. sz. 11.l.

MDK

V. Pataky Ferenc

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz. 13.1.

MDK

Pataky Ferenc

A N. Szalon tavaszi tárlata. Képzőművészet 1931. 42. sz. 164.l.

MDK

Pataky Ferenc, vitéz festő

Műveivel résztvett a Nemzeti Szalon tav. tárlatán.

Cikk: A Nemzeti Szalon tav. tárlata.

Képzőművészet, 1929. 21. sz. 144. l.

MDK

Pataky Ferenc,vitéz festőművész

Résztvett a Független Művészek vidéki vandorkiállitásain.

Cikk: A Független Művészek Társasága vándorkiállitása.

Képzőművészet, 1929. 21.sz. 144.l.

MDK

v. Pataky Ferenc

A N. Szal. Tavaszi Kiállítása. Szépmüvészet 1941. 180.l.

MDK

Pataky Ferenc

A Nemzeti Szalon tav. tárlata. Képzőművészet
1928. 12. sz. 187.l.

MDK

v. Pataky Ferenc

Szent István szobra

Művész Kurír 1938, 4. sz. 50.l.

MDK

v. Pataky Ferenc

Müterem hirek. Képzőművészet 1928. 12. sz.
187.l.

MDK

Pataky Ferenc,vitéz

Pecázók c. temperaja a Nemzeti Szalon kiáll.-án.

(esszi): Kiallitasokról.

Magyar Nemzeti Művészet, 1939.4.sz.95,96.1

M.D.K.

Pataky Ferenc

Szegeden, Debrecenben és Miskolcon a "Fáklya" megrendezte az első Országos Plakátművészeti Tárlat I. szériakiállitását. Ezen a kiállitáson a művész alkotása sikerrel szerepelt.

Szinházi Élet. Bp. 1929. juni 23-29. XIX. évf. 26. sz. 95. lap.

M.D.K.

Patáky Ferenc, iparművész

második díjat nyert a Balatoni Kulturnap plakátterveire kiírt pályázaton.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1928. XLIX. évf.
máj. 28. sz. 8. old.

V. Pataky Ferenc MDK

Pihenő munkás, ceruza

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállítás

vitéz Pataky Ferenc festőművész

Tájképek

Fiatal Művészek Kiállitása katalógusa. 1933.
Mücsarnok.

MDK

v. Pataky Ferenc

Képzőművészet 1928. II. évf. 6.sz.
11.l.

MDK

vitéz Pataky Ferenc, festö

Ligeti hangulat. Tempera.

"

Mücsarnok. IV. Képzömüv. kiáll. A Magyar Müvészetért".
1943 máj. 16-30. Kat. 21.1.

MDK

vitéz Pataky Ferenc, festö

Dunamenti részletek. Vizf.

Mángorló asszony. "

Nemzeti Szalon.-Öszi Tárlat. 1931.szept. Kat.

Pataky Ferenc

MDK

Pályázatok. Legujabb idők. cimü tárgykörben dijat nyert

Magyar Iparmüvészet 1942. 42.o.

MDK.

vitéz Pataky Ferenc festőművész,
A Nemzeti Szalon Tavaszi Tárlat.

Képzőművészet, 1929. 21. 144. l.

MDK.

Vitéz Pataky Ferenc festőművész

A Független Művészek Társaságának Vándorkiállitásán vett részt. /:Mohács, Pécs, Kaposvár és Nagykanizsa:/

Képzőművészet, 1929, 21. sz. 144. l.

Pataky Ferenc MDK

Meditáció, temp.
Ebéd, temp.

A Műterem XVI. Csoportkiáll. 1938.

Pataky Ferenc MDK

Rakodás, temp.
Szieszta, temp.

Nemzeti Szalon 1942. okt.
Őszi Tárlat

vitéz Pataky Ferenc festőművész

Krisztina-téri templom

Fiatal Művészek Kiállitása katalógusa 1933.
Mücsarnok

Pataky Ferenc MDK

Szent Ferenc, tempera

Miccarnok 1939. téli tárlat

Pataky Ferenc MDK

Aranyköd

Műcsarnok 1939. téli tárlat

MDK

v. Pataky Ferencz

Uj kiállitások. Képzőművészet 1931. 36.sz. 18.l.

Pataky Ferenc MDK

Nevető faun, temp.

Műcsarnok 1939.
Dorfi a művészetben kiáll.

Pataky Ferenc MDK

Őszi derü, temp.

Mücsarnok 1939.
Derü a müvészetben kiáll.

Pataky Ferenc

MDK

Balatoni horgászok, tempera

Balatoni Társaság V. kiállitása
Nemzeti Szalon 1933. május

MDK

vitéz Pataky Ferenc, festöm.

Elmulás. Olf. Repr.

Ösz a müvészetben. Bpest. 1941.

Pataky Ferenc MDK

Igavonók, temp.

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

Pataky Ferenc

MDK

Erdélyi fenyők, tempi

Mücsarnok 1942-43 téli kiállitás

Pataky Ferenc MDK

Estefelé, temp.

Mücsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Pataky Ferenc

MDK

Az első barázda, temp.

Mücsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Patakt Ferenc MDK

Model

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

Pataky Ferenc

Szerepelt a Múcsarnok Tavaszi tárlatán.

PH. 1931. IV. 25.

vitéz Pataky Ferenc.

a balatoni kép- és plakátpályázatra beküldött „Rakéta" jeligéjű műre második díjat nyerte el.

Nemzeti Ujság, 1928. máj. 20.

nitéz Pataky Ferenc.

A balatoni kultúrnap plakátpályázatára beküldött „Rakéta" jeligéjű műve a második díjat nyerte el.
(ennlítve).

Budaperti Hírlap. 1928. máj. 20.

vitéz Pataky Ferenc.

A balatoni kultúrnap plakátpályázatára beküldött „Yacht" c. pályamű-ve dicsérő elismerésben részesült.
(említve.)

Budapesti Hirlap, 1928. máj. 20.

V. Pataky Ferenc

Szerepelt a Nemzeti Szalon akvarel és pasztel kiállitásán.

N.U.932.V.31.

V. Pataky Ferenc

Szerepelt a Nemzeti Szalon akvarel és pasztel kiállitásán.

N.U.932.V.31.

V. Pataky Ferenc festőművész

Kiállítása.

NU. 932. XII. 3.

Pataky Ferenc MDK

Mühltal Tirolban, tempera

Műcsarnok 1941-42 téli kiállitás

Pebble Terrace MDK

Million Everlek, Tempere

Mieszanek 1941-42 teil Kekilitda

Pataky Ferenc MDK

Fürdőző gyerkek, tempera

Mücsarnok 1941-42 téli kiállitás

Pataky Ferenc

MDK

Erdő mélyén, tempera

Műcsarnok 1941-42 téli kiállítás

Pataky Ferenc MDK

Rétkaszáló, tempera

Nehéz kenyér, tempera

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Pataky Ferenc MDK

Tiroli utca, tempera

Kulik, tempera

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

v. Palaky Ferenc

Vásznai szerepelnek a Vitézi Rend tagjainak kiállításán.

Nemzeti Ujság 1935. V. 12.

Pataky Ferenc

festő

Részt vesz a józsefkörüti technológián, a vitézi rend képző- és iparmüvész tagjainak müveiből rendzett kiállitásán.

Est, 1935.V.12.

v. Palaky Ferenc
festő

Kiállit a Vitézi Rend képző- és iaprmüvész tagjainak müveiből rendzett kiállitáson a Technológia termeiben.

Ujság 1935.V.12.

Pataky Ferenc

Tavaszi Szalon - Nemzeti Szalonban - képével szerepelt / művészi rajzok/

Pesti Hirlap 1931,VI.21.

Pataki Ferenc MDK

Népkonyha előtt

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Pataky Ferenc festőművész

Őszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével vett részt
/Dunamenti részletei/

Pesti Hirlap 1931.IX.20

Palaky Ferenc

Nemzeti Szalon téli tárlatán
cenzúrajzaival szerepelt.

EK. 932. T. 1.

Vitéz Palaky Ferenc

Nemzeti Szalon nagy téli tárlatán
"Gyermekfürösztés" c. rajzával
szerepelt.

PH 932. T. 1.

v. Palatky Ferenc

a kiállítók legjobbjai közé tartozik.

A Független Művészek Fair- und Ausst.-a. (IV.)

N. U. 931. XI. 15.

vitéz Pataky Ferenc
tabáni motivumait mutatja be.
(Krall - Neuw. Sz.)

(- - ó): Független Művészek Társasága
P. H. 931. XI. 15.

Pataki Ferenc

MDK

Napsütésben, olf.

Micsaxnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

Pataky Ferenc

MDK

Poros utca falun, temp.

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Pataky Ferenc MDK

Boldogi udvar, temp.

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Magyar királyi államvas

Iktató-szám..... 19.....

.....osztály.

A beadvány { száma..... / kelte ..... / beérkezése.....

Tárgy:

.....db melléklet..... csomag .....súly

Tis
Öss
Kia
Elő
Utó
Öss
Egy

Pataky Ferenc
festőművész

— **A Munkácsi Céh kiállitása.** A *Munkácsi Céh* III. kiállitása vasárnap nyilt meg az *Ernst Muzeumban.* A kiállitásra, amelynek nagy sikere van, keddi számunkban még visszatérünk és akkor számolunk be vitéz *Pataky* Ferenc és *Csányi* Lajos gyüjteményes kiállitásáról is.

Nemzeti Ujság
1930.XI.9.

Pataki Etelka építész

M.D.K.

Budapesti uj sportcsarnok tervpályázat
A. feladat dijazva
Társtervező: DR. Radnai Lóránt-Szlávik Tibor-Szabó Jenő

Magyar Építőművészet 1966/5. 6.l.

Pataky Éva

Részt vett a győri őszi tárlatou a vásárhelyiek stílusát hordozó képeivel

Izes Mihály: Észak-dunántúli kiállítások

Népművelés 1969/1 41 old.

MDK

Pataky Éva, festő

A Györött élő festőművésznő kiállítását máj. 9-én nyitották meg Budapesten, a Fényes Adolf Teremben.

– : Hír

12

Népszabadság, Bp. 1969 m.c. 10. [Vidéki]

Pataky Éva

szerepel a győri

öni. tárlaton

Gres hikály: Ének-dunántuli
kiáhitások

Népművelés 1969 I n. 41 old.

Pataki Etelka.

Müveit kiállitotta a Nemzeti Szalon 1931-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

G. Pataky Etelka

Kiállít

MÚ. 1931. XII. 6.

Pataky Ilelka

a három többi festő körül egyedül emlitésre méltó, nem egyéniség, de komolyan vezi a festézetet. Torochói képei hangulatosak és finomak.

(D.A.): Csoportkiáll. a N. Szal.-ban.

M. 931. XII. 8.

Banner Erdaly

PATAKY Etelka
Marosvásárhely ?
festő

Banner Erdély

G. Pataky Etelka

Erdélyt képviseli néhány jó kivágása tájképpel és hangulatos kompozicióval.

Márffy: Négy kiállítás. – N. Sz. 764. es. Evall.
N. U. 931. XII. 6.

G. Pataky Etelka

a négy festőnőnek egyike, kik vért vettek a kiállitáson.
Rajtuk kívül egy szobrász állitott ki.

A. N. Szal. új kiállitása

Hétfői Napló, 931. XII. 7

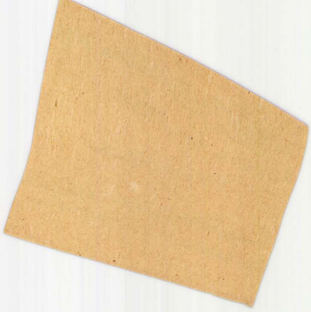

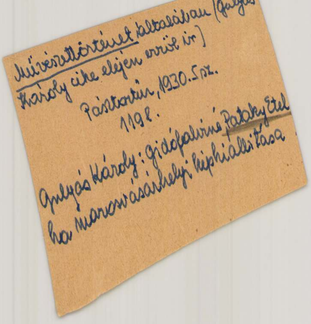

Művészettörténet kiltalábán (Gulyás Károly cike elején erről ír)

Pásztortűz, 1930. 5 sz.

1198.

Gulyás Károly: Gidófalvíné Patakyt Etel ha marosvásárhelyi kiphiállítása

Pataky Etelka

z alábbi pályázaton indult 5 magyar pályamű közül az
gyik 100.000 belga frankos IV. díjat nyert. Szerzői:
ognár László, Körner Zsuzsa, Meggyesi Tamás. Konzu-
ensek: Pataky Etelka, Vajdovich Béláné.

leggyesi Tamás - Vajdovich Béláné: "Gent holnap" terv-
ályázat, 1971. Magy.Ép.műv. 1972.4.sz.14-16.l.

Marosvásárhely (Pataky Etelka, Gidofalvíné képkiállítást tartott)

Pásztortűz, 1930. 5 sz.

119 l.

Gulyás Károly: Gidofalvíné, Pataky Etelka marosvásárhelyi képkiállítása.

Pataky Etelka M.D.K.

A Szegedi Olajközpont tervpályázaton megvétel
35ooo Ft
Társtervező: Halmágyi Ildikó- Horváth Lajos -- R opár Ferenc- Kollár Imre- Kőváry Csaba- Lehoczky Csaba

Magyar Épitőmüvészet 1967/5. 2-3.1.

B. Lakatos Ellen

B. Palaky Ebelka

az alábbi tervpályázaton 2. dijban részesült 10. számú terv egyik szerzője.

B. Kállai Ilona - Kiss Dénes: Esz tergom városközpontjának új megformálása, tervpályázat, 1970. - Magyar Építőművészet, 1972.2.sz.8-13.l.

P. Pataky Etelka

Helyesbités. A Magy.Ép.müv. 1972.2.számában a 10.és 11. oldalon a képaláirásokat elcserélték. Helyesen: a 10. oldalon közölt II.dijas terv szerzői Schwarczuk Ágnes, Szenczi Ottó, Cs,Ládonyi Judit; a 11.oldalon közölt tervé Gerő Balázs, Kriszt György és P.Pataky Etelka.

Magy.Ép.müv. 1972.6.sz. 64.1.

Pataky Etelka

festő

lásd

Gidófalvy Ibrainé

mil. Pataky E. alatt is

NETTI FRANCESCO. FIATAL ANYA.

Pataky Etelka

festő

l.

Gidófalvyné Pataky E.

alatt.

Adrovits Aladár hiv.

lak. Puszta szt. Lőrincz

Adrovits Gábor már hiv.

lak. Monor

Gyöngyössy Dezső min. hiv.

lak. Bp. ~~Bíbrecz u. 61.~~ KERTÉSZ V-4

Kentirányi Gyula ~~[illegible]~~ számellenőr

lak. Bp. Szeszáros u. 62

400 kor. — fill.
s jár. iránt.

Szimonyi

H. s.

..... péld. ..... melléklet.

Pataki Etelka

Festő

Dobóka

1929

Szily Fritz

XV. k.

Patatky Etelka
festő

lásd

Gidófalvyné

Patatky Etelka
alatt is.

REIN I. ...
Tápióbicske.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Pataky Etelka

Thieme Becker
XXVI. 290. l.
Lyka

Pataky Etel

1915/16

Ferkèpzomfoiskèvk

120. l.

BUDAPEST
933 SER. 5-1
Bb 62 Bb

Pataky Ilelka, Gidófalva

MAGYAR MŰVÉSZET

1932. 64.

~~893.~~ I. Mátyás király.

Vállig, jobbra fordul (és
sziti, göndör haja hosszu, arcza és
lött palástot visel. Körirata: MATH

Bronzérem, jelenlegi önté
Vétetett Egger testvérekt
Elszámoltatott 1888: XII.

Pasaky

P 2. *Etelka, Gidófalvy Istvánné*, festő. * Diósszentmárton 1898 máj. 28. Münchenben, Budapesten és Nagybányán képezte magát. Kolozsvárt, Brassóban, Sepsiszentgyörgyön és Marosvásárhelyt több koll. kiállítást rendezett. Tájképei közül a napsugaras falusi tornácos házakat ábrázolók népszerűek. Több képe van erdélyi múzeumokban. 1931. gyűjt. kiállítása volt a bpesti Nemzeti Szalonban.

E. gy. II. 274 l

komoly és okos homlokaikat ez a föld itt és önmagából teremtette volna.[135]

A délen és nyugaton fölbuggyant források előttünk összefutó vizének tükrében vessünk még egy pillantást az egri főszékesegyháznak, már az elmondottak során megrajzolt, képére.

Láttuk azokat az erős kapcsokat, melyek az építészt, az építtetőt, az egész építési mozgalmat, de legfőkép magát a művet, az olasz művészet lelki és formai világához fűzik. És láttuk azt a *romantikus klasszicizmusnak* nevezhető stílusalkotást, amely bár formakincsében hű maradt a neoklasszicizmus ízléskövetelményeihez, mégis lelkisége a romantika közelgő korának szervi sajátjait rejti magában.

A déli származású elemekkel látszólag ellentétben áll a székesegyház közvetlen elődje, a gannai sírbolt, amelynek mestere ismeretes ugyan, de úgy a tervező,

G. Pataky Etelka

Toroczkoi menyecske
c. dajt. szines repr.

A Pesti Hirlap Vasár napja

1932 nov. 27.

Margity: Pamiatky priroda, 15, 1986, 1. 22.

595. LÁBUDA, Jozef: Stredoveké architektúry na Starom meste v Banskej Štiavnici ich konzervácia a využitie. = Archaeologia historica, 11, 1986 67-76. ill.

596. LEVÁRDY Ferenc: Cserkút, Árpád-kori templom. Bp., Tájak, Korok, Múzeumok Egyesület, 1986 16 p., ill. (Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára, 268.)

Lovag Zsuzsa: Beszámoló az Esztergom-szigeti apácakolostor 1979-1983 között végzett feltárásáról. > 543

597. MAGYAR Kálmán: Bodrog-Bű nemzetségi központja. = Élet és Tudomány, 1986. február 7. 178-179. ill.

Magyar Kálmán: Ispánsági és nemzetségi központok kutatása Somogyban. > 543

598. MAGYAR Kálmán: A segesdi királynéi ispánság kutatása (1981-1985). = Somogyi Honismereti Híradó, 1986, 2. 4-9.

599. MAGYAR Károly: Budapest, Budavári középkori királyi palota. Bp., Tájak, Korok, Múzeumok Egyesület, 1986 16 p., ill. (Tájak, korok, múzeumok kiskönyvtára, 246.)

600. MELICHERČIK, Martin - REXA, Daniel: Výsledky umelecko-historického a archeologického výskumu na Nálepkovej ulici č. 19-21 v Bratislave. = Arhaeologia historica, 11 (1986) 271-279. ill.

601. MIKLÓS Zsuzsa: 15. századi telepnyomok Vácott a Széchenyi utcában. = Archaeologiai Értesítő, 113, 1986, 2. 237-254. ill.

Miklós Zsuzsa: Árpád-kori (XII-XIV. századi) kisvárak Magyarországon. > 543

602. MÓDY György: Építészettörténeti jelentőségű régészeti kutatások, Hajdú-Bihar 1944-1984. = Tanulmányok Debrecen és a megye felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére. Debrecen, Hajdú-Bihar Megyei Múzeumi Igazgatóság, 1986 19-26.

Patáky Emőke építész

Kós Károly-díj, 1995

PATAKY E;

Nr. 129. Olajfestmény. Szántó ember. 88 x 68 cm

Budapest I. ker. Tárnok u. 7. Esterházy palota.
Veszélyeztetett Magángyüjtemények Miniszteri Biztossága
LX.számu leltár. 1949. (Iparmüvészeti Muzeum, Adattár)

Patáky E.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;
beiratkozás éve 1871

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis
1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 149 1

Pataky Dóra, építész

Újszerű mintakiállítással szerepel

a BNV-n.

—: Hajtogatott kiállítás 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. júl. 28.

Pataky Dezső

Háboru.

linó, reprodukció.

Napjaink, 1962. 3. szám, 11. kap.

Pataky Dénes, művészettörténész
századunk európai művészetét mutatja be
Passuth Krisztina és Pataky Dénes három év-
vel ezelőtt megjelent könyve.

T. Szabó Ernő: Gondolj Miro fiataljaira.
Magyar Ifjúság, 1982. jan. 1. 18. old.

Pataky Dénes, művészettörténész

Passuth Krisztina – Pataky Dénes
XX. sz. i művészet a Szépművészeti Mú-
zeumban. | Corvina, Mükincsek |
Chagall „Kék falu" c. festménye. | repr. |

Könyvilág, 1979. máj.

Pataky Dénes: művészettörténész

A Corvin kiadó képzőművészeti sorozatában megjelent Bernáth Aurélról és Szőnyi Istvánról szóló pályaképek, melyeket a közelmúltban elhúnyt Pataky Dénes írta. (a Szőnyi család rokona).

Devényi Iván: Székely András: Csók István
Jelenkor, 1978. jan. 50-51. old.

Pataky Dénes, művészettörténész

a Corvina jó néhány évvel ezelőtt két „Mesterrajzak" kötetet adott ki, melyet több „országban is megjelentettek. Az egyik kötet Vayer Lajos munkája – a bevezető tanulmányt írta, a Szépművészeti Múzeum rajzai a XIV. től a XVIII. sz. – id. – A másik, melyet Pataky Dénes írt, a Múzeum XX és XX. sz. rajzaival foglalkozik.

Kulturális magazin

1976. nov. zt. Kossuth 8.55 (KGyné)

Pataki Dénes művészettörténész

Gyásza van a magyar képzőművészetnek. Szept. 1.-én temették Novotni Emil Róbert festőművészt. – Pataki Dénes művészettörténész tragikus hirtelenséggel hunyt el. – Néhány napja Schaár Erzsébet szobrászművész meghalt.

Láttuk, hallottuk.

1975. IX. 7. 20.59 Petőfi

Palaky Deres

irt tanulmányt, cikket Mihaltz Pál munkásságáról.

Dévényi Iván: Mihaltz Pál

Látóhatár 1971/1-2 159 old.

MDK

Pataky Dénes

Szerepelt a "Magyar tájak - magyar emberek" c. kiállitáson és

Szerelmespár c. képével

II. dijat nyert.

/sárvári/ : Budapest ujj kiállitó terme a Mednyánszky-terem.

Magyar Nemzet. 1963. márc. 31.

Pataky Dénes
munkája

MDK

A Corvina uj kiadásai:

"A rajzmüvészet mesterei"

Esti Hirlap 2o2 sz. 1958. aug. 29. 2 old.

Pataky Dénes festő M.D.K.

Művei a Magyar tájak-magyar emberek c. „Képcsarnok Vállalat pályázatára beérkezett alkotásokból rendezett kiállitáson

Szerelmespár II. dij

/sárvári/Budapest uj kiállitó terme a Mednyánszky-terme.

Magyar Nemzet 1963. március 31. 9.1.

Pataky Dénes

„...a kolorit alapján sorolták egyes kritikusok, művészeti írók (pl. Pataky Dénes „A magyar rajzművészet c. könyvében) a postnagybányai irányzathoz Derkovits 1930 utáni képeit.

Dévényi Iván: Új Derkovits monográfia. (Körner Éva: Derkovits Gyula.)

Jelenkor XII. évf. 3. sz. 1969. márc., 299. l.

Rataky Dénes

Legszebb rajzok kiáll. Sz. M.

A Szépm. Múz. legszebb rajzai. Szabad Nép
Meller Péter 1956. okt. 16.

tések te-
, viszont
agasabb
nél ezek
gymást.
ondották
iai dele-
elyen az
téseknél
za a ku-
an a bio-
echniká-
területén
okra, de
apján a
ás alap-
ítható az
s koreai
intézmé-
tudomá-
vostudo-
yok terü-
ban is.

PESTI HÍRLAP
AUGUSZTUS 27.

EGERBEN megkezdte munkáját a Vegetációkutatók Nemzetközi Szervezetének szimpóziuma. A század elején német és svájci kezdeményezésre létrejött szervezetnek ez az első magyarországi összejövetele. A megnyitón 30 ország mintegy 300 kutatója vett részt.

PATAKY Béla szobrász

Gróf Széchenyi István, 1990 - Magyar Hitelbank előtt

PROHÁSZKA László: A budapesti Szabadság tér művészeti emlékei. = Pavilon 6(1991) 5o-51.p.ill.

PATAKI ANDOR, szobrász

Szigeti István, aki a lapban a szobrászokkal és éremművészekkel foglalkozik, többek között Kaposit is keresi Kaposvárról. Aki xxxxx közelebbit tud róla, kéri annak közlését. 16/144/.old.

HIREK-KÖZLÉSEK: ....

Az ÉREM, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
------ XIV. 1958. 9.sz. Bp.

PATAKY ANDOR, éremművész

Gaty-Goldmann Fülöp 19[illegible]-ben az általa elérhető összes magy.szobrász-éremművésztől megrendelte önarcképüket 100+100 mm.plaketten.-A gyüjt.a MNM.-ban van. 116.drb. A sorozathoz tartozó önarcképplakettek:

PATAKY ANDOR.-Felirat:PATAKY ANDOR 921.-MNM.-100+100 mm.-Leirás: HP. Ltsz,:41/963/103.-31.old

GOSZTONYI JÁNOS: Magyar szobrászok és éremművészek önarcképplakettjei 24.old

AZ ÉREM, XXXII.évf. 1976.-1. sz. 1975

MDK

Pataky Andor

Kiállitások. Magyar Művészet 1926. 5. sz. 304.l.

MDK

Pataky Andor szobrász

Kaposváron született 1891-ben.
1912-ben az Iparmüvészeti iskolát látogatta, ahol Maróti Géza, Lórántffy Antal és Mátray Lajos oktatásában részesült. Járt Olaszországban a háboru előtt.

Bálint Jenő: Pataky Andor

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Pataky Andor szobrász
vázlatok, szintervek:

Don Quijotte
Szent család
Keztyüdoboz
Gyertyatartó
Pap
Budakeszi leány
Táncospár
Kalotaszegi vizhordó asszony

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Pataky Andor szobrász
vázlatok, szintervek:

Pulyka
Csiga, amorettel
Szakácsnő
Pulyka
Harmonikázó kentaur
Juhász
Kalotaszegi menyasszony

Alkotás-Művészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Pataky Andor, szpbrászm.

Magyar hadiplakett. Bardócz Árpád terve nyomán mintázta meg. Repr.

Uj Idők. 1916. XXII. 26./Képekkel/. 639.1.

Pataky Andor MDK

Aranyfácán, gipsz

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

MDK

Vágh Weimann Nándor, Vágh Weimann Mihály
festőművészek

Pataky Andor, szobrászművész
együttes kiállítása.

Ernst-Művészház.
Kiállítás. 1924. máj. 11.-25. Meghívó.

Pataki Tibor

"Reggel" cimmel -stilizált, kukorékoló - kakast ábrázoló rajzát bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. febr. 10.
XVII. évf. 6. sz. 16. lap.

Pataki Tibor

"Zene" cimmel, két csellistát ábrázoló művét bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. dec. 23.
XVI. évf.52. sz. 5. lap.

Pataki Tibor

"1917" cimmel a lap bemutatja a müvész -Leninről készitett- arcképét. A portré darabokból álló részein szuronnyal menetelő orosz katonák ugy ábrázolva, hogy egyik helyen a teljes alakok, majd a szuronyos felsőtestek másutt csak a menetelő lábak, illetve a szuronyok láthatók, de a különálló részek magukban is különféle alakokat ábrázolnak.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. nov. 3.
XVII. évf. 44. sz. 3. lap.

Pataki Tibor

a Petőfi Művelődési Házban megnyílt Gödöllő város és a járás képzőművészeinek hagyományos tavaszi tárlata, melyen szerepelnek művei.

Pestmegyei Hírlap, 1974. ápr. 21.

Pataki Tibor

"Menyasszony" c. -mézeskalácsbabák modorában készitett- müvét hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. szept. 8.
XVII. évf. 36. sz. 4. lap.

Pataki Tibor

Grafetűja a 9. oldalon.

Pestmegyei Hírlap 1971 november 19

Pataki Tibor költő

a „gödöllői" tavaszi tárlaton szereplő művei.

Lasonci Miklós: Tavaszi tárlatok.
Pesti Napló, 1944. máj. 9.

Pataki Tibor

Falu

Alföld 1971/11 27old.

Pataki Tibor

Kecskeméten Pataki Tibor eredeti papírhajtogatásait tekinthetők meg, a Szórakaténusz játékmúzeumban.

Láttuk, hallottuk.

1984. VI. 21. Petőfi 10.45 |K.B.|

Patari Tibor

Karalrajzok (grafika)

Nógrád, 1974. aug. 25. 102 cf. 198 m. 9 p.

Patalj Péter

Illusztráció

Horgas Béla: Mondókák.
Tükör, 1977. július 31 – 39 oldal.

Patakí Tibor

Illusztrácio

Tamás Menyhért: Makréha.

Tříhor, 1977. juli 17 = 38. oldal.

...bor

...avakkal, művekkel szer-
... vzlésfejlesztő munkát, a
... Megyei iskolában.

Sosonci Miklós: Pest Megye rajztanárai,
képzőművészetünk őrhelyen.

Pest Megyei Hírlap, 1976. szept. 15.

Patáki Tibor

Illusztráció

— : Hajtogass papírból gőzhajót!
Új Tükör, 1978. március 5 – 39. lap.

Pataki Tibor

Illusztráció

—: Hájtogatás

Új Tükör, 1978. január 8 – 39. lap.

Pataki Tibor

Ilkusztráció

—: Útverzió

Új Tükör, 1978. február 26-39. lap.

Patakí Tibor

Illusztráció

—: Mi kerül a kosárba?
Új Tükör, 1978. február 5–39. lap.

Pataki Tibor, festő-rajztanár

A művész a megje szorgalmas rajztanára és mint többen mások, rohamozza a festői magaslatokat.

Losonczi Miklós: abonyi festő Nagykörösön

Pest Megyei Hírlap, 1978. febr. 14.

Patáky Tibor

„Csendélet" c. rajza a

8. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1971 december 12

Pataky Tibor

„Kolány" c. zajza a

8. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1971 szeptember 12
8. old.

Pataky Tibor

Zejta „Kohárt" a

4. oldalon

Értelmezgyarorszag 1971 április 15

Pataky Tibor

mundája az 1. oldalon

„Éljen Április 1"

Érzelmapparovszky 1971 április 4

Pataky Tibor

„Zsákolék" c. rajza

a 7. oldalon

Nápisova 1971 július 3

Pataky Tibor

„Ségvágók" c. rajza a
9. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1972 február 27

Pataky Tibor

„Egy sál vizéj" c. rajza

a 8. oldalon

Pestvegyei Hírlap 1972 március 5

Pataky Tibor

„Vadászok" c. rajza

a 8. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1972 január 23

Patáky Tibor

„Fiúfej" c. rajza a
5. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1972 február 20

Patakey Tibor

Az Alföld nov.-i számában alkatá-
sa szerepel.

Hajdu-Bihari Napló, 1971. nov. 4.

pataky Tibor
Fényes puszta, olaj

O.M.Kir. Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 2o l.

Pataky Tibor
Palócz menyecske, olaj

O.M.Kir. Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 19 l.

Pataky Tibor
Siroki dombok, olaj

O.M.Kir. Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. 2o l.

Pataky Tibor
Ó-Huttai hegyek, olaj

O.M.Kir. Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. 21 l.

EDK

Pataky Tibor

tanársegédi teendőkkel megbízott hallgató

Képzőm. Főisk. Évk. 1927-38. 19 l.

MDK

Pataky Tibor
N.Görbői nyires, olaj

N.Szal. 374. kiáll. 1927. márc.
10 1.

A m. kir. vallás és közokt. mini
8928. sz. a. kelt, s a bpesti IX
intézett rendeletének másа.

Utasitom az állan
Bizottsága részére szállitott
ványokért 392, azaz háromszá
a nevezett bizottság elnökén
elszámolás kötelezettsége mel
szeget a vall. és közokt. mi
számolja el.

A másolat hitel

Pataky Tibor festőművész
Virágablakban, olajf.
Nemzeti Szalon, 1930. ápr.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
12.1.-1907 szám.
Érkezett: február 20.

Pataky Tibor

Zalai Hirlap, 1975. okt. 26.

Pataky Tibor

Rajzának repr.-ját hozza a lap. Cime nincs.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. febr. 6.
XV. évf. 6. sz. 8. lap

MDK

Pataky Tábor

Alföld

Mohács emléke. Ernst Muz. 84. kiáll. 1926. szept. 15.1.

Pataky Tibor

Ut a töltésen

Mohács emléke. Ernst Muz. 84.kiáll. 1926. szept.

16 l.

Pataky Tibor

Borus táj

Mohács emléke. Ernst Muz. 84.kiáll. 1926. szept.

16 l.

MDK

Pataky Tibor

Paléc menyecske, of.

Képzőm.Főisk.ifjusági kiáll. Ernst Muz.1924.

19. 1.

MDK

Pataky Tábor

Ó-Huttai hegyek, of.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

21 l.

MDK

Pataky Tibor

Fényes puszta, of.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

2o. 1.

MDK

Pataky Tibor

Siroki dombok, of.

Képzőm. Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

2o. 1.

MDK

Pataky Tibor

Magános kazlak, vf.

MAPE 13. kiáll. N.Szal. 1927. máj. 12. 1.

MDK

Pataky Tibor, festö

Rudnay Gyula, tanitványa.

(e.a.):

A Képzőmüv. Főisk. növ. kiáll. -Mücs.
Ujság. 1928 máj. 2o. 22.1.

MDK

Pataky Tibor

Tél, olaj

Tavaszi Szalon katalógus, 1929. máj. 14 l.

MDK

Pataky Tibor

Sümegi kis utca, rajz

Elhagyott kutgém, "

MAPE 12. kiáll.kat. N.Szal. 1926. máj.

16 l.

MDK

Pataky Tibor

Kishomoki tanya, festm.

- Mohács emléke, Ernst Muz. 84.kiáll. 1926.szept.
8 l.

KDK

Pataky Tibor

Alföld, festm.

Mohács emléke. Ernst muz. 84.kiáll. 1926.szept.
15 l.

MDK

Pataky Tibor

Ut a töltésen, festm.

Mohács emléke. Ernst muz. 84.kiáll. 1926. szept. 16 l.

148

MDK

Pataky Tibor

Borus táj, festm.

Kohács emléke. Ernst muz. 64.kiáll. 1926. szept.
16 l.

Pataki Tibor

Illustracio

—: Labirentus.

Tibiór, 1977 augustus 21-39 lap.

Pataki Tibor

Illusztráció

—: Autópályán.

Tükör, 1977. szeptember 24 – 39 lap.

Pataki Tibor

Illusztráció

Egyed László: Beszélgessünk a csillagokról
Tükör, 1974. augusztus 21 – 39. lap.

Patachi Tibor

Illusztrációi

— : Egérút.

Új Tükör, 1977. október 23. 39 lap.

Pataki Tibor

Illusztráció

—: Rapolj egy vonallal.
Ny Tükör, 1977. nov. 6 - 38 lap.

Patachi Tibor

Illusztráció

Egyed László: Sorsunk a csillagokban.
Ny Élet, 1977. november 13 - 39. lap.

Patai Tibor

Illusztráció

— : Melyiket válasszam?
Ujtükör, 1977. december 11 – 39. lap.

Patala Tibor

Illusztráció.

— ¡Télapó...

Új Tükör, 1977. december 18–39. lap.

Pataki Tibor

Illusztráció

— : Kockalabirintus.
Uj Tükör, 1977. december 25-63. lap

Pataki Tibor

Illusztráció

Mosonyi Aliz: Függöny az égen.
Új Tükör, 1977. október 23 - 39 lap.

Pataki Tibor

Illusztráció

Egyed László: Tudjátok e?
Tükör, 1977. október 9 - 39. lap

Patakí Tibor

Illusztráció

—: Csillaghózi utazás.

Tiliór, 1977. szeptember 4 – 39. lap.

Pataki Tihor

Illusztráció

Horgas Béla: Képzelj el egy történetet,
Tükör, 1977. szeptember 11 – 39. lap.

Patoki Tibor

Illusztráció

Egyed László: Mityűrlich a vitrinben.
Tihor, 1977. szeptember 4 – 39. lap.

Pataki Tibor

Illusztráció

Kanyádi Sándor: Szitakötő tánca.
Tükör, 1977. augusztus 14 - 39. lap.

Pataki Tibor, ötvösművész MDK.

Büntetése: 2 év és 2 hónap börtön, 80000 ft. vagyon-elkobzás.

— Elitélték a ötvösművészek alkotó közösségének panamistáit

Népszabadság, Bp. 1959. ápr. 8. 10. l

MDK

Pataky Tibor festő

N.Szal. tárlatai. /Szinyei Társ./ Képzőművészet, 1930. 31.sz. 145 l.

Patáky Tibor.

Rudnay Gyula tanítványa

Képeit szerepelteti a Képzőművészeti Főiskola kiállításán, a Műcsarnokban.

Nemzeti Ujság, 1928. Máj. 20.

Patakai Tibor.

Müve szerepel a Szinyei-Merse Társaság tavaszi és szalonjának második kiállításán.

Esti Kurir, 1927. márc. 27.

Выставка Цирк

Pataky Tibor

Alkotása, a szfőv.műgyűjteményének kiáll.-án
a Műcsarnokban.

N.U.932.VI.17.

Pataky Tibor

festőművész

A Szinyei Társaság tavaszi Szalon kiállitása - a Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Játékos fantáziája tünik ki.

B s t.
1930.V.11.

Pataky Tibor

festőművész

Szinyei Társaság Tavaszi Szalon kiállitása - a Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
A népies naivitást hangsulyozza festményében.-

Budapesti Hirlap
1930.V.11.

M.D.K.

Pataki Tibor

"Zsákolók" c. müvének repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. juhi. 5.
XIII. évf. 27. sz. 3. lap

M.D.F

Patakay Tibor
grafikus

"Ártér"

Élet és Irodalom, 1968. márc 2. – 5 lap

Patchy Tibor
grafikus

M. D/

„Csendélet"

Élet és Irodalom, 1968. nov. 9 - 7 lap.

Pataky Tibor
grafikus

M.D.K.

„Kritnál"

Élet és Irodalom, 1968. ápr. 13 - 5 lap

Pataky Tibor

festőművész

Szinyei Társaság Tavaszi Szalon kiállitása - a Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Tehetséges,de meseszerüen naiv előadása már-már az illusztráció területére téved.

Nemzeti Ujság
1930.V.11.

Patati Tibor

rajza: Varjas

Pestmegyei Hírlap 1967. jan. 22. (Tájékozódás)

Petőfi Tibor

rajza.
Generációk

Pestmegyei Hírlap (Tápió menti) 1967. márc. 19.

Pataki Tibor

rajza
Reggel

Portmeyer Hilary, 1967. jún. 15. (Tájzió mente)

Patari Tibor

rajza
Tőle

Pest megyei Hírlap, 1967. máj. 28.

Pataki Tibor

rajza

Pestmegyei Hídlap (Tápió vente) 1967. márc. 26.

Pataki Tibor

nejza

Pestnagyi Hidap (Tápió mente) 1967. ápr. 2.

Patari Tibor

rajza
Téli táj
Repr.

Pestmegyei Hírlap, 1966. jan. 8. (Tárgymutató)

Pataki Tibor

rajza
Nőnérek
Rep.

Pertmegei Hilap (Leglőd) 1967. jan. 1.

Pataki Tibor

rajza: A Kokoń.

Dunaújvárosban készült a rajz.

Repr.

Pestmegyei Hírlap (Tápió mente) 1967. ápr. 30.

Patari Tibor

rapsa
Harafelé
Repr.

Pestmegyei Hírlap (Tápió mente) 1966. nov. 10

Pataki Tibor

rajza
Nőnérek
Repr.
(2 fiatal nő)

Postmeszi Hilap. (Tápió mente) 1966. dec. 25.

Pataky Tibor

festőművész

Szinyei-Merse Társaság Tavaszi Szalon kiállitása - a Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Erős magyaros érzés jellemzi képeit: Pártás leány - Molnárleány - Mise.

Pesti Hirlap
1930.V.11.

Patáky Tibor

„Kazal" c. képe nézeptel az akvarell és pantellfestők kiállítása a Nemzeti Szalonban (emlitve)

Magyarság 1927 V. 26.

Pataky Tibor

festőművész

Rotary-Klub műtárlata - a Corvin áruházban - képével szerepel.
Magyaros naivitás jellemzi Epöli menyecske-ét.

Pesti Hirlap
1930.V.1.

Pataky Tibor MDK

Molnárleány

Műcsarnok 1932. Budapest Közönségének képzőművészeti gyüjteményéből rendezett kiállitás

MDK

Pataky Tibor

Vasárnap, repr. festm.

A N.Szal. tárlatáról. Képzőművészet 1930. 31. sz.
kép: 146. l.

RDK

Patáky Tibor,

Vasárnap. Repr. 146.1.

A Debreceni Déri-muzeum. -Képzőművészet.31. sz. 1930. jun. 131-34.l.

Pataky Tibor MDK

Nyári eső után, olf.

Nemzeti Szalon 1928. ápr.
Tavaszi Szalon

Pataky Tibor MDK

Parádi táj, olf.

Mücsarnok 1926 téli kiállitás

Pataky Tibor

MDK

Szerepelt a soproni nyári művésztelep termését bemutató kiállításon.

(h.i.)Termékeny nyár.(Jegyzetek egy kiállításról.) KISALFÖLD. 1963. szept. 1.

Patakay Tibor.

Ruduay Gyula tanítványa.

Festménye szerepel a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán.

Ujság, 1924. Máj. 20.

Pataky Tibor, grafikus

MDK

Kompozíció.

Repr.

Pataky Tibor: Gátőrök

M. 6.

Népszabadság, Bp. 1970. jún. 21.

M.D.K.

Pataki Tibor

"Jégvirágok" c. rajzát bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. január 18.
XIII. évf. 3. sz. cimlap.

° Pataky Tibor

"Tánc" c. rajzának repr.-ját hozza a lap.

Élet és Irodalom Bp. 1971. márc. 27.
XV. évf. 13. sz. 15. lap

Pataki Tibor

Rajz (szepró)

Köznevelés 1971 III. 19

PATAKY TIBOR

„Üzemi adós"

Karikatúra, repr.

MAGYAR IFJÚSÁG, 1971. szept. 24.

Pannonhalma → 3369.

Ónódy Miklós (1920-)
Információs technikák és berendezések → 39.

3606.
Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület
Az Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület 50 éves fennállásának jubileumi kiadványa. – Bp. : Opakfi, 1983. – 71 p. ; 24 cm
Borítócím: OPAKFI 1933-1983. – Példányszám: 825
ISBN 963 8241 09 8* fűzött : ár nélkül
Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület
778.5
77.01/.02
791.44.02
792.02
681.7/.8
534/535
061.22(439)„1933/1983"

3607.
Perisic, Zoran
Special optical effects in film (magyar)
A filmtrükk / Zoran Perisic ; [ford. Müller György]. – Bp. : Műszaki Kvk., 1984. – 191 p. : ill. ; 21 cm
Eredeti cím: Special optical effects in film. – Példányszám: 9300
ISBN 963 10 5816 6 kötött : 56,- Ft
778.534.6

3608.
Rácz Endre (1940-)
Pannónia földjén : Nyugat-Dunántúl : Rácz Endre 178 színes felvétele Tüskés Tibor bevezetőjével. –

PATAKI TIBOR

Pataki Tibor
Papírcsodák / [írta és rajzolta] Pataki Tibor. – 2. átd., bőv. kiad. – [Bp.] : ILV Ságvári Kvszerk., 1983. – 94 p. : ill. ; 29 cm
Példányszám: 40000
ISBN 963 422 572 1 kötött : 59,- Ft
745.542(02.053.2)

3580.

Pataki Tibor

P. Kücs Julianna: Mű a műromon
A Studió '85. Ernst múzeumi
kiállításáról

Népszabadság, 1985. IX. 20

PATAKI TAMÁS

METRÓ : 2000. III. 20

Nyírő Galéria „Természet-Varázs-Grafika" – Pataki Tamás grafikus-természetbúvár kiállítása

Pataki Szabó Márton

1700-ban a debreceni szűrszabó céh céh-mestere

Györffyszűr

127. C.

Pataki Pál

könyvkötő

Kolozsvár

XVIII. 7

l.

Tarab Kolozsvár

III. 318. l.

A GYILKOS

A percek mint vén olvasószemek
úgy peregtek, fázott a homlokom
és égett, — sárga, zörgő lombokon
szóltak a széljátszotta ütemek.

Elbujt a hold, a kezem reszketett
és mind nagyobbra nőtt benne a kés,
fojtott a régi csók, az esküvés

A TÁNC

Repülő kocsik fehér hóban...
kedves, fehér s szines ruháju
nevető lányok, asszonyok
és friss parázs a kandallóban.

És lágy illat és halk zenének
boldog, édes, kényes ütemje,
pirulő arcok, tárt szivek
és minden ajkon ének, ének.

is jó, hogy még egyszer visszavilágítson a budai kőfaragóművészetnek a nagy, még keleti ízlésben díszített gellérthegyaljai pillérfővel kezdődő félévezredes útjára.

Az így nyert történeti kép nem mentes hiányoktól, ugrásoktól és egyenetlenségektől. Az emlékanyag, valamint a szellemi és szociális vonatkozások sokasága között itt-ott aránylag nagy hézagok tátonganak. Tulajdonképen csak a színpad ugyanaz, ami viszont a kontinuitás és a hagyományképzés szempontjából nem lehet közömbös. A művek és a szereplők váltakoznak. A történeti világítás pedig szinte beláthatatlan skálát fut végig: a XI. század szürkületéből a Mohács előtti idők villamossággal telített légköréig.

Pasaki Pál

Könyvkötő

l.

Hunyady Könyvkötés

59. l –

május 24. d. u. 3.	máj. 25. d.
1— 45 91—146 271—365	46— 147— d. u. 3 ó 201— 366—

Az aukciót naponként pontos
Ülőhelyeket csak az aukció megkez
sukra sziveskedjenek az irodában je

Pataki Pál

erdélyi könyvkötő

XVIII. sz.

lásd

Magyar Könyvszemle

1941. 363. l.

könyvárambon

Pátaki Ötvesfam

1570 Deésen
nukudött
Kolozsvárt nem élt
mod csak ehez a cret
her tartó
Tott.

D 565 l

567. l

5. 569 l.

Pataki Ötvös János

1570-ben Désen, A kolozsvári ötvösiek tagja.

Nokolötvcéh 16-l.

Pataki Miklósné hímző Fleves

A népművészet ifjú mestere címet kapta.

A népművészet ifjú mesterei

Népművelés 1972/9

Patachi Miklósné, hímző

A népművészet ifjú mesterei.

—: Népművelők, könyvtárosok, népművészek
kiküldetése 2.

EST/HIRLAP, Bp. 1972. aug. 18.

Pataki Miklósné hímző

A népművészet ifjú mestere.

—: Népművelőket és népművészeket tüntettek ki 8.

Népszabadság, Bp. 1972. aug. 19.

Pataki Miklósné
himző, a népművészet ifjú mestere
címet kapta

Népművelők és népművészek kitüntetése.

Magyar Hírlap 1972/229 3 old.

Pataki Miklós, amatőr képzőművész

A Budapesti Történeti Múzeumban a vizuális művészeti hónap alkalmából megrendezték az amatőr képző- és iparművészeti körök kiállítását. — Márványból készült Pataki Miklós „Keszthelyi Vénusz"-a, színvonalas, szép alkotás, hagyományos forma megoldásokkal. /említve/.

Pasqualetti Zsófia: Egy amatőr kiállítás kapcsán.
Népművelés, 1984. júl. 12-13-old.

Pataki Miklós, szobrász,

a XXXI. vasutas képzőművészeti kiállítás júl. 26-ig látható Bpesten, a Népszínház u. 29-ben lévő kiállítóteremben. – A szoborátlag jó, igazán megoldott a háborúra visszaemlékező Pataki Miklós „Rekviem"-je. /említve/.

Losonci Miklós: Vasutas képzőművészek.
Pest Megyei Hírlap 1981. júl. 22. 4. old.

Patai Miklós

„Dózsa"

Korunk

1976 V. 380 oldal

MDK.

Pataki Miklós

Kiállitási hiradás

Vasas 1965 ápr.lap -

MDK

Pataky Mihály,

"Kelet visszatért!" c. kiadvány Észak-Erdél
visszatérésének megünneplésére adta ki az Egyes.
Szebbnél-szebb lapjaival vonul fel

A Magyar Exlibrisgyüjtők és Grafikabarátek
Egyesülete.

Diarium. 1941. jun. 155.l.

1477 meg 13 magyart látunk.
magyarok között van legtöbb előkelő. Mind az
k, hogy más «nacio»-nál hiába keressük. Szer-
k, «studium generale»-jok, melyet a magyarok
tanácsnál, hogy védőszentjének, Szent László
el misére mentek, meghallgatták a szentbeszédet

ló életrajza.
ísa (1364) óta fölkeresték ugyan: a látogatás
óta rendelkezünk. Ezer szerencsére Broscius
ibárusoktól két garason megvette a «Regestrum
dődik; de ki tudjuk mutatni, hogy a krakkói
bi keletű, mint az az egyetemi rendelet (1491),
a bursában, vagy az iskolában lakjanak; kinn
1493-tól 1558-ig 1892 magyar iratkozott be az
jai. Sőt az is tény, hogy nem minden bursa-tag
zbánya, Körmöczbánya, Beszterczebánya, Nagy-
bben Szeged, Pest, Buda, Nagyvárad szülöttei
elvétve ilyennel is találkozunk. A bursa részére az
cz egyházában volt. A bursa tagjai közül 209

megtérémtetted, hanem lomb is tartod; a tanár
meg ételt, ruhát, ágyat és mindent bőven ads
szükséges.

Ezen «universal egymnasium» rectorá
hívták meg. Hihetőleg nem is volt valódi egyete
véli — csak rendi studium generale, vagyis th
a mai «Iskolatér», közel a Boldogasszony-templ

Külföldi iskolázás. A külföldi egy
zására nálunk sokat tett a római szék, midőn C
követet, fölhatalmazta, hogy a javadalmas papoka
alól hét évre fölmentheti, ha egyetemi tanulm
egyén praebendájának összes jövedelmét élvezi,
osztalékot.

Szintén nagy hatással volt ezen érdemb
peres és esztergomi kanonok (1393—1427) a
négy budai házát s reményt nyujt az alapítvány
meg csak olyan ember lehet, a ki a collegium
tudományos képesítése (gradus); s ha ez egyen
évben küldeni néhány szegény tanulót külföld
collegium fizeti. A szabályzat a collegium növe
jövedelmező javadalomhoz jutnak.

M.D.K.

Pataki Mihály

"Vidéki müvészek monstre kiállitása" cimmel ir Berend Ilona az Ernst muzeumban rendezett nagyarányu tárlatról, amelyen szerepel a müvész is müveivel.

"Szinház Szeme Füle" c. rovat
Szinház, Bp. 1947. juli. 8-14. III. évf.
28. sz.

Pataki Mihály

A művész festményeinek, tusrajzainak és kisplasztikáinak kiállitása a Mélyépterv Központi Kulturtermében január 16.-ig megtekinthető, -közli a lap kulturális eseményeket ismertető rovata.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. jan. 12.
XVIII. évf. 2. sz. 2. lap.

Pataki Mihály

"Motivum" cimmel a lap bemutatja a müvész munkáját.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. május 12.
XVII. évf. 19. sz. 3. lap.

Pataki Mihály

"Arckép" c. müvének repr.-ját bemutatja a lap.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. január 9.
XV. évf. 2. sz. 5. lap

Pataki Mihály

Fát ábrázoló rajzát hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. okt. 9.
XV. évf. 41. sz. 12. lap

Pataki Mátyás

Magyar iparművészet az
ezredforduló 2003.

114.

PIM Kézirattár M 100/534.

Pécsre írt levél.

Móricz Zsigmond ld. 1235.sz.

1. Ld. 1235/5.

2. A távirat nem maradt fenn.

3. Ld. 1235.sz.

4. A kurátor: Szabó István.

5. Móricz ezután nem írt többet baran

6. Móricz nem járt többet Zengővárkon

PATAKI MÁTYÁS

Magyar Ipamüv.
2003/2.

10. old.

MDK

Pataki Márton

Kiállitási hir

Dunántuli napló 1968 juni 11.

Pataki Márta

MDK

Szerepelt a Borsodi Szénbányászati Tröszt képzőművészeti szakkörének kiállitásán.

—: Félszáz festmény és grafika.

Északmagyarország. 1963[illegible] ápr. ??

MDK

Pataki Marika

mezökövesdi Gimn. tanuló
csak tizenhat éves de már előterjesztik
a népmüvész cimre.
Anyja Pataki Jánosné, és Nagyanyja Csuhai
Józsefné szintén népmüvészek.

a kövesdi mintákat rajzolják é s
himezik.

----:"Népmüvészcsalád" Mezőkövesden.

Északmagyarország. 1957. aug. 2.

Cs. Pataki Mária

Margarétái c. festménye a borsodi képzőművészek III. kiállításán szerepelt

Hajdu Béla: A Borsod megyei képzőművésznők III. kiállitása a Herman Ottó muzeumban
Északmagyarország 1961. III. 5. 5.l.

Cs. Pataky Mária festő
Ézakmagazország 1959 márc. 17.-
Goldel.-

"Commander le pouvoir"

Patahi Mária
festő

M.D.K.

„Alkonyat a Boaragon"
repro

Nöh Lapja, 1959. ápr. 16. – 16 szám

Patake Mária
ipovmúvén

szerepelt a pécsi Technika Hlázá-
ban rendezett kiáll.-n.

Kerámiakiállítás a Technika Hlázában
Dunántúli Napló 1968 VI. 11. 4.

MDK.

Pataki Mária

Kiállítási hír

Vas Népe 1967 szept.2o.

MDK.

Pataki Mária

Kiállitási hir

Vas Népe 1967 szept.2o.

Pataki László-né
Ipazmüvésznő-
34 éves
+1942. VIII. 10.
(szivizomelfajulás)
X-her ujbőztemető

Halotti főkönyv

Pataki László

"Tarlózás" cimmel három kiállitást emlit meg a lap: "A Fészek Klub müvészeti vásárán, a Nemzeti Szalon téli kiállitásán, az Iparmüvészeti Társulat karácsonyi vásárán, valamint a Szépmüvészeti Muzeum Majovszky metszetgyüjteményén kivül nincs miről beszélni" ennyit mond, majd néhány név következik:

Pataki László és Örkényi - Pataki Piroska, /aki "Pataki Lászlónak, a kurucsok piktorának leánya"/szekrény terveket mutattak be.

Kivülük szerepel még a cikkben három müvész: Petrik Lajos tanár, Ligeti Miklós szobrász és Ács Lipót professzor. Mind hárman igen jeles, magyar kerámiákat állitottak ki.

ÉLET, Bp.1914. dec.27. VI.évf. 52.sz. 1445-1446. lap.

Pataki László

"Kurucvilág"ának csupán rajzi részét tartja sikerültnek Voinovich Géza: Tavaszi tárlat c. kritikájában.

A HÉT, Bp. 1903. ápr. 12. XIV. évf. 15. sz. 242-243. lap.

Pataki László, [ ]

Dolgozott Szolnokon.

— : Hetvenéves a szolnoki művésztelep 7.

Népszabadság, Bp. 1972. máj. 6.

Pataki László

A kiállitáson szereplő müvek nagy részéről az a kritika véleménye, hogy azok rendszerint müncheni nyelven előadott jelenetek. Lázár Béla: Téli tárlat" c. beszámolója.

Otthon, Bp. 19o1. dec. hó
18-29. lap

"Kinvallatás" Pataki László festő-
" művész

Magyar Pemzet 1950.
máj. 7. 7. old

Munkácsy Mihály /1844-1900/
Végvári Lajos

Grafika Pataki László képe

Lang-gyári munkások képzőmű-
vészeti kiállítása

Szabad Nép 1947. dec. 23. - 4o. -

„Vásárkép" Patakí László festőművész

Magyar Nemzet 1950.
április 2. 7. old.

A nolnoki művésztelep kiállítása.
Végvári Lajos.

Patakiháspló grafikus

Láng-pári munkások képzőművé-
szeti kiállítása.

Szabad Nép 1947. dec. 23.-4.-

Pataki László festőművész

Magyar Nemzet 1950.
május 7. 7. old.

Munkácsy Mihály /1844-1900/
Végvári Lajos

PATAKI LÁSZLÓ /

Olvasó lány (rézrajz – illusztráció)

Pest Megyei Húlap (Cegléd Húlap)
1968. nov. 13.

/4

. . .

M.D.K.

Pataki László

Farkas Imre: "Stefánia ut" c. folyt. regényében emliti meg, hogy Jeszenszky Danó Széchy Mária riáról irt "költői regényt", amely a "Magyar Szalon hasábjain jelent meg Pataki László illusztrációival."
A költő "Temérdek" álnév alatt irta verseit, a róla készült rajz szerepel a szöveg keretébe amelyet feltehetően, ugyancsak a müvész rajzolt.

Szinházi Magazin, Bp. 1940. aug. 11. III. évf. 33. sz. 42-44. lap

Nom.	*S.*	rēs	*dolog*	*Pl.* rēs	*dolgok*
Acc.		rĕm	*dolgot*	rēs	*dolgokat*
Gen.		reī	*dolognak a ...*	rērum	*dolgoknak a ...*
Dat.		reī	*dolognak*	rēbus	*dolgoknak*
Abl.		rē	*dologtól*	rēbus	*dolgoktól*

A hosszú ē tőhangzó a sing. accusativusban megrövidült; a sing. gen.-dat. eseteiben hosszú, ha előtte magánhangzó (diēī), rövid, ha előtte mássalhangzó áll (rēi).

25a. **Az ē-tövű főnevek neme**

Az ē-tövű főnevek általában nőneműek. Hímneműek: *meridiēs* dél és *diēs* nap. Ugyancsak nőnemű egyes számban *diēs*, ha jelentése: határnap *(diēs constituta)*.

26. Az öt declinatio esetvégződéseinek összefoglalása

(Az összeállítás a kivételekre való tekintet nélkül történt. Pontosvessző után a semlegesnemű névszók végződései állnak.)

PATAKY László festő

képe a Szendeffy gyüjteményben ld.

Müvészettörténeti Értesitő, XXXVII.évf. 1/2. sz. 1988. 52. p. és képe

Pataki, Klára

Szerepelt az alábbjelzett kiállításon. Szlovák művész-nő.

Veszerű Ilona: Beszámoló a szlovák művészek 1970-es piešťanyi parkkiállításáról; Képzőmův. Almanach 3, Corvina 1972, 98. l.

Pataki Klára szobrászmüvész

Prágában a cseh-szlovák dolgozó nép februári győzelmének 27. évfordulója alkalmából az Antonin Zápotocky dijat adományozták a müvéaznek, -közli a "Tájékozódás" c. rovat.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. márc. 8.
XIX. évf. lo. sz. 6. lap.

Patari Klára (1930-

„Torzó I." fa, 139 cm 1970

„Anya" fa 130 cm 1970

Mai csehszlovák képzőművészet kiállítás
Bp. Műcsarnok 1976 okt. 5-31

Pataki Klára

A Műcsarnokban megnyílt csehszlovák képzőművészeti kiállítás. A csehszlovákiai magyarság több neves művészegyéniségének művét is láthatjuk, mint Lőrincz Gyulát, Bártfay Tibort, Pataki Klárát.

Tasnádi Attila: Mai csehszlovák képzőművészet.

Népszava, 1946. okt. 15.

Pataky Klára 2

Mostani korszakában – szemben a korabbi kő- és műanyag plasztikákkal – kizárólag fában mintáz. Szobrai emlékeztetnek a totemoszlopokra, nemcsak külső megjelenésükkel, hanem egyszerű formáik nyugalmás, belső méltóságával is.

Bojár Iván: Kiállításról – kiállításra.

Magyar Hírlap 1971/102 6 old.

Pataky Klára 1.

a Csehszlovák Kultúra kiállító helyiségében mutatkozott be. Az ipolysági születésű művész a pozsonyi Kontinuitás alkotó csoport tagja. Szlovákia szerte számos szobra áll közterületen. A szobrászművésznő a részletekben gazdagabb mintázástól jutott el a mindinkább leegyszerűsödő, intenzív, jelképes plasztika világába.

Bojai Ivan: Kiállításról - kiállításra

Magyar Hírlap 1971/102 bold

Pataki Klára, szobrászművész

A Szlovák Nemzeti Felkelés 35. évfordulójára a Szlovák Nemzeti Galéria kiállítást rendezett, melyen a művész műve szerepel: a Klaínói mártírok emlékét őrző dombormű-terve. /említve/.

Bárkány Jenőné: Mához szóló üzenet. Új Szó, 1979. szept.

T. 1133. II.

tal Linie vom höchsten Punct der
szet alatt a Hundert Schuch un-
rn Festung angenohmene horizontal

papirosnak 35.5: 51.5 cm.

Pataky Klára

grafikus

1915

Érmiák 1930. 87. l.

PATAKY KLÁRA

Ipolysági születésű szobrászművésznő, a pozsonyi Kontinuitás alkotócsoport tagja. Művei kiállítva a Csehszlovák Kultúra kiállítóhelységében.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1976. ápr. 13.

Pataki Klára, szobrász MDK

31 művét állítják ki Szófiában.

Kiállítása megnyitására a művésznő a bolgár fővárosba utazott.

~ : Hír 8

NÉPSZABADSÁG, Bu. 1967. febr. 3.

SZABADSÁG

1961 FEB 3

— PATAKI KLARA szobrász-művésznő Szófiába utazott, s ott részt vesz kiállításának megnyitásán. A bolgár fővárosban 31 szobrot, domborművet, faragványt — állítják ki.

ndor u. 17

188-307

Kamra

SZAKSZERVEZETI

ÚJ TÜKÖR

Telefon: 337-748, 340-750

1091 BUDAPEST, [illegible]

A FELKELÉS TISZTELETÉRE

A szlovák nemzeti felkelés 35. évfordulójának tiszteletére augusztus 29-én a Csehszlovák Központi Bizottság Kiállítási Irodája Prágában Kiállítás címmel fotódokumentációs kiállítást rendez. Képzőművészeti alkotások, fotók, szobrászati munkák, grafikák, kompozíciójának festésére a Kiállítástól.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Pataki Klára

NÉPSZABADSÁG

1961 FEB 3

— PATAKI KLARA szobrászművésznő Szófiába utazott, s ott részt vesz kiállításának megnyitásán. A bolgár fővárosban 31 művét — szobrot, dombormű-vet, faragványt — állítják ki.

Pataki Kató

Tizenegyedik tárlatát rendezei a Képzőművésznők Egyesülete a Nemzeti Szalonban. u.i. sign.-val Undi Imre: " A Képzőművésznők kiállitása cimmel méltatja a tárlaton bemutatott müveket:

Boem Ritta: "Füzesek" c. olajfestményét,

Pataki Kató portréit,

Szilágyi Erzsi /a napokban elhunyt müvész/ "Arckép"-ét tartja ~~tartja~~ tehetséges munkának.

„Mindhárom festőnőről érdemes megemlékezni" a kritika szerint.

Élet, Bp. 1919. febr. 9. XI. évf. 6. sz. 139. lap.

Pataki Kató

A Nemzeti Szalonban megnyilt a Magyar Képzőművésznők kiállitása, melyet Margitay Ernő ismertet "Három kiállitás. II." cimmel. Vörösné Deli Alice: "Egyedül" c. Clauder Margit két vásznát, Klammer Mariska: "Dürensteini részlet"-ét, Lámné Hilbert Irén: "Napsütés" c. képét, Rainerné Istvánffy Gabriella: "Birkák" c. művét, Payer Gizella: "Várakozás" c. festményét, Bruck Hermina: "Interieur" c. munkáját, Augusztin Mariska rézkarcait, Erdős Baiersdorf Erna pasztelljeit, Fég Fábiánné Biczó Ilona rajzait és karcait, Pataki Kató karikaturáit komoly elismeréssel méltatja a kritika.

Élet, Bp. 1915. márc. 7. VII. évf. 10. sz. 235. lap.

Valkotását

Palaky Ferenc

Dicsérő elismerést kapott

P. H. 932. IX. 21.

zpont meginditotta rotaprintes for-

köteteként a

pzőművészeti Élete"

mely a Közoktatásügyi Népbiztosság

a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es

kozó részét tartalmazza. Ára: 15. - Ft.

iadványai közül kapható

k 1954-55."

zpont évkönyve. Ára: 75. - Ft.

k 1956-58."

k a Művészettörténeti Dokumentációs

Pataky Ferenc MDK

Vándor, tempera

Tiroli táj, tempera

Miskarnok 1939 dec-1940 január

Pataky Ferenc MDK

Őszi derü, tempera

Nevető faun, tempera

Műcsarnok 1939 Derü a művészetben c. kiáll.

Pataky Ferenc MDK

Szent Ferenc, tempera

Mücsarnok 1939 Téli tárlat

Pataky Ferenc MDK

Aranyköd

Mücsarnok 1939 Téli tárlat

Pataky Ferenc

Volosca, tempera

Műcsarnok 1938 Őszi tárlat

Pataky Ferenc

MDK

Horgászók, tempera

Mücsarnok 1938 Téli tárlat

Pataky Ferenc MDK

Olasz háztetők, tempera

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Pabsky Ferenc

Class Béatebók, tempera

Pataky Ferenc

MDK

Tabáni részletek, tempera

Műcsarnok 1934 Téli kiállítás

Pascal Perano

Tabini research, Tempera

Pataky Ferenc MDK

Nehéz felhők, tempera

Tabáni romantika, tempera

Mücsarnok 1934 Téli kiállitás

MDK

MDK

v. Pataky Ferenc

meghivták a Vitézi Rend Zrinyi csoportja által kiirt háromezer pengős képzőművészeti pályázat "zárt pályázat"-ára

A Zrinyi-képzőművészeti pályázat eredménye.
Pesti Hirlap 1941. febr. 7.

VITÉZ PATAKY FERENC: TANULMÁNYFEJ

MŰCSARNOK TÉLI TÁRLATÁRÓL

KOMÁROMI KACZ ENDRÉNÉ: VIRÁGCSENDÉLET

III.

Tatz László.

k tegnap lett volna, hogy *Tatz* ıtóljára láttuk a Műcsarnokban. resszióval él bennünk művészeté- edig ezt a teremnyi kollekcióját s és külföldi utazás előzte meg. ultak el, míg most viszontlátjuk kinek művészete ma is mara- st tesz a nézőre. Színeinek finom azt a nagytudású piktort mu- einek finom egyéni beállítása és a ugyanazt a festői intelligenciát szüzséinek előadásmódja ugyan- ízlésű művészt reprezentálja. Ré- ei ugyanazt a Tatz Lászlót kép- labb generáció egyik legjelentéke- ét. Kívánatos lenne, hogy minél ozzunk vele tárlatainkon, melyek- moly értéke volt.

októberben, amikor a klass Szolnokra invitálta a magyar az ország minden irányából. Pettenkoffennel és osztrák társ Thoren, Storio, Strassgeschwa gyar klasszikusok — Biha Pál, Hegedűs László, Mihálik Aggházi Gyula, Zemplényi Tiv ként is a művészettörténelem nak. Kívülük is sok itt a múz ezúttal szószerint is kell érten falairól telepedtek ide át a M *Ébner* Lajos Húsvéti körmen való. Azután itt vannak kin azok a festők, akiknek neve összeforrott a szolnoki művé nagyszerű *Szlányi* Lajos, aki valót állított ki jobbnál jobl *bory* Lajos, aki ugyancsak töl képpel szerepel, köztük olyar művekkel, mint a *Magyar gu Tiszán*. *Vidovszky* Béla is java termését és néhány siker szerepel *Zádor* István is, akin

~~[illegible]~~

Pataky Ferenc

A Független Művészek helységében rendezte meg nivós kiállítását *Csányi* Lajos és vitéz *Pataky* Ferencz. Csányi olajban erős, sőt megvan a reményünk arra, hogy művészete nagyobb koncepciójú megoldásokban fog kifejezésre jutni. Pataky Ferencz inkább a könnyed friss aquarellel, pastellel de különösképen erős grafikával reprezentál a kiállításokon.

Képzőművészet

1931. 36. sz. 18. l.

(kis kiáll-ok)

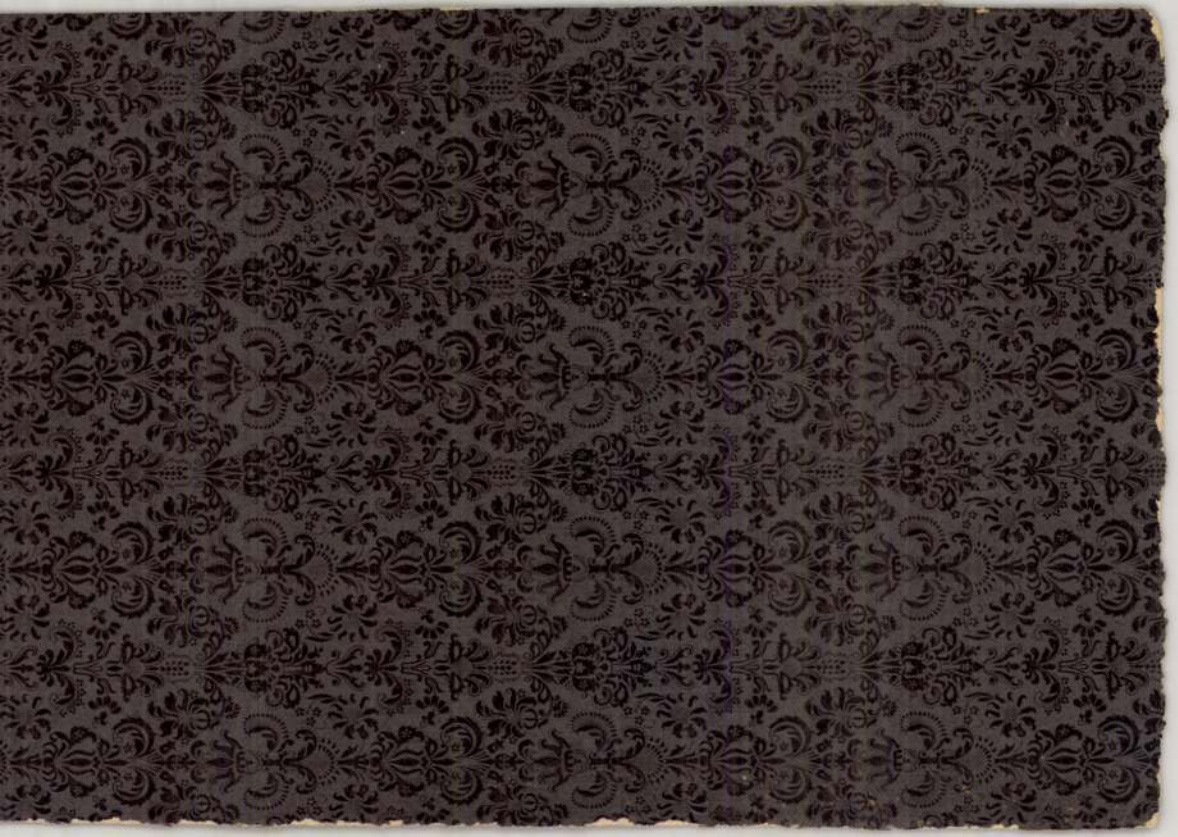

MDK

vitéz Patakyy Ferenc, festö

Tabáni részletek, 3 db. ceruzarajz.
Tanulmányfej. "
Gitározó férfi. "
Fekvö növi akt. Olf.

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárlat. 1931.junius. Kat..

MDK

vitéz Pataky Ferenc, festö

Munka közben.

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárlat. 1932.junius. Kat.

MDK

Pataki Ferenc

Epreskert, o.

Vásár, o.

Kertben, o.

Képzőm. Főisk. Ifj. körének karácsonyi kiáll. 1943.

BDK

vitéz Pataky Ferenc

P.F. kiáll. Szombathelyen...

Képzőművészet, 3. évf. 17. sz. 54. l.

MDK

vitéz Pataky Ferenc, festöm.

inkább a könnyed triss akvarellel, pastellel de különösképp erös grafikával reprezentál a kiállitasokon.

Független Müvészek helységében rend. kiáll.
Csányi Lajos és v. Pataky Ferenc, festöm.-k.

1931. 36. sz. 18.1.

Pataky Ferenc

Szent István szobra, tempera

Mücsarnok 1938 Szent István kiállitás

vitéz Pataky Ferenc, festőm. MDK

Tanulmányfej. Repr.

Műcsarnok. Téli tárlata.

Képzőművészet. 1928. 6.sz.

Pataky Ferenc, Vitéz

ber hó 21.

A M. Kir. Földmüvelésügyi Minisztérium megbizásából szervezi és ellenőrzi a tejszövetkezeteket, tejszövetkezeti, alakulási, értékesitési és mindennemü szakkérdésben dijtalanul ad tanácsot és felvilágositást a tejtermelőknek és szövetkezeteknek.

Óra-, ékszerraktár I., Budán, Corvin-tér 5.
FISCHER ANTAL (volt Gretschl) 141 éves rom. kath. cég
Lelkiismeretes javitás és átalakitó műhely!

Bundát Kókaynál vegyen, Vilmos császár-ut 10 sz.
Átalakitásokat olcsón és szépen készit. TELEFON:38—67—84

VIRRADAT
a keresztény magyarság
hétfő reggeli lapja

Országos Magyar

TEJSZOVETKEZETI KOZPONT

BUDAPEST, XI., HORTHY MIKLOS-UT 105-113,

Sürgönycim: Tejközpont. Tel.: 25-88-40.

Nemzetes Asszonyok figyelmébe ajánl szakácsnőket, szobalányokat, inasokat, főző- és nem főző mindeneslányokat.

vitéz Krajczár István közvetítő irodája Bpest Irányi utca 9.
Telefon: 1—846—33.

Vitézek! Üvegeket és porcellánt, nászajándékokat jól és olcsón, a dús választéku 75 éves SZITNER FERENC szaküzletében vegyenek.

IV., Mária Valéria u. 1. Telefon: 382—114.

Cipő divatos, jó és olcsó DOMONKOSNAL

Budapest VI., Teréz-krt. 27. Hó- és sárcipők.

1897. évben alapított keresztény cég

LEROUSCHEK K.

Palaky Ferenc

Díszérő oklevelet kapott

N. U. 932. X. 21.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 14
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "
mely a terület épitészeti állagának a tö

M

Pataky Ferenc, vitéz

Elmúlás Vitéz Pataky Ferenc olajfestménye.

Fóliánsok. Irsai Mihály olajfestménye.

Pataky Ferenc MDK

Tabáni részletek

Mücsarnok 1927 őszi kiállitás

Pataky Ferenc

MDK

Öreg udvar, vizf.

Műcsarnok 1931 őszi tárlat

MDK

v. Patsky Ferenc

A Nemzeti Szalon téli tárlata. Képzőművészet
1933. 57. sz. 38.l.

V. Pataky Ferenc MDK

Tanulmányfejek, ceruza

Mücsarnok 1927/28 téli kiállitás

M.D.K.

Vitéz Pataky Ferenc

Kozma Kornélia: "Vitéz Pataky Ferenc a tempera mestere" cimmel ir beszámolót a müvész kiállitásáról a Nemzeti Szalonban.
Öt festményének repr.-ját bemutatja a lap: "Tehén a tóban", "Táncospár", "A vándor", "Utca" és "A szent család" cimekkel.
A beszámoló elmondja, hogy müvész olaszországi emlékeit külön mappa őrzi, s beszél az Olaszországban festett képeinek szineiről.

Szinházi Magazin, Bp. 1939. szept. 16. II. évf 38. sz. 40-41. lap.

Vasárnapi Ujság IX.
1862.III.16.- 128 l. Zakariás

Deés város középületei.II. A casino.
Fametszet. Pataky Ferenc rajza után.

Patalki Ferenc

Szabad Művészet, 1947
kiállítások.

I. évf. 5.sz. 89-90.o.

Tavaszi tárlat./v.v./

MDK

Pataki Ferenc

Csicsó vár romjai /Erdélyben/ Pataki Ferencné v. Pataki Ferenc rajza u. Rusz K. fametszete

Vas. Ujs. XIII. 1866, IX.2. 421 l.

MDK

Pataky Ferenc

Áhitat, festm.

Tavasz a müvészetben, Bp. 1940. 25.1.

d/ J e l e n t é k t e l e n

4. Tanácsok a gyüjtő további munkásának szempontjai
5. Közlésre alkalmas részek

M.D.K.

Vitéz Pataky Ferenc

"Esős utca" c. képének repr.-ját bemutatja a lap a "Tavaszi Tárlat" -ról. /kozma/ sign.-val közölt beszámoló ir a kiállitásról.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. márc. 31.-ápr. 6. VI. évf. 15. sz. 2. lap

MDK

vitéz Pataky Ferenc,

Tanulmányfej. Repr. 14.1.

Q Műcsarnok téli tárlata.
Képzőművészet. 1928.jan. - II.évf.6.sz. 14.l.

Pataky Ferenc MDK

Zierlich Rezső arcképe, ceruza

Mücsarnok 1931 tavaszi kiállitás

M.D.K

Pataki Ferenc
grafikus

Kaktusz

Élet és Irodalom, 1965. julius 30 - 2 lap

Pataky Ferenc

MDK

Esős Kálvintér, temp.

Mücsarnok 1942-43 téli kiállitás

Pataky Ferenc

MDK

Esős reggel, temp.

Mücsarnok 1943 tavaszi kiállitás

vitéz Pataky Ferenc

festőművész

Őszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Jánosgazda c. bitűnő rajzával.

Pesti Hirlap
1929.IX.8.

Pataky Ferenc festőművész

(*) Gyüjteményes képkiállitás a szombathelyi kultúrpalotában. *Pataky* Ferenc festőművész képeiből gyüjteményes kiállitást rendez Szombathelyen, a Kultúrpalota kistermében. A kiállitás február 3-án délelőtt ünnepélyes keretek közt nyilik meg.

Magyar Hirlap
1929 II. 2

Pataky Ferenc
festőművész

* **Képkiállítás Szombathelyen.** Szombathelyen *Pataky* Ferenc festőművész gyüjteményes kiállitást rendez, mely február 3-án délelőtt ünnepélyes keretek közt nyilik meg.

Magyarság
1929 II. 2

szobrászművész

† 1929. II. 6.

Pataky Ferenc
festőművész

** Pataky Ferenc festőművész jól sikerült kiállítást rendezett a szombathelyi Kulturpalotában.

Nyugat
1929 II 8

Pataky Ferenc
és Szombathely

— Vitéz Pataky Ferenc kollektív kiállítása Szombathelyen. A Műcsarnok és a Nemzeti Szalon kiállításain mindig szép sikerrel szereplő *Pataky* Ferenc festőművész és grafikus Szombathelyen gyűjteményes kiállítást rendezett. A fiatal generáció kiváló tagja mintegy hatvan képét állította ki a Múzeum üvegtermében. Képein a sima csontkezelés, a biztos technika és a nagyszerű színhatások megkapóan érvényesülnek. Témái is igen hangulatosak. Pompás portréi mellett tájképei és akvarelljei kötik le a szemlélőt, grafikáin a finom tónusok és biztos vonalvezetés dokumentálják, hogy egyike értékesebb grafikusainknak. A kiállítást *Ujváry* Ede dr. h. polgármester nyitotta meg ünnepélyesen nagy és előkelő közönség jelenlétében. A művészt — kinek sok festménye és ceruzarajza van a szombathelyi műgyűjtők birtokában — tiszteleti értékes babérkoszorúval lepték meg elismerésük jeléül. A kiállítás február 10-ig lesz nyitva.

Magyarság
1929 II 7

Pataky Ferenc
festőművész

Gróf Tisza arcképe

Nemzeti Újság
1929 III 10

Tanulmányfej

3

Gallai Papp Béla dr. érsekről

4

Pataky Ferenc
festőművész

„Hervadó lombok"

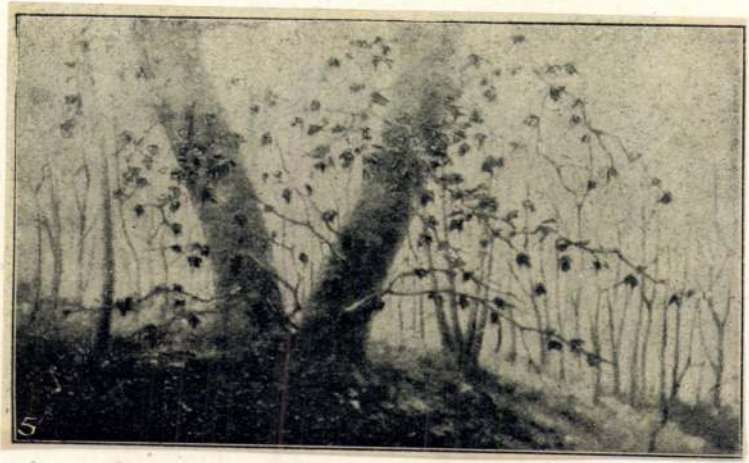

Nemzeti újság
1929 II 10

„Kismarosi sérlet"

Vitéz Pataky Ferenc
festőművész

Vitéz Pataky Ferenc festőművész legutóbb Szombathelyen állított ki. Pataky Ferenc kiállítását *Ujváry* Ede polgármester nyitotta meg. A kiállításnak, amely február tizig van nyitva, nagy sikere van.

Új Nemzedék
1929. II. 8

Pataky Ferenc
festőművész

(*) Vidéki kiállítás. *Pataky* Ferenc festőművész Szombathelyen rendezett most az ottani kultúrpalotában kollektív kiállítást, amelynek változatos anyagát, grafikai munkáit, színes akvarelljeit s néhány portré-tanulmányát sok elismeréssel fogadta az ottani közönség.

Magyar Hirlap
1929 II. 8

Pataky Ferenc
tstörnüvés

Ferenc kiállítása Szombathelyen
... Vasárnap délelőtt
Pataky Ferenc
...áros helyettes
...élén elő-
...lgárság
...váló
...észi ...ázin-
...költői erővel.
...gondol.

Esti Kurir
1929 II. 8

Újra be kell mutatni: ..... n .....

Magyar királyi állam

Iktató-szám ..... 19 ....

..... osztály.

A beadvány { száma ..... / kelte ..... / beérkezése .....

Tárgy:

..... db melléklet ..... csomag ..... súly

Patay Ferenc

szerepelt a Nemzeti Szalon téli tárlatán.

EK 1932. XII. 25.

Patay Ferenc

Szerepelt az V. balatoni kiállításon.

EK 1933 V. 9.

Patáky Ferenc

Szerepelt az V. balatoni kiállításon.

NK 1933. V. 9.

Palaky Ferenc festőművész.

Külföldi gyűjteményes kiállításának bemutatása

U.932.XII.7.

V. Pataky Ferenc

friss, tehetséges piktor.
Tavaszi tárlat a N. Szal.-ban

(m. v.) N. U. 932. VI-19.

Pataky Ferenc

Rajzaival szerepelt a "Fiatal Művészek Kiállitásá"-n a Műcsarnokban.

M.933.IX.10.

v. Pataky Ferenc

Alkotásaival szerepel a Képző- és Iparművészvitézek kiállitásán.

M.U.933.XII.10.

Patary Ferenc

szerepelt a Nemzeti Salon tavaszi tárlatán.

M. h. 1933. IV. 16.

Patay Ferenc

szerepelt a Balatoni Társaság földrajzi kiállításán.

PH. 1933. VIII. 8.

Patary Ferenc

Szerepelt a Balatoni Társaság fűzfői kiállításán.

dr. 1933. VIII. 8.

Patary Ferenc

szerepelt a Balatoni Társaság földvári

kiállításán.

V. k. 1938. VIII. 11.

Patary Ferenc

Szerepelt a Nemzeti Salon tavasri tárlatán.

PH. 1933. IV. 16.

v. Pataky Ferenc

kerepel a műszarnok tél-
tárcatán

Esti Kurir 1938 II. 9

Pataky Ferenc festő

Szerepelt a Nemzeti Szalon

téli tárlatán

Nyróg 1938 I. 25

Pataky Ferenc festő

Szerepel a Nemzeti Szalon téli
tárlatán. ~~[illegible]~~

Mi Magyarság 1938 I. 25

Pataky Ferenc

Szerepel a Műcsarnok tél.

Sárlatán

Pesti Napló 1938 II. 6.

Pataky Ferenc vitéz

Alkotásával szerepelt a Nemzeti Szalónban
a Független Művészek Társ.-nak kiáll.-án.

Uj Nemzedék, 930.X.5.

Pataky Ferenc vitéz

"Fej" c. műveivel

szerepelt a Független Művészek Társasága tárlatán.

P.M.930.X.5.

Pataky Ferenc

Független Művészek Társaságának őszi tárlatán a Nemzeti Szalonban grafikai jutalomdíjat nyert.

M.929.X.19.

Vitéz Pataky Ferenc, festő

Kezepel a Nemzeti Szalon csoportkiállításán

Uj Magyarság 1936 IX. 13

Pataky Ferenc

Független Művészek Társaságának kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

PH. 929. X. 13.

Patakiy Ferenc

Független Művészek Társaságának
őszi kiállításán a Nemzeti Szalonban
grafikája szerepelt.

EK. 929.X.13.

Pataky Ferenc

Független Művészek Társaságának őszi tárlatán grafikai jutalomdíjat nyert.

NU. 929. X. 20.

Pataky Ferenc

Független Művészek Társaságának kiállításán díjat nyert.

EK-929. X. 20-

Vitéz Pataky Ferenc

Festményekkel vezetjel a Nemzeti Szalon csoportdiáhitásón

Nemzeti Ujság 1936 IX. 13

Vitéz Patay Ferenc festő

kiállítása a Nemzeti Szalon
csoportkiállításán

Nemzeti Újság 1936 IX. 11

vitéz Pataky Ferenc festő

Szerepel a Nemzeti Szalon
évadnyitó kiállításán

Est 1936 IX. 15

vitéz Patáky Ferenc

Temperátkal nerepel a Nemzeti Szalon csoportdiálvitá-sán

Pesti Hirlap 1936 IX-13

vitéz Pataky Ferenc

festőművész

Budai Szépművészeti Társulat Őszi Tárlata - II. Margit körut 48.sz.a. - képével szerepel.

Nagyon érdekes ujbóli bemutatkozása,aki ezuttal tem perákat állitott ki,fényben és sikban érdekes munká kat

Uj Magyarság
1935.X.27.

Patary Ferenc

Szerepelt a Magyarság Képzőművészeti Kiállításain.

dr. 1933. XI. 5.

Pataky Ferenc

A "Krisztina-téri templom" c. műve és tempera tájrészleteivel szerepelt a Műcsarnok kiáll.-én

P.H.933.IX.10.

Pataki Ferenc

MDK

Foro Romano

Műcsarnok 1938 Őszi tárlat

Pataki Ferenc MDK

Reggel

Műcsarnok 1939 dec.-1940. január

Pataky Ferenc

MDK

Áhitat, tempera

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

vitéz Palaky Ferenc
festő

A Nemzeti Szalon tagjainak őszi tárlatán állit ki.

esti M.O. 1942.X.12.

Patai Ferenc

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán szerepelt.

Új Magyarság 1942. VI. 11.

Pataky Ferenc

Független Művészek Társaságának kiállításán grafikai jutalomdíjat nyert "Férfiképmás" c. szénrajza.

PH. 929. X. 19.

Pataky Ferenc

Ez év nyarán a Független Művészek Társasága örökös díszlagjává választotta lord ~~Rot~~ Rothermere-t, melyről az állala is festett díszpergamenen értesítette.

PH. 929. X. 19.

Vitèz Pataky Ferenc

Képző és Iparművész vitézek kiállítása

2.

vitéz Pataky Ferenc

festőművész

Duna Kiállítás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Monumentális felhőzettel ábrázolja az országlázát, rajzos cernzarajzában.

Pesti Hirlap
1933.I.29.

vitéz Patay Ferenc

festőművész

Duna Kiállítás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Nemzeti Újság
1930.II.1.

Patáky Ferenc

festőművész

Duna Kiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Magyarság
1933.I.29.

vitéz Pataki Ferenc

---

szerepel a Független Művészek Társaságának klubhelyiségében (Erzsébet Kt. 41) rendezett Karácsonyi Képvásáron.

P. H. 929. XII. 17.
P. H. 929. XII. 22.

8 ó. ü. 929. XII. 15.

vitéz Pálady Ferenc

Szerepel a Fuggetlen Művének Társasájának Klubhelyiségében rendezett Karácsonyi kép-vásáron (Erzsébet-kit. 41)

nyiáj. 939 XII. 15

Pataky Ferenc

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

P. H. 1932. XI. 20.

vitéz Pataki Ferenc

festőművész

Budai Szépművészeti Társulat kiállítása - Budai Klubban- képével szerepel.

Pesti Hirlap
1935.II.17.

vitéz Pataky Ferenc

Szerepel a „Mütekem"
Balaton – kiállításán

Magyarság 1937 VI. 13

Pataky Ferenc

M. 1932. XII. 28.

ARSÁG 932. XII. 28

modorral dolgozik *Szilády* Margit, is, ugyancsak a kecskeméti müvésztelep tagja. A tárlat anyagából kiemelkednek még *Zsótér* Ákos, *dukai Takács* Jenő, *Tobis* Ilona, *Turmayer* Sándor, *Szendy* Arisztid, *Sassy* Attila, *Soósné Korányi* Anna, *Müller* Béla, *Kiss Farkas* Imre, *Klimó* István, *Hóman* Károly, *Dimits* Sándor rézkarcai, *Csillag* József, *Csóka* István, *Guzsik* Ödön, *Kolozsváry* Endre, *Mészöly Munkás* Béla munkái és *Kopits* János bronz-szobra, érdekesek *Kálmán* Imre kerámiái, aki apró figurákból egész kis jeleneteket állit össze... A téli tárlat anyagának sikeres összeválogatása és a rendezés az uj igazgató, *Kató* Kálmán érdeme.

D. A.

Metro Goldwyn Mayer
RADIUS
METRO FILMPALOTA
VI., Nagymező-u. 22/24. (Tel. 22-0-88, 29-2-50.) Ötelsége a gyermek. — Amikor a lábbadozó kezelik. Komédia. — Hiradó. — Előadások hétköznap 2—6-ig folytatólagosan, azután 6, 8, 10 órakor. vasárnap
tortenet. — Előadások kezdete hétköznap: 4, 7, 9-10, vasárnap 2-tól folytatólagosan. Vasárnap d. e. 11 órakor Aranymadár gyermekszínház.

vitéz Patáky Ferenc

— **Szerdán zárul a Műterem őszi kiállítása.** A „Műterem" nagysikerű őszi kiállítása október 20-án, szerdán zárul. Jövő vasárnap, október 21-én délelőtt 11 órakor nyílik vitéz *Patáky* Ferenc festőművész olaszországi útján készült és egyéb műveiből rendezett gyűjteményes kiállítása, amelyen a ragyogó olasz ég a magyar népi élet szépségeivel kel versenyre.

N.U. 1937. X. 19.

Nemzeti Ujság 1937 X. 19

vitéz Patáky Ferenc

— **Szerdán zárul a Műterem őszi kiállítása.** A „Műterem" nagysikerű őszi kiállítása október 20-án, szerdán zárul. Jövő vasárnap, október 21-én délelőtt 11 órakor nyílik vitéz *Patáky* Ferenc festőművész olaszországi útján készült és egyéb műveiből rendezett gyűjteményes kiállítása, amelyen a ragyogó olasz ég a magyar népi élet szépségeivel kel versenyre.

N.N. 1937. X. 19.

Nemzeti Ujság 1937 X. 19

Pataky Ferenc

Pataky Ferenc gyüjteményes kiállítása a Műteremben. A *Műterem* Kossuth Lajos uccai helyiségét ezúttal a kiállításokról már jól ismert vitez *Pataky* Ferenc képei töltik meg. Pataky tehetséges és eléggé sokoldalú festő, a tempera meggyőződéses híve; érdeklődése egy-egy figyelemreméltó tájrészletre csakúgy kiterjed, mint egyes bibliai jelenetekre, mesemomentumokra vagy a hétköznapok jellegzetes alakjaira. Ezúttal kereken száz képét állította ki — természetes, hogy ezek között nagyon különböző értékűek is akadnak; kissé szigorúbb rostálás a kiállítás hatását bizonyára javította volna. Ami egyébként az egyes képeket illeti: művészi szempontból főleg azok jelentősek, amelyek bizonyos színökonómiával készültek; annál is inkább, mert egyikmásik munkájának színösszeállítása nem mondható a legszerencsésebbnek. A gazdag anyagból feltűnik egy jólsikerült lovranai uccakompozíció, egy-egy hangulatos comói tórészlet és dunai alkony, egy sikerült faunarc, valamint egy különösen ügyes ceruzarajz. A kiállítás a maga egészében Pataky fejlődéséről tárgyilagos és rokonszenves beszámolót ad. (—*m*—)

P. N. 937. X. 24.

Pesti Napló

„MŰTEREM“

KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK KFT.

BUDAPEST, IV.,
KOSSUTH LAJOS UTCA 12
FÉLEMELET

TELEFON 189-554

Ezen meghívó a kiállítás tartama alatt két személy részére belépőjegyül szolgál. — Katalógus ára: 30 fillér.

A kiállítás megtekinthető október hó 24-től 9—6 óráig, vasár- és ünnepnap 10—2 óráig.

Küldi:

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Király Kálmán *úrnőnek*
úrnak

Budapest

ker. *Andrássy* út / utca / tér *73-75* sz. *I. 109*

Pataky Ferenc

Pataky Ferenc gyüjteményes kiállítása a Műteremben. A *Műterem* Kossuth Lajos uccai helyiségét ezúttal a kiállításokról már jól ismert vitez *Pataky* Ferenc képei töltik meg. Pataky tehetséges és eléggé sokoldalú festő, a tempera meggyőződéses híve; érdeklődése egy-egy figyelemreméltó tájrészletre csakúgy kiterjed, mint egyes bibliai jelenetekre, mesemomentumokra vagy a hétköznapok jellegzetes alakjaira. Ezúttal kereken száz képét állította ki — természetes, hogy ezek között nagyon különböző értékűek is akadnak; kissé szigorúbb rostálás a kiállítás hatását bizonyára javította volna. Ami egyébként az egyes képeket illeti: művészi szempontból főleg azok jelentősek, amelyek bizonyos színökonómiával készültek; annál is inkább, mert egyikmásik munkájának színösszeállítása nem mondható a legszerencsésebbnek. A gazdag anyagból feltűnik egy jólsikerült lovranai uccakompozíció, egy-egy hangulatos comói tórészlet és dunai alkony, egy sikerült faunarc, valamint egy különösen ügyes ceruzarajz. A kiállítás a maga egészében Pataky fejlődéséről tárgyilagos és rokonszenves beszámolót ad. (—*m*—)

P. N. 937. X. 24.

Pesti Napló

„MŰTEREM"

KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK KFT.

BUDAPEST, IV.,
KOSSUTH LAJOS UTCA 12
FÉLEMELET

TELEFON 189-554

Ezen meghívó a kiállítás tartama alatt két személy részére belépőjegyül szolgál. — Katalógus ára: 30 fillér.

A kiállítás megtekinthető október hó 24-től 9—6 óráig, vasár- és ünnepnap 10—2 óráig.

Küldi:

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Király Kálmán *úrnőnek*
úrnak

Budapest

ker. Andrássy út/utca/tér 93-95 sz. I. 109

vitéz Pataky Ferenc

MEGHÍVÓ

VITÉZ PATAKY FERENC

GYŰJTEMÉNYES ÉS ENNEK KERETÉBEN OLASZORSZÁGI ÚTJÁN KÉSZÜLT FESTMÉNYEIBŐL RENDEZETT KIÁLLÍTÁSÁNAK

ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA, 1937. ÉVI OKTÓBER HÓ 24-ÉN DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR A „MŰTEREM" KIÁLLÍTÁSI TERMEIBEN, BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS UTCA 12. FÉLEMELET.

A MEGNYITÁSSAL KAPCSOLATBAN A TOBORZÓ ZENEMŰKIADÓ KIADVÁNYAINAK BEMUTATÁSA.

TELJES TISZTELETTEL

VITÉZ PATAKY FERENC
FESTŐMŰVÉSZ

ÓMORAVICZAI SZALMÁSSY ZSIGMOND
ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ

KATÓ KÁLMÁN
FESTŐMŰVÉSZ, MŰVÉSZETI VEZETŐ.

vitéz Pataky Ferenc

— **Vitéz Pataky Ferenc festményei.** A „Müterem" kiállító helyiségét egész kiterjedésében megtöltik Pataky Ferenc képei. Művészük régóta szereplő kiállító. Ügyes technikus, aki temperával festett képein a papirosalap eredeti szinét szerencsésen tudja szineinek összefoglalójává tenni. Azok a képei a legjobbak, amelyeken kevés szinnel dolgozik. Ilyen a „Rialto Velencében", a „Gondola-kikötő", az „Alkony", a „Comói tó" cimü képei. Jó érzékkel válogatja ki motivumaiban az érdekeset, akár tájat ábrázol, akár régi olasz városok utcáit. *(e. a.)*

Lipsia 1937 X. 23

N.M. 937
X.22

— **Vitéz Pataky Ferenc festőművész kiállítása.** A „Műterem" képzőművészeti kiállítás Kossuth Lajos-utca 12. számú házban lévő kiállító termeiben október 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor nyilik meg vitéz *Pataky* Ferenc festőművész reprezentativ kiállitása.

Vitéz Pataky Ferenc „Vándor" c. festménye a Müegyetem kiállitásán

Nemzeti Ujság

Vitéz Pataky Ferenc

P.H. 937. X. 24.

— **Vitéz Pataky Ferenc kiállítása.** A Kossuth Lajos-utcai *Műterem* legujabb kiállításán *vitéz Pataky Ferenc* mutatja be festményeinek tekintélyes gyüjteményét. Pataky inkább grafikus, mint festő, bár az élénk szineknek, sőt hatásos szinellentéteknek kedvelője. Grafikus azonban, mert festményeinek alapeleme a rajz, mig a szin inkább csak mint a rajz „kitöltő“ eleme szerepel képein. Éppen ezért érezzük néha kissé felszinesnek, amit a természetből mutat, bár tagadhatatlan, hogy sok virtuóz könnyedség és technikai tudás van abban, ahogy rajzol és fest. Különösen az olasz tengerpart vizét, ódon városképeit festi tetszetősen, hatásosan, de ami figurálisait illeti, ezekben sok a merevség, kissé iskolás keménység. Kevesebb külső csillogás, több tartalom, — szerintünk ez volna a művész fejlődésének követendő irányvonala. *(—y)*

Pesti Hirlap

Pataky Ferenc

Templomos képe szerepel a „Műterem" őszi kiállításán (emlitve)

Lipság 1937 X. 10

Pataky Ferenc

Kerepek a „hűtetem" őszi
kiállításán
„Litánia" (tempera, emlitve)

Nemzeti Cijség 1937 X-12

Patáky Ferenc

Szerepelt a Nemzeti Salon téli tárlatán.

P.fl. 1932. XII. 25.

vitéz Patay Ferenc

festőművész

Független Művészek Társasága kiállításán - Nagykanizsán a kaszinó termeiben - képével szerepel.

Ceruzarajzaival.

Nemzeti Ujság
1929.VI.7.

vitéz Pataky Ferenc

grafikákkal verepel a „hüterem" csoport-kiállításán

hagyarság 1937 X. 12

V. Patahy Ferenc

festőművész

Tavaszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Pesti Napló
1929.VI.16.

vitéz Patay Ferenc

festőművész

Tavaszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Mobilis grafikája.

Esti Kurir
1929.VI.18.

vitéz Patthy Ferenc

Független Művészek Társaságának kiállítása - Kaposváron - művével szerepel.

Magyarság
1929.V.24.

v. Pataky Ferenc

festőművész

Tavaszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Ritűnő ceruzarajz - vázlata az Ellmyt Tavaszi Szula mesterről -

Pesti Hirlap
1929.VI.16.

vitéz Pataky Ferenc

Szerepel a „Műterem" csoportkiállításán

Nemzeti Ujság 1938 VI. 18

v.Pataky Ferenc

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1934.I.13.

Pataky Ferenc

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Temperasorozata a tabáni romantikáról.

Pesti Hirlap
1934.I.14.

v.Pataky Ferenc

festőművész

Téli Kiállitás - Műcsarnokban - képével szerepel.

Esti Kurir
1934.I.14.

Patalay Ferenc

A Műcsarnokban 1942-ben rendezett téli tárlaton szerepelt.

Magyar Katonaújság 1942. XII. 12.

Pataki Ferenc MDK

Csendélet, olf.

Mücsarnok 194o A magyar müvészetért c.kiáll.

Pataky Ferenc MDK

Nevető faun, tempera

Mücsarnok 1933.Fiatal Művlszek kiáll.

MDK

Petely Perene

Nevető Fenn, tempera

Miscsenok 1933. Piktet Művészek Klubja.

Pataky Ferenc MDK

Krisztina téri templom, tempera

Mücsarnok 1933 Fiatal művészek kiállitása

Parsky Terenc

Kriastina tért templom, tempera

Patahi Ferenc
Grafikus

M.D.K

Illusztráció.

Palotai Boris: Jubileum
Élet és Irodalom, 1964. nov. 21 - 11 kap.

MDK

v.Pataky Ferenc

Mühltal Tirolban, temp.

KMTárs kiáll. 1941. dec. MÜcs. 22. l.

MDK

vitéz Pataky Ferenc

Fürdőző gyerekek, temp.

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mücs. 21. 1.

6. No. 576.

m Marck Alt Ofen...

MDK

vitéz Pataky Ferenc

Áhitat. Temp.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 26.l.
Mücs.

MDK

vitéz Pataky Ferenc

Ahitat. Temp.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 26.1.
Mücs.

M.D.K.

Vitéz Pataky Ferenc

567. Játszó gyerekek. Tempera.

"A gyermek a művészetben" kiállitás tárgymutatója
Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 32.1.

MDK

vitéz Pataky Ferenc, festö

168. Balatonfüredi részlet. Pastell.
169. Balatoni horgász. "

Nemzeti Szalon.-A Balatoni Táre. IV.K.áll.
Bp.1930. szept. Kat.

MDK

vitéz Pataky Ferenc, festö

168. Balatonfüredi részlet. Pastell.
169. Balatoni horgász. "

Nemzeti Szalon.-A Balatoni Táre. IV.K.áll.
Bp.1930. szept. Kat.

MDK

v.Pataky Ferenc

Erdő mélyén, temp.

KMTárs kiáll. 1941. dec. hücs. 22. l.

MDK

vitéz Pataky Ferencz

Régi udvar, vf.

Karczagi menyecske, cer.

Nagy. Akvarell és paszt. festők 14. kiáll. N. Szal. 1928. okt. ~~xxxxx~~ 15.1.

MDK

V. Pataky Ferenc

Öreg kapu Tabánban, cer.

Pihenő munkás, cer.

MAFE 13. kiáll. M.Szal. 1927. máj. 12. 1.

MDK

vitéz Pataky Ferenc

Vándor, temp.

Tiroli táj, temp.

Horthy jub. kiáll. Mücs. 1939. dec. 25.1.

Pataky Ferenc, festő MDK

412. Epreskerti hangulat. Olf.

Bp, Műcs.-"A Magyaa Müvészetért". Képzőm. Kiáll. 1942. jun. 6.-22. Kat. 17.1.

MDK

v.Pataky Ferenc, festö.

Szilveszter est. Tempera.

Nemz. Szalon.- Téli tárlat. 1938 jan.-febr. Kat.

MDK

Vitéz Pataky Ferenc, festö

Kánikula.

OMKT.-műcsarnok., IV. Nemzeti Képzömüv. Kiáll.
BP. 1937. ápr. 29.-jun. 20. Kat. 2c. 1.

MDK

vitéz Pataky Ferenc, festö

Horgászók. Tempera.
Olasz háztetök. 28.1. "

KMtárs.Téli tárl. 1938.febr.-márc. Gyüjt.kiáll.
Bp.Mücsarnok. K at. 27,28.l.

vitéz Pataky Ferenc
Bucsusok, temp.

Tavaszi kiállitás. Nemzeti Szalon, 1941.
junius, 10 l.

MDK

Pataki Ferenc

Öreg kanász, olaj

M. Képzőm. Szab. Szerv. tav.tárlat, 1947. máj. 7 l.

Vitéz Pataky Ferenc

95. Nehéz felhő, ceruza

Duna Kiállitás katalógusa, Nemzeti Szalon,
1933. január hó 5 lap

MDK

V.Pataky Ferencz

néhai Tornay Gyula festőművész arcmása, cer.
Anonymus a városligetben, cer.

N.Szal. tavaszi kiáll. 1929. jun. lo 1.

MDK

vitéz Pataky Ferenc festő

Szilvásváradi reggeli hangulat
Krisztinatéri templom
Vajdahunyadi részlet
Imádkozó öregember
Kőmiveslépcső a Tabánban
Bakonybéli részletek
Szalajka völgy

Képző- és Ip.művészek kiáll. Budai Vigadó 1933. dec
6-7 l.

MDK

vitéz Pataky Ferenc festő

Tabáni részletek
Halászok
Nehéz felhő
Bakonybéli részletek
A legyező
Királyi vár a Tabánnal
Nevető faun,

Képző- és Ip.művészeti kiáll. Budai Vigadó 1933. dec
6-7 l.

MDK

vitéz Pataky Ferenc festő

Kujon
Sztn István szobra
Tabáni öreg udvar
Szilvásváradi részlet
Tabáni részlet
Áhitat

Képző- és Ip.müvész vitézer kiáll. Budai Vigadó 1933. dec 1.

6-7

MDK

vitéz Pataky Ferenc festő

Milleniumi emlékmü
Ami a tabánból megmaradt
Anonymus

Vterer

Képző- és Ip.művészek kiáll. Budai Vigadó 1933. dec
6-7 l.

MDK

Pataki Ferenc

Művével résztvett a kiállitason.

ÁmTars. 1943. marc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállitó művészek névsora. 28.lap

MDK

Pataki Ferenc

Tavasz. olajf.

VII. Nemzeti Képzőművészeti Kiall. Kat.,
Műcsarnok. 1944. Jun. 1-18-ig. 9. l.

MDK

Pataki Ferenc

Hazafelé. Olajf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18ig. 21.1.

MDK

Pataki Ferenc

Csendélet, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.kiáll.kat.
Műcsarnok, 1940 Dec. 15 - 1941 Jan.12. 17.1.

vitéz Pataky Ferenc festőművész

Zsák ucca
Tabáni részlet

A Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete
XVI. kiállitása. 1930. december N. helyen

274. kép. *Oltárkereszt, Pest, 1838.*

OLTÁRKERESZT,

fehérezüst, palmettás és csigás díszítéssel. Neobarok stílű. A talp peremén alul: B. M. V. de Bakács Offert Joannes Cardinalis Archi-Episcopus Strigon, 1853. Talpán bécsi hitelesítő bélyeg 1853-ból és elmosódott mesterjegy.
Mag. 36 cm.
Bécsi munka, 1853-ból.
Scitovszky prímás ajándéka a Bakócz-kápolnának, 1853.

SCITOVSZKY PRÍMÁS KELYHE,

aranyozott ezüst, szára Mária-szobor, talpán Mózes, Áron és Ábrahám. Talpán kettős körirat és Scitovszky címere. Római hitelesítő bélyeggel.
Mag. 33·2 cm.
Római munka, 1854-ből. Patena Anderstől.
Scitovszky prímás Rómában készíttette, 1854.
Gerevich PA, 190—191. l. — Lepold Katalógus 110. sz.

MDK

Pataky Ferenc

Róma, Forum Romanum, olaj
Római kolostor, olaj

Emit-dij, N. Szal. 1943. ápr.

MDK

vitéz Pataki Ferenc

Kiállítások. Független Kritika, 1935. márc. 1.

5 l.

vitéz Pataky Ferenc

Hazatérők, temp.
Tehén a tóban, temp.

[illegible]si kiállítás. Nemzeti Szalon, 1939. szept.10 1

ővárosi Lapok, XIII., 1876., 760. l. —
: Az esztergomi hercegprímási képtár.
Magyar Korona, III., 1879., 20. szám. —
énvi 23. l. — Z.: Az esztergomi érseki kép-
r. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 771—
2. l. — Maszlaghy II., 205. szám. — Le-
old—Homor 97. l. — Rónay, Maria: Die
chätze des Christlichen Museums in Eszter-
om. A Műgyüjtő, V., 1931., 8. l. — Le-
old—Lippay 56. l.

ER, FRIEDRICH HEINRICH (osztrák
stő, 1751—1818) KÖVETŐJE
ra császárné
tűr, pergamen, 18×12 cm.

RICH, JOSEPH VON (osztrák festő,
800—1876)
us átadja Szent Péternek a kulcsokat
n, olaj, 95×78 cm.
e lent jobbra: Jos. Führich pinx. AD. 1848.
eszédes Kálmán: Az esztergomi érseki kép-
ir. Esztergom, II., 1875., 45. szám. — Esz-
rgom, III., 1876., 13. szám. —Rényi 24. l.
- Kőrösy László: Esztergom. Esztergom,
887., 239. l. — Z.: Az esztergomi érseki
éptár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 188[illegible]
73. l. — Maszlaghy II., 211. szám. —
sztergom vármegye... Bp. é. n. 176. l. —
erevich: Az Újság, 1916., júl. 20., 4. l. —
erevich PA, 249. l. — Décsei: Könyv-
mertetés. MM, V., 1929., 173. l. — Rónay,
Maria: Die Schätze des Christlichen Mu-
eums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931.,

vitéz Pataky Ferenc
Jégzajlás, temp.

Őszi tárlat. Nemzeti Szalon, 1940. október.

11 l.

188. kép. *Kókuszserleg. Magyar, XVII. század.*

KANÁL,
baluszteres nyéllel.
Magyar munka 1570-ből.
Ezüst, 19·5 cm.

KANÁL,
baluszteres nyéllel.
Magyar munka, XVI. század.
Ezüst, 16·5 cm.

TALPAS POHÁR,
trébelt csigás dísszel, MG mesterjeggyel.

NDK

vitéz Pataky F.

Vágy, rajz

Ima, temp.

Hidon, "

Grafikai kiáll. Műterem, 1937. aug. 3 l.

MDK

vitéz Pataky Ferenc

Nehéz felhő, cer.

Duna-kiáll. N. Szal. 1933. jan. 7 1.

.ttal, épült a XIX. sz. elején. Később

és V. Bp. é.n. 1961, 56 l. képe 64 l. /

MOK

vitéz Pataky Ferenc, festő

Tabám részlet,

Tanulmányfejek.

Neuvz. Szalon: A Független Műv. Társ. - IV kiáll.

1931. XI. Kat.

MNK

vitéz Pataky Ferenc

Tájképek, temp.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.
30 l.

MDK

v.Pataky Ferenc

Nevető faun, temp.

Fiatal művészek kiáll. Mücs. 1933. szept. 27 l.

MDK

vitéz Pataky Ferenc

Krisztina téri templom, vf.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

22 l.

MDK

Pataky Ferenc, festő.

„Kertben" (Ferenczy Károly esthangulatos „Lovak" c. képét juttatja eszünkbe.)

Szépmüv. 1944. 1. sz. 27. l.: Rónay Kármér:

Képzőmüv. Főisk. kiáll.

MDK

v. Pataky Ferenc

Hóhér udvar, Tabán

Akv. és Paszt.kiáll. N.Szal. 1932. máj.
1o l.

MDK

~~Horthy Béla, sz. 1869.~~

~~Arckép~~

Magy.remekművek. Ernst-Múz. 47.kiáll. 1921. máj.

~~2-ik~~.

MDK

Rippl-Rónai József, sz.1861

Nő az ablaknál

Legyezős nő

Magy.remekművek. Ernst-Muz. 47.kiáll. 1921.máj.

21 l.

MDK

v. Pataky Ferenc

Falu madártávlatból

Tó partján

Akv. és Paszt.kiáll. N.Szal. 1932. máj.
1o l.

MDK

~~Horthy Béla, sz. 1869.~~

~~arcképe~~

Magy.remekművek. Ernst-Muz. 47.kiáll. 1921. máj.

~~2-4~~.

MDK

v. Pataky Ferenc

Hóhér udvar, Tabán

Akv. és Paszt.kiáll. N.Szal. 1932. máj.
10 l.

MDK

v. Pataky Ferenc

Városi szinház télen

Falusi ház

Akv. és Paszt.kiáll. N.Szal. 1932. máj. 1o l.

MDK

vitéz Pataky Ferenc

Csend, temp.

Balatoni hangulat, temp.

Balatoni kiáll. Műterem, 1937. jun.

MDK

Patakÿ Ferenc

Ebéd után .

KMTára kiáll. 1941. dec. Mdes. 13.1.

Pataki Ferenc

Árnyékban

[illegible]Tars kiáll. 1941. dec. Mücs. 14. l.

6. No. 555.

iterv.

a régi Tiszahid egy része/.

- - - - - - - -

556.

Pataki Ferenc

Reggel, of.

Horthy jub. kiáll. Mücs. 1939. dec.

6. 1.

M.D.K.

Pataki Ferenc

553. Purdé.
555. Cigányok

"A gyermek a müvészetben" kiállitás tárgymutatója Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 31.l.

Pataky Ferenc

fűtő nobrár

1932-33.

Iparm. Isk. Évk.

1930-34. 46. l

XVIII. szárad

a főváros. A lakosság, egy-két falu kivételével, mindenütt magyar. Az Ipoly völgyében *Drégelypalánk* D felől az Ipoly völgyének kulcsa, a fölötte épült *Drégely* várát *Szondi György* védte a török ellen.

A Nógrádverőce—Drégelypalánk vonaltól K-re a Zagyva völgyéig a **Cserhát** terjedelmes, aránylag alacsony hegyvidéke terül el. Széleshátú, rövid hegyvonulatokat találunk benne, ezeket széles, termékeny völgyek választják el egy-

Patakay Ferenc, vitéz

emlékkiállítása

Képzőművészek

1933. 18. t.

Pataky Ferenc vitéz

Nevető faunfej.
fenti temperafestmé-
nye.
(Műcsarnok Derű a
művészetben!)

Repr.
Magyar Henrieti
Művészet
1939. 3.-4.

Vasárnapi Ujság IX.
1862.III.9.- 116 l.

Zakariás

Deés középületei.I. Az uj városház.
Fametszet. / Pataky Ferenc rajza után /

Vasárnapi Ujság IX.
1862.III.16.- 128 l. Zakariás

Deés város középületei.II. A casino.
Fametszet. Pataky Ferenc rajza után.

Pataky

P. 3 *Ferenc*, vitéz, festő és grafikus. * Budapest 1897 aug. 17. A budapesti képzőművészeti főiskolán tanult. 1927 óta kiállítója a Műcsarnoknak és a Nemzeti Szalónnak. 1928 P. rajzolta a Balatoni Kultúrnap állami díszokleveleit.

E. G. II. 274 l

Gyarapodás.

van ábrázolva

arczélben ~~láthatók~~ Fejét cserkoszorú di-
bajusza leberetvált. Brokát köntöse fö-
IAS REX ...HVNGARIAE

s, méretei 8.5: 8.5 cm.
ől 1888: IX. 13-án 200 koronán
30-án (146/88.).

34

1292

Pataky Ferenc (vitéz)

életrajz

irod. / /

Csókássy 122. l.

János lengyel király

Mellig, jobbra, tojásda
malevelek képezik. Vértbe öltözö
ja prémes. Felirata a kép alatt

Johannes III. König
Di ist der Helden-Held, de
Von dem die Christenheit nicht
Wie in das Türcken-Heer su m
Und das betrangte Wien zu rech

és fölül jobbra: p. 564.

Rm., mér. a vk. 17 : 13.

Szn. 121-90
332-900-74.

Pataky Ferenc, vörös

arck. repr.

Lex Magy Társ

58. tábl.

Bánk
Főtiszt. és Nő
Szőnyi Ottó el
~~VI. Andrássy út~~
Szépmüv. Muz. B
VI. Aréna ú

Pataky Ferenc

Autoterverő

1925-27

Éimisk 1930.87.1.

Pataky Ferenc

festő

szül. Bpest 1897. aug. 17.

1.

Lex Magyary

433. b. l.

Pataki Ferenc

— **Zalaegerszeg városa megfesteti a kormányzó képét.** Zalaegerszeg város közgyülése elhatározta, hogy megfesteti a kormányzó képét. A megbízást a város szülöttjének, *Pataki* Ferenc fiatal festőművésznek adták ki, aki — mint *Mérész* Gyula tanítványa — Olaszországban szép sikereket ért már el.

Pesti Napló

1939. máj. 11.

Pataky Ferenc

1920/21 I.

Ferképzőmfoiskévk

120. l.

Pataky Ferenc

szül. Budapesten 1897 aug 17

Rk. 4 középisk.

1920/21. I. elsőéves művész-

nőr. Ballókde

Haves mege III. 237

Pataky Ferenc

festő

Tabám részleteivel
részt vett az alábbi
tárlaton.

Budapesti Hirlap

1933. dec. 8.

(Képző- és iparmű-
vész vitézek kiállí-
tása.)

vitez Patakky Ferenc

festő.

Független Művészek
Társaságának grafikai
díja 1929.

DR LUX KÁLMÁN ÉPÍTÉSZ
MŰEGYETEMI MAGÁNTANÁR
BUDAPEST, X., SZABÓKY-UTCA 40. SZ.
TELEFON: 37-8-83

A Műemlékek magyarországi
Országos Bizottságának

Budapest
VI Aréna út 41

V. Pataky Ferenc

Mücsarnok

1927. Tav. Kiáll. 254

1927. Őszi Kiáll. 475

1927/28. Téli Kiáll. 354

Kisfaludy Sándor hegedüje VIII. 176.

vitéz Pataky Ferenc

VM. Tiszakálmán tér 26

1927. Független Nemzeti
kiáll. Nemzeti Halon

1787-909-3
Folyoso

298. Asztal (Iró)

Egy darab iroasztal, puha fából, barnára festve, két záros fiókkal, esztergályozott lábakkal és felül léczpolczokkal.

Méretei: 78 cm. magas, 128 cm. széles, 77 cm. mély.

Becsértéke.....12 K

Megszerzésére nézve lásd az 1897 évi 127 sz. nyugta 4-ik tételét.

Régi leltári száma 187[illegible]

Pataky Ferenc

1928. jun. Neuz. Szalon
Sav. Sárl
3 cenzoráp –

Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetsége
1909. szeptember 26-án Nagyenyeden tartott
közgyűlésének jegyzőkönyve III. 238 – 239.

Pataky Ferenc

— Vitéz *Pataky* Ferenc megbizást kapott a Balatoni Kulturnap állami díszokleveleinek elkészítésére.

Képzőművészet
1928. II. évf. 187. l.
(Művészeti hírek.)

Pataky Ferenc, vitéz

Szent István körmenet

c. Lépenek repr.

Ünnep 1938. 12. 27.

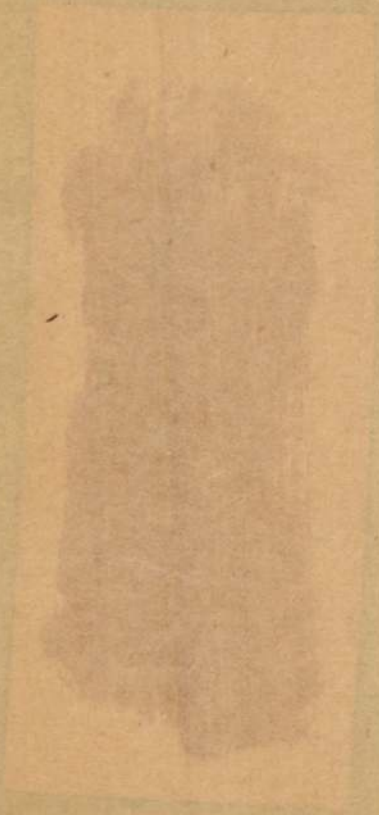

Pataky Ferenc

Pataky Ferenc gyüjteményes kiállítása a Műteremben. A *Műterem* Kossuth Lajos uccai helyiségét ezúttal a kiállításokról már jól ismert vitez *Pataky* Ferenc képei töltik meg. Pataky tehetséges és eléggé sokoldalú festő, a tempera meggyőződéses híve; érdeklődése egy-egy figyelemreméltó tájrészletre csakúgy kiterjed, mint egyes bibliai jelenetekre, mesemomentumokra vagy a hétköznapok jellegzetes alakjaira. Ezúttal kereken száz képét állította ki — természetes, hogy ezek között nagyon különböző értékűek is akadnak; kissé szigorúbb rostálás a kiállítás hatását bizonyára javította volna. Ami egyébként az egyes képeket illeti: művészi szempontból főleg azok jelentősek, amelyek bizonyos színökonómiával készültek; annál is inkább, mert egyik-másik munkájának színösszeállítása nem mondható a legszerencsésebbnek. A gazdag anyagból feltűnik egy jólsikerült lovranai uccakompozíció, egy-egy hangulatos comói tórészlet és dunai alkony, egy sikerült faunarc, valamint egy különösen ügyes ceruzarajz. A kiállítás a maga egészében Pataky fejlődéséről tárgyilagos és rokonszenves beszámolót ad.

(—*m*—)

Pesti Napló
1937. okt. 24

KOMÁROMI JÁNOS

JUBILEUMA

Pataky Ferenc

Új magyarság

VASÁRNAP. 1937 OKTÓBER 24

Gyüjteményes kiállitás a Műteremben

Évek óta kiállitója a különböző tárlatoknak vitéz *Pataky* Ferenc, aki ezúttal önálló gyüjteményes kiállitással szerepel. Annakidején már első munkáival magára irányította a figyelmet, mert festményein érezni lehetett az egyéniséget. A gyüjteményes kiállitás minden festő életében nagy esemény: Pataky Ferenc is nekifeszült, hogy megmutassa, mit szeret a festészetben és mit tudott elérni. Grafikai tudása és színérzéke kitünő, témái változatosak, de mégis a tájkép az, amelyben (tudatosan vagy tudat alatt) a legtöbbet képes adni. Figurális témáinál valahogy megtorpan, a hatások túlságosan kimutathatók, az egyéni iz elvész és a romantikus, idealizált sallangok túlságosan nagy szerepet kapnak. Olaszországi tájképeinek nagyrésze közvetlen, tiszta egyszerüséggel és kitünő felfogással egy komoly müvész értékes fejlődéséről tesznek bizonyságot. Erdőrészletei tele vannak bájjal, hangulattal és ezeknél a munkáknál frappánsan érvényesül Pataky Ferenc stilizálási hajlama.

	Tartozik	Követel	X	Egyenleg

Pataky Ferenc

Magyarság kéjes moll
1937. dec. 12.

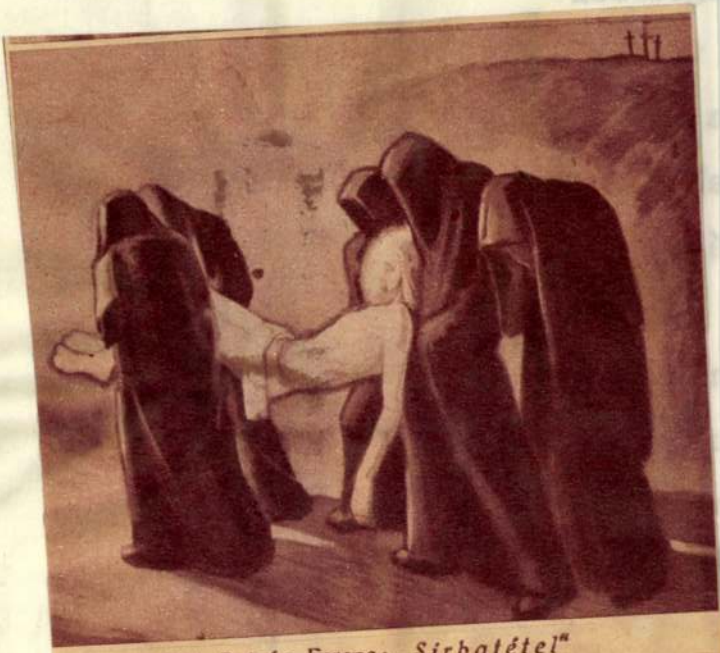

vitéz Pataky Ferenc: „Sírbatétel"

leegy-
ográfiai
telje-
a meg-
elhőé-
é érző

ny mes-
szobrász
réiba
ső lelki
zni.Ez
t a
veznek.
rója.
ra a
és

Pataky Ferenc

festő

nem azonos

vitéz Pataky Ferenccel

Műcs. kiáll, 1938 tó.
Pipics 118. l.

Révész Kálmán V. 295.

Patakky Ferenc vitéz

festő

Műcs. kiáll. 1927-tól
Pipics 118. l.

Rákóczi imádsága (1703) V. 293

Pataky Ferenc, vitéz

2 tempera.

Nemzeti Salon

MAFE 20-ik jub. kiáll.

kat.

1935. dec. 20 –

1936. jan. 6.

Pataky Ferenc vitéz

Neuvelti Halon 1932.
Őszi tárlat Krisztina-
téri templom c. Lépére
dicsérő elismerés

Forum. 1932. 255. l.

Palaky Ferenc, vitéz

festő

Szieszta c. Eépe

repr.

A Mű

1927. I. n. 35. l.

RETHY HENDORNÉ
dohanyárudája
TISZAFÜRED

TISZAFÜRED
942 JÚN 1
3 f
MAGYAR KIR. POS

Európa

Könyv. tegenti 1 t.

Budapest

Rothe Mere ut 12"

Pataky Ferenc vitéz

archeje repr.

l. A Mü

1927. 1. 17. 63 l.

Patáky Ferenc

l.

Szépmüvészet
1944. 244. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Pataky Ferenc
festő

l.

Forum 1933. 33. l.

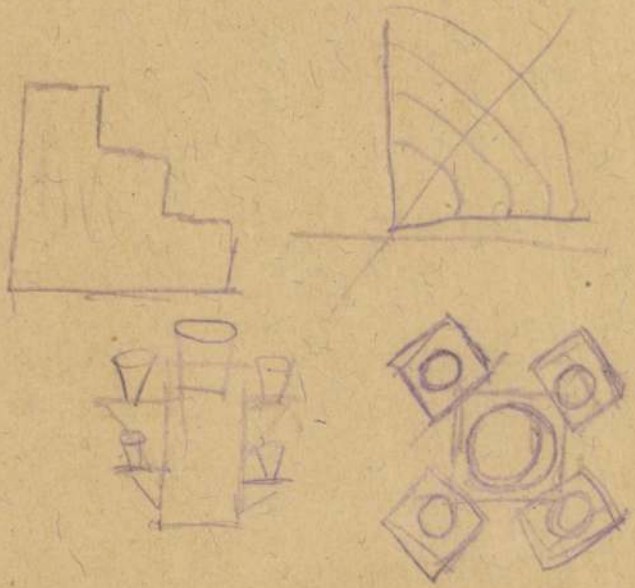

Pataky Ferenc

festő

lásd élet

Képző- és Iparmű-
vész Vitézek kiáll
tárgym. Bp. 1933
dec.

Pataky Ferenc, vitéz

Szimbolum (férfi-
akt Keresztén)
repr

Magyar Sors

1937. 2. n.

...ényi Ezula
...rt

Budapest XI.
Lágymányosi út 16

Patáky Ferenc vitéz

Szimbolum (Férfi
akt keretben)
[egyszer már volt
közölve e folyó-
iratban]

Magyar ugar

Fenti 2 kép repr.

Magyar Sors
1937. 5. sz.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Patakey Ferenc, vitéz

írá

Magyar Sors.

1937. 5. sz. (Vitéz Patakey Ferenc gyűjteményes kiállítása.)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

vitéz PATAKY FERENC festőművész

született 1897-ben, Budapesten. 1915-ben, 18 éves korban, önként jelentkezett katonai szolgálatra és különböző harctereken kb. 39 hónapot töltött, számos kitüntetést szerzett, kétszer sebesült. Harctérről hazaérkezve folytatta tanulmányait a Főiskolán Balló Edénél. Tagja a Képzőművészeti Társulatnak, a Képzőművészek Egyesületének, a Vitézi Rend Zrinyi Csoportjának belső munkatársa, az Országos Vitézi Szék grafikusa stb. Több külföldi hivatalos kiállításon szerepelt (Stockholm 1928, Oslo, Malmö, Tokió 1932, Jokahama, Velencei Biénnálén 1931. stb.) 1926 óta állandóan szerepel a Műcsarnokban, Nemzeti Szalónban, ahol gyüjteményes kiállítása is volt, valamint a Nemzeti Képzőművészeti kiállításokon 1937-ben és 1944. évben, stb. Díjat és kitüntető elismerést nyert, a Nemzeti Szalónban, valamint OTI és más plakátpályázatok díját, stb. A Hadtörténelmi és Fővárosi Múzeumban vannak képei. Olaszországban és Németországban volt tanulmányúton, 1937. és 1938. évben.

	P		P
1/c Boldogi templomozók tempera	800	12/c Magány, tempera	2800
2/c Siratók, tempera	1000	13/c Tiroli utca, vízf.	280
3/c Tiroli festő, tempera	400	14/c Guggerhegyi kilátó tempera	400
4/c Piéta, tempera	1000	15/c Kolostori hangulat tempera	800
5/c Tiroli falurészlet, tempera	350	16/c Voloscai kikötő, tempera	1000
6/a Kültelek, tempera	800	17/c Hazafelé, tempera	800
7/c Kulik, tempera	1000	18/c Gyöngyösi libások, tempera	400
8/c Halász „	800	19/c Rétkaszálók, temp.	800
9/c Vásár „	700	20/c Olasz udvar tempera	350
10/c Munka közben, tempera	400		
11/c Tabáni udvar, vízf.	250		

Pataky Ferenc, vitéz

koll. kiáll.
Müterem

vrod
2

Ujság 1937. okt. 23

(e.a.: v. P. F. festmé-
nyei.)

Pataky Ferenc vitéz

rajzai az
alatbi műben

De Sgar

Pataky Ferenc
festő
IX. Ráday u. 22

MKSz 1947

ГУКП «ВЗЛЕТ»

Palaki Ferenc

Szeged

II. Bogár u. 5

MKSz 1947

MKES 1043

Pataky Ferenc, író

festő kiállításai

1931. tav. tárl. 400
1931. őszi tárl. XI. 214
1932/33. téli kiáll. 358.

A
SZINYEI MERSE PÁL-TÁRSASÁG
MEGBÍZÁSÁBÓL KIADJA

A német nép története

MAUROIS:
Anglia története (kettős kötet)

PLATONOV:
Oroszország története

SAVELLI:
Itália története

SEIGNOBOS:
A francia nemzet őszinte története

J. HUIZINGA: A közép
FUNCK-BRENTANO: A
GLEICHEN-RUSSWUR
FUNCK-BRENTANO:
SEIGNOBOS: Európa t

Illusztrálva, egészvászon
kötésben kötetenkint.....

ATHENAEUM-K

AZ ATHENAEUM ÉLETREGÉ

Doblhoff Lily: Horthy Miklós
Egészvászonkötésben **6.—** pengő

Emil Ludwig: Kleopátra
Egészvászonkötésben **5.40** pengő

Goldsmith: Krisztina svéd királynő
Egészvászonkötésben **5.40** pengő

Thiess: Csuzima
Egészvászonkötésben **5.40** pengő

Sackville-West: Szent Johanna

Bentley: Ave Caesar
Egészvászonkötésb

Mauriac: Jézus élete
Egészvászonkötésb

Bainville: Napoleon
Egészvászonkötésb

Weigall: Nero
Egészvászonkötésb

Brion: Attila

Pataky Ferenc, vitéz

Mülsarnok

1933. szept. Fiatal művészek

kiáll. 171, 235, 266

Palaky Ferenc vitéz

festő Murányi u. 8.

1934. téli kiáll. 181, 182, 185.

Мозоннерус VIII. 63.

Pataky Ferenc

Thieme Becker

XXVI. 290-l

Lyka

Palaky Ferenc vitéz

l.

Művészi Otthon 1929

15. l – 33. l.

ERNST-MUZEUM
BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-U. 8.
TELEFON: 120—14.

IGEN TISZTELT SZERKESZTŐ UR!

Van szerencsénk tisztelettel meghivni legközelebbi kiállitásunk megtekintésére, melyen .....

XCIX/a

Patakky Ferenc vitéz

Szépmüvészet
943.298.L

KÖNYV-, PAPÍR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉS
:-: KÖNYVNYOMDA - KÖNYVKÖTÉSZET :-:
Közigazgatási nyomtatványok nagy raktára.
HIRLAPIRODA — „SZILÁGYSÁG“ KIADÓHIVATALA
ALAPITTATOTT: 1889. **ZILAH** TELEFONSZÁM: 17.
KOSSUTH-TÉR 9.

P.

Europa Sajtóiroda

Budapest

Rothermere u. 12. III. 2.

Pataky Ferenc II.

l.

Szépmüvészet
1943.134.l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

vitéz PATAKY FERENC

111. Magyar udvar, olaj 1000.–

Nemzeti Szalon

1944. jan – febr

téli tárl –

66. kép. *Barna da*

Jézus születése
Vászon, olaj, 113×153 cm.
Az Ipolyi gyüjteményből.
Ipolyi Arnold képgyüjteménye. Új Magyar Sion, II., 1871., 375. l. — Ipolyi Biharvármegye, 211. szám. — Lepold—Homor 97. l. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 90. szám. — Gerevich IPGY, 99. l. — Lepold—Lippay, 55. l.

Királyok imádása
Réz, olaj, 91×72 cm.
Giesswein Sándor, majd Túri Béla gyüjteményéből, 1936.

BECCAFUMI, DOMENICO (sienai festő, 1486—1551)

Jézus születése
Fa, tempera, 16×22 cm.
A kölni Ramboux és az Ipolyi gyüjteményből.
Hátoldalán: Domenico Beccafumi detto Mecareno dipinse nell'Anno 1540. — Ramboux, 216. szám. (Beccafumi.) — Ipolyi Arnold képgyüjteménye. Új Magyar Sion, II., 1871. 371. l. — Ipolyi Biharvármegye, 239. sz. —

Pataky Ferenc, vitéz

l.

Szépmívészet

1941. 180. l.

tett, ennek meg a [illegible]
Fultak. Az északi kápolnába vezető
ajtó egyike a legérdekesebb leletek-
nek; különös érdeklődésre tarthat
számot ~~ún~~-cakkos félkörívés felső
lezárása folytán, ~~amit csak a legu-~~
~~többi napokban sikerült összeálli-~~
~~tani.~~

A kapuzat klasszicizáló
oszlopfőiés a belső figurális faka-
gások, délfrancia hatásról
tanúskodnak. Már ez a tény bizony-
ságot tesz amellett, hogy az újjáépítés
III. Béla alatt történt, akinek mind-

ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT

NYOMTATVÁNY

Budapest

MEGHÍVÓ

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULATNAK a Műemlékek Országos Bizottsága (IX. ker., Hőgyes Endre-u. 10.) tanácstermében június hó 10-én délután 6 órakor tartandó

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉRE.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztárosi jelentés és a költségvetés előterjesztése.
4. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
5. A tisztikar és a választmány megválasztása.
6. Esetleges indítványok.

Budapest, 1937. május hó 26-án.

Gerevich Tibor
elnök

Pataky Ferenc. vitéz
festő

Erőd

Mabi

Patáky Ferenc, vitéz

Munka közben

Nemzeti Szalon
tav. kiáll. 1932 jun

1949 E. Illés Aladár:

Naplemente elő

A dombos vidéket napny
Az elősérs ⊥ vén kopasz fűzfa
csatlakozik, a háttérs pedi
ja el. Az égbolt felhőzött.

⊥ egy sor

⊥ hasítja

Vászon, méretei 71: 1

Vétetett az 1901: I. 3-
nán. (1/901.) Elszámoltatott 19

Az elszámolást elfogad
delet. (554/901.)

Pataky Ferenc, író

Anya és gyermeke
ceruzarajz
Gyermek fürösztés
ceruzarajz
Galambdúcos udvar,
vers.

Nemzeti Szalon
téli kiáll. 1932 jan

Rákóczi György, I-ső, gyulafehérvári
tárháza V. 14.

v. Pataky Ferenc

132	Városi színház télen	120.—
133	Falusi ház	80.—
134	Falu madártávlatból	80.—
135	Tó partján	80.—
136	Hóhér udvar. Tabán	80.—

Nemzeti Szalon
[Akv past kiáll. 1932 máj-jun.]

1234. *Erdődy Gábor, e*

M.llig, kissé balrafordu
tiumot és reverendája felett
kirakott keresztet hord. Pa

szeme barna, bajusza és szak
széles. Balról a háttérben láth
edényen a felirat ez: »NON E
A vászon hátán pedig e szöve
Illmus ac Rendissimus Dnus
Ecopus Agriensis«.

Vászon, méretei 53·3 : 40·5 cn
tett az 1908 augusztus 15-iki ajá
200 K-án (1311–908). — Kifizette
Elszámoltatott 1908 szeptember 6
molást jóváhagyta az 1911 márcz
rozat (911–911).

Pataki Ferenc

Feketerukásnó, olaj

Nemzeti Szalon
Tavaszi Szalon

1942

Temesvár.

A Donau Fluss tulsó partj
partján pedig a SIRMII PARS te
vannak jelzéssel feltüntetve.
lezték. Felirata:

Accurater Ent
Der Einflüsse der The
Sau, in die Donau, sa
len, als Erveniza, Cu
za; /// darbey die Marc
serl. Armee auf Belgr
angezeigt, /// u. Dero
Donau.

magyarázó szövegének kezdete:
befejezése: H. Feindliche

Rm., mér. a rl. 1

39-94-33

Pataky Ferenc, vitéz

Rakodás, tempera
Szieszta "

Nemzeti Szalon

Őszi tárl. 1942. okt.

Pataky Ferenc

vitéz

Szent Imre, oltárkép

vázlat, cenzúra

Nemzeti Szalon

Árpádh szentek kiáll. 1930 aug

vitéz PATAKY FERENC

109. Jégzajlás, temp.

Nemzeti Szalon

Őszi tárl. 1940. okt.

VENTE AMIABLE
SOUMISE A...

Pataky Ferenc
vitéz

Harasérök, temp.
Tehén a tóban,
temp.

Nemzeti Szalon

Eszi kiáll. 1939. szept.

Pataky Ferenc

vitez

Pecázók, tempera

Tiroli kaszafenő

tempera

Nemzeti Szalon

1939 - szalon

v. PATAKY FERENC

176. Szilveszter est, tempera

500.—

Nemzeti Szalon

Téli tárl. 1938. jan.-febr.

120

ztus 8-án. ✝ Twickenhamban 1723 november 7-én.

issé balra fordul. Jobb kezét keblébe
őkorlátra támaszkodik. Göndör paró-
szemöldöke fekete, szeme barna, arcza
os, selyem-kabátja bő ujjú, ~~és~~ ingé-
csuklónál szük. Balról a szabadba nye-
Az égbolt felhős.

ól. 1894:X. 13-án 60.--~~L~~ Sz. (271/94)
én ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ 138/95).
30829/95 min. számot.

Pataký Ferenc vitéz

Km Társ 1940. A gyermek

Játszó gyermekek,
tempera

Pataki Ferenc

KMTars 1940. Agyermek

Purdé
Cigányok

Pataky Ferenc

vitéz

az alabbi csoport Tör-
ténelmi faliképek a
magyar vitézség világá-
banc. képsorozatának
kiegészítésére kiírt pályá-
zaton ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ a legujabb
idők tárgyköreből behül-
dött pálya-művét díjaz-
ták -

Művészet. 1942. 44. sz

37. l. (A vitézi rend
Zvinyi-csoportja.)

Pataky Ferenc vitéz

kiáll.

Nemzeti Szalon

1936. szept.

Föv. képt.

Patáky Ferenc

Szerepelt a Nemzeti Szalon téli tárlatán.

Ma 1932. XII. 25

Pataky Ferenc MDK

Epreskerti hangulat, olf.

Mücsarnok 1942 A magyar müvészetért c.kiáll.

vitéz PATAKY FERENC

Sulykoló asszonyok. Temp.

Magyar kiállitás tárgymutatója.Műcsarnok 1934.
19.oldal

Pataky Ferenc

Rózsnyai Kálmánnéről, mint Miss Arizonáról készitett festményét és a müvész arcképét bemutatja a lap.
Repr.

Délibáb, Bp. 1931. május 16. V. évf. 2o. sz. 18. lap.

Patáky Ferenc

Képe szerepel a szegedi
Nyári Tárlaton

Magyar Nemzet 1972 augusztus 23
4. old.

Pataky Katalin

P. 5. *Katalin*, festő, * Alvinc 1894 szept. 13. P. László leánya. 1916—8. a bpesti női festőiskolában Deák-Ebner Lajosnál, 1918—9. Glatter Gyulánál tanult. A Nemzeti Szalónban 1916., a Műcsarnokban 1920. állított ki először. 1917. nővérével, P. Sárával Györben és Trencsénteplicen gyüjt. kiállítást rendezett. 1925. ugyancsak nővérével együtt koll. kiállítása volt Nagyváradon. Mint az elökelő körök arcképfestője tette ismertté nevét.

Lex. Gy. II. 744.

Pétervárad:

A háttér felé kanyarg
vele szemben hjvidék vár
a templomok tornyai e
kiemelkedő meredek foka
~~á~~ hajóhid köz öfsze. Az elő
áll s aun innen a lo
gyel, kiknek egyike ül. A
kíti meg. Az égbolt felho

„Peterwarde

fölül a jobb sarkon: „XVIII
legalól balra: „Aus d.
in Hildbh."
s jobbra: „Eigenthum d.

Acélmetszet, méretei

Pataky Katalin

festő

1915

Éimisk 1930. 87. l.

Patáky Katalin

Pest

Műcs. kiáll. 1926tól

Pipics 118 c

Rosnyai János, debreczeni nyomdász

V. 294.

Pataky Katalin

festő

laid

Bozmagyarlex

725-h.

Pataky Katalin

Otthoni ruha tervé

repr.

Magyar Iparmuvészet

1916. 279. l.

yen
nden
,
le-

s-
yet-
szi-
bár
ko-
no-
s
ser
tán,
kro-
el-

-

Ez nem volt
ilyen egyszerű.
Erről a Révai
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
mond

Pataky Katalin

1916/17 – 1917/18

Ferkèpzomfoiskèvk

120. l.

Pataky Katalin

Műcsarnok
1926. őszi Kiáll. 427
1927. tav. Kiáll. 695, 658
1928. tav. Kiáll. 671
Vera Tálmi u. 19
1929. tav. Kiáll. 203

Schülzberg Anshelm Leonard.
erhöhen 1420 (649), 3430 (462).

Pataky Katalin festő * 1894 szept 13-án
Alvincen (Alsófehérmegye.) Pataky László leánya.
Budapesten a női festőiskolában (1916–18.) Deák
Ebner Lajos vezetése alatt tanult azután 1918–19.
Glatter Gyulánál tanult. 1916 ban a Nemzeti Sza-
lonban a Mücsarnokban 1920 állított ki először. 1917.
Győrben és Trencsénteplicen növérével P. Sárával
rendezett koll. kiállítást. Főleg arcképeket fest.
gróf Khuen Héderváry Károlyné arcképe, Dessewffy
Géza kamarás arcképét a Johanita rend köpenyében,
gróf Csáky Andor arcképe, Melczer Aladár arcképe díszma-
gyarban, Kállay Rudolfné arcképe, Hubay Jenőné
arch. stb. 1925 ben Nagyváradon kollektív kiállítást
(növérével egyett rendezett.

Pataky Kató (Katalin)

1915. MKE kiáll. Kemzeti halon
9 grafika és Turf c. olajf.

1916. márc. MKE kiáll. u. o.
Flirt, vízf. 45.–
Huszárattak, vízf. 50.–
Keresztűzben, vízf. 50.–
Abbázia, vízf. 45.–

1916. ápr. kiáll. u. o.
Szemle, vízf. 60.–
Huszárattak, vízf. 60.–

1918. máj. kiáll. u. o.
B. G. urhölgy képmása
vízf.

1919. jan. MKE kiáll. u. o.
Pilóta, szenvejz
Képmás, vízf.
Nőiarchép. olajf.

Tovább nem írom Ri.

Mesterjegytábla, pozsonyi ötvös, 1820-ból, V. 99-100

Pataky Katalin

szül. Borbereken (Fehér m.) 1894 szept. 13. Ref.

1916/17. I. elsőéves művésznő. - Deák Ebner L.

1916/17 II. elsőéves n. o. (szül. Alvincen Alsófehér m. 1894 szept. 13)

1917/18. I. másodéves hely. n. o. (szül. Borbereken Erdély-ben).

1917/18. II. másodéves Deák Ebner L. nem jött

Havass Rezső dr. VIII. 234

Pataky Katalin festő

Veres Pálné utca 19.
Műcsarnok

1930. tar. Kiáll. XI. t. 31.

1819: X. 54. *R. Savery:* Eine ge[illegible]
Flusse durchschnitten. — 1865, 1866, 1867, 1869: X. 3. *R. Savery:* Hegyes vidék folyóval.

b) Az Orsz. Képtárban. 1871: X. 3. *R. Savery:* Hegyes vidék folyóval. — 1873: X. 3. *R. Savery:* Gebirgige Landschaft von einem Flusse durchzogen. — 1876, 1878, 1879: XI. 403. *R. Savery:* Hegyes vidék, melyet patak szel át. — 1881: 497. *R. Savery:* Tájkép. — 1888: XVII. 563. *L. van Valckenborch:* Folyópart. — 1896, 1897: XVII. 563. *L. van Valkenborch:* Tájkép. — 1897: XVII. 563. *L. van Valkenborch:* Landschaft. — 1898: XVII. 563. *L. van Valkenborch:* Paysage. — 1901, 1904: XVII. 563. *L. van Valkenborch:* Tájkép.

Pataky Kató

155 B. G. urhölgy képmása vizf. m. t.

Nemzeti Szalon.

1918. máj.

tav. kiáll

~~ár védelme~~ 1789-és 1790-ben.

en a horvát határ menten létesített azon
föltüntetve, melyen a törökök nem tudtak
Kerestina-nál Bajalich ezredes működé-
a jobb sarokban pedig Basiára és Szudar
-denek a török lovasokkal, hogy az aszo-
mentsék. Felirata a kép felett: „Carte
igung der Croatischen Graenze bei Ke-
ch den Obristen Bajalich des Sluiner
den 30 Dezember 1789 und 23 Jänner
edig hat sor magyarázat van: „A. Die
na Fluss bestehende Cordonslinie" kezdettel és
tzen Stephan Basiára und Dmitar Szudar.
ird die Kriegs-Geschichte für das Jahr 1789.
fejezéssel.

, méretei a vonalkeretnek 12:15.4 s a rézlapnak

Ltsza 4681 (szines)

126/94 № 570.

Pataky Katalin

Magy. Arckép Társ. 1930

Önarckép, olaj.

erők

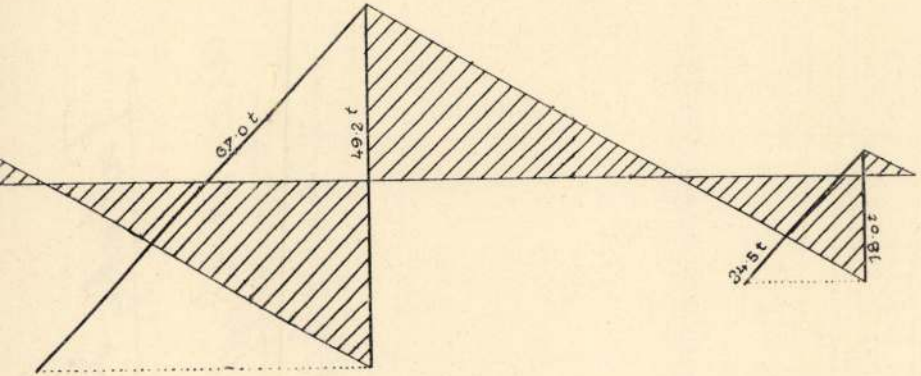

matčkok szerkesztése.

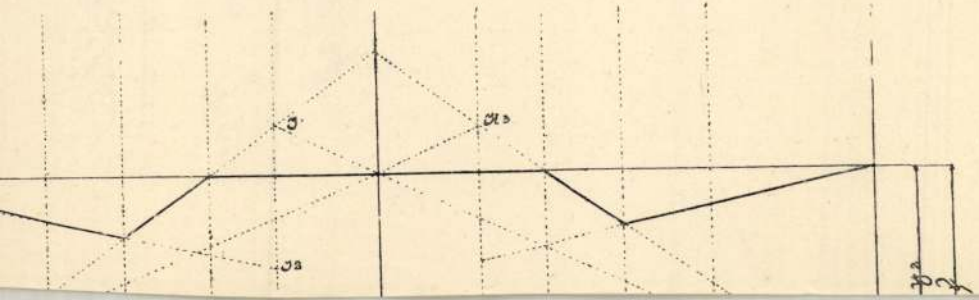

Pataky Kató

241	Flirt vizf.	100.—
242	Hadi helyzet vizf.	100.—
243	Ibrányi Alice urhölgy arcképe vizf.	m. t.
244	Szabadhegyi Elemérné urnő arcképe vizf.	„

Nemzeti Szalon
1917. május
tav. tárl.

A KIÁLLITÁS VÉDNÖKEI:

HÓMAN BÁLINT
m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter

JAROSS ANDOR
m. kir. tárcanélküli miniszter

GRÓF ZICHY JÁNOS
v. b. t. t., a Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület elnöke

UGRON GÁBOR
v. b. t. t. az Irodalmi és Művészeti Tanács elnöke

MDK

Pataky Katalin

Otthoni ruha-terve. Repr. A Fényűzés Ellenes Liga kiáll.-ból.

Magy. Iparművészet, 1916. 279.lap

MDK

Pataky Katalin

Tanulmányfej, of.

A.L. urnő arcképe, of.

N.Szal. kiáll. 1927. jun. 19. 1.

EDK

Pataky Katalin

Tanulmányfej, vf.

M. Képzőművészeznők X E. 9. kiáll. N. Szal. 1917. ápr.

14. l.

MDK

Pataky Katalin

Beéri Balogh Gyula, vf.

Ritznél, vf.

Zalán Tamás, "

M.Képzőművésznők 2 E. 9.kiáll. N.Szal. 1917.ápr.

14. 1.

MDK

Pataky Kató

Szemle, vf.
Huszárattak, vf.

N.Szal. tavaszi kiáll. 1916. ápr. 17. l.

Pataky Katalin MDK

Fiatal férfi arcképe, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállítás

Pataky Katalin MDK

Önarckép, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Pataky Katalin MDK

M.N.J.né

Mücsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Patsy Kuralia

M.M.J.M.

Pataky Katalin

MDK

Feketekendős nő, olf.

Műcsarnok 1929 tavaszi kiállitás

Pataki Katalin

Paulikovics Babó arcképe

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Pataky Katalin

A Mücsarnok 1927-es tavaszi tárlatán a Magyar Képzőművészeti Egyesülete tagjaként szerepelt.

? 1927. IV. 1.

MDK

Pataky Katalin

Önarckép, of.

Arcképfestők. N.Szal. kiáll. 1930. okt.

Pataky Katalin MDK

Fiatal férfi arcképe, olf.

Műcsarnok 1926. Őszi kiállitás

MDK

Pataky Katalin

Flirt, vf.

A ki birja marja, vf.

Az ötvenesek, "

N.Szal. 2.zsürimentes kiáll. 1916. máj. 16-17 l.

MDK

Pataky Katalin

Flirt, vf.

A ki birja marja, vf.

Az ötvenesek, "

N.Szal. 2.zsürimentes kiáll. 1916. máj. 16-17 l.

Pataky Katalin

Flirt, vizf.
Huszárattak, vizf.
Kereszttüzben, vizf.
Abbázia, vizf.

Magy. képzőművésznők egyesülete VIII. kiáll. N.Szal
1916. márc. 18 l.

L. Pataky Kató MDK

Székely Aladárné arcképe, pasztel

Műcsarnok 1920. tavaszi kiállitás

MDK

Pataki Katalin, festöm.

671. Paulkovics Babó arcképe. Mgt.

KMT 1928. tav.kiáll. Kat. 33.l.

L. Pataky Kató

Leányarckép, pasztell

Magyar akvarell és pasztellfestők Egy esülete
IX. kiállitás, 1922. Nemzeti Szalon, katalogus

Pataky Katalin MDK

Lola, olf.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

L. Pataky Kató MDK

Székely Aladárné arcképe, pasztell

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Pataky Katalin.

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

Sórai lijság 1927. IV. 3.

MDK

Pataky Katalin

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz. 11.l.

Patalay Katalin

Szerepelt a Művésznők Őszi tárlatán.

Lipcse 1926. X. 24.

Patakykató

Szerejel a Nemzeti Szalon tavaszi
kávlatán

Magyarság 1927 VI. 19.

Pataky Katalin festő

Szerepelt a Nemzeti Szalon

Nagy Tavaszi Tárlatán

Pesti Nagló 1927 VI. 16.

Pataky Katalin

Művével részt vett a Nemzeti Szalonban rendezett Arcképkiállításon.

U. 930. XI. 19.

Pataky Katalin

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

PH 1930. III. 19.

Pataky Kató

Szerepelt a Műcsarnok tavasi tárlatán.

NU 1930. III. 15.

Pataky Katalin

Szerepelt a Múcsamok Tavani tárlatán.

M. 1930. III. 15.

Pataky Katalin

kezipel a Neuzeti szalon
tavaszi tárlatán

Lipóg 1927 VI. 16

Pataky Kató

Műcsarnok Tavaszi Tárlatán képei-
vel szerepelt.

NM.930.III.15.

Patáky Katalin
festőművész

Tavaszi kiállítás - Műcsarnokban - képpel szerepel

Budapesti Hírlap
1924 III 3

Pataky Katalin

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

P H. 1927. IV. 2.

MDK

Pataky Katalin

Váczi utca, vf.

Hadi flirt, "

N.Szal. 2.zsürimentes kiáll. 1916. máj. 16-17 l.

MDK

L.Pataky Kató

Leányarckép, paszt.

M.Akv. és Pasztellfestők Egyes. 9. kiáll. N.Szal. 1922. ápr.

PATAKY Katalin
Alvinc, 1894. szeptember 13.–Nizza, 1946.
festő
(A 30-as évek közepétől külföldön élt.)

Banner Erdély

28 NEMZETI UJSÁG
1937 október 24.

KÉT MŰVÉSZ — KÉT VILÁG

Két kiállitás nyilik meg vasárnap, az egyik a *Műterem* Kossuth Lajos-utcai helyiségében. Itt vitéz *Pataky* Ferenc állitotta ki ujabb munkáit. A Műterem legutóbbi csoportkiállitásán már izelitőt kaptunk Pataky művészi stilusából. Itt a képek egész gazdag sorát szemlélhetjük. Pataky képei erősen grafikusizüek. A rajzos elem uralkodó rajtuk, ami egyébként nagyon illik festésének anyagához, a temperához. Pataky szereti képein erősen hangsulyozni a tárgyak körvonalait s ezeket kissé egyszerüsiti és stilizálja is, ami kissé a századforduló „szecessziójára" emlékeztet. Ezek az éles konturok teszik azt is, hogy képei olykor kissé keményen hatnak. Technikája igen fejlett, sokszor egészen bravuros. Tárgyköre változatos tájképek és zsánerek, figurális képek és nagyobb kompoziciók váltakoznak kiállitásán. Különösen szépek és hangulatosak napsütésben fürdő olasz tájai.

•

A *Tamás Galéria* összegyüjtötte a fiatalon elhalt tehetséges festőművésznek *Derkovics* Gyulának még ki nem állitott rajzait és vázlatait. Derkovics eredeti egyéniség volt, aki sok vivódás után jutott el nagy pikturájának egy-egy értékes alkotásához. Erről a belső küzdelemről, egy igazi művész műhelyének lassan érő munkájáról tanuskodik ezeknek a rajzoknak nagy része. Már ezért is érdekes a kiállitás. De a rajzok mint önálló grafikák is igen komoly művészi értékűek. Hajszálvékony tollrajzok, leheletszerü, alig látszó ceruzavonalak sokszor megdöbbentő erőt, megkapó, markáns jellemet tükröznek abból a szegény, küzködő, napfénytől elzárt világból, amelynek nehéz és mégis költői naturalizmusát Derkovics festészete megszólaltatta.

K.

vitéz Pataky Ferenc

gul látott nagy mérkőzésekre készülődő sport-
embereket, így az olasz válogatott csapatokat
is. Már a megérkezéskor megtudták a magyarok,
hogy a *Lazio* csütörtökön délután tartotta
utolsó tréningjét, amelyről azonban hiányzott
a csapat három hiressége: *Piola*, *Busani* és
Marchini, akiket ugyanaznapon délután *Torinó-
ban* próbáltak ki és hir szerint mindhárman
nagy formát mutattak. A tréningen látottak

MŰVÉSZET

* **Vitéz Pataky Ferenc képtárlata a Műteremben.** Egészség, derű, férfias mosolyu optimizmus árad szét ezekből a képekből. Kereken száz képpel tölti meg vitéz *Pataky* kiállítása a *Műterem* helyiségeit. Három kivételével csupa tempera, ez vitéz Patakynak legsajátabb, lényét legínkább kifejező anyaga és stilusa. Mély, néha harsány alapszinü kartonokra gyors, néha szinte nyersen éles szineket rak föl, néha vásári tarkasággal (68. képe), máskor az alapszint annak egész szinskáláján végig variálja, mint amikor a hegedüs egyetlen huron adja melódiáit. Rendszerint melodikus képek, néha egész szinzáport foglal virtuóz módon összhangba, mint például *Legelésző tehenek* cimü képén. Csak olaszországi tárgyu képein fordul párszor elő, hogy egy-egy kiakasztott kendő piros vagy lilás szinfoltja kiesik a bátor futamból. *Erdőrészlet* képe viszont az egyetlen zöldnek változatai, de az egész mégis teljesen meleg szinhatásu. Kartonjait hangulatai alapszine szerint választja meg s észre se vesszük, hogy néha milyen hihetetlenül kevés eszközzel fejezi ki mondanivalóját, — és rendszerint ilyenkor leghatásosabb. Rajzban és szinben egyformán erős és biztos, de néha ugy vesszük észre, hogy a kettő nem egészen forr egybe, néha kifestett rajznak érezzük képét, ez egyébként egyéni stilusának nem fogyatékossága. Kedélyének legmélyebb hurjait olyankor érezzük meg, mikor eget, meg amikor vizet fest. egei mélyek, nagytávlatuak, népesek, vizeiben is mélység, tiszta tükrözés, ahihat van. *Magyar ugar* képének ege tragikus erejü, vihartól feszülő, *Alkony a Dunán* zengő szinorgonáju mennyboltot tár. De egei mindig eleven életüek és vizei mozdulatlan tükrözésükben is élnek, mosolyognak, éreznek. Mély hangulatu képei: *Fáradt az ember és fáradt a ló, Ugron-villa Tatán, Ima, Hófoltok*, ragyogóak olaszországi és pestkörnyéki kartonjai. Jóleső az egész tárlat összhatása és jó a bemutató rendezés is. *(B. A.)*

Vitéz Pataky Ferenc

M. 937. X. 23

magyarország

vasárnap 2-től folytatólagosan. Vasárnap d. e. 11 órakor Aranymadár gyermekszínház.

Metro Goldwyn Mayer **RADIUS** METRO FILMPALOTA

VI., Nagymező-u. 22/24. (Tel. 22-0-98, 29-2-50.) **Ötelsége a gyermek. — Amikor a lábbadozót kezelik.** Komédia. — **Híradó.** — Előadások hétköznap 2—6-ig folytatólagosan, azután 6, 8, 10 órakor, vasárnap és ünnepnapon: 2, 4, 6, 8, 10 órakor. — Szilveszterkor, ½12 órakor: **Csókrevü** és nagy szilveszteri-kabaré, budapesti művészek fellépésével.

SIMPLON MOZGÓ I., Horthy Miklós-út 98. szám (Telefon 150—87.) **Három ifjú szív** és a kiegészítő műsor. Előadások kezdete: 4, 6, 8, 10 órakor.

RIALTO FILMSZINHÁZ Rákóczi-út 70. (Telefon 38-4-07.) **Mata Hari** Kémdráma. — **Régi motoros vagyok. — Életmentés mindhalálig. — Híradó.** — Előadások kezdete hétköznap: 4, ¾7 és ½10, vasárnap: 2, 4, 6, 8 és ¾10 órától folytatólagosan. — Első előadás 30, 40 és 60 fillér!

TIVOLI MOZGÓ VI. Nagymező-utca 8. (Telefon 23-0-29.) **Zsuzsanna a fürdőben.** Attrakció. — **A boldogság muzsikája.** Szerelmi történet. — **Híradó.** — Előadások kezdete hétköznapokon: 4, ¾7, ½10, vasár- és ünnepnap ½2 órától folytatólagosan. — Az első előadás — vasár- és ünnepnap is — mérsékelt helyárakkal!

UFA FILMSZINHÁZ. Teréz-körut 60. (Telefon: Aut. 197—67, 197—68). **A vén gazember.** Magyar film. — Előadások kezdete mindennap: 4, 6, 8, 10. Rendes helyárak.

URANIA FILMSZINHÁZ Rákóczi-út 21. Telefon 460—45, 460—43.). **A vén gazember.** Magyar film. — Előadások kezdete mindennap: ½4, ½6, ½8, ½10. Rendes helyárak.

ROYAL

ROYAL APOLLO. Erzsébet-körut 45. (Telefon: 42-9-46 és 41-9-02.) **Kiki.** Vidám történet. — **Híradók.** — Előadások kezdete hétköznap: 4, 6, 8 és 10 órakor, vasár- és ünnepnap: 2, 4, 6, 8 és 10 órakor. Az első előadáson mindennap félhelyárak!

FORUM FILMSZINHÁZ Kossuth Lajos-u. 18. (Tel.: 89-7-07 és 89-5-43.) **Férjhogás.** Vígjáték. — **Híradók.** Az előadások kezdete hétköznap: 4, 6, 8 és 10 órakor, vasár- és ünnepnap: 2, 4, 6, 8 és 10 órakor. Az első előadáson mindennap félhelyárak!

DÉCSI-FILMSZINHÁZ Teréz körut 28. (Telefon: 259—52 és 213—43.) **Ezüst sas.** Izgalmas történet. — **Híradók.** — Előadások kezdete hétköznap: 4, 6, 8 és 10, vasárnap: 2, 4, 6, 8 és 10 órakor. Az első előadáson mindennap félhelyárak.

PALACE FILMSZINHÁZ. Erzsébet-körut 8. (Telefon: 38-5-23.) **Ember vagy szörnyeteg.** Fantasztikus tör- [illegible] előadások kezdete hétköz-

Pataky Ferenc

M. 1932. XII. 28.

IRSÁG 932. XII. 28

SZINHÁZ MŰVÉSZET

A Nemzeti Szalon téli tárlata

Vasárnap délelőtt nyilt meg ünepélyes keretek között a *Nemzeti Szalon* téli tárlata. Nyugodtan lehet mondani, hogy a többség jó és nivós. Valahogy fiatalabb most ez a tárlat, sok benne a hangulat és a szin, mely jó a müértő publikum szemeinek. Természetesen van egy adag antikvitás is, vagy inkább mükedvelősködő, giccses munka, de ezt el lehet nézni. A kiállitás egyik meglepetése *Pataky* Ferencnek egy munkája *(Haldszok)*, akitől eddig bizony meglehetősen fáradt, gyenge és sablonos dolgokat láttunk. Ez a kép azonban valóban meglepetés, mert a hajnali viziéletnek, a szineknek és a tükrözéseknek csodálatos reflexei támadnak fel benne. Azt is lehet mondani, hogy némileg unikumszámba menő megoldás, — azonban nagy kétség, hogy ez a festő meg tud-e maradni ezen az uton vagy legalábbis tud-e ilyen figyelemreméltó munkát alkotni?!

A mostani tárlat első soraiban lehet emliteni *Ducsay* Bélának egy tehnikailag bravurosan megoldott festményét és *Timon* Andor több kompozicióját. *Perlmutter* Izsák hangulatai csendülnek ki nála, — hiszen ennek a mesternek volt *Timon* egyik tanitványa — azonban ez inkább tehnikai, valőrbeli dolog, mintsem kompoziciós ellesés. Van benne bizonyosfoku nomádság, igy a *Kecskepásztornál* és egy kis lágyság, falusi meleg, jó hangulat, mint a *Terigetőknél*. Valószinü, hogy ez az igazán fiatal festő, ha leveti magáról a meg nem indokolt merevséget, akkor lirikus készségével a fiatal müvészgeneráció legjobbjaihoz fog tartozni. Ki kell emelni még a kecskeméti müvésztelep egyik tehetséges tagjainak, *Hagyik* Istvánnak két nagy olajfestményét, aki a maga egységes, tömör művészetével valóban tömör munkákat alkotott. Eddig még tőle nem is láttunk nagyobbarányu kompoziciókat, de mindenesetre jóleső, hogy *Hagyik* erre az utra is rátért. Hozzá hasonló megoldással és kifejezésmodorral dolgozik *Szilády* Margit, is, ugyancsak a kecskeméti müvésztelep tagja. A tárlat anyagából kiemelkednek még *Zsólér* Ákos, *dukai Takács* Jenő, *Tobis* Ilona, *Turmayer* Sándor, *Szendy* Arisztid, *Sassy* Attila, *Soósné Korányi* Anna, *Müller* Béla, *Kiss Farkas* Imre, *Klimó* István, *Hóman* Károly, *Dimits* Sándor rézkarcai, *Csillag* József, *Csóka* István, *Guzsik* Ödön, *Kolozsváry* Endre, *Mészöly Munkás* Béla munkái és *Kopits* János bronz-szobra, érdekesek *Kálmán* Imre kerámiái, aki apró figurákból egész kis jeleneteket állit össze... A téli tárlat anyagának sikeres összeválogatása és a rendezés az uj igazgató, *Kató* Kálmán érdeme.

D. A.

APROPÓ

Büszkeség

DOBOS KLÁRA

Deutsch Tamás büszke és lelkes. Ők – mármint a Narancs Alapítvány – már tegnap megünnepelték a mai magyar kultúra napját, a József Attila Színházban ebből az alkalomból a szatmárnémeti Északi Színház adta elő Spiró György Csirkefej című darabját. Deutsch Tamás, az alapítvány kuratóriumának elnöke annak örül, hogy egy határon túli társulatot sikerült meghívni ennek a kiváló darabnak a bemutatására, és arra büszke, hogy egyedül csak neki jutott eszébe ilyen módon ünnepelni e napot... Bárki megbélyegezhet, mondván kötekedő és ünneprontó vagyok. De akkor sem tetszik ez az „egyedül csak nekünk" megjegyzés. Hogy határainkon túli magyar színházak vendégszerepelnek az országban, az manapság hál'Istennek már teljesen természetes. Ehhez egyáltalán nem hiányzik apropó. Ha meg a Csirkefejre gondolt, hát, tényleg lehet, hogy tegnap este csak a József Attila Színház közönsége látta a Spiró-darabot, de az nem túl érdekes (már úgy, mint eset)...

De azért nemcsak „narancsék" veszik komolyan az ünnepet. Az egész ország „tele van" (volt) magyar kultúra napi rendezvényekkel. Szavalóversenyek, ankétok, hangversenyek, előadások, kitüntetések... Sőt az országon túl is ünnepeltetünk. Bécsben például többnapos a nap, már szerdán este az Országos Széchenyi Könyvtárat bemutató kiállítás nyílt ez alkalomból a Collegium Hungaricumban, látható magyar képzőművész kiállítása, és (figyelj, Tomi!) vendégszerepel a Nagyváradi Állami Színház Társulata, a kolozsváriak pedig Cseke Péter vendégrendezésében Ray Connery Páratlan páros című darabját adja elő. És mindennek a tetejében Miskolcon is a szatmárnémeti színház művészei szerepelnek.

Igen, a Himnusz születésnapjára nagyon sok kulturális rendezvény találtatott ki. Szerencsére nem csak Deutch Tamás büszke és lelkes. Az ünnep, a kultúra mindannyiunké, csak nehogy ma közhellyé váljon, ami tegnap meg holnap természetes...

Munkácsyról

Debrecen (MTI) – Munkácsy Mihály születésének 150. évfordulója alkalmából ünnepségsorozatot szervez a Munkácsy Mihály Emlékbizottság – jelentette be Gazda László, a Debreceni Déri Múzeum igazgatója, az emlékbizottság tagja.

A festő születésnapján, február 20-án Munkácson (Ukrajna) koszorúzás lesz a szülői háznál, illetve Miskolcon a szülők sírjánál. A Kerepesi temetőben, a művész sírjánál február 21-én koszorúznak.

Már a jubileumi évfordulót megelőzően, február 15-én hallható lesz Szinyei Merse Anna művészettörténész előadása Munkácsyról a Magyar Nemzeti Galériában. Februártól májusig több városban nyílik kiállítás: Békéscsabán, ahol kamaszéveit töltötte a művész, illetve Miskolcon, Debrecenben és Keszthelyen. A debreceni tárlaton személyes tárgyai, rajzeszközei lesznek láthatók. Március 8–9-én a Debreceni Déri Múzeumban tudományos ülést tartanak hazai és külföldi szakemberek részvételével. A rendezvénysorozat utolsó programjaként, május 18-án a Múzeumi Világnapon Munkácsy Mihály emlékházat avatnak Békéscsabán, ahol az 1850-es években gyermekéveit töltötte.

Gazda László elmondta: minden kiállításhoz készül katalógus, az emlékbizottság pedig Munkácsy: Krisztus képei című kiadványt jelenteti meg Kürti Katalin tanulmányával. A képzőművészeti főiskola plakát-pályázatának nyertes művei a kiállítások helyszínein megtekinthetők.

A Munkácsy Mihály Emlékbizottság egy évvel ezelőtt alakult a jubileumi év programjainak megszervezésére. Elnöke: Végvári Lajos művészettörténész professzor.

A brit sajtó

Miskolc (ÉM) – A brit sajtó címmel angol nyelvű előadásra várják az érdeklődőket a Kulturális Menedzser Iroda szervezésében (Kossuth u. 11.) január 24-én, hétfőn délután öt órától. A brit sajtóról Pálffy István, a Miskolci Egyetem angol tanszékének vezetője beszél, majd zenés program lesz, Vajnay Tibor (ének) és Regős Zsolt (zongora) közreműködésével a következő dalokat hallhatják a résztvevők: „Greensleeves" – hagyományos angol dallam és szöveg; Webber-Rice: Jézus Krisztus szupersztár – Pilátus álma; Engedd szabadon népem – régi néger spirituálé.

Amíg megszületik a festmény

Televíziós találkozások Pataki János képzőművésszel

FILIP GABRIELLA

Miskolc (ÉM) – **Kezdetben vala a fehér fal, és egy fehér vászon, meg sok-sok ecset és festék, valamint a szándék és teremtő akarat. Volt még némi játékos kedv is, és íme elkészült a festmény. Most itt állunk a műalkotás előtt. De az alkotó méltatlankodik. Korán jöttünk, szerinte még mindig hiányzik néhány ecsetvonás, ezt meg azt még finomítania kell. Kicsit elszámolta magát. Azt hitte néhány nap alatt megfesti a megrendelt képet.**

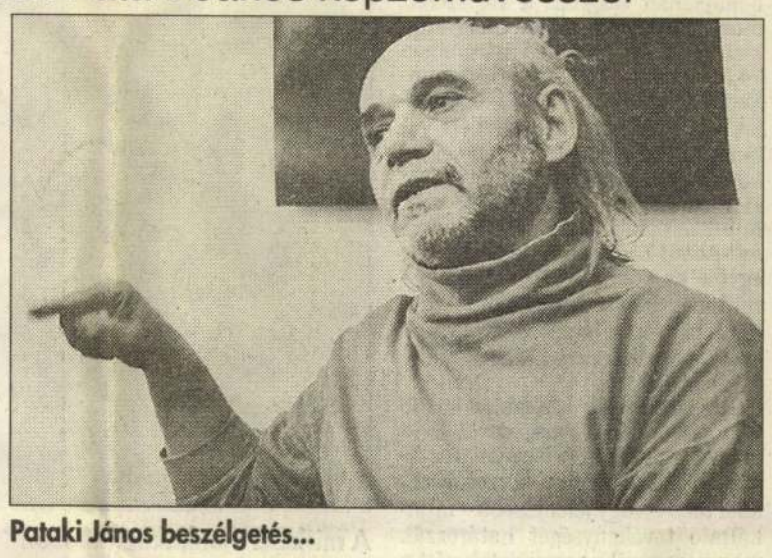

Pataki János beszélgetés...

– Nem jó ez a kifejezés, hogy megrendelés – tiltakozik a művész. – En inkább játéknak fogom fel. Egy évben egyszer igazán megengedhetem magamnak ezt a passziót. Még tavaly megígértem a fiúknak, hogy megpróbálom megfesteni ezt a különös világot.

Valahogy így kezdődött első beszélgetésünk két héttel ezelőtt Pataki János festőművésszel a miskolci Trió Tv stúdiójában. Még érintetlen volt a keretre feszített vászon, és ő is csak akkor kezdte az ismerkedést a stúdió világával. Nem csendes műtermet keresett az alkotáshoz, hanem a sűrűjében, a laikusok számára titokzatosnak tűnő műszerek között, egymás képébe és szavába vágó monitorok szomszédságában rendezte be alkalmi műhelyét.

A képpontokból élő emberek tűnnek elő, mondják-mondják a magukét, a technikus hirtelen hátrafelé futtatja őket, majd újra megpróbálja a beszélők szájához igazítani a mondatot. Amíg itt bámészkodunk, a képzőművészt megpróbálom rávenni, hogy szidja a televíziót. Azt várnám, hogy legalább annyit mondjon: árt a gyerekeknek, mert nem engedi, hogy szabadon szárnyaljon a fantázia, a bárgyú rajzfilmek sekélyes képi világa eltorzítja a kicsik látását. De erre csak legyint. Ha mindennek az árnyoldalát néznénk, megállna a fejlődés. Az édesapja példáját említi, akinek az utolsó éveit „beragyogta" a televízió. Egyszerre kitágult számára a világ, ki sem mozdult a szobájából, és csodálatos dolgokat látott. Távoli országokban járt, látta a sivatagot, a dzsungelt, a bennszülöttek táncát, az indiánokat, a Niagara-vízesést, az Eiffel-tornyot... Csak annak „árthat" a televízió, aki nem tud mértéket tartani, aki nem tud okosan válogatni. Mondja, hogy ő eddig nem sokat tudott a televíziózásról. A Trió Tv főszerkesztőjével, M. Kiss Csabával is csak véletlenül találkozott. Az elmúlt év decemberében Miskolcon rendezték meg a karate ifjúsági és gyermek világkupát, itt forgatott a stáb. Pataki János is jelen volt a rendezvényen, hiszen erre az alkalomra jelent meg egy képzőművészeti albuma, és maga is értője, sőt gyakorlója ennek a sportnak. Túl az ötvenen kezdett el karatézni, néhány év alatt eljutott a barna övig. De nem nagyon akar erről beszélni. Nem az eredmények, nem a teljesítmény miatt csinálja, hanem a fizikai állapotát szeretné megőrizni, és mint képzőművészt, elsősorban a mozgás mechanizmusa, valamint a sporthoz kapcsolódó filozófia érdekli. Annak idején ugyanezért kezdett el repülni is. Bizonyára kalandos történeteket tudna mesélni, de most csak legyint.

– Nem olyan különleges dolgok ezek – mondja magyarázatként. – Nézzen körül, mennyi érdekes ember jár-kel a világban. Egyszerű nénik olyan tragédiákat éltek meg, hogy regényeket lehetne róluk írni...

Közben szinte észrevétlenül az egyik operatőr a művészre irányítja a kamerát, kigyullad a kis piros lámpa, és ettől hirtelenjében elakad a beszélgetés. Szokni kell a szereplést! De Pataki János mintha egyelőre idegenkedne ettől. Kiállításmegnyitókra sem nagyon jár, és a saját bemutatkozási lehetőségeket sem keresi. Az egyik legemlékezetesebb tárlata az volt, amikor Gorbacsov magyarországi látogatása alkalmából az ő műveiből nyílt kiállítás Budapesten. Máig sem tudja, hogy kinek jutott eszébe. Igaz, ő nem volt ott a megnyitón, mert mire odaért a biztonsági emberek körülzárták az épületet, és a környékről is el kellett mennie...

Amikor egy hét múlva újra találkozunk, mindjárt azzal kezdi, hogy felejtsem el ezt a történetet is. Beszéljünk inkább a képről. Nem, még ne nézzük meg, mert nincs kész. Talán majd szerdán. Megakasztotta kicsit a munkát, hogy közben ki kellett bővíteni a képet. Széltében, hosszában is nagyobb lett az alap. Ennek megfelelően tagolódik a téma is. Maga sem hitte volna, hogy a játékból komoly munka lesz. De nem is jó erre a munka szó, hiszen a munkáért munkabér jár, és Pataki János ezt a festményét sem pénzért csinálja. Hogy mégis miből él? Erre nehéz lenne válaszolni.

– Én vagyok a legnagyobb koplalóművész – mondja nevetve. Nincs ebben a nevetésben semmi öngúny, semmi önsajnálat. Mindig is így élt. Üres zsebbel, de nem szegényen. Annak idején Párizsba is úgy ment ki először, hogy mindössze öt dollár volt a zsebében, és később sem nagyon volt több pénze. És ezért a festményért sem kér semmit.

De lássuk végre a képet! Ilyen lenne a stúdió, a Trió Tv festményben elbeszélve?! A főszerkesztő szerint a külső szemlélőnek valóban ilyen kaotikusnak tűnhet mindaz, ami itt történik. Viszont ahogy ezernyi képből, gondolatból összeáll a műsor, valahogy ugyanúgy szerveződött rendszerré, vált kerek egésszé ez a műalkotás is.

...és munka közben

Fotók: Dobos Klára

Borongós gimnáziumi köszöntő

Edelény (ÉM) – Az edelényi Izsó Miklós Gimnázium szeptemberben ünnepelte 30. születésnapját, ám a képzeletbeli tortán csak most gyújtják meg a gyertyákat: szombaton műsoros estet és társas vacsorát rendeznek az évforduló alkalmából. A közönség rock-balettben, fuvolaszólóban gyönyörködhet, valamint megtekintheti a gimnázium színjátszókörének előadásában Molnár Ferenc Doktor úr című színművét. A vacsora pedig azért érdemelte ki a társas jelzőt, mert különböző neves vendégek mellett jelen lesznek az alma mater hírnevet és tekintélyt szerzett egykori diákjai is.

Bár apró mozzanatnak tűnhet, ám az Izsó Miklós Gimnáziumhoz kötődő tanároknak, tanítványoknak rendkívül fontos, hogy ugyanekkor mutatják be az iskola első emlékkönyvét. Ebből kölcsönöztük, kicsit szomorú szívvel a „borongós" jelzőt: M. Takács Lajos, az iskola igazgatója használja ezt az emlékkönyvet bevezető soraiban. És sajnos valóban borongós ez az ünnep. Mert bár a gimnázium a Bódva-völgye mintegy negyven falujának több mint kétezer gyermeke kezébe adott érettségi bizonyítványt, és az itt végzettek majd' 20 százaléka tanult tovább az ország egyetemein és főiskoláin – mégis nehéz, mondhatni válságos évek állnak az intézmény mögött. De ma már remélni lehet, megszületik a nyugalom, megvalósíthatja terveit és végre elnyerheti méltó helyét a város és megye kulturális életében az Izsó Miklós Gimnázium. Hogy ismét M. Takács Lajost idézzük: „Egyet azonban bizton állíthatunk: a Bódva-völgye és Edelény városa nem lehet meg gimnáziuma nélkül! Kulturális és szellemi öngyilkossággal lenne egyenlő a gimnázium pénzügyi okokra való hivatkozással történő elsorvasztása. Szerencsére ez a veszély napjainkban még nem fenyeget... Bíznunk kell benne, hogy kisvárosunk és a Bódva-völgye belátható időn belül erőre kap, s újra felfelé ível majd iskolánk fejlődése is."

A szünetekben nincs „borongás"

Népművészetről

Miskolc (ÉM) – Szokatlan módszerek a népművészet kutatásában címmel Szelestey László néprajzkutató tart előadást a Megyei Könyvtárban január 23-án, vasárnap délután öt órától a Mandorla Közművelődési Egyesület szervezésében.

Lelkigyakorlat

Nyírbátor (ÉM) – „Ha keresed Jézust és az ő akaratát, ha jövődön gondolkodsz, gyere Nyírbátorba a minorita kolostorba! Vegyél részt Szent Ferenc örömében, hogy 1994. február 11-től 13-ig vidám közösségünkben az imádság és a Szentlélek segítségével kutathasd önmagadat, életutadat!" Így szól a meghívó a hivatásti sztázó lelkigyakorlatra, melyet „Jézushoz Assisi Szent Ferenccel" címmel hirdet a minorita rend. Jelentkezni a következő címen lehet: Minorita testvérek, Miskolc, Hősök tere 5.

Ukulele

Budapest (ÉM) – A Kaláka Alapítvány, a Fővárosi Pedagógiai Intézet vizuális esztétikai módszertani bázisa és a Magyar Művelődési Intézet kortárs művészetek osztálya Ukulele címmel rajz- és fotópályázatot hirdet óvodások, általános- és középiskolások számára.

A pályázatra olyan rajzokat, grafikákat, festményeket, fotókat várnak, amelyek a Kaláka együttes Ukulele című kazettáján hallható verseket illusztrálják. A pályázatra beküldhető művek maximális mérete 50 x 70 centiméter. Személyenként legfeljebb három pályaművet fogadnak el. Beküldési határidő: február 21. (1388 Budapest 62. Pf 96\56.) A legjobb ötven pályaműből kiállítást rendeznek, s az anyagot július 9-én Miskolcon az Akropolisz Színpadon is megtekinthetik majd az érdeklődők.

A pályázaton a legügyesebbek színes televíziót, game boy-t, walkmant nyerhetnek, a Kaláka együttes különdíja pedig egy ukulele. De a Kaláka Alapítvány megvásárolja azt a zsűri által javasolt művet, amely a későbbiekben lemezborító vagy plakát céljára felhasználható.

Screen-klub

Kazincbarcika (ÉM) – A sajószentpéteri Screen együttes a közelmúltban fellépett a kazincbarcikai Sport étteremben. A szereplés olyannyira sikeresnek bizonyult, hogy a Screen tagjai felkérést kaptak egy állandó klub működtetésére. A kérés elfogadásra talált, ezért január 22-én, szombaton este kilenc órakor megkezdi működését a barcikai Sport étteremben a Screen rock-fun klub. Az első vendég Takáts Tamás Dirty Blues Band lesz.

Irodalmi napok

Balassagyarmat (MTI) – Huszonharmadik alkalommal rendezik meg Balassagyarmaton a Madách Imre Irodalmi és Színjátszó Napokat a Nemhivatásos Színházak Szövetsége, a Magyar Művelődési Intézet, Nógrád Megye Közgyűlése, a balassagyarmati önkormányzat, valamint a helyi könyvtár és művelődési ház. A csütörtökön kezdődött és vasárnap záruló fesztiválon 21 együttes szerepel, ez a szám minden eddigit felülmúl, ami az amatőr mozgalom fellendülését jelzi.

RÖVIDEN

A szerencsi Városi Kulturális Központ a magyar kultúra napja alkalmából szavalóversenyt rendez ma délelőtt tíz órától általános iskolás gyerekek részvételével.

Zongorahangverseny lesz Sárospatakon a Művelődés Házában január 24-én, hétfőn este fél nyolctól. Marczi Mariann előadói estjén Bach, Mozart, Chopin és Liszt művek szerepelnek.

Másoddiplomát adó három féléves kulturális menedzserszakosító képzést indít februártól Miskolcon a Pedagógus Szolgáltató Iroda és a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola. Bővebb felvilágosítást a Pedagógus Szolgáltató Irodától (Miskolc, Kossuth u. 11. telefon: 327-689) és a szervezőtől, Bartha Évától a 349-843-as telefonszámon kérhetnek az érdeklődők.

Cooptourist: nyereség

Budapest (ÉM) – Ledolgozta előző évi veszteségét, és stabilizálta a vállalat pénzügyi helyzetét a Cooptourist Rt. 1993-ban. Így az előzetes adatok szerint több mint 20 millió forintos nyereséggel zárja az elmúlt esztendőt a vállalat.

Az idén a 25 esztendős utazási iroda a kiutaztatásban és a belföldi turizmusban megerősítette piaci pozícióit. A Cooptourist révén összesen 20 ezren utaztak külföldre, 22 százalékkal többen, mint 1992-ben. A belföldi turizmusban összesen 80 ezer ember számára szerveztek üdülést, s ez 5,5 százalékkal több mint tavalyelőtt. Jóval kevesebben igényelték azonban a fizetővendég-szolgáltatást, a négy éve tartó visszaesés tavaly 20 százalékos volt. Csökkent a repülő- és vonatjegy eladások száma, s mérséklődött a valuta vétele és eladása is. Mindezek ellenére a Cooptourist hitelfelvétel nélkül tudta megőrizni pénzügyi egyensúlyát. Sipos Sándor elnök-vezérigazgató elmondta: ebben része volt annak az üzleti politikának is, hogy az utazási iroda a meglehetősen nagy verseny ellenére sem engedett szolgáltatásai színvonalából. Ezt a taktikát a visszatérő törzsutasok jelentős száma is igazolja.

Az idén a stabilitás megőrzése mellett további expanziót terveznek. A kis és közepes keresettel rendelkezőkre is gondoltak, hiszen útjaik 53 százalékát 20 ezer forint alatt kínálják. A jubileumi év alkalmából az ez évi programokban több kedvezményt adnak. Már megjelent programfüzetükben újszerű utazásokat és üdüléseket kínálnak mind belföldre, mind külföldre.

Marketingcentrum

Nyíregyháza (MTI) – A mezőgazdaság értékesítési gondjainak enyhítésére agrármarketing centrumot hoznak létre a Nyírségben. A piacszervezést felvállaló iroda létrehozásához az Európai Gazdasági Közösség által támogatott PRIMOM Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Vállalkozásélénkítő Alapítvány nyújt segítséget.

Az alapítvány helyiségeket, eszközöket ad, fizeti a centrum működésének költségeit, sőt egy munkatárs bérét is.

Az irodát február elsején nyitják meg a nyíregyházi vállalkozói központban, melyet a volt orosz katonai laktanyában alakítottak ki.

A agrármarketing centrum feladata a hazai és a külföldi piacok kutatása lesz. Információs hálózata egyaránt segíti majd a termelőket, áruforgalmazókat, illetve a feldolgozókat. Közöttük közvetítői szerepet is betölt, hogy a mezőgazdasági áru minél piacképesebbé válhasson. Szakmai tanácsadással szintén segíti az ágazatot.

Rendszeres nemzetközi termékbemutatók és kiállítások szervezésével pedig a megrendelések jelentős növekedését szeretné elérni.

Az első tíz között

Budapest (ÉM) – Az eddigi kirendeltség helyett az idén már önálló leányvállalattal képviselteti magát Magyarországon a világ első 10 vegyipari vállalata közé tartozó ICI – jelentette be Ligeti György.

Az ICI Hungary Kft. ügyvezető igazgatója elmondta, hogy az elmúlt évben az ICI két részre szakadt, s így kettévált a vegyszerek, valamint a gyógyszerek és agrokémiai termékek forgalmazása is.

Az ICI az ipari célú vegyszerek gyártója maradt, és ennek kapcsán alakult meg 45 millió forintos törzstőkével a magyar piac ellátásáért felelős budapesti leányvállalat.

A képviselet tavaly összesen 14,5 millió font értékű vegyszert, gyógyszert és agrokémiai termékeket forgalmazott Magyarországon.

Tőzsdei szünnap

Budapest (ÉM) – Tőzsdei szünnappá nyilvánította március 12-ét a Budapesti Értéktőzsde Tanácsa. A testület emellett új értékpapír tőzsdei bevezetéséről is döntött legutóbbi ülésén. A hamarosan tőzsdére kerülő új értékpapír az 1997/D államkötvény. A Tőzsdetanács döntése értelmében az állampapírt január 24-én vezetik be a BÉT-re, a forgalmazott kategóriában.

Munkanélküliség a falvakban

Miskolc (ÉM) – Az elmúlt év utolsó hónapjában stagnált a regisztrált munkanélküliek száma megyénkben. A december végi zárónapon 74 544 fő volt a nyilvántartott munkanélküliek száma, ami 0,4 százalékkal haladja meg a novemberi, valamint 3,5 százalékkal az egy évvel korábbi értéket. A munkanélküliségi ráta értéke 19,9 százalék volt. Munkaerőpiaci szempontból Borsod-Abaúj-Zemplén továbbra is egyike az ország legrosszabb helyzetű megyéinek. A válságot jól mutatja, hogy az ellátásban részesülők közül, az elhelyezkedők száma alig éri el az 500 főt.

A létszámmozgás alakulása két fő okra vezethető vissza, derül ki a megyei munkaügyi központ összesítéséből. Azokban a körzetekben, ahol több – vagy jelentősebb – munkáltató tevékenységét határozzák meg a szezonális szempontok nőtt a munkanélküliek száma. Az élelmiszeripari feldolgozás csökkenése például elsősorban Szerencs körzetében éreztette hatását, a mezőgazdasági, építőipari munkák holtszezonja pedig szinte valamennyi körzetet negatívan érintett.

Az aktív munkaerőpiaci programokban részvevők száma (amely emelkedő tendenciát mutatott) viszont éppen a munkanélküliek számának csökkenését segítette elő. A járadékban részesülők közül, több mint ezren váltak ki ilyen okok miatt.

Az előzetes létszámleépítési bejelentések 1993 utolsó hónapjában – a novemberi szokatlanul alacsonyhoz képest – növekedtek. Eszerint nagyobb arányú elbocsátást tervez

A miskolci munkaközvetítőben Fotó: Fojtán László

márciusra két, a közlekedési ágazatban tevékenykedő cég. A következmények elsősorban a megyeszékhely munkaerőpiacát érintik majd. De építőipari, mezőgazdasági, bányászati munkáltatók is szerepelnek a bejelentést tevő gazdálkodók között.

A munkanélküliség kistérségi megoszlása – a regisztráltak számának eloszlása alapján – nem változott. Továbbra is viszonylag alacsony a munkanélküliségi ráta értéke Miskolc (13,8) és Tiszaújváros (14) körzetében. Kiemelkedően magas ellenben Encs, Szikszó, Edelény és Ózd térségében (26–32 százalék közötti).

A munkanélküli ellátás decemberi átlagos, bruttó összege 9403 forint volt, szemben a novemberi 9330 forinttal. Az ellátás átlagos időtartama rövidült. Ez országos tendencia, amely a munkanélküli ellátás feltételeinek szigorodásával, az ellátási időtartam rövidítésével van összefüggésben. A régió legaggasztóbb problémájának tartják a szakemberek azt a tényt, hogy a munkanélküliség, elsősorban a falun élő társadalmi rétegek számára tartós élethelyzetté válik. Ráadásul a társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott térségek – megyénkben sok település tartozik ebbe a körbe – örökölt hátrányai újakkal társulnak. Ezek a területek nem vonzzák a külföldi befektetőket, a helyi források pedig nem elegendőek az önálló fejlődés elindításához.

Sok a gonddal küzdő vállalkozás

A cégek a vártnál kevesebb adót vallottak be

Miskolc (ÉM – ME) – Megyénk területén az elmúlt évben is sok volt a gazdasági gonddal küzdő vállalkozás. A legnagyobb gazdálkodó kategóriába tartozó, mintegy 70 cég adóviselő képessége a három évvel ezelőttinek 23 százalékára csökkent – tájékoztatta lapunkat az 1993-as év tapasztalatait elemezve dr. Rózsa Ernő, az APEH Borsod megyei igazgatója.

Az állami költségvetés tavaly, nettó 20,3 milliárd befizetendő adót várt megyénktől, ebből 18,9 milliárdot sikerült teljesíteni. Annak ellenére, hogy ez az érték nem éri el a tervszámot, a teljesítés az 1992-eshez (18,3 milliárd) hasonlóan alakul. A tervezett és a tényszám közötti 2 milliárd forintos különbség oka: a cégek a vártnál kevesebb adót vallottak be tevékenységük után. A csökkenés elsősorban az általános forgalmi adó és a fogyasztási adónál keletkezett.

Az önadózáson kívül, az adóellenőrzések során megállapított adóhiány meghaladta az 2 milliárd forintot.

Tavaly 18 ezer adóellenőrzést végeztek az igazgatóság munkatársai, ebből 2200 esetben a vállalkozások egy-egy konkrét időszakra vonatkozó adózását vizsgálták, a többi pedig adhoc jellegű volt.

Ebbe a körbe tartozott többek között a nyugtaadás és a havonta beadott általános forgalmi adó bevallások ellenőrzése.

A tapasztalatok, például az általános forgalmi adó visszaigénylése kapcsán azt mutatják, sokan pontatlanul, vagy szabálytalanul töltötték ki a nyomtatványokat, így az igazgatóság több mint 1 milliárd forint forgalmi adó kiutalását tartotta vissza.

A befizetések körüli gondok, mint megtudtuk nem újkeletűek, megyénkben az elmúlt öt év alatt felhalmozott adóhátralék eléri, sőt meghaladja az 1993-as bevétel mértékét.

Az 1991-es 33 100-ról, 43 500-ra nőtt a vállalkozások száma '93-ban. Évente egyébként mintegy 10 ezer vállalkozás kér adószámot és hozzávetőlegesen 4 ezer jelenti be, hogy megszünteti tevékenységét.

Ez a 43 500 vállalkozás és a 113 ezer, személyi jövedelemadót fizető magánszemély 300 ezer különféle adóbevallást juttatott el az elmúlt évben az adóhatósághoz.

Dr. Rózsa Ernő elmondta, hogy az adóhatóság és az ügyfelek kapcsolatának javítása, élőbbé tétele érdekében 8 városban tartanak kihelyezett ügyfélfogadást. Az igazgató felhívta a figyelmet arra, sok vitás kérdés oldható meg ezzel a módszerrel, majd hozzátette, jó lenne ha nem csak az elkerülhetetlen alkalmakkor – ellenőrzéskor, bevalláskor – találkoznának az állampolgárokkal.

A Vagyonügynökség háza tájáról

Budapest (ÉM) – Az Állami Vagyonügynökség Igazgatótanácsa legutóbbi ülésén értékelte azt a nyilvános pályázatot, amelyet a Mélyfúró Berendezések Gyára Kft. állami tulajdonú üzletrészének értékesítésére írt ki az ÁVÜ. A pályázatot – melynek nyertese egy hatfős lízingközösség – eredményesnek nyilvánították.

Amennyiben a dolgozók nem, vagy részben élnek kedvezményes kivásárlási lehetőségükkel, úgy az általuk el nem fogadott részesedést is lízingbe adják a lízingközösség számára, az ajánlatban meghatározott 59 százalékos árfolyamon.

A Gyöngyös-Domoszlói Állami Gazdaság tartós haszonbérletben lévő szőlőültetvényeinek privatizálásáról is született döntés.

Az IT állásfoglalása szerint a haszonbérlőket elővásárlási jog illeti meg.

Az ÁVÜ Igazgatótanácsa hozzájárult, hogy a Viktória Első Gabona Rt. állami tulajdonú részvényeit, a decentralizált értékesítés után megmaradt eszközök meghagyásával nyílt pályázaton meghirdessék.

Az 55 százalékot kitevő részvénypakettből 25 százalék+1 szavazatot biztosító részvénycsomagot elsősorban hazai termelők részére, kárpótlási jegy ellenében különítik el és hirdetik meg. Határozat született a társasági részesedések privatizációs lízingtechnikával történő értékesíthetőségéről is. A Licencia Találmányokat Értékesítő és Innovációs Külkereskedelmi Vállalat, valamint a Ganz Felvonógyár Vállalat végelszámolásáról és jogutód nélküli megszüntetéséről született határozat. Személyi ügyekről az alábbi cégek esetében tárgyalt az Igazgatóság: Borsodi Iparcikk Kereskedelmi Vállalat, Prudent–Invest Befektetési Alapkezelő Rt., Vasvill Kereskedelmi Vállalat, Libri Kft. és Schindler–Ganz Lift Kft.

IBUSZ: januártól holdingként

Miskolc (ÉM – FB) – A máig jól csengő név használatát 1926-tól számítják, de szervezett idegenforgalmat és utazást már 1902-től jegyeznek Magyarországon. A százéves évfordulót 1992-ben még egységesen ünnepelte az IBUSZ, ám két év elteltével – a piaci kihívások, a hazai recesszió kényszerítő hatásaként – új felállásban, ez év elejétől holding keretében hat leányvállalatra osztva folytatja tevékenységét.

● A szervezeti változásokból ügyfeleink semmit nem fognak érezni – tudtuk meg Nagy Lászlótól, az IBUSZ miskolci irodájának igazgatójától –, mint ahogyan azt sem érezték, hogy valutavásárlásaikat 1991-től az IBUSZ Bank végezte. A társaság neve azonban január 1-jétől Idegenforgalmi és Kereskedelmi Kft.-re változott. A holdingban rajtunk kívül további öt leányvállalat működik, de alaptevékenységünk – az utaztatás – nem változott. Megyénkben Miskolcon kívül már csak Kazincbarcikán, Sátoraljaújhelyen van utazási iroda. Ugyanakkor az elmúlt éy végéig másik három városban: Ózdon, Sárospatakon és Tiszaújvárosban megszűnt az utaztatások szervezése, de a valutaeladás továbbra is megmaradt.

❑ *Milyen eredménnyel zárták az elmúlt évet?*

● Belföldön 200 autóbuszos túrát szerveztünk több mint 7 ezer résztvevővel, s ajánlott üdüléseinket félezren vették igénybe. Irodánk közreműködésével – központi ajánlatra – 1800-an, míg saját szervezésünkben 180-an utaztak külföldre. Irodánk a forgalom alapján országosan a nyolcadik lett, értékesítésben pedig a vidéki irodák között az első.

❑ *Mire számíthatunk 1994-ben?*

● Az új szervezeti forma racionálisabb munkát követel, ami viszont nem párosul a kínálat csökkenésével.

JEGYZET

Csendes műhelymunka

BEKECSI SZABÓ LÁSZLÓ

Kinn zúzmara és hideg és hó – ja, az nincs, bár nagyon kellene. Szerencsére ez nem rajtunk múlik. Azonban a csend és a látszattétlenség mögött van némi munka, ha nem is látványos, ha nem is zajos, de dolgoznak a földek „napszámosai'.

Azok a szakemberek, akik már év elején igyekeznek tervezni a jövőt, miből mennyit vessenek, mit hová értékesítsenek, kivel, melyik céggel kössenek szerződést. Így telnek a téli napok. Egyetlen furcsaság, hogy a – valaha ilyenkor szokásos zárszámadások – ma már teljesen eltűntek. Emlékszem, megyénkben mindig a legelsők között tartották számon a sajópüspökiek zárszámadását. Abban is biztosak lehettünk, hogy az ottani szövetkezeti tagság szinte mindig nyereséggel zárta az évet.

Ma már senki nem tud semmit, hogy hol, mikor, melyik cég milyen eredménnyel vagy kudarccal zárja az évet, ha csak nem igyekszik világgá kürtölni eredményét, akár valós, akár látszat eredményről van szó. Azért az idő mégiscsak közeleg, már ami a tavaszi munkákat illeti. Addig is a legtöbb szakember igyekszik új információkat beszerezni, igyekszik szakmai téren továbbképezni magát, igyekszik füleseket szerezni a tavaszi induláshoz, hogy hol, milyen támogatást lehet megpályázni, milyen előnyöket lehet kicsikarni egy-egy növény termesztéséhez.

Talán ez vezérelte az elmúlt héten azokat a répatermesztő szakembereket, akik Tiszavasváriban a Szerencsi Cukorgyár Rt. által kezdeményezett ankéton vettek részt. A szervezők sem számítottak arra, hogy több mint 300 mérnök egész napos tanácskozáson a legrészletesebben tárgyal, vitatkozik a répatermesztés jövőjéről. Nem látványosak az ilyen tanácskozások, annál inkább tiszteletreméltó viszont az a csendes műhelymunka, amely mindenképpen a mezőgazdaság, az ott dolgozók előnyére válik...

ÁRFOLYAMOK

Budapest (MTI) — A kis tételben folyó kereskedéstől eltekintve 366 üzletben összesen 1100,026210 millió forint forgalmat bonyolított le a Budapesti Értékpapírtőzsde a pénteki napon árfolyamértéken.

A részvények forgalma (332 promt és három opciós kötés) névértéken 136,8400 millió forintot, árfolyamértéken számolva pedig 447,760500 millió forintot tett ki.

Kárpótlási jegy

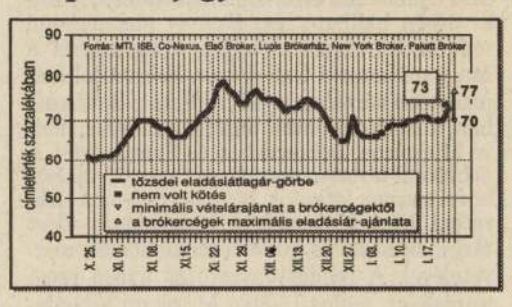

Tőzsde

Index (ideiglenes) jan. 21-én: 1552,12 +54,18

Hivatalos árfolyamok

Érvényben: 1994. január 21.

Pénznem	Valuta Vétel	Valuta Eladás	Deviza Középárf.
Angol font	150,79	153,79	152,66
Ausztrál dollár	70,88	72,22	71,45
Belga frank*	278,44	283,94	280,74
Dán korona	14,91	15,21	15,05
Finn márka	17,84	18,18	18,03
Francia frank	17,06	17,40	17,21
Holland forint	51,79	52,83	52,26
Ir font	144,91	147,71	146,17
Japán yen*	90,55	92,41	92,44
Kanadai dollár	76,74	78,26	77,52
Kuvaiti dinár	338,02	344,68	341,30
Német márka	58,00	59,20	58,59
Norvég korona	13,47	13,75	13,59
Olasz líra**	59,39	60,61	59,99
Osztrák schill.*	825,40	842,10	833,48
Portugál escudo*	57,43	58,57	57,87
Spanyol peseta*	70,60	72,06	71,37
Svájci frank	69,18	70,50	69,81
Svéd korona	12,47	12,71	12,65
USA-dollár	100,79	102,79	101,81
ECU (KP)	112,47	114,71	113,50

A megadott számok 1 egységre értendők, forintban

*: 100 egység, **: 1000 egység

immár 28. éve a vasutasokat köszönti társadalmunk. A MÁV
ozói és családtagjaik tegnap vidám juliálison ünnepeltek a
k a 6. oldalon.) (Kovács Attila felvételei)

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-743, 340-726

1978 JUL 10

DÉLI HÍRLAP

Pataky István

1021

** Pataky István és Angyal László kiállításai az MHSZ-székházban...*
(Kovács Attila felvétele)

PATAKY IMRE

Elhunyt Pataky Imre bábművész

(MTI) Hatvanhét éves korában tegnap elhunyt Pataky Imre Kossuth-díjas érdemes művész, a Budapest Bábszínház társulatának egyik legrégebbi tagja. Pataky Imre hosszú művészi pályáján számos főszerepet játszott gyermekdarabokban, valamint felnőtteknek szóló produkciókban. Fontosabb szerepei közé tartozott többi közt Petőfi Sándor –Szilágyi Dezső János vitéze, Swift–Kardos Gulliver Liliputban című darabjának címszerepe. Pataky Imre az egyik legsokoldalúbb szinkronszínész volt, hangját sok külföldi kollégának kölcsönözte.

MAGYAR HÍRLAP, 2000. JÚLIUS 12. 8.o.

Júlia. Shakespeare tragédiá
23.47: Kedvelt táncdalok —
szerű előadók.

PETŐFI RÁDIÓ

8.00: Érdekességek a jövő
műsorából. — 8.30: Az MRT
mekkórusa Kodály-műveket
kel. — 8.41: Népi zene. — 9.1
Nyitnikék postája — 9.40:
nyol tárgyú óperákból. — 1
Százados szenzációk. — 11.00
Kóruspódium évadzáró hang
senye, I. rész. — Közben:
11.50: Legkedvesebb verseim.
mondja: Béres Ilona (ism.). —
Kb. 13.00: George Shearing és zenekarának felvételeiből. — 13.19: Meddig él a sündisznó? Rádiójáték (ism.). — 14.00: Táskarádió. — 15.00: Mit üzen a Rádió? (ism.). — 15.35: Ó, nagy kerek kék ég... Balassi Bálint verse. — 15.41: A fúvószene története I. rész. — 16.05: Csajkovszkij: Rómeó és Júlia. Nyitányfantázia. — 16.27: Hófehérke és a hét törpe. Filmzene. — 16.35: A vasárnap sportja. — 17.05: Dietrich Fischer-Dieskau összes Schubert-felvételei, VIII. rész. — 18.05: Öt perc sport. — 18.10: A harang — 18.40: Slágerturmix. — 19.16: Mikrofon előtt az irodalmi szerkesztő. — 19.35: A Magyar Kamarazenekar hangversenye. — Kb. 20.40: Öt perc sport. — Kb. 20.45: Balassi Bálint

..., 10, Hé, bará-
..., itt van Sabata (o.), 4. Pannonhalma: Elza, a vadon szülötte (ang.), 10, Özvegy aranyban* (f.), 4, 6. Öttevény: A kaktusz virága (USA), f5, f7. Halászi: Az inkák kincse (bolg.), 10, A bádogváros lakói (f.), 5, 7. Kópháza: Olsen és bandája (dán), 4, 7. Szil: Tájkép, csata után* (l.), 5, 7. Rábapatona: Csempészek (m.), 5, 7. Pér: Neretvai csata, I—II. (j.—o.), 5. Tét: A sah táncosnője (sz.), f4, Horoszkóp* (j.), 6. Mosonszentmiklós: Ha kedd van, akkor ez Belgium (o.), f8. Farád: Spartacus, I—II. (USA), 3. Kóny: Crossbow-akció (USA), f10,. Én vagyok Jeromos (m.), f4, 7.

A csillaggal jelölt filmek korhatárosak!

SZÍNHÁZ

KOLDUS ÉS KIRÁLYFI,

... Szindbád*,
kaktusz virág
nonhalma: A
vár (cseh.), 6
dogváros lakói
A csillaggal
határosak!

SZ

OF-HAN

fél

ORVO

GYŐRÖTT:
reggel 7-ig, hé
gel 7-ig a Go
alatti körzeti
Telefon: 11—00
SOPRONBAN
fő reggel 6 ór
tól reggel 6 ór
4. alatti rende

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KISALFÖLD

Pataky Gizella 1972 FEB 21

1021

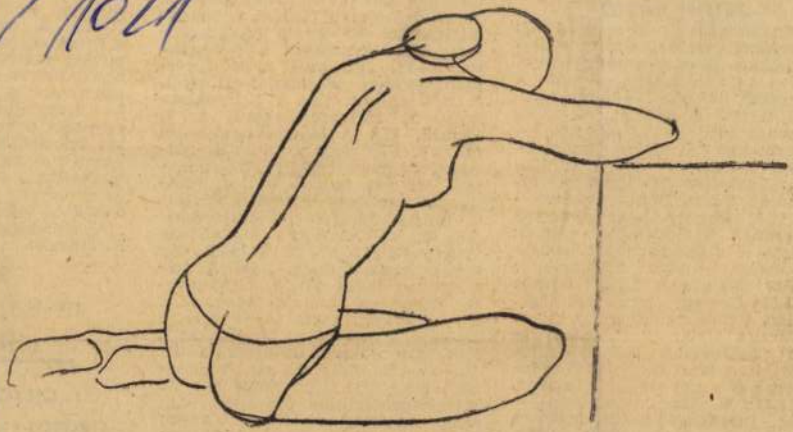

Könyöklő — ***Pataky Gizella rajza***

HALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk,
hogy drága férjem,
a szerető édesapa és testvér,
a bábművészet
kimagasló egyénisége,
PATAKY IMRE
Kossuth-díjas, Érdemes művész,
2000. július 11-én váratlanul elhunyt.
Gyászolják: felesége, gyermeke, nővérei,
sógorai és barátai, művésztársai,
valamint mindazok, akik szerették.
Művészetét, emlékét a gyermek
és felnőtt közönség szeretettel őrzi.
Búcsúztatása és temetése
2000. július 20-án 14 órakor
az Óbudai temetőben lesz.
Táviratcím:
Pataky Imréné, 1022 Bp., Fillér u. 75/A;
Budapest Bábszínház,
1062 Bp., Andrássy út 69.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, rokonoknak, barátoknak, egykori osztálytársaknak, munkatársaknak és ismerősöknek, akik feleségemet, leányunkat, ill. húgomat,

DERES CLAUDIÁT

2000. július 13-án a Farkasréti temetőben utolsó útjára elkísérték, szeretetüknek és részvétüknek írásban, vagy virágküldeményekkel jelét adták. Külön hálával tartozunk Csepregi András evangélikus lelkész úrnak vigasztaló szavaiért. Manfredo Lattes, dr. Deres János és neje, Lébné Deres Ulrike.

TISZTELT HIRDETŐINK!
Halálhír feladásakor minden esetben kérjük a halotti bizonyítvány bemutatását.
Köszönjük.

GONDOZÁS

AZONNAL beköltözhet idősek otthonába, ugyanott apartmanok még korlátozott számban leköthetők. Érdeklődni: 06 (30) 961-0739. (B053408)

VEGYES

☎ **1 db** műtermi állvány, 2 db hordozható állvány eladó. 365-8729. (A186783)

☎ **120** literes műanyag hordót vásárolnék folymatosan, nagyobb tételben, egyszer használtat is. Telefon: 06 (70) 212-4135. (A186430)

65 kg pamutplüss és maradék pamutanyagok eladók. 320-9246.

☎ **Hintó** eladó 250 000 Ft-ért. 06 (30) 984-5659. (A187297)

HERENDI étkészlet, Longines karóra, férfi, 120 éves zsebóra, egyebek, eladók. 321-5381. (B053814)

INGATLAN

Áron alul, sürgősen eladó, ü[illegible]

☎ **Kulturált,** zuglói, téglából épült, kertes, csendes, 9 lakásos társasházban, nívós, 60 nm-es lakás, 18 nm-es garázzsal + kocsibeállási lehetőséggel, kitűnő közlekedésnél, 16,5 millió Ft-ért eladó. 06 (30) 992-3761, 252-4202. (A185696)

☎ **Lajosmizsén,** 4 lakásos társasházban, 2,5 szobás, gázfűtéses lakás kerttel, garázzsal eladó. Érdeklődni 18 órától: 06 (76) 455-783. (A186834)

☎ **Lipótvárosban,** 102 nm-es, dupla komfortos, cirkofűtéses polgári lakás, ugyanitt 68 nm-es, 2 szobás, cirkofűtéses lakás, méltányos áron eladó. 06 (30) 222-3018. (A186713)

☎ **Négyes** sorház szélső, 168 nm-es lakása, Zuglóban eladó. 06 (30) 251-4669. (A187296)

☎ **Óbudán** parkos, 68 nm-es, parkettás, háromszobás, gardróbos, II. emeleti, felújított panellakás, kitűnő közlekedéssel, tulajdonosától eladó. 388-3762. (A186565)

☎ **Óbudán,** csendes utcában, téglaépítésű, 70 nm-es, 2,5 szobás polgári lakás áron alul, sürgősen eladó. 06 (20) 910-9503. (A186861)

Óbudán (Nagybátonyi utca) négylakásos társasházban, háromszintes, irodának is alkalmas, 164 nm-es lakás (dupla garázs, terasz, kert) eladó. Tel.: 06 (30) 202-1258, 250-1514.

☎ **Öregcsertőn** ház eladó. 06 (78) 456-020. (A186726)

Rózsadombon 67 nm-es, erkélyes, nappali + 2 szobás, extrán felújított, panorámás, III. emeleti lakás, gépkocsibeállóval, tárolóval, akciósan, 22,5 millió forintért eladó. 320-5480, 06 (20) 955-5175.

☎ **Budán,** Rózsadombon, lakóparkban, nagy kertes villában, panorámás, új, luxus kis lakás, nagy erkéllyel, 17 millió Ft-ért eladó. Telefon: 335-5065. (A187031)

☎ **RÓZSADOMBON,** Felsőzöldmáli úton, I. emeleti, 1+2 félszobás lakás, igényesen felújítva, 2 gépkocsibeállási lehetőséggel, 19,5 millió Ft-ért eladó. Tel.: 06 (20) 957-3256. (A186264)

Szigetszentmiklóson ELADÓ taksonyi hídhoz, Kis-Dunához közel, 100 négyszögöles üdülőtelek, bekerítve. Vezetékes víz, fúrt kút, villany van. Ára: 1,5 millió Ft. Tel.: 06 (30) 982-7442.

☎ **Szurdokpüspökiben,** (Mátránál) hegyoldalban, panorámás, kétszintes nyaraló fúrt küttel eladó 2,4 milliőért. Villany a telekhatáron. 204-6440. (A185520)

Tápióbicskén eladó teljesen bekerített, 880 négyszögöles telek, vályogszerkezetű (4 helyiségből álló) házzal, vízzel, villannyal, aszfaltos útról megközelíthető, gáz, telefon a kapu előtt. Busz 2 percre. Irányár: 1,95 millió Ft. Érdeklődni: 06 (20) 352-5196.

Üllői úti (Klinikáknál), 120 négyzetméteres ügyvédlakás (orvosi rendelőnek is alkalmas) 19 millió forintért eladó. 06 (20) 310-9111.

Vennék belvárosi vagy budai, egyszobás öröklakást. Önkormányzati csere, komfort nélküli is érdekel. 06 (30) 942-1362, 258-8041.

Veszprémben 74 nm-es lakás az egyetemi városrészben eladó. 06 (20) 932-9203.

X. kerület óhegyi részén eladó egy 70 nm-es öröklakás, 22 nm-es garázzsal, 12 éve épült 7 lakásos téglaházban. A házhoz tartozik egy 50 négyszögöles kert. A lakás háromszobás, egyedi fűtésű, kábeltévés. Alacsony rezsi. Irányár: 12 200 000 Ft. Érdeklődni: 262-8814, 06 (30) 221-3877.

☎ **XI.** ker. kertvárosi részén (Allende park) 4 emeletes panelház I. emeletén, háromszobás öröklakás garázslehetőséggel 11 millió Ft-ért eladó. 208-3459, 06 (30) 217-3350. (A187038)

☎ **XI.,** Baradla úton, modern kialakítású, kétszobás, étkezős, nagy teraszos, panorámás lakás, részben padlófűtéssel (villany) eladó. Nagy tároló, garázs, kert van. 06 (20) 951-6583. (A186779)

☎ **XI.,** gazdagréti, 2,5 szobás, szép lakás eladó, 9,8 millió Ft-ért. 209-6494, 06 (20) 973-2623. (A187268)

☎ **XI.,** Kelenvölgyben 60 nm-es, jó állapotban lévő, kertes házrész, villamosmegállóhoz közel, 9,7 millió Ft-ért eladó. Érdeklődni lehet 17 óra után: 228-0876-os telefonon. (A186692)

☎ **XI.,** Kosztolányi téri, emeleti, utcai, lift nélküli házban, egyszobás, komfortos lakás, jó műszaki állapotban eladó. 06 (20) 951-6583. (A186776)

☎ **XI.,** kelenföldi, 65 nm-es, 3 szobás, panorámás, zöldövezeti, jó állapotú panellakás, kiváló közlekedésnél, tulajdonosától eladó. Irányár: 10,5 millió Ft. Tel.: 06 (30) 962-2459. (A186649)

☎ **XII.,** Maros u. 27. alatt magasföldszinti, azonnal beköltözhető, 88 nm-es lakás családi okok miatt, csak a héten, sürgősen, áron alul eladó. Irányár: 13,5 millió. Telefon: 376-8037. (A187307)

XII., Svábhegyen, Városkúti út panorámás részén, külön bejáratú fél ház, két lakással, telekrésszel, garázzsal, 39 950 000 Ft-ért el[illegible] 06 (70) 921-[illegible]

LÁNDZSA utcai lakótelepen zöldövezeti, 39 nm-es, emeleti, erkélyes lakás, 7 200 000 Ft-ért eladó. 06 (30) 211-9439, 303-5947, este. (B053669)

RÁKOSKERESZTÚRON, Kaszáló utcában, 49 nm-es lakás eladó. 257-4894, 06 (70) 211-8820. (B053790)

V., Párizsi utcában eladó, 52 nm-es, kétszobás öröklakás, 14 millió Ft-ért. Munkahely: 318-5902, lakás: 355-4660, 06 (20) 920-3393. (B053485)

V., Váci–Régiposta utca sarkán, 44 nm-es luxuslakás 22 000 000 Ft-ért eladó. 06 (30) 986-4540. (B053588)

XII., Kakukk utcában, gyönyörű panorámával eladó 68 nm-es, 2,5 szobás, jó állapotban lévő, csendes társasházi lakás, 22,5 millió forintért. Telefon: 275-5615, 06 (30) 996-9783. (B053537)

XVI., Tátraszirt sor 1.-ben épülő hatlakásos társasházban első emeleti, 3 szobás lakás + garázs szerkezetkészen 15,7 millió Ft-ért eladó. 06 (20) 925-2452. (B053572)

ZUGLÓBAN eladó III. emeleti, 35 nm-es, egyszobás, gázfűtéses, zöldövezeti öröklakás, nyolclakásos társasházban, 7,5 millió Ft-ért. 318-5902, 355-4660, 06 (20) 920-3393. (B053482)

ZUGLÓBAN, a Fogarasi úton épülő üzletházban üzletek és irodák bérbe adók. Telefon: 383-0829, 383-0836, http://www.veritas.hu (B053363)

7,8 millió forintért eladó Szondy utcában, Teréz körúttól nem messze, kétszobás, II. emeleti, felújított, gázfűtéses, kábeltévés, telefonos öröklakás, azonnali beköltözéssel. 06 (30) 223-1760.

Budakeszin 49 nm-es, IV. emeleti, félpanel, egyedi fűtésű, felújított, déli fekvésű öröklakás eladó. Irányár: 10 500 000 Ft. 06 (30) 948-2688.

☎ **Duna** Plazához közel, 35 nm-es, azonnal beköltözhető lakás 6,2 millió Ft-ért eladó. 06 (30) 200-5685. (A187405)

☎ **Panorámás,** 325 n.-öles telek, Budapesttől 10 percre, emeletes faházzal, 6,5 millió Ft-os irányáron eladó. Tel.: 06 (20) 338-8491. (A187416)

LAKÁSKIADÁS

☎ **Balatonfüreden,** központi helyen lévő, 80 nm-es lakás garázzsal szeptembertől, hosszabb távra kiadó. Érdeklődni: 06 (87) 482-311, 06 (30) 292-9862. (A187264)

Széchenyi-hegyen panorámás, 35 nm-es lakás kiadó. 387-2243, 06 (20) 347-7885.

☎ **Vár** oldalában panorámás, garázsos luxuslakás kiadó. 06 (74) 404-684. (A186947)

XIII., Szent István parknál 80 nm-es, 2,5 szoba-hallos, erkélyes, I. emeleti, cirkófűtéses lakás, bútorozatlanul kiadó. 320-5480, 06 (20) 955-5175.

ÁRPÁDFÖLDI, kétlakásos luxusház kiadó. 342-2833. (B053545)

☎ **Árpád** hídnál 50 000 Ft-ért garzon kiadó. 359-7131. (A187374)

LAKÁSCSERE

☎ **XI.,** BOCSKAI úti, 53 nm-es, 1,5 szobás, erkélyes lakásomat nagyobbra cserélném a környéken. 209-3916. (A186624)

TELEK

☎ **Balatonkenesén** 135 n.-öles építési telek, csendes, összközműves, telefonos utcában, 10 percre a Balatontól eladó. Irányár: 3 millió Ft. Tel.: 06 (30) 962-2459. (A186648)

☎ **Pilisben,** reklámáron, közművesített telkek eladók. 214-6703, 06 (30) 982-6846. (A184475)

☎ **Telkiben,** 256 n.-öles, összközműves építési telek, 9 millió Ft-os irányáron eladó. Tel.: 06 (30) 951-0240. (A186144)

1800 nm-es, örökpanorámás építési telek 4,5 milliőért eladó. 06 (20) 945-0210. (B053446)

328 n.-öles építési telek Gyömrőn, tó mellett eladó. Villany van. Telefon: 407-1433, du. (B053682)

500 négyszögöles építési telek akciós áron eladó, Budapesttől 14 km-re. 06 (30) 942-2753. (B053444)

ÜZLETEK, IRODÁK

200 nm-

LOTTÓ

A SZERENCSEJÁTÉK RT. TÁJÉKOZTATÓJA: a 28. heti ÖTÖS és HATOS LOTTÓ számsorsolásán, a JOKER, valamint a TOTÓ, GÓLTOTÓ és TIPPMIX játékban az egy nyeróosztályban 100 000 forint feletti nyertes sorsjegyek, szelvények számjegyzéke:

ÖTÖS LOTTÓ

Nyerőszámok: 17, 29, 64, 70, 82

A közölt nyereményösszegek a személyi jövedelemadó levonása után kifizetésre kerülő, nettó nyereményösszegek:

5 találatos	**0 db**	**nyeremény:**	**0 Ft**
4 találatos	**20 db**	**nyeremény:**	**1 268 274 Ft**
3 találatos	**2 749 db**	**nyeremény:**	**9 227 Ft**
2 találatos	**77 458 db**	**nyeremény:**	**573 Ft**

4 TALÁLATOS SORSJEGYEK

Sorsjegyek átvételi igazolás sorszámai:

01 10285 12010512 33278	01 10286 12317511 27725	01 10286 12497511 96421
01 10283 12010521 69122	01 10286 12367582 07173	01 10285 12530511 17599
01 10286 12077651 22277	01 10284 12387511 73838	01 10284 12576561 01860
01 10286 12102581 24673	01 10286 12390514 26428	01 10286 12717691 85866
01 10243 12220592 58386	01 10285 12440572 17078	01 10286 12770582 11037
01 10286 12310581 15433	01 10286 12447621 73871	01 10272 12792511 72991
–	01 10283 12480602 07478	–
59240 36401 1 28	–	–

HATOS LOTTÓ

Nyerőszámok: 8, 13, 23, 29, 32, 34. Pótszám: 21

6 találatos	**1 db**	**nyeremény:**	**108 003 684 Ft**
5+1 találatos	**2 db**	**nyeremény:**	**6 344 385 Ft**
5 találatos	**70 db**	**nyeremény:**	**92 832 Ft**
4 találatos	**2 662 db**	**nyeremény:**	**2 441 Ft**
3 találatos	**44 371 db**	**nyeremény:**	**513 Ft**

6 TALÁLATOS SORSJEGY

Sorsjegy átvételi igazolás sorszámai:

01 10285 12847681 16499

5+1 TALÁLATOS SORSJEGYEK

Sorsjegyek átvételi igazolás sorszámai:

01 10286 12640531 26756
01 10286 12777531 09574

JOKERSZÁM

Nyerőszám: 0 7 0 8 6 0

1. nyeróosztály 0 db nyeremény:

Patary Lune

UTAZÁSI, ÜDÜLÉSI AJÁNLATOK

ECCO HOLIDAY-AKCIÓK
KRÉTA 54 900 Ft-tól/fő RODOSZ 69 900 Ft-tól/fő
MALLORCA 59 900 Ft-tól/fő TUNÉZIA 49 900 Ft-tól/fő
1191 Bp., Üllői út 259., 282-6464, 280-0593.

Rendkívül kedvezményes üdülési lehetőség a Hotel Riviérában, Balatonföldváron!
1 napra, 1 hétre, vagy csak 1 hétvégére!
Időszak: 2000. július 28-tól augusztus 28-ig.
Felnőtteknek félpanzióval 5950 Ft/fő/éjszaka,
gyermekeknek félpanzióval 3950 Ft/fő/éjszaka.
7 éjszaka esetén 1 éjszaka grátisz.
Tel.: 06 (84) 340-001 06 (84) 540-009,
fax: 06 (84) 340-002, 06 (84) 340-528. 8623
Balatonföldvár, Somogyi Béla u. 5.
e-mail: Briviera@matavnet.hu
Szeretettel várjuk Önöket!

AKCIÓ KORFURA!
Repülővel, tengerparti, 2-4 ágyas, úszómedencés apartmanokban.
2000. 07.31-08.07.: ~~72 900,-~~ Ft. helyett **60 900,Ft,**
2000. 08.07-08.14.: ~~72 900,-~~ Ft. helyett **63 900,Ft!**
Svédasztalos félpanzió igényelhető.
IMPERÁTOR TRAVEL Tel.: 331-3192, 332-6729
Homepage: www.extra.hu/imperator

SZÁLLÁSFOGLALÁS Olaszországban kemping, szálloda. 326-3260.

GÖRÖGORSZÁG, Paralia busz + ap. július 22., 29., 32 900 Ft,
KRÉTA repülő + ***tengerparti száll. + fp. július 27., 114 900 Ft,
COSTA DEL SOL repülő + ***száll. + fp. július 29., 119 900 Ft
TUNÉZIA repülő + ****luxusszáll. + fp. július 25., 96 900 Ft
NÉMETH TRAVEL
tel.: 461-0970, 461-0971.
Bp. VII., Rákóczi út 54., Rákóczi Center

EXPRESS Rt., a nélkülözhetetlen útitárs!
EXPRESS RT

AKCIÓS SPANYOL TENGERPARTI ÜDÜLÉSEK
repülővel, 8 nap
MALLORCA
hotel***, félpanzió, aug. 2., 16., 119 000 Ft+ill.
COSTA BLANCA–BENIDORM
hotel**, teljes panzió, júl. 22., 119 700 Ft+ill.
hotel**, reggelivel, júl. 29., 97 000 Ft+ill.
Csak repülőjegy: Bp.–Alicante–Bp. 63 000 Ft+ill.
Körutazások:
Arany Prága, aug. 17–20.,
hotel, reggeli, busz 33 500 Ft
Portugál körutazás, szept. 19–26.,
hotel***, félpanzió, repülő+busz 217 000 Ft+ill.
Jelentkezés minden EXPRESS-irodában!
Tel.: 331-6393, 312-4205, 317-8600, 385-3173.

LAST MINUTE!!!
GÖRÖGORSZÁG-PARALIA/OLYMPIC BEACH 10 nap/7éj, apt.
2000.07.27-08.05. 29 990,-Ft/fő (4 ágyasban)
2000.07.27-08.05. 34 990,-Ft/fő (2 ágyasban)
SPANYOLORSZÁGI NYARALÁSOK 10 nap/7éj, szállodában, fp.
-TOSSA DE MAR 07.31-08.08. 54 990,-Ft/fő
-PINEDA DE MAR 07.28-08.06 44 990,-Ft/fő 08.04-13. 54 990,-Ft/fő
UTAZÁSOK LUXUSBUSSZAL!
PÁRIZS-LOIRE MENTI KASTÉLYOK PLUSSZ (Mt.St.Michel kolostorával) 2000.08.04-11. -62 990,-Ft/fő
SPANYOLORSZÁGI NYARALÁSOK 10 nap/7éj, szállodában, fp.
-TOSSA DE MAR 2000.08.07., 14., 21. 56 990,-Ft/főtől
-PINEDA DE MAR 2000.08.04., 11., 18. 59 990,-Ft/fő
GÖRÖG NYARALÁSOK 10 nap/7éj, Paralia/Olympic Beach, apt.
2000.08.03., 10., 17. 36 490,-Ft/főtől
KÖRUTAZÁS SVÁJCBAN 08.30.-09.03., 09.13-17. 32 990,-Ft/fő
SZICÍLIAI KÖRUTAZÁS 2000.08.25-09.03. 73 990,-Ft/fő
PÁRIZS-LOIRE MENTI KASTÉLYOK
2000.09.05-10., 10.03-08. 45 990,-Ft/fő
ITÁLIA KINCSEI NAGY OLASZ KÖRUTAZÁS
2000.09.15-24. 53 990,-Ft/fő, 2000.09.29-10.08. 49 990,-Ft/fő
KORZIKAI KÖRUTAZÁS 2000.09-22-10.01. 61 990,-Ft/fő
AVANTGARDE UTAZÁSI IRODA
1065 Bp. Podmaniczky u. 12. Tel.:312-4800, Fax:302 3040
E-mail: avantgarde@matavnet.hu

Erdélyi nagy körút: aug. 3–11., 44 900 Ft,
Szlovéniai tájakon: aug. 3–6. 26 000 Ft,
Bajor kastélyok: aug. 16–20., 42 000 Ft.
NEOLINE, 1088 Bp., Szentkirályi u. 5. Tel.: 318-8064.

HETENTE BUSSZAL: Strasbourg, Párizs, 13 290 Ft, Amsterdam, Brüsszel 14 440 Ft, Bécs 3490 Ft, Köln, Frankfurt 12 290 Ft, Zürich, Stuttgart 9990 Ft, München 6990 Ft, London 25 490 Ft. Csekken is befizethető. **Tihanyi Travel**, 342-3163.

LAST MINUTE TUNÉZIA:

ÜDÜLÉSEK	8 nap	11 nap
CLUB EL BOUSTEN**	69 900 Ft/fő	99 900 Ft/fő
DINO CLUB RUSPINA***	79 900 Ft/fő	129 900 Ft/fő
HOTEL SHEHEREZADE***	86 900 Ft/fő	132 900 Ft/fő
HOTEL MARHABA***	89 900 Ft/fő	132 900 Ft/fő
HOTEL MARHABA PALACE****	98 900 Ft/fő	164 900 Ft/fő
EGYIPTOMI AKCIÓK:		
NÍLUSI LUXUS HAJÓÚT (Hurghadán hosszabbítható)		189 900 Ft/fő
PIRAMISOK ÉS TENGERPART		144 900 Ft/fő
KAIRÓ–ALEXANDRIA–HURGHADA		144 900 Ft/fő

BEST REISEN (a Madách térnél)
1075 Bp., Madách Imre út 1.
Tel.: 268-1255, 268-1256, 322-3049,
VALAMINT AZ ÖSSZES IBUSZ-IRODÁBAN!

AKCIÓS ÜDÜLÉSEK, UTAZÁSOK A HUNGUEST TRAVEL-nél!
Siófok, Hotel Azúr** 8 nap/7 éjszaka, reggelivel **29 210** Ft/fő. Csak a július 20–27. közötti turnusban 10 év alatti **gyermekeknek** szállás, reggelivel, pótágyon, **ingyenes! 4 éjszakás kikapcsolódás,** reggelivel (vasárnap–csütörtök) **17 020** Ft/fő, gyermekeknek **10 070** Ft. **Napi szállásfoglalás,** reggelivel **4450** Ft/fő.
Szuper akció Hévízen! A HUNGUEST Hotel Panorámában 8 nap/7 éjszaka, félpanzióval, kis kúrával most csak **34 790** Ft/fő.
Spanyolországi körutazás szeptember 14. **(10 nap/9 éjszaka)** repülőgéppel és autóbusszal, félpanzióval, idegenvezető, biztosítás, csak **204 400** Ft/fő+reptéri illeték.
HUNGUEST TRAVEL – FELHŐTLEN NYARALÁS!
1065 Bp., Bajcsy-Zs. út 55., telefon: 331-4545.
1074 Bp., Dohány u. 27., telefon: 342-8307. Pólus Center, galéria, telefon: 410-7705, vidéken: minden megyében.

OLASZORSZÁG KÖZVETLEN TENGERPARTI APARTMANOK LIGNANO-BIBIONE
07.22-29. 130 500,- Ft./apt./hét
TOPTOUR 1051 Bp. Nádor u. 26.Tel.: 331-6194

A KODOLÁNYI JÁNOS FŐISKOLA
szívesen tájékoztatja barátait és versenytársait, hogy
a ***sikeres intézményi akkreditációjáról***
szóló hivatalos közlemény az Akkreditációs Értesítő 2000/1. számában jelent meg.
A főiskola 2000 szeptemberétől két új szakot is indít:
a ***Nemzetközi kapcsolatok szak***
nappali (Székesfehérvár) és levelező tagozatára (Budapest)
és a ***Vendéglátó és Szálloda közgazdasági szak***
nappali és levelező tagozatára (Siófok) júliusban lehet jelentkezni.
Felvételi tájékoztatás: www.kodolanyi.hu, illetve KJF-diáktanácsadó: (22) 312-152/405
KODOLÁNYI FŐISKOLA – a színvonal!

KÖZLEMÉNY

A Budapest Bank Rt. törvényi kötelezettségének eleget téve tájékoztatja tisztelt részvényeseit, hogy 100%-os részesedéssel megalapította a **Budapesti Áruhitel Részvénytársaságot.**
A társaság székhelye: 1054 Budapest, Honvéd u. 10.
BUDAPEST BANK
Garinca

MOL MAGYAR OLAJ- és GÁZIPARI Részvénytársaság

FELHÍVÁS

HASZNÁLT GÉPJÁRMŰVEK MEGVÉTELÉRE

A MOL HOTELS Rt.
felajánlja megvételre
a következő használt gépjárműveit:

5 db Volkswagen T4-TD

1 db Opel Combo

1 db Mazda ALU.VAN

KÖZLEMÉNYEK

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A HUMET Rt.
(1121 Budapest,
Konkoly Thege Miklós út 29–33.)
mint a HUMET®-R gyógyhatású készítmény kizárólagos gyártója és forgalmazója NYILVÁNOS PÁLYÁZATOT HIRDET az OÉTI-nél engedélyeztetésre
– és pezsgőtablettaként
ill. kapszulakénti kiszerelésre –
kerülő új termékei CSOMAGOLÁSÁNAK MEGTERVEZÉSÉRE.

NÉPSZABADSÁG OKTATÁSI KÖZPONT

SZEPTEMBERTŐL INDULÓ,

államilag elismert szakképesítést nyújtó tanfolyamaink:

• PR-MUNKATÁRS ÉS -SZAKREFERENS •
• PROTOKOLL-ÜGYINTÉZŐ •
• MARKETING- ÉS REKLÁMÜGYINTÉZŐ •

denek előtt az elméletre gondoltam, mely megvetette alapjait a testet öltött 50 évnek. Marx és Engels szellemi kohója egységes rendszerbe olvasztotta mindazt az értéket, amelyet a filozófia az ókori görög gondolkodókon, Hegelen, az utópista szocialistákon s a polgári közgazdaságtan klasszikusain át teremtett, megszabadítván salakjuktól s avíttságuktól a teóriákat, s felvértezvén vele az új osztályt, a legnyomorultabbat és legnagyszerűbbet: a proletariátust. Leninre gondoltam, ki a századelőn harci sereget, pártot kovácsolt az általa korszerűvé tett elmélet győzelemre vitelére s ki az első világháború kataklizmájában, romokon és éhínségen fakasztott hittel hatalmat adott az új osztálynak, minden hatalmat nékik adott, a munkás-paraszt-katona tanácsoknak. Fényt gyújtott, mely egyre növekedve átvilágítja századunkat, éltető melege köré vonja a föld szabadságra áhítozó népeit s bizonyossággá erleli bennük a jövendő reményeit.

Lángelmék láncolata, más-más szektoraiban az életnek. Más-más nagyságú s más fényerejű elmék, amiként különböznek az égen ragyogó csillagok. Lunacsarszkij, Gorkij, Dzerzsinszkij, Csicserin, Pavlov, Keldis, Ambarcumjan, Tu-

rakott nevek — munkásságát a leg nemesebb humanizmus telíthette de az államszerkezet egyneműe ellentétes jellege folytán magasabb rendű harmónia sohasem realizá lódhatott köztük s a hatalom való ságos birtokosai, valamint ezekne céljai között.

Megszületése pillanatában a Szovjetunió volt az egyetlen olyan állam, amely az emberért jött létre, s szándéka szerint kiteljesedvén, nemesedve s tökélesedve fejlődött a maga mögött hagyott fél évszázadban. Hogy ma már szocialista világrendszerről beszélünk, az — államalkotási folyamatában tekintve — annak az 1922 december 30.-i zimankós téli napnak következménye, amikor a betegsége miatt távollevő Lenin szellemében négy szövetségi köztársaság uniója megteremtette a Szovjetuniót. Olyan világhatalom jött létre e napon, amely először a történelemben az állami szervek folyamatos feladatává tette a kultúra és civilizáció humanizálását. Nemcsak arra a méreteiben is tiszteletet parancsoló munkára gondolok, amelyet a sok milliós tömegek szellemi felvértezéséért, iskolázásáért, a tudományok, s a technika fejlesztéséért végeztek, de arra is: törvényeket alkottak a kultúra és civilizáció humanista jellegének védelmére, hogy szovjet földön a művészetek, a filozófia, a tudományok álarca alatt az ember-

Mi lett volna veled nyugati civilizáció, Dante, Shakespeare, Heine és Thomas Mann kultúrája, mi lett volna veled a német faji gőg által megvetően lecigányozott magyar nép, ha felszabadítóként nem siet segítségedre az a hadsereg, az a hatalom, az a kultúra, mely ellen önnön véreddel is meg akartak védeni? Milyen paradoxonnak tűnik a történelem meztelen igazsága: évezredek által dajkált európai kulturánk megmentői között ott voltak azoknak az ázsiai népeknek fiai is, akiknek a szovjethatalom adott ÁBC-t. S a példa, melyet oly gyakran idéznek íróink, hogy a házba lépő szovjet tiszttel a könyvespolcon talált Goethe és Tolsztoj kötet minden tolmácsnál könnyebbé tette a megértést, talán legékesebben bizonyítja az újat, melyet a szovjet hatalom adott fiainak — és nekünk.

Igen, nekünk, mert vajon beszélhetünk-e a Szovjetunió megszületésének 50. évfordulójáról anélkül, hogy össze ne kapcsolnánk a szocialista Magyarország, a szocialista újjászületés létrejöttével, azzal a ténnyel, hogy gyümölcsöt érlelő, már szemünk láttára korszakos eredményeket hozó munkát folytatunk? Kötetnyi írás kevés lenne a kezdettől megtett út s a kibontakozó perspektívák számbavételére. Utaljunk itt csupán arra, hogy a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

Pataki Tibor

1021

Pataki Tibor: Zene

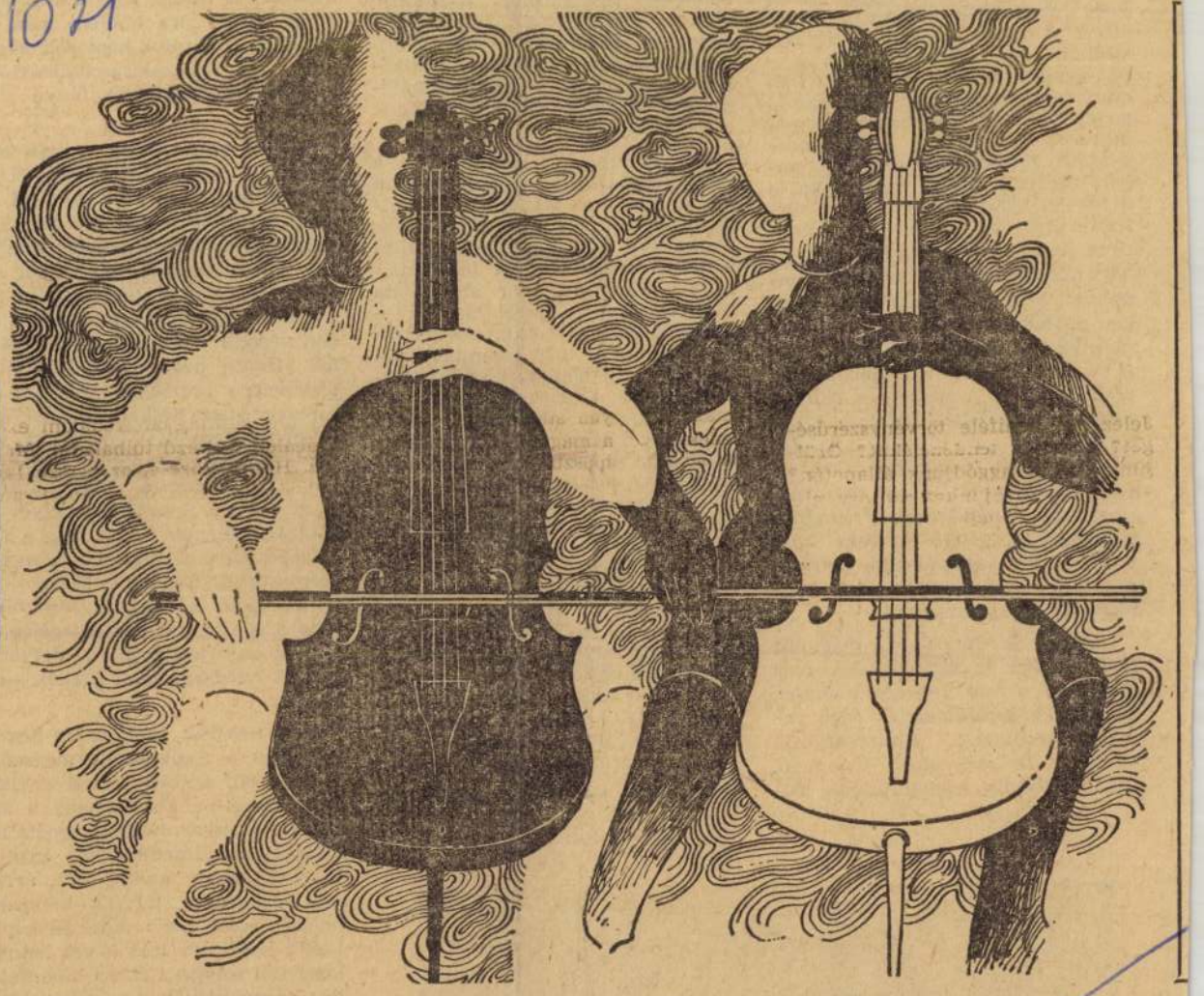

zuhanyozó- és WC
használatának kérd
munka-, a védő,
ha-juttatások,
-itallal való ellátás
nek ellenőrzése,
néhány a sok, e
kérdés közül. R
mondhatjuk, hogy
vezetek vállalati
ellenőrzési joga kiterjed mindarra, amely a dolgozók érdekeit érinti. Ennek alapján jogukban áll a gazdasági vezetők ilyenirányú intézkedését, tevékenységét ellenőrizni. Ter-

Mélyfúrási munkákhoz

segédmunkásokat

változó munkahelyre

felveszünk

Személyes jelentkezés a szükséges iratokkal szombat kivételével:

VÍZKUTATÓ ÜV.
Cegléd,
Rákóczi út 72.

kák. 10.25: Zenés reklámműsor. 10.30: Vasárnapi koktél. 12.00: Hírek. Lapszemle. Időjárásjelentés. 12.10: Édes anyanyelvünk. 12.15: Jó ebédhez szól a nóta. 13.01: Tiszta szívvel. 13.11: Művészlemezek. 13.44: Pillantás a nagyvilágba. 14.04: Korunk operacsillagai. 15.00: Eötvös József műveiből. 15.55: Legénybúcsú. 16.48: Az én poézisom természete. 16.58: Hallgatóink figyelmébe! 17.00: Hírek. Időjárásjelentés. 17.05: Vavrinecz Béla feldolgozásaiból. 17.30: Lírai önarckép. 17.45: Vladimir Horowitz felvételeiből. 18.13: Magnósok, figyelem! 18.58: Hallgatóink figyelmébe! 19.00: Hírek. Időjárásjelentés. 19.10: Sporthírek. Totó. 19.15: A világirodalom remekei. 19.53: Olasz—svájci útinapló. 20.34: Húsz perc szanzon. 20.54: A Hamburgi Rádió zenekarának hangversenye. Közben: 22.00: Hírek. Időjárásjelentés. 22.10: Sporthírek. Totó. 22.48: Levelek. 23.00: Könnyűzene. Közben: 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. 0.30: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI RÁDIÓ

6.58: Hallgatóink figyelmébe! 7.00: Az evangélikus egyház félórája. 7.30: Orgonaművek. 8.00: A Gyermekrádió műsora. 8.30: Mit hallunk? 9.09: Vendégségben őseinknél. 9.41: Zenei anyanyelvünk. 9.51: Magyar Múzsa. 10.31: Vígopera — két részben. 11.26: Ismerkedés. 11.46: Az 1972. évi pozsonyi Interpódium részvevőinek zenekari hangversenye. 13.11: A Gyermekrádió műsora. 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. 14.00: Táskarádió. 15.00: Themze-parti képeslap. 15.10: Nótacsokor. 16.00: Hírek. Időjárásjelentés. 16.05: Mit üzen a Rádió? 16.40: Barbara Streisard és Frank Sinatra énekel. 17.00: Tudósaink arcképcsarnoka. 17.15: Sándor Judit énekel. 17.30: A vasárnap sportja. 18.00: Hírek. Időjárásjelentés. 18.05: Mikrofon előtt az irodalmi vezető. 18.17: Magyar zeneművek. 19.50: Jó estét, gyerekek! 20.00: Hírek. Időjárás-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725

Pestmegyei Hírlap
Pataki Tibor
1973 SEP 23

1021

Lány pártában

Pataki Tibor tusrajza

DARVAS JÓZSEF: —

SZÁR

Emlékező

Azért jöttünk ma itt össze — többen, bár sajnos, mégis kevesen, az egykori résztvevők közül is —, hogy megemlékezzünk az 1943-as szárszói „értelmiségi, paraszt, munkás találkozó", és tanácskozás 30. évfordulójáról. Rám hárult az a nem könnyű —, s kiderülhet: nem is hálás — feladat, hogy beszéljek erről a mai szemmel nézve is fontos, s egyben izgalmas tanulságokat őrző eseményről; — emlékezve, és emlékeztetve.

Nem könnyű a feladat, mondom: — s ebben az esetben ez nem szónoki fogás. Igyekszem majd elkerülni a személyességet, — bár ez valószínűleg nem mindig sikerül —, érezvén, hogy akarom, nem akarom, nem csupán a magam nevében beszélek. Olyanok nevében, illetve olyanok helyett is, akik már, ha akarnák se vitatkozhatnának velem. Nem korrigálhatnák a szavaimat. Ha a sors másképpen rendeli, ma itt nem nekem kellene szólani, aki — elnézést a színpadi hasonlatért — epizódista, (ha talán nem is jelentéktelen epizódista) voltam annak idején a többnapos tanácskozáson. Hanem a „főszereplők" valamelyikének; — *Erdei Ferencnek*, vagy *Veres Péternek*. Ám, ők már nincsenek, — elmentek örökre.

Vagy *Nagy Istvánnak* talán, akimég él, Kolozsvárt, s aki a legdinamikusabb, legszenvedélyesebb vitázó volt; — legbátrabb, és legkövetkezetesebb képviselője a szocialista, kommunista álláspontnak? Remek önéletrajzi köteteinek valamelyikében, reméljük, megírja még Szárszót is. A nehéz betegséggel küszködő *Németh Lászlónak*? Akinek ott elhangzott felszólalásával —, de méginkább az azt alibiként felhasználók „harmadik útas" magyarságtudat Szárszót is. Viszont ennek ellenhatásaként meg kialakult — s itt-ott ma is él — egy legenda: ott, Szárszón készült az igazi népi Magyarország, — de aztán végzetesen elsikkadt...

Jó lenne végre megmutatni az igazi jelentőségét, — erényeivel, ellentmondásaival, tanulságaival. Néhány évvel ezelőtt azt reméltük, hogy Veres Péter elvégzi ezt, — de könyve, tragikus módon, befejezetlen maradt.

Ez a megemlékezés már jellegénél, s terjedelménél fogva se vállalkozhatik arra, hogy a számvetést a teljesség igényével elvégezze. De néhány vonással talán hozzájárulhat a tisztázáshoz.

●

Mi is volt hát Szárszó?

Először — kissé rendhagyó módon — hadd idézzek részleteket a korabeli, különböző színezetű jobboldali lapokból. Tudva természetesen, s elismerve, hogy az ellenség minősítése is szubjektív; torzít, s ma elismerésnek számító vonásokat felnagyít. A cikkek, amelyekből idézek, a „Szárszó" című, előbb említett kötet megjelenése kapcsán íródtak.

Az úgynevezett „keresztény-nemzeti" jobboldal lapja, a „Nemzeti Újság" 1944. február 13-i számában, *„Miről szónokoltak Szárszón?* című cikkében ezt írta: „Hivatalosan a Magyar Élet Könyvbarátainak Társasága fáradozott azon, hogy az értelmiségi, paraszt- és munkásifjúságot összehozza. A könyvbarátok a népi irodalom szolgálatának szellemében kezdték meg munkájukat évekkel ezelőtt. Amint azonban most tartott értekezletükből kiderül, nem annyira az írókat, és az

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 SEP 8

ÉLET ÉS IRODALOM

Pataki Tibor
1021

Pataki Tibor: Menyasszony

n hiányoznak a lapok hasábjairól, elik a trafikok, bazárok forgal- t.

hetség és reklám

Az épület külseje olyan, mint egy ri villa, talán az is volt valami- . A portás egykedvűen nyit utat, gszokta a nyüzsgést. *A zenét sze- i, műveli is.* Alig bújik vissza ka- tájába, megszólaltatja hangszerét. gának játszik, s tudja: soha nem zül vele felvétel. Egyelőre más e nem hallik, pedig már a folyo- járunk. Egy táblán a stúdióbe- tás: kilenctől hatig LGT, aztán nti Judit (?), éjjel kettőkor *Fenyő klós* következik. Nincs üresjárat. obra a büfé, Presser Gábor áll a lt mögött, reggelizik. Néhány üveg tos gyümölcslé, tej, konzervek so- koznak előtte, ujjával dobol a hús- tétomos dobozon, kérdően néz. gyal száll át a szobán, valamit ndani kell.

— Pici, mire készültök?

— Új lemezt készítünk, talán ok- erben a boltokba kerül.

— Mi lesz a címe?

— Még nincsen címe.

— Miről szólnak a dalok?

— Ha érdekel, majd meghallga- l. Nem tudom, nem lehet elme- ni. Megértesz? Az biztos: komo- k, komorak lesznek.

— Ilyen komorak vagytok?

— Nem mi, a körülöttünk levő lgok, a világ ilyen. Emellett nem hetünk el szótlanul.

Kiderül, *lesz angol nyelvű változat*

ge, a keverőszobában már a berendezéseket. A föld szőnyeg fut, a sarokban l fölstószolva, a tekintet alig fogni a Hi-Fi-tornyokat., a stúdió- és a kisebb kazettá kat. A szemközti üvegfalo az egyik stúdióba: zongora, tók, érzékeny mikrofonok terepet. *Hangszigetelése tök lajdonképpen ház a házban* bakon áll és három réteg választja el az előző helyiségtől. A hangmérnökök a negyvenhat csatornás keverő-

biek is. Délutánig csak Presserrel van dolga, rá kell énekelnie a hangszalagra. *Úgy készülődik, mint egy*

MK SAJTOFIGYELO
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 237-748, 340-726

Pataki Tibor, grafikus

PEST MEGYEI HÍRLAP
1984 SEP 1[illegible]

1021

Galga menti táj

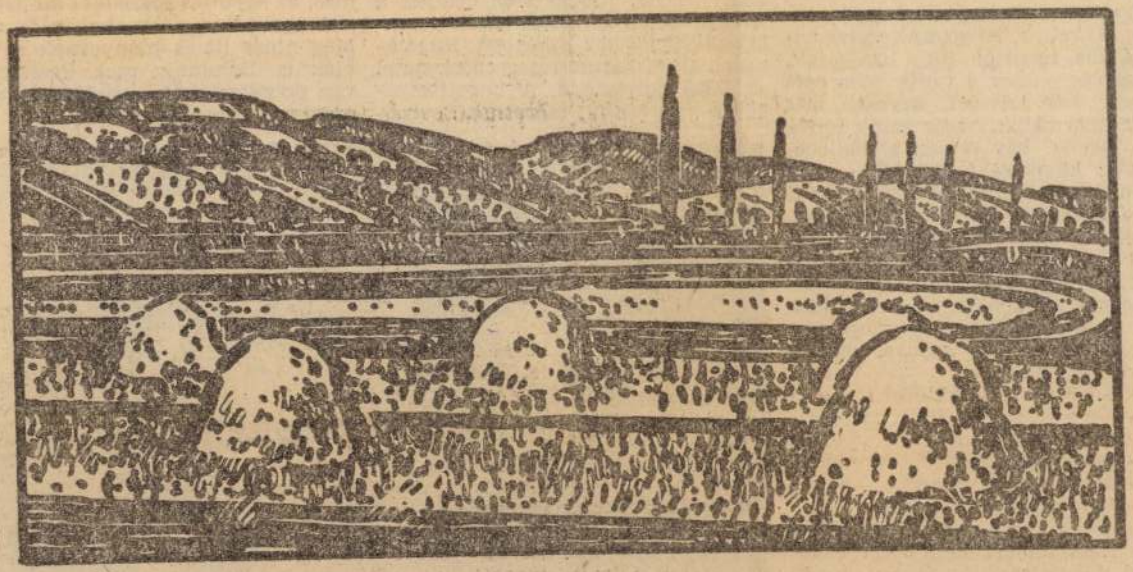

Pataki Tibor rajza

Pauli Anna

Meghivó

Péter Pál Galéria

meghivja Önt

az ETN Konferencia keretében
1994.június 14-június 28. között

a Magyar Iparmüvészeti Főiskola
Textil Tanszék tanárainak
kiállitására
Abaházi Katalin, Bényei Tünde, Droppa Judit,
Jankovics Zsuzsanna, Kisfaludy Márta, Nyári Ildikó,
Pauli Anna, Penkala Éva, Polgár Csaba, Sárváry Katalin,
Szilvitzky Margit

Megnyitó: 1994.június 14-én este 20 órakor

2000 Szentendre, Péter Pál u.1.
telefon: 06-26-311-182

Patakí Tibor

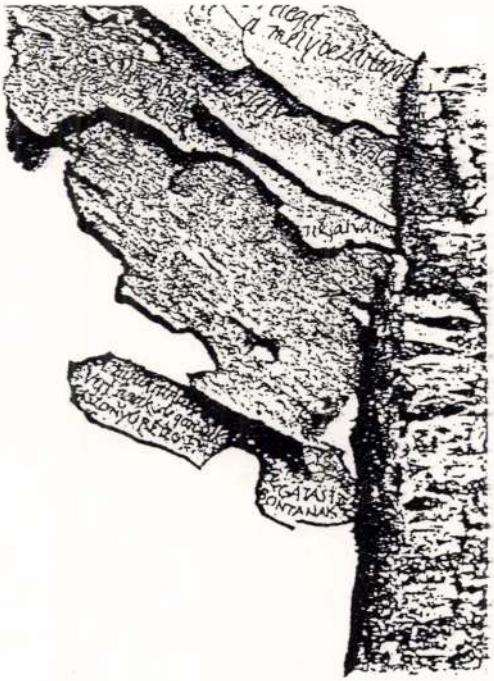

A Magyar Grafikusművészek Szövetsége,
a Magyar Művészkönyvalkotók
Társasága és a Balassi Kiadó
szeretettel meghívja Önt a

„METAMORFÓZIS"

című művészkönyv kiállítás
megnyitójára.
1994. szeptember 9-én 17 órára a
Balassi Könyvesbolba.
1023 Budapest, Margit u. 1.
A kiállítást megnyitja:

JELES ÉVA
Jeles és Tsa. Könyvkereskedő Cég
vezetője

MEGHÍVÓ

Árva Ilona
Békés Rozália
Budahelyi Tibor
Bulak András
Darnó István
Gémes Péter
Hegedűs 2. László
Kelecsényi Csilla
Kiss Ilona
Kovács Péter
Balázs

László Bandy
Lengyel András
Móder Rezső
Olajos György
Palaki Tibor
Sárkány Győző
Sóvárnái Valéria
Szirtényi István
Vasvári László
Sándor
Várnai Gyula

A MAGYAR VÁRTÖRTÉNET CISZTERCI KUTATÓJA PATAKI VIDOR JÁNOS (1901–1973)

90 éve, 1901. február 19-én született Pécsett Pataki (Piribauer) Vidor János, ciszterci paptanár, történész, a magyar műemlékvédelem jeles munkása. Atyja – a szakma híres, pécsi dinasztiájának tagja – jómódú pékmester volt a baranyai Mecseknádasdon (Püspöknádasd), ahol malmot is szerzett. Fia a pécsi cisztercita főgimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait, s még gimnazista korában, 1917-ben a Ciszterci Rendbe lépett. 1924-ben szentelték pappá. A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem magyar–történelem szakán szerzett tanári diplomát és doktorált. 1924–25-ben, gyakorló tanárként Budapesten működött, majd 1925-ben a rend egri, Szent Bernát gimnáziumába helyezték.

1925-től Dr. Pálos Ervin jogakadémiai tanárral, diákjaik segítségével megkezdték az egri vár feltárását. A több mint egy évtizedig folyó ásatások jelentős eredményeket értek el, s Pataki vonatkozó publikációi hívták fel a szélesebb közönség figyelmét – Gárdonyi Géza híres regénye mellett – nemzeti múltunk eme kegyhelyére. A munka komoly tudományos megalapozását szolgálták a fiatal ciszterci történész kiterjedt levéltári kutatásai, amelyeket a nyári szünidőkben itthon és külföldön is végzett. Bécsben, Németországban, Angliában és spanyol levéltárakban is búvárkodhatott, erre áldozva tanári fizetését. A volt császárváros archívumai valóságos kincsesbányaként ontották az addig ismeretlen forrásokat. Ezeket felhasználva írta a XVI. századi, magyarországi várépítészetről szóló tanulmányát. Bécsben, a Hofkammerarchívban bukkant rá arra az érdekes, 1686 végére datált tollrajzra, amely Pécs ostromát, a töröktől való visszafoglalását ábrázolja. Az ismeretlen rajzoló sokszor topográfiai hűséggel örökítette meg a még az ellenség kezén lévő püspökvár ágyúzását, s a belváros nyugati felének romos épületeit. Ezen lap azóta is fontos segítője a város történetével, műemlékeivel foglalkozó kutatóknak.

Pataki Vidort 1938-ban áthelyezték a ciszterciek budapesti, Szent Imre gimnáziumába, ahol 1948-ig tanított. Az iskola államosítása után lelkészként (1948–1953), majd kisegítő lelkészként (1953–1971) működött. Ebben az időben is folytatta tudományos munkáját. Különféle megbízásokra levéltári forráskutatásokat végzett. Például a Magyar Országos Levéltárban építési terveket tárt fel az Országos Műemléki Felügyelőség számára. Egerrel kapcsolatos kutatásait is folytatta, s ennek eredményeképpen újabb tanulmányokat publikált.

Nagy felkészültségéről beszél egy szakmai körökben hallott anekdota. Midőn megkérték, hogy segítsen egy nehéz, középkori szöveg megfejtésében, ő – munkáját megszakítva – oly gyorsan fordította le az oklevelet, hogy most ennek lejegyzése okozott problémát a fiatalabb kollégáknak. A visszaemlékezések szerint rendkívül szerényen élt. Tudományos munkája mellett gondozta, támogatta beteg, idős tanártársait. Volt tanítványai meghívására 1973-ban amerikai körutat tett. Onnan hazatérve, 1973. október 5-én hunyt el.

Sonkoly Károly

Pataki Vidor János művei

Hunyadi János pályája 1446-tól 1448-ig (kéziratban maradt doktori értekezés, Bp., 1924).

Eger vára kis kalauza. Turisták Lapja (1930), 348.

A XVI. századi várépítés Magyarországon. A Bécsi Magyar Történeti Intézet Évkönyve (1931), 98–132.

Az egri vár élete. Történelmi tanulmány (Eger, 1934), (klny. a Ciszterci Rend egri Szent Bernát gimnáziumának 1933/34. évi értesítőjéből).

Pataki Vidor–Gosztonyi Gyula: Pécs legrégibb hiteles ábrázolása. Sorsunk, I./4. sz. (1941), 413–421.

Bendefy László–Pataki János Vidor: Rejtett kincsek levéltárainkban. Műemlékvédelem, VIII./1. sz. (1964), 35–41.

Az egri vár. A hazai műemlékvédelem történetéből. I. és II., Műemlékvédelen. VIII./3. és 4. sz., 137–141. és 222–226.

Eger története, I., 1000–1526-ig. A vár. (in: Heves megye műemlékei, II. k., Bp., 1969, 13–17. ill. 59–75.)

Pécs ostromának (1686) legrégebbi hiteles ábrázolása

IRODALOM

BENDEFY L.: Dr. Pataki Vidor János emlékezete (1901–1973). Műemlékvédelem XIX./1. sz. (1975),. 55–57.

HERVAY F.: Pataki Vidor János. Az Egri Vár Híradója (1975/11. sz.).

Magyar Életrajzi Lexikon, III. k. (Bp., 2. kiad., 1985), 602–603.

A harangokról

A harangok szerepe a jelzés. Kínában már i. e. kétezer évvel használtak harangot. A görögöknél és a rómaiaknál a magasabb rang jelvénye a harang. A győzelmi felvonulásokon elengedhetetlen volt a harangok csilingelése.[1]

A keresztények szabad vallásgyakorlását 313-ban a milánói ediktum biztosította. Ettől kezdve fokozatosan kap szerepet a keresztény vallásban a harang. Sabinianus pápa (604–606) rendelte el, hogy nappal négyszer, éjjel háromszor adjanak jelt haranggal, és az istentiszteletre is harangszóval hívják a híveket. A 13. századig a harangöntés főleg a bencések kezében volt. Ettől kezdve fokozatosan világi mesterek kezébe került ez a mesterség. A harangöntés mellett ágyúkat és tűzoltási felszereléseket is készítettek.

A 15. sz-tól a harangokon megjelent a készítő neve és lakóhelye. Ezenkívül rendszerint feltüntették az öntető nevét, a felállítás helyét és idejét s azt, hogy kinek a tiszteletére készült a harang. A 16. sz-tól lesz általános a feliratok mellett a domborművek alkalmazása. Ezek legtöbbször Szűz Máriát, szenteket és apostolokat ábrázoltak.[2]

Harangöntőműhely a 18. sz. végén

Pataki

Vas. Ujs. 1863. 92. l

** *(Magyar diszmü-irodalomunk)* ismét egy érdekes albummal szaporodott, czime „*Csónakut Rotterdamtól Pestig.* Irta *Birly* István. Pest, Geibel A. (Grill Károly) bizományában. 1863.“ Tartalmazza azon, mind rendkivüli hosszusága, mind kalandossága folytán nagyérdekü csónakutazás leirását, melyet a mult nyáron *Rosty* Pál és *Birly* István urak Rotterdam és Pest közt tettek. A 14 és fél nagy negyedrétü ivből álló albumot kilencz kőre nyomott kép ékiti Rachtól Lipcsében, Reifenstein és Röschtől Bécsben, s Patakitól Pesten. Mind a nyomás, mind a kötés igen szép s amaz Heckenast Gusztáv nyomdájának, emez Boldog Lajos helybeli könyvkötőnek becsületére válik.

Arról, hogy kövessük, keresésére induljunk, szó sem lehetett. Fel sem találhattuk volna; s nyilván ő nélkülünk akart menni. Akaratát tisztelnünk kelle. Csak Kalagáni, kinek könnyü sebe gyorsan gyógyult, fejezte ki sajnálatát a fölött, hogy az ezredes, kalauzul, nem őt választotta, ki a himalájai erdőség minden zege-zugát ismeri ... Megnyugtatott egyébiránt, hogy nincs mitől tartanunk az ezredest illetőleg, Nána Sáhib, utolsó emberéig, végkép elpusztult erről a környékről.

Augusztus ismét oly esősen kezdődött, hogy a Hod kapitány szava szerint még a békák is náthát kaptak. Mindent összevéve mégis kevesebb esőnk volt mint juliusban s annál fogva az idő kedvezőbb volt vadászkirándulásainkra a Tarjániba. Abban bizonyosak voltunk, hogy az ezredes augusztus vége előtt visszatér, mert e hó végével ide kelle hagynunk a Himaláját s vissza kelle térnünk Bombay felé. Van Guitt Mátyás is ugyanakkor szándékozott elhagyni a vidéket; bizton számitott rá, hogy állatseregletét kiegésziti addig még a hiányzó egy oroszlánnal, két tigrissel, s két leopárddal.

Egyelőre azonban, a várt ragadozók helyett, egy más vad lépett a sorompók közé. Augusztus 4-kén egy szép bozontos medve fogatta meg magát, tőrei egyikében. Épen a királban voltunk mi is, mikor a csikarik a kerekes kaliczkában a foglyot betolták.

— Eh, kell is nekem ez a lompos! mondá a vad-szállitó, vállat vonitva. Mit csináljak én ezzel a lusta mihasznával? Az európai piaczon csak az amerikai s a jeges medve kelendő. Ennek a tartása többe kerül nekem, mint a menynyin eladhatom, ha ugyan akad is vevője. — Kell önnek, Hod kapitány? szivesen átengedem.

— De hát mit csináljak vele *én?* kérdé a kapitány.

— Hát csináltasson *beafsteak*at belőle.'

— Medve-beafsteak? jó, ha a medve le van löve; de azért ölni le, hogy szeletet vágjunk belőle — nem fizeti ki magát. Tartsa meg a medvéjét!

— Biz én nem tartom; akkor inkább szabadon eresztem, mondá Van Guitt ur. S intett a csikariknak, hogy nyissák ki a ketreczet s bocsássák el a medvét.

Intett s a csikarik a ketreczet kinyitották és a medve, mintha szégyenlené hogy senkinek sem kell, lesütött fővel ballagott ki rácsos fogházából. Feje bólintása, a mint az erdő felé vette utját, mégis mintha némi köszönetet akarna kifejezni, melyet szende morgásával is jelentett.

— Ez jó tett volt, Van Guitt ur, — mondá Banks — meglátja ez önnek szerencsét fog hozni.

Banks nem is tudta mily igazat mond. Augusztus 6-ka meghozta a vadszállitó jutalmát nemes tetteért. E napon, egész társaságban, Van Guitt ur, Hod kapitány és én, Fox, Storr és Kalagáni kiséretében, reggel óta egy sürü kaktusz- és leutiskus-berket hajtottunk, midőn egyszerre félig elfojtott orditások vonták magokra figyelmünket. Fegyvereinket azonnal lövésre készitettük s a sürűnek tartottunk, honnan az orditások hallatszottak.

Ötven lépésnyire haladtunk, midőn Van Guitt ur megállitott. Az orditások hangjából ő bizton megértette mi történt s megitélte a helyzetet. Hod kapitányhoz fordulva, oly hangon, mely kérő és parancsoló volt egyszerre, igy szólt hozzá:

— Csak semmi fölösleges lövést!

S jelt adva, hogy maradjunk kissé vissza, nehány lépést tett még előre a sürűbe:

— Oroszlán! kiálta észrevehető örömmel. Intett, hogy kövessük.

Valóban, egy erős faágról lecsüggő kötél hurkában egy hatalmas him-oroszlán vergődött. Nem amolyan sörényes him-oroszlán, mint afrikai testvérei, de valódi indiai oroszlán, a milyent épen keresett állatsereglete kiegészitésére.

Hod kapitány első mozdulata volt: czélozni, lőni. Van Guitt erélyesen rákiáltott:

— Ne lőjjön kapitány — az egekre! ne lőjjön!

— De —

— Mondom ne! Ez oroszlánt az én mesterséges hurkom fogta meg; tulajdonom, melyről parancsolok.

Igaza volt. Egy erős, de hajlékony ág végére kemény kötél volt erősitve, melynek végében mozgó hurok; e hurok nyilásában egy a földhöz erősitett tálban ugy volt a csalétek elhelyezve, hogy az állat, a mint akár szájával, akár lábával hozzá nyul, az ág csapóját megmozditsa, az ág visszapattanjon, a hurok az állat nyakára vagy lábára szoruljon s az állat meg legyen fogva. Ily egyszerü készülékkel sokkal több vadat fognak Indiában, mint az ember gondolná. Többnyire nyakán rántja az állatot a hurok s ilyenkor egy percz alatt megfojtja, tökéletesebben mint a győri hóhér az akasztófára itéltet. Olykor lábát marjitja ki s örökre bénává teszi az erdő fejedelmét. De nem egyszer történik, hogy az állat épségében nem esik hiba s nehány napi pihenéssel kiheveri kisebbszerü rándulását. A jelen esetben is igy történt s Van Guitt urnak teljes volt öröme, midőn Kalaganit a králba küldve, két csikari csakhamar a két erős bivaly által vont kerekes kaliczkával tért vissza, melybe a nemes foglyot, nem minden vesződség nélkül, végre is sikerült szerencsésen betuszkolni.

E naptól kezdve a vad-szállitót nem is hagyta el szerencséje.

Augusztus 11-én egyszerre két leopard fogódott meg, épen abban a csaptatóban, melyből Van Guitt urat első találkozásunkkor kiszabaditottuk volt. Két szép csita, abból a fajtából, melynek egy szép példánya a rohilkándi laposon aczél-óriásunkat is megtámadta volt. Már

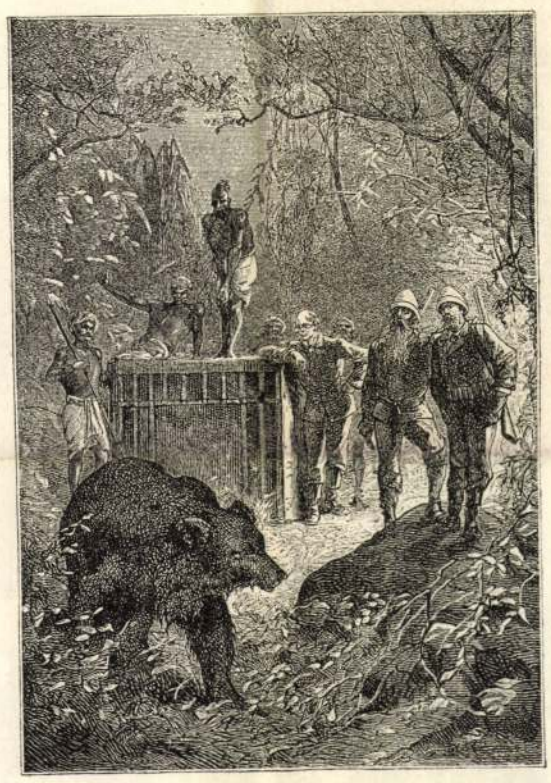

A SZABADON ERESZTETT MEDVE.

még csak a két tigris hiányzott, hogy a Van Guitt ur szállitmánya teljes legyen.

Augusztus 15-ke volt. Munro ezredes még nem tért vissza; semmi hir felőle. Banks nyugtalankodni kezdett hosszas elmaradásán. De nem volt mit tennünk. Hod és Fox ugy látszik örültek, hogy vadászidényük meghosszabbitódik. Folytatták vadászkirándulásaikat. A kapitány már 48-adik, Fox 39-dik tigrisét ejtette el. Mind a kettő remélte, hogy nem hagyja el a Himmaláját, mig e számokat a megfelelő «kerek számokra» ki nem egészitendik.

Augusztus 20-án Van Guitt urnak is sikerült a még hiányzó két tigris közül egyet megfogni és pedig ezuttal azon vermek egyikében, melyeket eddig e vadaknak vagy ösztönből, vagy vigyázat következtében sikerült elkerülniök. A tigrisvermeket szokatlanul mélyre kell ásni, tizenöt-husz lábnyira is, hogy a bele-zuhant, ép oly fürge mint erőteljes állat ki ne vergődhessék belőlök. Épen azért gyakran történik, hogy a nagy esés következtében egy vagy más csontjuk is törik. Tiz eset közül kettő marad épen. Van Guitt ur ebben is szerencsés volt. Tigrisének semmi nagy baja nem esett.

Már még csak egy tigris kellett, hogy a szállitás teljes legyen s a jól megrakodott szállitó Bombay felé indulhasson. Az is megjött; de mily áron! Ezt azonban részletesebben kell elbeszélnünk, — mert ez állatot drágán, nagyon drágán kelle Van Guitt urnak megvásárolnia!

(Folyt. követk.)

Az uj görög határról.

Közel egy évtizede, hogy különféle alakban ismételve s egyre követelőbben fölmerült a görögök régi ohajtása, hogy hazájuk határai legalább odáig kiterjesztessenek, a meddig hajdan nagy őseik birtoka ért. Mert hogy jelenleg minden görög gyermek szentül meg van győződve arról, hogy elődei a nagy hellenek voltak, kiknek dicsőségét az egész világ hirdeti s hogy nekik is ily dicsőknek kell lenniök, az nyilvános dolog s könnyen érthető ama mozgalom után, melyet különösen a német és angol tudósok rokonszenve e kis faj iránt felköltött, s melynek az ország uj alakulását is köszönhetik. Az utazók és elfogulatlan egyének váltig erősitik, hogy a jelenlegi görög tudatlan és erkölcsileg süllyedt nép, melynek nyelvén kivül a régi görögökkel alig van valami összeköttetése; de a tudósoknak elég az, hogy ugyanazon helyen laknak, hol az emberiség életének talán legragyogóbb része lefolyt s részben ugyanazon nyelvet beszélik, elég, hogy rokonszenvvel viseltessenek iránta s e tudós rokonszenvből, mint a filologiai tudományáról hires Gladstone is, gyülölni tanulják a törököt, mint a «klasszikus» nép elnyomóját.

Az európai török birodalom utóbbi szétdarabolása alkalmával a görögnek is nyerni kellett, habár nem szolgált is meg érte. A berlini kongresszuson 1878. julius 5-én elhatározták, hogy a «magas porta egyezzék meg Görögországgal az Epirusban és Thesszaliában a Salamyrias és Kalamas völgyekben vonandó határkiigazitás tárgyában». Könnyen megérthető, hogy a vitatkozó felekre bizott határkiigazitásból nem lett semmi. A görögök követelésének tán még Konstantinápoly birása sem volna képes határt szabni, annyival nehezebben esik nekik a régi klasszikus hellen földhöz tartozó Thesszaliából és Epirusból egy talpalatnyi földet is «átengedni». A jelen év junius havában ezért s a berlini kongresszus egy pár más függőben maradt tárgyának elintézéseért ugyancsak Berlinben tudvalevőleg konferenczia ült össze, mely a határvonalat pontosan megvonta s a kérdést legalább egyelőre eldöntötte — papiron, mert a határ elfoglalása s az uj terület megszállása még hátra van.

E kijelölt uj határvonal a joniai tengernél Kalamas (a régi Thyamis) folyó torkolatánál kezdődik, az uj Trojánál, melyet Andromache és Helen alapitottak. A folyó medrét követi ezután Han-Kalabaki-ig, mely a jelentékeny Janina erőd kulcsát képezi s innen csaknem egyenesen halad Keletre Metzovóig; majd északkeletre fordul s a határ egyik végpontját a hires *Olympus hegye* képezi, mely az aegeumi tengertől nem messze, egykor a görög istenek képzelt lakhelye volt s mint ilyen, ma is kiváló tiszteletben részesül. Olympus hegye a régi Thesszaliának is határhegye volt s ez mai fővárosával Larisszával jelentékenyen fogja gyarapitani a görögök országát.

Legjelentékenyebb pont azonban az uj országrészben *Janina*, mely a hasonnevü tó mellett épült erős vár s mintegy 30,000 lakossal biró város, hegyekkel körülvéve. A néphit szerint Janina a hajdani Dodona helyén épült, hol az istenek atyja, Jupiter, mondatta jóslatait papnői által. A hatodik században a mi időszámitásunk szerint, midőn a jósló hely már elpusztult, keresztelő sz. János tiszteletére épitettek itt egy nagyobbszerű templomot, s ennek nevétől (Joannina) származott a város elnevezése. Epirus és Corcyra egyházi központja s előkelő érsekség székhelye volt 1230 óta s csak 1431-ben került a törökök hatalma alá. Kiváló nevezetességre tett szert e hely Ali pasa idejében, ki nemcsak a vidéken, de egész Albániában s Rumélia nagy részén önálló urrá tudta magát tenni s itt a hatalmas janinai várban a szultánnal is sokáig daczolt. Janina sok ideig volt a tartomány központja, mely tartománynak 718,000 lakosa van, köztük 200,000 muzulman. A városban hat keresztyén templom van, köztük legnagyobb a szent Anasztázius tiszteletére emelt templom, továbbá 17 mecset, két zsinagóga, egy bazár, egy iskola s egy kaszárnya. Egy kis szigeten a város mellett van Hagios Sotiras (szent megváltó) nevére emelt regényes fekvésü kolostor is.

Egyveleg.

* **Szeptembert** átalában a szüret hónapjának nevezik, mivel a legtöbb gyümölcsöt akkor gyüjtik össze. A régibb időkben ennek emlékére sok helyen külön szüreti ünnepeket is rendeztek. Ma már csak egyes napokat ünnepelnek meg e hónapban. Ilyen ünnepnap 14-ke annak emlékére, hogy Heraklius császár a szent keresztnek egy részét megtalálta. Ennek emlékére sok vidéken szabad vadászatot engedtek s az iskolákban ünnepeket rendeztek. Átalánosabban el volt terjedve Máté napjának (21-én) megünneplése, mely nap az ősz csillagászati kezdetével összeesve, időjóslásoknál támpontul szolgált s általában azt hitték róla, hogy utána már kevés szép nap következik. E napon szokták a londoni polgármesternek a kertészek évi gyümölcsajándékaikat átadni. Szent Mihály napja még nevezetesebb. Nálunk évszázadokon át ez volt a költözködés napja, valamint Angliában is, hol e nap (nálunk Márton napján) rendesen ludat esznek s azt hiszik, hogy ez esetben sohasem lesz hiányuk a készpénzben. Ugyanott sok helyütt e napot szerencsétlennek tartják, mivel az ördög ekkor szedi a szedret. A néphit szerint a hány napos a hold Mihálynapján, annyi árviz lesz még az évben, s ha e nap szép, a tél meleg, de szeles lesz. Skótországban e napon kalácsot készitenek, melyből az egész család eszik, s lehetőleg e napra hagyják az eljegyzéseket is. Hogy Szent Mihály napjával a halálozásoknak is van összeköttetése, azt nálunk, hola koporsó alá tett saraglyát ma is Szent-Mihály lovának nevezik, mindenki tudja.

* **Bostonban** e hó 17-én ünneplik meg a város alapitásának 250-ik évfordulóját. Ez alkalommal óriási körmenet is lesz s az élelmes yankeek a publikum mulattatására ki tudták eszközölni, hogy e két elnökjelölt (Hancock és Garfield) e körmeneten résztvesznek s egy kocsiban fognak ülni.

* **A hires ravennai baptisterium** omlófélben van s a falakon már viz szivárog át, ugy hogy a műtörténelmi becsü mozaikokat végveszély fenyegeti. E baj oka onnan ered, mivel az épület környezetében levő talajt magasra emelték s mivel annak darabokra szedése veszélyes volna, az egészet akarják amerikaiasan más helyre vinni, a mely orvoslási mód nem lesz könnyü, mivel az épület mintegy 1067 tonna sulyu.

* **A Montblancnál** is alagutat akarnak készitteni a francziák. A mérnökök költségvetése szerint e munka mintegy 30 millió forintba kerülne.

A háromszáz halhatatlan thebai hős sirja. A londoni «Athenaeum»-ot rendkivül érdekes fölfedezésről értesitik Athenből. A khaeronaei oroszlánok helyreállitása alkalmából, M. Stamatakist, a régiségek igazgatóját Khaeroneába küldték. Midőn Stamatakis az oroszlánok körül a földet ásatni kezdte, az emlékezetes csatában elestek csontvázaira bukkant. A holttesteket három osztályban temették el, azon rendben, a mint küzdöttek. Minden osztály hat sorból áll. Az első osztályban 77 holttestet találtak; az 1., 2. 3. és 4. sorban 15—15-öt, az 5-ikben 9-et és a 6-ik sorban 8-at. A második osztályban ugyanoly körülmények közt 44 holttest volt. Az ásatást folytatják, mert tudva levő, hogy az oroszlánok alá a thebai szent csapat 300 tagját temették el, ugy hogy miután eddig 118 csontvázat fedeztek föl, még 182 a fölfedezésre vár. A holttestek közelében fegyvermaradványok, gombok s nehány ollogides (fürdő szerszám) feküdtek. A holttesteket fölfedezésük után azonnal földdel boritották le; azonban attól tartanak, hogy nehezen lesznek konzerválhatók.

* **Indiában a műipar ügye** jelentékeny fejlődésnek indult. Jelenleg Simlában van kiállitás, 1881-ben pedig Lahoreban országos műiparkiállitást rendeznek különös tekintettel Punjabra.

* **Az olcsóságot** a divathölgyek nem tanulhatják meg. Párisban 14 előkelő nő versenyzett, hogy minél olcsóbb öltözetben jelenjék meg, de e mellett diszesen. Maga az öltözet közönséges zsákszövetből készülve, csakugyan olcsó volt, de a legolcsóbb szövethez is 600 forint áru valencienni csipke, 240 forint áru drága kövekkel kirakott napernyő s 320 forint áru virág s másnemü diszités járult. Az ily takarékosságnál mégis jobb, ha kissé — luxust üznek.

* **A békák és pontyok.** Egy szilézíai lap ezeket irja: A warbrunni uradalom halászmesterre arról értesit bennünket, hogy a legnagyobb tavat ki kellett apasztani, hogy a különféle évfolyamokból való pontyokat különválaszszák. Mikor a munkások az apró pontyokat kosarakba szedték, azt tapasztalták, hogy a nagyobb halakon békák üldögéltek. A halászmester azt állitja, hogy a békák nagy ellenségei a pontyoknak s évenként három-négy százaléknyi kárt okoznak ezekben. A nyilt vizekben nem annyira ártalmasak, mert nehezebben kapaszkodhatnak a pontyok szemüregeibe. A halak kimulása az által történik, hogy szemeiket a békák kikaparják, minélfogva megvakulnak s éhen vesznek. Bizonyság gyanánt mutatott a halász egy békát, mely egy harmadfél fontos pontyra tapadt s ezzel együtt a halat is fölemelte. Nagynehezen sikerült a két állatot egymástól elválasztani. A pontyban már csak kevés élet mutatkozott.

* **A thea-tenyésztés** az Egyesült-Államokban s különösen Georgiában ujabban nagy lendületet vett s most már sikerült oly theát előállitani, melyet a legfinomabb indiai theától alig lehet megkülönböztetni, ugy, hogy a vérmes yankeek már is azt hiszik, hogy a theával is oly nagy világkereskedelmet fognak csinálni, mint a buzával sikerült.

* **A kecsketenyésztés** érdekében Rosslyn lord elnöksége s Burdett Coutts bárónő védnöksége alatt társulat alakult Londonban. Különösen Irlandban a parasztok között akarják a «szegények tehenét» elterjeszteni. Több más intézkedésen kivül a társaság legközelebb egy gazdasági kiállitás alkalmával nagy banquettet rendezett, melyen a különböző ételek kecsketejből és husból készültek.

* **A czethalászat** a Davis-sorosban ez évben igen jól sikerült. Tizenkét hajó Dundeeból 105 czethalat s 978 tonna olajat vitt haza, melyek mintegy 300,000 forint értéket képviselnek.

Korteskedés Amerikában. Twain Márk, a hires amerikai humorista New-York államban kormányzó jelöltnek lépett fel. Ellenjelöltjei fölött különösen szeplőtlen tiszta neve által tünt ki s ez volt pártjának főerőssége. Az ellenpártok azután — mint ez már Amerikában szokásos — nem sokat törődtek jó hirnevével, hanem igyekeztek azt minden áron a sárba rántani. Egy nap azt olvashatta az ellenpárti lapokban, hogy hamis esküt tett Cochinchinában (sohasem volt Cochinchinában), másnap ismét részletes leirását olvashatta a Montanisban általa elkövetett tolvajlásnak (Montanisban sem volt soha). Twain mind e rágalmakat békén türte. Mit csinált most az ellenpárt? A mint a legközelebbi alkalommal Twain nyilvános gyülekezetben a szószékre lépett, 9 különböző szinárnyalatu kis gyerek, rongyosabbnál rongyosabb öltözetben «papa! papa!» kiáltásokkal feléje rohant, körülvette őt, átölelte lábait, belecsimpeszkedett stb. Most már Twain is elvesztette türelmét, visszalépett a jelöltségtől, kapitulált.

Czethalak mint hajóvontatók. Erfurtban Dielen von Dielenheim tanitóképző intézeti igazgatótól egy röpirat jelent meg, s abban azt fejtegeti, hogy a czethalakat könnyen meg lehetne tanitani hajóvontatásra. Az érdemes professzor kellő komolysággal bizonyitgatja, ábrákkal is magyarázván, hogy e nagy testü, de szelid természetü állatok mily kitünő szolgálatot tehetnének óriási dimenzióju hajók vontatásánál az északi sark környékén. A tudós professzor czethalai igazi csodabogarak.

VIRÁG BENEDEK SIREMLÉKE A BUDAI KRISZTINAVÁROSI TEMETŐBEN.

F 1021 Potoky Ferenc

PALOTAI BORIS ELBESZÉLÉSE:

JUBILEUM

Kata ásított. Jólnevelt ásítás volt, csukott szájjal, az arca meg se rezzent, csupán az orrlyukai tágultak, a szeme lábadt könnybe, de ezt a meghatottság számlájára lehetett írni. Hol volt ő már a meghatottságtól! Kényszerítette magát, hogy figyeljen, hiszen Apáról volt szó! Azon kapta rajta magát, hogy amit hall, már jóval előbb hallja: a mondatok az unalom buzgó zúgásával érnek el hozzá s rögtön elmerülnek.

Az elnöki emelvényről csak fejeket lát, négy-öt sor fejet. Azon túl barna homály. Néha egy-egy fél arc, egy nyakkendőbog, egy homloksáv, egy kézfej fut egymásba, olyan, mint valami fotomontázs egy képesújságban.

Medvecki bácsi beszél Apáról, a kortárs emlékezik, de milyen rozsdás emlékek! Rozsda és nyál. Kata orrához emeli a virágcsokrot, hosszan szagolja, nincs semmi illata, de arra jó, hogy vigyázva beleásítson. Medvecki bácsi nyugdíját szépen kiegészíti a kegyeletes emlékezés, egyre bővíti, a rádió számára, folyóiratok számára, vidéki kultúrelőadások számára, nagy a család...

Apa sohasem kedvelte Medvecki bácsit. Ha tudná, hogy ő írt róla nekrológot, és azóta is minden alkalmat megragad, hogy emlékezzék rá. Tíz flekk emlék — egy átmeneti kabát. A család ruházkodását a halott barátok fedezik.

A piros drapéria közepén Apa nagyított fényképe. Fölötte babérkoszorú, alatta aranypapírból kivágva a születési és a halálozási évszám. „Lógjunk meg, fiam!" hunyorog Apa. „De hisz téged ünnepelnek!"

Reflektorfény villan, kioltva Apa arcából, ami még megmaradt belőle. Meredt nyakkal néz le a magasból, retusált szeme komor és sötét.

Most egy fiatalember emelkedik szólásra, nagy köteg gépelt lapot szorongat a kezében. Aztán egy másik, egy harmadik, a gépelt lapok nem akarnak elfogyni. Kata lassan kihúzza a lábát a cipőből. Lábujjai fellélegzenek. Kinyújtja őket, jólesően mozgatja. Hirtelen észre veszi, hogy az asztalterítő nem ér a földig, visszatapogatózik a cipőjébe. Micsoda fárasztó nap! Már a pályaudvaron kezdődött... Egy ötliteres demizsonnal érkezett, azt hitte, csak Pólika várja, Dezső bácsival. Megpihen nálunk, kiszuszogja magát, elmeséli Ági válását, ki érti ezt?... Huszonöt éves és harmadszor válik... Ugy számított, mielőtt jönnek érte, ölti fel a Nagy Iró Egyetlen Lánya arcát, melyet fekete ruha egészít ki, elefántcsont medaillon. A pályaudvaron háromtagú bizottság várta, a demizson meg a világos empriméruha meghökkentette őket, sehogysem illett a betervezett képbe. Egy csupafej asszony, a tanácstól, autóba nyomta, elkísérte Pólikához s csupán annyi időt engedélyezett neki, hogy felhajtsa a kávéját, s a fekete ruhájába bújjon, ami dobszerűen feszült rajta, mert Apa halála óta tizenkét kilót hízott.

Szavalat is van? Ez a lelkesedéstől elcsukló hang... Még mindig inkább, mint a beszédek. Beszédek, méltatások, legendák. Húsz év legendatermése. A legenda osztódással szaporodik, akár az ősseit. Az ősseitről jut eszébe: ki fog Andriskával tanulni? Eljátssza az időt, ha nem ül mellette. Nem is csoda. Harmadszor cserélődnek az apák az életében, sok az egy gyereknek.

Taps. Lopva az órájára tekint. Két és fél órája tart már. Amikor végre ott ül Pólika nappalijában, elcsigázva, zúgó fejjel, s Pólika bejelenti, hogy egy kis meglepetést tartogatnak a számára, ijedten felnyög: — Egyetlen meglepetés, ha gyorsan megágyaztok. — S már veti is le a ruháját. — Sok volt ez nekem. Majdnem olyan sok, mint Andriskának az apavándorlás.

Felkészült a mai napra, ismerte a programot. Koszorúzási ünnepség, emlékműsor, satöbbi. A satöbbivel kezdődött a baj. A műsornál még csak elpilledt, hadakozott az ásítással. De az a „közvetlen" beszélgetés a tanácsteremben! Egy buzgó fiatalember hol könyörögve, hol agresszíven pillantott a jelenlevőkre: kérdezzetek már valamit!

Nehezére esett üzemeltetni a mosolyát. Addig mosolygott, míg megkeményedett az arca, mint a gipsz. A fényes jelzők már az álláig értek.

— Örülni fogsz a meglepetésnek — biztatja Pólika. — Még tíz perc.

— A gyomrom is fáj. A díszvacsorát még csak lenyomtam. A tósztoknál kezdett el csikarni.

— Kapd magadra Dezső fürdőköpenyét.

— Mit akarsz tőlem? Lásd be... A kegyelet kegyetlen dolog. S ha legalább éreztem volna valamit Apából! Kipipáltak egy feladatot. Biztosan volt egy felelőse az ünnepségnek, mindent megcsinált pontosan, lelkiismeretesen, csak Apa nem volt sehol! — Elnyúlt a díványon, két ujját a szájára illesztette, jelezve, hogy cigarettát kér. Rágyújtott, lerúgta a cipőjét. — Neked magyarázzam? — Megint azzal a fürkésző tekintettel nézte Pólikát. Sehogysem tudta felfedezni annak a gyengéd, megható szépségnek a nyomait, melyet Apa egy életen át őrzött. A regényeiben fel-felbukkant Pólika, mindig más alakban, de mindig sugárzón, rábeszélő, csaknem támadó bájjal. Szeme értetlenül tapogatózott végig rajta. Házias Múzsa, praktikus Múzsa. Kicsit oldalra dül, láthatatlan terhek húzzák lefelé: szatyrok, csomagok, megiratlan kéziratkötegek. Mindent neki kell cipelni. Gondolkodásmódja éppoly célszerű, mint öltözködése. Semmi feleslegeset nem engedélyez. Takarékosan bánik idővel, szóval, ruhaanyaggal. Szavai világoskékek, akár a szeme. Apa mégis évtizedeken keresztül egy hegymászó ifjúi mámorával járt hozzá, s hogy sohasem volt elég önmagának, s önmagán túl az egész felé törekedett, amely elérhetetlen, ezt is Pólikának köszönhette. A szűkszavúsága gyújtotta fel? A borzas konty a tarkóján? Falra emlékeztető homloka?

Anya nemcsak tudomásul vette Pólikát, szerette is. Ugy hozzátartozott Apához, mint borotválkozástól összekarcolt álla, elharapott mondatai, telitorkú nevetése, örökös nyugtalansága, hogy egyensúlyba kerüljön azzal, akit ellenkezve, gyötrődve hordott magában.

Csengettek.

— Ő az! — mondta Pólika, s füle mögé seperte a haját. Amíg Dezső bácsi ajtót nyitott, Kata magára rángatta a fekete ruhát, az érdeklődő arckifejezést. Az utóbbi is szűknek bizonyult, itt is, ott is kitüremlettek a kényszeredett vonások.

Dezső bácsi szélesre nyitja az ajtót. Fejkendős öregasszony áll mellette, sötét perkálruhában.

— Katus... — Katus nagysága.

Kata a szemüvege után kotorász. — Csak nem?... a hangjáról... a hangjáról rögtön... na most már... hát persze! Mariska néni!

— Én lennék... — Az öregasszony megragadja a kezét, föléje hajol, de Kata erélyes öleléssel hárítja el a kézcsókot.

— Ahogy megjött a levél, hogy itt tetszik lenni...

— Üljön már le — Pólika a karosszékre mutat.

Az öregasszony a székbe ereszkedik. — Ha nem eresztenek el az enyéim, akkor is jövök.

— Mióta nem láttuk egymást?

— Ne is tessék számolni. Mindig készülődtem, de hívás nélkül... Most aztán hívtak. Megálmodtam.

Ezt is Pólika intézte, gondolja Kata. Nekem is eszembe juthatott volna. Harmincöt évig szolgált náluk, napszítta varkocs fickándozott a hátán, amikor odakerült, izmos járásától rengett a parkett, minden csörömpölt, zengett körülötte. Anya próbálta „betanítani", de Apa csak intett: hagyd fiam! Mikor lett belőle Mariska „néni"? Apa Marcsának hívta, megszürkült hajjal is Marcsa volt, reumától elgörbült háttal is. Talán Ági kezdte el nénizni, úgy ragadt rá.

Nehezen indult a beszélgetés, olyan régen hagyták abba, hogy most nem tudják, hol kezdjék el. Minden messze van már, a Szilfa utcai lakás, ahol az ifjúságát töltötte, Anya, akiről senkisem ejt szót, akkor sem ejtett, amikor köztük élt.

— Emlékszik arra a karácsonyestre? — fordul hirtelen Mariska nénihez. — Anya egy sánta kis fenyőt vett, egy féloldalas, satnya kis fát.

— A szerkesztő úr hósapkát nyomott a tetejébe. Hogy ez egy lelenc... A nagysága meg azt mondta, lelencnek csillag való, nem hósapka. Fényes csillag. — Mariska néni hüvelyk- és mutatóujjával a szájaszélét gyűrködi. — De nem a szerkesztő úrnak mondta, senkinek se mondta, csak úgy maga elé.

Mennyit nevettek a hósapkás fán! Nem is sejtették, hogy Anya „senkinek se mondta, csak úgy maga elé". Apa elbeszélést írt a hósapkás karácsonyfáról, úgy írta meg... Kötelező olvasmány az általános iskola negyedik osztályában. A hósapka csillaggá változott.

Amikor Anya meghalt, Apa bevette magát a kávéházba, hajnalig rótta a betűket, a temetésre is utolsó percben érkezett, degeszre tömött aktatáskáját lóbázva, zavart arckifejezéssel, mint aki azon tépelődik, azt írta-e meg, amit akart. Már ott álltak a kocsik a ház előtt, Apa még mindig az aktatáskájában matatott, nehezen szakadt el a tintával felszántott lapoktól.

— Ez aztán a meglepetés! — mondja hangosan. — Hogy végre látom magát. Ezt jól kitaláltad, Pólika.

— Dezső... nem én. Egy forró kávét?

— Ittam az étkezőben, kezicsókolom. Hoztam magammal ennivalót, de azért beültem. Mert még sohasem láttam étkezőkocsit. Kibontogatja a kosarát, túrósbélest rak ki belőle. — Valamikor szeretni tetszett. Mindig azt sütöttem, amikor Zoltán úr jött hozzánk. — Mariska néni életének nagy eseményei ételekkel fonódnak össze. Megkérte egy tűzoltó, halpaprikást főzött aznap. Jött a levél, hogy a kedvese eltűnt a harctéren, éppen szalagos fánkot sütött. Tálra rakta a fánkot, porcukrot hintett rá, csak azután tört ki belőle a sírás. Tarhonyás hús volt vacsorára, amikor megérezte, hogy „úgy van". Meghalt szegény nagysága, a temetés napján erőlevest ettek, a szerkesztő úr kétszer is telemerte a tányérját. Mert az első időben el sem hitte, hogy a nagysága meghalt. Csak tán jobban félrehúzódott szegény... Az volt a szokása, félrehúzódni. S amikor keresni kezdték, már nem volt sehol.

Mariska néni pergeti az emlékeit, koppannak, gurulnak, mint borsószemek a tálban. Néha elakad, csodálkozva ölébe ejti a kezét. Honnan jön elő ez a sok minden? Pillátlan szeme a levegőbe néz, ahol nincsen semmi. Ezt akarta mondani? Miért éppen ezt? Sose gondolt rá. Félmondatok buknak ki belőle. Megijed, hogy ez is benne volt.

Kata tekintetével emeli át a félmondatok kátyúin. Mi mindent tudhat Apáról, amit ő előle elrejtett a gyermekkor vak szeretete, az ifjúság daca, a „saját élet" önzése. Mariska néni vigyázott Apára, leste a parancsait, szolgálta. A cipőpucolás, a mosogatás távlatából látta őt, szűk kis kör, de mégsem testközel, amely elnéző homályba burkol. Anya és Mariska néni. Anya beszédes némasága kiegészíti Mariska néni elakadt mondatait. S persze Pólika. Elsősorban Pólika... Egyik melle nagyobb, még a ruhában is látszik. Valami lehet azért benne... valami olyan szerelemre való képesség, amely minden szánalmas félreértésen túl, mellyel az emberi önzés és hiúság megzavarta, szűz és tiszta maradt s nemcsak a mindennapok veszélyzónáit kerülte ki, de a halált is...

— Na, Mariska néni... Ne várja, hogy kérdezgessem... Sose kellett instálni magát. — Tenyerét elnyűtt kezére borítja. — Maga végig ott volt Apa mellett.

— Hát igen... Kijöttünk egymással.

Katában úgy élt Mariska néni, hogy tűzbe ment volna Apáért. Felkészült rá, hogy

Film · Színház · Tévé · Rádió · Zene · Képzőművészet

HÁMOS GYÖRGY TÉVÉ-KRITIKÁJA:

Tizenkét nyugodt ember

Lehet, hogy tizenketten voltak, lehet, hogy többen, de az bizonyos, hogy nem voltak dühösek. Azokból a meghívott nézőkből kerültek ki, akik Mesterházi Lajos tv-drámájának igazságait *vitatták*, meglepő egyetértésben. Mesterházi szenvedélyes kutatója a morális kérdéseknek. Különösen az érdekli, hogyan keletkeznek a morális konfliktusok a szocialista társadalomban; tudunk-e rájuk másfajta feleletet adni, más megoldást nyújtani, mint a polgári társadalom. *Példázat* című tv-játék trilógiája, melynek első része: a *Válaszút* az elmúlt héten került műsorra: a hálának, mint erkölcsi kategóriának kérdéseit vizsgálja. Mire kötelez a hála, meddig kötelez, s milyen körülmények között kötelez? Stb. A narrátor és jogász figuráját játszó Ladányi Ferenc bevezetője alapján, a mű problematikája világosnak és érdekesnek látszott. Értesülhettünk arról, hogy a *Példázat* olyan eseteket vizsgál, melyek mélyen érintik ugyan a társadalmi igazságérzetet, felelősségtudatot, de még kívül esnek a törvények, jogszabályok hatáskörén. Magunknak kell hát ítélni bennük (sokszor a tulajdon tetteink felett is), azoknak az erkölcsi normáknak alapján, melyeket az új társadalom alakított ki tudatunkban. Magáról a történetről pedig annyit tudtunk előre, hogy két hajdani barát közül az egyik a munkásmozgalomba került, a másik nyilas lett. S a nyilas rémuralom idején az „árpádsávos" megmentette veszélybejutott egykori barátja életét. Mit kell hát tennie a másiknak, aki a felszabadulás után, mint a néphadsereg főhadnagya, határszolgálata során egy Ausztria felé menekülő nyilasban felismeri megmentőjét? Mire kötelezi a hála?

Az alapötlet erős drámai feszültséget ígér, — de bevallom, aggodalom fogott el, amikor megtudtam, hogy ezúttal a tv-drámát „felbontották". A tv-dráma ugyanis az elmúlt években éppen, hogy *összeállt*. Sikerült megküzdenie azzal az intimitással, feszetlen otthoni légkörrel, laza figyelemmel, mely a képernyőn fenyegette. Leszoktatta a nézőt a dráma alatti könnyed csevegésről és kávéfőzésről. S éppen azzal szoktatta le, hogy éles konfliktusait keményen összefogva, szűkszavúan, nagy művészi figyelemmel és koncentráltsággal adta elő. Nem tudtam hát együtt lelkesedni a tehetséges rendezőnővel, aki úgy nyilatkozott, hogy ezúttal sikerült egy igazán tv-szerű drámai formát találni. Egyelőre nagyobb hiányát éreztem egy igazán drámaszerű tv formának. Tv-szerű játékunk — hála az ötletes és tehetséges szerkesztőknek, dramaturgoknak és rendezőknek — bőven akad; tv-drámánk azonban most kezd kikristályosodni. Azt tanácsolnám, várjunk a felbontásával ötszázezer évet; addigra talán megúnjuk. Majdnem bizonyos, hogy az igazi drámai mondanivaló a „külterjes" tv-előadásmódban (színészek narrátori tevékenysége, keverve a filmrészletekkel és a meghívott nézők hozzászólásaival) többé kevésbé felhígul... A dramaturg szavai csak megerősítették gyanúmat: „a történet egy-egy izgalmas pontján — mondja — a stúdióba meghívott közönség is megszólal, hogy nyílt vitákban segítsen tisztázni a felvetett problémákat."

A közönség meg is szólalt, s egy értelmes lakógyűlés szintjén a „fölvetett probléma" okos és kevésbé okos elemezgetésével sikerült azt megfosztania minden drámai feszültségétől. De mit is tehetett egyebet? A morális problémáknak az a természetük, hogy csak emberi áttételekben, átélésekben hatnak és győznek meg — egyébként szentenciákká válnak. Az író, sajnos, döntő pillanatban val átfésülte az erdőt, egy kunyhóban rábukkan a fegyveresen menekülő nyilasra. A menekülő arra való hivatkozással, hogy nemrég még ő mentette meg az üldöző életét, kéri a főhadnagyot: engedje őt futni. „Életet az életért" — követeli. Ez az a jól megteremtett szituáció, mely az egész műben a legalkalmasabb egy drámai párbeszéd kibontakoztatására. Ebben a dialógusban mondhatná el az író a legfelzaklatóbban mondanivalóját a háláról, a hűségről, az „egyetemes"- és osztályerkölcsökről, hiszen a szavak az emberi lélek tekervényeit megjárva, szenvedélyektől és indulatoktól átforrósodva ragyogtathatnák fel értelmüket. S éppen most kell elszakadniok a hősöktől, hogy egy rokonszenves gyülekezet formális vitájában kihűlve — általánosságokká váljanak. A főhadnagy ugyanis — némi töprengés után — letartóztatja a nyilast, de tettének motivációit már a meghívott nézőkkel beszéli meg. Az eleven embertől absztrahált erkölcsi normák természetesen tételekké válnak, melyek elvesztik gyújtó hatásukat, legfeljebb érdekesen lehet vitatkozni felettük. Itt azonban erre sem került sor. Miért?

Mert a nézőnek feltett kérdés nem hordta magában egy élő vita csíráit. Az alkotók tévedtek, mikor azt hitték, hogy a főhadnagy az erdei kunyhóban, szemben a nyilassal: autonóm módon, a törvények szabályozta világ határain kívül, csupán a számára érvényes erkölcsi normák alapján dönthet. (Az egész kérdéskomplexusnak és vitának ez adott volna drámai töltést és értelmet). A főhadnagy cselekedetét azonban ebben az esetben nem a benne lakozó erkölcsi világrend határozta meg (persze az is), hanem nagyon is konkrét jogszabályok. A szolgálati szabályzat, a katonai eskü, a tételes jogszabályok — mind, mind megszabták a lehetsőt a megszegésükkel való kockázatot is vállalnia, ha futni engedi a szökevényt. Persze, ezt is megtehette volna, de ez már egy egészen más dráma konfliktusa lenne. A vitában azonban erről nem esett szó. A „vitatkozók" egyhangú helyeslése, mellyel a főhadnagy cselekedetét minősítették, azt jelzi: érezték, hogy itt egyébről is szó van, mint a hála „osztálytartalmának" viszgálatáról. S ítélkezésüket az is megkönnyítette, és leegyszerűsítette, hogy a nyilas „jótette" csak erősen áttételes módon tekinthető életmentésnek. (Arról van szó, hogy hajdani barátját, akit a villamoson felismert, s akiről sejtette, hogy katonaszökevény: nem adta át egy nyilas őrjáratnak. Tehát, nem juttatta hóhérkézre). Így érthető, hogy a meghívott „esküdtszék" sokkal kevésbé volt szenvedélyes, mint annak idején *a tizenkét dühös ember*.

Mindez, a Példázat-trilógia első részének buktatóira hívja fel a figyelmet. Elsősorban az alkotók figyelmét. De mivel a művészetben nincsen szolgálati szabályzat, könnyen lehet, hogy a másik két rész — közelebb is esvén mai problémáinkhoz — élményszerűbb, izgalmasabb lesz. Az újszerű formától sem szabad megtagadni figyelmünket, hiszen néhány igazán feszült pillanat arra int, hogy ez a forma a hatáskeltés új lehetőségeivel rendelkezik. Azt hiszem, hogy elsősorban bűnügyi drámák, filmek ilyen vitaszerű megszakításával lehet komoly és humoros feszültségeket teremteni. A vita és a spekuláció ugyanis valóban megindít egy élvezetessé válható gondolati mechanizmust és kombináció sorozatot. Félő azonban, hogy morális kérdések nyílvános tárgyalásánál — hiszen ilyenkor túlságosan is magáról vall az ember — a vitatkozók nem azt mondják el, amit gondolnak, ha-

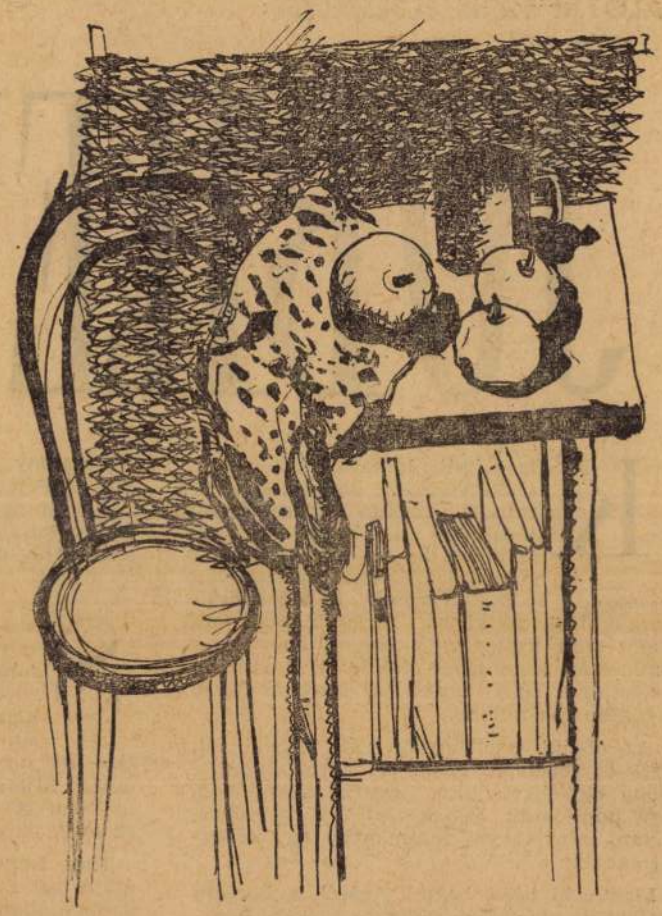

Végh András: Csendélet

Zrínyi Miklós emlékkiállítás

Zrínyi Miklós, a költő-író, politikus és hadvezér különösen nehéz téma az emlékkiállítások rendezői számára. Háromarcú egyéniséget megeleveníteni, drámai életútját fölvázolni eleve sem könnyű, s ráadásul három évszázad — és micsoda három évszázad! — rostálták a relikviákat.

Jenei Ferenc, a Petőfi Irodalmi Múzeum kutatója színvonalasan oldja meg feladatát. Anyagának válogatásában elkerüli a sokat markolás kísértését. Az Irodalmi Múzeumban elsősorban az írót, a költőt igyekszik bemutatni, anélkül azonban, hogy Zrínyi alakját egyszerűsítené.

Módszerének erénye, hogy ahol csak lehet, mellőzi a fényképmásolatokat: inkább eredeti kéziratokat, leveleket, följegyzéseket helyez a tárlókba. S ha nehézségek adódnak, akkor is talál szellemes megoldást. Zrínyi Miklós műveltségét például olvasmányaival jellemzi. Természetesen nem mutathatja be azokat a könyveket, amelyeket a költő kezében tartott, hiszen hol van már a Zrínyi-bibliotéka; de fölkutatta és a Győri Püspöki Papnevelő Intézet könyvtárában megtalálta azt a Bibliát, amelyből Zrínyi a Szentírást tanulmányozta.

A Zrínyi-művek különböző kiadásai közül — az elsőktől, a modernekig — mintegy ötvenet mutat be. Kuriózumként a Szigeti veszedelem két fordítását, Sirola olasz és Guillaume német nyelvű átültetését. Arra is fölhívja figyelmünket, hogy a későbbi századok literátorai nem nyugodtak bele a nagy eposz „nyelvi elavulásába". A XVIII. század végén Ráday Gedeon és Kónyi János, a múlt században Arany János, századunkban pedig Mészöly Gedeon próbálkoztak modernizálásával.

A kiállítás külleme egyébként méltó anyagának tartalmasságához. A tárlókban elhelyezett dokumentumokhoz ötletesen kapcsolódnak a falakon elhelyezett festmények, metszetek, térképvázlatok, fizléssel és találékonysággal megvilágított idézetek.

Külön méltatást érdemelne a három más teremben elhelyezett „A Zrínyiek a magyar képzőművészetben" című kiállítás, amelynek anyagát *Vayer Lajosné* válogatta XVI—XX. századi festők és szobrászok alkotásaiból.

A kettős kiállítás megrendezésével a Petőfi Irodalmi Múzeum méltón veszi ki

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1964 NOV 2 1.

ezt fogja kapni. Kutyahűséget, vírrasztó hűséget, küszöb előtt kuporgót.

— Kiismertem a szerkesztő urat, azért jöttünk ki. Olyan természete volt... érteni kellett hozzá.

— Milyen természete? — Katát a legendák összezavarták. Légszomjasan kapkodott a valóság után. A legendák beúsztak az emlékeibe.

— Be kellett csapni őt. Csak úgy lehetett. — Elégedetten vakargatja az állát. — Megloptam.

— Mit csinált? — Kata oldalra hajtja a fejét, megrázza, mintha víz ment volna a fülébe.

— Hisz mondom. Ha vendégeket hívott, markomba nyomott egy százast. Hozzak bort, meg valami ennivalót. Mondom, ebből nem futja. „Anyit esznek, amennyit adok nekik." Hát jó. Csináltam egy nagy fazék töltöttkáposztát, háromszor annyi bort hoztam, mint amennyire tellett. Első ízben a spórolt pénzemből. Később meg... no, elég annyi, hogy csak mutatóba vittem be neki... éppen, hogy... Jön ki a szerkesztő úr a konyhába. „Te Marcsa, éhen veszünk!" En meg: annyit esznek, amennyit adunk nekik. Hogy etessek egy százasból ennyi embert? Idead még egy százast, hogy fussak le a Kispipába, hozzak négy adag töltöttkáposztát. Erre betálaltam, amit főztem. A borosüvegeket előhúztam a szennyesládából. Visszafizettem magamnak a százast. — Még jár egy százas, ami lefolyt a torkukon — mondtam reggel. Ugy kaparta össze apróba, egy-két forint mindig hiányzott. Eltettem a pénzt, hogyha legközelebb jönnek, legyen meg a pótlás. Nem szeretett magában enni, folyton vendégeket hívott. Pedig fukar volt, isten nyugosztalja, úgy kellett kipöckölni a pénzt a zsebéből.

— Megél a nyugdíjából? — kérdi hirtelen Pólika. — Ha bármire szüksége van... — Az állólámpa fénye lágyan borogatja az arcát, a szemszögletben ólálkodóráncocskákat. Kata szeretne összenézni vele. Apa fukar volt? Pólika varázsos közönnyel tér ki a tekintete elől.

— Sohasem tudtam, hogy Apa fukar volt. Prémstólával lepte meg Anyát. A Lidóra utazott vele, két hétre befizette a panziót, veszni hagyta, három nap múlva hazajöttek. És mindenben... mindenben. A gépírónőjét a Mátrába küldte, mert köhécselt. S amikor férjhez mentem... ismered a lakásunkat... Apától kaptam a berendezést. — Tovább beszél, mind ameddig lélegzettel bírja, levegő után kapkod. — Folyton segíteni akart rajtunk. Nehezen indult Zoltán prakszisa.

— Ilyen is volt... olyan is — jegyzi meg Pólika.

— Az! Jól tetszik mondani. Ilyen is, olyan is.

Kata kikapcsolja a ruháját, megkönnyebbülten sóhajt. — Anya sohasem panaszkodott.

— A nagysága semmiért sem panaszkodott.

Pár pillanatig csend van. Kata cipője orrával széthúzgálja a szőnyeget.

— Nehéz volt kedvére tenni a szerkesztő úrnak. Pedig jót akart. Csakhát... jóég tudja! Hozzá kellett szokni, hogy olyan.

— Milyen?

Mariska néni az ölébe bámul.

— Milyen? — sürgeti Kata.

— Nem lehet azt úgy egy szóval...

— Ráér. Azért jött, hogy kibeszélgessük magunkat. Pólika tudta, mivel szerez örömet nekem. Mennyivel szívesebben hallgatom magát... akár reggelig is... már nem is vagyok fáradt. Az ünnepségen majd összecsuklottam. Azt mondta... ugye, azt mondta, hogy Apa jót akart. Jót akart, de...?

— Jót akart — ismétli makacsul Mariska néni. — Kiismertem annyi év alatt. Ha kiabálni kezdett... de úgy, hogy majd kiszakadtak az erei... semmiért kiabált, egyszercsak rákezdte, nem bírta abbahagyni. Amíg rájöttem, hogy a boldogtalanságtól ordít, attól, hogy nem tudja megcsinálni, amibe belefogott, tele a papír s még sincs meg. Amíg rájöttem, kisírtam a szemem.

Ez az. Mariska néni nyelvére fordítva. Hogy Apa önmagán túl az egész felé törekedett. Van akinél ez ordítozással jár.

„Önmagán túl az egész felé törekedett." Ezt a megfogalmazást is készen kapta. Eltette, használta, anélkül, hogy gondolkodott volna rajta. Most közelebb jutott hozzá. Mariska nénin keresztül.

Az öregasszony szava megeredt, innen is, onnan is előhúz egy szálat, összebogozott emlékeket fejt fel, újra összekötözi. Egy földgömbről mesél, Apától kapta. Képeket is adott hozzá. „Nézz körül a világban!" Ő meg forgatta a földgömböt, nézte a sok kékséget. A képekkel kirakta a szobáját. Pálmafák voltak rajta, tengerek, hajók, akkora hegyek... — A szerkesztő úr mindet elmagyarázta, hol, merre... Kérdi tőlem: hová szeretnél utazni? Mondom neki: Kecskemétre. Bosszúsan rágta a bajuszát. — Vágyódni sem tudsz?! — És megrázott, mintha keltegetne.

Pataki Ferenc rajza

Aztán egy vacsorát emleget. A karosszékben ült Jánik József, odébb meg Schröder, a történész, úgy hallatszott, mintha veszekednének.

... nyírkos volt a homloka a szerkesztő úrnak, a paprikás lé az állára cseppent, le se törölte. Magát okolta valamiért, azt hajtogatta, egy ócska gatyát sem ér az élete!

Kata előtt felbukkantak az aranypapírból kivágott számok. Születési év, halálozási év. Retusált szemek. Babérkoszorú.

— Azt mondta... megjegyeztem, annyi év után is megjegyeztem, pedig mennyi minden volt azóta! Egy festőről beszélt, aki besétált a képbe, amit festett. Őt sohase kapja el az a... elfelejtettem, hogy mondta... egyszóval... ő nem tud besétálni a regényébe... csak rápingál, töröl... — A hangja mintha vásznat hasítanának. — Abból értettem meg, hogy a festő maga is elhitte, nem kép már, amit festett. Az úgy van. Az már igaz.

Mariska néni maga alá húzta a lábát, melyre a dagadt erek lila villámokat rajzoltak. — Jánik Józsi... én csak így hittem magamban, sohasem uraztam, hisz arra se futotta neki, hogy otthon fürödjék, hozzánk járt fürdeni. Hát ez a Jánik Józsi lemarházta, engedelmet kérek. A mi urunk meg azt felelte neki: vak vagy?! Csaló vagy?! És ahhoz a kondorhajú tanár úrhoz fordult. — Te is! Ti mind!... Nem veszítek észre... még azt se veszitek észre, hogy én csak úgy teszek, mintha szabad lennék?! De nem is akartam igazán szabad lenni, mert akkor az lennék!

Kata és Pólika egyszerre hajoltak előre. Pólika felemelte a kezét. Tiltakozásnak indult a mozdulat, útközben akadt el.

— És? — kérdezte Kata. — Mi volt még? — Olyasmit tud meg Apáról... Hiszen erre vágyott. Nem igaz! De igaz...

— Azt is mondta... — Mariska néni nyelvével kinyomja arca húsát, mintha a szavakat tolná a helyére —, hogy egyvalakit szeretett egész életében, de rosszul szerette. Ahhoz sem volt elég erős... igen, erőst mondott... se elég engedelmes, hogy...

— Hogy? — Kata a gyűrűt csavargatja az ujján. Már egészen felhorzsolta a bőrét.

— Hogy? — emeli fel a hangját Pólika s csökönyös szelidségén átszivárog a türelmetlenség. — Mondja végig.

— Tovább nem hallottam. Ki kellett vinnem az edényt.

kívül alkalmas arra, hogy a szocialista társadalom fejlődésjelenségeinek vizsgálatában rendező elvvé váljék.

Mint az ankéton kiderült, változatlanul nagyok a nézetéltérések magának

az elidegenedés fogalmának marxista értelmezését

illetően, s abban a tekintetben is: milyen helyet foglal el, milyen evolúción megy keresztül a marxi életműben, az elidegenedés kategóriája.

A vita részvevői — mindannyian marxisták — kivétel nélkül egyetértettek abban, hogy az elidegenedés jelensége nem valami általános emberi vagy emberfölötti lényeg kifejeződése, hanem történelmi kategória. De abban a tekintetben, hogy az elidegenedés

a társadalomfejlődés mely szakaszának

a terméke, már elég nagy különbségek mutatkoztak. A rövidség kedvéért kissé egyszerűsítve, az egyik álláspontot nagyjából így fogalmazhatnánk meg: az elidegenedés a kapitalista munkaszervezés és a kapitalista kizsákmányolás, a magántulajdon velejárója, s a kizsákmányolás megszüntetésével megszűnik az elidegenedés táptalaja is; maga a jelenség pedig legfeljebb csökevényeiben, elhaló tendenciát mutatva él tovább. A másik álláspont szerint az elidegenedés megnyilvánulási formáival történelmileg még igen hosszú ideig lesz dolgunk, minthogy a modern gépi nagyipar szervezete, a társadalmi munkamegosztás jelenlegi fokán a szellemi és fizikai munka különbsége, az árutermelés, a munka szerinti elosztás elve, az igazgatási apparátus mai formája és még sok más tényező magában hordja az elidegenedés lehetőségét.

A Valóság ankétján mindkét álláspont (és a számos közbeeső vélemény) képviselőinek arra törekedtek, hogy a szocialista társadalom fejlődésének ellentmondásait ne tagadják, ne is szépítsék, hanem ismerjék fel, vállalják és keressék a módját annak, hogy a szocialista vállalatok és dolgozóik a vállalat valóságos gazdáivá váljanak, és minden módon érdekelve legyenek a lehető legkisebb ráfordítással a legnagyobb eredmény elérésében.

Igen élénk vita alakult ki az ankéton

a szocialista állam szerepéről

Vörös Gyula, Wirth Ádám és mások is bírálták *Almási Miklósnak* a Valóság idei második számában megjelent tanulmányát, mely — szerintük — túlságosan nagy jelentőséget tulajdonít a személyi kultusz idején elkövetett torzításoknak, s lebecsüli a dolgozók hatalmának, minden torzulás és (nem antagonisztikus jellegű) ellentmondás ellenére is érvényesülő, hatalmas demokratizáló szerepét. Almási Miklós és mások arról beszéltek, hogy a történeti háttér elemzése nélkül nem lehet sem a szocializmust általában, sem az elidegenedés jelenségét specifikusan vizsgálni. A személyi kultusz állama az elidegenedés egyik fő megtestesítője volt. Eltorzította például a munkaversenyt; a munkafölajánlásokat eredendő természetükkel ellentétben kötelező jogi formulává változtatta. Almási egyébként önkritikusan jegyezte meg, hogy cikkében elég sok volt az utópisztikus elem, túlságosan sokat épített a tudati mozzanatokra. Azóta sok más kérdéssel is megismerkedett, s úgy véli: az elidegenedés leküzdésében talán a legfontosabb a gazdasági mechanizmus átalakítása, amely csak most kezdődött meg. A Vajda professzor említette kutatások jelentőségét ebből a szempontból is rendkívül nagynak tekinti, mert azt várja:

új gazdasági mechanizmusok

lehetővé teszik majd, hogy a nagy egész összefüggéseiből kiszakadt egyén visszanyerje azt a lehetőséget, hogy lehiggadjon, ha nem is annyi, amennyivel megelégedhetnénk. Azóta meg egyre fogy a feljegyzések száma — szeméremből, vagy fukarságból, szándékosan és rendre mind az előttünk járók, mintha magukkal vinnék a sírba azt a csekély tanácsot is, amellyel minden század szolgál azért gyermekeinek.

Örömre fordítani a gondot és messzire hessegetni az öregséget: ezek az életbölcsesség örök kutatmányai.

Könnyű órában ki nem gondolt még rá: az életben még minden jóra fordulhat. S aki bizakodásra hajlamos természet, még a halálos veszedelmek idején is kételkedik: hát elképzelhető, hogy nélkülem vége szakadjon az egésznek?!

S a válasz mindig az: vannak még tartalékaink s van remény, hogy minden baj, minden veszedelem eltávoztatható.

Amikor néhány éve hírét hallottam a *stress*-nek — Selye János komáromi fiú, most montreali professzor, elméletének —, úgy sejtettem, tudományosan, tapasztalatilag is megtámasztható az a reménykedés, amelyet a magunk javára fordítható sorsról gyanítottam. A legkorábbi tudósításokban azonban kissé meglepett és elszomorított Selye állítólagos vélekedése, miszerint az élet csakugyan irreverzibilis, tehát megfordíthatatlan, amint azt sok „elavult" kátéból már eddig is tanulhattuk.

Furcsamód sokan mégis az ellenkezőjét várjuk — a jó hírt, a legfrissebb tapasztalatot, minden régi tudással ellenkezőt, hogy életünk folyásának most már magunk szabhatunk medret, minden ártalmat és minden rossz indulatot lehántván magunkról. (Elsősorban persze saját rossz indulatainkat.)

MOST MEGJELENT Selye magyar könyve s ebből mi, gyakorlati emberek kiolvashatjuk: mindössze arról van szó, hogyan alkalmazkodik az ember nehéz helyzeteiben s hogyan alkalmazkodás határai s kitörülhetők-e a sebek a testből s a szenvedés és az elviselt halálfélelem a lélekből.

Selye János könyve megnyugtat, de nem elégít ki, bár végletes kérdéseimre nem is adhat végleges feleletet.

Feszültség, nyomás, igénybevétel, megpróbáltatás, szorult helyzet, kényszer — a stress régi jelentése; az új pedig: szervezetünk valamennyi alkalmazkodási válaszának tevékenységének foglalata, amelyekkel a test és lélek a megterhelésre reagál.

A stress tehát nem rossz dolog, hanem az életre jellemző, amelyben támadások érnek bennünket, védekezünk s rendre megadjuk magunkat.

A hipofizis és mellékvesekéreg játssza a főszerepet azokban a változásokban, melyek a stress hatására keletkeznek. Általános alkalmazkodásunk szabályos tünetcsoportban történik. Ennek három szakasza: a meglepetés, az ellenállás, a kimerülés stádiuma.

Ez a folyamat maga a létért való küzdelem percről percre, óráról órára megújuló drámája. A stress új értelme hát nemcsak a feszültség és nyomás — hanem a képesség is, amellyel elhárítjuk vagy elviseljük a terhet. S mivel a lereagálás hormonokkal történik, a képesség főként hormonális.

Testünk válaszát a megpróbáltatásban az alkalmazkodási hormonok keletkezésével észlelhetjük és mérhetjük — és egyes szerveink kopásával. A stress kopást is jelent: a kopások összességét.

A stress ingerlően hat mirigyeinkre s a túlzott hormontermelés valamiféle részegséget idéz elő. Stressmámort. A tárgyilgos szemlélő nyomban észreveszi indokolatlan felhangoltságunkat. De figyelvén, magunk is észlelhetjük állapotunkat, mely kellemes, ám káros.

Saját stress-hormoniaink megmérgezhetnek. Selye megkockáztatja az állítást: ez

[illegible] viselkedésére! Me[illegible] alkoholt pohárral méril[illegible] a mérgező hormonok [illegible] ömlését csak a józan fi[illegible] értelem tarthatja szám[illegible] csak a belső ellenőr adj[illegible] meg a jelt: eddig és ne[illegible] vább!

Ilyenkor át kell váltani! Mire? Mivel? Egy jó gondolatra. Egy jó gondolattal. Vagy egyszerűen: keresni kell valami más tevékenységet. Esetleg a pihenést.

(Milyen különös, hogy az emberi szervezet igazolja a kárhoztatott emberi szokásokat — szenvedélyeket: a narkozisok kívánatát, a nikotinisták, az alkoholisták igényét: veszélyben, bánatban, megpróbáltatáskor maga a szervezet (fizikum) a belső szekréciós rendszer is kitermeli a részegséghez szükséges anyagokat, mivel nyilván szüksége van adott helyzetében a könnyebbedésre, a lebegő, nagy szárnyaló mámorra, amelyben — ha ideig óráig is, — de súlytalannak érzi, érezheti magát a bűnös, a szenvedő, a megszorított, a megijesztett, a terhet cipelő.)

S elég a puszta elhatározás? Gyakran elég. Az embernek találnia kell valamit, amit súlyos gondja, gondolata helyébe tesz. A gondot igen, de a veszedelmet a közvetlenül fenyegető vészt elűzni sokszor nem lehet. Keresem a választ régi töprengéseimre.

Végzetszerű, hogy az egyén életenergiája véges, s csupán annyit tehetünk, hogy vitalitásunkat a természettől megszerzett módon és tempóban éljük ki.

Jeles képesség, talán művészet: tudni, mikor és hogyan váltsuk át magunkat. De az igazi tudás az életről: a számunkra kimért, a velünk termett életenergiát a megszabott mennyiségben és tempóban tölteni és élni el.

És ha megzavarjuk a tempót, ha pazaroljuk az ajándékul kapott erőmennyiséget? Hiszen tulajdonunk!

SOKAN UGY VÉLIK a legsúlyosabb megpróbáltatásoknak tehetik ki magukat: majd a pihenés helyre hoz mindent. A pihe-

És mégis: a stress jósorsunk is. Próbálkozásaink, egészséges megpróbáltatásaink nélkül sem képességünk, sem boldogságunk nem bontakoznék ki.

Hogyan éljünk és meddig? Pontos szabályt nem állít fel Selye. Néhány tanácsával felvértezve, továbbra is kinek-kinek meg kell vívnia a maga harcát.

Az elmúlás és az elmúlásba való beletörődés öröktől fogva tragikus tárgya a művészetnek s a gondolkodásnak. S mert a beletörődés soha nem tökéletes, a megadásunk soha nem feltétel nélküli. Selye János is csupán azzal vígasztalhat bennünket, hogy sokkal jobban gazdálkodhatunk testünk háztartásával — de a régi tapasztalatot egyelőre csak erősíti s a megállíthatatlant vissza nem fordíthatjuk, s ami elveszett, azt vissza nem szerezhetjük még egyszer.

Élet és Irodalom

Irodalmi és politikai hetilap
Főszerkesztő:
NEMES GYÖRGY
Szerkesztő:
JOVÁNOVICS MIKLÓS
Szerkesztőség Bp V., Alkotmány u. 22. Tel.: 111—424. Kiadja: Lapkiadó Vállalat, Lenin körút 9—11. Telefon: 231—285. Felelős kiadó: Sala Sándor. Nyomta: Szikra Lapnyomda. Terjeszti a Magyar Posta. Külföldiek részére a KULTÚRA Könyv- és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat. — Előfizetés negyedévre Ft. 18.—, félévre Ft. 36.—. Megjelenik minden pénteken.
KÉZIRATOKAT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
Index: 25 244

SZINHÁZ MŰVÉSZET

Derűs történetek a művészvilágban

Az augur macska

Vitéz Pataky Ferenc festőművész mesélte, hogy volt egy különös macskája, amelyet annyira szeretett, hogy még ma sem tudta elfelejteni.

Egy alkalommal nem valami sok pénz volt otthon, szerencsére betoppant hozzá valaki.

— *Mester* — szólt a látogató —, *ha szabad, körülnézek. A feleségemet szeretném meglepni egy képpel.*

Pataky Feri készséggel mutogatta aquarelljeit, temperáit, amikor feltűnt neki, hogy cicája az ismeretlen úr körül jár, állandóan hozzádörgölődzik, hallatlanul erősen dorombol, majd felugrik az ölébe és hízelegve dagasztani kezd.

Csodálatos jó ösztöne volt a cicának. Az idegen mecénás hat képet vett és alku nélkül, jól fizetett.

— *Ezután* — mondja Pataky —, *képzelheted, augur macskámat mindig behívtam, ha képet néztek. Ha dorombolt, dörgölődzött és dagasztott, akkor jó vásárra volt kilátás. Ha csak dörgölődzött, tudtam, hogy alkuszik a vevő, de azért több képet vesz. Ha keveset dorombolt, akkor is elkelt legalább egy kép. Ezek szerint foglalkoztam a vevővel is.*

Sokszor megtörtént, hogy a cica bejött, megszagolta a vendég lábszárát, unottan néhányat ásított, majd fanyar pofával kisétált.

— *Uram, megbocsát* — mondtam ilyenkor, — *sajnos nem mutogathatom képeimet, mert sürgősen elhivattak egy nagyobb megrendelés ügyében* — szögeztem le határozottan *és faképnél hagytam a csak nézelődni akarót.*

Sajnos, a cicám eltünt s vele az éleslátásom is, — mondja rezignáltan, — bizony akárhogy is figyelek, azóta nem tudom megállapítani, hogy ki lesz vevő, ki nem.

A legnagyobb elismerés

A Bem-szobor alkotójával történt az alábbi eset, még a régi jó békevilágban.

Névnapja alkalmából több kollégája és jóbarátja felkereste várbazári műtermében, hogy kezetszorítson a mesterrel.

Az asztalon ringli, sonkászsemlye, bor, sör várta az érkezőket. Koccintgatás után jó hangulat kerekedett. A művész operaénekes barátja — kérésére — elénekelt néhány operaária részt. Tetszett nagyon a jelenlévőknek. Egyszer csak rejtélyes arcot vág a mester. Végigsimítja kecskeszakállát, majd eltűnik a műtermet kettéválasztó nagy zöld függöny mögött *s a következő pillanatban diadalmasan, hallatlan hangerővel felcsendül a toreádor dala.*

Egy pillanatra még az operaénekes is megdöbben s kíváncsian húzza szét a függönyt.

Mikor az ének elhangzott, összecsattannak a tenyerek s a következő pillanatban a művészhez elég közel álló agyag-emberkolosszus feje hatalmas robajjal alkotója lábai elé puffan.

Rövid dermedt csend. Hogyne. Kis híja, hogy nem történt haláleset.

Az operaénekes ocsudik fel legelébb.

— *Gratulálok, mester* — szól kitörő hévvel —, *ez aztán a sohasem látott legnagyobb elismerés. Szobrodnak annyira tetszett éneked, hogy elismerése jeléül lábaid elé porbavágta nemes fejét.*

Nagy derültség lett és vidám koccintgatás, de göbé-szobrászművészünk azóta se énekel műtermében egyik szobra előtt sem.

Istók László

Gáspár Jenő ötven éves

Most ünnepelte 50. születésnapját a finomtollú poéta és ismert kitűnő író: *Gáspár* Jenő, az Országos Magyar Sajtókamara igazgató főtitkára és az *Uj Idők* szerkesztője. Közönsége, olvasóinak számolhatatlanul nagy tábora, akinek minden írásában, legyen az hangulatos líra, finommetszésű novella vagy nagylélegzetű történelmi regény — a születésnapját ünneplő Gáspár Jenő felé szeretettel fordul. Szükebb munkahelyén, a sajtókamarában meleg és bensőséges ünnepléssel vették körül munkatársai Gáspár Jenőt.

—

Mednyánszky Ági férjhez ment

Mednyánszky Ági, a tehetséges, fiatal filmsztár, akit legutóbb, mint színpadi színésznőt *Fedák* Sári fedezett fel az *Uj Magyar Színházban* — férjhez ment. Szerdán tartotta esküvőjét *Hidvéghy* Lászlóval, a sokszoros magyar bajnokkal a terézvárosi plébániatemplomban. A fiatal párt a művész-, illetve a sportvilágból sokan keresték fel jókívánságaikkal.

—

Rigoletto kolozsvári színészekkel

A Budapesten vendégszereplő kolozsvári színház operaegyüttese a *Carmen* után most a *Rigolettó*-t, Verdinek ezt a csodálatosan szép zengésű művét mutatta be a fővárosi közönségnek. Az együttesről ezúttal is a legtöbb elismerés hangján szólhatunk. Megbizonyosodtunk afelől ismét, hogy ebben az országban nemcsak egyetlen operaházi együttes található, a kolozsváriak rangban egy színen állanak, úgyis mint együttes, úgyis mint az énekesek egyenként — a fővárosiakkal. Pesti időzésük tehát azt jelenti, hogy ezekben az időkben Budapest közönsége kedvére válogathat két operaház műsorában.

A címszerepet a nyomorék, púpos bohóc tragikus alakját. *Szabady* István játszotta erőteljes művészi jellemzéssel és baritonja belső hevültségtől átfűtve zengett az óriási színpadon. Gildát *Páka* Jolán énekelte, aki nemcsak kristályosan csengő hangjával, hanem megnyerő jelenségével is elhitette Gilda bájos figuráját. A mantuai herceg hálás szerepét *Sikolya* István fölényes zenei tudással és biztos hangkezeléssel. *Lőrincz* Zsuzsa, *Szanati* József, *Gál* József és *Bakó* József működtek még közre s a kórus is kitűnően megállta helyét. A zenekart *Endre* Béla vezényelte lendületesen.

—

A Nemzeti Színház és Kamaraszínház jövőheti műsora

A Nemzeti Színház november 21-én, kedden nyit kaput. A műsorrend a következő: 21: A férfi szíve (X.); 22: A férfi szíve (XI.); 23: Szókimondó asszonyság (XII.); 24: Szókimondó asszonyság (népm.); 25: Annuska (bemutató bérlet); 26: d. u. Szókimondó asszonyság, este: Annuska (I.).

A Nemzeti Színház Kamaraszínháza november 23-án, szerdán nyitja meg kapuit, színre kerül minden este 5 órakor és vasárnap délután 2 órakor: A férfi szíve.

Elsötétítés este ¼6-tól reggel 6-ig

Újra megindul a villamosközlekedés a Horthy Miklós-hídon

A BSZKRT közli, hogy november 18-ától, szombattól kezdve a Nagykörút közlekedésének megjavítása céljából a következő vonalvezetést lépteti életbe: 6-os jelzéssel a *Rudolf trónörökös-tér—Tompa-utca között közvetlen kocsikat járat*, egyúttal üzembe helyezi a 66-os jelzésű járatot eredeti, *Nyugati pályaudvar—Horthy Miklós-híd—Horthy Miklós-körtér útvonalán.*

Ezzel kapcsolatban a 6-os járat közlekedése a Népszínház-utca—Keleti pályaudvari vonalrészen megszűnik. A 28-as, 36-os és 38-as jelzésű kőbányai járatok viszont ugyancsak szombattól kezdve eredeti útvonalukon, a Rókus-kórházig fognak közlekedni. *(MOT.)*

Magyarországon a lakosság 87.2 százaléka írni-olvasni tudó

Érdekes adatok a magyarság világlétszámáról

Vitéz *Mike* Gyula min. tanácsos szerkesztésében most jelent meg a *Magyar Statisztikai Zsebkönyv* legújabb kötete. A kötet bevezetőben a magyarság világlétszámáról ad képet és közli, hogy 1944 elején *a magyarság létszámát 13,655.000-re lehet tenni*, ebből Magyarország területén élt 11,504.000, egyéb területeken pedig 2,151.000, 1930 körül a magyarság világlétszáma 12,239.000 volt.

A könyv szerint a honfoglaló magyarság számát *Hóman* Bálint becslése nyomán 500.000 főre tehetjük. Fejlődése a tatárjárásig zavartalanul kedvező volt és valószínűnek látszik, hogy évszázadonként megkétszerezte lélekszámát. A magyarság száma III. Béla uralkodása és a tatárjárás közé eső időben érhette el legnagyobb magasságát, ugyanekkor volt a legnagyobb a magyar nyelvterület is és legkedvezőbb a magyarságnak az ország egész népességéhez viszonyított aránya.

A tatárpusztítás szörnyű veszteségeit a magyarság alig tudta teljesen kiheverni. *Nagy* Lajos korában 3,000.000, *Mátyás* korában 4.5—5 millió lehetett Magyarország lakossága, a magyarság aránya pedig 75—80 százalék. A török háborúk a további fejlődés helyett óriási pusztulást okoztak, amely már nem volt helyrehozható: a magyarság azóta többé nem tudott a nagylétszámú népek sorába jutni, országa pedig megtelt bevándorolt nemzetiségekkel. A XVIII. század elején Magyarország népessége 3.5 millió lélekszám volt és ebből a magyarság arányát mintegy 55 százalékra becsülhetjük.

A megnövekedett Magyarország összlakosságát 14.6 millióban állapítja meg az évkönyv, ami annyit jelent, hogy egy négyzetkilométerre 85.3 lakos esik. Az egyes nemzetiségek közül a következőket találjuk a megnövekedett Magyarország területén: *német 532.868, szlovák (tót) 173.514, román 1,052.067, ruszin 547.177, horvát 12.630, szerb 159.346, vend, szlovén 20.343, cigány 76.738, zsidó 139.455.* Ennél az utóbbi számnál meg kell jegyezni, hogy az évkönyv valószínűleg csak azokat a zsidókat tünteti fel, akik a statisztikai összeírás alapján zsidónak vallották magukat, mert a fennálló rendelkezések szerint a zsidóság létszáma sokkal nagyobb ennél.

A közművelődési viszonyokról az alábbi adatokat találjuk a zsebkönyvben: főiskolát végzett a hatévesnél idősebb lakosság 1 százaléka, szám szerint 129.542, nyolc középiskolát 285.575, hat elemi iskolát 4.8 millió és négy elemi iskolát 3 millió lélek. Általában írni és olvasni tud az ország lakosságának 87.2 százaléka.

Megszakadt a postaforgalom Portugália és Svájc között

Lisszabon, november 17.

A *Nemzetközi Sajtó Tudósító* jelenti: A portugál postaigazgatóság közli, hogy Svájccal ismét megszakadt a postaforgalom. Franciaország német megszállása idején a forgalom zavartalanul bonyolódott le, de a délfranciaországi harcok miatt az összeköttetés megszakadt. Csak akkor állott újra helyre, amidőn Dél-Franciaországban már megszüntek a harcok. Most tehát a forgalom újabb megszakításából arra lehet következtetni, hogy a postaforgalom útján nem lehet szavatolni a biztonságot. Ugyanakkor azt is közölte a portugál postaigazgatóság, hogy a légi forgalom is megszakadt Svájccal.

Frottir köpeny
Wiva SPORT
Budapest, IV., Türr István-u. 7.

A BAROSS SZÖVETSÉG TAGJAI

Vászon Kelengye Asztalnemű
Kirschner IV., Váci-utca 30/b
Árusitás zavartalanul tovább folyik.

Keresztény kereskedők és iparosok kirakata

Testvér! Csak keresztény fényképészmesternél dolgoztass!

nagyenyedi BORSAY JÁNOS fényképész műterme, VI. ker., Király-utca 72. sz. Telefon: 224-316.

L'ART fényképműterem. Tul.: Tóvölgyi Jánosné, VII. ker., Erzsébet-körút 56. Telefon: 222—067.

BRUNHUBER BÉLA udv. és kamarai fényképész, VIII., Baross-utca 61. sz. Telefon: 134—178.

ARANY EZÜST ÉKSZER eladás, beváltás alaktás Órák nagy választékban
Wintermantel és Szombathy
VII, Dohány-utca 7

Bútort
Szőke és Lukács
keresztény műasztalosok bútorcsarnokából
BP., IX. ÜLLŐI-ÚT 19.
Telefon: 188-628

MOST JELENT MEG! UJDONSÁG!
Kitüntetéseink
A magyar érdemrend és egyéb kitüntetések katonai és polgári egyének számára rangsorban eredeti színekben és nagyságban. 70x100 nagyságú, 8 színű falitábla. Ára 7 P.
A M. K. Térképészeti Intézet kiadása.
KÓKAI LAJOS cég, Budapest, IV., Kamermayer-u. 3. Célszerű árát beküldeni, s bérmentve küldjük.

ING
mérték után is
Harisnya
BAZSÓ
VIII, Baross-utca 66

Blúz fehérnemű pongyola
MÖSSMER
cégnél
IV., Váci-utca 1

CIPŐT
TIMÁRTÓL
RÁKÓCZI-ÚT 52

Briliánst
és mindennemű **ékszert**
ÓRÁT a legmagasabb áron veszek. Hívásra házhoz megyek
Alkalmi áron vehet
brilliánst és ékszert. Ékszerei eladását vállalom bizományba is.
LŐCSEI (Leffelholtz) JÁNOS
óra- és ékszerkereskedő
VI., Nagymező-utca 8. T. 424-511
(Tinódi-mozi ház)

Sajátkészítményű
BÚTORT
SIEBOLD
NÉTÓL
Dohány-utca 27. sz

STIL és MODERN
BÚTORT
KÁRPITOSBÚTORT bizalommal olcsón:
Tóth Győzőnél
FERENC-KÖRÚT 20.
Vidékre csomagolás.

Különleges
Vetőfény
BIHARI
Üllői út 47.

Balázs
CIPŐ
hatóságilag kijelölt
ÜZLET
Múzeum krt. 11.

BÚTORT
részletre is
Wesselényi-utca 63
MEISZTERTŐL

SZŐNYEG
magyarperzsa, torontáli
CSÁSZÁR-tól
IV., Petőfi Sándor-utca 3 (udvarban)
Telefon: 382-034

Menyasszonyi és vőlegényi
ruha-kölcsönző
HATVANI LÁSZLÓ
VII., Nefelejts-u. 23
Telefon: 223-517

Kombináltak,
HÁLÓK ÉS KÁRPITOSÁRUK
Varzánál
Eszterházy-utca 1. sz.

Modern- és styl-
bútort
Hetesy-től
keresztény műasztalosok termékei.
Vilmos cs.-út 53.

Styl, barokk és modern
BÚTOROK
kedvező fizetési feltételekkel, nagy választékban kaphatók:
Kispesti Műasztalosok Bútorcsarnok Szövetkezete
(IOKSZ tagja).
VIII, BAROSS-U. 1.

Bútort
bizalommal
Mózes Istvántól
Szt. István-körút 11.

Fáth
HARISNYA KESZTYŰ
Budapest, Ferenciek-tere 2.

Vásárlásaidnál hivatkozz a Magyarságra!

Huszárok a Duna védelmében

T. 34-essel a szovjet csapatok ellen

Legutóbb a Tisza partján találkoztam velük. Nevüktől volt hangos a magyar, sőt a külföldi sajtó is. A huszárok a Tisza partján hősi helytállással állítottak örök emléket a magyar katona-eszménynek.

Különös megindulást éreztem, amikor az egyik dunamenti falucska szélén ismét őket láttam lovagolni. A magyar huszárokat. Hát ismét az ő válluk védi Budapest egy részét. Azt hittük, hogy pihenőben vannak ezen a részen, de csalódtunk. *A huszár hadosztály már két nap óta harcban áll az egyik kis sziget birtokáért és már kétizben kiverte onnan az oroszt.* A súlyos harcokról, amelyeket egyébként a magyar és német hivatalos jelentések is megemlítettek, a helyszínen a következőket tudjuk meg:

November 6-án Dunaharaszti alatt az ellenség váratlan vállalkozást hajtott végre, amelynek során sikerült neki a kis, mocsaras, embertől nem lakott szigeten partraszállni. Természetesen a moszkvai és londoni rádió még aznap azzal a hamis hírrel szórta tele a világot, hogy az oroszok partraszálltak Csepel szigetén és Budapestet közvetlenül a szigetről veszélyeztetik.

Természetesen ebből mindössze annyi volt igaz, amit fent leírtunk. Ugyanakkor azonban harcbavetették a magyar huszár hadosztályt, amely *feladatát itt is, akárcsak a Tisza partján, bravúrosan megoldotta.*

Este történt a szovjet partraszállás a szigetecskén és *már éjszaka megindult a magyar felderítés, amely megállapította, hogy T. 34-eseket is átszállítottak és beásták a homokba.*

A huszárokra nehéz feladat hárult, ezt azonban fényesen megoldották és másnap délelőtt már meg is érkezett a jelentés, hogy a *szigetet sikerült megtisztítani az ellenségtől.*

Délután, a szürkületkor gyengébb szovjet erők ismét megkísérelték a partraszállást. Ezúttal tűzérséget próbáltak áthozni, de sikertelenül, mert az átjutott szovjet egységeket közvetlenül a partraszállás után, a huszárok megsemmisítették s ezáltal *elhárították a közvetlen veszedelmet Csepel-sziget felől.*

Ezekben a harcokban különösen azok a huszárok tüntették ki magukat, akik előzőleg Alpár község közelében a Tiszánál is hősiesen védték a magyar földet.

T. 34-essel

Bármilyen hihetetlenül hangzik, megtörtént mégis. Budapesttől délkeletre páncélos támadást kísérelt meg az ellenség. A hadijelentés is beszámolt róla, az egyik ezredünk szakaszán 17 páncélost lőttünk ki. Ezek nagy része ott maradt a csatatéren.

Néhány nap mulva, rövid harcszünetben bátor ejtőernyőseink közül néhányan a kilőtt harckocsikhoz kúsztak és szemrevételezték azokat. *Megállapították, hogy egynek a lövege sértetlen maradt.*

Több sem kellett a magyar honvédnek. Bár az ellenség észrevette a páncélosok körülötti sürgéstforgást és aknázni kezdte a terepet, az ejtőernyősök mégis megjavították az egyik harckocsit annyira, hogy tornyát forgatni lehetett. Másnap hajnalban azután jött a nagy meglepetés. *A szovjet állásokat a T. 34-es ágyúja lőtte és amint az eredmény mutatja, sikerrel.* Ezen a szakaszon ugyanis az ellenséges csapatok visszavonultak. Ugy látszik, nem akartak saját ágyújuk tüzében elpusztulni.

Külön érdekessége a bátor vállalkozásnak, hogy a Szovjet megkísérelte a T. 34-es elragadását. Egy esős délelőtt terepjáró kocsival lerohant a műútón, azonban *elővédeink hamarosan kilőtték ezt a kocsit is.* Mintegy 40 bolsevista ugrott ki a kocsiból és kézigránáttal akarták felrobbantani a T. 34-est. Mire azonban a harckocsihoz közel kerültek volna, *valamennyiüket megsemmisítették a hirtelen ellentámadásba lendült magyar egységek.*

Azóta is működik a T. 34-es és a fiúk lőszert is szereztek hozzá. A többi kilőtt páncélosból összehordták a lőszert és most szinte éjjel-nappal ostromolják vele az ellenséget.

Kora Endre
haditudósító

A honvédelmi miniszter felhívása a »Hunyadi SS« páncél gránátos hadosztály síosztagába való jelentkezésre

A *Hunyadi* páncélos hadosztály keretében külön síosztag kerül felállításra a téli viszonyokhoz edzett, rátermett, 40 éves önként jelentkezőkből. Jelentkezhetnek:

1. Jelenleg katonai szolgálatot nem teljesítő, rendfokozatra való tekintet nélkül *egyesületi vagy egyesületen kívüli sízők, síversenyzők*
2. Sízők, síversenyzők.
3. Jelenleg bármely honvéd pótalakulatnál szolgálatot teljesítő lelkesedésű, rátermettségű állományúak vagy tisztek.
4. Fentieken kívül mindenki, aki magában lelkesedést és rátermettséget érez a *Hunyadi sioszlag* keretében harcolni a mai sorsdöntő nagy harcunkban.

A jelentkezés helye Budapesten, II., Ermelléki-út 1. szám alatt, vidéken a legközelebbi katonai parancsnokságnál, ahonnan a jelentkezőket a különleges kiképzés helyére irányítják. *(MTI.)*

November 20-áig meghosszabbították a külföldi védettségű zsidók összeköltözésének határidejét

A *Magyar Országos Tudósító* jelenti: A m. kir. rendőrség budapesti főkapitánya a m. kir. kormány utasítására *a külföldi védettségű zsidók összeköltözésének határidejét november 20-án, hétfőn este nyolc óráig meghosszabbította.* Ezzel kapcsolatban a főkapitány ezeknek a külföldi védettségű zsidóknak az utcán való mozgását november 20-áig reggel nyolc órától délután félnégy óráig megengedte. A főkapitány utasítja a házfelügyelőket, hogy a most közölt rendelettel kapcsolatban a külföldi védettségű zsidókat a házakból bocsássák ki, hogy azok az átköltözködést lebonyolíthassák. A főkapitány felhívja a figyelmet arra is, hogy *csak a külföldi védettségű zsidók mozgását engedélyezi 20-áig reggel nyolctól délután félnégy óráig,* a többi zsidó továbbra is csak naponta délután félkettőtől félnégyig, szombaton félkettőtől négy óráig közlekedhet az utcán családonként egy személlyel, bevásárlás céljából. *(MOT)*

Kormányzói mentesítéssel rendelkező zsidók figyelmébe

A m. kir. rendőrség budapesti főkapitánya a belügyminiszter utasítására felhívja azokat a zsidókat, akik kormányzói mentesítést kaptak, s akiknek a belügyminiszter november 15-éig kormányzói mentesítésüket nem hagyta jóvá — akár kaptak erről értesítést, akár nem — *a megkülönböztető sárgacsillagos jelzést azonnal varrják fel és négy napon belül, tehát november 21-én, kedden este nyolc óráig költözzenek be a Király-utca, Nagyatádi Szabó István-utca, Dohány-utca, Madách-út és Eva-utca által határolt területen a zsidók részére kijelölt házakba.* Elhelyezésükről a Zsidótanács (Sip-utca 12. Telefon: 423—930) köteles gondoskodni. *(MOT.)*

Hogyan kell értelmezni az albérleti lakásokról szóló rendeletet?

Illetékes helyen a következőket közlik a most megjelent, albérleti lakásokról szóló szabályrendelet értelmezéséről:

A rendelet hatálya nemcsak az u. n. albérleti lakásokra terjed ki, hanem *minden olyan lakásra, amelyet a most folyó kiürítéssel kapcsolatban menekültek és bombakárosultak részére esetleg maga a háztulajdonos ad ki.*

A rendelet lényege az, hogy az eddigi uzsorabérek helyett, melyeknek felső határát semmiféle intézkedés meg nem szabta, nem követelhető több bér, mint a főbérlő, illetve háztulajdonos lakásának a kiadott, illetve igénybe vett lakrészre eső hányada. *Ezt a hányadot kell tehát ezentúl fizetni s ez a hányad csupán bizonyos bútor, ágynemű és mellékhelyiség használati díjával emelkedhetik.*

A használt lakás hányadára eső bér, mint alapdíj az egyetlen igazságos és szociális szempontból indokolható megoldása annak a kérdésnek, mely a hungarista szellemnek megfelel. *(MTI.)*

A Nemzetvezető rehabilitálta Ruszkay Jenőt

Illetékes helyről közlik, hogy Ruszkay Jenő vezérezredest, a magyar újjáébredés egyik kimagasló harcosát, a régi rendszer részéről történt sokéves meghurcoltatás után a Nemzetvezető teljes rehabilitációban részesítette.

Ruszkay vezérezredes nyugalombavonulása után, 1940-ben átvette a *Magyar Nemzeti Szocialista Párt* vezetését, majd ugyanazon évben *Szálasi* Ferenc vezetése alatt a Nyilaskeresztes Pártban egyesített *Nemzetiszocialista Táborban* is vezető szerepet vállalt. A régi rendszer részéről hamarosan megindult ellene a harc. Az első világháború érdemekben gazdag tisztjét, a honvédség egyik kimagasló egyéniségét eltiltották az egyenruha viselésétől és rendfokozatának a polgári életben való használatától. Ezt a méltánytalanságot a zsidók és zsidó szellemű sajtó nagy örömmel és megelégedéssel fogadta, mert alkalom kínálkozott a jobboldal egyik vezető férfiát a közvélemény előtt hamis színben megvilágítani.

Ruszkay vezérezredes az őt ért sérelem miatt 1940 október 10-én lemondott rendfokozatáról. Ezzel a nagy áldozattal példát mutatott a mozgalom hívő katonáinak, hogy a legsúlyosabbb áldozatoktól se riadjanak vissza, hanem minden személyes meghurcoltatást vállalva, csak a nagy célt, a magyar ébredés eszméjét szolgálják.

A Nemzetvezető a honvédelmi miniszter javaslatára Ruszkay vezérezredest a legteljesebb rehabilitációban részesítette. *(MTI.)*

Féltékenységi dráma a Rózsadombon és Óbudán

Csütörtökön este két féltékenységi dráma játszódott le a fővárosban, az egyik a *Rózsadombon,* a másik *Óbudán* történt. *Tiszai* Géza 24 éves műszaki altiszt már hosszabb ideje udvarolt *Tóth* Margit 19 éves leánynak, *aki Nyiregyházán lakott. Tóth* Margit, mielőtt az oroszok elfoglalták a várost, Budapestre menekült. Itt lakott az Ady Endre-utcában a Rózsadombon. Az utóbbi időben Tiszai és a fiatal leány között elhidegült a viszony, *többször nézeteltérés volt közöttük.* A leány ki is utasította volt vőlegényét. Tegnap este Tiszai az Ady Endre-utca 2. számú ház előtt megleste Tóth Margitot, amikor az hazafelé igyekezett. Ismét szóváltás volt köztük, majd *a vita hevében Tiszai előrántotta revolverét és kétszer a leányra lőtt.* Az egyik golyó a fejébe fúródott Tóth Margitnak, a másik a szívét járta keresztül. *A szerencsétlen leány holtan terült el a földön.* Tiszai Géza a gyilkos merénylet után önként jelentkezett a rendőrségen. Kihallgatása után letartóztatták.

A Zsigmond-tér 10. számú ház II. emelet 18. szám alatti lakásában kettős szerelmi dráma játszódott le az esti órákban. Szász János 46 éves pincérnél látogatóban volt *Bencsik* Ilona 20 éves ápolónő. Szász halálosan szerelmes volt a nálánál 26 évvel fiatalabb nőbe. Tegnap este együtt vacsoráztak, borozgattak és a férfi féltékenységével üldözte a fiatal ápolónőt. Valamin összeszólalkoztak, mire Szász elővette az éjjeliszekrény fiókjából revolverét és *közölte Bencsik Ilonával, hogy legyenek közösen öngyilkosok.* A leány erről hallani sem akart, *el akart menekülni a dühöngő férfi elől.* Szász azonban elsütötte revolverét és a golyó Bencsik Ilona mellébe fúródott. Ezután Szász magafelé fordította a revolvert és főbelőtte magát. A lövések zajára figyelmesek lettek a szomszédok, berohantak a lakásba és ott találták a földön fekve eszméletlen állapotban a pincért és az ápolónőt. Értesítették a mentőket, akik az életveszélyes állapotban levő Szászt és Bencsik Ilonát az Új Szent János-kórházba vitték.

Ki a „kibombázott"?

Tudnivalók a kibombázottak elhelyezéséről

Az utóbbi időkben olvasóink közül többen fordultak hozzánk azzal a kéréssel, adjunk pontos felvilágosítást arról, hogy *a kibombázottak elhelyezése miként történik?* Erre vonatkozólag közöljük a budapesti kerületi elöljárók értekezletének a bombakárosultakra vonatkozó megállapításait.

A rendelkezésre bocsátott lakásba való beutalás a budapesti kerületi elöljárók által eddig is használt rendes közigazgatási határozatával történik. Az egyszobás lakásban *csak többtagú család,* legalább négy személy, két- és háromszobás lakásban *legalább két család,* háromnál több szobás lakásban pedig *kettőnél több család helyezendő el.* Az elhelyezés alkalmával az együttköltözők társadalmi és vagyoni viszonyaira is tekintettel kell lenni. Egy szoba egy személy részére csak abban az esetben adható, ha a bombakárosult eddig is önálló főbérletben egyedül lakott. Ilyenkor ügyelni kell arra, hogy egy szobában lehetőleg *két magányos nő vagy két magányos férfi* helyeztessék el. Akiknek hivatásuk gyakorlása érdekében (orvosok, ügyvédek, mérnökök, stb) még egy szobára feltétlenül szükségük van, azoknak családjuk és önmaguk elhelyezésén felül *még egy szobát kell biztosítani.*

Albérlő és ágyrajáró a volt főbérlő családjával együtt költözik. Ha eddig is egy szobában laktak, akkor továbbra is csak egy szobában lakhatnak és szétválasztásuk csak a túlzsúfoltság elkerülése érdekében engedhető meg. A bombatámadás következtében senki nem igényelhet a maga részére jobb helyzetet, mint amiben eddig élt. Azok a hajléktalanok, akiknek Budapest területén való maradása nem közérdek, *az igénybevett lakásban még átmenetileg sem helyezhetők el és a kijelölt felvevő területre költöztetendők.*

Ha több család elhelyezése esetén időközi változás következtében a lakás valamelyik helyisége megürül, akkor ide azonnal másik hajléktalant kell elhelyezni, vagy a lakrészt más bombakárosult család részére kell fenntartani. Ha a lakásban zsidók elköltözése következtében visszahagyott bútor is van, akkor *a véghatározat egy példányát a zsidó vagyonügyek kormánybiztosának is el kell küldeni, hogy a bútorok használati díjának megállapítása iránt intézkedhessék.*

A bombatámadás következtében hajléktalannak kell tekinteni azt a személyt vagy családot, akinek háza, lakása megsemmisült, vagy hatósági megállapítás szerint lakhatatlanná vált. Éppen ezért annak megállapítása iránt, hogy ezek a körülmények valóban fennállanak-e a legszigorúbb vizsgálatot kell lefolytatni.

Az elöljárók ezután a bombakárosultak elhelyezése érdekében szükséges egyéb tennivalókat értekezletükön szintén meghatározták.

Felhívás a XII. kerület közönségéhez

A honvédség részére téli ruházati cikkek gyüjtésére alakult bizottság a gyüjtést a XII. kerületben november 17-i kezdettel az ifjú leventékkel végezteti el a következő sorrendben: november 17-én és 18-án Németvölgy és környékén (ide értve a déli pályaudvar és a Sashegy környékét is), november 20-án és 21-én Városmajor, Kis-Svábhegy, Orbánhegy és környékén, november 22-én és 23-án Uj Szent János-kórház, Kútvölgy, Virányos, Kuruclesi és Lipótmező környékén, november 24-én és 25-én Farkasrét, Mártonhegy és Svábhegy környékén. A nagy távolságokra való tekintettel előfordulhat, hogy a leventék nem tudnak minden házhoz eljutni és ezért a bizottság felkéri mindazokat, akiknél a gyüjtőleventék nem jelennek meg, adományaikat a XII. kerületi leventeparancsnoksághoz: XII., Böszörményi-út 23—25. IV. november 25-ig juttassák el. Az adományokat nyugtázzák és a gyüjtést igazolt irányítók ellenőrzik.

mert tudta, hogy hasonló gonddal, ilyen tanulságos tartalommal, szakszerűsége mellett is ilyen élvezetesen összeállított napló — a külföldi irodalmat is beleértve — a könyvpiacon alig található.

Rendtársaink és ezek között elsősorban a vitézi városmányosok nagy haszonnal forgatják e könyvet, mert belőle megismerhetik annak a háborúnak, harcoknak és ütközeteknek a valódi képét és lélektanát, amelyben atyáik oly hősi módon vettek részt. De szívesen fogják olvasni azok is, akik már háborút jártak, felelevenednek a dicső tettek emlékei.

A könyv rendkivül alkalmas karácsonyi ajándéknak. Ára vászonkötésben, igen gondos kiadásban, finom papirra nyomva mindössze 7 pengő, ami 3 esetleg 6 részletben i törleszthető. Megrendeléseket közvetlenül az „Országos Tiszti Tudományos és Kaszinó Egyesület“ címére, Budapest, IV., Váczi-u. 38. sz. alá kell a vételár egyidejü beküldése mellett intézni.

A Vitézi Rend két művésztagja, vitéz Pataky Ferenc és vitéz Litkey György festőművészek nagyobb gyüjtemkénnyel szerepeltek a napokban a nagyközönség előtt.

Vitéz Pataky Frenc a Kossuth Lajos-utcai „Műterem“-ben állította ki gyüjteményes képanyagát, mely az utóbbi két-három év legszebb alkotásait foglalta magában, de volt a kiállításon néhány régibb korszakából való festmény is. Ez a kiállítás meggyőzött bennünket arról, hogy szép fejlődésen ment keresztül. Korábbi, lazább és könnyedébb festői stílusa helyére most valamivel keményebb, zártabb, férfiasabb erejü képek lépnek, amelyek olaszországi tanulmányútján születtek, vagy annak emlékét idézik. Előbbi korszaka a maga nemében kiforrottabb, ez a stílusa pedig még a kezdetén áll, s úgy látszik, hogy az ú. n. „neoklasszicizmus“ felé halad.

alább egy évvel iparigazolványt nyert. Ilyenkor is, százalékos előny csak a benne résztvevő vitézek (városmányosok) arányszáma szerinti mértékben illeti meg.

5. Kisiparos és vitéz kisiparos közötti versenyben a vitézt (városmányost) 1% erejéig előnyben kell részesíteni. A helyi iparossal szemben azonban a nem helyi vitéz kisiparosnak előny nem jár.

„A Közszállítási Szabályzatban“ szereplő közszállítás alatt szállítást és munkálatot, „munkálat“ alatt pedig az ezzel kapcsolatos szállítást is kell érteni. (3. §.)

Ha valakit százalékos előny kétféle címen illet meg (vitéz és kisiparos), csak az egyik vehető figyelembe. (51. §. 7-ik pont.)

MEZŐGAZDASÁG

Fejőstehenek takarmányozási 10 parancsolata

1. Fejősteheneinket mindenkor takarmányértékesítő képességüknek megfelelően, egyedenként takarmányozzuk.

2. Az adagolandó takarmány az összes tápanyagokat a kellő mennyiségben tartalmazza és abban a szervezetnek ugy fenntartó, mint termelő fehérjeszükség-

Pataky Ferenc, Vitéz

Országos Magyar

TEJSZOVETKEZETI KOZPONT

BUDAPEST, XI., HORTHY MIKLOS-UT 105-113.

Sürgönycim: Tejközpont. Tel.: 25-88-40.

A M. Kir. Földmüvelésügyi Minisztérium megbizásából szervezi és ellenőrzi a tejszövetkezeteket, tejszövetkezeti, alakulási, értékesitési és mindennemü szakkérdésben dijtalanul ad tanácsot és felvilágositást a tejtermelőknek és szövetkezeteknek.

Nemzetes Asszonyok figyelmébe ajánl szakácsnőket, szobalányokat, inasokat, főző- és nem főző mindeneslányokat.
vitéz Krajczár István közvetitő irodája Bpest Irányi utca 9.
Telefon: 1—846—33.

Óra-, ékszerraktár I., Budán, Corvin-tér 5.
FISCHER ANTAL (volt Gretschl) 141 éves rom. kath. cég
Lelkiismeretes javitás és átalakitó műhely!

Vitézek! Üvegeket és porcellánt, nászajándékokat jól és olcsón, a dús választéku 75 éves SZITNER FERENC szaküzletében vegyenek.
IV., Mária Valéria u. 1. Telefon: 382—114.

Bundát Kókaynál vegyen, Vilmos császár-ut 10 sz.
Átalakitásokat olcsón és szépen készit. TELEFON: 38—67—84

Cipő divatos, jó és olcsó DOMONKOSNAL
Budapest VI., Teréz-krt. 27. Hó- és sárcipők.

VIRRADAT
a keresztény magyarság hétfői reggeli lapja

1897. évben alapitott keresztény cég
JEROUSCHEK K.

Pataky Ferenc, vitéz

A kiállítást rendezte:

KATÓ KÁLMÁN

a „MŰTEREM" művészeti vezetője.

1937 10 — Merkur

VITÉZ PATAKY FERENC FESTŐMŰVÉSZ

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSÁNAK KATALÓGUSA

„MŰTEREM"

KÉPZŐMŰVÉSZETI KIALLÍTÁSOK K. F. T.

BUDAPEST

IV., KOSSUTH LAJOS UTCA 12, FÉLEM.

TELEFON: 189-554

1937

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ: OKTÓBER HÓ 24-TŐL

NOVEMBER 2-IG, NAPONTA 9—6-IG

VASÁRNAP ÉS ÜNNEPNAP 10—2-IG.

KATALÓGUS ÁRA 30 FILLÉR

			Pengő
1.	Voloscai háztetők	tempera	100.—
2.	Zöld bárka	„	120.—
3.	Bárka kikötő	„	120.—
4.	Volosca	„	100.—
5.	Olasz festő munkában	„	150.—
6.	Abbáziai part	„	120.—
7.	Pecázók	„	140.—
8.	Lovranai utca	„	120.—
9.	Móló	„	100.—
10.	Utca a kikötőhöz	„	140.—
11.	Ildikó a tengerparton	„	180.—
12.	Kilátás a tengerre	„	120.—
13.	Zöld viz	„	100.—
14.	Olasz romantika	„	120.—
15.	Tengerpart	„	120.—
16.	Olasz napsütés	„	100.—
17.	Olasz falurészlet	„	120.—
18.	Scalinata del Ponte	„	140.—
19.	Volcscai utca	„	120.—
20.	Szárad a ruha	„	120.—
21.	Olasz lépcső	„	120.—
22.	Rialtó Velencében	„	140.—
23.	Rio di s. Gio Crisostomo	„	140.—
24.	Szent Simon templom Velencében	„	120.—
25.	Velencei hangulat	„	120.—
26.	Kis hid Velencében	„	120.—
27.	Kis kanális	„	120.—
28.	Szent Márk tér	„	120.—
29.	Sóhajok hidja	„	140.—
30.	Canale Grande	„	120.—
31.	Laguna	„	140.—
32.	Szent Márk templom	„	150.—
33.	Velence	„	120.—
34.	Velencei park	„	140.—
35.	Kilátás a velencei állomásról	„	120.—
36.	Gondolajavító	„	140.—
37.	Velencei panoráma	„	180.—
38.	Gondola kikötő	„	200.—
39.	Villámsujtotta fa	„	120.—
40.	Erdőrészlet	„	120.—
41.	Alkony	„	140.—
42.	Lánchid	„	100.—
43.	Patak hiddal	„	120.—
44.	Itatás	„	120.—
45.	Misére	„	120.—
46.	Dunai hajó	„	120.—
47.	Kisgazda	„	180.—
48.	Ugron villa Tatán	„	120.—
49.	Kilátó a Guggerhegyen	„	120.—
50.	Kazlak	„	120.—
51.	Bárka javitás	tempera	120.—
52.	Gyökeres forrás a Mátrában	„	120.—
53.	Árpád kilátó	„	120.—
54.	Konyhaajtóban	„	100.—
55.	Tünő napsugarak	„	380.—
56.	Ebédelő öregnénik	„	140.—
57.	Szól a dal	„	200.—
58.	Mátyás templom	„	200.—
59.	Tórészlet	„	220.—
60.	Öreg udvar Tabánban	„	200.—
61.	Meseország	„	300.—
62.	Hidon	„	300.—
63.	Ima	„	280.—
64.	Comoi tó	„	280.—
65.	Alkony a Dunán	„	320.—
66.	Kültelek	„	300.—
67.	Szinpompa	„	250.—
68.	Vásár	„	320.—
69.	Körmenet	„	320.—
70.	Őszi szántás	„	250.—
71.	Legelésző tehenek	„	320.—
72.	Kilátás a Királyi Palotából	„	250.—
73.	Mária a tengeren	„	280.—
74.	Krisztus sirbatétele	„	400.—
75.	Piéta	„	380.—
76.	Kolostori hangulat	„	300.—
77.	Máriácska	„	120.—
78.	Dunai rakodómunkás	„	200.—
79.	Anya és gyermeke	„	180.—
80.	Nevető faun	„	300.—
81.	Csend	„	200.—
82.	Elhagyott malom	„	180.—
83.	Tél	„	160.—
84.	Tabáni részletek	„	300.—
85.	Bakonybéli részletek	„	250.—
86.	Falu vége	„	120.—
87.	Utolsó vacsora	„	200.—
88.	Ebéd	„	200.—
89.	Vándor	„	400.—
90.	Szimbólum	„	400.—
91	Fáradt az ember és fáradt a ló	„	250.—
92.	Hófoltok	„	180.—
93.	Tatai kálvária	„	140.—
94.	Balatoni hangulat	„	200.—
95.	Litánia	„	380.—
96.	Romantika	„	220.—
97.	Magyar ugar	„	380.—
98.	Öregasszony	ceruzarajz	120.—
99.	Tatai tó	vizfestmény	100.—
100.	Pötörke malom Tatán	„	120.—

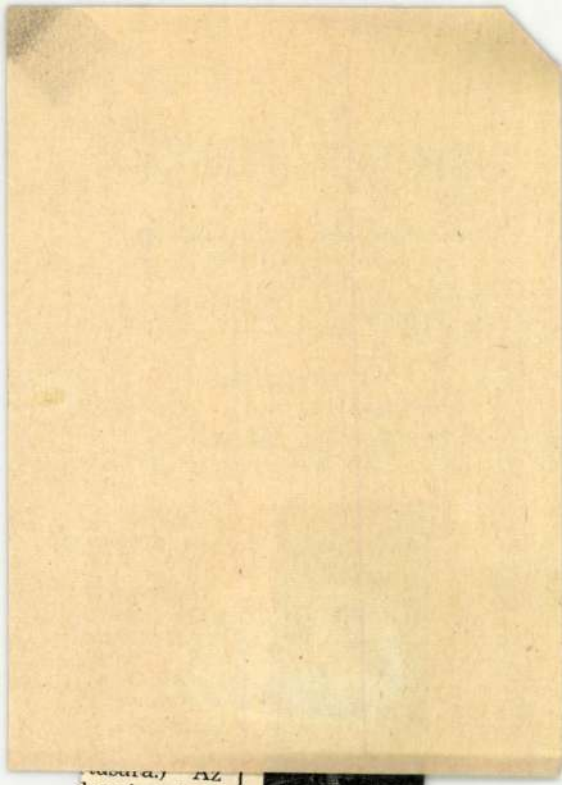

lezvényeknél
yújtott a 24
özötti barát-
a kemping-
oban kihasz-
éb szálláshe-
an töltik el

éle mód kí-
azok van-
amilyen ide-

lakói között,
etséget akart
látni akarták
kókocsijukat.
vérekről van
ekben a brit
ői között vol-

dtünk tevé-
ó iparban —
ton, az egyik
volt elég ja-
sen a téli hó-

napokban. Ezé
csit gyártani
szerint.

1929-ben kés
ját használatuk
készült, szintén
futó lakókocsi
ósdi járművet
mint a kempin
Egyetlen gond
vérpárnak az
el a kapott sok
lönleges lakóko
met férfi egy
lott érte, de a
megválni saját

A magyar
merkedni szár
keresték fel. A
nyugat- és ész
részéről így ha
Magyarországo

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1979. 5. 29.

Klára Pataki

ÚJ TÜKÖR

szlovákmű

1021

A FELKELÉS TISZTELETÉRE

A szlovák nemzeti felkelés 35. évfordulójának tiszteletére Budapesten a Csehszlovák Kulturális és Tájékoztató Központban képzőművészeti kiállítás nyílt. Képünkön Klára Pataki szobrászművész Család című kompozíciójának részlete a kiállításról.

Tisztelettel és szeretettel meghívjuk
Mindszentkállára, a Faluházba

1999. augusztus hó **13.** napján, 19 órakor

PATAKI TAMÁS grafikusművész
és
KÖRÖMI KÁZMÉR fotóművész
kiállítására, melynek alapgondolata:

"Atyja a Nap, anyja a Hold,
a Szél hordozta méhében, s a Föld táplálja."

A kisfaludi templom dombján
PATAKI TAMÁS
szabad térben elhelyezett alkotásaival
várjuk és egy kis zenével,
nagy szeretettel!

Répássy Mona
az est létrehozója

Csombó Zoltán polgármester
házigazda

A kiállítások augusztus 15-ig
tekinthetők meg.

Mimikri design studió

Tel.: 3614135

(belsőépítészeti tervezés-kivitelezés a művész variációs díszítőmintái alapján.)

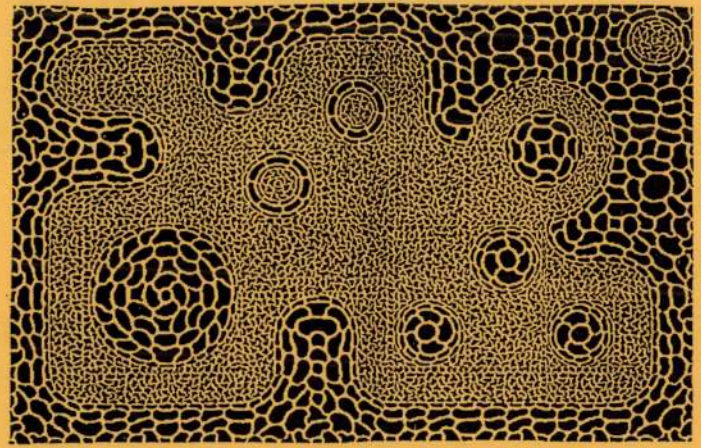

MEGHÍVÓ MINDSZENTKÁLLÁRA,

ünnepelni a Világosságot!

nak a recepthez?
eddig elmondot-
tettünk. Nos, ha
n részéről szeret-
z vajmi kevés se-
arra, hogy hány-
seinket, hányszor
járásunk. Korább-
zonban különösen
g azért, mert eze-
a módosításokat
k a gyakorló pe-

jra évről évre és
sít mindig helye-
rt gátolják ebben
m, mert az ilyen
z egyiknek köny-
ben. És az utób-
zük nevén a gye-
az újrafogalmaz-
ogy felsorakoztas-
amelyeket össze-
órával kapcsolat-
nak pillanatnyilag
éldákra van szük-
mert valaki, vala-

velői beszéd alkalma
val. Mert mint mond
zés mellett sem lesz
gadható — az első pr

A gyakorló pedagó
s ők mégis receptek s
tákolta és a másoktó
rint. Ezek a receptek
nösek, sablonosak. N
mindazok, akik megpróbálták feltárni oktatásunk jelenlegi hiányosságait: hol — hogy úgy mondjuk — strukturálisan, hol pedig egy-egy szűkebb probléma vizsgálása kapcsán. De emitt panaszkodnak a külföldi didaktikusok is. És meggyőződhet róla bárki, aki óraleírások közt lapozgat akár a hazai, akár a külföldi szakirodalomban: nem találunk elég fantáziát az órákban.

AZZAL FEJEZHETNÉNK BE a receptekre vonatkozó mondanivalónkat, hogy legalább ne féljünk annyira a jól kidolgozott és a többször kipróbált receptektől, s ne átalljunk közölni is minél többet. A pedagógusoknak pedig addig is adjunk útmutatásokat, hogy milyen elképzelt és többé-kevésbé kipróbált eljárásokkal kísérletezzenek.

KOVÁCS VENDEL

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-30
Pataki Tibor
KÖZNEVELÉS
1965 MÁJ 7

1021

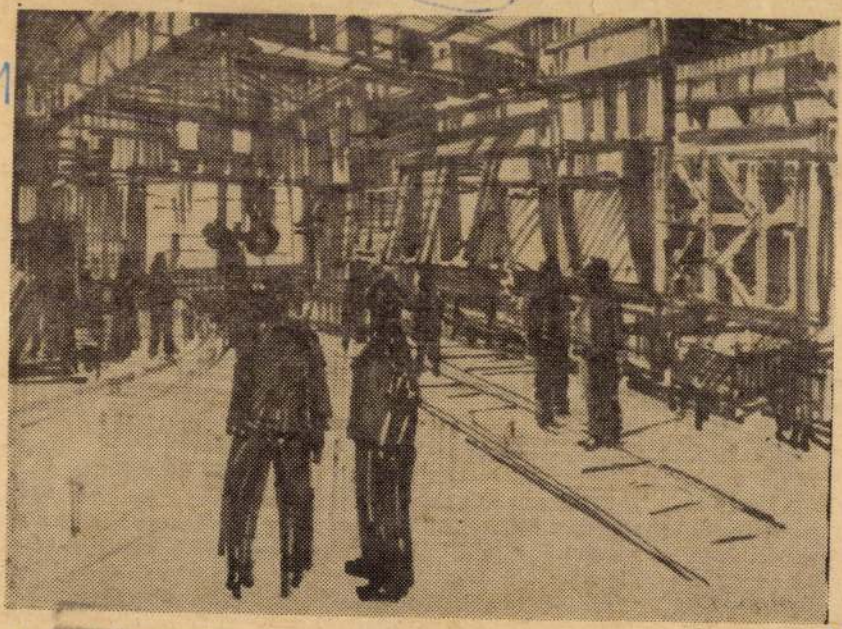

A dunaújvárosi Martin-üzem *Pataki Tibor (Tápiószele) rajza*

hessenek. A szadai Jó
ja végül is úgy oldódi
igaz, a jövő esztendő
—, hogy a megyei kö
terhére fizetik ki a n
geit.

Jóról a rosszra és megfordítva

Csupán becsült adatok vannak arra, mekkora a községi tanácsok kezelésében levő utak hossza, s ezekből mennyi jut a bel- s mennyi a külterületekre. Bonyolítja a dolgot, hogy mind több az ún. üzemi-út, ezeket az érintett gazdasági egységek kezelik, kellene, hogy kezeljék. Az országos közutak hossza a megyében — ezeket a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium különböző szervei gondozzák — 2393 kilométer. Természetesen e szeszélyes rajzolatú pókhálófonaton nem azonos forgalom zajlik, de — ami ugyancsak természetes — a fontos-

[illegible] főút átkelési szakaszán valóban *nincsen járda.* A gyalogos itt az úttesten gyalogol, bízva abban, nem ütik el azok, akik a bádogdobozokban szoronganak. Csakhogy a bizalom félelemmel vegyes — üdülőhely ez, meg a Dunakanyar darabja, tavasztól őszig hatalmas a gépkocsiforgalom —, mert néhányszor tíz centire a járművektől ballagni, nem léleküdítő dolog. Főként, ha pihenni, sétálni jött ide valaki, de akkor sem, ha boltba, postára, étterembe megy. *A járdaháború* — mondja invitálóm — *régóta tart.* A főút a tárca kezelésében van, ezért azután úgy kezdődött a levél- és szóváltás, hogy a községi tanács kéri... A jogszabályok a járdaépítést *ál-*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 DEC 4

PEST MEGYEI HIRLAP

Pataki Tibor

Tél a szőlődombon 1021

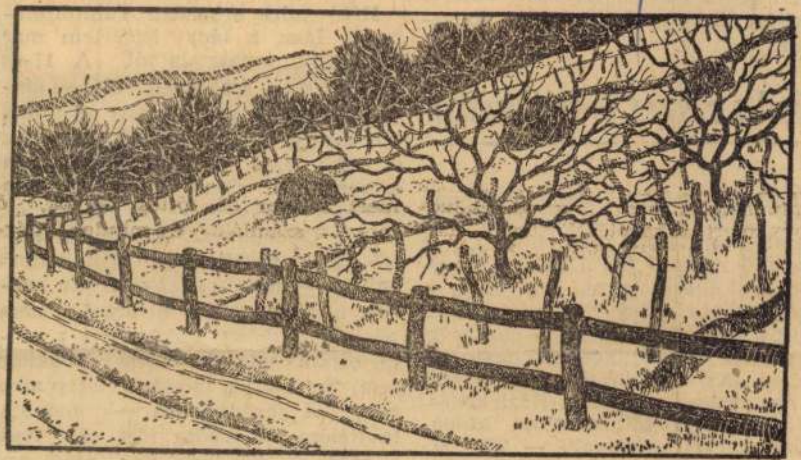

Pataki Tibor grafikája

Magyar Nemzet

ZA KÖZT

etén

sárga lófogút«, vagy a lébényi *»basa kukoricát«?*

Nem múzeumi tárgyak azonban ezek a tájfajták, a különböző értékes tulajdonságok széles skálája van meg bennük, melyeket meg kell őrizni a nemesítés részére. A tájfajtákban levő gén-anyagot — vagyis az öröklődő tulajdonságoknak a belső hordozóit — biztosítani kell a jövő számára, hiszen például *a magyar tájfajta lucernánál jobbat máig sem sikerült előállítani*, az ősi magyar búzafajták pedig rendkívül gazdagok télálló, erősen bokrosodó típusokban. Ezeket a tulajdonságokat nem szabad veszni hagyni. A tájfajták nagy becsét bizonyítja, hogy például a svédországi Uppsalában valóságos *»gén-bankot«* hoztak létre Észak-Európa vöröshere tájfajtáiból.

A magyar tájfajták vetőmagját klímakamrákban hűtve szándékozik tárolni a tápiószelei intézet, hogy így *hosszú ideig megtartsák értékes öröklési anyagukat a nemesítés számára.*

A múlt így épül bele a jelenbe a mezőgazdaság területén is a tápiószelei kutatók rezervációs munkája nyomán. Az intézet tudományos osztályainak alig pár éves működése révén máris sok értékes fajtával gyarapodott a hazai növény-állomány, s a nemesítő intézetek egyre újabb és újabb kiindulási anyagot kapnak keresztezési kísérleteikhez a Tápió hajdani kis szigetéről.

Antalffy Gyula

Nemzetközi szilikátipari konferencia Budapesten

A *Szilikátipari Tudományos Egyesület* és az *Építőanyagipari Központi Kutató Intézet* rendezésében kedden a *Technika Házában* megkezdte tanácskozásait a hetedik nemzetközi szilikátipari konferencia. A négynapos ülésszakon mintegy *250 hazai szakember és 15 ország csaknem 200 tudósa kutatója* vesz részt, hogy tudományos előadások alapján megvitassa *a szilikátipar legfontosabb kérdéseit.* Dr. *Trautmann* Rezső építésügyi miniszter nyitotta meg a tanácskozást. Ezután dr. *Korach* Mór akadémikus tájékoztatta a konferenciát a Szilikátipari Tudományos Egyesület munkásságáról. A konferencián kedden *két tudományos előadás* hangzott el.

Nyugatnémet érdeklődés magyar sátortáborok iránt

Hazánkba érkezett Emil *Ewers*, a nyugat-németországi wilhelmshafeni autóklub elnöke, hogy tájékozódjék a magyar sátortáborozási alkalmakról. Budapest után Egert, a Hortobágyot és Debrecent látogatta meg. Emil Ewers úgy találta, hogy Debrecen gyógyfürdője és kiváló erdei környezetben elhelyezésre kerülő sátortábora révén európai hírű turistaközponttá fejlődhet. A tervek szerint már a jövő évben több nyugatnémet autóscsoport tesz látogatást Debrecenben és környékén.

Villányi borsószüret...

A villányi határban, amióta a borsó érik, csak az iskolásgyerekek nincsenek a földeken, különben mindenki »szüretel«, mert mint mondották, hoz a borsó is annyit a konyhára, mint a világhírű villányi bor.

Ameddig a szem ellát, asszonyok, lányok szedik a borsót. Megéri a fáradságot a férfi munkaerőnek is.

— Kifizetődik? — kérdeztük a tsz-elnököt.

— Bőségesen. Az első és második érés idején 20 forint körüli átlagáron exportra szedtünk a dúsan termő bokrokról. Most a harmadik szedésnél tartunk.

Nézzük a hajladozó piros, sárga, kék, fehérblúzos lányokat, asszonyokat. Az egyik kiválik a brigádból, felénk tart. Talán 25—30 éves lehet a szép barna asszony.

— Újságírók? — érdeklődik. — Ugyan, nem tudnának segíteni abban, hogy egy ilyen szegény tsz-dolgozó hogy juthatna rövid idő alatt egy új Skoda-kocsihoz?

Huncutul nevet és hozzáteszi:

— Gépesített háztartásomból már csak ez hiányzik...

Átragad ránk is a derű, de már indul is visszafelé. Elszalad a riportalany, mielőtt még megtudtuk volna, hogy kicsoda ő?

— Hogy hívják magát? — kiáltottunk utána.

— Új Barázda Tsz — kiabál és futva sietett vissza társaihoz, mert onnan sürgetik:

— Erzsikeee... gyere már, lemaradunk.

(r. f. k.)

Hogy [illegible] utcákat 1686 ban?

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

Pataky Dénes

1963 JUN 5

1021

Magyar Nemzet

Magyar könyvek idegen nyelveken

Magyar könyvek idegen nyelveken címmel kiállítás nyílt meg kedd délelőtt a Kulturális Kapcsolatok Intézete Dorottya utcai kiállítótermében. Az ünnepélyes megnyitón *Bognár József*, a KKI elnöke üdvözölte a megjelenteket, akiknek soraiban ott volt dr. *Simonovits* István, az egészségügyi miniszter első helyettese, *Szarka* Károly külügyminiszterhelyettes, valamint a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és kulturális attaséja. A részvevőket *Köpeczi* Béla, a Kiadói Főigazgatóság vezetője tájékoztatta idegennyelvű könyvkiadásunkról. Az ünnepélyes megnyitó előtt Köpeczi Béla tájékoztatót adott a hazai és a külföldi sajtó képviselői és a budapesti külképviseletek sajtóattaséi számára.

»Illés Béla „Rapszódiá"-ja messze és elnyújtottan visszhangzik az időben és a természetben, a ritkán nőtt fenyvesek, erdei tisztások rönkjei között, egy nép emlékezetében, és annak szívében, aki a hazájáért harcolt.« A *Nagyvilág* legújabb számában olvastuk ezt az idézetet Salvatore *Quasimodo*, a Nobel-díjas olasz költőnek a *Le Ore*-ban megjelent recenziójából *Illés* Béla *Kárpáti rapszódiájának* olasz kiadásáról. Ez a rövid idézet mottója is lehetne annak a szép kiállításnak is, mely kedden a Kulturális Kapcsolatok Intézete kiállítási termében nyílt meg. A tárlat, minden gazdagsága ellenére is, csak pillanatfelvételt adhat *az idegen nyelvű magyar könyvkiadásról*. Néhány pregnáns adat: 1955-től napjainkig *635 mű jelent meg idegen nyelveken*, ötmilliónál nagyobb példányszámban, és egyedül a magyar szótárirodalom 125 művet vallhat 1951-től a magáénak, 20 nyelven és 160 kiadásban. Tizenkét esztendő alatt az Akadémiai Kiadó *340 művet* bocsátott ki idegen nyelveken, s *30 akadémiai folyóirat* ismerteti rendszeresen a magyar tudományt.

A kiállítás, amely idegen nyelvű kiadónk, a *Corvina*, valamint az *Akadémiai Kiadó* munkájáról ad szemléletes képet, a bevezetőben még a kezdeteket idézi, irodalmunk: Petőfi, Arany és mások első, múlt századi hódításait. Aztán itt van a jelen: rangos angol nyelvű negyedévi folyóiratunk, a *New Hungarian Quarterly* néhány példánya, a középső asztalon nagysikerű művészeti kiadványaink, *Pataky* Dénes és *Barcsay* Jenő művei, a Maulbertsch-könyv. Irodalmunkat elsősorban a líra reprezentálja külföldön, s Petőfi és Arany után — amint erről sokat olvashattunk — József Attila is meghódította már Kelet és Nyugat kulturális köreit. Említésre méltó a Corvina újszerű sorozata, a *Hungarian Library*, mely eddigi négy kötetében magyar elbeszélés-antológiát, valamint három jelentékeny magyar regényt, a *Szent Péter esernyőjé*-t, az *Aranyember*-t, és a *Légy jó mindhalálig*-ot nyújtotta át az angol nyelvterület olvasóinak.

Igen sok tudományos munkánk dicsekedhet azzal, hogy egymásután több nyelven is sikert ért el. *Ortutay* Gyula *Magyar népmesék* című kötete a Corvina jóvoltából eddig angolul és németül jelent meg nagy érdeklődés mellett, a *Kiss—Szentágothay Anatómiai Atlasz* az idén eléri már a huszadik idegen nyelvű kiadást. Népszerű külföldön *az iparművészeti sorozat is*, kár, hogy az egyik legjelentősebb kiadvány, mely *Kovács* Margit művészetét ismerteti, a kiadóhoz kissé méltatlan színvonalon látott napvilágot. *Kováts—Zsebők Tüdőröntgenanatómiáját*, *Radnót* Magda *Szemészeti Atlaszát*, *Sik* Endrétől a *Fekete Afrika* történetét említjük még meg a sok közül, a teljesség igénye nélkül.

Idegen nyelvű kiadványaink külföldi fogadtatásáról *háromezer recenziót* gyűjtött össze az Akadémiai Kiadó. Egyrészük albumba téve látható itt, s egy kisebb gyűjtemény a kiállítás fő falát díszíti. Amerikától Japánig, a Szovjetuniótól Egyiptomig a legtekintélyesebb orvosi, vegyészeti, zenei és egyéb szaklapok, híres, nagymúltú folyóiratok számolnak be könyveink külföldi fogadtatásáról. Egy komi nyelven megjelent ismertetés komi (zürjén) szótárunkat fogadja lelkesen, a milánói Musica d'Oggi *Kodály* művét, *A magyar népzenét* méltatja.

A *Magyar könyvek külföldön* című kiállítás a Dorottya utcai tárlatteremben arról ad hírt, hogy művészetünk és irodalmunk, kultúránk és tudományunk e nyomtatott termékei messze hazánkon túl is népszerűsítik eredményeinket. Kiadóinkat nyomdáinkat dicséri, hogy hírünket már nemcsak tartalmas és jó, hanem tetszetős és szép könyvek is szerteviszik a világban.

(g. l.)

Sümegi Schrotta Frigyes

162	Hindu táncosnő, körtefa, (faragott)	500.—
163	Vad ló, patinázott gipsz	400.—
166	Holofernes, patinázott gipsz	500.—
167	Hindu nőifej, patinázott gipsz	400.—
169	Matyó menyecske, patinázott gipsz	200.—
170	Mózes, diófa, faragott	500.—
171	Szimfonia, patinázott gipsz	2.500.—
172	Erdélyi nagy asszony, patinázott gipsz	750.—
173	Éva fej, comp. patinázott gipsz	500.—
174	Hold sarló, műkő patinázva	3.200.—
175	Jairus leánya, patinázott gipsz	2.800.—
177	Geológus, patinázott gipsz	3.000.—
178	Liszt portrait, patinázott gipsz	1.000.—
179	Szent Ferenc, patinázott gipsz	3.000.—
181	Tihanyi viszhang, patinázott gipsz	3.000.—
182	Éneklő barát, patinázott gipsz	1.000.—

vitéz Pataky Ferenc

132	Aratás, tempera	400.—
133	Vásár, tempera	400.—
135	Dunai rakodó munkás, tempera	200.—
136	Anya és gyermeke, tempera,	190.—
137	Patak híddal, tempera	150.—
138	Tere-fere, tempera	1.000.—
139	Vizimalom, tempera	160.—
140	Fáradt az ember és fáradt a ló, temp.	200.—
141	Ház a vízben, tempera	150.—
142	Mosakodó halász, tempera	500.—
143	Cigányok, tempera	160.—
147	Magány, tempera	1.000.—
148	Elhagyott malom, tempera	200.—
149	Csend, tempera	250.—
151	Tél, tempera	160.—
152	Romantika, tempera	200.—
153	Legelésző tehenek, tempera	500.—
154	Körmenet, tempera	500.—
157	Falu vége, tempera	180.—
159	Máriácska, tempera	150.—
160	Ebéd, tempera	180.—

Nemzeti Szalon 1936, sept
csop-kiáll.

Margarétás rét

A kiállítás megvalósításához segítséget nyújtottak:

CAPRIOVUS KFT

POLCZTER ÉS TÁRSA KFT.
ETEY BT.
HANGA BT.

A katalógust összeállította és szerkesztette Sas Péter.
Felelős kiadó: Dr. Bogyirka Emil múzeumigazgató.
Nyomás: László és Társa Bt.

PATAKY Etelke

Gaál Galéria

Gidófalvyné Pataky Etelka
(1898-1984)

Képzőművészeti kiállítás
a Pesterzsébeti Múzeum
Gaál Imre Galériájában
1999. III. 26.–IV. 11.

Emkékkiállítás

Pataky Etelka

festőművésznő

tiszteletére

Végrendelet (részlet)

„Szívemnek egyetlen nagy kincsét
Örökül hagyom Rád, unokám.
Szeresd, kutasd a szépet örökkön
S legyél művész, mint nagyanyád.
E szent láng lobogjon szívedben
Hisz ez az egy, miért élni érdemes...
Alkotni tűzzel, lángolással,
Mint Isten, úgy teremteni!
Nincs mit örökül hagyjak rátok
Csak ezt a szent szerelmemet
S amit nem tudtam én elérni
Valósítsd ... Unokám ... Te meg."

Részletek a kritikusi véleményekből

„Pataky Etelka csak meglátja, s néhol visszatükrözteti, de nem keresi művészetében a természet, vagy az élet borúját. Még szép számú téli képein sem a vigasztalanság fehér halotti leple ül. A tavasz aztán ott mosolyog virágzó fáin, parasztházain és virágain. Virágokat ma egyik erdélyi művészünk se fest olajban oly tökéletességgel, mint ez a fiatal művésznő.

Ezek, továbbá az intérieurok és virágképek azok, melyekben a művésznő minden más erdélyi művésztől különbözik. Itt művészete már egészen egyénivé forrott s két-három képén ebben a nemben mondhatni a tökéletességig érkezett."

Kelemen Lajos

„Pataky Etelka, a maga átlátszó, kristályos hangulatú, csendes elmélyedésű, színt, fényt, erőt, bájat kínáló képein valóban szinte lehetetlennek látszó feladatokat old meg olyan természetes egyszerűséggel, olyan sikeresen dús színskálával, amelyekre nyugodtan el lehet mondani, hogy „ez férfi munka jó áldomás volt" minden asszonyisága ellenére a művésznőnknek."

Gulyás Károly

Medgyesi
kapubástya

Poklóstelki
fatemplom

A dobokai kúria

A magyarsárosi kúria

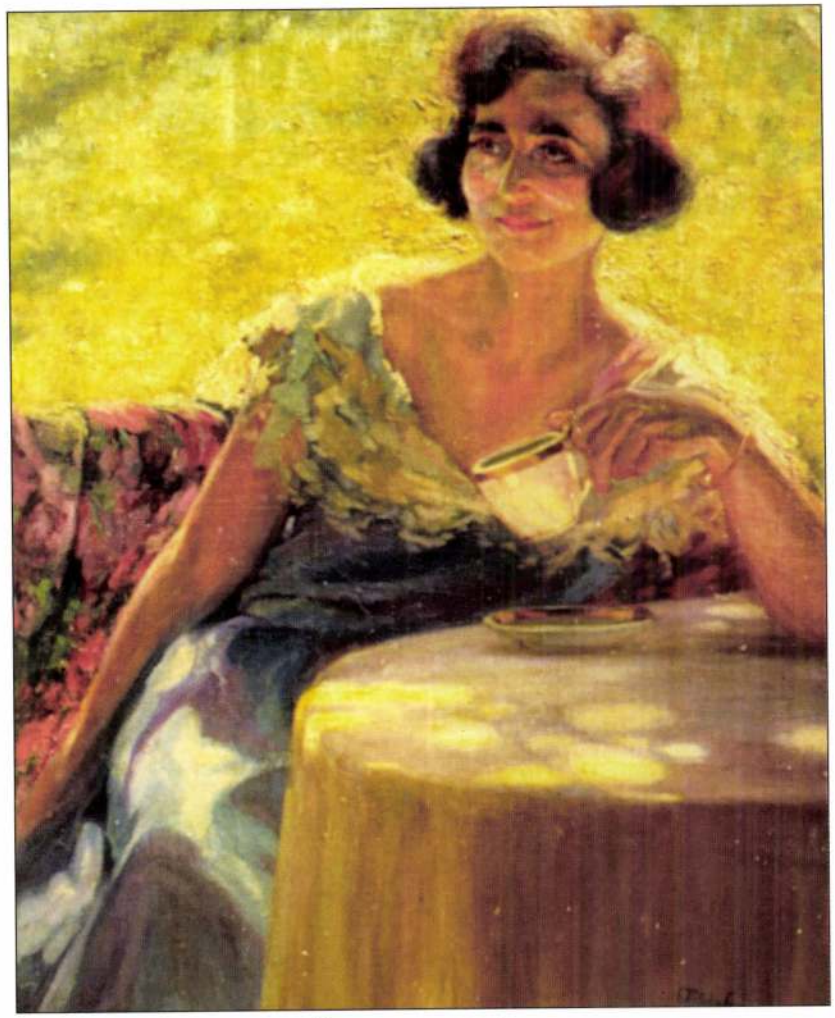

Ábrándozó hölgy

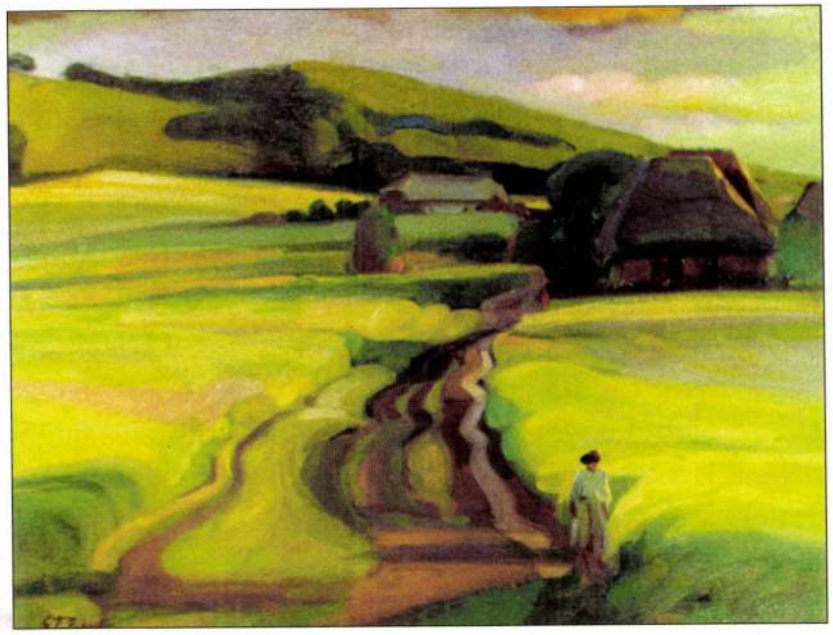

Erdélyi tavasz

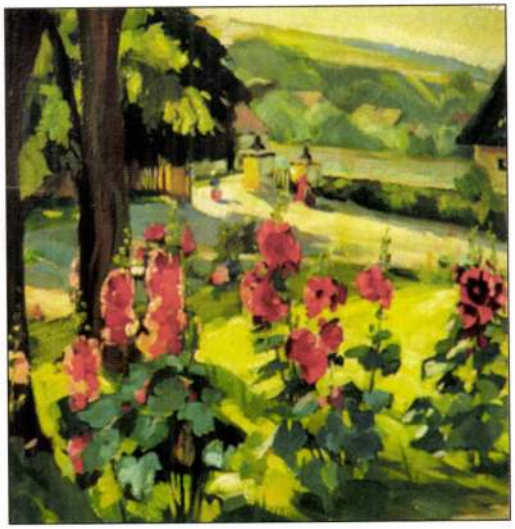

Dobokai mályvák

településének részletét tártuk fel, ahol a fémművesség egyik tárgyi bizonyítéka: a tűz hevítéséhez használt agyag fúvócső is előkerült. A feltárt teleprészlet a Kr. e. 2. évezred közepére datálható.

Budapest római kori topográfiája a feltárások nyomán egyre pontosabban rajzolható meg. Pannonia provincia Kr. u. 106-ban történt kettéosztásakor Alsó-Pannonia (Pannonia Inferior) fővárosa, a császár személyét képviselő helytartó székhelye Aquincum lett.

A Római Birodalom határprovinciájának védelmére több katonai csapat állomásozott a főváros területén. A katonaság fallal körülvett, meghatározott belső rend szerint épült táborai körül polgári település alakult ki. Budapest területén, a Duna mentén, Aquincumon kívül több ilyen jellegű települést ismerünk. A folyótól távolabb, a városi jellegű településeket kisebb központok, egy-egy birtokhoz tartozó épületegyüttesek, ún. villák övezete vette körbe. A beruházásokat megelőző feltárások során 2003-ban a római topográfia csaknem valamennyi egységében folytathattunk kutatásokat, Albertfalvától a Római Strandfürdőig. Település rétegeinek, villagazdaság épületeinek, útmaradványok és temetőparcellák feltárására került sor, de lehetőség nyílt az aquincumi legiótáboron belüli és a helytartói palota környékén végzett megfigyelésekre is.

A kiállított leletek többsége a római temetők leletei közül került ki. A temetkezésnek két alapvető módja volt: a halott elhamvasztása (crematio), vagy a holttest elkorhasztása, földbe temetése (inhumatio). Az elhunyt sírjába ételt-italt tartalmazó edényeket, étkezéshez használt tárgyakat – korsókat, tálakat, tányérokat, palackokat és poharakat – tettek. Lehettek ezek a helyi fazekasok keze alól kikerült kerámiák, helyben gyártott vagy távoli tartományból szállított üvegek. Általánosan elterjedt kísérő tárgy volt az agyagból készült olajmécses, s a túlvilági révésznek járó adó hagyományát őrző pénzérme is. Esetenként a sírba került a halott kedves tárgya, használati eszköze is. A kisebb darabokat bronzveretekkel díszített ládika őrizhette. Az ékszerek általában az elhunyt temetéskor viselt öltözékének részeként maradtak ránk, viseleti helyzetben. Az első és másodlagos mellékletek nyújtanak támpontot a sír korának megállapításához.

A sír megjelölésére gyakran állíttattak nagyméretű, faragott sírkövet, melyre rávésették a halott személy nevét, életkorát, néha foglalkozását, rangját, születési-származási helyét, így a sírfeliratok fontos történelmi források. A sírkövet domborműves ábrázolással is díszítették. Leletmentés során került múzeumunkba az a sírkő, melyet koszorú díszített.

A Budapesti Műszaki Főiskola leendő új oktatási létesítményének területén, a Bécsi út 96/b. alatt katonaváros nyugati temetőjének egyik, fallal körülhatárolt parcelláját tártuk fel. Ez a temetőrész is hosszú ideig használatban volt, a leletek alapján már a Kr. u. 2. század során temetkeztek itt, s folyamatosan kerültek földbe sírok a 4. század végéig, sőt valószínűleg az 5. század elejéig, s hamvasztásos és csontvázas rítusú temetkezések egyaránt előfordultak.

A temető kiemelkedő jelentőségű lelete a 162. számú sír, mely egy, lovakkal együtt elföldelt római kocsi maradványait rejtette. A területen élő őslakosság, a kelta-eraviscusok a halottak túlvilági utazását kocsin képzelték, s a rómaiaktól átvett szokásuk szerint állított sírköveiken ezt a jelenetet is megörökítették. A kocsijelenetes sírkövek nagy számban fellelhetők Aquincumban és környékén, amint ezt az Aquincumi Múzeum kőtárában megtekinthető sírkövek bizonyítják. Keveseknek jutott azonban az a kiváltság, hogy megengedhették maguknak egy valódi, díszes kocsi – vagy részei – sírba vitelét.

Az ilyen jellegű temetkezések legtöbbje véletlenül, nem szakszerű ásatás során került napvilágra, a sír pontos rekonstruálása nemegyszer lehetetlen. Kelet-Pannoniából kocsitemetkezést vagy arra utaló nyomot ismerünk, városi környezetben, városi temetőben lévőt azonban egyet sem. Sírunk jelentősége részben helyzetében, részben előkerülési körülményeiben rejlik. A temetkezésre a temető használatának korai szakaszában kerülhetett sor, s egy 4. században eltemetett leány sírja csak kis részét rongálta meg. A kötőféken vezetett két lovat – egy fiatal, 3 és fél éves, és egy idős,18 éves kancát – a helyszínen taglózták le, s dobták a sírgödörbe, a szétszedett kocsi részeivel egyidejűleg. A kocsi részei közül néhány darab, így az egyik kerék egy része is, a lovak alá került. Az ásatás során tett megfigyelések alapján egy négykerekű, bronz díszítményekkel ellátott kocsi került a sírba. Az igen nagy nedvességtartalmú talaj miatt vas alkatrészei erősen korrodáltak, rossz megtartásúak, formájuk kivehetetlen. Rekonstruálása csak az egyes alkatrészek teljes restaurálása után lehetséges.

A Pannoniával szomszédos K-i határvidéken, a pesti síkságon, a rómaiak dunántúli térhódításával közel azonos időben, a továbbélő kelta alaplakosság mellett barbár népcsoportok megjelenésével kell számolnunk. Az ismert lelőhelyek tanúsága szerint a császárkori barbár telepeket elsősorban a természe-

Patalyi Emőke epitei

tes vizeket kísérő magaspartokon kell keresnünk. A XIV. kerületben, a Paskál lakópark területén folyó ásatás során szarmata település nyomait (kővel kirakott tűzhelyet, gabonatárolásra kialakított vermeket, szemétgödröket) figyeltünk meg.

Kr. u. 568-ban a Kárpát-medencét a türkök elől menekülő, kelet- és közép-ázsiai, illetve kelet-európai népelemekből kialakult nép – amelynek képviselői Konstantinápolyban „avarnak mondták magukat" – foglalta el. A Kr. u. 7-8. századra keltezhetők a Biatorbágy-Hosszúrétek lelőhelyen előkerült kora- és késő avar kori sírok. A kis temetőben a férfiakat fegyverzetükkel együtt temették el, a női sírok mellékletei szegényesebbek – karperecek, gyöngyök, orsógombok – voltak. A többségében a 8. század második felére datálható, késő avar sírokban fegyverövek öntött griffes-indás bronzvereteit, szíjvégeit, propellervereteit, reflexíjak csontmerevítőit, késeket, fülbevalókat találtunk.

dr. Facsády Annamária

„Tapintható régészet"

2004-ben programsorozat veszi kezdetét az Aquincumi Múzeumban, mely a látás károsodottaknak, mozgássérülteknek és szellemi fogyatékosoknak mutatja be az intézmény gyűjteményét és kiállításait múzeumpedagógiai foglalkozás keretén belül. Ebben az évben a vakok és gyengén látók számára kerül megrendezésre a „Tapintható régészet" című kiállítás, mely május 1-jétől október 31-ig, előzetes bejelentkezés alapján, látogatható a romkert „Dirke" védőépületében. Érdeklődni, bejelentkezni a múzeum telefonszámán (45-40-438) és e-mail címén lehet: h5901len@ella.hu

Világszép örökségünk – az alföldi falvak rejtőzködő építészete Pataky Emőke fényképein

Örökség Galéria (KÖH)

2004. május 6. – június 16.

Világszép örökségünk címen nyílt kiállítás a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal aulájában, mely június közepéig látható.

Az alkotó, *Pataky Emőke* építészmérnök, műemlékvédelmi szakmérnök, a Debreceni Egyetem Műszaki Főiskolájának meghívott előadója. 1995. óta a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal, illetve jogelődje, az Országos Műemlékvédelmi Hivatal népi műemléki felügyelője Hajdú-Biharban és Szabolcs-Szatmár-Beregben, de nem hiszem, hogy lenne az országnak olyan szeglete, melyet még nem látogatott meg, hogy összegyűjtse, megörökítse az általában rejtőzködő népi építészet és a tárgyi kultúra értékeit.

Mégsem a gazdag anyag és a korrekt szakmai bemutatás miatt érdemes elsősorban ellátogatni a kiállításra. Mégcsak nem is a gyönyörű fotók miatt, bár a képek a fotós szakemberek szemével is nagyon szépek és jó arányúak. Egy olyan embert ismerhetünk meg, aki szerelmese munkájának:

„Reménykedem, hogy a fotókkal nem csak dokumentálok és a kiállításokkal nem csak népszerűsítek... Az »építészeti fotó« (ha van ilyen kategória), számomra egyfajta képzőművészeti kifejezési lehetőség.

Mindig meghatnak az építészeti formák, fény-árnyékok, színek, anyagok, arányok, az ezekben sistergő vagy elmúlt esendő életek, az emberkéz készítette, koptatta tárgyak csendélete vagy az ölelő természet gyengéd jelenléte... persze már nem a tervező-alkotó, hanem a látó és megláttató alkotó oldalán állva...

Boldog vagyok, ha képeimmel nemcsak protestálok, hanem érdeklődést, jó érzést vagy akár örömöt is kiválthatok..." *(Pataky Emőke)*

Ghyczy Gabriella

Az elhallgatott Holokauszt

Műcsarnok

2004. május 30-áig

2004-ben a magyarországi Holokauszt 60. évfordulóján a Műcsarnok dokumentumokból és képzőművészeti alkotásokból felépülő kiállítást mutat be, amelynek középpontjában a zsidó holokauszt mellett végbement egyéb társadalmi csoportok (mint például a roma, homoszexuális, csökkent képességűek, illetve vallási, politikai vagy ideológiai okok miatt üldözöttek) ellen elkövetett népirtás témája áll. A faji-vallási hovatartozás miatt üldözött népcsoportok sorsközösségén belül ugyanis jelentős számban váltak üldözötté politikai álláspontjuk, nemzetiségük, szexuális beállítottságuk, testi és szellemi fogyatékosságuk vagy egyéb okok miatt megkülönböztetett embertársaink.

A kiállítás célja a holokauszt összes áldozata iránt érzett társadalmi felelősségvállalás szellemében olyan dokumentumok és műalkotások összegyűjtése, amelyek képesek ábrázolni és eljuttatni a mai közönséghez a történtekkel való szembesülés szükségességének üzenetét.

Fried István a Herder-díj magyar kitüntetettje

Magyar irodalomtörténész, *Fried* István az egyik kitüntetettje a hamburgi Alfred Toepfer Alapítvány idén 36. alkalommal kiadott Herder-díjának.

A 30 ezer márkával járó kitüntetést kelet-európai művészek és tudósok május 4-én a bécsi egyetemen veszik át. A Budapesten élő Fried István a szegedi József Attila Tudományegyetem összehasonlító irodalomtudományi tanszékének professzora.

A többi díjazott: Szvetlana *Alekszijevics* publicista Minszkből, Vera *Bitrakova-Grozdanova* régész Szkopjéből, Mircea *Dinescu* román költő, Ferdinand *Milucky* pozsonyi építész, Henryk Mikolaj *Gorecki* zeneszerző Katowicéből, valamint Dzevad *Karahasan* szarajevói író.

Az 1964-ben alapított Herder-díjat évente ítélik oda a kelet-európai kulturális kapcsolatok ápolásáért és fejlesztéséért, valamint a kelet-európai országoknak az európai kultúrához való hozzájárulásának elismeréseként – tudatja az MTI.

Prohászka-emlékszoba Székesfehérváron

Halálának évfordulója alkalmából *Prohászka* Ottokár munkásságának dokumentumait, személyes tárgyait bemutató emlékszobát nyitottak Székesfehérvárott, az Egyházmegyei Múzeumban – tudatja az MTI. Prohászka Ottokár püspök (1858–1927) az egyház szociális tanításának egyik leghatározottabb hirdetője volt. Az egyház reformjával kapcsolatos elképzeléseivel megelőzte korát: három írását 1911-ben a Szentszék indexre tette. Akkor vitatott gondolatai azonban fél évszázad múlva a II. vatikáni zsinat dokumentumaiban jelentek meg. Szemináriumi, egyetemi tanárként a modern papnevelés elindítója, segítője volt. Egyházi, társadalompolitikai, szociálpolitikai és nemzeti kérdésekről vallott gondolatait huszonöt kötet őrzi.

Székesfehérvárott – amelynek több mint két évtizedig volt püspöke – templom, utca is őrzi az emlékét. Munkásságának kutatását, gondolatainak közkinccsé tételét a helyi Prohászka Ottokár Társaság vállalta.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Állam nevében eljáró
Kincstári Vagyoni Igazgatóság
H-1054 Budapest, Zoltán u. 16.
(a továbbiakban: Kiíró vagy KVI),
nyilvános eljárás útján
megvételre ajánlja
a Budapest IX. kerületében
a Duna–Lágymányosi híd–Soroksári út–Boráros tér
által határolt
DÉLI DUNA VÁROSKÖZPONT"

A századelő elfeledett festő asszonya

G. Pataky Etelka emlékkiállítása Pesterzsébeten

Festészetének meghatározó témája volt az otthonát jelentő erdélyi vidék és népélet. A Kolozsvár környéki Dobokán élő birtokos – a gyógynövényszakértelméről híres *Gidófalvy* István – felesége, *Pataky* Etelka egész életében közvetlen környezetének tájait, tárgyait és embereit festette. Meglátogatta a torockói falvakat, ahol a népviseletbe öltözött asszonyokról és a parasztházak kemencéiről készített sorozatot, utazgatásai során megörökített számos fatemplomot és udvarházat. Noha műveinek jó része elveszett a háborús évek alatt, a szétszóródott család gondosan megőrizte, ami mégis megmaradt. Így történt, hogy Pataky Etelka születésének századik évfordulóján a hat unoka mintegy félszáz képet felvonultató kiállítást állított össze a Pesterzsébeti Múzeum Gaál Imre Galériájában. A festőnő emlékére rendezett kiállításon a jobbára a harmincas évekből – életének legnyugodtabb éveiből – származó festményeket a művésznő életét megismertető fényképmásolatokkal egészítették ki.

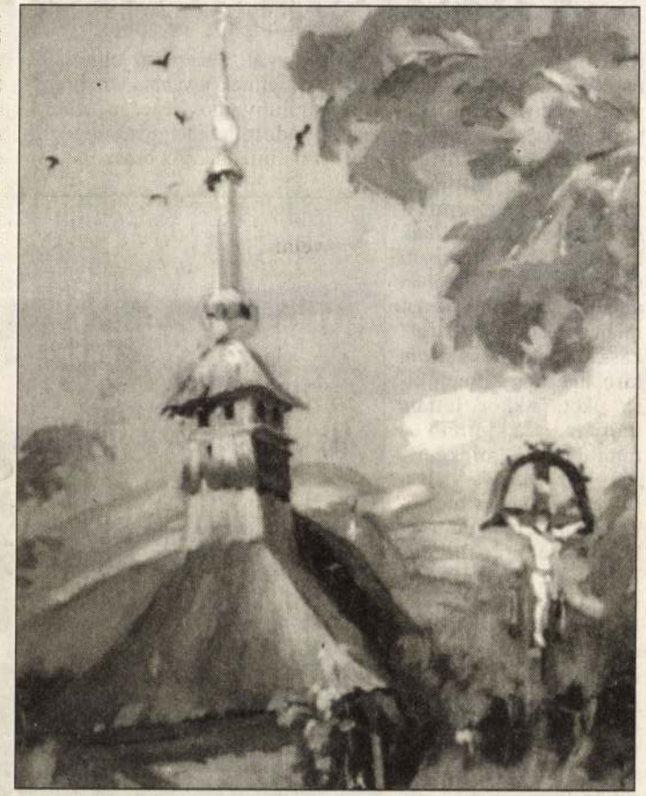

Poklóstelki fatemplom

A fiatal Pataky Etelka ígéretes növendékként előbb Olmützben és Münchenben, majd a budapesti Képzőművészeti Akadémián tanult *Deák Ébner* Lajosnál. Stílusára a nagybányai művésztelepen *Thorma* János mellett eltöltött idő hatott leginkább, legfontosabb mestere *Romek* Árpád volt. A fények érzékeltetésében különösen tehetségesnek bizonyult. A II. világháború előtt több sikeres kolozsvári kiállítással hívta fel magára a figyelmet. *Kelemen* Lajos, az elismert történész és levéltáros így jellemezte a festészetét a Nemzeti Szalon lapjain: „Virágokat ma egyik erdélyi művészünk se fest olajban oly tökéletességgel, mint ez a fiatal művésznő... Ebben a nemben mondhatni, a tökéletességig érkezett."

Pataky Etelka nem idomult a kor által megkövetelt háziasszonyi szerephez: tudatos művészként inkább élt a festészetnek és a virágainak, mintsem a családnak. A világháború után is folytatta festői tevékenységét, de önálló kiállítása nem lehetett. Hagyatékának kisebb része múzeumban vagy műgyűjtőknél, nagyobb része Magyarországon, illetve Erdélyben a család birtokában van.

Mint oly sokakat, őt is már életében elfeledték. Jóllehet, neve újabban megjelenik a korabeli Kolozsvár kulturális életével foglalkozó munkákban, az újrafelfedezésre érdemes festőnő teljes hagyatékának rendezése még várat magára. **(szénási)**

(A kiállítás április 11-ig látható a Gaál Imre Galériában, XX., Kossuth L. u. 39.)

A média és a rendszerváltozás

Nézetek az elektronikus és a nyomtatott sajtóról

A Magyar Polgári Együttműködés és a Batthyány Lajos Alapítvány konferenciát szervez a média és a rendszerváltozás témáról április 11-én Budapesten, a Ciszterci Szent Imre Gimnáziumban. A programot *Mádl* Ferenc nyitja meg. Az elektronikus [illegible] ronikus média szabályozásának kérdéseiről, *Gróh* Gáspár az írott sajtó és a rendszerváltozás összefüggéseiről tart előadást. A polgári sajtó tíz éve című beszélgetésen *Gazsó* L. Ferenc vezetésével *Alexa* Károly, *Fábián* László, *Kristóf*

Egyre több az álkoncert

Tiltakozik a zenészszakszervezet

A Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete szerdán tartotta meg ötévenként esedékes tisztújító küldöttértekezletét Budapesten, a Fészek Művészklubban. A tagság újra *Sólyom Nagy* Sándor operaénekest választotta meg a szakszer- hogy tudniillik attól teszik függővé, adnak-e munkát vagy sem, hogy tudnak-e számlát adni. Az egyik legfontosabb témakör volt a szerdai gyűlésen a szerzői jogok védelme, illetve az a tendencia, hogy egyre több manipulált felvétellel rontják a zeneművész

Fél évtized szenvedés

Hadifogolyként orosz földön

„Az új naptól sorsunk jobbra fordulását várjuk. Zsibbadt minden tagom. Lábamat állandóan mozgatom, nehogy megfagyjon. Zavarnak ezek az átkozott tetvek; állandóan rágják-marják a bőrömet, véresre kell vakarni testem meleg helyeit, amit különösen szeretnek ezek az élősdiek. Megpróbálok beszélni, de a nyelvem nehezen mozog, kiszáradt a szám, széle kicserepesedett a láztól" – jegyezte fel naplójába 1943. január 18-án *Román* István zászlóaljsegédtiszt. Akkor nem sejtette még, hogy összesen négy évet és kilenc hónapot tölt majd szovjet hadifogságban.

A segédtiszt Urivnál esik fogságba. A civil életben kereskedelmi érettségit szerzett Román István, ekkor huszonhárom éves. 1940 nyarán hadapród őrmesterként már részt vett a Románia ellen induló hadműveletben, de mivel a bécsi döntés Magyarországnak juttatja Erdély egy részét, legnagyobb kalandja az, hogy Kolozsvárott nyitott pisztolytáskával biztosítja *Horthy* Miklós bevonulását. Ezek után leszerelik, az Angol–Magyar Banknál megkezdi civil pályafutását, amit az 1942. március 15-én kézhez kapott SAS-behívó szakít meg.

Napi egy-két fejlövés

A magyar hadsereg április 25-én elindul a keleti frontra, május 2-án akadálytalanul elérik Kurszkot. Szakaszával – ekkor még egy géppuskás szakasz parancsnoka – Timnél esik át a tűzkeresztségen. „A kiképzés során annyira belénk sulykolták a támadás menetét, hogy még a fegyverek dörgése is a megszokott volt. Csak akkor eszméltünk rá, hogy ezek nem vaktöltények, mikor az első lekaszáltak elzuhantak és jajgatni kezdtek. Közben persze teljesíteni kellett a parancsot. Elszakadtunk az egységünktől, úgyhogy a délután tízkor indul meg az ellenséges tüzérségi tűz. „Lélektanilag nagyon is helyén volt. Az embereink többsége álmából felriadva hirtelen azt sem tudta, hol van. A mínusz harmincöt fokos hidegben géppuskáink és géppisztolyaink befagytak, védekezni sem tudtunk. Az újonnan idehelyezettek fejvesztett menekülésbe kezdtek, zászlóaljparancsnokom kirohant, hogy megállítsa őket. Akkor láttam utoljára. Én lettem a rangidős" – emlékezik. Az orosz támadás – elkerülve a vízmosás oldalába telepített bunkert – elhúzott Boldirevka felé. Elégeti az iratokat, és a megmaradt emberekkel haditervet dolgoz ki menekülésükre. Kiosztja a maradék rumot, és várják, hogy leszálljon az éj. A várakozás idegtépő. Őrszemei futva jönnek vissza, hogy az oroszok a közelben vannak, sorban robbantják a bunkereket. Pokrócot terítenek a bunker ablakára, és imádkoznak, hátha megússzák…

„Kiabálást hallunk, üvegcsörömpölés, aztán valami sistereg, ismerem, ez az orosz kézigránát, hatalmas robbanás, a megriasztott nyáj kitódul a bunker kijárata elé, Miska, a ruszin kocsisunk kiabál: – *Nye sztriláj, továris!* (Ne lőj, elvtárs!)" – írja naplójában. Úgy esnek hadifogságba, hogy hozzá sem foghatnak a menekülésre kidolgozott terv végrehajtá- ponyvát, ráteszik az ennivalót, és mennek tovább. A napfénytől hunyorgó, kiéhezett, lesoványodott, szédelgő tömeg előrébb húzódik. Az oroszok távolabb vezetnek: csakugyan nem [illegible] a tetőt, zúzmara borítja rekbe terelik a foglyokat. Fűtés nincs. Alvás magasított földpadkán, minél szorosabban egymás mellé bújva, hogy társa melegítse az embert. Ébredés után, letlenül, lázálmok között, amikor meggyógyulna, vérhas dönti le a lábáról. Tavasz lesz, mire felépül. „Tükörbe néztem, és nem ismertem fel, ki néz vissza rám. Pedig én voltam az" – emlékezik. Elbocsátása előtt kap egy darab nyers faggyús húst, teafüvet és vizet; majd visszaviszik a táborba. „A társaim örültek, hogy élek. Mit ne mondjak, én is" – összegez.

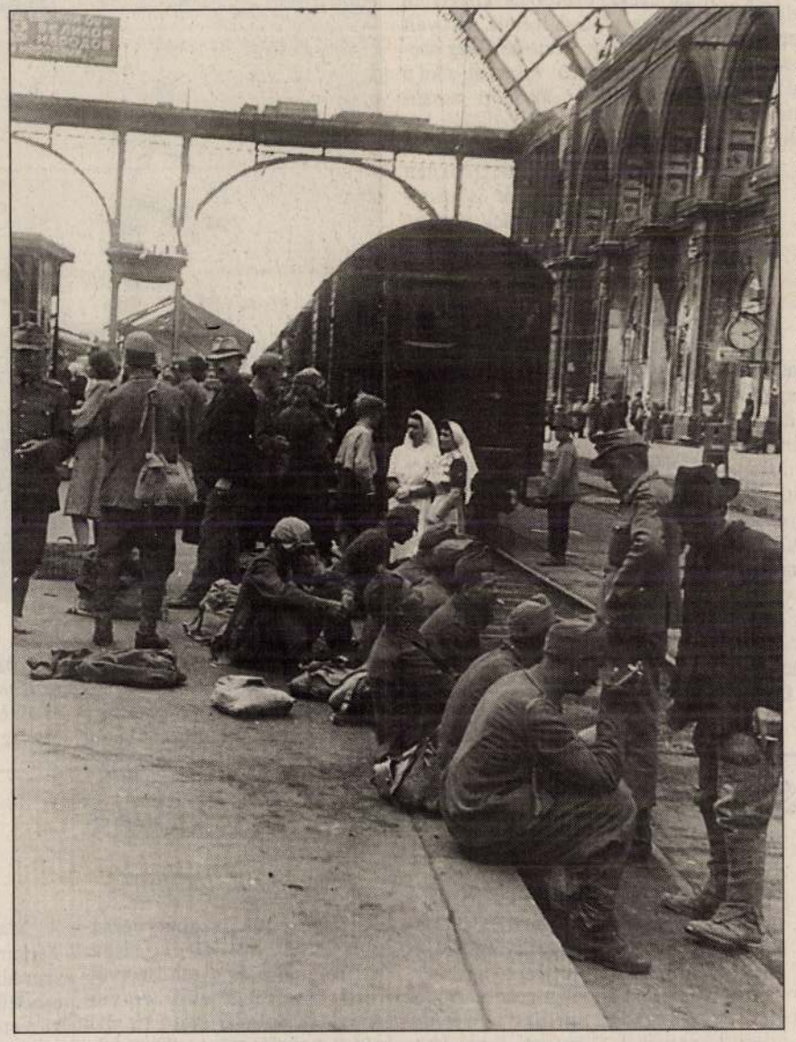

Hazatérő hadifoglyok 1945 őszén. (Képünk illusztráció)

MTI-FOTÓ

„Csak az első hat hónap volt nehéz a hadifogolylétből. Aki azt túlélte, könnyebb sora lett" – mondja, s ekkor mosolyodik el először. 1943 júniusában átszállítják őket Szuzdalba, egy kolostorból átalakított tiszti hadifogolytáborba, sorsában innentől humorosabb epizódok is előadódnak.

Megérkezésük után fürdőt kaptak, ruháikat fertőtleníteni viszik, meztelenül szárítkoznak a napsütésben, mikor megjelenik egy álomszép orosz lány. Jó alakú, csinos; sűrűn fonott szőke hajjal, hófehér bőrrel, nagy kék szemekkel. „Tanakodni kezdtünk, mit akar ez a szép lány egy csomó csúnya, pucér férfitól. Egyszer csak előhúz egy óriási borotvát. Te jó ég, le akarja vágni a micsodánkat! – rikoltotta egyikünk, mire kitört a röhögés. Persze csak meg akart borotválni minket, amit végül is mi tettünk meg kifestését. Eztán a parancsnok otthoni szobáját kellett fehérre festenie. „Mondom neki, mész kéne. Mire kell? – kérdi. Hát meszelni. Mondja egy társam: tej is kell. Hát az meg mire? Hogy jó fehér legyen. Ó, nagyon jó, lesz tej, mondta, és hozott is öt litert, ahogy kértük. Egy fél decit ott előtte beleöntöttünk a mészbe, és kezdtük vakolni, de mikor elment, megittuk az egészet, és örültünk, hogy ilyen ügyesek vagyunk. Aztán kiderült, hogy fölözött tej volt, mert a többit be kellett adni a szovhozba, tele volt savóval, három napig jártunk vécére tőle." Nemsokára kiengedik őket a városba is, kifestik a láger tisztjeinek a lakását, az iskolát is, miután becsületszavát adja, hogy nem fognak megszökni, az őr is elmarad mellőlük… Így telik el négy év.

Újra itthon

1947 kora őszén – ekkor már Orankiban „állomásoznak" – olyasmihez kell asszisztálniuk, ami rossz emlékeket idéz bennük: minden magyarnak félmeztelenre vetkőzve, mindkét kezét feltartva ki kellett várnia, míg egy orosz bizottság mindegyiküknél megvizsgálta, nincs-e a hónuk alá SS-jel tetoválva. Ezt követően a hadifogolyvonatok 1947. szeptember 12-én hajnali egykor elindulnak Magyarország felé. Tíz nap múlva Máramarosszigeten vannak. Itt átesnek az első hazai káderezésen. „Válaszainkat előre összeállított jegyzékből ellenőrizték, s akiről úgy találták, hogy valamilyen oknál fogva bűnös, bevezették egy külön szobába, őket nem láttuk többé. Korábban a szovjetek is ellenőriztek minket: még Szuzdalban lefényképezték az összes magyar tisztet, és a fényképet kiakasztották a faluban. Akire a lakosok rámutattak, azt a nép ellen elkövetett bűnökért a szovjet hatóságok elítélték, és csak évekkel később térhetett haza, Magyarországra." Román

G. PATAKY Éva

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPJAINK
Pataky Dezső
1962 JUN

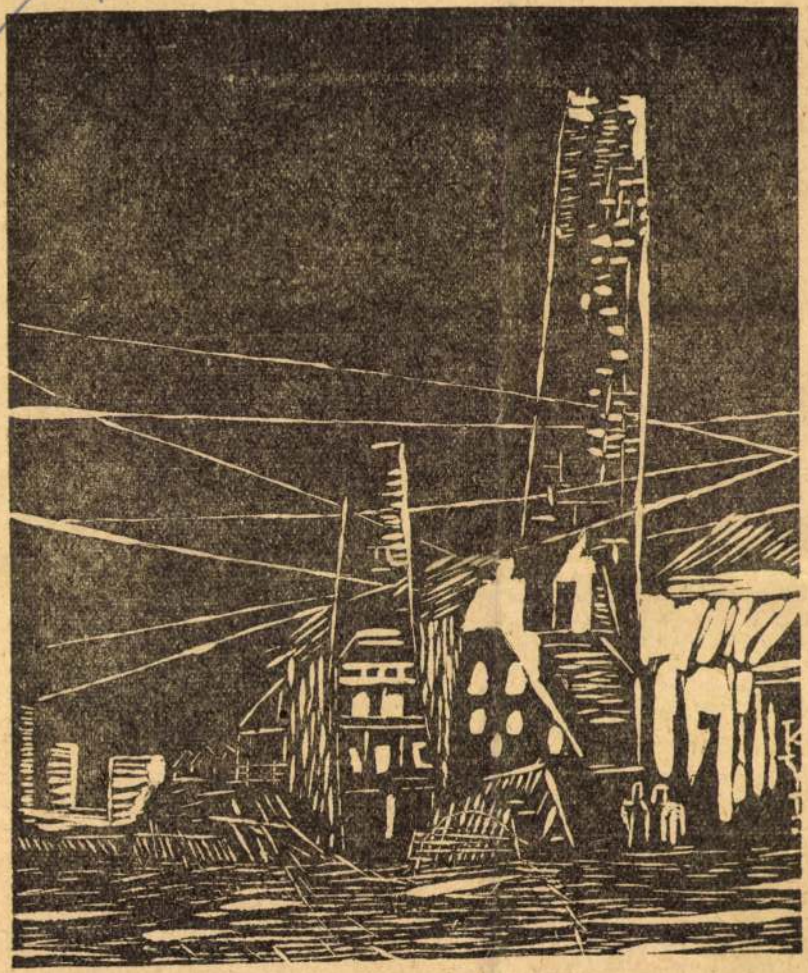

Pataky Dezső: Háború (linó)

...vaj

...rónak

másik elvesztette a fejét, baljával megragadott egy cserepet, de az hirtelen kiszakadt, és ő felnyögött, mert úgy érzete, tőből kitépődnek körmei, s hasztalan próbálta feltartóztatni magát a másik kezével is, mely elengedte a revolvert, ismét csak gurult, fejét a ...tötte, de nem állt meg. Luca, meg ...ncre, megfordult, s nézte, hogy a hekus ...széléhez érkezik, s eltűnik a semmiben.

...lan boldogság szakadt rá. Feszülten ...ba az irányba, amerre az ellenség így szemlélődött, észrevette, hogy az ...esen: a párkány szegélyét két kéz mar- és mind kétségbeesettebben.

...lett a tetőnyeregre, hogy megfigyelje ...nás kezet, mely egyre jobban elkékült. ...y el, míg nem látja őket végleg el- ...nely egy pillanatra szinte őrjöngéssé ...adt. Most Luca, a tolvaj, magabiztos és ...jét és felső testét előredöntve üldögélt, ...legizgalmasabb pillanataiban szokták. ...s elképzelte az amott függő testet, az ...mely rövidesen lezuhan és összezúzó- ... Hegyezte fülét, nehogy elszalassza a

... nem birta tovább, levált a szegélyről, ...sztöne, erőfeszítése nyomban a másikban összpontosult, aztán az előbbi kapaszkodott meg. és a másik vált el, s hadonászott a levegőben.

És ekkor, egyszerre, valami ismeretlen csillant meg Luca, a tolvaj lelkében, s ez merőben különbözött az iménti boldogság önkí-

HÍREK

— A TIT Borsod megyei Szervezetének elnöksége májusi ülésén az írócsoportot írói szakosztállyá alakította át. Az elnökség dr. Kuzmányi Gusztávot jelölte a szakosztály elnökévé.

— *A HEGYALJAI Kulturális Hetek május 5-én kezdődtek Szerencsen. A június 17-ig tartó rendezvény-sorozat gazdag programjában kiállítások, hangversenyek, kulturális bemutatók, irodalmi estek, dalestek, író-olvasó találkozók, ismeretterjesztő előadások szerepelnek. A kulturális heteket a június 17-én Prügyön, a nagy író halálának 20. évfordulóján rendezendő Móricz Zsigmond emlékünnepség zárja.*

— A MŰCSARNOKBAN most megnyílt IX. Magyar Képzőművészeti Kiállításon igen szép számban szerepelnek a megyei munkacsoport művészeinek alkotásai. Ficzere László, Cs. Nagy András, Papp László, Tóth Imre és Vati József festményekkel, Barczi Pál, Feledy Gyula, Kunt Ernő, Lukovszky László, Mazsaroff Miklós, Cs. Nagy András, Seres János, Tenkács Tibor, Tóth Imre és Vati József grafikával, Varga Miklós kisplasztikával jelentkeztek.

— *A GYÖNGYÖSI Zenei Napok keretében a Szakszervezetek Miskolci Központi Kórusa és a Miskolci Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola hangversenyt adott Gyöngyösön. A koncert műsorában Monteverdi, Händel, Alekszandrov, Csajkovszkij, Bartók és Kodály kórusművei szere-*

Borogyin-ügy: amerikai

Pavel Borogyinnak, a Kreml egykori kincstárnokának New York-i letartóztatása klasszikus krimire emlékeztet. Azt tudjuk, hogy ki az áldozat – Borogyin –, de nem tudhatjuk, hogy ki a gyilkos, azaz ki és miért csalta tőrbe az orosz–fehérorosz unió első számú tisztviselőjét. De még az is lehet, hogy Borogyin egyszerűen csupán saját naivitásának áldozata lett, amikor elhitte, hogy rangja és befolyása Oroszország határain kívül is megóvja őt az igazságszolgáltatástól.

Akár bolondul naiv volt Borogyin, akár bolonddá tették, tény, hogy a néhány éve nagy port kavart Mabetex-ügy főszereplője jelenleg a Kis-Odesszának is nevezett Brooklyn börtönében ül, és azt várja, hogy Victor Pohorelsky bíró eldöntse: elegendő garancia-e az orosz főkonzulátus és nagykövetség szava ahhoz, hogy házi őrizetre bocsássák, vagy biztosabb, ha a fogdában várja ki azt a néhány hónapot, amíg Washington eldönti: helyt ad-e a svájci hatóságok kiadatási kérelmének.

Svájc nemcsak azzal gyanúsítja Jelcin volt elnök egykori bizalmasát, hogy több tízmillió dollár kenőpénzt fogadott el a Kreml felújítását végző Mabetex cégtől, hanem hogy pénzmosására is felhasználta svájci kapcsolatait. A Mabetex, illetve a Bank of New York számláin keresztül lebonyolított pénzmosással összefüggésben egyébként felmerült Viktor Csernomirgyin volt miniszterelnök és Anatolij Csubajsz volt miniszterelnök-helyettes neve, sőt maga Jelcin elnök is gyanúba keveredett leányán, Tatyjana Djacsenkón keresztül. A botránynak magyar szála is volt: Pavel Borogyin állítólag a Trinlo Investment budapesti számláján keresztül kapott 1,3 millió dollárt a vesztegetéssel vádolt a Mabatex koszovói származású tulajdonosától, Behgjet Pacollitól.

Alekszander Fiskin, Borogyin ügyvédje szerint egyértelmű. hogy védencét felültették: – A svájciak január 10-én adták ki a körözést, Borogyin január 13-án kapta meg a Bush elnök beiktatására szóló meghívást, január 17-én pedig New Yorkban benyújtották a letartóztatására irányuló kérvényt. Mindez persze véletlen is lehet, de akkor is nagyon különös ez az egybeesés – vélekedett Fiskin.

Az amerikai hatóságok egyébként maguk is megerősítették, hogy Oroszországból fülest kaptak arról, hogy Borogyin egy New Yorkba tartó gép fedélzetén tartózkodik. Amíg az orosz politikus úton volt, az igazságügy- és a külügyminisztérium eldöntötte: az ér-vényes elfogatóparancs alapján le lehet tartóztatni Borogyint, aki elkövette azt a hibát, hogy magánútlevelével utazott. Néhány nappal előbb ugyan diplomata-útlevelébe is kért beutazó vízumot, de ezt – pontosan nem tudni miért –, nem kapta meg.

Borogyin a munkatársai szerint hivatalos meghívót kapott George W. Bush beiktatási ünnepségére. Az amerikaiak szerint azonban a Vincent Zengától, a Bush-kampány egyik fő magántámogatójától érkezett meghívás semmiképpen sem tekinthető hivatalosnak. Zenga maga később azt állította, hogy tévedésből postázták a meghívót az orosz politikusnak.

A letartóztatás egyébként

egyszerűen visszaidézték, hanem mai eszközökkel újrafogalmazták. (P. R.)

százmilliók

zét a Gyermekrák Alapítványtól

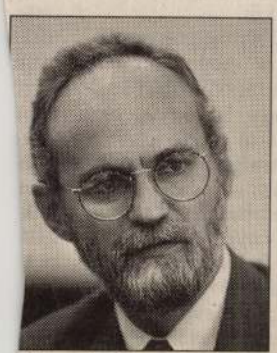

Vámosi-Nagy Szabolcs

lta a Gyermekrák Alapít-szeget. Tehát: kétszer 102 ól van szó! Egyszer 102 sből az alapítványhoz ke-t pedig gyógyító intézmé-neg a központi költségve-

mberben a kormány újabb atározott arról, hogy to-lió forintot juttat a rákos kezelésére. A kormány-tüntették fel, hogy ki sszegből. Az egészség-e elhallgatását kérő – tájékoztatást kaptuk, tásáért az akkori mi-volt a felelős. A 135 millió végül a Gyermekrák Alapítványhoz került. A minisztérium helyettes államtitkára a napokban jelentette be: most szeretnék ezt a pénzt visszakapni.

Balogh István visszavonta lapunknak adott nyilatkozatát.

Zsuppos Sándor, a debreceni székhelyű Remény a Leukémiás Gyermekekért közhasznú alapítvány elnöke tegnap úgy nyilatkozott lapunknak: 1999-ben segítséget kértek Baloghtól, de ő elzárkózott ettől. Zsuppos csupán egy alkalommal, féléves procedúra után, a saját beteg gyerekének gyógykezelésére kapott – postán átutalva – tízezer forintot a Gyermekrák Alapítványtól. Zsuppos Sándor is olvasta a 135 millió forintról szóló kormányrendeletet, de a minisztériumban érdeklődésére azt közölték, náluk nem pályázhat az alapítványával, Balogh István dönt a pénz elosztásáról.

Béki Gabriella, a parlamenti ülést kezdeményező SZDSZ-es képviselő szerint valamilyen mértékben a Gyermekrák Alapítványt, az adóhatóságot és az egészségügyi tárcát is felelősség terheli a történtekért. *Halász János* (Fidesz) törvénymódosítást kezdeményez, hogy hasonló problémák a későbbiekben ne fordulhassanak elő. Az MSZP is késznek mutatkozik arra, hogy felülvizsgálja a jogszabályt.

Czene Gábor–Féderer Ágnes

az okmányirodák

alapú nyilvántartás esz igénybe. Eiselt hány héten belül a endelkezők adatait február közepétől z ideiglenes papírt. nak az új gépkocsik ekor is, mert egyes z ehhez szükséges nét alatt állítják ki. edők néhány önkor-odást kötöttek, és fi-gyintézésért, esetleg számítógépet vettek, illetve más módon támogatják a helyhatóságokat. Ugyanakkor nem zárható ki a korrupció sem: információink szerint a dílerek közvetlenül az ügyintézőket „veszik meg". Az egységes gyakorlat érdekében a BM jogszabály-módosítást kezdeményez, amely szerint járművenként legfeljebb háromszáz forintért az okmányirodáknak egynapos határidőt kell vállalniuk. Magánszemélyeknek változatlanul térítésmentesen biztosítják az azonnali ügyintézést.

L. K.

RÖVIDEN

Elégedetlen kisebbségek

Növekvő elégedetlenséggel éljük meg, hogy hazánk kisebbségpolitikájában nem következnek be az általunk régóta szorgalmazott kedvező változások – olvasható abban a közleményben, amelyet az országos kisebbségi önkormányzatok elnökeinek megbízásából *Heinek Ottó* német kisebbségi vezető juttatott el lapunkhoz. A nemzetiségek képviselői egyebek mellett a kisebbségek kulturális autonómiájának megteremtését szeretnék elérni. Az országos kisebbségi önkormányzatok ugyanakkor azzal a kéréssel fordulnak a köztársasági elnökhöz, hogy *Kaltenbach Jenő* kisebbségi ombudsman újraválasztására tegyen javaslatot az Országgyűlésnek. *(Munkatársunktól)*

Kitüntetés belsőépítészeknek

Tegnap adták át Az év belsőépítésze díjat. Az arannyal futtatott emlékplakettel és négyszázezer forinttal járó elismerést az idén megosztva *Pataky Dóra* és *Iványi Mónika* okleveles belsőépítésznek ítélte a Magyar Építész Kamara bíráló bizottsága. A zsűri idén a Centrál

FOTÓ: KOVÁCS BENCE

kávéház belsőépítészeti kialakítását jutalmazta ezzel az elismeréssel. A bizottság tetszését különösen az nyerte el – derül ki az indoklásból –, hogy a századfordulós hangulatot a tervezők nem

PATAKY EMŐKE

Óvoda, Balmazújváros

Építész: Pataky Emőke (Debreceni Tervező Vállalat)

Belsőépítész:	Magyar Mihály
Statikus:	Borbás József
Gépész-tervező:	Szilágyi István
Elektromos tervező:	Nagy Zsolt
Külső gépészet:	Gáspár Józsefné
Kerttervező:	Bács Zoltán
Beépített alapterület:	508 m²
Beépített térfogat:	1900 lm³
Nettó építési költség:	2900 eFt
1 lm³ építési költség:	1572 Ft
Tervezés ideje:	1973
Kivitelezés befejezése:	1975

A 75 férőhelyes óvoda Balmazújváros családi házas építési övezetében épült fel a Vasúti sor és a Vörösmarty utca által határolt területen.

Szerkezete: monolit vasbeton pillér-gerendaváz, előregyártott födémelemek, B—30-as kitöltő falazat. Részben hagyományos építéstechnológiával készült. Az épület két egységből áll, egy üzemi egységből, melyben az önálló gyermekélelmezési konyha, az olajkazánház, a szociális és kiszolgáló helyiségek helyezkednek el; valamint a foglalkoztató egységből, ahol 3 db 25 férőhelyes foglalkoztatót, gyermeköltözőket, mosdókat, WC-t alakítottunk ki.

Az egységeket egy gazdasági folyosó köti össze. Túl a hagyományos funkción, a foglalkoztatók kialakításánál az adott alapterületen belül megpróbáltuk a terek többcélú felhasználásának igényét figyelembe venni.

A centrális jellegű „kereszt" alaprajzú foglalkoztatók egymás mellé sorolásakor különféle terembővülési lehetőségek adódnak. Az egymás mellé sorolásakor a foglalkozásra használható helyiségek számát növelni lehet adott alapterületen belül.

A tervezéskor számításba vett használati differenciálás a gyakorlatban üzemelési tapasztalatok szerint bevált és a lehetőségek-

Magyar Építőművészet 1977/6

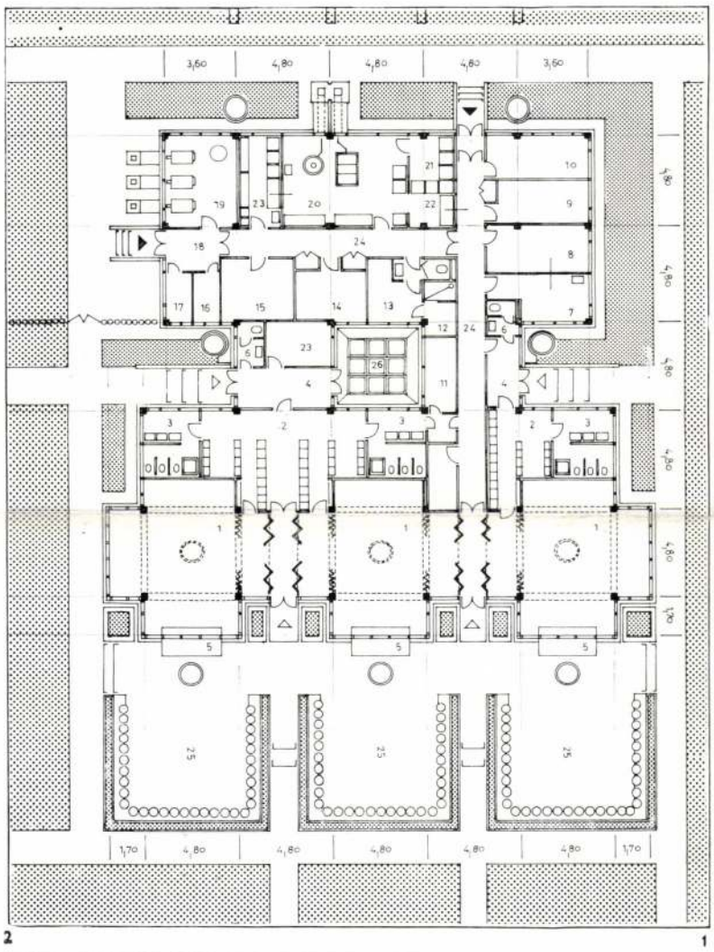

2 1

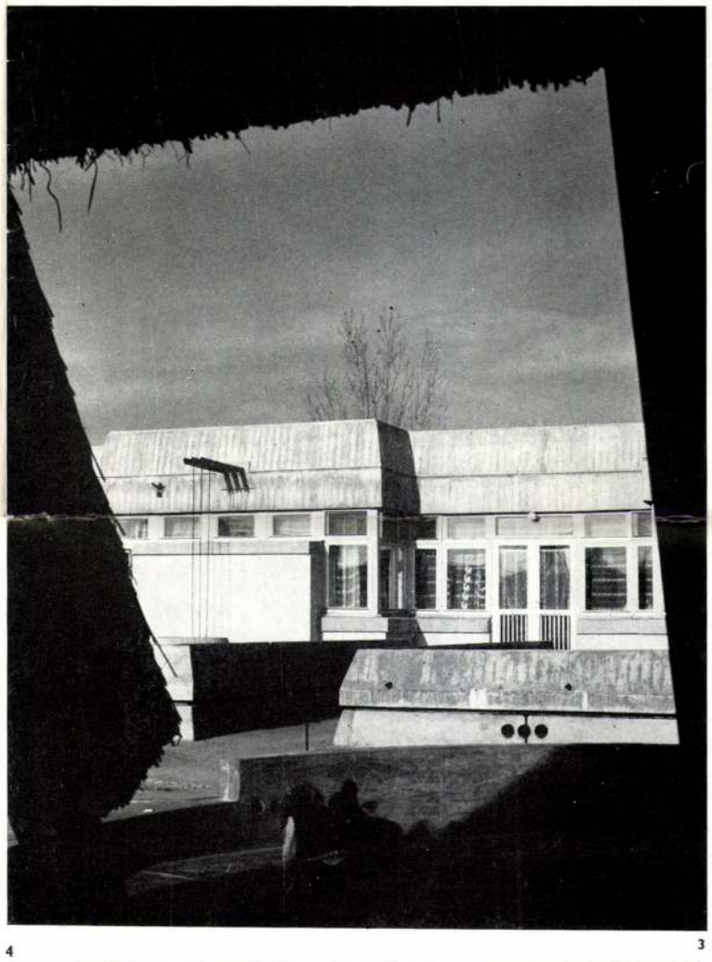

4 3

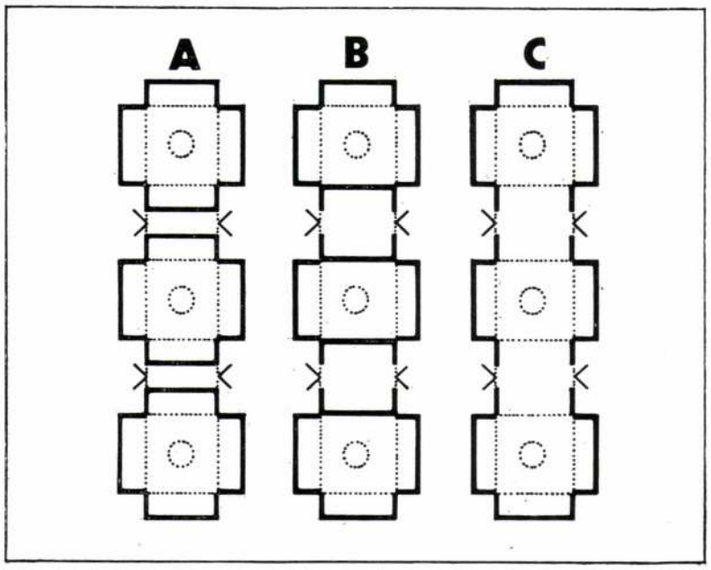

5

4

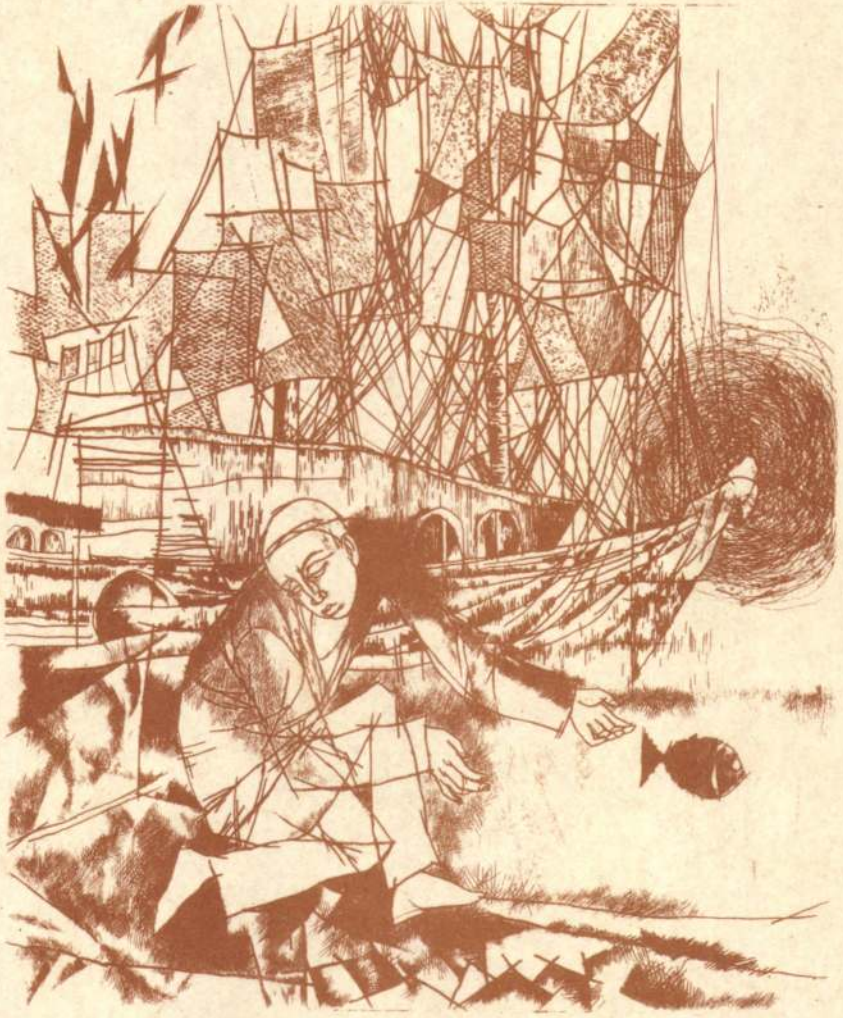

Bolond halász

5840-93. MOL Rt. • Nyomda, Szolnok

Patay Béla

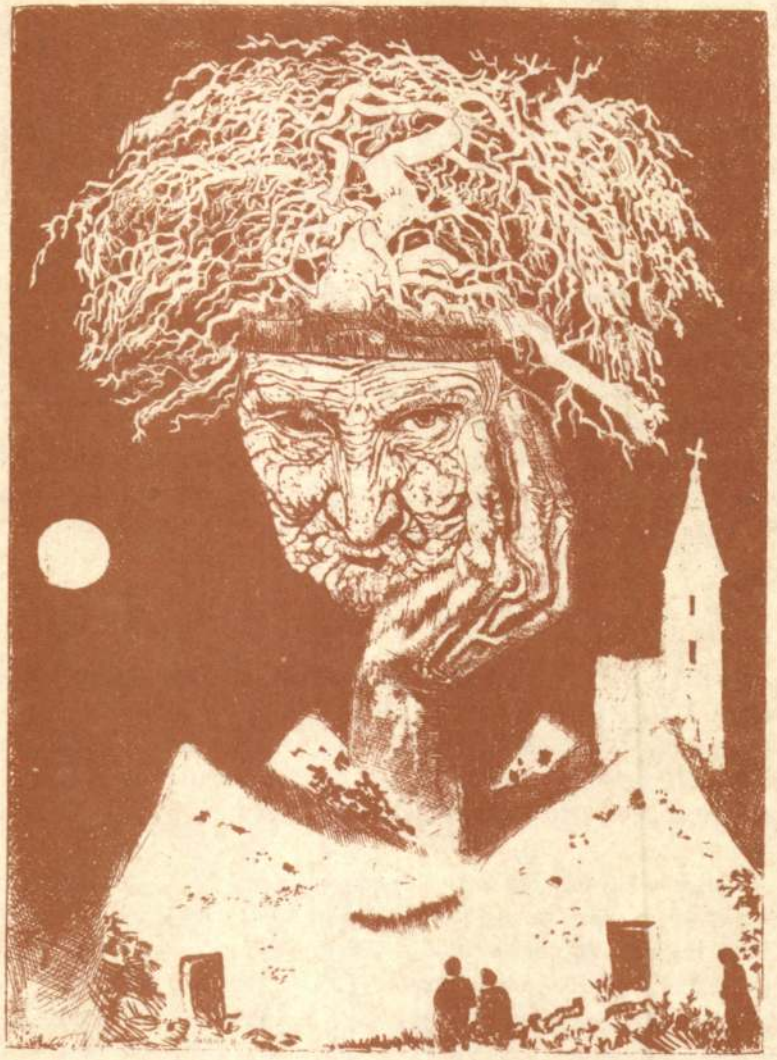

Patay Béla

PATAKY BÉLA 1932-ben született. — 1941-ben Gyergyószentmiklósról került Szolnokra. Középiskolai tanulmányait a Verseghy Ferenc Gimnáziumban végezte.

A katonaévek letöltése után a Képzőművészeti Főiskola hallgatója lett 1955—58 között. Közben egy évet Moszkvában töltött. A főiskolán Benedek Jenő és Barcsay Jenő voltak a mesterei.

1958-tól kezdve a szolnoki Járműjavító Vállalatnál dolgozott mint dekoratőr, majd 1967-től a Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalatnál találta meg művészi lehetőségét, kifejezési formáját, s kapott segítséget a kibontakozáshoz.

Rézkarcai és linómetszetei mellett plakettjei, fémdomborításai is sokoldalúságát bizonyítják. Legújabban táblaképeivel szeretne egyéni stílust kialakítani; kísérletei biztatóak.

Kiállításai voltak: Göteborg 1969; Eger 1971; Tallinn; Keszthely 1974; Budapest 1976; Szeged 1979; Szolnok 1979; Nagykanizsa 1983; Szolnok 1984; Eger 1985; Kiskunhalas 1987; Columbus (USA 1993).

„Szép az ég, szépek a fák, szép a fény, az árnyék, az érzést sugárzó tekintet, az emberi kéz; a bennünket körülvevő tárgyaknak életük van.

Szép a világ, gyönyörűséges törvények hordozója. Miért kell attól félni, hogy a látott világ szépségeit a képen felhasználjuk? Azokat a világ is használja, hogy legtitkosabb tartalmait megmutassa az embernek, ha ezeket tisztelettel befogadni kész.

Jól tudom: a műalkotás, a kép sajátos világ, sajátos törvényekkel, de ez nem jelenti azt, hogy ellenségesen szembeszálljon a látott világgal. A festő, még ha küzdene is ellene, egyetlen vonást sem tud húzni, amiben önmaga, és kora melyben él és lélegzik, benne ne legyen.

Erőltetni a korszerűséget fölösleges, mert az a stílus a kor és a tehetség találkozása a műfajban. Az időt átlépni, sem előre, sem hátra nem tudjuk, a képi pillanat mindig a jelen, s ha a kép jó; múlt, jelen és jövő egyszerre."

Pataky Béla

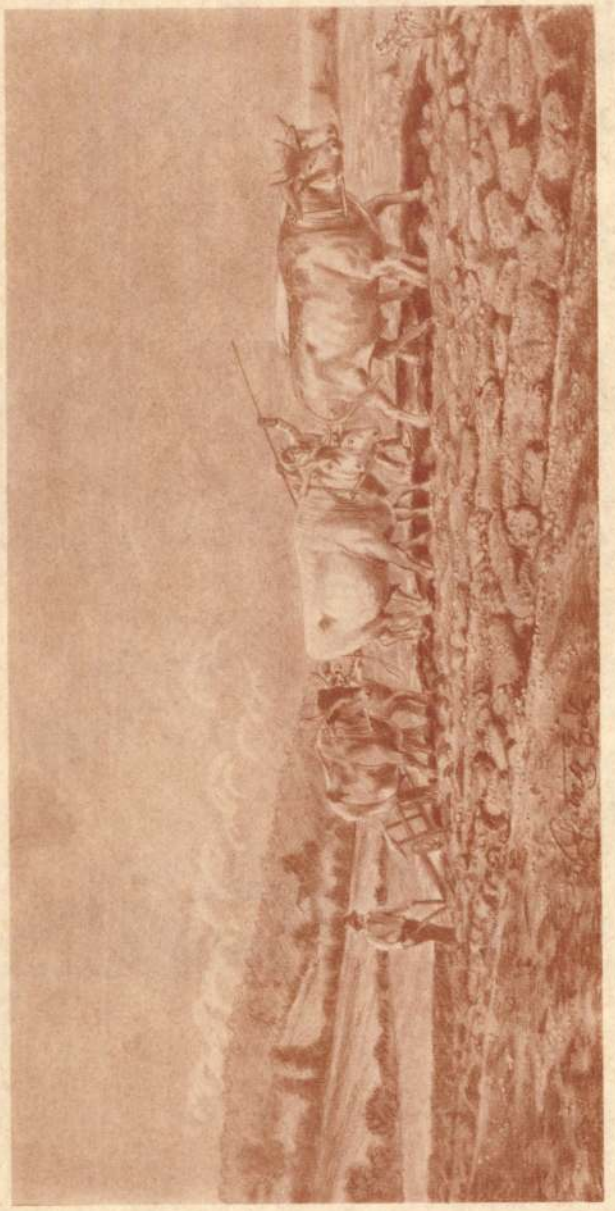

Szántás

Lovak

Maláji lány

Fürdés után

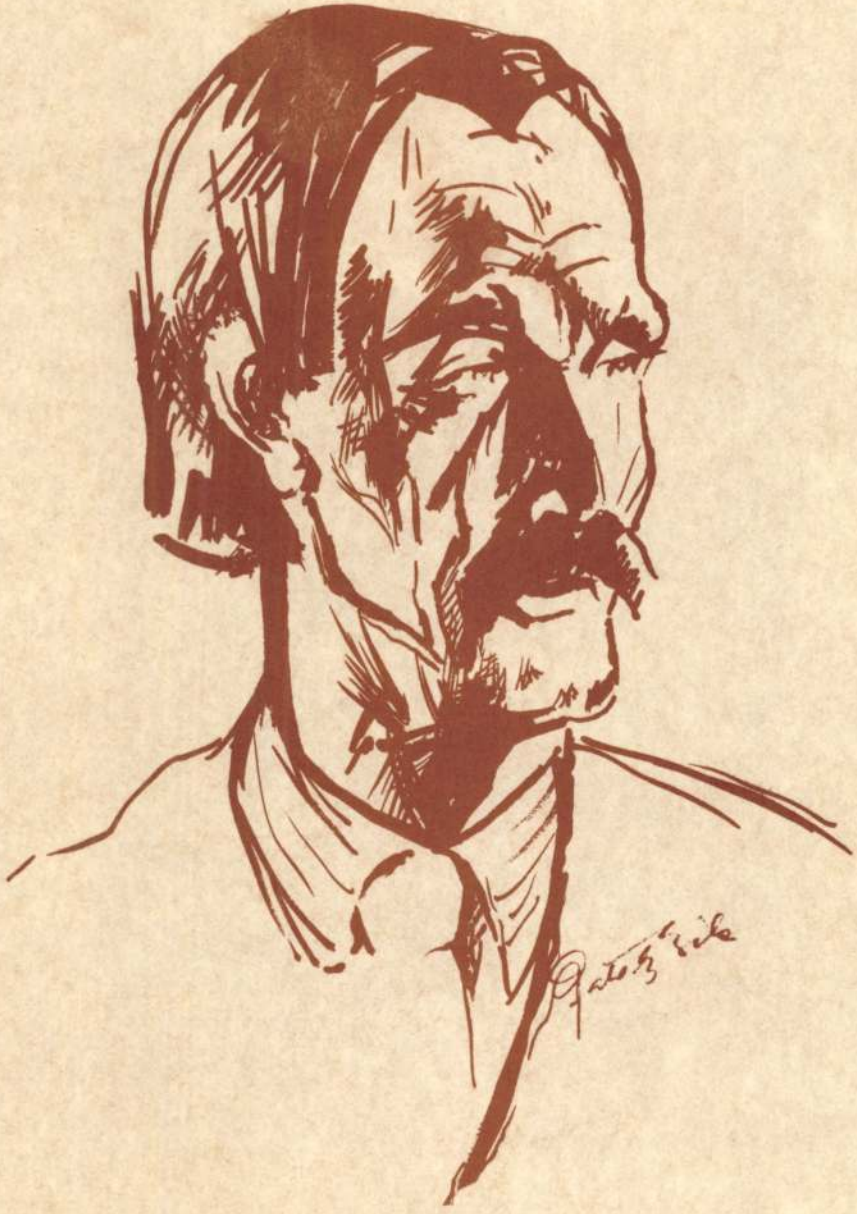

Kós Károly

Díjazták a megyéért végzett munkájukat

Immár negyedik alkalommal osztják ki a Jász-Nagykun-Szolnok Megyéért Díjat. A kitüntetéssel járó oklevelet és a bruttó 80 ezer forintot a megyei közgyűlés határozata értelmében azok a személyek, illetve közösségek vehetik át, akiknek tevékenysége túlmutat egy-egy település határain, munkásságuk, a megye egészére kisugárzik, kimagasló színvonalú, elismerésre méltó. Idén a díjra 23 személyt terjesztettek fel a megye településeiről, ám most is, mint minden évben csupán öten vehetik át ezt a kitüntetést. Lapunk munkatársai a díjazottakat keresték fel, hogy egy rövid beszélgetésben villantsák fel azt az általuk végzett munkát, mellyel ezt az elismerést kiérdemelték.

Az életét egy vállalatra tette fel

T.J.

Az utóbbi évek nehéz gazdasági viszonyai között kevés vezető „dicsekedhet" azzal, hogy vállalata nemcsak átvészelte ezt az időszakot, hanem mindeközben hazai és nemzetközi elismertségre is szert tett. Minden bizonnyal erre figyelt fel a megyei közgyűlés, amikor *Stiegler Károly*nak sikeres menedzseri tevékenységéért odaítélte a Jász-Nagykun-Szolnok megyéért díjat.

Az Agroker Rt. elnök-vezérigazgatójának munkája azonban nemcsak a megyei vezetésnek elismerését vívta ki, hanem kollégáijét is. Hiszen az elmúlt tíz esztendőben négyszer bízta meg az rt. közgyűlése őt a vállalat vezetési teendőivel.

— *Az elmúlt esztendő gazdasági nehézségei a mezőgazdaságot — az Agroker által forgalmazott termékek felvevőpiacát — sújtotta. Minek köszönhető, hogy ezek ellenére a cég sikeres, és fejlődött — kérdeztük Stiegler Károlyt.*

— Minket is ugyanúgy sújt a gazdasági válság, mint a mezőgazdasági termelőket. Megszűnt az előző évtizedek „nagy kalapja". A megváltozott körülmények között csak magunkra, szakembereinkre számíthatunk. Ezért mindenek előtt a cég összetételét kellett hozzáalakítani az új körülményekhez. A változtatásokhoz jó lehetőséget jelentett a privatizáció. A magánosítás

során mindent megtettünk azért, hogy az Agroker dolgozóink tulajdonába kerüljön. Nem akartuk, hogy hazai vagy külföldi „idegen kézbe" menjen át a vállalat. Így, bár még kilenc évig tartó hiteltörlesztési kötelezettségünk van, de ennek súlya alatt mindinkább sajátjának érzik munkahelyüket az alkalmazottaink.

— *Ön aktív szerepet vállal az agrárkamarában és az agrártudományi egyesületben. Miért tartja fontosnak, hogy ezen szakmai szervezeteknek a munkájában is részt vegyen?*

— Az Agrárkamara lehetőséget nyújt, hogy együtt legyünk a mezőgazdasági termelőkkel. Így gondjaikat sokkal közvetlenebbül megismerhetjük. Mezőgazdasági szakemberként pedig természetes, hogy részt veszek az agrártudományi egyesület munkájában. Számomra az külön megtiszteltetés, hogy az egyesület alelnöke lehetek. Önkritikusan azonban el kell ismernem, hogy részemről ez az a terület, ahol gyors és alapvető változtatásokat kell hozni az eddiginél eredményesebb munka érdekében.

— *Mindezen feladatai mellett az ország és a megye sportéletében is fontos szerepet vállalt. Honnan az elkötelezettség a sport iránt?*

— Életemben a sport — elsősorban a labdarúgás — mindig fontos szerepet játszott. Évtizedeken keresztül segítettem a focit. A szolnoki MÁV MTE labdarúgó szakosztályának elnöksége mellett az NB II-es liga elnökévé is megválasztottak. Majd az MLSZ elnökségi és végrehajtó bizottsági tagja lettem. Tisztségemről lemondtam azonban a nehéz gazdasági feladataim miatt. Ám szürke eminenciásként lehetőségeimhez mérten továbbra is tenni szeretnék és támogatni akarom a sportot.

A repülő kólásüvegtől a lézerdemonstrációig

TÉCSI

Simon László, a túrkevei Ványai Ambrus Gimnázium és Közlekedésgépészeti Szakközépiskola fizikatanára egyike azon megyénkben élő hármaknak, akik előszeretettel tesznek túl az általuk oktatott tananyagon. De a közös érdeklődésen kívül sok más is összefűzi őket. A Jászberényben élő *Boros Dezsővel* például sokáig együtt szakfelügyelősködött, a tiszaföldvári *Németh Gyulának* pedig évfolyamtársa volt az egyetemen. Mindhárman megkapták már a legtöbb szakmai, pedagógiai és társadalmi elismerést, amit csak egy fizikatanár kaphat. A most megyei elismerést nyert Simon László például 1967-ben az országban másodmagával kapta meg a legmagasabb szakmai kitüntetésnek számító Mikola-díjat, de érdemérmei között fényesen csillog az 1977-ben elnyert kiváló tanári, valamint az 1987-ben kapott Apáczai Csere János-díj is, melyeket a parlamentben vehetett át akkori prominens állami személyiségektől. Amire azonban ezeknél is büszkébb, az a tizenhét dolgozata, kisebb tanulmánya, melyek különböző szakfolyóiratokban jelentek meg. A Fizikai Szemle, Köznevelés, Rádiótechnika is helyet adott írásainak. De tapasztalatainak lejegyzését mindig elmélyült elmélkedés, valamint szenvedélyes kísérletezés, leleményes barkácsolás előzte meg. Jószerivel minden foglalkoztatta, amit más nem tudott megoldani. És hozzá kell tenni, hogy többnyire házilag, a környezetében fellelhető hétköznapi segédanyagokból készítette el agyafúrt szerkezeteit. Például gépi teknősbékát kreált tranzisztoros megoldások alkalmazásával, amely majdnem minden külvilági ingerre hasonlóan reagált, mint az igazi. De ez még pályája elején történt. Azóta rekonstruált egy német tanszerkiállításon látott légpárnás sínt, kólásüvegből rakétát eszkábált, de tervezett vizsgáztatógépet és hallgatói előtt még a lézertechnikát is képes volt — ha kicsiben is — imitálni.

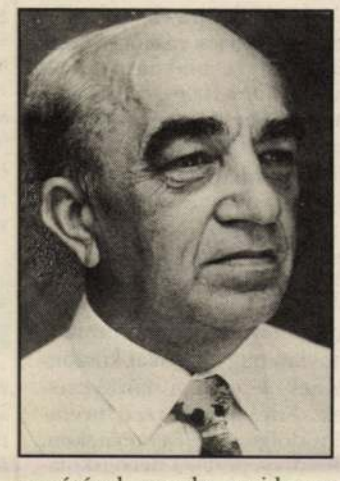

Közelgő 60. születésnapján talán még nagyobb örömmel veszi át újabb kitüntetését.

Drámapedagógiai központot hoztak létre

T. I.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyéért Díjban részesült egy amatőr színjátszó társulat is. A jászfényszarui Fortuna Együttes és Napsugár Gyermekszínpad a kultúra területén végzett kimagasló színvonalú alkotótevékenységéért kapta meg e rangos kitüntetést.

A húsz évvel ezelőtt alakult társulat alapítója és vezetője *Kovács Andrásné*, magyar szakos tanárként honosította meg a településen a kulturált kikapcsolódás, a művelődés otthonát. Sőt ennél többet is tett, hiszen megyénk egyik legfontosabb drámapedagógiai központjává tette Jászfényszarut. Együttesük szakmai kapcsolatot tart egy Adácson dolgozó színjátszó csoporttal, és a Gödöllőn munkálkodó Kerekasztal Társulattal. Nyaranta 10-14 napos továbbképző táborokat is szerveztek településükön, ami az idén is csak azért maradhatott el, mert nem sikerült pályázatok útján sem előteremteni az ahhoz szükséges fedezetet.

Az 5-8. osztályos gyerekeknek értelmes, hasznos elfoglaltságot ad a Napsugár Gyermekszínpad, melyből „kiöregedve" a lányok-fiúk tovább folytathatják megkezdett tevékenységüket a Fortuna Együttesben. Utóbbiban 70 éves korig minden korosztály képviselteti magát. A gyermekcsoportban háromszor húsz fő dolgozik, a felnőtteknél pedig huszonhat lelkes tag állítja színpadra a kiválasztott műveket.

A Fortuna Együttes és Napsugár Gyermekszínpad húsz éves jubileumi ünnepségsorozatát 1993 decemberében zárta. Legutóbbi eredményes fellépéseik között pedig a Pakson megrendezett országos, s a Lakitelken megtartott nemzetközi megmérettések öregbítették hírnevüket.

„Csapatmunka eredménye az, amit elértünk"

K.É.

Dr. Rédl Jenő a szolnoki művese állomás vezető főorvosa. Nézem az indoklást: „...a vesebetegek érdekében végzett kimagasló színvonalú gyógyító és tudományos kutató tevékenységéért méltó a Jász-Nagykun-Szolnok megyéért díjra". Nézem őt: nem érti érdeklődésemet és szerényen mosolyog, miután megkérdezem, hogyan fogadta a hírt.

— Amikor megtaláltam a megyei önkormányzat levelét a postaládában, nem akartam hinni a szememnek, azt hittem valami tévedés. Nagyon meglepődtem, hiszen annyi kiváló szakember van a megyében! Miért éppen engem ér ez a nagy megtiszteltetés? Mi billentette felém a mérleget? Nem tudom.

Akik döntöttek, azok nyilván tudják. Hiszen nem nehéz észrevenni, hogy az utóbbi években mekkora lépést haladt előre a vesebetegek ellátása a megyében. Dr. Rédl Jenőnek ebben nagy szerepe van.

Itt született, Jász-Nagykun-Szolnok megyében. Jászapátiban végezte el a középiskolát, a Mészáros Lőrinc Gimnáziumban, majd a pécsi egyetemen szerzett orvosi diplomát.

— Egész pályafutásomat meghatározta, hogy a belgyó-

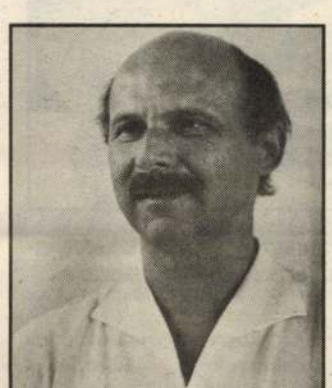

gyászat alapjait a pécsi klinikán sajátíthattam el, ahol az ország akkortájt legkiválóbb vesegyógyásza, Hamari Artúr professzor tanított — emlékszik vissza pályája elejére Rédl főorvos. — A szolnoki Hetényi Géza Kórház belgyógyászatára 1975-ben kerültem, ahol a vesegyógyítás felé Krasznai Géza tanár úr fordította végleg a figyelmemet. A hetvenes évek végétől kezdve tulajdonképpen ezzel foglalkozom. Nagyon sok kiváló segítőtársam volt, közülük sokan világhírű szakemberek lettek. Például Tóth Tibor tanár úr, akinek a legtöbbet köszönhetek, mert mint pathológus nagyon sokat segített nekem a nyolcvanas évek közepéig.

1987 óta vagyok a művese állomás vezető főorvosa, amelyet 1993-ban az International Medical Center vett át. Hogy idáig eljuthattunk, ahhoz a kórház vezetésének pozitív hozzáállása kellett és az a lelkes csapat, amely itt dolgozik.

A műveseállomás a múlt október óta privát egészségügyi vállalkozásként működik, gyakorlatilag nincsenek anyagi problémáink. Azt hiszem, nem tűnik szerénytelenségnek, ha azt mondom, ez meg is látszik az osztály küllemén és szakmai színvonalán is, amely lényegesen magasabb, mint amit néhány éve elképzeltünk. Mindezt munkatársaimmal közösen értük el, természetesen úgy, hogy megkaptunk minden segítséget a szakmai vezetéstől, a Magyar Nephrológiai Társaságtól és az IMC-től is.

FOTÓ: SZABÓ

A zenei nevelést választották hivatásul

A Tiszafüredi Zeneiskola 11 éve kezdte meg működését. Az első évfolyamra 150 zene iránt fogékony gyerek iratkozott be. Ez a létszám az évek során folyamatosan gyarapodott, s ma már 700 tagja van a zeneiskolának. A legnépszerűbb, és a szülők által is leggyakrabban választott hangszer most is, mint szinte mindig, a zongora, de a gyerekek ezen kívül — a gitárt kivéve — gyakorlatilag bármilyen hangszeren megtanulhatnak játszani.

Ezek sorába tartozik az egyre inkább előtérbe kerülő szaxofon, valamint a népi hangszerek is. Az iskola tagjai közül kétszázan pedig népi tánccsoportokba járnak.

A zeneiskolában tizenöt főállású és nyolc részfoglalkozású oktató segíti a gyerekek zenei elhivatottságának, zeneszeretetének megerősítését. A kitartó munka eredményei sem maradnak el, hisz legutóbb például a megyei rézfúvósversenyen értek el szép sikereket.

A Tiszafüredi Zeneiskola oktató- nevelő közösségét a tiszafüredi polgármesteri hivatal terjesztette fel a Jász-Nagykun-Szolnok Megyéért Díjra. S hogy valóban méltóak e megtiszteltetésre, azt mi sem mutatja jobban, mint az eltelt esztendők eredményei. Az idők során számtalan növendéküket vitték közel a zene világához. Országos versenyeken rendszeresen és eredményesen vettek részt. A tanárok elnyerték a legjobb felkészítő tanár és legjobb kísérő elnevezésű díjakat is. Az iskola kamarakórusa Az év kórusa kitüntető címet is megkapta 1993-ban. Külföldi meghívások és sikeres szereplések is fémjelzik működésüket. A zeneiskola tanáraiból hat éve alakult Morotva Népzenei Együttes pedig a népzene világát több ország embereivel ismertette meg.

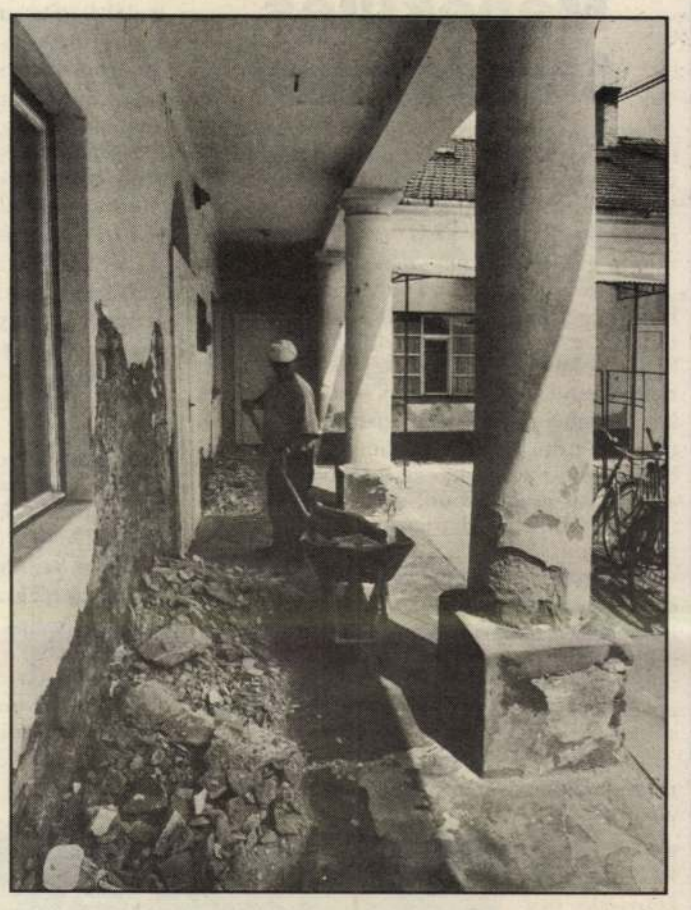

A zeneiskola épülete jócskán rászolgált már némi javításra, jelenleg éppen a vakolat kisebb-nagyobb hibáit próbálják helyrehozni a szakemberek. A most folyó munkálatokon kívül az intézmény vezetői mihamarabb szeretnék elérni a hajdanvolt kúriaépület eredeti külső képének helyreállítását is. Továbbá szükség lenne — a célszerűbb helykihasználás érdekében — bizonyos belső átalakításokra is, az udvaron pedig szabadtéri színpad felállítását tervezik.

FOTÓ: CSABAI

Fegyvernekről indult...

KOPIÁS SÁNDOR

Időnként újra és újra felfedezem a Bartók rádiót. Ez történt akkor is, amikor meghallgattam a *Barátságos bölcsességek* című késő esti műsort. Mondhatom, érdemes volt ezt az időt rádióhallgatásra fordítani!

Dr. Hámori József agykutató, akivel *Sarkadi Péter* beszélgetett, *Fegyvernekről* indult el a magasra ívelő pályán. Nyolcan voltak testvérek, s mindannyian nagyon sokat köszönhetnek a családi környezetnek. Édesapja körzeti orvosként dolgozott Fegyverneken, édesanyja pedig a helyi iskolában tanított. Ő maga élete nagy szerencséjének tekinti, hogy már magával hozta otthonról a rendszeres olvasás igényét, az irodalom és a zene iránti vonzalmát.

A néprajzot viszont *Szentágothai János* kedveltette meg vele, aki őt biológusként foglalkoztatta az intézetében. A sokirányú érdeklődés és a nyitottság ott vált természetes lételemévé. A professzor mindig fontosnak tartotta a szakmától távol álló, érdekes témakörök megbeszélését munkatársaival és tanítványaival. Ez a „fecsegésnek" nevezett kötetlen társalgás védelmet nyújtott a tudati beszűkülés ellen. Abban az állandóan szikrázó szellemi közegben senki nem válhatott szakbarbárrá. A széles látókör, a tág horizont — közvetve — a tudományos munka eredményességét is elősegítette.

A pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem tanáraként, Hámori József most szintén ezt a szemléletmódot közvetíti tanítványainak. A szüntelen gondolkodást és a világ minden dolga iránti kíváncsiságot a magas színvonalú emberi létezés alapjának tekinti.

Agykutatóként sem mondhat mást, csak azt, hogy leginkább a folyamatos igénybevétel tartja jó kondícióban az agysejteket. A rendszeres esztornának köszönheti nagyon sok nyolcvanéves, hogy szellemi frissessége vetekszik a fiatalokéval. A logikai feladatok megoldása, az olvasás, a képzelődés és a meditáció: intenzíven dolgoztatja az agyat. A kreativitás, játékos formában, már gyermekkortól kezdve fejleszthető, gyakoroltatható. Ezt ő, mint négy gyermek apja, családon belül is kipróbálta és tapasztalta. A gyerek agyának szinte csodálatos fogékonyságától, rugalmasságától, befogadóképességétől néha még a szakemberek is meglepődnek. Jó lenne, ha ezt minden szülő és pedagógus figyelembe venné, hiszen ők tehetnek legtöbbet a fiatalok tehetségének korai kibontatkoztatása érdekében.

HULLÁMHOSSZ

Azt sem árt tudni, hogy az alkoholizmus főként az idegsejteket pusztítja. Ez megnyilvánulhat például érzékszervi zavarok formájában, feledékenységben, a szellemi teljesítőképesség különböző fokú csökkenésében.

Az agykutatás az elmúlt évtizedekben sokat fejlődött. 1990-ben annyira előtérbe került ez a tudományág, hogy hivatalosan meghirdették: az ezredfordulóig terjedő időszak „AZ AGY ÉVTIZEDE". Magyarország elsőként jelentette be, hogy csatlakozik a nemzetközi kutatási programhoz.

Szűkebb szakterülete: a látás folyamata az agyban. Ehhez a témakörhöz kapcsolódóan végez laboratóriumi kísérleteket és számítógépes modellezéseket a Semmelweis Orvostudományi Egyetem anatómiai intézetében. Ez egy igen hosszú, több évig tartó munkafolyamat. Szeretne minél többet megtudni a szem és a látókéreg közötti kapcsolatról, az idegműködés különféle fázisairól. Izgalmas feladat az egyes idegsejtek kapcsolatrendszerének felderítése, az agykéreg „térképének" elkészítése. Rengeteg titokról és rejtélyről kell fellebbenteni a fátylat. Hiszen valójában még azt sem tárta fel pontosan a tudomány, hogy miképpen történik a gondolkodás. Az idegsejtek serkentésének és gátlásának mechanizmusa, az egész folyamat kémiai háttere szintén rengeteg megválaszolatlan kérdést jelent a kutatók számára. Az összefüggések és kölcsönhatások bonyolultsága miatt nem várhatók gyors, látványos sikerek. Ez egy ilyen szakma!

Hámori József eddigi munkásságát magas tudományos fokozatokkal, kandidátusi és nagydoktori címmel ismerték el. A Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, az Akadémiai-díj és a Széchenyi-díj tulajdonosa.

Budakeszin lakik, ahol szép, nagy kertjét családjával együtt gondozza. Életfilozófiájához azonban mindig hű marad: gyomlálás közben is állandóan töri a fejét. Vagy egy kicsit tudományosabban: a manuális munkafolyamatot programszerűen összekapcsolja intellektuális asszociációval.

Hatvankét éves. Mögötte egy sikeres életút. Mintha tegnap lett volna, amikor elindult. Fegyvernekről...

Velencében napozó rénszarvasok

PALÁGYI BÉLA

A meghívó *Pataky Béla* grafikusművész akvarellkiállítására invitált. Örömmel mentem az aktuálisnak ígérkező bemutatásra, mert nem is tartanék mást ekkora rekkenő kánikulában, mint vízfestékkel készült művekből hűsítő tárlatot. Mindezt komolyan mondtam és nem a műfaj lekicsinyléseként, mivel meggyőződésem, vízben tovaúszó pillanatokat rögzíteni egy pihepuha ecset segítségével, virtuóz művészi vállalkozás. Aztán kicsit — nagyon? — más volt amit kaptam. Több is — kevesebb is.

Tudom Bélám — gondolom mondhatom így, a több évtizedes cimboraság okán — nem kívánok én neked mást, mint azt, hogy passzítsd magad valamiféle alkotói skatulyába. Alighanem lehetetlen a feladat, hiszen őrzök tőled lenyűgöző emlékeket — Erdélyi havas táj és nekem Gy. Szabó Béla bácsi körtefába vájt kanyarításait idézi — csináltál nekem percek alatt lapfejet egy készülő újsághoz, de a kézműves mesterség ezer ágában tudlak otthonlévőnek. Soha nem adatott meg neked, hogy virtigli művészemberként egy művésztelep elefántcsonttornyába zárkózva csak a festészetnek élj, pedig a tehetségedből futotta volna. Így aztán csináltál mindent, amihez emlékedett ízlés és ügyes kéz kellett. Márpedig tudod, aki annyi mindenhez ért, az előbb-utóbb gyanús lesz azok szemében, akik semmihez nem értenek amúgy istenigazából. Gondolom tehát jó néhányan keresik meg ezzel az előítélettel Csavargásaidat.

Nos, engem a képeid előtt a kezdeti zavarodottság kísért végig, merthogy az akvarell, amit ígértél, nem egészen az. Szép, színes képek gyönyörködtetnek, tematikájukban a Lappföldtől Velencéig és ha a stílust kérdeznék, azt mondanám, az alkotások olyan patakybélásak. Az erdélyi tájaid a linóidat idézik. A portugál nyár talán egy szuggesztív utazási plakát is lehetne. A napozó rénszarvasok pedig témájukban annyira újságszerűek, hogy színes fotónak is elmennének a Geo címlapján. Mert azt azért el ne felejtsem, hogy stílusod attól is egyéni, mivel nem ereszted el egy pillanatra sem a realitás fogódzóját.

Márpedig az akvarell megengedné a parttalan csapongást, azt, hogy olykor a fantázia oldószerét is bátrabban használd a víz mellé. De hát téged az élet mindig is hajtott, nem kaptad tőle ajándékul a csendes meditáció korszakait. Aztán ha egyszer-egyszer módod nyílt arra, hogy megmutasd magad, mindent kiraktál az asztalra, ami a zsebeidben csavargásaid során összegyűlt. És ez a sok kincs több, mint amit vártunk. És amennyivel kevesebb, azt a sors spórolta el — tőled.

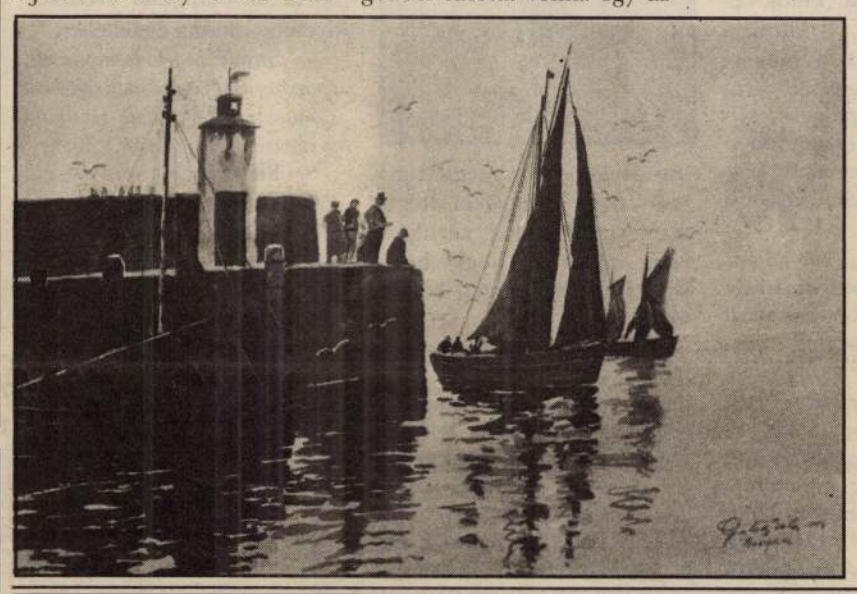

FOTÓ: SZABÓ JÁNOS

mozimesék

Menekülés Absolomból

Az amúgy édeni Absolom nem túl biztonságos hely — bár egy börtönszigettel szemben már végképp nem lehet elvárás, hogy az legyen. Sőt, valljuk be magunk között, vérre szomjazó szemünknek annál jobb, minél forrongóbb rajta a gyűlölet, minél szabadabban tör fel a „bentlakókból" vadállati mivoltuk, ami valahol lényegünk része maradt a korok rétegződésével, a történelem tunyulásával is. Azonban Absolom hordái ugyanúgy az örök emberi értékrend szerint oszlanak ketté: létezik egy kisebbségbe szorult, ám kísérlezető kedvű, művelt és dolgos kolónia (homo ludens polihistor), és az a másik, csakis ösztöneinek élő, gyomrával gondolkodó, elvadult fattyúfalka (homo labilis barbaricus). Szimpátiánkat, mondanom sem kell, a megpróbáltatásai révén megtért, legalábbis kevésbé férges lelkű előbbi emberzetek birtokolják; legtöbbjükről különben is kiderül a mozgalmas képsorok holtjárataiban, hogy teljesen vagy majdnem teljesen ártatlan. Ezáltal a cselekmény oltárán egyenként eszközölt feláldozásuk is feloldozásunktól kísérten zajlik.

Az egyaránt kárhozatra ítélt jóknak és rosszaknak no persze közös ellensége a mindnyájukat margójára író civilizáció és az azt képviselő börtönigazgató, de ez módszeres és öldöklő csatározásaikban többnyie kimegy a fejükből — szökni pedig sem az elméletben, sem a gyakorlatban nem lehetséges. Ahogy a pokolból sem. De, hogy el ne szontyolodjanak, megsúgom azt, aminek tudatában még az embrió is lehet optimista: filmünkben is van kivezető út. Márcsak azért is, mert a cím eleve ezt sugallja...

E közeljövőnket falra festő középkori borzadályban természetesen már nem elég ehhez a rátermettség, a biztos kéz, a katonai kiképzéseken elnyert szívósság és a szerencse, szükség van a forgatókönyvben magát kiismerő rendező lefegyverző jóindulatára is. És *Ray Liottá*nak (Nagymenők, Őrjítő vágy) nagyvonalú cinkosává válik a mindezt összehordó *Martin Campbell* — máskülönben hősünk már príma kis bakancsának cipőfűzőjében felbukna és kitörné a nyakát. És akkor hölgyeket megigéző smaragdzöld szemeiben is menthetetlenül kihunyna az értelem lángja. No de, maradjuk az irrealitás talaján! Mert az Igazságszolgáltatás nevű ingyenes utazási iroda és (erő)szakszervezet ezen brutális beutaltjai egy idő után mégis megsokallják a gyönyörű, ámde életre rendkívül veszélyes paradicsomi környezetet, s — korszerű kifejezéssel élve — kitörési pontokat keresnek. Először a végtelen óceán felé puhatolóznak — míg el nem felejtem, mindentudó műhold vigyáz kollektív magányukra —, aztán a felhőktől bodor égen keresnek rést, melyen kiröppenhetne kalickájukból a kék madár. S lőn! Mese-mese mátka, huss, elszáll velük a meglovasított helikopter, és nyomában csupán a töretlen kitartás, a túlélés mindent elsöprő diadalának emlékképei maradnak bennünk, vagy félórára. Már csak azt a parányka pillanatot kell valahogy nekünk is túlélnünk, mikor ennyi embertelenség után kilépünk az utcára. Hogy aztán mihamarabb visszavaduljunk a hétköznapok kisszerű alattomosságainak morbid miliőjébe.

*(Osztályzat 1-től 5-ig: * * * *)*

Té, mint técsi

A csépai magányos fűzfától a kunszenti Combos Etel kocsmájáig

T. G.

KÖNYVESPOLC

Ha megkérdeznénk egy csépaitól, hogy hol volt a magányos fűzfa, aligha jönne zavarba. „A Cuc-kanális partján állott — mondaná — ott beszélgettek, hűsöltek ebédidőben az emberek, játszadoztak a gyerekek." S, hogy honnan kapta nevét a Cuc-kanális? Hát az egykori birtokos vezetéknevéről.

A kunszenti Combos Etel kocsmájáról már az idegennek is lehet némi fogalma, az elnevezés sejteti, hogy a csapláros hölgyet igen csak vastag alsó végtagokkal áldotta meg, vagy verte a sorsa. Mindenesetre ízlés dolga. Tény és való, hogy ha valaki Combos Etelhez hívta a cimboráját egy pohár italra, mindketten tudták hova kell menni. A könyvből, amelyből a fenti példákat vettük, arról nem szól, hogy vajon Combos Etel hogyan viszonyult ragadványnevéhez. Nem is szólhat, hiszen nem egy népi anekdotagyűjteményről van szó, hanem egy hallatlanul munkaigényes könyvről, amelyet a Tiszazug önkormányzatai és a Jászberényi Tanítóképző Főiskola adott ki a Jász-Nagykun-Szolnok Megye Földrajzi Nevei sorozat újabb köteteként. A könyv a Tiszazug településeinek hivatalos és a nép ajkán élő földrajzi neveit, tájegységeit, épületeit stb. tartalmazza.

Farkas Ferenc a tanítóképző tanára, a könyv egyik szerzője

FOTÓ: TARPAI ZOLTÁN

A kötet megjelenésének előzményeként feltétlenül említést kell tennünk arról, hogy a Jászberényi Tanítóképző Főiskola volt az egyik kezdeményező a megye földrajzi neveinek összegyűjtésében. Először a volt Jászberényi Járás településeinek földrajzi neveit gyűjtötték össze, s jelentették meg egy könyvben, az idén látott napvilágot — több egyesület, szövetség, alapítvány támogatásával — a második kötet, de már előkészületben van a volt Szolnoki, Tiszafüredi, Törökszentmiklósi Járás földrajzi neveinek megjelentetése is.

A Tiszazug falvai és városa földrajzi neveinek gyűjtése 1978-ban kezdődött el, természetesen az országos szempontok szerint. A mondhatni sziszifuszi munka tudományos irányítója *Ördög Ferenc* volt. A nevek gyűjtését szinte kivétel nélkül pedagógusok és főiskolai hallgatók végezték el, illetve a kunszentmártoni kutatásokban részt vettek a helyi gimnázium diákjai is.

A gyűjtemény több ezer névcikket közöl. Ezek nagyobb része több nevet vagy névváltozatot foglal magában. Az óriási névtömegben jelentős számban fordulnak elő személynévi eredetű, tulajdonlást tükröző elnevezések. Ugyancsak számot tevő egy-egy közszeretetnek, vagy éppen közutálatnak örvendett épület, intézmény ragadványneveinek sora.

Nyelvészeti szempontból külön érdeme a kötetnek, illetve a lelkes gyűjtőknek, hogy feltüntetik a nyelvjárási jellegzetességeket is. Így jól megfigyelhető, hogy a Tiszazugban jellemző a zárt -zés és az í-zés.

A gyűjtés és az ellenőrzés 1992-ben fejeződött be, így az újabb intézmények, illetve az utcai névváltozások csak részben szerepelnek a kötetben, ám ez nem sokat von le az értékéből, hiszen a cél egyfajta leletmentés volt, a településeken még használt, illetve lassacskán feledésbe merülő földrajzi nevek összegyűjtése.

RKT

KUNOSSY GRAFIKAI MŰINTÉZET
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ✦ BUDAPEST

Pataky Andor K

ALKOTÁS-MŰVÉSZHÁZ

IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 11., FÉLEMELET

Tovább
2

1924
MÁJUS

16. Szent család	100
17. Gyertyatartó	90
18. Keztyüdoboz	100
19. Pap	60
20. Budakeszi leány	65
21. Táncospár	65
22. Kalotaszegi vizhordó asszony	60

ALKOTÁS-MŰVÉSZHÁZ

IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 11., FÉLEMELET

VÁGH WEINMANN NÁNDOR

VÁGH WEINMANN MIHÁLY

FESTŐMŰVÉSZEK

ÉS

PATAKY ANDOR

SZOBRÁSZ

EGYÜTTES KIÁLLITÁSA

MÜVÉSZI VEZETŐ

BÁLINT JENŐ

VÁZLATOK, SZINTERVEK

1.	Mezőkövesdi varró asszony	300
2.	Don Quijotte	100
3.	Pelikán	70
4.	Kacsa	70
5.	Aranyfácán	60
6.	Kakas	80
7.	Galambok	60
8.	Pulyka	120
9.	Csiga, amorettel	150
10.	Szakácsnő	80
11.	Pulyka	90
12.	Harmonikázó kentaur	130
13.	Juhász	170
14.	Kalotaszegi menyasszony	200
15.	Don Quijotte	90

69. Kövesdi puttonyos asszony, fajance 50
70. Kis parasztleány „ 50
71. Don Quijotte, kerámia, faalapzattal 600
72. Juhász, relief, fajance, engobe 800
73. Szt. György, juhász, szines lap. faj. 300
74. Szent család, kerámia, engobe 120
75. Husvét, fajance 300
76. Serleg, fajance, darabja 150
77. Majom, fajance 90
78. Papagáj, szines lap. fajance 30
79. Táncolók, szines lap. fajance 30
80. Kalotaszegi asszony, szin. lap. faj. 30
81. Bross, fajance 30
82. Kis leány, szines lap. fajance 30
83. Szent György, szines lap. fajance 30
84. Csodaszarvas, fém 350
85. Juhász, relief „ 400
86. Isa pour, gipsz 200
87. Feszület, ónmázas 1500
88. Tejeskofa, fajance 700
89. Pincér „ 30
90. Pap „ 30
91. Fej „ Magántulajdon

VÁGH WEINMANN NÁNDOR

1897-ben született, Budapesten. Az Iparművészeti iskolán kezdte festői utját, 15 éves korában, Papp Sándor tanitása mellett. Innen hamarosan az Akadémiára került, ahol Baló, majd Réthi tanitásaiban részesült. Bécsben Bacher és Schmith professzorokhoz került s szabad idejében sürün felkeresi a muzeumokat. Rousseau, Corot, Paál László művészete lelkéig átjárják ekkor; később Mednyánszky világitó zsenijén ámul s ugy érzi, hogy megtalálta benne azt, akinek természetszemléletével és lelkiségével a leginkább rokon. Csakhamar Katona Nándor felé fordul érdeklődésével s annak hatása mindinkább inten-

zivebben jelentkezik művészetében. Képei nem csupán festői megoldásban, de elgondolásban is hiven követik az ősz mester jólismert festői stilusát; annak minden kvalitását, csengő-bongó romantikáját jól átérezve, hévvel, fiatalos tüzzel s a saját szivén átdallamositva, rugékonyan, tempósan tárja elénk, harmatos őszinteséggel. Képekben lát, képekben érez mindent; szereti a halk tónusokat, a csendet, de a csendet is csak szordinón át... Az élet meleg intimitásainak jó megfigyelője, egy megfiatalodott Katona Nándor, aki azonban még csak most kezd; szögbarna hajfürtökkel, lázban égő két tüzes szemmel, mohó szivvel loholva a harmónia után... Érdekes és gondolkodóba ejtő, hogy az a szinte tomboló energia, mely állandóan izzóra korbácsolja idegeit, munkáiban egy mindenkép kiegyensúlyozott nyugalmasság állapotába szelidül; a bölcső ringását érezzük s egy tuláradó szív dudorászó

43.	Dobos paraszt, fehér fajance	110
44.	Harmonikázó paraszt, fajance	120
45.	Kacsa, ónmázas	70
46.	Kacsapár, fajance	100
47.	Kacsa „	70
48.	Gólya „	70
49.	Kakas „	100
50.	Hamutál nyullal, fajance	60
51.	„ kacsával „	60
52.	„ táncospárral, fajance	70
53.	„ parasztlánnyal „	60
54.	Mezőkövesdi legény „	100
55.	Kalotaszegi vizhordó asszony, faj.	120
56.	Táncospár, fajance	130
57.	Kis amorett „	110
58.	Mikulás, fajance	100
59.	Szarvasbogár, fajance	40
60.	Aranyfácán, fajance	60
61.	Táncospár „	40
62.	Budakeszi leány, fajance	30
63.	Kacsa „	25
64.	Nyul „	25
65.	Kis madár „	40
66.	Pincér „	30
67.	Békakirály, ónmázas	70
68.	Kalotaszegi vizhordó leány, fajance	30

17.	Arany fácán, fajance	850
18.	„ „ terakotta	400
19.	„ „ ónmázas	700
20.	Fóka, fajance	700
21.	Róka „	700
22.	Szakácsnő, fajance	900
23.	Gyertyatartó, fajance, darabja	200
24.	Keztyüdoboz nyulakkal, fajance	800
25.	„ arany fácánnal, faj.	900
26.	Hamutál táncospárral, fajance	600
27.	„ kacsával „	600
28.	„ békával, ónmázas	500
29.	Marabu, fajance	700
30.	„ „	700
31.	Csiga amorettel, fajance	800
32.	„ „ „	800
33.	„ ónmázas	600
34.	Hamutál pelikánnal, fajance	250
35.	Pelikán, fajance	1200
36.	Pulyka, fajance	1200
37.	„ terakotta	1000
38.	Jégmadár, fajance	180
39.	Kacsa szarvasbogárral, szines faj.	200
40.	„ „ fehér „	110
41.	Subás paraszt, fajance	120
42.	Dobos „ „	130

melódiáit halljuk csupán. Vágh Weinmann Nándor csapzott homlokát, elgondolkozó, viharzó szeme tükrét nem mutatja meg nekünk — ez az ő magánügye; de felénk nyujt mindent, ami összegyült szivében s ahol az erő: lágyság, melegség, muzsika.

PATAKY ANDOR

KERÁMIÁI

(Az árak ezer koronákban értendők)

1.	Pulyka, kerámia .	2000
2.	„ gipsz	1500
3.	Juhász birkákkal, fajance	3000
4.	Táncosnő, fajance	2000
5.	„ gipsz	1200
6.	Kalotaszegi menyasszony, fajance	3000
7.	Mezőkövesdi hivogató legény „	2500
8.	Karcagi ködmönös asszony „	2500
9.	„ „ „ terakotta	1200
10.	Urnapi keresztvivő, fajance	2000
11.	„ „ terakotta	1200
12.	Mezőkövesdi varró asszony, faj.	3500
13.	Elefánt, fajance	3000
14.	Harmonikázó centaur, fajance	2000
15.	Bubos vöcsög, fajance	1200
16.	„ „ ónmázas	800

VÁGH WEINMANN MIHÁLY

Fivére Nándornak, ő a fiatalabb. 1899. évben született Budapesten. Ugyancsak az Iparművészeti iskolán kezdte festői tanulmányait s később, kutató utján, egy ösvényre tért testvérbátyjával s jól összetalálkozván itt érzésben, együtt, mintegy karonfogva haladnak tovább, kerülve a röges utakat s arra tartva, ahol pázsit csalogat, illat száll, az élet illata és csendes minden és főkép problémamentes. Az ő pikturája zártabb, körülirottabb. Jobban pointiroz s mindig talpraesetten. Érzésben ő is Katona Nándor neveltje, de markánsabb kiadásban. A fantáziája lüktetőbb s itt-ott érezteti már, hogy egyszer, a ká-

bulat egy szent hevületében, birokra kél önmagával s szint, formát, uj kifejezést ő fog diktálni a természetnek! Az egyénisége halk, elmélyülésre hajló; valami öröklött szomoruság simul szőke fejére s pillantásai töprengők, elkalandozók, messzemessze járók. A távolság titkait kutatják, a távolságét, amely egyéniségének uj konturjait rejtegeti. Talán már találkozott is egyszer távoli önmagával és ekkor szembenéztek egymással erősen.

Egyszer mulhatatlanul fel kell ismerje holnapi önmagát az érkezőben.

61.	Lili	2500
62.	Imi	3200
63.	Malomsor	3000
64.	Kőbánya	2800
65.	Dubina	2800
66.	Kültelki ház	3500
67.	Gyárrészlet	3200
68.	Házromok	3000
69.	Művészcsalád	4500
70.	Naplemente	3200
71.	Feri az Equátorból	4500
72.	Őszi vetés	3500
73.	Tájkép	2800
74.	Hegyvidék	2600
75.	Magaslaton	3000
76.	Lovak	2500
77.	Házak	2800
78.	Tavasz	3000
79.	Borus hangulat	2700
80.	Dunapart	2800
81.	Svábhegy	2500
82.	Falusi ucca	3000

VÁGH WEINMANN MIHÁLY

45. Nógrádi parasztlegény	1800
46. Nógrádi domb	2000
47. Kis fiu	1500
48. Fáskamrában	1800
49. Erdei lak	3500
50. Délutáni álom	1800
51. Harmatos reggel	4000
52. Anya gyermekével	6000
53. Tél a tanyán	1400
54. Nyárutó	2800
55. Önarckép	3500
56. Köd	3800
57. Mámor	4000
58. Téli reggel	3200
59. Az alkony érkezése	3000
60. Cigánykunyhók	2000

PATAKY ANDOR

Kaposváron született, 1891-ben; 1912-ben az Iparművészeti iskolát látogatta, ahol Maróti Géza, Lóránttfy Antal és Mátray Lajos oktatásában részesült. A háboru előtti Olaszország grandiózus szobrászi álmokat éleszt lelkében, de ezeket az álmokat a bekövetkező háboru összetöri. A háboruban eltöltött gyötrő évek után a népi élet tarka világában keres enyhülést s annak primitiv bűbája csapongó alkotásra ösztönzi. Fénylő, szines fajanceaiban életre kelnek a kedves kalotaszegi szinek s karakterisztikus matyóiban vidám figurái a magyar világnak. Érdeklődése később az állatok felé fordul s éles pszichológiával

figyeli meg azokban a rejtett lelkiség irdatlan életét. Állatkerti tanulmányutjairól gazdag vázlat-zsákmánnyal tér műtermébe, ahol egymásután kelnek mázos cserépéletre főkép kedvelt madarai a legjellemzőbb tulajdonságaikban megrögzitetten. Báj, kellem nyilvánul meg gyüjteménye minden darabjában s csendesen aposztrofáló lírája az egyszerü, kedves, agyatszivet pihentető mesevilágnak.

Bálint Jenő.

BENEDEK PÉTER

FÖLDMIVES-FESTŐ

(ILLUSZTRÁCIÓKKAL)

IRTA: BÁLINT JENŐ

AMIGUS-KIADÁS 1923

22. Téli táj	2200
23. Dubinai erdő	3000
24. Külváros	2000
25. Tájkép	3500
26. Alkony	1800
27. Düledező viskó	2000
28. Ködös táj	1700
29. Konyharészlet	2000
30. Sirhant mellett	2300
31. Szakadék	2200
32. Letarolt mező	2300
33. Borus hangulat	4000
34. Legelő lovak	3000
35. Vihar	3200
36. Önarckép	3500
37. Interieur	3200
38. Hegyes táj	2200
39. Tájkép	2500
40. Naplemente	2400
41. Kora tavasz	3500
42. Kopár vidék	2800
43. Homokbánya	2700
44. Elhagyott ház	2800

„AMICUS"

BIBLIOPHIL

KÖNYVKIADÓVÁLLALAT

BUDAPEST

IV., NAGYKORONA-UTCA 23.

NAGY BALOGH JÁNOS
ÉLETE
ÉS MŰVÉSZETE
(35 ILLUSZTRÁCIÓVAL)

IRTÁK:

PETROVICS ELEK
ELEK ARTÚR
BÁLINT JENŐ

AMICUS-KIADÁS 1923

VÁGH WEINMANN NÁNDOR

(Az árak ezer koronákban értendők)

1.	Alvó gyermek	3000
2.	Reggel	2500
3.	Hegyi ösvény	1500
4.	Lágymányos	1800
5.	Rákospatak	1700
6.	Őszi hangulat	2000
7.	Épülő ház	1500
8.	Konflis	1700
9.	Vasut mentén	2000
10.	Mesélők	3000
11.	Naplemente	2800
12.	Őszi reggel	2000
13.	Nógrádi dombok	3000
14.	Kazlak	2400
15.	Télutó	2500
16.	Tanya	4000
17.	Pihenő ló	1800
18.	Erdőőri lak	2800
19.	Erdei nyilás	2500
20.	Szobasarok	3000
21.	Hegyek között	2000

ALKOTÁS-MŰVÉSZHÁZ

KOSSUTH LAJOS-UTCA 11, FÉLEMELET

AZ ALKOTÁS-MŰVÉSZHÁZ
EDDIG RENDEZETT KIÁLLITÁSAI

1. Önarckép-kiállitás
2. Tornyai János és Benedek Péter gyüjteményes kiállitása
3. A modern grafika
4. Bálint Rezső gyüjteményes kiállitása
5. Nyergesi János gyüjteményes kiállitása
6. Scheiber Hugó gyüjteményes kiállitása
7. Czillich Anna hagyatéki kiállitása
8. Török Jenő, Meitner László, Kéz Kornis József együttes kiállitása
9. Korda Vince és Mindszenty Ferdel Lajos együttes kiállitása.
10. Vágh Weinmann Nándor, Vágh-Weinmann Mihály festőművészek és Pataky Andor szobrász együttes kiállitása.

MŰVÉSZI VEZETŐ: BÁLINT JENŐ

Vágh-Weinmann Nándo Önarckép

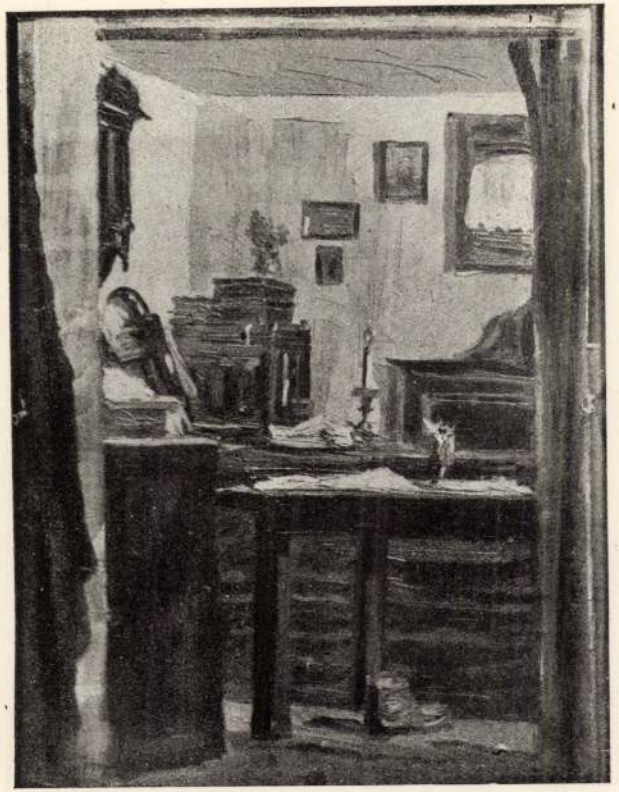

Vágh-Weinmann Nándor Interieur

P. A. A tiszteletes ur

Pataky Andor — Keresztvivő búcsus

Vágh-Weinmann Nándor — Borus hangulat

Vágh-Weinmann Nándor

Vihar

Pataky Andor

Szárnyasok

Legelő lovak

Vágh-Weinmann Nándor

Vasárnap

Patakky Andor

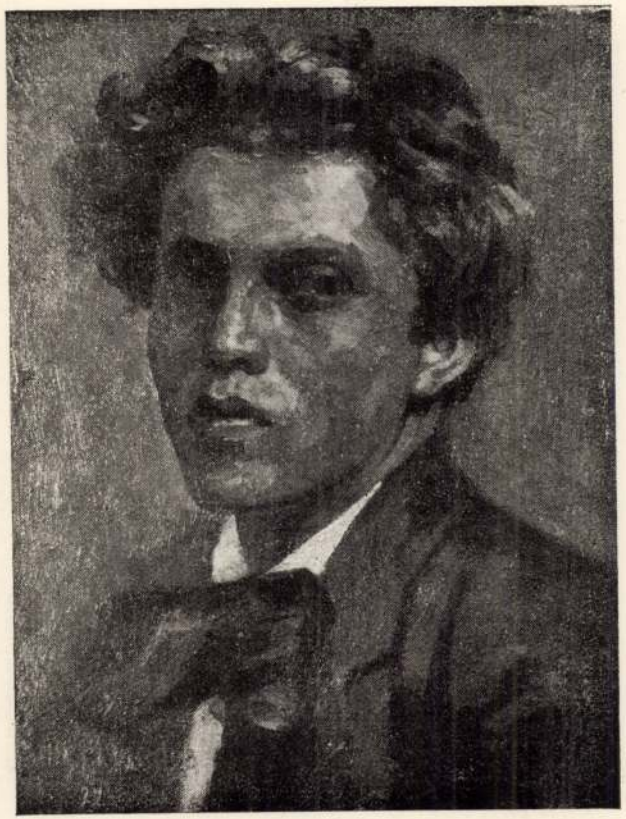

Vágh-Weinmann Mihály — Önarckép

Pataky Andor — Kalotaszegi asszony

Vágh-Weinmann Mihály

Művészcsalád

Vágh-Weinmann Mihály

Naplemente

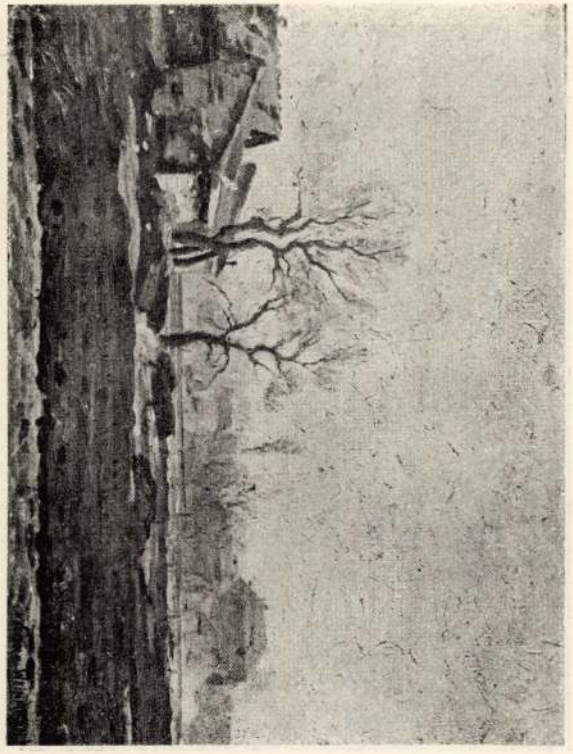

Vágh-Weinmann Mihály

Őszi vetés

Vágh-Weinmann Mihály

Feri

Patáki Gy Tibor

→ Barabás Márton †

MŰVÉSZET 1985/2/61

PATAKI TIBOR

kiállitó,"Akkord" cimmel kiáll.Kecskeméten.ld.Landgráf Katali

UJ TÜKÖR 1981/XVIII/27.sz.43.o.

megcsinálási módját
szalaszt el a költő a k
lírikus, egy objektív l
az alkalmat, hogy a
romantikusan avagy
vihart (összesen hat
rabságot, micsoda a
nyüzsgés ezer kanya
a tengerparton, és íg
orgiát telepíthetne az
elemeivel együtt a *Jó*
egy kivételes stílus-ké
annyira itatja át a sz
egy csepp rózsaolaj, a
elsősorban stilisztika
alapjelképre, a gond
van a *Jónás könyvén*
újmódi rom-mezőnek
ve afféle ősi-modern,
ékítmények, oromdís
nebb. Babitsnak vilá
ereje, a változatos ve

1856

Pataki Tibor, grafikusművész

A Bpesti Fényes Adolf Teremben az „Anyag" c. kiállítás nyílt meg, melyről Bojár Iván szól, — Pataki Tibor „Mutáció 1-4." című kompozíciója érdekes, amelyben műrovarokat helyez el, mintha ezek valódi kiállítási rovarok lennének. (ismétve).

Láttuk, hallottuk...

1984. szept. 8. Petőfi 10.45 (V. Gné.)

MDK

PATAKI VIDOR

Dobó idejéből ir az egri vár életéről, épitkezéseiről.: P.V.: Az Egri-vár élete. Eger 1934./

Gerő László: Eger. Budapest 1954.p.17.

Képzőművészeti Alap kiadása.

MDK

PATAKI VIDOR

1925-ben elkezdi az egri vár kutatását.

Gerő László:Eger. Budapest 1954.p.21.

Képzőművészeti Alap kiadása.

Pataky Vidor

Repr: Eger vára 1568. évi állapotának alaprajza
Pataky Vidor nyomán.

46.o. 3. kép.

/ V.Pataky: Az egri vár élete. Eger 1934/.

DÉTSHY MIHÁLY: Az egri vár ábrázolásai a gyulai vár XVI-XVII. századi vedutáin.

Műv. Ért. 1969. VIII. évf. 1. sz. 44-47.

Patari Vidor

Pálosi Ervinnel együtt a vár feltárásának hathatós kezdeményezője. A feltárási munkáról egy időben hazai és külföldi levéltárakban a vár történetére vonatkozó kutatásokat végzett, megelőzve ~~td~~ eredményeit 1934-ben megjelent „Az egri vár élete" c. tanulm. összegezte gelván Károly, az egri vár. (Eger) Bp. 1958. (Műemlékeint)

3.8.

Patali Vidor épitőmův.

Pietro Ferrabosco 1568-ban kénult alaprajzát a várról – átrajzolta. (v. 17. sz. rajz)

Galván Károly, Az egri vár. (Eger) Bp. 1958. (Vidor mlékeinek)

29.1.

Patali Vidor dr.

1925-ben Zerdödött meg dr. P.V. és Pálosi Ervin dr. vezetésével a majdnem egy évtizedi, tartó ásatás. A kutatás legfőbb eredménye az, h. a vár földalatti termei ma is megtekinthetők.

Galván Karoly: Az egri vár (Eger) Rövid vár

Bp. 1957.-58.

Pataki Vidor

levéltári kutatásai szerint a mai Dárda utcában nem volt utca a középkorban

Seitl: Budai Kár 1957. 306.o.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Pataki Vidor

az oklevélben megjelölt személyek alapján a térképen az kis u. 39. sz. ház helyén jelöli meg

Seitl: Budai Vár 1957. 348. o.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Pataki Tidor

okleveles adatok levéltári kutatásai alapján (kis n. 36.)

Seitl: Budai Tár 1957. 342.o.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

mdk

Pataki Vidor

a régi Szt. Pál (mai Fortuna) és a régi Isidó (mai Tancsics) utcák által bezárt részre helyezi a Kammerhofot. Szerinte a Bécsi kaputerén a mai ev. templom helyén állhatott.

Huszár Lajos. A Budai Pénzverés Története a Középkorban

Budapest 1958 20. 11

PATAKI ZOLTÁN (fotó)

Pataki Zoltán fotókiállitása Gyömrőn, 1984. no .

Fotóművészet, 1985.1.sz. 55.p.

Patakiné Juris Ibolya
Selyemsál
Lenvászon

Ernst Muzeum. I. iparművészeti kiállitás. 1952.
12 l.

Pásztó /Agghá[illegible]/ 36

csolódott a falsikba. Az
zaliton elöl ajtó. E bejá
iku padló, azon a homlokz
métlődik és 1559-es évszá
rettel, az E szárain nyer
maradványai. Belül egymen
zöttük eredeti kétszárnyu
kovácsoltvas rács. Az egé

Szabadság útja 100. Gazda
Jellege: Barokk, XVIII. s
Külseje: XVIII. századi f
pület, amely ma az itteni
képezi. Eredetileg talán
pincelejáróval. Lehet, ho
épülete volt. Ma már csak

Patakiné Juris Ibolya

Kartonterv, textilterv
Függönyanyagterv, "
Selyemmintaterv, "

Ernst Múzeum. I. iparművészeti kiállítás. 1952.
14 l.

t. Magas homlokzata előtt álló tornya
ről látható.
Régi templom a mai jódosvisforrás-ház
n állt, a falu legmélyebb fekvésű he-
. Igy a templmo gyakran vizben állt,
a század elején le is bontották. Az
plébánia őrzi a templom fényképét.
int kis egyszerű klasszicizáló épü-
volt, erősen homlokzatból kiugró torony-
, mely igen széparányu galériás fasi-
al volt fedve. A sisak alsó részén kö-
rül négy-négy árkádos körüljáró, fe-
e zsindelyes hagyma volt, mely laternás
b hagymát tartott. A templom bejárata
rony elején volt, felette két félkörives
, /egy a földszinten, a másik a torony

Patakos
(Bereg m.)

Gör. kath. templom

Harang 1616-ból

Torda-Ara

Gerend, ref. templo
Kastély.

Patakvölgyi János

Nobrány

Ferk'pzomfoisk'vk

1939–41. 148. l.

h.államtitkár.-

ségának,

B U D A P E S T .-

Pataky

A colmari múzeumban, illetve padlásán (lévő) Szendeffy-hagyatékhoz tartozik „Kurucuk" c. festménye. (említve)

Szombathy István: Kincs a padláson.
Esti Hírlap, 1969. márc. 18.

Pataky

"Zolai naturalizmussal festi a koldusnyomort, a templom előtt"-irja Pulszky Ferenc: "Séta a müvészház termeiben" cimmel a tárlatról szóló kritikájában.

A HÉT, Bp. 189o. I. évf. I. kötet, mutatványszám, lo-ll. lap.

Pataky.

Rudnay Gyula tanár növendéke.

Képei szerepelnek a Képzőművészeti Főiskola növendékei kiállításán, a Műcsarnokban.

Budapesti Hirlap, 1924. Máj. 20.

MDK

P a t a k y, 185o körül

Férfi arckép, akv.

M. Studio 2. aukc. 1921. 23 l.

MDK

Pataky

Képzőműv. Főisk. kiáll. Esti Kurir, 1924. dec. 19.

MDK

Pataky

Pataky-Scholler képkiállitás. Dunántul. 1927. dec. 18. lo 1.

Pataky MDK

Hollósy a Müchenben köréje csoportosuló fiataloknak lenézéssel beszélt Baditz, Kéméndy,Peske,Pataky,Eisenhut müvészetéről, csak Karcsayt ismerte el némileg.

Farkas Zoltán:Csók István.Bp.1957.58.l.
Csók"Rippl és én" c.kiadatlan kéziratából.

Pataky

684. *Pataky:* Férfi képmás.

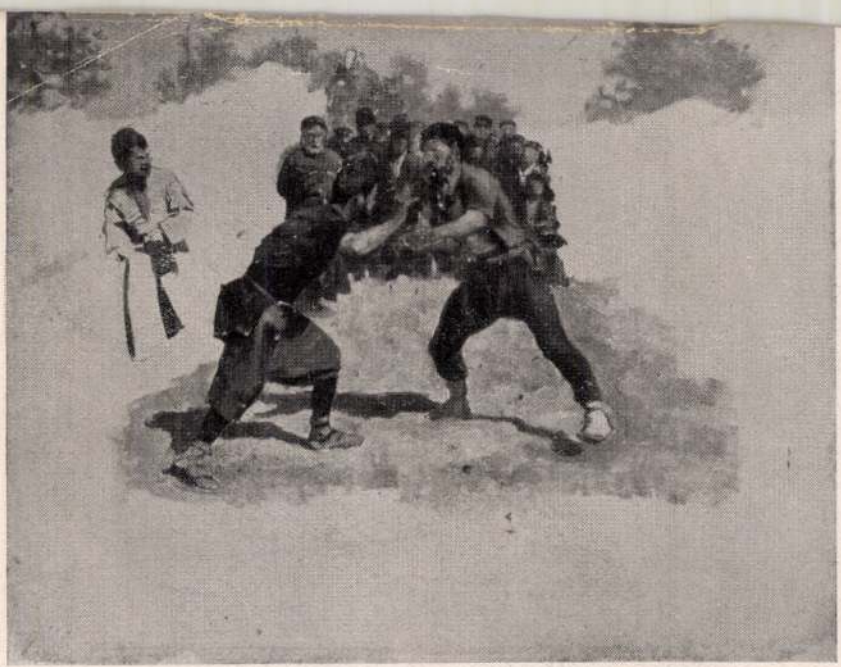

158. *Eisenhut:* Birkózók. Olajf.

Árverési Közlöny 1932. 1. rk.

Pataky

684. *Pataky:* Férfi képmás.

Arv. Közl. 1932 (61. 02)

158. *Eisenhut :* Birkózók. Olajf.

MDK

Pataky fertő

„Várár" c képét Basch Gyula vette

meg. 1884

MDK-A--1-1/1240.

Pataky

miniatürfestő

Budapest 1850 Körül

[Pataky-nak írva]

NYOMTATVÁNY.

Lemberger

78. l.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 ..... évi ..... hó ..... n ..... napján

.....

délelőtt / délután ..... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

Pataky
archiepiscopo
1852
l.

Lykanemzromantika
202. l.

r.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Pataky

684. *Pataky:* Férfi képmás.

Árverési Közlöny
1932. 1. rk. 4.

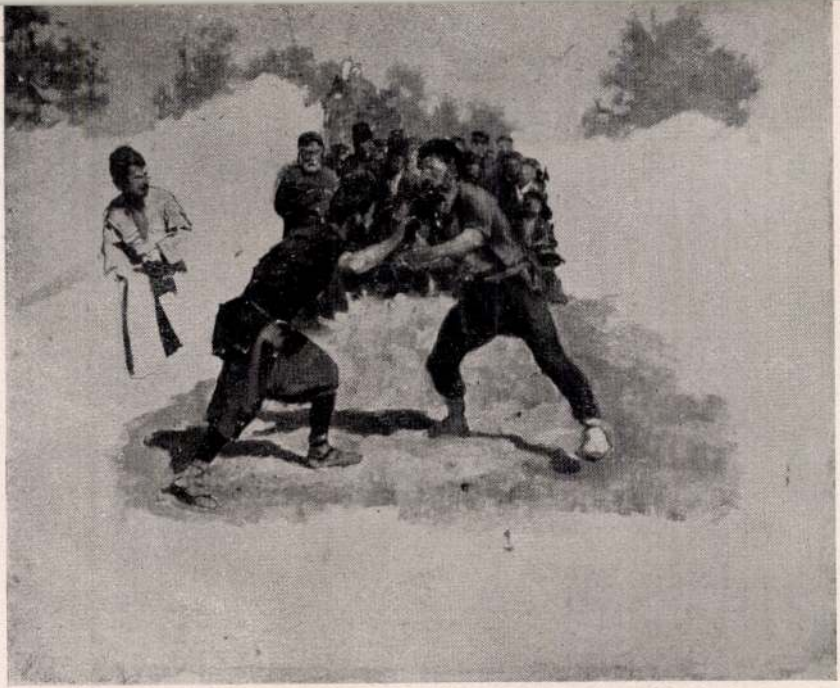

158. *Eisenhut :* Birkózók. Olajf.

Pałahy

Müvei aukción

PH. 1942. II. 26.

. . . . . .

. . . . . .

Ezekről megjelent kritikák, méltatás

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott . . . . .

. . . . . .

Szerepelt-e külföldi kiállitáson, mely

. . . . . .

. . . . . .

Vol-e 1954 után külföldi tanulmányuto

. . . . . .

. . . . . .

MDK

Pataky

Csók István: Rippl-Rónai és én. Nyugat, 1935. má.

MDK

Pataky, festöm.

684. Férfi képmás. nepr.

Arv. Közlöny. 1932. /61.sz./ 1 rk.sz.

PATAKY /1850/

489. Férfi és női képmás. 2 db. Vizf. 38x27,5

Ernst Muzeum aukcioi. XXII.sz. 41.oldal

MDK

Pataky, festöm.
1850.

489. 2 db. Férfi és női képmás. Mindkettö j.l.j.: Pataky 1850. Vizf. Mindkettö mérete: 38 x 27.5.

Ernst Muzeum aukciói. XXII. 41.l.

Pataky

Alkotása, a főváros művészeti szerzeményeinek kiáll.-án a Műcsarnokban.

M.932.VI.16.

Pataky

Alkotása, a főváros művészeti szerzeményeinek kiáll.-án a Műcsarnokban.

M.932.VI.16.

M.D.K.

Pataky

gr. Zichy Géza: "Tündérek tava" cimmel a "Dalnok utja" c. müvéből közölt részletéhez készitett illusztrációt.
Két repr.

"A képviselőház" c. képét hozza a lap az ülésteremben a politikusokkal.
Repr.

Magyar Salon, Bp. 1884. okt. 1. II. kötet. 66-68. 72-73. lap

MDK

Pataky [ ], Jestö

Colmar-ban, a múzeum padlásán Pataky: Kurucok c. festményét találta meg a cikkíró.

Szombathy István: Kincs a padláson 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. márc. 18.

M.D.K.

Pataky

Jókai Mór: "Az aranyember" c. regényéből készül szindarab szereplőiről készitett rajzokat Jászai Mari, Nagy Imre Márkus Emilia, Szigeti, Helvey Laura, Szathmáriné, Náday, Körösmezey, Fáy Szeréna müvészekről.

Magyar Salon, Bp. 1885. jan. 1. II. kötet 449-452. lap

M.D.K.

Pataky

Hevesi József és Hetényi Béla: "A harmadik" c. dramolettjéhez készitett illusztrációkat. Négy rajz. 3 Repr.-ók.

Zsilinszky Mihály: "Hogyan mulattak a régi magyarok" c. irását illusztrálta öt rajzzal.

Coppée Ferenc: "Severo Torelli" c. drámáját illusztrálta nyolc rajzzal.
Repr.-ók.

Magyar Salon, Bp. 1885. márc. 1. II. kötet. 625-637, 641-649, 672-673. lap.

M.D.K.

Pataky

"A vadgalam" c. darab -azonos cimü" kritikáját illusztrálta a szereplő müvészekről készült rajzokkal és szinpadképek repr.-óival. Sik Gizella, Tóth, "Az elátkozott csárda"-szinpadkép, Aranyossyné, Vidor, Tihanyi, Csatay Zsófi, Tamási és Öri Berta müvészek arcképei.
Tizennégy rajz, repr.-ók.

Magyar Salon, Bp. 1885. febr. 1. II. kötet. 561-565. lap

M.D.K.

Pataky

A "Szinház" c. rovatban Serly Antal az "István király" c. opera kritikáját irta, s ennek illusztrációjaként szerepelnek a müvésznek az operáról, illetve a szinpadképekről és a szereplőkről készitett rajzai.
Kilenc repr.

Magyar Salon, Bp. 1885. ápr. 1. III. kötet
lol-lo4 lap

MDK

Pataky

Képzőművészet 1927. 3.sz. 13-14.o.

MDK

Pataky Andor

Mise után, vf.

N.Szal. ászi tárl. 1920. szept. 22. 1.

MDK

Pataky Andor

Falusi udvar, of.

A margitszigeti part, vf.

N.Szal. őszi tárlat, 1921. szept. 14 l.

MDK

Pataky Andor

Déli pihenő, vizf.

N.Szal. és Bicskei Mű.telep kiáll. N.Szal.

1922. jan. 8 1.

MDK

Pataky Andor

Andrássy-ut, vf.

M.Akv. és Paszt.festők Egyes. 8. kiáll.
N.Szal. 1921. ápr. 13 l.

MDK

Pataky Andor

Templom előtt Visegrádon, vf.

Hajnali mise Bukovinában, rajz

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 9. kiáll. N.Szal.
1922. ápr.

16 l.

MDK

Pataky Andor

Balatonpart, vf.

Visegrádi hajóállomás, vf.

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 9. kiáll. N.Szal. 1922. ápr.

16 l.

Pataky Andor

Kezdődő vihar a Balatonon, ~~xxx~~ vizf.

I. Balatoni kiáll. N.Szal. 1922. jan. 26 l.

MDK

Pataky Andor

A rendház vizf. Mgt.
Falusi utca "

A Nemzeti Szalon tavaszi tarlatanak katalogusa.1920. Majus. 17. l.

Pataky Andor MDK

Pályaudvar, vizf.

Műcsarnok 1920. tavaszi kiállitás

MDK

Pataky Andor

Kiállitás Zalaegerszegen. Budapesti Hirlap 1926. dec. 19.

MDK

Pataky Andor szobrász
kerámiái:

Marabu, fajance
" "
Csiga amorettel, fajance
" " "
" ónmázas
Hamutál pelikánnal, fajance
Pelikán, fajance

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Pataky Andor szobrász

"Kalotaszegi asszony"c.müve repr.
"Vasárnap"c.m.repr.
"Szárnyasok" c.m.repr.
"Keresztvivő bucsus" c.alk.repr.
"A tiszteletes ur" c.m.repr.

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.képes mell.

MDK

Pataky Andor szobrász
kerámiái:

Pulyka, fajance
" terakotta
Jégmadár, fajance
Kacsa szarvasbogárral, szines fajance
" " fehér "
Subás paraszt, fajance
Dobos " "

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Pataky Andor szobrász
kerámiái:

Szakácsnő, fajance
Gyertyatartó, fajance
Kesztyüdoboz nyulakkal, fajance
" arany fácánnal, "
Hamutál táncospárral, fajance
" kacsával "
" békával, ónmázas

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Pataky Andor szobrász
kerámiái:

Bubos vöcsög, fajance
" " ónmázas
Arany fácán, fajance
" " terakotta
" " ónmázas
Fóka, fajance
Róka, "

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Pataky Andor szobrász
kerámiái:

Karcagi ködmönös asszony, fajance
" " " terakotta
Urnapi keresztvivő, fajance
" " terakotta
Mezőkövesdi varró asszony, fajance
Elefánt, fajance
Harmonikázó centaur, fajance

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Pataky Andor szobrász
kerámiái:

Pulyka, kerámia
" gipsz
Juhász birkákkal, fajance
Táncosnő, fajance
" gipsz
Kalotaszegi menyasszony, fajance
Mezőkövesdi hivogató legény "

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Pataky Andor szobrász
kerámiái:

Kis amorett fajance
Mikulás, fajance
Szarvasbogár, fajance
Aranyfácán, fajance
Táncospár, "
Budakeszi leány, fajance
Kacsa, fajance

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Pataky Andor szobrász
kerámiái:

Nyul, fajance
Kis madár, fajance
Pincér, fajance
Békakirály, ónmázas
Kalotaszegi vizhordó leány, fajance
Kövesdi puttonyos asszony, fajance
Kis parasztleány, fajance

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Pataky Andor szobrász
kerámiái:

Don Quijotte, kerámia, faalapzattal
Juhász, relief, fajance, engobe
Szt.György, juhász, szines lap.faj.
Szent család, kerámia, engobe
Husvét, fajance
Serleg, fajance
Majom, fajance

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Pataky Andor szobrász
vázlatok, szintervek:

Mezőkövesdi varró asszony
Don Quijotte
Pelikán
Kacsa
Aranyfácán
Kakas
Galambok

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Pataky Andor szobrász
kerámiái:

Papagáj, szines lap.fajance
Táncolók, szines lap.fajance
Kalotaszegi asszony, szin.lap.faj.
Bross, fajance
Kis leány, szines lap.fajance
Szent György, szines lap.faj.
Csodaszarvas, fém

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Pataky Andor szobrász
kerámiái:

Juhász, relief fém
Isa pour, gipsz
Feszület, ónmázas
Tejeskofa, fajance
Pincér, "
Pap, "
Fej, "

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

MDK

Pataky Andor szobrász
kerámiái:

Dobos paraszt, fehér fajance
Harmonikázó paraszt, fajance
Kacsa, ónmázas
Kacsapár, fajance
Kacsa "
Gólya "
Kakas "

Alkotás-Müvészház kiáll.kat.1924.máj.

Pataky Andor

MDK

Hajnali mise, tollrajz
Magyar birkákkal, bronzplakett

Nemzeti Szalon 1921. junius
Tavaszi tárlat

Pataky Andor MDK

Téli táj, rajz

Nemzeti Szalon 1921. junius

Tavaszi tárlat

MDK

Pataky Andor szobr.

Mükiállitás Zalaegerszegen. Nemzeti Ujság, 1926. dec. 18.

Patáky Andor

MDK

Pályaudvar, vizf.

Műcsarnok 1920. tavaszi kiállitás

MDK

Pataky Andor, szobrászm

szines fajánszokat mutat be. Mezökövesd, és Ka
loaszeg festöi népviseletébe öltöztetett ember
figurák és gazdag változatu állati alakok.

Az Alkotás-Müveszház kiállitása.
Az Ujs. 1924.máj.11.

Pataky Andor szobrász

kezeport a zalaegerszegi vármegyeházán lévő kiállításra

Nemzeti Ujság 1926 XII. 18

Patary Andor, szobrász M.D.K.

tervei szerint felépült Hősök-Kútját, felavattár Zalaszentgróton. Eg fk.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1937. LVIII. évf.

jul. 15. sz. 6. old.

Patáky Andor [illegible]

Prot. [illegible]

1924. 333-36.

Patakay Andor [illegible]

Prot. [illegible]

1924. 333-36.

Pałaky Andor

nobrán

8 órai tyság

1924 máj 11. 8-l.

Patalki Andor Lobrán.

Magyar Művészet 1926

304.o.

kiállítások.

Pataki Andor ipanmüvész

Pesti Hirlap. 1926. jun. 13. 9

k. k. l. ujabb csoportkiállítás

MDK

Pataky Andor

Aranyfácán, gipsz

N. Szal. tav. tárl. 1922. máj.

Pataki Andor.

1926-ban a Nemzeti Szalon kiállitotta müveit.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Pataki Andor.

Szobrász müveit kiállitotta az "Alkotás "
1924-ben.

Bende J:
A Képzőmüvészeti egyesületek története,kézirat.

ALKOTÁS - MŰVÉSZHÁZ

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 11. FÉLEMELET

X.

TISZTELETTEL MEGHIVJUK

VÁGH WEINMANN NÁNDOR, VÁGH WEINMANN MIHÁLY

FESTŐMŰVÉSZEK

ÉS

PATAKY ANDOR SZOBRÁSZ

EGYÜTTES KIÁLLITÁSÁNAK

MÁJUS HÓ 11-IKI ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA

MEGNYITÓ: D. E. 11 ÓRAKOR ~~~ NYITVA NAPONTA D. E. 9–2-IG

A KIÁLLITÁS TARTAMA: 1924. MÁJUS 11-TŐL MÁJUS 25-IG

ALKOTÁS - MŰVÉSZHÁZ
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-U. 11.
FÉLEMELET

KÉSZPÉNZZEL BÉRMENTESÍTVE
924 MÁJ. -8.
BUDAPEST 4

NYOMTATVÁNY

Ngs. Szentiványi Gyula ur
urnő

Képművészeti Múzeum

BUDAPEST
Aréna-u 41

MDK

Pataky Andor, Kaposvár 1891. szobrász

Juhász, fajance
Kalotaszegi menyasszony, fajance
Mkövesdi hivogató legény, fajance
A "hegybiró", terrakotta

N.Sal. XLIX. csop. kiáll. 1926. 17 l.

Pataky Andor

Balatonpart, vizfestmény
Visegrádi hajóállomás, vizfestmény
Templom előtt Visegrádon, vizfestmény
Hajnali mise Bukovinában, rajz

Magyar akvarell és pasztellfestők Egy esülete
IX. kiállitás, 1922. Nemzeti Szalon, katalogus

Pataky Andor

Kezdődő vihar a Balatonon, vizf.

Balatoni Társaság I. kiáll. Nemz. Szal. 1922. jan. 22 1.

Pataky

laid

Cs-ércu 57 l.

›lyó évi szeptember hó 28-án48227 sz.
ènztárhoz intézett rendeletének mása.

ıpénztárt,hogy a veleméri róm.kath.
.ra hétszágötvenhárom/753/ korona 24
›s Bizottsága elnökének hivatalos
·lezettsége mellett fizessen ki, s
ıoljon el.
solat hiteléül:

Pataky

Kisplantinus

l. Medicina Faludi

386. n

VERNET, HORACE (francia festő, 1789—1863)
Hajóvontatás
Vászon, olaj, 34×46 cm.
Lepold—Homor 97. l.

KÉPEK

BALDUNG' HANS (német festő, 1480—1545) körül.
Kálvária Szűz Mária és Szent János evangélistával (136. kép)
Fa, olaj és tempera, 61×48 cm.
Régebben mint Altdorfer műve szerepelt.
Benesch Belved. 70. l. (Cornelis Massys köre.) — Gerevich: IPGY. 95. l. — Paul Ganz (szóbelileg): Baldung.

BLAAS, CARL VON (osztrák festő, 1815—1894)
Madonna
Vászon, olaj, 104×70 cm.
Jelezve lenn középen Carl Blaas, Rom 1841.
Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II., 1875., 44. szám. — Esztergom, 1876-os évf. 45. szám. —. Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár Új Magyar Sion, VII. 1876., 36. l. — —ó: Az esztergomi Hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 20. szám. — Rényi 23—24. l. — Z.: Az esztergomi érseki

Pataky

Nobrán..

Polányi Lajos dr emlékérme.

l.

Numizm. Közl.

1924–25. 27. l.

A vall.és közokt.m.kir.mi
kelt és a IX.ker.állampén

A brassó Bertalan
költségeire Kilencszázötven
tom az állampénztárt, hogy
Bizottsága elnökének hivata
zettsége mellett fizesse ki
jában kiadáskép számolja el

A hiv. másolat

Pataky Andor

nobrass

l.

Magyar Iparmüvészet

1924. 8 j. l

MŰEMLÉKEK OR. Z.B. ZOTTSÁGA
5/9/912
8 k. VII/7.

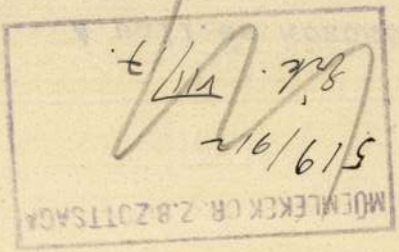

1905. átv. jegyz. 417.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban. 1835: XIII. 9. *Ph. Hackert:* Landschaft. — 1844: XIV. 4. *Ph. Hackert:* Landschaft. — 1865, 1866, 1867, 1869: III. 22. *Hackert Fülöp:* Tájkép.

b) Az Orsz. Képtárban. 1871: III. 22. *Hackert Fülöp:* Tájkép. — 1873: III. 21. *Ph. Hackert:* Landschaft.

c) A Nemz. Múzeumban. 1876: IV. 9. — 1878: V. 64. — 1880: V. 64. — 1881: V. 64. — 1883: V. 212. — 1884: VII. 262. — 1885: VII. 262. — 1886: VII. 262. — 1887: VII. 262. — 1888: VII. 262. — 1889: VII. 297. — 1890: VII. 297. — 1891: VII. 277. — 1892: VII. 277. — 1893: VII. 351. — 1894: VII. 4. — 1895: VII. 4. — 1896: VII. 4. — 1897: VII. 4. — 1898: VII. 4. — 1900: VII. 4. — 1901: VII. 4. — 1903: VII. 4. — 1904: VII. 4. — 1905: VII. 4.

Pataky Andor

PATAKY ANDOR, kit eddig plasztikai művei révén ismertek művészi körökben, újabban mint kész keramikus mutatkozott be az Alkotás művészeti szalonban. Jobbára magyar népies alakokat, valamint állatokat ábrázoló kisebbméretű mázas cserepekkel szerepel, melyeket azután mázfeletti beégetett festéssel díszít. Ezek a próbálgatások igen biztatók és a legjobb reményekre jogosítanak Pataky jövő munkásságára nézve. Kívánatos volna, ha Pataky a mindig többé-kevésbé keményhatású mázfeletti festést a mázalattival cserélné fel. A művész Zalamegyében nagyobbarányú kerámiai műhely berendezésére és üzembehelyezésére készül s a szorosan vett dísztárgyakkal együtt gyakorlati használatnak szánt tömegárú gyártásával fog foglalkozni.

Magyar Iparművészet
1924. 81. l

Ötvöscréh, beszterczebányai, czéhládája

III. 222

Pataky Andor

szakoklevél jó eredm.

Értimisk

1911/12

26 l.

T. T. 4135.

dó paripán ülő főúr [illegible]kezét csi-
iszt visel vállra vetett prémes men-

ey J. Trentsensky in Wien.

23.7 cm.

55-93-1236.

Pataky Andor

diszítő szobrászatban
II. díj
Értimisk 1909/10.
7 l.

Horváth Jenő: Világtörténet k
Illyés Gyula: Puszták népe kö

JÓSIKA MIKLÓS: A CSEHEK MA

Katona Ilona: Árva Krisztina
Kodolányi: Vas fiai I/II. kötve
Mai magyarok Régi magyarokról
Majthényi György: Lizi kötve
Márai: Napnyugati őrjárat köt
Megyeri Sári: A szerelem szerel
Mező Ferenc dr.: Olympiai kalau
Móricz Zsigmond: Rab oroszlán.
Nagy Lajos: Budapest Nagykávéhá
Nyirő József: Uz Bence. Regény
Révai Kis Lexikona kötve
Somogyvári Gyula: És mégis élün
Szabó Lőrinc: Külön béke. Verse
Szilárd-Undi: Szép vagy diákéle
Szitnyai Zoltán: Hodinai Hodiná
Szőnyi Zoltán: Telihold kötve
Tersánszky J.Jenő: Legenda a ny
Trócsányi Zoltán: A történelem
Vaszary Gábor: Vigyázz ha jön a
Zsolt Béla: Dunaparti nő kötv

AZ EST KÖNYVSÁTRÁBAN A KÖN

MAGYAR IRÓK ÉS VÁS

Pataky Andor

Simay Imre tanítványa.

Cukortartó, agyag-
ipari tervezet

Repr.

Magyar Iparművészet

1912. 35. l.

jén prém kalpag van elöl boglárral s ha-
la öfz. Gyürüs jobb kéz baljan fekszik, mely-
Ingének lehajtott gallérja csipkés, köntöre
ga. A feje alatti párna fekete s a piros fö-
ö falon négy sorban ezeket olvassuk:

de Illésháza, Perpetuus
us, Supremus ac Perpetuus
chiniensis, Et Lyptovi=
III. Et Leopoldo T."

, Ed. -14-1-1859. a Magyar n. Musaeum nak"
13: 195 cm.
1859
ro. (. jan. 14.
10.

állitásra engedetett át (39/96) Lorman
na (416/96)

Pataky Andor

Magyar Múvészet

1926. 304

Vaseke, régi V. 174.

Pataky Andor

1920. jan feb.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Dornawatrai rejtlet,
akvarell 400.–

Olaszomagi utca,
ceruzarajz 300.–

Csernowiczi rezidencia
márványtermé, kretarajz
650.–

Bucsusok Bukovinaban,
vizf. 900.–

Bukovinai asszonyok, vizf.
450.–

1920. M Akv Pf Egy

kiáll. Nemzeti Szalonban

Petőfi tér vizf. 5000.–

1920. máj.

kiáll. Nemzeti Szalonban

A rendház, vizf.

Falusi utca vizf. 800.–

állandó kiállító

III
695 (1860)
810 (44).

-zló életéből (π).

ek kiemelése.

porsóban, fejjel jobbra és keresztbe tett előző
. koronás szent, kit egy ag főur és több
a királyné térdel és imádkozik, mig III. Bé-
l és nézi a tetemet; fejtől fátyolos
térdre. A háttérben a lépcsőzetes emelvényen,
st végző egyházi nagyot látjuk a néki segéd-
otot, kettős keresztet, missalét és gyer-

.5:188 cm.
lom fényképének eredetije.
előterjesztésre 1898: XII. 31-én kelt 81978
f (18/99). Az elszámolást 1900: III. 4-én a
00)
tt 1900: XI. 5-én (550/900).

82

Pataky Andor

U. 4263

Solario Andrea da Milano.
47 (1003), ~~146~~
Mária a Nemmerkel (145 (982), (4
(877). ~~[illegible]~~

17,50,6
10500 3
4

120,—
105
225,—

„Pataky 1851"

Jelrészel balra néző nőr arckép, vörös tamlásszéken ülve. Aquarell, az arc és nyak miniaturszerűen kidolgozva. A kép szétesik; tónusban önkefoglalva nincs, mégsem dilettáns munkája.

Latton 1928 V. 10.

Pataky Andor

élettr. kol.

1924. máj

Alkotás

II. MAGYAR FILATELISTA NAP
BUDAPEST 1925 DECEMBER 12–14
HARANGHY

Viktória-nyomda.

Pataky Andor

MAGYAR MŰVESZET

1926. 304

Feladó:

LEVELEZŐLAP

SZERDA

4

Ulrik, Ulrik

CSÜTÖRTÖK

5

Antal, Enese

PÉNTEK

6

Izaiás, Esaiás

SZOMBAT

7

Metód, Cirill

Patáky Andor

Keramikus

Szül. 1891. Kolozsvár

1926. jún. 1. koll. Éall

a Nemzeti Szalonban.

Életrajz.

Rimaszombati ref. egyház IV. 129

— régi leányiskola IV. 129

Pataky Andor

1924. koll. kiállítása volt az Alkotás Művészházban keramikái-ból.

Kaposváron született 1891-ben. 1912-ben az iparművészeti iskolát látogatta, ahol Maróti Géza, Lorántffy Antal és Mátray Lajos oktatásában részesült. A háborúban előtt Olaszországban jár. A háborúban eltöltött gyötrő évek után a népi élet tarka világában keres enyhülést. Fénylő, szinés fajanceaiban életre kelnek a kedves halotaszegi szinek s karakterisztikus matyóiban vidám figurái a magyar világnak. Érdeklődése később az állatok felé fordul, s egymás után kelnek mázos cserépéletre főképp kedvelt madarai.

l, kissé jobbra fordul, nyilt ko-
nyaklánczán érmet visel, jobbkezét
pedig kardjának markolatát fogja. Fö-
ő, jobbra pedig a felhők között a nap
árossal és erődökkel. Felirata fölül:

NGRIE
siesme Roy d'Hon-
mariage, lequel
re puisne en
ntions ciules,

re au
, c'est marie
itiere des maisons
Dame aussy des
nville, et Guiencourt,
nfans masles delaissant
nelles de Honguerie,
nauant le nom
Croy.

m.

Pataki Andor

nobrin

1913

Éinusk 1930, 87. l.

Vállig, jobbrafordultan
Fejét cserkoszorú diszíti, g
bajusza leberetvált. Brokát
Körirata: »MATHIAS REX ..

Bronzérem, méretei 8'5 : 8
tetett az Egger Testvérektől 1
— Elszámoltatott 1888 deczem

Kiállítására vonatkozó a
mester: I. Mátyás király.

Jegyzet. Ujabbkori öntés.

PATAKY 1 *Andor*, szobrász, kerámikus és festő. * Kaposvár 1891. A budapesti iparművészeti iskolában tanult. Kerámiáiból, melynek motívumait a magyar népéletből s a madárvilágból vette, 1924. az Alkotás Művészházban rendezett kollektív kiállítást, 1926. a Nemzeti Szalónban volt gyűjt. kiállítása.

sa. 10509

ado koronázási menet közepén tel-
király, ki a nézőhöz háttal fordult.
tetején pedig a fellobogózott

). 7 cm.

199-99.
-99-4.

Pataky Andor

Hobrán

1907–1911

Éinnisk 1930. 87. l.

Zeus V. 254.

Pataky Andor

1922. jan.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Déli pihenő, vízf. 9000.–

1922. balatoni kiáll. u. o.

Kezdődő vihar a Balatonon, vízf. 10000.–

1922. ápr. M Akv Pf Egy

kiáll. Nemzeti Szalonban

Balatonpart, vízf. 9000.–

Visegrádi hajóállomás, vízf. 8000.–

Templom előtt Visegrádon, vízf. 6000.–

Hajnali mise Bukovinában, rajz 2000.–

Pataky Andor

kiáll -

Nemzeti Szalon

1926. jun.

Föv. képt.

Pataky Andor

Déli pihenő", vizf.

Nemzeti Szalon

téli tárl. 1922. jan.

Hadsereg.

Az előtérben álló ménes
ten vezetnek egy kirugo pari
látszik. Felirata:

K.K. BESCHÄLL-U.

a bal sarokban: A. Str.
853.
legalól középütt: Druck, Ver
Alois Leykum in Wien.

Kny., chp. mér. a
Pettenkoffer-Strassgschwandt
nach der neuesten Adju

151-92-1

Pataky Andor

Keramikus

Moll-kiállítás

Alkotás Művészház

1924. máj.

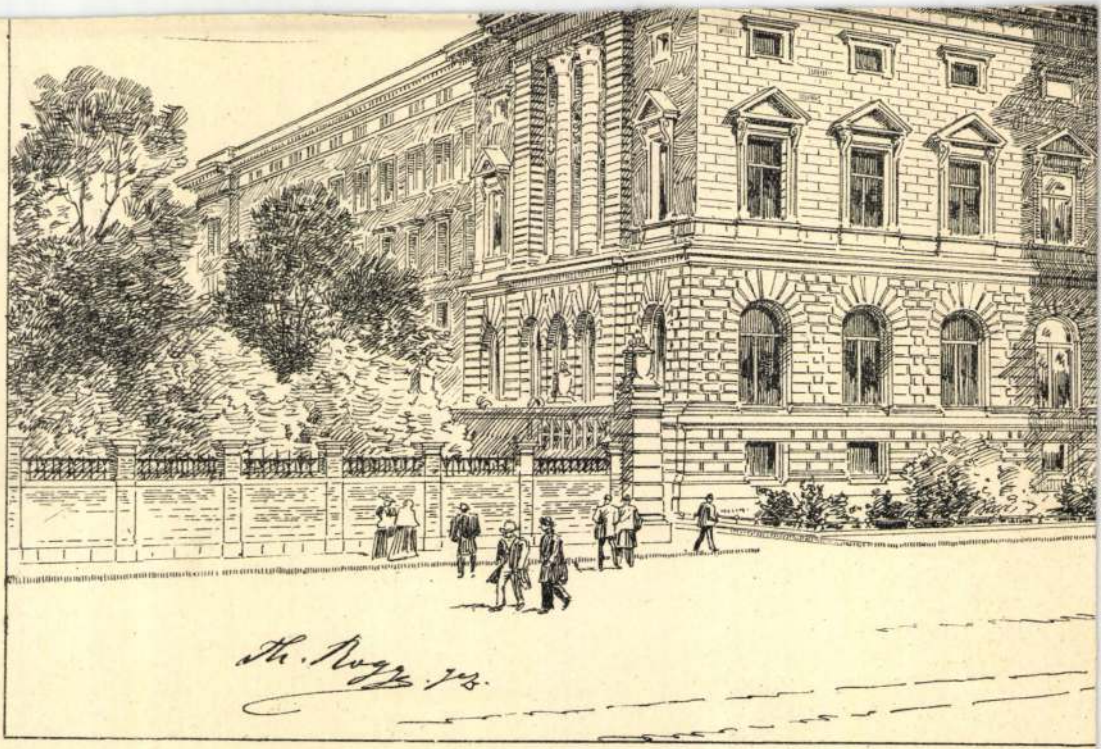

Pataky Andor
festő

Ert. 1928

405/1935.

Szives volt "Soproni ö
müvét és a sopron-környéki müem

Pataky Andor

koll. kiáll. a Alkotás Művészházban 1924. máj.

Katalogusát l. könyvtáramban

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Pataky Andor

Thieme_Becker

XXVI. 290.l.

Lyka

Bardócz Árpád

Az olasz harctérről. Kutyafogat hadiszolgálatban

vünkhöz „A holló" költőjének alakját, a költőt és az embert, és ez a könyv úgy hat, mint egy lelki találkozás naplójegyzetei...

Poe életrajzáról is közöl vázlatot Pásztor Árpád, de ezt az életrajzot önmaga is csak így nevezi: „Jegyzetek egy élethez." Irodalmi életrajz is ez a fejezet, de persze, nem öleli föl Poe egész irodalmi munkásságát, csak éppen azt a legragyogóbb szegmentet emeli ki belőle, amely fölötte áll minden kritikának és amely Pásztor Árpádnak, a poétának, megremegteti a lelkét. Őt jóformán csakis a költő Poe érdekli. A novellista alig. „De verseiben elszakad a földtől, ismeretlen érzés és léghullámokon lebeg." Ezek az étherikus lelki rezgések vonzzák Pásztor Árpád érdeklődését és ezeket keresi, kutatja, életrajzában, egy-egy versének misztikumában. Közben találó, színes hasonlatokkal jellemzi Poe verseit: „A klasszikus szobrok és épületek nemes formaszépsége ömlik el minden alkotásán. Költészetében fölolvadt bánata — a legégőbb líra, a legzokogóbb panasz, — a márványos formákat, a kifejezések legtisztább módját keresi."

Külső életéből csak éppen azt tartja analizálásra méltónak, ami a poéta belső, lelki életének megértéséhez szükséges. Poe sokat dolgozott: írt novellát, cikket, ujságot szerkesztett. „De" — írja Pásztor Árpád, — „a könnyelmű és rendszertelen emberek különös energiájával össze-vissza dolgozott mindenfélét s csak olykor, lírai exaltációja legviharosabb perceiben, vagy ritka, ünnepi csönd boldogsága idején írt verseket." Igy született meg „A holló" is, amelyről Pásztor Árpád megállapítja, hogy a laikus közönség téved, amikor úgy tudja, hogy Poe ezt az örökszép versét felesége halála *után* írta, mert a halhatatlan vers megszületésekor még élt Poe felesége és „A holló" nem más, mint Poe rejtelmes viziója.

Maga Poe ugyan ezt is kétségbe vonja és ő, akinek ezt szabad — de csakis neki szabad! — szellemes értekezést írt arról, hogy „A holló" nem más, mint ügyeskedő technikai játék, amely hidegen, számítással törekszik a hatásra és ő ezt a revelációját nem is lelki túlfeszültségében írta, hanem csak művészi föladatnak tekintette.

„A holló" nagy sikere *után* írta ezt az értekezését Poe. És utólag már meg is tehette ő, aki a művészetben mindig az eredetiséget kereste. Valószínűleg az értekezés megírásában is az eredetiségre való törekvés vezette. De ha a vers és az értekezés őszinteségét kell összemérnünk, mi inkább csak az előbbiben hiszünk.

Pásztor Árpád, hogy Poe lelkét egészen föltárja előttünk, lefordította Poe-nak ezt az értekezését is. De magát „A holló"-t is, amelynek minden misztikus szépsége hűen és erőteljesen érvényesül e fordításban. A legtökéletesebb fordítás. És éppen ilyen Poe többi poémájának fordítása is. Már pedig, hogy milyen nagy föladat Poe verseinek fordítása, azt maga Pásztor Árpád árulja el, amikor megvallja, hogy „Lenore" című versét is megpróbálta lefordítani, pár sorával el is készült, de „a magyar nyelv összetörött a hihetetlenül nehéz föladaton..." A szavaknak, belső rímeknek azt a játékát, amelytől ez a vers zeng, lehetetlen átvinni a magyar nyelvbe. Ezt ő maga vallja meg. Bátorság kell az efféle vallomásokhoz: hogy egy műfordító ne tudjon megbirkózni egy vers lefordításának nehézségeivel. De hát Pásztor Árpád nem csak műfordító, nem is akar talán annak föltünni és Poe verseinek lefordítását nem is műfordítói ötvösmunkának tekintette. Csak azért vállalta önmaga számára ezt a föladatot, hogy annál jobban meg tudja értetni és ismertetni a magyar olvasóközönséggel Poe költészetének rejtelmes szépségeit.

Az izléses kiállítású könyv Dick Manó kiadása. Ára 3 korona. *B. I.*

Alkony. A művészlelkek intenzivebben élik végig az életet, mint a jámbor nyárspolgárok. *Ohnet,* aki a szerelmi regények kedvesszavú mesélője, forró levegőjű szerelmi regényének, az „Alkony"-nak hőseivé talán éppen azért tett meg három művészt, hogy ezt az intenziv lelki életet örökíthesse meg. A szerelem, amelyet ebben a regényében megír, még színpompásabb és csodálatosabb, mint minden más alkotásában, mert a lelkekből kihajtó csodavirág, a szerelem, itt valósággal az érzések melegágyi üvegházában borult virágzásba... Az öregedő nagy festőművész ünnepelt festőnővé vált nevelt leánya és a fiatal festő, a mester legtehetségesebb tanítványa, három gyönyörű emberpéldány, akikben az érzelmi világ minden rezzenése fokozottabban, szinte elementáris erővel remegteti meg a lelket. Mind a hármukat valósággal átfűti a szerelmi sóvárgás titkolt forrósága. Mind a hárman szeretik egymást, becsülik egymást, de amikor a szeretet csöndes melegéből fölcsap a forró szerelmek lángja,—ez a három ember egyszerre csak szembe kerül egymással, hogy szinte kétségbeesett szerelmi harcot vívjon a boldogságért. Ezt a nagy, életre, halálra menő harcot írja meg Ohnet az „Alkony"-ban, amely most jelent meg a „Milliók Könyve" kiadásában. Ára 30 fill.

„József hazamegy." *Kelemen* Viktor adta ezt a címet kis novelláskönyvének, amelyben nyolc tárcaelbeszélését gyűjtötte össze. Ügyes tollal megírt kis történetek ezek, amelyekben erős jeleit találjuk annak az ambiciónak, hogy a fiatal író magasabb irodalmi célok felé törekszik, nem csupán a szórakoztatásra. És hogy ezek a novellák mégis csak skálázásoknak hatnak, nem önálló, kész, erős írói egyéniséggel megírt elbeszéléseknek, annak oka egyedül az, hogy erősen érezhetők rajtuk az idegen hatások. Rögtön az első elbeszélése, a „Sülyed a hajó", Gerhardt Hauptmann mesteri regényére, az „Atlantiszra" emlékeztet, amelynek nemcsak a témája, de lélektani tanulmányának tendenciája is ugyanaz. A második novella is („József hazamegy"), amely egyúttal a könyv címe is, erősen emlékeztet egy más novellára, Krudy Gyula „Zsigmond utolsó szava" című elbeszélésére. Az idegen hatások alól előbb föl kell tehát szabadulnia Kelemen Viktornak, hogy valóban értékeset produkálhasson. Ez meg is fog remélhetőleg történni, mert hiszen mások csak azért tudnak olyan erős hatást gyakorolni reá, mert saját írói egyénisége még nem alakult ki annyira, hogy elég erős legyen ahhoz, hogy necsak belső értéket jelentsen számára, hanem egyúttal védelmet is a külső hatások ellen. A könyv ára 2 korona.

A „Női diplomata" első részét — Croker regénysorozatának 16. kötetét, — következő számunkhoz mellékeljük mindazon előfizetőinknek, akik a készkiadásaink fedezésére szolgáló 50 fillért megtérítették.

2. A zongora.

A zongora drága hangszer. Sok százasba, néha több ezresbe kerül, valóságos vörösbetűs ünnep, ha a házba kerül. Pláne ha bérelve-kidobva kerül be a házba. A zongora kényes hangszer, még a szellőtől is óvják. Ha a tetejét fölemelik, ablakot sem nyithatnak rá, nehogy meghüljön, s amikor csak tehetik szarvasbőrrel simogatják, hogy szépen tükröző fényét el ne veszítse. Mégis mi történik? Csak tessék ügyelni. Jön a látogató s gardróbnak nézi. Rádob kalapot, botot, aktatáskát, retikült, s akármilyen súlyos paksamétát. Ha a szíve hölgye andalító dalok futamait gyöngyözteti rajta, akkor az önfeledt vendég, teste tekintélyes súlyával rátehénkedik a fedelére és löki és meg-megrázkódtatja az egész nemes hangszert, ki-kitörő érzelme és indulata szerint. Ha szomszédék zsengekorú ifjúsága, vagy atyafiságbeli csemeték hada ront be hangos életkedvvel, csalhatatlan vonzóerő parancsára tartanak egyenesen a célnak és hagyják ott tenyerük zsíros lenyomatát a zongora ragyogó politúrfalán. Ha pedig valamely kicsike nyűgös lesz, a mamája könyörülő szíve nem enyhül meg addig, amíg oda nem ültette a Bösendorfer mellé, hogy csak verje, csapkodja és maszatolja be nyirkos kezecskéjével az elefántcsont-billentyűket. És ha nem is követelődző túlságosan a baba, a mamája azért mégis odaülteti a klaviatúra elé, hogy minél gyakrabban adjon neki alkalmat lappangó zenei zsenije megnyilvánulására. Mert uram istenem, miért ne? Az apróság már három éves és egy Mozart nem ilyen korban mutogatta-e meg már oroszlán-karmacskáit? Nosza hát oda a zongorához, hadd pusztuljon a remekbe alkotott Ibach, s minden közelben levő fül és ideg, semhogy elkésve fakadjon ki az első zseniügyecske, amely talán a jövendő Dohnányijának az előhírnöke.

Nehogy célzást tégy a produkció beszüntetésére s a kis Beethoven gyors eltávolítására! Ettől a téves gondolattól ugyan őrizzen meg a jóságos teremtő. Örök harag lenne az aratásod, s faragatlan barbár, bogaras vén dörmögő a címed. Otthonod kincse, a fekete Bechstein-csuda nem gyöngédségre született, nem

Magyar hadiplakett. Bardócz Árpád terve nyomán mintázta Rubletzky Géza

Scheer altengernagy, a győztes német flotta parancsnoka

lehet sem fesztelen öregek, sem boldog angyalkák kíméletének a tárgya. Ha fáj szívednek pazar zongorád korai rokkantsága, ne bocsásd be hajlékodba, s állíts be helyette a fal mellé valami rozzant olcsó pianinót, az is szól. De ha hivalkodó és igényes vagy, s szerény fészkedben mindenáron egy zongora-arisztokratában akarod büszkeségedet találni, akkor ne sajnáld, ne essél mindjárt idegbajba, ha ránéznek. És ne sírj, amiért néhány röpke esztendő után a kandallódban mindjárt föl is tüzelheted.

3. A zsebkendő.

Az urak zsebkendőjével nincs baj. Helyet talál a nadrágzsebben, meghúzódik a kabát valamelyik külső zsebében, vagy ha úgy tetszik, ha az a legkényelmesebb, szép laposra eligazítva, akár a belső zsebben is. De a nők zsebkendőjével aztán már van baj. A nőknek nincs zsebük, vagy legalább is ritka eset, isteni csoda, ha van. Nekik tehát kitalálták, hogy az a kendő, ami a zsebbe való, a kézitáskájukban legyen. Ebben a táskában külön zsebkendő-rekesz volna, de ugyan nagy véletlenség, ha csak a zsebkendőt őrzi. Ugyanott van még más egyéb is, mindenféle apróság, ezer lim-lom és ugyanoda dobálják bele a pénzt is, különösen az érc-pénzt.

Képzelhető, milyen kellemes és hasznos szomszédság az: zsebkendő és pénz, amely száz meg száz kézben és helyen megfordul. Keresve se található alkalmasabb mód arra, hogy a fertőző bacillust kényelmesen a szervezetünkbe szállítsuk. De hát akármennyire nem egészséges, sőt veszedelmes és nem is gusztusos legtöbbször a zsebkendőnek ilyen megőrzése, mégis van valami határozott helye. Ám a táskát csak akkor viszik magukkal a hölgyek, amikor elmennek hazulról. Rendszerint azonban otthon vannak. És akkor a zsebkendőnek zseb hiányában nincs helye. Azaz, hogy száz helye van, ami egy sem jó. Begyömöszölik a pongyola nyílásába, ahonnan kilóg, vagy kihull, bedugják a keblükbe, ahová, főként már használtan, sehogy sem való. A kezükben tartják (egészen rossz megoldás!), az ölükbe ejtik, ahonnan, amint megmozdulnak, rögtön a földre hull. És végül egyszerűen a székre is teszik, s rá is ülnek. Borzalom, a székre préselik, amin nemcsak ők ülnek, hanem mások is, annyian, jó ég tudja, néha kicsodák. És ott hever a zsebkendőjük, s onnan emelik az arcukhoz. És hogy talán csak jó parasztos természetű, nem finyás nők? Dehogy! Delnők is, akik tudják, hogy mi az az otkolon, s nagyon tartanak magukra. Csak éppen a zsebkendőnél fogy így ki a kényességük. Hiba. És valamit kéne ellene tenni. Ha más segítség nincs, talán vissza kell térni a legegyszerűbb megoldáshoz: varrassanak a hölgyek akármilyen zseniális formában zsebet a ruhájukra. Nem igaz? De nem ám csak olyan díszzsebecskét, álzsebecskét a keblük fölé. Hanem igazi, komoly zsebet. Zsebkendőnek való zsebet.

Holló Márton

Találkozásom Poe A. Edgarral

— Pásztor Árpád könyve —

A háború véres képei elől a mult szép emlékeihez menekül Pásztor Árpád. A békés multba, ahol a poézis és a művészet remekei remegtették meg a lelkeket és nem a véres, borzalmas harcok képei. A multból pedig éppen azt a művészi emléket keresi ki, amelyet legjobban szeret és azt az embert — az írót, a művészt és az embert — idézi az életbe, akit legjobban szeret: Poe-t, az amerikaiak nagy költőjét, az „Ulalume" és „A holló" halhatatlan költőjét.

Nem bibliografikus tanulmány ez a könyv. Inkább csak jegyzetek Poe életéhez, megértéséhez és egynéhány gyönyörű versének hű és mesteri átültetése a mi nyelvünkbe. De talán éppen mert semmiféle komolykodó, tudományos rendszer nem köti meg Pásztor Árpád kezét, ez a könyv jobban, elevenebb fénnyel világítja meg Poe A. Edgar egész életét, mint a lexikális adatok egyremásra halmozása. Személyes impressziókat kapunk, nem pedig irodalomtörténeti megállapításokat és értékjelzéseket, de éppen ezek az impressziók hozzák közelebb a szí-

Magyar hadiplakett. Bardócz Árpád terve nyomán mintázta Pataky Andor